

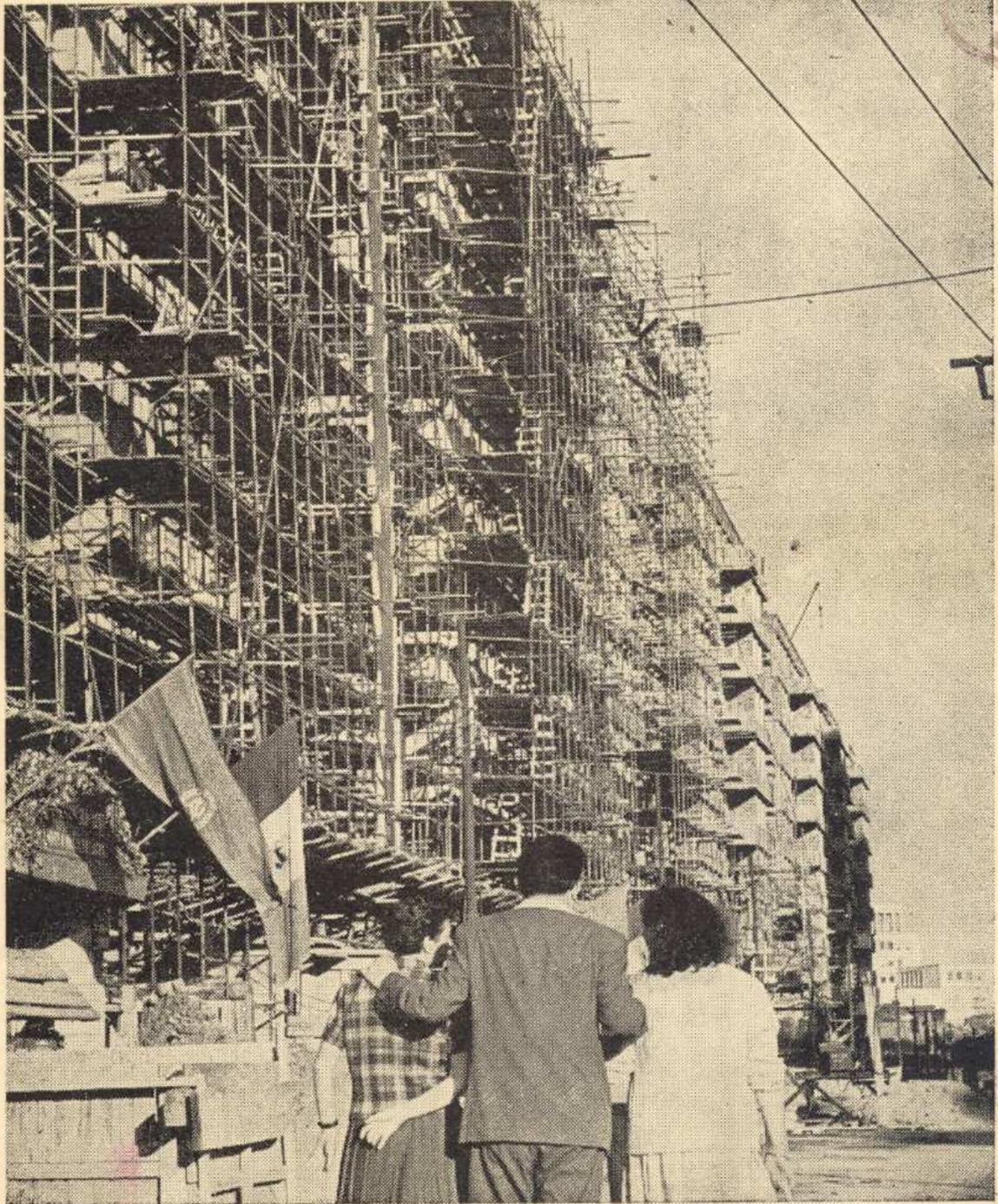
P. II-1583.

PRESA

noastră

1-12

IANUARIE 1961

LIBRĂRIILE
DIN ESTIMIL
BUCUREȘTI

P-48879,

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI Nr. 1 (57) IANUARIE 1961

— Sugestii ale cititorilor în vederea lărgirii tematicii ziarelor noastre.

Al. Sencovici ministrul Industriei Bunurilor de Consum : Presa în sprijinul dezvoltării industriei bunurilor de consum.

— Presa și campania alegerilor.

Petru Vintilă : Experiența mea la „Dobrogea nouă”.

Const. Sirbu : Prezența activă a scriitorilor în presă.

Eugen Preda : Omul nostru de la fața locului.

Gh. Gheorghită : 300 de ani de presă poloneză.

Petre Prușan : O zi din munca sectorului Scriitori.

Ion Babici : Ziare studențești editate de Partidul Comunist din România.

N. Mihăescu : Sintaxa și vocabularul unor texte de ziar.

Mai aproape de viață :

Concret și viu despre munca noastră.

Gh. Roșu („Steagul roșu“-Bacău) : O preocupare de seamă a ziarului nostru.

Vasile Chelaru („Viața nouă“-Galați) : Grija pentru dezvoltarea sectorului zootehnic.

Liviu Riureanu : Ziarul „Făclia” și activitatea științifică din regiune.

Petre Gheorghiu și **Mircea Patrichi** : Două acțiuni comune ale unor ziare de uzină.

— Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

Recenzii

„Sovietskaia Peciati” nr. 12/1960 ; „Prasa Polska” nr.1/1961

— Preocupări redacționale — De peste hotare

Coperta **I-a** : **Gerhardt Kindt** (R.D.G.) : Construcții în București.

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI

Nr. 1 (57)

IANUARIE 1961

SUGESTII ALE CITITORILOR ÎN VEDEREA LĂRGIRII TEMATICII ZIARELOR NOASTRE*)

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, elaborînd programul de muncă și de luptă al poporului nostru pe viitorii șase ani, a stabilit totodată și sarcinile de răspundere care stau în fața presei, ca armă ascuțită a partidului pentru îndeplinirea politicilor sale de desăvîrșire a construirii socialismului în patria noastră.

„Propaganda și agitația, presa și radioul — a spus tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în Raportul C.C. al P.M.R. expus la Congres — trebuie să-și concentreze eforturile pentru ca prevederile planului de 6 ani, atît cele generale, cît și cele privind fiecare ramură și fiecare colectiv, să devină temeinic cunoscute de oamenii muncii, să mobilizeze cele mai largi mase la îndeplinirea sarcinilor economice; ele trebuie să militeze pentru extinderea a tot ce este înaintat și valoros în experiența participanților la întrecerea socialistă și a unităților fruntașe, să combată rutina și indolența care împiedică răspîndirea noului“.

Presa noastră, care își datorește succesul conducerii și îndrumării înțelepte a partidului, consideră că nu există misiune mai nobilă decît aceea de a fi participantă neobosită la munca eroică a poporului pentru desăvîrșirea construirii socialismului în țara noastră. Lucrătorii presei noastre comuniste se străduiesc să facă din fiecare rînd tipărit un ajutor eficient pentru masele de constructori ai socialismului, să dea cititorilor ziare și publicații interesante, vii, multilaterale, eficiente.

În vederea cunoașterii mai amănunțite a cerințelor maselor largi față de presa noastră, Uniunea Ziariștilor

tilor din R.P.R. a organizat, cu sprijinul organelor de partid, al redacțiilor ziarelor centrale și locale, o amplă consultare a cititorilor sub forma unor consfătuiri care s-au ținut la Reșița, Constanța, Craiova, Iași, Tg. Mureș, Brașov și București cu colective ale întreprinderilor „Clement Gottwald“, „Mao Tze-dun“ și Fabrica de Confecții „Gh. Gheorghiu-Dej“. În cadrul acestor consfătuiri au luat cuvîntul aproape 200 de oameni ai muncii.

O sinteză a acestor ample și interesante dezbateri este înfățișată în expunerea de față care are drept scop să aducă la cunoștința lucrătorilor din presă opiniile cititorilor, criticile lor, și marea bogăție de sugestii dată pentru lărgirea tematicii ziarelor noastre centrale și locale, a emisiunilor de radio și televiziune.

PRESA, OGLINDA PRINCIPALELOR PREOCUPĂRI ALE MUNCII DE FIECARE ZI

Participanții la toate consfătuirile și-au manifestat deplina mulțumire pentru faptul că presa noastră, condusă de partid și trainic legată de mase, oglindește cele mai arzătoare probleme ale construcției economice, probleme ale activității industriale, ale transformării socialiste a agriculturii, ale luptei pentru dobîndirea unor recolte îmbelșugate. Cititorii

*) Expunere făcută în fața participanților la seminarul cu secretarii de redacție organizat de Uniunea Ziariștilor.

și-au exprimat satisfacția pentru faptul că în coloanele presei noastre în frunte cu ziarul „Scînteia“ găsesc un prețios sprijin în munca lor de fiecare zi. Prin exemple vii, convingătoare, ei au arătat că articole, reportaje, scrisori de schimb de experiență publicate în presă i-au ajutat nu odată să rezolve cu succes probleme importante în lupta pentru realizarea unei producții sporite, pentru îmbunătățirea calității produselor, pentru reducerea prețului de cost, pentru creșterea productivității muncii și altele. Acțiunile eficace în domeniul economic susținute în ultimul an de presa noastră, ca „Procesul milimetrilor“ inițiat de ziarul „Drum nou“ din Brașov și susținut de „Scînteia“ și de alte ziare, s-au bucurat de un larg răsunset în rîndul cititorilor și de o apreciere pozitivă din partea acestora.

Subliniind sprijinul pe care presa li-l oferă în munca de fiecare zi, oamenii muncii au arătat că doresc, în lumina noilor și importantelor sarcini pe care le au de îndeplinit, să afle în coloanele ziarului o mai vastă și mai profundă tratare a unor probleme de mare actualitate.

În rîndul acestor cerințe, un prim loc l-a ocupat problema *tehnicii noi*. La Reșița și la Tg. Mureș, la Constanța și la Brașov numeroși vorbitori au arătat necesitatea de a introduce în fiecare ziar o rubrică pentru dezbaterile problemelor tehnice. Mai mult spațiu problemelor tehnice cerea profesorul inginer Radu Dumitru de la Timișoara, ca și Demeter Sandor, muncitor de la Întreprinderea „Lazăr Odon“ din Tg. Mureș. Noutăți tehnice, informații despre activitatea cabinetelor tehnice, realizări în domeniul tehnicii mondiale precum și scurte materiale care să indice pe grupe de profesii noutățile de ordin tehnic sînt cerințe imediate ale cititorilor.

Semnăind această necesitate, cititorii au făcut aprecierii pozitive despre revista „Veac nou“ pentru noutățile tehnice din U.R.S.S., despre „Scînteia tineretului“ pentru felul în care tratează problemele de știință și tehnică, criticînd totodată revista „Știință și tehnică“, care, adeseori, publică informații depășite în domeniul tehnicii. Semnalînd această cerință față de presă, unii vorbitori au arătat că și posturile de radio ar trebui să acorde mai mult timp în emisiunile lor problemelor tehnicii, sugerînd pentru studiourile regionale înființarea unor emisiuni speciale periodice la care ar putea colabora specialiști din localitate.

O problemă viu dezbătută a fost aceea a *popularizării frunțașilor în muncă și a metodelor înaintate folosite de ei*. În această privință cititorii au arătat în mod critic că adeseori în ziarele noastre informațiile despre realizările din producție se rezumă doar la citirea unor cifre care indică valoarea economiilor sau valoarea depășirilor de plan, omițînd însă să arate un lucru esențial și anume *cum* și de către *cine* au fost îndeplinite aceste succese. Aceeași critică a fost îndreptată și în privința multor explicații care însoțesc fotografiile în ziare. Numeroși vorbitori au arătat că fotografiile frunțașilor în producție sînt adesea însoțite de cîteva rînduri sumare care menționează numele muncitorului din imagine, mașina la care lucrează și faptul că el este frunțaș. „Nu așa — spunea un muncitor de la „Clement Gottwald“ — trebuie date explicațiile. Noi am dori să știm care au fost realizările frunțașului al cărui chip e publicat în ziar, și mai cu seamă cum au fost dobîndite aceste realizări“.

Prezentarea numai prin cifre seci a rezultatelor obținute în producție fără a arăta căile pe care au fost dobîndite aceste rezultate a fost criticată în felul următor de un alt muncitor bucureștean: „Astfel de știri și de articole ne bucură pe noi și pe acei care-și văd numele, pe prieteni, pe membrii familiei. Dar de învățat din astfel de știri și explicații la fotografii nu înveți nimic. Ele nu-ți pun mîntea la contribuție și puterea la încercare. Nu te învață cum să lucrezi mai bine ca să dobîndești și tu rezultate asemănătoare cu ale frunțașului popularizat“.

Cerința de a găsi în coloanele ziarelor mai amănunțit expuse metodele înaintate de muncă s-a reflectat și în critica adusă faptului că ziarele nu publică îndeajuns materiale de popularizare a întreprinderilor frunțașe, în care să se arate cum este organizată munca în aceste întreprinderi. De asemenea a fost criticată tendința de a se populariza numai marile întreprinderi, neglijîndu-se colectivele unor fabrici mai mici care obțin rezultate remarcabile, ce se cuvin a fi aduse la cunoștința opiniei publice.

Colaborarea dintre întreprinderi a constituit obiectul principal al multor luări de cuvînt. Vorbitorii au arătat că nu odată ziarele ignoră acest aspect atunci cînd se ocupă de unele realizări. Popularizînd marile uzine construite în regiunea Bacău (Săvinești, Borzești) presa nu a menționat contribuția pe care au dat-o la înălțarea acestora muncitorii de la Reșița. Alteori cînd se scrie despre o seamă de mașini și utilaje nu se arată întreprinderile care au colaborat la realizarea acestor utilaje. De regulă se menționează doar una dintre ele, ceea ce nu e de natură să constituie un stimulent pentru muncitorii care se străduiesc să-și îndeplinească în bune condițiuni partea lor de sarcini. În afară de aceasta, problema colaborării dintre întreprinderi a fost ridicată și sub aspectul relațiilor contractuale de care presa se ocupă insuficient, intervenind rareori prin critică, atunci cînd se sesizează neajunsuri în respectarea obligațiilor reciproce. În acest sens au fost date exemple din mai multe întreprinderi. Muncitorii de la Fabrica de Confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej“ au arătat dificultățile ce le sînt create de unii furnizori, care nu-și respectă contractul. Tot ei au semnalat că de foarte multe ori se întîmplă ca organele comerciale prin manifestări de stîngăcie și din lipsă de curaj să frîneze punerea în producție a noilor modele. Problemele relațiilor dintre întreprinderi, a colaborării socialiste, în unanimitate au fost ridicate ca probleme care așteaptă o grabnică tratare în presă.

Discuțînd în lumina preocupărilor celor mai actuale sprijinul pe care-l primesc în munca de fiecare zi din partea presei, participanții la consfătuiri au cerut să se acorde mai multă atenție *problemelor calității produselor*. Începînd de la bunurile de larg consum de strictă necesitate și pînă la piesele mari produse de întreprinderile metalurgice, această problemă trebuie urmărită cu atenție, ascuțișul criticii — se exprimau unii vorbitori — trebuind să fie necruțător față de cei care încă mai produc lucruri de proastă calitate.

Alături de problema introducerii tehnicii noi, alături de cerința îmbunătățirii muncii de popularizare a frunțașilor și a metodelor înaintate de muncă, a colaborării între întreprinderi, alături de cerința de

ă dezbate pe larg problema calității produselor, muncitorii au arătat că este necesar să se acorde un spațiu mai larg *problemelor luptei pentru economii*, precum și problemelor legate de *activitatea financiară*. Ei au subliniat, de pildă, interesul pe care masele largi îl manifestă față de construcțiile de locuințe, față de acțiunile gospodărești edilitare, unde, printr-o mai bună gospodărire a fondurilor bănești, printr-o mai bună folosire a sprijinului maselor, se pot face însemnate economii.

Cerințele exprimate în cadrul consfătuirilor cititorii continuă să le susțină în continuare în scrisorile pe care le adresează redacțiilor ziarelor, vădind din plin entuziasmul cu care înțelege fiecare la locul lui de muncă să-și ducă la îndeplinire sarcinile trasate de cel de-al III-lea Congres al Partidului.

În ceea ce privește agricultura, participanții la consfătuiri, îndeosebi în regiunile Dobrogea și Iași, au arătat că ar dori să citească în presă articole, reportaje care să oglindească mai pregnant saltul calitativ care s-a împlăcut sub conducerea partidului în agricultura țării noastre. În tratarea unor teme bătute de ani de zile, cum sînt cele ale muncilor agricole de sezon, se cere să se pună accent nu atît pe volumul de lucrări efectuate ci mai mult pe calitatea lucrărilor, a spus tov. Ibănescu, șeful secției agricole a sfatului popular regional Iași. De asemenea, s-a remarcat că se scrie încă puțin despre lucrările de îmbunătățiri funciare, despre metodele de însilozare.

Ar fi necesar totodată să apară mai multe materiale despre activitatea noilor ingineri agronomi care lucrează la G.A.S. și G.A.C. și să se îndrepte

că mai multă continuitate ascuțișul criticii împotriva acelor ingineri agronomi care refuză să meargă în producție în G.A.S. și G.A.C., preferînd diferite posturi la A.D.A.S., D.C.A. etc.

În cuvîntul său, tov. Timaru de la Institutul de Cercetări Zootehnice Palas-Constanța, a arătat că ziarul „Dobrogea nouă” are o slabă legătură cu oamenii de știință, fapt care face ca să nu fie difuzate la timp în masele cititorilor rezultatele unor cercetări cu aplicație practică imediată în producție. „Mai multe consfătuiri cu oamenii de știință din domeniul agriculturii — a cerut tov. Timaru — și ziarele vor putea să întocmească nu numai planuri tematice mai bogate, dar își vor spori rolul organizator și propagandistic”.

„Să se trateze mai pe larg problema dezvoltării multilaterale a gospodăriilor colective — a cerut tov. Gh. Bilea din Palazul Mare și alți participanți la consfătuirea de la Constanța. Să se publice articole care să corespundă cerințelor actuale, articole care să dea un răspuns întrebărilor pe care și le pun oamenii muncii de la sate în domeniul agricol, zootehnic”.

„Este nejustificată lipsa de atenție acordată legumiculturii de unele ziare — a spus tov. Gh. Gorbănuș de la G.A.S. Ovidiu —, cînd cunoaștem importanța deosebită a acestui sector în alimentația oamenilor. Ar fi util dacă s-ar publica în presă și unele sfaturi pentru oamenii muncii: „Cum se face o răsadniță”, „Ingrijirea ce trebuie acordată legumelor”.

Se poate afirma că și în domeniul agriculturii, tendințele manifestate în cadrul consfătuirilor s-au accentuat în lumina sarcinilor trasate agriculturii de cel de-al III-lea Congres al partidului, fapt oglindit în scrisorile pe care oamenii muncii de la sate le adresează ziarelor.

ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR — OMUL ȘI NEVOILE SALE

O apreciere pozitivă au primit ziarele noastre din partea cititorilor pentru faptul că în coloanele lor își fac din ce în ce mai mult loc problemele omului și nevoile sale. Întreținerea locuințelor, a străzilor, munca pentru înfrumusețarea satelor și orașelor, activitatea comercială, transportul în comun, învățămîntul de toate gradele, problemele cantinelor, creșelor, căminelor și spitalelor, toate acestea și altele au fost viu discutate.

Apreciind pozitiv faptul că presa dezbate mai pe larg problemele legate de nevoile cetățenești, cititorii au propus ziarelor noastre să lărgescă mai mult tematica în acest domeniu, să abordeze cu mai multă operativitate și cu mai multă combativitate aceste probleme.

Ziarul „Flacăra Iașului”, bunăoară, a fost criticat pentru că nu se ocupă în mod suficient de problemele edilitare. De asemenea și ziarele din Regiunea Mureș — Autonomă Maghiară, care s-au bucurat de o bună apreciere din partea cititorilor pentru felul în care se ocupă de problema școlilor de toate gradele, au fost criticate pentru felul arid încă cu care tratează problemele de interes gospodăresc.

Exprimîndu-și cerința pentru lărgirea tematicii în domeniul problemelor de larg interes cetățenesc, numeroși cititori au arătat necesitatea ca ziarele să

acorde mai mult spațiu pentru dezbaterile problemelor legate de *învățămînt*. În primul rînd s-a arătat că apar foarte rar articole sau reportaje care oglindească *viața studențimii noastre* și condițiile de studiu create studenților de regimul nostru democrat-popular. Prea puțin, au arătat unii vorbitori, se ocupă încă presa noastră de învățămîntul elementar și preșcolar, de învățămîntul mediu, de calitatea activității didactice și de educație desfășurată în instituțiile de învățămînt.

O problemă abordată cu multă tărie și în care s-a cerut un sprijin concret și mai activ din partea presei, a fost aceea a *învățămîntului seral*. Numeroși cititori, elevi la această formă de învățămînt, au arătat unele dificultăți pe care le întîmpină și au cerut ziarelor să intervină pentru a-i ajuta prin cele scrise în coloanele lor să-și organizeze mai bine studiul, să-și organizeze mai bine munca, pentru a avea creat, astfel, răgazul necesar învățaturii. Ei cereau de asemenea să se arate felul în care se desfășoară acest învățămînt în unele centre muncitorești, ca pe baza experienței pozitive să se poată lichida, eventual, deficiențele organizatorice care mai persistă.

Cititorii au arătat, de asemenea, că este necesară mai multă perseverență în dezbaterile unor probleme ca: buna deservire în restaurante și maga-

zine, aprovizionarea oamenilor muncii, transportul în comun etc. Problema transportului în comun, de pildă, a constituit o preocupare pentru cititorii care au participat la consfăturile de la Constanța și Brașov. Ei au arătat că ziarele ar trebui să scoată în evidență necesitatea organizării în mai bune condiții a transportului în comun în orele de vîrf, să analizeze felul în care sînt folosite mijloacele de transport din parcul circulant, conduita și conștiințozitatea celor ce muncesc în acest sector, precum și prejudiciile economice ce sînt create, prin deficiențele existente încă în acest sector al gospodăriei comunale. În acest domeniu, ca și în altele, a fost apreciată eficacitatea caricaturii și a fost exprimată dorința ca aceste caricaturi pe teme de larg interes cetățenesc să nu lipsească din ziare.

Problema satisfacerii cerințelor și nevoilor de zi cu zi ale oamenilor trebuie să se afle permanent în atenția ziarelor, cărora partidul le cere să exercite un control riguros asupra felului cum sînt respectate hotărîrile partidului și guvernului în această privință.

VIAȚA CULTURALĂ ÎN PAGINILE PRESEI

Discutînd nevoile de fiecare zi ale oamenilor muncii, cititorii ziarelor, exprimînd o realitate a zilelor noastre și, anume, ridicarea la cultură a maselor largi populare, au dezbătut pe larg felul în care sînt tratate în paginile presei problemele culturale, au arătat aspecte pozitive din această activitate fără a scuti, firește, presa de unele critici și fără a o lipsi de bogate și valoroase sugestii.

O cerință foarte larg exprimată a fost aceea de a publica în presa noastră mai multe cronici de filme și de spectacole, în scopul orientării cititorilor, în scopul stimulării interesului pentru citit, pentru vizionat filme și spectacole. „Noi sîntem foarte interesați — afirmă tov. Dumitru Surdă de la secția de strungărie a întreprinderii „Clement Gottwald“ — să citim anumite recenzii, cronici de filme. Aceasta ne ajută să putem distinge ce este bun într-un film și într-o carte“.

Știința popularizată s-a dovedit a fi o preocupare foarte stăruitoare a cititorilor presei noastre. Ei și-au exprimat, cum e și firesc, dorința de a înțelege mai bine marile descoperiri științifice din epoca noastră, de a cunoaște în profunzime marile victorii ale științei sovietice în domeniul astronauticii, în domeniul cercetărilor nucleare. Ținînd seama de acest interes, cititorii au apreciat în mod pozitiv „Scînteia tineretului“ pentru faptul că acordă un spațiu larg acestor probleme și au cerut și altor ziare să le abordeze mai pe larg. Totodată, ei au arătat necesitatea tratării problemelor de știință popularizată la un nivel corespunzător. La o întrebare pusă în timpul desfășurării consfătuirii de la Reșița unui profesor universitar din Timișoara în legătură cu calitatea rubricilor publicate în presă, el și-a exprimat în felul următor opinia critică: „Uneori rubricile nu-s nici știință, nici popularizată. Nu sînt știință pentru că păcătuiesc prin incompetență, nu sînt popularizată pentru că se întîmplă să fie, deși redactate de oameni competenți, ininteligibile pentru masa largă de cititori“. Și el a in-

dicat și soluția: „Aceste rubrici să fie scrise de oameni competenți, chiar de savanți cu renume, care au datoria să se străduiască să redacteze articole pe înțelesul tuturor“. Alături de materialele de popularizare a științei, cititorii au cerut publicarea unor *articole științifice de combatere a misticismului*, a unor articole profunde și convingătoare de *propagandă ateistă*.

Discutînd felul în care se oglindesc în coloanele presei *problemele vieții culturale a orașelor din țară*, numeroși cititori au subliniat că o seamă întregă de manifestări valoroase (spectacole, expoziții etc.) adeseori abia sînt băgate în seamă. Ei au arătat că presa centrală oglindește prea puțin aceste manifestări deoarece ziaristii din Capitală (e vorba îndeosebi de cronicari) se deplasează destul de puțin în diferite localități din țară. În același timp, redacțiile ziarelor locale nu dispun de un număr prea mare de lucrători cu experiență pentru a redacta întotdeauna cronici în stare să constituie un ajutor real pentru actori, pentru muzicieni, pentru artiștii plastici și un îndreptar pentru oamenii muncii. Presa locală ocolește uneori aceste manifestații, deși ele interesează foarte mult pe oamenii muncii. Un cititor din Brașov arăta bunăoară că ziarul „Drum nou“, care se ocupă în mod stăruiitor de probleme economice, neglijează problemele îndrumării cititorilor în direcția vieții culturale, și în deosebi în privința spectacolelor. Față de aceste critici, aduse și de cititorii ziarului „Drapelul roșu“ din Timișoara, soluțiile preconizate sînt lesne de bănuț. Cititorii doresc o prezență activă, operativă, a cronicarilor din presa noastră la manifestațiile culturale din provincie, doresc o abordare mai competentă și mai activă a problemelor vieții culturale în presa locală.

Activitatea diferitelor cercuri, cenacluri, cluburi, s-a arătat că este, de asemenea, palid oglindită în presă. Cititorii doresc ca presa să acorde un sprijin mai concret, mai eficient, multilateral activității artiștilor amatori și muncii culturale de masă în general. Împletirea acestei activități cu munca de prezentare prin presă a creațiilor literare valoroase, a spectacolelor reușite, a realizărilor obținute în domeniul artelor plastice este, după cum arătau numeroși cititori, o cale sigură pentru educarea estetică a maselor largi populare.

Totodată, mulți participanți la consfătuiri au arătat că doresc să întîlnească mai des în coloanele presei semnăturile unor creatori de prestigiu. De asemenea s-a cerut ca în ziare să apară biografii însoțite de fotografii ale marilor personalități culturale și științifice. În această direcție trebuie subliniată inițiativa din ultima vreme a revistei „Contemporanul“ care merge pe linia traducerii în viață a acestei cerințe exprimate de cititori.

Un loc de seamă în discutarea problemelor culturale l-a avut, cum e și firesc, *activitatea posturilor noastre de radio*. Radioascultătorii au apreciat emisiunea *Drumeteții veseli*, au apreciat emisiunile de muzică populară. În același timp, ei au cerut ca studiourile regionale să oglindească mai mult folclorul local, au cerut (de pildă tov. Ion Popovici de la Uzinele din Reșița) să se organizeze emisiuni care

să prezinte succesele dobândite de artiștii români peste hotare. Alți cititori au cerut ca programul de radio să publice sistematic biografiile și fotografiile ale compozitorilor, artiștilor, interpreților celebri, precum și ale celor mai populari artiști de la noi din țară. Pentru a putea satisface pe deplin cerința munci-

torilor de a asculta anumite emisiuni ce le sînt dedicate, tovarășii de la întreprinderea „Clement Gottwald” au propus ca emisiunea de muzică cerută de ascultători dintr-o anumită întreprindere să fie difuzată în pauza de dimineață a acelei întreprinderi.

PRESA, MIJLOC DE SEAMĂ AL EDUCAȚIEI SOCIALISTE

Subliniind rolul educativ al presei, cititorii ziarelor noastre au arătat în câteva cuvinte pline de căldură felul în care i-a ajutat pe ei personal un articol sau un reportaj citit să rezolve o problemă complicată de viață personală. Ei au arătat că presa noastră i-a deprins cu articole bine scrise, capabile să meargă la inima cititorului și au citat în această privință reportaje apărute în ziarul „Scînteia” (De exemplu: „Ce să fac, tătucule, cu felicitarea d-tale” și „Năzdrăvana”) și în alte gazete și au cerut ca astfel de reportaje să apară cît mai des. Ele vorbesc oamenilor nemijlocit, îi ajută să înțeleagă în toată profunzimea problemele relațiilor de familie, probleme ale prieteniei adevărate. Cititorii au arătat că în coloanele ziarelor au întilnit numeroase materiale care i-au ajutat să poată explica mai bine unor tovarășii care greșeau, problemele atitudinii noi față de muncă; același lucru l-au arătat că s-a petrecut și în privința conviețuirii în comun.

În mod pozitiv au fost apreciate apoi rubricile ziarelor care arată felul în care justiția populară pedepsește pe infractori, pe cei care atentează la avutul obștesc. De o apreciere bună s-a bucurat pagina „Scînteii tineretului” dedicată problemelor de educație.

Subliniind meritele presei noastre și contribuția ei în formarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, cititorii au arătat totodată că este necesar ca ziarele noastre să-și lărgească tematica în această privință, să acorde mai multă atenție *educației tineretului*, comportării acestuia în societate. S-au sugerat articole despre viața tineretului sătesc, articole cu caracter critic, puternic demascator al unor moravuri străine societății noastre socialiste, s-a arătat că educația tineretului trebuie abordată multilateral, atacînd problema organizării timpului liber, problema îmbrăcămîntii, problema răspunderii părinților și a corpului didactic pentru educarea socialistă a tinerei generații etc. Nu puțini au fost cititorii care au arătat că în tratarea acestor probleme este necesar să fie atrași gazetari și scriitori cu pană ascuțită, care să scrie profund, frumos, cu putere de convingere.

În cadrul consfătuirilor un loc foarte important în discutarea chestiunilor educației cetățenești l-a avut problema *femeii gospodine*. Numeroși cititori au subliniat că așa cum se vorbește în presă despre femeia muncitoare, despre femeia deputat, despre femeia medic, sau femeia om de știință, s-ar cuveni să se vorbească și despre *femeia gospodină*, despre *femeia soție*, despre *femeia mamă*. Presa — au arătat ei — este datoare să ajute educarea femeilor casnice, să le arate cum pot contribui ele la făurirea societății noi, prin comportarea în societate și în familie, prin participarea nemijlocită la viața obștească, la acțiunile edilitar-gospodărești din orașe și sate. Cititorii au propus ca la radio să existe programe speciale dedicate femeii; mă-

car 15 minute pe zi la posturile regionale și o emisiune pe săptămîină la radio București. Un colț al femeii în presa noastră cotidiană au revendicat alții, apreciind în acest sens preocuparea ziarului „Neuer Weg”. S-a arătat că femeile doresc să întilnească în presă sfaturi gospodărești, felurite informații despre noutăți casnice, precum și articole în care să afle un sfat în ceea ce privește comportarea în familie, în societate, față de soț, față de copii, față de prieteni.

Totodată s-a arătat că ziarele ar trebui să acorde *mai multă atenție modei*, arătînd cum trebuie să se îmbrace și bărbatul și femeia pentru anumită împrejurare. În deosebi tovarășele de la Fabrica de Confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” au arătat că lipsa priceperii în această privință are drept urmare risipa de bani și îmbrăcăminte de proastă calitate. Ele au arătat că presa poate fi un puternic îndrumător pentru formarea gustului în această privință, criticînd modelele necorespunzătoare și indecente, popularizînd modelele frumoase, ieftine, elegante pentru bărbați, femei și pentru copii. S-a sugerat în această privință înființarea unei rubrici la radio și mai cu seamă la televiziune, intitulată „Cum să ne îmbrăcăm”.

De asemenea, s-a scos în evidență faptul că oamenii muncii sînt insuficient ajutați de presă în ceea ce privește *organizarea timpului liber*. S-a arătat că ziarele publică foarte puține materiale în legătură cu această problemă. Criticînd această stare de lucruri participanții la consfătuirile din întreaga țară au făcut și multe propuneri concrete. S-a arătat, de exemplu, că ar trebui scrise reportaje care să oglindească felul în care-și petrece duminica o familie de muncitori. S-a arătat apoi că presa ar trebui să popularizeze mai pe larg locurile pitorești din regiunile țării. Aceasta ar trebui să fie o sarcină a presei locale, a arătat un cititor din Iași. Propunerii sale i s-a alăturat aceea a unui cititor din Tg. Mureș, care a sugerat ziarelor locale să înfățișeze principalele locuri istorice din regiune care sînt demne de a fi văzute și cunoscute de oamenii muncii. Abordarea acestor probleme ar fi de ajutor la organizarea timpului liber, și ar contribui, totodată, la educarea patriotică a oamenilor muncii.

Față de imensul interes pe care-l stîrnește în rîndurile cititorilor *sportul*, este firesc ca și această problemă să fi fost abordată în consfătuirile cu cititorii. În mod critic s-a arătat tendința greșită a unor ziare, printre care și a „Sportului popular”, de a consemna din activitatea sportivă doar rezultatele meciurilor și, în cel mai bun caz, de a prezenta cîte o cronică de la diverse manifestări sportive. Cititorii au arătat că acest fel de prezentare a vieții sportive se dovedește a fi necorespunzător, deoarece, în primul rînd, trebuie să se oglindească în presă

problemele educației sportive, problemele comportării sportivilor pe terenul de sport, problemele atitudinii spectatorilor față de sport.

S-a cerut unor ziare să readucă în coloanele lor unele rubrici. S-a făcut sugestia ca rubrica „Pe sălile tribunalelor“ să apară mai des atât în presa centrală, cât și în cea locală.

CERINȚE CU PRIVIRE LA PROBLEMELE VIEȚII INTERNAȚIONALE

Problemele vieții internaționale se află, e și lesne de înțeles, în centrul atenției oamenilor muncii. De aceea, participând la consfăturile amintite, cititorii ziarelor noastre și-au exprimat părerea în legătură cu felul în care sînt tratate în coloanele ziarelor noastre problemele internaționale. Ei au apreciat felul în care presa noastră prezintă lupta pentru pace a lagărului socialist în frunte cu Uniunea Sovietică, lupta pentru pace a popoarelor, au apreciat combativitatea presei noastre în demascarea cercurilor agresive din țările capitaliste, au apreciat felul în care presa oglindește lupta pentru eliberare de sub jugul colonial al popoarelor din țările Africii, Asiei și Americii Latine.

Ei au arătat că documentele apărute în presă i-au ajutat să înțeleagă mai bine unele probleme internaționale, iar lectura comentariilor de presă a reușit să le dezvăluie mai bine sensul evenimentelor internaționale. Totuși și în această privință cititorii ziarelor au făcut observații critice și au arătat ce ar aștepta ei de la ziarele noastre în acest sector de preocupări. În primul rînd ar dori ca în presa locală să apară cu mai multă continuitate comentarii externe. Ar dori ca documentarele să fie însoțite de hărți cît mai explicite și paginile de telegrame externe să aibă ilustrații — fotografii și caricaturi. În această privință a fost apreciat faptul că „România

Cititorii au cerut să se scrie mai mult despre activitatea tribunalelor și comisiilor de împăciuire, a judecătorilor, a asesorilor populari, despre contribuția acestora la educația cetățenilor. Aceasta ar contribui la combaterea unor apucături moștenite din alte timpuri, ar contribui la dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

liberă“ publică sistematic materiale ilustrative la pagina externă între care aproape zilnic și o caricatură. Exprimîndu-și deplina lor înțelegere față de posibilitățile diferite pe care le au ziarele locale în comparație cu presa centrală, în această privință, ei au subliniat că totuși cu mai multe eforturi acest lucru s-ar putea îndrepta, căci și pe plan local sînt caricaturişti, iar fotografiile, așa cum apar din țară, ar putea apărea și de peste hotare.

Dorind să cunoască realizările din țările prietene, oamenii muncii, cititori de ziare, și-au exprimat dorința de a vedea publicate mai multe articole scrise de cei care vizitează țări străine. Specialiștii ar putea arăta ce au văzut în acele țări în domeniul lor de specialitate și astfel ar comunica o seamă de noutăți în domeniul științei și tehnicii, iar artiștii, scriitorii, ziariștii ar comunica impresii de călătorie, care sînt foarte sugestive și instructive pentru masa largă a muncitorilor.

În domeniul informației externe cititorii s-au referit la decalajul care există între radio și presă, presa publicînd o seamă de știri pe care radioul le-a difuzat încă în ajunul apariției ziarului. Cititorii au propus ca asemenea știri să fie îmbogățite în presă prin comentarii de actualitate, care să le pună mai bine în valoare, aducînd în același timp ceva nou cititorului.

LEGĂTURA ZIARULUI ȘI A ZIARISTULUI CU VIAȚA

După cum s-a mai arătat, cititorii și-au manifestat, în cadrul consfăturilor organizate de Uniunea Ziariștilor, deplina lor satisfacție pentru faptul că presa noastră condusă de partid este trainic legată de masele largi populare. Ei au arătat prin exemple concrete succesele dobîndite de pe urma unei strînse legături cu masele, demonstrînd în același timp că unele scăderi existente încă în activitatea ziarelor se datoresc în bună măsură unei insuficiente legături cu masele și a ziariștilor cu viața.

De pildă, cititorii din Timișoara, din Reșița, din Bocșa, au arătat că unele deficiențe în tratarea problemelor culturale în presa centrală se datoresc insuficienței deplasări a ziariștilor pe teren. Și muncitorii de la „Mao Tze-dun“ din București au arătat că o seamă de probleme sînt insuficient de bine aprofundate în presă (de pildă problema colaborării între întreprinderi, a luptei pentru economii etc.) datorită faptului că unii ziariști se documentează cu superficialitate. „La hala noastră, care e în fundul fabricii, tovarășii vin mai greu că e departe“, arăta un muncitor de la această întreprindere. Mulți vorbitori au criticat practica nejustă a unor lucrători din presă care își culeg informațiile numai de la organele de conducere, fără a lua legătura directă cu muncitorii care i-ar putea ajuta să cunoască mai mult realitățile despre care ziariștii respectivi își propun să scrie.

Astfel ar fi evitate popularizarea schematică, șablonistă, a frunțașilor, explicații superficiale la fotografii, după cum s-a arătat mai sus.

Fotoreporterii au fost și ei criticați pentru faptul că în întreprinderi se mulțumesc doar să execute fotografia pe care o au în plan, fără a discuta cu muncitorul pe care-l fotografiază spre a putea în acest fel să dea alături de poză și o explicație interesantă, mobilizatoare din care oamenii să aibă ce învăța. Trecerea grăbită printr-o secție, fotografierea la repezeală nu-l ajută pe fotoreporter să aleagă o poziție caracteristică a muncitorului la lucru și nici să-și aleagă poza cea mai reprezentativă. Și nu numai atât, discutînd bine cu muncitorii, redactorii ziarelor și fotoreporterii ar fi scutiți de unele greșeli, ca aceea din ziarul „Munca“ unde a apărut, în impunătoarea hală de la Reșița, sub macaraua care transporta o mare roată de locomotivă, un șir de muncitori ținîndu-se de mină. „Oare așa trebuie noi să arătăm cînd se efectuează transporturile anumitor piese grele?“ Dar o asemenea ilustrație nu ține seama nici de cerințele tehnice nici de regulile de securitate a muncii — arăta un tovarăș. Fără îndoială că dacă muncitorii ar fi știut ce voiește să facă fotoreporterul, l-ar fi învățat de bine și l-ar fi ferit de o asemenea greșeală.

Despre munca superficială a unor ziariști, tovarăsa Sabina Manu de la serviciul tehnic al fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej” spunea următoarele: Sînt ziariști care vin în grabă, stau o jumătate de oră și nu se documentează îndeajuns. Eu știu că dvs. sînteți maeștri în meseria dvs., însă vă lipsesc unele cunoștințe pe care ar trebui să le aprofundați. Aceste probleme ca să le cunoașteți nu vă ajunge o jumătate de oră sau chiar o oră. Ați văzut cîtiva muncitori, le-ați văzut figura și ați prins din zbor cîteva date? E bine, dar asta nu-i deajuns ca să faceți articolul“. Alți cititori au semnalat unele greșeli care mai apar în ziare datorită verificării superficiale a datelor.

Discutînd problemele legăturii ziarului cu viața, cititorii au abordat problema muncii redacțiilor cu corespondenții voluntari. Ei au scos în relief succesele dobîndite și în această privință (publicarea frecventă a corespondențelor, răspunsuri mai prompte la scrisori etc.) dar au arătat că și în această privință mai sînt multe de făcut. Cititorii au arătat în cuvîntul lor că o formă foarte eficientă de îmbunătățire a muncii corespondenților voluntari o constituie posturile de corespondenți, ba chiar, un muncitor de la Bocșa, necăjit pentru faptul că nu-și fac loc în ziar corespondențele trimise de el, și-a exprimat textual hotărîrea: „Avem să înființăm și noi un post, că atunci are să ne ia ziarul mai în serios“. Aprecieri pozitive asupra activității posturilor de corespondenți voluntari au făcut cititori ca tov. C. Olteanu de la uzinele „Steagul roșu” și Emil Popescu de la „Ernst Thälmann“. Ei au propus să se înființeze mai multe posturi, iar corespondenții care le alcătuiesc să se specializeze în așa fel încît să trimită ziarelor corespondențe pe un anumit specific, la „Munca” pe probleme sindicale, la „Scînteia tineretului” pe probleme de tineret etc. Preocupați de îmbunătățirea calitativă a activității corespondenților voluntari, cititorii au propus (de exemplu tov. Stan Petre de la „Clement Gottwald”) să se organizeze schimburi de experiență cu corespondenții voluntari și eventual schimburi de experiență între posturile din întreprinderi. Totodată, s-a subliniat necesitatea lărgirii activului de corespondenți, îndeosebi prin recrutarea de corespondenți din rîndul femeilor gospodine care ar avea posibilitatea să trimită ziarelor informații prețioase despre problemele aprovizionării, întreținerii locuințelor etc. S-a arătat de asemenea că este necesar ca ziariștii

care vin în întreprinderi și în instituții să ia legătura cu corespondenții voluntari pentru a-i ajuta în muncă și pentru a culege ei înșiși cu ajutorul corespondenților voluntari informații cît mai bogate.

Printr-o mai bună legătură cu specialiștii din diferite sectoare de activitate, cititorii au arătat că poate fi ridicat calitativ nivelul articolelor. Tov. Timaru de la stațiunea experimentală Palas din regiunea Dobrogea și tov. Pop Liviu de la Institutul Agronomic din Craiova propuneau chiar ca ziariștii să se întâlnească periodic cu oamenii de știință și cu specialiștii, să discute împreună tematica anumitor articole, și eventual chiar împreună să le și redacteze. Numeroși muncitori au sugerat organizarea unor consfătuiri ale ziarelor cu muncitorii din întreprinderi chiar la locul lor de muncă, luînd în dezbatere o anumită problemă specifică muncii lor, de exemplu problema calității produselor, a colaborării între întreprinderi, a economiei de metal ș.a.

Un alt aspect nemijlocit legat de contactul strîns al ziarelor cu viața este acela al urmării de către ziar a eficienței materialelor publicate. „Vreau să scot în evidență — spunea tov. Arieș de la uzinele „Mao Tze-dun” — că foarte bine a făcut „Romînia liberă” cînd ne-a criticat. Noi am îndepărtat o parte a lipsurilor, dar cred că ar fi bine ca pe viitor, odată ce apare un articol critic să vină cineva din partea redacției după un anumit timp și să vadă în ce măsură s-a îndreptat ceea ce a fost criticat. Aceasta cred că ar contribui mai substanțial la îmbunătățirea muncii“. Astfel de opinii și-au exprimat și alți cititori în legătură cu alte ziare centrale și locale, cîrînd să se acorde mai mult spațiu în presă rubricii „Pe urmele materialelor publicate” și să se revină cu asprime atunci cînd se constată că n-au fost luate în considerație criticile.

O deosebită severitate au dovedit cititorii față de greșelile pe care le-au sesizat.

Numeroși muncitori și-au exprimat dorința de a organiza schimburi de vizite cu ziariștii pentru că, arătau ei, trebuie să avem legături strînse, să fim chiar prieteni. Aceste cuvinte, pline de dragoste și de înaltă prețuire, s-au împletit cu grija atentă a oamenilor muncii pentru ca profesiunea noastră să fie exercitată la un nivel cît mai înalt, pe măsura sarcinilor ce ne stau în față, pe măsura exigenței în continuă creștere a cititorilor noștri.

GENUL PREFERAT ȘI ÎNFĂȚIȘAREA ZIARELOR

Vorbînd despre rubricile și genurile preferate ce apar în ziarele noastre, mulți dintre participanții la consfătuiri s-au oprit cu o deosebită atenție asupra rubricii „Viața de partid”. Au remarcat la unele articole profunzimea cu care sînt analizate probleme ale construcției de partid, ale activității organizațiilor de bază, în toate domeniile vieții noastre. Cititorii au apreciat apariția în „Scînteia” a unor articole publicistice pe teme ale vieții interne de partid și au cerut ca acestea să fie cît mai numeroase și în ziarele regionale.

Aproape în unanimitate cititorii au subliniat de asemenea dorința de a întîlni cît mai des în paginile ziarelor reportaje. „E deosebit de gustat acest gen — spunea un muncitor reșițean. Am dori însă ca în reportajele din presa noastră să întîlnim, cît

mai des *chipuri de comuniști și utemiști, munca și frămîntările acestora*”.

Totodată participanții la consfătuiri au cerut să apară cît mai des foiletonul a cărui țintă să fie îndreptată atît spre combaterea unor apucături învechite de la noi, cît și spre demascarea imperialismului. Ei au cerut ca în ziarele noastre să se publice informații mult mai consistente care să fie capabile să pună pe omul muncii la curent cu tot ceea ce este nou în diversele domenii de activitate. Totodată, ei și-au manifestat dorința de a citi la sfîrșitul săptămîinii în ziarele de sîmbătă sau de duminică articole de sinteză: săptămîna sportivă, săptămîna teatrală, săptămîna internațională...

Ținînd seama de cerințele mai sus arătate în raport cu informația, este firesc ca cititorii să fi

criticat rubricile „În 24 de ore“ și „Știrile zilei“, arătând că uneori sînt alcătuite din știri scurte în mod forțat, că altele sînt monotone și sarbede și nu odată cuprind informații în mod exclusiv din Capitală, ignorînd manifestări poate de mai mare însemnătate din restul țării.

Tot în domeniul informației cititorii au semnalat că abundența informației „Agerpres“ face ca nu odată paginile unor ziare să semene mult între ele în ceea ce privește conținutul.

Analizei critice a cititorilor nu i-a scăpat firește nici aspectul grafic al ziarelor noastre. Numeroși participanți la consfătuiri au arătat îmbunătățirile substanțiale survenite în paginarea ziarelor, în ilustrarea lor, în strădania fiecărei gazete de a căpăta și prin aspectul grafic un anume profil. A fost apreciată astfel „Scînteia“, pentru varietatea materialelor, pe care le cuprinde și pentru prezentarea lor atrăgătoare, a fost apreciată „Scînteia tinerețului“ pentru bogăția de ilustrații, „Romînia liberă“ pentru frecvența caricaturii interne și externe, și altele. Totuși cititorii, și în această privință, au arătat că sînt încă multe lucruri de făcut. Atenția lor s-a îndreptat în mod special asupra calității fotografiilor, relevînd că uneori apar fotografii de muncitori în care cu greu se poate distinge chipul tovarășului respectiv. Altele din cauza retușului

brutal, chipurile oamenilor par adevărate măști. În fine, unele fotografii din cauza calității tiparului devin pur și simplu de nedeslușit.

În același cadru de preocupări, odată cu *îmbunătățirea ilustrației*, cititorii au cerut o mai mare *varietate de fotografii*, au cerut să se publice cu regularitate caricaturi pe probleme interne și externe.

La aceste consfătuiri, cititorii, așa cum reiese din cele expuse mai sus și-au exprimat opiniile despre ziarele noastre, au arătat ce trebuie să facem pentru a satisface toate aceste cerințe și a lărgi tematica ziarelor noastre, cuprinzînd tot ce interesează pe oamenii muncii, spre a fi cît mai prezenți, mai preciși, mai receptivi și operativi față de clocotul vieții noastre noi, al desăvîrșirii construcției socialismului, ale cărei directive au fost arătate în raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, care a pus în fața oamenilor muncii sarcini noi de o covîrșitoare importanță.

Îndeplinirea zi de zi a acestor sarcini trebuie să fie reflectată cît mai cuprinzător în presa noastră, făcînd cronica contemporaneității, înregistrînd succesele, mobilizînd spre noi succese.

Realizînd acest lucru, presa noastră își va îndeplini sarcina ce-i revine și va oferi cititorilor săi ziarul pe care îl cer.

PREOCUPĂRI REDACȚIONALE

CONȚINUT BOGAT — FORME VARIATE

Revista „Săteanca“ desfășoară o activitate susținută în scopul îmbunătățirii calității acestei publicații editată de Consiliul Național al femeilor din R.P.R.

Colectivul redacțional s-a întrunit și, în cadrul unei consfătuiri, a întocmit un plan de perspectivă.

Aproape fiecare om din redacție a participat activ la consfătuire, făcînd propuneri interesante. Se poate spune că roadele consfătuirii au și început să se reflecte în paginile

nile revistei. „Săteanca“ — numărul 12/1960 și primul număr pe luna ianuarie a acestui an conțin pagini mai luminoase, rubrici variate și cîteva fotografii reușite.

Sub marginalul „Fruntașii planului de 6 ani“ a apărut un portret interesant al îngrijitoarei de păsări Maria Capînaru de la G.A.C.-„Partizanul“ din Gînciova, un interviu cu pictorița Cici Constantinescu, care, la invitația G. A. C. „Haia Lifșit“ din satul 2 Mai a locuit vreme de două luni printre

colectiviști, o pagină de umor, ghicitori și epigrame pe specificul revistei etc.

Curînd va poposi în paginile revistei și... Tincuța. E un personaj care întruchipează țărâna colectivistă. Ea călătorește, cunoaște oameni și fapte interesante, povestește, într-un limbaj vioi și plin de haz, critică și face propuneri.

Redacția continuă să caute soluții pentru îmbunătățirea conținutului și formei materialelor pe care le publică.

PRESA ÎN SPRIJINUL DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI BUNURILOR DE CONSUM

ALEXANDRU SENCOVICI
Ministrul Industriei Bunurilor de Consum

Congresul al III-lea al P.M.R. a trasat noi sarcini importante în vederea dezvoltării economiei naționale pe anii 1960—1965. Sarcini importante pe această perioadă revin și industriei bunurilor de consum. Producția industriei ușoare urmează să crească între anii 1960—1965 de 2,1 ori, iar a industriei alimentare de 1,9 ori. Aceasta înseamnă că în decurs de numai 6 ani, industria bunurilor de consum va străbate, în ceea ce privește dezvoltarea ei, un drum egal cu realizările obținute în cei 100 ani de existență.

Concomitent cu creșterea producției, se va pune un accent deosebit pe lărgirea sortimentelor și îmbunătățirea permanentă a calității și prezentării produselor. În viitorul apropiat vor apare diferite țesături neșifonabile din in și bumbac și țesături variate din fire sintetice, blănuri din aceste fire, modele de încălțăminte cu talpă de microporos colorat, o gamă variată de produse de uz casnic, lapte concentrat cu diferite arome noi, dulcețuri, gemuri, conserve de calitate mult îmbunătățită și multe altele.

Măsurile multilaterale se iau în vederea îmbunătățirii permanente a calității produselor. Colectivele de creatori de modele, contexturi, de încălțăminte, sint întărite cu elemente corespunzătoare, se fac cercetări antropometrice pentru stabilirea taliilor la confecții, a modelelor de încălțăminte cele mai corecte și totodată atrăgătoare etc. Concomitent cu aceste măsuri, în fabricile și uzinele industriei bunurilor de consum se creiază condiții pentru ridicarea continuă a calificării muncitorilor, maiștrilor, ajutorilor de maiștri și inginerilor.

Înfăptuirea acestor sarcini trebuie să fie opera a sute de mii de muncitori, tehnicieni și ingineri care activează în industria bunurilor de consum. Realizarea lor este urmărită cu viu interes de milioane de oameni ai muncii din țara noastră, adică interesați în dezvoltarea permanentă a industriei bunurilor de consum în vederea ridicării nivelului de trai al poporului muncitor.

Presa, radioteleviziunea și cinematografia sint acei care informează întregul popor despre realizările lucrătorilor din industria bunurilor de consum în domeniul creșterii producției, al îmbunătățirii calității și lărgirii sortimentelor, despre succesele obținute în creșterea productivității muncii și în reducerea prețului de cost, într-un cuvânt, despre tot ce se realizează în industria bunurilor de consum.

Prin publicarea rezultatelor obținute, presa noastră stimulează, mobilizează și organizează colectivele întreprinderilor industriei bunurilor de consum de a obține succese din ce în ce mai bune în întreaga lor activitate. Popularizarea realizării planului înainte de termen în industria zahărului sau în industria de tricotaje și confecții de către ziarile „Scinteia” și „România liberă” a constituit un sprijin moral pentru lucrătorii din aceste subramuri industriale.

Participind la expozițiile organizate de comerț pentru sondarea gustului și cerințelor consumatorilor, cit și la cele organizate de M.I.B.C., prezentind aceste produse, transmitind industriei cerințele consumatorilor, ziaristii au constituit o punte de legătură între industrie și masele largi de consumatori. Ziarul „Scinteia”, de pildă, a organizat consfătuiri cu participarea delegaților industriei, ai comerțului și ai consumatorilor, care au dat rezultate în cunoașterea mai bună a cerințelor, a gustului consumatorilor.

Pentru a face cunoscute ziaristilor problemele industriei bunurilor de consum, conducerea ministerului a ținut în luna decembrie două conferințe de presă. La aceste conferințe s-au arătat realizările lucrătorilor, lipsurile care au existat precum și sarcinile care stau în fața sectorului pe anul 1961.

Economia națională este un tot unitar. În activitatea sa, industria bunurilor de consum este sprijinită de diferite alte ramuri ale economiei naționale. Un rol important în aprovizionarea întreprinderilor industriei ușoare și alimentare revine agriculturii furnizoare de sfeclă de

zahăr, semințe de floarea soarelui, carne, lapte, lână, piei etc. Ar fi cit se poate de util ca, așa cum este sprijinită industria bunurilor de consum, ziaristii să urmărească și felul cum se achită de sarcinile ce le revin marii noștri furnizori (agricultura, chimia, metalurgia), să popularizeze exemplele pozitive pentru stimulare și pentru a fi urmate și totodată să arate și slăbiciunile pentru a putea fi corectate.

Ar fi de un mare ajutor pentru industria bunurilor de consum dacă problemele importante ale contractării și colectării diferitelor materii prime necesare (lână, in și cîneapă, gogoși de mătase, sfeclă de zahăr, tutun, carne, lapte etc.) ar fi tratate mai pe larg în coloanele ziarelor noastre.

Ziarele, ziaristii pot cel mai bine să stimuleze G.A.S.-urile și G.A.C.-urile și întreaga țărănire muncitoare la o muncă și mai rodnică, să le explice pe larg avantajele contractărilor, faptul că materiile prime contractate se întorc în satele noastre, după o prelucrare superioară, sub formă de confecții, țesături de tot felul, încălțăminte, tricotaje, ciorapi, conserve etc. Uneori spațiul pe care îl acordă ziarele este redus față de importanța unor asemenea probleme.

Problema aprovizionării nu este o problemă simplă. Nu este vorba numai de un transport de materii prime sau materiale pentru fabrici. La rindul lor, aceste materii prime trebuie produse înainte de a fi livrate. Aceasta cere muncă de organizare, de îndrumare, control, într-un cuvânt măsuri multilaterale. Iată că problema aprovizionării este o problemă vastă, care merită o preocupare atentă din partea ziarelor, a ziaristilor.

În realizarea sarcinilor de creștere a producției, a productivității muncii și a reducerii prețului de cost, un rol important are darea în funcție în termen a lucrărilor de investiții.

Presa a avut un rol important și în realizarea lucrărilor de investiții în 1960. Reportajele din ziarul „Scinteia” care prezentau noile obiective industriale (Firul

Roșu-Tâlmăciu, fabrica de produse lactate din București, dezvoltarea fabricii „Tudor Vladimirescu” etc.) au popularizat noile obiective și au stimulat pe constructorii în executarea lucrărilor.

Articolele critice din „Informația Bucureștiului” la rubrica „Termene” au determinat uzinele „Mao Tzedun” să livreze U.C.R. autoclavele, sarcină neglijată mult timp.

Darea în funcțiune cu o singură zi înainte de termen a obiectivelor de investiții din anul 1961 în industria bunurilor de consum înseamnă o producție peste plan echivalentă cu 30.000 m.p. țesături subțiri din in, 12.000 m.p. țesături din fire sintetice, 30 tone conserve de mazăre, 30 tone pastă de tomate și multe altele. Presa poate aduce o contribuție importantă la realizarea acestora prin publicarea modului cum se transformă în viață sarcinile trasate de partid în domeniul investițiilor, prin stimularea frunțășilor și folosind în continuare arma criticii împotriva celor care din diferite motive rămân în urmă.

Pasionați pentru noul care se naște în țara noastră la fiecare pas, ziaristii susțin în coloanele ziarelor diferite acțiuni patriotice ale oamenilor muncii. Presa a avut o contribuție importantă, de pildă, în extinderea inițiativei pentru creșterea indicilor de utilizare a războaielor de țesut, sau a aceleia a pielărilor de la uzinele „Ianoș Herbak” pentru economisirea de materii prime și materiale etc., prin popularizarea largă a acestora. Totodată ziaristii au sprijinit activitatea întreprinderilor, a institutelor și diferitelor organe ale Ministerului prin criticarea unor lipsuri care s-au ma-

nifestat în activitatea lor. Astfel, critica făcută fabricii „Mătasea Roșie” din Cislădie în problema indicilor de utilizare a războaielor de țesut, a ajutat întreprinderea să lichideze rămânerea în urmă în ceea ce privește creșterea indicilor de utilizare. Critica ziarelor a ajutat fabricile „Mătasea Populară”, „Horia”, Jimbolia, „Întreprinderile textile”-Lugoj, „Viscofil”-București, „Mistrețul”-București și multe altele, să-și îmbunătățească calitatea produselor. Bineînțeles toate acestea nu sînt decît o mică parte a activității multilaterale pe care o desfășoară ziarele, ziaristii.

Aici este cazul să menționez că ziaristii trebuie să manifeste mai multă înțelegere pentru problemele industriei bunurilor de consum. În sens comunist această înțelegere nu înseamnă ca ziaristii să nu ne critice. Dimpotrivă, ziaristii sînt dator să folosească această armă ascuțită a partidului, să dezvăluie slăbiciunile noastre, lipsurile care există, căci aceasta ajută la lichidarea acestor lipsuri, la îmbunătățirea activității noastre. Pentru ca folosirea criticii să aibă eficiență, să fie constructivă, este nevoie de cunoașterea profundă a problemelor, a legăturilor dintre ele, pentru ca ziaristul să pună într-adevăr degetul pe rană.

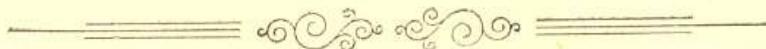
Pregătirea multilaterală, cunoașterea problemelor, documentarea temeinică ferește pe ziarist de a comite greșeli de pe urma cărora materialul publicat în loc să mobilizeze colectivele, să aibă efect contrar. În „România liberă”, de pildă, a fost criticată industria bunurilor de consum în problema morilor, care de doi ani au trecut la Sfaturile populare.

Sarcinile importante care stau în fața industriei bunurilor de consum privind introducerea tehnicii noi, cer o mobilizare serioasă a tuturor organelor și institutelor, a tuturor inginerilor, tehnicienilor, muncitorilor. Prin popularizarea tehnicii noi, prin reportaje, știri, articole analitice, prin descrierea interesantă, atrăgătoare a rezultatelor obținute, presa a contribuit și sîntem convinși că va contribui pe scară și mai largă la realizarea acestui obiectiv al planului de șase ani.

În lupta condusă de partid pentru traducerea în fapte a sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., în întreprinderi și uzine primim un sprijin important din partea sindicatelor, prin organizarea întrecerii socialiste. Și aici ziaristii pot și trebuie să ajute sectorul nostru prin susținerea întrecerii socialiste, popularizarea rezultatelor indeosebi acum, după cel de-al IV-lea Congres al Sindicatelor din R.P.R.

În industria bunurilor de consum activează un număr important de tineri. Elanul lor tineresc, dorința de a cunoaște, voința lor de a sluji interesele partidului, ale patriei socialiste, trebuie cultivate cu grijă de către ziaristii în coloanele ziarelor.

Fără îndoială că ziaristii, care sînt și glasul opiniei publice, vor continua să-și aducă contribuția lor din ce în ce mai prețioasă la sprijinirea industriei bunurilor de consum în îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului, la opera de desăvîrșire a construcției socialiste din țara noastră.

PRESA ȘI CAMPANIA ALEGERILOR

Intreaga presă din țara noastră consacră coloane, pagini întregi alegerilor care vor avea loc la 5 martie 1961. În întâmpinarea acestui important eveniment, redacțiile au creat condiții organizatorice prielnice cuprinderii unor arii cât mai vaste din marile șantiere ale con-

strucției socialiste din țara noastră. În fiecare zi apar materiale suges-tive, portrete de fruntași din fa-brici, din gospodării colective, oa-meni de știință pe care masele populare îi propun candidați la ale-geri. Au apărut rubrici în care zia-riștii caută să prezinte în variate

genuri și în mod publicistic reali-zările din patria noastră.

În vizitele pe care le-am făcut în câteva redacții, am surprins elanul de care sînt cuprinse colectivele re-dacționale pentru îndeplinirea sar-cinilor care le stau în față în a-ceastă perioadă.

Popularizarea largă în campania electorală

În redacția ziarului „ROMINIA LIBERĂ” are loc în aceste zile de campanie electorală o bogată activitate, ce se desfășoară pe baza unui plan cuprinzător menit să asigure popularizarea largă a realizărilor de seamă ale regimului nostru democrat-popular, a candidaților propuși.

Elanul care a cuprins întreaga țară în întâmpinarea zilei alegerilor,

Proletari din toate țărilor, uniți-vă!

 România liberă
ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

îmbracă forme specifice pentru zia-riști: materialele prezentate spre publicare sînt rodul unor strădanii publicistice deosebite. În paginile ziarului cititorii pot urmări cu promptitudine desfășurarea cam-paniei electorale, în forme gazetărești variate, la un înalt nivel publi-cistic.

Se vor publica articole cu caract-er propagandistic, unele oglindind trăsăturile orînduirii noastre de

stat, expresie a democrației socia-liste, altele arătînd rolul însemnat al sfaturilor populare în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. Merită să menționăm ciclurile de reportaje și pagini speciale, care vor prezenta într-o tematică cuprinzătoare viața nouă a patriei noastre. Pe această linie vor fi prezentate în ziar paginile: „Orașele patriei în 1961”, „Bogațiile țării slujesc po-porului”, „Puncte noi pe harta țării” (noile mari obiective industriale ale țării noastre intrate recent în func-țiune), „Frumoasă ești patria mea” (pagină întocmită din scrisori pri-mite de la oamenii muncii, despre orașele, satele și întreprinderile din toată țara), „Chipul nou al satelor noastre”, „Fii credincioși ai po-porului muncitor” etc.

Pentru ca tratarea problemelor privind sfaturile populare să aibă maximum de eficiență, se vor pu-blica articole scrise de președinți de sfaturi populare raionale și re-gionale. În afara rubricilor speciale „Întrebări și răspunsuri” și „A-genda electorală” care, prin infor-mații și scurte note, vor explica pe

înțelesul tuturor legea electorală, cititorii vor fi informați operativ despre desfășurarea campaniei elec-torale prin știri grupate la rubrica „Țara se pregătește de alegeri”. Deosebit de aceasta se vor publica reportaje privind munca de agita-ție în timpul campaniei electorale, redînd într-o formă vie atît proble-mele generale cît și pe cele speciale.

De asemenea vor fi prezentate în paginile ziarului articole, fotografii, caricaturi care vor demasca alege-rile din trecut de la noi și alegerile de azi din țările capitaliste.

Bineînțeles că spațiul acordat în ziar campaniei alegerilor va crește pe măsura intensificării acesteia.

Pentru reușita deplină a acțiunii de oglindire a campaniei electorale, în ziarul „România liberă” se vor folosi toate legăturile pe care ziarul le-a stabilit cu cititorii. Merită su-bliniat faptul că din numeroasele scrisori pe care „România liberă” le primește de la cititori, foarte multe dintre ele reflectă preocupă-rile oamenilor muncii în întîmpi-narea alegerilor.

Evenimentele cotidiene cele mai importante

Pentru a ține la curent pe cititori cu evenimentele cotidiene cele mai importante ale campaniei electorale, ziarul „Informația Bucureștiului” a inițiat rubrici privind prezentarea candidaților F.D.P., a întreprinderilor ridicate în anii puterii populare, a noilor construcții din Capitală. Ziarul urmărește îndeplinirea ritmică a planului de producție, a sarcinilor privind calitatea produselor ca și îndeplinirea planurilor de cooperare. În centrul atenției redacției stau problemele activității sfaturilor populare. Campania electorală trebuie să fie un prilej de mobilizare a sfaturilor populare la obținerea unor rezultate și mai bune în deservirea cetățenilor, în rezolvarea sugestiilor făcute de alegători. De aceea ziarul a publicat o serie de anchete și alte materiale care analizează în mod critic activitatea sfaturilor populare în diferite domenii cum ar fi: reparațiile de locuințe, deservirea cumpărătorilor în unitățile alimentare, executarea unor lucrări edili-

tare în cartiere etc. Asemenea materiale vor apare în continuare și după alegeri. În același timp „Informația Bucureștiului” popularizează pe larg inițiativele bune ale sfaturilor populare din Capitală.

PROIECT DE ORDONANȚĂ DE ÎNFIINȚARE **INFORMAȚIA** *Bucureștiului* Ziar al Comitetului Regional București al P.N.R. și al Sfatului Popular al Orașului București

Un spațiu mare acordă ziarul în aceste zile popularizării realizărilor regimului democrat popular în raioanele orașului. Până acum au și apărut pagina „Popas în raionul V.I. Lenin” în cadrul ciclului intitulat „Înfloresc raioanele orașului”, ca și pagina „Grivița Roșie”. Paginile din acest ciclu prezintă viața nouă și perspectivele dezvoltării raioanelor Capitalei pe plan economic și social-cultural. Paginile care sînt bogat ilustrate au de fapt caracterul unor scurte monografii.

Ziarul urmărește îndeaproape desfășurarea campaniei electorale, oglindind operativ toate manifestările care au loc în București la Casele Alegătorului, în cartiere etc. Atrage atenția de cităva vreme ediția de luni a ziarului care are o largă și variată tematică, fiind redactată cu grijă și mai bine ilustrată.

Ziarul va publica informații în legătură cu explicarea legii electorale. Se vor populariza realizările regimului de democrație populară în diferite domenii de activitate. Se va acorda o atenție deosebită construcțiilor realizate de regimul nostru democrat-popular, prin publicarea unor reportaje, convorbiri, articole, grupaje de note, raiduri-anchetă.

Alegerile din trecut își găsesc și ele spațiul corespunzător în paginile ziarului, bineînțeles arătîndu-le așa cum au fost, o adevărată farsă, în timpul regimului burghez-moșieresc.

Pregătirea alegerilor — problema centrală

Apropiatele alegeri de deputați în Marea Adunare Națională și în Sfaturile populare a mobilizat întreaga redacție a ziarului „Steagul roșu” din București. În vederea unei oglindiri cît mai bogate a campaniei electorale a fost constituit

PREȘEDINȚI DIN TOATE PARTILE ORAȘULUI **Steagul roșu** ZIARUL COMITETULUI REGIONAL BUCUREȘTI AL P.N.R. ȘI AL SFATULUI POPULAR AL RAIOANELOR BUCUREȘTI

un colectiv special alcătuit din șapte redactori (care va fi mărit pe măsura necesităților). Un redactor are sarcina de a ține legătura permanentă cu organele regionale ale F.D.P.-ului și în urma propunerilor făcute de membrii colectivului redacțional, ziarul și-a defalcat planul în patru perioade distincte.

Sînt pregătite pentru tipar rubrici speciale ca „La propunerea cetățenilor” (despre realizări îndeplinite cu participarea directă a oamenilor

muncii), „Constituția țării noastre în cifre și imagini”, „Întrebări și răspunsuri” (în cadrul căreia se lămuresc diferite probleme în legătură cu alegerile etc. De-a lungul întregii perioade a campaniei electorale, ziarul va publica pagini speciale pe diferite teme ca: „Dezvoltarea industrială a regiunii”, „Bărăganul de ieri și de azi”, „Grija față de om — preocupare centrală a regimului democrat-popular”, „Deputații de azi și edili de odinioară” etc.

Ziarul își propune să acorde în continuare o atenție deosebită întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor colective. În cadrul rubricii „Răspunsuri la întrebările unor colectivități” — președinți și cadre de conducere din gospodăriile mai vechi și bine dezvoltate, specialiști din cadrul Ministerului Agriculturii în economia agrară, în producția vegetală și creșterea animalelor împărtășesc din experiența lor. Totodată ziarul va iniția o acțiune

menită să antreneze masa de colectivități la obținerea unor producții mari la hectar și pe cap de animal. Întrucît acțiunea „Peste o mie lei beneficiu la hectar” s-a dovedit eficientă, contribuind ca un număr de 58 G.A.S.-uri din regiunea București să încheie anul 1960 cu importante beneficii, ziarul va continua publicarea unor materiale pe această temă.

Ziaristiții de la „Steagul roșu” și-au propus ca pe viitor să oglindească în noi forme gazetărești, atractive marile succese, obținute în construcția socialismului, sub înțeleapta conducere a partidului. De pildă, în domeniul industriei, în afara acțiunilor inițiate de ziar în cursul anului trecut (și anume „Folosirea cît mai productivă a timpului de lucru”, „Întrecerea pe profesii” etc.) se va da cuvîntul într-o rubrică specială consumatorilor care își vor spune părerea despre calitatea produselor industriei din regiunea București.

EXPERIENȚA MEA LA „DOBROGEA NOUĂ”

PETRU VINTILĂ

Cucerit de ideea scrierii unui reportaj amplu despre viața nouă a fărânimii colectiviste din Dobrogea am stat anul trecut vreme de câteva luni în această regiune a patriei noastre. Aș fi putut face documentarea necesară cu ajutorul „Fondului literar”, dar, în pofida celor câteva avantaje la care renunțam de la bun început, am optat pentru o metodă de documentare mai simplă, mai riguroasă și supusă (de ce n-aș mărturisii?) unei discipline mai aspre: m-am angajat redactor la ziarul „Dobrogea nouă” și vreme de patru luni am lucrat în cadrul redacției, la secția agrară. Până atunci cunoscusem doar câteva locuri din cuprinsul regiunii din niște călătorii mai vechi, grăbite. Tocmai din acest motiv m-am gândit că munca la ziarul local, o muncă temeinică, organizată, o muncă riguroasă, de zi cu zi, imi va ușura nespul de mult cunoașterea cit mai profundă a realității dobrogene. Nu m-am înșelat de fel în așteptări și munca în redacția ziarului „Dobrogea nouă” a făcut ca dorința mea de cunoaștere a regiunii să se realizeze în întregime, într-un timp relativ scurt și în condiții optime.

Dar nu despre aceasta vreau să povestesc acum, ci despre învățăminte pe care le-am dobândit lucrând la ziarul pomenit mai sus. Se primesc la acest ziar circa o sută de scrisori pe zi. Poștașul lasă în fiecare dimineață pe biroul secției „Scrisori” circa o sută de plicuri. Ele sînt înregistrate, clasate și împărțite celorlalte resoarte ale gazetei și trebuie să spun din capul locului că pierderea unei singure scrisori ar fi socotită nu ca o lipsă, ca o greșală oarecare, ci ar fi considerată ca o vină de o mare gravitate. O astfel de scrisoare, referitoare la un articol de-al meu, am vrut s-o iau și s-o păstrez ca amintire. Zadarnice au fost toate eforturile mele de a-l convinge pe șeful secției „Scrisori” că „nu-i o crimă dacă-mi dă scrisoarea aceea”, n-am reușit decît să obțin o copie dactilografiată, copie departe de a mai avea valoarea unicatului, a scrisorii autografe. De primirea scrisorilor ce urmau să fie prelucrate, stilizate și publicate în gazetă, trebuia să semnăm într-o condică specială. Controlul ei era

tot atît de riguros ca și împărțirea celorlalte sarcini redacționale. La început m-am socotit nițel jignit de această muncă pe care o socoteam minoră și fără vreo însemnătate deosebită, dar curînd m-am convins de valoarea ei documentară și de utilitatea ei practică. Unele știri comunicate în aceste scrisori erau așa de interesante, încît deseori am plecat pe teren în locurile respective, atras tocmai de acele știri modeste și inflăcărute. Așa m-am dus la Zebil la aniversarea a zece ani de la înființarea gospodăriei colective, așa m-am dus la Fintina Mare și la Cotu Văii. Lucrend la aceste scrisori numai în aparență neînsemnate, m-am gândit firește la lipsurile pe care le mai are încă munca la revistele noastre literare, la „Luceafărul” în primul rînd, în redacția căruia lucrez. În redacție la „Dobrogea nouă”, în climatul de acolo, riguros și exact, mi-am reamintit de indiferența cu care uneori deschideam și citeam plicurile cu scrisori și mi-am dat seama de răspunderea care apasă pe umerii noștri în munca de sprijinire și descoperire a debutanților. Lucrînd în redacție la „Dobrogea nouă”, am luat hotărîrea ca, în ceea ce mă privește, să acord, odată cu întoarcerea la „Luceafărul”, o atenție sporită corespondenței, plicurilor cu versuri, povestiri și reportaje pe care ni le trimit tinerii neștiuți încă, din toate colțurile țării, tinerii din mijlocul cărora trebuie să așteptăm ivirea noilor poeți și prozatori.

În privința aceasta, învățăminte dobîndite la „Dobrogea nouă” nuse mărginesc la grija deosebită cu care se citește, se prelucrează și se publică scrisorile primite de la corespondenți. „Dobrogea nouă” publică regulat pagini întregi scrise numai de către corespondenți. Oare secția de proză și reportaj de la revista „Luceafărul” nu poate publica periodic cite-o pagină cu proza cercurilor literare din uzine și întreprinderi? Ne-am și gândit, în acest sens, să urmărim mai atent creația cercurilor literare și să publicăm grupaje de schițe, povestiri și reportaje ale cercurilor literare de la „Grivița Roșie”, „Semănătoarea”, „23 August” și ale cercurilor literare din provincie, în spe-

cial din marile centre industriale și economice ale patriei, de la Hunedoara, Reșița, Brașov, Galați etc.

Din cele observate la „Dobrogea nouă”, aș mai releva un lucru deosebit de folositor pentru presa literară în general și pentru scriitorii în special. În timpul campaniilor agricole, de pildă în perioada lucrărilor de recoltare, în redacția ziarului „Dobrogea nouă” nu rămîn decît redactorii ce se ocupă direct de tehnica apariției. În rest, toți redactorii stau pe teren. O astfel de campanie am prins și eu la „Dobrogea nouă”, trimis fiind pentru o perioadă de o lună de zile, în raionul Istria. Desigur că presa literară nu e direct legată de astfel de evenimente periodice cum sînt campaniile agricole, dar veți fi de acord că legătura temeinică a scriitorilor cu viața este un imperativ deosebit de important al creației literare, al dezvoltării ei neîncetate. Oare n-ar fi bine, n-ar fi extrem de folositor ca redacțiile unor publicații literare periodice cum sînt „Luceafărul”, „Gazeta literară”, „Viața Românească” etc. să organizeze trimiterea pentru 3—4 săptămîni a unei părți din redacții în câteva importante locuri din țară, cu obligația scriitorilor respectivi de a trimite schițe, poezii și reportaje inspirate din realitatea și din actualitatea imediată? Bine ar fi ca atenția conducerii presei literare să nu ignoreze în astfel de acțiuni nici pe critica literari. Oare n-au și ei datoria de a cunoaște viața și munca în marile noastre uzine socialiste, pe șantierele construcției socialiste și în gospodăriile colective? În general, cronicarii literari iau cunoștință de toate aceste lucruri din lectura presei cotidiene, din poeziile, nuvelele și romanele scriitorilor. Tocmai din această pricină observațiile și ideile lor sînt deseori deficitare, sînt livrești.

Orice s-ar spune, plecările pe teren ale scriitorilor rămîn încă întimplătoare, sporadice și cele mai multe au loc la solicitarea ziarelor. Redacțiile presei periodice literare se pot dispensa de prezența la birou a cel puțin jumătate din efectivul lor, organizînd prin rotație trimiterea pe 3—4 săptămîni a redactorilor lor. Care dintre noi n-ar

semna bucurosi schițe, poezii și reportaje adăugându-și la numele său gradul de onoare: „corespondent al revistei X pentru regiunea Galați“?

Eu n-am văzut încă în paginile revistelor noastre literare rubrici sau materiale care să ateste în mod nemijlocit și, organizată temeinic, legătura cu provincia. Oare, urmînd exemplul presei cotidiene, publicațiile literare nu pot avea corespondenți permanenți, recrutați din mijlocul scriitorilor locali, în marile orașe ale țării, în fiecare regiune a patriei?

Ar fi multe de spus în legătură cu aceste probleme, doar schițate în acest articol modest. În incheiere aș mai avea să amintesc o experiență gazetărească de o mare eficiență și pentru publicațiile lite-

rare. Iată, ziarul „Dobrogea nouă“ organizează vara, în timpul campaniei agricole de recoltare, tipărirea unei ediții speciale. O tipografie volantă urcă într-un autobus, de servită de un tipograf și doi redactori, colindă vara satele Dobrogei și tipărește la Comana sau la Chirnogeni, la Negru Vodă sau la Topalu, o foaie de campanie, într-un tiraj de cîteva sute de exemplare. Am luat parte și eu astăvară la tipărirea ediției speciale pentru gospodăria colectivă din Comana. Socot că experiența ziarului „Dobrogea nouă“ ar putea fi preluată cu succes și de către publicațiile noastre literare. Nu e vorba de „ediții speciale“, nici de tipografii volante, ci, înăuntrul revistelor să apară cîte o pagină, rod al unei deplasări colective pe teren. Astfel

de pagini ar putea fi dedicate marilor șantiere industriale, marilor uzine, unui raion, unei localități oarecare, ori chiar unei gospodării colective.

Nu mi-a fost în intenție să trag o linie groasă, despărțitoare între scriitori și gazetari. Cele două profesii sînt înrudite de aproape. Desigur că și gazetarii au ce învăța de la scriitori. Socot că cele două Uniuni de creație, prin „Casa Scriitorilor“ și „Casa Ziariștilor“ pot organiza în colaborare dezbateri comune pe teme importante și utile cum sînt acelea ale reportajului, ale documentării pe teren, ale reflectării artistice a realității. Și scriitorii și ziariștii ar avea numai de cîștigat din acest schimb de experiență, dintr-o colaborare strînsă și profundă, multilaterală.

PREZENȚA ACTIVĂ A SCRITORILOR ÎN PRESĂ

CONST. SÎRBU

Se știe foarte bine că un Eminescu sau Caragiale și-au dedicat o bună parte din activitatea lor publicistică. Mihail Sadoveanu, N. D. Cocea, Tudor Arghezi ne-au lăsat valoroase pagini de publicistică adunate în volum în ultimul timp. Și ei nu sînt singurii. Culegeri de acest fel au mai apărut din activitatea publicistică a lui Geo Bogza, Zaharia Stancu, Eugen Jebeleanu, D. Corbea. Probabil că vom avea prilejul să dispunem de noi lucrări de acest gen din scrierile unor condeieri care paralel cu poezia sau romanul au scris și articole de ziar. E un lucru bun care trebuie subliniat și din care trebuie să învețe cei ce studiază cursurile școlii de ziariști, toți activiștii pe tărîmul presei interesați în perfecționarea mijloacelor lor publicistice.

N-am vrea să facem aprecieri categorice în legătură cu colaborarea scriitorilor la ziare. Cert este un lucru că mulți dintre scriitori au scris cu regularitate în presă, nu numai în presa de specialitate, în revistele literare, ci și în cotidiene. Dacă s-ar aduna articolele lor numai dintr-un an sau doi, s-ar putea alcătui o antologie interesantă.

Realitățile noi, socialiste, contactul mai des și mai îndelungat al

scriitorului cu terenul îl îndeamnă să scrie și reportaj, însemnări de călătorie. Interesant de subliniat este faptul că a dispărut ideea rigidă de specializare a scriitorului într-un anumit domeniu al scrisului. Bunăoară poetul nu se simte cu nimic lezat dacă redacția îi cere un reportaj. Și sînt numeroase cazurile cînd poeți cu vechi stagiou, au izbutit în proză să dea lucruri valoroase. Eugen Frunză, de exemplu, s-a dovedit un iscusit pamfletar... Veronica Porumbacu se dovedește în real progres ca reporteră. Recentă ei carte „Pagini din Coreea“ cuprinde un amplu reportaj, scris cu multă căldură și participare, probînd realele ei posibilități și în această materie. Mihu Dragomir, în cîteva „însemnări“, publicate în „România liberă“ face aceeași demonstrație, deși a întreprins un lucru asemănător și în versuri, scriind despre luminile noi ale Hunedoarei.

Dintre prozatori, Eugen Barbu, Al. Mirodan au devenit titulari de rubrici, integrîndu-se în circuitul intern redacțional.

Participarea din ce în ce mai activă a scriitorilor în presă a determinat înviorarea reportajului. Astăzi „reportajul literar“ a devenit capitol de sine stătător în rapoartele de activitate ale Uniunii Scrii-

torilor și nu numai în aceste sintetice rapoarte. A apărut chiar și o categorie de scriitori care cultivă cu precădere acest gen. Mulți dintre ei au apărut chiar din rîndul reporterilor de ziar.

Precum se vede sînt întrunite o sumă însemnată de elemente care fac ca ziarul să se bucure mai mult de colaborarea scriitorilor și prin care să cîștige din punct de vedere calitativ.

Se pune însă întrebarea: s-a reușit oare ca legătura ziarului cu scriitorii să fie sudată în mod corespunzător?

Practica dovedește că această legătură este sporadică. Uneori ziarul își aduce aminte de scriitori cu diverse ocazii și-i solicită colaborarea; manuscrisul trebuie predat dacă nu astăzi, apoi mîine. După publicare, intervine o perioadă de acalmie cînd legătura cu scriitorul încetează, pentru a fi reluată cu proxima necesitate. Fără îndoială că o astfel de legătură nu este capabilă să asigure raporturi dintre cele mai bune între scriitor și ziar.

Scriitorii trebuie angajați mai activ în viața și preocupările redacției și această sarcină revine redacției în primul rînd. Ar fi foarte bine dacă pe lingă redacție s-ar crea un cerc de scriitori care să

se intereseze deopotrivă de calitatea paginii culturale, de asigurarea reportajului literar-economic, social, cultural. Cu ajutorul redacției, ei ar putea pleca pe teren și ar putea asigura ziarului articole care să satisfacă exigențele cititorului. Aceasta ar fi și în avantajul scriitorului care ar lua contact nemijlocit cu atâtea și atâtea realizări ce se înfăptuiesc în anii puterii populare, cu atîția oameni ai muncii, constructori ai socialismului. Cunoștințele scriitorului s-ar îmbogăți cu date noi, renunțînd la a mai scrie despre cine știe ce înfîmplări petrecute sau auzite la vreo scurtă consfătuire cu cititorii.

Ar fi foarte bine dacă reportajele scriitorilor ar apare mai întîi în publicații și apoi în volum. Spre regretul nostru se mai petrece și altfel. Să vorbim, bunăoară, de Traian Coșovei, unul dintre talenții noștri reporteri. De curînd a publicat în Editura Tineretului volumul de reportaje, „Semnul din larg”. Nu știu cîte din cele 34 reportaje au fost publicate mai întîi în presă. Desigur că nu prea multe. De ce oare nu este dat cititorului mai repede reportajul? Pentru că este știut că una din calitățile lui constă în prospețimea datelor, în stricta lui actualitate, tocmai ceea ce dorește cititorul.

Vorbînd despre atragerea scriitorilor pe lîngă redacții, mă refer nu numai la presa centrală. Posibilități destule au și ziarele regionale. Ele pot folosi sprijinul filialelor Uniunii Scriitorilor și al cenaclurilor literare din întreprinderi și instituții.

Uneori, așa cum a procedat ziarul „Zori noi” din Suceava, trebuie

folosite anumite vizite ce le fac diverși scriitori în regiune. De pe urma unei asemenea vizite, ziarul amintit a publicat materiale de la cîțiva scriitori între care și Geo Bogza, articole scrise special pentru ziarul local. Desigur că se pot adopta și alte modalități. Rămîne însă în seama ziarelor să se gîndească la ele și să le adopte în consecință.

Experiența „Romîniei libere” în ceea ce privește mai strînsa legătură cu scriitorii — deși aceasta e încă modestă — demonstrează că acest deziderat este perfect realizabil. Dovadă că în ultimele luni, în paginile ziarului au apărut tot mai numeroase semnături de scriitori, iar pe viitor acest fenomen pozitiv va trebui și mai puternic extins.

Ziarul a inaugurat o rubrică specială „Din carnetul scriitorului” în care și-au dat colaborarea scriitori din București și din țară. Rubrica are ca scop să evidențieze anumite fapte semnificative petrecute pe întreg cuprinsul patriei, să oglindească eforturile inimoase ce se depun pentru înfăptuirea istoricelor hotărîri ale Congresului al III-lea al partidului. Aceste „carnete” au reușit să reflecte aspecte multiple și interesante, au redat emoționante fapte de viață. Inceputul este bun și promițător. A se limita întreaga colaborare numai la atît, înseamnă însă puțin. Aportul scriitorilor trebuie canalizat mai precis, îndreptat în așa fel încît să susțină inițiativele redacției, campaniile duse de aceasta. Scriitorii pot contribui din plin la alcătuirea unor pagini speciale. În această privință, experiența acumulată pînă acum a dovedit oportunitatea aces-

tui punct de vedere. De asemenea, prin îndrumarea muncii scriitorului, este posibilă publicarea unor reportaje de amploare (de dimensiunile unei pagini). Exemplul recent al „Șcinței” cu pagina dedicată dezvoltării impetuoase a Sucevei, pagină scrisă de Geo Bogza, este edificator.

Firește, gîndindu-mă la o colaborare mai fructuoasă cu scriitorii, nu înțeleg că de acum înainte întreaga muncă a redacției să o lăsăm pe umerii lor sau să deprecîem forțele redacției. Trebuie să înțelegem, și lucrul acesta vreau să-l subliniez, că din rîndurile redactorilor se pot ivi mulți scriitori de talent. Recenta, și în același timp, puțin cuprinzătoarea culegere de reportaje apărute în presa noastră ilustrează cu forță convingătoare că în redacții se află scriitori autentici. E total lipsită de temei, retrogradă și răutăcioasă ideea care circula în alte vremuri de tristă memorie, că orice ziarist este un scriitor ratat. Fără a exagera și păstrînd proporțiile cuvenite, aș putea spune, parafrazînd un vechi dicton că în buzunarul oricărui ziarist se află un stilou de scriitor.

Totuși, chiar în posesia unui asemenea instrument de preț, trebuie să folosim într-o măsură mai însemnată condeiul scriitorului. Aceasta trebuie să o pretindem de la noi, să o cerem și scriitorilor precum și Uniunii lor de creație. Pentru că nu se poate concepe scriitor care să nu participe și pe calea scrisului în presă, la nobila luptă ce o desfășoară poporul nostru, condus de partid, pentru făurirea noii societăți.

V. I. LENIN DESPRE PRESĂ

În Editura Politică a apărut de curînd în limba romînă culegerea „V. I. Lenin despre presă” întocmită de Institutul de marxism-leninism de pe lîngă C.C. al P.C.U.S.

În volum au fost incluse cele mai importante articole, cuvîntări, rapoarte, însemnări și scrisori ale lui V. I. Lenin care ne dau o idee clară despre dezvoltarea presei periodice ruse, precum și despre principalele probleme ale presei în ansamblul ei.

Într-unul din numerele viitoare vom face o recenzie a volumului apărut, lucrările lui Lenin în legătură cu problemele presei constituînd pentru ziaristii comuniști un tezaur de învățămînte în ceea ce privește rolul și sarcinile presei de tip nou în transformarea revoluționară a societății, în construirea socialismului.

„OMUL NOSTRU DE LA FAȚA LOCULUI“

EUGEN PREDĂ

Prin ochiul de Ciclop, figura im-
pasibilă a inginerului situată din-
colo de ecranul dublu de cristal al
studioului de radio, introduce o
notă umană în mijlocul complica-
tului aparatăj profilat în spatele
său. În studio este liniște absolută.
Redînd cadența timpului, mișcarea
regulată a acelor ceasornicului elec-
tric aduce un zgomot abia percep-
tibil. Microfonul suspendat deasupra
mesei îmbrăcată în postav așteaptă.
Privirea urmărește ceasul. Pentru o
clipă secundarul a tresărit la ora
14 fix.

„On AIR“ (în aer) — cinci litere
se aprind. Cînd inscripția „ON
AIR“ s-a aprins, la București era
exact ora 20. În difuzor se auzea:
„Aici sînt Națiunile Unite din New
York. Transmisiune pentru Radio
București...“

Peste puțin timp ascultătorii vor
auzi vocea crainicului anunțînd:
„De la trimisul nostru special la
Organizația Națiunilor Unite“.

„De la trimisul special“ — for-
mula s-a încetățenit în paginile pre-
sei noastre. În ultimii ani n-a fost
eveniment important, indiferent de
distanța la care avea loc și la care
să nu fi fost prezenți ziariști din
presa noastră. „Acoperirea eveni-
mentelor“ de către un număr din
ce în ce mai mare de gazetari a-
flați la fața locului a devenit o
trăsătură caracteristică a jurnalis-
ticii contemporane, reflectînd e-
normul interes al opiniei publice
pentru evoluția situației interna-
ționale și îndeosebi pentru momen-
tele ei cele mai importante. La 18
septembrie 1959, atunci cînd N. S.
Hrușciov a prezentat celei de a
14-a sesiuni a Adunării Generale
programul dezarmării generale și
totale, la sediul O.N.U. au venit
1.400 de gazetari din întreaga
lume. La vremea respectivă, acesta
a fost considerat drept cel mai mare
număr de gazetari reuniți la un loc
pentru a relata despre același eve-
niment. Dar la a 15-a sesiune a
Adunării Generale acest record a
fost bătut. Numărul coresponden-
ților acreditați a fost cu mult mai
mare. Este caracteristic faptul că
prezența unui număr impresionant
de gazetari la o întîlnire interna-
țională este întotdeauna legată de
participarea reprezentanților Uni-
unii Sovietice și în primul rînd a
lui N. S. Hrușciov. Nu numai agen-
țiile de presă internaționale, ci și

numeroase ziare mari deplasează
cu astfel de prilejuri mai mulți co-
respondenți proprii pentru a „aco-
perii complet evenimentul“.

Pentru corespondenții de presă
din țările socialiste este un moment
de răspundere și totodată de in-
dreptățită mindrie participarea la
astfel de evenimente, care eviden-
țiază superioritatea noii diplomații,
faptul că ei îi aparține inițiativa,
determinînd un profund și amplu
ecou pretutindeni.

Față de sesiunea a XV-a a Adu-
nării Generale s-a manifestat un
interes enorm. Corespondenții pre-
sei romîne știau foarte bine cu cită
nerăbdare și interes erau așteptate
în țară veștile despre activitatea
delegației R.P.R. condusă de to-
varășul Gheorghe Gheorghiu-Dej,

despre evoluția generală a dezba-
terilor. Cuvîntarea tovarășului
Gheorghe Gheorghiu-Dej în cursul
dezbaterilor de la Adunarea Gene-
rală, cuvîntare rostită de la tri-
buna organizației mondiale în fața
reprezentanților celor aproape 100
de state membre a fost transmisă
la București cu maximum de ope-
rativitate.

Reflectarea activității delegației
R.P.R. a constituit obiectul preocu-
părilor corespondenților romîni a-
flați la O.N.U.

A reda amplu, plastic, convingă-
tor astfel de evenimente reprezintă
o coordonată a activității oricărui
corespondent. Cealaltă coordonată o
constituie operativitatea. Ambele
formează un tot inseparabil.

CURSĂ CONTRA CRONOMETRU

Dezvoltarea mijloacelor moderne
de transmitere a creat posibilitatea
ca la un interval extrem de scurt
din momentul în care s-a petrecut
un eveniment, relatarea asupra lui
să poată parveni în redacția că-
reia i-a transmis-o corespondentul.
Mai mult chiar, în cazul unor e-
venimente cărora li se acordă o in-
semnătate deosebită, posturile de
radio au posibilitatea de a trans-
mite relatarea corespunzătoare si-
multan cu desfășurarea evenimen-
tului. Desigur că cu cit distanța
față de redacție este mai mare, cu
atît se ridică și probleme mai com-
plicate din punctul de vedere al
operativității. Pentru redacție ca și
pentru corespondenți noțiunea de
distanță are un dublu aspect: kilo-
metrajul propriu-zis și decalajul o-
rar. Cu cit distanța în kilometri
este mai mare folosirea mijloacelor
de comunicare este mai dificilă. Din
Europa folosirea telefonului nu ri-
dică nici o problemă. Dar în cazul
corespondenților aflați de pildă la
O.N.U., folosirea telefonului este în
general neindicată. Nu ne referim
numai la faptul că ea implică mari
cheltuieli, dar, așa cum arată ex-
periența, de foarte multe ori po-
sibilitățile de comunicare prin te-
lefon sînt extrem de grele și uneori
stenografilor le este chiar imposi-
bil să poată recepționa materia-
lele. Calea cea mai rapidă și efi-
cientă de transmitere de la mari
distanțe, în condiții atmosferice

normale, o reprezintă telexul. Prac-
tica arată însă că numai marile a-
genții de presă internaționale
(TASS, AFP, UPI, REUTER etc.)
pot dispune de telex 24 de ore pe
zi, dat fiind marile cheltuieli pe
care le presupune. Dar folosirea
telexului între corespondent și re-
dacție se poate face pe durate li-
mitate, fie transmișîndu-se de la
caz la caz în funcție de evenimente,
fie prin aranjament odată sau de
două ori pe zi la o oră fixă și pe
o durată stabilită. Așa procedează
majoritatea corespondenților presei,
deoarece în acest fel sînt întrunite
două condiții esențiale: transmitere
și recepție simultană și posibilitatea
schimbului de comunicări. Tele-
grama propriu-zisă este din ce în
ce mai puțin folosită, deoarece mi-
nimul de timp pentru a ajunge la
destinație (de la New York la
București) însumează 4 ore. Dar a-
tît folosirea telexului cît și a tele-
gramei „clasice“ presupune ca zia-
ristul să cunoască dactilografia,
deoarece textul trebuie înminat bă-
tut la mașină.

Corespondenții de radio folosesc
de la O.N.U. cablul trans-oceanic și
trans-continental, postul de radio
O.N.U., sau combinat postul de ra-
dio și cablul pe o anumită por-
țiune de la retransmițător (Geneva
sau Londra) și pînă la destinație.

Ei transmit totdeauna la o oră fixată dinainte, întotdeauna aceeași în fiecare zi, și se încadrează într-o limită de timp riguros stabilită și care nu poate fi depășită (în general 20 de minute). O întirziere cit de mică a corespondentului poate atrage în ziua respectivă pierderea posibilității de a transmite.

Decalajul orar, care în limitele Europei crează dificultăți ce pot fi relativ ușor depășite, în cazul marilor distanțe ridică probleme mai complicate. Diferența orară între New York și București, de pildă, este de 6 ore, iar cu începere din ultima duminică a lui octombrie de 7 ore. La acest decalaj orar, corespondentul trebuie să calculeze foarte bine momentul când începe să transmită materialul mai ales dacă și-a propus să se ocupe de faptele zilei. În general corespondența trebuie să

ajungă la București în jurul orei 20, ora locală, deci transmiterea trebuie începută în jurul orei 14, după ora New York-ului. La radio se pornește de la considerentul ca principala corespondență să poată fi difuzată la cel mai important radio-jurnal de seară (ora 22) cit și în emisiunile pentru străinătate. Când sint știri care prezintă o importanță deosebită, ele sint transmise și mai tirziu ținând seama de ora limită a calandrării ziarelor sau de ultimul buletin de știri al radioului.

La radio, unde radio-jurnalele și buletinele de știri alternează de la orele 5 dimineața și pînă la 23 și 55 de minute, iar emisiunile pentru străinătate se transmit în tot cuprinsul nopții, folosirea telexului se dovedește adeseori necesară.

Confruntarea cu ceasul, este unul din aspectele principale ale muncii corespondentului.

DE LA ETAJUL III

În urmă cu zeci de ani, cînd pentru prima oară a început să apară curent corespondența din străinătate în presa diferitelor țări, însăși mijloacele de comunicare existente impuneau limite operativității. În condițiile existentei mijloacelor de comunicare care asigură transmiterea și recepția simultan s-a deschis un cîmp imens pentru operativitate, pentru a satisface interesul opiniei publice față de evenimentele din viața internațională. Problema principală este însă ce transmiteți, conținutul materialului.

La cartierul general al O.N.U., etajul al III-lea este rezervat în întregime presei. Parcurgînd cîtiva zeci de metri și privind tăblițele de pe ușile birourilor, poți întocmi o adevărată hartă a presei mondiale. La etajul 8 sint birourile corespondenților de radio, iar mai sus cu un etaj laboratoarele fotoreporterilor. Etajul întii al subsolului adăpostește studiourile de radio, iar mai jos cu un etaj sint laboratoarele pentru televiziune și cinematografie. Activitatea principală a presei are loc însă la etajul III, acompaniată de zgomotul ritmic al zecilor de teleimprimatoare. Cînd Adunarea Generală este în sesiune probabil că nu există alt loc în lume de unde să se transmită pe întreg globul un număr atît de mare de cuvinte.

Etajul III are o „poziție strategică” în clădire. La unul din capete se află centrul de distribuire al documentelor pentru presă. Celălalt capăt duce spre lojile presei

din Adunarea Generală și Consiliul de Securitate.

Desigur că de la o corespondență primită de la „trimisul special” se așteaptă în primul rînd să se afle fapte, fapte esențiale, fapte din ziua respectivă. Corespondența înseamnă azi, nu ce s-a întîmplat acum două sau trei zile, ci în ziua cînd este transmisă. Ea trebuie să poarte pecetea că e transmisă „de la fața locului” de la un martor al evenimentului.

Cunoscînd de la începutul dimineții ce se va întîmpla în cursul dezbaterilor din ziua respectivă, corespondenții se îndreptau spre locul evenimentului principal. Dacă se știa că în Adunarea Generală vorbește N. S. Hrușciiov, cei 500 de posesori de tichete de intrare în loja presei se postau cu căștile la urechi la locurile lor. În jurul băncilor delegațiilor țărilor socialiste foto-reporterii se îngrămădeau pînă în momentul deschiderii ședinței. Pe coridoarele de la etajul III, în fața televizoarelor, sute de gazetari își ocupau locurile pentru a urmări ședința. În momentul cînd se anunța distribuirea textului cuvîntării se crea în jurul ghișeului respectiv o învălmășeală de nedescris. Urmărirea personală a dezbaterilor importante era absolut necesară, deoarece nu odată vorbitorii au renunțat la text ori s-au îndepărtat de la conținutul lui pentru a da replica unui antevorbitor. Datele culese din ședințe se întregeau cu cele extrase din documentele distribuite de delegații, de la confe-

rințele de presă, din discuțiile cu membrii delegațiilor sau între ziaristi, din presa locală și internațională.

Grupul ziaristilor din țările socialiste se distingea prin relațiile tovărășești, de colaborare prietenească, existente în sinul lui.

În general ședințele de dimineață se terminau la ora 13. La Londra era ora 17, la Paris 18, la București 19, la Moscova 20. Chiar dacă nu rămînea pînă la sfîrșitul ședinței, corespondentul avea un timp foarte scurt pentru redactarea materialului. În plus înainte de a-l transmite se impunea să verifice dacă nu a survenit ceva nou. Experiența arată că trebuie acordat maximum de timp pentru informare și minimum de timp pentru redactare. Redactarea în minimum de timp este pe deplin posibilă dacă te documentezi continuu, deoarece aceasta înseamnă în fapt că și elaborezi continuu conținutul materialului. Marea majoritate a corespondenților chiar dacă terminau de transmis, nu plecau din clădirea O.N.U. decît după ce dezbaterile din ziua respectivă se încheiau. Întotdeauna putea surveni un fapt nou și dacă nu erau prezenți, greu puteau să-l reconstituie după relatările altora.

Uneori o scurtă întîmplare pune în evidență sensuri mari. În ajunul începerii sesiunii, presa și cercurile guvernante americane au desfășurat o campanie provocatoare împotriva Cubei. Cu puțin timp înainte de începerea primei ședințe, în sală și-au făcut apariția membrii delegației cubane în frunte cu premierul Fidel Castro. Deodată, de la locul său, s-a ridicat N. S. Hrușciiov și făcîndu-și loc prin cordonul de foto-reporteri s-a îndreptat spre cealaltă parte a sălii unde se afla masa delegației Cubei. S-a apropiat de Fidel Castro și l-a îmbrățișat. În sală au izbucnit aplauze.

O săptămînă mai tirziu premierul Macmillan și-a început cuvîntarea adresîndu-se președintelui Adunării Generale, Boland, cu un elogiu la adresa „strînselor legături” dintre Anglia și Irlanda. Această remarcă a stîrnit ilaritate generală, fiind binecunoscut caracterul „strînselor legături” dintre cele două țări în timpul ocupației seculare a Irlandei și a luptei sale pline de abnegație pentru independență.

★

Dacă ar fi să se dea o definiție corespondentului, poate cea mai potrivită ar fi „omul nostru de la fața locului”.

300 DE ANI DE PRESĂ POLONEZĂ

G.H. GHEORGHÎȚĂ

Istoria presei poloneze începe acum trei veacuri când, la 3 ianuarie 1661, la Cracovia și mai târziu la Varșovia, a apărut „Mercuriusz Polski”, primul ziar în limba polonă.

Acest eveniment a cărui sărbătorire are loc în cadrul Mileniului Statului Polonez prilejuiește în întreaga țară numeroase manifestări politico-culturale de masă.

Printre aceste manifestări însemnate: apariția primelor volume din publicația „Biblioteca științifică despre presă”, pregătirea unui amplu

torice, dări de seamă oglindind aspecte ale sărbătoririi în diferitele localități ale țării.

La Varșovia, la 30 ianuarie a.c., va avea loc o adunare festivă la care au fost invitați și ziariștii de peste hotare. În cursul anului, la Varșovia, Cracovia și în alte orașe se vor organiza expoziții închinete istoriei presei poloneze și îndeosebi a presei muncitorești și progresiste. Vor avea loc numeroase întâlniri ale ziariștilor cu cititorii, se vor realiza „gazete vii”, seri ale presei etc.

În legătură cu acest eveniment a fost alcătuit un Comitet de onoare sub președinția tov. Alexander Zawadzki, președintele Consiliului de Stat al R. P. Polone, comitet din care fac parte conducători de partid și de stat, cunoscuți oameni de știință, cultură și artă, ziariști. Istoricii polonezi apreciază că în zbuciumata istorie a statului polonez, încă de la apariția ei, presa a avut un rol dintre cele mai active, începând cu „Mercuriusz Polski”, ziar din care au văzut lumina tiparului 41 de numere. Avându-se în vedere epoca respectivă, ziarul a avut un rol pozitiv, militând împotriva anarhiei din țară și pentru concentrarea puterii într-o singură mână. Și dacă mai târziu presa a încăput pe mina clerului, care a sezisat uriașa ei însemnătate în influențarea opiniei publice, concomitent cu aceasta a existat și presa revoluționar-progresistă, iar pe măsura dezvoltării proletariatului și presa acestuia.

Presă muncitorească poloneză, care numără 80 de ani de existență, a contribuit la înjghebarea organizațiilor proletare, a răspândit prima, în masele muncitoare, lozincile de

luptă socialiste trezind conștiința de clasă și voința de luptă pentru o viață mai bună. Un rol important l-a avut presa din emigrație ca „Egalitatea”, „Zori de zi”, „Lupta claselor” care a pus bazele programului de activitate al primei orga-

„Manual al revistelor poloneze”, precum și a unei „Antologii a publicisticii poloneze progresiste”, reeditarea ziarului „Mercuriusz Polski”, publicarea unor cărți și broșuri privind istoria și activitatea presei din Polonia.

Acordând o deosebită amploare acestei sărbătoriri, publicațiile din Capitală și provincie au înființat rubrici speciale în cadrul cărora au publicat și continuă să publice facsimile, articole omagiale și is-

nizații politice a clasei muncitoare poloneze, partidul „Proletariat”.

Începând din anul 1900 și până în 1918 existau în Polonia peste 70 de titluri de ziare și reviste. Din 1918 și până în 1939 numărul titlurilor s-a ridicat la cifra de 2.500—3.000. Unele dintre acestea au avut

MAI APROAPE DE VIATĂ

CONCRET ȘI VIU DESPRE MUNCA NOASTRĂ

Inițial, reporterul trebuia să aducă redacției un interviu cu cititorii. Socotind însă că s-ar interpune totuși, fie chiar prin operația notării, care nu poate fi întotdeauna riguros exactă, între vorbitor și litera tipărită, reporterul a renunțat la clasicul interviu. Și-a propus să adune doar câteva opinii ale cititorului despre și pentru prietenul său — ziarul.

MARIN ENACHE:

turnător, secretar al organizației U.T.M.
din secția turnătorie-fontă
Uzinele „23 August“

Ca aerul sau ca pâinea

Sînt de profesiune turnător. Odată cu meseria bătrînul meu maistru m-a învățat că pentru a spune multe nu e nevoie să vorbești mult. De aceea nu mă voi întinde la vorbă.

Pentru noi, muncitorii, ziarul a devenit necesar ca aerul sau pîinea. E — așa cum glăsuiește un afiș care ne îndeamnă să ne abonăm — o fereastră deschisă către întreaga lume, o punte care ne leagă cu mii de fire nevăzute de tovarășii de muncă din toate colțurile țării. Și acest lucru se întimplă pentru că ziarul vorbește despre munca noastră, despre tot ce înfăptuim cu miinile și mințile noastre. Adică, ziarul vorbește într-un loc despre oțelar, în altul despre tăietorii de pădure, sau mecanici, sau profesori, sau mulgători de vaci, sau in-

gineri, sau mineri. Adică despre noi, cititorii ziarului. De aceea, gîndesc eu, că ziaristul tare bine trebuie să ne știe, să ne cunoască gîndurile și dorințele, pentru a nu ne infățișa în ziar ca la paradă, în haine dichisite și croite fantezist.

Citesc uneori, ce-i drept mai rar, unele reportaje și chiar cărți în care muncitorul apare atît de neinteresant și de neinstruit încît mă întreb unde oare a descoperit autorul un asemenea specimen. Iată, numai la uzinele „23 August“ sînt peste 600 de tineri elevi la liceul seral, aproape 150 sînt studenți la diferite facultăți cu caracter tehnic și economic, iar restul tineretului din uzină este cuprins în cursurile tehnice pe specialități. Setea aceasta de cultură e caracteristică tineretului muncitoresc.

Apoi, mai citesc încă reportaje în care muncitorul este pus să vorbească într-o limbă care-i este străină. Parcă ar fi, parcă n-ar fi rominește. E un limbaj stors de orice dulceață, uscat și rece.

În unele din ele muncitorul nu ride, nu plînge, muncește numai.

Articolul e plictisitor pentru că e neconvîngător. Și e neconvîngător pentru că ziaristul respectiv a trecut cu viteză prin uzină, imprumutînd din dosare, statistici sau de la gazeta de perete cîteva cifre, mulțumindu-se a da mina cu eroul viitorului său reportaj și a afla cîteva amănunte despre dinsul de la organizatorul sindical.

Din fericire, asemenea cazuri devin din ce în ce mai rare.

A scrie concret și viu despre munca noastră înseamnă oare numai popularizarea cifrică a rezultatelor unei zile de lucru? Cred că aceasta înseamnă, înainte de toate, sezișarea acelei forțe unice, înalte care ne strînge pe toți laolaltă și infrumusețează întreaga viață a țării; înseamnă înțelegerea a tot ceea ce este nou și înaintat, lupta împotriva a tot ceea ce este înapoiat și ne împiedică mersul înainte, împotriva egoismului, a indiferenței, rutinei, lenei și a altor rămășițe ale trecutului.

Cred că unii ziaristi ar trebui să cunoască și să prețuiască mult mai profund interesul lacom cu care urmăresc cititorii materialele lor.

NIKY ATANASIU,

artist emerit

prim secretar al Asociației Oamenilor
de Artă din instituțiile teatrale și muzicale

Despre o descoperire, un șablon și încă ceva...

Un nou an seamănă în multe privințe cu o stagiune nouă. Vorbesc prin prisma omului a cărui viață se desfășoară mai mult între ridicări și coborâri de cortină, adică sub imperativul îndatoririlor pe care îi le cere scena.

Așadar, s-a ridicat cortina anului 1961. Ca întotdeauna ne facem noi planuri, năzuim să ne împlinim noi visuri și, îmbogățiți cu experiența anului care a trecut, vrem să muncim mai bine. Vrem ca viața teatrală a țării noastre să se îmbogățească cu cât mai multe spectacole care să pună stăpânire pe minte și să dea poruncă inimii.

Am convingerea că presa are în această privință un rol extrem de important. Nu spun nimic nou când afirm că adevăratul spectacol de teatru este acolo unde are loc o descoperire pentru omul din stal. O descoperire din lumea atât de minunată a sentimentelor omenești. Din păcate, adesea, s-au adus la secretariatele literare ale teatrelor, și de ce n-am spune-o, unele s-au și jucat, piese fără valoare ideologică și artistică, care nu descopereau decît... șablonul plictisitor.

Revista „Teatrul” publică de la o vreme textele unor piese de teatru ale dramaturgilor noștri. De ce ziaristii de specialitate le ignoră? De ce așteaptă să treacă luni de zile, să le vadă pusă în scenă, pentru a-și etala întreg ar-

senalul critic? O discuție asupra calității replicii, a conflictului sau a veridicității personajelor ar fi fost extrem de utilă înainte ca textul dramatic să devină spectacol. Atunci și autorul și teatrul ar mai putea interveni activ. Dar ziaristul de specialitate tace. Unele piese ar putea fi discutate înainte de reprezentarea lor în cadrul secției de critică a A.T.M.-ului și astfel am putea da un sprijin atât autorului cât și teatrului. Sînt multe de vorbit despre materialele care apar în presă despre spectacole. Este un lucru unanim recunoscut că după premieră, și în întreaga țară sînt cel puțin patru-cinci premiere pe lună, atât spectatorul cît și actorul, ca să nu mai amintesc de autor, regizor, scenograf etc. doresc să găsească în coloanele ziarului pe care zilnic îl citesc o apreciere asupra calității spectacolului. Din păcate acest lucru se întîmplă foarte rar. Multe ziare ar putea lua pilda „Scînteii” sau „Romîniei libere” care se ocupă destul de activ de fenomenul artistic. Mai cu seamă teatrele din provincie rămîn în afara sferei de preocupări a ziaristului de specialitate. Mi se pare cel puțin curios faptul că unele ziare din orașele care adăpostesc instituții teatrale sau muzicale oferă extrem de rar coloanele lor pentru publicarea unor articole de popularizare a activității artistice.

Dar cîte nu s-ar putea scrie despre fenomenul mișcării artistice de amatori? S-a putut observa că unii ziaristi își amintesc de teatrul amator cu prilejul finalelor concursului „I. L. Caragiale”.

De fapt mi s-a cerut o opinie, n-am să pierd însă prilejul a-mi exprima și o doleanță. Ființează o asociație a noastră, a oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale, cu o activitate destul de susținută. Organizăm la Casa artiștilor și în întreprinderi întîlniri cu oameni ai muncii, discutăm în mod fructuos despre meseria noastră atât de frumoasă și atât de dificilă, inițiem felurite acțiuni în scopul ridicării nivelului ideologic-artistic al spectacolelor. Reporterii ar găsi la Casa artiștilor subiecte interesante. Important este să treacă pragul instituției noastre. Și, atenție vă rog, ziaristi din provincie, ATM-ul organizează filiale în acest an în zece orașe din țară (Iasi, Cluj, Craiova, Constanța, Galați, Timișoara, Brașov, Tg. Mureș, Oradea și Ploești).

Există bucurii și victorii artistice. Există și insuccese. Un schimb viu de opinii e întotdeauna rodnic. Un singur lucru am vrut să subliniez; amploarea și profunzimea vieții noastre artistice impun sporirea formelor de oglindire a acestor manifestări în toate genurile posibile.

Vom aștepta cu nerăbdare concluziile...

Prof. IOAN N. CHIȚU

directorul școlii nr. 102-București

...un veritabil univers al elevilor

În țara noastră ca în toate țările în care porțile școlilor sînt larg deschise și sălile mari de clasă, curate și luminoase, găzduiesc pe toți cei de vîrstă școlară, se poate vorbi despre un veritabil univers al elevilor. Un univers vibrant în care se petrec atîtea și atîtea întîmplări cu adevărat emoționante, surprinzătoare prin simplitatea lor și prin sentimentele care le generează.

În colectivele școlare se făurește spiritul de solidaritate, deprinderea de muncă în comun, de ajutor și colaborare. Se leapădă hainele urite și incomode ale egoismului și înfloreste neîntinat spiritul de altruism, de tovarășie. Bine îndrumat de educator, colectivul de elevi constituie el însuși o școală a caracterelor. Scriind aceste rînduri îmi aduc aminte de una dintre numeroasele

întîmplări petrecute în tabăra pe care școala noastră a organizat-o la cabana „Trei brazi”.

Într-o după amiază, grupa de elevi mari, pionieri din clasa VII-a, se întorcea de la Predeal spre tabără. Veneau conduși numai de responsabilul de grupă — un coleg de al lor, întrucît instructorul respectiv rămăsese în Predeal, la policlinică cu un elev bolnav. Pe la jumătatea drumului au întîlnit o mașină; mașina care făcea aprovizionarea cu alimente a cabanelor. Plouase. Drumul devenise mocirlos. Mașina nu mai putea înainta. Pionierii nu au stat mult pe gînduri și au trecut cu toții să ajute. Timpul trecea. Începuse să se întunece. Ma-

șina se urnea greu din loc. Patina mereu. Se împlinise ora la care pionierii trebuiau să fie în tabără. Dar nici unul nu se clintea de lângă mașină. Cărau nisip, pietre. Au dat jos și din lăzi. După aproape două ore de muncă au reușit. Șoferul a mulțumit din inimă pionierilor și conducerii taberii. Deși pionierii au fost criticați pentru faptul că nici unul dintre ei nu venise să anunțe întârzierea, a doua zi ei au fost felicitați pentru fapta lor frumoasă, în fața întregii tabere.

Dar întâmplările din școală! Două detașamente care candidau pentru primul loc în întrecerea pionierescă pe unitate nu au părăsit sălile de clasă pînă tîrziu în noapte. Pînă s-a terminat ședința consiliului pedagogic și au aflat rezultatul. Cînd au cunoscut detașamentul fruntaș, elevii din celălalt detașament și-au îmbrățișat colegii felicitîndu-i. Era noaptea tîrziu și pro-

fesorii priveau emoționați scena. Cu ochii umeziți.

Sînt doar două din zecile și sutele de întâmplări care animă și caracterizează universul școlar amintit. Cît de puțin, de vag și uneori de placid străbat aceste minunate fapte de viață în paginile presei noastre și ale literaturii noastre noi. În afară de „Știința tineretului” care tratează viața elevilor în forme variate și care de care mai interesante — doar „Gazeta învățămîntului” — prin specificul ei, își îndreaptă atenția spre viața școlilor.

Desigur că tovarășii de la revista „Luceafărul” nu vor fi mulțumiți de aceste precizări. Doar și ei redactează o pagină a elevului. Dar ce legătură are această pagină — o folositoare dar totuși o anexă la manualele de limba romină — cu viața, frămîntările și multilateralele preocupări ale elevilor noștri?

Un alt aspect. Cine a fost în zilele vacanței de iarnă pe văile Prahovei și Timișului a văzut cum stațiunile de aici, prin grija părintească a partidului și guvernului, s-au transformat în veritabile orașe ale elevilor. În afară de publicațiile amintite și de un fel de reportaj apărut în revista „Magazin” și un altul în „Sportul popular” niciun ziar nu a surprins în articolele lor zilele de neuitat petrecute de mii de elevi în tabere. Dar în cronică fiecărei școli se înscriu zilnic atîtea fapte care satisfac și exigențele celor mai pretențioși tovarăși din colegiile redacționale ale publicațiilor noastre. De aceea vă așteptăm cu drag, tovarăși ziariști. Minunata viață din școli — repet, din acest univers al elevilor — vă oferă splendide ocazii să surprindeți în frumoase articole cum crește și se căleşte tînăra generație.

ION MANOLACHE

țăran întovărășit din com. Zorlești,
Regiunea Oltenia

Pe ce punem preț

Desigur întovărășirea din comuna noastră se va transforma în gospodărie agricolă colectivă. Ne convingem că numai așa vom avea mai multă pîine în casă și mult mai multe bucurii. Ca să ajungem însă la acest pas a fost nevoie să vedem cum o duc colectivisti. Atunci cînd vezi cu ochii tăi faptele, îți dai seama că satul colectivizat înseamnă bogăție și bunăstare.

Pe noi, țărăni muncitori, care puține știurăm odinioară și trăirăm parcă într-o găoace, vremurile noi ne-au trezit la viață. Și ne-au cerut tovarășii de la partid să știm mult și să vrem multe. Adică, vreau să spun că ni s-au deschis ochii să vedem unde e lumină și unde e întuneric. Ne-a folosit la aceasta și ziarul. Nu odată am văzut și am citit pagini întregi despre viața bună și îndestulată a colectivștilor. Punem preț mai cu seamă pe faptele arătate la ziar și pe vorbele țărănilor care scriu la ziar. Nu de mult am vă-

zut în ziar grafice cu producțiile medii la ha obținute în anul 1960. La griu gospodăria individuală a obținut 690 de kg, întovărășirea 790, iar G.A.C.-ul 1276 kg; la porumb individualii au obținut 1557 kg, întovărășii 1660 kg iar colectivștii 1880 kg. Asta ne arată care e drumul spre belșug. Într-un articol, mi se pare din ziarul „Agricultura nouă”, se vorbea despre gospodăria agricolă colectivă „Calea spre socialism” din comuna Munteni. Era făcut din puține cuvinte dar faptele erau limpezi. La înființare, acum zece ani, colectiva avea vreo 60 ha teren, 4 perechi de boi, 4 căruțe, citeva unelte și 26.000 de lei. A trecut vremea. Numai în anul trecut gospodăria a obținut venituri de 3.000.000 lei, iar în ultimii doi ani 100 de familii de colectivștii și-au făcut case noi, mulți și-au luat de la oraș mobilă, mașini de cusut, radio, biciclete.

Mulți din satul nostru și din vecini ne-am născut fără îngrijire medicală. Astăzi, la G.A.C. din

Munteni există o maternitate și pentru scroafe.

Asta, ne-am spus noi, ne arată că dacă ne-am uni pămînturile și vom fi gospodari, vom trăi mai bine.

La Congresul al III-lea s-a spus în mod clar că noi, cei de pe ogoare, trebuie să valorificăm terenurile în pantă și slab productive. Cînd am citit ne-am gîndit că și noi, zorleștenii, avem asemenea pămînturi. Cînd vom fi o familie mare, unită, printre altele ne-am gîndit să plantăm viță de vie și pomi fructiferi pe aceste pămînturi.

Adică vroiam să arăt concret ce înseamnă să citești, să vezi cu ochii tăi și să te convingi. Că dacă citești una și alta înțelegi, dacă ce citești la ziar nu se oprește la cap — degeaba te mai obosești.

De aceea la ziar omul trebuie să scrie simplu și să nu umble cu multe floricele. Că floricelele sînt frumoase pe cîmp și zorzoanele la gîtul fetelor tocmai bune de jucat la horă.

DIN TRECUTUL DE LUPTĂ AL PRESEI COMUNISTE

În cinstea aniversării a 40 de ani de la crearea partidului, revista „Presa noastră” va publica, începând cu numărul de față, o serie de articole consacrate trecutului de luptă al presei comuniste din țara noastră.

În cele ce urmează prezentăm două publicații comuniste destinate studenților, scoase ilegal între anii 1933—1934 la Cluj și București, publicații care se intitulasem semnificativ: „Studentul revoluționar” și „Studentul leninist”.

ZIARE STUDENTEȘTI EDITATE DE PARTIDUL COMUNIST DIN ROMÂNIA („Studentul revoluționar”-Cluj și „Studentul leninist” București)

ION BABICI

Asistent universitar

În mai 1961 se vor împlini 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România.

Continuând și ridicând pe o treaptă mai înaltă eroicele tradiții de luptă ale poporului pentru dezrobirea sa socială și națională, cele mai bune tradiții ale mișcării muncitorești revoluționare, Partidului Comunist din România i-a revenit sarcina istorică de a conduce lupta proletariatului și a tuturor oamenilor muncii pentru dărîmarea puterii claselor exploatare, pentru făurirea unei vieți noi, socialiste.

În lupta revoluționară pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc, pentru o viață nouă, liberă și fericită, Partidul Comunist din România a folosit întotdeauna drept o armă ascuțită presa, pe care Vladimir Ilici Lenin a definit-o ca propagandist, agitator și organizator colectiv al maselor. În condițiile României burghezo-moșierești, partidul, care s-a aflat două decenii în adîncă ilegalitate, a trebuit să învingă mari greutăți pentru a putea edita și răspîndi în rîndul celor mai largi mase populare, ziarele, revistele și manifestele sale, prin intermediul cărora a demascat orînduirea capitalistă, chemînd pe muncitori, țărani, intelectuali, studenți, soldați la luptă împotriva exploatării, contra fascismului și războiului.

În cele patru decenii de existență glorioasă, partidul marxist-leninist al clasei noastre muncitoare a îndreptățit cu prisosință nădejdele pe care și le-au pus în el masele muncitoare din România.

În zilele noastre, idealurile pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai iubiți fii ai poporului, comunistii, au devenit realitate sub înțeleapta conducere a Partidului Muncitoresc Român. Așa după cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului: „Pășim într-o etapă nouă de dezvoltare, care deschide poporului nostru perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului și trecerii treptate la comunism, cauză pentru care au

luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare și ai întregului popor român.”¹⁾

★

Criza economică mondială din anii 1929—1933, care a cuprins și România burghezo-moșierească, a adus mari suferințe oamenilor muncii de la orașe și sate, implicit tineretului studentesc sărac. În răutățirea situației materiale și de învățură a studențimii nevoiașe a influențat în mod deosebit în direcția radicalizării acesteia.

Partidul Comunist din România, înarmat cu hotărîrile istorice ale Congresului al V-lea al partidului din 1931, și, sub conducerea lui, Uniunea Tineretului Comunist, au știut să canalizeze nemulțumirile crescînde ale tinerei generații pe făgașul luptei generale a maselor muncitoare împotriva claselor dominante exploatare. O dovadă grăitoare a creșterii influenței ideologice și politice a partidului comunist în rîndurile maselor populare o constituie faptul că în decursul activității sale, el a fost inițiatorul, organizatorul și conducătorul marilor lupte muncitorești care au culminat cu eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933.

Pentru mobilizarea studențimii democratice la luptă, partidul nostru a folosit numeroase mijloace, printre care un loc de frunte l-a ocupat presa, tipărită și difuzată în condițiile grele de atunci, în mod ilegal.

Într-una din Rezoluțiile C.C. al P.C.R. „Asupra presei partidului”, elaborată în aprilie 1932, se arăta că „Radicalizarea maselor și creșterea activității lor revoluționare se manifestă și în cererea unei literaturi care să lămurească problemele arzătoare ale zilei, să dea o orientare care să corespundă năzuin-

¹⁾ Gheorghe Gheorghiu-Dej: Raport la cel de-al III-lea Congres al P.M.R., Ed. Politică 1960, pag. 125.

țelor lor, să le fie un conducător în lupta de toate zilele.²⁾

Subliniind sarcinile partidului în acest domeniu, Rezoluția scoate în evidență necesitatea creării unor asemenea posibilități ca fiecare comitet local și celula de partid să poată reacționa la evenimentele cele mai însemnate ale vremii prin intermediul presei comuniste.

Uniunea Tineretului Comunist condusă și îndrumată în permanență de P.C.R., s-a preocupat îndeaproape de editarea unor publicații comuniste cu rădăcini adinci în sinul tineretului muncitor, țărănesc, studios. În „Rezoluția Comitetului Central al U.T.C.R. asupra situației și sarcinilor organizațiilor din Transilvania” publicată în „Buletinul” nr. 3 din iunie 1932 se sublinia necesitatea creerii „unei prese largi de masă, scrisă pe înțelesul tinerilor muncitori și țărani”.³⁾

Comitetul Regional al P.C.R. Cluj a sprijinit munca de înființare a unui organ de presă al celei centrale a P.C.R. din Universitatea de la Cluj. Din inițiativa și sub direcția îndrumare a Partidului Comunist din România, la Cluj s-a editat în anii 1933—1934 ziarul „Studentul revoluționar”⁴⁾, cu subtitlul de „Organ al celei centrale comuniste a Universității din Cluj”. Ziarul era condus și controlat îndeaproape de către Comitetul regional de partid.

„Studentul revoluționar” apărea lunar, cu ajutorul studențimii comuniste care aduna fonduri bănești pentru a face posibilă apariția lui regulată. Acest ziar era multiplicat la șapirograf. Sediul redacției, precum și locul de tipărire al ziarului se schimbau la anumite intervale de timp pentru a nu putea fi descoperite de organele represive ale statului burghezo-moșieresc.

În editorialul intitulat: „De ce apare „Studentul revoluționar”, apărut în primul număr din februarie 1933, se arată, printre altele, că: „Studentul revoluționar”, organul celei centrale comuniste a Universității din Cluj, vrea să fie inițiatorul, agitatorul și organizatorul colectiv al luptelor zilnice pentru interesele maselor studențești”.

²⁾ Documente din istoria P.C.R. 1929—1933, vol. III, E.S.P.L.P., 1956, pag. 472.

³⁾ Documente din istoria Uniunii Tineretului Comunist din România, 1917—1944. Edii. Tineretului, 1958, pag. 247.

⁴⁾ Exemplare din „Studentul revoluționar” se păstrează în prezent la Arhiva Centrală a Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. (Nr. 1, 2 din februarie, martie 1933 și primul număr din anul universitar 1933/1934).

Pentru a putea apărea la timp, gazeta solicita sprijinul studențimii sărace, arătând că „Studentul revoluționar” e gazeta voastră, a studenților săraci, fiii de muncitori, țărani, mici funcționari, ai trudiților de la orașe și sate”.

Adresându-se cu căldură tineretului studios, ziarul sublinia că: „...vrea să vă facă conștienți pe voi, colege și colegi, de situația voastră, de revendicările voastre. Vrea să vă arate calea pe care trebuie să urmați ca să cuceriți îmbunătățirea situației voastre mizerabile și să câștigați prin luptă revendicările voastre zilnice”.

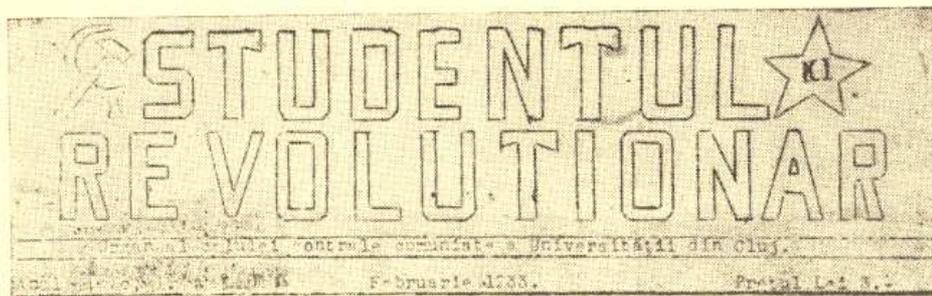
În trecut, porțile facultăților erau larg deschise pentru odraslele burghezilor, moșierilor și chiaburilor. Puțini erau fiii oamenilor muncii care reușeau să răzbată în învățămîntul universitar. Cei care, înfruntînd imensele greutăți și opreliști, izbuteau să intre în universități, erau nevoiți să studieze în cele mai grele condiții.

În paginile „Studentului revoluționar”, redactorii, colaboratorii și corespondenții voluntari ai ziarului descriau condițiile vitrege în care era nevoită să învețe studențimea săracă, greutățile și piedicile pe care le întâmpinau absolvenții săraci după terminarea facultăților pentru ocuparea unui post.

În articolul „Situația studenților săraci”, publicat în primul număr al ziarului, se arăta că: „Pentru studentul sărac viața studențească e o mizerie fără sfîrșit, de care nu poate scăpa decît numai sau prin trădarea clasei sale, sau prin revoluția proletariatului”.

În continuare se analiza pe larg situația studențimii sărace de la facultatea de medicină, academia de agricultură și facultatea de medicină veterinară, demascîndu-se sistemul scrisorilor de recomandare din partea potențailor zilei, datorită cărora la examenele de admitere erau trecuți feciorii de bani gata, în timp ce elevii merituoși dar săraci erau împiedicați să pătrundă în Universitate.

Ziarul remarcă faptul că pentru cei săraci care reușeau totuși să intre în facultăți taxele constituiau o adevărată povară. La Facultatea de medicină, de exemplu, taxa era de 4.000 lei, la Facultatea de științe — 3.500 de lei, la Academia Comercială — 5.000 de lei. Pe lângă aceste taxe, studenții săraci plăteau o taxă lunară la cămin, trebuiau să depună o cauțiune bănească pentru fiecare volum în parte pe care-l studiau la bibliotecă etc. Ziarul conchidea: „Dacă facem o comparație între aceste taxe și venitul unui țaran, unui muncitor, unui meseriaș, sau al unui funcționar mic, putem constata că pentru săraci învățămîntul e aproape imposibil”.

Titlu al ziarului „Studentul revoluționar”

Pentru a putea face față greutăților materiale, studenții săraci erau nevoiți, ca în afara orelor de studiu, să ocupe o serie de servicii grele și umiltoare.

Deosebit de grea era situația studenților săraci proveniți din rindurile minorităților naționale. Despre piedicile și lipsurile materiale ce le întâmpinau ei la tot pasul pînă reușeau să termine o facultate, „Studentul revoluționar” ne relatează fapte interesante. Astfel, în primul număr din anul universitar 1933—1934, ziarul sublinia că: „La Universitate studenții sași, unguri, evrei, întâmpină mari greutăți... Bursele și scutițiile se acordă într-un număr care nu este proporțional cu numărul lor la Universitate”. Gazeta arăta mai departe că așa-zisele „partide minoritare” trădau interesele maselor muncitoare ale minorităților naționale asuprite.

„Partidele minoritare” duceau o politică șovină, sprijineau politica naționalistă a cercurilor guvernante, deoarece erau conduse de marii industriași, bancheri, moșieri din rindurile diferitelor minorități naționale, care, mîna în mîna cu burghezia romînă, participau la exploatarea sălbatică a oamenilor muncii de toate naționalitățile din Romînia.

Organul de presă studențesc de la Cluj demasca în același timp în paginile sale politica cercurilor conducătoare din Romînia burghezo-moșierească de subminare a culturii și învățămîntului.

Într-un material publicat în cel de-al doilea număr al ziarului (martie 1933), sub titlul: „Reducerea bugetului în Romînia. Situația studenților și a intelectualilor de la noi”, se spunea că bugetul Ministerului Instrucțiunii Publice s-a redus în mod simțitor în comparație cu ceilalți ani. În articol se menționa că se plănua închiderea Academiei Comerciale și a celei de Arte frumoase din Cluj, pe lângă numeroasele școli secundare care își închiseră deja porțile. Celor 2.500 de profesori lipsiți de lucru li se adăugau mereu noi licențiați șomeri.

Analizînd cauzele acestei situații, ziarul remarcă în articolul „Războiul și studențimea săracă” că guvernul burghezo-moșieresc se pregătea intens de război împotriva Uniunii Sovietice pe spinarea maselor muncitoare; a studențimii sărace etc.

Despre viața grea pe care o duceau studenții săraci romîni și din rindul minorităților naționale în cămine și facultăți, vorbesc numeroasele scrisori pe care le primea redacția ziarului de la corespondenții voluntari și de la cititori. Sînt semnificative în această privință scrisorile primite din partea studenților de la Facultatea de litere și filosofie, Facultatea de științe, Facultatea de drept, Academia comercială etc. „Studentul revoluționar” din martie 1933 a publicat numeroase scrisori de felul celor amintite mai sus.

Odată cu intensificarea procesului de fascizare a țării și de pregătire a războiului antisovietic, viața studențimii sărace se înrăutățea tot mai mult.

În primul număr al ziarului „Studentul revoluționar”, apărut în cursul anului universitar 1933—1934, într-un „Cuvînt introductiv” se arăta că noul an universitar găsește studențimea săracă într-o situație și mai grea față de anul universitar precedent.

Ziarul își propunea ca o preocupare permanentă să lupte pentru reducerea taxelor, pentru obținerea dreptului de control al studenților în ceea ce

privește acordarea burselor, pentru libertatea întrunirilor și a presei, împotriva terorii exercitate de factorii administrativi din universitate etc.

Izvoarele și cauzele luptei studențimii democratice trebuie deci căutate în condițiile economice și politice în care erau nevoiți să studieze la universitate tinerii proveniți din păturile sărace și mijlocii de la orașe și sate.

În centrul studențesc clujean luptau înfrățiți pentru aceleași năzuințe studenții democrați romîni, maghiari, evrei, sași și de alte naționalități. În fruntea luptei studențimii democratice se aflau comuniștii și sub conducerea acestora uteciștii, cei mai devoțați fii ai poporului nostru muncitor.

Lupta studenților romîni și a celor din rindul minorităților naționale pentru îmbunătățirea condițiilor de studiu, împotriva fascismului și războiului se împletea strîns cu lupta împotriva naționalismului, șovinismului de orice fel, sionismului propagat de către clasele exploatoare.

Această luptă a fost oglindită cu căldură și susținută cu tărie în paginile „Studentului revoluționar”. Ocupîndu-se îndeaproape de făurirea unității de acțiune a studențimii democratice romîne și a celor din rindurile minorităților asuprite, ziarul demasca cu putere metodele fasciste de învrăjpire națională și înfiera rolul nefast al organizațiilor fasciste.

În articolul „Rolul organizațiilor fasciste” apărut în februarie 1933, studențimea democrată era chemată la luptă împotriva tuturor organizațiilor fasciste, pentru crearea de organizații democratice proprii ale studenților săraci. Ziarul arăta că organizațiile proprii ale studenților săraci „...vor ști să ducă lupte sincere pentru revendicările noastre pe baza *frontului unic*, ducînd în luptă studențimea săracă din toate organizațiile, fără deosebire de naționalitate...”

Substratul politicii naționaliste este dezvăluit cu profunzime într-un material intitulat: „Frontul unic de luptă între studențimea naționalităților asuprite și studențimea romînească”, articol publicat în primul număr al „Studentului revoluționar” din anul universitar 1933—1934.

Cu acest prilej, ziarul combătînd șovinismul și asuprirea națională practică de regimul burghezo-moșieresc demasca pe guvernanții reacționari și elementele fasciste „care prin aceasta caută să arunce dezbinare în rindurile studențimii sărace, slăbind astfel frontul lor de luptă”.

Ziarul formula revendicări concrete de luptă pentru studenții democrați romîni și pentru cei din rindul minorităților naționale. În cadrul frontului unic studenții democrați erau chemați să militeze pentru acordarea de burse și scutiții în mod proporțional cu numărul studenților minoritari înscrși în Universitate, pentru susținerea de către stat a școlilor la care urmau elevi din rindul naționalităților asuprite etc.

Chemarea se încheia cu lozincă: „Trăiască alianța de luptă între studenții săraci romîni și studenții naționalităților asuprite”.

Ocupîndu-se de luptele studențimii democratice, „Studentul revoluționar” scria în februarie 1933: „ciclul de greve din toamnă nu s-a terminat bine și altul mai acut a izbucnit”.

O strânsă legătură și solidaritate exista între lupta pe care o duceau studenții din toate centrele uni-versitare din țară.

Cînd la București a început o grevă la Faculta-tea de medicină și la Facultatea de drept, pentru reducerea taxelor care, cum am arătat, erau insu-portabile, „Studentul revoluționar” a lansat un apel către întreaga studențime clujeană pentru sprijini-rea acțiunilor studenților greviști din Capitală.

În apel se spunea printre altele: „*Tovarăși! Co-legi! Acum e momentul să ne solidarizăm pe baza revendicărilor de la facultățile noastre cu frații noștri greviști din București și să le ușurăm lupta. Porniți la luptă! Declarați grevă activă!*”

Trăiască greva activă!”

Aplicînd în viață Rezoluția din aprilie 1932 a C.C. al P.C.R., „Asupra presei partidului” în care se arăta printre altele că „...comitetul sau comi-siile însărcinate cu editarea presei vor trebui să dea o atenție mare organizării de corespondenți din fa-brici, sat, cazarmă sau instituție”⁵⁾, colectivul de redacție al „Studentului revoluționar” sub conducere-a și îndrumarea Comitetului regional de partid, a acționat în așa fel încît membrii celulelor comu-niste de la Universitate să devină corespondenți ac-tivi ai gazetei și în același timp răspînditori ai ei. În rubrica „Frontul luptei studențești” erau inserate diverse corespondențe trimise de membrii celulelor comuniste studențești, corespondențe în care erau înfățișate aspecte ale vieții și luptei comune a stu-denților progresiști romîni și a celor din rîndul mi-norităților naționale.

Lupta studențimii democratice din Cluj nu se li-mita, însă, numai la acțiuni strict economice și pro-fesionale.

Celula centrală comunistă a Universității din Cluj, prin organul de presă „Studentul revoluționar” a luat atitudine hotărîtă împotriva arestării conducă-torilor eroicelor lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933.

În articolul „Masaerul de la Grivița”, publicat în martie 1933, se spune, printre altele, că „noi, stu-denții săraci, trebuie să vedem că soarta muncito-rilor uciși, arestați și deportați e și soarta noastră și lupta lor eroică a fost și este și lupta noastră”. „Studentul revoluționar” chema studențimea să se alăture muncitorimii revoluționare condusă de Par-tidul Comunist pentru a lupta împreună și sub îndrumarea ei împotriva claselor exploatoare, pentru făurirea unei lumi noi, socialiste.

Studențimea democrată din Cluj, în frunte cu co-muniștii și uteciștii, milita cu hotărîre împotriva fascismului și războiului imperialist, pentru priete-nie cu Uniunea Sovietică, pentru pace. În acest sens „Studentul revoluționar” demasca cu curaj pregăti-rile țărilor imperialiste în vederea dezlănțuirii răz-boiului antisovietic. Articolul „Pe pragul noului război mondial imperialist”, publicat în februarie 1933, arăta sarcinile ce revin fiecărui student în lupta pentru pace. Ziarul sublinia că „...datoria noastră este ca dînd mîna cu proletariatul revolu-ționar să luptăm împotriva pregătirilor de război în contra Uniunii Sovietice...” Articolul se încheia cu lozincă: „Trăiască apărarea revoluționară a

Uniunii Sovietice!”. Cele cîteva aspecte ale luptei susținute de ziarul „Studentul revoluționar”, re-lectă adevăratul patriotism și internaționalism al comuniștilor și uteciștilor, care mai presus de orice au fost credincioși idealurilor de eliberare socială și națională ale maselor populare din lanțurile ro-biei capitaliste și de făurire a unei vieți noi, com-uniste.

★

Tot în anul 1934, organizația comunistă studen-țească din București a editat ziarul „*Studentul le-ninist*”⁶⁾. Gazeta, care prin numele său își mă-rturisea dintru-nceput dragostea și fidelitatea față de leninism, purta ca subtitlu: „*Organ local al orga-nizației comuniste studențești din București*”.

„Studentul leninist” avea un format modest și era sapirografiat. Sumarul primului număr din mar-tie 1934, care însumează 6 pagini, este variat și interesant. Spicuum din el articolele: „Congresul studențesc”, „C.F.R.”, „Legea universitară”, „Învăță-mîntul în Uniunea Sovietică”, „Vitrina agenților de siguranță”.

În articolul „Congresul studențesc” era combătută cu tărie politica reacționară dusă de guvernul bur-ghezo-moșieresc în domeniul învățămîntului și cul-turii. Ziarul se ridica cu hotărîre și curaj împotriva formulei fasciste „*numerus clausus*”.

În articol se arăta că studențimea comunistă din București considera că unicul mijloc „de îmbunătă-țire a situației materiale și morale, atît cit se poate cucerii în sînul societății capitaliste cu condiția celei mai acute lupte dusă de întreaga studențime *fără deosebire de naționalitate și convingere politică...*” îl constituie înfăptuirea unui program de revendi-cări care prevedea:

Scutirea de taxe pentru studenții săraci, acorda-rea de burse și cursuri universitare gratuite, pentru orfanii de război și studenții complet lipsiți de mij-loace materiale, asistență medicală gratuită, cămine și cantine gratuite pentru studenții săraci și pen-tru intelectualii șomeri, ajutor de șomaj pentru in-telectuali, înființarea de noi posturi de învățători, medici, agronomi, interzicerea formulei „*numerus clausus*”, înființarea de biblioteci, laboratoare și in-stitutede întreținute de stat, dreptul de a face poli-tică etc.

În articolul „Legea universitară”, ziarul demasca regimul burghezo-moșieresc care căuta să rezolve problema șomajului intelectual prin limitarea numă-rului studenților săraci admiși în facultăți, sub pre-textul că în România existau prea mulți intelectuali. Organul local al organizației comuniste studențești din București s-a ridicat împotriva scandaloasei legi universitare și a infamei formule „*numerus clausus*”, cerînd scăderea taxelor și înființarea de posturi pentru învățători, profesori, medici, ingineri etc.

Popularizînd ideile manifestului „Către toți stu-denții și studentele din București” lansat de Comi-tetul local București al organizației comuniste stu-dențești, cu prilejul împlinirii unui an de la eroi-cele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933, în care se arăta că: „Lupta lor a fost și lupta

5) Documente din istoria P.C.R. din 1929—1933 vol. III, E.S.F.L.P., 1956, pag. 476.

6) Unicul exemplar din „Studentul leninist” an. I, nr. 1 din martie 1934 se păstrează la Arhiva Centrală a Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.

noastră, căci burghezia ne aruncă de partea aceluiași front și pe noi, studenții săraci, viitori șomeri cărora ne revine în acest moment fireasca datorie de solidaritate și de apărare a eroicilor luptători de la Grivița⁷⁾, „Studentul leninist“ a publicat pe o pagină întreagă un amplu articol consacrat acestor lupte.

În articolul „C.F.R.“ se face istoricul marilor lupte muncitorești din ianuarie-februarie 1933, organizate și conduse de P.C.R., și se condamnă procesul înscenat conducătorilor luptelor muncitorilor ceferiști și petroliști în frunte cu tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej. Ziarul arată că: „Acest proces juridic al burgheziei contra muncitorimii, cu cinismul, murdăria și spiritul de șicană ce-i stă la bază, ne dă nouă ocazia concretă de a face procesul social al întregii societăți burgheze...“ În continuare, articolul arată care sînt sarcinile studențimii democratice, îndemnînd-o la o „muncă practică de stingere a procesului și eliberarea celor implicați, a celor care au luptat contra jugului impus de capitalul străin..., jug care strînge deopotrivă grumazul muncitorimii și al studențimii sărace“.

Studenții democrați erau chemați să formeze comitete de apărare a ceferiștilor, să strîngă bani pentru ajutorarea familiilor celor uciși și a celor arestați.

La rubrica „Vitrina agenților de siguranță“ ziarul demasca și înfiera pe informatorii și provocatorii aflați în slujba siguranței și care erau strecurați în rîndurile studențimii democratice.

Dînd expresie sentimentelor internaționalismului proletar ale studențimii democratice din țara noastră, „Studentul leninist“ s-a solidarizat cu luptele duse în februarie 1934 de muncitorii austrieci împotriva fascismului. Ziarul se adresa studențimii din București cerîndu-i să formeze comitete în vederea ajutorării familiilor muncitorilor austrieci uciși sau arestați, și să trimită pe adresa Ambasadei Austriei la București moțiuni de protest împotriva sălbătăciilor săvîrșite de guvernul austriac împotriva muncitorimii.

Ziarul a consacrat o pagină întreagă desfășurării și învățămîntelor luptelor muncitorilor din Austria împotriva fascismului, pentru o viață mai bună.

În contrast cu viața grea a studențimii sărace din vechea Romînie și din celelalte țări capitaliste, „Studentul leninist“ a descris în coloanele sale viața fericită a studențimii din Uniunea Sovietică.

Articolul „Învățămîntul în Uniunea Sovietică“ relevă transformările revoluționare îndeplinite în anii Puterii Sovietice în domeniul învățămîntului și culturii. Organul de presă studențesc arată că „În vreme ce în Romînia sînt mai mult de 60% de

analfabeți, în vreme ce 7.000 de învățători flămînzesc fără posturi, în vreme ce statul fabricanților, moșierilor și bancherilor ține poporul în ignoranță și întuneric, pradă superstițiilor și demagogiei, statul sovietic al muncitorilor și țăranilor nu-și precupețește nici un efort spre a face din cetățenii săi oameni luminați, conștienți de rolul lor social și capabili de a lua parte activă la conducerea producției și la conducerea politică...“

Articolul cita o serie de cifre și fapte care demonstau avîntul continuu al societății sovietice, superioritatea socialismului față de capitalism. „Numărul elevilor din școli — remarcă ziarul — s-a ridicat de la 19 milioane la 26,419 milioane (în anul 1933 față de 1930 — n.a.). Tirajul zilnic al ziarelor s-a ridicat de la 12,5 milioane la 36,5 milioane“.

Visul de a trăi și învăța ca studenții sovietici, pentru care au luptat în trecut studenții democrați conduși de partid, s-a îndeplinit din plin în anii puterii noastre populare.

Astăzi tineretul studențesc din patria noastră, prin grija părintească a Partidului Muncitoresc Român are asigurate cele mai bune condiții de învățatură. Tradițiile luptei studențimii democratice din țara noastră împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru construirea unei noi orînduiri, socialiste în Romînia, constituie în prezent un puternic îmbold pentru tînăra generație de studenți, în lupta dusă sub conducerea partidului pentru pace și socialism.

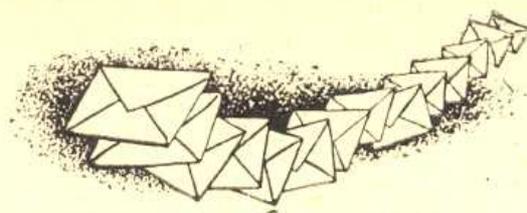

Deseori redactorii, colaboratorii, corespondenții voluntari și cei care difuzau în trecut ziarele comuniste adresate studenților au fost eliminați din facultăți, schingiuiți în beciurile și închisorile siguranței, omoriți. În ciuda teroarei, forța presei comuniste creștea, deoarece în paginile ei studențimea democrată găsea răspunsul la frămîntările sale zilnice.

Înarmate cu învățătura marxist-leninistă, urmînd pilda „Scintei“ ilegale, ziarele „Studentul revoluționar“ și „Studentul leninist“, înfruntînd teroarea, răspîndeau în sinul tineretului studios adevărul și militau pentru interesele celor asupriți și exploatați de regimul burghezo-moșieresc.

Exemplul publicațiilor comuniste de tineret din trecut constituie o pildă însuflețitoare pentru ziarele și revistele de tineret de astăzi din patria noastră în munca pe care o desfășoară pentru antrenarea tinerii generații în lupta pentru îndeplinirea mărețului program trasat de partid, de desăvîrșire a construcției socialismului în scumpa noastră patrie — Republica Populară Romînă.

⁷⁾ Documente din istoria U.T.C.R., 1917—1944, Edit. tineretului. Pag. 355.

O ZI DIN MUNCA SECTORULUI SCRISORI

PETRE PRUȘAN

Membri în colegiul de redacție al ziarului „Munca”

3 ianuarie 1961. Pe masa secretarei secției a poposit și astăzi un maldăr de scrisori. 140 de oameni de diferite profesii, tineri și vârstnici s-au adresat ziarului cu cele mai felurite probleme. De la Arad și Iași, de pe meleagurile maramureșene, din Dobrogea și Brașov, de la petroliștii prahoveni și muncitorii agricoli din regiunea București, din nenumărate localități ale patriei au sosit scrisori.

Colectivul secției așteaptă cu nerăbdare să vadă ce lucruri noi relatează corespondenții în primele zile ale anului. Fiecare tovarăș din secție recunoaște în scrisul corespondentului voluntar preocupările sale, interesul ce-l acordă problemelor majore din întreprinderea în care lucrează.

Scrise cu dragoste, cu pasiune, scrisorile corespondenților noștri se bucură de o atenție deosebită din partea redactorilor din secția scrisori. Pe drept cuvânt aceștia — cum sînt Stela Fomino, Mariana Pantazi, Ilie Toma, Tamara Stoicescu și ceilalți — sînt stimaiți de întregul colectiv al redacției, pentru interesul ce-l acordă scrisorilor oamenilor muncii.

Să vedem ce se va întîmpla cu scrisorile sosite în această zi, ce drum vor parcurge, cum vor fi rezolvate. Așa dar, după înregistrare, în funcție de localitățile de unde au fost trimise, sînt repartizate responsabililor de regiuni, iar cele care se referă la problemele juridice sînt îndrumate către sectorul respectiv. Incepe munca propriu zisă. Se revad mai întîi scrisorile care, datorită conținutului lor, urmează să vadă lumina tiparului. În această zi au fost citite 15 scrisori, din această categorie din care au și fost publicate aproape jumătate. Astfel, în pagina I-a a ziarului a apărut ma-

terialul intitulat „În timpul liber”, semnat de tovarășa Artemiza Ignătescu, unul din cei mai vechi și activi corespondenți ai ziarului. Ea aduce la cunoștința cititorilor activitatea culturală multilaterală desfășurată în timpul liber de elevii și tinerii din Cîmpulung Moldovenesc. Lui Ion Tighiliiu de la complexul de șantier Onești i-a apărut o informație care vorbește de inovațiile înregistrate la cabinetul tehnic în

primele zile ale anului. La fabrica de ciment din Medgidia, organele tehnico-administrative și cele sindicale acordă multă atenție înlăptuirii măsurilor tehnico-organizatorice prevăzute în plan, lucru despre care scrie cu competență Nicolae Melter. În cursivul apărut sub titlul „Sonda a fost salvată” Constantin Smoleanu din schela Băicoi vorbește despre eroismul muncitorilor din brigada condusă de comunistul Ion Andrei,

care au salvat de la incendiul materialele și utilajele sondei 392.

Colectivul secției s-a străduit ca faptele relatate în scrisori să fie îmbracate într-o formă cât mai atrăgătoare, respectând însă stilul propriu al corespondentului.

Am vorbit pînă acum de scrisorile care au fost pregătite pentru publicare. O mare parte din scrisori însă relatează chestiuni de interes local. Astfel, 64 dintre ele au primit răspunsuri în scris. Vreau să remarc ca răspunsurilor li se acordă multă atenție fiindcă de felul cum sînt ele întocmite depinde atît îmbunătățirea conținutului viitoarelor scrisori cit și formarea gazetarească a corespondentului voluntar, sub aspectul creșterii exigenței sale pentru culegerea și relatarea celor mai semnificative fapte și verificarea lor cu toată grija. Colectivul secției își dă seama de lucrul acesta și de aceea se străduie ca răspunsurile să fie cit mai lamuritoare, cit mai bine redactate.

Au primit în această zi răspunsuri, unele mai lungi, altele mai scurte, (dar toate cu indicații precise asupra viitoarelor teme de articole) tovarășii: St. Irim de la S.M.T. „Remus Opreanu”-Medgidia, Nicolae Vasilescu — stația C.F.R. Titu, I. Hasașiu — Tirnăveni, Iosif Crașca — Calan, Ion Biz — reg. Maramureș, Gh. Apostol — Tirgu Neamț, maistrul Al. Samson de la întreprinderea „21 Decembrie”-Copșa Mică care a primit indicații ample în legatură cu problemele activității inovatorilor, analizîndu-se totodată conținutul și forma scrisorii sale, precum și tovarășul Șch. Francisc din Tirgu Mureș, căruia i s-au cerut date mai complete în legatură cu portretul unui vinzător — și mulți alții.

Alte 14 scrisori primite în această zi au avut caracter de sezizare. Ele au adus la cunoștința ziarului o serie de lipsuri pe care le-au întilnit semnatarii lor. Procopie Benescu din Făget, de pildă, relatează că unii factori poștali nu difuzează la timp ziarele. Emil Meltz din Bicaz vorbea despre unele lipsuri ale O.C.L. Piatra Neamț, Simion Teologu, ne informa despre activitatea necorespunzătoare a unei C.A.R. etc. Toate aceste sezizări au fost trimise spre rezolvare organelor competente. Nu cunoaștem dacă în toate cazurile cele semna-

tate au corespuns realității și ce măsuri de îndreptare s-au luat, deoarece nu am primit încă răspunsurile de la organele respective.

Însă în aceeași zi am primit 20 de răspunsuri de la diferite organe pe marginea unor sezizări anterioare făcute de corespondenți.

Sfatul popular al Capitalei, de pildă, ne arată ca lipsurile puse în sarcina întreprinderii de spalatorie, curățatorie și boangerie vor fi lichidate. La fel recunoaște temeinicia celor sezizate de către corespondentul voluntar și întreprinderea balneară Buziaș, arătînd totodată măsurile de îndreptare ce s-au luat.

Prin sezizările lor, corespondenții voluntari aduc mari servicii statului, organelor locale, întreprinderilor respective. De aceea noi stimulam combativitatea lor, grija lor pentru pășirarea bunului obștesc, pentru lichidarea lipsurilor, acordînd toată atenția semnelor pe care le fac.

Multe scrisori se adresează sectorului juridic. Și în această zi — 3 ianuarie — cei doi tovarășii juriști din redacția noastră au primit peste 20 de asemenea scrisori. Iată cîteva exemple: Nicolae Gherghina cere explicații în legatură cu pensionarea; Constantin G. Nița de la stația C.F.R. Jiplea și Iosif Svetilac din Lugoj solicita lamuriri în legatură cu alocația pentru copii etc. Tuturor acestor întrebări li s-a răspuns în aceeași zi. Tovarășii din sectorul juridic sînt la curent cu toate modificările intervenite în legislația muncii și dispun de un bogat material documentar, ceea ce le permite să dea răspunsuri competente. Ei se deplasează pe teren, fie pentru rezolvarea unor scrisori ce ridică probleme deosebite, mai cu seama legate de încălcarea legislației muncii, fie pentru a scrie în legatură cu acestea, articole, care să ducă, în ultima instanță, la rezolvarea celor sezizate. Așa s-a procedat, de pildă, cu scrisoarea primită de la Serafina Arzruni care semnala că Oficiul de prevederi sociale al Sfatului Popular al raionului V. I. Lenin i-a calculat în mod greșit pensia, neluîndu-i în considerare, la stabilirea ei, circa 4 ani de vechime în munca. Pentru lamurirea situației, unul din juriști s-a deplasat a doua zi la Oficiul de prevederi sociale respectiv. Din cercetarea dosarului a reieșit că într-a-

devăr s-a făcut o greșeală și, firește, s-au luat imediat măsuri ca ea să fie îndreptată iar pensionara respectivă să-și primească drepturile cuvenite.

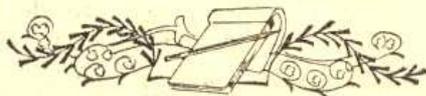
Activitatea desfășurată de ziarul nostru în acest domeniu face ca oamenii muncii să se adreseze cu multă încredere ziarului în astfel de probleme. Lucrul reiese și din creșterea de la o zi la alta a numărului de scrisori referitoare la chestiuni juridice.

Am aratat succint unele aspecte ale felului cum colectivul secției scrisori rezolva scrisorile primite în cursul unei zile. Trebuie însă să spunem și cîteva cuvinte despre aceste scrisori care sînt îndrumate în secțiile de specialitate, spre a fi folosite ca material documentar, sau pentru ca redactorii respectivi să facă din ele articole mai ample. Și în ziua aceasta au fost îndrumate peste zece scrisori secțiilor. Scrisoarea tovarășului Ion Seracu, de pildă, care vorbește despre noua organizare a fluxului tehnologic în întreprinderea sa, a fost îndrumată secției economice. Problema ridicată fiind considerată importantă, ea a fost trecută în planul secției, urmînd ca unul din redactori să se deplaseze la fața locului pentru a scrie apoi un articol pe această temă.

„Ziua de muncă se apropie de sfîrșit. Membrii secției scrisori au avut și în această zi satisfacția de a luat contact cu multiplele probleme ale vieții noastre socialiste, relatate de corespondenții voluntari. Și de data aceasta fiecare lucrator din secție și-a pus întrebarea: oare am făcut totul pentru a valorifica cit mai bine scrisorile? Am rezolvat operativ și competent sezizările oamenilor muncii? Am izbutit oare să răspund cit mai concret la corespondențele ce mi-au revenit? Am îndreptățit întru totul încrederea cu care masele se adresează ziarului?

Uneori răspunsul nu este afirmativ. Ei spun, și pe bună dreptate, că se poate lucra și mai bine. Ca numeroșilor corespondenți voluntari pe care-i are ziarul și a căror munca este cu adevărat nobilă, merita să li se acorde, lor și scrisorilor lor, astăzi, mai multă atenție decît ieri.

Membrii secției scrisori părăsesc redacția întrebîndu-se: Mîine ce vom primi? Nerabdarea e justifi cată...

SINTAXA ȘI VOCABULARUL UNOR TEXTE DE ZIAR^{*}

N. MIHĂESCU

Am citit textele apărute în mai multe numere ale citorva ziare centrale, propunându-mi să observ care dintre imperfecțiunile de exprimare sînt mai frecvente. Bineînțeles, am întreprins această cercetare cu scopul ca, semnalînd feluritele cazuri pe care aveam să le întîlnim și pe care le-am grupat după natura lor gramaticală, să atragem atenția asupra lor, pentru ca, astfel, ele să poată fi mai lesne evitate de mînuitorii condeiului gazetăresc.

Că tipurile greșelilor de exprimare pe care le-am identificat vor putea fi lichidate fără dificultăți prea mari, reiese și din faptul că exemplele rele alternează cu cele bune, pentru *aceleși* caz, în *aceleși* număr al ziarului și — nu o dată — în *aceleși* articol.

Să începem cu citatele care privesc unul sau altul dintre feluritele aspecte ale acordului gramatical. Iată-le întîi pe cele referitoare la acordul predicatului cu subiectul. Îndeobște, această regulă gramaticală nu este respectată atunci cînd subiectul se exprimă prin doi sau chiar mai mulți termeni (subiect multiplu), acordul efectuîndu-se, în mod greșit, numai cu unul din aceștia: „Dacă uneori *linguea și caracterul* nu prea deosebit al unora din piesele lirice prezentate *a* putut genera oarecum monotonie”.

Uneori, ca în cazul următor, autorul frazei nu face acordul predicatului cu subiectul multiplu, ci cu numele predicativ aflat la singular: „*Examinarea și rezolvarea operativă, cu simț de răspundere, a reclamațiilor și sezișărilor oamenilor muncii este una...* din principalele îndatoriri ale sfaturilor populare”. E de la sine înțeles că *examinarea și rezolvarea sînt una...* iar nu *este una...* Se pare că autorul construcției citate s-a ferit de un dezacord gramatical: *sînt una*, nu mai că această formulare nu ar fi fost greșită; necorectă este exprimarea

care a apărut în ziar. În orice caz, pentru a se evita chiar și *aparența* unui dezacord gramatical, în fraze de tipul celei semnalate e de preferat folosirea verbului *a constitui*, ca în acest exemplu: „*Cursul agrozootehnic și îndrumarea practică constituie una din formele cele mai largi de ridicare a calificării profesionale în agricultură*”.

Am întîlnit și cazuri în care nu e respectat acordul atributului adjectival cu substantivul determinat, sau cu substitutul acestuia. Se știe că atributul adjectival se exprimă printr-un adjectiv propriu-zis, printr-un pronume sau printr-o altă parte de vorbire și că el trebuie să se acorde în gen, număr și caz, cu substantivul determinat. Un exemplu în care atributul adjectival este exprimat printr-un adjectiv și în care regula amintită nu e luată în seamă: „în semnătatea acestei probleme *înscrisă* pe ordinea de zi”. Notăm că determinantul subliniat de noi (*înscrisă*) apare greșit întrebuițat în această formă, căci nu se referă la subiectul *însemnătatea* (= însemnătatea înscrisă), ci la substantivul în cazul genitiv *probleme*, precedat de adjectivul demonstrativ, în același caz, *acestei* (= acestei probleme); ca atare, el trebuie să aibă forma corespunzătoare cazului genitiv: *înscrise*. Astfel am fi avut formularea corectă: *Însemnătatea acestei probleme înscrise...*

Uneori, nici atunci cînd atributul adjectival e alcătuit de un adjectiv demonstrativ, ca în cazurile de mai jos, acordul nu se stabilește just: Socotese că extinderea experienței anului *acesta* pe linia centralizării lucrărilor — în loc de: *acestuia*; „Școala medie serală ce s-a înființat în toamna anului *acela* în Recaș” — pentru: anulul *aceluia*.

Dar, abateri mai frecvente de la regula acordului gramatical sînt înregistrate atunci cînd este vorba de articolul proclitic sau posesiv: *al, a, ai, ale* și de relativul *care*. Să ne oprim la cîteva exemple: „În jurul Halelor Centrale și *a* Palatului Culturii din Ploiești...” Articolul proclitic ar fi fost corect în forma folosită dacă s-ar fi

raportat la un substantiv de genul feminin, numărul singular; el se referă însă la unul de genul neutru, numărul singular (jurul) cărui — ca și pentru un substantiv masculin îi corespunde forma *al*. Aceeași observație și pentru cazul: „...este o operă deosebit de interesantă, în care se dezvăluie sufletul omului sovietic, *a* (în loc de: *al*) uriașei familii de popoare...” În formularea: „Scăldată în luminile multicolore ale becurilor electrice, ale becurilor fluorescente și *a* firmelor de neon...”, forma femininului singular a luat locul celei proprii pluralului: *ale*, căci stă în legătură cu *luminile*.

De obicei, greșeala în folosirea articolului proclitic (posesiv) se produce atunci cînd fraza care îl cuprinde e prea lungă și, în același timp, cam încleșată, ca în acest exemplu: „Din aceste date rezultă unele deficiențe care considerăm că se pot înlătura prin exercitarea unui control riguros la recepționarea grîului, prin urmărirea cu deosebită exigență a procesului de producție, prin schimbarea cuptoarelor care sînt vechi și *a* mării actualei capacități cu încă două cuptoare”. Cu cine stă în legătură acel *a* subliniat de noi? Așa cum ne apare construcția, el nu se poate referi decît la substantivul *schimbarea*; dar, oare, e logic a spune: „*schimbarea... mării* actualei capacități? Formularea corectă este aceasta: „prin schimbarea cuptoarelor... și *mărită* actualei...” deci, fără articolul proclitic în locul în care se află fără de îndreptățire.

Am întîlnit și un caz pe care-l semnalăm pentru caracterul lui cu totul bizar: „Autocarele și trenurile *ale* excursioniștilor vor purta...” Prezența articolului proclitic într-o astfel de construcție nu e corectă, dacă celor două substantive articulate cu articolul hotărît (*le*): *autocarele* și *trenurile* nu le urmează un determinant care să le despartă de *ale*, dacă — să zicem — exprimarea ar fi fost: „Autocarele și trenurile, din timp pregătite, ale excursioniștilor...”

Nu o dată se întîmplă ca greșita folosire a articolului proclitic să schimbe chiar sensul. Iată: „Creșterea numărului de vizitatori, în special, *a* celor

* Nu am mai indicat, pentru fiecare dintre exemplele citate, titlul, numărul, pagina și coloana ziarului, spre a nu încărcă articolul nostru cu astfel de date.

tineri..." Articolul proclitic a subliniat de noi nu poate sta în legătură decît cu... *creșterea*. Numai că autorul frazei din care am citat crîmpeul de mai sus nu s-a referit la... *creșterea celor tineri*, ci la creșterea numărului lor și, deci forma corectă a articolului proclitic, în acest caz, este *al*.

Să desprindem doar un exemplu și din categoria cazurilor în care, relativul *care*, precedat de una sau de alta dintre formele articolului proclitic, nu e mînuit cum trebuie: „Mărturie e democratismul orînduirii noastre *ale* căror organe de stat sînt alese de oamenii muncii...". Corect: „*ale* cărei organe", căci relativul *care* se acordă nu cu substantivul *organe* (cu acesta stă în legătură articolul proclitic *ale*), ci cu orînduirii, *căreia*, îi corespunde forma *căreia*, sau cînd e însoțit de articolul proclitic, ca în cazul amintit, *ale* cărei.

Într-o a doua categorie am strîns exemplele de folosire improprie a unor cuvinte sau de supunere în fața clișeeilor lingvistice — ceea ce, și într-un caz și în celălalt, duce la lipsa de precizie a vocabularului, la platitudinea expresivității.

Cîteva dintre formulările pleonastice mai des întîlnite: „În vederea popularizării realizărilor înfăptuite..."; „Iși revendică dreptul justificat de a figura..."; „În lupta pentru realizarea de economii un aport însemnat au adus..."; „...o serie întregă de cărți".

În afară de aceste formulări de circulație mai întînsă, am întîlnit și cîteva — ca să spunem așa — noi pleonastice: „...antidotul împotriva caniculei..."; „Tinerii au fost sărbătoriți într-o adunare festivă"; „În drama lui Kuprianov se simt răsunînd ecouri numeroase"; „Profesorul arăta unde sînt necesare îndreptări, retușări". Dar, *retușare* înseamnă exact *îndreptare*. Dacă ordinea celor două substantive ar fi fost inversată, încă ar mai fi mers, fiindcă al doilea cuvînt ar putea fi luat ca o explicație a celui dintîi.

Dintre clișeele lingvistice, amintim pe: *de calitate* care intră, fără determinare, în formulări ca: „În comerț numai mărfuri *de calitate*" sau: „De acum au mai multe preocupări: îndeplinirea planului, realizarea de economii, *calitate* și școală". Dar, dacă acest substantiv nu primește, cum ar fi necesar, nici o determinare (calitate bună, rea, superioară, inferioară etc) — el, în schimb, e transformat într-un termen adjectival pe care-l găsim întrebuintat astfel: „...posibilitatea de a se trimite înapoi pantofii cu defecte *calitative*"...

Iată, acum, cîteva exemple de cuvinte impropriu folosite: „...este necesar ca serviciul de resort din Ministerul Învățămîntului și Culturii să avizeze un tiraj sporit...". Să avizeze un tiraj? Poate, să hotărască *sporirea tirajului*. „Dar are importanță cum este gospodărită gheața și cum ajunge ea la masa cetățeanului...". Gheața la masa cetățeanului? Mai propriu zis în *casa* cetățeanului. „Disprețul față de viața și cultura națională a triburilor de indieni, brutalitatea cu care sînt deposedați în numele unui rege — fanțoșă de avuții nemăsurate, *ura rapace* împotriva a tot ceea ce constituie tradiții și obiceiuri autohtone — *devansează* momentul istoric al descoperirii Americii și *smulge* masca „civilizatorilor" contemporani din Congo".

Trecem peste lipsa acordului gramatical dintre subiectul multiplu al frazei și predicatul la numărul singular (*smulge*), pentru a releva că nu poate fi vorba de *viața și cultura națională a triburilor de indieni*, deoarece ideea de naționalitate nu poate fi proprie unor triburi la sfîrșitul secolului al XV-lea, cînd se descoperă America! Impropriu folosit ni se pare și adjectivul *rapace* asociat substantivului *ura* (*Rapace* înseamnă *răpitor*; mai nimerit se asociază, *ura*, de pildă, cu *feroce*). Nici *devansează* nu e predicatul cel mai potrivit în construcția citată. *Anticipează* ar fi fost mai indicat.

Mai departe: „Una din aceste *sarcini* care se desfășoară de pe acum pe întreg cuprinsul țării...". O *sarcină* se poate, oare *desfășura*? „A luat inițiativa alestării unei culegeri de scenete, *recitări*, cîntece...". *Recitarea* este *declamarea* unei poezii, este actul de a spune pe de rost un text. „*Macheta* orașului Ploiești se schimbă într-un ritm accelerat, devine de nerecunoscut. Și alături de el, celelalte orașe din regiune se transformă". În acest pasaj, *macheta* a luat locul unui alt substantiv: *panorama* orașului, *priveliștea* orașului — căci *macheta* înseamnă altceva.

În articolul de față, am vrea să cuprindem și categoria construcțiilor sintactice defectuoase, al căror înțeles este neclar și de multe ori echivoc, precum și unele exemple de stil neîngrijit.

Unele exemple: „La gospodăria colectivă Horia, raionul Făurei, *cercetătorii au contribuit la încrucșarea raselor locale de oi cu berbeci de rasă Stavropol*"; „...Realizîndu-se în cele 11 luni ale anului trecut economii...". (Rezultă că anul trecut a avut numai 11 luni!); „Au fost returnate 1160 de pe-

rechi șosete de damă de proastă calitate" (lipsa virgulei după determinativul *de damă* sporește echivocul); „În toamna anului 1959, m-am întîlnit la o pepinieră de lingă Galați cu o vechi cunoștință — tehnicianul agronom...". Atunci mi s-a părut că *nu-i în toate apele lui*, cum se spune". Autorul pasajului ține să precizeze: *cum se spune*. Numai că zicala respectivă sună altfel, și anume: „*nu-i în apele lui*". Intercalarea în zicală a cuvîntului *toate* amintește de o altă vorbă populară: „*nu-i în toate mințile lui*". Efectul conținutării celor două zicale, în forma citată, e penibil. „Piesa dezbate în același timp lipsa de fermitate, *încrederea nejustificată în vorbe și nu în fapte*". Reiese că dacă nu e recomandabilă încrederea nejustificată în vorbe, ea e acceptabilă chiar cînd avem în vedere faptele!

Să ne oprim și la aceste cazuri: „Ceea ce trebuie reținut în mod deosebit este faptul că prin antrenarea tinerilor la cursurile agrozootehnice din iarna aceasta, prin îndrumarea și sprijinirea acestora (a cui? a cursurilor agrozootehnice? n.n.) la învățătură, organizarea de bază U.T.M. trebuie să urmărească continua îmbogățire a cunoștințelor profesionale pe care *aceștia* (la cine se referă, acum, *aceștia*? n.n.) să le pună în practică în scopul obținerii unui belșug de produse agricole." Sau: „Această automulțumire de care *par* (ar li trebui *pare*, fiindcă e vorba de impersonalul se *pare* și, deci, nu se acordă cu vreo parte a propoziției n.n.) să fi fost cuprinse unele din echipele fruntașe de odinioară ca și cei care răspund de activitatea lor au dus practic la absența lor în finala actualului festival. Succesul a devenit astfel *înexplicabil* o frînă, în loc ca el să fie un stimulent".

De ce *înexplicabil*, cînd însuși autorul pasajului expune, cu două-trei rînduri mai înainte, *explicația* faptului la care se referă? Sau acest exemplu: „Mai sînt încă multe *de realizat* încît schela să-și poată recupera o parte din *nerealizările* planului de producție...". Cum poți să *recuperezi*... *nerealizări*?

Despre cea mai cuprinzătoare categorie de exemple pe care le-am cules de asemenea, din texte apărute în unele ziare centrale și care atestă un mare număr de consecvențe, ezitări și fluctuații în ceea ce privește aplicarea normelor ortografice în vigoare, va fi vorba într-un articol viitor.

O PREOCUPARE DE SEAMĂ A ZIARULUI NOSTRU

G.H. ROȘU

Redactor șef al ziarului „Steagul roșu” — Bacău

În regiunea noastră a luat o mare amploare industria chimică. Au apărut fabrici noi, s-au deschis șantiere care înalță în prezent moderne combinate chimice. Fabricile de hirtie și celuloză s-au dezvoltat și modernizat. La Săvinești a început să producă încă din anul 1951 prima fabrică de fire și fibre sintetice din țară. La Onești a intrat în funcțiune majoritatea secțiilor din combinatul chimic. Înaintează rapid lucrările de construcții și montaje la combinatul de îngrășăminte azotoase din Roznov, la Combinatul de cauciuc sintetic din Onești și la Uzina de policlorură de vinil de la Combinatul chimic Borzești.

Este firesc deci ca în fața unei atât de mari dezvoltări a industriei chimice din regiune, ziarul „Steagul roșu” să acorde o atenție deosebită problemelor legate de această industrie. Redactorii care se ocupă cu problemele industriale au scris materiale în care au reliefat atât realizările colectivelor din unitățile existente, cât și cele de pe șantierele viitoarelor fabrici și combinate ale industriei chimice. S-au publicat informații, reportaje și articole de analiză în legătură cu lucrările de dezvoltare a capacităților existente la fabricile „Reconstrucția” din Piatra Neamț, unde s-a înființat o secție de fabricare a hirtiei și „Steaua roșie” din Bacău, unde funcționează o secție de albire a celulozei. Ziarul nostru a contribuit la faptul că în secțiile respective producția a început înaintea termenului prevăzut.

Munca pionierilor industriei de fire și fibre sintetice se află în atenția redacției noastre. La intrarea în funcțiune a fabricii de relon de la Săvinești, „Steagul roșu” a prezentat pe o întreagă pagină munca asiduă a constructorilor și montorilor pentru darea în funcțiune a fabricii. În diverse reportaje, ziarul nostru a oglindit munca ce se desfășoară în uzina de fire și fibre sintetice, fără să se neglijeze și minunatul aspect ce-l pre-

zintă continua dezvoltare a acestei industrii. După cel de-al III-lea Congres al partidului am prezentat alte două unități ale acestei industrii: Rolanul mic și Rolanul mare. Colaboratorii și redactorii noștri au făcut portrete constructorilor și montorilor, au arătat valoarea pe care o are munca lor pentru industria chimică.

Combinatul de îngrășăminte azotoase de la Roznov este bine cunoscut de cititorii noștri, deoarece relatările despre acest mare obiectiv industrial nu au lipsit din coloanele ziarului. Mai întâi am publicat informații despre stadiul lucrărilor, apoi am contribuit la antrenarea constructorilor în aplicarea inițiativei lui Gh. Bucelea de a se reduce continuu consumul specific de materiale. Aplicând această inițiativă, constructorii au reușit să economisească, în numai cinci luni, peste 1.200.000 lei la capitolul materiale. Munca ziarului nostru pe acest șantier al industriei chimice nu s-a oprit însă aici. În acest an a început pe șantier o perioadă caracterizată prin montaje masive. Ce am făcut în această perioadă? Am publicat mai întâi scurte informații care relatau stadiul montajului. După aceea am scris despre montorii care au scurțat simțitor durata de execuție a montajelor. Muncitori de frunte ca sudorul Ion Chibeleanu, instalatorul Traian Cătană, montorul Nicolae Chereșeș, care în cinstea Congresului s-au angajat să termine mai devreme lucrările prevăzute în plan, au fost popularizați în coloanele ziarului prin portrete, reportaje, fotografii etc. În pagina tineretului am scris despre tinerii care la Săvinești muncesc pe șantierul Combinatului de îngrășăminte sau în uzina de relon. După Congresul partidului, când la Săvinești au luat amploare și mai mare atât lucrările de pe șantiere cât și acțiunile rodnice ale operatorilor chimiști de la Relon, ziarul a consemnat în coloanele sale toate evenimentele deosebite: intrarea în probe a Rolanului mic,

terminarea montajului în unele hale și secții ale Combinatului de îngrășăminte etc.

În „Steagul roșu” din 2 decembrie am publicat pe o întreagă pagină reportajul „Tineretea de la Săvinești”, reportaj care oglindește în tr-o formă atractivă marile prefaceri petrecute la Săvinești în ultimii ani, precum și felul cum s-au transformat pe acest șantier oamenii. Reportajul relevă faptul că mulți constructori au devenit operatori chimiști, că țărani din satele învecinate sînt atrași de cetatea chi-

mică ce se înalță la Săvinești. Același reportaj realizează încrederea pe care o are partidul în tinerii cărora le încredințează la Săvinești sarcina de a lucra la uzina de fibre sintetice sau de a înalța combinatul de îngrășăminte azotoase.

De asemenea am arătat în ziar strădania constructorilor de pe șantierele industriei chimice din Onești de a scurta simțitor durata de execuție a lucrărilor. Nu a fost număr de ziar care să nu fi cuprins în el măcar un material de la Onești. Când secția Detexan a uzinei de sodă a intrat în probe cu 61 de zile înainte de termen, ca și atunci când uzina de sodă caustică electrolitică a intrat în probe cu 100 de zile înainte de termen am publicat imediat ample informații în care am trecut în revistă prodigioasa activitate care a făcut posibile aceste succese.

Inițiativa „Să reducem cu cel puțin 2 la sută consumul specific de materiale”, luată în anul 1959 de ziarul nostru, a generat la Onești realizări de seamă. În primele zece luni ale anului trecut s-au economisit la Onești 6.833.000 lei la materiale. Indicele inițiativei

Schimb de experiență

a fost mărit în foarte multe brigăzi pînă la 3 la sută, iar brigada lui Gh. Bucelea s-a angajat ca în anul 1961 să reducă consumul specific planificat la materiale cu 8 la sută. Am publicat pagini speciale în care ne-am ocupat de această inițiativă, analizînd modul în care se aplică ea pe aceste șantiere ale industriei chimice.

Faptul că de multe ori am publicat în ziar pagini întregi de la Onești ne-a dat posibilitatea să ogîndim unele probleme importante ale șantierului. Dintre paginile publicate evidențiem pe aceea realizată de corespondentul voluntar Gheorghe Năstăsescu. În cele opt materiale ale paginii intitulată „Pe șantierul Combinatului chimic” („Steagul roșu” nr. 2.379) corespondentul realizează o întreagă gamă de genuri gazetărești: o analiză, două portrete, un reportaj, o informație, o notă... Deși cel care le redactează nu este decît un *nou corespondent*, el reușește totuși să scrie materiale atractive din punct de vedere al calității și bogate în ce privește conținutul.

O altă pagină scrisă de la Onești și care cuprinde o varietate de genuri gazetărești este cea intitulată „Intrecere... intrecere... intrecere...” („Steagul roșu” nr. 2.426) și redactată de postul nostru de corespondenți voluntari. Cîteva titluri din pagină: „Un explorator al noului”, „Ce scop are o inovație a mestrului Popovici”, „Vestii de la Combinatul chimic”, „Totul pentru prestigiul brigăzii”.

Ceea ce a lipsit din ziarul nostru au fost unele genuri gazetărești pe care cititorii le apreciază mult, dar pe care noi nu le-am cultivat. Este vorba de notele critice și foiletoane, care au lipsit din ziarul nostru. Note critice am mai publicat uneori, dar foiletoane nicio dată.

În prezentarea realizărilor de la Săvinești și Onești va trebui să scriem nu numai reportaje, portrete, analize, informații, ci și note critice, foiletoane.

De asemenea ziarul nostru a neglijat foarte mult publicarea de grafice comparative care să arate creșterea potențialului economic al Oneștiului și Săvineștiului, grafice care ar fi fost bine primite de cititori. Nici caricatura nu am folosit-o.

În ceea ce privește materialele care le publicăm va trebui să fim mai exigenți. Redacția noastră primește de la Onești multe corespondențe și colaborări. Unele sînt scrise atît de bine, încît apar în ziar fără a fi de loc prelucrate. Altele, însă, necesită o anumită prelucrare din partea redactorilor noștri. Tocmai aici va trebui să fim mai exigenți, să prelucrăm cu mai multă grijă și în același timp să-i facem să crească pe corespondenții care scriu încă slab. Redactorii noștri, în deosebi cei care scriu materiale de la Săvinești sau Onești, mai au încă multe de învățat, mai ales în ceea ce privește problemele legate de procesele tehnologice din noile unități ale industriei chimice. Printr-o legătură și mai strînsă cu fabricile și prin studiu individual, ei vor trebui să cunoască bine noțiunile legate de procesul tehnologic al unităților nou construite în ramurile industriei chimice.

Trebuie să remarcăm faptul că am popularizat mai mult realizările de la Onești decît cele de la Săvinești.

Planurile de muncă ale secției noastre economice prevăd articolele din domeniul industriei regiunii ce urmează a fi scrise. Un redactor răspunde aproape exclusiv de realizarea materialelor din industria chimică, fiind prezent cel puțin odată la 5—6 zile într-una din unitățile acestei industrii. Trebuie subliniat ajutorul de preț pe care-l aduce ziarului nostru postul de corespondenți voluntari de la Onești, care ne informează aproape zilnic de evenimentele de pe șantiere și din unitățile producătoare. Postul nostru de corespondenți de la Onești cuprinde 23 de tovarăși dintre cei mai buni zidari, fierar-betonisti, operatori chimiști, tehnicieni, ingineri, activiști. Ei lucrează pe baza unui plan în care se stabilesc (de către responsabil și un redactor al nostru) *titlurile și data* la care materialele trebuie să ajungă în redacție. În consfăturile corespondenților se analizează unele materiale scrise de ei sau se discută despre modul cum trebuie să se documenteze un corespondent. Legătura strînsă pe care redacția o ține cu corespondenții a dat roade dintre cele mai bune. Astăzi realizăm, cu ajutorul corespondenților noștri, mai bine de 80 la sută din materialele ce le publicăm lunar de la Onești. Unii dintre corespondenți au ajuns să redacteze reportaje și portrete foarte apre-

ciate de către cititori și redacție. În această privință cităm pe Nicolae Nichifor (activist), Constantin Bute (mecanic), Gh. Năstăsescu (funcționar), Ion Țighiliu (tehnician). Au fost publicate chiar pagini întregi scrise de corespondenți.

Lucrînd pe baza unui plan concret, întocmit în lumina hotărîrilor Congresului al III-lea al partidului, corespondenții noștri contribuie ca ziarul să ogîndească în coloanele sale cele mai actuale probleme ale șantierelor industriei chimice de la Onești. În același timp am realizat și o operativitate mai mare, precum și posibilitatea de a nu scăpa din vedere problemele însemnate.

Noi nu am reușit însă să realizăm un asemenea post de corespondenți activi și la Săvinești.

În general, din industria chimică urmărim să realizăm, pe lîngă portrete și reportaje, anumite articole care să ajute la îmbunătățirea calității produselor (relon, hîrtie, mucavale etc.) și la creșterea cantității de produse peste plan prin reducerea deșeurilor, mai buna organizare a brigăzilor și echipelor. Ne propunem de asemenea să sprijinim ridicarea calificării operatorilor chimiști și a conducătorilor de mașini (în fabricile de hîrtie).

De pe șantierele industriei chimice vom continua să publicăm materiale referitoare la scurtarea duratei de execuție a lucrărilor de construcție și montaj, fapt care contribuie la intrarea mai devreme în producție a unor unități cum sînt Combinatul de cauciuc sintetic din Onești și Combinatul de îngrășămintă azotoase din Roznov.

Pentru a ogîndi și mai bine realizările ce se obțin ca urmare a entuziasmului ce a cuprins pe oamenii muncii din industria chimică a regiunii după cel de-al III-lea Congres al Partidului, va trebui să ne gîndim mai mult, fie la înființarea unei rubrici (probabil intitulată „Prin cetățile chimiei”), fie la lansarea unei campanii privind scurtarea termenelor de execuție pe șantierelor industriei chimice.

Redactorii noștri se străduiesc să găsească noi forme gazetărești, noi procedee de prezentare a realizărilor regimului de democrație populară, de ogîndire a muncii pline de avînt ce o depun chimiștii și constructorii unităților chimice pentru înfăptuirea mărețului program de dezvoltare a economiei elaborat de partidul nostru la cel de al III-lea Congres.

GRIJA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI ZOOTEHNIC

VASILE CHELARU

Redactor șef al ziarului „Viața nouă”-Galați

DIRECTIVELE CONGRESULUI DAL III-lea al Partidului Muncitoresc Român au pus o serie de sarcini noi în legătură cu dezvoltarea sectorului zootehnic. Sarcina trasată de partid ca în anii ce urmează să ne concentrăm forțele în mod deosebit în direcția dezvoltării creșterii animalelor a stîrnit un viu interes în rîndul oamenilor muncii de pe ogoarele regiunii Galați. Pe baza îndrumărilor date de Biroul Comitetului regional de partid, ziarul nostru și-a concentrat atenția spre generalizarea experienței înaintate în creșterea animalelor, spre popularizarea metodelor folosite de colectivității și muncitorii din G.A.S. fruntași în obținerea de producții mari de lapte, lînă, carne etc.

În acest scop au fost publicate o serie de materiale și scrisori de la diferiți crescători de animale, grupate sub rubrica: „Să creștem cît mai multe animale și de mare productivitate” în care aceștia au expus pe larg metodele folosite și rezultatele obținute în dezvoltarea sectorului zootehnic.

Așa, de pildă, tovarășul Ion Mocanu, președintele G.A.C. „I. L. Caragiale”, din satul Silistraru, raionul Brăila, într-un interviu acordat unui redactor al ziarului nostru împărtășește experiența gospodăriei colective în furajarea rațională a vacilor și îndeosebi folosirea în hrana acestora a porumbului-siloz. De asemenea el subliniază efectul mobilizator pe care l-a avut în gospodăria pe care o conduce aplicarea retribuției suplimentare la mulgători. (Mulgătorii primesc 30 la sută din valoarea producției de lapte obținută peste plan). Asemenea materiale ne-au mai scris Ion Pașilea, brigadier la G.A.C. „11 Iunie 1948” comuna Pechea, raionul Galați, Gh. Drenea, președintele G.A.C. „7 Noiembrie” din satul Vintilești și alții.

Un ecou puternic în rîndul crescătorilor de animale l-a avut și pagina publicată în ziarul nostru intitulată: „Toate vacile pot da producții mari de lapte”. În această pagină s-a vorbit pe larg despre experiența lui Mihai Mititelu, mulgător fruntaș la G.A.S. Petrești, raionul Focșani, care a reușit în numai 8 luni de zile (1 ianuarie — 30 august) să obțină peste 3.300

litri de lapte pe cap de vacă furajată. Mulgătorul fruntaș Mihai Mititelu a demonstrat că toate vacile pot da producții mari de lapte dacă sînt bine îngrijite și dacă sînt hrănite rațional.

Materialele publicate în această pagină, modul concret în care au fost expuse metodele de lucru ale mulgătorului fruntaș au stîrnit interesul oamenilor muncii din agricultură. La redacție au început să sosească scrisori de la diferiți colectivități și muncitori care lucrează în sectorul zootehnic. O astfel de scrisoare am primit de la tovarășul Spiru I. Ion, brigadier zootehnic la G.A.C. „Progresul” comuna Vădeni, raionul Brăila, care a fost publicată în ziar sub titlul: „Vom aplica și noi experiența mulgătorului Mihai Mititelu”. După ce arată rezultatele obținute de colectivității din G.A.C. „Progresul” în dezvoltarea sectorului zootehnic, tov. Spiru I. Ion se angajează să aplice metoda mulgătorului de la G.A.S. Petrești și anume hrănirea rațională a vacilor proporțional cu producția de lapte obținută. Despre însușirea metodei lui Mihai Mititelu privind gruparea vacilor care dau producții asemănătoare de lapte în vederea unei bune organizări a furajării lor și despre permanentizarea cadrelor în sectorul zootehnic precum și despre îngrijirea atentă a animalelor ne-au scris și tovarășul Mitrea Nicu de la G.A.C. „Vasile Roaită” din satul Oprișenești și alți tovarăși.

Ca urmare, ziarul a obținut nu numai satisfacția că a contribuit la extinderea unei metode menite să ducă la creșterea productivității în sectorul zootehnic, dar a făcut să crească interesul pentru articolele tratînd problemele agriculturii. În același timp s-a confirmat încă odată pentru colectivul nostru adevărul că atunci cînd se caută și se valorifică noul, roadele nu întîrzie să se arate atît pentru cei ce și-l însușesc cît și pentru prestigiul ziarului.

Ținînd seama de rolul important pe care-l are asigurarea bazei furajere în creșterea producției de lapte și carne, ziarul nostru, prin coloanele sale, s-a străduit să mobilizeze lucrătorii din G.A.S. și colectivității la transpunerea în viață a măsurilor luate de Comitetul regional de partid care prevăd

asigurarea în medie pe fiecare cap de vită mare a cîte 10 tone furaje însilozate. Preocuparea ziarului pentru asigurarea unei puternice baze furajere a început odată cu întocmirea planurilor de producție din gospodăriile de stat și gospodăriile agricole colective, a continuat în perioada însămînțărilor de primăvară, a întreținerii culturilor, a însămînțării culturilor duble și apoi a însilozării furajelor.

La 3 august a. e. în ziarul nostru a apărut un articol de îndrumare intitulat „Grijă deosebită însilozării furajelor”. Materialul cuprindea indicații

privind respectarea timpului optim de recoltare și modul cum să se facă însilozatul în vederea păstrării calităților nutritive ale porumbului-siloz.

Acest articol a stîrnit un deosebit interes în multe gospodării de stat și gospodării colective. El a fost dezbătut cu brigăzile și echipele care au lucrat la însilozatul porumbului.

Pe lîngă popularizarea unităților care au obținut rezultate bune în asigurarea furajelor pentru animale, ziarul a intervenit cu operativitate luînd atitudine critică împotriva aceluia care manifestă delăsare, concentrîndu-și mai ales atenția în sprijinirea raioanelor ce au o pondere mare în producția cerealică și creșterea animalelor.

O mare eficiență a avut-o raidul organizat în aceste raioane pe tema „Însilozarea porumbului — lucrare ce nu permite întîrziere” realizat cu sprijinul unor corespondenți voluntari din agricultură. Răspunsurile primite de redacție la materialele critice, scrisorile primite de la corespondenții voluntari au scos la iveală pe de o parte ajutorul dat de ziar unităților socialiste din agricultură în acțiunea de însilozare a furajelor, iar pe de altă parte rezultatele obținute de aceste unități. Iată cîteva cifre concludente: anul acesta s-au însilozat numai pînă la 1 octombrie 444.330 tone față de 342.362 tone

Schimb de experiență

cit s-a însilozat în întregul an 1959, iar în gospodăriile de stat s-a însilozat o cantitate de peste două ori mai mare față de anul 1959.

Creșterea numărului de animale în special în gospodăriile colective a ridicat o problemă ce se cerea rezolvată urgent, problema mecanizării muncilor grele în sectorul zootehnic.

De pildă, un mare volum de muncă îl ocupă scoaterea manuală a apei din fântină și adăpatul vitelor. Din această cauză în multe gospodării colective nu li se asigurau animalelor cantități suficiente de apă cu toate că un om nu se ocupa cu altceva toată ziua decât cu scoaterea apei din fântină. Lipsa adăpatului la vreme și în cantități suficiente influența în mod negativ în-deosebi asupra creșterii producției de lapte.

Ziarul nostru a atras atenția S.M.T.-urilor asupra sarcinilor ce le revin în sprijinirea G.A.C.-urilor pentru mecanizarea muncii în sectorul zootehnic.

În pagina intitulată „In toate S.M.T.-urile dispozitive și utilaje simple construite prin mijloace proprii” publicată în ziarul nr. 4764 a fost popularizată pe lângă unele inovații legate de îmbunătățirea procesului de producție în stațiuni, și preocuparea unor S.M.T.-uri, ca S.M.T. Niculești-Jianu și S.M.T. Viziru, care au confecționat din resurse locale pompe mecanice de scos apă pentru unele gospodării colective pe care le deservește. Inițiativa acestor două stațiuni de mașini și tractoare a fost îmbrățișată de marea majoritate a S.M.T.-urilor din regiunea noastră. Ba mai mult chiar, unele gospodării agricole colective au început să-și confecționeze diferite pompe de scos apă cu mijloace proprii. De pildă, colectivitățile din G.A.C. „11 Iunie 1948” din comuna Pechea, raionul Galați, au construit din resurse locale trei pompe manuale pentru scos apă. Cu ajutorul unei asemenea pompe, se pot scoate, cu minimum de efort, de la o adâncime

de peste 10 metri, 11.000 litri de apă pe oră. Ziarul nostru a popularizat inițiativa colectivităților de la G.A.C. „11 Iunie 1948” Pechea publicând un desen care a înfățișat grafic caracteristicile tehnice și principiul de funcționare al pompei respective. În urma apariției acestui material mai multe gospodării colective au început să-și confecționeze pompe după exemplul colectivităților de la Pechea. Această inițiativă a stîrnit interes și în rîndul unor conducători ale S.M.T.-urilor din regiunea noastră care s-au deplasat la fața locului să vadă practic cum funcționează pompele respective. În momentul de față ziarul nostru urmărește felul cum se extind inițiativele ivite în mecanizarea muncilor grele din sectorul zootehnic și în special cum se ocupă S.M.T.-urile de această problemă, ținînd seama de rolul pe care-l au ele în organizarea producției agricole în G.A.C.

O altă problemă legată de dezvoltarea sectorului zootehnic căreia ziarul i-a acordat o atenție mai mare este asigurarea unor adăposturi ieftine și durabile pentru animale. Acțiunea întreprinsă de ziar în această direcție a pornit de la inițiativa colectivităților din Independența care au construit în numai 2 săptămîni un grajd cu pereți din baloți de paie, acoperit cu stuf pentru 50 de vite mari și care a costat numai 17.000 lei. Popularizînd în coloanele ziarului această inițiativă, mai multe gospodării agricole colective au început să construiască adăposturi ieftine folosind și alte materiale locale, (cianur, stuf și papură, salcie, salcîm etc.). Ziarului nostru i-a revenit apoi sarcina să generalizeze metodele cele mai bune în construcție și să convingă pe toți colectivitățile de importanța pe care o prezintă pentru dezvoltarea sectorului zootehnic asigurarea unor adăposturi bune, durabile pentru animale. Ideea construirii de adăposturi ieftine și durabile a devenit foarte populară în rîndul colectivităților stîrnind o adevărată întrecere între gospodăriile colective. Aceasta a avut

drept urmare în primul rînd asigurarea într-un timp scurt a necesarului de adăposturi în raport cu creșterea rapidă a efectivelor de animale proprietate obștească, iar în al doilea rînd economisirea unor însemnate fonduri bănești care au fost folosite în cea mai mare parte la cumpărarea de animale, în special vaci cu lapte.

Contribuția ziarului nostru la dezvoltarea sectorului zootehnic putea fi și mai mare dacă ne-am fi ocupat mai mult de problemele reducerii prețului de cost la producția de carne și lapte în gospodăriile agricole de stat, de sporirea efectivului de animale prin creșterea tineretului din prăsilă proprie (în special a tineretului taurin) etc. N-au fost folosite în suficientă măsură formele gazetărești mult apreciate de cititori. S-au scris puține reportaje, portrete literare care să vorbească despre frumusețea muncii de îngrijitor de animale, au lipsit foiletoanele, convorbirea, interviul și altele. Pe viitor noi ne propunem să dăm o mai mare atenție folosirii acestor forme gazetărești prin care sarcinile puse de partid în domeniul dezvoltării zootehniciei ajung mai ușor la inima și mintea cititorului.

Rezultatele obținute pînă în prezent pe baza experienței acumulate ne în-suflețesc și mai mult pentru a stimula inițiativa creatoare a colectivului nostru redacțional în folosirea unor noi forme de mobilizare a oamenilor muncii din agricultura regiunii Galați la traducerea în viață a sarcinilor privind dezvoltarea sectorului zootehnic. În prezent redacția noastră este preocupată de găsirea celor mai bune forme în toate unitățile socialiste din agricultură a metodei de hrănire a animalelor după grafic, a celor mai bune metode de selecționare și creștere a tineretului taurin etc.

Îndrumat în permanență de către Comitetul regional de partid, colectivul de redacție al ziarului nostru va munci cu și mai mare avînt pentru traducerea în viață a sarcinilor mari puse în fața întregului popor de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român.

ZIARUL „FĂCLIA” ȘI ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ DIN REGIUNE

LIVIU RIUREANU

Redactor șef al ziarului „Făclia” — Cluj

Clujul, cunoscut ca un oraș cu o bogată viață științifică, este considerat al doilea centru științific din țară. Pe tărîmul științei lucrează în regiune peste 300 de cercetători științifici grupați în jurul institutelor de cercetări ale Filialei din Cluj a Academiei R.P.R., numeroase cadre didactice din universitate și institutele de învățămînt superior.

Activitatea pe care o desfășoară oamenii de știință este binecunoscută și se bucură de o înaltă apreciere din partea oamenilor muncii din orașul și regiunea noastră, ca și din întreaga țară. Pentru munca neobosită desfășurată în scopul dezvoltării științei în patria noastră

FĂCLIA

ORGAN AL COMITETULUI REGIONAL CLUJ AL P.M.R. ȘI AL SFATULUI POPULAR REGIONAL

tră, pentru cercetările menite să contribuie la continua înflorire a economiei noastre naționale, pentru ajutorul pe care-l acordă rezolvării unor chestiuni practice din industrie, construcții, agricultură și alte domenii de activitate, oamenii de știință clujeni sînt stimulați, înconjurați cu căldură și dragoste.

Referindu-se la activitatea oamenilor de știință clujeni tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, în cuvîntarea rostită la Conferința organizației regionale de partid Cluj arăta, printre altele, următoarele: „Prețuim rezultatele bune obținute de o serie de oameni de știință din Cluj în diferite ramuri ale activității științifice — chimie, fizică, științe tehnice, biologie, științe medicale, istorie, lingvistică. Este imbucurător că un număr de oameni de știință și cadre didactice au stabilit legături cu întreprinderile socialiste și le acordă ajutor în rezolvarea problemelor de producție”. În continuare tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia sarcinile mari și de răspundere ce le revin în viitor: „Oamenii de știință din Cluj, ca și cei din întreaga țară, trebuie să-și consacre toate cunoștințele și tot talentul pentru ca cercetările științifice să răspundă în tot mai

mare măsură necesităților vitale ale dezvoltării economiei, să-și concentreze eforturile asupra obiectivelor celor mai importante pentru cercetarea fundamentală în ramurile respective ale științei și pentru economia noastră națională.”

Este firesc, deci, că în aceste condiții și colectivului redacțional al ziarului „Făclia” i-au revenit sarcini sporite legate nu numai de oglindirea și popularizarea rezultatelor obținute de oamenii de știință din Cluj dar — ceea ce este mai important — și de orientarea activității lor în spre practică, pentru stabilirea unor legături mereu mai strînse cu producția, pentru permanentizarea colaborărilor lor cu oamenii muncii din întreprinderi.

Analizînd — la începutul lui 1960 — preocuparea ziarului pentru problemele științifice, am ajuns la concluzia că rubrica „Viața științifică a orașului Cluj”, care apărea mai de mult în ziarul nostru, a avut multe lipsuri atît în orientare și conținut — mărginindu-se la caracterul informativ — cit și în apariție. Se impuneau, deci, măsuri pentru a face ca ziarul să răspundă sarcinilor ce-i reveneau și în această direcție.

Discuțiile colective purtate în redacție au dus la unele concluzii practice: alcătuirea unei tematici pentru o perioadă mai lungă de timp, necesitatea antrenării oamenilor de știință la elaborarea unor materiale și a oamenilor muncii din întreprinderi — muncitori, tehnicieni, ingineri — la ridicarea, prin ziar, a unor probleme la rezolvarea cărora oamenii de știință pot și trebuie să-și aducă aportul, găsirea unui titlu de rubrică care să dea continuitate — prin periodicitatea apariției — preocupărilor noastre.

Planul întocmit de redacție a fost discutat și, bineînțeles, îmbunătățit cu ajutorul Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. — în cadrul unei consfătuiri la care au participat reprezentanți ai diferitelor secții ale filialei; după această ședință a devenit și pentru noi mai limpede ce trebuie să fie, de fapt, rubrica „Știința în sprijinul producției”, ce aspecte să îmbrățișeze, încotro să-și îndrepte colectivul preocupările.

S-a născut astfel rubrica „Știința în sprijinul producției”.

În primul articol apărut la noua rubrică, semnat de prof. E. A. Pora, membru corespondent al Academiei R.P.R., secretar al Filialei din Cluj a Academiei R.P.R. „Să mărim eficiența științei în viața practică” — cit și în nota redacției — se sublinia necesitatea întăririi legăturilor dintre știință și producție, se făceau cunoscute intențiile și scopul redacției; în articol erau solicitate părerile, contribuția unui număr cit mai mare de oameni de știință, de specialiști, lucrători din industrie și agricultură — pentru ca rubrica să suscite discuții vii pe teme științifice cel mai mult legate de viața practică. „Coloanele ziarului „Făclia” vor fi locul în care se vor întîlni — și pe această cale — mina muncitorului și mina omului de știință. Astfel ei se vor cunoaște, se vor împrieteni, se vor aprecia și susține reciproc”, arată în articolul său prof. E. Pora.

Care este bilanțul activității noastre, care sînt rezultatele, ce lipsuri s-au ivit pe parcurs? Se poate vorbi despre eficacitate, despre un aport concret adus de ziar la rezolvarea unor probleme ridicate în producție?

Despre toate cele de mai sus s-ar putea spune multe.

Ideile dezvoltate în articolele publicate, problemele dezbătute, concluziile practice desprinse, ar merita, desigur, să fie reluate și subliniate de noi. N-ar fi un lucru imposibil, dar practic e greu: fiecare articol vorbește despre o experiență, despre rezultate, subliniază valoarea cercetărilor întreprinse, desprinde concluzii, argumentează, face propuneri de viitor, în fiecare este condensată munca, străduințele de luni și ani de zile.

Să ne oprim totuși asupra citorva din ele.

În articolul „Se poate extinde metoda?” tov. Vasile Fufezan, directorul Întreprinderii Metalurgice din Aiud, a vorbit pe larg despre roadele colaborării dintre întreprindere și catedra Organe de mașini de la Institutul politehnic din Cluj. În ce a constatat colaborarea? Întreprinderea a avut, în primul trimestru al anului 1959, multe rebuturi la podurile de turnare și

lingotierele pentru combinatele siderurgice. Cu ajutorul specialiștilor de la catedra Organe de mașini, s-au găsit noi procedee științifice care nu numai că au eliminat rebuturile, dar au mărit considerabil durabilitatea acestor utilaje, au micșorat consumul de fontă pe tona de oțel lingou la podurile de turnare de la 9 kg. la 4,5 kg. obținându-se economii care anual se ridică la milioane de lei. Autorul vorbea în continuare despre neîncrederea unor tehnicieni și ingineri din întreprindere față de noua metodă și chiar de o oarecare rezistență, spulberate însă definitiv în urma succeselor obținute. Tov. Fufezan își exprimă, în finalul articolului, convingerea că metoda folosită la I. M. Aiud poate fi extinsă, cu unele modificări determinate de situația concretă, și în celelalte turnătorii din regiune și din țară.

Dat fiind faptul că Institutul de calcul din Cluj al Academiei a început să activeze destul de bine în ultima vreme, manifestându-și prezența și în viața unor întreprinderi, ne-am ocupat și de munca pe care o duc cercetătorii de aici, în special pentru modernizarea unor procese de producție la întreprinderile „Tehnofrig” și „János Herbak”. După ce conf. univ. Maroș Dezideriu (ulterior și prof. T. Popovici, membru corespondent al Academiei R.P.R.) a ridicat în ziar problema calculului șarjei la „Tehnofrig” pe bază de nomogramă matematică — lucru ce aduce o mare puritate a șarjei, economie de material etc., și după ce acest lucru a devenit o realitate practică în întreprindere, datorită sprijinului dat de Institutul de calcul, ziarul a descris metoda precum și economiile de ordinul sutelor de mii pe care aceasta le aduce. De asemenea, articolele respective au preconizat folosirea în viitor a unor mașini de calcul, în industrie, mașini la care se lucrează chiar în acest institut.

Deosebit de utile au fost articolele prof. V. Velican și Iuliu Munteanu sau cel primit din partea I.C.A.R. Turda: „Sfecla de zahăr în regiunea noastră și agrotehnica cultivării ei”.

În cele două articole apărute la intervale de câteva zile „Agrotehnica înaintată — un bun al masei”, prof. V. Velican prezenta o sinteză a activității Institutului de cercetări agrotehnice din Cluj, a

rezultatelor obținute, făcând importante recomandări oamenilor muncii de pe ogoare. În articol sînt reproduse fragmente de scrisori primite din partea oamenilor muncii de pe ogoare prin care sînt comunicate producțiile mari care s-au obținut prin cultivarea unor noi soiuri de plante recomandate de Institut pentru regiunea respectivă cit și declarația ing. A. Roman (de la același Institut) privind rezultatele bune la care s-a ajuns în urma unei strînse legături între cercetători și unele gospodării agricole colective.

În perioada dezbaterii Proiectului de Directive ale Congresului al III-lea al partidului și, apoi, pe marginea lucrărilor Congresului, ziarul a publicat răspunsurile unor oameni de știință la întrebările adresate de redacție privind sarcinile lor de viitor.

În interviul acordat redacției intitulat „Descoperind bogățiile patriei”, prof. univ. V. Lucca, membru al Comitetului geologic al R.P.R., a ridicat unele probleme concrete foarte importante pentru economia regiunii, cum ar fi extracția tufului vulcanic (în regiune există mari cantități) și prospectarea de zăcăminte cu mineruri neferoase; prof. T. Moraru, membru corespondent al Academiei R.P.R., ne-a vorbit despre sarcinile geografilor — în lumina Directivelor Congresului — iar prof. ing. Al. Domșa, rectorul Institutului politehnic, despre felul cum se îndeplinesc contractele dintre catedrele Institutului și diferite întreprinderi. Tot după apariția Directivelor Congresului partidului care acordă o mare importanță automatizării și aplicării metodelor matematice și electronice în industrie, am publicat un interviu cu prof. T. Popovici în care sînt ridicate probleme concrete, în acest sens, în legătură cu unele întreprinderi din Cluj și Orașul Stalin.

Ziarul a luat atitudine critică față de unele întreprinderi care n-au aplicat în practică rezultatele cercetărilor întreprinse de oamenii de știință sau nu creează condiții favorabile dezvoltării relațiilor cu oamenii de știință. Așa a fost criticată întreprinderea de medicamente „Terapia” care, după ce a stabilit relații contractuale cu catedra de chimie a universității „Babeș-Bolyai” n-a mai respectat contractul. Datorită atitudinii conducerii, întreprinderea a fost privată de realizarea unor mari economii — rezultatele cercetărilor în-

treprinse de catedră fiind rentabile și cu posibilități de aplicare imediată.

Iată, dacă reluăm articolul „Să mărim eficiența științei în viața practică” semnat de tov. Eugen Pora, vom revedea că multe din ideile subliniate în el au fost uitate, n-au intrat în preocupările redacției. N-am solicitat, decît în prea mică măsură, părerile muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor din întreprinderi sau din agricultură care să ridice probleme ce pot face obiectul cercetărilor oamenilor de știință. „Ar fi foarte important ca oamenii muncii din sectoarele producției industriale și agricole, să formuleze greutățile pe care le întâmpină la locul lor de muncă și pe care nu le pot rezolva singuri și aceste formulări să fie centralizate pe unități productive, apoi pe raioane, pe regiuni și pe țară și prezentate oamenilor care se ocupă cu cercetarea științifică, atât teoretică cit și practică. Acest bagaj de probleme poate constitui pentru omul de știință și izvorul tematicii sale de lucru” — se arată în articol. În continuare se sublinia necesitatea ca sfaturile populare comunale, raionale și regionale să centralizeze propunerile oamenilor muncii privind rezolvarea diferitelor momente ale producției industriale, agriculturii, tehnicii, ele să fie prezentate instituțiilor de cercetare pentru a primi ajutor. Totul a rămas însă la faza de propunere.

Considerăm, de asemenea, ca o parte negativă faptul că, deși în articolele publicate au fost ridicate multe probleme, ele nu au fost urmăriți cu destulă consecvență, pînă la rezolvarea lor definitivă, că rubrica n-a apărut într-o anumită perioadă, decît la intervale mari, că secțiile industrială și agrară ale ziarului n-au susținut-o decît sporadic.

Sîntem convinși că și colectivele de muncă — din instituturile științifice și întreprinderi — au ajuns la unele concluzii și că vor ține seama de ele în viitor.

Ce ne propunem pentru viitor? Să realizăm articolele cuprinse în tematica alcătuită pe baza problemelor cuprinse în Raportul prezentat la Congresul al III-lea al partidului de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, să ținem seama de experiența acumulată, să o continuăm și, continuînd-o, s-o perfecționăm și s-o îmbogățim.

DOUĂ ACȚIUNI COMUNE

Croitorul frunțuș Petre Ursache de la fabrica de încălțăminte „Flacăra roșie” din Capitala este un activ corespondent al gazetei de uzină. Într-una din zile, ca de obicei, el a trecut pe la redacție.

— Am o propunere interesantă. În atelierul nostru de croit lucrează brigăzi de tineret, însă rezultatele pe care le obțin nu reflectă posibilitățile lor.

Grăbit, cu aceleași mișcări agile ca și la masa de croit, Petre Ursache a scos dintr-un voluminos caiet un articol în care chema la întrecere toate celelalte brigăzi din atelier. Propunerea e simplă:

— Fiecare croitor să economisească lunar câte 500 dmp. piele.

Colegiul de redacție nu a stat prea mult pe gânduri. Era o inițiativă care trebuia încurajată. Așa se face că în numărul 204, în prima pagină a gazetei de uzină „Flacăra roșie” a apărut chemarea brigăzii „Vasile Roaită” condusa de comunistul Petre Ursache.

Proaspăt ieșită de sub valțurile rotativei, gazeta a pornit la cititori. Și nu după multă vreme, la redacția „Flacăra roșie” a sosit gazeta „Viața uzinei noastre” de la uzinele „Ianoș Herbak” din Cluj. Surpriză! Dintr-un articol aflăm că clujenii au citit cu interes chemarea la întrecere a lui Petre Ursache. Ei au venit cu o contrapropunere: să se declare deschisă o întrecere de la distanță între brigăzile „Pavel Teacenco” din Cluj și „Vasile Roaită” din Capitală.

Aria celor 500 dmp. piele economie era de astădată depășită, croitorii clujeni propunând să se stabilizească o nouă cifră: 550 dmp.

Colegiul de redacție al gazetei de uzină „Flacăra roșie”, sprijinit de comitetul de partid și sindicatul din întreprindere, a hotărât să susțină această inițiativă. În numărul 209, sub titlul „O întrecere care nu ține seama de distanță”, Petre Ursache scria: „Redactorul gazetei de uzină

mi-a dat ziarul vostru în care am citit cu interes articolul tinerei brigadiere Elisabeta Mureșan. Cuvintele ei m-au îndemnat ca împreună cu membrii brigăzii mele să aprobăm această întrecere de la distanță, angajându-ne ca fiecare dintre noi să economisim lunar 700 dmp. piele”.

Doi redactori, la distanțe apreciabile unul de celălalt, au chibzuit cum să oglindească mai bine în paginile gazetelor această pasionantă întrecere între două brigăzi de tineret. Ei nu se cunoșteau, dar faptele lor au dovedit că aveau același țel. Și de la început ei și-au asumat răspunderea de a fi „arbitri” în iureșul acestei întreceri. Și astfel distanța nu i-a mai împiedicat pe tinerii brigadierei să-și cunoască reciproc rea-

lizările în ceea ce privește economisirea materiei prime. Cele două gazete erau așteptate cu nerăbdare, citite cu interes.

„Flacăra roșie” pe lângă alte probleme majore ale întreprinderii, număr de număr situa pe primul plan al acțiunilor inițiativa, care, încă de la început, și-a arătat roadele în economisirea decimetrilor pătrați de piele.

Operativitatea este una din condițiile pe care trebuie să le respecte „arbitrii” — în cazul nostru gazetele de uzină — în urmărirea întrecerii de la distanță. În mai mică măsură colegiul de redacție de la uzinele „Ianoș Herbak” a făcut aceasta. Publicarea cu întârziere și la intervale mari a articolelor privind

Intrecere... și câteva rînduri de la distanță

Un interes deosebit l-a sfințit articolul semnat de Elisabeta Mureșan publicat în gazeta „Viața uzinei noastre” Ianoș Herbak. Darile membrilor brigăzii „Vasile Roaită” Ursache. Toti au citit articolul care întrecere de la distanță...
Elisabeta...

...Și acum, cuvinte despre noi

„Intre brigăzile noastre de tineret nu s-a lăsat. Intr-a-mănușile rezultatele pe care voi le-ați obținut. „Vasile Roaită” a umșnit în așa fel încât să văcedal întrebându-ne cum și jumătate. Acest... noastre.”

Intrecerea

• UN UTIL SCHIMB DE EXPERIENȚĂ ÎN ÎNTECEREA VALOROASĂ ÎN ÎNTECEREA CĂRĂ SOCIALISTE

REPORTAJ despre prietenie și muncă

„Flacăra roșie” din Capitala este un activ corespondent al gazetei de uzină. Într-una din zile, ca de obicei, el a trecut pe la redacție. Am o propunere interesantă. În atelierul nostru de croit lucrează brigăzi de tineret, însă rezultatele pe care le obțin nu reflectă posibilitățile lor. Grăbit, cu aceleași mișcări agile ca și la masa de croit, Petre Ursache a scos dintr-un voluminos caiet un articol în care chema la întrecere toate celelalte brigăzi din atelier. Propunerea e simplă: Fiecare croitor să economisească lunar câte 500 dmp. piele. Colegiul de redacție nu a stat prea mult pe gânduri. Era o inițiativă care trebuia încurajată. Așa se face că în numărul 204, în prima pagină a gazetei de uzină „Flacăra roșie” a apărut chemarea brigăzii „Vasile Roaită” condusa de comunistul Petre Ursache. Proaspăt ieșită de sub valțurile rotativei, gazeta a pornit la cititori. Și nu după multă vreme, la redacția „Flacăra roșie” a sosit gazeta „Viața uzinei noastre” de la uzinele „Ianoș Herbak” din Cluj. Surpriză! Dintr-un articol aflăm că clujenii au citit cu interes chemarea la întrecere a lui Petre Ursache. Ei au venit cu o contrapropunere: să se declare deschisă o întrecere de la distanță între brigăzile „Pavel Teacenco” din Cluj și „Vasile Roaită” din Capitală. Aria celor 500 dmp. piele economie era de astădată depășită, croitorii clujeni propunând să se stabilizească o nouă cifră: 550 dmp. Colegiul de redacție al gazetei de uzină „Flacăra roșie”, sprijinit de comitetul de partid și sindicatul din întreprindere, a hotărât să susțină această inițiativă. În numărul 209, sub titlul „O întrecere care nu ține seama de distanță”, Petre Ursache scria: „Redactorul gazetei de uzină

brigada „Pavel Teacenco“ a îngreuiat oarecum desfășurarea competiției.

În această întrecere nu a fost nevoie de scripte. Gazetele de uzină au devenit adevărate caiete de evidență pentru cele două colective de muncă. Bine a procedat „Viața uzinei noastre“ care, pe lângă reportajele întrecerii, îi anunță pe cei din București de unele fapte din viața brigăzii „Pavel Teacenco“. Așa au aflat croitorii lui Petre Ursache că o nouă muncitoare, Margareta Farcaș, a intrat în rândurile brigăzii și este ajutată îndeaproape de experimentatul croitor Ștefan Varga.

Folosind variate genuri gazetărești, „Flacăra roșie“ a surprins rînd pe rînd cele mai semnificative momente din această adevărată competiție. Într-un interviu luat de un corespondent al gazetei, animatorul principal al întrecerii, comunistul Petre Ursache, spunea:

— Forțele sînt egale și lupta pentru victorie nu este deloc ușoară. Împreună cu membrii brigăzii am studiat cu atenție expunerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara din noiembrie a C.C. al P.M.R. Sectorului de încălțăminte, așa după cum subliniază expunerea, îi revin sarcini importante în problema calității. Noi croim fețele de pantofi. Alături de obiectivul nostru principal — economiile — vom situa de aici înainte și pe cel privind calitatea. Pentru aceasta vom acorda o atenție sporită alegerii pieilor. Avem o deviză a noastră: „Nici un croitor sub 98 la sută produse de

calitate!“ Vom căuta să ne respectăm cuvîntul dat.

Nu după mult timp, redactorii gazetelor și tinerii muncitori din cele două brigăzi au avut prilejul să se cunoască. Posibilitatea de a se întîlni, de a schimba reciproc păreri despre munca lor de viitor a devenit o realitate. Redactorii și brigadierii și-au strîns mîinile. Privindu-i, aveai impresia că se cunosc de mult. Articolele publicate le aduseseră la cunoștință succesele înregistrate lună de lună.

Correspondenta voluntară Elena Crețu și-a notat atunci în carnetul ei cîrmepe din scurta convorbire pe care a avut-o cu Elisabeta Ney, redactor responsabil al gazetei „Viața uzinei noastre“.

— „Să știți că articolele din „Flacăra roșie“ au fost citite cu interes de muncitorii atelierului de croit piele“. Aceste cuvinte au îndemnat-o pe Elena Crețu să noteze în continuare: „N-a fost numai o întrecere de la distanță între două brigăzi ci și între două gazete. Am apreciat calitatea unor reportaje, folosirea cu pricepere a genurilor gazetărești și în mod special paginația vioaie și atractivă. Vă așteptăm cu drag la Cluj!“.

Numererele care au apărut după vizitele reciproce au cuprins materiale variate. „Flacăra roșie“ a inserat în primele pagini ale numerelor 223 și 224 „Reportaj despre prietenie și muncă“, „Întrecerea a mai urcat o treaptă“, iar „Viața uzinei noastre“ câteva însemnări intitulate „Am fost

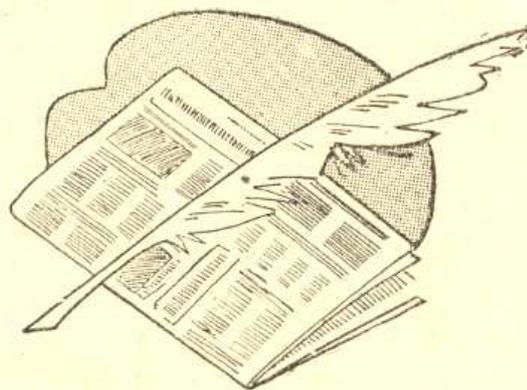
la București“ și grupajul „Un rodnic schimb de experiență“.

★

...Petre Ursache are noutăți în caietul brigăzii. Pentru unul din viitoarele numere ale gazetei, el a propus redacției publicarea unui nou material: „Bilanțul întrecerii“. Din multitudinea datelor redăm cîteva: de la începutul inițiativei și pînă în prezent brigada „Vasile Roaită“ a economisit peste 145.000 dm.p. piele din care se pot confecționa aproape 10.000 perechi pantofi. Aceasta înseamnă că plusul de materie primă de la 500 la 1.000 dm.p. piele (cît reprezintă acum angajamentul tinerilor muncitori), echivalează cu circa 1.000 perechi pantofi realizați lunar din economiile brigăzii „Vasile Roaită“. Sînt cifre care dovedesc că întrecerea de la distanță susținută de cele două gazete continuă, că tinerii croitori sînt animați de un gînd comun: acela de a traduce în viață istoricele hotăriri ale Congresului al III-lea al Partidului.

Preocupate de a aduce în permanență noul pe primul plan, gazetelor de uzină le revin și pe viitor obiective de seamă. Inițiativa lor meritorie trebuie să urce o nouă treaptă. În 1961, întrecerea de la distanță va cunoaște noi forme și realizări, care vor face cîinste celor două colective de muncă, aducînd o notă specifică înscrisa la loc de cîinste pe „marca fabricii“.

PETRE GHEORGHIU
și MIRCEA PATRICHI

Din activitatea Uniunii Ziaristilor din R.P.R.

O DELEGAȚIE A UNIUNII ZIARIȘTILOR CEHOSLOVACI ÎN VIZITĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

La invitația Uniunii Ziaristilor din R. P. Română ne-a vizitat țara o delegație a Uniunii Ziaristilor Cehoslovaci, condusă de dr. Ștefan Rais, vicepreședinte al Uniunii Ziaristilor Cehoslovaci, directorul agenției C.T.K. din Bratislava. Din delegație au mai făcut parte Ludek Kapitola, membru în conducerea Uniunii Ziaristilor cehoslovaci, redactor șef al ziarului „Svobodno Slovo“, Karel Zieris, secretar al Uniunii Ziaristilor și Rudolf Nittmann, președintele filialei Uniunii

Ziaristilor din Kosice, redactor șef al ziarului regional „Pravda“.

Delegația a avut convorbiri cu reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziaristilor din R.P.R. privitoare la colaborarea dintre cele două Uniuni și la stringerea legăturilor dintre ele. Delegația Uniunii Ziaristilor din Cehoslovacia și reprezentanții Uniunii Ziaristilor din R.P.R. au făcut un schimb de informații și experiență privitor la activitatea celor două Uniuni.

În timpul șederii lor în țara noastră, oaspeții cehoslovaci au avut prilejul să viziteze importante obiective economice din industrie și agricultură, instituții culturale etc., făurite în anii democrației populare. Ei au vizitat: Combinatul chimic de la Borzești, Orașul nou Onești, Fabrica de fire și fibre sintetice de la Săvinești, Fabrica de țevi de la Roman. La Iași, după ce au vizitat fabrica de antibiotice și noua fabrică de mobilă, oaspe-

Intilnire la sediul Uniunii Ziaristilor între oaspeții cehoslovaci și ziarști români

ților cehoslovaci le-au fost prezentate monumentele de artă și cultură ale orașului, Muzeul etnografic și Muzeul de artă. Membrii delegației Uniunii Ziariștilor Cehoslovaci s-au întâlnit la redacția ziarului „Flacăra Iașului” cu tov. Mihai Dumitriu, redactor șef și membru al Comitetului Uniunii Ziariștilor și cu ceilalți membri ai colegiului de redacție.

În continuarea călătoriei lor prin țara noastră, oaspeții au vizitat Hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Bicaz și Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” de la Hunedoara. Acolo membrii delegației au avut convorbiri prietenești cu directorul Combinatului și cu Eroul Muncii Socialiste, Ștefan Trișșa. La Brașov au făcut cunoștință cu realizările

Gospodăriei Colective „Tudor Vladimirescu” din Hârman și ale colectivului uzinei de tractoare „Ernst Thälmann”.

În Capitală, oaspeții au vizitat întreprinderi industriale, șantiere de construcții, noi cartiere de locuințe, instituții de artă și cultură. Ei au vizitat Combinatul Poliografic „Casa Scintei”. Ziariștii cehoslovaci au fost primiți la Agenția Română de Presă „Agerpres” de tov. Dumitru Popescu, director general, la redacția ziarului „România liberă” de tov. Mircea Rădulescu, redactor șef, la „Steagul roșu” de tov. Bucur Brănișteanu, redactor șef. Ei au avut convorbiri rodnice profesionale la care au participat și alți

membri ai colegiilor de redacție respective.

În seara zilei de 18 ianuarie, ambasadorul Republicii Socialiste Cehoslovace în R.P.R. a oferit în onoarea delegației o cină, la care au participat membrii delegației, reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziariștilor din R.P.R., redactori ai unor ziare din Capitală.

Sîmbătă 21 ianuarie, oaspeții cehoslovaci au asistat la programul artistic al Casei Ziariștilor.

În încheierea vizitei, Uniunea Ziariștilor din R.P.R. a oferit în cinstea ziariștilor cehoslovaci, la sediul Uniunii, o masă tovarășească.

În dimineața zilei de duminică 22 ianuarie, delegația Uniunii Ziariștilor Cehoslovaci a părăsit țara noastră.

REUNIUNI TOVĂRĂȘEȘTI

În cursul lunii ianuarie, au avut loc la sediul Uniunii Ziariștilor reuniuni tovarășești ale unor redacții din Capitală.

„Editura tineretului” a sărbătorit, în cadrul unei asemenea reuniuni, 12 ani de la înființare. Este de remarcat că la această sărbătorire programul artistic a fost susținut de brigada artistică a editurii — compusă din lucrători ai redacției. Textele brigăzii au oglindit activi-

tatea de fiecare zi a editurii, realizările celor 12 ani.

Alte manifestări au fost acelea organizate de ziarul „Informația Bucureștiului”, secția externă a Radioteleviziunii și de revistele editurii agrosilvice, care s-au bucurat de-o largă participare din partea ziariștilor.

În seara zilei de 21 ianuarie a avut loc la sediul Uniunii un reușit „Magazin muzical” la care și-au dat concursul numeroși artiști ai

teatrelor bucureștene. Programul artistic a fost susținut de artista emerită Virginica Romanovsky, Lucia Roic, Valeria Rădulescu, N. Țăranu, Mihail Petculescu, Anton Negoitescu, Dodo Ionescu, iar momentele comice, Nae Roman și Bimbo Mărculescu. Compozitorul Aurel Giroveanu a prezentat câteva compoziții proprii, interpretate de Sorina Dan și Mara Ianoli.

La programul reuniunii și-a dat concursul și orchestra Fanciotti.

Oaspeți de peste hotare

VIZITA A DOI ZIARIȘTI MAGHIARI ÎN ȚARA NOASTRĂ

Ca oaspeți ai Uniunii Ziariștilor din R. P. Română se află în țară ziariștii maghiari Lantos Laszlo, șef de secție la ziarul „Esti Hirlap” din Budapesta și Sebeș Tibor, șeful secției externe la ziarul „Ifyusag” din Budapesta. Ei au vizitat nume-

roase obiective industriale și culturale din București și din țară. Studiind problemele legate de dezvoltarea economică a țării noastre, ziariștii maghiari se documentează în vederea scrierii unei cărți despre România.

ÎNȚÎLNIRE ÎNTRE ZIARIȘTI ȘI PIONIERI

Într-una din zilele lunii ianuarie, Uniunea Ziariștilor a avut oaspeți neobișnuiți. La inițiativa revistei „Luminița” un grup de pionieri din Capitală s-au întâlnit cu corespondenții presei din țara noastră care au participat la cea de-a XV-a Sesiune a O.N.U.

Ziariștii au povestit pionierilor despre lucrările Sesiunii Organizației Națiunilor Unite și impresii din călătoria lor.

La sfârșit, pionierii au prezentat ziariștilor un frumos program artistic.

Diu cuprinsul revistelor Uniunilor de ziaristi frătesti

Советская ПЕЧАТЬ

Nr. 12/1960

Incepînd cu nr. 6 și terminînd cu nr. 10 din anul trecut, în paginile revistei „Sovetskaia Peciati” a avut loc o discuție interesantă despre metodele de lucru ale ziaristului sovietic, discuție deschisă de I. Tiurin în articolul său „Fapte și concluzii”.

În ultimul număr (12) s-a făcut un prim bilanț al suspomenitei discuții. În mod obișnuit, se spune în articolul intitulat „Miezul ziaristicii”, ziaristul se identifică cu un explorator al vieții. El este primul care trebuie să vadă ceea ce este bun pentru a-l populariza și ceea ce este rău, pentru a-l combate. În acest scop el folosește metoda studierii obiective și profunde a torentului de fapte furnizate de viață, a legăturilor dintre aceste fapte. Autorul unui articol care deschide o discuție, în care se ridică o anumită problemă, are datoria să studieze faptele, să analizeze fenomenele, să urmărească procesele în desfășurarea lor. Articolele elaborate pe baza acestei metode constituie o sursă de

reflecții pentru cititor. În acest sens este citat articolul lui A. Sevečenko „Pe pămînturile înțelenite din Siberia și Kazahstan”, publicat în luna noiembrie 1960 în ziarul „Pravda”, articol în care sînt sintetizate rezultatele unei călătorii întreprinse de autor pe pămînturile înțelenite. Deși articolul conține destule cifre, acestea nu îngreuiază expunerea, deoarece ele sînt folosite judicios, sînt confruntate, comparate. Din această cauză aceste cifre parcă sînt vii, contribuind la clarificarea problemei puse în discuție și sugerînd concluzii și învățăminte. În articolul său, A. Sevečenko condensează experiența, observațiile, gîndurile multor colhoznici de pe pămînturile înțelenite, savanți, conducători de sovhozuri, agronomi, activiști de partid. Acest articol este indiscutabil un exemplu de publicistică pe teme economice.

În lumina celor de mai sus apare cu atît mai evident un alt adevăr din articolul-bilanț și anume

că un articol în care autorul pornește nu de la analiza faptelor de actualitate ci de la o schemă preconcepțivă, este în cel mai bun caz un material descriptiv, pasiv, iar în cel mai rău caz dăunător, denaturînd o situație reală în ansamblul ei. Pe bună dreptate participanții la discuție au dezaprobat în modul cel mai vehement corespondențele — „frigărui” în care fapte stereotipe sînt înșirate în mod mecanic unele după altele, fără ca autorul să încerce măcar să analizeze cauzele care au generat aceste fapte. La fel de condamnable — după părerea participanților la discuție — este absența într-un material a faptelor, înlocuirea lor în întregime cu aprecieri, fie chiar și cele mai juste, lucru care nu poate decît să dea naștere la o expunere totalmente lipsită de vioiciune.

De remarcat că în cursul discuției problema cea mai controversată a fost aceea legată de teoria genurilor gazetărești. Cel mai controversat a fost răspunsul la întrebarea: ce anume determină alegerea unui gen sau a altuia. Amintim că autorul primului articol, I. Tiurin, a fost de părere că unele și aceleași fapte pot constitui o bază atît pentru o corespondență, cit și pentru un reportaj, ba uneori chiar și pentru un foileton. Mai mulți participanți comparînd faptul cu materia primă au tras concluzia că pentru produse diferite este nevoie și de materii prime diferite. Pe scurt,

în această problemă s-au creat două puncte de vedere: unul care afirmă că faptele sînt neutre în raport cu genurile ziaristice, iar altul care susține că fiecărui fapt îi corespunde un gen anume. Totodată redacția revistei „Sovetskaia Peciati” socoate că orice subapreciere a esenței obiective a faptelor reprezintă în fond o varietate a subiectivismului. Două opinii s-au creat și în problema specializării ziaristului: unii afirmă că un ziarist trebuie să fie universal, iar alții susțin, dimpotrivă, că ziaristul are nevoie de o anumită specializare.

Se poate afirma — conchide editorialul — că a luat sfîrșit prima rundă a discuției axate pe probleme legate de metodele muncii de ziarist. Tema este vastă, ba s-ar putea afirma chiar că e inepuizabilă. De aceea, revista invită cititorii ca în anul 1961 să-și spună cuvîntul în legătură cu problemele de creație ziaristică, să-și împărtășească experiența, metodele lor de studiere a faptelor și fenomenelor vieții.

Devansînd oarecum acest apel, V. Serobaba, redactorul șef al ziarului regional „Radianska Donecina”, descrie elementele noului care și-au făcut simțită prezența anul trecut în paginile ziarului pe care-l conduce. Amintind că în prezent în presa sovietică se caută noi modalități de elaborare a articolului de propagandă, că iau naștere forme mai variate, mai accesibile și

mai eficiente ale propagandei tipărite în ansamblul ei, V. Serobaba precizează că în ziarul „Radianska Doneccina“ au fost urmate în acest domeniu două căi. Problemele teoretice, ridicate de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. sînt explicate cititorilor într-o serie de materiale de mici proporții, care au la bază fapte din viața locală și care sînt inserate în ziar la rubrica „Convorbiri despre comunism“. În afară de aceasta, de două ori pe lună apar pagini speciale, denumite de colectivul ziarului ideologice. Ele sînt consacrate unor probleme anume ale propagandei de partid, legăturii ei cu viața, cu practica construcției comuniste. Aici se tipăresc materiale și consultații în ajutorul propagandiștilor și agitatorilor, al celor care studiază în învățămîntul de partid, ca și corespondențe și reportaje despre experiența și forme noi ale muncii de propagandă și politice de masă, precum și note pe teme ale eticii și moralei comuniste. Ziarul s-a înțeles cu redacțiile altor ziare din R.S.F.S.R., Ucraina și din alte republici cu privire la schimbul de pagini pe teme de propagandă. Aceste pagini sînt elaborate și redactate împreună cu secția de propagandă și agitație a comitetului regional de partid, cu concursul consiliului permanent de autori care lucrează pe baza principiilor obștești.

Ziarul acordă mult spațiu temelor legate de viața și munca exploratorilor viitorului, cum sînt denumite colectivele și udarnicii muncii comuniste. Cu sprijinul activ al celebrilor mineri, eroi ai muncii socialiste, Nikolai Mamai și Aleksandr Kolcik, timp de cinci luni membrii brigăzilor și udarnicii muncii comuniste au împărtășit în paginile ziarelor experiența lor în producție, au arătat cum transpun în viață ideile comuniste, cum se disting astăzi în faptele și în viața lor trăsăturile comunismului. În aceste materiale au fost de asemenea abordate teme ale educației în muncă, prieteniei, tovarășiei, noilor relații în viața de toate zilele, ale organizării unei odihne civilizate, în sfîrșit însuși modul de organizare a întrecerii pentru titlul înalt de colective și udarnici ale muncii comuniste.

În fiecare vineri la rubrica a cărei prezență în ziar este semnalată de un mic triunghi, unde, pe fondul unui peisaj industrial, sînt scrise cuvintele „Universitate fără frecvență a experienței înaintate“, frunțași în muncă, inovatori, specialiști în industrie și agricultură relatează despre noi metode ale organizării muncii, ale folosirii tehnicii, ale regimului de economii etc.

...Dar chiar și într-o societate ca cea comunistă încă mai există eroi care „nu sînt ai timpurilor noastre“. Sarcina de a-i

înfățișa în toată goliciunea lor revine satiricilor meniți să contribuie cu pana lor incisivă la cauza comună a făuririi omului societății comuniste. Importanța deosebită a acestei sarcini a fost relevată la seminarul tinerilor satirici și umoriști, seminar organizat de Uniunea Ziaristilor Sovietici împreună cu redacția revistei „Krokodil“.

În discuțiile care au avut loc la seminar și care sînt expuse pe scurt în ultimul număr al revistei, vorbitorii au lansat un avertisment împotriva abordării superficiale a faptelor, împotriva superficialității în elaborarea temei.

Principala temă a literaturii satirice, umoristice, ca și a întregii noastre literaturi, a subliniat B. Egorov, redactorul șef adjunct al „Krokodil“-ului este problema contemporaneității. Făcînd o demarcație între povestirea umoristică și foileton, B. Egorov a spus că în timp ce foiletonul este îndreptat împotriva unei racile anume, concrete, povestirea este un gen mai cuprinzător din punct de vedere artistic și uneori produce o impresie mai puternică. Un mînuitor al condeiului pe tărîmul satirei trebuie să dea dovadă de precizie în caracterizarea personajelor. În această ordine de idei, B. Egorov a amintit cuvintele lui Zaslavski care a spus că ficțiunea artistică se deosebește de minciună prin aceea că min-

ciuna este scorneală, dar nu artistică, ci una pedepsită de dreptul penal.

Cunoscutul foiletonist G. Riklin a pledat pentru dreptul la existență atît a foiletonului concret, cît și a aceluia care constituie o generalizare, o sinteză. Scriitorul V. Mass, remarcînd că în ultima vreme fabula a căpătat o dezvoltare peste măsură de mare în dauna foiletonului versificat, a spus că fabula trebuie privită nu ca cea mai ușoară ci ca cea mai dificilă formă a poeziei satirice. Fabulele trebuie scrise numai atunci cînd alegoria este absolut necesară, cînd ea ajută la dezvăluirea unei idei mari și conține o generalizare profundă. Referindu-se la parodie, V. Mass a spus că este rău atunci cînd aceasta se rezumă la mai-mușăreala lucrărilor mai puțin reușite ale unui confrate căci nu acesta este sensul parodiei. O parodie sau epigramă, aidoma unei săgeți trase cu iscusință, poate uneori ucide pe loc. Și bine este atunci cînd ea ucide ceea ce trebuie realmente distrus. Pledînd în favoarea foiletonului în versuri, definit de V. Mass ca o poezie nemijlocit legată de evenimentul zilei, el a arătat că un astfel de foileton care pornește de la un caz concret, gazetăresc, permite cele mai largi generalizări, dînd în această privință ca exemplu creația lui Maiakovski.

M. G.

Numărul 1 (153) din ianuarie a.c. al revistei „Prasa Polska“, organul Asociației Ziariștilor Polonezi, este dedicat sărbătoririi împlinirii a 300 de ani de la apariția primului ziar polonez. În editorialul intitulat „Tradiții și contemporaneitate“, Mieczysław F. Rakowski, după ce evocă trecutul presei poloneze progresiste, subliniază sarcinile actuale care stau în fața ziariștilor din Republica Populară Polonă.

Autorul arată că pe prim plan stă sarcina ridicării permanente a nivelului ideologic al ziariștilor, care trebuie să aprecieze faptele și fenomenele sociale de pe pozițiile marxism-leninismului, să cunoască politica partidului și să fie adânc convinși de justetea acestei politici pentru care sînt chemați să militeze. El accentuează asupra rolului pe care ziariștii îl au în lupta pentru transformarea conștiinței oamenilor.

Referindu-se la problemele luptei ideologice și politica de coexistență pașnică, M. F. Rakowski scrie: „Coexistența pașnică, pentru care luptă țările socialiste, nu are drept consecință lichidarea contradicțiilor existente între socialism și capitalism, nu anihilează de fel lupta ideologică, ci îi dă un caracter mai larg, ceea ce reclamă, fără îndoială, sporirea caracterului ofensiv al activității noastre“.

Profesiunea de ziarist nu este pentru oameni care vor să treacă prin viață fără luptă — spune în încheiere autorul. Ziaristul trebuie să fie conștient de greutățile pe care le are de învins, de sarcinile pe care le are de îndeplinit.

O scurtă trecere în revistă a momentelor mai importante din istoria presei poloneze se face în articolul

„La a 300-a aniversare a presei poloneze“ de Zygmunt Mlynarski și Andrezej Slisz.

În articol se subliniază că primul ziar polonez „Merkuriusz Polski“ a fost o expresie a unor tendințe înaintate pentru acele vremuri. Curînd însă presa poloneză a ajuns pentru o perioadă sub tutela clerului catolic care a avut o influență nefastă asupra dezvoltării acesteia. Din această cauză în prima jumătate a secolului al XVIII-lea ideile înaintate erau răspîndite prin numeroasele gazete manuscrise. Autorii acestor foi nu țineau seama nici de cenzura bisericii, nici de cea a statului.

Între 1765—1784 a apărut ziarul „Monitor“, reprezentant strălucit al iluminismului polonez, ziar care milita pentru educarea cititorilor în spiritul ideilor înaintate și al patriotismului. Un cotidian politic cu un conținut de idei înaintat, bine redactat și prezentat într-o formă grafică nouă a fost „Gazeta Narodowa i obca“.

Numărul organelor legale și ilegale creștea rapid în perioadele premergătoare mișcărilor populare pe care la rîndul lor le stimulau. Astfel, în perioada insurecției din 1831 numai în Varșovia apăreau mai bine de 40 de cotidiane și reviste. Ulterior numeroase publicații poloneze au apărut în emigrație, militînd pentru eliberarea națională. În perioada anilor 1861—1864, ani ai unor puternice mișcări revoluționare poloneze, în afara numeroaselor ziare legale, controlate de cenzură, au apărut peste 60 de organe ilegale care mobilizau poporul la lupta împotriva reacțiunii.

Primul ziar muncitoresc polonez „Proletariat“ a apărut în urmă cu aproape

PRASA POLSKA

Nr. 1 (153) ianuarie 1961

80 de ani (1885). Revistele din emigrație „Rownośc“, „Przedświt“, „Walka Klas“ au contribuit la elaborarea programului de acțiune al primelor organizații socialiste poloneze. În anul 1918, cercurile muncitorești din țară editau peste 80 de publicații.

Primul organ al Partidului Comunist din Polonia a fost „Czerwony Sztandar“ (Steagul roșu) care mobiliza pe muncitori pe drumul luptei revoluționare. Din cauza măsurilor represive luate de guvernele reacționare ale sanației, publicațiile editate de Partidul Comunist Polonez apăreau în ilegalitate. Din inițiativa Partidului Comunist Polonez au fost create și numeroase organe de presă legale, politice, literare, culturale. În timpul ultimului război mondial, în condițiile ocupației fasciste, printre cele peste o mie de titluri de publicații conspirative, cele ale Partidului Muncitoresc Polonez, continuatorul Partidului Comunist Polonez, s-au aflat în avangarda luptei împotriva ocupanților hitleriști și a reacțiunii interne, militînd pentru o nouă Polonie populară.

Un articol semnat de M. Zawadka este consacrat

împlinirii a 16 ani de existență a presei în Polonia populară.

Printre primele ziare mai importante care au apărut pe teritoriul Poloniei eliberate parțial în 1944, se numără „Głos Ludu“ (Glasul poporului), organ al Partidului Muncitoresc Polonez, „Rabotnik“ (Muncitorul), organ al Partidului Socialist Polonez, „Życie Warszawy“, „Rzeczpospolita“ (Republica), revistele „Trybuna Wolności“ (Tribuna libertății), „Cudrodzenie“ (Renașterea) în total 22 de titluri de ziare și reviste.

Prof. dr. M. Kafel semnează articolul „Cercetările de presă și practica ziaristică“ în care preconizează efectuarea unor cercetări științifice în domeniul muncii practice a ziaristului, considerîndu-le ca foarte necesare pentru îmbunătățirea activității în presă.

Numărul 1 al revistei „Prasa Polska“ mai cuprinde articole pe teme profesionale cum ar fi „Încă odată despre problemele criticii în presă“ de Zdzisław Sachanowski, rubricile „Din rețeaua profesională“, „În paginile ziarelor noastre“, recenzii la cărți scrise de ziariști, informații.

M. B.

DOCUMENTARE

Principalele organe de presă ale partidelor comuniste și muncitorești din țările capitaliste

Pe baza datelor pe care le cunoaștem, în peste 50 de țări ale lumii apar în mod regulat organe

de presă ale partidelor comuniste și muncitorești. În unele țări ele apar în condiții de ilegalitate. Publicăm mai jos o listă a ziarelor principale

ale partidelor comuniste și muncitorești revoluționare dintr-o serie de țări capitaliste.

1. EUROPA

Austria	Volksstimme	Partidul Comunist din Austria
Belgia	Le drapeau rouge (în l. franceză) De rode Vaan (în limba flamandă)	Partidul Comunist din Belgia
Marea Britanie	Daily Worker	Partidul Comunist din Marea Britanie
Danemarca	Land og Folk	Partidul Comunist din Danemarca
Elveția	Vorwärts (limba germană)	Partidul Muncii din Elveția
"	Voix Ouvrière (limba franceză)	Partidul Muncii din Elveția
"	Il Lavoro (limba italiană)	Partidul Muncii din Elveția
Finlanda	Kansan Utiset	Partidul Comunist din Finlanda și Uniunea Democrat-Populară
Franța	L'Humanité	Partidul Comunist Francez
R.F. Germană	Freies Volk (ilegal)	Partidul Comunist din Germania
Grecia	Risospectis (ilegal)	Partidul Comunist din Grecia
Irlanda	Worker's Voice	Liga muncitorească irlandeză
Islanda	Thjóðviljinn	Partidul Socialist Unit din Islanda
Italia	L'Unita	Partidul Comunist Italian
Luxemburg	Zeitung vum Letzeburger Vollek	Partidul Comunist din Luxemburg
Norvegia	Friheten	Partidul Comunist din Norvegia
Olanda	De Waarheid	Partidul Comunist din Olanda
Portugalia	Avante (ilegal)	Partidul Comunist din Portugalia
Spania	Mundo Obrero (ilegal)	Partidul Comunist din Spania
Suedia	Ny Dag	Partidul Comunist din Suedia

2. ASIA

Ceylon	Forward	Partidul Comunist din Ceylon
India	New Age	Partidul Comunist din India
"	Swadhinata (limba bengaleză)	" " " "
"	Janaug (limba hindusă)	" " " "
Indonezia	Harian Rakjat	Partidul Comunist din Indonezia
Izrael	Kol Haam	Partidul Comunist din Izrael
Japonia	Akahata	Partidul Comunist din Japonia
Regiunea Siriană a R.A.U.	An Nour (ilegal)	Partidul Comunist din Siria

3. AFRICA

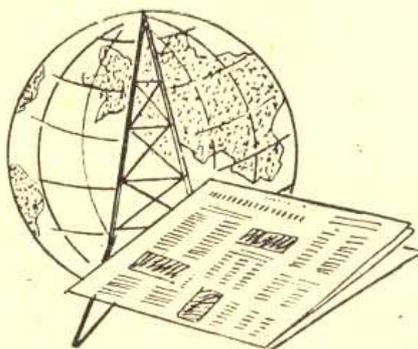
Algeria	Liberté (ilegal)	Partidul Comunist din Algeria
Maroc	L'Espoir (limba franceză)	Partidul Comunist din Maroc
"	Haiat aş şaab (limba arabă)	Partidul Comunist din Maroc
Tunisia	Avénir de la Tunisie (limba franceză)	Partidul Comunist din Tunisia
Tunisia	Etalat (limba arabă)	Partidul Comunist din Tunisia

4. AMERICA

Argentina	Nuestra Palabra	Partidul Comunist din Argentina
Brazilia	Noticias de Hoje	Organ apropiat al Partidului Comunist din Brazilia
Canada	Canadian Tribune	Partidul Muncitoresc Progresist din Canada
"	Pacific Tribune	Partidul Muncitoresc Progresist din Canada
Chile	El Siglo	Apropiat de Partidul Comunist din Chile
Columbia	La Voe de la Democracia	Partidul Comunist din Columbia
Cuba	Noticias de Hoy	Partidul Popular Socialist din Cuba
Mexic	La Voz de Mejico	Partidul Comunist din Mexic
Paraguay	Adelante	Partidul Comunist din Paraguay
El Salvador	La Verdad (ilegal)	Partidul Comunist din Salvador
S.U.A.	The Worker	Partidul Comunist din S.U.A.
Uruguay	Justicia	Partidul Comunist din Uruguay
Venezuela	Tribuna Popular	Partidul Comunist din Venezuela

5. AUSTRALIA

Australia	Tribune	Partidul Comunist din Australia
Noua Zeelandă	People's Voice	Partidul Comunist din Noua Zeelandă

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 1 (57) 1961 года

СОДЕРЖАНИЕ

Предложения читателей в связи с расширением тематики наших газет.

Ал. Сенкович: министр промышленности предметов потребления — Печать на службе развития промышленности предметов широкого потребления.

Печать в предвыборной кампании

Петру Винтиля: Мой опыт сотрудника редакции „Доброджа ноуэ“

Конет, Сырбу: Активное участие писателей в работе печати.

Еуджен Преда: Человек, с которым мы встречаемся на местах.

Петре Прушан: День работы в отделе писем
Конкретно и ярко о нашей работе.

Г. Георгица: 300-летие польской печати.

Ион Бабиц: Студенческие газеты, выпускавшиеся Коммунистической партией Румынии.

Н. Михэеску: Синтаксис и словарный состав отдельных газетных текстов.

Г. Рошу: („Steagul roșu“—Bacău)—Одна из важнейших забот нашей газеты.

Василе Челару: („Viața nouă“, Galați) — Забота о развитии животноводческого сектора.

Ливиу Риуреану: Газета „Făclia“ и научная деятельность области.

Петре Георгиу и Мирча Патрици: Два общих действия ряда заводских многотиражек.

О деятельности Союза журналистов в РНР.

Рецензии

„Советская печать“ № 12/1960 г.; „Prasa Польска“ № 1/1961 г.

Редакционные вопросы — Из-за границы

OUR PRESS

The Magazine of the RPR Union of Journalists
Sixth Year No. 1 (57), January 1961

CONTENTS

Readers' Suggestions concerning the Extension of the Range of Subjects Dealt with by our Papers

A. Sencovici, Minister of the Consumer Goods Industry: The Press Backs the Development of the Consumer Goods Industry

The Press and the Elections' Campaign

Petru Vintilă: My Experience with the Paper „Dobrogea nouă“

Constantin Sirbu: The Writers' Active Contribution to the Press

Eugen Preda: Our Man on the Spot

Petre Pruşan: A Day in the „Letters“ to the Editor Section

Concrete Views about our Work.

G. Gheorghită: 300 Years in the Polish Press

Ion Babici: Student Papers Edited by the Communist Party of Rumania

N. Mihăescu: The Syntax and Vocabulary of some Items

G. Roșu („Steagul roșu“, Bacău): An Important Concern of our Paper

Vasile Chelaru („Viața nouă“, Galați): For the Development of Livestock Breeding

Liviu Riureanu: The Newspaper „Făclia“ and the Region's Scientific Activity

Petre Gheorghiu & Mircea Patrichi: Two Joint Actions of some Factory Newspapers

From the Activity of the Journalists' Union of the R.P.R. Reviews

„Sovietskaya Pechaty“ No. 12/1960; „Prasa Polska“ No. 1/1961 Editorial Preoccupations. From Abroad

COLEGIUL DE REDACȚIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei, 163. Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 147 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

LA UNIUNEA ZIARIȘTILOR

SERBAREA POMULUI DE IARNA

În ziua de 30 decembrie la sediul Uniunii s-a serbat tradiționalul pom de iarnă de către redacțiile ziarului „Informația Bucureștiului” și revistei „Narodnaia Rumînia” și Uniunea Ziariștilor.

În cadrul unui reușit program artistic, Moș Gerilă a oferit numeroase daruri copiilor lucrătorilor acestor redacții.

În fotografii prezentăm momente de la serbare.

— Pentru că ai fost cuminte, Moș Gerilă
ți-a adus un cadou

„Auditorul” e numai ochi și urechi
la poveștile lui Moș Gerilă

— Nu știu ce l-a apucat : Mi-a cerut ieri să-i aduc desenul azi la ora 10^{1/2} și la 10^{1/2} fix, am intrat pe ușă !...

— Deci, ne-am înțeles: un stadion cu 80.000 de spectatori, 22 de jucători, 3 rezerve, arbitrul, doi din tribună care vorbesc,... totul pe 5 cm. lat !!!

— Da, desigur, e aproape gata. Peste 1/4 de oră puteți trimite curierul ...

**CARICATURI CU
CARICATURISTI**

— Mie, personal, îmi place, însă...

P. 11.585-

PRESĂ

noastră

2

FEBRUARIE 1961

BCM

P-49979

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI Nr. 2 (58) FEBRUARIE 1961

Liviu Melinte : Răspîndirea tehnicii noi în centrul preocupărilor presei.

— Confruntare între două redacții, colaboratorii și cititorii lor : „Semănătoarea“ și „Muncitorul I.T.B.“.

Const. Antip : Eroul cu mormîntul necunoscut.

József Balogh : 1 februarie — Ziua Presei Ungare.

Gh. Dinu : Tinerețea septuagenarului Ehrenburg.

Victor Birlădeanu : Almanahuri.

Virgil Petrescu : Două almanahuri în limba minorităților naționale.

Maria Arsene : Domnul Jean gazetarul...

Ion Herțeg : Ziarele regionale despre învățămîntul agrozootehnic de masă.

Vasile Grădinaru : Presa locală poate acorda mai multă atenție activității sportive de masă.

George Ciudan : Dați afară titlurile „cumînți“ !

Ion Babici : „Februarie (15—16)“.

Petre Stănescu : Problemele transporturilor în presa noastră.

ÎN PREAJMA ZILEI INTERNAȚIONALE A FEMEII

Convorbiri cu : **Lucreția Lustig** („Scinteia tineretului“), **Lucia Manolescu** („Romînia liberă“), **Gabriela Bucur** („Informația Bucureștiului“), **Ileana Coman** („Steagul roșu“—București), **Eugenia Lămășanu**, țesătoare, (gazeta de uzină „Bumbacul“), **Maria Prodea** („Femeia“).

I. Felea : O luptătoare din trecut pentru emanciparea femeii : Sofia Nădejde.

N. Mihăescu : Oscilații ortografice în unele ziare.
— Din activitatea Uniunii Ziaristilor din R.P.R.
— Preocupări redacționale — Note și comentarii — Recenzii — De peste hotare.

Coperta I-a : Maistrul cazangiu Tudor Berbecaru, de la „Grivița Roșie“, candidat F.D.P. în Marea Adunare Națională, împărtășește corespondentului voluntar al gazetei de uzină „Grivița Roșie“, Nicolae Ghercu, din succesele sale în muncă.

Foto : *Boris Ciobanu*

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI

Nr. 2 (58)

FEBRUARIE 1961

RĂSPÎNDIREA TEHNICII NOI — ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR PRESEI

LIVIU MELINTE

(„Lupta de clasă“)

În programul desăvîșirii construcției socialiste în țara noastră, program elaborat de Congresul al III-lea al partidului, înlăptuirea continuă, rapidă și multilaterală a progresului tehnic se înscrie în rîndul principalelor sarcini. Dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului la nivelul cerut de noua etapă este indisolubil legată de introducerea celor mai noi realizări din știința și tehnica modernă: mecanizarea și automatizarea complexă a producției, perfecționarea procedurilor tehnologice și a metodelor de organizare a producției și a muncii. Marea însemnătate pe care partidul o acordă dezvoltării tehnicii din țara noastră este ilustrată concludent de faptul că la scurtă vreme după Congres, a fost elaborată hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției, hotărîre care detașiază și concretizează sarcinile prevăzute în Directivele pentru planul economic de 6 ani.

Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român către toate organele și organizațiile de partid, sindicale, ale U.T.M. cu pri-

vire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România, publicate recent în presă, arată :

„Menținînd și dezvoltînd rezultatele obținute în lupta pentru economii în toate domeniile de activitate, una din condițiile fundamentale pentru creșterea venitului național și a nivelului de trai, în fața tuturor muncitorilor, maștrilor, inginerilor, oamenilor de știință stă sarcina de mare importanță de a desfășura o activitate susținută și sistematică pentru obținerea de produse de calitate superioară la nivelul celor mai bune produse de pe piața mondială.

La aniversarea a 40 de ani de la crearea partidului nostru să pornim cu toată hotărîrea la îmbunătățirea calității produselor, să deschidem larg frontul luptei pentru produse de înalt nivel calitativ prin ridicarea indicilor tehnico-economici ai mașinilor, agregatelor, utilajelor, prin sporirea durabilității și desăvîșirea finisajului produselor, astfel ca acestea să corespundă tot mai mult condițiilor create de dezvoltarea tehnicii și științei“.

Presei comuniste îi revin îndatoriri de cea mai mare răspundere în propagarea și înlăptuirea sarcinilor progresului tehnic, în atingerea obiectivelor stabilite de Congres. Ziarele și revistele sînt chemate să explice larg, pe înțelesul maselor, importanța pe care o are tehnica nouă, dezvoltarea și răspîndirea ei pentru desăvîșirea construcției socialiste, pentru creșterea necontenită a productivității muncii — factorul care hotărîște, în ultimă instanță, victoria noii orinduirii sociale asupra capitalismului.

Un mijloc eficace de educare economică a maselor se dovedesc „consultațiile pe teme economice“ care au intrat în tradiția unor ziare și reviste. Scrise cu competență, cuprinzînd idei esențiale și exemple bine alese, „consultațiile“ clarifică cititorilor rolul progresului tehnic în epoca contemporană, orientările principale stabilite de partid, contribuția pe care fiecare om al muncii o poate aduce la dezvoltarea tehnicii și aplicarea ei cu maximum de eficacitate economică.

În domeniul progresului tehnic, poate mai mult ca oriunde, presa

trebuie să îndeplinească fără încetare indicația leninistă de a descoperi, sintetiza și generaliza experiența înaintată. Efectele economice ale tehnicii noi nu se pot exprima într-o înaltă productivitate a muncii sociale decât în condițiile în care ea este însușită și aplicată consecvent de masa largă a celor ce muncesc, pretutindeni unde se justifică și își găsește teren propice.

Sînt de-a dreptul nenumărate genurile de materiale întilnite în presă prin care noile cuceriri ale tehnicii sînt aduse la cunoștința celor ce trebuie să le aplice în producție. Se poate spune fără teamă de a greși că majoritatea ziarelor și-au făcut un obiectiv principal al preocupărilor lor descoperirea și extinderea experienței pozitive în domeniul progresului tehnic. Ziarul „Scînteia” dă o pildă pentru întreaga presă asupra modului în care trebuie să se ocupe de problemele progresului tehnic. Recent, la 21 februarie, a fost publicat un interesant articol de fond care tratează amplu aspectele esențiale ale dezvoltării tehnicii în toate ramurile economiei. Ziarele regionale și raionale manifestă și ele în general preocupare pentru promovarea tehnicii noi. În articolul „O problemă importantă — economisirea metalului”, publicat în ziarul gălățean „Viața nouă” din 29 ianuarie a.c. sînt expuse unele metode folosite la șantierul naval pentru economisirea unor cantități sporite de metal. Preocuparea siderurgiștilor hunedoreni pentru promovarea metodelor tehnice înaintate de reparare a cuptoarelor de oțel se reflectă într-un mod interesant în articolul „700 șarje pe boltă” apărut la 15 februarie în ziarul „Drumul socialismului” din Deva. Și asemenea exemple sînt fără număr. Rubricile permanente ale unor ziare: „Tribuna experienței înaintate”, „Drum larg tehnicii noi”, inițiativele privind rîspîndirea unor metode înaintate din turnătorii, industria petrolului, construcții ș.a. contribuie, deopotrivă, la promovarea noului în tehnică, la obținerea unor rezultate economice superioare pe scara unor ramuri întregi. O mențiune specială merită reportajele care, scrise cu verva specifică genului, dar lipsite de inutilități, au un aport substanțial la dezvoltarea și aplicarea tehnicii noi.

Problema-cheie pe care o ridică materialele de popularizare a tehnicii înaintate este felul cum sînt concepute și scrise. În orice caz,

unor asemenea materiale li se cere să întrunească cel puțin trei condiții: să evidențieze în ce constă caracterul nou al metodei sau procedurii (în comparație cu altul vechi), să demonstreze cum poate fi aplicat și unde anume și în sfîrșit să arate convingător care este eficacitatea lui, avantajele economice ce se obțin de pe urma aplicării lui pe scară largă.

Din păcate, nu sînt rare materialele care apar în unele ziare și care excelează prin redarea cu lux de amănunte tehnice a experienței înaintate. Într-o serie de articole de acest fel, latura economică — latură esențială pentru aprecierea oricărei cuceriri a tehnicii — este neglijată, ceea ce, firește, scade eficacitatea materialului, nu stimulează interesul pentru aplicarea procedurii respectiv. Bunăoară, în articolul „Preocupări pentru tehnica nouă”, apărut în ziarul constănțean „Dobrogea nouă” din 18 februarie a.c., sînt enumerate, fără exagerare, zeci de măsuri tehnice îndeplinite la o întreprindere de industrie locală. În articol nu se trage însă nici o concluzie economică, nu se arată efectele economice ale aplicării măsurilor amintite pentru a stimula rîspîndirea lor și în alte locuri.

Progresul tehnic în condițiile socialismului se desfășoară neînterupt și în ritm rapid. De aceea presa nu poate și nu trebuie să transforme preocuparea pentru propagarea tehnicii noi într-o chestiune de campanie, de conjunctură. Perseverență, o permanentă muncă de căutare, de identificare și sintetizare a experienței înaintate — iată ce se cere unui gazetar oomunist. Să nu uităm nicio clipă precizarea de o valoare excepțională pe care a făcut-o partidul că tehnica nouă este o noțiune dinamică, că mai ales în condițiile contemporane ceea ce astăzi este bun și înaintat se învechește în mod inevitabil miine și poate deveni o frînă în calea progresului.

Din cele de mai sus se desprind două concluzii importante. Pe de o parte este greșită practica unor ziare care, inițiind o serie de acțiuni importante pentru rîspîndirea experienței înaintate, le părăsesc la scurtă vreme, deși noul procedeu tehnic nu s-a aplicat pretutindeni. Pe de altă parte, nu este mai puțin dăunător a propaga procedee tehnice care au fost depășite de noile realizări în domeniul progresului tehnic.

Tehnica nouă nu pătrunde în producție de la sine și întotdeauna cu ușurință. Dimpotrivă, ea cere o luptă perseverentă, tenace pentru a învinge vechiul și a-și croi drum larg. În calea progresului tehnic se ridică uneori obstacole din partea unor elemente înapoiate care se cramponează de vechile metode și nu vor să miște un deget pentru a rupe cu rutina și a promova noul. Partidul combate cu tărie manifestările de conservatorism și burocratism față de tehnica nouă și mobilizează masele largi ale celor ce muncesc, vital interesate în realizarea progresului tehnic, la lupta pentru înfringerea greutăților care se ivesc la introducerea a tot ce e nou și înaintat.

Materialele din presă privind îndeplinirea sarcinilor progresului tehnic trebuie să se caracterizeze prin combativitate, printr-un ascuțit spirit critic. Este necesar să urmăm cu consecvență indicația lui Lenin de a trece pe „tabla neagră” pe toți cei ce trag înapoi eforturile maselor îndreptate spre îndeplinirea sarcinilor partidului privind progresul tehnic. Firește că descoperirea laturilor negative dintr-un colectiv sau altul ridică uneori greutăți în activitatea gazetarului. Dar munca de investigație dusă cu sprijinul comuniștilor, al muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor înaintați ușurează considerabil această activitate, dă puțină gazetarului să descopere și să-i pună sub focul criticii pe exponenții rutinei și conservatorismului.

În țara noastră progresul tehnic a devenit, în condițiile construcției socialiste, cauza întregului popor. În focul întrecerii socialiste cresc neconținut rîndurile mișcării inovatorilor și raționalizatorilor care sînt veșnic preocupați să revoluționeze producția, să perfecționeze tehnica existentă și să o ridice la un nivel tot mai înalt. Partidul înconjoară cu dragoste pe inovatori, stimulează pe toate căile activitatea lor creatoare. Pentru organele de presă este o sarcină de cea mai mare cinste de a populariza inovatorii, metodele lor de muncă, de a face cunoscute cititorilor preocupările lor, modul cum sînt sprijiniți în realizarea sarcinilor ce și le propun.

Dacă răsfoim unele ziare, constatăm că grija pentru inovatori și raționalizatori se rezumă la publicarea de fotografii, însoțite adesea de un text sărăcăcios. Acest

lucru nu poate fi, desigur, socotit indestulător. Importanța pe care o prezintă mișcarea inovatorilor și raționalizatorilor în realizarea sarcinilor progresului tehnic cere mult mai mult. Cititorii vor să afle din ziare cum s-a născut ideea unei inovații, cum a fost parcurs drumul de la idee la realizare, cine și cum a ajutat pe inovator în aplicarea propunerii sale, dacă au existat și cum au fost înfrunte diverse obstacole în munca inovatorului și multe altele. Or, aceste cerințe nu sînt totdeauna respectate, atunci cînd se scriu materiale despre inovatori și inovații. În articolul „Peste 500.000 lei economii — prin inovații”, apărut la 17 februarie în ziarul „Steaua roșie” din Tg. Mureș, se dau tot felul de cifre statistice despre activitatea inovatorilor de la Trustul regional de Construcții locale, dar nu se dezvoltă măcar o idee care să ajute la îmbunătățirea continuă a acestei activități.

Dezvoltarea tehnicii în țara noastră are loc în condițiile extrem de favorabile create de existența lagărului socialist. Relațiile de colaborare și ajutor reciproc statornicite între toate țările socialiste, sprijinul frățesc multilateral acordat de Uniunea Sovietică — țara celei mai înaintate științe și teh-

nici din lume — reprezintă un factor de accelerare a progresului tehnic în țara noastră. Între țările socialiste se realizează sistematic un schimb larg de documentații tehnice, proiecte, prototipuri etc.

Oamenii muncii din Republica Populară Romînă manifestă un viu interes pentru cunoașterea realizărilor în domeniul științei și tehnicii din celelalte țări socialiste. Presa este chemată să joace un rol de frunte în satisfacerea acestei cerințe justificate a maselor. Publicînd cu regularitate materiale care să cuprindă noile cuceriri din tehnica de peste hotare, demonstrînd avantajele lor, și posibilitățile de aplicare în țara noastră, ziarele și revistele pot aduce o contribuție de seamă la realizarea sarcinilor progresului tehnic trasate de Congresul al III-lea al partidului.

Activitatea ziaristului de propagare a tehnicii noi, de descoperire, sintetizare și generalizare a experienței înaintate este o activitate migăloasă, care cere eforturi susținute; ea presupune, însă, înainte de toate, o bună pregătire teoretică, cunoașterea profundă a concepției marxist-leniniste despre progresul tehnic și implicațiile lui sociale, a problemelor tehnicii contemporane, a docu-

mentelor de partid și de stat privind ridicarea nivelului tehnic al producției din țara noastră. În același timp, un interes deosebit prezintă participarea regulată a ziaristilor la sesiunile tehnico-științifice organizate de Academia R.P.R., ministere, institute de cercetări și proiectări, A.S.I.T. ș.a.

O eficacitate mult sporită au materialele care tratează problemele progresului tehnic atunci cînd ele sînt scrise de specialiști, de oamenii care realizează și aplică noile cuceriri ale tehnicii. Aceștia trebuie însă îndrumați cu atenție de către redacții pentru a dezbate problemele într-un mod cât mai convingător și pe înțelesul cititorilor.

★

Dezvoltarea rapidă și multilaterală a tehnicii reprezintă un obiectiv de seamă în cadrul sarcinilor stabilite de partid pentru desăvîșirea construcției socialiste în țara noastră. Presa comunistă are de îndeplinit îndatoriri multiple și esențiale în vederea mobilizării largi a maselor la atingerea acestui obiectiv. De aceea coloanele ziarelor să stea larg deschise pentru dezbateri fructuoase asupra problemelor progresului tehnic.

O INTERESANTĂ INIȚIATIVĂ PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PRODUSELOR

Directivele C. C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea P.C.R. subliniază că în etapa actuală obiectivul principal al întrecerii socialiste trebuie să-l constituie lupta pentru o calitate superioară a produselor.

Această preocupare principală se oglindește și în paginile presei noastre centrale și locale atît în articolele și reportajele care tratează problema calității cît și în unele acțiuni valoroase.

Bunăoară este meritul ziarelor locale din Timișoara de a fi sesizat însemnătatea inițiativei colectivului fabricii de încălțăminte „Ștefan Plavăț”, „controlul în lanț”. Datorită sprijinului acordat de ziarele „Drapelul roșu” și „Szabad Szó”, această inițiativă s-a extins în numeroase întreprinderi bănățene, dînd rezultate valoroase în ce privește îmbunătățirea calității. Ulterior presa centrală a preluat și ea popularizarea acestei inițiative contribuind din plin la extinderea ei în unele

întreprinderi din București, Bacău, Oradea etc.

În rîndurile de față vrem să amintim însă de o altă acțiune, la fel de importantă, a ziarului clujan „Igazsag”. În dorința de a veni în sprijinul întreprinderilor din regiune în ce privește îmbunătățirea calității produselor lor, redacția ziarului s-a adresat în scris tuturor fabricilor, uzinelor, șantierelor de construcții, organizațiilor comerciale, care sînt beneficiarii produselor fabricate de întreprinderile clujene, cerîndu-le părerea asupra calității acestor produse, propunerile și sugestiile lor pentru ridicarea nivelului lor calitativ. În momentul de față redacția ziarului se găsește în posesia unui impunător număr de răspunsuri documentate care constituie o excelentă sursă de informare.

Cum folosește ziarul bogatul material documentar de care dispune? A fost alcătuită o rubrică în care se publică punctul de vedere al întreprinderii sau organizației comerciale beneficiare, îm-

preună cu răspunsul întreprinderii clujene care fusese anterior informată de conținutul sezișării primită de ziar.

În acest fel, întreprinderea respectivă are posibilitatea de a analiza criticile și sugestiile care i se aduc și de a comunica, prin intermediul ziarului, măsurile pe care le-a luat pentru îmbunătățirea calității produselor. La sfîrșitul grupajului, într-o „notă a redacției” ziarul își spune și el punctul de vedere formulîndu-și, acolo unde e cazul, rezervele față de răspunsul întreprinderii clujene.

Cele cîteva rubrici publicate pînă în prezent au fost urmărite cu interes și sperăm că vor avea eficiență în măsura în care ziarul va urmări în continuare felul în care măsurile preconizate sînt transpuse în viață, în măsura în care acțiunea va fi dusă și mai departe cu perseverență pe baza sarcinilor trasate în recentele Directive ale Comitetului Central al partidului.

M. P.

CONFRUNTARE ÎNTRE DOUĂ REDACȚII, COLABORATORII ȘI CITITORII LOR: „SEMĂNĂTOAREA” ȘI „MUNCITORUL I. T. B.”

În urma inițiativei redacției „Presa noastră”, la Casa Ziariștilor s-au întâlnit, în ziua de 18 ianuarie 1961, redactorii gazetelor de uzină „Semănătoarea” și „Muncitorul I.T.B.” cu cititori, corespondenți voluntari și colaboratori ai gazetelor. Redactorii fiecărei gazete se cunosc îndeaproape cu cititorii și colaboratorii lor, lucrează în cadrul aceleiași întreprinderi și sînt cu toții animați de dorința ca paginile gazetei să reflecte cît mai bine strădania în muncă a întregului colectiv, ca gazeta să-și exercite rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv, să contribuie la educarea oamenilor muncii. În același timp, faptul că s-au adunat la sfat cititori, colaboratori, corespondenți voluntari de la două gazete, cu specific deosebit, a prilejuit un schimb de experiență care poate fi folositor și altor gazete de uzină.

SCURTE EXPUNERI

Preocuparea ca gazetele de uzină să fie scrise de cititorii muncitori a reieșit din scurta expunere a tov. Teodor Brateș, redactor responsabil al gazetei „SEMĂNĂTOAREA”. Ca un bun exemplu, el a arătat că numărul corespondenților voluntari a ajuns la 400. Important e faptul că pe lângă acești corespondenți care scriu permanent, în cursul anului 1960 gazeta „Semănătoarea” a publicat aproape 1.500 de corespondențe primite de la salariații uzinei. Aceasta arată că „Semănătoarea” nu este numai scrisă pentru muncitori ci ea este și scrisă de muncitori.

Cei prezenți au ascultat cu mult interes relatările cum redacția gazetei „Semănătoarea” valorifică scrisorile corespondenților voluntari.

Redacția e preocupată în primul rînd ca, săptămînal, gazeta să arate realizările din sectoarele producție, cultural, social etc. Pentru a cuprinde cît mai bine succesele în producție, redacția dă o deosebită atenție întrecerii socialiste — metoda comunistă de construire a socialismului.

La „Cronica întrecerii socialiste”, redacția folosește 5-6 scrisori din diferite sectoare care se referă, de exemplu, la reducerea prețului de cost. Dacă alte 5-6 corespondențe se referă la creșterea productivității muncii, ele sînt grupate într-o știre deosebită, după care se pun numele corespondenților. Iar în legătură cu sarcinile pentru săptămîna care urmează, la rubricile „Actualitatea” și „Pe d-ta te interesează”, tovarăși din conducerea uzinei, fie directorul, fie inginerul șef se adresează direct secțiilor, scriind despre anumite comenzi de realizat, despre necesitatea lichidării anumitor lipsuri. Prin aceasta se dă un ajutor direct, concret la asigurarea ritmicității producției, la armonizarea eforturilor colectivelor de muncă din întreaga uzină. Gazeta nu se mulțumește, însă, cu atît. În săptămîna ce urmează, ea arată în ce măsură apelul adresat de conducerea uzinei a găsit ecou în rîndurile colectivului și ce s-a realizat în mod practic.

Tov. Teodor Brateș a arătat că redacția caută să realizeze în mod deosebit materiale scurte. Dar aceasta nu înseamnă că nu publică

și materiale mai lungi, care-i dau posibilitatea gazetei să analizeze mai temeinic problemele principale ale uzinei. În primul rînd este eficacitatea materialului. Practica a dovedit, însă, că materialele scurte sînt mai eficace. În afară de aceasta, prin publicarea de materiale scurte, se reușește a se cuprinde un număr mai mare de probleme.

Cu deosebită atenție a fost urmărită expunerea redactorului șef al gazetei „Semănătoarea” cu privire la o inițiativă luată de redacție, sub îndrumarea comitetului de partid, în legătură cu cunoașterea și aplicarea tehnicii noi la „Semănătoarea”. În uzină există un puternic corp de tehnicieni și ingineri. Aceștia lucrează, în majoritatea lor, la serviciile de concepție ale uzinei, adică elaborează tehnologia, elaborează proiectele mașinilor etc. Ei sînt oameni cu o bogată cultură tehnică. În același timp, în fiecare secție a uzinei există muncitori care au idei interesante ce se cer materializate.

Trebuia găsită o formulă organizatorică pentru a îmbina eforturile inginerilor, tehnicienilor și muncii-

torilor. Studiind îndeaproape această problemă, redacția gazetei, împreună cu alte organe din uzină, au ajuns la următoarea soluție. Numărul total al muncitorilor din întreprindere a fost împărțit în grupe de 10-12 oameni și fiecareia din aceste grupe i s-a dat un anumit îndrumător tehnic, un inginer sau tehnician, care să se ocupe de problemele progresului tehnic în grupa respectivă. De pildă, un inginer de la serviciul tehnologic proiectează o matriță, un dispozitiv. Oare nu este interesant de văzut în ce măsură acest dispozitiv corespunde cerințelor producției? Și cine poate să-și dea seama cel mai bine dacă corespunde sau nu decât muncitorul care lucrează cu acest dispozitiv? Un exemplu. Conform planului de dezvoltare a uzinei, trebuia ridicat un nou atelier de forjă. Conducătorul grupului de ingineri și tehnicieni care trebuia să elaboreze proiectul acestui atelier de forjă, Niculae Friculescu, în momentul când a terminat proiectul, s-a prezentat în fața muncitorilor, consultându-i: Oare cuptorul este bine așezat? Oare modul cum este montată presa în proiect nu va complica fluxul tehnologic? Muncitorii, pe baza experienței lor, au făcut anumite corecturi în proiect, cu alte cuvinte, au devenit coautorii unui proiect tehnic foarte important. Inițiativa aceasta a redacției „Semănătoarea“ poartă un titlu cam lung: „Unirea cugetării tehnice înaintate cu experiența practică a muncitorilor“. El exprimă însă bine gândul redacției.

Care a fost rezultatul practic al acestei inițiative luată de redacția „Semănătoarea“? Tov. Brateș a declarat: „După unele calcule preliminare, ea a adus uzinei economii de peste 1.000.000 de lei“. În jurul acestei acțiuni organizatorice s-au creat în uzina „Semănătoarea“ 400 de grupe.

Printre alte acțiuni organizatorice inițiate de redacție sub îndrumarea comitetului de partid, a fost lupta pentru crearea brigăzilor care să câștige titlul de brigadă a muncii socialiste, raiduri-anchete despre consfăturile de producție, raiduri-anchete despre profilul moral-politic al tineretului — peste două treimi din muncitorii uzinei fiind tineri.

Redacția „Semănătoarea“ — a arătat tov. redactor responsabil — nu este mulțumită de numărul de corespondenți pe care-i are, socotindu-l nesatisfăcător. Nu toate grupele de corespondenți sînt înde-

juns de activizate. În anul 1960 s-au ținut puține consfătuiri cu cititorii. De asemenea, în goana după o prezentare grafică mai atractivă, s-a exagerat cu varietatea formatorilor, cu titlurile clișate și nu de bună calitate. S-au folosit în mod insuficient unele genuri ca reportajul, schița, foiletonul, gazeta bazându-se mai mult pe informație.

Cu același interes a fost urmărită expunerea prezentată de colectivul de redacție al gazetei I.T.B. Dacă redacția „Semănătoarea“ s-a declarat nemulțumită cu numărul întîlnirilor cu cititorii, redacția „Muncitorul I.T.B.“ a ținut să sublinieze faptul că în cursul anului 1960 a organizat cinci întîlniri cu cititorii, în cadrul cărora s-a discutat conținutul și grafica gazetei. În urma unor astfel de consultări, au luat ființă în paginile gazetei rubricile „Brigăzile de tineret ne informează“, „Depinde de interpretare“, „Stop“ etc.

Ținînd seama de specificul întreprinderii, care cuprinde un spațiu vast cu o activitate dispersată, redacția a organizat subredacții în zece din cele cincisprezece unități mari ale întreprinderii. Tovarășii din subredacții participă la întocmirea sumarelor sau își comunică propunerile. În felul acesta redacția își întocmește sumare bogate și va-

riate de la un număr la altul al gazetei. La întocmirea sumarelor pentru mai multe numere participă corespondenți și cititori din toate domeniile de activitate. Redacția întocmește planuri de perspectivă în lumina Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. și a Plenarei din 31 octombrie—1 noiembrie 1960. Redacția „Muncitorul I.T.B.“ se ocupă îndeaproape de cercul literar itebist, publicînd schițe și reportaje literare ca „Doi prieteni la odihnă“, „Imagini din Buchenwald“ etc. Au fost realizate mai multe pagini de satiră și umor, precum și colțuri satirice ilustrate cu caricaturi și desene, mult apreciate de cititori.

Un loc deosebit în paginile gazetei „Muncitorul I.T.B.“ îl deține preocuparea de educarea personalului de deservire a vehiculelor I.T.B. La rubrica „Opinii de pasager“ se publică scrisori primite de la călători pe adresa redacției sau pe a Direcției Generale. Se publică raiduri efectuate pe trasee și diferite materiale la colțurile satirice „Stop“ și la rubrica „Pe teme de educație“.

În încheiere, s-a subliniat necesitatea ca colectivul de redacție al gazetei „Muncitorul I.T.B.“ să folosească mai bine rubricile fixe și să se realizeze mai multe pagini de satiră și umor.

PĂRERI, SUGESTII, PROPUNERI

La discuții au luat cuvîntul mai mulți cititori și corespondenți ai celor două gazete. În primul rînd, discuțiile s-au purtat în jurul eficacității materialelor publicate.

Astfel s-au dat o serie de exemple concrete în legătură cu inițiativa luată de redacția „Semănătoarea“ împreună cu comitetul de partid, comitetul sindicatului și cercul A.S.I.T. S-a arătat cum lucrează îndrumătorii tehnici în mod practic. Ei sînt repartizați pe grupe sindicale și iau contact cu muncitorii pe care-i au sub îndrumare în cadrul ședinței de grupă sindicală care are loc lunar. În programul fiecărui îndrumător se stabilește timpul cînd el ia contact cu 1,2,3 oameni chiar la locul de muncă, la strung sau la banc. Discuțiile care se duc sînt strîns legate de specificul muncii. Tov. Radu Răduță de la „Semănătoarea“ a arătat că îndrumătorii sînt repartizați pe specialități. De exemplu: un ingi-

ner tehnologic este îndrumător la o grupă de muncitori din sectorul prelucrător la rece, strungari, mecanici, la prelucrarea tablei. Problemele se rezolvă imediat. Și astfel se ajunge la îmbunătățirea procesului tehnologic. Același lucru se petrece la serviciul metalurgic, la sectoarele calde, adică turnătorie, forjă, tratament termic etc. Pe lîngă faptul că metoda aceasta aduce o îmbunătățire a procesului tehnologic, ea contribuie și la ridicarea nivelului tehnic-profesional al muncitorilor. Este, de asemenea, un prilej nimerit de a stimula și ajuta pe inovatori și raționalizatori.

La toate aceste rezultate se ajunge și datorită prezenței permanente în cadrul acestei acțiuni a redacției. Muncitori și tehnicieni care, în mod nemijlocit, participă la aplicarea metodei, scriu despre rezultatele ei, cu competență, în paginile gazetei, subliniind succesele ca și

lipsurile care se ivesc pe parcurs. Dacă, de pildă, muncitorii dintr-o grupă văd că îndrumătorul nu-și face datoria, corespondentul gazetei din grupă scrie la gazetă. Așa cum s-a întâmplat cu un tovarăș inginer din cadrul serviciului tehnic care, din comoditate, nu a ajutat grupa la care era repartizat. Sub titlul: „Te așteptăm, tovarășe Negrea...” gazeta i-a reamintit îndatoririle de îndrumător tehnic al grupei și la prima ședință a fost prezent. Acesta este un aspect în legătură cu eficacitatea materialelor publicate în gazetă.

Alt aspect este acela în legătură cu introducerea tehnicii noi. „Semănătoarea” acordă o deosebită atenție introducerii tehnicii noi. În cadrul uzinei, de pildă, s-a creat un nou tip de mașină agricolă numită C.R.S., adică combină de recoltare și însilozat. De asemenea pentru combină — produsul de bază al uzinei — s-a creat un grup de studiu pentru a face posibil ca această mașină să fie folosită nu numai la recoltarea cerealelor, ci și la recoltarea floarei soarelui și

chiar pentru însilozatul porumbului. În Directivele Congresului al III-lea al partidului sînt prevăzute pentru „Semănătoarea” construirea a 6—7.000 de combine de recoltat porumb C.S.2. Prima serie s-a și construit înainte de termen. La toate aceste realizări, gazeta uzinei are o prezență activă. Aproape în fiecare număr se scrie despre aceste sarcini. Redacția a înființat chiar o rubrică cu caracter permanent intitulată „Lexiconul tehnic”. La această rubrică, cabinetul tehnic, prin compartimentul documentării, prezintă scurte definiții la diferite probleme cu caracter tehnic, ca, de pildă, ce este electronitizarea sau ce este tratamentul de înaltă frecvență etc. Gazeta se ocupă îndeaproape de inovatori și de rezultatele obținute de ei. Sînt cazuri cînd o inovație nu-și poate face drum din cauza unor comodități. Se știe că o inovație nu poate fi pusă în aplicare fără referatul de specialitate. Cîteodată un dosar zace săptămîni și chiar luni pînă se face acest referat de specialitate. Cînd redacția e sesizată de astfel de neglijențe, apare în gazetă în-

trebarea în legătură cu dosarul respectiv. A doua zi, tovarășii de la proiectare se grăbesc să rezolve cazul. Asemenea exemple în legătură cu eficacitatea materialelor apărute în „Semănătoarea” sînt multe.

Și tovarășii de la „Muncitorul I.T.B.” au înfățișat o serie de exemple în legătură cu eficacitatea materialelor publicate. Astfel în urma raidului-anchetă organizat la depoul „Ilie Pintilie”, de redacția „Muncitorul I.T.B.” pe tema calității întreținerii vagoanelor, a îmbunătățirii ei, multe lucruri s-au schimbat în bine. Numărul cu pagina raidului-anchetă a fost foarte mult căutat. Deși gazeta are un foarte mare număr de abonamente — tirajul a fost insuficient. Ca să poată citi raidul, mulți muncitori au venit la redacție, iar după ce citeau gazeta, o înapoiau. În urma aceluși raid, și la depoul Panduri, unde înainte existau lipsuri, s-au înregistrat o serie de îmbunătățiri.

Tov. Iorgu Erșov de la „Semănătoarea” a arătat că problemele de producție sînt oglindite în paginile gazetei prin publicarea de articole și știri. El a vorbit despre

Aspect din timpul confruntării dintre cele două redacții

modul cum gazeta a ajutat inițiativa brigăzilor de muncă pentru a căpăta titlul de brigadă a muncii socialiste. La început fiecare brigadă nu știa ce face cealaltă, astfel că întrecerea a pornit slab, necunoscându-se metodele de muncă. Prin coloanele gazetei „Semănătoarea” s-au arătat metodele cele mai bune de muncă, brigăzile cele mai merituose au fost evidențiate, iar cele rămase în urmă — criticate.

Un rol activ a avut gazeta și în aplicarea metodei autocontrolului, adică controlarea de către maistrul a pieselor înainte de a le da la control. Unii maiștri nu aplicau această metodă și nu controlau piesele înainte de a le da la control. Prin coloanele gazetei s-au semnalat aceste cazuri și situația s-a îndreptat.

Gazeta „Semănătoarea” se ocupă în mod activ de munca productivă în uzină, întrecerea socialistă bucurându-se de o atenție deosebită, publicându-se săptăminal știri despre felul cum ea se desfășoară. Aceasta constituie un stimulent pentru cei aflați în frunte ca să-și mențină locurile, iar cei rămași în urmă să muncească cu rivnă pentru a ajunge pe frunțași.

Referindu-se la rubrica „Actualitatea”, rubrică despre care a vorbit redactorul șef, în cadrul căreia oameni din conducerea uzinei arată, concret, motivele pentru care nu s-au executat anumite repere, anumite produse și trag semnalul de alarmă, tov. Iorgu Erșov a arătat că după publicarea materialelor la această rubrică, un redactor sau un corespondent se duce pe teren ca să constate ce s-a făcut pentru remedierea situației. Muncitorul sau brigada respectivă văzînd că gazeta se interesează, în numărul următor publicîndu-se rezultatul acestui semnal de alarmă, capătă imbold ca să muncească mai bine. Astfel, în numărul 105 al gazetei un inginer a arătat că la sectorul II o brigadă a rămas în urmă deoarece nu avea piesele respective la o comandă pentru piese de schimb foarte necesare agriculturii. Un redactor s-a dus la sectorul II, a stat de vorbă cu brigadierul respectiv și, în câteva zile, lipsa a fost remediată, arătîndu-se în paginile gazetei că tovarășii respectivi au obținut o depășire. Astfel, redacția și colectivul de corespondenți din uzină contribuie la creșterea productivității muncii.

La consfătuirea cu cele două gazete a avut loc un schimb interesant de păreri în legătură cu ex-

periența unor corespondenți voluntari. Lăcătușul *Valentin Purcărea* (I.T.B.), de pildă, a vrut să scrie la ziar despre producție. În articolul pe care l-a întocmit s-a referit la sectorul în care lucrează. Materialul era intitulat: „Angajamentele noastre”. Articolul, în care se vorbea concret despre felul cum oamenii din sectorul respectiv își țineau angajamentele, a stîrnit interes. Corespondentul din sector a primit sugestii din partea tovarășilor săi ca să propună o rubrică nouă: „Schimbul de miine”. El a mai arătat că redacția l-a sprijinit în redactarea materialelor. Astfel, cu sprijinul redacției, el a reușit să scrie un articol care l-a ajutat pe un tînăr muncitor, candidat de partid, să-și lichideze lipsurile. Adunarea de partid în cadrul căreia s-a discutat cazul tînărului candidat de partid a avut o mare influență asupra celui criticat în gazetă. Tov. *Purcărea* a relatat în paginile gazetei schimbarea în bine a tînărului, ceea ce a mărit și mai mult încrederea acestuia în forțele sale. Curînd, tînărul criticat a devenit frunțaș în producție.

Titlul articolului „Sprijinul comunistilor i-a fost de folos” a atras atenția cititorilor care au apreciat materialul și eficacitatea lui.

Pe tov. *V. Purcărea* îl preocupă mult găsirea unei forme cît mai clare în scris, ca orice muncitor să-l înțeleagă. De asemenea, el e frămîntat de ideea prezentării unui tînăr strungar care este în același timp și student în anul II la Institutul Politehnic.

Unii tovarășii au căutat să fie lămuriți nu numai asupra activității redacției respective. Un tovarăș corespondent la „Muncitorul I.T.B.”, de pildă, a vrut să știe dacă „Semănătoarea” a publicat în gazetă și scrisori din partea muncitorilor de pe ogoare în legătură cu calitatea mașinilor fabricate de această întreprindere. Ajustorul *Iorgu Erșov* de la „Semănătoarea” i-a răspuns arătînd că gazeta publică foarte multe scrisori primite de la G.A.S.-uri și G.A.C.-uri care folosesc mașinile produse de uzină.

S-a remarcat că la întocmirea tematicii celor două gazete participă unii corespondenți voluntari care vin cu propuneri întocmite în cadrul colectivului din sector. Unii corespondenți nu se mulțumesc numai să scrie. Ei urmăresc pe teren eficacitatea materialelor, după care scriu la rubrica „Pe urmele materialelor publicate”.

În cadrul discuțiilor s-a dat o deosebită atenție prezentării oamenilor și modulului cum gazetele de uzină se ocupă de educarea lor. Ținîndu-se seama de faptul că cititorii sînt în același timp și colaboratori ai gazetelor, că ei se află în imediată apropiere de redacție, prezentarea lor trebuie făcută cu multă grijă pentru respectarea adevărului. De aceea, critica făcută pe bază de date controlate minuțios este urmărită cu multă atenție de colectivul întreprinderii. În această privință, „Semănătoarea” are o rubrică „Fii om”. În cadrul ei s-a vorbit în august anul trecut de un inginer cu însușiri în producție, dar care ducea o viață necorespunzătoare, din care cauză suferea familia lui compusă din soție și doi copii. În urma materialului publicat în „Semănătoarea” la rubrica „Fii om” — a relatat tov. *Radu Constantin* — inginerul criticat și-a lichidat lipsurile, „crescînd și în cadrul uzinei și acum este președintele secției sindicale de la secția cardane și propagandist U.T.M.”.

La discuții s-a acordat o specială atenție modulului cum gazetele respective contribuie la educarea comunistă a tineretului. „Semănătoarea” în special, la rubrica „Ancheta noastră” a luat interviuri la diverși tineri frunțași în producție despre planurile lor de viitor. Gazeta „Semănătoarea” mai are o rubrică „Tinere, timpul nu așteaptă”, în care muncitorii tineri sînt stimulați la învățatură, la perfecționare în meseria pe care și-au ales-o.

În cadrul consfătuirii cei prezenți au arătat importanța deosebită a rubricii „Viața de partid”. S-a vorbit despre modul cum redacțiile analizează și urmăresc concret modul cum rubrica „Viața de partid” contribuie la educarea membrilor și candidaților de partid, la mobilizarea oamenilor muncii în aplicarea în viață a hotărîrilor partidului și guvernului.

Tov. *Alex. Șercăianu* („Semănătoarea”) a arătat că rare sînt numerele gazetei în care să nu figureze rubrica „Viața de partid”. În ceea ce privește problemele pe care le ridică, ele sînt strîns legate de viața organizației de bază. Astfel, în nr. 124 din 5 ianuarie 1961 a apărut un material cu privire la educarea candidaților de partid, scris de un membru al organizației de bază de la secția III-a montaje. În articol s-a arătat cum, datorită muncii duse de către membrii de partid cărora li s-a încredințat sarcina să se ocupe de ridicarea ni-

velului politic și cultural al candidaților, unii tovarăși ca Ion Mișuț au fost puși în situația ca adunarea generală să ceară reducerea stagiului pentru modul cum și-au ridicat nivelul politic și profesional cu ajutorul comunistilor cărora li s-a încredințat această sarcină. Într-un număr din decembrie, anul trecut, s-a făcut o analiză a învățămîntului de partid. Un alt articol a vorbit despre problema urmării modului cum își îndeplinesc sarcinile unii membri și candidați de partid, cum se urmărește realizarea acestor sarcini la atelierul de carcase, cum s-au obținut importante economii la electrozi de sudură, cum s-a îmbunătățit calitatea niturii prin introducerea electronituirii. Au mai apărut la rubrica „Viața de partid” articole privind cronica gazetelor de perete, o scurtă prezentare a felului cum organizația de partid și-a îndeplinit sarcinile decurgînd din Hotărîrea Plenarei C.C. al P.M.R. din 31 octombrie—1 noiembrie 1960. S-a vorbit despre activul celor fără de partid. Fără îndoială că un material publicat la „Viața de partid” constituie un fel de schimb de experiență între organizațiile de bază ale întreprinderilor.

La rubrica de satiră „Grigore Ciocănel” a gazetei „Semănătoarea” — un personaj fictiv — sînt satirizate nu numai aspectele negative din munca unui om, dar și cele din diferite sectoare de muncă.

Correspondenții voluntari se ocupă și de problemele sociale. Unde se află lipsuri, ei se documentează în mod serios, după care seriu la gazetă, așa cum a făcut coresponden-

țul Gh. Stanciu de la „Muncitorul I.T.B.”. După ce a vizitat policlinica și staționarul cu chirurgia, a stat de vorbă cu medici, surori, secretarul organizației de partid și președintele sindicatului. Concluzia a fost că existau lipsuri, bolnavii nu erau destul de bine îngrijiți, medicii nu respectau orarul. În urma publicării unui material în gazetă, care a fost apoi prelucrat pe grupe sindicale, situația s-a îmbunătățit simțitor.

Cititorii celor două gazete prezente la discuții au venit cu sugestii în legătură cu unele probleme care ar trebui discutate în paginile publicațiilor respective. Astfel, tov. Marin Duță de la I.T.B. ar dori să găsească în gazetă mai multe raiduri și interviuri la rubrica „Pe trasee” ca itebistii să aflu păreri ale oamenilor muncii cu privire la transportul în comun în Capitală. La aceeași rubrică să se publice mai des materiale în legătură cu lipsurile unor manipulanți și șoferi care nu respectă itinerariile, regulile de circulație, urcă cu viteză în pantă, trec cu viteză peste încrucișări, ceea ce constituie o abatere de la regulile tehnice și de circulație. Mai sînt unii care privesc cu ușurință necesitatea respectării itinerariului. Cînd se respectă itinerariul, nu mai merg unele vagoane arhipline, iar altele numai pe jumătate, ci numărul pasagerilor se împarte la toate vagoanele.

În legătură cu necesitatea ca redacția „Muncitorul I.T.B.” să cunoască punctul de vedere al cetățenilor în problema circulației, tov. Olga Mihăilă a insistat și ea asupra importanței rubricii „Opinii de pasager” care este urmărită cu

deosebit interes de toți itebistii, datorită faptului că la această rubrică se arată felul cum sînt conduse vehiculele: tramvaie, autobuse, troleibuse. Propunerile juste venite din partea oamenilor muncii sînt aduse la cunoștința direcției și rezolvate.

Alt cititor a cerut ca fotografiile să aibă explicații mai amănunțite, pentru ca cititorii să fie mai bine lămuriți asupra conținutului lor.

În cadrul discuțiilor s-a vorbit nu numai despre metodele de lucru care sînt comune celor două gazete, ci și despre specificul fiecăreia. Din înseși scurtele expuneri prezentate de redactorii celor două gazete a reieșit că la „Semănătoarea” articolele publicate tratează mai ales probleme tehnice, pe cînd la „Muncitorul I.T.B.” obiectivul principal este îndreptat mai mult spre educarea muncitorilor. Pe cînd la „Semănătoarea” muncitorii sînt grupați într-o unitate, la I.T.B. situația se prezintă cu totul alta. Cu toate acestea, din discuții a reieșit că după cum „Muncitorul I.T.B.” ar trebui să acorde mai multă atenție tehnicii noi, — tov. Nicolae Iiescu, director la I.T.B., a arătat că și acolo există probleme importante de tehnică, ca mica mecanizare etc., — tot astfel și „Semănătoarea” trebuie să acorde mai mult spațiu problemelor de educație — așa cum redacția se ocupă adesea de educarea tineretului. O propunere interesantă a făcut-o tov. Nicolae Verenca (I.T.B.) care a sugerat ideea ca și alte gazete să publice articole legate de circulație „pentru că sîntem cu toții într-un stat socialist, avem cu toții același țel și este bine să ne ajutăm”.

CÎTEVA CONCLUZII

Consfătuirea între redactori, colaboratori, corespondenți și cititori ai gazetelor „Semănătoarea” și „Muncitorul I.T.B.” a reușit să ridice o serie de probleme în cadrul schimbului de experiență. În primul rînd au de cîștigat cele două redacții, deoarece discuțiile le vor ajuta să-și îmbogățească mijloacele ziaristice, să-și îmbunătățească munca. Din aceste discuții pot folosi și alte redacții ale gazetelor de uzină. A reieșit faptul important că între redacții și cititorii lor există o strînsă legătură, că nu numai membrii redacțiilor cunosc problemele de producție și de viață ale oamenilor muncii din cele două sectoare, dar și faptul că cititorii scriu la gazetele lor, discută articolele apărute, există un schimb permanent de păreri în paginile gazetelor, se urmărește cu perseverență eficacitatea materialelor publicate.

Din discuții s-a desprins importanța inițiativelor legate de producție ale redacției „Semănătoarea”

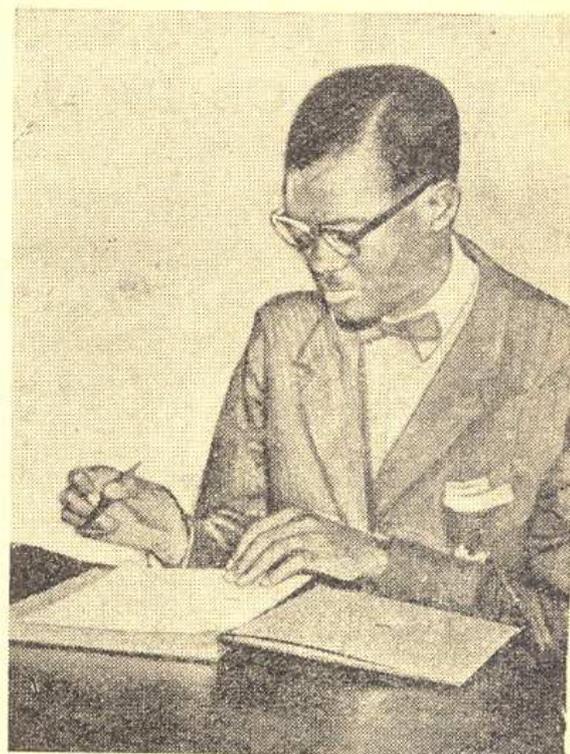
ca și preocuparea permanentă a „Muncitorului I.T.B.” pentru educarea cititorilor, manipulanți de vehicule.

O discuție importantă a fost aceea cu privire la portretele fruntașilor în producție care trebuie să prezinte pe om sub aspecte multilaterale, în viața lui de toate zilele, în viața lui de familie, în viața lui socială, în felul cum răspunde îndatoririlor obștești.

Din discuție a mai reieșit că cele două gazete folosesc în prea mică măsură reportajul. Or, gazetele de uzină trebuie să folosească genul reportajului scurt, viu, precum și interviul, forme publicistice agreeate de muncitori. Folosirea reportajului, a portretelor sugestive, a informației din viața uzinelor, a rubricilor caracteristice despre care s-a vorbit — pot constitui pagini în care să se redea aspecte interesante din munca creatoare a uzinelor noastre socialiste.

EROUL CU MORMÎNTUL NECUNOSCUȚ

CONST. ANTIP

În inima Africii, săpat tilhărește, ferit de privirea zilei și a oamenilor, un proaspăt mormînt ascunde în țărina încă jilavă trupul martirizat al lui Patrice Lumumba.

Monstruoasă, abominabilă, crima săvîrșită în Congo constituie un ultragiu adus conștiinței umanității. Tot ce are mai bun, mai demn, mai generos conștiința umană s-a alăturat durerii poporului congolez, înfierînd cu fierul roșu pe autorii cumplitelui asasinat — colonialiștii și mercenarii lor, protejați de complicitatea fățișă a insului care mai cutează încă să-și pună deasupra sau sub semnătură titlul de secretar general al Organizației Națiunilor Unite.

Numele lui Lumumba, prezent pe buzele a sute de milioane de oameni, a reprezentat și reprezintă o luminoasă expresie a aspirațiilor și luptei popoarelor continentului african pentru zdrobirea cătușelor în care au fost ferecate de puterile opresoare. Sute de ani, oamenii triburilor negre au fost condamnați la o existență de sclavi, au fost aruncați în fiare și purtați peste ape și pămînturi, neguțați în tirgurile marilor metropole, transformați în vite de povară; ei au fost istoviți de ex-

ploatarea singeroasă, decimați în floarea vîrstei de foamete și boli, pentru ca aurul, fildeșul, fierul, uraniul, să sporească în permanentă profiturile companiilor monopoliste din Belgia, Franța, Anglia, Statele Unite ale Americii... „De cînd belgienii au venit în Congo — spunea Patrice Lumumba — unui african nu i s-a spus niciodată „dumneavoastră“. Africanul n-a fost considerat niciodată om“.

În zilele noastre, vîntul luptei pentru libertate răscolește și colibe sârmane din junglele și pădurile ecuatoriale. Și din rîndul populațiilor constrînse în plin secol XX să trăiască în stadiile inițiale ale istoriei s-au ridicat și se ridică conducători care înalță tot mai sus stindardul dreptei lupte național-eliberatoare. Patrice Lumumba a fost unul din aceștia. Dîrzenia, combativitatea, credința în justetea cauzei căreia i s-a dăruit total au făcut din el un tribun înflăcărat al cauzei africane, unul din cei mai redutabili dușmani ai imperialismului. Nimic nu l-a putut abate de pe calea aleasă, nimic nu l-a putut ingenunchea. „Nici brutalitățile, nici torturile — scria el în ultima scrisoare, cu valoare de testament politico-moral, adresată soției — nu m-au

făcut să cer îndurare deoarece prefer să mor cu capul sus, cu credință nezdruccinată și încredere în destinul patriei mele, decît să trăiesc în robie și în disprețul principiilor sacre“. Și tocmai de aceea el a fost vînat, întemnițat, torturat și ucis. Mișelește ucis!

În lanțuri și în temniți el era de temut! Mort însă nu e mai puțin de temut. „Cenușa lui Claes zvicnește pe inima mea“ exclama eroul de esență populară Till Eulenspiegel, pătruns de dorința fierbinte de a-și răzbuna părințele ucis și de a descătușa poporul de sub jugul cruzilor înrobitori străini. Cenușa lui Lumumba, eroul cu mormîntul necunoscut, zvicnește pe inima oricărui om oprimat din fiecare trib african! Înaltul său exemplu, pur asemenea cleștarului, constituie o forță care ridică noi și noi luptători sub faldurile steagului purtător al devizei „libertate sau moarte!“.

Dormi liniștit, Lumumba, prieten nedezmîntit al oamenilor! Alizeele și brizele oceanului vor purta mesajul tău peste pămînturi negre, albe și galbene, peste ani, peste veacuri! Și mesajul tău va triumfa!

ZIARIȘTII DIN R.P.R. CER ASPRA PEDEPSIRE A ASASINILOR LUI PATRICE LUMUMBA

CATRE

ORGANIZAȚIA NAȚIUNILOR UNITE

NEW YORK

Ziariștii din Republica Populară Română au aflat cu adincă consternare despre asasinarea lui Patrice Lumumba, primul ministru al Republicii Congo.

În speranța deșartă de a izbuti să oprească în felul acesta lupta poporului congolez pentru dreptul de a dispune de propria sa soartă, de a-i smulge din mâini steagul libertății și independenței sale naționale, elica trădătoare, mercenară, a lui Chombe-Mobutu-Kasavubu-Kalonji, a masacrat cu sălbăticie pe primul ministru legal Lumumba, pe Okito, președintele senatului și pe Mpolo, ministrul apărării.

Această crimă monstruoasă care sfidează opinia publică mondială nu trebuie să rămână nepedepsită.

Arestarea și pedepsirea exemplară a criminalilor este reclamată de oamenii cinstiți din toată lumea.

Rolul jucat de secretarul general Dag Hammarskjöld și de reprezentanții săi, în Congo, arată limpede răspunderea lor directă în crimele săvârșite de agenții colonialiștilor belgieni. O.N.U. trebuie să ia atitudine în legătură cu această răspundere.

O.N.U. trebuie să asigure condițiile necesare în care poporul congolez să poată dispune în deplină libertate de propria sa soartă.

Uniunea Ziariștilor
din Republica Populară Română

PLENARA UNIUNII ZIARIȘTILOR SOVIETICI

La 14 februarie s-a deschis la Moscova Plenara Uniunii Ziariștilor Sovietici. Pavel Satiukov, președintele conducerii Uniunii, a prezentat un raport cu privire la temele principale ale presei sovietice și sarcinile ce stau în fața ziarelor și ziariștilor.

Raportorul a subliniat că în centrul atenției ziariștilor sovietici se află în prezent și se vor afla și

pe mai departe problemele construcției comuniste și ale educației comuniste, munca eroică și înaltele idealuri morale ale oamenilor sovietici.

Participanții la Plenara Uniunii Ziariștilor Sovietici și-au exprimat revolta și indignarea în legătură cu asasinarea eroului național al Congoului, Patrice Lumumba, și a tovarășilor săi de luptă, Joseph

Okito și Maurice Mpolo. Ei au adresat mesaje de protest Organizației Națiunilor Unite și ambasadelor Belgiei, S.U.A., Angliei și Franței de la Moscova. În mesajele de protest se subliniază că vina morții lui Lumumba și a tovarășilor lui de luptă apasă și asupra secretarului general al O.N.U., Dag Hammarskjöld, care nu trebuie să mai rămână în această înaltă funcțiune.

SZABAD NÉP

A KOMMUNISTÁK MAGYARORSZÁGI PÁRTJA
(A K. I. SZÉKCIÓJA) HIVATALOS LAPJA

I. évfolyam 1. szám. Budapest, 1942. II. 1.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJENEK!

1 FEBRUARIE

ZIUA

PRESEI UNGARE

JÓZSEF BALOGH

La 1 februarie, ziariștii din R. P. Ungară au sărbătorit tradiționala zi a presei ungare. Ziariștii din republica populară frățească sărbătorească ziua presei la 1 februarie, pentru că această dată are o semnificație deosebită în istoria presei ungare. La 1 februarie 1942 a apărut, la Budapesta, primul număr al ziarului **Szabad Nép** (Poporul liber), organ central al Partidului Comunist din Ungaria. În condițiile teroarei hortiste, ale exploatării crunte a maselor populare și ale războiului antisovietic, ziarul **Szabad Nép** a purtat în rîndul poporului ungar cuvîntul Partidului Comunist din Ungaria, care, în adîncă ilegalitate, lupta pentru o Ungarie independentă, liberă, socialistă. Primul redactor al acestui ziar a fost încercatul luptător comunist, erou al clasei muncitoare maghiare, Rózsa Ferenc, căzut în crîncena luptă cu dușmanul de clasă.

În condiții deosebit de grele, **Szabad Nép** purta mai departe tradiția eroică a publicațiilor comuniste care apăruseră mai înainte în Ungaria. Începînd cu gloriosul **Vörös Ujság**, care a apărut în 1918—1919, apoi cu organele **Új Március** și **Kommunista** din perioada de după înfrîngerea dictaturii proletare și continuînd cu **Dolgozók Lapja** (1937—1938), publicațiile periodice ilegale ale partidului au fost arme leniniste puternice, combative, în arsenalul muncitorimii ungare.

Articolul de fond intitulat „Popor liber în patrie liberă”, apărut în primul număr al ziarului **Szabad Nép**, și scris de Zoltán Schönherz, secretar al C.C. al P.C.U. (care, după scurt timp, a căzut în

luptă), arăta sarcinile pe care istoria le pune în fața clasei muncitoare ungare: lupta împotriva dictaturii hortiste, a fascismului maghiar și german, împotriva războiului antisovietic, mobilizarea tuturor forțelor patriotice în scopul ieșirii din coaliția hitleristă. Rezolvarea acestor sarcini era condiționată de existența în fruntea mișcării poporului, ca forță conducătoare, a unui partid marxist-leninist puternic, legat prin

SCHÖNHERZ ZOLTÁN

Secretar al C.C. al Partidului Comunist din Ungaria, a luat parte activă la organizarea și redactarea ziarului. A fost condamnat la moarte de tribunalul hortist

mii de fire de mase. Tocmai de aceea **Szabad Nép** chema la întărirea permanentă a partidului, la creșterea vigilenței revoluționare, militînd pentru ridicarea nivelului ideologic și politic al comunistilor.

Apariția cuvîntului tipărit al partidului a constituit o puternică lovitură pentru aparatul represiv al statului hortist. Împotriva ziarului au fost mobilizate siguranța, poliția și jandarmeria, provocatori și trădători, care căutau cu turbare să pună mina pe tipografie, să aresteze pe redactorii, tipăritorii, răspînditorii și cititorii ziarului. Nici întemnițarea, nici torturarea bestială și nici exterminarea celor arestați n-au ajutat pe călăi să-și îndeplinească scopul mîrșav. **Szabad Nép** apărea în continuare. Fiecare număr al ziarului lumina în noaptea regimului burghezo-moșieresc ca o adevărată făclie, ale cărei raze desțeptau nădejdi noi.

Cu ce imensă bucurie și satisfacție a fost întîmpinat **Szabad Nép** de către muncitori se poate vedea și din faptul că numerele ziarului au fost aproape în întregime uzate prin transmiterea lor din mină în mină. În numărul 3 din 1942 într-o corespondență semnată „Un textilist” se scrie:

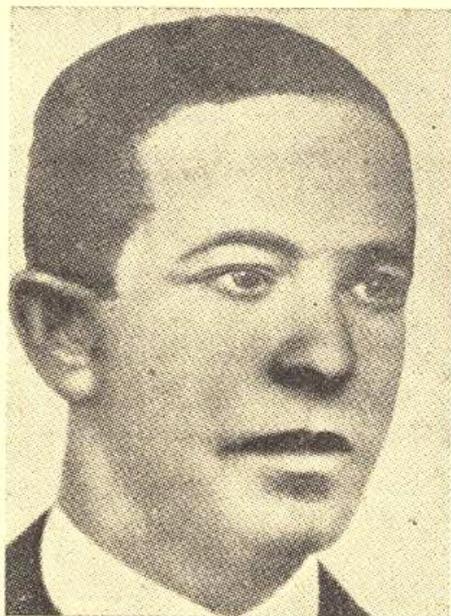
„Am citit cu mare bucurie primul număr al ziarului **Szabad Nép**. În sfîrșit, avem acum un ziar care scrie adevărul în întregime. Acest ziar ne îndeamnă să desfășurăm o activitate bogată și însuflețită, demnă de comunisti... Sînt convins că fiecare pagină a ziarului **Szabad Nép** ne apropie de țelul nostru concret, eliberarea Ungariei, și de

scopul nostru final, realizarea socialismului“.

În ziar au apărut în permanență, pe lângă articolele redactorilor, numeroase corespondențe de la muncitori.

În cele 9 numere apărute (4 în 1942 și 5 în 1944), **Szabad Nép** a înfierat guvernul hortist care trimetea fiii poporului ungar să moară într-un război criminal, antisovietic. Ziarul informa cititorii despre marile succese obținute de Armata Sovietică Eliberatoare, demasca minciunile presei hitleriste conduse de Göbbels. Organul Central al Partidului Comunist Ungar lega scopurile politice generale de revendicările zilnice arzătoare ale maselor populare. El milita cu îndrjire pentru pace și pâine, pentru condiții omenști de muncă în uzine. E deajuns să cităm numai câteva titluri de articole ca să ne dăm seama de problematica variată abordată în articolele apărute: În „Ofensiva de primăvară“ și poporul maghiar își spune cu-

vântul“, „Unitatea muncitorească!“, „Muncă silnică în agricultură“,

RÓZSA FERENC

Primul redactor al ziarului „Szabad Nép“ a fost ucis în închisoarea siguranței hortiste

„Jos mâinile de pe sindicate!“, „Să păzim organizațiile de partid“ etc.

Articolele mobilizatoare din primele numere au avut rezultate imediate. Aceasta s-a reflectat în numerele următoare care relatau activitatea partizanilor unguri, își informau cititorii despre faptele eroice ale participanților la mișcarea de rezistență antifascistă.

Istoria ziarului **Szabad Nép** face parte integrantă din lupta poporului ungar, din lupta partidului comunist, pentru o viață liberă, pentru o Ungarie socialistă.

Activitatea eroică a ziarului **Szabad Nép** este continuată astăzi în cu totul alte condiții, dar cu aceeași pasiune partinică, de către organul central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, ziarul **Népszabadság** și de celelalte organe de presă comuniste, care luptă pentru construirea socialismului în Ungaria, pentru pace și prietenie între popoare.

100 de ani de la apariția revistei „Vokrug sveta“

Revista „Vokrug sveta“ („În jurul lumii“), organ al C.C. al U.T.C.L. din U.R.S.S., a împlinit o sută de ani de apariție.

La începuturile existenței sale, revista „Vokrug sveta“ a grupat în jurul său, în calitate de autori, pe cei mai de seamă oameni de știință din vechea Rusie, cele mai bune forțe ziaristice, informându-și cititorii despre călătoriile întreprinse de Prjevalski și Mikluho-Maklai, Humboldt și Obruchev, făcându-le cunoștință cu operele lui Jules Verne, Edgar Allan Poe și ale multor altor scriitori.

După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, revista a căpătat cititori noi, în paginile ei au apărut teme noi și eroi noi. Astăzi, „Vokrug sveta“ se bucură de o mare popularitate, îndeosebi în rândurile tineretului, avind un tiraj de 180.000 exemplare.

TINEREȚEA SEPTUAGENARULUI EHRENBURG

G.H. DINU

Încă de la citirea primei cărți a lui Ilya Ehrenburg am avut sentimentul că mă aflu în fața unui mare scriitor dar, nu știu cum, am simțit că mă aflu în același timp și în fața gazetarului, a reporterului vibrant al timpului nostru. Am căutat, apoi, să-l definesc mereu, cu fiecare carte, reportaj sau articol de-al său citit, și, mărturisesc, totdeauna el a rămas pentru mine o fermecătoare sinteză a scriitorului ziarist și a ziaristului scriitor. Mi-amintesc că, o dată, arăta că pentru un scriitor munca dintr-o redacție,

Cuvântările sale cuprindeau același patos, aceeași fecundă bogăție de idei, aceeași receptivitate ca și scrisul său.

Bineînțeles, câteva din întrebările interlocutorilor erau „cum scrie“.

— Nu există și nu vă pot da nici eu, nici alt scriitor, o rețetă. Scriu ca mine. Și așa scrie fiecare. Scrisul este vocație, cultură, cunoașterea vieții mai ales, a timpului pe care-l trăiești.

Am reținut totuși un amănunt al măiestriei sale, al tehnicii sale profesionale. Niciodată — mărturisea el — nu stau de vorbă cu eroii mei cu blocnotesul în mână, nu notez nimic în fața lor. Fiindcă, în acest caz, eroul se dezbracă de sine și încearcă să se substituie scriitorului, ziaristului. Vrea să mă ajute. Și în această dorință a lui este sincer, fără să-și dea seama că mă împiedică să-l cunosc așa cum e el, să-i cunosc gândurile, conturul lui real individual. În fața eroului tău nu trebuie să apari ca profesionist, ci ca prieten, contactul cu el să fie un dialog intim, o întâlnire între doi oameni. Și atunci când ai scris despre el să se recunoască. Să simtă în ceea ce ai spus despre el mărturia lui intimă, sinceră, necontrafăcută.

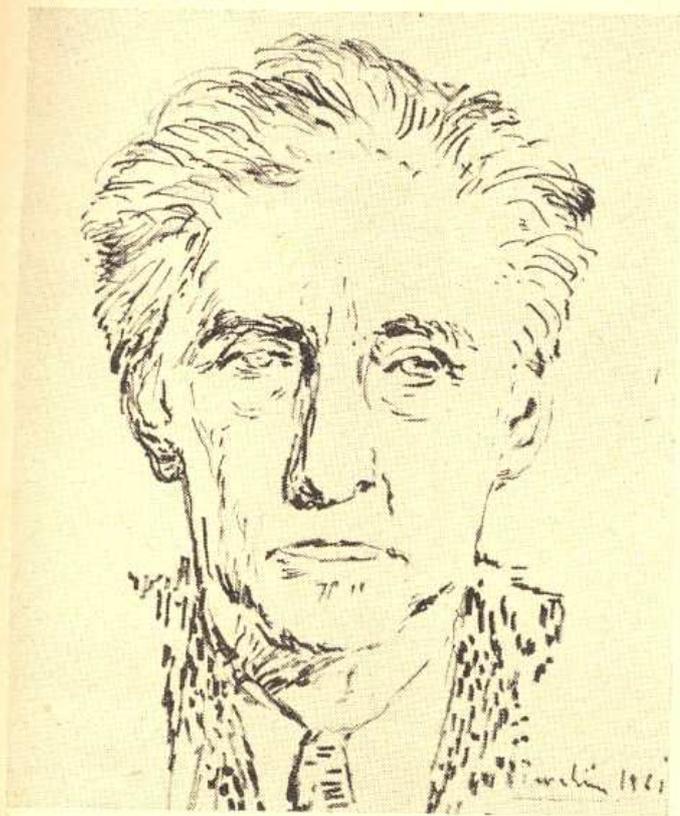
Ilya Ehrenburg este și a fost un strălucit cronicar al contemporaneității. Cărțile sale „Europa, societate anonimă“, „Uzina de vise“ și altele, apărute înainte de război, sînt reportaje stringente ale lumii capitaliste. Reportajul clocotitor „Și a fost ziua doua“ oglindește realitățile sovietice. Celelalte cărți ale sale, de asemenea sînt fișele ample și emoționante ale epocii.

De aceea mi se pare că noi ziaristii îl simțim mai aproape de profesiunea noastră, care este chemată să înregistreze, să informeze, să mobilizeze pe contemporani în imperatiile vieții și istoriei imediate.

Și-l vom recunoaște, cu atît mai mult, în ultima sa lucrare „Oameni, ani și viață“, care este, socot, răspunsul amplu la repetata întrebare, pe care i-o punem noi, modeștii săi confrăți. În ea Ehrenburg, luîndu-se pe el ca erou al unui mare reportaj biografic, ne împărtășește vasta sa experiență, avaturile multiple ale vieții sale, oamenii pe care i-a întîlnit și i-a îndrăgit în cei 70 de ani pe care i-a parcurs pînă acum. Ceea ce va trebui să desprindem și din această carte ca metodă realist-socialistă a zugrăvirii faptelor și a timpului, este că scriitorul pune în primul plan al evenimentelor oamenii, ne face să privim evenimentele prin oameni.

Citînd numai cîteva fragmente din amplul reportaj biografic — al lui și al epocii sale — m-am convins că lucrarea constituie o mare lecție de ziaristică, de reportaj, de cronică a contemporaneității.

Și m-a mai convins că la șaptezeci de ani Ilya Ehrenburg a rămas foarte tînăr. Un adolescent cu arma experienței unei vieți fremătătoare.

Desen de PERAHIM

relatarea fenomenului cotidian, a faptului contemporan imediat și operativ, constituie o valoroasă experiență, în timp ce pentru un ziarist însușirea măiestriei artistice în scrisul său zilnic înseamnă să dea strălucire calificării lui personale.

L-am auzit cînd ne-a vizitat pentru prima oară țara, imediat după 23 August 1944, la o conferință despre cultură, într-un discurs politic, în convorbirile pe care le-a avut cu scriitorii și ziaristii noștri.

ZIARUL „INFORMAȚIA BUCUREȘTIULUI” ȘI CITITORII

Una din preocupările de seamă ale ziarului „Informația Bucureștiului” este legătura permanentă între redacție și cititorii ziarului, legătură care se face și prin ajutorul scrisorilor. Atenția deosebită pe care redacția o acordă problemelor ridicate de cititori, faptul că fiecare scrisoare primește răspuns neîntârziat — fie pe adresa corespondentului, fie prin ziar — a făcut ca numărul cititorilor care se adresează ziarului să crească neîncetat.

Este interesant de prezentat câteva cifre, care oglindesc activitatea secției scrisori a ziarului „Informația Bucureștiului” în anul 1960.

Scrisori primite: 23.490. Ceea ce înseamnă, raportat la zilele anului, un ritm mediu de 65 scrisori pe zi. În acest an se remarcă sporirea scrisorilor pe teme cetățenești și de producție.

În ceea ce privește conținutul scrisorilor, ele se împart astfel: 1.131 de corespondențe au tratat probleme de producție; 1.314 s-au

referit la activitatea sfaturilor populare; 343 s-au ocupat de probleme de transport; 1.063 de probleme de comerț etc.

Interesant este și numărul scrisorilor cu teme juridice. Ele totalizează 7.173. În cursul anului trecut s-au mai dat consultații juridice la peste 6.000 de cetățeni.

Iată, deci, una din preocupările importante ale ziarului, ale cărei roade se arată fără întârziere.

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ LA „STEAGUL ROȘU” BUCUREȘTI

Recent, în cadrul redacției ziarului „Steagul roșu” din București, a avut loc un fructuos schimb de experiență între membrii redacției.

Schimbul de experiență a început prin prezentarea unui referat de către redactorul Marin Leoveanu. Cuprinzând toate fazele documen-

tării, felul cum trebuie făcută documentarea pentru scrierea unui material, selecționarea însemnărilor, materialul prezentat a creat o bună bază de discuții. Tov. Maria Ștefănescu și Ion Macarie au arătat necesitatea muncii de documentare diferențiale, adică în funcție de mate-

rialul care va fi realizat. În continuare, alți redactori, printre care tov. M. Didiță, C. Dimcea și Gh. Topârdea au prezentat metodele proprii de documentare, arătând totodată și eficiența acestui schimb de experiență.

SANDU MARIAN

CONSFĂTUIRE REDACȚIONALĂ LA REVISTA „ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ”

La începutul lunii ianuarie, a avut loc o consfătuire redacțională în cadrul căreia s-a discutat în mod concret despre mijloacele și formele cele mai eficace pentru continuarea îmbunătățirii a conținutului și nivelului publicistic al revistei. Roadele consfătuirii au și început să se observe.

În primele numere ale revistei pe anul 1961, s-a acordat un spațiu și mai mare popularizării politicii partidului în domeniul construcției economice, al progresului tehnic, modernizării și automatizării producției, al mecanizării și chimizării agriculturii etc.

Este bine venită apariția reportajului științific în paginile revistei. Inginerul D. Dorian publică, de pildă, sub titlul „Autares s-a născut din pasiune” un reportaj palpitant despre activitatea cercului de studii științifice al Școlii Medii nr. 1 din București (și dacă cuvântul palpi-

tant ar părea nelalocul său, atunci să adăugăm că membrii acestui cerc au proiectat și au lansat cu succes câteva rachete, sau mai precis micro-rachete). Interesant este și reportajul științific „Automatizarea la domiciliu” („Știință și tehnică” nr. 2/1961).

Revista continuă să acorde interes unor probleme care preocupă pătri largi de cititori (zborul cosmic, mașinile electronice, automatizarea producției, stadiul actual al tratamentului în boala canceroasă etc.). Se observă o îmbunătățire a materialelor de propagandă științifică în care se trag concluzii ce servesc la combaterea superstițiilor și misticismului. De pildă, articolul Fenomene psihice „misterioase”, prezintă cititorilor adevărul despre unele procese psihice. Redacția își propune să publice asemenea articole care, pe baza fiziologiei și psihologiei moderne, să demonstreze

modul cum a reușit știința să pătrundă în tainele vieții psihice.

Cunoscute oameni de știință, specialiști fizicieni, chimiști, biologi etc., vor publica în paginile revistei materiale în care vor oferi cititorilor o explicație clară și științifică a diverselor fenomene ale naturii inconjurătoare.

În cadrul conferinței pe țară a S.R.S.C. mulți participanți la discuție au ridicat probleme importante cu privire la intensificarea și îmbunătățirea muncii de popularizare a cunoștințelor politice, tehnico-științifice și culturale.

Revista „Știință și tehnică” caută în aceste zile, ca pe baza lucrărilor Conferinței, a sugestiilor și criticilor aduse de vorbitori, să îmbogățească conținutul de idei al materialelor, să lege mai strâns propaganda tehnico-științifică de problemele construcției socialiste din țara noastră.

AL. NICHITA

ALMANAHURI

VICTOR BÎRLĂDEANU

O tradiție, care și-a câștigat o largă popularitate în rindurile publicului cititor din țara noastră, cere ca fiecare început de an să fie marcat prin apariția unui număr însemnat de almanahuri și „calendar”. Această tradiție dăinuie de peste un secol, dar în anii noștri a căpătat un conținut înfinit mai bogat și mai valoros, prilejuind totodată realizări publicistice și grafice din ce în ce mai izbutite. De la an la an almanahurile devin mai interesante, mai cuprinzătoare, mai vii, mai frumos ilustrate. Este, parcă, o adevărată întrecere între ziare și edituri cu țelul generos de a prezenta cititorilor almanahuri cât mai pline de conținut și într-o formă cât mai îngrijită și mai sugestivă.

Și începutul acestui an a fost marcat de apariția unui mare număr de almanahuri: „Știință și tehnică”, „Magazin”, „Femeii”, „Turistic”, „Cooperăției de consum”, „Sănătății”, „Neuer Weg”, „Elöre” etc. Firește că, în cronică de față, nu ne vom putea ocupa decât de câteva dintre ele și, mai ales, de unele probleme publicistice cu caracter specific pe care le pune concepția, redactarea și prezentarea lor.

Menirea primordială a unui almanah este de a înfățișa cititorilor o imagine cât mai sintetică și mai sugestivă a respectivului domeniu de activitate. Pentru acele almanahuri care au un sector limitat de oglindit, această treabă este relativ mai ușoară, dar pentru un almanah cum este „Magazin”, care se adresează unui cerc foarte larg de cititori și are un caracter mai general — politic, economic, social, cultural — misiunea este incontestabil mai dificilă. Trebuie să menționăm dintru început că realizatorii almanahului „Magazin” au depășit cu cinste dificultățile care le-au stat în cale. Almanahul izbutește să fie — în linii generale — o oglindă expresivă a realităților țării noastre și a situației internaționale la sfârșitul anului 1960 și începutul

anului 1961. Acest merit este cu atât mai mare cu cât — spre deosebire de confracții lor de la alte almanahuri — cei de la „Magazin” l-au scos anul acesta pentru întâia oară.

Sînt în almanahul „Magazin” multe reușite publicistice, dar tin

să remarc dintru început că cele mai evidente, mai incontestabile sînt în deosebi în rindul materialelor cu tematică externă. Relev, de pildă, frumosul articol — semicronică, semireportaj — „Vara fierbinte a anului 1960”, în care Eugen Phoebus, prin notații scurte, pline de nerv, redă puternic evenimentele din Japonia, Cuba, Coreea de Sud, Turcia, care au fost tot atîtea lovituri date de popoare imperialismului. După cum un articol cum este „Anul Africii” de U. Vălușeanu încheagă din scurte scene expresive — în stilul unui film documentar — tabloul furtu-

nos al „continentului negru” în impetuos marș al dezrobirii.

O latură izbutită a „Almanahului” o constituie, de asemenea, reportajele și informațiile culturale. Menționăm abundența unui interesant material de știință popularizată și, mai ales, deosebit de utilă „enciclopedie” cosmografică în care, pe scurt, căpătăm cele mai importante date cu privire la univers. Dintre materialele pe teme artistice remarcăm interesantele bilanțuri teatrale și cinematografice, precum și reportajul „Actori de comedie în afara scenei”, în care predomină nu cancanul (obișnuit în presa bulevardieră din trecut), ci mărturia vie care lărgeste viziunea noastră asupra personalității multilaterale a unor populari artiști. Socotim reușite, de asemenea, și paginile distractive — umor, jocuri, caricaturi etc.

Dar... există și un „dar”. Acest „dar” se referă mai ales la materialele cu tematică internă. Redacția almanahului și autorii materialelor n-au găsit cele mai ingenioase și mai variate modalități publicistice pentru a face din aceste articole și reportaje adevărate centre de atracție ale volumului. Din păcate, nici articolul „Noua Moldovă”, nici reportajul „Petrochimia în plin progres” și nici alte articole și reportaje asemănătoare nu valorifică sugestiv bogatul material faptic care le stă la temelie. De ce oare nu s-a cheltuit și aici aceeași fantazie bogată pentru a le scoate din sfera obișnuitului, banalului, pentru a le dărui mai multă strălucire publicistică?

În ce privește almanahurile celalalte, cu „specificul” bine profilat, o problemă care se cerea rezolvată de redactorii lor era păstrarea unui echilibru mlădios între problematica cu caracter general și cea — am spune — „de specialitate”. În almanahul „Femeii”, de pildă, această problemă e rezolvată cu succes. Alături de articole despre problemele generale ale

timpului și ale țării — cum este scurta, dar atât de sugestivă însemnare „Telul suprem“ de Geo Bogza, „Apusul colonialismului“ de D. Baboian, interesantele reportaje despre Onești, Tulcea, Galați, Țibucani, un amplu și documentat articol de D. Costin despre evoluția cinematografului noastre de la început pînă în zilele noastre — găsim numeroase portrete expresive de femei ale zilelor noastre (reîncăm sugestivul portret „Fata baciului“ de Olga Brateș și, mai ales, valoroasa schiță „Femeia mea“ de Radu Cosasu, un adevărat imn, pe un ton sobru, reținut, închinat noilor relații morale statornice în societatea noastră), precum și numeroase articole, grupaje, fotografii, informații despre educația copiilor, modă, „sfatul medicului“, sfaturi practice gospodărești etc.

Poate că s-ar fi convenit ca un almanah cu un asemenea profil să consacre un spațiu mai larg și unor probleme „spinoase“, cum este grija (sau lipsa de grijă) a unor conducători de întreprinderi și instituții pentru promovarea în muncă a femeilor, sau unor probleme mai delicate de morală. N-ar fi stricat ca, în ansamblul general, festiv al almanahului, să se fi rezervat un spațiu corespunzător și tratării critice a unor aspecte negative de ordin etic. În felul acesta rolul educativ al almanahului ar fi fost sensibil întărit.

O adevărată reușită, în special pe plan grafic, reprezintă „Almanahul turistic“ editat de O.N.T. Carpați. Se simțea chiar nevoia unui asemenea tablou viu, emoționant al frumuseților patriei, unei „Românie pitorești“ 1961. Meritul principal al almanahului este că „deschide poarta“ de turism, că îndeamnă, prin mijloace publicistice și fotografice de un nivel apreciabil, la drumeție prin coclaurii cunoscuți și necunoscuți ai minunatei noastre patrii. Un reportaj cum este „Un om navighează prin Bucegi“ de C. Dobrogeanu izbutește — prin notații nervoase, pline de forță sugestivă — să te „molipsească“ de pasiune pentru frumoasa meserie de meteorolog. „Bistrița are o buclă mai puțin“ de Mihai Popescu aduce în almanah, alături de poezia firească a peisajului natural, poezia mărețiilor create de mina omului. De altfel, despre legendele Bistriței, Eusebiu Camilar publică în același almanah un splendid poem în proză.

Ce păcat însă că alte materiale ale almanahului au o oarecare nuanță de „atemporal“, pitorescul fiind

uneori preferat abuziv în dauna actualului. Firește, departe de mine gândul că în fiecare material trebuia practică o „actualizare“ forțată. Un asemenea mod de prezentare ar fi fost lipsit de sens. Dar tot atât de lipsit de sens este să prezinți un loc unde s-au petrecut atâtea uimitoare prefaceri cum este Țara Oașului (vezi articolul „Oameni din Țara Oașului“ de S. Constanțin) și să te limitezi la cîteva date geografice, la un citat din Grigore Ureche și la amănunte pitorești ca „tașca“, „clopul“ sau fusta „pindeleu“. În ce privește prezentul, autorul îl expediază în două fraze în care ne informează că astăzi casele sînt construite din cărămidă, iar Negreștii, reședința de raion, a căpătat înfățișarea unui oraș. Tocmai pentru că e vorba de

„Oameni din Țara Oașului“, ne așteptam la o atenție sporită acordată noului profil moral al omului, ridicat de orînduirea noastră din neagra mizerie a trecutului la o viață nouă, omenească. De asemenea, ni se pare că un articol cum e „Portul țării: Constanța“ de N. Vălmăru — scris, de altfel, cu talent — se cuvenea să sugereze mai amplu, mai bogat tocmai activitatea clocotitoare de azi a portului, unde se concentrează, ca într-un impresionant focar de oglindă, forța economică a patriei noastre în plin avînt constructiv.

Socotim o reușită incontestabilă — în genul său și cu menirile sale specifice — „Almanahul Cooperatiei de consum“. De la an la an

acest almanah devine tot mai bogat în conținut, mai interesant, mai viu în ce privește aspectul grafic. Sistemul prezentării materialului (text, fotografii, desene) pe luni ale anului este, după părerea mea, cel mai adecvat unui almanah (aici însă, firește, este cel mai contraindicat șablonul; cu cît mai multe formule și modalități, cu atît mai bine pentru cititor).

Vreau să subliniez, dintru început, că cei ce au redactat acest almanah au izbutit să găsească forme publicistice și grafice pentru a face viu și apropiate, chiar și unui cititor nu de strictă specialitate, unele probleme mai mult sau mai puțin aride, strict „cooperatiste“. Remarc, de pildă, reportajul „Comerț modern, civilizată“ de V. Toso în care descrierea magazinului cooperatist din Breaza este folosită cu pricepere și fără ostentație pentru a promova unele norme ale comerțului nou. Într-un reportaj ca „Itinerar băcăoan“ de Gh. Apostu descrierea noilor realități ale unei regiuni în plină transformare cum e Bacăul este ingenios împletită cu zugrăvirea unor aspecte din munca cooperativilor.

Un merit al almanahului este că n-a neglijat nici latura critică. În afară de alte materiale, unde lipsurile și neajunsurile din comerțul cooperatist sînt sever criticate, amintim și de savuroasa serie de desene „Din isprăvile lui Iștețu“ unde, prin intermediul unui personaj inteligent și poznaș, sînt satirizate apucături și deprinderi vechi din munca unor cooperative.

Dacă e să aducem o critică acestui almanah, ea se referă la lipsa unui material beletristic mai bogat, mai consistent, îndeosebi pentru echipele artistice de la sate. Sceneta satirică, monologul, cupletul puteau fi și utile acestor echipe și, în același timp, puteau ajuta în mod viu, eficace, la atingerea unora dintre obiectivele de ordin educativ pe care și le-au pus în față realizatorii „Almanahului Cooperatiei“.

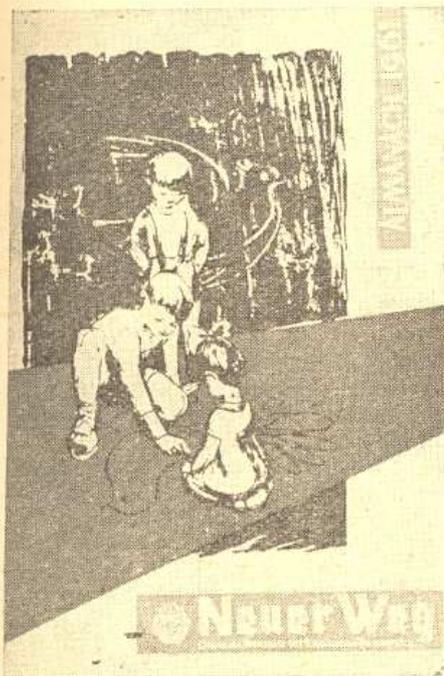
A propoz de realizatori... Înainte de a încheia aceste însemnări care — repet — nu și-au propus să epuizeze nici pe departe problemele almanahurilor, țin să întreb: de ce oare — în afară de „Almanahul Turistic“ — celelalte nu cuprind, la sfîrșit, o listă a celor care au muncit la scoaterea lor: redactori, tehnoredactori, graficieni, corectori, fotografi? Este o muncă de mare însemnătate și, de cele mai multe ori, deloc lesnicioasă, care merita din plin să fie relevată.

DOUĂ ALMANAHURI ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

VIRGIL PETRESCU

La fiecare început de an este așteptată cu interes apariția almanahurilor, și pe drept cuvânt. Un almanah bine întocmit constituie o lectură plăcută și totodată utilă.

Printre almanahurile pe 1961 au apărut, unul editat de „Elöre” în limba maghiară, și altul editat de „Neuer Weg” în limba germană.

Cele peste 240 de pagini ale almanahului pe 1961 în limba maghiară cuprind un șir de materiale de bilanț cu privire la evenimentele anului ce-a trecut. În articolul „1961” sînt subliniate sarcinile economice care stau în fața noastră în cel de-al doilea an al planului de șase ani. Într-o serie de fotografii sînt redată cele mai importante evenimente interne pe-trecute în 1960. Fotografiiile sînt bine alese, clare, paginate cu gust și însoțite de ample texte explicative. Materiale de sinteză în domeniul vieții internaționale sînt mai numeroase. Amintim cronică „Din cele mai importante evenimente internaționale ale anului 1960”, articolul „Africa se trezește” — însoțit de o hartă. Despre colaborarea frățească în domeniul economic dintre țările socialiste a scris un arti-

col ing. Mihail Ciobanu, președintele Camerei de comerț a R.P.R.

Interesante sînt materialele apărute la rubrica „Mărturii despre Congres”, consacrată mărețului eveniment din viața țării și partidului nostru: Congresul al III-lea al P.M.R. Semnează aici impresii din sala Congresului scriitorul Geo Bogza („Pe ecran lat”), Sütő Andras („Vise, bilanșuri”), Balogh Edgar („Înălțimile științei și moralei”).

Anul acesta, la 8 mai, partidul nostru împlinește 40 de ani de existență. Acestei aniversări îi este dedicat articolul „Patru decenii”.

O serie de reportaje și scurte articole de bilanț, scrise viu și bogat, cu fotografii și grafice, întregesc tabloul realizărilor. Amintim doar cîteva: „Al doilea secol al petrolului românesc” de Ion Grigorescu, „Orașul Tg. Mureș de azi”, „Delta Dunării în reinnoire” (despre marile perspective ale valorificării stufului din această parte a țării care abia acum a pornit pe drumul dezvoltării), „Tablou hunedorean” de Vasile Nicorovici, un reportaj despre construcțiile de pe litoral etc. Despre oameni pasionați în descoperirea rezervelor interne de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann” din Brașov, Al. Mirodan a scris un interesant reportaj intitulat „Căutătorii de comori”.

Un loc însemnat în Almanah îl ocupă schițele și fragmentele literare, printre care atrag atenția fragmentele intitulate „Unul trebuie să plece” de Nagy Istvan, schița „Viața-n dar a lui Zaszlos Demeter” de Sütő Andras și fragmentul din romanul „Se revărsă Dunărea” de Radu Tudoran. Versuri semnează: Maria Banuș, Hajdu Zoltan, Szemler Zoltan, poetul sovietic Evghenii Evtusenko.

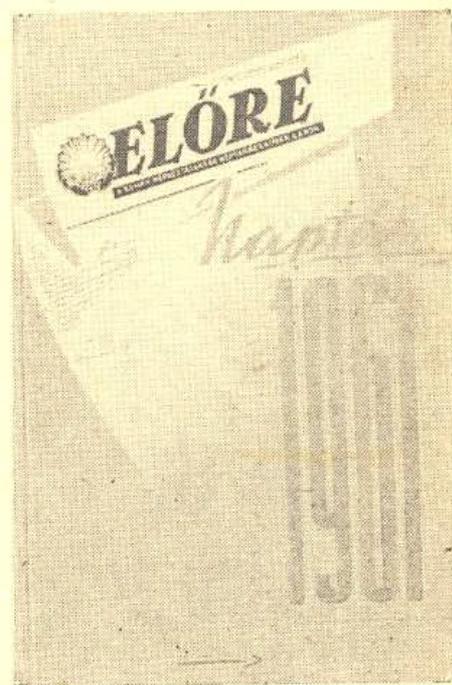
O altă parte a Almanahului este consacrată agrotehnicii și zootehniei. Cităm: „Știința și tehnica modernă în slujba producției agricole” (prof. Gr. Obrejanu), „Ce este brigada complexă”, „Cum putem obține producții mari de lapte”. În altă parte a almanahului mai găsim materiale utile agricultorilor (Socoteli practice din agricultură, Micul lexicon al însilozării etc.).

În paginile consacrate științei și tehnicii, cititorul întâlnește relatări despre succesele obținute de oamenii de știință din țară, din U.R.S.S. și din alte țări socialiste în anul ce-a trecut. Putem cita relatări despre expedițiile la Polul Sud, despre succesele în studierea Cosmosului ale savanților sovietici, despre rezultatele cercetărilor arheologice din țara noastră, despre cutremure, despre eclipsa totală de soare din 15 februarie 1961.

Almanahul cuprinde și o rubrică de umor, în care semnează Tomcsa Sandor, Nicuță Tănase etc. Un număr de pagini sînt consacrate micilor cititori, cărora în afară de literatură li se oferă jocuri distractive etc.

În Almanah mai găsim o călăuză turistică (Cum să construim un cort, cum să ne orientăm); o rubrică de sport (rezultatele obținute la Olimpiada de la Roma în diferitele discipline sportive); Sfaturi pentru gospodine, cosmetică, modă; apoi un calendar pentru vînători etc. Într-un cuvînt, cam tot ce dorește un cititor să afle într-un almanah.

Fată de mulțimea și diversitatea rubricilor, ar fi fost bine ca prezentarea și distribuția materialului

să fi fost mai organizată. I-am fi uşurat astfel cititorului găsirea mai lesnicioasă a unor materiale sau a unei rubrici. Ar fi fost bine venit şi un sumar.

★

Almanahul 1961 editat de ziarul „Neuer Weg“ are de asemenea un bogat cuprins. Sînt incluse materiale de bilanţ privind anul ce-a trecut, materiale beletristice, rubrici informative cu caracter utilitar etc.

Printre materialele de bilanţ amintim grupajul masiv de fotografii „1960 în imagini“, care redă evenimentele interne şi externe mai însemnate ale anului 1960. În articolul „Orizont luminos“ scris de Anton Breitenhofer, autorul trece în revistă realizările obţinute în 1960 în ţara noastră pe tărîmul construcţiei socialiste. În acelaşi articol se subliniază succesele obţinute în lupta pentru cauza păcii.

De altfel problemelor internaţionale le este consacrat un articol special intitulat „Pacea trebuie cucerită!“ în care autorul, Erich Wajand, face o serie de consideraţii cu privire la evenimentele internaţionale ale anului 1960. Tot aici se încadrează articolul „Anul negru al stăpînilor albi“ despre victoriile popoarelor africane în lupta împotriva colonialiştilor. În legătură cu cea de-a 40-a aniversare a parti-

dului, în Almanah se publică sub titlul „Cu 40 de ani în urmă...“ însemnări pe marginea unor exponate de la Muzeul de istorie a P.M.R.

O serie de reportaje din variate domenii completează tabloul realizărilor şi perspectivelor patriei noastre. Amintim: „Galaţii de mîine — cetăţuie a oţelului“, „Lumini pînă-n cele mai îndepărtate cătune“, „Marea ofensivă a construcţiilor de locuinţe“, „Bistriţa aurie — Ceahlăul — Bicazul“, „Fabrica de ouă de la Crevedia“, „Plec în concediu“.

Merită subliniată iniţiativa de a introduce în Almanah culegeri din folclor. Ne referim la materialul „Muncitorii din Reşiţa povestesc“ despre viaţa muncitorilor sub regimul burghezo-moşieresc şi lupta clasei muncitoare împotriva orînduirii sociale nedrepte. Tot aici trebuie amintite crîmpeiele din „Legendele despre lupta comună“ pe care oamenii muncii romîni, unguri, germani din Ardeal le-au dus în decursul istoriei.

Beletristica este prezentă în Almanah prin fragmente din „Mitrea Cocor“ de Mihail Sadoveanu, din „A treia lună de primăvară“ de Marin Preda, prin poezii de Tudor Arghezi, Dan Deşliu.

Sînt publicate de asemenea schiţe de Albert Maltz, Iaroslav Hašek şi fragmentul „Intîlniri cu Maiakovski“ din volumul de anecdote al

lui Illjes Bela, precum şi alte numeroase opere beletristice.

Printre alte rubrici şi materiale din Almanah mai amintim „Lucruri de ştiut din ştiinţă şi tehnică“, „Anul cinematografic 1960“, „Mic ghid turistic carpatic“, „Sfaturi agrotehnice şi zootehnice“, „Picturi celebre în muzeul de artă din Bucureşti.“

În paginile destinate femeilor, sub titlul „O mie de femei care au reprezentat milioane de mame“, Dima Dobriţa, preşedinta G.A.C. Platonesti, povesteşte despre întîlnirea internaţională a femeilor de la Copenhaga. De asemenea, femeile pot găsi sfaturi pentru educarea copiilor, pentru gospodărie etc.

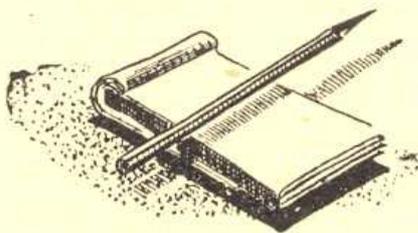
N-au fost uitaţi nici cei mici: pionierii şi şcolarii pot găsi poveşti, jocuri distactive.

Aspectul grafic al Almanahului este îngrijit, ilustraţiile sînt alese cu gust, remarcîndu-se numeroase fotografii artistice.

Din păcate, şi aici, ca şi la almanahul în limba maghiară, materialul putea fi mai bine organizat.

★

Almanahurile 1961 în limbile maghiară şi germană, prin bogăţia cuprinsului şi varietatea tematică vor fi primite cu interes de cititorii maghiari şi germani din ţara noastră.

ZIARELE REGIONALE DESPRE ÎNVĂȚĂMÎNTUL AGROZOOOTEHNIC DE MASĂ

ION HERȚEG
(„Știința”)

În lunile din iarna acestui an, circa o jumătate de milion de oameni ai muncii din agricultură au urmat cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă. Aceste cursuri sînt o formă deosebit de eficace pentru îmbogățirea cunoștințelor profesionale ale membrilor gospodăriilor colective, întovărășirilor agricole, ale lucrătorilor din G.A.S. și S.M.T. Popularizînd metodele înaintate de muncă, rezultatele cercetărilor stațiunilor experimentale, experiența frunțașilor și a unităților care obțin producțiile cele mai bune, combătînd practicile învechite de lucru a pămîntului, de îngrijire a animalelor, învățămîntul agrozootehnic contribuie la sporirea producției vegetale și animale, la dezvoltarea agriculturii noastre.

Țărănimea, găsind în aceste lecții rezolvarea multor probleme care o interesau și primind în același timp cunoștințe noi folositoare, participă cu entuziasm la asemenea cursuri. Dar fiind un lucru nou se mai înfîlțesc pe alocuri și greutăți în ținerea cu regularitate a lecțiilor și mai ales axarea conținutului lor pe cele mai importante probleme ale producției agricole. Tocmai de aceea se cere ca presa să militeze pentru buna desfășurare a învățămîntului agrozootehnic de masă.

Cele mai multe din ziarele locale au tratat în coloanele lor probleme ale învățămîntului agrozootehnic de masă. Răsfoind ziarele „DOBROGEA NOUĂ”, „FLAMURA PRAHOVEI”, „ÎNAINTE”, „CRIȘANA” se desprind cîteva concluzii interesante. Este un lucru știut că atît în acest an cît și în anii trecuți, în regiunea Dobrogea învățămîntul agrozootehnic a cunoscut succese însemnate. Bine înțeles că acest lucru se datorește organelor de partid și sfaturilor populare. Dar un

mare aport l-a adus ziarul local care s-a ocupat mai bine decît oricare altele de această problemă. În ce direcție și-a îndreptat ziarul atenția? Prima problemă este aceea a ținerii cu regularitate a lecțiilor.

Lăsînd la o parte faptul că există un mare număr de articole pe această temă, conținutul lor merge direct la țintă analizîndu-se „la concret” cauzele care au făcut ca lecțiile să se țină cu întîrziere sau într-un număr mic. În articolul: „În raionul Istria învățămîntul agrozootehnic continuă să se desfășoare nesatisfăcător” se face o bună analiză a felului cum sînt folosiți lectorii criticîndu-se în cunoștință de cauză sfatul raional, S.M.T.-ul din Babadag etc. Poate constitui ca model articolul de analiză „În învățămîntul agrozootehnic nu are ce căuta formalismul” publicat în numărul 3886. De ce poate fi considerat acest articol ca foarte bun? Să vedem ce conține prima parte a articolului, cea intitulată: „Bine, dar numai pe jumătate”. Se pornește de la un lucru concret și apoi se arată că zilele de predări și seminarizare s-au desfășurat conform graficului stabilit dinainte. De asemenea, se descrie cum lecțiile au fost legate de problemele producției, analizîndu-se temeinic de ce o brigadă a obținut o producție mai mare decît alta: Lucrătorii din sectorul vegetal al G.A.S. „9 Mai” pun întrebări cu privire la problemele expuse, cer lămuriri suplimentare, caută să judece eficacitatea metodelor enunțate cu rezultatele obținute în munca lor de zi cu zi. Autorul nu se mulțumește numai să constate rezultatele bune ci critică lipsurile pe care le-a constatat, pătrunde la rădăcina lor. Cum ar fi putut trece cu vederea peste faptul că la cercul agrozootehnic de la G.A.S. „9 Mai” lecțiile

sînt predate de un tehnician agronom iar în lipsa acestuia de o elevă la o școală profesională zootehnică ale cărei cunoștințe în materie de zootehnie sînt insuficiente?

Un lucru de mare însemnătate pentru eficacitatea învățămîntului agrozootehnic prezintă calitatea lui, felul cum este axat pe cele mai importante probleme ale sporirii producției. „Nu teorie de dragul teoriei, ci cunoștințe legate de practică” se spune în al doilea subtitlu al articolului amintit din „Dobrogea nouă”. Ce l-a făcut pe autor să dea acest subtitlu? Faptul că lecțiile care s-au ținut la G.A.S. „Dr. Russel” se rezumă la o simplă expunere de norme teoretice fără ca regulile enunțate să fie întărite cu exemple practice. După nici una din lecții n-a fost organizată vreo aplicație sau demonstrație practică prin care cursanții să aplice în mod concret cunoștințele teoretice însușite. Problemele ridicate în acest articol dezbate principalele sarcini ale învățămîntului agrozootehnic de masă.

Intr-o formă interesantă prezintă desfășurarea învățămîntului agrozootehnic ziarul „Crișana”. În numărul din 19 ianuarie se publică o pagină specială destinată acestei probleme. În articolul de deschidere a paginii, se face bilanțul realizărilor din regiune în ceea ce privește ținerea lecțiilor, munca colectivului regional și a celor raionale privind îndrumarea și controlul învățămîntului agrozootehnic. Aici se critică faptul că programele de învățămînt nu au fost verificate de către organele de competență. Se semnalează o serie de deficiențe privind difuzarea materialului vizual etc. De asemenea se publică cîteva rapoarte scurte privind desfășurarea lecțiilor cum sînt: „Lecția a șaptea”, „Cercuri de învățămînt la lo-

cul de muncă" etc. Celelalte articole ridică probleme concrete și ajută prin poziția luată la lichidarea lipsurilor. Se critică faptul că ciclul de conferințe care trebuie să se țină la căminul cultural din comuna Sălard nici nu a fost fixat. Directorul căminului cultural a uitat nu numai de temele lecțiilor ci și de cei care trebuiau să le țină și astfel s-a pomenit căminul cultural fără activitate pe timp de iarnă. În articolul „Cercuri nedeschise și evidentă neclară” se critică faptul că unele secții raionale nu țin o evidență clară asupra felului cum se desfășoară cursurile și din această cauză nu se pot lua măsuri concrete pentru remedierea lipsurilor.

Vorbind despre pagina publicată în ziarul „Crișana” se ridică următoarea problemă: este eficace acest fel de tratare a problemei? S-ar putea spune că da. O pagină atrage mai bine atenția asupra problemei de mare însemnătate pe care o prezintă învățământul agrozootehnic de masă. Dar oare nu era mai bine dacă asemenea materiale se publicau periodic pentru a ține permanent trează problema învățământului agrozootehnic? Era mai bine, întrucât în restul perioadei nu s-au publicat decât puține articole pe această problemă.

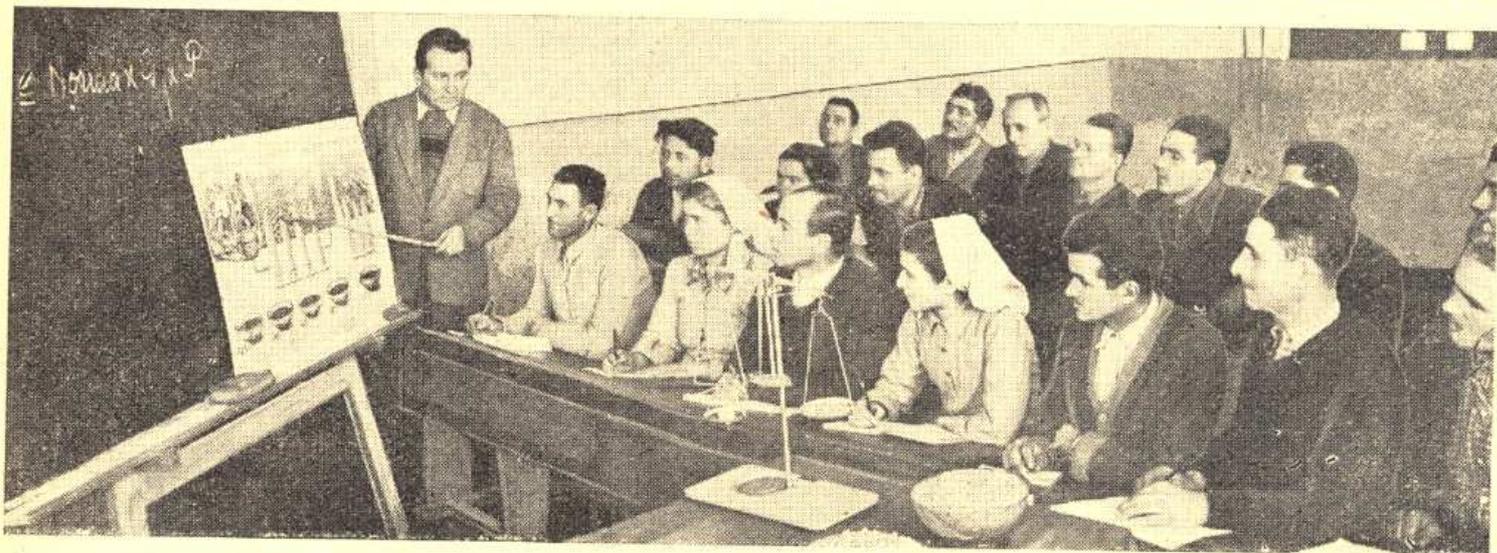
Celelalte ziare analizate, „FLACĂRA IAȘULUI”, „FLAMURA PRAHOVEI” și „VIAȚA NOUĂ”-Galați s-au ocupat prea puțin de desfășurarea învățământului agrozootehnic. Ele trebuiau să analizeze operativ situația învățământului a-

grozootehnic și să propună măsuri pentru ca peste tot lecțiile să se țină cu regularitate, să se asigure ca ele să fie astfel predate, încât tratând cele mai importante probleme de care depinde creșterea producției vegetale și animale, să stârnească interesul cursanților, să aibă maximum de eficacitate. Căci numai o asemenea lecție în care se vorbește despre mijloacele cu care colectivității, lucrătorii din G.A.S. și S.M.T. pot obține producții mai mari în condițiile concrete locale, care expune aceste mijloace cât mai clar și mai convingător poate să intereseze pe cursanți, îi îndeamnă pe aceștia să urmeze cu regularitate cursurile.

Iată cum se prezintă lucrurile în ziarul „Flacăra Iașului”. De la începutul acestui an s-a publicat un singur articol în care se analizează mai pe larg mersul învățământului agrozootehnic. În articolul: „Să fie grabnic lichidată rămânerea în urmă în învățământul agrozootehnic” se vorbește în general despre calitatea lecțiilor și preocuparea lectorilor de a le însoți de exemple concrete, interesante, ceea ce dovedește că aceștia se pregătesc temeinic, își întocmesc cu grijă planurile de lecții. Dar cum anume se fac toate acestea, partea concretă din care să învețe și alții lipsește cu desăvîrșire. Oare nu era mai nimerit ca în locul afirmațiilor generale să se spună lucrurilor pe nume? Numai pătrunzînd adînc la rădăcina lipsurilor se vor putea lichida unele din ele care persistă pe alocuri în desfășurarea învățământului agrozootehnic.

O situație asemănătoare prezintă și „Flamura Prahovei”. În afară de un articol de fond în care problema învățământului a fost bine tratată, lipsesc articolele de analiză, notele critice în care să se ia poziție față de lipsurile ce se semnaleză. Cît privește ziarele „Înainte”-Craiova și „Viața nouă”-Galați, ele au neglijat aproape complet această problemă. Și cite lucruri interesante și utile se puteau trata! În primul rînd este vorba de a combate formalismul în ținerea lecțiilor, lipsa în ceea ce privește legarea lor de cele mai importante probleme ale producției, munca lectorilor și eforturile lor de a face lecțiile ușor de înțeles de către marea masă a țăranilor, exemplificînd cele expuse cu ajutorul filmelor sau diafilmelor cu caracter didactic, planșe și alt material didactic.

Ziarele locale pot da un mare sprijin desfășurării în cele mai bune condițiuni a învățământului agrozootehnic pentru ca această formă accesibilă de ridicare a cunoștințelor profesionale ale oamenilor muncii din agricultură să fie larg răspîndită. La 1 martie se încheie aceste cursuri. Dar ceea ce s-a făcut cu acest prilej nu trebuie dat uitării. Urmează o nouă etapă, aceea a aplicării în producție a celor învățate, aplicarea noilor cunoștințe pe loturi experimentale și în producția mare. Continuînd să trateze aceste probleme, ziarele locale vor contribui la răspîndirea metodelor noi de lucru, la sporirea producției în agricultură.

La cercul agrozootehnic al colectivităților din comuna Adunați-Copăceni, raionul Giurgiu, regiunea București, exponatele sînt urmărite de colectiviști pe planșe.

PRESA LOCALĂ POATE ACORDA MAI MULTĂ ATENȚIE ACTIVITĂȚII SPORTIVE DE MASE

V. GRĂDINARU

Redactor șef adj. al ziarului „Sportul popular“

Înainte de eliberare, activitatea sportivă din țara noastră se situa la periferia țărilor europene. Despre sportul românesc se vorbea foarte puțin. Cîteva mii de sportivi, doar cîteva întîlniri cîștigate peste hotare, o medalie de argint la trei ediții olimpice, iată tabloul de ansamblu al activității sportive pe vremea regimului burghezo-moșieresc. Cît despre activitatea sportivă de mase, documentele vremurilor nu pot pomeni mai nimic.

Astăzi, în plină construcție a socialismului, despre sport se poate vorbi nemăsurat de mult. 2.500.000 de oameni ai muncii de toate vîrștele sînt organizați în Uniunea de Cultură Fizică și Sport, peste 10.000 de asociații sportive activează intens la orașe și sate. Rezultate? Participînd la trei ediții olimpice — în anii luminoși ai puterii populare — sportivii romîni au cucerit 27 medalii olimpice. Recorduri mondiale și titluri de campioni sau recordmeni mondiali au fost obținute de tinerii sportivi ai noii Romîni la atletism, handbal fete, parașutism fete și băieți etc. Participanții la competiții de mase, anual peste 3.000.000. Aceste cifre reprezintă doar un tablou sumar al activității sportive de azi. În anii de după eliberare, sub conducerea partidului, în patria noastră dragă sportul a căpătat un conținut nou, DE MASĂ. El a devenit parte integrantă a culturii noastre socialiste, contribuind la întărirea sănătății oamenilor muncii, la creșterea unei generații viguroase, capabile să îndeplinească în bune condițiuni sarcinile mărețe ale construcției socialismului.

Rezultatele frumoase obținute de-a lungul anilor de mișcarea sportivă din R.P.R. sînt o urmare și a sprijinului puternic acordat zi de zi de către presa noastră locală (regională și raională etc.). Alături de presa centrală și cea de specialitate, presa noastră locală, ducînd în mase cuvîntul partidului, a subliniat importanța culturii fizice și sportului în viață, a mobilizat organele și organizațiile obștești, a sprijinit organizarea diverselor competiții sportive, care au atras pe stadioane și în sălile de sport tot

mai mulți oameni ai muncii. Ajutorul presei locale a fost și este de mare preț pentru mișcarea sportivă.

În munca lor, sportivii, activiștii și membrii U.C.F.S. vorbesc prin ziarele locale și împărtășesc din experiența lor proprie, cer sprijin în traducerea în viață a obiectivelor U.C.F.S. pe plan local. Ziarele „Înainte“-regiunea Oltenia, „Secera și ciocanul“-regiunea Argeș, „Înainte“-Brăila, „Informația Bucureștiului“, „Steagul roșu“-București, (aceste două ziare din București au un profil special), cele din Tulcea, Timișoara, Baia Mare, Petroșani se preocupă cu atenție de oglindirea activității sportive, punînd accentul pe activitatea sportivă de mase.

Dezvoltarea sportului de mase se obține în primul rînd prin organizarea unor activități sportive largi pe plan local — activități de mase, cum sînt crosurile, Spartachiadele de iarnă și de vară, duminicile sportive etc. În această direcție, nu toate ziarele regionale și raionale, orașenești, arată o suficientă grijă. Aceasta și explică de altfel, într-o anumită măsură, faptul că în unele orașe și regiuni, calendarele competiționale locale n-au fost în totalitate îndeplinite (Iași, Hunedoara, Dobrogea, Suceava), o serie de acțiuni sportive fiind neglijate sau chiar suspendate.

O bună parte din ziarele locale fac loc tot mai mult materialelor și informațiilor în legătură cu sportul de performanță și mult mai puțin celor care se referă la activitatea sportivă de mase.

Iată, de pildă, ziarul „Steagul roșu“-Bacău: în anul acesta, de la 11 ianuarie și pînă la 5 februarie nu a publicat decît două articole privind Spartachiada de iarnă, unul la 12 ianuarie și celălalt la 19 ianuarie. Ambele materiale vorbesc, însă, numai despre activitatea sportivă de mase din orașul Roman și nimic despre cea din regiunea sau orașul Bacău. Sînt foarte multe numere în această perioadă, cînd despre sport nu s-a scris nimic sau cînd s-a făcut acest lucru, ziarul s-a rezumat la publicarea unor scurte știri sportive — Agerpres sau sport de performanță.

Ziarul „Făclia“-Cluj nu rămî-

ne nici el mai prejos. Cronicarii ziarului sînt preocupați mai mult de activitatea sportivă de performanță, concentrîndu-și eforturile în jurul activității studentești și în special a clubului sportiv „Știința“. Făcînd lectura unor numere din ziarul „Făclia“, începînd cu data de 18 decembrie 1960 și pînă la 5 februarie 1961, am constatat că ziarul — în afară de 2-3 știri scurte — n-a publicat nici un fel de material în legătură cu Spartachiada de iarnă sau activitatea sportivă de mase din școli, din ateliere, de la sate care se desfășoară în regiunea Cluj, angrenînd în competiții și acțiuni mii și mii de oameni ai muncii. Foarte just procedează „Făclia“ la 3 ianuarie a.c. publicînd „Calendarul sportiv al Clujului pe anul 1961“. Pozitiv este și faptul că în materialul respectiv se atrage atenția că atît consiliul U.C.F.S. pe plan regional, cît și cel orașeneșc la nivelul cluburilor și asociațiilor sportive vor organiza competiții departamentale (campionate școlare, inter-universitare, spartachiade etc.). Dar, de la publicarea materialului „Calendarul sportiv al Clujului pe anul 1961“ și pînă la 5 februarie a.c. în ziarul „Făclia“ n-a mai apărut nimic în legătură cu competițiile desfășurate în cadrul Spartachiadei de iarnă sau cu competițiile anunțate în calendar(!) De asemenea, ziarul a sprijinit prea puțin popularizarea sportului în instituții, întreprinderi și școlile din regiunea și orașul Cluj. La începutul acestui an nu este simțită de organele și organizațiile sportive din regiunea Cluj preocuparea ziarului pentru activitatea sportivă de mase. Desigur, organul de presă local are multiple și diverse sarcini de îndeplinit. Dar, o asemenea sarcină, ca sprijinirea activității sportive de mase nu ar trebui să fie neglijată. Iată de ce trebuie să subliniem faptul — cu părere de rău — că contribuția regiunii Cluj la activitatea sportivă de performanță internațională a țării este sub posibilități. Clubul „Știința“ a dat puțini performeri de valoare internațională, puțini sportivi valoroși pentru loturile olimpice. Nici nu e de mirare. Organele sportive locale și presa lo-

cală n-au acordat, în primul rînd, un suficient sprijin activității sportive de mase.

Consider că și unele ziare din regiunea Iași, ziarul „Drum nou“, regiunea Brașov se ocupă insuficient de activitatea sportivă de mase. Pozitiv, însă, la ziarul „Drum nou“ este faptul că, în ultima vreme, s-a preocupat totuși de activitatea turistică. Printr-o serie de materiale și fotografii publicate în paginile zărilor, oamenii muncii din oraș și regiune sînt îndrumați spre practicarea turismului — sport popular, cel mai puțin costisitor, educativ și dătător de sănătate. Fotografiile pe trei coloane la sîniș, din pagina întia (12.I.1961), cele de turism din 15.I. și 24.I și mai ales fotoreportajul îndemn la drumeție „În Poiana Brașov“, pagina treia, ziarul din 5.II. a.c., stîrnesc pasiunea turiștilor de a vizita munții, îndeamnă oamenii muncii din regiunea Brașov spre turism, îi cheamă să-și petreacă o parte din timpul lor liber în mijlocul naturii noastre minunate.

Multe ziare raionale și regionale consideră activitatea sportivă de mase ca obiectivul nr. 1 al U.C.F.S. și de aceea ele acordă sprijinul cuvenit. Printre ziarurile regionale și raionale care sprijină larg, continuu și organizat acțiunile sportive de mase inițiate de consiliile U.C.F.S. locale, ziarul „Înainte“ al regiunii Oltenia ocupă un loc frun-

taș. Articolele documentate scrise pe tema activității sportive de mase, materialele publicate în legătură cu Spartachiada de vară sau de iarnă oglindesc preocuparea, atenția zărilor și cronicarilor săi față de sportul de mase, care poate și trebuie să antreneze tot mai mulți oameni ai muncii pe stadioanele și terenurile de sport ale Olteniei. Pe această linie pot fi citate și alte ziare ca: „Informația Bucureștiului“, „Steagul roșu“-București. De pildă „Informația Bucureștiului“ de la 1-I a.c. și pînă la 10 februarie a.c. a publicat 3 mari articole despre Spartachiada de iarnă și aproape 20 diverse materiale de proporții reduse despre activitatea sportivă de mase, sportul școlar, campionat pe asociații etc.

Pentru a stimula activitatea sportivă de mase, ziarul „Înainte“-Oltenia a publicat la 11.I.a.c., un amplu material intitulat „Pentru succesul Spartachiadei de iarnă“, material scris cu o deosebită competență. El atrage atenția că ediția anterioară a acestei competiții de mase a angrenat 83.993 tineri și tîne, că „Spartachiada tineretului“ din iarna trecută a contribuit în mod serios și în privința creșterii numărului de membri ai U.C.F.S., a purtătorilor de insignă G.M.A., a bazei materiale a asociațiilor sportive. Pentru a sublinia valoarea articolului respectiv și a problemelor ce le ridică, voi cita

doar două paragrafe: „Organizarea actuala ediții a Spartachiadei de iarnă are ca scop să contribuie la educația comunistă a tineretului, la întărirea și menținerea sănătății oamenilor muncii, să dezvolte interesul maselor de tineri pentru practicarea organizată a sportului, dîndu-le astfel și posibilitatea pentru trecerea normelor complexului sportiv G.M.A., — baza sistemului nostru de educație fizică“ Și mai departe ziarul arată „...Succesul acestei mari competiții de mase depinde însă și de continua îmbunătățire a mijloacelor și formelor de propagandă și agitație sportivă. Folosirea de expuneri în jurul rolului și sarcinilor culturii fizice și sportului, în problema Spartachiadei, precum și întrebunțarea mai largă a mijloacelor tehnice de agitație, ca stațiile de radioficare, panouri pe teme sportive etc., va contribui la creșterea participării oamenilor muncii în întrecerile sportive din cadrul Spartachiadei“.

Consider că un asemenea mod de a aborda problemele activității sportului de mase nu-i face unui ziar orășenesc, raional sau regional decît o deosebită cinste. Un asemenea material mobilizator poate fi dat drept exemplu.

Dar ziarul „Înainte“ nu se mîrginește numai la publicarea acestui articol. La 15 I.a.c., deci la puțină vreme, publică pe trei coloane în

Aspect de la competiția de masă, „Spartachiada tineretului“

pag. I o frumoasă fotografie din sportul la sate, la 18.I. a.c. o casetă „Cupa satelor“, la 24.I.a.c. un material „Spartachiada de iarnă a tineretului în raionul Caracal“ apoi, continuând campania de sprijinire a Spartachiadei de iarnă, publică materialul: „Ne mulțumim numai cu atât?“ Și pentru a întregi efortul privind popularizarea sportului în masele de tineri, ziarul își face obiceiul de a publica știri din sportul de mase școlar și alte știri sportive în care sînt oglindite acțiuni de mase ale elevilor. Cum era și firesc, ca urmare a acestui sprijin acordat mișcării sportive, s-au obținut rezultate frumoase, scoțîndu-se astfel în relief și mai mult rolul ziarului comunist nu numai ca un propagandist și agitator colectiv, dar și ca un organizator colectiv. Pot fi date ca exemple realizările obținute în regiunea Oltenia, în asociațiile sportive din raioanele Caracal, Craiova, precum și în cele din orașele Tr. Severin și Craiova unde s-au obținut succese frumoase. A crescut și s-a consolidat deosebit și activitatea sportivă la sate (Celaru, Băbiciu, Bechet, Malul Mare etc.).

Materialele publicate în anumite perioade și în funcție de calendarul sportiv local sprijină munca consiliilor U.C.F.S., contribuie ca activitatea de cultură fizică și sport să-și întărească caracterul de mase, să nu se negligeze aspectul recreativ și atractiv al mișcării sportive. Redactorii ziarelor „Înainte“ (Oltenia), „Secera și ciocanul“ (Argeș), „Steagul roșu“ (București), „Înainte“ (Brăila) etc. se ocupă intens de popularizarea sportului în școlile de toate gradele, în întreprinderi, la sate, a turismului care trebuie să aibă o largă răspîndire în mase și un cadru bine organizat. Materialele publicate au avut darul să stimuleze activitatea sportivă la sate, în școlile profesionale de ucenici, în întreprinderile din orașe, să atragă pe stadioane numeroși tineri — fete și băieți.

Departate de a face o analiză a rubricii de sport din presa locală, în materialul acesta am urmărit să scot doar în evidență faptul că presa locală are posibilitatea să se preocupe mai mult de problemele

sportului de mase, baza dezvoltării mișcării noastre de cultură fizică și sport.

Importantele concursuri cum sînt Spartachiadele de iarnă și de vară, ca și alte competiții au drept scop atragerea în mișcarea de cultură fizică și sport a unui număr cît mai mare de tineri. Acest lucru trebuie să-l oglindească presa locală, popularizînd experiența activiștilor sportivi fruntași, relevînd succesele obținute și criticînd cu tărie lipsurile. Consider că este necesar să se dea mai multă atenție mobilizării maselor la trecerea normelor G.M.A. și popularizării unor activități sportive cît mai complexe (gimnastică, atletism, handbal, volei, rugbi) și nu numai fotbalului!

E drept că informațiile sportive sînt foarte solicitate de cititori. Și este firesc. Dar militînd în permanență pentru dezvoltarea continuă a sporturilor de mase, pentru o activitate sportivă cît mai complexă, și rezultatele vor fi mai importante, iar cititorilor le vom putea furniza informații și mai interesante.

LUPTĂTORUL ANTINAZIST PETER METER ÎN FAȚA JUSTIȚIEI VEST-GERMANE

Peter Meter a fost membru al Partidului Comunist German. În octombrie 1933, Meter a fost arestat de naziști și condamnat la 18 luni închisoare. Imediat după ce a fost eliberat, el a reluat lupta politică ilegală. Naziștii l-au arestat însă curînd din nou, condamîndu-l de data aceasta la 12 ani închisoare.

Zilele acestea Meter a declarat următoarele în fața tribunalului din Köln: „În 1945, noi am părăsit lagărul de concentrare cu voința fermă de a construi o Germanie nouă, care să devină un centru al păcii și în care să nu se poată repeta domnia groazei“.

Anul trecut, Peter Meter a început să editeze la Köln un ziar nou intitulat: „Rheinische Stimme“. După apariția a numai trei numere, ziarul a fost interzis, iar Meter arestat. În prezent, tribunalul din Köln încearcă să-l condamne ca „instigator împotriva ordinii constituționale“.

Merită să fie reținut faptul că argumentele aduse de procurorul de stat vest-german sînt aproape identice cu cele ale naziștilor care l-au trimis pe Peter Meter pentru mulți ani în lagărul de concentrare.

DAȚI AFARĂ TITLURILE „CUMINȚI“!

GEORGE CIUDAN

(„Flacăra“)

Trebuie să spunem din capul locului, că în ultima vreme atît în presa centrală cît și în cea locală sporește cu fiecare zi numărul titlurilor frumoase, atrăgătoare, scurte, care te îmbie la citit. Răsfoiți colecțiile „Științei“, „Științei tineretului“, „României libere“, răsfoiți colecțiile ziarelor locale și veți avea multe bucurii în acest sens. Dar cum scopul acestui articol este altul (l-ați aflat chiar din titlul acestor rinduri), fie-ne îngăduit să vorbim despre unele neajunsuri ce stînjenesc munca noastră, în materie de titluri.

Cred că nu se pot da definiții infailibile în ce privește titlurile din presă. Nici rețete. Dar putem spune că un titlu e oglinda, e ochiul care îți face semn la lectură. Și-acum, măi frații mei de drum și de condei, aș vrea să vă amintesc cîteva titluri care, după părerea mea nu sînt nici vii, nici moarte; toate au o trăsătură comună: sînt scrise, nu după șablonul 4, ci după șablonul 5, adică sînt cumiști. E necesară o precizare: nu au fost căutate cu luminarea, ci au fost găsite la întimplare. Lucrul acesta se poate vedea, de altminteri, și după data, aproape aceeasi, la care au apărut ziarele respective. La 27.I.1961 ziarul „Crișana“ din Oradea publică pe pagina întâia un reportaj avînd supratitlul: „Noutăți în întrecerea colectivităților“, după care urmează titlul: „Colectivității din Olari urmăresc realizarea obiectivelor“. După citirea acestui titlu, se naște o întrebare firească: bine, dar orice întrecere are obiective, că altfel n-ar fi întrecere. Una la mină. În general, în toate întrecerile se urmăresc obiectivele, că dacă nu s-ar urmări, n-ar exista întrecere. Deci, a doua la mină. Mai departe. Este acesta un titlu de reportaj? Nu. E un titlu de articol. (Da, cînd se dă un titlu, trebuie să se țină seama și de genul materialului.) Încă ceva. E acesta un titlu care te îmbie la citit? Cam greu. O precizare: păcat că autorul n-a găsit un titlu mai atrăgător, deoarece reportajul, în general, e bine scris și are un conținut bogat de idei. Să părăsim Crișul și să ne apropiem de orașul de pe Mureș, la Arad, la

redacția ziarului „Flacăra roșie“. În numărul din 29.I.1961, ziarul publică un articol deosebit de bogat în fapte care au darul să-l informeze pe cititor despre realizările mari înfăptuite în Arad. Titlul acestui articol sună așa: „Orașul nostru devine tot mai bogat, mai frumos“. Apoi, imediat sub titlu, sînt publicate consecutiv următoarele subtitluri: „Au fost date în folosință 221 apartamente“, „32 km. de străzi asfaltate și pietruite“, „Mărfuri vindute în valoare de zeci de milioane de lei“, „Noi unități comerciale“, „Peste 22 milioane lei investiții pentru învățămînt și 36 milioane pentru sănătatea publică“. Ce se întîmplă cu asemenea materiale bune și necesare? Se poate întîmpla ca să nu fie citite. De ce? Pentru că am dat cititorului totul în cîteva rinduri, pentru că am spus totul în titlu și în subtitluri. Iată deci, cum materiale valoroase, ca cel publicat de „Flacăra roșie“ pot să aibă cititori mai puțini din pricina unui titlu comun și a unor subtitluri bune, dar plasate neîndeminate.

De multe ori cînd dai cu ochii de un titlu treci peste el ușor, deși el anunță tratarea unei probleme majore. Ți se pare că acest titlu l-ai mai citit odată, de două ori, de zece ori undeva, într-un ziar, sau pe prima copertă a unei broșuri.

Reporterul, ori de cîte ori se așează la masa de scris este dator să aibă în vedere că materialul său e citit nu numai de redacția respectivă, nu numai de eroii satului sau întreprinderii respective, ci de mase cît mai largi de cetățeni. De aceea interesul cititorului, indiferent cine este el, trebuie stîrnit de la început, de la titlu. Or, un asemenea titlu „Trebuie să cîștigăm întrecerea“ apărut în „Steaua roșie“ (27.I.1961) din Tîrgu Mureș are darul a chema la citit doar pe muncitorii de la fabrica de cherestea din Toplița și mai puțin pe cititorii altor întreprinderi. Pentru că asemenea titluri chiar juste fiind, chiar scrise la modul imperativ, ispitesc prea puțin ochiul cititorului.

Am întîlnit și unele titluri, ca să spun așa, lipsite de decență. Re-

porterul de la ziarul raional „Steaua roșie“, din Alba Iulia are să sară în sus, reproșîndu-mi: „Stai, tovarășe, nu te grăbi. Am dreptate. Am respectat adevărul.

Am scris un reportaj despre innoirile ce s-au petrecut în comuna Valea Dosului, de aceea am intitulat reportajul astfel: „Popas la Valea Dosului“.

Da, tovarășe reporter, așa se numește comuna. N-ai ce să-i faci. Dar reportajul dumițale îl citești nu numai cetățenii din comuna aceasta, ci mii și mii de cititori din alte sate ale raionului Alba, care au alte nume. Probabil că aceștia, ca și subsemnatul, au zîmbit cînd au dat cu ochii peste acest titlu, care în numele „obiectivității pure“ te face să rizi și să roșești nișel. Iată deci că sînt cazuri cînd, pentru decență, „adevărului pur“, trebuie să-i dai un titlu lipsit de indecență.

Redacția revistei „Presa noastră“ m-a rugat ca în acest articol să împărtășesc confrăților mei cîte ceva din experiența mea în materie de titluri. Trebuie să spun, de la bun început, că de cînd fac gazetărie, am săvîrșit destule greșeli în acest sens. N-am o evidentă a titlurilor cenușii pe care le-am dat unor articole și reportaje pe care le-am scris, dar vă spun cu mîna pe inimă: am destule titluri proaste pe conștiință. Cred însă că e mai înțelept și mai practic, ca să vorbesc nu despre eșecurile mele privind titlurile, ci despre unele succese modeste în acest sens.

În urmă cu cîteva ani, redacția ziarului la care lucram m-a trimis într-un sat din regiunea Argeș, pentru ca să scriu un reportaj despre activitatea culturală în sprîjinul campaniei de recoltare. M-am documentat la sfat, la corpul didactic din comună, mi-am umplut carnetelul cu notițe și m-am îndreptat spre căminul cultural. Întrucît n-am mai fost niciodată în comuna aceasta, am întrebat pe primul ieșit în cale, un copil de 10—11 ani: „Băiete, unde e căminul cultural?“ Băiatul mi-a răspuns într-o clipă: „Nene, păi căminul cultural s-a mutat la arie, zău!“ La început am crezut că băiatul m-a lufat peste picior, mai

cu seamă că mi-a răspuns din goană. Dar în momentul când am ajuns la arie, m-am convins că băiatul mi-a dat un răspuns pe cit de serios, pe atât de frumos. Brigada artistică de agitație, toate formele de activitate ale căminului cultural, erau scoase din localul căminului și mutate la arie, acolo unde oamenii se întreceau să citească cit mai grabnic bătaia recoltelor. Am venit la redacție, am scris reportajul și l-am intitulat „Căminul cultural s-a mutat la arie“. În general, materialul a fost apreciat ca bun, iar titlul ca foarte bun. Al cui era meritul pentru acest titlu? Al reporterului? Da și nu. Primul merit era al băiatului care mi l-a dat. Mai departe. Unii reporteri (și eu m-am numărat printre aceia) cred că atunci când ai de scris un reportaj pe probleme economice, e foarte dificil să găsești un titlu mai atrăgător. Lucrurile nu stau așa. Să vedeți. În urmă cu doi ani, redacția unde lucrez („Flacăra“) m-a trimis în regiunea Dobrogea să scriu un reportaj despre două gospodării agricole de stat, care au aceleași condiții pedoclimatice, aceeași forță de muncă, același grad de mecanizare, dar n-au aceleași rezultate în producția agricolă. Am discutat cu muncitorii, cu inginerii, cu inginerii șefi și am aflat de ce la o gospodărie s-au obținut rezultate frumoase, iar la cealaltă rezultate mai puțin frumoase. Cauza a fost una: la o gospodărie n-a fost aplicat întreg complexul de măsuri agrotehnice. Inginerul șef al acestei gospodării a căutat să-mi demonstreze că la gospodăria unde lucrează dumnealui s-au obținut rezultate mai slabe datorită unei condiții absolute obiective: din pricina Mării Negre care e cu câteva sute de metri mai departe de gospodăria unde lucrează dumnealui. Fapt pentru care inginerul șef era supărat foarte pe Marea Neagră care nu-i bincuvintează ogoarele cu clima ei priel-

nică. M-am consultat cu câțiva specialiști și mi-au spus că diferența de depărtare de Marea Neagră cu câteva sute de metri nu influențează cu nimic asupra producției agricole. Am scris reportajul și l-am intitulat astfel: „Un om s-a supărat pe Marea Neagră“. Părerea mea e că-i un titlu frumos, mai puțin comun, și ceea ce e important e faptul că e legat în mod organic de întregul reportaj. Imi era cu mult mai ușor să dau acestui reportaj unul din următoarele titluri arhicunoscute: „Aceleași condiții, rezultate deosebite“, sau „De ce e producția mică la gospodăria agricolă X“ sau „Agrotehnica înaintată ne ajută să sporim producția agricolă“ sau etc. etc. Cu voia d-voastră, încă un exemplu. Recent redacția m-a trimis într-un sat din Bărăgan în vederea scrierii unui reportaj din care să reiasă felul în care deputații comunali au sprijinit transformarea socialistă a agriculturii. Bineînțeles că documentarea am făcut-o la comitetul executiv al sfatului popular. După o discuție de vreun ceas cu președintele sfatului, acesta imi face o propunere: „Pentru ca reportajul să iasă așa cum trebuie, n-ar fi mai bine să-i chemăm aci pe cei 35 de ambasadori, să stați de vorbă cu dumnealor?“ Iarăși mi-am zis: președintele ăsta mă ia cu maxime. Dar el insistă: Să-i chemăm pe ambasadori! Cine sînt ăștia? — am întrebat nedumerit. Păi, deputații comunali, tovarășe ziarist, precizează grav președintele sfatului. Nu sînt ei aleșii și trimișii cetățenilor din comună? I-am mulțumit președintelui că m-a ajutat să dau reportajului meu un titlu frumos: „35 de ambasadori“. Trebuie să vă spun că subtitlurile reportajului le-am aflat de asemenea din gura acestor ambasadori, adică deputați comunali.

Ce reiese din aceste exemple? Că noi, redactorii și reporterii, sîntem citeodată șabloniști, că viața

e deosebit de vie, variată și colorată. Ce reiese din aceste exemple? Că oamenii simpli despre care scriem au gură de aur, că au o limbă plastică, simplă și frumoasă, capabilă să emoționeze pe cititor. Să folosim această limbă în materialele noastre, începînd chiar cu capul acestor materiale, cu titlurile.

Sînt unii dintre noi, de ce să n-o spunem, care predau un material șefului de secție, sau secretariatului de redacție, fără titlu. Aceasta se întîmplă de multe ori datorită comodității noastre. Lasă, zicem, să-i dea titlu șeful de secție, sau secretariatul. E un obicei prost, tovarășe, care n-are nimic comun cu meseria noastră. Nu spun că nu se poate întîmpla ca un titlu pe care-l dă șeful de secție sau secretarul de redacție să nu fie bun, atrăgător. Dar ce s-ar întîmpla dacă șeful de secție și secretarul de redacție ar da titluri la toate materialele din ziar? Ar semăna între ele ca două picături de apă. Ceea ce e foarte rău. În al doilea rînd, nici șeful de secție, nici secretarul de redacție n-au fost în documentare în orașul sau satul despre care vorbești dumneata în material. Ei au mai puține șanse să găsească un titlu frumos, deoarece nu ei, ci dumneata ai aflat din gura oamenilor despre care scrii o mie de lucruri interesante. De aceea, tovarășe șefi de secție, tovarășe secretari de redacție, nu primiți niciun material al redactorilor și reporterilor fără titlu. Dacă există pe undeva asemenea „tradiții“ să le desrădăcinăm.

Tovarăși reporteri, confrăți de drum și de condei! Să ținem la titluri ca la ochii din cap. Aceasta să ne fie lozincă: titluri scurte, frumoase, atrăgătoare ca un magnet. Dați afară titlurile cumînți, palide, lipsite de farmec și de magnet!

„FEBRUARIE (15—16)“

Organul Comitetului raional din Verde al Partidului
Comunist din România, Secțiunea București.

ION BABICI

Asistent universitar

Aplicînd în practică hotărîrile Congresului al V-lea din decembrie 1931, Partidul Comunist din România a reușit să obțină importante succese în organizarea și conducerea luptelor masei muncitoare. Partidul a inițiat, organizat și condus marile acțiuni muncitorești din anii crizei economice mondiale a sistemului capitalist, acțiuni care au culminat cu eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933.

O mare însemnătate pentru pregătirea luptelor muncitorești din 1933 a avut-o Conferința pe țară a muncitorilor ceferiști, ținută la București în martie 1932, pe baza hotărîrilor C.C. al P.C.R. Cu acest prilej, a fost ales Comitetul Central de acțiune pe țară al muncitorilor ceferiști care a îndeplinit, sub în-

politic antiimperialist, antifascist, antirăzboinic. Ele au apărut interesele naționale ale poporului și au avut în același timp un profund caracter internaționalist. Evenimentele din 15—16 februarie 1933 au constituit pe plan mondial prima mare ridicare de masă la lupta antifascistă din Europa, după instaurarea dictaturii hitleriste în Germania.

Subliniind importanța istorică a luptelor revoluționare din 1933, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej arată că „luptele ceferiștilor și petroliștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare împotriva fascismului, lovind în politica de fascizare a țării și de înfeudare a ei față de imperialism, pricinuind căderea guvernului călăului Vaida și avînd ca urmare totodată întărirea influenței și legăturilor partidului cu masele, partidul însuși întărindu-se prin intrarea în rîndurile sale a elementelor celor mai combative, mai revoluționare, mai călitate în focul acestor mari lupte“.¹⁾

Partidul Muncitoresc Român acordă o mare atenție cinstirii tradițiilor revoluționare ale proletariatului și ale poporului român, între care luptele din 1933 ocupă un loc deosebit de important. Cinstirea acestor tradiții de luptă își găsește cea mai deplină expresie în zilele noastre în munca plină de avînt a poporului muncitor pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră.

★

În vara anului 1933, cînd în Capitală se judeca la Consiliul de război procesul înscenat conducătorilor luptelor muncitorești din ianuarie-februarie²⁾, pe întreg cuprinsul țării și peste hotare s-au desfășurat numeroase manifestări de solidarizare cu conducătorii acestor lupte, aflați în fața tribunalului burghezo-moșieresc. Prin glasul puternic al conducătorilor luptelor eroice ale muncitorilor ceferiști și petro-

¹⁾ Gheorghe Gheorghiu-Dej; Articole și Cuvîntări, ed. IV, E.S.P.L.P., 1956, pag. 378.

²⁾ Procesul s-a judecat de două ori. Prima dată la București, între 17 iulie și 20 august 1933, de către Consiliul de război al Corpului II Armată și a doua oară la Craiova, între 4 iunie și 1 iulie 1934 de către Consiliul de război al Corpului I Armată în urma casării, la 29 martie 1934, a sentinței de la București.

drumarea directă a C.C. al Partidului Comunist, rolul de stat-major al luptelor ceferiștilor. În fruntea acestui Comitet Central de acțiune pe țară a fost ales ca secretar tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, care a desfășurat o intensă și multilaterală activitate de pregătire și organizare a luptei ceferiștilor, combătînd cu tărie manifestările unor elemente oportuniste.

Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933, organizate și conduse de partidul comunist, constituie un moment deosebit de important în istoria celor 40 de ani de existență glorioasă a partidului nostru. Ele au arătat că proletariatul stă de strajă intereselor fundamentale ale poporului, au dovedit maturitatea revoluționară a clasei muncitoare și creșterea rolului conducător al partidului comunist în lupta tuturor celor exploatați și asupriți. Aceste eroice lupte au avut un caracter

liști în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, procesul s-a transformat într-o tribună de demascare a claselor dominante exploatoare.

În cadrul rubricii noastre „Din trecutul de luptă al presei comuniste” vom prezenta una din multiplele forme de solidarizare cu conducătorii neînfricați ai luptelor de la Grivița și anume editarea unor ziare care cereau eliberarea lor. Printre aceste publicații se număra și gazeta „Februarie (15-16)”.

Din inițiativa și sub directa îndrumare a partidului comunist, a apărut în august 1933 o gazetă ilegală, intitulată semnificativ „FEBRUARIE (15-16)”. Gazeta, care prin numele său își mărturisea admirația și mândria pentru luptele eroice ale ceferiștilor din memorabilele zile de 15-16 februarie, avea ca subtitlu: „Organul Comitetului raional din Verde (azi „Grivița Roșie” — n.a.) al Partidului Comunist din România, Secțiunea București”¹⁾.

Gazeta „Februarie (15-16)” avea un format modest și era șapirografiată. Au apărut în total 4 numere, în perioada august 1933 — 11 februarie 1934. Pe frontispiciul gazetei era scrisă chemarea lansată de Marx și Engels în „Manifestul Partidului Comunist”: „Proletari din toate țările, uniți-vă!”.

Cuprinsul primului număr din august 1933, care însumează 4 pagini, este variat și interesant. În articolul intitulat „Sentința din procesul ceferiștilor și datoria noastră de clasă” se înfiera sentința criminală dată de către clasele exploatoare în procesul înscenat conducătorilor luptelor din februarie 1933. Gazeta, demascând substratul sentinței, releva: „dacă prin singerosul masacru de la Grivița, burghezia a crezut că va putea înăbuși luptele muncitorilor, în fruntea cărora s-au pus ceferiștii, apoi prin această sentință burghezia a urmărit să legifereze teroarea în masă și să smulgă din sânul muncitorilor pe conducătorii hotărâți și cinstiți.”

Articolul descrie eroismul, patriotismul, internaționalismul și combativitatea conducătorilor luptelor de la Grivița, subliniind că: „În loc de acuzați, acești tovarăși s-au arătat aprigi acuzatori ai regimului de foame și teroare. Cu fruntea sus au susținut ei rolul pe care l-au avut în eroica luptă a ceferiștilor pentru muncă și piine.”

În fața tribunalului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a vorbit ore întregi despre activitatea pe care a dus-o în cadrul Comitetului Central de acțiune, care, sub conducerea partidului, a avut un rol hotărâtor în organizarea luptei muncitorilor ceferiști. Arătând că muncitorii nu puteau sta cu brațele încrucișate atunci când drepturile le erau nesocotite și încălcate, organizațiile le erau desființate și conducătorii arestați, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a declarat deschis: „Legal sau nu, muncitorii s-au adunat, au manifestat și au luptat pentru apărarea drepturilor lor și ale clasei din care fac parte. Iar dacă se interzicea dreptul de întrunire și manifestare, ei erau datori s-o facă, căci înaintea oricăror legi stă dreptul muncitorilor la viață”²⁾.

Relevând care sînt sarcinile muncitorilor, în frunte cu comuniștii, gazeta, în același articol, recomanda

ca „în toate fabricile și atelierelor să se aleagă comitete de acțiune și prin întruniri, iscălituri de proteste în masă, manifestații de stradă și la poarta fabricilor, să ducem lupta:

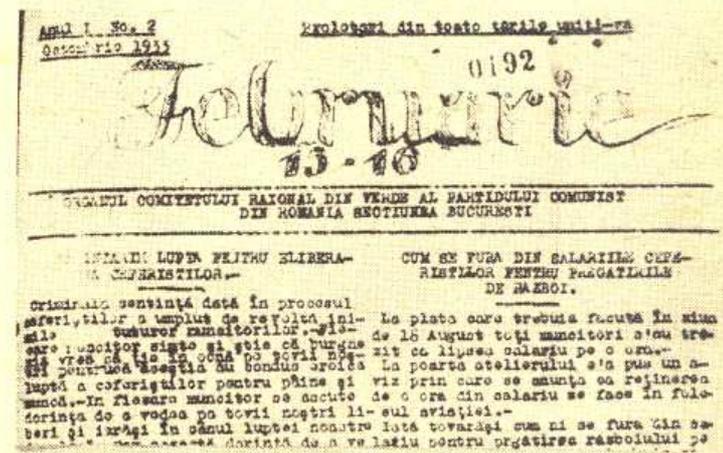
pentru eliberarea ceferiștilor;

pentru pensii de stat familiilor celor uciși și răniți la Grivița;

pentru regim politic în închisori.”

În apelul intitulat: „Către muncitorii din Verde”, Organul Comitetului raional din Verde al P.C.R., Secțiunea București, se adresa maselor muncitoare din cartierul Griviței Roșii, să-și intensifice lupta pentru eliberarea conducătorilor muncitorilor ceferiști și petroliști. Apelul sublinia că: „Este o datorie de conștiință și de elementară solidaritate de clasă de a ajuta pe muncitorii căzuți în luptele din februarie. Este o datorie a noastră, tovarăși, de a nu uita o clipă pe acei muncitori care au fost trimiși la ocnă pentru că au apărat cu atîta demnitate muncitorimea ceferistă în fața asasinilor ei!”

Tot în primul număr al gazetei apare ca supliment poezia intitulată semnificativ „15-16 Februarie C.F.R. — Grivița”, închinată luptătorilor-eroi din 1933. În poezie sînt descrise condițiile mizerabile în care trăiau și munceau ceferiștii, nemulțumirile lor

creșcînde. Revendicările și lupta muncitorilor ceferiști sînt redade impresionant:

„Vin cetele negre, / Vin robii muncii, / În cîrduri vin sute / Înrobite, bătute, / Femeile vin cu copii, / O gură, o sută, o mie... / Ca una / Repetă într-una: / — Vrem piine! / — Vrem muncă! / — Vrem viață mai bună! / O gură, o sută, o mie... / Și ura-mpotriva urgiei barbare / S-aprinde în piepturi trudite...”

Sumarul numărului 2 al gazetei din octombrie 1933 se ocupă cu problemele cele mai acute ale vremii. Spicium din el articolele: „Să întărim lupta pentru eliberarea ceferiștilor”, „De la atelierelor C.F.R. Grivița”, „Cum se fură din salariile ceferiștilor pentru pregătirea de război”, „Direcția C.F.R. face noi manevre” etc.

În articolul intitulat „Să întărim lupta pentru eliberarea ceferiștilor” se arăta printre altele: „Criminala sentință dată în procesul ceferiștilor a umplut de revoltă inimile tuturor muncitorilor”.

Adresîndu-se muncitorilor din cartierul Grivița Roșie gazeta scria: „În sectorul Verde unde au avut loc eroicele lupte din februarie, în fabricile în care răsunetul luptelor ceferiștilor a scos în primul rînd pe

¹⁾ Exemplare din gazeta „Februarie (15-16)” se păstrează în prezent la Arhiva Centrală a Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. (Nr. 1, 2 și 3 din august, octombrie, noiembrie 1933. Nr. 4 din februarie 1934 lipsește din colecție).

²⁾ „Din dezbaterile procesului muncitorilor ceferiști în fața Consiliului de război al Corpului II Armată din București”. Broșură apărută în editura P.C.R., în ianuarie 1934, pag. 14.

muncitori să se solidarizeze cu ceferiștii, muncitorii trebuie să se manifeste și mai puternic, prin intrări demonstrative, demonstrații de stradă pentru eliberarea ceferiștilor...”

Articolul se încheie cu lozincă înflăcărată: „Trăiască lupta revoluționară pentru eliberarea ceferiștilor!”

Editorialul numărului 3 al gazetei din noiembrie 1933 este consacrat împlinirii a 16 ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. În acest articol redacțional intitulat „Trăiască Revoluția din Octombrie” se face bilanțul realizărilor strălucite obținute de poporul sovietic sub înțeleapta conducere a P.C.U.S. pe drumul construirii socialismului.

Printre altele gazeta subliniază că: „În 16 ani de zile, luptând cu piedicile, boicotul și atacurile armate ale burgheziei, muncitorimea și țărănimea din Uniunea Sovietică au arătat întregii lumi și în primul rând poporului muncitor de pretutindeni ce este capabilă să înlăturească muncitorimea la putere”.

În articol se relevau transformările revoluționare înlăturate în anii Puterii Sovietice, menționându-se că „Dintr-o țară înapoiată, așa cum era Rusia țaristă, Uniunea Sovietică este astăzi (în 1933 — n.a.) una din primele țări industriale din lume”.

Idealurile pentru care au militat în trecut masele muncitoare sub conducerea comuniștilor, luptă care și-a găsit un puternic ecou în coloanele gazetei „Fe-

bruarie (15—16)” s-au înlăturate în anii regimului democrat-popular.

Astăzi, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român se făurește o Românie nouă, socialistă, la temelele căreia un aport deosebit de important l-au adus luptătorii comuniști, care s-au jertfit în anii ilegalității, în lupta dusă pentru doborârea sîngerosului regim burghezo-moșieresc.

★

Apariția gazetei „Februarie (15—16)” constituie un fapt însemnat din istoria celor patru decenii de luptă eroică a partidului nostru, sub steagul invincibil al marxism-leninismului.

Gazetele raionale editate de partidul comunist în condițiile grele ale ilegalității, printre care un loc de frunte îl ocupă și „Februarie (15—16)”, urmînd exemplul „Scînteii” ilegale, au dus o luptă susținută pentru răspîndirea lozincilor și sarcinilor partidului, pentru apărarea intereselor maselor muncitoare, mobilizîndu-le la luptă împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru făurirea unei vieți noi, fericite.

Ceea ce în anii regimului burghezo-moșieresc, ai fascismului și ai pregătirilor războiului imperialist era un vis pentru presa comunistă, a devenit în prezent o realitate vie, cînd, sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român, poporul nostru muncitor luptă pentru desăvîrșirea construcției socialiste în Republica Populară Romînă.

LA CASA ZIARIȘTILOR

ADUNĂRI ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR

11 februarie, ora 8 seara. Sala de festivități a Uniunii Ziariștilor din R.P.R. este plină pînă la refuz. Sînt prezenți ziariști din toate redacțiile ziarelor din Capitală, veniți pentru a participa la festivitatea organizată de Uniunea Ziariștilor în colaborare cu redacția ziarului „Neuer Weg” în întîmpinarea alegerilor de la 5 martie.

Cu acest prilej a luat cuvîntul tov. Const. Sîrbu, de la ziarul „România liberă”. Vorbitorul, după ce a trecut pe scurt în revistă marile înlături ale poporului nostru sub conducerea înțeleaptă a partidului, a povestit întîmplări trăite în activitatea de ziarist cu pri-

lejul alegerilor. În încheiere, tov. Const. Sîrbu și-a manifestat bucuria că și din rîndul ziariștilor fac parte candidați ai F.D.P., semn de prețuire a muncii de ziarist.

★

O altă adunare a ziariștilor din Capitală a avut loc sîmbătă 25 februarie. Cu această ocazie, tov. F. Brunea Fox, într-o spirituală expunere, agrementată cu reportaje și documente apărute în ziarele din anii 1925—1938 a ilustrat într-un mod satiric momente „pitorești” din acea epocă cu moravurile ei politicaniste, corupte, venale.

Vorbitorul a făcut această evocare a trecutului pentru a scoate în evidență prin contrast și a înlături tabloul vremii luminoase și constructive de astăzi, descriînd în sugestive și impresionante imagini viața plină de muncă și de avînta poporului muncitor, constructor al socialismului. El a portretizat cîteva figuri de deputați pe care i-a cunoscut în anii regimului nostru democrat-popular, figuri proiectate de mărețele înlături din patria noastră.

Evocarea tov. F. Brunea-Fox a fost urmărită cu viu interes de un numeros auditoriu.

DIN FAUNA PRESEI BURGHEZE DE ODINIOARĂ

DOMNUL JEAN GAZETARUL...

MARIA ARSENE

Il chema Jean. Noi, copiii din mahalaua Tăbăcarilor — care se-ntindea de la podețul Tabaci și pînă la podul Lemaitre — îi spuneam „domnul Jean”. Dealtminteri tot astfel îi ziceau și ceilalți locuitori.

Domnul Jean era subțirel la trup. Purta ghetе cu elastic înfășurate în șei albe de postav — în centru li se spunea ghetre — pantaloni reiați, o redingotă de ginere, guler Take Ionescu, gambetă și monoclu. Dar asta doar de sft. Ion, 10 mai, sft. Dumitru și-n ziua alegerilor.

Bun și cumsecade suflet domnul Jean. Era gazetar. Mare gazetar și protector al mahalalei noastre — el o botezase „cartier” — furată de legi și uitată de dumnezeu. Cu cine nu stătea dumnealui de vorbă? Cite legături sus-puse nu avea? Un întreg Ierusalim de sfinți și sfintuleși care stăteau smirnă înaintea lui și au așteptau decît un semn ca să-l servească...

Păcat că domnul Jean, deși se trăgea chiar din Tabaci, fiind fiul lui Marinică circiumarul care a dat de cinci ori faliment și odată de dambla, care l-a și răpus (dar poci să te iei după gurile rele?) păcat spun că dumnealui dădea

prea rar pe la noi. Dar ce-are a face? Domnul Jean era de-al nostru, mai mult chiar, al nostru! Fapt pentru care eram invidiați de cei din Linăriei, Filaret și Abator.

La fiecă necaz, în toate certurile, numele lui apărea ca zeu apărător și răzbunător: „O să mă duc la domnul Jean să mă scape...!” „De nu te-oi spune eu lui domnul Jean să te treacă apele...”

Uneori îi apărea numele și-n gazetă. Nu în aceeași, ci în mai multe. Dar pe rînd. Ce cuvinte de foc... Cîtă ascuțime de condei... Ce mai, gazetar sadea! De pildă, în „Viitorul”, cînd stăteau gata să-nșface puterea liberalii: „Frați romîni! De cînd... De cînd și pînă cînd... Partidul liberal, al nostru care a născut cu cinste și sudoare națională România democrată... etc.”. În gazetuța lui „tătucu Averescu”, în identice conjuncturi: „... noi încă de la Mărășeștii neamului unde a urlat Mackenzenul kaizărului cînd i-am strigat în cor și într-un singur gînd, toți averescanii: Inapoi! Că pe-aci nu se trece... Iar acum ploaia recunoștinței patriei stropește cu belșug disciplinat holdele viitorului în perspectivă patriotică etc.”. Și foile

național-tărăniste se bucurau cîteodată de colaborarea măiestrei lui pene: „...rădăcinile poporului a-dînc înfipte în brazda însămințată de veacuri cu lacrimi și singele vărsat de bizantinii liberali și-apoi de liberali dezidenți, nu va rugini secera națiunii liberă să meargă cu vîrful opinței de a cărei nojiță vor fi spinzurați șobolanii à la Ionel Brătianu și damele voalate de trafic cu Ministerul Comerțului pentru export... etc.”.

Cînd articolele lui fulminante nu-și găseau locul în ziarele partidelor burgheze, se repezea la marele „neutru și permanent patriot” care stăpînea la răsceura Sărindarului cu Brezoianu, presa tricolor cu denunțul, șantajul și sovînimul de serviciu: „Păi cine sînt?... Păi de unde sînt...? Cam ce vor...? Și pînă cînd vom tolera pe domni care... etc., etc.”.

Articolul cu semnătura grasă a domnului Jenică trecea în mahalaua Tabacilor din mină în mină, comentat, tălmăcit și interpretat ca un text din biblie. Cei mai aprigi cititori și răstălmăcitori politici ai dumisale erau conu Matei, proprietar al unei întregi ulicioare cu case de închiriat, nenea

Dudilă băcanul, care da pe datorie numai celor care puteau dovedi că au de lucru și nu făceau gură dacă „socotelile” nu se potriveau; Gingulică circiumarul, pe care nu-l interesa dacă clientul are ori ba de lucru numai la plată să-i lase gologanii ori toalele ca să-și achite „nota”, și domnul Marinică, comisarul veșnic în vinătoare după bolșevicii pe care neputându-i prinde era obligat să-i inventeze și caana moașă Duduleasa prin ale cărei mâini și buzunare largi ale șortului trecuseră jumătate din zgîmboii Tăbăcarilor și tot pe-atîția poli, metri de stambă, sticle cu rachiu etc.

O singură categorie de oameni din mahala nu-l suferea pe domnul Jean, sfidîndu-l și arătîndu-i disprețul. Aceștia erau muncitorii de la „Bourul”, „Grigore Alexandrescu”, „Weithäse” și „Lemaitre”, tăbăcarii și metalurgiștii. Ei îi spuneau onorabilului gazetar „burjuu încălțat”. Că era burjuu nu mai încăpea îndoială pentru noi, dar de ce i-o mai fi spunînd cazangii și răzuitorii de piei, și „desculțul”!? Poate pentru că ucenicii umblau fără de ghetete și...

Să-l fi văzut pe domnul Jean în preziua și mai ales în ziua alegerilor. Umbla din casă-n casă cu carnetelul în mînă.

— Să trăiești, nene Petculescu! Te rog să-mi spui cu ce dorință să te trec...?

— Ce dorință, dom-le Jeane? Că n-am primit pensia de trei luni și mi-a scos percepția patul și pernele în vinzare.

— Te-am trecut pentru trimiterea în vară la băi și nu ne uita la vot, nene Petculescu!

— Să-mi fii sănătos o sută de ani, nene Panaite! Cu ce să te trecem noi care te știm înfocat de-al nostru?

— Păi nu mai sînt liberal că și-au bătut joc de...

— Perfect! Nici eu... Uite o foaie din carnet. Notezi tot ce-ți pofteste inima și după vot mi-o prezintă.

— A! Am onoarea, neică Vasile! Cu ce vă putem...

— Șterge-o din curtea mea că nu se prinde...

— Pardon! Am greșit adresa. Sînteți bolșevic... Din păcate eu, ca patriot, nu sînt decît...

— Burjuu încălțat! Cară-te!

★

Odată se zvonise că domnul Jean fusese arestat pentru escrocherie

și depus la Văcărești. L-au așteptat toți admiratorii din mahala să treacă, pe jos și escortat, de-a lungul cheiului Dimboviței în drum spre Tribunal. Cînd a dat cu ochii de cei din fieful lui, a început să strige: Fraților! Este o mistificare! N-am falsificat autorizații de export... Au fost bune, veritabile... Doar ministrul cu care nu ne-am înțeles la șperțuri a fost fals... Fraților! O să-i spure în gazetă de...

A fost achitat — după cum era firesc și după cum era obiceiul — domnul Jenică. Ani de-a rîndul, după aceea își punea monoculul și cutreiera în ajun de alegeri mahalaua, promițînd și oferînd, dar fără să dea nimic. Ce era să-i facă cei înșelați? Să-l dea în judecată? Se putea? Era doar domnul Jenică al lor!

Pînă într-o zi cînd — era tot într-o zi de vot. Dar nu ca oricare, căci liberalii iarăși ai dumnealui, speriați de perspectiva anulării voturilor de către muncitorii și șomerii din mahala, furaseră pur și simplu localul de votare cu drapelurile naționale, cu urnă și tablourile M.M.S.S., regelui și reginei. Respectiv, transferaseră secția de votare din localul școlii de băieți care da înspre cheiul girlei, la școala de fete, din același

corp de casă, dar care da în Tăbaci. Profitînd de confuzia provocată, sute de buletine gata ștam-pilate au intrat hoțeste în urnă...

Cînd domnul Jenică s-a dus imprudent în recunoaștere, ciomăgașii partidelor adverse au pus mîna pe el. A zbierat domnul Jenică, a urlat, a cerut ajutor. Mahalaua privea la el fără să îndrăznească a-l salva.

Bătăușii erau zdraveni și așumați. Mai întii i-au țîndărit monoculul. Apoi i-au crăpat gambeta. Și abia după asta l-au bătut măr, turtîndu-l sub genunchi, frămîntîndu-l cocă în pămîi, răsucindu-i mîinile și picioarele după care l-au făcut „iepure”. „I-am întins pielea pe băț!” — se laudau ciomăgașii.

A zăcut... Cît a zăcut în spital? Cine mai știe sau își mai aduce aminte. Poate o fi murit.

★

Deunăzi l-am întîlnit. Credeam că visez. M-am frecat la ochi. Era chiar el. Domnul Jean. Bătrîn coclit. Adus din spinare ca o nuia făcută arc în pumni. Domnul Jean? Da, domnul Jenică.

L-am recunoscut după cearcăna neagră și nevindecată lăsată de rama monoculului și tristețea din ochi cu speranța în bernă...

Caricaturi : MATTY

PROBLEMELE TRANSPORTURILOR ÎN PRESA NOASTRĂ

PETRE STĂNESCU

(„Lupta C.F.R.”)

Este pe deplin cunoscută marea însemnătate pe care o au transporturile în dezvoltarea economiei naționale. Ele se aseamănă pe deplin cu sistemul circulator al sîngelui, care transportă în cele mai depărtate regiuni ale organismului substanțele fără de care viața nu poate continua. Tot așa nu poate continua fără transporturi activitatea fabricilor și uzinelor, a minelor și a șantierelor de construcții. O bună organizare a transporturilor asigură îndeplinirea și depășirea planurilor de producție, aprovizionarea populației cu mărfurile necesare în timp ce deficiențele în transporturi au urmări negative atît asupra activității întreprinderilor cît și asupra vieții sociale a orașelor, centrelor muncitorești și satelor.

În momentul de față ziarul care este dedicat în întregime problemei transporturilor este ziarul „Lupta C.F.R.”, organ al Uniunii Sindicatelor din întreprinderile de transporturi și telecomunicații și al Direcției Generale C.F.R.

Majoritatea articolelor publicate în „Lupta C.F.R.” au urmărit mobilizarea ceferiștilor în lupta pentru îndeplinirea hotărîrilor partidului și guvernului. Realizarea tuturor indicilor de plan a constituit tema celor mai multe articole publicate în coloanele ziarului.

Promovarea inițiativelor și metodelor de lucru înaintate în scopul creșterii productivității muncii și reducerii prețului de cost în transporturile pe calea ferată a constituit un obiectiv permanent în munca redacției. În acest scop, în ultimul timp redacția a organizat cîteva acțiuni concrete, cu eficacitate economică, care au stimulat interesul ceferiștilor și au condus la rezultate frumoase.

Una din aceste acțiuni o reprezintă suita de articole — o campanie de lungă durată — privind extinderea sistemului încărcărilor concentrate pe stații de destinație și direcții de mers, menit să înlăture transporturile fărîmițate, care pretind un volum de manevră mare, deci implicit o durată mai mare a timpului între două încărcări ale vagonului, indicator cunos-

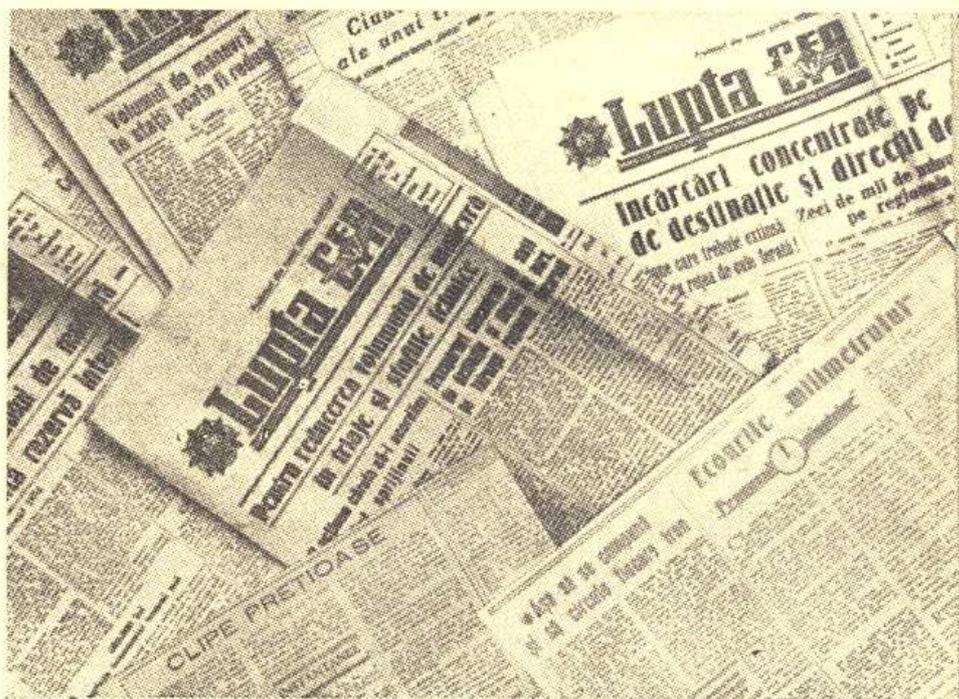
cut sub denumirea de rulajul vagonului care concretizează pe drept cuvînt activitatea transporturilor pe calea ferată. Pentru susținerea acestei acțiuni ziarul a consacrat pagini întregi, materiale variate, articole de fond, reportaje, articole de analiză, articole scrise de cadre de specialitate și de conducere, anchete, interviuri etc. Inițiat pe secția de circulație Titu — Petroșița, sistemul organizării transporturilor pe stații de destinație și direcții de mers s-a extins cu repeziciune în întreaga țară și a devenit un sistem de lucru permanent. În urma generalizării acestui sistem pe întreaga rețea s-au obținut rezultate bune: s-a redus volumul de manevră în triaje și stații tehnice, s-au făcut mari economii la consumul de combustibil, la utilizarea materialului rulant și la manoperă, reducîndu-se astfel indicatorul de bază: rulajul vagonului de marfă.

Organizarea încărcărilor concentrate pe stații de destinație și direcții de mers a pus însă în mod și mai accentuat problema întăririi colaborării cu întreprinderile clien-

te. Încă de la începutul acestei acțiuni, ziarul „Lupta C.F.R.” a solicitat colaborarea ziarului „Munca”, pentru a face ca avantajele pentru economia națională ale noului sistem de lucru să fie cunoscute și de colectivele întreprinderilor din afara căilor ferate, urmărindu-se astfel să se suscite interesul în sprijinirea acestei acțiuni a unei largi mase de muncitori. Împreună, ziarul „Munca” și ziarul „Lupta C.F.R.” au organizat un raid-anchetă în Capitală în cîteva întreprinderi de producție cu volum mare de încărcări precum și în unități ceferiste. Raidul-anchetă ale cărui materiale au fost publicate, unele în „Munca” altele în „Lupta C.F.R.” a avut un puternic ecou atît în Capitală cît și în întreaga țară.

De asemenea, ziarele „Scinteia” și „România liberă” au publicat articole pe tema transporturilor concentrate, precum și numeroase știri și informații.

Legat de extinderea sistemului transporturilor concentrate pe stații de destinație și direcții de mers,

s-a pus și problema unei acțiuni concrete, de durată mai lungă, în vederea întăririi colaborării între stații și întreprinderile care transportă pe calea ferată. Ziarul „Lupta C.F.R.” a început în mod organizat extinderea pe întreaga rețea a experienței ceferiștilor din Sime-ria, privind consfăturile comune la așa-zisa „Marșea feroviarului”, inițiată de redacția ziarului în centrele mari feroviare și susținută pentru a se generaliza pe întreaga rețea.

O inițiativă de dată mai recentă și pe care ziarul „Lupta C.F.R.”, prin diferite forme gazetărești, reportaje, știri etc., caută s-o generalizeze, este și cea cunoscută sub denumirea „La fiecare tren, un vagon-două în plus”. În ultimul timp, pe alocuri această inițiativă a luat o formă și mai concretă, „50 tone în plus la fiecare tren”. Ziarul se străduiește ca această inițiativă să devină un angajament permanent în întrecere atât al personalului din ramura mișcării, cât și al celui de locomotivă.

Congresul al III-lea al P.M.R. a acordat — la fel ca și altor ramuri ale economiei noastre naționale — multă atenție dezvoltării transporturilor. Hotărârile Congresului prevăd, de exemplu, înzestrarea căilor ferate cu mijloace tehnice moderne, printre care stații centralizate și locomotive Diesel-electrice. În ultimul timp, pe rețeaua căilor noastre ferate a început să se vadă tot mai puternic realizarea prevederilor Congresului al III-lea în această direcție. În ziare au apărut în general informații despre tehnica nouă la calea ferată; în ziarul de ramură „Lupta C.F.R.” s-au publicat mai multe reportaje privind tehnica înaintată la calea ferată, despre stațiile dotate cu noi instalații moderne, despre mecanicii de locomotive Diesel etc. Astfel de materiale, pe lângă faptul că arată cititorilor grija partidului și guvernului pentru dezvoltarea continuă a mijloacelor de producție și îmbunătățirea condițiilor de muncă, îndeamnă colectivele să folosească din plin tehnica nouă, să se ridice la cerințele ei.

Patriotismul ceferiștilor, dragostea lor față de avutul obștesc, vigilența de care dau dovadă în timpul serviciului au fost prezente de asemenea în paginile presei noastre. „La semnalul cantonierului” se intitulează, bunăoară, un articol apărut în ziarul „Scînteia” din 29 ianuarie 1961. El arată vigilența, simțul de

răspundere, prezența de spirit a unui ceferist care a preîntîmpinat pagube materiale. În ziarul „Lupta C.F.R.” au apărut de asemenea numeroase fapte de vigilență, la rubrica „Instantanee”, rubrică pilduitoare și apreciată de oamenii muncii de la calea ferată.

Și la calea ferată, ca și în celelalte ramuri ale economiei naționale, problema calității producției stă pe primul plan. „Lupta C.F.R.” a prezentat cu regularitate în coloanele sale articole de analiză, reportaje din întrecerea socialistă, știri de producție, în scopul îmbunătățirii calității producției, cauzele defectării locomotivelor și vagoanelor înăuntrul termenelor de garanție, de exemplu, fenomene care constituie adevărate rebuturi în activitatea colectivelor atelierelor de reparat material rulant.

Întirzierile trenurilor, pierderile de combustibil, restricțiile de viteză — care înseamnă o proastă calitate a lucrului în sectoarele mișcării, tracțiunii și, respectiv, întreținerii liniei, au fost de asemenea criticate în paginile ziarului „Lupta C.F.R.”.

Problemele atât de multilaterale ale transporturilor pe calea ferată credem că au fost totuși insuficient prezente în ziare — dacă privim presa în general. Prețul de cost, de exemplu, n-a făcut de mult timp obiectul vreunui articol publicat în „Lupta C.F.R.” sau alte ziare.

Celelalte feluri de transport au fost și ele rar ilustrate în presă. Dintre toate iese în evidență numai transportul auto, care a făcut obiectul unui mai mare număr de articole. Probleme ale transportului auto au fost oglindite în „Scînteia”, „Munca”, „România liberă”. Mai puțin însă socotim că au fost prezente în ziare celelalte feluri de transporturi: pe apă și aeriene. Destul de rar cititorii pot găsi în ziare articole despre transportul mărfurilor pe Dunăre, de pildă. Cît privește transportul pe mare, de obicei articolele apar în ziar doar atunci cînd vreun vas românesc a avut de înfruntat vreo furtună. Or, credem că navigația maritimă și chiar fluvială cu tradiționala ei poezie, cu eroismul ei specific poate oferi prilejul redactării unor articole interesante care să capteze interesul cititorilor, să dea imbold tineretului în îndeplinirea visurilor cutezătoare.

Tot la fel și cu transporturile aeriene, în plină dezvoltare în țara noastră. Curajul, am putea spune

chiar eroismul, de care dau dovadă zi de zi marinarii și piloții noștri poate constitui un mai vast cîmp de explorare și exploatare pentru scrierea unor articole interesante, despre trăsăturile caracteristice omului de tip nou, cu o atitudine socialistă față de muncă.

Dacă în general presa s-a ocupat de problemele transportului feroviar, în schimb credem că s-ar putea face mai mult în direcția sprijinului pe care colectivele de muncă din întreprinderile noastre socialiste și oamenii muncii luați individual, l-ar putea da ceferiștilor. În ziare au apărut, bunăoară, articole despre atitudinea pe care ceferiștii trebuie s-o aibă față de călători, pentru a le asigura o bună deservire, dar în foarte mică măsură s-a scris despre felul cum călătorii trebuie să respecte activitatea ceferiștilor, sau despre cum să îngrijească de bunurile căilor ferate, care sînt ale întregului popor. Credem că ziarele centrale ar putea de asemenea să scrie mai mult și despre felul cum întreprinderile care beneficiază de transporturi folosesc mijloacele ce le sînt puse la dispoziție. Ziarul „Lupta C.F.R.” poate critica, de exemplu, cutare stație că n-a colaborat suficient cu întreprinderile din localitate și n-a încărcat vagoanele la capacitatea lor maximă — și lucrurile, desigur, se vor îndrepta într-o oarecare măsură. Dar, firește, ele se vor putea îndrepta mult mai bine și repede dacă și întreprinderile respective ar fi criticate pentru faptul că vagoanele ce le-au fost puse la dispoziție pentru încărcat, n-au fost bine utilizate.

Ceferiștii au serbat a 28-a aniversare a eroicelor lupte din februarie 1933, precum și tradiționala duminică consacrată de partid și guvern „Zilei Ceferiștilor”. Nu există om al muncii în patria noastră liberă care să nu răsfoiască cu deosebit interes paginile ziarelor în căutarea celor mai semnificative fapte din trecutul revoluționar de luptă al ceferiștilor și petroliștilor, cele mai noi și semnificative fapte din munca celor care duc mai departe glorioasele tradiții revoluționare sub steagul larg desfășurat al partidului. Iar lucrătorii din presa comunistă trebuie să răspundă acestor sarcini de cinste, dînd la fiecare pas examenul cotidian, cum s-ar spune...

ZIARISTA ARE CUVÎNTUL!...

In toate domeniile de activitate din țara noastră găsim prezentă contribuția prețioasă a femeii, căreia puterea populară, partidul, i-au deschis orizonturi la care doar putea să viseze în urmă cu douăzeci de ani. Ea s-a afirmat și se afirmă cu putere fie că este muncitoare în uzină sau pe ogor, savantă, tehnician, inginer sau medic, fie că lucrează în domeniul artelor.

In ce privește meșteșugul scrisului, în trecut cele câteva ziariste existente se ocupau de „cronica modei”, de „problemele cosmetice” sau de cele culinare.

In colectivele noastre redacționale lucrează un număr însemnat de tovarăse. Femeia ziaristă a devenit azi un cronicar talentat și entuziast al marilor transformări revoluționare din țara noastră, un comentator virtuos al evenimentelor la zi interne și internaționale, un adevărat exponent al opiniei publice. Despre această realitate, deosebit de semnificativă pentru vremurile noastre noi, să lăsăm, acum în preajma lui 8 martie, Ziua Internațională a Femeii, să-și spună cuvântul câteva din tovarășele noastre de breaslă.

LUCREȚIA LUSTIG

Redactor la ziarul „Scînteia tineretului”

Am fost, cu vreme în urmă, într-un sat îndepărtat, la o învățătoare emerită, Maria Ciucescu. Se statornicise pe meleagurile acelea cu mai bine de 30 de ani în urmă. Parcă o văd și acum. Femeia aceasta, la 50 de ani, avea entuziasmul unei învățătoare de 20 de ani care-și iubește pînă la dăruire profesiunea. Îmi arăta școala nouă, îmi vorbea de copii, cu emoția învățătoarei care pășește pentru prima oară pragul școlii.

— Eu, de fapt, îmi spunea ea, trăiesc ce-ar fi trebuit să trăiesc la 20 de ani. Atunci multe mi-au fost împotriva. Faptul că eram femeie și că mă încumetasem să îndrăznesc să fac altceva decît bucatărie, a făcut ca autoritățile satului să vadă în mine, învățătoarea, un om de prisos, care nu poate decît să le încurce socotelile.

Prima zi de școală a fost tristă, ca toate celelalte zile de școală în anii regimului burghezo-moșieresc. Am intrat în clasă pe geam, cățărîndu-mă pe o scară. Ușa era străjuită de un lacăt greu, în semn de avertisment pentru mine. Cheia n-am primit-o. În clasă, pe masa ce ținea loc de catedră, înaintașul meu, în disperare, a zgîriat cîteva cuvinte, tot a avertizare: „Pe aici au trecut 14 învățători în doi ani. Nici cei care vor mai veni nu vor rezista, nu vor rămîne...”

Dar eu am rămas, m-am luptat cu îndărătnicie, pentru că speram și aveam credința că vor veni alte vremuri, care vor sfărîma nu numai lanțurile asupririi și umilinței, ci și lacătele de la ușile școlilor. Astăzi sînt în contratimp cu vir-

sta?... dar în pas cu vremea. Am senzația că trăiesc în fiecare zi bucuria primei zile de apostolat, pentru că sînt prețuită eu, munca mea.

Dumneata ești tînără, ți-ai început cu adevărat viața în anii noștri luminoși, ai făcut ce ți-ai dorit. Ți se pare firesc, nu? Ai visat

să devii ziaristă, ai devenit ziaristă! Nu-ți inchipui că cineva te-ar fi putut împiedica. Străbați țara, cunoști oameni și realizări, tot ce se înfăptuiește în patria noastră. Scrii despre toate astea, te înflăcărezi. Ce frumos! Nu? Drumețești și nimeni nu exclamă: „O femeie, bătînd drumurile țării, cu trenul, cu avionul, cu mașina, singură? Cine a mai văzut?” Uite că am văzut. Și e firesc. Ești doar ziaristă, așa cum ai fi putut să fii inginer, profesor, medic.

Te invidiez — nu mi-o iei în nume de rău — te invidiez pentru că nu mai am vîrsta dumitale ca să trăiesc nu numai bucuria de astăzi ci și bucuriile și mai mari care vor veni. Știi că aceste bucurii vor fi mari, mi le imaginez prin prisma planurilor grandioase elaborate de partid.”

Îmi vorbea de invidie. I-am citit însă în ochii surprinzător de tineri că, de fapt, era vorba de bucuria omului care trăiește bucuriile generației noastre.

Aș adăuga la cuvintele ei, doar atît: da, am vrut să devin ziaristă și am devenit. Dar mai există încă un drum de străbătut pînă la măiestria gazetărească, drum pe care mă strădui să-l străbat, ajutată de colectivul nostru de tineri ziaristi. Dacă voi reuși, aceasta o vor aprecia, firește, cititorii.

LUCIA MANOLESCU

Redactor la ziarul „România liberă”

Intoarcerea, măcar pentru o clipă, în anii de început ai profesiei pe care o îndrăgești este inevitabilă atunci când încerci să vorbești despre tine. În fața ta nu se mai află interlocutorul căruia obișnuiai să-i pui întrebări, pe care-l urmăreai în mișcări, erai atentă să-i surprinzi expresia feței în timp ce-ți povesteai. Nici de carnet nu mai ai nevoie. Te afli față în față cu tine, cu anii de început, îți trec prin minte momente pe care nu le-ai putut uita niciodată...

Nu vreau să mă las prinsă în plasa plăcută a amintirilor. Lucrez de mulți ani la „România liberă” și amintiri s-au strâns destule. Dar nici nu pot vorbi azi despre condițiile în care o femeie din țara noastră muncește în profesia pe care și-a ales-o, fără să pomenesc de ceea ce m-a ajutat și ajută pe orice colegă ziaristă în activitatea ei. Este vorba de încrederea pe

care am simțit-o în jurul meu pentru posibilitățile mele, încredere stimulatorie, încredere care entu-

ziasmează și te face să stăruiești cu perseverență, cu pasiune, așa zice, în împlinirea obligațiilor profesio-

nale. Apoi, dacă aș alege numai câțiva din eroii materialelor pe care le-am scris, dacă m-aș gândi doar la câteva din locurile pe care le-am cunoscut în deplasări, aș putea pomeni de ceea ce consider că este cea mai frumoasă, cea mai interesantă caracteristică a profesiei noastre: ancorarea în realitatea zilelor noastre, în miezul vieții noastre mereu în transformare, participarea la îndeplinirea sarcinilor mărețe trasate de partidul nostru drag. Iar încrederea care mi se acordă, posibilitatea de a participa efectiv la procesul de făurire a unei societăți noi în țara noastră, nu le-am putut avea, așa cum nu le-ar fi putut avea în trecut nicio femeie care și-a ales această profesie, decât în condițiile noi ce s-au creat în țara noastră menite a da posibilitate femeii să-și pună puterea de muncă, inițiativa ei creatoare, aptitudinile în slujba înfloririi patriei.

GABRIELA BUCUR

Redactor la ziarul „Informația Bucureștiului”

O femeie pe bicicletă, sau concurând la o probă sportivă, o femeie care să plece singură cu trenul într-o localitate necunoscută era, cu numai două-trei decenii în urmă, o dovadă de excentricitate total reprobă de oamenii „așezați”... Despre ziariste ce să mai vorbim. Deși nu făcea, pe vremea aceea, decât să dea rețete de prăjituri și „cum să ne facem frumoase pentru El” ziarista era privită, în cel mai bun caz, cu scepticism.

Astăzi femeia știe să-și legene cu drag copilul, dar conduce la fel de bine locomotiva și tractorul, minuieste pickamerul, bisturiul și condeiul. Astăzi ziarista este de față când apele înspumate ale Bistriței pornesc spre un nou fâgaș sau când primul locatar al unui bloc își ia în primire noua locuință; se bucură împreună cu micii naturaliști de la Palatul Pionierilor sau privește de la nivelul etajului 16 — încă nefinisat — turnul Capitalei; urmărește cu

emoție desfășurarea unei operații pe inimă, sau din avion eclipsa so-

lară și consemnează în ziare noi succese ale industriei românești.

Viața noastră e plină de fapte demne să fie consemnate. Noul e astăzi pretutindeni. În șirul de combine românești ieșite pe porțile uzinelor „Semănătoarea”, în filele anuarului statistic, în pasiunea pentru artă și cultură a oamenilor muncii, în vocabularul copiilor, în mentalitatea gospodinilor. Noul e oriunde te uiți. Ziarista este prezentă la nașterea noului. Îl ajută să apară, să se dezvolte, să se răspîndească. Astăzi femeia ziarist este apreciată nu numai de colectivul redacțional, ci și de cititorii pentru care scrie. Ce dovadă mai elocventă de prețuire a muncii poate fi decât faptul că am fost propusă candidată a F.D.P. în circumscripția 45 a raionului I. V. Stalin?

A fi ziaristă în statul nostru democrat-popular — înseamnă cinstea de a fi prezentă la marile prefaceri contemporane și de a le consemna.

ILEANA COMAN

Redactor, la ziarul „Steagul roșu” București.

Ce-aș putea spune despre mine? În urmă cu ani, pe vremea regimului burghezo-moșieresc, eram o biată ucenică la un atelier de croitorie, și nici n-aș fi putut visa că va veni o zi când voi fi ziaristă.

În anii dinaintea eliberării țării, femeile nu aveau drepturi egale cu ale bărbaților. Guvernele reacționare, clasele reacționare aveau tot interesul să țină femeia în întuneric și ignoranță, să-i plătească mai puțin pentru muncă egală cu a bărbaților, să o împiedice de a ocupa diferite servicii, funcții etc.

Viața femeii în țara noastră este astăzi complet schimbată, nu nu-

mai prin egalitatea în drepturi; partidul nostru ne-a pus la dispo-

ziție toate mijloacele pentru a putea studia, pentru a putea îndeplini cu cinste cele mai înalte funcții. Ne mindrim cu succesele obținute de femei în toate domeniile de activitate.

În ceea ce privește profesiunea mea, în colectivele redacționale ale ziarelor noastre activează ziariste cunoscute, ale căror articole sînt apreciate cu căldură de cititori.

Sînt fericită că partidul mi-a dat posibilitatea să scriu despre minunatele realizări ale regimului nostru democrat-popular și mă străduiesc să corespund cît mai bine importanțelor sarcini pe care le am.

EUGENIA LĂMĂȘANU

Țesătoare, Uzinele Textile „7 Noiembrie”, corespondentă a gazetei de uzină „Bumbacul”

Sînt o fată ca multe altele din patria noastră. O fată care se bucură din plin de toate condițiile puse la dispoziția tineretului de regimul democrat-popular.

Cît de diferită este viața noastră, a tinerelor de astăzi, de cea a tinerelor din trecut! E de ajuns să mă gîndesc la viața trudnică pe care a fost nevoită s-o ducă mama, ca să-mi dau seama de frumusețea vieții de astăzi, de tot ce înseamnă puterea populară pentru noi. Cele care odinioară erau sortite unei existențe de robi, care erau lipsite de cele mai elementare drepturi politice și cetățenești, care nu puteau nădăjdui nicio clipă că visurile lor se vor putea împlini vreodată, se bucură în prezent de condiții minunate, de tot ce viața poate oferi.

Ce altceva aș fi putut ajunge eu, fiică de țaran sărac, în vechea orînduire, decît o biată roabă pe moșia boierului din Bucecea, comuna mea natală? Astăzi, însă, visurile mele devin pe zi ce trece realitate. Mi-am dorit să fiu țesătoare, și sînt. Am ținut ca munca mea să fie prețuită, și — lucrînd cu perseverență — am reușit să mă bucur de încrederea și prețuirea celor care mă înconjoară. Dar năzuințele mele nu s-au oprit aici. Am dorit să-mi lăr-

gesc neconținut cunoștințele și astăzi sînt elevă în clasa XI-a la liceul seral. Mă pregătesc în același timp, alături de alți tineri din

punde și mai bine grijii și dragostei cu care sîntem înconjurați noi, tinerii.

O dată cu lărgirea cunoștințelor, cu deprinderea gustului de a citi, am simțit nevoia să dau expresie simțămîntelor mele, să împărtășesc și altora bucuria muncii și vieții noastre fericite. Am început să scriu. Îmi dădeam însă seama că cele ce așterneam pe hîrtie erau încă stîngace, că nu reușeau să oglindească suficient simțămîntele mele. Și cît aș fi dorit să mă pot număra și eu printre cele care sînt astăzi prezente cu semnăturile lor în paginile gazetelor sau revistelor! Admiram pe tovarășele mele de muncă, corespondente ale gazetei noastre de uzină „Bumbacul”. Doream să fiu și eu ca ele, dar nu îndrăzneam.

întreprinderea noastră, pentru a da examenul de admitere la facultatea de textile. Doresc să devin inginer, să pot pătrunde și mai mult „tainele” meseriei pe care o îndrăgesc, și — prin calificarea superioară pe care o voi dobîndi — să pot răs-

și totuși, într-una din zile mi-am luat inima în dinți și am pășit pragul redacției. Aduceam cu mine un articol în care încercasem să prind ceva din activitatea noastră, a țesătoarelor. Mi-amintesc cum sfîiala mea s-a risipit din primele clipe. Felul în care am fost primită, atenția cu care mi s-a citit corespondența, observațiile clare ca și îndrumările date, m-au făcut să am mai multă încredere în forțele mele. Cînd am părăsit redacția, am

avut sentimentul că înlănisem niște adevărați prieteni.

De atunci, vizitele mele la redacție au devenit tot mai dese. Veneam aici minată de dorința de a învăța tot mai mult din meșteșugul „potrivirii cuvintelor“, din arta de a exprima clar ceea ce

simți și gîndești. Și iată-mă acum corespondentă a gazetei. Să mai vorbesc de bucuria pe care o încerc de cite ori îmi înlănesc în paginile ei numele? Cred că și-o poate imagina oricine!

Altădată, fetele de vîrsta mea s-ar fi temut să-și avînte visele

dincolo de limita pe care o fixa o orînduire nedreaptă. Viața mea, ca și a tuturor tinerelor din patria noastră, este o mărturie vie a faptului că astăzi oricare dintre noi — muncind cu sîrguință — își poate îngădui cele mai îndrăznețe visuri.

MARIA PRODEA

Secretar general de redacție, revista „Femeia“

Adevărata mea viață a început după 23 August 1944. Eram muncitoare la A.P.A.C.A., azi Fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej“, și în orele libere îmi plăcea să scriu versuri pentru gazeta de perete a întreprinderii noastre. Cîntam viața care începea să fie din ce în ce mai bună, scriam despre viitorul fericit al copilului meu. Prin anul 1949 am făcut parte din comisia de constituire a gazetei de uzină „Confecția“, iar mai tîrziu, cînd în fabrica noastră a început să funcționeze un cerc literar, am fost printre primii înscriși. Acolo am început să-mi dau seama de marea însemnătate a scrisului, că trebuie să înveți, să cunoști multe, ca să poți așterne pe hîrtie gîndurile tale sau frumusețea lu-

crurilor care te înconjoară. În calitate de corespondentă la ziarul

„Viața sindicală“ am început să scriu regulat despre viața întreprin-

derii noastre. Vă dați seama cît de fericită am fost, cînd, în anul 1950, am luat premiul I la concursul organizat de „Viața sindicală“ pentru cel mai bun corespondent din Capitală. În regimul nostru democrat popular, orice vis fie cît de îndrăzneț — poate fi realizat. Au trecut ani... Ajutată de organizația de partid, am început să urmez cursurile școlii de literatură „Mihail Eminescu“. Și, iat-o pe simpla muncitoare de altă dată, redactor la revista „Femeia“, apoi șefă de secție, secretar general de redacție...

Ce-aș putea să-mi mai doresc?

Să pot înfățișa prin scris toată frumusețea și măreția zilelor de azi, să pot arăta partidului, prin muncă, recunoștința caldă pentru viața fericită pe care o trăiesc.

ACȚIUNILE DE MONOPOLIZARE A PRESEI ENGLEZE

La 10 februarie, aproximativ 400 de membri ai Sindicatului național al ziariștilor din Anglia au adoptat în unanimitate o rezoluție în care își exprimă neliniștea în legătură cu intensificarea procesului de monopolizare a presei engleze

În rezoluție se manifestă „neliniștea profundă în legătură cu fuzionarea ziarelor, întrucît acest lucru ar duce la o concentrare și mai mare a ziarelor și revistelor, ar amenința pe ziariști să rămînă fără lucru, ca urmare a închiderii unor ziare și ar limita și mai mult alegerea liberă de către cititori a surselor de informare“.

Sindicatul național al ziariștilor cere să se înceteze tratativele cu privire la fuzionarea ziarelor, să se suspende închiderea ziarelor și concedierea lucrătorilor din presă pînă ce comisia pentru problemele presei va prezenta un raport cu privire la situația din presa engleză pe care această comisie urmează s-o cerceteze.

O LUPTĂTOARE DIN TRECUT PENTRU EMANCIPAREA FEMEII: SOFIA NĂDEJDE

IN PREAJMA ZILEI de 8 martie, Ziua Internațională a Femeii, ne-am amintit de o luptătoare din trecut pentru emanciparea femeii: Sofia Nădejde.

În ziua când a murit — 13 iunie 1946 — mulți se întrebau: care Sofia Nădejde? „Coana Pica”? Da, ea era: Sofia Nădejde, născută Sofia Băncilă-Gheorghiu, în anul 1856, la Botoșani. „Coana Pica” — așa îi spuneau prietenii care veneau cu drag în casa ei ospitalieră din strada Sărărie a vechiului Iași — a trăit nouă decenii. Pe cât de lungă, pe atât de bogată a fost viața ei închinată ideilor de progres. Sofia Nădejde a fost martora unor etape importante ale dezvoltării mișcării muncitorești din România, de la înjgheburile primelor cercuri muncitorești socialiste, până la începuturile revoluției populare conduse de Partidul Comunist din România.

În 1879, deci numai în vîrstă de 23 de ani, ea colabora la revista „Drepturile femeii”, primul periodic feminist pe care l-a scos la Iași Maria Flechtenmacher, artistă, soția compozitorului Alexandru Flechtenmacher. Iar în 1881, o găsim ducînd o activitate pasionată în redacția revistei „Contemporanul”. Redacția se afla într-o clădire veche, cu geamlac, în fundul unei curți. Pe o tablă neagră era scris

cu litere albe: „Revista Contemporanul”.

La sediul revistei „Contemporanul” din strada Sărărie, supravegheat zi și noapte de „vestitul gardist Tănase, cu mustățile ce cătau a oală, cu ochii încruntați de tatar și cu glasul răgușit” (S.N. - „Amintiri”), se țineau ședințe spre seară și, mai ales, noaptea. În curte se strecurau intelectuali, studenți, studenți și străini picați de peste Prut, dar cu rosturi precise, reprezentanți ai mișcării revoluționare din Rusia. Acolo, în „clubul” din strada Sărărie, s-a format Sofia Nădejde, situîndu-se în primele rînduri ale noului curent cultural și politic de la „Contemporanul”. Colaborarea ei la această revistă ca și la ziarul „Muncitorul” consta în scrisul incisiv, polemic, în războiul aprig dus împotriva ignoranței, prejudecăților și superstițiilor, ca și în îndeplinirea conștiințioasă a sarcinii de a scrie adresele abonaților și a lipi timbrele pe revistele și gazetele proaspăt ieșite de sub tipar. În „Revista socială”, care a apărut în 1884, Sofia Nădejde a fost prezentă la întreaga bucatărie intelectuală și administrativă a acestei publicații de vază. În același timp „coana Pica” — care nu admitea servitori în „republica-i casnică” — se ocupa și de propria-i bucatărie, îngrijindu-se cu dragoste

de creșterea celor șase copii. Cum de mai găsea timp să desfășoare o vastă activitate publicistică? Această întrebare și-o puneau adesea prietenii de idei din acea vreme. Răspunsul nu poate fi găsit decît în marea ei dragoste față de popor, pentru a cărui ridicare la o viață mai bună a luptat cu condeiul mai bine de o jumătate de veac.¹⁾

Sofia Nădejde a apărut drepturile femeii de pe poziții științifice înaintate. În această luptă ea a înfruntat pe însuși șeful ideologiei reacționare, „olimpianul” Titu Maiorescu. Printre altele, șeful jurnismului conservator susținea că femeia are un creier mai mic decît cel al bărbatului, din care

¹⁾ Este foarte greu ca într-un portret să redăm măcar o parte din ce a scris și a publicat Sofia Nădejde. Trebuie să pomenim totuși de unele publicații la care a colaborat, în afară de „Contemporanul”: „Drepturile omului”, București, 1885 și 1888—1889; „Muncitorul”, Iași, 1887—1889; „Emanciparea”, București, 1883; „Dezrobirea”, București, 1887—1888; „Literatură și Știință”, București, 1893—1894; „Munca”, 1890—1894; „Lumea nouă”, literară, ilustrată, București, 1895—1896; „Adevărul ilustrat”, București, 1895—1897; „Pagini literare”, București, 1899—1900; „Gazeta săteanului”, apărută mai întîi la R. Sărat (1884—1897) apoi la București (1897—1898) și „Albina”, care a început să apară în 1897 la București.

căuză ea trebuie să fie tutelată. Sofia Nădejde, pe bază de dovezi științifice, a arătat falsitatea teoriilor susținute de Maiorescu. Insușindu-și ideile înaintate ale vremii, situând problema pe un plan superior, ea a tras următoarele concluzii vrednice de amintit: „Atunci numai femeia va fi în adevăr emancipată, când bărbații vor fi educați în așa fel, că vor privi pe femei ca om, egală lor, putînd avea aceleași calități și aceleași defecte ca și ei“. Iar femeile... „avînd și bucurîndu-se de aceleași drepturi sînt datoare a lucra pentru fericirea întregii societăți, pentru acest înalt ideal al omenirii“. Sînt concluzii de pe poziții progresiste, irealizabile într-o societate bazată pe exploatare; concluzii care se transformă în realitate numai într-o orînduire socialistă, așa cum s-au realizat azi în țara noastră.

Sofia Nădejde a fost și o distinsă scriitoare. A scris romane, nuvele și piese de teatru.¹⁾ A tradus din Maxim Gorki, Edmondo de Amicis, Sienkiewicz, Jules Verne, Matilda Serao, Flammario etc.

Incepînd cu data de 2 mai 1894, revista „Evenimentul literar“ are pe frontispiciu mențiunea: „Directoare, Sofia Nădejde“. În anul acela, 1894, la „Evenimentul literar“, sub conducerea Sofiei Nădejde, s-a concentrat întreaga pleiadă de scriitori socialiști. În paginile acestei reviste s-a dat cea mai interesantă și mai pasionantă luptă literară din întreaga istorie culturală a veacului trecut. Tema era: artă pentru artă sau artă cu tendință. Pînă atunci era în mare cinste exaltarea durerilor personale ale scriitorului, predominarea lirismului individualist, ignorarea mediului social. Corifeii burgheziei în literatură numeau aceasta „artă pentru artă“. Scriitorii socialiști opuneau acestei concepții individualiste formula artistului-cetățean, a scriitorului care se afla pe linia ideilor progresiste, a scriitorului care lupta cu pana pentru o nouă ordine socială, adică pentru socialism.

Polemica aceasta a durat cîțiva ani. Apariția „Evenimentului lite-

rar“ sub conducerea Sofiei Nădejde a fost decisivă. În paginile revistei teza științifică a artei cu tendință a fost expusă pe larg, obținînd adeziunea aproape unanimă a opiniei publice.

Atît în literatură, în publicistică, ca și în conferințe, Sofia Nădejde arăta necesitatea luptei împotriva relelor sociale, căuta să împărstie lumină acolo unde stăpînirea întregineia întunericul. În paginile revistei „Contemporanul“, ale ziarelor „Munca“, „Muncitorul“ ea a dezvăluit crunta mizerie în care trăia țăranul român, condamînd cu vehemență regimul de exploatare burghezo-moșieresc.

În primul număr al revistei „Contemporanul“ (1881) Sofia Nădejde a scris un articol pe tema educației pe care o primește femeia în societatea burgheză. În acel articol intitulat „Către femei“ ea scria: „În ce constă educația noastră? În a vorbi franțuzește, danța, cînta, în a face oarecari întorsături de frază comice, dar fără nici un fond serios“. În articole documentate, Sofia Nădejde demonstra că, pentru a fi emancipată, femeia trebuie să aibă independența economică.

Sub influența operei lui Fr. Engels „Origina familiei, a proprietății private și a Statului“ ea a scris un studiu intitulat „Matriarcatul“.

Sofia Nădejde s-a ocupat prin scris de igiena în școli, de traiul mizerabil pe care-l ducea țăranul român. Recenzînd o carte despre educație și igienă intitulată „Materologie“, ea arăta, referindu-se la situația în care se găseau școlile pe atunci, că ele erau focare de infecție, fără aer și lumină, „în care cresc oameni anemici, miopi, slabi de trup și de caracter“. Dacă vrem ca poporul să nu degenereze — scria ea — atunci să nu-l lăsăm să moară de foame și boale.

Țăranul „muncește în timp de vară cîte 15 ceasuri pe zi, muncă grea, și se hrănește cu mămăligă, de multe ori mucegăită“. Soluția: „să se îmbunătățească economic soarta țăranului, și numai atunci va fi cu putință instrucțiunea și pentru el“.

La „clubul“ din Sărărie veneau grupuri de țărani cărora li se vorbea de importanța luminării, erau îndemnați să-și dea copiii la școală. Cînd intelectualii prezenți răgușeau vorbind, lua cuvîntul țăranul socialist Petrovici din Tătărași, „om deștept și entuziast“.

Odată un țăran a spus: „Da, știm și noi că-i bine să știi carte, să poți citi tidurile receptorilor și ale ciocoilor, dar vezi că n-avem nici de unele. Ne vedeți că sîntem noi, de bine de rău, îmbrăcați, dar cei goi rămîn acasă și nu-i vedeți. Viața noastră e goliciune și foame.“

Sofia Nădejde, ca și conducerea partidului social-democrat, vedea în acțiunea legală, în lupta pentru votul universal, panaceul rezolvării problemei sociale. Ea nu poate fi pusă, însă, în aceeași categorie cu „generoșii“, Ea n-a trădat. După trădarea „generoșilor“, Sofia Nădejde a continuat să militeze pe linia ideilor progresiste în literatură și în publicistică. Astfel, în anii 1905—1906, ea făcea parte din comitetul de redacție al revistei bilunare „Comoara tinerimii“. Alături de ea se aflau în comitet: Ecaterina Arbore, Mihai Pastia, Spiridon Popescu și D. A. Teodoru. Iar în 1935, la vîrsta de 79 de ani, atunci cînd fascismul cuprîndea unele cercuri de intelectuali din țară, ea a publicat în „Adevărul“ emoționante evocări din trecutul mișcării muncitorești din România, înfățișînd marea contribuție adusă de revoluționarii ruși, refugiați pe teritoriul țării noastre, la dezvoltarea mișcării socialiste din România, făcînd reușite și inedite portrete literare d-rului Russel, C. Dobrogeanu-Gherea și altora.

Sofia Nădejde a luptat o viață întreagă pentru egalitatea femeii cu bărbatul, pentru răspîndirea culturii în mijlocul maselor populare. Idealurile ei pentru care a militat și-au găsit împlinirea în anii noștri, în anii puterii populare. Femeile obțin realizări deosebite în laboratoare și în uzine, pe mașinile care brăzdează țarina fecundă, pe catedră și în redacții. Împotriva superstițiilor și prejudecăților, pentru răspîndirea științei bazată pe legile naturii, statul nostru democrat-popular mobilizează pe oamenii cei mai pregătiți, mai vrednici, pe cei care, preluînd frumoasa moștenire lăsată de luptătorii pentru progres din trecut, — printre care un loc de cinste îl ocupă Sofia Nădejde — ridică pe un plan superior acțiunea pentru răspîndirea culturii, a cunoștințelor științifice, pe baza marilor idei ale marxism-leninismului, călăuza strălucitoare pe drumul socialismului.

I. FELEA

¹⁾ „O iubire la țară“ (dramă, 1888), „Din chinurile vieții“ (nuvele, 1895), „Fără noroc“ (piesă, 1898), „Grigore Ghica“ (piesă, 1899), „Vae Victis!“ (piesă, 1903), „Patimi“ (roman, 1903), „Robia banului“ (roman apărut în trei ediții, 1906), „Părînți și copii“ (roman, 1907), „Din lume pentru lume“ (povestiri din popor, 1909).

OSCILAȚII ORTOGRAFICE ÎN UNELE ZIARE

N. MIHĂESCU

Multă vreme, după cum se știe, limba noastră nu a avut un sistem ortografic unitar.

Încercări de a-i fixa scrierii românești unele norme de care să se țină seama nu au lipsit în trecut; ele, însă, n-au reușit fiindcă nu porneau de la criteriile realiste.

Abia în anii puterii populare au fost elaborate, pe o bază rațională, normele ortografice ale limbii noastre. Ele au fost aprobate printr-o Hotărâre a Consiliului de Miniștri și au intrat în vigoare la data de 1 aprilie 1954.

Un rol de primă importanță în propagarea noilor norme privitoare la scrierea limbii noastre, i-a revenit, de la început, presei. În adevăr, aceasta, respectând ea însăși indicațiile ortografice, a ajutat — cu puterea de pătrundere ce-i este proprie — la difuzarea lor în cele mai largi mase ale cititorilor.

Desigur, în numai șapte ani de când noua ortografie a început să fie aplicată, nu puteau să dispară cu totul fluctuațiile ce au existat până odinioară în felul de a fi scrisă limba noastră. Se poate spune, însă, cu drept cuvânt, că haosul a fost lichidat; nu mai scrie fiecare, ca în trecut, după bunul plac: ziarele, revistele, manualele școlare, cărțile literare, corespondența oficială — tot ce este text de limbă românească ține seama de normele ortografice în vigoare.

Nu e departe vremea, fără îndoială, când și acele sporadice abateri de ordin ortografic ce mai pot fi identificate astăzi, vor intra în domeniul trecutului.

Pentru a grăbi această clipă, ne-am propus să supunem atenției citorva dintre ziarele pe care le-am cercetat unele cazuri de inconsecvență în aplicarea normelor ortografice.*

* Am cercetat mai multe numere, de dată recentă, ale ziarelor „România liberă”, „Scinteia tineretului” și „Munca”. După fiecare exemplu, am trecut, în paranteză, titlul abreviat al ziarului, numărul exemplarului, precum și cifrele care indică pagina și coloana.

Cele mai multe dintre exemplele la care ne vom opri arată că, în același număr al ziarului și chiar în același articol, își dau întâlnire forma greșită a unui cuvânt cu cea corectă.

Unul dintre principiile de bază ale noilor norme ortografice — și cel mai principal — este cel fonetic. Potrivit acestui principiu scrierea limbii noastre reproduce cât mai exact forma literară a cuvintelor, așa cum ea apare în rostirea noastră.

În spiritul aplicării principiului amintit, s-a stabilit regula ca, înainte de consoanele sonore (b, d, g, l, m, n, r și v) s trebuie să fie scris z, ca de altfel și prefixul *des*, care devine *dez*—.

Deci, în exemplul care urmează *zvelt* apare greșit în forma *svelt*: „un bărbat înalt, *svelt*” (M. 4109, III, 1). Iată, însă, acest cuvânt și în forma lui corectă, în același număr al ziarului: „Sondele *zvelte* ocupă un loc...” (Ibid. I, 5).

O altă regulă stabilește scrierea *ie* nu *e* la început de cuvânt sau de silabă care urmează după o vocală. Dar, în practică, nu într-un singur caz, alternează forma diftongată *ie* cu cea necorectă *e*, în cuvinte care prezintă caracteristica amintită.

Întii, un exemplu bun: „Ținere *condeie*” (Sc. t. 3635, I, 1). Dar, sub cele două cuvinte — titlul rubricii — este tipărit textul unei poezii, în care se află și acest vers:

„S-arunce sub tavane — *curcubeie*” (Ibid. I, 1). Ar fi trebuit: *curcubeie*. Greșit este, de asemenea, a scrie: *măestrie* în loc de *măiestrie*: „sub raportul *măiestriei*” (R. I. 5059, II, 5), sau: *strae* pentru *straie*: „îmbrăcându-se cu *straele* cele noi” (R. I. 5063, II, 5).

Potrivit aceluiași principiu fonetic, trebuie să scriem, ca în limba lor de origine, neologismele care au o circulație mai mare. Cu toate acestea, apar, pe lângă formele corecte ale unor astfel de cuvinte, și unele ortografieri greșite. Iată numai câteva exemple:

„și-au îmbogățit *ruksacul* de cunoștințe” (R. I. 4902, I, 3). Forma recomandabilă este: *rucsac*, *rucsacuri*. Sau: „Se vor servi *menu-uri* alese” (R. I. 5042, III, 1) alături de cuvântul ortografiat corect: „*meniurile* întocmite” (Ibid, III, 2). Sau: „Pe lângă *skiuri* și *alpenstock*” (R. I. 5052, II, 1) în loc de *schiori* și *alpenstoc*. De altfel, pe aceeași pagină a ziarului, am întâlnit, pentru primul cuvânt și forma corectă: „un mare concurs de *schii*” (Ibid. II, 7). În sfârșit, din aceeași categorie următorul exemplu: „o serie de gravuri în *aqua forte*” (R. I. 5061, IV, 3). Cuvântul trebuie scris cum se pronunță în românește *acvaforte*. (De altfel, *aqua forte* nu corespunde nici formei din limba de origine, în care cuvântul se scrie *aqua forte*.)

Un alt principiu fundamental al normelor ortografice în vigoare este cel morfologic. Potrivit acestui principiu gramatical se păstrează unele desinențe și sufixe în actul flexiunii și al derivației. Astfel, cu toate că rostim *chiamă* scriem *cheamă*, deoarece, în cursul flexiunii, ea alternează cu *e* (*chem*, *chemăți*).

În unele substantive și, mai ales în multe forme verbale, diftongul *ea* e înlocuit cu *ia*, încălcându-se astfel regula amintită, care urmărește tocmai înlăturarea unor inconsecvențe în scriere.

Iată — spre a ne opri la un singur caz — acest exemplu, în care diftongul *ea* din sufixul flexionar — *ează* este înlocuit cu *ia*: „El se *situiază* astfel pe deplin...” (Sc. t. 3638, III, 8). De notat că, în același ziar, pot fi găsite, evident, într-un număr mult mai mare, exemple care atestă respectarea regulii amintite. Iată unul dintre ele: „În prezent se *efectuează*...” (Sc. t. 3630, III, 1).

Greșit întrebuintată este și forma conjunctivului prezent persoana a III-a singular, a verbului *a avea*. Forma corectă este *să aibă*; ea apare însă *să aibe*: „dorește *să aibe* o ieșire monumentală” (R. I. 5013).

I. 7) sau: „se întâmplă ca unele mărfuri să aibe“ (id. 5039. I. 4).

Trebuie să amintim, de asemenea, că viitorul verbului *a apărea* este *va apărea* nu *va apare*. Amîndouă aceste forme au putut fi întîlnite în același articol: „*vor apărea* chiar în cursul acestui trimestru“ (R. I. 5076, II. 6-7) și: „în curînd *vor apare*“ (id.).

Foarte frecventă este confuzia ce se face între formele femininului singular al pronumelui (sau ale adjectivului) demonstrativ de identitate: *aceea*, *aceeași* și cele ale masculinului plural: *aceia*, *aceiași*.

Precizăm că, deși aceste forme se pronunță la fel, ele se scriu deosebit, în scopul evitării oricărei confuzii. Cîteva exemple: „*cu aceiași* (în loc de *aceeași*) încredere“ (R. I. 5052, III. 6-7). Sau: „*va-stelor sale preocupări i-a adăugat-o și pe aceia* (pentru *aceea*) de...“ (5061. R. I. III. 5), cu toate că, în același număr al ziarului, pe aceeași pagină, apare și forma corectă: „*Considerată la data aceea*“ (Id. III, 4). Și: „*De aceiași* (pentru *aceeași*) prețuire se bucură“ (Id. 5076. I. 7), deși pe aceeași pagină (deci, nu: *aceiași* pagină) se întîlnește și forma corectă: „*în aceeași* sală s-au întîlnit“ (Id. I. 6).

Și în folosirea pronumelor *de întărire* care însoțesc substantivele și pronumele cu scopul de a pune accent pe obiectul determinat („*el însuși* mi-a spus“), se produc substituiri de forme, așa cum rezultă din următoarele cazuri: „*prin însăși* procesele“ (R.1.5061.III, 5), forma corectă pentru femininul plural fiind *înseși*, iar nu *însăși*, care se potrivește pentru un substantiv feminin la numărul singular: ea *însăși*. Sau: „*sînt opera maselor înșiși*“ (Id. III. 1). *Înșiși* este forma proprie masculinului plural: cetățenii *înșiși* s-au pronunțat.

Pentru respectarea aplicării aceleiași principiu morfologic în ortografie, este indicat să scriem *clujean*, ca în exemplul: „un gazetar clujean mi-a spus“ (Sc. t. 3629. II. 8) și de asemenea, *lugojean*, iar nu *lugojan*, cum apare în același articol de ziar: „unui fost sportiv lugojan“ (Id. II. 7).

Un alt important principiu de care s-a ținut seama la elaborarea normelor ortografice în vigoare este cel *sintactic*.

În adevăr, scrierea unor cuvinte depinde de funcția gramaticală pe care ele o îndeplinesc într-un anumit text.

Din categoria acestor cuvinte, cele mai mari dificultăți creează, după cît se pare, *o dată*, *odată*, *altă dată*, *altădată*, *de mult*, *demult*.

Cînd primul cuvînt are valoare de numeral adverbial, el se scrie despărțit: *o dată* (*O dată* mi-a spus și am înțeles); cînd, însă, joacă rolul de adverb și răspunde la întrebarea *cînd*, el se scrie împreună *odată* (*A fost odată* ca-n povești). Tot despărțit, evident, se scrie și atunci cînd el intră în locuțiuni ca: *o dată cu*, *o dată ce*.

Cum apar aceste forme în textele de ziar pe care le-am cercetat? De cele mai multe ori, corect. Cîteodată, am întîlnit și ortografieri greșiți. Iată „*Odată* laureată...“ (R. I. 5029. II. 5) în loc de: *o dată* (ce a fost) laureată. Sau: „*Odată* cu zorii zilei“ (Id. 5044 I. 6-7), dar, alături, și forma corectă: „*Și o dată* cu aceasta“ (Id. I. 7). Apoi, din nou, greșit: „*vor duce odată* cu încărcăturile“ (Id. 5061. I. 3) sau: „*odată* cu creșterea“ (Id. 5061. III. 4-5) și: „*Să-și arunce măcar odată* privirea“ (Id. 5063. III. 4), în loc de *o dată*, în acest context avînd valoare de numeral adverbial. Forma necorespunzătoare poate fi întîlnită și în celelalte două ziare pe care le-am cercetat. Iată: „*Odată* cu noul an“ (Sc. t. 3629. I. 1) sau: „*Odată* cu ele...“ (id. 3635. I. 6) și: „*odată* cu dezvoltarea...“ (Id. 3638. I. 4) sau: în același număr de ziar, *odată* cu întrebuintarea corectă: „*O dată* cu pășirea în 1961“ (M.4110.I.6) și forma greșită: „*O dată* cunoscută avantațele...“ (Id. 4110.I.6) sau: „*Numai odată* eu venirea sa“... (Id. 4110.III.1).

Aceleași fluctuații pot fi observate și în folosirea lui *altădată*, *altă dată* și *demult*, *de mult*.

În prima formă — adică împreună — *altădată* înseamnă *odinioară*; cînd cuvîntul trebuie să exprime ideea de *în altă împrejurare*, el se scrie despărțit, — *altă dată*. În exemplele ce urmează, sensul cuvîntului este de *odinioară*, și ca atare el apare greșit ortografiat: „la care bucureștenii nici nu visau *altă dată*“ (R.1.5063.III.2) sau: „*altă dată*, cu ani și ani în urmă...“ (M. 4109.I.1).

În ceea ce-l privește pe *demult* — cînd cuvîntul are forma aceasta, el înseamnă *odinioară*, răspunzînd la întrebarea *cînd*. El se scrie însă, despărțit: *de mult* (prepoziția *de* + adverbul *mult*) cînd răspunde la întrebarea *de cînd* (de mult timp). Deci, nu: „mai *de mult* existau în piață“ (Sc.t.3635.IV.5-6), ci mai *demult*.

Într-un număr mai mare sînt grafii nerecomandabile ale unor cuvinte, grafii care și, de astă dată, alternează cu cele corecte. Cîteva exemple: „se transmite spectatorului *adăogînd* încă...“ (R.1.5013.II.5) în loc de: *adăugînd*, verbul fiind *adăuga*, cum, de altfel reiese din alte exemple ce pot fi date din același ziar. De pildă: „la aceste lip-suri se mai *adaugă*“... (Id.5029.I.6-7). Sau: „dar *în acelaș timp*“ (R.1. 5039.I.4), cu toate că, în același număr al ziarului, apare și forma corectă: „*În același timp* e nevoie“ (Id.II.6). Și numele localității sovietice *Ialta* apare în două feluri — *o dată* cu grafia aceasta care este cea corectă, și a doua oară greșit *Yalta*. Iată: „*Va pleca spre Ialta*“ (R.1.5042.I.5) și: „*Cu destinația Yalta — Odesa*“ (Id.III.4). Și adverbul de timp *niciodată*, e scris în două feluri: împreună — corect, adică — și despărțit: *nici odată*, formă nerecomandabilă. Astfel: „*N-o să-l găsiți niciodată*“ (R. 1.5076.I.6) și „*Nici odată* nu va putea uita“ (Id. ibid. I.6). Cuvîntul *reziduuri* nu se scrie și *reziduri* ca în acest exemplu: „și alte *reziduri*“ (R.1.5076.II.5).

Adverbul *așadar* nu se scrie și despărțit: „*Așa dar*, aici se antrenează“ (Sc.t.3629.II.5). Conjunția *or* (=dar) nu trebuie confundată cu cealaltă conjuncție *ori* (=sau), așa cum, din următorul exemplu rezultă că s-a întîmplat: „*Ori*, toate acestea i-au însuflețit pe viitorii noștri ingineri“ (Sc.t.3637.III.6). *Excavatorist* se citește *escavatorist*, dar se scrie în prima formă și nu în cea de a doua, ca în acest caz: „*Escavatoriști*, specialiști în beton armat“ (Sc.t.3647.III.4). Pluralul acelei instalații plutitoare cu care se sapă sub apă și care se numește *dragă* este *drage* nu *drăgi*. În același articol de ziar au fost, însă, folosite ambele forme ale pluralului: „*remorchere, drăgi* și alte ambarcațiuni“ (R.1.5061.I.1) și: „la construcția fluvialului, a motonavelor, a *dragelor*“ (Id. ibid. I.3).

Așa după cum am menționat chiar la începutul rîndurilor de față, rolul presei în aplicarea normelor ortografice de către masele largi ale cititorilor este deosebit de important. Tocmai de aceea am ținut să atragem luarea aminte asupra unorora dintre imperfecțiunile care, din acest punct de vedere, se mai ivesc și care vor putea fi cu ațit mai ușor înlăturate, cu cît, după cum am văzut, alături de formele nerecomandabile pentru același caz, sînt atestate și multe exemple de scriere corectă.

Din activitatea Uniunii Ziaristilor din R.P.R.

ADUNAREA FESTIVĂ A ZIARIȘTILOR DIN CAPITALĂ IN CINSTEA TRICENTENARULUI PRESEI POLONEZE

În cadrul Mileniului Statului Polonez, s-a sărbătorit în întreaga Polonie împlinirea a 300 de ani de când, la Cracovia și mai târziu la Varșovia, a apărut „Merkuriusz Polski”, primul ziar tipărit în limba polonă, marcând începuturile presei poloneze.

În legătură cu sărbătorirea presei poloneze, vineri 10 februarie a avut loc la sediul Uniunii Ziaristilor din R.P.R. o adunare festivă, la care au participat numeroși ziaristi.

Cu acest prilej a luat cuvîntul tov. N. Moraru, membru în Biroul Comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor, redactor șef al publicațiilor pentru străinătate. Vorbitorul a subliniat importanța evenimentului, făcînd un scurt istoric al presei poloneze. El a scos în evidență activitatea presei editate de Partidul Comunist Polonez, care, în condiții de crîncenă ilegalitate, purta cuvîntul partidului în mijlocul maselor largi. Vorbitorul a arătat, mai departe, rolul important pe care l-a avut presa muncitorească revoluționară poloneză în lupta pentru revendicările zilnice ale oamenilor muncii, în lupta împotriva exploataților și asupritorilor poporului, în organizarea rezistenței împotriva ocupanților hitleriști. Presa comunistă s-a aflat întotdeauna în fruntea luptei pentru o Polonie liberă, pentru o Polonie populară.

În continuare, tov. N. Moraru a ilustrat drumul străbătut de presa comunistă poloneză în anii de după eliberare — de la ziarul care — în primele zile ale anului 1944 — apărea la Lublin, la o rotativă uzată și pînă la situația de astăzi. Presa poloneză condusă de Partidul Muncitoresc Unit Polonez este în zilele noastre o armă în construirea socialismului, în lupta pentru pace, pentru coexistență pașnică între

state cu sisteme sociale diferite. Tov. N. Moraru a vorbit apoi despre relațiile de căldă prietenie și colaborare dintre ziaristi romîni și polonezi, fapt care constituie un ajutor prețios în cunoașterea reciprocă a experienței dobîndite, în popularizarea realizărilor popoarelor noastre frățești.

În încheiere, vorbitorul a transmis din partea ziaristilor din R.P.R. felicitări călduroase presei poloneze.

Tovarășa St. Baronska, al doilea secretar al Ambasadei R. P. Polone la București, a salutat adunarea, exprimîndu-și convingerea că prietenia dintre ziaristi romîni și polonezi se va întări și mai mult spre binele popoarelor noastre.

A urmat apoi filmul polonez „Primul an”.

În încheierea adunării festive s-a dat citire mesajului adresat de Uniunea Ziaristilor din R.P.R. Asociației Ziaristilor Polonezi.

DELEGAȚIA ZIARIȘTILOR ROMÎNI LA VARȘOVIA

La sărbătorirea tricentenarului presei poloneze de la Varșovia a participat o delegație a ziaristilor din țara noastră.

Delegația a fost compusă din tovarășii N. Corbu, redactor șef adjunct al ziarului „Scinteia”, și Dinu Hervian, secretar general al Uniunii Ziaristilor din R.P.R.

Aspect de la adunarea festivă

Mesajul adresat de Uniunea Ziaristilor din R.P.R. Asociației Ziaristilor Polonezi

Cu prilejul sărbătoririi împlinirii a 300 de ani de la apariția primului ziar polonez, ziaristii din R. P. Română, întruniți vineri 10 februarie într-o adunare festivă, vă adresează, dragi tovarăși, felicitările lor frățești.

În decursul veacurilor, în presa poloneză s-a afirmat tradiția ideilor înaintate, a democrației și progresului pentru care au luptat generații de ziaristi.

Continuând aceste tradiții, de la eliberare și statornicirea puterii populare, presa poloneză, condusă de partid și inspirindu-se ca și presa din

întregul lagăr socialist din tradiția revoluționară și glorioasă a presei leniniste, a luptat și luptă cu succes pentru construirea socialismului, pentru coexistență pașnică, pentru victoria păcii în lumea întreagă.

Transmițându-vă salutul lor tovarășesc, ziaristii din R.P.R. vă urează noi succese în munca dvs. rodnică care slujește cauza noastră comună, cauza socialismului, păcii și colaborării între popoare.

Uniunea Ziaristilor
din Republica Populară Română

VIZITA UNOR ZIARIȘTI TURCI ÎN ȚARA NOASTRĂ

Între 25 ianuarie și 3 februarie, Uniunea noastră a avut ca oaspeți pe ziaristii turci Geamil Geyt Barlas, redactor al ziarului „Son Avadis“, Balcioglu Chahab, director al săptăminalului „Kim“ și Güresian Eivet, redactor al ziarului „Gum Huriyat“.

În timpul șederii în țara noastră, oaspeții au vizitat diferite întreprinderi economice și instituții

culturale. În București, ei au vizitat: Combinatul poligrafic „Casa Școlii“, Fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej“, studiourile cinematografice de la Buftea. La revista „Contemporanul“ ziaristii turci au stat de vorbă cu membri din colegiul de redacție. În vizitele făcute în țară ei s-au oprit la G.A.C. Hărman de lângă Brașov, la Uzinele „Ernst Thäl-

mann“, la Combinatul Chimic de la Borzești, au vizitat orașul nou Onești, fabrica de relon de la Săvinești, hidrocentrala „V. I. Lenin“ și barajul.

Oaspeții turci s-au întâlnit la Casa Ziaristilor cu reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziaristilor cu care au discutat diverse probleme profesionale.

Întâlnire la Casa Ziaristilor între ziaristi români și oaspeții turci

note și comentarii

Exemplul

Că scriitorii umblă prin țară — nu e un fapt nou. „Cabinetul de lucru“ al scriitorului — spunea cîndva Geo Bogza — e întreaga țară. În ultimii ani, în afara documentărilor personale, s-au organizat brigăzi scriitoricești sau de artiști care poposesc în diferite colțuri din țară. Întîlnirile lor cu oamenii muncii sînt fructuoase.

Unele ziare locale nu folosesc, însă, prezența în acele locuri a scriitorilor și artiștilor.

Iată de ce ținem să subliniem inițiativa ziarului „Zori noi“ din Suceava care a realizat o pagină specială cu materiale diverse, pe specificul regiunii, obținînd colaborarea unor scriitori bucureșteni. De pildă, în toamna anului trecut, timp de cîteva săptămîni satele și orașele regiunii Suceava au fost străbătute și de scriitorul Geo Bogza. Este demn de remarcat faptul că primul reportaj — rod al acestei călătorii — a fost publicat de Geo Bogza în coloanele publicației sucevene.

„La sfîrșitul unei călătorii îndelungate și laborioase — scrie Geo Bogza în „Zori noi“ nr. 3999 — care a început pe culmea mareață a Prislopului și s-a terminat pe șesurile dinspre Prut, aș vrea să împărtășesc cititorilor ziarului „Zori noi“ cîteva din roadele strădaniei mele de a cunoaște și a înțelege aceste locuri care au strălucit cîndva de gloria lui Ștefan cel Mare și se pregătesc acum să strălucească iarăși — de o altă strălucire — în lumina noii istorii pe care o scrie poporul nostru...”

Am privit în riul Moldovei un bulldozer care rectifica firul apei și m-am gîndit la bourul lui Dragoș

Vodă. Bouri nu mai sînt în pădurile Bucovinei, dar pretutindeni pe pămînturile ei, și mai departe, la șes, am întîlnit tot felul de bouri de oțel care schimbau vîzînd cu ochii fața pămîntului“.

În acest timp scriitorul a cunoscut munca multor oameni și s-a inițiat — după propria-i expresie — în tainele și frumusețea muncii lor. Amintind că, în trecut, întreaga mareașie a Sucevei consta în cetatea lui Ștefan cel Mare, care însă se năruia treptat, la marginea unui trist oraș de provincie, Geo Bogza scrie: „Clasa muncitoare din țara noastră, închinîndu-se cu respect în fața amintirii lui Ștefan cel Mare, a reparat cu o mistrie puternică și generoasă cetatea marelui voievod, iar apoi, cu aceeași mistrie s-a apucat să înalțe edificiile unei vieți noi. Fără îndoială că de la Ștefan cel Mare nu s-a mai construit niciodată atît de mult pe pămînturile Moldovei, ca în zilele noastre...”

Pretutindeni pe unde am fost, asfaltul își face apariția — uneori dărîmînd cu dinamită mari blocuri de piatră — pe malul Bistriței. Intemeietorii Moldovei au sosit pe aceste pămînturi trecînd călare peste munți. Socialismul pătrunde în regiunea Suceava pe largi șosele asfaltate, dînd munții la o parte.

Socialismul mai sosește aici în lungul liniilor de înaltă tensiune. Le-am văzut pe apa Moldovei, venind spre Suceava. Privindu-le, am simțit cum răzbate pînă aici respirația largă a Bicazului...”

Am transcris doar două pasaje. Deajuns însă pentru a ne da seama de valoarea acestui reportaj.

De cîte ori pentru toți?

Ziarul „FLACĂRA ROȘIE“ din Arad publică săptămînal o pagină magazin intitulată „De toate pentru toți“.

În trecut fie vorba, coloanele paginii adăpostesc rare ori materiale privind trecutul și prezentul Aradului. Lucru de mirare deoarece realitățile regiunii oferă multiple teme pentru o asemenea pagină.

Răsfoind paginile ziarului constatăm că aceleași materiale apar, într-un răstimp scurt, de cîte două ori. În nr. 4865 a fost publicată sub titlul „Țara trandafirilor“ o interesantă descriere a unei uriașe grădini de flori din Bulgaria. Iată însă că materialul, intitulat de această dată „În țara trandafirilor“ apare și în nr. 4918. (!)

Același lucru se repetă și cu articolul „Anemiile“ tipărit de două ori (în nr. 4805 și 4888).

Ne întrebăm dacă redactorii paginii duc lipsă de materiale publicistice sau... lipsă de memorie?

A bate apa-n piuă

Se mai întîmplă ca după ce termini de scris un articol să observi că ai cam bătut apa-n piuă. Și, exigent, mototolești hîrțile și o iei de la capăt.

Se mai întîmplă și altminteri.

De pildă, autorul reportajului „După ridicarea cortinei“ (STEAUA ROȘIE“ din Tg. Mureș, nr. 21) n-a mai luat-o de la capăt. A predat materialul șefului de secție care, din păcate, l-a dat tiparului.

Reportajul are foarte puține idei — inecate în schimb într-un torent de vorbe. În loc să arate limpede că clădirea Casei de Cultură din Miercurea Ciuc e ridicată la roșu, autorul scrie: „Casa de Cultură se află deja sub acoperiș, ceea ce înseamnă că partea grea de lucrări exterioare este de-acum de domeniul trecutului“.

O repetare inutilă

Articolul de fond al ziarului „DRUM NOU“ din Braşov (nr. 5004) este intitulat „Planuri concrete pentru modernizarea maşinilor şi utilajelor“.

Îngropat, în interiorul materialului, se află subtitlul „Ce propuneţi pentru modernizarea maşinilor şi utilajelor?“

După părerea noastră unul dintre ele este de prisos.

Minutul productiv în acţiune

La uzina „Iosif Rangheţ“ din Arad s-a născut o preţioasă iniţiativă: reducerea minutelor neproductive. Iniţiativa a pornit de la Atelierul de roţi dinţate al uzinei şi a fost extinsă în toate secţiile după ce a dovedit că este un factor important în creşterea productivităţii. Importanţa acestei iniţiative a muncitorilor arădeni este mare, dacă ne gândim că în anii şesenalului, 70% din sporul producţiei industriale se va obţine prin creşterea productivităţii muncii în industrie cu 60—65%.

Ziarul „DRAPELUL ROŞU“ din Timişoara în colaborare cu Consiliul local al sindicatelor a organizat la uzina „Iosif Rangheţ“ o consfătuire la care au participat muncitori fruntaşi, inovatori, cadre de conducere, ingineri şi corespondenţi din principalele întreprinderi arădene.

Iniţiativa „La fiecare loc de muncă — o productivitate sporită“ a fost sprijinită cu entuziasm de numeroşi vorbitori.

Ziarul „Drapelul roşu“ a publicat apoi, în nr. 4938 o interesantă pagină despre iniţiativa şi consfătuirea de la „Iosif Rangheţ“. Despre „Minutul productiv în acţiune“ a scris directorul adjunct Ilie Lascu, strungarul Nicolae Sabău demonstrează cum elimină 20—30 minute timp neproductivi numai prin pregătirea la timp a sculelor ajutoare, inginerul Mihai Taytis arată „cum au fost economisite zece zile“, iar agitatorul Moise Handra şi Alexe Soos, secretar al comitetului de partid, povestesc despre rolul muncii de agitaţie în extinderea iniţiativei.

Fotografii, casete, spicuri din propunerile participanţilor la consfătuire, grafice — dezvăluie limpede valoarea iniţiativei muncitorilor de la „Iosif Rangheţ“.

Pagina e luminoasă şi atractivă — deci a fost gândită şi din punct de vedere tehnic.

Ar fi util ca ziarul „Drapelul roşu“ să urmărească ofensiva „minutului productiv“ şi dincolo de poarta uzinei „Iosif Rangheţ“, în celelalte întreprinderi arădene.

Flăcări... prea multe flăcări

Dintr-o înţelegere deformată a necesităţii de a scrie literar, unii reporteri îşi stropesc din belşug materialele cu numeroase adjective şi metafore. Despre pasiunea adjectivală şi cultivarea imaginii de dragul ei s-a mai vorbit în coloanele revistei noastre.

Revenim cu un exemplu.

Reportajul „Instantanee de la Atelierele C.F.R. Paşcani“ (din „FLACĂRA IAŞULUI“ nr. 4395) păcătuieşte prin repetarea stereotipă a aceleiaşi imagini. În viziunea reporterului flăcările mari ies pe gura cuptorului, oamenii capătă culoarea flăcărilor, se luptă cu flăcările, se călesc cu flăcările, discută despre flăcări şi devin înflăcăraţi şi cu feţe roşii ca flăcările.

În total, după o numărătoare sumară reiese că autorul utilizează substantivul „flăcără“ cu derivatele sale de peste 20 de ori. Iată finalul reportajului:

„Flăcări. Flăcări roşii şi mari. Şi fierul s-a făcut roşu ca flăcările. Şi feţele oamenilor sînt roşii. Flăcări mari şi oameni înflăcăraţi. În faţa acestor flăcări se nasc iniţiative“...

Quod erat demonstrandum.

Faţă în faţă

Avem în faţa noastră două din paginile culturale publicate de ziarul „DOBROGEA NOUĂ“. Una dintre ele (nr. 3799) este închinată întrecerilor din cadrul Festivalului bienal „I. L. Caragiale“, cealaltă este intitulată „Cultură şi viaţă“ (nr. 3884).

În prima descoperi lesne competenţă şi fantezie, a doua se distinge prin... superficialitate. Iată şi titlurile materialelor din această pagină: „Luna cărţii la sate“, „La şezătoare“, „La sfîrşitul unui semestru“, „Din activitatea filialei S.R.S.C.“, „Din activitatea cercurilor de cultură generală“. Toate sînt scrise într-un stil cenuşiu şi se caracterizează prin platitudine.

Fenomenul cultural-artistic poate fi tratat cu claritate şi simplitate, dar nu simplist. Nu serveşte nimănui simple pagini de serviciu, ca cea tipărită duminică 29 ianuarie 1961.

În regiunea Dobrogea şi mai ales în oraşul Constanţa (unde fiinţează un puternic complex artistic — teatru de dramă, de păpuşi, revistă şi operetă) există o multitudine de aspecte noi ale vieţii culturale, demne de relevat.

Aşteptăm.

„Văd şi spun“

Sub titlul marginal de mai sus, ziarul „DRAPELUL ROŞU“ din Timişoara publică în nr. 4997, două scurte foiletoane satirice („Cine va suporta cheltuielile!“ şi „Becuri... ornament“).

Concis, limpede, combativ — sînt veştejite indiferenţa şi lipsa de răspundere a unor cetăţeni.

„Văd şi spun“ poate fi o rubrică permanentă.

Forme vii

Ziarul „FLACĂRA ROŞIE“, organ al Comitetului de partid şi al comitetului sindicatului întreprinderii „Flacăra roşie“ din Bucureşti, are o paginaţie vie şi rubrici variate, descoperind lesne preocuparea susţinută a colectivului redacţional de a îmbunătăţi calitatea publicaţiei.

Remarcăm reportajul „Subiect de corespondenţă“ care, printr-un montaj interesant, descrie rezultatele obţinute după introducerea noii benzi rulante de mare productivitate precum şi materialul „Şi operaţiile mici au importanţă“ (concluzii la consfătuirea organizată de redacţia gazetei de uzină pe tema calităţii produselor).

De semnalat şi calitatea fotografiilor.

LENIN, ZIARIST ȘI REDACTOR

În Editura de Stat pentru Literatură Politică din Moscova a apărut de curind, sub titlul de mai sus, o culegere care cuprinde o seamă de articole, scrisori și diferite opinii ale lui V. I. Lenin despre principiile presei, manuscrise de articole cu îndreptările aduse de V. I. Lenin, planuri ale unor lucrări ale lui V. I. Lenin, cum și amintiri ale citorva publiciști de seamă, contemporani ai lui V. I. Lenin, despre activitatea desfășurată de marele conducător al proletariatului în presa de partid.

Toate aceste materiale, reunite pentru prima oară într-o culegere de felul acesteia, îl înfățișează pe V. I. Lenin ca pe un redactor eminent și ca pe un neîntrecut maestru al publicisticii de partid.

Culegerea „Lenin – ziarist și redactor” este împărțită în mai multe capitole și anume: V. I. Lenin despre principiile de redactare a presei de partid; îndreptări de manuscrise, planuri de articole și broșuri; V. I. Lenin despre limbă și stil; V. I. Lenin despre tehnica redacțională și editorială; amintiri despre V. I. Lenin ca ziarist și redactor.

Prima parte cuprinde articole, scrisori și păreri ale lui V. I. Lenin cu privire la principiile de redactare a ziarelor de partid. Aceste materiale oglindesc uriașa experiență a lui

V. I. Lenin ca ziarist și redactor, arată cât de mult aprecia el rolul și importanța presei în viața partidului.

Un mare grup de documente, printre care corespondența cu o serie de redacții și de autori, ne arată munca depusă de V. I. Lenin pentru a asigura un înalt nivel ideologic și principial partinic ziarelor „Iskra”, „Vperiod”, „Proletarii”, „Pravda” și altor organe de presă ale partidului, al căror redactor a fost. Ele ne arată, de asemenea, cerințele lui V. I. Lenin cu privire la redactarea politică și literară. Aceste documente scot la iveală concepțiile lui V. I. Lenin despre colaborarea la presa de partid a scriitorilor și a autorilor din afara redacției, despre principiile de organizare a muncii redacționale.

În aceeași parte a culegerii sint reproduse extrase din operele lui V. I. Lenin care cuprind o seamă de aprecieri în legătură cu redactarea ziarelor de partid, aprecieri în legătură cu manuscrisele unor articole, părerea lui V. I. Lenin despre diferite cărți și broșuri, considerațiuni despre tonul materialelor din presa de partid, sfaturi date autorilor pentru îmbunătățirea manuscriselor, indicații cu privire la unele greșeli din ziare ș.a.

Partea a doua a culegerii cuprinde trei grupuri de do-

cumente: îndreptări aduse de V. I. Lenin articolelor sale; planuri și conspecte de articole și broșuri întocmite de V. I. Lenin; articole ale colaboratorilor ziarelor de partid cu observațiile și corectările redacționale ale lui V. I. Lenin.

Materialele cu corectări scot la iveală extrem de bogata practică redacțională a lui V. I. Lenin, înaltul simț al răspunderii cu care lucra V. I. Lenin la articolele sale și la articolele altor autori. Găsim aici numeroase și elocvente exemple ale măiestriei cu care Lenin îmbogățea cu idei materialele pe care le redacta, ridicându-le nivelul teoretic, realizând formulări limpezii din punct de vedere politic, dînd articolelor, ca și corespondențelor și scrisorilor primite de la muncitori, mai multă rezonanță social-politică, înveșmintindu-le într-o strălucită formă literară, fără a știrbi personalitatea autorului, particularitățile limbii și stilului lui.

Planurile și conspectele unora dintre cele mai cunoscute articole și broșuri ale lui V. I. Lenin ne introduc în procesul de creație ziaristică a lui V. I. Lenin, îngăduindu-ne să urmărim de fiecare dată ideea respectivă de la nașterea ei și pînă în momentul în care, modificându-se și perfecționându-

se, ea căpăta forma unei lucrări finite, cu o mare ascuțime politică și de o înaltă ținută literară. Aceste planuri oglindesc, de asemenea, munca migăloasă depusă de V. I. Lenin pentru alegerea titlurilor lucrărilor sale.

În documentele despre limbă și stil – articole, scrisori, opinii, cuprinse în partea a treia a culegerii, sint definite cele mai de seamă cerințe, așa cum le înțelegea V. I. Lenin, față de limba presei de partid, față de publicistica de partid.

Scrisorile lui V. I. Lenin către redacțiile unor ziare, corespondența lui cu autorii, observațiile despre limba unor articole și broșuri și alte materiale cuprinse în această parte ne arată care este însușirea caracteristică a limbii publicisticii de partid, ne arată cum înțelegea V. I. Lenin limba presei noi, proletare, cum înțelegea el forța ideologică și politică și rolul limbii în lupta revoluționară a partidului. O mare parte din materiale cuprind opiniile lui V. I. Lenin despre stilul publicisticii de partid; V. I. Lenin definește aici particularitățile ei fundamentale, caracterizează specificul literar al publicisticii de partid și alte însușiri ale ei.

Multe din documentele cuprinse în această parte a culegerii sint consacrate criticării de către V. I. Lenin a sti-

lului presei burgheze. V. I. Lenin demască falsitatea, stilul pompos, deșertăciunea - trăsături tipice ale scrierilor teoreticienilor și publiciștilor din partidele mic-burgheze și ale oportuniștilor de tot felul.

Despre opiniile lui V. I. Lenin cu privire la tehnica redacțională și editorială ne putem face o imagine din materialele cuprinse în partea a patra a culegerii și care constau din scrisori și note adresate de V. I. Lenin unor redacții și colaboratori, din diferite dispoziții și indicații date organizațiilor editoriale.

V. I. Lenin dădea în permanență atenție problemelor legate de alegerea literei ar-

ticolului respectiv, pentru a folosi mai rațional spațiul ziarului: el era preocupat de litera și aranjamentul tehnic al titlurilor, pentru a le face mai sugestive, mai expresive; dădea indicații pe cite coloane anume trebuie cules materialul, pentru a atrage atenția cititorului, cum trebuie organizată munca de corectură, pentru a se exclude greșelile; se interesa dacă o carte sau alta are indexul sau cuprinsul respectiv.

Această parte a culegerii cuprinde, de asemenea, o serie de însemnări pe manuscrise și pe șpalturi, din care se vede cu cită migală corecta V. I. Le-

nin textul, cită grijă avea el de muncitorii tipografi.

Ultima parte a culegerii cuprinde o serie de amintiri semnate de N.K. Krupskaja, A.V. Lunaciarski, V.D. Bonci-Bruevici, M.S. Olinski, V.V. Vorovski și P. Lepeșinski, care l-au cunoscut îndeaproape pe V. I. Lenin și au conlucrat cu el la unele organe de presă. Ei ne transmit numeroase observații importante și detalii interesante, care ne ajută să ne facem o cit mai deplină imagine despre V. I. Lenin ca ziarist și redactor.

Culegerea de față are și două anexe. În prima sint cuprinse unele materiale publi-

cate de V. I. Lenin în organele de presă bolșevice. Ele au fost incluse în carte cu scopul de a da o imagine a trăsăturilor caracteristice ale publicisticii lui V. I. Lenin, de a oferi o seamă de exemple ale excepționalei lui măiestrii ziaristice. A doua anexă cuprinde o listă a organelor de presă la redactarea cărora a luat parte V. I. Lenin.

Bogatul material pe care-l oferă culegerea „Lenin - ziarist și redactor” reprezintă o valoroasă lucrare, care infățișează din plin forța publicisticii revoluționare a lui V. I. Lenin și neîntrecuta lui măiestrie ziaristică.

B. I.

De curînd a apărut primul număr al gazetei de uzină „Tassovet”, organ al comitetelor de partid, de comsomol și de întreprindere ale Agenției T.A.S.S. Gazeta apare săptămînal.

★

În editura „Pravda” a apărut o culegere în două volume a operelor alese ale lui D. I. Zaslavski, sub titlul „Zi de zi”.

★

Potrivit unui acord intervenit între părțile engleză și sovietică, începînd din anul acesta se va difuza în U.R.S.S. revista trimestrială „Anglia”, imprimată în limba rusă.

DE PESTE HOTARE

• La 31 ianuarie s-au împlinit 10 ani de la apariția primului număr al ziarului „Harian Rakjat” (Ziarul popular), organul C.C. al P.C. din Indonezia. În numărul său jubiliar, ziarul a publicat felicitările ce i-au fost adresate de președintele Sukarno, Ruslan Abdulgani, vicepreședinte al Consi-

liului Consultativ Suprem, de redacțiile ziarelor locale și străine, printre care redacția ziarului „Pravda” și ale altor organe de presă ale partidelor frățesti.

În seara de 31 ianuarie a avut loc la Djakarta o adunare festivă consacrată acestei aniversări.

Președintele C.C. al P.C. din Indonezia, Aidit, a arătat în cuvîntarea sa meritele ziarului „Harian Rakjat” în lupta poporului indonezian pentru pace în lumea întreagă, pentru democrație și socialism și a subliniat că în ultimele luni unitatea forțelor patriotice din țară s-a întărit considerabil.

★

Canada este una din țările în care invazia publicațiilor nord-americane se face cel mai mult simțită. E destul să spunem că dacă în anul 1948 se vindeau în Canada de două ori mai multe reviste din S.U.A. decît canadiene, în 1959 se vindeau de patru ori mai multe. 75 la sută din publicațiile periodice exportate de S.U.A. sînt destinate Canadei.

Pare, de-aceia, pe deplin îndreptățită temerea exprimată de C. Laurine, președintele Asociației presei periodice din Canada, care a declarat nu de mult: „Nu sîntem noi, oare, serios amenințați să devenim un satelit cultural și intelectual al Statelor Unite, dacă ceea ce citim e tot mai mult american?”

Presa canadiană are de suferit mult de pe urma acestei invazii. Numeroase reviste canadiene trec prin serioase dificultăți economice, deoarece și-au pierdut sursele care le furnizau reclame bine plătite, aceste surse fiind acaparate de publicațiile din S.U.A., cu un tiraj superior. Neputînd rezista concurenței, unele reviste, ca de pildă „Canadian Home Journal”, „Canadian Magazine”, „National Home Monthly”, „New World” și altele, au dat faliment.

Din cuprinsul revistelor Uniunilor de ziaristi frătesti

Советская ПЕЧАТЬ

Nr. 1/1961

„Complexul 101“ se intitulează articolul apărut în primul număr din acest an al revistei „Sovietskaia Peciati“, articol consacrat importante probleme a înfăptuirii în trei ani a planului de mecanizare complexă a tuturor muncilor din sectorul zootehnic din Ucraina. Această problemă a fost dezbătută în articolul „Ferme și mașini“ apărut în „Pravda Ucraini“, înainte de istorica Plenară a C.C. al P.C.U.S. de la începutul acestui an.

În zilele care au precedat Plenara din ianuarie a C.C. al P.C.U.S., ascultătorii posturilor de radio sovietice au avut cuvinte de laudă pentru ciclul de reportaje elaborate de Iuri Letunov, corespondent special al „ultimelor știri“ și închinat colhoznicilor din satul Kolțovka (Ciuvașia) despre care Nikita Hrușciiov a spus că sînt adevărați luptători pentru septenal. Ciclul de reportaje s-a impus atenției tuturor grație forței sale de înviorare generate de caracterul său documentat și de priceperea corespondentului de a reda precis și veridic tot ce a văzut și a auzit el la Kolțovka, sat care, după spusele sale, „înainte de revoluție era ocolit pînă și de cerșetori, unde

în anii buni pîinea abia că ajungea pînă la începutul iernii, iar în anii secetoși se auzeau plinsetele și vaietele orfanelor și văduvelor“, și în care acum „se aude muzica, cîntecele fetelor, zgomotul vesel al topoarelor“. În primul reportaj, în care sînt prezentate nu numai impresiile personale ale ziaristului, ci și mărturii nemijlocite ale colhoznicilor despre viața lor de astăzi, se arată că porumbul a fost acela care i-a salvat pe colhoznici de secetă, care le-a îngăduit să-și ridice gospodăria la un nivel mai înalt, să îndeplinească șase planuri anuale la vînzarea de carne și două planuri și jumătate la predarea laptelui. În al doilea reportaj se arată cum anume cultivă colhoznicii porumbul, obținînd, raportat la un hectar de pămînt, mai multă carne, lapte și unt decît cei mai buni fermieri americani. În al treilea reportaj, transmis de Ziua Constituției Sovietice, corespondentul a povestit cum s-a schimbat înfățișarea satului, cît de mult prețuiesc colhozul lor cei din Kolțovka, sat vechi de 207 ani, al cărui nume se trage de la un boier, Kolțov, care a cîștigat la cărți 22 de familii de ță-

rani pe care le-a adus aici din gubernia Nijni Novgorod. Fiecare reportaj nu avea mai mult de 2—2,5 file, dura 4—5 minute, răs-timp în care în eter zburau nu numai cuvintele corespondentului, ci și glasurele vii ale oamenilor înscrise pe bandă. Valoarea acestor emisiuni — notează V. Verkovski, autorul articolului — constă în aceea că ele au fost făcute fără un text elaborat în prealabil.

Oricine va citi „Un ziarist în delegație“ de Vladimir Ceacin, va ști cum să procedeze pentru a evita situația în care se află citeodată unii ziaristi. Deși au umplut un carnet întreg cu însemnări, atunci cînd se întorc în redacție își dau seama că nu au ce scrie. Oricine va citi acest articol va învăța să vadă, să audă, să gîndească, înainte de a se apuca să scrie.

După părerea mea, scrie Ceacin, treaba cea mai grea este „culegerea materialului“, notarea în carnet, adică temelia temeliilor oricărui reportaj, oricărui corespondențe, chiar și a celei mai simple. A culege materialul înseamnă a sta de vorbă cu eroul reportajului, iar asta de vorbă este o artă, înseamnă priceperea de a-l îndrepta pe interlocutor pe făgașul necesar și realmente important.

Atunci cînd vrei să stai de vorbă cu cineva nu trebuie să o faci la locul de producție, ci, cum scrie Ceacin, să te întilnești cu acel cineva la el acasă, la cămin, la club, să te duci cu el la școala serală, să stai de vorbă în liniște cu profesorii săi, cu maestrul, cu tovarășii săi, să mergi cu el pe stadion, la bibliotecă...

În „Sovietskaia peciati“ nr. 1 din ianuarie 1961 se citesc cu interes cele două materiale în care se dezbate problema articolelor de fond, semnate de V. Andreev și N. Potapov, ca și nota lui B. Babliuc despre modul de redactare a manifestărilor din viața de partid — plenare, conferințe etc. — toate trei înmănușiate la rubrica „Ședință-fulger prin corespondență“.

Luînd ca exemplu două ziare locale, analizate într-un ascuțit spirit critic, pe bază de fapte concludente, autorii relevă în mod just că un articol de fond, formulînd de pe poziții partinice o anume problemă de actualitate, trebuie să conțină o explicație a fenomenului dat, să sugereze soluții utile pentru problema adusă în discuție, să fie scris astfel încît cititorul să aibă ceva de învățat. Articolele de fond trebuie să aibă o „adresă“ precisă, să fie scrise publicistic, într-un limbaj expresiv, mobilizator. V. Andreev sugerează organizarea unor concursuri pentru cele mai bune articole de fond, insistînd totodată asupra necesității de a se abandona concepțiile greșite care mai dăinuie pe alocuri în privința articolelor de fond. Pe o poziție similară se situează și B. Babliuc, care se opune tendinței încă existente în unele redacții în care se consideră că „dă-rile de seamă despre plenara unui comitet regional de partid, despre conferințe de partid, trebuie scrise într-un limbaj oficial, „într-un stil sobru“... Și iată că atunci cînd se respectă aceste legi pe care nimeni nu le-a scris, materialele cu privire la dă-rile de seamă sînt redac-

tate în așa fel încît seamănă unul cu celălalt, ca și cum ar aparține unui singur vorbitor, pe deasupra fiind scrise într-un limbaj arid". Cerînd să se declare război acestor concepții fundamentale greșite, B. Babliuc își argumentează îndemnul cu exemple din practica recentă a ziarelor sovietice care au publicat dări de seamă, extrase din intervenții, replici și alte aspecte ale plenarei din ianuarie a C.C. al P.C.U.S. într-un stil

viu, care l-a făcut pe cititor să simtă pe de-a-ntregul atmosfera animată, pasionantă, care a dominat plenara de la început și pînă la sfîrșit.

Deopotrivă cu problemele de conținut sînt prezente în revistă și cele referitoare la formă, oglindite într-un grupaj de trei note care sînt precedate de titlul comun „Stilul și moda (despre prezentarea grafică a ziarelor)". Ideea centrală a grupajului este expusă de ziaristul V. Ji-

votkov, care subliniază că, atunci cînd se pune problema prezentării grafice a ziarului, nicio clipă nu trebuie să se uite de existența cititorului căruia este necesar să i se ofere un ziar în care el să se poată orienta cu ușurință, obiectiv realizabil prin folosirea cu îndeminare a mijloacelor existente în arsenalul secretariatului de redacție, tipografie și secția foto. Acestei idei i se raliază N. Rumeanțev, secretar de redacție, care insistă

asupra faptului că „obiectivul principal al prezentării grafice a unui ziar sovietic constă în primul rînd în a oferi cititorului toate materialele în forma cea mai accesibilă, în a-l ajuta pe cititor, care este beneficiarul ziarului, să se orienteze rapid în articole, note, știri și să găsească lesne în ele elementul cel mai important, de căpetenie".

M. GOROV

NEUE DEUTSCHE PRESSE

Nr. 1/1961

În cuvîntul introductiv al nr. 1/1961 al revistei „Neue Deutsche Presse”, organul Uniunii Ziariștilor Germani, care a apărut într-un format nou, mărit și într-o nouă concepție redacțională, se spune: „Mai multe contribuții operative și din partea activiștilor de partid și de stat, aprecieri comparative ale realizărilor ziaristice, o informare multilaterală asupra publicisticii din țara noastră și din străinătate și, în primul rînd, un schimb de experiență mai adîncit, acesta ar fi — în cîteva cuvinte — programul nostru de viitor”.

În editorialul intitulat „Sarcinile ziaristicii noastre în anul 1961” de Horst Sindermann, se subliniază că „pentru toate ziarele și revistele, pentru radiodifuziune și televiziune **Declarația partidelor comuniste și muncitorești** trebuie să devină în anii următori și

în special în anul 1961 un program de luptă”.

Sarcinile care revin presei au două aspecte principale. Pe de o parte este vorba de a ajuta la organizarea unui nou avînt al producției și în al doilea rînd, prin răspîndirea ideilor și învățămintelor consfătuirii de la Moscova să se obțină noi succese în lupta împotriva ideologiei burgheze și în dezvoltarea conștiinței socialiste.

La rubrica „Cei mai buni” — consacrată ziariștilor sau colectivelor de redacție care repurtează succese deosebite — numărul acesta al revistei ne prezintă ziarul de uzină „Leuna-Echo” și pe redactorii săi. Articolul subliniază bogăția de mijloace ziaristice pe care le folosește acest organ de presă. Astfel, în paginile acestei gazete de întreprindere putem găsi: „Oglinda săptămînală a uzinei” (un comentariu privind îndeplinirea planului și alte probleme de producție, scris de conducerea întreprinderii). „Discuția la „Echo” (rezultatul unei discuții a redacției cu oamenii muncii), „Interviul săptămîinii”, „Franțașii timpului nostru” (prezentări de fruntași din uzină), „Din jurnalul brigăzii” ș.a. Tirajul acestui organ de presă care apare

de trei ori pe săptămîină este de 19 000 de exemplare.

„Răspunderea noastră pentru planul tehnicii noi” — este titlul unui articol în care economistul Gerhard Zadek, șeful secțiunii de presă a Comisiei de stat a planificării, expune sarcinile, cu caracter permanent, care stau în fața presei în problemele promovării tehnicii celei mai noi.

Sub titlul „Acordurile de prietenie în acțiune” semnat de Lieselotte Thoms se arată eficacitatea deosebită în R.D.G. a aplicării la condițiile concrete din această țară a unei inițiative care-și are originea în R.P.R. Este vorba de inițiativa pornită de ziarul „Drum nou” din Brașov acum mai bine de un an, cunoscută sub titlul de „Procesul milimetrilor”. Curînd, inițiativa a devenit o campanie cu caracter republican, susținută de mai multe organe de presă. Ziarul „Neues Deutschland” a pornit o acțiune sub lozincă „Cu gramul și cu milimetrul pe urmele a 500 de milioane”, urmărind descoperirea unor noi căi și posibilități de economisire de materii prime și materiale. Autoarea articolului a făcut parte dintr-o delegație de ziarști din R.D.G. care ne-a

vizitat țara în cadrul unui schimb de experiență. „Ne-a interesat în primul rînd strînsa legătură cu masele” — scrie Thoms. „Am constatat, de pildă, că ziarul regional „Dobrogea nouă”, care are un tiraj de 20.000 de exemplare, numără 500 de corespondenți voluntari...” Se arată în continuare felul cum lucrează „posturile de corespondenți voluntari”, cum sînt recrutați și ajutați corespondenții voluntari. În încheierea articolului, autoarea scrie: „Milimetrul” s-a încetățenit foarte repede în republica noastră. În același fel — aplicate în mod adecvat la condițiile noastre — multe alte metode ziaristice ale prietenilor noștri pot să ne fie de mare folos”.

Numărul acesta al revistei mai cuprinde un șir de articole despre promovarea noului în presă. Nu lipsesc nici materiale de îndrumare tehnică cum ar fi articolul „Ziaristul și tehnica culgerii rapide” de ing. Günther Büchner, notele de drum: „Cea mai puternică impresie a mea din Guineea”, de Heinz Krüger, interviuri, informații, rubricile „Despre limbă și stil” și „Critică și bibliografie”, umor.

M. B.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР

Год VI — № 2 (58) 1961 года

СОДЕРЖАНИЕ

Ливиу Мелинте — Внедрение новой техники в центре внимания печати.

— Встреча двух редакций, сотрудников и читателей газет „Семăнăтоаря” и „Мунчиторул ИТБ”.

Константин Антип — Герой с неизвестной могилкой.

Иожеф Балог — 1 февраля — День венгерской печати.

Г. Дину — Молодость семидесятилетнего Эренбурга.

Виктор Бырлядяну — Альманахи.

Вирджил Петреску — Два альманаха на языках национальных меньшинств.

Мария Арсене — Господин Жан — журналист...

Ион Хертег — Областные газеты о массовом агрозоотехническом обучении.

В. Градинару — Местная печать может уделять больше внимания спортивной деятельности масс.

Джордже Чудан — Прочь „серьезные” заголовки!

Ион Бабич — „Февраль (15—16)”.

Петре Стănescу — Вопросы транспорта в нашей печати

НАКАНУНЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ЖЕНСКОГО ДНЯ

И. Феля — Женщина, борющаяся в прошлом за эмансипацию женщин: София Нăдежде.

Н. Михăescu — Разнобой в орфографии на страницах отдельных газет.

— О деятельности Союза журналистов РНР — Редакционные вопросы — Заметки и комментарии — Рецензии — Из-за границы.

На первой странице обложки: Мастер-котельщик Тудор Бербекару с вагоностроительного и вагоноремонтного завода „Красная Гривица”, кандидат на выборы в Великое Национальное Собрание РНР, рассказывает Николае Герку, рабкору заводской многотиражки „Гривица Рошие”, о своих производственных успехах.

Фото Бориса Чобану

OUR PRESS

Review of the R.P.R. Union of Journalists

Sixth Year, No. 2 (58), February 1961

CONTENTS

Liviu Melinte: The Dissemination of New Techniques-A Principal Preoccupation of Our Press

Two Papers, Their Contributors and Their Readers: „Semănătoarea” and „Muncitorul I.T.B.”

Constantin Antip: The Hero in an Unknown Grave

József Balogh: February 1- The Day of the Hungarian Press

Gheorghe Dinu: Ehrenburg is Young at 70

Victor Birlădeanu: Yearbooks

Virgil Petrescu: Two Yearbooks Published in the Languages of the National Minorities

Maria Arsene: Mr. Jean the Journalist

Ion Herteg: Regional Papers on Agrozootechnical Education in the Villages

V. Grădinaru: Local Papers Should Pay More Attention to Mass Sports

George Ciudan: Throw Our „Meek” Headlines!

Ion Babici: „February 15—16”

Petre Stănescu: Transport Problems in our Press

ON THE EVE OF INTERNATIONAL WOMEN'S DAY

I. Felea: A Fighter for the Emancipation of Women: Sofia Nădejde

N. Mihăiescu: Oscillations in Spelling in Some Newspapers.

From the Activity of the R.P.R. Union of Journalists- Editorial Preoccupations- Notes and Comment- Reviews- From Abroad

Front Cover

Boilermaker foreman Tudor Berbecaru, of the Red Grivița railway shops a candidate of the People's Democratic Front in the elections to the R.P.R. Grand National Assembly, tells Nicolae Ghercu, a voluntary correspondent of the „Grivița Roșie” factory newspaper, of his successes in the workshop.

Photo by Boris Ciobanu

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

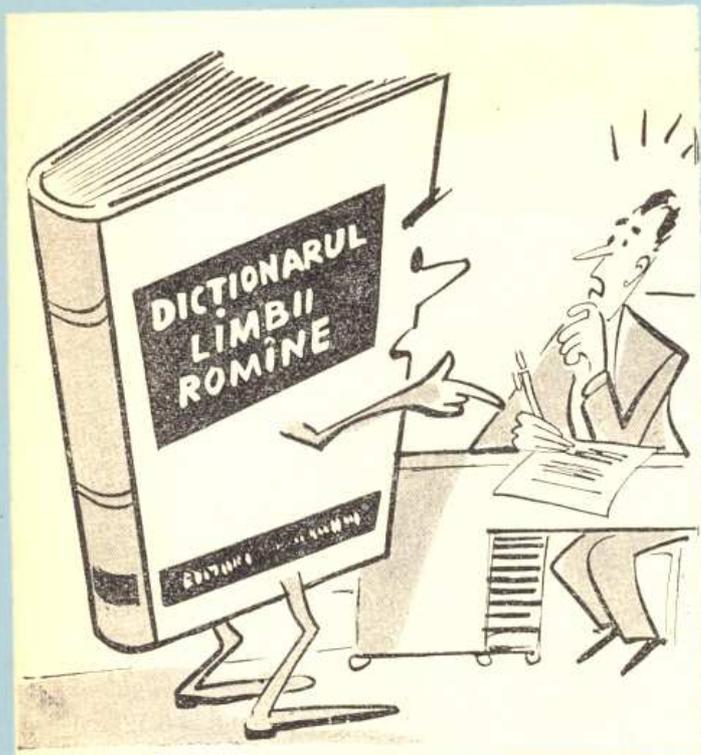
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei, 163. Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 664 în întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

UMOR DESPRE UNII ZIARIȘTI

de NELL COBAR

— Uite ce voluminoasă sînt, cite mii și mii de cuvinte conțin! De ce te mulțumești cu atît de puțin în articolele tale ?

PREMIERĂ

— De ce nu te uiți pe scenă? Doar ai să scrii despre spectacolul ăsta!...

— Toemai de-ai! E mai important să văd mimica re-
daactorului șef: el trebuie să aprobe cronica!

CITITORUL: — Cînd există atîta varietate de flori, de ce d-ta îmi oferi zilnic buchete atît de uniforme?!...

Bell
PRESA

noastră

3

MARTIE 1961

CASA RADIODIFUZIUNII

Foto : Boris Ciobanu

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI Nr. 3 (59) MARTIE 1961

În întîmpinarea glorioasei aniversări.

Primele inițiative (Raid-anchetă realizat de :
E. Vladimir, P. Marian, Maria Măscu,
L. Felea, Gh. Roșu, S. Marian, Al. Nichita,
Șt. Munteanu, M. Kleinberg, R. Torcătoru).

Beke György : Prieteni adevărați.

Al. Ionescu : Probleme ale publicisticii în
„Viața studentescă“.

Cuvîntul cititorului : Conf. univ. **Gh. Rulea** :
Cîteva opinii... ; **Steliana Cîrstoiu**, (tesătoa-
re) : Avem nevoie de ajutorul ziarului ;
Ing. **Ioan Iov** : La nivelul tehnicii și știin-
ței mondiale.

Ing. Gh. Barna : Esențialul, orientare spre pro-
ducție.

Vladimir Ciacin : Ziaristul pe teren.

Ioan Grigorescu : Cronin inspirat de lumea
presei.

Gh. Barbu : Mai multă atenție secțiilor de
documentare.

D. Constantinescu : Tema nr. 1 : Omul și ini-
țiativa lui.

Ion Babici : Locuri istorice din Capitală le-
gate de trecutul de luptă al presei comu-
niste.

Gavril Hôrja : Unele publicații ilegale apărute
sub îndrumarea P.C.R. în anii dictaturii
militaro-fasciste (1941—1944).

Vera Frimu-Popovici : „Drumul femeii“ (1935).

N. Mihăescu : Semnele de punctuație în unele
ziare.

Ing. Günther Bûchner : Ziaristul și tehnica
culegerii rapide.

— Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.
— De peste hotare.

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI

Nr. 3 (59)

MARTIE 1961

ÎN ÎNTÎMPINAREA GLORIOASEI ANIVERSĂRI

Ne este foarte bine cunoscut ecoul larg pe care l-au stîrnit în întreprinderi, instituții, unități agricole socialiste prevederile limpezi și însuflețitoare ale Directivelor Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român către toate organele și organizațiile de partid, sindicale și U.T.M. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în întîmpinarea glorioasei aniversări de la 8 mai 1961: 40 de ani de la înființarea partidului. Înflăcărata chemare a partidului, ca de fiecare dată, a prins rădăcini adinci în conștiința poporului muncitor hotărit să obțină succese tot mai mari în lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

Așa cum se subliniază în articolul redacțional din „Scinteia”: „Să desfășurăm larg întrecerea socialistă pentru produse de calitate superioară!” — „firul călăuzitor al tuturor criteriilor indicate în Directive este ideea luptei pentru o calitate cît mai înaltă a produselor în toate sectoarele economiei naționale, sarcină centrală în etapa actuală, subliniată în mod deosebit de Congresul al III-lea al partidului.”

Nu începe îndoială că industria noastră socialistă a făcut progrese remarcabile în fabricarea unor produse de bună calitate, ieftine. Cine compară mașinile, utilajele, bunurile de larg consum fabricate în ultimul timp cu cele produse în urmă cu cîțiva ani

își poate da lesne seama de aceasta. Dar exigențele oamenilor cresc mereu. Ei vor să aibă unelte, mașini de lucru, case de locuit, îmbrăcăminte de calitate tot mai superioară; aceasta este pe deplin posibil fiindcă fabricile și uzinele noastre sînt inzestrate continuu cu tehnică nouă, cu mașini de înaltă precizie, fiindcă se introduc în permanență în producție noi cuceriri ale științei și tehnicii; aceasta este pe deplin posibil fiindcă avem muncitori, tehnicieni și ingineri cu înaltă calificare, a căror măiestrie poate ridica fiecare rod al muncii lor la nivelul celor mai perfecționate produse asemănătoare de pe piața mondială.

Așa cum se arată în Directive, împreună cu sporirea producției și productivității muncii, reducerea cheltuielilor de producție — lupta pentru calitate trebuie privită ca o sarcină centrală în îndeplinirea planului de stat, o sarcină cu caracter permanent, a cărei îndeplinire are efecte favorabile în toate domeniile activității economice.

★

În articolul intitulat „Despre caracterul ziarelor noastre”, publicat în „Pravda” din 20 septembrie 1918, V. I. Lenin scria: „Să ne ocupăm mai mult de econo-

Calitatea înaltă a produselor - obiectivul principal al întrecerii socialiste

Hotărârea colectivului de la „Carbochim”

Angajamentele lucrătorilor din G. A. S. Cotoca

Carbune mai ieftin și de calitate mai bună

La complexul de industrializare a lemnului din Gălbăț

Alte angajamente

CA ANGARUL DE ÎMPELIERE AL SĂRII „SARACINARI” PĂSTRĂ

Lezile „23 August”

Se întrec constructorii de motoare

Lezile „Energur Nou”

U

mie. Dar să ne ocupăm de economie nu în sensul de a face considerații „generale”, cronici savante... Nu, trebuie să ne ocupăm de economie în sensul de a aduna, de a verifica minuțios și a studia faptele din domeniul construcției reale a vieții noi**).

Indemnul leninist adresat gazetarilor este de cea mai mare actualitate. Presa noastră centrală și locală, datorită îndrumării permanente a partidului, are o experiență vastă și bună în tratarea competentă a problemelor economice. „Știința” și alte organe de presă au merite importante în explicarea temeinică și multilaterală a sarcinilor planului de șase ani, în mobilizarea maselor la îndeplinirea și depășirea lui; este cunoscută contribuția pe care ziarele și revistele noastre o aduc și în ceea ce privește prezentarea și popularizarea amplă a întrecerii socialiste, sprijinirea inițiativelor înaintate, descoperirea și valorificarea rezervelor interne ale producției.

Această experiență trebuie larg folosită și în participarea presei la lupta pe care o desfășoară întregul popor pentru produse de calitate superioară.

Nu există desigur o formulă universală pe care s-o

poată aplica orice ziarist atunci când tratează probleme economice de cea mai mare actualitate. Dar, este limpede că reflectarea și sprijinirea luptei oamenilor muncii din industrie și agricultură pentru produse de calitate superioară trebuie să fie îndemn și pentru noi în ce privește elaborarea unor ziare tot mai corespunzătoare exigențelor mereu mai mari ale cititorilor.

Sub conducerea înțeleaptă a partidului, poporul nostru desăvârșește marea operă a construcției socialiste. De aceea, din partea ziaristilor se cere mai multă competență ca oricând, cunoașterea temeinică, amănunțită, a fiecărei probleme. Aceasta presupune, printre altele, atragerea la elaborarea ziarului a unui mare număr de specialiști — oameni de știință, ingineri, economiști, agronomi, muncitori și colectiviști care trăiesc în miezul vieții economice, care cunosc mai bine ca oricine realitățile concrete. Nu este un secret că oricât de pricepuți ar fi ziaristii, oricât de calificați ar fi într-o problemă sau alta, oricât de talentați ar fi, singuri nu vor putea să trateze la modul cel mai concret și mai competent cu putință toate problemele legate de desăvârșirea construcției socialiste. Perfecționându-și în permanență măiestria gazetărească, îmbogățindu-și cunoștințele ideologice și de specialitate, ziaristul trebuie să fie azi un desăvârșit organizator, care știe să atragă la activitatea ziarului pe cei mai buni specialiști din diferite domenii de activitate. Nu încapă îndoială că prezența articolelor, consultațiilor, intervențiilor acestor tovarăși în coloanele ziarelor va duce la creșterea nivelului ziarelor și revistelor, la tratarea mai competentă a problemelor economice.

Unele ziare și-au creat active largi de colaboratori și consultanți permanenți care le sînt de un mare ajutor. Lărgirea acestor active, stringerea legăturii cu ele capătă azi o actualitate din ce în ce mai mare. Cu ajutorul lor putem realiza mai lesne cerința leninistă de a „verifica minuțios și a studia faptele” din domeniul construcției economice.

În lupta pentru o calitate superioară a produselor are o mare însemnătate și contribuția oamenilor de știință. Prin articolele lor, diferiți savanți și cercetători pot face sugestii din cele mai importante mize să contribuie la soluționarea unor probleme pe care le ridică practica, producția. Dar rolul presei nu se reduce, bineînțeles, la atât. Ea poate și trebuie să contribuie în mare, mare măsură, la îmbunătățirea activității instituțiilor științifice, la întărirea legăturilor lor cu întreprinderile industriale și gospodăriile colective, pentru grăbirea introducerii în producție a rezultatelor cercetărilor științifice. Subliniem aceasta cu atât mai mult cu cât unele ziare centrale și regionale publică destul de rar articole semnate de specialiști în diferite ramuri ale științei din care să rezulte contribuția pe care o

*) V. I. Lenin despre presă — pag. 654—655. Editura politică, București 1960.

aduce știința la progresul economiei noastre naționale sau în care se fac sugestii menite să ducă la soluționarea unor probleme ridicate de nevoile producției industriale sau agricole. Desigur, atunci cind se tratează o problemă științifică trebuie să se țină seama de particularitățile diferitelor ramuri ale științei, să se studieze temeinicia afirmațiilor autorului.

★

Tratarea unui cerc larg de probleme, îmbunătățirea permanentă a conținutului ziarelor, sporirea contribuției lor la îndeplinirea sarcinilor stabilite de partid, ancorarea lor, puternic, în actualitate presupune ca fiecare organ de presă să aibă o fizionomie proprie marcată atît prin tematica căreia îi acordă primordialitate cît și prin înfățișarea grafică. Justa înțelegere a acestei sarcini capătă o și mai mare însemnătate atunci cind în fața presei se pun probleme atît de complexe și multilaterale ca în zilele noastre.

Să ne gindim, de exemplu, la lupta pentru produse de calitate superioară. Va putea oare fiecare ziar să abordeze competent, cu răsunet, toate problemele pe care le ridică o campanie de asemenea amploare? Bineînțeles, nu. Tocmai de aceea în elaborarea planurilor redacționale este necesar să ne gindim temeinic cărui cerc de cititori ne adresăm, ce aspecte esențiale ale problemei îi interesează mai mult, cum poate avea activitatea ziarului sau revistei o eficacitate economică mai mare. Astfel, fiecare ziar sau revistă va putea să-și îndeplinească nu numai sarcinile comune pe care le are întreaga presă, ci și unele sarcini specifice, determinate de profilul său.

La ora cind apare revista este desigur prematur să facem aprecieri de ansamblu asupra felului în care diferite ziare sau reviste, radioul și televiziunea reflectă, mai bine zis participă la întrecerea socialistă ce se desfășoară în întîmpinarea glorioasei aniversări a partidului. Dar fapt este că presa a îndeplinit un important rol propagandistic și agitațoric din primele zile în popularizarea largă a angajamentelor luate de diferite colective în cadrul întrecerii socialiste. Zile în șir au apărut pagini întregi în care au fost consemnate aceste angajamente. Au fost publicate numeroase corespondențe, informații, reportaje, articole interesante care relatează felul în care au început să capete viață angajamentele.

O inițiativă interesantă în această privință a avut colectivul ziarului „Scinteia“, care, de pildă, în numărul său din 18 martie 1961 a publicat, alături, două reportaje: unul de la uzinele „23 August“ și altul de la uzina „Timpuri noi“ (care se întrec între ele în aceste zile) despre entuziasmul și răspunderea cu care au pornit la întrecere colectivele celor două întreprinderi. În același număr al ziarului s-a inserat și un interesant fotoreportaj de la fabrica „Dorobanțul“ din Ploiești. În general, pagina în care sînt incluse articolele amintite (pe care o reproducem în facsimil) este o pagină întocmită cu multă grijă atît în ceea ce privește conținutul cît și forma grafică. Tot în „Scinteia“ au început să apară articole avînd ca supra-titlu: „Sub lupă“ în care se critică unele produse de calitate inferioară, se arată căile îmbunătățirii lor.

Am relatat doar cîteva din primele inițiative ale presei noastre în această campanie de cea mai mare însemnătate. Pe măsură ce capătă amploare campania, trebuie să sporească și inițiativele noastre.

Cine nu-și aduce aminte de „Procesul milimetrilor“ care s-a desfășurat în coloanele unor ziare? El a fost remarcat de către cititorii din țara noastră și de peste hotare fiindcă aborda o tematică majoră, într-o formă publicistică vie, interesantă și adecvată temei. Am reamintit acest exemplu nu întîmplător. O campanie de presă de calitate, legată de calitatea produselor, care suscită un interes foarte larg presupune din partea ziariștilor multă competență economică dar și multă inventivitate publicistică de care au dat dovadă nu odată. Rețete nici în această privință, evident, nu se pot da. Au rămas și azi pe deplin valabile cuvintele lui Voltaire: „Toate genurile sînt bune în afară de cel plicticos“. Știe bine acest adevăr fiecare gazetar, cu experiență cît de mică. Important este ca fiecare temă tratată de noi să-și capete, nu în mod arbitrar, ci bine gîndit, forma gazetărească cea mai potrivită. Și această formă, cea mai potrivită, este aceea care îl apropie pe cititor de tema articolului, îl mobilizează, îi arată calea spre noi succese în muncă.

Ziariștii din țara noastră sînt participanți activi la marea operă de construire a socialismului. Ei sînt chemați să sprijine prin întreaga lor activitate întrecerea socialistă ce se desfășoară în cinstea glorioasei aniversări a partidului, întrecere ce-și propune ca scop dobîndirea de noi victorii în lupta pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

PRIMELE INIȚIATIVE

LUPTA PENTRU CALITATE ÎN PAGINILE PRESEI

Lupta pentru calitate este cauza nu numai a muncitorilor, a inginerilor și a tehnicienilor, nu numai a colectivităților și a mecanizatorilor, nu numai a savanților și a cercetătorilor, ci și a ziaristilor. Calitatea materialului publicistic trebuie să stea permanent în sprijinul calității produselor industriei și agriculturii. Nu putem asocia marele efort colectiv pentru ridicarea producției materiale la nivelul celei mai înaintate tehnici cu scrisul șablonard, cu platitudinea; nu putem stimula zborul îndrăzneț al ideilor înnoitoare în tehnică punând propriilor noastre idei friul banalității; nu putem scrie despre epoca noastră bogată în fapte eroice și despre eroii ei într-o limbă săracă și inexpressivă. Materialului de viață nouă trebuie să-i găsim tipare noi.

Ca bază a raidului de față propunem indemnul partinic: materiale eficiente, cu adresă, com-

bative, curajoase, interesante mai întâi de toate prin conținutul lor, închinată noului pas pe care industria și agricultura noastră se pregătesc să-l facă.

Nu ne propunem să dăm rețete. Vom aduce în paginile revistei ceea ce ni se pare că răspunde pe plan publicistic marilor sarcini pe care partidul le pune în fața oamenilor muncii.

Exemplele pe care le cităm sînt doar primele inițiative gazetărești în sprijinul luptei pentru calitate, după apariția Direcțivelor Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România.

Fără îndoială că actualele inițiative vor fi urmate de altele pe care „Presa noastră“ le va face cunoscute pe larg în paginile sale.

„SUB LUPĂ“

Arsenalul de mijloace gazetărești este suficient de vast pentru a oferi ziarului forme suficiente în care să îmbrace temele noi im-

puse de viață. Totul depinde numai de priceperea cu care sînt folosite armele din acest arsenal. Printre ele se numără și rubrica,

care poate căpăta mereu un conținut nou.

Ziarul „Scinteia“ a început recent publicarea unei rubrici noi intitulată „Sub lupă“. Titlul însuși este atât de semnificativ încît poate arăta el singur mobilul rubricii: examinarea minuțioasă a obiectivului astfel încît să nu scape ochiului nici cele mai mici amănunte. Multe lucruri, care, privite cu ochiul liber pot părea bune, își vor vădi imediat imperfecțiunile, lacunele, prin apropierea sticlei măritoare.

Rubrica o deschide un material cu adresă directă — calitatea finisajelor la unele blocuri de pe magistrala Nord-Sud din Capitală — dar care în același timp are o mare forță generalizatoare prin problema pe care o ridică și prin modul în care o tratează. Ches-

tiunea pe care o pune în discuție materialul, enunțată de altfel în titlu: — „Cînd te apuci de o treabă, fă-o bine pînă la capăt“ — este problema conștiinței creatorului de bunuri, a conștiinței gospodarului, a responsabilității sale față de colectivitate... Și aceasta este o problemă nu numai a constructorilor de locuințe.

„Sub lupă“ este pusă nu numai munca constructorului, ci și conștiința lui, spiritul său de răspundere, simțul său gospodăresc, într-un cuvînt — OMUL.

Nu un titlu nou face ca o rubrică să fie într-adevăr nouă, ci conținutul ei nou. „Scinteia“ noastră, de la care am avut întotdeauna de învățat, ne dă și de astă dată un exemplu grăitor.

LA O TEMĂ NOUĂ, O FORMĂ NOUĂ

Spiritul inovator al gazetarului comunist trebuie să fie mereu treaz pentru a fi în pas cu viața. De astă dată, un exemplu fericit ni-l dă gazeta de uzină „STEAGUL ROȘU” din Brașov.

„MARCA FABRICII” EXAMINEAZĂ

Gazeta de uzină „STEAGUL ROȘU” din Brașov ne-a făcut surpriza unei interesante inițiative. A inaugurat „Steagul roșu” din Brașov un nou gen publicistic? Nu credem. Avem însă certitudinea că aduce ceva nou; ceva căruia i-am putea spune, provizoriu, gazetă-școală. Tovarășii de la „Steagul roșu”, gazeta uzinei cu același nume, nu au umblat nici după „poante”, nici după efecte literare. Ei nu au căutat o modalitate publicistică neobișnuită, ci un mod nou potrivit pentru a trata o problemă la ordinea zilei. E vorba de „marca fabricii”, de lupta pentru prestigiul ei, temă pe care o întâlnim tot mai des în paginile ziarelor noastre.

Materialul care inaugurează rubrica (sau poate pagina, redacția precizând „volumul” inițiativei în timp, nu și în... spațiu) se intitulă astfel: „Prospect de înscriere la școala înaltei calități”. În material se arată că această școală, pe care o deschide gazeta de uzină, nu are un sediu special, nici profesori, că la ea sînt înscriși, din oficiu, toți cei ce muncesc în uzină, că se poate învăța după orice manual tehnic; profesor examinator va fi „marca fabricii”.

„Prospectul” școlii spune:

„Dacă înscrierea este generală, notele, promovarea vor dovedi din plin exigența profesorului! Gata oricînd să aprecieze metodele și rezultatele bune obținute, „marca fabricii” se va arăta un profesor sever cînd va fi vorba de neglijența sau superficialitatea în ce privește calitatea. În „catalog” vor fi puse atunci fără cruțare note proaste muncitorilor sau tehnicienilor respectivi, vor fi lăsați corijenți și repetenți...”

„Marca fabricii” este foarte sensibilă la laudele sau reclamațiile făcute de beneficiari și, pe baza acestora, acordă note și promovează colective mari și chiar întregul colectiv al uzinei. Rezultatele bune obținute pe uzină nu

exclud însă note proaste și mustrări aspre celor care frînează îmbunătățirea pe mai departe a calității.

Școala calității își va încheia cursurile la sfîrșitul anului; numărul anilor de studii este nelimitat, fiindcă avem mereu de învățat. Sesiunile de examene sînt deschise și neîntrerupte, „corigenții” și „repetenții” putînd, atunci cînd o merită, să-și îndrepte oricînd situația la „învățătură”.

Începutul este interesant și demn de relevat. „Examenul de maturitate tehnică” al uzinei, sub egida gazetei, se anunță a fi un țel pasionant, atît pentru cititori, cît și pentru redactori.

Cea mai bună dovadă o constituie faptul că ziarul „SCÎNTEIA TINERETULUI” a preluat imediat această inițiativă pentru a o face cunoscută întregii țări.

CUM SE NAȘTE O RUBRICĂ

Marilena Binder, muncitoare la întreprinderea „Antefrig”, stătea de cîțva timp în fața standului cu țesături de mătase. A respins nemulțumită „Fanteziul”, a avut cuvinte de laudă pentru retonul creponat alb și, apoi, în cîteva cuvinte, a arătat că preferă țesătura „Vanda”. Reporterul de la „COMERȚUL SOCIALIST”, care a intrat în magazin ca să se documenteze pentru un reportaj, a tresărit. A notat rapid ceva în carnet. În continuare, reporterul n-a mai părăsit raionul respectiv. Preferințele și sugestiile oamenilor muncii erau notate cu atenție. Într-un cuvînt, gazetarul a avut ideea de a studia, ad-hoc, cererea de mărfuri într-un sector al comerțului. Întors la redacție, șeful secției l-a somat;

Pornind recent un raid-anchetă printre membrii redacției, „Postul utemist de control” al organizației de bază U.T.M. de la „Scînteia tineretului” a întreat pe redactori: „Ce considerați mai important în realizarea unui articol de calitate?”. Ștefan Iureș a răspuns:

„Extragerea de radium este nu numai poezie, prin extensie (cerută obiectiv de meseria gazetarului) selectarea faptelor de viață seamănă și ea cu extragerea prețiosului element. Cîteva fapte deci, dar acelea convingătoare, clădite

solid, expuse clar, urmărind în ordonarea lor un mesaj comunist. Fapte-argument. Cu cît fapta este mai elocventă, cu atît comentariul poate și trebuie să fie mai sobru, mai reținut”.

Aceste cuvinte se pot referi foarte bine la inițiativa colectivului de redacție de la gazeta de uzină din Brașov.

— Reportajul, că nu pot încheia pagina a 3-a...

— Nu-i! a replicat scurt reporterul. În loc de reportaj, iată o nouă rubrică: „Cumpărătorii — preferă — cer — propun”. Materialul a apărut și a fost apreciat.

Îndeplinirea și depășirea planului de aprovizionare și desfacere de către fiecare organizație și unitate comercială și de alimentație publică, ținînd seama de cererile specifice locale, cunoașterea temeinică a cererii populației, astfel încît solicitările adresate unităților producătoare să fie cît mai bine fundamentate, asigurarea desfacerii mărfurilor în condițiile cele mai bune, acordîndu-se atenție permanentă prezentării mărfurilor în vitrine și magazine — iată cîteva din criteriile specifice întrecerii socialiste în comerț. Ziarul „Co-

merțul socialist" a organizat la Iași o interesantă consfătuire cu corespondenții și cititorii săi în cadrul căreia s-au dezbătut tocmai aceste probleme. Participanții la consfătuire au răspuns cu competență întrebării puse de redacția ziarului: „Ce posibilități au lucrătorii comerțului de stat de a contribui activ la îmbunătățirea calității mărfurilor puse la dispoziția mării mase de cumpărători?”

Roadele consfătuirii de la Iași, ca și a numeroaselor contacte directe cu cumpărătorii și cu lucrătorii din comerț, au început să se oglindească în paginile ziarului în rubrici ca: „Tribuna brigăzilor de calitate”, „În ajutorul merceologului”, „Metoda mea”, „Cum sinteți deserviți?”, „Răsfoind condicile de sugestii” etc. Prin caracterul permanent al acestor rubrici, ziarul caută să contribuie la ridicarea calificării profesionale a lucrătorilor cărora li se adresează (să remarcăm faptul că aceste rubrici întrunesc, într-o oarecare măsură, calitățile celor mai diverse genuri gazetărești, cum ar fi: interviuri și declarații în cadrul rubricii „Cum sinteți deserviți?”, însemnări, note critice și microfoiletoane — rubrica „Răsfoind condicile de sugestii”, schimburi de experiență, scrisori deschise — „Metoda mea” etc.).

Se observă, însă, o oarecare tendință de epuizare a săgeților critice numai la adresa întreprinderilor furnizoare, neglijându-se deficiențele lucrătorilor din comerț.

Și în coloanele ziarului „STEAĞUL ROȘU” din Petroșani au apărut rubrici noi. Ziariștii prezenți în mijlocul minerilor de pe Valea Jiului au fost de față când minerii au primit cu entuziasm Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. Răspunsul hotărât pe care minerii de pe Valea Jiului l-au dat chemării partidului a produs în redacția „Steagului roșu” o deosebită însuflețire. La ședința pentru întocmirea machetei, colectivul redacțional a venit cu propuneri concrete, menite să mărească eficiența contribuției ziarului la atingerea obiectivului principal în întrecere: calitatea cărbunelui. Aici au luat naștere rubricile speciale, cu titluri arzătoare, „Discuție la masa rotundă a calității”, „Opinia șistului vizibil”, „Calitatea este luată astăzi în discuție!”

Posturile noastre de RADIO au inaugurat recent o emisiune săptămînală „Jurnal de întrecere”. Pe

parcursul a 15 minute, ascultătorii sint informați despre cele mai semnificative aspecte ale întrecerii socialiste, despre inovatorii din uzine și fabrici, generalizându-se în același timp experiența pozitivă dobîndită în întreceri — prin transmiterea de convorbiri cu membrii brigăzilor de calitate.

TITLURI ELOCVENTE

De multe ori, cînd tema rubricii a fost de acum elaborată, se pune redacției problema prezentării ei într-un mod care să-l facă pe cititor să caute rubrica cu interes. Ba chiar să și regrete că nu o găsește în fiecare număr al ziarului. Bineînțeles că nu este întotdeauna necesar ca tema pe care o tratează rubrica să fie prezentă în titlu sub enunțarea ei cea mai nemijlocită.

Lucrul acesta ni-l dovedește, de pildă, rubrica „Îl cunoașteți pe „Las”că merge?” pe care o publică ziarul „CONSTRUCTORUL”.

Ce combate rubrica la care de obicei se publică note critice cu un caracter foarte ascuțit? Delăsarea, nepăsarea, cauze care duc nemijlocit la o producție de proastă calitate. Din păcate, această rubrică nu este întotdeauna pusă suficient în valoare din punct de vedere grafic.

Alte emisiuni noi în slujba luptei pentru calitate sînt: „Colocviu pentru calitate”, „S-a născut o inițiativă”, „Oameni și fapte” — care vor prezenta sub formă de convorbiri cu oamenii muncii și raiduri-anchetă cele mai prețioase inițiative pornite pentru obținerea calității superioare.

Nu mai puțin elocvente pentru rubrici care se ocupă de problema calității sînt titlurile date de ziarul „SECERA ȘI CIOCANUL” din Pitești: „Metode bune” sau „Fapte care conving”, dar aceste titluri, prin caracterul lor general, se pot referi și la alte probleme.

Ziarul „MUNCA”, în schimb, a venit cu rubrici ale căror titluri sînt mai bine adaptate la tema: „Marca fabricii va avea de cîștigat” sau „Cu mult simț de răspundere”.

La fel, ziarul „INFORMAȚIA BUCUREȘTIULUI”, pentru popularizarea și urmărirea angajamentelor și a întrecerii socialiste ce se desfășoară în întreprinderi și între întreprinderile din aceleași ramuri de producție, își propune să susțină trei rubrici permanente: o rubrică zilnică „Fruntași ai calității”, o rubrică săptămînală „Preocupări pentru bun și frumos” și o rubrică bisăptămînală „În oglindă” în care vor apărea note despre produsele din vitrinele fabricilor.

Și noi vom da produse de calitate superioară

Angajamentele oamenilor muncii din regiunea Argeș în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România

VOM REALIZA PRODUSE DE CALITATE SUPERIOARĂ

FAPTE CARE CONVING CALITATEA PRODUSELOR ÎN CENTRUL PREOCUPĂRII

Nivel tehnic ridicat - calitate ireproșabilă

Cîteva titluri din ziarul „Secera și ciocanul” din Pitești

TEMA DEVINE PERSONAJ

În ultimul timp în paginile ziarelor noastre au apărut niște personaje foarte interesante care întruchipează o temă sau alta. Cu alte cuvinte, s-a făcut o personificare a temei. Aceste personaje

și desenează caricaturi... „În balanța calității“, titlu sub care ei își publică materialele, aportul lor are... greutate, dovadă că balanța se înclină tot mai mult spre talerul calității, ceea ce face ca „Mediocrel“ să găsească tot mai pu-

Strungurile pot fi încă perfecționate

— Interviu colectiv cu muncitorii care lucrează cu mașinile produse de constructorii de strunguri din Arad

Hotărârea textiliștilor

Cuvîntul ceferiștilor

Mediocritatea nu e de aur

Avem toate condițiile să ne respectăm cuvîntul dat!

Răspund chemării partidului

Vom întări prestigiul marelui fabricii

DRAPELUL ROȘU

Zahăr de calitate superioară

Părerile consumatorilor

Cuvîntul metalurgişilor din Reșița

La aceeași masă — reprezentanți ai industriei și comerțului

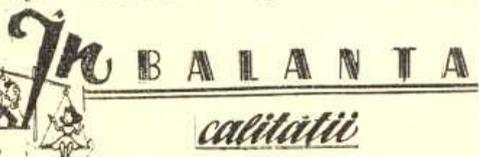
Secția „de la etaj“

Din experiența FRUNTAȘILOR

ORDINCA ZILEI

Calitatea noastră primordiale

Calitatea

ține subiecte de scris, semnătura lui să apară din ce în ce mai rar...

Inițiativa ziarului „Drapelul roșu“ a avut răsunet în rîndul cititorilor. Reporterii — personaje înfățișate prin desene — ea o fată tînără, cu ochii strălucitori, el, un băiețuș poznaș și curios, au devenit repede cunoscute. Materialele scrise într-un stil vioi, colorat, țin trează atenția cititorului, sînt citite și comentate, iar mulți oameni ai muncii se adresează orginalilor reporteri prin scrisori în care le vorbesc despre succesele obținute sau le dau sugestii în legătură cu ce ar dori să mai scrie. De obicei, „Calitatea“ și „Mediocrel“ vizitează împreună întreprinderile, fiecare susținîndu-și punctul de vedere, ca în articolul: „După o vizită la fabrica de confecții „Bega“. „Eu, automulțumitul „Mediocrel“, și „Calitatea“, tovarășa mea de drum, sîntem într-o mare dispută. Am fost recent la fabrica de confecții „Bega“ și acum fiecare susține că el este mai respectat, că se simte mai bine acolo...”

În vizita pe care am făcut-o la Timișoara ziarului „Drapelul roșu“ am vrut să-i cunoaștem pe... „Calitatea“ și pe „Mediocrel“, lucru aproape imposibil, deoarece sub

aceste semnături „se ascunde“ întregul colectiv redacțional.

PORUMBIN

„Un nou colaborator a bătut de curînd la ușa secretariatului de redacție: PORUMBIN. O scurtă prezentare: Porumbin este bine crescut, chiar voinic, își atrage deîndată privirea prin culoarea sănătoasă a obrazilor și dantura-i superbă. Purta sub braț un vraf de însemnări scrise pe foi de... porumb“.

Astfel și-a început existența personajul „Porumbin“, în paginile ziarului „STEAGUL ROȘU“ din București.

Ce-și propune el? Să se ocupe de calitatea lucrărilor agrotehnice.

„Voi lăuda, spune „Porumbin“, pe acei lucrători, fruntași din agricultură, care își fac un titlu de cinste muncind cu hărnicie și priecpere. Dar, voi fi necruțător cu cei ce mai oblojesc porumbul cu leacuri băbești, lăsîndu-l pradă ciorilor și buruienilor.

Am trăit deja o seamă de lucruri interesante. Nu mă îndoiesc că și de acum încolo voi vedea multe. Acestea le voi publica în coloanele ziarului sub titlul: „Din însemnările lui Porumbin“.

Nu peste tot, însă, personajul este folosit cum se cuvine. Se întîmplă aceasta de obicei acolo unde personajul are o tematică mult prea vastă, unde nu are o temă precisă. În asemenea situații cititorii, corespondenții, i se adresează cu un număr atît de mare de probleme și atît de variate încît personajul își pierde profilul, se fărîmițează și apare pericolul ca el să se ocupe de ce găsește și nu de ceea ce este foarte important și major.

Se poate cita un exemplu: „Ilie Mistrie“ din paginile ziarului „CONSTRUCTORUL“ care este foarte „universal“ dar care a cam omis problema calității.

ZIARUL — ORGANIZATOR COLECTIV

Ca și în alte activități, în lupta pentru calitate ziarul poate interveni în diverse feluri fie ca propagandist, fie ca agitator, fie ca organizator colectiv. Misiunea de organizator colectiv nu poate fi despărțită de celelalte misiuni ale ziarului și de aceea ea stă permanent în atenția colectivelor redacționale. Și de astă dată, cînd luptă pentru calitate a trecut pe primul plan al preocupărilor re-

dacției, au căpătat contur sau numai figurează în planul redacțiilor valoroase inițiative cu caracter organizatoric.

„CONTROLUL ÎN LANȚ“

Faptele s-au petrecut simplu. Iulie 1960. Un redactor al ziarului „SZABAD SZO“ din Timișoara, cu ocazia unei vizite făcute la Uzinele de construcții metalice

și-au cîștigat cu multă repeziciune dreptul la o viață proprie prin popularitatea lor în rîndurile cititorilor. Alături de personajele mai vechi, de mult cunoscute cititorilor, au apărut unele noi, care întruchipează teme actuale.

De cîțva timp în paginile ziarului „DRAPELUL ROȘU“ din Timișoara apar două semnături noi: „Calitatea“ și „Mediocrel“. Reporterii activi și multilaterali, ei vizitează zilnic întreprinderile timișorene și din regiune, adună articole, laudă și critică, fotografiază

și mașini agricole din Bocșa, a observat într-un atelier că piesele sint controlate înaintea fiecărei etape de lucru. Reîntors la ziar, redactorul a explicat colectivului redacțional metoda întilnită, iar

De astădată, colectivul redacțional, stimulat de recente Directive ale partidului, dornic să participe activ la sărbătorirea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România, a reușit

La ziarul „VIATA COOPERATIEI MEȘTEȘUGĂREȘTI“, problema luptei pentru calitate constă în primul rînd în lupta pentru buna deservire a consumatorilor de către cooperativele meșteșugărești. Ziarul scrie mult despre aceste probleme, dar nu se rezumă la aceasta.

Colectivul redacțional a intervenit nemijlocit în producție propunînd o acțiune care a dat rezultate foarte bune. Deoarece majoritatea nemulțumirilor clienților se refereau la lipsa de punctualitate a unor unități cooperatiste, care nu respectau termenele de probă, sau de eliberare a produsului confecționat, ziarul a propus unei cooperative de croitorie să introducă un grafic special pe care să fie trecută data și ora probei sau a eliberării produsului terminat. Același grafic care se află la centrul de comandă, cu date puțin decalate înainte se află și la atelier. Astfel, prin respectarea graficului se pot evita întîrzierile în executarea comenzilor și lucrul de mintuială.

Aplicarea acestei inițiative și rezultatele ei au fost larg popularizate de ziar. Ca rezultat, ea s-a extins la cooperativele de croitorie. Din sondajele făcute de redacție și de organele UCECOM rezultă că clienții au primit inițiativa cu satisfacție.

Ziarul are acum în pregătire o nouă inițiativă, care nu are încă un titlu definitiv, dar care ar putea fi numită provizoriu „Unitatea model“. Este vorba ca unele unități cooperatiste să primească titlul de „Unitate model“ pentru merite deosebite în deservirea consumatorilor, titlu pe care și-l pot menține numai dacă continuă să dea lucru de calitate.

Acțiuni organizatorice valoroase care se află în planul redacțiilor pe anul în curs mai găsim la ziarul „CONSTRUCTORUL“. Așa, de pildă, ziarul își propune organizarea unui original schimb de experiență în domeniul construcțiilor. Într-una din regiunile în care se construiește mai mult va veni să conducă o brigadă locală pe unul din șantiere Gheorghe Șandru, șef de brigadă din Brașov, care a reușit în anul trecut să reducă de la o lună la 14 zile timpul de montaj la un bloc etalon de 40-60 apartamente. Rezultatele vor fi larg popularizate în paginile gazetei.

Munka dicsérje mesterét!

Minden munkás minőségi ellenőr a munkahelyén

A módszer ismertetése Tapasztalatsere a Ștefan Plavăț gyárban

„A munkások öntudatát kellett hatnunk“

Abad Szó

ROȘU ȘI ALTELE

acesta, după ce a studiat-o în amănunțime și i-a adus îmbunătățiri, a inițiat, cu sprijinul Comitetului regional de partid, aplicarea metodei la fabrica de încălțăminte „Ștefan Plavăț“ din localitate. Inițiativa a fost preluată de ziarul „ROMÂNIA LIBERĂ“ și astăzi „controlul în lanț“ este cunoscut și utilizat cu succes la multe întreprinderi din întreaga țară.

să aducă o nouă contribuție la îmbunătățirea calității produselor, printr-o nouă inițiativă: controlul calității pe etape să se facă și în timpul realizării modelului prototip. Odată stabilită propunerea, colectivul redacțional a început organizarea de consfătuiri în întreprinderi, pentru aplicarea și extinderea metodei.

ZIARUL INTERVINE NEMIJLOCIT

În dorința de a interveni direct în lupta pentru calitate, ziarul „STEAGUL ROȘU“ din Bacău a analizat în cadrul unei consfătuiri împreună cu comitetul de partid al fabricii de postav „Buhuși“ posibilitatea lansării inițiativei: „Cu cei mai înalți indici de producție — numai produse de calitate superioară“. După lansarea chemării, ziarul a militat în coloanele paginilor sale pentru extinderea acestei inițiative, astfel ca toate secțiile de la fabrica de postav „Buhuși“ și de la celelalte fabrici din regiune să lupte în cadrul întrecerii socialiste pentru îndeplinirea obiectivului. Materialele publicate au contribuit ca inițiativa de la Buhuși să se generalizeze la fabrica „Reconstrucția“ din Piatra Neamț, la fabrica de fire și fibre

sintetice de la Săvinești și la I.M.S. Roman.

Radiodifuziunea, de asemenea, va întreprinde acțiuni în vederea determinării unei largi mișcări de masă pentru obținerea de către secțiile din uzine și fabrici a titlului de „secții fruntașe“. Creșterea calificării muncitorilor va fi susținută prin intermediul emisiunilor realizate pe tema „Întrecerea pe profesii“.

În vederea răspîndirii cărții tehnice în mase, ziarul „INFORMAȚIA BUCUREȘTIULUI“ își propune, printre altele, două acțiuni: o discuție colectivă despre tehnică cu cursanții școlii de calificare de la Fabrica de mase plastice „București“ și un colocviu cu responsabilități unor cabinete tehnice din întreprinderi.

CONSFĂTUIRI

Multe din ideile noi pe care ziarul le popularizează, inițiative sau teme pe care gazetarul le pune în valoare prin scrisul său, își au izvorul în consfătuirile organizate de redacții. Ele sînt una din expresiile concrete a ceea ce noi numim cu un nume generic, contactul cu masele. Importanță este însă nu organizarea consfătuirilor în sine, ci ponderea temei pentru care se organizează și modul în care sînt valorificate rezultatele ei. Anul trecut, în luna noiembrie, ziarul „ROMÂNIA LIBERĂ” a organizat o discuție colectivă pe tema calității încălțăminteii la care au participat cadre de conducere și tehnici din unele întreprinderi de încălțăminte, creatori de modele, specialiști de la Institutul de cercetări pielărie-cauciuc, reprezentanți ai direcției generale de resort din Ministerul Industriei Ușoare, precum și ai comerțului cu amănuntul.

Problema calității încălțăminteii merită, fără îndoială, să constituie tema unei consfătuiri. Interesant este însă modul reușit în care ziarul a valorificat materialele acestei consfătuiri: o pagină atractivă cu materiale de greutate, cu un aspect grafic plăcut, intitulată: „Încălțăminte trainică și frumoasă”.

„Mesele rotunde” ale „SCÎNTEII TINERETULUI” fac parte dintr-un amplu program publicistic al ziarului. Ele s-au ivit din necesitatea consultării opiniei publice, a masei largi de tineri cititori ai „Scînteii tineretului”. Într-o formă restrînsă au apărut cîteva „mese rotunde” ale frunțașilor în cultura porumbului. Concluzia acestei debateri o va semna acad. G. Ionescu-Sisești, vicepreședinte al Academiei R.P.R.

Extinzînd tematica și problemele, noile „mese rotunde” vor stîrni, cu siguranță, un larg interes.

Și alte ziare și-au propus să organizeze în acest an consfătuiri. Astfel, ziarul „CONSTRUCTORUL” va organiza o consfătuire cu cimentistii de la Bicaz pe tema: „Cimenturi de marcă superioară” și o discuție cu proiectanții și constructorii, avînd ca subiect folosirea și extinderea materialelor plastice în construcții. „MUNCITORUL FORESTIER” și-a înscris pe agenda pentru anul acesta șase consfătuiri, din care una cu muncitorii și consumatorii la întreprinderea „Tehnica lemnului” din București, unde se vor lua în dis-

cuție dorințele consumatorilor în ce privește mobila, și o consfătuire republicană pe problema calității produselor din lemn. „SECERA ȘI CIOCANUL” din Pitești, printre altele, va ține o consfătuire la Drăgășani, despre îmbunătățirea calității viilor, a strugurilor și a vinului.

La această formă des practică se mai adaugă o seamă de acțiuni combinate, mai mobile decît consfătuirea, dar nu mai puțin eficiente din punct de vedere al rezultatelor obținute. Astfel trebuie subliniate în mod deosebit trei acțiuni ce și le propune ziarul „INFORMAȚIA BUCUREȘTIULUI”, intitulate: „Nu este de ajuns numai să nu dai rebut”, „Fiecare construcție recepționată pe faze de lucru” și „Cumpărătorilor — mărfuri de calitate”.

Prima va consta, printre altele, în anchete făcute în întreprinderi din Capitală în care se va urmări și tema: „Dispozitive, măiestrie, perseverență” și în publicarea unor scrisori ale beneficiarilor în

vederea unei și mai strînse și mai rodnice legături între întreprinderile care lucrează și beneficiar.

În general, punerea față în față a beneficiarului cu produsul și cu creatorii lui subliniază aspectul stimulator al acțiunii dacă aceasta este tratată în ziar, într-o formă directă și vie, așa cum redacția își propune să realizeze.

Pentru înfăptuirea celei de a doua acțiuni, redacția, pe lîngă o discuție cu locatarii ai noilor blocuri ce se va intitula „O săptămîină în casă nouă”, va organiza vizita constructorilor la apartamentele date în folosință, pentru a afla de la locatarii dacă „Aveți ceva de reclamat?”, titlu sub care se va desfășura vizita.

Pentru a aduce la îndeplinire a treia inițiativă, redacția va organiza întâlniri între reprezentanții organizațiilor comerciale și ai întreprinderilor producătoare de bunuri de consum, vizite ale muncitorilor în magazine și ale vînzătorilor în fabrici, întâlniri cu cumpărătorii în cadrul cărora se vor discuta probleme legate de sortimentul, aspectul și prezentarea mărfurilor și ambalajelor, reclamă etc.

CORESPONDENTUL VOLUNTAR ÎN SPRIJINUL ZIARULUI

Oricit de bine ar cunoaște gazetarul ramura de producție de care se ocupă, el trăiește mai puțin viața ei decît muncitorul, tehnicianul sau inginerul angajați nemijlocit în producție. De aceea, corespondentul muncitor sau țăran va avea întotdeauna de spus ceva nou ziarului, va avea de adus un aport la tratarea unei probleme care interesează gazeta. În lupta pe care ziarele noastre au pornit-o pentru produse de calitate, corespondenții voluntari dau un ajutor prețios redacției.

În ziarul „SCÎNTEIA” au și apărut la rubrica „Postul de corespondenți voluntari are cuvîntul” materiale interesante pe tema calității. Astfel este materialul „Îmbunătățind calitatea produselor, sporim producția marfă”, care dezvăluie cu hotărîre lipsurile de la fabrica „Feroemail” din Ploiești.

Sprijinul corespondenților voluntari este deosebit de eficient la ziarul „MUNCITORUL FORESTIER”, care are o rețea foarte bine organizată. Au fost perioade cînd ziarul primea 40—50 scrisori pe zi. În momentul de față, ziarul

primește numeroase scrisori pe tema luptei pentru calitate, scrisori care își află o bună prezentare în paginile ziarului. Acest lucru este posibil în parte datorită sprijinului pe care îl dă în recrutarea de corespondenți voluntari ministerul tutelar, dar și faptului că redacția se ocupă de corespondenții săi. S-a organizat un curs scurt de pregătire pentru unii corespondenți voluntari, iar redactorii care pleacă pe teren sînt obligați să aducă de la corespondenți un număr de materiale cel puțin egal cu cel pe care îl va scrie redactorul respectiv.

În acest sens, nu mai puțin interesantă și utilă este inițiativa gazetei de uzină „BUMBACUL” din București: înființarea, cu sprijinul comitetului de partid și al comitetului sindical de la uzinele textile „7 Noiembrie”, a cenaclului literar „Magda Isanos”. Acesta a grupat pe principalii corespondenți din întreprinderile de care se ocupă gazeta, precum și o serie de tineri cu preocupări și inclinații literare. În cadrul ședințelor săptămînale ale cenaclului, membrii săi au pri-

mit unele îndrumări din partea poetei Veronica Porumbacu, căpătînd totodată și unele noțiuni de tehnică ziaristică din partea redacției. O atenție deosebită s-a acordat, în discuțiile purtate, calității materialelor scrise, atît sub aspectul conținutului, cît și al stilului.

Correspondențele publicate au avut darul, în majoritatea lor, să pună în mișcare muncitori și colective largi de muncă. Este semnifica-

tiv să arătăm, în acest sens, că după publicarea unui material cum a fost, de pildă, articolul „Calitatea produselor în centrul atenției fiecărei secții”, scris de corespondentul Radu Popescu de la „Filatura Romînească de Bumbac”, s-au primit numeroase alte materiale la redacție, semnate de alți corespondenți, unii dintre ei noi, în care înfățișau alte aspecte ale aceleiași probleme la locurile lor de muncă.

ȘI REDACȚIA ARE O „MARCĂ A FABRICII”

Este normal ca, atunci cînd ne ocupăm de calitatea produsului industrial sau agricol, să ne preocupăm și calitatea propriilor noastre materiale. Produsul intelectual al muncii gazetarului poate să aibă diverse calități și de acest lucru depinde eficacitatea lui.

Stă în puterea noastră, a ziariștilor, să facem ca materialele să fie de mai bună calitate? Fără îndoială că da. Dar cum să stimulam ridicarea continuă pe scara calității a prozei publicistice? Iată cum au răspuns la aceasta unele redacții.

În colaborare cu „IFJUMUNKAS” și „VIATA STUDENȚEASCĂ”, „SCINTEIA TINERETULUI” a organizat un concurs pentru cele mai bune reportaje, informații, articole, schițe, poezii, portrete literare etc., în care participanții sînt chemați să scrie despre entuziasmul cu care poporul nostru, tineretul patriei întîmpină glo-

rioasa aniversare a partidului, despre lupta oamenilor muncii, a tineretului din toate sectoarele economiei naționale pentru îmbunătățirea continuă a calității produselor.

La ziarul „DRAPELUL ROȘU” din Timișoara s-a început un concurs în cadrul redacției, cu etapa finală 8 mai 1961. Pentru obținerea titlului de „Cel mai bun redactor al ziarului”, titlu răsplătit cu o călătorie gratuită în Uniunea Sovietică (ruta Kiev-Lenigrad-Moscova), redactorii trebuie să obțină un anumit punctaj. Notele, în funcție de stabilirea punctelor, sînt date de șeful de secție, secretarul de redacție, responsabilul de număr și apreciate de o comisie specială. Iată cîteva din obiectivele acestui concurs: 40 la sută din numărul de materiale de care răspunde redactorul respectiv să fie proprii, iar 60 la sută să fie aduse de el de la colaboratori; să

se scrie genuri variate de articole; inițiativele personale; eficacitatea materialelor; nivelul publicistic al materialelor. Calitatea articolelor este apreciată cu note de la 3 la 10. La notele 8—9 și 10 se adaugă puncte, în timp ce la notele mici se scade punctajul. Metoda este foarte eficace și ține continuu treaz interesul colectivului pentru atingerea tuturor obiectivelor concursului.

Preocuparea pentru calitatea ziarului este prezentă și la ziarul „PRAVDA” din Timișoara.

În vederea îmbunătățirii calității grafice și a materialului publicistic, la acest ziar s-au organizat întreceri între diferitele secții redacționale. Pentru cucerirea steagului de frunză, care în momentul de față se află la secția agrară, secția trebuie să obțină un anumit număr de puncte ce se acordă nu numai pentru articolele scrise, dar și pentru comportarea individuală a fiecărui redactor al secției respective (urmărirea pe teren a eficacității materialelor, stilul și titlul articolelor, frecvența la cursul profesional și învățămîntul politic etc.).

În afara întrecerii pe secții, redactorii participă cu însuflețire la concursul organizat de colegiul de redacție cu tema „Cel mai bun material despre calitate”. Este interesant de relevat faptul că în regulamentul concursului se acordă mare atenție materialului scurt. O scurtă informație, dacă este interesantă și bine redactată, contribuie în mare măsură la acordarea premiului.

Cele înfățișate în rîndurile de mai sus constituie primele inițiative ale redacțiilor în sprijinul realizării unei importante sarcini trasate de partid economiei noastre naționale. Ele constituie un început bun, care arată că presa noastră pășește în pas cu viața, ea este legată de masele de oameni ai muncii.

Nu înseamnă, însă, că am făcut tot ce se putea face. Să nu uităm că unele ziare se adaptează încă prea încet la o temă nouă și că, din cauza aceasta,

ele rămîn în urma vieții. Altele promovează cu multă încetineală inițiative ale membrilor redacției. Se cere deci mai multă operativitate și în ceea ce privește ridicarea calității ziarului.

Inițiativele bune ale ziarelor în sprijinul luptei pentru calitate trebuie continuate și lărgite; trebuie căutate căi și mijloace noi. În felul acesta răspundem menirii noastre de gazetari comuniști, de purtători ai cuvîntului partidului în mase.

Acest raid-anchetă a fost realizat de tovarășii :

E. VLADIMIR, P. MARIAN, MARIA MOSCU, L. FELEA, GH. ROȘU,
S. MARIAN, AL. NICHITA, ȘT. MUNTEANU, M. KLEINBERG,
R. TORCATORU.

Eroii materialelor noastre, prietenii noștri

PRIETENI ADEVĂRAȚI

BEKE GYÖRGY

„Előre“

L-am cunoscut pe tovarășul Bálint Ludovic la consfătuirea pe țară a mecanizatorilor din agricultură. E un țăran mai în vîrstă, care lucrînd la o gospodărie agricolă de stat din apropierea Salontei se în-deletnicea cu construirea de unelte agricole. Distingîndu-i-se primele inovații, a fost adus la București și acum un atelier întreg de lăcă-tuși calificați realizează ceea ce concepe el.

Despre viața lui s-ar putea scrie o carte. Iată cum se ridică talen-tele din popor în orînduirea noastră democrat-populară, iată cum se re-alizează ideile lor în folosul tuturor. Și din viața lui Bálint Ludovic nu lipsește nici conflictul, nici lupta. Pentru inovațiile sale a trebuit să se înfrunte cu unii membri ai fa-miliei, cu unii ingineri cu menta-litate înapoiată, care-i puneau bețe în roate. Alături de el erau, însă, comuniștii; ei l-au încurajat. Da-torită ajutorului lor, Bálint și-a văzut visurile împlinite.

Cam acestea am scris despre Bálint Ludovic într-un reportaj. Discutam cu el zile întregi, m-am documentat bine înainte de a lua condeiul în mînă. Și acuma parcă am continua discuțiile de atunci. Pentru că Bálint Ludovic întotdea-una mă informează despre noile sale inovații, proiecte, greutăți și succese. Nu pentru că ar vrea să scriu despre fiecare eveniment nou din viața sa. Nu. Este un om mo-dest care nu caută publicitate. Știe doar atît, că-i sînt prieten adevă-rat și că mă bucur sincer de iz-bînzile lui. Și vrea să-mi prileju-iască și mie bucurii.

Deci: purtăm o „correspondență“ sistematică prin telefon. Încetul cu încetul, nenea Bálint a devenit un cunoscut și un prieten al întregii mele familii. Și oricum ar fi, ori de cîte ori aud despre cite un nou mecanism conceput și realizat de

el, consider că și eu am obținut un succes, deși numai cu un singur reportaj l-am ajutat, i-am înlesnit drumul acestui inovator.

Cu ocazia deplasărilor, a docu-mentărilor, am legat multe ase-menea prietenii. Ori de cîte ori ci-tesc ceva despre Vatra Dornei, caut în primul rînd un nume: Candrea. Este o familie mare, locuiește prin munții Dornei. Membrii acestei fa-milii sînt plutași, muncitori fores-tieri, activiști. Îmi sînt prieteni și ei. Dacă aud ceva despre gospo-dăria colectivă din Dorobanți, în primul rînd mă interesez de Ioan Schmidt, inginer zootehnic. Oare ce planuri mai are, cum mai crește șeptelul de vite al gospodăriei?

Se întîmplă deseori ca eroii re-portajelor noastre să continue ei înșiși reportajele noastre în scriso-rile pe care ni le adresează. Aceste scrisori pot constitui un izvor de idei noi, ele sînt dovada unor sim-țăminte adînci, prietenești. Pentru că prietenia se infiripează în ciuda depărtărilor geografice. Ne scriu despre viața lor, fiind încredințați că ea ne interesează. Ei se com-portă față de noi ca față de prie-teni. Se interesează de noi prin colegii noștri, reacționează la scrisul nostru. Nu de mult am făcut o schiță despre colaborarea tehnicie-nilor și muncitorilor. Tema am luat-o de la fabrica „Gh. Dimi-trov“ — Arad. A doua zi, după a-pariția schiței, am primit o tele-gramă de la Arad. Inginerul György Fazekas, șeful biroului de inovații, m-a felicitat pentru felul cum am abordat și am rezolvat problema.

Cu ce bucurie adîncă am citit această telegramă! O asemenea te-telegramă este un îndemn, o încu-rajare.

Și prieteniiile acestea nu se limi-tează la legături oficiale, rigide. Aceste prietenii sînt încălzite de

un țel comun, de idei, de rezul-tate comune.

Cu cîțiva ani în urmă cutreeram satele ardelen de-a lungul Tîrnavei. Voiam să scriu despre problemele producției de struguri — despre aurul Tîrnavei — cum îmi spu-neam cu patos. La Singeorgiu de Pădure am zărit un afiș desenat de mină. Anunța o expoziție de picturi. Aici în sat? — mă miram și imediat am intrat. L-am întîlnit pe Kuzstos Endre, tînăr pictor din Sovata, care nu de mult a terminat facultatea. Mi-a vorbit cu pasiune despre interesul și dragostea sinceră a țăranilor față de tablouri. Iată, aurul de pe Tîrnave! Mă bucuram. Am scris un articol entuziasmat despre expoziția lui Kuzstos. Pictorul mi-a răspuns printr-o scrisoare în care relata despre planurile sale, despre noile sale expoziții. Tocmai atunci mă pregăteam să plec în Moldova, ca, de data aceasta, să străbat drumul lui Alexandru Vlahuță de la Dorna la Piatra. L-am invitat și pe Kuzstos, ca să plecăm îm-preună. De acord — mi-a răspuns bucuros, luîndu-și de îndată pe-nelul și mapa de schițe. Am cu-treerat amîndoi Valea Bistriței, ne-am desfătat privirile cu peisajul ei industrial, am străbătut drumul lui Vlahuță și m-am întors acasă nu numai cu mii și mii de impresii noi, dar și cu o nouă prietenie sin-ceră — prietenia lui Kuzstos Endre.

Este orașul meu, este satul meu — spunem adeseori despre orașul sau satul unde avem rude, prie-teni. Și eu mă simt ca la mine acasă oriunde m-aș duce în țara noastră. În inimile eroilor noștri cultivăm dragostea de patrie — și ei cultivă aceeași dragoste de patrie în inimile noastre.

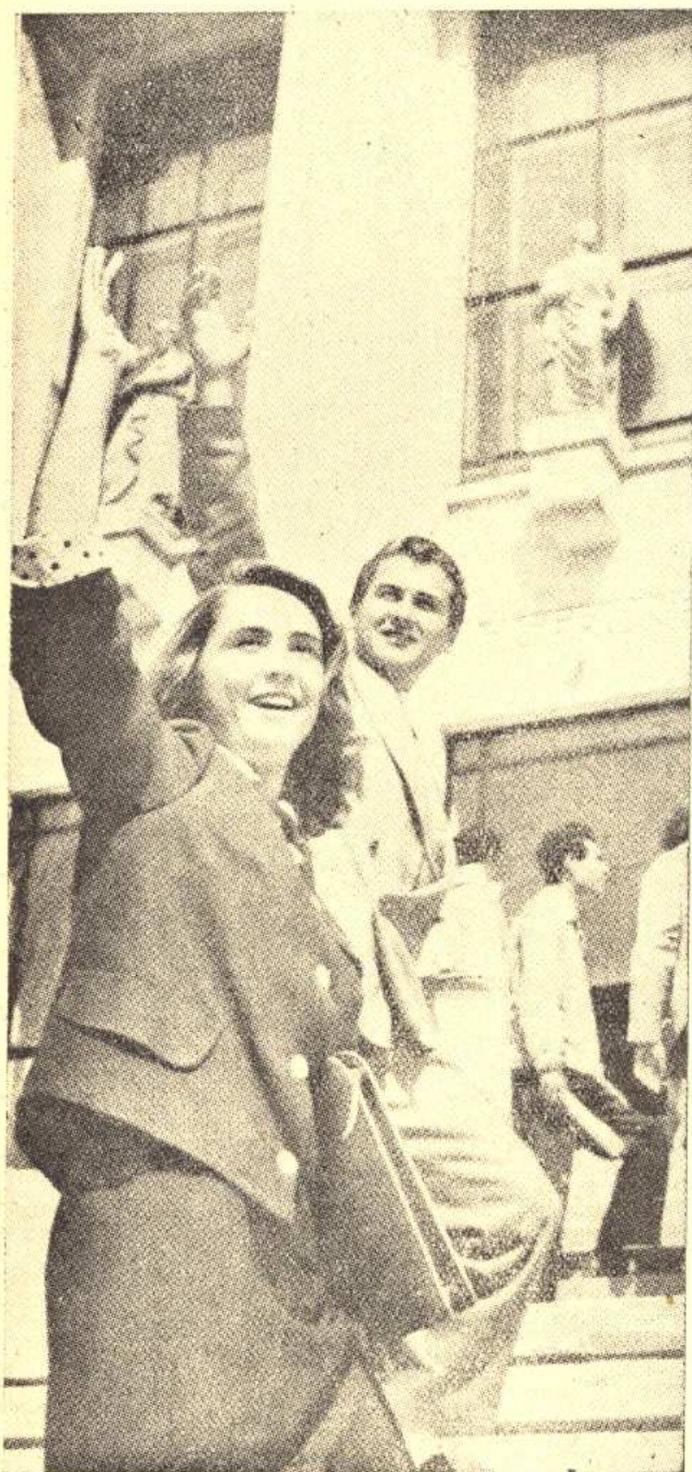
Cred că noi, reporterii, trebuie să fim recunoscători pentru acest lucru. Recunoscători eroilor noștri — prietenilor noștri.

PROBLEME ALE PUBLICISTICII

ÎN „VIAȚA

STUDENȚEASCĂ”

AL. IONESCU
redactor șef

Încercăm să răspundem cu însemnările de mai jos întrebării puse de „Presa noastră” cu privire la experiența „Viații studențești” în domeniul publicisticii. Nu numai tinerețea redacției, dar și nivelul publicistic actual al revistei noastre, nu ne dau dreptul să vorbim în aceeași măsură cu alte publicații de experiență în acest domeniu. Putem spune totuși că nu uităm nici o clipă datoria de a ne îndeplini sarcinile la un nivel publicistic care să oglindească în permanență folosirea maximă a puterilor și priceperii noastre gazetărești. „Viața studențească” — organ al asociațiilor studențești — are îndatoriri importante și cititori exigenți. Munca noastră ar risca să se soldeze doar cu „paguba în hîrtie” dacă nu am acorda atenție deosebită problemelor formei în care ne adresăm cititorilor. Dacă nu putem vorbi de prea multă experiență, colecția revistei dovedește totuși că redacția cunoaște bine un adevăr pe care Alexei Tolstoi l-a exprimat atât de clar: „Un roman searbăd, o piesă searbădă (firește, și o gazetă — n.n.) este un cimitir de idei, gânduri și imagini... Niciodată, prin nici un fel de eforturi, nu-l veți putea ajuta pe cititor să cunoască lumea oferindu-i ceva plicticos. Arta este o sărbătoare a ideilor și așa vor s-o vadă cititorul și spectatorul”. Cum aplicăm această învățătură? Ca orice publicație comunistă, noi nu putem despărți lupta pentru un înalt conținut ideologic comunist al revistei, de lupta pentru ridicarea nivelului ei publicistic.

Sfera tematică a revistei este foarte largă, cuprinzînd în primul rînd răspîndirea politicii partidului, a ideilor marxist-leniniste în rîndurile studenților. Este știut însă că cititorii revistei noastre, prin natura preocupării lor de bază, studiază științele sociale la cursuri și frecventează, în majoritate, cercurile de învățămînt politic ale U.T.M. De aceea, alături de articolele care își propun să explice diferite probleme ale politicii partidului nostru, idei ale învățaturii marxist-leniniste, punem accentul pe publicarea unor materiale menite să convingă pe cititori asupra deosebitei însemnătăți a studierii și însușirii temeinice a științelor sociale. Facem aceasta

În lumina sarcinilor trasate de partid asociațiilor studenților, apare deosebita însemnătate a abordării stăruitoare și la un înalt nivel politic și ideologic, în revista noastră, a tuturor problemelor educației comuniste a tineretului studios. Odată cu însușirea cuceririlor științei și tehnicii moderne, studenții noștri se pregătesc pentru a deveni constructori pricepuți și devotați ai socialismului și comunismului, ei învață comunismul. Dar, așa cum arăta Lenin, a învăța comunismul nu înseamnă doar însușirea cunoștințelor expuse în manualele, broșurile și lucrările comuniste. Numai însușindu-ți bazele științei și culturii, numai participând la activitatea practică de construire a socialismului și comunismului, numai educându-te în spiritul moralei comuniste, poți deveni un comunist în accepțiunea deplină a acestui cuvânt. Iată de ce revista acordă o deosebită atenție problemelor din acest domeniu. Nu putem fi însă mulțumiți cu realizările noastre de pînă acum. Pe planul expunerii teoretice a ceea ce înseamnă morala comunistă am cheltuit mult spațiu și multă cerneală, neglijînd în schimb aspectele concrete ale finutei morale a studenților, problemele activității cultural-educative desfășurate de asociații. Revista nu a folosit toată gama de forme publicistice pentru a populariza ținuta înaintată a unor studenți, pentru a arăta activiștilor asociațiilor cum să muncească în acest domeniu greu, cum să-și aducă contribuția, sub conducerea organizațiilor de partid, alături de catedre și organizațiile U.T.M., la opera de educare a tineretului studios, astfel încît comunismul să devină convingerea lăuntrică, idealul moral al fiecărui student. Am scris într-adevăr puțin în acest domeniu. Articolul a fost principalul mijloc ce ne-a stat la îndemnă. Vom deschide însă în curînd o largă dezbateră asupra unor probleme privind ținuta morală a studenților. Cititorii vor fi aceia care vor susține această discuție. Vom publica de asemenea mai multe corespondențe de la studenți privind problemele de acest gen. O studiere mai atentă a colecției face evidentă necesitatea folosirii mai pe larg și în domenii mai variate a reportajului — această formă vie, avînd în centrul ei omul cu gîndurile și sentimentele lui. Am început acum o serie de reportaje despre instituțiile de învățămînt superior și studenții lor. Nu vor fi reportaje statice, fotografii ale instituției ca atare, ci oglindiri ale vieții colectivelor respective, cu problemele lor mai importante. Nu ne-ar putea oare ajuta aceste

reportaje să punem într-o formă foarte accesibilă și deci eficientă probleme ale muncii profesionale, ale ținutei morale a studenților? Noi credem că da!

Instabilitatea rubricilor constituie una din lipsurile revistei. Apărînd la cîteva numere odată, „Viața de organizație“ nu și-a îndeplinit rolul de purtătoare a experienței înaintate în munca organizatorică a asociațiilor. Rezolvarea acestei sarcini în forme diferite (articole disparate, corespondențe, interviuri) a slăbit eficiența revistei într-un domeniu capital al mîinii sale. Iată deci unde duce apariția sporadică a unei rubrici așteptată de cititori, iată o ilustrare clară a legăturii directe dintre nivelul publicistic și eficacitatea revistei.

Vom publica cu regularitate această rubrică însoțind-o consecvent cu luările de atitudine în diverse probleme ale vieții asociațiilor.

Este ușor de remarcat, cred, conformația paginii noastre externe care, fără a se anchiloza, folosește de mult timp ca formă de bază comentariul extern la zi, însoțit de numeroase note, reportaje, însemnări de călătorie despre viața și lupta studenților din alte țări. Rubricile „Reportaj mondial“ și „Crisa universității în lumea capitalului“, precum și paginile speciale se bucură de multă atenție din partea studenților.

Spațiul nu ne permite să intrăm în amănuntele problemei ce face obiectul acestor însemnări. Totuși, pentru a întregi imaginea asupra revistei noastre voi aminti prezența — nu tocmai consecventă — a paginii de magazin și sport. Nu putem ignora nici problemele graficii, domeniu în care putem spune că revista are o anume personalitate datorită formatului și paginajului specifice. Evitarea unor excese prilejuite de căutările continue ale machetatorului ar fi de natură să dea mai multă eleganță revistei.

Revista „Viața studentescă“ a editat cîteva numere în limbile engleză și spaniolă destinate propagandei noastre peste hotare. Anul acesta va avea loc la București, din inițiativa U.A.S.R., „Conferința internațională a redactorilor presei studentești“. Și cu acest prilej, „Viața studentescă“ se va strădui să arate oaspeților străini condițiile în care trăiesc și învață studenții romîni, datorită grijii părintești a partidului, participarea lor la lupta studențimii de pretutindeni pentru pace și progres.

Îmbunătățindu-și mereu nivelul publicistic, „Viața studentescă“ va reuși desigur să-și mărească contribuția la îndeplinirea sarcinilor pe care partidul le-a trasat asociațiilor studenților.

Cursurile facultății de ziaristică din Leipzig

Un număr de 61 de viitori ziariști, în majoritatea lor oameni ai muncii, din sectorul socialist al industriei și agriculturii, corespondenți voluntari, membri ai cercurilor muncitorilor care scriu, au început la 17 ianuarie a.c. cursurile speciale cu durata de un an la Facultatea de ziaristică din Leipzig. Acest curs îi va califica pentru munca de ziarist la ziarele raionale și de uzină, precum și la cele regionale.

Sarcina principală a cursanților este aceea de a-și însuși cunoștințe aprofundate în domeniul marxism-leninismului și să învețe să scrie ca ziariști — arată decanul facultății, prof. dr. Hermann Budzislowski. De aceea, instruirea lor nu se va face în mod abstract ci în strînsă legătură cu viața.

Cuvîntul CITITORULUI

A intrat în tradiția ziarelor noastre organizarea consfătuirilor cu cititorii, în vederea cunoașterii mai amănunțite a cerințelor maselor largi de oameni ai muncii față de presă.

Recent, asemenea consultări cu cititorii au avut loc la Brașov, Tg. Mureș, Iași, Craiova, Constanța, Reșița și în multe întreprinderi din București.

Adăugăm acestor forme de cunoaștere a opiniilor cititorilor, criticilor și sugestiilor lor — această rubrică care, sperăm, va folosi ziariștilor în vederea lărgirii tematicii în presă.

Conf. univ. GH. RULEA

Decan al Facultății de Electronică

CÎTEVA OPINII...

Trăim în epoca în care în fiecare an își iau zborul din U.R.S.S. noi sateliți și rachete de greutate din ce în ce mai mare, cînd plecarea omului în Cosmos devine tot mai apropiată.

Televiziunea, automatizarea, aplicațiile semiconductorilor, ale izotopilor radioactivi, ale energiei atomice, formează preocupările a mii de specialiști, dar totodată obiectul unei atenții deosebite din partea maselor largi.

Dezvoltarea industriei grele, a rețelelor și sistemelor electrice, a industriei chimice și petrolului, a construcțiilor cu și fără materiale prefabricate, a agriculturii sînt urmărite cu interes viu.

Nici unul din domeniile enunțate mai sus nu au fost neglijate în presă. În „Scînteia“, „Scînteia tîneretului“, „Contemporanul“ sau „Știință și tehnică“ și mai ales în ultima, datorită profilului său, se pot găsi articole, informații, reportaje asupra problemelor dezvoltării tehnicii și științei zilelor noastre.

Genurile cele mai frecvente prin care presa reflectă problemele științei și tehnicii sînt: știrile scurte sau noutățile tehnico-științifice, reportajul și articolul de sinteză.

Știrea scurtă trezește interes atunci cînd este prezentată într-o formă atrăgătoare, cu ingeniozitate. Ziarele și unele reviste cum sînt „Scînteia“, „Contemporanul“, „Știință și tehnică“ reușesc de foarte multe ori să satisfacă această cerință. Cu toate acestea se întîlnesc destule cazuri cînd mare parte din rolul știrii respective rămîne neeficace. Un număr însemnat din cei ce citeșc știrea nu pot aprecia cită muncă, răbdare și migală au depus realizatorii noului în știință sau tehnică și nu-și dau seama exact de perspectivele ce se deschid prin aplicarea uneia sau alteia din descoperiri la noi.

Reportajul din uzină, din institutele de cercetări sau de învățămînt, are avantajul de a lega omul și tehnica într-un tot. În asemenea reportaje apar nu numai realizările tehnico-științifice, ci și oamenii. Din păcate, însă, o mare parte a materialelor de acest fel prezintă slăbiciuni din punct de vedere al prezentării științifice. Spre deosebire de ceea ce se spune în general că unele din aceste reportaje au aspect tehnicist, aș preciza că multe din ele nu sînt

deloc tehniciste, în sensul că tehnica abundă în ele. Dimpotrivă, tehnica nu se vede, dar epitetul de tehnicist li se aplică fiindcă de fapt sînt scrise greoi, sec. Articolul cu caracter științific sau tehnic este scris de obicei de un specialist. Fără îndoială că un asemenea procedeu e bun. Dar aceasta nu scutește redacțiile de a avea oameni competenți în secția respectivă, oameni în stare să intervină activ în material fără a se poticni din cauza unui termen.

Cea mai delicată problemă a realizării unui articol tehnico-științific este accesibilitatea. Realitatea arată că specialiștii (ingineri, fizicieni sau medici etc.), scriu în general ca pentru colegii lor, pentru care bineînțeles multe lucruri sînt arhicunoscute. Participarea unor specialiști de valoare la răspîndirea prin presă a realizărilor instituțiilor în care lucrează este un lucru bun, dar nu simplu. Dacă unii specialiști socoteau că munca de popularizare nu prezintă interes și îi împiedică în activitatea de creație, mulți și-au schimbat părerile. E elocventă în acest sens discuția pe care am avut-o recent cu un coleg, care lucrează la o carte contractată cu Editura științifică. El mărturisea: „Mi se părea că a prezenta problemele noastre științifice la nivel de popularizare e o muncă minoră, care nu e la înălțimea prestigiului universitar. Dar cu surprindere constat că mi-e mai greu adesea să scriu la nivel de popularizare decît la nivelul nostru obișnuit“. Munca de atragere și formare a specialiștilor de valoare ca buni popularizatori ai științei, iată un lucru folositor presei și nouă în general.

În treacăt fie zis este absolut necesar ca ziariștii care se ocupă de problemele științei, tehnicii să fie stăpîni pe noțiunile fundamentale ale fizicii spre nu se mai publica știri ca: a fost dată în funcțiune o linie de 100.000 K.W.

(În realitate e vorba de KV, adică a fost confundată o unitate de măsură a puterii electrice kilowattul cu o unitate de măsură a tensiunii electrice kilovoltul). Sau să nu se mai spună — vezi articolul „Radiolocația” din ziarul „Flacăra roșie” din Arad — că (s-ar putea să fie și o greșală de tipar) are loc în radar un fenomen de reflexe (e vorba de fenomenul de reflexie a undelor electromagnetice, sau a luminii în general și nu de reflexele condiționate sau necondiționate care sînt fenomenele ce apar la studiul funcționării sistemului nervos).

În legătură cu accesibilitatea articolelor de știință, cu nivelul lor, cu perspectivele ce le deschid, care dau cite odată momente de poezie materialului sobru de tehnică sau știință, amintesc articolul apărut în „Pravda” în numerele din 1 ianuarie și 27 ianuarie 1961, intitulat „Omul și natura” și semnat de academicianul N. N. Semenov. Asemenea articole de largă perspectivă care să anticipeze viitorul dezvoltării științei și tehnicii legat de viața omului și privit din puncte de vedere multiple, nu legat îngust de o specialitate, ar fi de dorit să apară și la noi.

Socot că presa noastră reflectă insuficient activitatea din învățămîntul superior. Nu am avut ocazia să citesc în presă dezbaterile asupra unui curs universitar tehnic sau științific.

Nu am văzut dezbătută activitatea vreunei catedre sau ecouri despre contractele de colaborare între institutele de învățămînt superior tehnic și unitățile industriale.

Materiale de acest fel sînt încă foarte puține. Cred că revista „Contemporanul” ar trebui să-și deschidă larg coloanele pentru asemenea probleme.

Este cunoscut că studenții noștri tineri consideră, de la sine înțeles, să aibă condițiile de studiu de azi. Ce ar fi dacă „Viața studențească” ar publica un ciclu de 4—5 materiale (cu date concrete pe baza studiului documentelor ce există la institute) despre felul cum era școala acum 15—20 ani și cum este acum? S-ar scoate în evidență mai bine condițiile create de partidul și guvernul nostru pentru pregătirea specialiștilor în contrast cu situația existentă în vremurile trecute. Aceste materiale ar avea un apreciabil efect educativ.

În concluzie, ca și mulți alți cititori, consider că problemele de

știință și tehnică trebuie să fie prezentate într-un stil limpede, materialele să nu abunde în termeni tehnici, adică aceștia să fie transpuși la nivelul culturii și pregătirii celor care nu au trecut prin facultăți de specialitate.

Materialele științifice mai dificile să fie elaborate cu concursul oamenilor de știință, pentru ca să

STELIANA CÎRSTOIU

Țesătoare, locțiitor de secretar
U.T.M.

Uzinele „7 Noiembrie”

AVEM NEVOIE DE AJUTORUL ZIARULUI

Cînd am fost solicitată să scriu ceva pentru ziaristi, am rămas descumpănită. Pînă atunci știam că ziaristii umblă prin țară, cercetează faptele și istoriile oamenilor și apoi scriu pentru noi, cititorii.

Mi-am zis: curios, iată că de data aceasta trebuie să scrie cititorul și să citească ziaristul. M-am întrebat atunci, cu oarecare sfială, ce aș putea să scriu ca să intereseze pe ziarist?

În mîntea mea ziaristul este un om ager și atoateștiutor, care se interesează și are harul de a putea povesti despre cele văzute și trăite.

Țîrziu am hotărît să-i descriu ziaristului povestea prietenei mele.

M. este o fată drăguță, entuziasată, dar complet lipsită de hotărîre. Ea capătă imediat și cu regularitate convingerile omului din preajma ei. Un prieten a sfătuit-o să urmeze facultatea de filozofie. După doi ani, a observat că nu are „vocație”. Și s-a retras de la cursuri.

Un alt prieten i-a dat sugestia să dea examen la o școală tehnică. Noua experiență a durat un an și din nou a întrerupt cursurile.

A lucrat apoi ca laborantă. Era nemulțumită, S-a măritat și omul i-a devenit străin după cîteva luni. „Nu e cel pe care îl visam” — mi-a destăinuit.

Am întrebat-o.

— Cum îl visai? Dar ce anume visezi în general?

A tăcut și n-a știut ce să răspundă. Prietena mea M. are acum 25 de ani și-și caută drumul în viață. Sînt încredințată că-l va găsi în cele din urmă, pentru că trăiește într-o societate nouă, care nu părăsește pe omul cinstit. Dar

nu se strecoare greșeli. Ziaristul își va păstra și în asemenea cazuri independența și individualitatea sa: el este cel care dă haina adecvată materialului, haina pe care știe, din experiență, că se potrivește și că este apreciată de cititor. O asemenea colaborare ar fi foarte fructuoasă.

de ce oare pînă astăzi M. nu știe la ce visează?

Asemenea acestei fete, mai sînt unii tineri care trec prin viață ușuratic, fără să înțeleagă că există o scadență, un moment în care viața te întreabă ce-ai făcut cu tinerețea ta.

Sînt nenumărate probleme de viață personală care ne frămîntă.

Nu de mult ne-a impresionat povestea unei muncitoare filatoare, încă destul de tînără, care, după aproape 12 ani de căsnicie, timp în care născuse 8 copii, era chemată de soț la tribunal pentru divorț. O casă încheagată în atîția ani se destrăma, o familie era părăsită numai datorită faptului că soțul își găsisse o altă femeie.

Important este însă de știut cum de a fost în stare un om să-și părăsească familia față de care are o mare răspundere?

Apoi, mă întreb, cum poate fi liniștită o femeie care știe că fericirea ei s-a clădit pe nefericirea altei femei?

O vie și largă discuție despre asemenea probleme ar contribui la formarea unei opinii ascuțite, direct îndreptată împotriva aceluia care se joacă cu sufletele oamenilor.

Din păcate, rar găsești astfel de articole în ziarul pe care îl citești. „Scînteia tineretului” a publicat cîndva o interesantă discuție pe o temă de educație. Zi de zi, am urmărit-o, laolaltă cu mulți alți tineri din uzină. Atunci cînd lucram în schimbul II nu mai așteptam să primesc ziarul prin abonament, ci îl cumpăram de la chioșc în primele ore ale dimineții pentru a citi mai devreme opiniile diferiților participanți la discuție.

Dar câte teme nu oferă zi de zi viața personală a tinerilor din uzina mea! La noi, mulți tineri învață la liceul seral sau la facultate, fac sport, se cultivă și se recrează în săli de muzeu, la teatre, în săli de dans etc.

Orele libere sînt consacrate din plin culturii, odihnei, distracției. Pentru noi, timpul liber nu înseamnă numai orele duminicii.

În acest așa-zis timp liber se petrec în noi și cu noi lucruri interesante care merită să stîrnească curiozitatea ziaristului.

Să vină ziaristul la clubul nostru, la manifestările noastre artistice și la reuniunile de dans, la meciurile pe care le susținem (în treacăt fie zis, joc portar în echipa feminină de handbal a uzinei),

Ing. IOAN IOV

Șeful Cabinetului tehnic de la
Atelierele „Grivița Roșie“

LA NIVELUL TEHNICII ȘI ȘTIINȚEI MONDIALE

În viața cotidiană, oamenii discută într-un limbaj obișnuit despre radiatoarele cu infraroșii (pentru fripturi la grătar acasă), despre mașini electronice sau aplicațiile semiconductorilor, sau despre ultimele produse sintetice etc.

Aceasta înseamnă că tehnica și știința au coborît din laboratoare și institute de cercetări, din tomurile masive pline de formule și calcule, în plină stradă. Oamenii devin părtași la orice nouă descoperire și se simt în stare să discute cu seriozitate chiar și caracteristicile ultimei rachete cosmice.

Știința și tehnica au deci în țara noastră, și în zilele noastre, un prieten de nădejde: omul muncii. Iată un fapt elocvent: în anul care a trecut, la Cabinetul tehnic al Atelierele „Grivița Roșie“ s-au depus 682 de propuneri de inovații, dintre care s-au și aplicat 334. Antecalcularea acestor inovații aplicate a dovedit că ele aduc anual o economie de aproape 2.800.000 lei. Este semnificativ faptul că cele mai multe propuneri — 492 — le-au făcut muncitorii.

Că la noi în țară oamenii muncii învață necontenit, e un lucru bine știut. Ziarele publice des reportaje despre muncitorii-elevi sau muncitorii-studenți. Aceste materiale sînt interesante pentru că, în

să trăiască mai mult alături de noi și va cunoaște, fără îndoială, teme variate de reportaje pline de miez.

Revistele „Magazin“ și „Flacăra“ n-ar trebui să se limiteze exclusiv la educația copilului; ele pot avea și rubrici în care să se vorbească și despre probleme de educație care privesc pe oamenii adulți; citeam, de pildă, cu interes foiletoanele satirice din „Scînteia tineretului“ sau din pagina II-a a „Magazinului“.

Noi, tinerii, avem nevoie de ajutorul ziarului și în problemele, atît de dificile, uneori, ale vieții noastre sentimentale.

Educația omului nu se termină la vîrsta de 7, 10 sau 15 ani. Ea e necesară toată viața.

200.000 de noi titluri de volume de specialitate, 200.000 de brevete și 1.000.000 de referate etc.

Acest volum gigantic de cunoștințe mondiale trebuie rînduit și cercetat. Problema informării prompte și competente a cititorilor și, în primul rînd, a cadrelor tehnice, despre noul în tehnică și știință, are o foarte mare importanță. Generalizarea procedeele tehnologice înaintate prin graiul variat și bogat al presei, folosirea tuturor formelor și mijloacelor proprii ziarului sînt de cea mai vie actualitate și constituie un ajutor prețios pentru muncitorii, tehnicienii și inginerii.

Ziarul poate și trebuie să creeze și să susțină un curent larg în favoarea informării la nivelul științei și tehnicii mondiale.

Concret, permanent și combativ trebuie ridiculizați și loviți necruțător aceia care manifestă dispreț față de această problemă importantă de politică economică. Paralel, e necesar a se arăta marile foloase economice pe care le aduce informarea și documentarea — cercetărilor, proiectărilor și procesului de producție.

Iată un fapt: în cursul anului trecut, inginerul Lörencz Iosif de la Atelierele „Grivița Roșie“, în colaborare cu specialiștii de la I.T.C.M.E. (Institutul Tehnologic de Studii, Cercetări și Proiectări pentru Industria constructoare de mașini și Industria electrotehnică), folosind documentația tehnică de specialitate de la I.D.T. a introdus turnarea pieselor din oțel cu masele cu înveliș exotermic. Prin aplicarea acestui procedeu nou se reduce consumul de oțel lichid pentru masele cu cca. 50%, crește coeficientul de utilizare a metalului lichid în masele cu aproape 30% și se realizează o economie de peste 720 lei la 1.000 kg. piese turnate.

Ce ajutor imens poate da presa pentru extinderea acestui procedeu în toate oțelăriile este greu de prețuit. Cu multă operativitate, ziarul „Scînteia“ a publicat două materiale ample (de la posturile de corespondenți voluntari) în scopul generalizării procedurii.

Dar aceasta nu este încă suficient. Introducerea unui procedeu tehnologic înaintat are nevoie de un sprijin multilateral și susținut, de o acțiune desfășurată pe un front larg și continuu, așa cum s-a procedat, de exemplu, cu „Procesul milimetrilor“.

Lucru absolut necesar, dacă ne gîndim că mai sînt ingineri, maiș-

tri și tehnicienii care, veniți de pe băncile școlilor sau facultăților și prinși în vîltoarea problemelor curente și imediate ale producției, pierd din vedere perspectiva problemelor tehnice majore și nu mai țin pasul cu ritmul excesiv de rapid al dezvoltării tehnicii și științei. Se poate spune, fără teamă de a greși, că, uneori, și în anumite ramuri, de pildă ale electronicii, foarte multe cunoștințe se învechesc, alte fapte se cer cunoscute și studiate temeinic. Mulțumindu-te cu cele știute în trecut, riști foarte mult. Rămînerea în urmă cu cunoștințele tehnico-științifice poate costa milioane. Este nevoie de o permanentă și sistematică documentare, de folosirea bogatei experiențe colective acumulate în domeniul științei și tehnicii, experiență a cărei valoare este considerabilă.

Ziarul poate și are datoria să intervină activ în asemenea cazuri. Pentru că nu întîmplător unii se zbat luni și chiar ani întregi, încercînd să rezolve probleme tehnice care au fost demult și ingenios rezolvate în alte întreprinderi din țară sau de peste hotare. Tehnicianul Olteanu Marin, de la Atelierele „Grivița Roșie”, împreună cu un colectiv special, s-a străduit vreme de doi ani să realizeze o instalație pentru călirea cu ajutorul curentului electric a segmentilor de piston (de la sertarele de distribuție a locomotivelor cu abur). În cele din urmă a reușit. Dar dacă colectivul acesta de specialiști ar fi folosit referatele, fișele, întreaga documentație tehnică, prelucrată și selecționată, de la I.D.T. sau din alte locuri, rezolvarea problemei s-ar fi făcut într-un timp mult mai scurt și la nivel superior.

A vorbi prea mult despre acest lucru cred că e inutil. Problema e cit se poate de clară. Importanța ei e covârșitoare. Progresul tehnic neîntrerupt, multilateral și într-un ritm din ce în ce mai rapid, pe întregul front al economiei naționale, așa cum o cer Hotărârile partidului și guvernului nostru, se poate realiza prin participarea maselor. Dar trebuie apreciat faptul că această participare poate fi mai activă prin dezvoltarea activității de documentare și informare asupra nivelului atins de tehnica și știința mondială în diferite ramuri de specialitate.

În această problemă, tovarășe ziarist, ai putea aduce o contribuție substanțială.

ESENȚIALUL, ORIENTARE SPRE PRODUCȚIE

(Despre pagina tehnică a ziarului „Steagul roșu” din Petroșani)

Ing. GH. BARNA

PUTERNICA DEZVOLTARE a economiei noastre este de neconceput fără asigurarea progresului tehnic. Recent, Directivele Comitetului Central al P.M.R. către toate organele și organizațiile de partid, sindicale, ale U.T.M. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării Partidului, au chemat muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreaga țară ca în cadrul larg al luptei pentru o calitate superioară a produselor să acorde o deosebită atenție perfecționării continue a proceselor tehnologice și însușirii celor mai moderne procedee de fabricație.

Sub acest aspect, susținuta preocupare a ziarului „Steagul roșu” din Petroșani pentru dezbaterea problemelor ridicate de introducerea tehnicii noi la minele de cărbuni din Valea Jiului este demnă de relevat. Datorită unor măsuri organizatorice și metode propagandistice, ziarul a reușit în mare măsură să stîrnească interesul cititorilor care urmăresc cu atenție dezbaterile inițiate în coloanele paginii speciale de tehnică a mineritului.

Pagina poartă titlul „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere” și apare odată pe săptămînă, miercuri, avînd mai cu seamă colaboratori externi. Ing. Gh. Dumitrescu, șeful secției economice a ziarului, ne scria recent că redacția a stabilit o legătură permanentă cu inginerii și

tehnicienii de la Combinatul carbonifer Valea Jiului, reușind să-i cointereseze în realizarea unor pagini cit mai diverse, atractive și la o ținută științifică corespunzătoare.

Fără îndoială că această pagină, care continuă să apară în permanentă de peste trei ani, a contribuit la antrenarea muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor mineri în rezolvarea sarcinilor economice curente, a stimulat inițiativa maselor și a grăbit procesul de pătrundere a tehnicii înaintate în minele din Valea Jiului. O asemenea pagină face ca metodele bune de muncă, inovațiile și raționalizările să depășească rapid sfera experienței individuale și să devină un bun colectiv.

Evident că în acest articol nu vom putea să epuizăm problemele pe care le ridică interesanta pagină a ziarului din Petroșani. Iată de ce ne-am propus ca, pe scurt, să ne orientăm după următoarele criterii:

A) acoperă sau nu pagina ziarului aria de probleme ale Văii Jiului?

B) fundamentarea științifică a paginii.

C) calitatea și diversitatea formelor gazetărești întrebunțate.

a) Problema fundamentală pentru masa largă de mineri din Valea Jiului este creșterea producției de cărbune și a productivității muncii, îmbunătățirea indicilor de calitate, și, în același timp, reducerea prețului de

cost. Nu-i o noutate dacă spunem că acest lucru nu s-ar putea realiza folosind o tehnică învechită și metode rudimentare de muncă.

Atenția ziarului s-a concentrat, pe bună dreptate, asupra problemelor legate de introducerea tehnicii noi și răspîndirea experienței acumulate în locurile unde există o bună organizare a procesului de producție. (În Valea Jiului, precum se știe, au apărut câteva inițiative prețioase cum sînt: „Ziua și fișa”, „Preluarea brigăzilor rămase în urmă de către mineri fruntași”, „Preluarea celor mai grele locuri de muncă de către brigăzile fruntașe” etc.).

În pagina de „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere” au apărut câteva articole concrete despre extinderea mecanizării muncii în subteran. Sub semnătura unui colectiv de ingineri a apărut pe această temă un amplu articol în „Steagul roșu” nr. 3254 și nr. 3255. Sînt redată succint perspectivele introducerii tehnicii noi în Valea Jiului, cu referiri concrete la extinderea în lucrările miniere a armării cu susțineri moderne.

Ziarul a popularizat inițiativele de la Lonea pentru reducerea consumului de lemn și metodele înaintate de armare metalică în abatajele camerei și de armare metalică a suitorilor. Cerînd colaborarea cercului ASIT de la mina Lonea, ziarul a publicat o pagină specială competentă și utilă despre noi soluții — mai productive

și mai economice — de înlocuire a lemnului de mină cu alte materiale.

Se poate vedea lesne că ziarul a atras cercuri largi de tehnicieni și ingineri la dezbaterile unei alte probleme de mare importanță în viața minerilor: îmbunătățirea organizării muncii în abatajele frontale.

Sub semnătura ing. Petru Roman, director tehnic al Combinatului carbonifer Valea Jiului, a fost publicat un amplu și valoros material, care constată că deși s-au obținut în ansamblu rezultate bune, luînd în parte fiecare abataj și în special fiecare *abataj frontal și în trepte răsturnate și analizînd producția sa*, viteza de avansare și productivitatea muncii, se poate constata existența multor rezerve interne nefolosite. Nu e cazul să redăm multiplele propuneri făcute de ing. Petru Roman și variatele probleme pe care le ataca cu competență. Alceva trebuie subliniat. Articolul a avut un mare ecou printre cadrele tehnice din Valea Jiului. Ziarul și-a deschis larg coloanele, publicînd în continuare cîteva intervenții substanțiale („Organizarea muncii începe chiar de la proiectare” de Ioan Almașan, inspector tehnic de stat, „Ziua și fișa” o realitate în frontalele noastre” de ing. Dumitru Opreș, „La frontale — două schimburi productive” de ing. Octavian Surdu etc.).

O altă problemă importantă de care ziarul s-a preocupat încă prea puțin este reducerea prețului de cost. E un lucru cunoscut că principala sursă de reducere a prețului de cost la minele de cărbuni o constituie creșterea productivității muncii.

Această temă încă nu a fost tratată cum o cer necesitățile. Din răsfoirea paginilor din anul 1960 și din primele luni ale anului 1961 mai reiese un fapt: ziarul n-a depus prea multe eforturi ca experiența brigăzilor fruntașe să se extindă astfel ca toate brigăzile de mineri să-și realizeze sarcinile de plan. Acest lucru nici nu se putea realiza, deoarece există o insuficiență preocupare pentru atragerea minerilor și a maiștrilor ca colaboratori ai paginii „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere”.

De la 1 ianuarie 1960 și pînă în martie 1961, în pagină au apărut doar două scurte intervenții ale unor mineri șefi de brigadă și articolul „Metodă de exploatare în preabatajele din stratul 13 în vederea reducerii consumului de lemn” semnat de minerul I. Toma, tehnicienii A. Bihavetz și V. Ursu și inginerul A. Brînduș.

E un procent extrem de mic. Ziarul trebuie să găsească mijloacele cele

mai eficiente pentru ca în scurt timp să sporească numărul și greutatea materialelor semnate de mineri și tehnicieni mineri. Fără participarea activă a maselor, problemele tehnice actuale care frămîntă Valea Jiului nu pot fi practic soluționate.

b) În cei peste trei ani de apariție, pagina de „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere” s-a impus și prin nivelul ei științific. Se poate spune, fără teamă de a greși, că, în genere, există o preocupare permanentă de a se ține pasul cu tehnica modernă.

Se observă în materialele semnate, de pildă, de inginerii Ioan Pestîșanu, Pompiliu Pîso și Ioan Popescu o bogată informare tehnico-științifică. Articolele „Procedee moderne la săparea puțurilor de mină” (rod al unei călătorii prin bazinele carbonifere din Uniunea Sovietică, R. P. Polonă și R. S. Cehoslovacă), „Injectarea apei sub presiune în strat”, „Ce e nou în minieritul mondial?”, pagina „Tinerii ingineri — militanți activi pentru extinderea progresului tehnic” etc., se impun prin fundamentarea lor științifică.

Sub titlul „Pe teme actuale” apar de asemenea întotdeauna articole prestigioase despre pătrunderea tehnicii și științei moderne în Valea Jiului. Un real interes a stîrnit pagina „Cenușa de la termocentrală — un nou material de construcții”, în care se atrage serios atenția asupra acestui rezistent material, cu calități remarcabile și se arată necesitatea folosirii sale pe scară tot mai largă, atît la construcțiile de suprafață cît și la lucrările miniere.

De regulă, nu conțin denaturări de termeni, dar nu toți termenii folosiți sînt înțeleși de masa largă de mineri și tehnicieni. Într-un cuvînt, pagina trebuie redactată mai mult pe înțelesul maselor, pentru că ziarul se adresează celor mai largi mase de muncitori mineri, deosebindu-se în acest fel de „Revista Minelor” sau alte publicații de specialitate.

Sînt interesante și numeroasele informații științifice din minieritul din țările prietene. „În paralel — ne spune inginerul Anatol Stoian de la I.C.E.M. București, care a consultat colecția ziarului — ar trebui prezentate mai multe informații din țara noastră. S-a publicat, de pildă, un material privind obținerea cocsului din cărbuni necocsificabili. N-am citit însă nimic despre procedeul românesc de obținere a cocsului din cărbuni necocsificabili, adică folosirea tocmai a cărbunilor energetici din Valea Jiului”.

Pe această linie, redacția trebuie să continue să se orienteze către cele mai bune cadre tehnice din C.C.V.J., și să-și asigure o colaborare permanentă și din partea studenților și cadrelor tehnice de la Institutul de Mine și de la Stația de cercetări miniere din Petroșani (unde se acordă o atenție mereu mai mare studierii și rezolvării unor probleme științifice ridicate de procesul de producție).

Preocupându-se de apariția unor materiale la un înalt nivel tehnico-științific, redacția își propune să publice în continuare o serie de pagini axate pe probleme actuale în mineritul Văii Jiului ca: extinderea armării metalice, folosirea resurselor locale în scopul scăderii consumurilor specifice și documentarea tehnică a cadrelor de la exploatare.

Sugerăm redacției și o altă temă pentru o pagină specială. Și anume: în Hotărârea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției

se arată că trebuie luate măsuri pentru mecanizarea treptată îndeosebi a lucrărilor grele și cu un volum mare de muncă din industria cărbunelui (tăiere, încărcare, deservirea depozitelor de materiale). Problema încărcării mecanice a cărbunelui — iată o temă care trebuie atacată în mod complex — cum se și spune într-un articol de fond — acționind și asupra adaptării mașinilor de încărcat și asupra îmbunătățirii metodelor de abataj.

De asemenea, în Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România se subliniază importanța extinderii susținerii metalice și reducerea consumurilor specifice la lemn de mină, cherestea, explozivi și energie electrică (cu respectarea normelor de tehnica securității și fără a dăuna calității producției). Ziarul din Petroșani, deși s-a ocupat de această problemă (chiar în nr. 3515 din 1 februarie 1961 au

mai apărut două materiale) va trebui să se ocupe mai intens de extinderea experienței înaintate a aplicării procedeelor moderne de exploatare și susținere în abataje și galerii.

c) Puține lucruri la acest punct, Remarcăm că se folosesc cu ingeniozitate diverse formule gazetărești ca: ancheta, interviul, materialul de analiză, reportajul, foiletonul satiric etc.

În ceea ce privește ilustrația, redacția caută să găsească machetări vii („Steagul roșu” nr. 3361, nr. 3462 etc.) folosind litere variate, vignete, desene și fotografii.

Pagina „Probleme și realizări din domeniul tehnicii miniere” a ziarului „Steagul roșu” din Petroșani constituie un ajutor important în introducerea și folosirea tehnicii noi în producția minieră. Ea va continua să se bucure de aprecieri pozitive dacă va lega și mai mult conținutul articolelor publicate cu viața, dacă nu va uita că esențialul este orientarea spre producție.

DIN ACTIVITATEA

UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN U.R.S.S.

Cu prilejul unei recente ședințe a secretariatului conducerii Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., s-a discutat problema extinderii relațiilor internaționale ale ziariștilor. În legătură cu aceasta s-au trasat o serie de măsuri. Astfel, în cursul acestui an se va face schimb de delegații de ziariști cu aproape 30 de țări, printre care și cu organizațiile de ziariști din tinerele țări independente din Asia, Africa și America Latină.

Ziariștii sovietici vor participa la seminarul internațional pentru problemele de teorie a presei, care se va ține în R.P. Polonă, la ședința ordinară a Asociației internaționale a presei sportive, cum și la alte întâlniri internaționale.

★

La Moscova a avut loc de curind cea de-a doua plenară a conducerii Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. Președintele Comitetului de conducere al Uniunii, P. A. Sa-tiukov, a prezentat un raport cu privire la temele principale ale presei sovietice și cu privire la sarcinile ziariștilor sovietici.

În hotărârea pe care a adoptat-o, plenara a făcut apel la toți ziariștii din țară să-și consacre eforturile, cunoștințele și experiența traducerii cu succes în viață a sarcinilor puse de partid, să înfățișeze măreția unității dintre poporul sovietic și partidul său, să oglindească marile succese ale construcției comuniste cu care poporul sovietic întâmpină cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

ZIARISTUL PE TEREN

VLADIMIR CIACIN

Lung și anevoios e drumul creației de la însemnările lapidare din notes pînă la pagina de ziar. Se consideră că cel mai greu e de scris. Într-adevăr, trebuie să găsești prima frază (o, doamne, cite ore și cită hîrtie se pierde pentru această faimoasă primă frază!), să construiești subiectul și dialogul, să faci portretul eroului, și multe multe altele, pînă la titlu și pînă la ultima frază a reportajului.

NOTESUL E PLIN, DAR N-AI DESPRE CE SĂ SCRII

Am văzut de-atîtea ori pe ziarist înfruntîndu-și cu totul dezorientat și neputincios notesul! Frunzărește febril filele, încearcă să scrie ceva, renunță, apoi își consultă din nou notesul, scrie, iarăși renunță, cade pe gînduri și, în sfîrșit, declară dezolat că are puține însemnări, că sînt unele lucruri despre care a uitat să-l întreb pe erou, că nu iese nimic din materialul de care dispune.

Dacă-i frunzărești notesul, constai că, într-adevăr, după astfel de însemnări nu se poate scrie. Par să cuprindă totul: nume, adrese, cifre, ba uneori și schițe, și semne muzicale, dar nu dezvăluie nici o idee, nici un amănunt, nici un exemplu sugestiv. Îl întreb:

— Cum ai vorbit cu omul?

SĂ ÎNVĂȚĂM SĂ VEDEM, SĂ AUZIM ȘI SĂ GÎNDIM

După o astfel de explicație, revăd limpede în minte primii ani de muncă de la „Komsomolskaia pravda”. Iată una din primele mele mi-

Desigur, toate acestea sînt foarte anevoioase. După părerea mea, însă, cel mai greu e să faci însemnări în notes, sau, cum se obișnuiește să se spună, să „strîngi materialul”, operație care constituie temelia oricărui reportaj, a oricărei informații, fie ea cît de simplă.

Stringerea materialului comportă convorbirea cu eroul, îți cere să știi să conduci această convorbire, să-l dirijezi pe interlocutor pe albia necesară.

Ridică din umeri:

— Eu îl întrebam, el îmi răspundea.

— Și ce-l întrebai?

— De toate.

— Dar ce anume?

Iritat, buimăcit, izbucnește:

— Ce, ce? L-am întrebat despre munca lui, despre tovarăși și mai știu eu despre ce!

— În timpul convorbirii au intervenit pauze?

— Pauze? Nu-mi amintesc. Se pare că da. Dar de ce mă-ntrebi?

— De ce interveneau pauze?

Ziaristul oftează din greu:

— De unde să știu eu de ce interveneau pauze? Probabil că nu știam ce să-l întreb și el nu știa ce să-mi răspundă. Ședeam și tăceam.

somolistă. Mai bine zis să povestesc în ziar despre prietenia dintre doi tineri muncitori, să arăt cum învață ei, cum se ajută unul pe altul în muncă, cum își petrec timpul liber, la ce visează etc.

După cum vedeți, tema reportajului era foarte largă. Eu, însă, nici n-am încercat s-o concretizez, să pătrund elementul ei principal și am pornit-o (grozav de mîndru de sarcina încredințată) spre una din uzinele din Sverdlovsk.

Reproduc convorbirea, cunoscută multor ziarști, de la comitetul de comsomol al întreprinderii („punctul de plecare” al cunoștinței cu oamenii):

— Bună ziua! Eu sînt cutare, de la cutare redacție.

După primele fraze, lipsite de orice semnificație, trec la fondul chestiunii.

— Trebuie să scriu un reportaj despre prietenie, despre tovarășie. Hm... (simțiți acest „hm” prelung?) despre felul cum se ajută doi tineri de la dumneavoastră în muncă și la învățătură. M-ați înțeles?

Secretarul comitetului de comsomol n-a înțeles încă nimic, dar, din politețe, dă din cap.

Într-adevăr, de unde să știe secretarul comitetului ce și-a pus în gînd un ziarist? Partea proastă e că nici tu însuși nu știi ce anume îți trebuie concret.

Și apoi nici nu știi de ce ai ales Sverdlovskul și nu Kirovul, de pildă, sau Sızranul, sau mai știu eu care alt oraș.

Ai nimerit la Sverdlovsk, pentru că în capul tău noțiunea de „uzină” s-a asociat cu Sverdlovskul, Harkovul, Stalingradul...

De ce să ne ascundem după deget? În marile orașe, oamenii s-au obișnuit cu ziaristii! De regulă, ei îi duc la aceleași uzine și fabrici și, ceea ce e mai rău, le fac cunoștință cu aceiași fruntași în producție despre care a mai scris cineva cândva.

La uzina „Kirov” din Leningrad am văzut un strungar pe care l-au vizitat într-o singură zi cinci corepondenți de la diferite ziare. Închipuiți-vă chinurile acestui om! Unde mai pui că toți acești ziaristi, fără a se fi înțeles în prealabil,

FAPTUL NU E UN CALAPOD CARE SĂ SE POTRIVEASCĂ LA TEMĂ

Așa mi s-a întâmplat și mie când am sosit la Sverdlovsk.

După ce am făcut cunoștință cu secretarul comitetului de comsomol, am amețit. Mi-am pregătit un notes nou-nouț și stiloul. Ce e drept, nu știam încă ce voi nota. Trăgeam nădejde că secretarul îmi va dicta, iar eu voi scrie. Dar n-a fost așa.

— *Da, da... Pe cine să vi-l dau? spune gânditor secretarul. Avem noi aici doi prieteni, amîndoi strungari — Ermakov și Vanin. Buni băieți. Fruntași în producție. Învață la școala serală.*

Notez febril. Deodată se aude vocea dactilografei (atentă de mult la convorbirea noastră):

— *Nikolai Nikolaevici, numai Ermakov învață la școala serală; Vanin a mers și el o vreme, dar pe urmă s-a lăsat.*

Interlocutorul meu face o grimasă, jenat. Mi-e necaz și mie. Șterg ceea ce am notat. Fără să-mi dau seama, am trecut cu vederea o temă interesantă, tulburătoare, la care ar fi trebuit să mă gândesc. Într-adevăr, într-o secție lucrează doi strungari buni, doi prieteni, și deodată unul din ei abandonează studiile la școala serală, iar celălalt continuă să învețe cu sîrguință. Ce s-a întâmplat? Asta-i una. Apoi, de ce conducătorul comsomoliștilor din uzină nici nu știe că unul din muncitori s-a lăsat de școală? Cum s-a întâmplat asta? Cum adică: „a mers și el o vreme, dar pe urmă s-a lăsat?”

Era cazul să mă fi oprit aici, să văd cum stau lucrurile. Eu, însă, neînțelegînd cum trebuie misiunea încredințată de redacție, treceam cu bună știință peste tot ceea ce, așa cum mi se părea mie, nu se încadra în temă.

Secretarul comitetului stă iarăși chinuit de gânduri, întrebîndu-se pe care dintre tineri să mi-i reco-

i-au pus strungarului absolut aceleași întrebări.

Cred că întrebările identice, șablon, sînt un flagel al ziaristilor, ele constituie, dacă vrei, o lipsă de respect față de omul cu care stai de vorbă. De fapt expresia „stai de vorbă” este în cazul de față cu totul nepotrivită, pentru că nu are loc nici un fel de convorbire. E numai o succesiune de întrebări și răspunsuri. E oare aceasta o convorbire, cînd unul stă cu notesul deschis, iar interlocutorul lui se uită cu un ochi la stiloul ziaristului, iar cu celălalt la strung!

mande pentru ziar. („Nu, el nu-și cunoaște oamenii”). Își poartă degetul pe listele lungi cu numele comsomoliștilor, se încruntă, rămîne pe gânduri, caută să-și amintească cine și în ce schimb lucrează, pe cine poate găsi acum în secție.

Eu aștept răbdător numele eroilor viitorului meu reportaj. Mă uit la listele cu comsomoliști, urmărind plictisit degetul secretarului. Nici prin cap nu-mi trece că am în fața ochilor o temă adevărată, puternică.

Iată lista comsomoliștilor. Prima rubrică — „numele și pronumele”, a doua — „anul nașterii”, apoi data intrării în comsomol, domiciliul etc. Ultima, așa cum se obișnuiește — „observații”. E cea mai îngustă și de o puritate virginală. Dar „ob-

servații” vine de la cuvîntul „a observa”. Eu cred că tocmai această rubrică trebuie să fie cea mai mare și completată cît mai mult. A observa înseamnă a ști ceva despre omul respectiv, înseamnă a ști care sînt năzuințele și visurile lui, cum poate fi ajutat, ce-l interesează, cum se poartă el cu părinții săi, ce-i place să citească etc.

Așa ceva nu se găsește în liste. Iarăși am trecut cu vederea ceea ce era mai important, n-am observat viața însăși, iarăși m-am eschivat, fiindcă sarcina mea vizează tema prieteniei dintre doi muncitori!

— *Am găsit! se bucură secretarul comitetului de comsomol. Notați. Strungarul Nikolai Baribin și Alexei Rudakov. Amîndoi învață în aceeași clasă, sînt prieteni și se pare că stau împreună la cămin.*

— *Nikolai Nikolaevici, intervine din nou dactilografa. Aleoșa Rudakov nu stă la cămin; stă cu părinții.*

— *Bine, asta cred că n-are importanță, spune secretarul, privindu-mă cu o licărire de nădejde în ochi.*

Dau din cap. Așadar în notes au apărut două nume.

— *Să mergem în secție, mă poarteste secretarul. O să stați de vorbă cu ei acolo.*

Mă învoiesc. Desigur, e cît se poate de stupid să stai de vorbă cu eroii unui reportaj într-o secție zgomotoasă, ba să-i mai și distragi de la lucru (pe vremea aceea nu înțelegeam încă acest lucru).

CE SPUNE O PAUZĂ...

Iată-mă în secție. Nu prea mă simt în apele mele. Oamenii sînt ocupați, iar eu îi împiedic să-și vadă de treabă.

Oamenii în salopete îmi aruncă priviri ironice: chipurile, uite la ăla cu pălărie, care-și vîră nasul unde nu-i fierbe oala. Tare aș vrea și eu să-i fac vînt pălăriei, dar acum e prea tîrziu. Ne apropiem de unul din muncitori.

— *Acesta-i strungarul Kolea Baribin, îmi strigă la ureche secretarul. Omul stă cu spatele la mine, aplecat deasupra strungului.*

Nu prea îmi vine să-l întrerup din lucru, dar n-am încotro. Îmi fac curaj și mă prezint. Tinărul îmi întinde, cu un aer vinovat, mîna pătată de ulei și se uită cu coada ochiului la strung.

— *Ei, cum o mai duci? întreb. Cred că o întrebare mai stupidă e greu de găsit.*

— *Așa și așa, răspunde strungarul, arătîndu-și șiragul alb al dinților.*

— *Da, da... va să zică lucrezi o piesă, nu?*

— *Îhî...*

Mai departe n-am ce să mai spun. Mă uit la strung...

— *Ce marcă e?*

— *„DIP-200”.*

— *„DIP — e bine...”*

Și iarăși se așterne între noi tăcere. Strungarul e stînjănit. Ar fi trebuit să-mi cer scuze și să plec, urmînd să mă întîlnesc mai tîrziu cu muncitorul acesta la cămin, la club, la școala serală, să vorbesc în liniște cu profesorii lui, cu maistrul, cu părinții, cu tovarășii lui, să-l însușesc la stadion, la bibliotecă sau în altă parte, unde să vorbesc cu el ca de la om la om, să-l observ. Toate acestea, însă, nu le știam pe vremea aceea și ca atare fac altă

prostie de neiertat — scot notesul. Interlocutorul meu s-a fisticit de-a binelea. Îi e vădit jenă de tovarășii săi. Aceștia ne privesc zîmbind și fac cu ochiul în semn de compasiune.

Și iată că în secția zgomotoasă, unde oamenii sînt nevoiți să-și strige unii altora la ureche, are loc aproximativ următoarea convorbire:

— *Cu cît depășești norma?*

— *Cu douăzeci la sută.*

Firește, cifra e trecută în notes.

— *Ai vreun prieten?*

— *Cum?*

— *Zic, cu cine ești prieten din secție?*

Strungarul se codește și se uită cu coada ochiului la tovarășii lui: e stînjenit.

— *Sînt prieten cu toți.*

— *Bine, bine, zic. Dar cu cine ești prieten mai apropiat?*

Ridică din umeri, își șterge furios miinile cu cîlți, se încruntă:

— *Sînt prieten cu frezorul Lapșin. Dar de ce mă-nirebați?*

Creionul aleargă iar pe fila notesului.

— *Va să zică ești prieten cu Lapșin. Așa. Învățați în aceeași clasă?*

— *Nu, el nu-nvăță.*

— *Atunci nu mă interesează, conchid cu regret. Cu Aleoșa Rudakov ești prieten?*

— *Cu Aleoșka? Cum să zic... în general sîntem prieteni.*

— *Foarte bine. Și cum se manifestă prietenia asta a voastră?*

— *Nu prea vă înțeleg.*

Încep să mă înfierbînt:

— *Să zicem că în toiul lucrului ți s-a rupt cuțitul. Prietenul îți vine în ajutor și îți dă cuțitul lui. Pricepi?*

— *De ce? ride strungarul. Magazia e alături.*

— *Să zicem că e închisă.*

— *Nu există. Magazia e întotdeauna deschisă.*

Stăm unul în fața altuia. Se pare că am totul la îndemînă — și creion, și stilou cu peniță blindată, și notes, dar convorbirea nu se încheagă nicidecum. Ziaristul nu poate cu nici un chip să priceapă că are în fața lui nu doar un strungar care depășește norma cu 20 la sută, ci un om. Omul acesta iubește probabil pe cineva, are de bună seamă proiectele lui, are poate neplăceri, izbinzi, dezamăgiri. Un om are atîtea preocupări!

Ziaristul n-a aflat, însă, toate acestea. Fără să-și dea seama, el și-a sărăcit notesul, s-a privat de un material adevărat și bun, din care ar fi putut face un reportaj.

Acum nu ziaristul dirijează tema, ci tema, mai bine zis sarcina, înțeleasă de o manieră primitivă de către corespondent, îl împinge pe cărarea șablonului. Iată de ce urmează această întrebare stereotipă, adresată strungarului.

— *Adu-ți aminte, poate că Alexei, tovarășul dumitale, te-a ajutat să pui la punct strungul?*

— *Nu prea-mi aduc aminte să se fi întîmplat asta, zîmbește strungarul. E drept că o dată Aleoșa mi-a dat un cuțit de strung care-mi lipsea. Adevărat, m-a ajutat mult atunci. Era zor mare. Cît despre strung, strungul îl pun eu și singur la punct.*

Firește, această relatare e trecută în notes. Dar pentru un reportaj despre prietenia dintre doi muncitori numai atît e catastrofal de puțin.

— *Spune-mi, vi s-a întîmplat să mergeți, după muncă, împreună la clubul uzinei, să vedeți un film, apoi să mai stați de vorbă?*

— *În mod special n-am mers împreună niciodată, răspunde iritat strungarul. Ce e drept, l-am întîlnit la noi la club.*

CÎND SE SPECULEAZĂ CU... CUVINTELE

Ziaristul e la el în redacție. Înaintea lui, pe birou, stă o foaie albă și ispititoare de hîrtie, stiloul și... și nici o idee. Ca să-și ia avînt, pune semnul paragrafului. Și mai departe?

Mai departe (să mi se ierte graba) iată ce se petrece...

.... (Trei puncte — autorul se adaptează). E dimineață. Ca întotdeauna, sirena sună stăruitoare și poruncitoare (observați, n-au fost uitate compunerile de la școală pe teme „Chipul Nilovnei din romanul „Mama“ de Gorki). Grupuri de muncitori, cu o expresie de bucurie și însuflețire întipărită pe față, se îndreaptă spre uzină. Alături de muncitorii vîrstnici, cu fire cărunte în păr, pășesc în întîmpinarea zilei de muncă doi prieteni, doi tovarășii. În mintea lor roiesc tot felul de planuri(?).

Iată și secția lor. Pretutindeni în secție duduie (uruie, zăngănesc, bubuie, uneori gem) strunguri puternice, mașini, agregate, linii automate.

Ziua de muncă e în toi. Tinărul muncitor Nikolai Baribin s-a aplecat atent (cu sîrg, uneori gînditor) deasupra strungului său. O șuviță rebelă de păr i-a căzut pe frunte (uneori fruntea e îmbrobodită de sudoare). Alături se înalță

— *Poate ați stat măcar o dată alături la cinematograful?*

— *Se poate.*

— *Nu-ți amintești ce-ați văzut?*

— *Nu.*

— *Poate „Tinăra gardă“? întrebă cu o licărire de speranță ziaristul.*

— *Poate.*

Ziaristul e mulțumit: se pare că începe să dibuie ceva. Iar datele acestea anemice se cuibăresc, firește, în notes.

Încă cîteva întrebări comune, lot atîtea răspunsuri lipsite de orice semnificație și ziaristul e gata să plece. Se pare că are tot ce-i trebuie: numele și portretele respectivilor, marca strungului, atmosfera zgomotoasă a secției, procentul de depășire a normei, un punct culminant (un om și-a ajutat prietenul, i-a dat cuțitul lui de strung!), un caz concret cînd prietenii au fost împreună la club și chiar titlul filmului pe care l-au văzut. Impresia personală pe care i-a făcut-o ziaristului filmul „Tinăra gardă“ marchează și ea o importantă contribuție pentru scrierea reportajului.

Așadar interviul a luat sfîrșit.

o moviță strălucitoare (caldă, scilpitoare, nou-nouță) de piese. În răstimpuri, strungarul scoate cu o mișcare sigură piesa terminată și zîmbește. Totul merge bine. Se pare că norma zilei va fi îndeplinită. Încă un efort, încă puțin și el va putea raporta, fericit și mîndru, secției, tovarășilor săi că norma a fost nu numai îndeplinită, dar și depășită.

Cînd ziaristul e lipsit de idei, în locul acestora apar cuvinte mari și solemne: „fericire“, „mîndrie“ etc. În astfel de cazuri ziaristul începe să-și camufleze neputința, după părerea mea, speculînd în modul cel mai fătîș cu cuvinte frumoase și cinstite. Păcat că pentru o astfel de speculă la noi încă nu e tras nimeni la răspundere penală. Gîndiți-vă că cititorul pierde timp prețios și privește cu respect cuvîntul imprimat pe hîrtie cu cerneală tipografică. Cuvîntul acesta are prestanță. Dar despre ce prestanță mai poate fi vorba dacă, după două trei stări, cititorul își dă seama că a fost pur și simplu tras pe sfoară? Cuvintele își pierd greutatea, pălesc, se prefac într-o monedă tocită.

Așadar, „...încă un efort, încă puțin și el va putea raporta, fericit și mîndru, secției, tovarășilor săi

că norma a fost nu numai îndeplinită, dar și depășită“. Iată cum abordează ziaristul punctul culminant, când trebuie să arate de-a dreptul, pe temeiul cutărei piese, pe temeiul cutărui fapt, prietenia dintre doi tineri muncitori. Ade-sea aceasta începe cu cuvântul „deodată“: „Deodată s-a întâmplat ceva neprevăzut. Cu un șuierat cumplit zboară într-o parte cuțitul. Strungul, puternicul „DIP-200“ s-a oprit. Nikolai simte că-l trec căldurile.

„Ce-i de făcut? îl fulgeră gândul pe strungar. Până la magazie e departe. Timpul însă nu așteaptă“.

În clipa aceasta, strungarului i-a venit în ajutor prietenul său. Trăgându-l discret de mîneacă, i-a întins un cuțit de strung nou-nouț.

— *Mulțumesc, Aleoșa, spuse Nikolai, stringînd cu putere mina prietenului său. Ai procedat ca un adevărat tovarăș.*

Strungul duduie din nou uniform (victorios, puternic, nestăvilnit). Grămada de piese gata crește neconținut...

Aici ziaristul ar fi trebuit să se oprească, să recitească ceea ce a scris, să șteargă totul, să arunce hîrtia la coș și să declare cinstit că nu are material pentru reportaj, că trebuie să plece din nou la uzină, să-i cunoască cu adevărat pe eroii reportajului, iar dacă se poate, să stea o vreme cu ei la cămin sau să muncească alături de ei în aceeași secție, în aceeași brigadă.

Dar nu s-a întâmplat așa. Pe foaia de hîrtie se aștern cu încăpăținare rinduri care spun cum, după muncă, cei doi prieteni se duc împreună la clubul uzinei și acolo, „strîns lipiți unul de altul“, urmăresc tulburați cadrele filmului „Tînăra gardă“.

Urmează (tînărul autor are memorie bună) o relatare lungă și conștiințioasă a diferitelor episoade ale filmului. Apoi eroii reportajului, firește, „tulburați și tăcuți, au părăsit sala“. Și, desigur, „tot drumul au tăcut“. (Adică filmul i-a zguduit teribil pe cei doi prieteni).

Prieteni, însă, n-au voie să tacă prea mult. Trebuie, doar, să vorbească și ei despre ceva. Așa se face că undeva, la o cotitură a străzii, sau într-o stație de tramvai are loc acest dialog, absolut necesar reporterului:

— *Așa să fim, Aleoșa!* spuse încet Nikolai, luîndu-și rămas bun de la prietenul său.

— *Așa să fim, Kolea,* răspuse tulburat Alexei. Și, desigur, strinse cu putere mina prietenului său.

Acum autorul are nevoie să-și încheie reportajul. Cum s-o facă? În ajutor îi vin primele stări ale materialului, în care se arată cum se îndreaptă în fiecare dimineață către uzina lor cei doi prieteni, cei doi tovarășii. Autorul face din nou apel la cele trei puncte:

„... Cei doi prieteni, cei doi tovarășii se duceau la muncă stăpîniți de un legitim simțămînt de mîndrie. La poarta uzinei își spunea chemarea o pancartă roșie. Privind la pancartă, Nikolai îl trase de mîna pe prietenul său și spuse:

— *Ce zici, depășim norma cu 25 la sută?*

NICI KIEV, NICI KOVROV, CI KIROV

Imi aduc aminte că o dată redacția mi-a dat sarcina să scriu o serie de reportaje despre visurile muncitorilor tineri. La ce visează ei? Cum merg ei spre realizarea visurilor lor? Cine îi ajută, cine le pune bețe-n roate?

Înainte de a alege itinerariul, am cercetat uriașa corespondență primită de redacție. Nu s-ar putea oare să pornesc de la o scrisoare? Una din scrisori m-a ispitit, mi-a stîrnit în chip deosebit interesul. Autorul scrisorii, un tînăr muncitor din orașul Kirov, întreba redacția: „Aproape toată noaptea am discutat cu băieții la cămin despre visuri. Unul din noi spunea că în viața omului cel mai mult importă năzuința spre confort. Visul lui e să aibă automobil, să cîștige bine, să frecventeze stațiunile balneo-climaterice și să se căsătorească cu o actriță de cinematograf. Ce e drept, nu e rău. Actrița eu n-o pun la socoteală. Cred însă că cel mai de seamă vis al omului e să inventeze ceva folositor pentru toți oamenii. Știi, să inventeze ceva, orice ar fi. Cu cît e mai greu, cu atît e mai interesant. Să inventezi to-

— *O depășim, Kolea,* îi răspuse prietenul, zîmbind cu înțeleș.

Firește, mi s-ar putea reproșa că astfel de scene sînt prea exagerate și că e îndoielnic ca un asemenea reportaj să poată vedea lumina tiparului. Așa e. O convorbire ca aceasta se poate să nu fi avut loc niciodată și e îndoielnic ca cineva să fi scris vreodată un asemenea reportaj. Dar nu e mai puțin adevărat că în paginile ziarelor noastre mai întîlnim uneori, firește într-o formă mai stilată, ceva asemănător.

An de an, pas cu pas, de la misiune la misiune, redacția ziarului „Komsomolskaia pravda“ îl învață pe ziaristul tînăr să culegă materialul, îl învață să vadă, să audă, să scrie.

tuși ceva. Ar fi grozav de interesant! Dumneavoastră ce părere aveți, dragi tovarășii de la redacție?”

Scrisoarea te cucerește prin sinceritatea ei. Am telefonat la comitetul regional de consomol Kirov și am întrebat ce fel de uzină e aceea la care lucrează autorul scrisorii și tovarășii lui. Am aflat că uzina e foarte tînără și că produce inventar agricol. Muncitorii sînt în cea mai mare parte tineri. Foarte mulți din ei caută noul, inventează. Visează să-și aducă dis-cuitoarea perfecționată la Moscova, la Expoziția realizărilor economiei naționale și să le arate vizitatorilor cum funcționează ea. Și mai au un vis: să roage forurile de la Moscova să organizeze un concurs internațional al strungarilor și lăcătușilor. Iar la acest concurs să se stabilească un record mondial de precizie și rapiditate în executarea pieselor.

Se pare că dibui ceva interesant. Imi dau și eu seama de ce e vorba anume de orașul Kirov. Am scotocit la bibliotecă toate cărțile despre acest oraș, despre regiunea Kirov, despre discutoare și alte unelte asemănătoare.

UNDE EȘTI, EROU AL REPORTAJULUI ?

La secretariatul de redacție s-a hotărît să mă angajez lăcătuș la această uzină, să-mi pun un pat la cămin și să trăiesc împreună cu tinerii muncitori timp de o lună. Desigur, o lună nu e deloc puțin, totuși redacția s-a hotărît să facă acest pas. O serie întregă de reportaje reprezintă, oricum, o acțiune mare, serioasă.

Un ziarist nici nu-și poate dori ceva mai bun. Voi merge la uzină împreună cu muncitorii, vom lucra împreună, vom lua masa, ne vom odihni și vom merge la culcare împreună. Oamenii își dezvăluie cel mai bine sufletul, își împărtășesc cel mai bine gândurile înainte de culcare, cînd ziua de lucru s-a sfîrșit, cînd vor să facă bilanțul

zilei, cind țin atît de mult să schi-
teze planul pentru a doua zi. Și
apoi, cite nu poate povesti omul
după o zi de muncă!

... Iată-mă la Kirov, în uzina cea
tînără. Sînt lăcătuș și lucrez în-
tr-o secție. La cererea mea, patul
meu a fost pus în camera cea mai
aglomerată. Am ce să tot ascult.
Caracterele, portretele oamenilor,
discuțiile, disputele și faptele lor
— toate îmi stau la dispoziție. No-
tesul se îmbogățește, se umflă
parcă.

Iată și ceva cu totul neașteptat:
la noi în cameră a fost adus un
flăcăuș de la țară. Proaspăt venit
la uzină, a fost primit ca ucenic
de lăcătuș. Ni l-a adus în cameră
intendentul. Plin de zăpadă, flă-
căul s-a curățat cu mătura pe pis-
lari, și-a scos haina, a examinat
cu un ochi de gospodar patul,
noptiera, s-a așezat, și-a șters fața
asudată cu mîneca și a spus, fără
a se adresa nimănui.

— Bine v-am găsit.

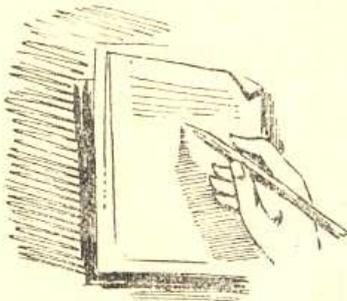
I-am răspuns și noi la salut, exa-
minîndu-l curioși. S-a apucat de
noptieră, virînd în ea lucrurile pe
care le adusese în ladă. După fe-
lul pachetelor, ghiceam că erau
de-ale mîncării. Flăcăul închise cu
grijă ușița noptierei, dar aceasta
se deschise din nou. Băiatul se uită
la noi și spuse încludat:

— Am adus lacăt, dar văd că
ușa n-are belciuge. Halal treabă!...

A doua zi a făcut la noptieră
niște belciuge din sîrmă și și-a în-

cuiat avutul cu un lacăt de ma-
gazie.

Iată trăsăturile portretului unui
viitor personaj de reportaj, psiho-
logia lui. În primele zile de ședere
la cămin m-a interesat să-l urmă-
resc pe flăcăul acesta, să văd cum
dispar, sub efectul colectivului unit
de muncitori, obiceiurile lui, con-
cepțiile lui despre viață. N-am să
descriu cum s-au întîmplat toate a-

cestea; la timpul său le-am relatat
în „Komsomolskaia pravda“. Notez,
doar, că am văzut cum a luat flă-
căul lacătul de la noptieră și cum
a smuls belciugele „cu tot cu ră-
dăcină“; mai tîrziu, cu lacătul lui
spîrgea nuci tot căminul.

Ce poate fi oare mai interesant
pentru un ziarist decît posibilitatea
de a observa personal pe un om,
de a vedea cum se transformă el,
cum devine tot mai conștient!

Eroul nu-l găsești dintr-o dată.
Uneori ajungi la disperare căutîndu-
du-l și-ți vine să te lași pîgubaș.

Unde ești, erou al reportajului?
Aș fi bucuros, aș vrea... trebuie să
scriu despre tine. Dar unde ești
tu?

Eroul e însă alături. Uite, aici,
lingă tine...

Aș mai vrea să spun ceva. Dacă
scrii despre un om, îndrăgește-l,
pătrunde-î visurile și preocupările,
respiră în ritm cu el.

★

Abia am pus punct, că am și
surprins zimbetul ironic al ziaris-
tului de la ziarul raional și l-am
auzit spunînd cam așa:

— E bine de voi, corespondenții
speciali ai ziarelor din capitală.
Vreți „să lucrați împreună, să
adormiți împreună“ cu eroul? Pof-
tim o delegație pe treizeci de zile
și la revedere! Noi, însă, nu ne pu-
tem desfășura. Dimineața primești
sarcina și seara trebuie să dai ma-
terialul!

Așa e. Sînt de acord. Cred, însă,
că confratele de la ziarul raional
are și el avantajele lui. Colegul
meu de la ziarul raional își poate
vizita eroul de trei ori pe săptă-
mină. Și nu întotdeauna numai în
interes de serviciu, ci și așa, din
simpatie.

Cine, atunci, trebuie să aibă no-
tesul mai plin? Eu, care am stat
treizeci de zile cu un erou necu-
noscut, sau ziaristul care își cu-
noaște eroul poate chiar din copi-
lărie?

(Text prescurtat din „Sovietskaia
peciati“, Nr. 1/1961).

ZIARIȘTII SPORTIVI

În orașelul de munte Courchevele (Savoia) din Franța a avut loc cea de-a VII-a ediție a tradiționalelor întreceri internaționale ale ziaristilor schiori.

Cele două probe ale competiției masculine, slalomul special și slalomul uriaș, au fost cîștigate prima de ziaristul sovietic V. Preobrajenski, iar cea de-a doua — de ziaristul canadian Erich Durschmidt.

Aceleași probe din competiția rezervată femeilor au fost cîștigate de ziarista franceză Pauline Murat.

Următoarea ediție a acestor întreceri va avea loc la începutul anului viitor, în Elveția.

REPORTAJE DE LA ROMA

În editura ziarului „Sovietski sport“ a apărut cartea „Reportaje de la Roma“ consacrată celei de-a XVII-a ediții a Jocurilor Olimpice.

Peste 30 de redactori, dintre care cei mai mulți au fost prezenți la Olimpiada de la Roma, descriu tot ce a fost interesant la această importantă competiție sportivă internațională, scot în evidență contribuția sportivilor sovietici la succesul ei și arată pregătirile care s-au făcut în vederea Olimpiadei în lumea întregă.

Cartea este ilustrată cu numeroase fotografii, înfățișînd diferite faze de la toate probele competiției.

CRONIN INSPIRAT DE LUMEA PRESEI

IOAN GRIGORESCU

Recent, am citit ultimul roman al lui Cronin „Lumina nordului”. Și trebuie să recunosc că din el am învățat mult mai multe lucruri despre soarta ziaristului din lumea capitalistă și despre relațiile presă-cititor în această lume, decît din toate lucrările de specialitate semnate de teoreticienii de presă burghezi.

Apariția romanului lui Cronin se produce la noi tocmai în momentul cînd întreaga opinie publică urmărește cu încordare încăierarea înverșunată între marile trusturi de presă occidentale în lupta pentru dominarea surselor de informație și a posibilităților de difuzare a acestor informații în mase. Recent, în Anglia s-a terminat încăierarea pentru înghițirea trustului de publicații „Odhams Press” care a fost forțat să subcombe sub loviturile de culise date de trustul de presă „Daily Mirror Newspapers”, cel mai mare „domeniu de presă” din lume condus de regele neincoronat al hirtiei tipărite, Mr. Cecil King.

Acesta a fost numai un act al marii bătălii de presă care, în ultimii ani, în Occident, a luat proporții neobișnuite netezind calea spre monopolizarea continuă a presei și spre restrîngerea libertăților cetățenești.

Descoperind acest proces încă din stadiul său embrionar, în „Lumina nordului” Cronin ne dezvăluie cu acut simț critic drama unui ziarist englez provincial al cărui ziar e înăbușit încetul cu încetul și înghițit, odată cu epava proprietarului său, de un mare trust de presă capitalist.

Fenomenul e tipic și de cea mai actuală contemporaneitate. La începutul lui 1961 peste 400 de membri ai sindicatului național al ziaristilor din Anglia au adoptat o rezoluție în care își exprimă „ne-

liniștea profundă în legătură cu fuzionarea ziarelor întrucît acest lucru ar duce la o concentrare și mai mare a ziarelor și revistelor, ar amenința pe ziaristi să rămînă fără lucru, ca urmare a închiderii unor ziare și ar limita și mai mult alegerea liberă de către cititori a surselor de informare...”

În acest roman, unul din puținele romane inspirate din lumea presei și a ziaristilor, Cronin se dovedește a fi un așa de excelent cunoscător al mediului despre care scrie încît oricine ar fi înclinat să creadă că scriitorul mai curînd a crescut între pereții unei redacții de cotidian sărac de provincie britanic decît în sălile de disecție ale facultății de medicină din Glasgow ori pe bordul navelor marinei militare sau în spitalele engleze unde, timp de un deceniu, a activat ca medic.

Surprinzător în cazul „Luminii nordului” nu e numai cunoașterea în profunzime a mediului gazetăresc, ci și orientarea realistă a scriitorului de pe poziții ferm critice față de situația contemporană a presei capitaliste.

Actualitatea, în cele mai pregnante manifestări ale ei, brodată la acțiunea și la mediul eroilor din „Lumina nordului” fac din acest roman o operă care, chiar dacă nu dă răspuns unui impas, chiar dacă nu oferă o perspectivă clară asupra viitorului, sfișie masca de pe o situație factică îndelung falsificată de politicienii burghezi. E poate lumea cu cele mai alambicate culise, cu minciuna cel mai măiestru ticluită, cu adevărul ascuns în cele mai întortochiate labirinte.

Marile afaceri ale informației de presă, alchimia fabricării opiniei publice, lupta rapace a potențailor economiei, care nu pot combina nimic fără o presă pro-

prie aflată direct dar „suplu” în serviciul lor, constituie o lume încă nedemascată complet de artiștii burghezi contemporani.

Descriind drama lui Henri Page, descendent din trei generații de ziaristi onești, am putea spune tradiționaliști, dintr-un oraș de provincie englez, Cronin încearcă să ne dezvăluie complexitatea mecanismului unei lumi capabilă ca, prin mijloacele pe care le are la dispoziție, să difuzeze zi de zi în cele mai diverse pături ale populației otrava minciunii, sancționată de autoritatea cuvîntului tipărit.

În lumea burgheză se vorbește mult despre așa-zisa libertate a presei burgheze. Marxiștii și-au spus încă de acum un secol cuvîntul în privința acestei libertăți. La primul Congres al Internaționalei Comuniste din martie 1919, Lenin spunea că în capitalism nici nu poate fi vorba de o libertate a presei de vreme ce tipografiile cele mai bune și cele mai mari cantități de hirtie sînt acaparate de către capitaliști, iar capitalul deține mijloacele de folosire în serviciul său a acelor care scriu, cumpărînd editurile și corupînd ziarele. El a spus rîspicat că libertatea presei în capitalism nu e altceva decît libertatea celor bogați de a cumpăra presa, de a fabrica sau de a falsifica așa-zisa opinie publică!

A. I. Cronin nu e un scriitor comunist. Convingerile sale politice sînt departe de a se confunda cu idealul de viață, cu concepția despre lume a comuniștilor. Și, totuși, acest ultim roman al său inspirat nemijlocit dintr-o incontestabilă realitate, confirmă teoria leninistă despre așa-zisa libertate a presei în capitalism.

Eroul său e un ultim mohican, o insulă încă necotropită de ocea-

nul de hirtie al presei burgheze străbătut de cuirasatele marilor întreprinderi de presă aflate în slujba trusturilor monopoliste. Iată însă că la orizont apar rechinii marii presei, reprezentanții trustului Somerville care au pus ochii pe ziarul lui Page și pe cititorii acestuia. Din clipa aceasta existența „Luminii nordului” e pecetluită. Mai poate fi vorba de câteva luni, de săptămâni, dar nu de ani de rezistență. În cursa „care pe care”, angajată în fața noastră, bănuim dinainte, în ciuda victoriilor efemere ale lui Page, cine va fi învingătorul. Și totuși am urmărit această competiție cu o participare activă, simțind compasiune și teamă pentru soarta acestui ultim mohican al presei oneste.

Ce se întâmplă cu micii proprietari de ziare, cu acei oameni care, fără a-și vinde pana marilor potentăți, încearcă să reziste? Răspunsul, de o plasticitate demnă de talentul său, ni-l dă în „Lumina nordului” Cronin. Cazul își găsește confirmarea în cea mai largă realitate burgheză contemporană. El nu e nou, ci doar întârziat. Ne apare în 1958 pentru că abia atunci Cronin s-a copt pentru o astfel de problemă, dar el ne putea apare cu mult mai devreme.

În Anglia, patria lui Cronin, în ultimele patru decenii a dispărut o jumătate din numărul cotidienelelor de dimineață și nu mai puțin de un sfert din numărul celor de seară. Numai cu câteva luni în urmă a dispărut, înghițit de ziarul „Daily Mail”, vechiul ziar englez de structură liberală „News Chronicle” care, cu 114 ani înaintea sucombării sale sub loviturile celui mai mare ziar conservatorist din Anglia, a fost condus de celebrul scriitor realist englez Charles Dickens. Ca și în cazul „Luminii nordului”, după mai bine de un secol de rezistență, ziarul lui Dickens dispare înghițit de unul din cele trei mari trusturi de presă engleze care astăzi dețin monopolul asupra unei jumătăți din tirajul global al cotidienelelor britanice.

Deci, dl. Henri Page din Hedleston e sfătuit să se retragă, să se „aranjeze” cu rechinul, să-și vândă gazeta, să renunțe de bună voie la o luptă în care forțele inamicului se anunță a fi copleșitoare. Dar eroul lui Cronin nu înțelege să abdice. Gata la orice, mizează pe ajutorul prietenilor și pe reputația ziarului său pe care, crede el, n-ar putea-o știrbi nimeni. Deși îngri-

jorat de duelul neprevăzut, el e gata de luptă. Și iată că, meteoric, rivalul apare.

E o apariție spectaculoasă, îndelung pregătită de armele perfide ale publicității. Și, în ziua anunțată, la ora „H”, inamicul lovește. O adevărată bombă de presă. Pentru orașul Hedleston, cea mai mare senzație a sezonului. Știrea că lângă Hedleston se va construi un mare reactor atomic, știre furnizată exclusiv de trustul de presă al lui Somerville face ca ziarul rivalilor lui Page să fie cumpărat pînă la ultimul exemplar. Cu aceasta Henri Page a primit prima lovitură. Nu încă cea mai puternică. Dar o lovitură care îi dezvăluie rivalului o forță capabilă de lucruri și mai mari. Page mai are încă timp să se gîndească. Încă nu e totul pierdut. E drept, acum e rîndul lui să vină să se roage, dar dacă o va face, rechinul se va arăta generos. Acesta are nevoie doar de opinia publică a locuitorilor din Hedleston și o opinie „justă” numai trustul Somerville o poate forma.

Dar Henri Page nu se gîndește să abandoneze. Trezit din șocul pe care i l-a dat faptul că tocmai ziarul lui a scăpat o știre de importanța celeia publicate de „Daily Chronicle”, patronul „Luminii nordului” se pregătește și mai dîrz pentru atacul următor. El, cu onestitatea, cu tradiția unei case serioase vechi de un secol; rivalul, cu forța materială, cu puterea de corupție, cu șantajul și, mai ales, cu răbdarea de a pierde mai mult decît Page, oricît l-ar costa deficitul acestei acțiuni. Căci, deocamdată, ambii rivali pierd. Dar nu lucrul acesta e important ci, care anume din ei va fi în stare să reziste pînă la capăt.

Trustul lui Somerville are posibilități mult superioare. Înainte de toate bani, și apoi o tehnică a loviturilor pe la spate întruchipată de cei doi trimiși ai săi la Hedleston, Nye și Smith. Și mai are ceva. Propria sa tradiție de rechin și experiența altor rechini care au înghițit în cele din urmă pești mai mari decît încăpățînatul de Henri Page.

Dacă cunoaște și utilizează tocmai astfel de procedee șeful trustului Somerville, e puțin important. Ceea ce ne interesează e faptul că lipsa sa de scrupule, „stilul” loviturilor sale nu constituie o simplă ficțiune artistică ci ele își găsesc oglindirea în viața reală a lumii capitaliste, în relațiile din-

tre oameni în această lume. Și tocmai observarea și transpunerea acestor fapte reale de viață în fapte literare dă valoare și autenticitate romanului lui Cronin.

E greu de spus dacă în realitatea engleză au existat în carne și oase un Somerville sau un Henri Page. Ceea ce rămîne însă incontestabil e faptul că ambii eroi, reprezentanți a două lumi diferite, unul magnat de presă, altul un intelectual mic-burghez cu idealurile sale mărginite, capabile doar să creeze o amăgire față de realitatea crudă în care trăiește prin anacronica prelungire a unor tradiții învechite, constituie cazuri tipice în lumea contemporană a Angliei.

Mister Somerville și oamenii săi, Nye și Smith, cărora acesta le-a incredințat sarcina de gropari ai ultimului mohican reprezentant al așa-zisei „libertăți a presei burgheze”, sînt tocmai acei oameni care manevrează dărutarea opiniei publice, care standardizează informația supunînd-o cenzurii feroce a marelui capital și care, stăpînind o întregă zonă de influență, nu mai pot permite existența a nici unui combatant de pe alte poziții.

Dl. Henri Page nu reprezintă nici pe departe presa precomunistă și nici nu ne putem măcar da seama în ce măsură ziarul său se situa pe vreo poziție progresistă. Autorul romanului evită astfel de precizări, mulțumindu-se să ne trimită de fiecare dată la tradiția de un secol a „Luminii nordului” și la forța de influență a acesteia în mediul mic burghez din Hedleston.

Cu toate acestea, acuitatea luptei dintre cele două ziare, „Northern Light” și „Daily Chronicle”, nu apare mai tocită, ba din contra. Atunci cînd molohul capitalist își devorează propriile sale progeneruri, hidoșenia sa ne apare și mai pregnantă. Cum o face, ce arme utilizează, e tocmai lucrul care face spectacolul senzațional, prin ineditul și diversitatea sa.

Dacă uluitoarea știre că lângă orașul Hedleston se va construi o mare uzină atomică se dovedește în cele din urmă numai pe jumătate adevărată, sau poate total falsă, lucrul acesta n-are prea mare importanță pentru trustul d-lui Somerville.

Important e că în ziua apariției primului număr al ziarului „Chronicle”, pe manșeta sa s-a putut tipări cu litere de o șchioapă extraordinară știre pe care numai dl. Somerville și nimeni altul, nici

chiar dl. Henri Page, n-o putea cunoaște.

Casa Somerville pare serioasă, în primul moment nimic nu se poate contesta, ziarul său e aprovizionat cu știri din sursă sigură și directă, așa că chiar dezmințirile aduc creșteri de tiraj și profituri. Ziarul are nevoie de fiecare dată de o bombă pentru pagina întâia și trustul de informații al d-lui Somerville le furnizează.

Criteriile după care se conduce în aprecierea informației și a preocupărilor opiniei publice engleze Mr. Somerville, eroul fictiv al lui Cronin, proprietarul trustului, care își dispută zona de influență la Hedleston sînt indeaproape înrudite cu criteriile realilor proprietari de ziare engleze.

Atunci cînd rivalul lui Somerville se încapăținează să-i reziste, atunci cînd deși și-a pierdut locul redacției, tipografia și o parte din colaboratori care au trecut în tabăra adversă și e gata să-și scoată ziarul pe foi multiplicat la șapirograf, intră în joc șantajul, minciuna, chiar crima.

Și Cronin descrie lucrul acesta magistral. În paginile din roman în care ni se povestește în ce a constat lovitura de grație dată lui Henri Page descoperim dincoala de dramă o autentică satiră. Familia rivalului lui Somerville se destramă, nebunia și sinuciderea o decimează, omul, pînă atunci onest și onorabil, e arătat în Hedleston cu degetul. Cei doi rechini trimiși de Somerville pentru lichidarea „Luminii nordului” au descoperit că nora lui Henri Page a fost cîndva închisă pe șase luni pentru un avort ilegal. În urma acestei lovituri rezistența încetează, căderea rivalului se produce într-un cadru sumbru, de un tragism mișcător. Paginile acestea, de o mare condensare a gamei mijloacelor de expresie atît de bogată la Cronin, conțin nu numai ultimul gest de sfișiere a măștii de pe chipul unei lumi coruptă pînă în măduva oaselor, ci și o profundă și necruțătoare satiră la adresa falsului puritanism mic-burghez conservat încă în Anglia.

În aceste pagini Cronin contrabalansează multe din slăbiciunile ultimului său roman, reușind în cele din urmă ca prin ele să provoace acel salt calitativ al cărții sale, capabil s-o situeze între cele mai bune opere ce i-au ieșit de sub pană în ultimul deceniu.

LA CASA ZIARIȘTILOR

REUNIUNI TOVĂRĂȘEȘTI

RADIOTELEVIZIUNEA

Într-o miercuri seara. Casa ziariștilor se pregătește să primească invitații reuniunii tovrășești organizată de Radioteleviziune.

Vă surprinde faptul că televiziunea a organizat o reuniune într-o

miercuri, zi obișnuită de săptămîină? Faptul a avut circumstanțe speciale și... specifice... La cele „speciale” răspunde însăși data: 8 Martie, Ziua Internațională a Femeii, iar la „specifice” răspunde „specificul instituției”. Miercuri

• Crainicii televiziunii toastează în cinstea lui „8 Martie”

este singura zi din săptămână în care crainicul televiziunii își ia rămas bun de la telespectatori la orele 18.

Așadar, iată-ne miercuri seara la Uniunea Ziariștilor, împreună cu redactorii și ceilalți lucrători ai Radioteleviziunii sărbătorind ziua de 8 Martie. Animația este deosebit de mare. Toți bărbații au ținut să fie prezenți la această reuniune, vrind să dovedească și cu această ocazie tovarășelor de muncă întreaga lor prețuire. Sărbătoritele, bineînțeles, erau în cea mai bună dispoziție. Adăugați la această atmosferă sărbătorească câteva amuzante producții artistice proprii, atât în privința textului cât și a... interpretării (cu această ocazie, Cleo Stieber, una din crainicile televiziunii, a dovedit și reale aptitudini de solistă vocală, cântând cu multă vervă cupletul satiric „E ziua mea“, iar redactoarea Ștefania Dorian a trecut în revistă, prin intermediul câtorva melodii, unele aspecte din activitatea redacțională a radioteleviziunii) în plus aportul unor interpreți de frunte ca: Dorina Drăghici, Sorina Dan, Mircea Crișan, N. Stroe, George Bunea, acompanyați de o formație orchestrală a Radioteleviziunii, și veți avea o imagine a reușitei reuniuni tovarășești organizată de Radioteleviziune.

EDITURA ȘCÎNTEIA

Reuniunea tovarășească, organizată sîmbătă 18 martie la Uniunea Ziariștilor, de către editura „Șcînteia“ a reunit ziariștii numeroaselor redacții de la Casa Șcînteii. Faptul aceasta a constituit un bun prilej de convorbiri prietenești și schimburi de opinii pe probleme gazetărești între redactorii diferitelor publicații.

Bineînțeles că nu s-a neglijat nici partea distractivă, care a fost prezentă în câteva forme amuzante. Notăm concursurile, unul de cîntăreți amatori, altul de dans. Tineri și tinere din colectivele redacționale au dovedit că știu să cînte și să danseze tot atât de bine ca orice artist... amator. Editura „Șcînteia“ a răsplătit pe cei mai buni cîntăreți și dansatori cu frumoase premii.

La reușita reuniunii a contribuit și orchestra condusă de compozitorul Noru Demetriad, care se poate spune că a trecut în revistă cele mai noi compoziții ale muzicii ușoare românești, și colectivul de actori din care au făcut parte: Silvia Chicoș, Sorina Dan, Aida Moga, George Bunea, Mircea Crișan, N. Stroe, Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu.

Aspect de la „masa rotundă“ organizată, la Uniunea Ziariștilor, de ziarul „Romînia liberă“, cu ocazia începerii returului campionatului de fotbal

DECERNAREA PREMIILOR INTERNAȚIONALE PENTRU ACTIVITATE ZIARISTICĂ

În după amiaza zilei de 9 martie 1961, la noul sediu din Praga al Organizației Internaționale a Ziariștilor, a avut loc o adunare festivă la care au participat numeroși ziariști cehoslovaci și corespondenți ai ziarelor și agențiilor de presă acreditați în capitala R. S. Cehoslovace. Cu acest prilej au fost decernate premiile internaționale pentru activitate ziaristică.

Premiul I a fost atribuit ziaristului sud-african Brian Bunting, binecunoscut pentru lupta sa împotriva segregăției rasiale din Uniunea sud-africană și din restul Africii. Timp de mai mulți ani Bunting a editat numeroase publicații progresiste, care au fost însă rind pe rind interzise de autorități. Recent, ultima sa revistă „New Age“, interzisă de asemenea de guvernul Uniunii sud-africane, a reapărut în urma presiunii opiniei publice și Organizației Internaționale a Ziariștilor.

Premiul II a fost acordat colectivului de redacție al ziarului cuban „Revolucion“, organ principal al „Mișcării din 26 iulie“, pentru aportul adus la victoria luptei pentru libertate și independența națională a Cubei.

PREZENTĂRI DE FILME

Luna aceasta au fost prezentate la Uniunea Ziariștilor filme legate de istoria cinematografului aparținînd Arhivei naționale de filme, din care au făcut parte și capodoperele lui Charlie Chaplin: „Dic-tatorul“ și „Luminile orașului“.

MAI MULTĂ ATENȚIE SECȚIILOR DE DOCUMENTARE

GHI. BARBU

Alarmă în redacție: tovarășul de la secretariat a fost primul care a ținut telegrama în mână, dar câteva clipe mai târziu o știa toată lumea — de pe teritoriul U.R.S.S. a pornit o rachetă cosmică spre Venus. Extraordinara realizare științifică și tehnică îi impresionează pe toți. Dar nu este rolul gazetarului să se lase pradă impresiilor, ziarul trebuie să reacționeze imediat și, firește, nu numai prin publicarea telegramei. Evenimentul se cere comentat, trebuie arătată semnificația lui sub toate aspectele; cititorul vrea amănunte despre planeta Venus... Ziaristul cu spirit de prevedere, pasionat îndeosebi de aceste probleme, va deschide sertarul său și va scoate teancurile de fișe, grupate la *Astronomie* sau *Astronautică*. Cercetind fișele va descoperi că, relativ recent, în „Izvestia” din 10 iunie 1960, profesorul Barabașov a scris articolul „Lumi îndepărtate: Secretele planetei Venus”, că la 1 iunie 1960, în „Nouvelles de Moscou”, alt autor a semnat articolul „Enigma planetei acoperite de nori”. Din raftul bibliotecii va scoate cartea lui Ari Sternfeld — „Sateliții artificiali” — în care se vorbește despre lansarea unor nave cosmice în spre Venus, cu ajutorul unor stații intermediare, foarte apropiate de actuala realizare. Alte fișe, reamintind aprecierile unor specialiști din diferite părți ale lumii despre succesele sovietice în tehnica rachetelor și cucerirea Cosmosului, completează tabloul. Cercetind tot acest material documentar și reflectând asupra lui, în mintea autorului încep să se contureze principalele jaloane ale felului cum va trebui oglindit evenimentul în ziar.

În acel moment va încerca un sentiment de satisfacție: cele câteva minute, jertfite de fiecare dată, completării fișelor, nu au fost pierdute degeaba. „Documentarea personală” și-a dovedit utilitatea, după cum a apărut limpede și avantajul cunoașterii de limbi străine.

Dar necesitatea documentării nu se pune numai sub acest aspect. „Documentarea” este o noțiune foarte largă, ea este necesară și ziaristului, și scriitorului, și omului de știință, firește, potrivit cu specificul muncii lor. Dar nici un autor nu va putea cuprinde în fișele documentării sale personale tot materialul documentar nici măcar cu privire la un cerc restrâns de probleme.

Numărul enorm și în continuă creștere de lucrări în toate ramurile științei lasă să se întrevadă, după cum scrie acad. Nesmeianov, apariția unor mașini electronice, bazate pe principiile mașinilor de calcul, care în memoria lor de benzi magnetice ar putea înregistra o uriașă cantitate de date, livrându-le apoi la cerere.

În ziaristică, problema aplicațiilor electronice nu se pune încă, deși pe mesele redacției se revarsă zilnic un șuvoi de publicații cotidiene și periodice, din țară și din străinătate, buletine ale agențiilor de presă și ale organizațiilor internaționale, literatură economică, politică, socială etc. În coloanele și în paginile lor, acestea cuprind un imens material documentar — fapte concrete, statistici, declarații, realizări și succese ale lagărului socialist, demascări ale realităților din lumea capitalistă etc. un noian de date care poate folosi

autorilor la ilustrarea și susținerea tezelor din articolele lor. Dar tot acest material nu trebuie să rămână material mort, autorii trebuie să aibă posibilitatea să găsească în acest noian tocmai datele de care au nevoie. De aceea multe redacții recurg la organizarea unor secții documentare care să asigure prelucrarea calificată a întregului material primit în vederea valorificării sale ulterioare, la cerere.

La o publicație mai mică, unde materialul informativ ce se primește este mai puțin voluminos, poate fi suficientă clasificarea lui pe probleme. În redacțiile mai mari, clasificarea materialului va trebui făcută pe baza unor principii științifice riguros respectate. Altfel, un material oricât de util ar fi, nu va mai putea fi descoperit în labirintele arhivelor.

În general, secțiile de documentare recurg la sistemul zecimal de clasificare, în care problemele posibile sînt grupate în zece categorii principale, purtînd numere de la 0 pînă la 9. Principiile acestei clasificări sînt expuse în cartea „Clasificarea zecimală pentru bibliotecă, servicii de documentare și fișiere individuale de studii”, scoasă în 1952 de Editura Confederației Generale a Muncii. Fiecare din aceste categorii are diviziuni și subdiviziuni, marcate prin adăugirea unor cifre sau litere la cifra inițială. Buna cunoaștere a sistemului de clasificare și clasificarea corectă a materialelor înlesnește deservirea rapidă a solicitanților. Iată, de pildă, cifra 3 reprezintă marea grup de probleme intitulat „Științele sociale”, o subdiviziune purtînd cifra 33 cuprinde „Științele economice”, alta

331 — „sindicatelor, problemele muncii“ etc. La cifra 6 sînt grupate „tehnica, industria, agricultura“, la 63 se individualizează „agricultura“, iar 631 reprezintă „probleme generale ale agriculturii“, 6312 — „clădiri agricole“, 6313 — „mașini și unelte agricole“ etc. Problemele politice ale agriculturii sînt subdiviziuni ale „științelor sociale“, deci poartă cifra 3. Astfel, la 333 vom găsi „problemele agrare, economia agrară, chestiunea țărăneasă“. La 333 D — „politica agrară a țărilor care fac parte din lagărul țărilor democrat-populare și socialiste“, iar 333 (D)—04 înseamnă „gospodăria colective, colhozuri“ etc. Sistemul clasificării zecimale fiind foarte elastic permite astfel cuprinderea mai tuturor problemelor, ceea ce i-a și adus o largă recunoaștere internațională.

Firește că sistemul de clasificare poate fi adaptat și la problemele specifice ale redacției. Dar odată introdus, este aproape imposibil să mai fie schimbat, căci ar deveni necesară reclasarea întregului stoc de material documentar acumulat pînă în acel moment. Se impune deci ca principiile sistemului de clasificare și modificările lui să fie bine chibzuite de la început, pentru a se evita ca materialul strîns să devină material mort.

Buna funcționare a secției presupune nu numai clasarea corectă, dar și trierea cu discernămint a materialului ce se primește. Trebuie ca tovarășii care îl cercetează cu atenție să fie la curent sau chiar specializați în problemele muncii ideologice, ale vieții de partid, construcției socialiste, ale vieții internaționale etc., pentru a putea judeca ce anume din vastul material urmează să fie „conservat“, avînd șansa de utilizare. Ei apreciază care material trebuie decupat, la ce dosar trebuie clasat sau dacă este cazul să fie notat în fișe, pentru a putea fi descoperit la nevoie în colecția publicației în care a văzut lumina tiparului.

Cunoașterea planurilor tematiche ale redacției ușurează, desigur, foarte mult munca acestor tovarăși, îndreptînd atenția lor, cu prilejul cercetării publicațiilor, în spre problemele care preocupă, în acel moment, redacția în mod deosebit. Totuși, preocuparea lor nu trebuie să fie numai „conservarea materialelor“ pentru utilizarea ulterioară. Este o sarcină a secției

de documentare de a sesiza redacția sau secția de specialitate asupra unor materiale descoperite care pun probleme noi, de a propune reproducerea unor materiale din alte publicații — fragmente literare, declarații, statistici etc. — care merg pe linia preocupărilor redacției, de a contribui la alcătuirea unor rubrici, cum ar fi „Răsfoind presa străină“ etc.

Nivelul de calificare a tovarășilor din secția de documentare este de folos redacției și sub altă formă, atunci cînd este vorba ca „materialul conservat“ să fie utilizat. Un documentator cu pricepere va furniza autorului material documentar cît mai apropiat de tema articolului, mai ales dacă, în prealabil, autorul se va sfătui cu acesta și-l va lămuri precis asupra intențiilor sale. Altfel el va primi din partea secției de documentare unul sau mai multe dosare cu materiale, cuprinzînd multe lucruri în legătură cu problema care-l interesează, dar nu axate direct pe subiect. Va trebui să facă el însuși o migăloasă operă de studiere și triere, ceea ce înseamnă în fond o enormă pierdere de timp și de... nervi. Documentatorul poate aduce astfel o contribuție importantă la reușita articolului la care lucrează autorul. Trebuie deci să fie una din preocupările redacției și calificarea tovarășilor de la documentare, ridicarea nivelului lor politic și profesional.

O cerință esențială pentru ca deservirea cu material documentar să decurgă în condiții cît mai bune este și funcționarea fără întrerupere a secției de documentare, în sensul ca să nu existe perioade în care publicații cercetate în mod curent să rămînă neanalizate. Este evident că materialele apărute în acele perioade sînt pierdute pentru viitor. În asemenea cazuri, secția de documentare nu va putea răspunde la anumite întrebări care, adeseori, sînt dintre cele mai neașteptate. Căci spre această secție își îndreaptă pașii autorii care vor să știe cînd a avut loc întrecerea între nituitorii de la Turnu-Severin și Galați? Ce anume a spus Churchill în faimosul discurs de la Fulton? Cîte școli și spitale se pot construi pe banii cheltuiți pentru bombardiere și cuirasate? Care este istoria dinastiei Rockefeller? La care dintre plenarele C. C. al P.C.U.S. a vorbit tov. Hrușciiov despre industria

chimică din România? și cîte și mai cîte...

Secția de documentare trebuie deci să fie și un fel de secție enciclopedică. Se impune ca, în afară de dosarele și fișierele ei cu material documentar, să fie înarmată și cu o bibliotecă documentară, cuprinzînd colecții de publicații, lucrări de istorie, enciclopedii, atlase, dicționare, operele unor autori cerute mai frecvent, literatura politică la zi etc. Totodată trebuie evitată și tendința de hipertrofiere a documentării, de acumulare, în arhivele și fișierele ei, de materiale prea multe, de materiale care nu prezintă posibilități reale de utilizare. Pe de altă parte, cînd nu găsește răspuns la anumite întrebări în materialele de care dispune, documentatorul va trebui să ia legătura și cu „terenul“, cu alte surse de documentare cum ar fi Biblioteca Academiei R.P.R., Biblioteca Centrală de stat, biblioteci de specialitate, institute științifice etc.

Pentru buna desfășurare a activității este necesar ca secția să fie încadrată și cu personal auxiliar care să se ocupe de decuparea materialelor, de clasarea lor conform cotei sau a cotelor (dacă materialul se referă la una sau mai multe probleme) indicate pe ele de tovarășul care a făcut trierea materialelor sosite.

Secția de documentare — deși documentarea autorului nu trebuie să se reducă niciodată doar la materialul furnizat de ea — este una din principalele secții auxiliare ale redacției. Munca documentatorului, conștiincioasă și migăloasă, și nu întotdeauna apreciată la întreaga ei valoare, asigură eficacitatea multor materiale publicate în ziar. Totuși, buna organizare a secțiilor de documentare este încă în multe redacții o problemă deschisă. După cum a rămas deschisă și problema organizării unui serviciu special de documentare eventual numai pentru problemele politicii internaționale, care ar putea deservi mai multe redacții.

Desigur că pentru ziaristi, însemnătatea documentării nu se rezumă numai la aspectele de mai sus, dar creșterea continuă a șuvoiului de material documentar și necesitatea prelucrării sale cît mai calificate face ca această problemă să merite un studiu mai atent pentru ca secțiile de documentare să poată deservi redacțiile cu cît mai multă eficacitate.

Tema nr. 1: OMUL ȘI INIȚIATIVA LUI

D. CONSTANTINESCU

„Tînăra noastră industrie socialistă a făcut pași uriași spre calitate. Țăranul de ieri care-și măsura petecul de pămînt cu prăjina a ajuns astăzi să măsoare zecimile de microni cu aparate de înaltă precizie“. Astfel este rezumat într-un articol de S. Vidru din ziarul de uzină „Rulmentul“, unul din elementele esențiale cărora li se datorește calitatea superioară a produselor fabricii de rulmenți din Birlad: OMUL, conștiința sa socialistă, atitudinea sa nouă față de muncă, spiritul său inovator, ridicarea calificării sale profesionale.

Desfășurînd munca de agitație și propagandă în legătură cu îmbunătățirea calității produselor, presa de uzină are datoria să pună accentul tocmai pe acest element. Pentru a obține un fabricat, întreprinderile industriale primesc din afară materiile prime, materialele, semifabricatele sau piesele de completare necesare, utilajele de prelucrare, uneori chiar tehnologia tip sau documentația de proiect. Aceste elemente tehnico-materiale obiective determină ele însele, în mare măsură, calitatea produsului final. Însă prelucrarea corectă a materialelor, buna reglare și întreținere a utilajelor, adaptarea tehnologiei la condițiile locale, îmbunătățirea ei și a proiectelor — toate acestea depind de oamenii din fabrici și, în ultimă instanță, asigură nivelul calitativ. Așa cum se subliniază în Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului, „calitatea produselor depinde de activitatea pe care o

desfășoară fiecare muncitor, inginer, tehnician la locul lui de muncă“. Or, ziarul de uzină trebuie să reflecte tocmai activitatea la locul de muncă — frământările, succesele, rămîinerile în urmă, colaborarea între muncitori, echipe, brigăzi, rolul cadrelor tehnice etc., să poarte de la un loc de muncă la altul experiența înaintată, pentru a face din ea un bun al întregului colectiv.

Pe această linie, o serie de gazete de uzină au reușit în ultimul timp să aducă o contribuție substanțială la mobilizarea colectivelor în lupta pentru calitate. Aproape în fiecare număr, ziarul „Progresul“ de la uzina „Wilhelm Pieck“-Brăila publică materiale cu privire la eliminarea rebuturilor, la îmbunătățirea performanțelor și finisajului utilajelor produse. Este popularizată experiența fruntașilor, sînt criticate concret, la om, deficiențele și neglijențele etc. În ziarul „Infrățirea“, cadre tehnice competente de la uzina „Infrățirea“-Oradea analizează situația existentă, cauzele rebuturilor și abaterilor de la prescripțiile de calitate, indică măsurile de remediere. Unele ziare folosesc forme variate și interesante de prezentare a eforturilor pentru renumele mărcii fabricii: raidul („Confecția“, de la fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej“-București), interviul („Grivița roșie“, de la atelierele C.F.R. din Capitală) ș.a.

În măsură în care reușese să sesizeze, să redea și să stimuleze ceea ce e nou și semnificativ în viața întreprinderii respective, gazetele de uzină pun accentul pe formele cele mai eficiente, cele mai mobilizatoare pe care le im-

bracă întrecerea socialistă a colectivelor. În paginile ziarului „Grivița roșie“ a găsit un larg ecou chemarea feroviarilor de la ateliere: „Fiecare muncitor — propriul său receptionar“. „Viața uzinei noastre“ susține întrecerea pentru calitate, pornită de brigada de croit condusă de Ibolya Delbac de la întreprinderea clujană „Janos Herbak“. În materialele pe marginea inițiativei „Să unim cererile tehnicii înaintate cu experiența practică“, ziarul „Semănătoarea“ desfășoară o vie muncă educativă, îndrumîndu-i pe tehnicienii de la U.M.A.S.-București ca, în calitate de îndrumători tehnici ai grupelor sindicale, să colaboreze practic cu muncitorii la ridicarea calității.

„Marca fabricii“ să devină un fiu de onoare!

Procedee tehnologice noi în sprințul perfecționării producției și îmbunătățirii calității produselor

Amal bronz cald acum bronz!

Comparație

ANUL ÎNȚIARĂȘII

Atunci cînd se orientează just, cînd transpune în tematica sa problemele cele mai arzătoare ale întreprinderii, gazeta de uzină poate deveni ea însăși inițiatorul unor acțiuni de răsunset. O dovadă este exemplul ziarului „Flacăra roșie”, de la întreprinderea de pielărie-încălțăminte cu același nume din Capitală. După ce, într-o serie de articole, redactorii, colaboratorii și corespondenții au atras atenția asupra faptului că neglijența la unele faze tehnologice secundare poate compromite calitatea produsului finit, redacția a convocat într-o consfătuire — pentru a dezbate această situație — cîteva muncitoare fruntașe, maiștri, controlori de calitate și pe directorul întreprinderii. Discuțiile purtate la consfătuire au fost publicate sub titlul „Și operațiile mici au importanță”. Aceasta a ridicat prestigiul ziarului; la redacție s-au primit scrisori în care lucrătorii din fabrică evidențiau oportunitatea acțiunii și făceau prețioase propuneri.

Din momentul în care îmbrățișează o inițiativă născută în sinul colectivului întreprinderii sale, ziarul de uzină trebuie s-o promoveze cu toată fermitatea și pe toate căile, mergînd întotdeauna cu un pas înaintea maselor, adică la nivelul muncitorilor celor mai înaintați, pentru ca prin exemplul lor să mobilizeze participanții la întrecerea socialistă. S-ar fi părut că acest lucru a fost înțeles de redacția ziarului „Muncitorul textilist” de la fabrica de postav din Buhuși, atunci cînd și-a propus să ajute la răspîndirea inițiativei brigăzii lui Dumitru Marian: „Să lucrăm cu cei mai înalți indici de producție numai produse de calitate superioară”. Iată însă că ziarul a privit în mod cu totul formal rolul ce și l-a asumat. La o lună de la lansarea inițiativei, în care timp ea fusese preluată și de colectivele altor întreprinderi din regiune, ziarul publică (la 7 februarie) în prima pagină un bilanț al rezultatelor. Materialul e scris cu multă vervă, antrenant ca o cronică sportivă de bună calitate. Dar de ce se referă numai la 3 brigăzi? O aflăm din titlul unui articol critic apărut în pagina a patra a aceluiași număr: „De ce nu se extinde inițiativa brigăzii lui D. Marian?” În loc să-și aducă aportul la promovarea noului printr-un material unitar, care să facă uz de forța exemplului înaintat pentru a combate ru-

tina, ziarul dispersează atenția cititorului, făcîndu-l să nu mai înțeleagă care e situația reală. Aceeași „linie” publicistică e urmată și în celelalte numere. La 14 februarie articolul „În centrul atenției — calitatea producției”, la rubrica „Tribuna agitatorului”, conține doar o palidă referire la inițiativă — deși tocmai aceasta trebuia să constituie tema de bază. La 21 februarie e publicat un bilanț, care repetă nu numai greșelile de conținut ale celui apărut cu două săptămîni înainte, ci repetă însuși conținutul, reproducînd aidoma atît structura, cît și fraze întregi — bineînțeles cu

pag. I-a a ziarului apare, însoțit de o fotografie, un reportaj despre inițiativa brigăzii U.T.M. fruntașe a lui Grigore Gheorghe: „Să lucrăm fără nici un rebut!”. Cum e prezentată însă această acțiune? „La început lucrurile s-au petrecut ca și cum n-ar fi știut unii ce plănuiesc alții. Fiecare se frămînta singur, chibzuia în sine...” Autorul reportajului, L. Purcaru, are — după cum se vede — o ciudată concepție asupra creației colective. „Ei, 14 tineri harnici și pricepuți, se frămîntau cu gîndul să ia o inițiativă” — dar se frămîntau fiecare de capul lui. Să lăsăm însă asta și să căutăm, în

Cum ogîndesc gazetele de perete **calitatea produselor**

Marca uzinei — cartea noastră de vizită

CALITATEA BARELOR — PREOCUPARE CENTRALĂ

Fără fi secțiile activității și la vitezelor optime pentru mai bună. Cera ce s-a făcut

Paralel: a fost esențială întrecerea pe profesioniști ca o metodă arătată a muncii

Esențialul în întrecere realizarea de economii și produse de calitate superioară

Răspundem chemării partidului

Calitatea — obiectivul nostru principal

„La etapa actuală obiectivul principal al întrecerii socialiste trebuie să-l constituie lupta pentru o calitate superioară a produselor, care prin însuși și gradul lor de finisare să satisfacă rit mai complex cele mai exigente cerințe ale celor folositori, să reflecte înalta calificare și măiestria celor produs, ridicîndu-se astfel la nivelul celor mai bune asemănătoare de pe piața mondială.”

Marca fabricii

Planul de modernizare al uzinei, realizarea unei spectaculoase investiții în echipament tehnologic, precum și ridicarea calificării muncitorilor și tehnicienilor se vor atinge stîndu-le superior de productivitatea muncii care vor influența favorabil calitatea produselor

Sarcina de controlor tehnic — sarcină de mare răspundere

calitatea produselor

unele cifre și nume schimbate. E inutil să insistăm asupra efectului slab propagandistic al unui asemenea material autoplagiat.

O îndatorire esențială a ziarului de uzină și a organelor de partid și sindicale care-l îndrumă este aceea de a studia cu mult simț politic forma cea mai potrivită pe care s-o îmbrace inițiativa, locul unde ea trebuie extinsă în primul rînd, potrivit condițiilor și necesităților concrete ale întreprinderii, pentru ca efectul propagandistic — și, ca urmare, efectul direct în producție — să fie maxim.

De acest considerent nu a ținut seama îndeajuns redacția ziarului „Viața uzinei”, al metalurgiștilor de la „23 August” și „Republica” din Capitală. La 6 februarie, în

reportaj, ce anume nevoi ale producției au generat inițiativa. Acum se naște încurcătura cea mare. Căci iată ce se spune, încă în prima parte a materialului, despre brigada lui Grigore Gheorghe: „În ultima vreme (înainte de a lansa chemarea la întrecere — n.n.) n-au avut rebuturi”. Atunci, ce urmăresc tinerii? Prin ce vor ei să-și îmbunătățească munca? În ce constă elementul mobilizator al angajamentului lor? N-o vom afla nici din următoarele numere ale gazetei, unde sînt popularizate angajamentele unor brigăzi care, și ele, au lucrat fără rebuturi. Nu înseamnă, totuși, că răspîndirea inițiativei în cele două uzine nu ar fi eficace. Dovada: în articolul de analiză „Condiții asemănătoare

— rezultate diferite“, brigada lui Ernest König e criticată pentru procentul ridicat de rebuturi. De ce însă nu-și ia angajamente tocmai această brigadă, sau alta rămasă în urmă? Ne explicăm aceasta prin lipsa de orientare atât a organelor sindicale, cât și a redacției însăși. E semnificativ, de altfel, faptul că într-un articol publicat la 13 februarie, președintele unui comitet sindical de secție de la „23 August“ se referă la procentul ridicat de rebuturi, la cauzele situației, la măsurile tehnico-organizatorice (nu și pe linia muncii de masă în producție!) ce trebuie luate, dar nu pomeneste un cuvânt despre inițiativa lansată cu o săptămână înainte, despre sprijinul ei, care este o sarcină a organelor sindicale. Ziarul însuși o uită pe parcurs: de pildă, nu amintește nici despre ea în pagina specială pe problema calității, apărută la 7 martie.

Sub lozincă: „Controlez personal producția pe care o dau și răspund de calitatea ei“, trefilatorii și strungarii de la uzinele „Industria sîrmei“—Cîmpia Turzii au inițiat acțiuni de introducere a automatului la fiecare loc de muncă, la fiecare operație tehnologică. Ziarul de uzină „Metalurgistul“ a tratat pe larg, în paginile sale, însemnătatea inițiativei, a urmărit felul în care ea este dezbătută în consfăturile de producție, a organizat un raid-anchetă pentru a constata efectele ei în diferite secții. Lipsește, însă, din această campanie, un aspect indispensabil; schimbul de experiență, materiale în care să se descrie practic metodele de auto-control aplicate de fruntașii luptei pentru calitate. De altfel, trebuie arătat că aceasta este o lipsă comună multor ziare, care, foarte rar, invită pe cei mai buni muncitori și tehnicieni din fiecare profesiune de bază să împărtășească experiența lor.

Este un lucru bine cunoscut că agitația și propaganda prin presă sînt cu atât mai eficiente cu cât

ziarul reușește mai bine să vorbească oamenilor muncii în limbajul lor, să le ofere imagini și comparații sugestive, să-i ajute să vadă legătura strînsă dintre interesele lor personale, interesele colectivului întreprinderii și interesele întregului popor. În grupajul „Să deschidem larg frontul luptei pentru calitate“, apărut în prima pagină a numărului din 9 martie, ziarul „Semănătoarea“ dă cuvîntul inginerului-șef al U.M.A.S., tov. N. Teodorescu, care, după ce expune măsurile preconizate pentru îmbunătățirea performanțelor combinei C1, redă extrem de elocvent perspectiva efectului acestor măsuri: cele 6.000 combine care vor fi produse vor putea strînge recolta de pe o suprafață echivalentă cu cea pe care ar trebui să lucreze 6.280 combine de model vechi și totodată, se va economisi o cantitate de griu care ar putea asigura pîinea populației din Capitală pe timp de două zile. Care muncitor sau tehnician, citind aceste rînduri, nu-și va simți răspunderea sporită ce-i revine, nu va înțelege de ce e important și aportul său la lupta pentru calitate?

Din păcate, nu toate redacțiile sînt destul de exigente față de conținutul propagandistic concret al materialelor publicate. Să luăm ca exemplu ziarul „Oneștiul nou“. Pe exemplul de șantier de la Onești—Borzești se execută un uriaș volum de lucrări industriale, de locuințe, social-culturale și edilitare, a căror execuție de o calitate superioară formează o condiție principală a eficienței investițiilor. La 8 martie, în ziarul constructorilor a apărut pagina specială „Calitatea — obiectiv central al întrecerii socialiste“. Cititorii se așteptau, probabil, să găsească aici o analiză profundă, indicații prețioase pentru munca lor. Așteptările le-au fost în bună parte înșelate. Redacția și-a ales, pentru această pagină, colaboratori competenți, dar n-a lucrat îndeajuns cu ei la stabilirea tematicii articolelor. Așa se explică de ce directorul tehnic al întreprinderii

de construcții-montaj înșiră măsurile pentru viitor, fără a porni de la situația existentă; de ce secretarul organizației de bază de la unul din șantiere vorbește nu despre eforturile colectivului, ci despre... lipsa de proiecte; de ce șeful altui șantier se referă, în articolul „Căi sigure“, nu la căile ce stau la îndemîna constructorilor, ci la ajutorul necesar din partea proiectanților; de ce cunoscutul fruntaș în producție Gh. Bucelea, inițiatorul unei întreceri care s-a răspîndit în multe colțuri ale țării, nu găsește altceva de spus decît generalități. Într-o oarecare măsură, aceeași nejustificată reticență de a pune punctul pe ț se observă și în materialele pe care ziarul le-a publicat în cadrul anchetei „Ce propuneți pentru realizarea de construcții de calitate superioară și mai ieftine?“

Treapta nouă pe care s-a ridicat întrecerea socialistă în cîntea aniversării partidului, bogăția formelor pe care ea le îmbracă, maturitatea cu care sînt chibzuite angajamentele, preocuparea de zi cu zi pentru a le da viață, demonează convîngător că oamenii muncii sînt hotărîți să valorifice toate posibilitățile de a face din fiecare produs o mindrie a industriei noastre socialiste. În această nobilă mișcare de masă, ziarele de uzină trebuie să fie tot timpul alături de ei, să-i stimuleze, să-i sfătuiască, la nevoie să le arate greșelile. Tema calității producției nu poate fi rezolvată just prin articole sau chiar pagini speciale „o-cazionale“, publicate la intervale mari (așa cum procedează „Metalurgistul“ de la uzinele „1 Mai“—Ploiești sau „Metalurgistul“ de la uzinele „Mao Tze-dun“—București), ci revenind în fiecare număr asupra diferitelor aspecte ale problemei, insistînd pînă la obținerea efectului urmărit, punînd în continuare un alt obiectiv, inspirat din inițiativele colectivului întreprinderii. Activitatea ziarului va putea fi apreciată ca bună, dacă și produsele întreprinderii vor fi bune.

LOCURI ISTORICE DIN CAPITALĂ LEGATE DE TRECUTUL DE LUPTĂ AL PRESEI COMUNISTE

ION BABICI

Asistent universitar

În lupta revoluționară pentru doborârea sîngerosului regim burghezo-moșieresc, pentru făurirea unei societăți socialiste, comuniștii au folosit în permanentă presa — armă ascuțită a partidului. În anii ilegalității, Partidul Comunist din România a înfruntat mari piedici pentru a putea edita și răspîndi în rîndurile celor ce muncesc publicațiile sale, care demascau orînduirea capitalistă și chemau masele populare la luptă pentru răsturnarea ei, pentru construirea unei vieți noi, libere și fericite.

În cele ce urmează vom prezenta cîteva locuri istorice din București, legate de trecutul de luptă al presei comuniste. Invităm cititorii să ne însoțească în vizita pe care o vom întreprinde pe străzile Capitalei, la case unde cu zeci de ani în urmă se elaborau în mod ilegal diferite ziare, reviste, broșuri și manifeste editate de către Partidul comunist.

★

În apropierea sediului actual al C.C. al P.M.R., pe str. Academiei nr. 35—37, în redacția ziarului „Socialismul” s-au desfășurat în zilele de 8, 9 și 10 mai 1921 lucrările Congresului de constituire a Partidului Comunist din România. Ședințele s-au ținut

Locul pe care se afla sediul ziarului „Socialismul”, unde s-a ținut în primele zile Congresul I al P.C.R.

în continuare la sediul partidului socialist din str. Sf. Ionică în zilele de 11, 12 și 13 mai.

Pe fațada clădirii din str. Academiei nr. 35—37, unde acum 40 de ani se afla redacția ziarului „Socialismul”, o placă memorială scrisă cu litere aurite amintește că: „Pe acest loc a fost casa în care s-au ținut primele ședințe (în zilele de 8, 9 și 10 mai 1921) ale Congresului de constituire a Partidului Comunist din România”.

Înființarea partidului de tip nou și afilierea sa la Internaționala Comunistă se înscrie printre cele mai însemnate evenimente din istoria clasei muncitoare și a poporului român, exercitînd influența hotărîtoare asupra destinului Romîniei.

După cum subliniază tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej: „Crearea Partidului Comunist din România a constituit o victorie istorică a leninismului împotriva oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din România”¹⁾.

Astfel, în 1921, proletariatul român, masele de oameni ai muncii au dobîndit pentru prima dată un conducător de nădejde, devotat fără margini cauzei eliberării celor ce muncesc, independenței și progresului patriei, cauzei democrației și socialismului.

Presa comunistă, apărută în trecut prin eroismul și spiritul de luptă al comuniștilor, a îndeplinit cu cinste misiunea de tribună pentru demascarea regimului burghezo-moșieresc, fiind cu adevărat — așa cum Lenin a definit-o — un propagandist, agitator și organizator colectiv al maselor.

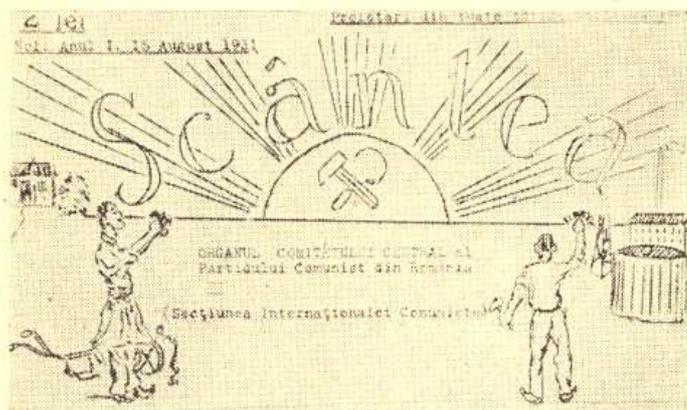
În fruntea publicațiilor comuniste editate de P.C.R. se afla organul Comitetului Central al partidului, „Scînteia”, care, anul acesta, la 15 august, va împlini 30 de ani de existență.

În editorialul primului număr din 15 august 1931 al ziarului „Scînteia” se releva astfel însemnătatea apariției organului central de presă pentru lupta partidului: „Fără un organ central care să îndru-

¹⁾ Gheorghe Gheorghiu-Dej, Articole și Cuvîntări, E.S.P.L.P., 1956, ediția a IV-a, pag. 368.

meze și să conducă această luptă, partidul nu este în stare să-și îndeplinească sarcinile sale. Gazeta partidului este cu atât mai necesară, cu cât membrii partidului și toți muncitorii revoluționari au nevoie să cunoască linia partidului în toate chestiunile care se pun la ordinea zilei.”

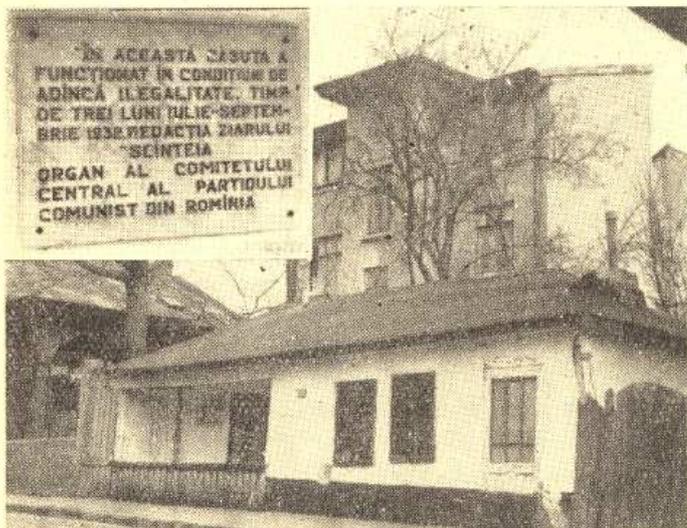
Sediul redacției „Scînteii“, precum și locul de tipărire al ziarului se schimbau la anumite intervale de timp pentru a nu putea fi descoperite de organele represive ale statului burghezo-moșieresc. În perioada iulie–septembrie 1932, cînd România burghezo-moșierească era zguduită de cea mai puternică criză economică, „Scînteia“ apărea ilegal într-o căsuță de lângă Dealul Spirei, aflată pe str. Ecoului nr. 29. O placă simplă scrisă cu litere in-

Frontispiciul primului număr al ziarului „Scînteia“ din 15 august 1931

grijite, fixată pe veranda acestei case, menționează că: „În această căsuță a funcționat în condiții de adîncă ilegalitate, timp de 3 luni, iulie–septembrie 1932, redacția ziarului „Scînteia“, organ al Comitetului Central al Partidului Comunist din România“.

Între anii 1934–1938, cînd clasele dominante exploatare, mergînd pe linia trădării intereselor na-

Aici s-a tipărit „Scînteia“ în perioada iulie–sept. 1932

ționale ale poporului român, au intensificat procesul de fascizare a țării și de pregătire a războiului antisovietic, cuvîntul tipărit al „Scînteii“ apărea pe str. Mocanului nr. 1 din apropierea Dîmboviței.

Sediul tipografiei ilegale a P.C.R. (1939–1940) în care s-au tipărit ziarul „Scînteia“ și „Lupta de clasă“.

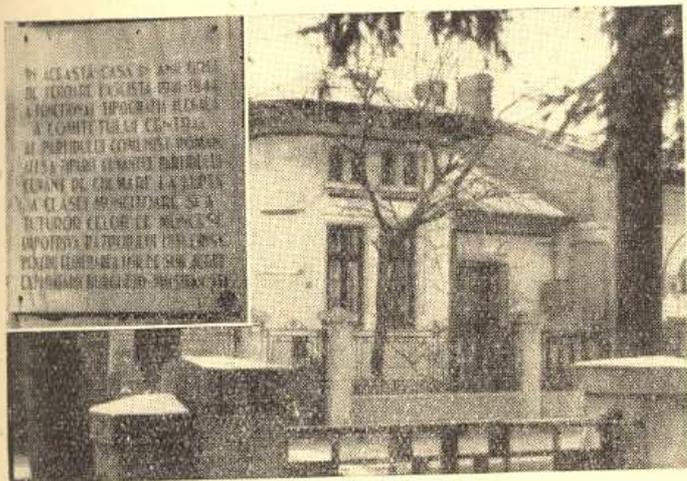
Poposind în fața casei din str. Soldat Candea nr. 27, am văzut înscrisă pe o placă următoarea inscripție: „În această casă a funcționat în anii 1939–1940 o tipografie ilegală organizată de Comitetul Central al Partidului Comunist din România. Aici s-au tipărit „Scînteia“, „Lupta de clasă“, manifeste și broșuri care chemau masele populare la luptă împotriva fascizării țării și a pregătirii războiului antisovietic“.

În anii cumplitei terori fasciste, cînd burghezia și moșierimea au aruncat țara în criminalul război antisovietic, Partidul comunist a organizat și condus lupta maselor împotriva dictaturii militaro-fasciste și a războiului antisovietic. Comuniștii au strîns în jurul lor forțele patriotice ale țării, au organizat lupta oamenilor muncii de la orașe și sate împotriva jafului și teroarei, sabotînd mașina de război hitleristă, chemînd prin ziarele și manifestele ilegale întregul popor la luptă pentru răsturnarea clicii antonesciene, pentru ieșirea Romîniei din criminalul război antisovietic și alăturarea ei la coaliția anti-hitleristă.

Mărturii emoționante ale luptei partidului în această perioadă am întîlnit în apropierea pieței Dorobanți, pe strada Școala Floreasca nr. 34. Aici am deslușit pe peretele înșorit al casei următoarele cuvinte înscrise pe o placă comemorativă: „În această casă, în anii grei de teroare fascistă, 1941–1944, a funcționat tipografia ilegală a Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Aici s-a tipărit cuvîntul partidului, cuvînt de chemare la luptă a clasei muncitoare și a tuturor celor ce mun-

cesc împotriva războiului hitlerist, pentru eliberarea lor de sub jugul exploatării burghezo-moșierești“.

Apărător fidel al intereselor vitale ale întregului popor, partidul clasei muncitoare, în cursul celor 40 de ani de existență glorioasă, a creat o serie de organizații de masă, în vederea mobilizării celor mai largi mase de oameni ai muncii la luptă împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru făurirea României socialiste.

Casa din str. Școala Floreasca nr. 34 în care a funcționat tipografia ilegală a C.C. al P.C.R. în perioada anilor 1941—1944

În urma activității desfășurate de către P.C.R. în rândurile tinerei generații, în primăvara anului 1922 a fost creată organizația revoluționară marxist-leninistă a tineretului muncitor din țara noastră. În dorința de a cunoaște sediul redacției ziarului revoluționar „Tineretul Socialist“, m-am oprit în fața casei cu numărul 35 de pe bulevardul Nicolae Titulescu. Am aflat — după cum menționează o placă comemorativă — că: „În această clădire a fost, în perioada anilor 1921—1924, sediul Comitetului local București al Partidului Comunist din România, sediul Comitetului Central al Uniunii Tineretului Socialist (începînd cu anul 1924 s-a numit Uniunea Tineretului Comunist — n.a.), precum și sediul redacției ziarului „Tineretul Socialist“.

În 1925, din inițiativa Partidului comunist, a fost creată organizația de masă „Blocul Muncitoresc Țărănesc“ în scopul încheierii alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Sub îndrumarea P.C.R., Blocul Muncitoresc Țărănesc a editat numeroase organe de presă, care chemau masele mun-

citorești și țărănești să înfăptuiască în comun sarcinile și lozincile Partidului comunist.

Trecînd pe Calea Victoriei, în dreptul casei cu numărul 168 am citit această inscripție: „În această clădire a fost în perioada anilor 1928—1929 sediul Comitetului Central al Blocului Muncitoresc Țărănesc, precum și redacția ziarelor „Înainte“ și „Munca zilnică“.

Pe Calea Moșilor, la nr. 25, mi-am încheiat vizita scurtă făcută la câteva din locurile istorice din București, legate de trecutul de luptă al presei comuniste. Aici am citit pe o placă cele scrise mai jos: „În această clădire a fost în anul 1931 sediul Comitetului Central al Blocului Muncitoresc Țărănesc și sediul redacției organului său central „Deșteptarea“.

În drum spre casă am admirat din nou silueta maiestuoasă a Combinatului poligrafic „Casa Scînteii“ construit în anii puterii populare prin grija Partidului Muncitoresc Român. Privirea mi-a fost atrasă deodată de un copil de vreo 10 ani, care asculta cu atenție explicațiile mamei sale:

— La temelile acestui monument al culturii socialiste — îi spuse mama micului școlar — și-au adus un aport deosebit de important și neuitații luptători comuniști care s-au jertfit în anii regimului burghezo-moșieresc, pentru fericirea noastră a tuturor, pentru libertate și socialism!

★

De nenumărate ori redactorii, colaboratorii, corespondenții, tipograful și cei care difuzau în trecut presa comunistă au fost arestați, schingiuiți, iar unii chiar uciși în închisori.

În ciuda teroarei și a persecuțiilor de tot felul, comuniștii continuau să tipărească și să răspîndească publicațiile Partidului comunist, convinși fiind de justetea luptei lor, de forța invincibilă a ideilor marxism-leninismului.

Presa comunistă apărută în anii regimului burghezo-moșieresc s-a bucurat în toată perioada ilegalității de sprijinul și dragostea oamenilor muncii. Masele muncitoare susțineau presa comunistă, deoarece în paginile ei găseau răspunsul la frământările lor zilnice.

Visul pentru care au militat în trecut publicațiile comuniste a devenit astăzi o realitate vie, cînd, sub conducerea încercată a Partidului Muncitoresc Român, oamenii muncii din patria noastră luptă cu succes pentru desăvîrșirea construcției socialismului și pentru apărarea păcii.

UNELE PUBLICAȚII ILEGALE APĂRUTE SUB ÎNDRUMAREA P.C.R. ÎN ANII DICTATURII MILITARO-FASCISTE (1941-1944)

GAVRIL HORJA

În anii dictaturii militaro-fasciste, în acțiunea de mobilizare a tuturor forțelor patriotice ale țării la lupta împotriva regimului fascist și a ocupanților hitleriști, pentru scoaterea României din criminalul război antisovietic și întoarcerea armelor împotriva Germaniei fasciste, unul din mijloacele eficiente folosite de partid l-a constituit presa editată și difuzată sub îndrumarea sa. În ciuda terorii fără margini instaurată în țară după metodele Gestapo-ului hitlerist, a prigoanei celei mai crunte dezlănțuită împotriva comuniștilor și a oricărui luptător democrați, antifasciști, cuvântul scris al partidului continua să pătrundă în mase pentru a le informa, lămurii și atrage la lupta sfântă pentru scuturarea jugului fascist.

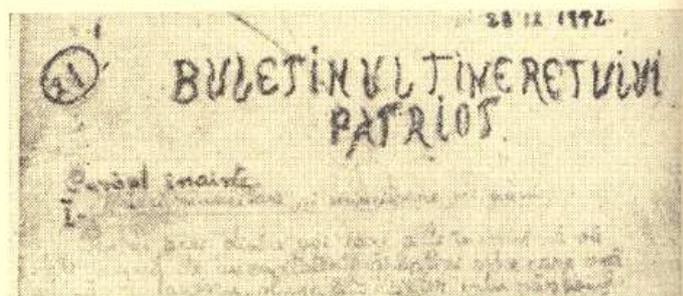
★

Una din aceste publicații ilegale din perioada războiului antisovietic, „Buletinul”¹⁾ — a apărut în anii 1942—1943, având o periodicitate uneori chiar săptăminală. „Buletinul”, în afară de partea informativă asupra situației reale de pe fronturi, redată după știrile Biroului sovietic de informații și ale postului de radio Moscova, cuprindea și materiale proprii cu privire la situația internă din țară, militând îndeosebi pentru unirea tuturor forțelor patriotice în vederea scoaterii României din războiul criminal antisovietic și alăturării ei coaliției anti-hitleriste. „Buletinul” demasca politica trădătoare a clictii antonesciene și a acoliților ei, mergând pînă la a chema masele la luptă armată împotriva subjugătorilor fascisto-hitleriști. Astfel, în numărul din 23 iulie 1942, arătînd că războiul antisovietic era „cea mai mare catastrofă națională”, ziarul adresa poporului muncitor chemarea de a se ridica pentru alungarea din țară a hitleriștilor și a slugilor lor.

În rubrica „Din uzine și fabrici”, „Buletinul” îndemna pe muncitori să saboteze producția de război.

¹⁾ „Buletinul” era dactilografiat pe foite, cuprinzînd 4—10 pagini și în afară de dată nu cuprindea nici o altă indicație. În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se păstrează 16 numere din anul 1942 și 12 numere din 1943.

Astfel, atunci cînd se pregătea evacuarea Arsenalului din București, „Buletinul”, adresîndu-se muncitorilor, scria: „Nu evacuați, ci sabotați oricărui muncitor care întreține războiul criminal al lui Hitler

și Antonescu”... „nu evacuați, ci unire cu întregul popor de la orașe și sate pentru alungarea hitleriștilor”. Asemenea chemări erau adresate și muncitorilor de la „Vulcan”, „Wolf”, „Lemaître” și alte întreprinderi bucureștene iar în ce privește pe lucrătorii de la C.F.R., „Buletinul” scria: „Datoria patriotică a ceferiștilor este să facă legătura cu partizanii”.

Buletinul se adresa în același timp și țăranilor cărora li se rechiziționa cea mai mare parte din recoltă, chemîndu-i să ascundă grînele, să alunge pe jandarmi și să nu dea „nici un bob de grîu și alte cereale pentru războiul lui Hitler”... „A venit timpul — scria „Buletinul” din 16 octombrie 1942 — ca țăranii romîni să pună mina pe furcă, pe topor, pe coasă, ca să gonească pe trădătorul Antonescu”.

„Buletinul” informa cu regularitate despre luptele glorioase ale ostașilor și partizanilor sovietici, despre strălucita victorie repurtată de trupele sovietice la Stalingrad, despre eroismul oamenilor sovietici din spatele frontului, — fapte care întăreau convingerea poporului nostru în victoria inevitabilă a Uniunii Sovietice asupra forțelor negre ale fascismului. De asemenea, în rubrica „Europa contra lui Hitler” se relatau luptele patrioților din Franța, Belgia, Cehoslovacia, Polonia, Iugoslavia și celelalte țări subjugate de hitleriști.

În numărul din 13 august 1942, „Buletinul“ a publicat Chemarea conferinței antifasciste de la Moscova din august 1942 a reprezentanților popoarelor ale căror guverne luau parte la războiul împotriva Uniunii Sovietice, aceste țări fiind chemate să lupte pentru alungarea cotropitorilor hitleriști, pentru independența acestor țări, îndemnându-le să pună capăt războiului antisovietic.

„Buletinul“ se ridică și împotriva teroarei horthyste din nordul Transilvaniei, Demascând șantajul lui Hitler în legătură cu Transilvania, pe care acesta o promitea în întregime atît lui Antonescu cît și lui Horthy, în numărul din 20 septembrie 1942 „Buletinul“ scria: „Singura putință de a salva Ardealul este lupta întregului popor alături de popoarele democratice ale lumii pentru zdrobirea lui Hitler și a complicilor lui din România și Ungaria, clicile fasciste ale lui Horthy și Antonescu“.

Unele numere ale „Buletinului“ au în anexă traducerea unor articole din ziarele sovietice „Pravda“ și „Krasnaia Zvezda“, precum și diferite comentarii pe teme internaționale ale postului de radio Moscova și ale postului de radio ilegal „România liberă“.

Numărul din ianuarie 1943 al „Buletinului“ a publicat un editorial consacrat aniversării lui Lenin intitulat „Sub marele drapel al lui Lenin — spre victorie!“, iar numărul din mai 1943 a reprodus extrase din lozincile de 1 Mai 1943 ale C.C. al P.C.U.S., precum și Ordinul comandantului suprem al Armatei Sovietice, cu prilejul zilei de 1 Mai.

★

O altă publicație ilegală din timpul războiului antisovietic este și „Buletinul tineretului patriotic“¹⁾, gazetă destinată tineretului român. În „Cuvîntul înainte“ al primului număr apărut la 28 septembrie 1942, gazeta chema pe toți tinerii la luptă hotărîtă pentru alungarea hoardelor hitleriste din țară, pentru încetarea războiului criminal. Apelul adresat tineretului pentru încheierea frontului patriotic anti-hitlerist se încheia cu lozincile:

„Jos războiul de jaf al lui Hitler,
Jos Hitler și sluga sa, Antonescu,
Jos dictatul de la Viena!“

„Buletinul“ informa pe cititori asupra adevăratei situații de pe frontul de răsărit, arătînd loviturile mortale pe care Armata Sovietică le dădea trupelor hitleriste. În articolul intitulat: „Pentru ce luptă armata noastră în răsărit?“ „Buletinul“ demască pe guvernanții fasciști care trimiteau la moarte floarea tineretului român pentru scopurile imperialismului german. „Buletinul“ chema tineretul din întreprinderi la acțiuni de sabotare a producției de război. El îndemna, de asemenea, pe tinerii ceferiști să saboteze deplasarea trenurilor cu muniții și trupe pentru front. Tineretul de la sate era îndemnat să ascundă cerealele și alte produse necesare aprovizionării trupelor fasciste.

Paginile „Buletinului tineretului patriotic“ au militat activ pentru atragerea maselor de tineret la

1) În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se păstrează primul număr apărut la 28 septembrie 1942, cuprinzînd 8 pagini scrise cu mîna și trase la șapirograf.

închegarea frontului patriotic antihitlerist, sarcină principală pe care P.C.R. o pusese în fața poporului încă din septembrie 1941.

★

Demnă de remarcat este și activitatea publicistică desfășurată sub îndrumarea P.C.R. între 1941—1944 la Timișoara, perioadă în care au apărut o serie de gazete ilegale în limbile romînă și maghiară, care au contribuit la mobilizarea oamenilor muncii la lupta împotriva războiului hitlerist.

Astfel, gazeta „Presa liberă“¹⁾, care a apărut în cursul anului 1941, adresîndu-se prin articolele sale populației o îndemna să se ridice la luptă pentru sabotarea producției de război, a transporturilor și comunicațiilor și chema masele să se organizeze în grupuri de patrioți înarmați.

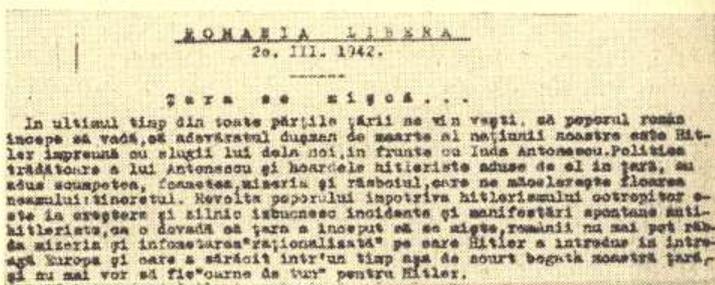
Într-un număr al acestei gazete²⁾ a fost publicată următoarea chemare adresată militarilor:

„Soldați romîni! Urmați exemplul eroic al partizanilor și al fraților din Moldova și Basarabia. Părăsiți cu armamentul complet și în grupuri cît mai mari rîndurile armatei fasciste. Adăpostiți-vă în păduri, în porumbiști, în munți și atacați pe fasciști, hărțuindu-i pe unde îi găsiți“.

Editorialul „Presei libere“ din 4 noiembrie 1941 a fost consacrat celei de a 24-a aniversări a Revoluției din Octombrie. „7 Noiembrie — scria ziarul — este simbolul luptei și victoriei popoarelor dornice de libertate“. După cum poporul sovietic și-a luat, la 7 Noiembrie, soarta în mîinile sale, tot așa și poporul român — arată ziarul — să pornească la luptă pentru eliberarea lui de sub jugul fascist.

Repetînd chemarea pentru organizarea grupelor de patrioți înarmați, ziarul scria: „Atunci cînd ești chemat neapărat (la mobilizare — n.a.) și n-ai altă scăpare, fugi în munți și codri, care adăpostesc pe adevărații patrioți și împreună cu ei du mai departe lupta pentru distrugerea fascismului german“.

În articolul „Crește rezistența și lupta națiunii romîne contra războiului și înfometării fasciste germane“, apărut în numărul din 24 noiembrie 1941 al „Presei libere“, este popularizată demonstrația celor 300 de hamali din portul Orșova, care au atacat cu pietre primăria, precum și diverse cazuri de împotrivire din partea țăranilor de a preda grînele sau a însămînța ogoarele.

1) În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., se păstrează din gazeta „Presa liberă“, 5 numere date din 29 mai, 26 iulie, 24 sept., 4 noiembrie 1941, iar un număr fără dată. Ziarul este dactilografiat și multiplicat la șapirograf.

2) Acest număr al „Presei libere“ nu este datat.

În anul 1942 apare în Timișoara gazeta intitulată „România liberă”¹⁾, care se situa pe aceeași poziție de luptă împotriva războiului antisovietic.

În numărul din 1 ianuarie 1942 „România liberă” din Timișoara făcea apel către armata română să întoarcă armele împotriva hoardelor lui Hitler.

În versurile unei poezii satirice, publicată în numărul de Anul Nou 1942, la adresa călăului Europei se spune :

„Hitler dă din colț în colț acum
și în zadar încearcă el scăparea,
Noul an ce e pe drum,
i-a hotărât înmormântarea.”

Ziarul „România liberă” insufla maselor credința nestrămutată în victoria Uniunii Sovietice asupra fascismului. Astfel, în editorialul din 24 ianuarie 1942 se spunea : „Ziua dreptății se apropie. Dar această dreptate trebuie să ne-o făurim noi înșine, luându-ne în sfârșit soarta în mâini, alungînd din fruntea țării pe cei ce ne-au vîndut dușmanului german”.

În numărul din 20 martie 1942, „România liberă”, în editorialul intitulat „Țara se mișcă”, relata cum la Timișoara populația a atacat un grup de hitleriști în uniformă, iar la Lugoj și Oravița au fost rupte drapelul fascist și au fost sparte vitrine în care se afla portretul lui Hitler. De asemenea este relatată acțiunea unor țărani care în gara Curtici au atacat trenurile încărcate cu grâu și alimente ce se îndreptau spre Germania.

De asemenea, în anii războiului antisovietic, a apărut „Apărarea”²⁾, gazeta de apărare și de luptă împotriva terorii hitleriste. Demascînd crimele și atrocitățile fasciste, gazeta „Apărarea” în articolul „Siguranța ucide” informa despre întemnițarea și maltratarea a 23 de muncitori de la fabrica „Astra”-Arad. Alte articole relatau despre condamnarea de către Curtea marțială din Timișoara a unui grup de patrioți care, la Cazane, au atacat cu armele trupele hitleriste, despre acțiunea unui alt grup de tineri care au dezertat din armată și au ridicat armele împotriva călăilor hitleriști.

Numărul din aprilie 1944 al „Apărării” se deschidea cu articolul intitulat : „La noul val de teroare hitleristă să răspundem cu solidaritatea de luptă a întregului popor ! Să pedepsim de pe acum pe călăii și trădătorii neamului!”.

O activitate similară ziarului „Apărarea” a desfășurat în Timișoara în acea vreme gazeta în limba maghiară „Ellenállás”³⁾ (Rezistența). Adresîndu-se populației maghiare, ziarul demasca barbaria fascistă și chema masele la organizarea de acțiuni împotriva hitleriștilor. Fiecare număr conținea știri din întreprinderi și de la sate, din închisori, de pe front. Astfel, într-o scrisoare din Reșița se demasca diversiunea fascistă a organizației „Muncă și lumină”. Totodată se relata despre simpatia manifestată de muncitorii reșițeni față de prizonierii de război sovietici ce se aflau acolo.

¹⁾ În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se află 5 numere datate din 1 ianuarie, 24 ianuarie, 16 februarie, 20 martie și septembrie 1942, dactilografiate și multiplicare la șapirograf.

²⁾ În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se află 3 numere a cîte 4-7 pagini dactilografiate : unul cu data din aprilie 1944, iar două nedatate.

³⁾ În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se păstrează 4 numere a cîte 4-6 pagini dactilografiate pe foiță, două datate (din 20 februarie 1942 și iulie 1944,) iar două fără dată. *

În anii 1942-1943 apare în limba maghiară gazeta ilegală „Népszabadság”¹⁾ (Libertatea poporului) situată pe aceleași poziții ale luptei antihitleriste. În editorialul numărului din septembrie 1942 intitulat „Doi ani de trădare”, ziarul „Népszabadság” făcea bilanțul dezastruos al regimului dictatorial al lui Antonescu. Numărul din martie 1943 publica un material dedicat aniversării Armatei Sovietice. Ziarul milita pentru unirea forțelor patriotice ale tuturor naționalităților conlocuitoare din Banat împotriva pericolului comun : fascismul german.

★

În 1944 a apărut la București publicația ilegală intitulată „Buletinul Capitalei”²⁾. Editorialul numărului 4 din 7 iunie 1944 chema poporul la luptă împotriva hitlerismului și saluta crearea Frontului

Anul I Nr. 5

1 Iulie 1944

BULETINUL CAPITALEI

TREI ANI DE RĂZBOI.

La 22 Iunie 1944, s'au împlinit 3 ani de când hoardele hitleriste și ale complicilor lor români, finlandezi, unguri etc. s'au napostit — prin surprindere — asupra Uniunii Sovietice. Hitleriștii înceleștarea pe viață și pe moarte cu imperialiștii nemți? Forța aceasta a fost conștiința fierăriei soldat rus că duce un război just, un război național de eliberare a Patriei cotorpite, în timp ce

Unic Muncitoresc ce avusese loc la 1 Mai 1944, care a avut o mare însemnătate în activitatea de strîngere laolaltă a tuturor forțelor antihitleriste. Articolul intitulat : „Armata să nu asculte de trădătorii de țară” se încheia cu următoarea chemare :

„Ofițeri ! Soldați ! Nu mai continuați războiul pentru Hitler și Antonescu ! Refuzați să plecați pe front ! Treceți cu arme și munițiuni de partea Armatei Roșii eliberatoare. Organizați detașamente de partizani !”

Adresîndu-se muncitorilor de la „Malaxa”, C.F.R., „Lemaitre”, „Ford-Romîna” și „Gagel”, „Buletinul Capitalei” îi îndruma să saboteze producția de război scriind că nici un tun, nici un obuz sau piese folositoare războiului hitlerist să nu iasă din mîinile lor.

Ziarul chema, de asemenea, pe țărani să se opună rechiziționării grînelor, să rupă ordinele de chemare în armată și să se ascundă în păduri atacînd liniile telegrafice și depozitele de muniții.

Pe aceeași poziție de luptă împotriva hitleriștilor se situau și materialele publicate în numărul 5 din 1 Iulie 1944 al „Buletinului Capitalei”. În articolul „Trei ani de război” se făcea bilanțul catastrofal al războiului în care clica fascistă împinsese țara împotriva voinței poporului. Articolul făcea apel la ostașii mobilizați să fugă de pe front. Alte materiale informau despre regimul de teroare la care erau supuși în închisori și lagăre luptătorii patrioți,

¹⁾ În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se păstrează 3 numere a cîte 4-10 pagini dactilografiate și multiplicare la șapirograf datate : sept. 1942, martie 1943 și Iulie 1943.

²⁾ În arhiva centrală a Institutului de Istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se păstrează nr. 4 din 7 Iunie și nr. 5 din 1 Iulie 1944. Ambele tipărite sub formă de revistă avînd 7 și 11 pagini.

antifasciști. La rubrica „Viața în întreprinderi” se publicau vești despre starea mizeră a muncitorilor, precum și despre unele acțiuni întreprinse de muncitori în Capitală. Astfel a fost publicat un extras dintr-un manifest lansat de muncitorii de la C.F.R. în care se spunea: „Frați ceferiști! Nici un tren spre front cu muniții, armată, alimente. Trăiască lupta patriotică a poporului român. Trăiască F.U.- al întregii clase muncitoare. Jos războiul hitlerist! Afară cu nemții din țară!” Ziarul îndemna pe muncitorii de la „Malaxa”, „Lemaître”, S.T.B. și alte întreprinderi bucureștene să urmeze pilda ceferiștilor.

Puținele și modestele publicații ilegale ale P.C.R. care s-au păstrat din anii negri ai războiului anti-sovietic reprezintă documente de mare însemnătate din existența glorioasă de patru decenii a partidului. Aceste foi simple, scrise uneori chiar de mână, cuprind în rândurile lor momente dintre cele mai importante ale luptei de eliberare națională și socială desfășurată de popor sub conducerea partidului marxist-leninist. Publicațiile apărute în acea perioadă au contribuit la ridicarea conștiinței maselor populare, la mobilizarea lor împotriva războiului criminal antisovietic, la întoarcerea armelor contra hitleriștilor, la pregătirea victorioasei insurecții armate din August 1944.

„DRUMUL FEMEII” (1935)

Ziar legal, îndrumat și condus de partid

VERA FRIMU-POPOVICI

Ca apărător vajnic și devotat al intereselor vitale ale oamenilor muncii, Partidul Comunist Român a militat, din primul moment al ființării sale, pentru a trezi conștiința de clasă și a atrage la luptă revoluționară alături de bărbați toate categoriile de femei oprite și exploatare din România.

Munca de organizare și educare politică a femeilor exploatare a cunoscut un avânt deosebit mai ales în anii care au urmat Congresului al V-lea al P.C.R., din anul 1931.

Erau anii când clasele stăpînitoare de la noi, slugi plecate ale imperialismului monopolist, se îndreptau fățiș spre dictatura militară fascistă — cea mai nerușinată și sîngeroasă dictatură a asupritorilor — și pregăteau cu febrilitate atacul banditesc împotriva Uniunii Sovietice, fapt pentru care au înțepit și ascuțit exploatarea maselor largi ale muncitorimii și țărănimii.

Ca și bărbații, femeile muncitoare trăiau sub apăsarea crîncenă a mizeriei, pradă măsurilor de concediere, scăderii salariilor, birurilor grele, curbelor de sacrificiu, prelungirii zilei de lucru și a altor forme de exploatare pe care le născocise ferocea goană după cîștig a fabricanților, bancherilor și moșierilor. Spre deosebire însă de bărbați, femeile sufereau o dublă exploatare: în calitatea lor de oameni ai muncii, dar și în calitatea lor de femei, calitate care în regimul burghezo-moșieresc le lipsea de salarii egale la muncă egală, drepturi politice, ocrotirea mamei și copilului ș.a.m.d. În aceste condiții necesitatea de a crește și întări continuu rîndurile și capacitatea de luptă a clasei muncitoare, de a ascuți vigilența ei revoluționară și de a mobiliza în jurul lozincilor de luptă ale Partidului pe toți cei ce urau fascismul, urau războiul și doreau din toată inima Pacea — a făcut ca Partidul Comunist Român să concentreze întreaga sa energie revoluționară în direcția strîngerii pe baza frontului unic de jos, într-un singur front popular antifascist întreaga suflare progresistă din țara noastră.

Pe această linie se situează și rezoluția C.C. al P.C.R. din aprilie 1934, intitulată „Despre necesitatea imediată a muncii speciale printre femeile muncitoare”. Prin acest document partidul pune în fața organizațiilor sale sarcina de a se trece de îndată la o muncă hotărîtă și sistematică de atragere a femeilor muncitoare, țărance, gospodine sărace etc., și de a organiza acțiuni ale acestor pături exploatare împotriva scumpetei, a războiului și fascismului. Rezoluția nu arăta numai obiectivele ce trebuiau urmărite și păturile de femei cărora li se adresa, ci și tactica, metodele de muncă și formele organizatorice ce trebuiau adoptate, subliniind că baza activității partidului printre femeile muncitoare trebuia să fie întreprinderea și satul, fapt pentru care se cereau îmbinate cu pricepere munca ilegală cu cea legală.

Rezoluția obliga întreaga presă a partidului și tineretului să introducă o rubrică permanentă care să se ocupe de problemele ce interesau în special femeile muncitoare.

În sprijinul mobilizării și organizării maselor largi ale femeilor exploatare a apărut în 1935 și o gazetă specială pentru femei: „Drumul femeii”, îndrumată și condusă de partid.

„Drumul femeii“ nu s-a bucurat de o apariție îndelungată. Șapte numere în interval de 5 luni (25 martie — iulie 1935), după care a fost suprimată din ordinul guvernului burghezo-moșieresc. Dar fiecare număr al său a răspândit cu pricepere cuvântul partidului în mase, a demascat fără cruțare politica de înrobire și fascizare a țării și a chemat masele largi de femei la luptă în front unic împotriva războiului, pentru pace, condiții de viață mai bune pentru ele, pentru copiii lor, pentru soții lor și frații lor.

Urmind indicațiile rezoluției C.C. din aprilie 1934, de a se organiza apărarea intereselor economice și politice ale femeilor, pornindu-se de la nevoile lor zilnice, „Drumul femeii“ nu pregetă să ducă în paginile sale o campanie susținută împotriva valului de scumpete ce amenința țara, împotriva concedierilor în masă a femeilor, împotriva șomajului, a impozitelor și birurilor de tot felul, a silniciei muncii care le făcea viața pe zi ce trece mai grea, mai de nesuportat — consecințe și ele ale politicii de fascizare a țării, de atragere a ei în vârtejul pregătirilor războiului nedrept antisovietic.

16 miliarde de lei era trecut în bugetul țării pentru înarmare și această sumă trebuia stoarsă cu orice preț de pe spinarea contribuabilului. Taxe și supra-taxe scumpeau articolele de larg consum. Impozitul direct și indirect, prețurile maxime, și așa-zisele „prețuri normale“, taxele de import ridicate la 44% îndepărtau de la masa săracului pînă și alimentele care pe pămîntul țării cresc din abundență: 20 lei kg de ceapă, 30 de lei kg. de morcovi etc., pe cînd lefurile erau în medie între 20—40 de lei pe zi, iar ucenicii, de pildă cei de la croitorie, primeau 200 lei lunar, „...cu puțin mai mult decît datorez cizmarului din colț pentru tălpile ce le rup alergînd“¹⁾ — scria o ucenică. Cît despre piine, cea neagră ajunsese și ea un lux: la brutării 6,50 lei, iar la cantine 8,50 lei, că se împărțea piinea în 8 felii. Impozitul indirect aplicat pînă și pe piine făcea imposibilă viața.

Maselor trebuia să li se arate de asemenea că între viața care se scumpise de 33 de ori mai mult față de cea din 1916 și de 10 ori mai mult față de anul anterior, așa cum însuși un ziar burghez „Tempo“ denunța — și între înarmările febrile de război ale clasei stăpînitoare era o strînsă legătură. Ceea ce de altfel a și întreprins gazeta. Astfel, într-un articol se scriau următoarele: „N-a scăpat de taxe nimic din cele necesare pentru a trăi... Mi-am dat seama atunci că între scumpete și taxe există o legătură și încă una strînsă. M-am gîndit că cel mai bun lucru ar fi să cercetez bugetul, pentru a vedea unde se duc banii adunați din dări. Cercetînd, am înțeles totul. Plătim taxe nu numai ca să avem dreptul să muncim și să trăim. Plătim mai cu seamă pentru ca să ne pregătim de moarte. Dar cine vrea să moară? Nimeni. De aceea din toate părțile răsună glasuri de protestare a miilor de cetățeni împotriva noului val de scumpete“.²⁾

Gazeta nu s-a mulțumit numai să constate situația de fapt, ci a îndemnat și la organizare, la luptă. Femeile să protesteze, să între cît mai mult în „Comitetele contra scumpetei“³⁾. Lucru ce l-au și făcut. Dovadă, numărul mare de întruniri ale muncito-

rilor, micilor meseriași și funcționari ținuți în București la 14 aprilie 1935, în care mulțimea de femei și bărbați a protestat împotriva speculei, a scumpetei și războiului și a manifestat hotărîrea de a realiza un front unic de luptă împotriva exploatații și pentru pace.⁴⁾

Potrivit spiritului în care era concepută rezoluția C.C. la care ne-am referit, acțiunea de atragere a femeilor de partea politicii partidului trebuia dusă în rîndul muncitoarelor și țărancelor pâlmașe, în primul rînd pe baza revendicărilor lor speciale și specifice locului de muncă.

Prezentînd pas cu pas, concret și veridic, condițiile vitrege de muncă ale femeilor din întreprinderile unde ele constituiau majoritatea brațelor de muncă, ca, de pildă, fabrica de textile „Imprim-text“²⁾, fabrica de cauciuc „Bazalt“³⁾, fabrica de tutun „Regie“⁴⁾, „A.P.A.C.A.“⁵⁾ „Adesgo“⁶⁾ etc., ziarul n-a ținut să trezească compasiunea cititoarelor, ci conștiința lor de clasă. Fiecare articol era un stri-

găt de revoltă, o alarmă, o chemare la organizare și luptă pentru condiții mai omenoase de trai: pentru descărcarea salariilor de impozite, pentru mărirea salariilor în raport cu scumpetea, pentru reprimirea celor concediați, pentru ajutor de șomaj, pentru asigurare socială pe scoteala statului și patronilor, împotriva descalificării și amenziilor, împotriva reținerilor de salarii, pentru condiții igienice de muncă, pentru măsuri de protecția muncii etc. La acestea se adăugau revendicările speciale ale femeilor: salariu egal la muncă egală, concediu și ajutor de lehuzie, pentru calificarea femeilor în muncă, împotriva insultelor și a bătăii, împotriva scoaterii femeilor din fabrici, birouri, instituții publice și particulare pe motiv că se va organiza munca lor la domiciliu, împotriva șantajului patronilor de a le concedia dacă nu le cedează ș.a.m.d. Fiecare întreprindere apoi suscita revendicări proprii ei: La fabrica de ciocolată „Zamfirescu“ muncitoarele lucrau 11—12 ore pe zi, la „Venus“ 12 ore, la „Balcan“ 12, la „A.P.A.C.A.“ nu se făceau plățile regulat, nu se dădeau cărbuni îndeajuns pentru călcat, riscînd să fie amendate, insultate, bătute și să li se reție din lefuri. La „Bazalt“ jaful cu amenzile atinsese culmea. Femeile erau amendate — dacă scoteau o vorbă în timpul lucrului sau dacă ieșeau din sală fără tichet. Și tichetele erau trei la număr pentru 100 de femei. Iar amenda era de 50 de lei,

¹⁾ „Drumul femeii“ nr. 3, art. „Contra scumpetei“.

²⁾ „Drumul femeii“ nr. 6, art. „De la textile“.

³⁾ „Drumul femeii“ nr. 5, art. „Cauciuc“.

⁴⁾ „Drumul femeii“ nr. art. „Cîntăreața de la regie“.

⁵⁾ „Drumul femeii“ nr. 6, art. „Atelierul central de confecții“.

⁶⁾ „Drumul femeii“ nr. 2, art. „Reportaje despre ciorapi“.

¹⁾ „Drumul femeii“, art. „Traiul ucenicilor de croitorie“.

²⁾ „Drumul femeii“ nr. 3, art. „Frămîntările gospodinei“.

³⁾ „Drumul femeii“ nr. 4, art. „Relativitatea scumpetei“.

o sumă de aproape două ori mai mare decât salariul pe care-l primeau pe o zi de muncă.

Pentru educarea marxistă a cititoarelor, gazeta a publicat și un succint articol de economie politică: „Raționalizarea muncii în industrie“. Aici erau prezentate în cifre și raportate la întreprinderi căile pe care obțineau capitaliștii singeroasa lor raționalizare. „Mașinile perfecționate — conchide articolul — care în alte condiții de organizare a producției ar putea deveni un ajutor de neprețuit pentru lucrători, a căror muncă ar putea fi mult ușurată, la noi au avut cu totul alte urmări. Introducerea lor împreună cu toate celelalte metode de reducere a cheltuielilor de producție și de mărire a profiturilor au dus pe lângă scăderea catastrofală a nivelului de viață a celor ce lucrează și la aruncarea în stradă a unui număr impresionant de lucrători și lucrătoare“.

La timpul lor, articolele amintite n-au constituit numai un îndemn la luptă ci și o armă de luptă cu care muncitorii din multe întreprinderi au reușit să smulgă de la patroni îmbunătățirea unor condiții de viață. Din această cauză patronii luau măsuri aspre împotriva muncitorilor care citeau acest ziar. Mărturie în această direcție este și articolul „Ce se petrece la Bazalt“ apărut în nr. 6 al ziarului, în care se făcea cunoscută fapta mîrșavă a patronului Boureanu care, pe motiv că ziarul era citit și răspîndit în fabrica lui, a concediat fără plată un număr de șase lucrătoare și un lucrător și la altele trei le-a reținut salariul pe două săptămîni. În urma, însă, a acțiunilor de protest ale muncitorilor, o parte din lucrătoarele concediate au fost reprimite, iar Boureanu a fost silit să renunțe la metoda folosirii tichetelor și să sisteze pentru o bucată de vreme bătăile și insultele cu care gratifica adesea pe muncitoare. Fapte nerelatare în gazetă din pricina cenzurii, dar care au îndreptățit pe redactorii gazetei să scrie în încheierea articolului precum că „Datorită articolului nostru din numărul trecut s-a schimbat totuși ceva la „Bazalt“. Considerăm aceasta ca o victorie în lupta noastră și vom continua“.

Concomitent cu apărarea intereselor femeilor muncitoare, gazeta a apărut și celelalte păături de femei spoliata de exploatare. Astfel n-a fost număr care să nu fi reflectat viața de mizerie a țărăncii sărace din România burghezo-moșierească. Trudind din greu de dimineața pînă seara, desculță și dezbrăcată, cu bordeiul într-o rină, cu casa plină de guri flămînde, fără unelte de muncă, fără vite și sămînță, ea nu reușea împreună cu brațele soțului cînd acesta nu era dus la armată sau la altă corvoadă, nici să aibă un blid de linte cu ce să astîmpere foamea a lor săi — preciza gazeta. Oamenii nu cădeau numai istoviți de muncă. Lipsa celor mai elementare condiții de igienă le zdruncina sănătatea, pe deasupra îi măcina pelagra, tuberculoza și alte boli. Un țaran moldovean se jeluia în paginile gazetei că în sat la el au murit 50 de copii într-o lună. De două luni scarlatina secera 5—6 copii pe zi — circumscripția medicală era la 30—40 de km depărtare de sat și mai mult de formă căci nici medicamente și nici personal de îngrijire nu avea¹⁾. Și aceasta într-o vreme cînd ziarele burgheze se plîngeau că sînt „prea mulți intelectuali, prea mulți

¹⁾ „Drumul femeii“ nr. 2, art. „Din tribuna medicală“.

medici, farmaciști etc., iar universitățile percepeau taxe enorme ca să sisteze afluența tinerilor spre universitate.¹⁾

„Drumul femeii“ s-a preocupat îndeaproape și de toate categoriile de funcționare, de asemenea de gospodinele sărace, coafeze, servitoare, studente, intelectuale. Salariatele nevoiașe din toate păturile sociale trebuiau ferite de manevrele guvernanților de a le scoate din ateliere, birouri publice sau particulare sub motiv că vor primi de lucru la domiciliu. Munca la domiciliu nu era altceva decît o exploatare deghizată a muncii manuale a femeilor nevoiașe și a țărancilor și un mijloc de a le arunca în brațele șomajului.

Gazeta arăta femeilor că lupta trebuia dusă cot la cot cu tovarășii de muncă. Și drept exemplu gazeta prezenta lupta solidară a funcționarilor și funcționarilor nevoiașe de la poșta unde luase ființă o organizație legală de masă îndrumată de partid — „Asociația impiegaților“.²⁾

Înfățișînd viața de ciine a copiilor părăsiți, a celor ocupați din fragedă vîrstă în producție, a ucnicilor, vînzătorilor de ziare, a celor alungați de la școală pentru neplata taxelor etc., gazeta a cerut femeilor să apere și pe tinerele vlăstare, solidarizîndu-se cu mamele și copiii spre a se obține pentru ei lapte, hrană mai bună, legiferarea protecției mamei și copilului, legiferarea ajutorului de șomaj proporțional cu greutatea familiei, obligativitatea reală a învățămîntului primar și supraprimar, gratuitatea lui, dublarea numărului de școli, scăderea taxelor în învățămîntul secundar și universitar“.³⁾

În ziarul „Drumul femeii“ au apărut și unele articole scrise de femei medici, membre de partid, în care era atacat statul burghez pentru că înfometa populația țării și lăsa pradă mizeriei și bolilor milioane de mame și copii. Aceste doctorițe colaborau asiduu și la rubrica „Colțul doctoriței“ din „Drumul femeii“. Ziarul a publicat și scrisori de ale copiilor săraci printre care într-una se cerea ieftinirea alimentelor. „Noi cerem ca toată hrana să se ieftinească ca să putem crește și noi oameni mari“⁴⁾, glăsuia scrisoarea, care în fapt reprezenta unul din

¹⁾ „Drumul femeii“ nr. 1, art. „Sînt studentă“ și nr. 5 „Doctorița“.

²⁾ „Drumul femeii“ nr. 5, art. „La noi la poșta“.

³⁾ „Drumul femeii“ nr. 5, art. „Cultura pentru femei“. Nr. 6, art. „Munca copiilor“.

⁴⁾ „Drumul femeii“ nr. 3 din rubrica „Cu foarfeca și acul“.

nenumeratele ecouri pe care le aflase în masă largile acțiuni de ocrotire a mamei și copilului inițiate în anii aceia de partid. Însăși editarea ziarului „Drumul femeii” — așa cum se spune în lucrarea „Organizații de masă legale conduse de P.C.R.” scrisă de academicianul Petre Constantinescu-Iași „avea să folosească indirect drept purtătorul de cuvânt al problemelor și acțiunilor conduse de organizația Mama și Copilul”. Și nu e întâmplător protestul gazetei atunci când siguranța a interzis și închis „Asociația pentru protecția mamei și copilului” și a pus sigiliul ei criminal pe dispensarele gratuite deschise de această asociație în mahalale. „Acum vin oameni disdedimează (e vorba de dispensarul din Calea 13 Septembrie din Capitală). Cite treizeci-patruzeci stau pe jos înaintea porții, plîng și se vaită după doctor. Nu mai au cui să se adreseze. Singurul lor sprijin le-a fost luat.”¹⁾

Chemînd neconținut masele largi ale femeilor exploatate la lupta neobosită de zi cu zi împotriva capitaliștilor și a fasciștilor care strîngeau din ce în ce mai tare jugul pe grumazul poporului — partidul le înarma în același timp cu priceperea revoluționară de a demasca pe dușman sub orice mască s-ar ascunde. Chemarea la vigilență a partidului s-a oglindit din plin și în cele câteva numere ale gazetei adresate femeilor. În anii aceia burghezia ducea o campanie furibundă spre a canaliza nemulțumirea și revolta femeilor exploatate pe linia intereselor ei de clasă; înființase zeci de organizații de femei cu caracter filantropic, ba unele cu caracter așa zis politic, îmbrăcînd firma demagogică a luptei pentru drept de vot al femeilor. Burghezia și moșierimea stipendiau bănește o grămadă de ziare și reviste feministe. „Gazeta femeilor”, „Cuvîntul femeilor” și alte fițiuci de teapa acestora, momeau în fel și chip femeile muncitoare, funcționarele și intelectualele ca să treacă de partea lor. În fiecare număr, „Drumul femeii” continua necruțătoare demascarea așa-numitelor apărătoare ale intereselor femeilor. „Asociațiile feministe din România care întrunesc numai doamne din „înalta societate” au rostul să abată pe femei de la calea adevărată de emancipare...” „Ruperea vâlului de pe fețele acestor cucoane pentru ca să apară în adevărata lor întrupare, este una din sarcinile noastre principale”, spunea gazeta și ea a întreprins într-adevăr ruperea acestui vâl: a demascat rostul „cucoanelor” în consiliile comunale, în fruntea asigurărilor sociale, a societăților feministe burheze, a demascat substratul reacționar al asociației „Solidaritatea” a cărei președintă era Alexandrina Cantacuzino, o reprezentantă a Brătienilor, ca și Asociația „Principele Mircea” în fruntea căreia se afla însăși soția lui Brătianu. „Cum poate d-na Brătianu apăra pe copiii săraci? — scria gazeta. Cum îi apără desigur pe copiii muncitorilor din fabricile familiei Brătianu, pe cei de la „Letea”, de pildă — adică tocmai ca funia pe spînzurat.”²⁾

Dar așa cum s-a mai spus în cursul acestui articol, aproape nici unul din materialele apărute în „Drumul femeii” nu s-a rezumat numai la constatări, aprecieri, delimitări și demascări. În lumina politicii Partidului comunist, ele au expus cu deosebită fermitate în fața femeilor un program întreg de revendicări pentru care să lupte, indicîndu-le

pe cît îngăduiau condițiile legale de muncă de pe atunci și tactica revoluționară de luptă. Sub un titlu și cu o temă în aparență inofensive s-a atras atenția celor ce activau în rîndurile femeilor că, în condițiile istorice date, trebuiau să se orienteze de la situație la situație, pe baza unui program de revendicări imediate, arzătoare. „Cea mai bună metodă de a trata boala — se scria — este desigur a cerceta care sînt cauzele care o provoacă și a lupta contra acestor cauze.”¹⁾

Și gazeta și-a îndeplinit datoria și în această direcție și nu fără rezultate imediate.

Astfel, la Iași, soțiile lucrătorilor brutari în grevă au manifestat cu copiii în brațe în fața primăriei spre a susține revendicările soților lor. În diferite mahalale ale Bucureștiului (strada Pieptănari, de pildă) femeile au pus pe fugă perceptorii veniți să le vindă cu toba și perna de sub cap. La sate țărancele sărace împreună cu soții lor au alungat cu furcile pe jandarmii veniți să le sechestreze și puținul care le mai rămăsese. N-au lipsit nici acțiuni la care au fost antrenati numeroși intelectuali progresiști ca să vorbească maselor de femei oprimate despre drepturile lor la o viață omenească. Din îndemnul ziarului numeroase femei veneau să asculte simpoziioanele organizate la Dalles de organizația legală a partidului „Liga contra prejudiciilor”.

Legată de lupta zilnică a maselor muncitoare de la orașe și sate, partidul ducea o luptă neîntreruptă împotriva războiului, pe care-l pregăteau guvernării. În lupta antirăzboinică, partidul folosea toate mijloacele legale și ilegale de care dispunea și printre acestea, desigur, și paginile gazetei „Drumul femeii”.

„Pentru pace” e titlul articolului de fond din nr. 4 al gazetei. „Femeia în războiul de mîine” e titlul altui articol din nr. 5. „Război sau pace” se intitulează un altul. Dar și atunci cînd nu purtau asemenea titluri — articolele vorbeau de nesăbuita goană a înarmărilor în țările imperialiste, de pregătirile criminale de război și de consecințele grele și suferințele pe care le abate războiul asupra omenirii și chema poporul la luptă unită și perseverentă împotriva agresorilor care puneau la cale cel de-al doilea măcel mondial. „Toate la un loc, scria gazeta, să realizeze forța pe care pot și trebuie s-o reprezinte în apărarea păcii”.

Și atunci ca și acum stîncă de granit în apărarea păcii era Marea Uniune Sovietică. „Uniunea Sovietică — scria ziarul — are nevoie de liniște în interior pentru desăvîrșirea construcției socialismului în casa ei, pe de o parte, iar pe de altă parte ea nu dorește un război... în care vor cădea milioane de oameni din lumea întreagă”. Urmărind să creeze o opinie favorabilă în mase care să silească pe guvernării din România să încheie pactul de neagresiune cu Uniunea Sovietică, gazeta înfățișa cititoarelor necesitatea unui asemenea pact.

Dezvăluind maselor de femei exploatate politica hrăpăreață aventuristă și antipatriotică a legionarilor, cuziștilor, vaidiștilor și a capilor partidelor istorice, gazeta le învăța că „Nici un interes n-au femeile să sprijine cutare sau cutare partid de guvernămînt. Întotdeauna femeile vor trebui să fie contra Reacțiunii (e scris cu literă mare ca nu cumva

¹⁾ „Drumul femeii” nr. 5, art. „Tot Congresul de la Istanbul”,
²⁾ „Drumul femeii” nr. 3, art. „Săptămîna copiilor”.

¹⁾ „Drumul femeii” nr. 6, art. „Boala și leacul”.

să scape atenției cititoarelor — n.n.) în orice haine sclipitoare s-ar înfățișa“. Și spre a putea convinge și pe femeile cele mai simple de răul pe care li-l hărăzea fascismul în cazul în care din inconștientă s-ar fi lăsat amăgite și trase în orbita lui, ziarul înfățișa în câteva articole viața plină de suferință și umilință la care erau supuse femeile muncitoare în țările în care fascismul se afla la putere.

Uneltitorii fascizării și înfometării țării, ai transformării României într-un cap de pod împotriva eroicului popor sovietic nu dormeau nici la noi: presa revoluționară se confisca, întrunirile, grevele și demonstrațiile maselor erau înăbușite în sânge, iar închisorile gemeau de mulțimea deținuților politici antifasciști întemnițați. „Pentru amnistie“ își ridică glasul gazeta „Drumul femeii“. Iar în numărul din 22 iunie publica o scrisoare a muncitorilor și muncitoarelor organizați din fabricile „Mioara“, „Sfinx“, „Juster“, „Balcan“, „Saturn“ etc., în care declarau că vor duce o luptă hotărâtă pentru îmbunătățirea regimului din închisori și pentru amnistierea deținuților politici. În același număr s-a dat publicității proiectul de moțiune depus de cetățenii ieșeni pe biroul celui de al III-lea Congres național al tuberculozei, — proiect care cerea să se ancheteze mai departe situația deținuților politici din închi-

soarea Tg. Ocna, să se sprijine cererea pentru încetarea imediată a regimului de bătai, maltratări, constrângeri la corvezi umilitoare a deținuților politici de la Doftana și să se aplice sancțiuni administrațiilor celorlalte închisori care maltratau fizic și moral pe deținuții politici.

Aceste materiale ca și altele publicate în nr. 6 al gazetei printre care enumerăm „Război și pace“, „Ce se petrece la „Bazalt“ etc., n-au mai lăsat nici o îndoială zbirilor siguranței că se aflau în fața unui ziar comunist. Au urmat descinderi, perchiziții și, în ultimă instanță, suprimarea gazetei. Nu era primul act de acest fel împotriva ei. Și după apariția numărului 5 al gazetei, siguranța făcuse descinderi și perchiziții, fiind chiar confiscat numărul respectiv al ziarului. Dar peste o lună a reapărut. Nici numărul șase n-a fost ultimul. A mai urmat și numărul șapte, dar, din păcate, nu sintem în posesia lui. Pe câte știm el nici n-a fost tipărit la București ci la Cluj.

Cît a durat însă, „Drumul femeii“ n-a dezmințit caracterul pe care partidul l-a imprimat întregii sale prese ilegale sau legale de a fi un îndrumător în acțiune, de a educa, mobiliza și organiza masele la luptă eroică, lămurită, revoluționară, pentru o viață mai bună, pentru pace, pentru comunism.

SEMNELE DE PUNCTUAȚIE ÎN UNELE ZIARE

N. MIHĂESCU

Sintem, fără îndoială, de acord cu toții că exprimarea gândurilor și sentimentelor noastre, în scris, nu e posibilă fără folosirea acelor semne grafice menite să marcheze pauzele, intonația, întreruperea debitului verbal. Este adevărat că, în anumite cazuri, aceste caracteristici pot ieși în evidență, fără să fie nevoie de ajutorul unuia sau al altuia dintre semnele de punctuație, ci numai de mijlocirea procedeele gramaticale, adică, de grupurile sintactice și de propozițiile care alcătuiesc unități independente din punctul de vedere al înțelesului. În imensa majoritate a cazurilor, însă, se impune necesitatea întrebuirii semnelor de punctuație, pentru a se asigura, astfel, claritatea și precizia exprimării scrise a ideilor.

Aceasta a făcut ca — așa cum subliniază *Îndreptarul ortografic, ortoepic și de punctuație*, apărut în Editura Academiei Republicii Populare Romine — cunoașterea situațiilor în care se impune folosirea semnului grafic respectiv să ducă la stabilirea unor reguli, în această privință.

Sînt, cu alte cuvinte, împrejurări în care anume semne de punctuație trebuie să fie folosite, și nu altele, și sînt situațiile în care nu mai poate dicta aprecierea subiectivă a celui ce scrie — în funcție de valorile stilistice ale exprimării — ci se impune respectarea regulilor de punctuație îndeobște recunoscute ca atare.

Străbătînd cuprinsul mai multor texte apărute în cîteva ziare cen-

trale*), am fost atenți și la felul în care aceste consacrate reguli și-au găsit aplicarea.

Ne vom opri, așadar, numai la acele indiscutabile criterii fixate pentru folosirea celor mai principale și mai uzitate semne de punctuație, propunîndu-ne a demonstra, pe temeiul exemplurilor culese, că, dacă de cele mai multe ori regulile respective sînt respectate, pot fi observate și destule cazuri care dovedesc contrariul.

Să ne referim, întii, la cîteva dintre situațiile în care trebuie să apară semnul virgulei.

Se știe, desigur, că *nu se desparte prin virgulă subiectul de predicat*, cînd cel dintii nu e însoțit de determinări (*Pădurea vuia din adîncuri*) și cînd i se asociază un atribut determinativ (*Unii mai ageri ochiseră vinatul*).

Cu toate acestea, alături de cazurile în care regula amintită e respectată, pot fi întîlnite și unele exprimări, greșite din punctul de vedere discutat aici. Iată cîteva dintre exemplele pe care le-am identificat și pe care le-am transcriem întocmai, păstrînd, adică, semnul virgulei între subiect și predicat: „Faptul mi se pare cu atît mai curios, întrucît (ar fi trebuit: *cu cît* — n.n.) seizată, *conducerea* Ministerului Învățămîntului și Culturii, *a dispus* să se curme această tergiversare...” (R.1.5054,II,6); sau „...iar *un baci*, *mulge* turma” (R.1.5054,II,5054,II,5); sau: *Pen-*

*) Am notat, în paranteză, numele abreviat al ziarelor cercetate: „Romînia liberă” (R. I.), „Scînteia tineretului” (Sc. t.) și „Munca” (M), apoi numărul exemplarului, iar prin celelalte două cifre, pagina și coloana din care a fost desprins exemplul respectiv.

sionarul Petre Manole, *s-a mutat* nu de mult pe strada...” (R.1.5077,II,5). Apoi: „*Radu Beligan, a trăit*, dubla emoție...” (Sc.t.3629,II,5); sau „*Mircea Șeptilici, a fost* un autentic proprietar de editură de scandal(,) știind să țipe” (Sc.t.3629,II,5). În interiorul exemplului citat, am indicat, în paranteză, locul în care trebuia, în adevăr, să fie pus semnul virgulei.

De asemenea, se știe că trebuie să fie despărțite prin virgule de restul propoziției substantivele în cazul vocativ. Această indicație nu e, însă, totdeauna respectată. Iată cîteva exemple, în care vom trece, în paranteză, semnul virgulei acolo unde el trebuia să existe: „Anul *nou*. (ar fi trebuit: Nou — n.n.). La mulți ani (,) *tovarăși!*” (R.1.5044,II,2) sau: „Am venit (,) *Pavele*, să vedem cum locuiești...” (Sc.t.3630,III,2); sau: Da, facem (,) *tovarășe!*” (Sc.t.3637,II,7); „Să știi (,) *tovarășe dragă* (,) că așa a rămas...” (M.4121,II,2); sau: „Vă ascult cu plăcere (,) *Caroly baci*” (M.4121,II,3) și: „Inima (,) *tovarășe*” (M.4121,II,6).

O altă indicație privind folosirea virgulei este aceea care se referă la cazurile cînd pe lîngă un substantiv se află o apozitie explicativă. Într-o astfel de situație, apozitia se desparte prin virgulă de substantiv. În împrejurarea în care după apozitie urmează altă parte de propoziție, apozitia trebuie să fie cuprinsă între virgule, ca în acest exemplu: „Cînd președintele gospodăriei, *tovarășul Ion Slabu*, a început să prezinte darea de seamă...” (R.1.5052,I,6) și așa cum *nu* s-a procedat bine, ca în cazul următor: „La mesele încărcate cu fel de fel de bucate, alături de

prof. Alexandru Domșa (,) *rectorul*, prof. Ion Lăzărescu, *decanul*, (,) și celelalte (ar fi trebuit: *de celelalte*, fiindcă fără această prepoziție *celelalte* devine subiect — n.n.) cadre didactice ale Institutului *Politehnic* (această ortografiere este greșită: corect: *Institutul politehnic* — n.n.) iau loc studenții...“ (R.1.5044,II,3).

Se desparte prin virgulă orice construcție gerunzială, cu sau fără determinări, așezată la începutul frazei, ca în acest exemplu: „*Susținând propunerea făcută*, învățătorul Suvagău a arătat...“ (R.1.5052, III,1), dar nu cum s-a procedat în cazul următor: „*Luind primul cuvântul* (,) învățătorul Petre Suvagău din Reteag a vorbit de școala nouă...“ (R.1.5052,III,1).

Părțile de vorbire și locuțiunile: *astfel*, *așadar*, *poate*, *prin urmare*, *bunăoară*, *de asemenea*, *de pildă*, *iată*, *de exemplu*, *desigur*, *de curind* și celelalte asemănătoare se despart prin virgulă de restul propoziției, când sînt la începutul acesteia sau în interiorul ei, ca în cazurile: „*Așa dar*, (greșită e doar ortografierea lui *așadar*, care nu se scrie despărțit, n.n.) cu toate realizările...“ (R.1.5029,I,7). „*Bine primit ești*, *de pildă*, la hotelurile...“ (R.1.5029,I,7). „*Astfel*, gospodăriile colective...“ (R.1.5054,I,3). „*De asemenea*, în 18 sate...“ (R.1.5054,I,4). „*De asemenea*, în colaborare cu...“ (Sc.t.3630,I,8). „*De asemenea*, borcanele și paharele...“ (M.4109,II,4). „*Pe șantierul Institutului de Endocrinologie* (corect: *Institutului de endocrinologie*, n.n.) din Capitală, de pildă, a fost terminată...“ (M.4109,II,5). „*De curind*, l-am cunoscut...“ (M.4109,III,4).

Dar, în exemplele ce urmează, regula aplicată în cazurile de mai sus, nu e respectată: „*De curind* (,) au început la Eforie...“ (R.1.5039, I,2). „*Sînt însă mărfuri* care n-au astfel de termene de garanție ca (,) *de pildă* (,) încălțăminte...“ (R.1.5039,I,4). „*S-ar putea studia* (,) *bunăoară* (,) încheierea unei convenții“ (R.1.5039,I,5). „*Dar* (,) *iată*, clipa așteptată a sosit“ (R.1.5044,I,7). „*De asemenea* (,) se fac însemnate economii“ (R.1.5044,I,2). „*Broșura cuprinde* (,) *de asemenea*, cifre și fapte...“ (R.1.5063,I,8). „*Să luăm* (,) *de pildă* (,) cursul pentru laminoși...“ (Sc.t.3630,I,2). „*Sînt prevăzute* (,) *de asemenea* (,) întâlniri ale tineretului...“ (Sc.t.3630,I,8). „*Bilanțul relevă* (,) *de asemenea* (,) faptul...“ (M.4109,I,1). „*De curind*

(,) brigada a început...“ (M.4109, II,6).

Tot la acest capitol, să amintim, în sfîrșit, de acele cazuri în care apare semnul virgulei așezat înaintea lui *etc. Etc. (etcetera)* înseamnă doar și *celelalte*. Ca atare, nu putem scrie: „Este vorba de covoarele orientale, de fețele de mese și cuverturile de pat cu alesătura de lînă, *etc.*“ (R.1.4933,II,2), „*Căptușeli prost cusute sau potrivite* (ar fi trebuit: *rău potrivite*, n.n.) stofe arse cu chimicale, *etc.*“ (R.1.5039,I,4). „...două școli noi, o baie comunală, *etc.*, *etc.*“ (R.1.5052, I,4—5). „Continuă să nu-și găsească corespondent în magazine, *etc.*“ (R.1.5064,III,5).

Adăugăm că, paralel cu exemplele nerecomandabile de mai sus, am întîlnit nenumărate cazuri de corectă întrebuițare a semnului virgulei în situația discutată. Să dăm un singur exemplu: „Un alt covor pus în vînzare este Tismana lucrat pe gherghel din lînă *100 la sută*, (corect: *sută la sută*, n.n.) cu motive florale oltenesti, moldovenești *etc.*“ (R.1.4933,II,2).

La rîndul său, semnul punctului nu apare întotdeauna bine folosit. Iată două cazuri, în care el a luat locul altor semne de punctuație. Primul: „*Verbul a cumpăra* îl conjugăm în fapt cu toții măcar o dată *în zi* (corect: *pe zi*, n.n.) la toate timpurile și la toate modurile. *Căci* fiecare dintre noi sîntem cumpărători“. (R.1.5049,III, 1—2). *Căci* introduce o propoziție subordonată care se desparte de regentă prin virgulă, nu prin punct.

Al doilea exemplu: „*Sînt poeți* care atunci cînd abordează lirica erotică se transformă surprinzător. *Devin* pe dată nostalgici, nu-și pot ascunde tremurul glasului“ (R.1.5057,II,5). De astă dată, *punctul* a luat locul semnului *două puncte*, căci propoziția introdusă prin *devin* nu are un înțeles independent, spre a fi detașată de cea precedentă. Ea are un caracter explicativ și se leagă strîns de regenta *poeții care se transformă*.

În alte situații asemănătoare, nu se apelează la nici un semn de punctuație. Un exemplu: „*Iată despre ce este vorba* (:) fiecare rocă examinată...“ (R.1.4933,III,2).

Uneori, și *semnele citării* (ghilimelele) sînt vitregite. Iată: „Îl

cunosc pe tovarășul Balogh, de aproape 2 decenii“ (rețineți că ghilimelele au fost aci închise, n.n.), a spus maestrul mecanic Szekely Ianos. (") Nu mai e tînăr, totuși (,) în felul lui (,) aparține tineretului: este și acum inovator de frunte“ (R.1.5054,III,5). Am indicat în paranteza introdusă în citat locul unde trebuie ca semnele citării să fie din nou deschise, de vreme ce ele fuseseră mai înainte închise și de vreme ce ele apar iarăși spre a încheia vorbirea întreruptă de propoziția incidentă.

Un alt exemplu: „Pentru a putea explica schimbarea bruscă a timpului, ne-am adresat *Institutului Meteorologic* (corect: *Institutului meteorologic*) — laboratorul de vedere a timpului — de la care am aflat următoarele: „*Pină* acum cîteva zile, deasupra teritoriului țării noastre etc. (") (R.1.5057,III,2—3). Am trecut, de asemenea, în paranteză, semnul de închidere a ghilimelelor, omis de autorul articolului, din care am desprins exemplul.

Să mai cităm un caz: „Și începu să ureze vesel, cu fața toată zîmbet, cu ochii strînși, încrețiți de plăcere și mîndrie:

„Stau pe lîngă case
Cirezi de vaci grase

Si-n pod *pină-la* briu
Motive de grîu (") (R.1.5041,2—3).

În afară de omisiunea semnului de închidere a ghilimelelor, marcată de noi prin același procedeu al semnului de punctuație introdus în paranteză, exemplul de mai sus prezintă și o altă imperfecțiune: este vorba de folosirea *cratimei* (liniuța de unire și de despărțire) între prepozițiile *pină* și *la*. În acest caz, *cratima* nu e la locul ei. Versul impunea o silabă mai puțin și aceasta s-ar fi putut obține prin eliziunea vocalei *ă* din *pină*, ceea ce ar fi rezultat: *pin'la*, folosindu-se, astfel, semnul *apostrofului*. Același semn ortografic, și nu *cratima*, trebuie să apară și în exemplul ce urmează: „— Ei (') *las-că* (corect: *las'că*, n.n.) v-arăt eu vouă...“ (R.1.5067,I,7).

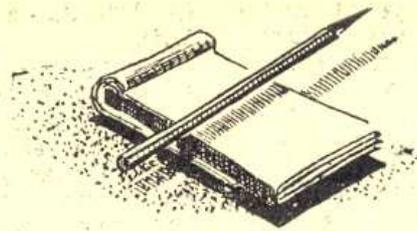
În schimb, la *cratimă* nu se recurge întotdeauna atunci cînd e nevoie. Iată aceste cazuri: „Se întimplă, însă, ca unele mărfuri să *aibe* (corect: *să aibă*, n.n.) *așa zise* (corect: *așa-zise*, n.n.) defecte as-

cunse, care apar *abea* (corect: *abia*, n.n.) după ce-au fost cumpărate“ (R.1.5039,I,4). „Ochii a-leargă de *ici colo* (corect: *ici-colo*, n.n.) și nu știu unde să se o-prească“ (R.1.5064,II,5). „În magazine, un *du-te vino* (corect: *du-te-vino*, n.n.) neconținut“ (M.4121,III,6). „Pe câte o noptieră, surprinzi *ici, colo* (corect: *ici-colo*, n.n.), în ramă subțire...“ (Sc.t.3629,I,7).

Să ne referim și la un caz în care *punctele de suspensie* nu sînt bine utilizate. Este vorba de titlul unui comentariu de politică externă: *Angola asuprită... Angola luptătoare* (R.1.5104,IV,3-4-5). De ce spunem că este nepotrivită folosirea punctelor de suspensie în exemplul pe care l-am citat? Fiindcă funcțiunea principală a punctelor de suspensie este de a indica o întrerupere a vorbirii. Dar, între cei doi termeni ai titlului nu poate fi vorba de o astfel de întrerupere. La locul ei, în situația dată, ar fi fost *linia de pauză*: *Angola asuprită — Angola luptătoare*, ea avînd, între altele, rostul de a marca, în construcții de tipul celei semnalate, lipsa predicatului sau a verbului copulativ (*Angola asuprită este Angola luptătoare*).

Am găsit în textele cercetate și alte imperfecțiuni în ceea ce privește aplicarea regulilor de folosire a semnelor de punctuație și a celor ortografice. A stăruii asupra tuturor ar însemna să întindem prea mult expunerea de față. Pentru ca ele să poată fi evitate, este absolut necesar ca regulile stabilite cu privire la folosirea semnelor de punctuație să fie temeinic cunoscute. În acest sens, *Îndreptarul ortografic, ortoepic și de punctuație* poate fi oricui de un real ajutor.

Minuitorii condeiului gazetăresc îl au la îndemînă. Ei, al căror scris e luat ca model de publicul cititor, au datoria, printre cei dinții, de a aplica, în toate privințele și cu consecvență, indicațiile lui.

PROBLEME PROFESIONALE

ZIARISTUL ȘI TEHNICA CULEGERII RAPIDE

Ing. GÜNTHER BÜCHNER

Cu mașinile de cules folosite pînă în prezent se pot culege aproximativ 17 pînă la 18.000 de semne de tipar pe oră. Însă din cauza claviaturii complicate a mașinii de cules, noi nu putem cere linotipiștilor o realizare medie mai mare de 6.000 pînă la 8.000 de semne de tipar pe oră. Dacă despărțim procesul lovirii clapelor de mașina de cules și punem în mișcare matrițele mașinii de cules și asigurăm și restul mînuirilor necesare cu ajutorul unui automat, care se ghidează după o bandă perforată, putem să folosim din plin capacitatea mașinii de cules, adică să culegem 18.000 de litere pe oră.

În cursul dezvoltării tehnice s-a văzut că automatul ghidat de bandă perforată poate lucra mult mai repede decît mașina de cules. Aceasta a dus la modificări tehnice ale capacității mașinilor de cules. Și astfel s-au construit mașini de cules cu o viteză de 25.000 pînă la 30.000 semne tipografice pe oră. În felul acesta capacitățile celor două agregate, mașina de cules și automatul de cules, au ajuns cam la egalitate.

Banda perforată de ghidaj se execută cu ajutorul unui aparat cu claviatură care în mod practic este o mașină de scris completată cu diferite dispozitive. Deservirea acestei mașini se deosebește doar foarte puțin de munca la o mașină de scris.

Modul relativ simplu de deservire a acestui automat cu claviatură (Tastautomat), permite ca el să fie instalat în redacții. În felul acesta se schimbă fundamental colaborarea dintre redacție și zețarie. Spre deosebire de ceea ce se

făcea înainte, acum în loc să ajungă la zețarie manuscrisul redacției, ajunge acolo banda perforată. Pentru control, automatul cu claviatură bate la mașină și manuscrisul care are astfel caracterul primului șpalt necorectat al textului cules. Întrucît toate greșelile care se găsesc pe acest text se află și în banda perforată — greșeli care ar putea să apară și în zățul cules — corectura se poate face imediat pe acest text de control. De asemenea poate fi calculat cu mare exactitate numărul de rînduri scrise înainte ca textul să fie turnat în plumb.

Și în serviciul telegramelor externe ziaristul poate folosi automatul cu claviatură. El nu este de mărimea unei mașini de scris portative, dar într-un autoturism el poate fi oricum transportat. O priză electrică găsești pretutindeni, astfel reportajul poate fi transmis sub formă de bandă perforată care intră imediat în tipografie la mașina de cules.

Se ridică acum problema celei mai bune forme de transmitere a benzii perforate la redacție. Forma cea mai potrivită ar fi ca banda perforată să fie transmisă prin telegraf redacției unde impulsurile sosite să fie iarăși reproduce sub forma unei noi benzi perforate. Principiul benzii perforate este același ca și principiul teletypului cu singura deosebire că banda perforată pe automatul cu claviatură pentru scopuri tipografice este cu două canale mai mare decît banda perforată a teletypului.

(Din „Neue Deutsche Presse“ nr.1 din 1961).

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 3 (59) Март 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

Навстречу славной годовщине

Первые инициативы (Райд-анкета Е. Владимир, П. Мариан, Мария Моску, Л. Феля, Г. Рошу, М. Санду, Ал. Никита, Шт. Мунтяну, М. Клейнберг, Р. Торкатору).

Беке Георгий — Настоящие друзья.

Ал. Ионеску — Вопросы публицистики в газете „Вяца студентеска“

Слово читателя — Доцент Г. Руля: Несколько мнений...; Стелиана Кырстою (текстильщица): Мы нуждаемся в помощи газеты; Инж. Иоан Иов: На уровне мировой науки и техники.

Инж. Г. Барна — Основное — ориентироваться на производстве.

Владимир Чачин — Журналист в командировке.

Иоан Григореску — Роман Кропина на темы из мира печати

Г. Барбу — Больше внимания отделам документации.

Д. Константинеску — Тема № I — человек и его инициатива.

Ион Бабич — Исторические места Бухареста, связанные с боевым прошлым коммунистической печати.

Гаврил Хоржа — Несколько нелегальных изданий, выходивших под руководством КНР в годы военно-фашистской диктатуры (1941—1944).

Вера Фриму-Попович — „Друмул femeii“ („Путь женщины“) — 1935 г.

Н. Михэеску — Пунктуация в отдельных газетах.

Инж. Гюнтер Бюхнер — Журналист и техника быстрого набора.

— О работе Союза журналистов РНР — Из-за границы.

OUR PRESS

Review of the R.P.R. Union of Journalists
VI th Year, No. 3 (59), March 1961

CONTENTS

Welcoming the Glorious Anniversary

The First Initiatives (Inquiry by E. Vladimir, P. Marian, M. Moscu, L. Felea, G. Roşu, S. Marian, A. Nichita, S. Munteanu, M. Kleinberg, R. Torcătoru)

Gyorgy Beke: True Friends

A. Ionescu: Problems of Journalism in the paper „Viaţa studentească“

The Readers' Views: University Lecturer G. Rulea: Some Views; Steliana Cirstoiu: We Need the Help of the Paper; Engineer Ioan Iov: At the Level of World Technology and Science

Eng. G. Barna: The Main Thing—Think of Production

Vladimir Ciacin: The Journalist Sees For Himself

Ioan Grigorescu: Cronin Inspired by the Press World

G. Barbu: More Care for the Reference Libraries

D. Constantinescu: The Most Important Subject—People and their Initiatives

Ion Babici: Historical Places in Bucharest, Reminders of the Fighting History of the Communist Press

Gavril Horja: Some of the Illegal Papers Published under the Guidance of the Rumanian Communist Party during the Military-Fascist Dictatorship (1941—1944)

Vera Frimu Popovici: „Drumul femeii“ (1935)

N. Mihăescu: Punctuation in some of our Papers

Eng. Gunther Buchner: The Journalist and Rapid Printing

From the Activity of the RPR Union of Journalists

From Abroad

COLEGIUL DE REDACŢIE: Const. Antip (redactor şef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Calea Victoriei, 163. Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituţii şi de la sate, factorii poştali şi oficiile poştale. Revista se găseşte de vânzare la chioşcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 1228 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, Bucureşti, str. Brezoianu nr. 23—25

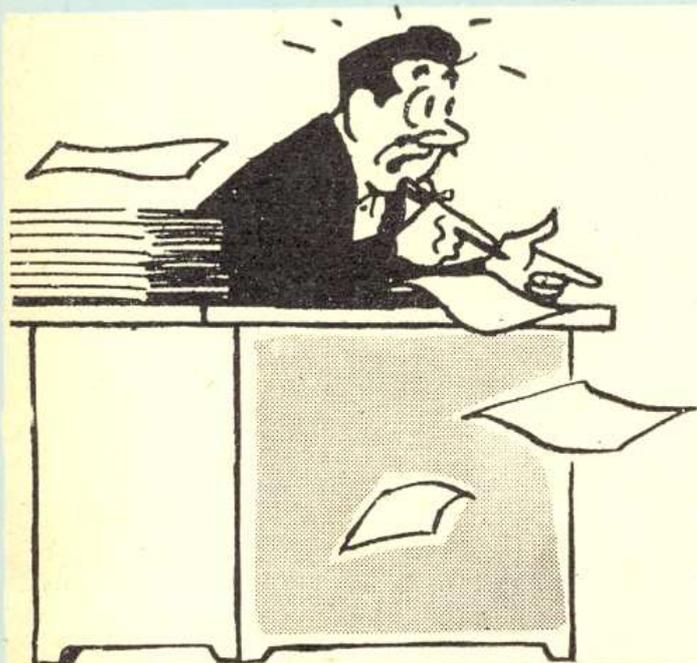
Fred Ghenădescu

CU ADRESĂ...

OCAZIE FERICITĂ

- Frumos îți șade! Trebuie să-mi scrii, de astă toamnă, un reportaj cu „vinificația“ !!
- Sînt în termen: de abia începe pelinul de mai!

NU MINTE

- Alo, trebuie să scriu un articol despre îngrijirea vitelor?! Imposibil! Puneți-l pe Popescu, eu mă ocup eu păsările...

SOLUȚIE

- Nu vă supărați, dar pasajul ăsta n-are nici un înțeles.
- Nu-l nimic: pune-l între ghilimele și are să devină articolul mai interesant.

DEMNITATE OFENSATĂ

- Mai mult umor, maestre, mai mult umor!
- Știi că ai haz?!?

P. II. 583

Bell

PRESA *noastră*

4

APRILIE 1961

BIBLIOTECA
CENTRALĂ UNIVERSITĂȚII
BUCUREȘTI

P-49079;

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI Nr. 4 (60) APRILIE 1961

V. Iosipescu : Izvorul de forță al presei noastre comuniste.

Ing. C. Tuzu, ministrul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini : Presa — un puternic sprijin în dezvoltarea industriei metalurgice și constructoare de mașini.

Const. Antip : Ziarul — purtător al flacării la care se călesc conștiințele...

Gh. Suharu și Ana Ioanid : Omul simplu în presa de ieri și de azi.

I. Herțeg : Realizările și perspectivele agriculturii în atenția presei.

Ionel Nicolae : V. I. Lenin despre presă.

Gh. Dinu : Primul reporter al Cosmosului.
— O zi „plină“ pentru ziariști.

I. Culea : Dinamica activității de presă în anii democrației noastre populare.

Mircea Ioanid și Titu Georgescu : Glorioasa tradiție a presei comuniste.

— Lupta pentru calitate în paginile presei.

Gh. Roșu : Creșterea producției de carne și lapte în gospodăriile agricole de stat și colective.

— Plenara a II-a a comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S.

— Agenția „Novosti“ — glasul opiniei publice sovietice.

— Ziarul „Revolucion“ din nou pe baricade.

— Note și comentarii — Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R. — Recenzii —

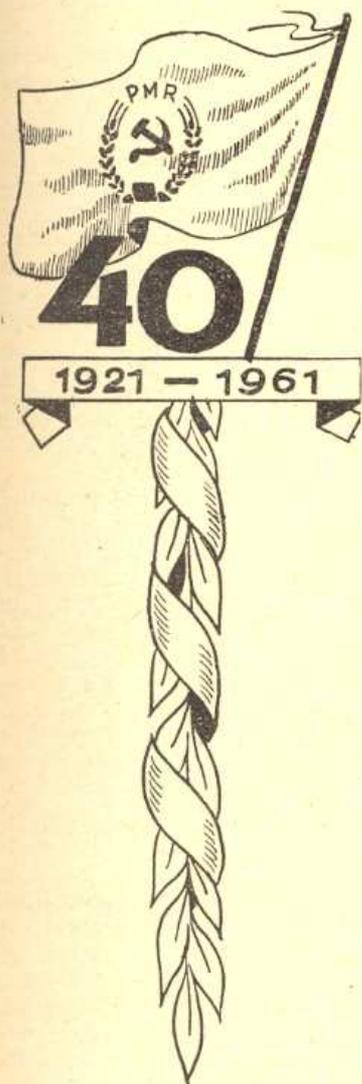
PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI

Nr. 4 (60)

APRILIE 1961

IZVORUL DE FORȚĂ AL PRESEI NOASTRE COMUNISTE

V. IOSIPESCU

EXISTĂ în retrospectiva istoriei momente care rămân înscrise cu litere de aur în cartea în care cronicarii cunoscuți ori anonimi consemnează zbuciumul vieții poporului lor. Un asemenea moment, ce reprezintă o adevărată culme în istoria poporului român, îl constituie înființarea Partidului Comunist din România. Împlinirea a 40 de ani de la această dată memorabilă constituie pentru toți oamenii muncii din patria noastră o sărbătoare scumpă, cu adânci semnificații.

Apărut ca o necesitate istorică legată de dezvoltarea mișcării muncitorești, de ridicarea — sub influența mărețelor idei ale Marii Revoluții Socialiste din Octombrie — pe o nouă treaptă a luptei maselor asupra exploatarelor lor de veacuri, partidul nostru s-a situat, din primele clipe ale existenței sale, în postul de înaltă răspundere — acela de conducător al luptei pentru îndeplinirea năzuințelor fierbinți ale poporului român: zdrobirea jugului exploatareii capitaliste, făurirea unei vieți omenești cu adevărat libere și fericite într-o țară socialistă, înfloritoare.

În ultimele 5—6 decenii poporul român a cunoscut nenumărate partide, mai mari ori mai mici, mai „liberale“ ori mai „conservatoare“, care-și trîmbeau, cu demagogia caracteristică tagmei jefuitoare, „dragostea“ față de popor. Toate aceste partide, creație a burgheziei și moșierimii, slujeau interesele claselor dominante exploatare.

Singur, partidul comunistilor, călăuzindu-se cu fermitate de atotbiruitoarele idei ale marxism-leninismului, a dovedit în decursul întregii sale existențe că legea sa supremă o constituie slujirea intereselor poporului.

În anii grei ai ilegalității, anii unor mari și aspre bătălii de clasă, cînd a trebuit să înfrunte cea mai cumplită teroare, cele mai sălbatice represii, înfiorătoarele temniți, țevile semănătoare de moarte ale armelor plutoanelor de execuție — nimeni și nimic nu a putut abate partidul de la misiunea sa istorică de conducător și organizator al luptei revoluționare a clasei muncitoare și a întregului popor asupra.

Convingîndu-se prin proprie experiență că politica partidului comunistilor este expresia năzuințelor sale fundamentale, poporul muncitor și-a strîns rîndurile în jurul partidului și sub steagul acestuia a repurtat biruinți strălucite. Sub acest

steag glorios, muncitorii, țărani muncitori, intelectualii cinstiți din România au înfăptuit insurecția armată din August 1944, au răsturnat de la putere pe capitaliști și moșieri, instaurând puterea muncitorească-țăărănească, devenind stăpîni ai tuturor bunurilor pe care le produc; sub acest steag glorios poporul nostru a pășit la construirea vieții noi, socialiste, obținînd cea mai măreață cucerire a sa, lichidarea exploatării omului de către om, victoria socialismului în patria noastră; sub acest steag glorios poporul român a pășit în noua etapă a dezvoltării sale: desăvîrșirea construcției socialiste.

România, considerată altădată „eminamente agricolă”, a devenit o țară cu o industrie în continuă dezvoltare, cu o agricultură socialistă mecanizată, cu o cultură înfloritoare, în care oamenii muncii se bucură de o viață tot mai bună.

Clasa muncitoare, în trecut asuprită și exploatăată, a devenit clasa conducătoare în stat; țărănimea muncitoare, luptînd în alianță cu clasa muncitoare, nu mai geme sub jugul moșierilor și chiaburilor, fiind azi stăpînă a pămîntului pe care-l muncește, pășind în imensa majoritate pe drumul agriculturii socialiste, drumul belșugului; intelectualitatea, eliberată de umilințele la care a supus-o decenii de-a rîndul burghezia, are asigurate condiții dintre cele mai favorabile de creație, activitatea ei avînd un înalt sens social.

Statul nostru este azi membru al uriașei familii internaționaliste a țărilor sistemului socialist mondial, bucurîndu-se de un trainic prestigiu internațional.

Izbînzile poporului nostru sînt izbînzile partidului, sînt rodul politicii înțelepte a acestuia, politică care, pornind de la interesele poporului, de la cerințele dezvoltării noastre sociale, aplică creator la specificul țării noastre adevărurile universale valabile ale marxism-leninismului, experiența istorică a P.C.U.S., a Uniunii Sovietice, țara care a deschis omenirii calea fericirii pe Pămînt și care îi deschide acum, prin înfăptuirea zborului cosmic al omului, calea dezlegării celor mai nepătrunse taine ale Universului.

*

La fel ca și pentru întregul popor muncitor, aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului constituie o mare sărbătoare și pentru presa noastră comunistă.

Apărută în focul bătăliilor de însemnătate istorică pe care le dădea poporul muncitor condus de partid împotriva burgheziei și moșierimii, presa comunistă a trebuit să înfrunte cele mai mari greutăți: sfîrtecarea de către cenzură a articolelor, confiscarea tirajelor, suspendarea sau interzicerea ziarelor, arestarea celor care redactau, tipăreau sau citeau cuvîntul scris al partidului. Cîți publiciști patrioți nu și-au măcinat sănătatea în temnițele reci și întunecoase ale regimului burghezo-moșieresc! Timp de decenii, ziarele comuniste, ziarele partidului clasei muncitoare, erau tipărite și răspîndite pe ascuns, de multe ori cu riscul libertății și chiar al vieții.

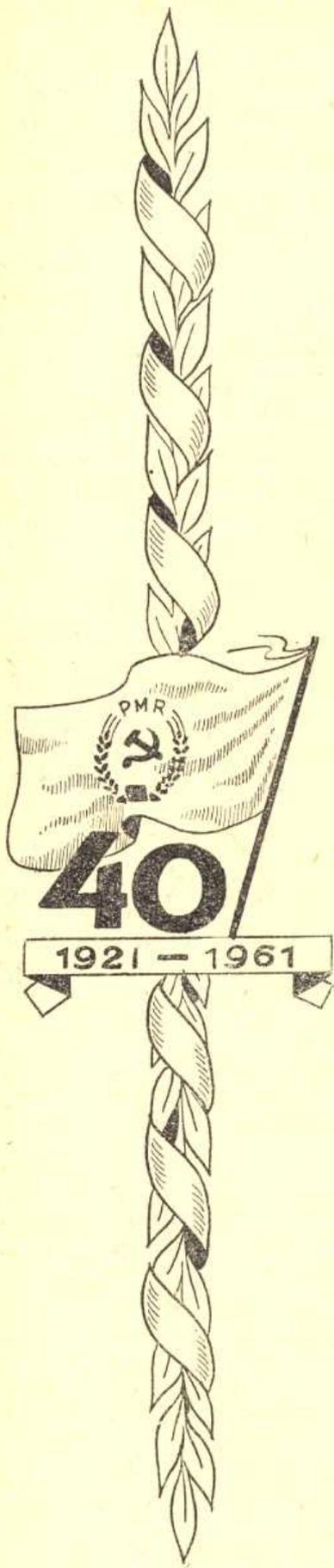
În ciuda tuturor greutăților, presa comunistă din România, în frunte cu „Știința”, preluînd și dezvoltînd tradițiile nobile ale presei muncitorești, urmînd exemplul minunat al presei sovietice, s-a dovedit a fi arma cea mai ascuțită a partidului, luptătoare neînfricată împotriva exploatării, pentru înfăptuirea năzuinței celei mai fierbinți a oamenilor muncii: socialismul și comunismul.

În anii puterii populare prefaceri profunde s-au înfăptuit și în domeniul presei. Presa comunistă a devenit o puternică forță activă în promovarea și înfăptuirea politicii partidului de construire a socialismului, unul din mijloacele principale prin care avangarda clasei muncitoare își exercită rolul de conducător, mobilizator și organizator al celor ce muncesc. Ea mobilizează masele în sprijinul acțiunilor inițiate de partid, la rezolvarea celor mai arzătoare probleme ce ne stau în față, răspîndește experiența înaintată, critică fenomenele negative — într-un cuvînt se află în prima linie a luptei pentru desăvîrșirea construirii socialismului, bucurîndu-se pe bună dreptate de stima și dragostea întregului popor muncitor.

O simplă trecere în revistă a unor numere de acum cîțiva ani a multora din ziarele noastre și compararea lor cu cele de azi — deși există diferențe de la o publicație la alta — pune în evidență faptul că rolul social, însemnătatea în viața poporului, eficacitatea presei au crescut mult, conținutul ei de idei este tot mai bogat, iar nivelul publicistic din ce în ce mai ridicat.

*

În centrul atenției partidului, deci și al presei, stau problemele economice. Planul de 6 ani și schița planului de perspectivă de 15 ani — acest măreț program de dezvoltare a economiei naționale elaborat de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român — a găsit un larg răsădit și în presă, care contribuie cu spirit de răspundere la lupta întregului popor pentru traducerea lui în viață. Presa dezbate cu competență, profund și multilateral, problemele dezvoltării economice ale țării — industrializarea socialistă, transformarea socialistă a agriculturii, problemele revoluției culturale.

În anii socialismului pentru poporul nostru a devenit o tradiție să întîmpine marile sale sărbători desfășurînd larg întrecerea socialistă, intensificînd activitatea sa politică și obștească. În aceste zile efortul principal este îndreptat spre ridicarea calității produselor — sarcină pusă de recente Directive ale C.C. al P.M.R.

Paginile ziarelor oglindesc pe larg întrecerea socialistă ce se desfășoară cu mare însuflețire în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului.

Tribună a experienței înaintate dobîndite de oamenii muncii, presa caută să dea un tablou cît mai viu, cît mai pasionant al întrecerii, să prezinte în mod cît mai interesant, reliefat, inițiativele și eforturile creatoare ale muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor pentru îndeplinirea angajamentelor luate. Călăuzindu-se după principiul că tot mai mult contează nu numai dacă ai construit, ci cum, cu ce cheltuieți și la ce nivel tehnic; nu doar cît ai produs ci la ce preț de cost și de ce calitate; presa noastră își concentrează tot mai mult atenția asupra aspectelor calitative ale activității economice, străduindu-se să îndeplinească porunca leninistă: „Mai aproape de viață. Mai multă atenție pentru modul cum masa muncitorească și țărănească construiește...”

Vastul domeniu al activității economice este un izvor nesecat de inspirație pentru gazetarul comunist. Suita de articole apărute în „Scînteia” în sprijinul progresului tehnic al industriei; paginile despre calitatea produselor din același ziar ca și din „Munca”; răspîndirea de către „Scînteia” a unor inițiative și practici deosebit de valoroase în lupta pentru o calitate superioară ca de pildă acelea ale strungarilor de la uzinele „23 August”; răspîndirea pe scară națională a practicii preluării conducerii de către muncitori fruntași a unor brigăzi rămase în urmă; „masa rotundă” a porumbului organizată de „Scînteia tineretului”; popularizarea de către „Steagul roșu” a experienței bune în munca de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective; campania ziarului „Dobrogea nouă” pe tema „Și satul la nivelul centrului de comună” — iată numai cîteva din acțiunile din ultimul timp ale presei noastre menite să popularizeze nenumăratele forme de manifestare a activității creatoare a maselor în lupta pentru transpunerea în viață a politicii partidului.

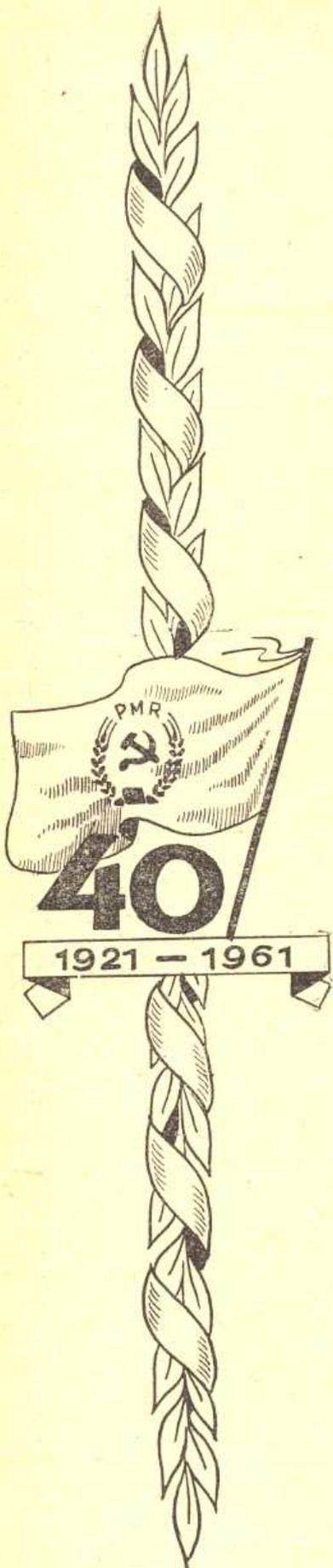
Stînd ferm pe pozițiile principiale ale marxism-leninismului, presa aduce o contribuție însemnată în domeniul ideologic, militînd pentru o legare cît mai strînsă a propagandei ideilor marxist-leniniste de realitățile noastre, de practica construcției socialismului, combătînd cu intransigență orice manifestări ale ideologiei burgheze, demascînd teoriile putrede ale apologeților capitalismului, acordînd o atenție mereu sporită educării maselor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar.

Gama de preocupări a presei și orizontul ei sînt tot mai largi. Grijă „Scînteii” și „Romîniei libere” pentru tratarea problemelor privind satisfacerea tot mai largă și în cît mai bune condițiuni a cerințelor materiale și culturale de zi cu zi ale oamenilor; abordarea cu curaj de către „Scînteia tineretului” și de către alte publicații a problemelor ce le ridică educarea morală, cetățenească, a maselor, relațiile noi, în spirit comunist, dintre om și colectivitate — demonstrează largirea considerabilă a unghiului problemelor abordate în paginile ziarelor noastre.

Cu toate acestea, bogăția multilaterală a vieții politice, economice și culturale a poporului nostru nu-și găsește încă o suficientă oglindire în toate ziarele. Numeroase aspecte, în special ale educării celor ce muncesc, ale atitudinii față de muncă și față de bunul obștesc, activitatea unor organe de stat precum și a unor organizații economice în vederea rezolvării cerințelor oamenilor muncii, sînt încă insuficient tratate în paginile ziarelor. De asemenea se impune o luptă mai fermă, mai hotărîtă împotriva articolelor neinteresante, plate, cenușii, se impune declararea unui adevărat „război” titlurilor și clișeelelor inexprsive, nemobilizatoare. Progresele făcute în ultimul timp de către „Scînteia tineretului” în privința sporirii combativității în abordarea unor probleme ale politicii interne și internaționale sînt merituoase și pot fi luate în considerare și de alte ziare.

Presa noastră este totodată un factor activ al politicii externe a partidului și guvernului, un promotor consecvent al principiilor coexistenței pașnice, al inițiativelor menite să îmbunătățească relațiile între state. Popularizînd și răspîndind ideile și tezele istoricelor documente ale Consfătuirii din noiembrie 1960 a reprezentanților partidului comunist și muncitorești, presa comunistă din țara noastră arată cu vigoare sporită, în forme interesante, schimbările mari petrecute în lume în favoarea forțelor socialismului și păcii, se străduiește să înfățișeze mai viu, mai documentat, mai convingător superioritatea socialismului asupra capitalismului. Lămurirea aprofundată, operativă, a problemelor internaționale, demascarea acțiunilor agresive ale imperialismului, sprijinirea luptei popoarelor pentru lichidarea odiosului sistem colonial, pentru dezarmarea generală și totală, popularizarea și susținerea propunerilor țării noastre, ale U.R.S.S. și ale celorlalte țări socialiste pentru destinderea în viața internațională, pentru întărirea păcii, toate acestea stau în centrul atenției presei.

Partidul pune cu toată tăria în fața presei sarcina ridicării continue a nivelului publicistic al ziarelor și revistelor. Partidul arată în permanență gazetarilor că legătura indisolubilă între mijloacele de expresie și conținutul bogat în idei, fapte interesante, figuri caracteristice de oameni înaintați — tratate de pe poziția unui înalt spirit partinic, este condiția esențială a unei publicistici combative, cu un profund caracter popular. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia: „Presa noastră trebuie să publice articole cu un conținut bogat... să aleagă din diversitatea problemelor ceea ce este esențial, ceea ce e nou, important, semnificativ... Articolele să fie scrise într-un limbaj clar, simplu, pe înțelesul maselor...”

Cititorii au observat cu bucurie că în ultimii ani nivelul publicistic al presei noastre a crescut. Faptul că presa a devenit mai populară, mai influentă, mai iubită de mase se datorește tocmai orientării juste date de către partid în sensul îmbunătățirii formei publicistice pe baza aprofundării și lărgirii tematicii ziarelor. Redacțiile au în acest sens o experiență valoroasă care, dezvoltată și răspândită, poate duce la obținerea unor noi succese. În acest sens folosirea unei mai mari varietăți de genuri gazetărești, o mai justă întrebuintare a acestor genuri se impune cu acuitate. Avansul luat de reportaj atât în presa cotidiană cât și cea literară trebuie însoțit de o atenție mereu sporită acordată și altor genuri publicistice ca foiletonul satiric, notele și în special articolul publicistic, comentariul politic, economic, educativ, cultural, considerat pe bună dreptate ca gen ziaristic conducător în publicistică.

Aceeași atenție trebuie acordată și așa-ziselor lucruri „mărunte” cu largă circulație în alcătuirea ziarelor, începând cu informația și fotoinformația și terminând cu explicațiile la clișee, titlurile. Același spirit de răspundere, talent, just, aceeași pasiune trebuie manifestate față de întregul material ce alcătuiește un ziar.

Tot ceea ce apare într-un ziar poate și trebuie să fie realizat la un înalt nivel publicistic. Publicistica presupune bogăție și varietate de idei, fapte interesante, tratate interesant. Floricelele de stil nu pot da valoare unui articol dacă conținutul său de idei este sărac și dacă faptele pe care le descrie sînt minore; după cum un conținut de idei bogat, fapte majore îmbrăcate într-o haină stilistică strimță, ponosită, prost croită, nu trezesc interesul cititorului, pierd foarte mult din valoarea lor inițială.

Experiența presei noastre, uriașa experiență a presei sovietice de la care învățăm neconținut, demonstrează că cheia succesului ridicării nivelului ziarelor atît din punct de vedere al conținutului cît și din punct de vedere publicistic, depinde de legătura strînsă cu masele de oameni ai muncii, de atragerea în jurul ziarelor a unui larg activ de autori externi, de colaboratori. Ziarele noastre au strîns legături cu mase foarte largi, primesc zilnic mii de scrisori, publică în coloanele lor articole ale muncitorilor, țărănilor muncitori, intelectualilor. Toate acestea constituie pentru ziare un adevărat sistem nervos care le dă vigoare, forță și combativitate, le transformă în adevărate posturi înaintate ale lup-tei maselor.

*

Izvorul de forță al presei din Republica Populară Romînă constă în conducerea ei de către partid, în spiritul ei partinic, în fidelitatea față de marxism-leninism, în devotamentul neșărmurit față de interesele poporului, în legătura ei strînsă, indestructibilă, cu poporul muncitor.

Partidul nostru, Comitetul său Central dau o înaltă apreciere muncii nobile a ziariștilor, care joacă un rol important în opera istorică de construire a socialismului, de educare a omului nou, în lupta pentru pace.

Sub conducerea încercată a partidului, presa noastră s-a dezvoltat și se dezvoltă neconținut, își îmbogățește conținutul și își ridică nivelul publicistic. Partidul nostru înarmează presa, pe gazetari, cu înțelegerea clară a noilor sarcini ce le revin în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. Documentele celui de-al III-lea Congres al partidului sînt, în acest sens, farul nostru călăuzitor. Ziariștii comuniști sînt ferm hotărîți să nu-și precupețească eforturile în lupta pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de partid, pentru a răspunde încrederii ce le-o acordă partidul, prin muncă neobosită, pentru ca presa noastră să fie o armă tot mai puternică a avangăzii revoluționare a clasei muncitoare. Ei sînt hotărîți să ducă mai departe tradițiile presei comuniste ilegale, steagul măreț al adevărului, al slujirii devotate a celor ce muncesc, steag sub care militează presa comunistă de pretutindeni.

Drumul parcurs în patru decenii de luptă glorioasă de către partidul nostru este și drumul presei noastre comuniste.

Pe acest drum, presa noastră pășește cu hotărîre înaintea, văzînd în Partidul Muncitoresc Romîn, la fel ca toți oamenii muncii, călăuza sa sigură, conducătorul său ferm și încercat, iar în politica partidului, programul său luminos.

PRESA — UN PUTERNIC SPRIJIN ÎN DEZVOLTAREA INDUSTRIEI METALURGICE ȘI CONSTRUCTOARE DE MAȘINI

Ing. C. TUZU

Ministrul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini

PROGRAMUL desăvârșirii construcției socialismului în țara noastră, elaborat de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., stabilește sarcinile importante ale dezvoltării forțelor de producție în economia națională, pe baza introducerii tehnicii noi, și prezintă clar perspectivele luminoase ce se deschid poporului nostru muncitor, care prin muncă entuziastă asigură înflorirea economică și culturală rapidă continuă a țării noastre.

Planul șesenal de dezvoltare a economiei naționale — în care se oglindește politica de industrializare socialistă a țării promovată cu hotărîre de partid — prevede creșterea producției industriale în 1965 de 2,1 ori față de anul 1959, iar producția industriei mijloacelor de producție se prevede să crească în aceeași perioadă de 2,2 ori.

Dezvoltarea cea mai puternică s-a stabilit să se realizeze în principalele ramuri ale industriei grele. Astfel, în 1965 se prevede creșterea producției față de anul 1959, la energie electrică și termică de 3,3 ori, la oțel de 2,3 ori, la extracția de minereuri și metalurgia feroasă de 2,2 ori, în construcția de mașini de 2,2 ori. Noi întreprinderi, centrale electrice, combinate chimice vor îmbogăți peisajul industrial al țării. Noul centru siderurgic de la Galați va spori considerabil resursele de metal necesar dezvoltării tuturor ramurilor economiei naționale la nivelul cerut de obiectivele desăvârșirii construcției socialiste.

Un factor principal în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului este progresul tehnic. Planul de 6 ani prevede extinderea mecanizării și automatizării proceselor de producție, reutilizarea întreprinderilor existente și înzestrarea noilor întreprinderi cu utilaje și agregate la nivelul celor mai noi realizări ale tehnicii, aplicarea în producție în măsură tot mai largă a procedeelor tehnologice moderne.

Aceste creșteri, ca și întregul complex de măsuri cuprinse în Hotărîrile Partidului și Guvernului cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției, sînt dovezi grăitoare despre rolul și importanța ce se acordă în politica noastră economică dezvoltării industriei grele — și, în primul rînd, industriei metalurgice și constructoare de mașini — care constituie baza înzestrării tuturor ramurilor economiei naționale cu tehnica modernă.

Traducerea în viață a mărețului program de înflorire economică și culturală a țării este asigurată prin activitatea vie, creatoare, a maselor de oameni ai muncii, care vîd ogîndite în politica partidului propriile lor țeluri. Ca o dovadă grăitoare a marii însuflețiri cu care oamenii muncii răspund chemărilor partidului este întrecerea socialistă ce se desfășoară în toate ramurile economiei naționale în cinstea aniversării a

40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. Muncitorii, tehnicienii și inginerii din fiecare întreprindere, dînd dovadă de un înalt spirit patriotic, și-au luat numeroase angajamente pentru punerea în valoare a bogatelor rezerve ale economiei naționale, pentru creșterea producției și productivității muncii, îmbunătățirea calității produselor, deplina folosire a mașinilor și utilajelor, cheltuirea cu spirit gospodăresc a mijloacelor financiare. Aplicarea măsurilor stabilite de conducerea ministerului și comitetului central al uniunii sindicatelor de ramură, acțiunile în colaborare ale organelor administrative și sindicale vor contribui la desfășurarea în cît mai bune condițiuni a întrecerii socialiste pentru obținerea unor produse de calitate superioară în industria noastră metalurgică și constructoare de mașini.

În centrul întrecerii socialiste se află lupta pentru o calitate superioară a produselor. Entuziasmul care a cuprins masele, temeinicia cu care s-au luat și se aplică în viață angajamentele, reprezintă garanții ale succesului în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor puse în față de partid.

*

Un sprijin important în organizarea și mobilizarea largă a maselor de oameni ai muncii, pentru îndeplinirea Directivelor partidului, îl are presa noastră, care îndeplinește cu cinste rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv în opera de desăvârșire a construcției socialismului în țara noastră.

Rolul important care revine presei în explicarea și îndeplinirea sarcinilor dezvoltării tuturor ramurilor economiei naționale, pe baza ridicării nivelului tehnic al producției, a fost clar arătat în Raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. în care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat că: „Propaganda și agitația, presa și radioul trebuie să-și concentreze eforturile pentru ca prevederile planului de 6 ani, atît cele generale, cît și cele privind fiecare ramură și fiecare colectiv, să devină temeinic cunoscute de oamenii muncii, să mobilizeze cele mai largi mase la îndeplinirea sarcinilor economice; ele trebuie să militeze pentru extinderea a tot ce este înaintat și valoros în experiența participanților la întrecerea socialistă și a unităților fruntașe, să combată rutina și indolența care împiedică răspîndirea noului“.

Aceste indicații prețioase constituie un îndreptar pentru toți lucrătorii din presă care, în tot mai mare măsură, prin materialele publicate sprijină creșterea și perfecționarea rapidă a producției și prezintă sugestiv, pe înțelesul maselor largi de oameni ai muncii, perspectivele mobilizatoare ale dezvoltării economiei noastre socialiste.

Muncitorii, tehnicienii, inginerii, economiștii din industria metalurgică și a construcțiilor de mașini, simt în permanență acest sprijin și se străduiesc, la rândul lor, să răspundă prin fapte problemelor ridicate în presă. Astfel, în acțiunea de popularizare a perspectivelor mărețe ce se deschid dezvoltării industriei grele — „Știința“, „Lupta de clasă“, „România liberă“, „Munca“ și alte ziare și reviste au publicat articole cu un bogat conținut de idei în care s-a prezentat sugestiv importanța progreselor ce se vor realiza prin îndeplinirea obiectivelor trasate de Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. Încă din perioada de elaborare, dezbateri și popularizare a planului de 6 ani, lucrătorii din industria grea au simțit sprijinul efectiv al presei, au luat cunoștință de importante sarcini ce le revin pentru creșterea și perfecționarea necontenită a producției, ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost, prin mobilizarea rezervelor interne, pe baza organizării superioare a producției, a însușirii și aplicării cuceririlor înaintate ale științei și tehnicii contemporane.

Publicând articole de analiză tehnico-economică, comentarii, reportaje, foiletoane, știri și informații documentate, ziarele centrale, presa locală, periodică și de specialitate, au contribuit activ la popularizarea sarcinilor și realizărilor obținute în industria grea, la generalizarea experienței pozitive, la mobilizarea oamenilor muncii pentru îndeplinirea celor mai importante și actuale sarcini. De pildă, studiul căilor de reducere a consumului de metal prin reducerea adăsurilor de prelucrare, făcută sub forma interesantă și mobilizatoare a „procesului milimetrilor“, a contribuit la descoperirea și folosirea unor importante rezerve de reducere a prețului de cost și de ridicare a productivității muncii în toate întreprinderile M.M.C.M.

În presa noastră au fost publicate numeroase materiale mobilizatoare ca, de pildă, reportajele: „Temelii de oțel viitorului“ de V. Nicorovici și „Lumină — Căldură — Putere“ de Sergiu Fărcășan, ambele publicate de „Știința“, sau „Tinerețea Hunedoarei“ apărut în ziarul „România liberă“. Aceste materiale au pornit de la marile succese obținute, au sesizat tendințele principale ale dezvoltării unor ramuri industriale de cea mai mare importanță și au prezentat într-o formă atrăgătoare, convingătoare, viitorul siderurgiei românești și al electrificării, care merge necontenit cu un pas înaintea industrializării socialiste.

Ideile de fond ce le conțin asemenea articole, în care faptele și cifrele sînt analizate și generalizate, sînt urmărite cu mare interes de către cititori, deoarece îi ajută să înțeleagă mai bine linia partidului și-i mobilizează la îndeplinirea ei. Tot pe această linie este demn de menționat articolul „Plan personal de măsuri pentru îmbunătățirea calității produselor“ publicat de ziarul „Munca“. Articolul înfățișează în mod concret inițiativele unor strungari de la secția motoare a uzinelor „23 August“ din Capitală, reușind să contribuie la generalizarea unor prețioase metode de muncă.

În materie de publicistică, desigur, nu se pot oferi rețete, însă fiecare gazetar știe că reportajul, articolul de analiză sau foiletonul, trebuie să servească educării și mobilizării oamenilor muncii, să illustreze procesul dezvoltării economice, să generalizeze experiența pozitivă și să contribuie la stîrpirea din rădăcini a deficiențelor care mai există. De aceea gazetarul este dator să cunoască legile obiective ale societății socialiste, tendințele și ritmul dezvoltării economiei naționale, fenomenele economice ce se petrec în

întreprinderi, să cunoască în mod concret sarcinile actuale și de perspectivă în sectoarele în care el activează.

*

Planul de Stat pe anul 1961 prevede concentrarea eforturilor pentru continuarea în ritm susținut a industrializării socialiste, bazată pe dezvoltarea cu prioritate a industriei grele, producătoare de mijloace de producție.

Industria primește în anul 1961, din totalul investițiilor, cu 26% mai mult decît în anul 1960, adică 15,6 miliarde lei. Din acestea, peste 24% revin dezvoltării industriei metalurgice și construcțiilor de mașini.

Punerea în funcțiune a unor noi capacități de producție, îmbunătățirea folosirii celor existente și ridicarea productivității muncii vor asigura o creștere și perfecționare rapidă a producției.

În anul 1961, dezvoltarea în continuare a bazei de materii prime a siderurgiei se va asigura prin creșterea producției de minereu de fier cu 20% și a celei de cocs cu 22%.

Paralel cu aceasta, s-au analizat și stabilit măsuri pentru îmbunătățirea colectării și preparării fierului vechi, atît de necesar siderurgiei în plină dezvoltare. S-a intensificat preocuparea pentru accelerarea întocmirii formelor de casare a utilajelor și instalațiilor nefolosite, pentru îmbunătățirea aprovizionării cu fier vechi a oțelăriilor.

Dezvoltarea și îmbunătățirea acțiunii de colectare a fierului vechi este de mare importanță pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor mari ce revin industriei siderurgice.

Presa noastră s-a preocupat și se preocupă necontenit de impulsivarea acțiunii de colectare a fierului vechi. De pildă, în ziarul „Știința“ (nr. 4997) a fost publicat un articol de fond intitulat „Mai mult fier vechi oțelăriilor“, în care s-a analizat cu combativitate modul cum este organizată aprovizionarea oțelăriilor cu fier vechi. Articolul demonstrează clar cititorului ce înseamnă a aduna cu grijă fiecare bucăciță de fier vechi și a o preda unităților ICM. Acest articol a fost însoțit de un desen sugestiv care atrăgea atenția că: cu 1.000 kg fier vechi se poate obține o cantitate de oțel din care se produce fier beton pentru două apartamente, sau 500 cuțite de pluguri, sau 100 butelii de aragaz sau 80 de biciclete.

Dacă articolul s-ar fi rezumat numai la aceasta, desigur că nu ar fi avut prea mare eficacitate. El însă evidențiază unele întreprinderi care și-au îndeplinit obligațiile lor în legătură cu livrarea fierului vechi și critica cu ascutime deficiențele existente în alte întreprinderi.

Ziarul „Știința“ a urmărit eficiența articolului publicat, iar în nr. 5036, sub titlul „Pe urmele articolelor publicate“, și-a informat cititorii despre răspunsurile întreprinderilor criticate și măsurile luate pentru organizarea în condiții mereu mai bune a aprovizionării oțelăriilor noastre cu fier vechi.

Mai mult, față de răspunsul nesatisfăcător al Comisiei centrale de casare a Direcției generale S.M.T. și Trustului centrelor mecanice din Departamentul Agriculturii, ziarul a inserat următoarea notă: „Redacția n-a reușit să cunoască din acest răspuns cauzele care au determinat tărăgănarea rezolvării actelor de casare și ce măsuri înțelege să ia comisia centrală de casare ca astfel de întirzieri să nu mai aibă loc în viitor“. Și, bineînțeles, că a urmat un nou răspuns, de această dată mai clar și substanțial.

Ne-am oprit mai mult asupra acestui articol de fond nu numai pentru că acțiunea de stringere a fierului vechi este o problemă deosebit de importantă, dar și pentru a demonstra ce înseamnă, după părerea noastră, o publicistică ofensivă și eficientă, de un real ajutor pentru întreprinderi, pentru organele de partid și de stat. Aceasta cu atât mai mult cu cât, față de importanța ce o are colectarea fierului vechi, mai sînt organe de presă care ar putea da un sprijin mai larg, să publice permanent informații, reportaje, analize critice, propuneri etc., care să dea și mai mare avînt acțiunii patriotice de masă pentru colectarea fierului vechi.

*

Industria metalurgică și a construcțiilor de mașini realizează an de an produse de calitate superioară, care implică aplicarea în producție a tehnicii celei mai noi.

Industria noastră siderurgică asimilează în prezent noi sortimente de oțeluri și profile, ca profile pentru mine, oțel beton cu profil periodic, oțel cu bor, oțel pentru rulmenți, sîrmă de sudură pentru încărcarea inimilor de incrușișare de cale ferată și altele.

Creșterea și perfecționarea producției siderurgice se va realiza, în cea mai mare parte, prin îmbunătățirea indicilor de utilizare a agregatelor și va asigura baza de materii prime necesare dezvoltării în ritm rapid a industriei noastre constructoare de mașini, care este ramura hotărîtoare pentru înzestrarea cu tehnica nouă a întregii economii naționale.

În industria constructoare de mașini se lărgeste sortimentul prin introducerea în fabricație a unor noi tipuri de motoare Diesel, mașini-unelte, utilaj minier și petrolier, utilaj pentru construcții și industria materialelor de construcții, utilaj pentru industria chimică, hîrtiei și celulozei, utilaj pentru industria ușoară și alimentară etc.

De asemenea, se aplică măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea calității mașinilor și utilajelor fabricate și realizarea unor performanțe și caracteristici la nivelul celor mai perfecționate produse similare de pe piața mondială.

Atenția întregii noastre prese trebuie să fie mereu concentrată tocmai în direcția sprijinirii măsurilor necesare pentru ridicarea nivelului tehnic al producției și îmbunătățirea calității produselor. În Raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat că „De calitatea mașinilor, utilajelor și instalațiilor depinde în cea mai mare măsură nivelul tehnic al proceselor de fabricație în întreprinderile noi și în cele care vor fi reutilitate și modernizate“.

Realizarea unor produse de calitate superioară în industria metalurgică și constructoare de mașini contribuie nu numai la ridicarea nivelului tehnic al producției în economia națională, ci și la lărgirea schimburilor economice internaționale, la îmbunătățirea continuă a structurii comerțului nostru exterior, îndeosebi prin creșterea exportului de mașini și utilaje. În anul 1961, de pildă, exportul nostru de mașini și utilaje va crește față de 1960 cu 31%.

De aceea, întreprinderile care se preocupă de lărgirea sortimentelor mărfurilor destinate exportului așteaptă un ajutor mai puternic din partea presei și îndeosebi a publicațiilor social-politice și de specialitate, precum și a celor editate de Ministerul Comerțului, care au o mai largă difuzare în străinătate!

Uneori, materiale legate de progresul tehnic, publicate în presă, au avut un caracter prea general, nu s-au bazat pe o documentare temeinică care să conducă la o informare tehnico-științifică eficientă. O asemenea lipsă rezultă în bună parte din cauza felului greoi în care unii lucrători din presă colaborează cu organele tehnico-economice de specialitate din cadrul ministerului nostru. În unele cazuri s-au publicat chiar materiale care conțineau date lipsite de interes sau eronate, ceea ce arată necesitatea unei mai bune informări, a documentării atente și perseverente. Colaborînd cu organele competente din minister, autorii acestor materiale, puține la număr, ar fi aflat o serie de probleme și date prețioase. Pentru a contribui la o mai temeinică documentare a materialelor publicate, este necesar ca în cadrul ministerului să se îmbunătățească organizarea activității de documentare și studii, de sinteză și analize tehnico-economice, care să se desfășoare de un nucleu dezvoltat corespunzător, pentru a putea să se cerceteze și să se elaboreze materiale de ansamblu, de sintetizare a experienței ce se acumulează în industria metalurgică și constructoare de mașini.

Considerăm că prin aceasta s-ar realiza și îmbunătățirea informării tehnico-științifice a cadrelor tehnico-economice și a lucrătorilor din presă.

*

Ridicarea nivelului tehnic al producției se realizează prin traducerea în viață a unor măsuri tehnice și organizatorice care cuprind concepția constructivă, execuția și controlul produselor pe toate treptele de fabricație.

Astfel, se întărește neconținut activitatea de cercetări și proiectări, se dezvoltă rețeaua de laboratoare uzinale și a standurilor de probă, a atelierelor de prototipuri și a secțiilor de sculării, încadrate cu muncitori și personal tehnic de înaltă calificare.

În cadrul M.M.C.M., al institutelor de proiectare și al întreprinderilor, s-a intensificat preocuparea pentru alegerea cit mai judicioasă a produselor ce se introduc în fabricație, prin întocmirea de studii tehnico-economice comparative, aprofundate, cu privire la caracteristicile tehnice, calitatea și economicitatea fabricației.

De asemenea, pe linia dezvoltării continue a profilării și specializării întreprinderilor — care reprezintă un rezultat și o condiție a progresului tehnic rapid — M.M.C.M. studiază și aplică măsuri pentru reactualizarea profilului de durată al întreprinderilor pe un nomenclator de produse mai restrîns, bazat pe concentrarea produselor similare sau de același gen și lărgirea cooperării între întreprinderile specializate.

Analizînd multilateral măsurile de dezvoltare și îmbunătățire a profilării, specializării și cooperării în producție, presa noastră va contribui la crearea celor mai bune condiții pentru accelerarea progresului tehnic și economic în industria constructoare de mașini.

În această direcție se cer articole care să demonstreze clar cum procesul de profilare, specializare și cooperare contribuie la reducerea cheltuielilor sociale de producție, la creșterea și perfecționarea producției.

Fără îndoială că nu este atât de ușor să infățișezi într-un reportaj sau articol problemele specializării care îmbracă multe aspecte, cer competență tehnico-economică, cunoașterea temeinică a realităților

de pe teren. De exemplu, să ne referim la o temă importantă: Cum lărgirea sortimentului de produse în toate ramurile industriei necesită în același timp o intensă acțiune de tipizare a produselor.

La prima vedere, tema este aridă și nu spune mult. Asemenea articole însă sînt foarte necesare. Ține de capacitatea politică și de iscusința ziaristului găsierea și folosirea acelor date și fapte care să dea culoare și greutate materialului publicistic, adică să fie capabile să dezvăluie cu claritate importanța tipizării în accelerarea progresului tehnic, în creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost.

Nu-i mai puțin adevărat că în această acțiune de tipizare trebuie vegheat la perspectivele de dezvoltare a tehnicii. Este evident că noțiunea tehnica nouă este o noțiune dinamică. Miine, în virtutea progresului științei, tot ceea ce astăzi este tehnică nouă, poate va fi perimat.

Iată de ce e necesar să nu se rămînă numai pe terenul verificat al faptelor, ci să se întîmpine gîndirea cutezătoare, noul. Ziarul „Munca” publică pagini de știință și tehnică. Aceste pagini, deși au un caracter mai mult informativ, au un merit deosebit prin faptul că tratează într-o formă ușor accesibilă probleme ale științei și tehnicii de înalt nivel — folositele industriei noastre grele.

Preocuparea susținută pentru pregătirea cadrelor care să stăpînească și să aplice tehnica nouă este sprijinită de presa noastră prin publicarea unor materiale documentate care pot realiza o informare tehnico-științifică operativă, analizează măsurile necesare pentru continua ridicare a calificării profesionale la nivelul cerințelor progresului tehnic rapid și contribuie la lichidarea rămîinerilor în urmă ce frînează, întîrzie introducerea unor realizări noi ale științei și tehnicii înaintate.

În presă, însă, sînt rar abordate unele probleme ca: intensificarea acțiunii de mecanizare a proceselor de producție în turnătorii, producția automatizată în industria noastră metalurgică, folosirea calculului electronic, cercetările tehnico-științifice, economisirea științifică a metalului, lupta împotriva „îmbătrînirii” mașinilor, răspîndirea în construcția de mașini a maselor plastice ca înlocuitori, aducerea în circuitul economic a importante valori materiale imobilizate în stocuri supranormative, activitatea organelor de standardizare etc.

Popularizarea frunțașilor în producție, a metodelor perfecționate de lucru, informarea operativă asupra celor mai noi realizări din știința și tehnica modernă au o mare importanță pentru accelerarea progresului tehnic și economic în toate ramurile economiei naționale.

În Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției s-a arătat că „Propaganda tehnico-științifică și sistemul de informare asupra realizărilor tehnico-științifice din țară și străinătate nu sînt organizate la nivelul actual cerut de introducerea tehnicii noi în toate ramurile economiei naționale. Întreprinderile folosesc prea puțin documentarea tehnică. Unele reviste științifice și tehnice se ocupă prea puțin de problemele actuale ale progresului tehnic, dau puține soluții practice și în mică măsură fac cunoscute rea-

lizările noi în știință și tehnică”. Îmbunătățirea documentării și informării tehnico-științifice este necesar să fie permanent sprijinită de presa noastră și de revistele de specialitate.

*

Desfășurarea activității economice și de producție la un nivel tot mai înalt constituie rezultatul muncii creatoare, entuziaste, a colectivelor de muncitori, tehnicieni, ingineri și economiști din întreprinderi, institute și ministere, a căror mobilizare și îndrumare sistematică este ajutată de presă.

Atragerea oamenilor muncii la organizarea și conducerea producției, îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă, aplicarea măsurilor necesare și respectarea tuturor normelor de protecție și tehnica securității muncii preocupă sistematic organele noastre administrative și sindicale îndrumate și conduse de organele de partid. Dezvoltarea întrecerii socialiste și a mișcării de inovații și raționalizări constituie factori importanți în accelerarea progresului tehnic și economic, în obținerea unor produse de calitate superioară cu un preț de cost redus.

Politica economică profund științifică a partidului și guvernului nostru activează în permanență spiritul creator al maselor și generează noi aspecte care se cer cunoscute, studiate, tratate cu competență.

De aceea, relațiile zilnice ale presei despre industria metalurgică și constructoare de mașini, analizele critice prin care sînt semnalate unele lipsuri ce apar în activitatea unor întreprinderi, institute, direcții generale și direcții din cadrul Ministerului Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini sînt studiate cu atenție de toate cadrele de conducere și se iau în mod organizat măsuri pentru soluționarea problemelor ce se pun. Aceasta reprezintă numai una din căile de folosire în cadrul M.M.C.M. a sprijinului puternic și multilateral pe care îl acordă presa dezvoltării industriei metalurgice și constructoare de mașini.

Sîntem convinși că îmbunătățirea continuă a activității de producție și economice, accelerarea progresului tehnic vor fi puternic ajutate de presă prin publicarea unor materiale tot mai interesante, care să lărgescă orizontul de cunoștințe tehnico-economice, să sugereze idei pentru modernizări, inovații, raționalizări și alte perfecționări, să cultive și să stimuleze pasiunea pentru tehnica nouă și cercetarea științifică în special a cadrelor tinere, să impulsioneze dezvoltarea întrecerii socialiste pentru îndeplinirea planului de stat la toți indicii, să însuflească încredere și mîndrie patriotică fiecărui om al muncii pentru realizările industriei noastre metalurgice și constructoare de mașini în plină dezvoltare.

Creșterea eficienței presei în domeniul economic, realizată prin munca pasionată și plină de inițiativă a lucrătorilor din presă, va reprezenta o mărire și întărire a sprijinului acordat de presă dezvoltării industriei noastre grele, care este baza ridicării pe o treaptă superioară a economiei naționale, pentru înflorirea continuă a țării noastre și făurirea unui nivel de civilizație și cultură tot mai înalt poporului muncitor.

ZIARUL — PURTĂTOR AL FLACĂRII LA CARE SE CĂLESC CONȘTIINȚELE...

CONST. ANTIP

„Rog și intervin cu respect...” așa se intitulează un interesant articol publicistic semnat de Ion Brad, la sfârșitul lui ianuarie, în „Scînteia tineretului”. Această formulă, oarecum naivă dacă este judecată doar în litera ei, emoționantă însă prin sinceritate și semnificație, este desprinsă din una dintre cele 7.000 de scrisori sosite pînă atunci la organele de partid și cele de U.T.M. din Galați, la direcția Combinatului siderurgic și mai ales la întreprinderea însărcinată cu construcția acestui mare obiectiv industrial al planului nostru de șase ani. „Subsemnata Brehai N. Dochița, din satul Lungești, regiunea Galați — se spune în scrisoarea amintită — rog și intervin cu respect la dumneavoastră a mă înscrie la Combinatul siderurgic din orașul Galați...” Această scrisoare și celelalte 6.999 (și cite poate de atunci!) ca și numeroasele manifestări ce au loc zilnic de-a

lungul și de-a latul țării ne dezvăluie în toată frumusețea și plenitudinea ei dăruirea cu care oamenii muncii slujesc cauza scumpă a desăvîrșirii construcției socialismului. Ea ne vorbește despre noua conștiință, care a devenit preponderentă în patria noastră, despre nobilele trăsături ce caracterizează fizionomia morală a omului nou, membru demn al societății socialiste.

Dezvoltarea conștiinței socialiste și a noilor trăsături ale oamenilor stă în centrul preocupărilor partidului nostru, pentru că, așa cum sublinia Congresul al III-lea al P.M.R., „viața a demonstrat ce forță reprezintă conștiința tot mai înaltă a oamenilor muncii, identificarea lor cu interesele generale, încrederea lor în viitor, hotărîrea lor de a-și aduce contribuția la victoria deplină a socialismului”.

Generate de noile relații de producție statornicite pe cale revoluționară în țara noastră, de transformările social-economice petrecute în anii puterii populare, calitățile spirituale ale omului epocii socialiste — conștiința, morala, comportarea sa — reflectă, la rîndul lor, relațiile sociale bazate pe desființarea proprietății private asupra mijloacelor de producție și lichidarea exploatării omului de către om. Expresia cea mai pregnantă a acestui proces dialectic o constituie noua atitudine față de muncă și față de avutul obștesc, spiritul colectivismului și al ajutorului reciproc; munca a devenit o chestiune de onoare, oamenii acționează strîns uniți, se simt răspunzători pentru tot, deoarece ei văd că sînt adevărații stăpîni ai vieții.

Noua atitudine față de muncă cu toate multiplele ei aspecte constituie, din considerentele schițate sumar mai sus, una din temele principale ale presei noastre.

Numeroase articole, reportaje, rubrici din ziarele centrale și locale

vorbesc despre caracterul nou pe care l-a căpătat munca în socialism, muncă creatoare, eliberată de exploatare, care se deosebește ca de la cer la pămînt de caracterul pe care îl are munca în capitalism, unde ea este o povară, un chin, o sclavie. Cititorul manifestă un deosebit interes pentru materialele ce se ocupă de dragostea pentru munca productivă, de frumusețea acesteia, de înaltul și mîndrul titlu de muncitor. „Meseriile de ieri și de azi” („Scînteia”, nr. 5063), în care se vorbește despre trecerea olteanului de la străvechea cobiliță la meseria de sondor sau maistru de precizie la „Electroputere”-Craiova, „Sărbătoarea intrării în uzină” („Scînteia tineretului” nr. 3621), care redă momentul emoționant al intrării unor tineri absolvenți de școală profesională în rîndurile clasei muncitoare, „Miini de aur” („Scînteia tineretului” nr. 3623), care subliniază ideea majoră că în munca brigăzii utemiste conduse de Elena Iacob nu e vorba numai de o simplă îndeplinire a obligațiilor

profesionale, ci în primul rînd și în cea mai mare măsură de pasiune, iată doar cîteva titluri din cele multe ale articolelor cu tema: frumusețea și demnitatea muncii în socialism. Dragostea și respectul față de muncă, față de meseria aleasă, sînt surprinse și în atitudinea combativă adoptată de tinerii elevi ai școlii profesionale agricole din Ungureni, regiunea Bacău, față de insultele și jignirile cuprinse într-o scrisoare anonimă ce le-a fost adresată de niște inși aflați undeva la periferia societății noastre („Scrisoare despre o anonimă”, „Scînteia tineretului”, nr. 3696). Din acest articol, ca și din altele, de exemplu „A fi lucrător în comerț” („Scînteia” nr. 5059), se degajă concluzia de mare însemnătate că în patria noastră socialistă munca este o cinste, că orice sector de activitate își are importanța și frumusețea sa.

Însemnătatea și frumusețea muncii se evidențiază și mai limpede în acele articole al căror miez îl constituie popularizarea exemplelor înaintate. Portretele eroilor muncii

socialiste și ale frunțașilor în producție, articolele și reportajele despre inițiative, despre cei care se află în primele rânduri ale luptei pentru progresul tehnic și ridicarea calității producției, prin exemple înaintate pe care le analizează și le descriu, au o puternică forță mobilizatoare și o mare valoare educativă. Ele transformă într-un bun al maselor largi o experiență deja câștigată, generează noi inițiative, mobilizează în acțiune noi rezerve de energie existente; ele sînt chemate să stimuleze în sufletul fiecărui om al muncii ambiția pozitivă de a nu fi mai prejos decît cei aflați în linia întâi. Din acest punct de vedere cîmpul pe care poate și trebuie să-l exploreze presa este deosebit de vast. Perioada campaniei pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, întrecerea socialistă în cinstea celei de-a 40-a aniversări a înființării Partidului Comunist din România, au dat naștere unui puternic avînt politic și în muncă în întreaga țară. Ca și cu alte prilejuri, întrecerea s-a dovedit o manifestare dintre cele mai concludente a rolului creației maselor populare. Așa cum subliniază articolul „Să spui cu mîndrie: «Acest lucru l-am făcut eu!»», publicat în „Scînteia“, la 4 aprilie, pe baza chemării partidului, în întreaga țară se desfășoară cu toată energia o acțiune generală pentru realizarea de produse la nivelul celor mai bune produse similare de pe piața mondială. În acest efort constructiv colectiv oamenii muncii se călesc, își împlinesc fizionomia lor de oameni ai unei epoci istorice noi. Sarcina de onoare a ziarelor și ziaristilor noștri este de a fi participanți activi la acest proces, de a analiza și generaliza tot ce este nou în efortul oamenilor spre continua lor perfecționare morală.

În focul acțiunii creatoare noțiunile de *eu* și *noi* se contopesc într-un singur tot, se dezvoltă tot mai mult spiritul colectivismului și al ajutorului reciproc tovărășesc,

care exprimă însăși esența tezei care spune că la baza educației comuniste stă munca.

Problema nu scapă preocupărilor presei, care îi consacră articole și rubrici speciale. „Om, familie, colectivitate“ și „Să discutăm despre tinerețe, educație, răspunderi“, rubrici care apar în ziarele „Drum nou“-Brașov și „Scînteia tineretului“, le consemnez tocmai pentru a marca o preocupare de ordin general a presei noastre. Eficiența articolelor publicistice care abordează raportul individ-colectivitate ne-o demonstrează în mod elocvent materialul „Cînd își va răscumpăra Vasile Găman greșeala?“, apărut în „Scînteia“ la 10 februarie 1960. Ne amintim cu toții de acest interesant articol care se ocupa de soarta unui tînăr de la fabrica de postav din Buhuși. Cîndva Găman săvîrșise o greșeală, pe care căuta să și-o răscumpere printr-o muncă îndîrjită și plină de pasiune. Dar, deși depășea norma și avea o comportare corectă din toate punctele de vedere, unii l-au lăsat în umbră, au căutat să-l îndepărteze, ca pe un proscris pe vecie, de colectiv. În articolul menționat, neutralismul și indiferența colectivului au fost supuse focului unei critici aspre, dar constructive. Despre eficiența acestui articol, care pune o foarte importantă problemă de etică comunistă, aflăm dintr-un alt articol — „O reîntîlnire“, publicat recent tot în „Scînteia“. Vizitînd din nou fabrica după scurgerea unui an de zile, autorul (Toma George Maioreșcu) l-a reîntîlnit pe Găman pe panoul de onoare.

„Dacă ar lucra toți țesătorii ca el — spunea șeful producției din fabrică — am țese odată și jumătate ca acuma. Numai sectorul țesătoriei de bumbac ar produce 3 milioane metri pătrați în plus“.

Care este secretul transformării, în decurs de un an, a unui om închis în sine, ursuz, izolat, într-o mîndrie a întregii fabrici? Răspunsul nu poate fi decît unul: forța, căldura și grija colectivului. Articolul cu privire la „cazul“ Gă-

man a răscolit și a activizat colectivul, ridicîndu-i în față și alte probleme ale educației comuniste pe care mai înainte nu și le punea la inimă.

Este limpede că un asemenea articol a atras atenția și altor colective, nevizate concret, eficiența lui fiind, astfel, de ordin general.

Mai există încă în diferite colective de muncă elemente ale indiferenței față de soarta oamenilor, față de schimbarea lor, ceea ce nu poate fi decît în dauna muncii de educație comunistă. Tocmai aceasta face ca „Drum nou“ din Brașov să pună ca titlu la un articol următoarea întrebare: „S-a făcut oare totul?“ Descriind cazul tînărului muncitor Manea Claudiu, care fusese elev bun în școala profesională, dar în fabrică a căzut pe panta abaterilor, ziarul trage concluzia justă că, din cauza indiferenței, colectivul nu s-a achitat de sarcina sa de educator în spiritul moralei comuniste. Slăbiciunea articolului constă însă în faptul că nu arată ce și cum trebuia făcut pentru rezolvarea cazului Manea Claudiu și pentru activizarea colectivului în direcția ajutorării tovărășești a oamenilor.

M-am oprit ceva mai mult asupra rolului colectivului în educarea oamenilor, deoarece aceasta este una din cele mai importante laturi ale metodicii muncii de educație comunistă, căreia presa noastră este datorare să-i acorde o atenție neslăbită.

Omul educat de colectiv în focul muncii este capabil de cele mai mișcătoare acte de eroism, de dăruire de sine. Citind articolul „Pe piept sclipește *Medalia muncii*“ („Scînteia tineretului“ nr. 3627) rămîi de-a dreptul impresionat de eroismul manifestat de utemistul Alexandru Raicu, de la Rovinari, care timp de 10 ore în șir a lucrat cu escavatorul, prin ploaie torențială, pentru a împiedica surparea unui dig, care ar fi scos din funcțiune o carieră. Asemenea fapte de eroism se petrec zilnic în țară și presa, nu rareori, le con-

semnează în paginile ei. Ele arată că între muncă și eroism este o legătură indisolubilă.

Dar, în afară de fapte de asemenea natură petrecute în condiții neobișnuite, există marele eroism anonim, nespectaculos, de care dau dovadă colective și oameni în împrejurările comune ale vieții și muncii de fiecare zi.

În legătură cu acest aspect vreau să subliniez utilitatea și eficiența anchetei „Cum ați fi procedat?” a ziarului „Scinteia tineretului”. Ea s-a deschis cu articolul intitulat chiar așa și scris de Ion Băieșu. Un tânăr, primul de când exista satul în care se născuse, a mers la oraș și a învățat carte. Rezultatele obținute la învățătură îl îndreptăteau să se înscrie la o facultate. El a preferat, însă, să se întoarcă în satul său ca învățător. Așa le promisese consătenilor săi când a plecat la școală. Fata pe care o iubea și cu care urma să se căsătorească și-a condiționat însă dragostea de plecarea tânărului „din fundătura aceea” la oraș. Încercările de a o convinge să rămână alături de el în sat n-au dat rezultate. Ea a plecat, iar el, trecând peste dragoste, a rămas credincios idealului de viață pe care și-l alesese și oamenilor care își pusese nădejdea și încrederea în el. Cot la cot cu ei a luptat împotriva greutăților, pentru ridicarea satului la bunăstare și cultură. La rubrica amintită au mai fost publicate și alte articole. Scrisorile primite la redacție, ca răspuns la anchetă, s-au referit însă cu precădere la acest prim articol. Prin problema abordată el a răscolțit inima și mintea a nenumărați muncitori, care s-au declarat alături de tânărul învățător, având cuvinte de dezaprobare pentru atitudinea ușuratică, egoistă, lipsită de responsabilitate a fetei. „Am fi procedat la fel” este răspunsul concentrat în nenumăratele scrisori primite de redacție.

Acest articol ca și scrisorile primite pe marginea lui subliniază patriotismul înalt al tineretului și al oamenilor muncii, situarea intereselor generale deasupra celor personale, acordul deplin dintre vorbă și faptă.

În actele de eroism ca și în munca de fiecare zi se manifestă înaltul umanism al societății noastre, asemenea calității morale ca: principialitatea, cinstea, fermitatea, simțul de răspundere, curajul și îndrăzneala, simplitatea și modestia, care înobilează personalitatea omului nou.

Oglindirea noii atitudini față de muncă, a educației comuniste prin muncă ridică o serie de aspecte foarte importante de care trebuie să țină seama redacțiile ziarelor noastre.

Ocupându-ne de educația socialistă în procesul muncii, de formarea și dezvoltarea noii atitudini față de muncă, nu trebuie să scăpăm niciodată din vedere conținutul economic al acestor categorii morale. Conștiința socialistă se dezvoltă cu atât mai mult, cu cât fiecare om al muncii înțelege cu limpezime concordanța dintre interesele generale și interesele sale personale. Această unitate dintre interesele generale și cele personale este oglindită în principiul cointeresării materiale. Aplicarea justă a principiului cointeresării materiale ajută munca de educație comunistă, ușurând înțelegerea de către muncitori a legăturii strinse dintre interesele generale și interesele personale. Educația comunistă contribuie la stăpînire individualismului, egoismului și a altor rămășițe capitaliste din conștiința oamenilor și face pe fiecare om al muncii să înțeleagă că societatea nu-i poate satisface cerințele decât în măsura în care el muncește pentru ea.

Pentru ca articolele să aibă eficiență, să contribuie la formarea trăsăturilor omului nou, este necesar în primul rând ca ele să pătrundă profund în conținutul faptelor și fenomenelor pe care le prezintă, să nu se mărginească la o simplă descriere a acestora, ci să arate cum și de ce s-a produs cutare și cutare fenomen, să arate

greutățile, contradicțiile dezvoltării, lupta dintre nou și vechi, căile de rezolvare a acestora. Din păcate, nu puține sînt articolele care nu țin seama de această cerință. În multe materiale, procesele complexe sînt redacte schematic, linear, ca și cum totul s-ar desfășura pe un drum neted, fără nici un fel de asperități. Așa se întâmplă, de pildă, cu majoritatea articolelor publicate la rubrica „Om — familie — colectivitate” din ziarul „Drum nou” din Brașov. Și în „Universalul” (nr. 4986), și în „Nu uita” (nr. 5012), și în „Adevărații prieteni” (nr. 5042) avem de-a face cu cite un tânăr căruia nu-i place munca, nu-și vede de treabă, are abateri, răspunde obraznic celor mai în vîrstă etc. Colectivul (brigada sau echipa, organizația U.T.M., cea sindicală) se sesizează, acționează asupra tânărului în cauză, care se îndreaptă rapid, depășește norma, are comportări bune față de tovarăși etc., etc. Întregul proces de influențare exercitat de colectiv, transformările interioare pe care le suferă tânărul respectiv pînă ajunge pe drumul cel bun nu sînt arătate, ci sînt expediate prin cite două-trei fraze generale. În articolul „Seraliștii” din Turda, ziarul „Făclia” din Cluj ridică probleme destul de interesante în legătură cu grija pentru calificarea permanentă, pentru lărgirea orizontului de cunoștințe al muncitorilor din fabrici. Articolul, relativ scurt, îngheșuie, însă, la un loc trei-patru cazuri, fiecare dintre ele putînd constitui subiect pentru un articol publicistic separat. Iată, de pildă, cazul despre care se vorbește în pasajul care poartă subtitlul

SĂRBĂTOAREA INTRĂRII ÎN UZINĂ

Florin au fost primii mentori cu care au fost neri în uzină.

leaga și mai profund însemnătatea evenimentului — intrarea lor în — indurii clasei muncitoare — ment de

ingineri, maistri din unde lucrează a număr marni

Să spui cu mindrie: „Acest lucru l-am făcut eu!”

degeaba se spune că un atrage după sine alt strunilor

Viata, în plan exte...
„tuează în prim...
Tineri obișnuți în împrejurări deosebite

OM — FAMILIE — COLECTIVITATE

NU UITA...

Mintea de aur

„Unde-i Valeria Vana?“ Valeria Vana, muncitoare fruntașă (numele ei figurează în cartea de onoare a întreprinderii „Ceramica“), a terminat clasa 8-a a școlii serale cu rezultate dintre cele mai bune. Dar în clasa 9-a numele ei nu mai figurează în catalog. Căsătorindu-se, ea „a descoperit că n-o mai interesează școala medie serală și și-a schimbat preocupările...“ Și, relevând încă o situație când o fată a întrerupt școala și a regretat apoi că a pierdut un an, articolul conchide candid „La anul, o să vină, fără îndoială, și Valeria Giurgiu (numele Vanei după soț). Oare n-o să-i pară rău că a pierdut un an?“ Anemică concluzie. Nici zece articole cu concluzii astfel formulate n-o vor readuce pe Valeria Vana-Giurgiu pe băncile școlii serale!

Nelimitându-se la constatarea faptelor, articolele trebuie să aibă putere generalizatoare. Aceasta nu înseamnă nicicum afirmarea la sfârșit a unei formule generale, ci a stabili învățăminte concrete, concluzii practice valabile pe plan general.

Deși în țara noastră, ideologia și morala socialistă sînt dominante, conștiința oamenilor nu este eliberată în întregime de diferite reziduri străine, unele din ele — moștenire a trecutului, altele, — o reflectare a influențelor lumii capitaliste contemporane.

La Congresul al III-lea al partidului, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a subliniat că „în prezent activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei dintre vechi și nou“. În lumina acestei concluzii, munca de educare comunistă a maselor are o greutate specifică extrem de importantă pe frontul luptei de clasă de la noi în etapa actuală. Tocmai de aceea în direcția dezvoltării moralei socialiste, a zdrobirii oricăror influențe ale dușmanului, sînt îndreptate eforturile partidului nostru, activitatea cultural-educativă a statului, munca organizației revoluționare a tineretului, a sindicatelor și a celorlalte organizații obștești. Sarcina mare și de răspundere a educării comuniste a oamenilor reclamă cu deosebită putere publicisticii noastre o atitudine militantă, un profund spirit ofensiv.

Cel de-al III-lea Congres al partidului cere intransigență, fermitate și consecvență în combaterea concepțiilor ideologice străine, a libe-

ralismului, naționalismului, șovinismului. Aceasta presupune și din partea presei sporirea activității privind educarea marxist-leninistă a maselor, educarea lor în spiritul patriotismului socialist, al prieteniei și frăției între oamenii muncii de toate naționalitățile, al moralei colectiviste, ceea ce îmbogățește patrimoniul spiritual al omului nou.

Lupta împotriva rămășițelor capitaliste din conștiința oamenilor, a manifestărilor nesănătoase, nu este deloc ușoară. Ea este grea și complexă și trebuie să ne ferim de a o simplifica. Tratînd cu profunzime și multilateral problemele educației comuniste, presa noastră trebuie să arate cum, în lupta cu rămășițele trecutului, se formează zi de zi trăsurile omului nou.

Lipsa de respect față de muncă și față de avutul obștesc, individualismul și egoismul, tendința de căpătuială pe seama altora, indiferența față de lipsuri, trîndăvia, necinstea, îngîmfarea, lipsa de caracter și filistinismul proprii mentalității mic-burgheze, lașitatea, iată numai cîte ceva din balastul modului de comportare și de gîndire capitalist ale cărui rămășițe se mai găsesc încă în grădina noastră socialistă și față de care presa trebuie să țină în permanență uscat praful de pușcă.

Insuficient este încă stigmatizat în presă individualismul, această rămășiță monstruoasă a vechii societăți, care desfigurează însăși conștiința umană. Individualismul (care se manifestă în cele mai felurite forme: tendința unora de a ține secrete metodele și procedeele după care lucrează, urmărind numai avantaje personale, egoism, lăcomie, carierism etc.) este incompatibil cu noile relații de colaborare și ajutor reciproc, frînează progresul social și formarea profilului moral al omului nou. Stîrpirea acestei rămășițe cere din partea noastră o luptă permanentă, sistematică, tenace și mai cu seamă plină de combativitate. Foarte puțin s-a ocupat presa de fenomenele de trîndăvie, de parazitism social, nu s-a pus cu destulă tărie accentul în ziare pe explicarea principiului propriu orînduirii socialiste; „Cine nu muncește nu mîncă!“ Se simte nevoia de mai multe articole de felul celui intitulat „Conștiință «elastică»“ (Scinteia nr. 5122), care combate necinstea, sau de felul celui intitulat „De ce oare, tovarășe Tomuleț?“ (autor Victor Bîrlădeanu), în care sînt supuse focului criticii îngîmfarea, aroganța, metodele de comandă și alte comportări necorespunzătoare ale unui tovarăș care

a uitat că situația de care se bucură se datorește colectivului care s-a ocupat de pregătirea lui și l-a promovat în muncă. Se simte nevoia unor articole care să se ocupe de asemenea oameni care refuză să primească muncile încredințate, sau de acei care fug după munci ușoare (nu de puține ori înlînești oameni zdraveni, care se complac în situația de a face treburi de care ar trebui să se ocupe bătrîni, invalizii).

Problema care se pune este însă aceea de a dezvălui rădăcinile fenomenelor străine vieții noastre noi, de a înarma cu cunoașterea căilor și mijloacelor de lichidare a acestora. Mai apar materiale care plutesc la suprafața fenomenelor, sînt lipsite de concluzii și învățăminte practice. Iată, de pildă, multe articole, foiletoane, schițe și note satirice, caricaturi iau atitudine față de birocratism. Dar nu de puține ori acesta e prezentat doar prin unele din aspectele sale de suprafață: mormane de hîrtii, corespondențe interminabile, invariabilul „vino mîine!“ etc. Rar, însă, această crasă manifestare antisocială este atacată în esența, în baza ei socială, care constă tocmai în ruperea de masă, de viață, în indiferența și disprețul față de soarta și munca oamenilor. Numeroase materiale se preocupă de acea categorie de indivizi cunoscuți sub denumirea generică de bulevardiști. Mai întotdeauna aceștia ne apar ca niște păcătoși simpatici, care umblă cu frizură „cicero“, cu pantaloni cu ținte și pantofi cu botul ascuțit, fără însă a arde cu fierul roșu manifestările de trîndăvie și parazitism, de fugă și dispreț față de muncă pe care le ascund aspectele exterioare prinse în unele articole și publicații. Chiar și un foileton ca acel intitulat „Cumplita răzbunare a unui croitor“, semnat de Nicuță Tănase, se menține la suprafață și adoptă o atitudine dulceagă față de „erou“.

Sfera educației comuniste cuprinde, de asemenea, probleme ale dragostei, prieteniei, familiei, comportării civilizate în societate. Presa este datoare să cultive nobilele sentimente ale dragostei și prieteniei, respectul față de femeie, față de cei mai în vîrstă, luînd atitudine combativă împotriva atitudinilor grosolane, acelor care își consideră soția drept o „sclavă casnică“, acelor care se tăvălesc în mocirla depravării burgheze. Ziarele și ziarisții au a se ocupa de toate aspectele educative pînă la cele mai mici amănunte: problema îmbrăcămînții, a respectării regulilor de polițe, pînă la acei de felul lui Va-

sile Geabău, din comuna Guşați (pomenit în nota „Nemuritorii“ iliciti — „Scînteia tineretului“ nr. 3621), care și-a scrijelat numele cu virful cuțitului pe castelul lui B.P. Hajdeu de la Cîmpina sub următorul produs al cugetării sale: „A-

mintire din ziua de 13.I.1957 cînd am fost eu aicea“.

Fără îndoială, cum se remarcă și cu un alt prilej, articolele privind aceste aspecte ale educației comuniste nu trebuie să fie niște indi-

cații și sfaturi de genul celor cuprinse în vechile „coduri ale manierelor elegante“. Problema comportării civilizate se cere abordată cu seriozitate, ca o parte integrantă a educației comuniste.

În formarea omului nou, un rol hotărîtor îl are societatea, influența colectivității. Congresul al III-lea al partidului a subliniat în chip deosebit însemnătatea tot mai mare pe care o capătă judecata opiniei publice, a colectivității, formele obștești de influențare a celor ce încalcă normele vieții sociale, de combatere a manifestărilor nesănătoase ale unor elemente înapoiate ale societății. Accentuînd asupra rolului opiniei publice, partidul pornește de la ideea că viața este principala școală a educației comuniste, iar societatea socialistă principalul educator.

Presa vede o sarcină de onoare în a milita neobosit pentru sporirea rolului colectivului social în lupta împotriva manifestărilor moralei burgheze, pentru triumful moralei comuniste, în a ajuta pe oameni să înțeleagă sensul istoric al muncii în orînduirea socialistă și a înrădăcina în conștiința maselor, în deprinderile lor, în traiul lor de zi cu zi regula, despre care vorbea Lenin: „toți pentru unul și unul pentru toți“.

ZIARUL „REVOLUCION“ DIN NOU PE BARICADĂ !

La 9 martie 1961, în cadrul unei adunări festive ținută la Praga, la noul sediu al Organizației Internaționale a Ziariștilor, ziarul „Revolucion“ din Havana a fost cinstit cu premiul internațional pentru activitate ziaristică.

„Revolucion“ a apărut în anul 1958, în munții Sierra Maestre, în rîndurile armatei revoluționare. La început el apărea în condiții grele, tras la șapirograf. După victoria poporului cuban, sub conducerea lui Fidel Castro, ziarul „Revolucion“ apare zilnic ca organ central al „Mișcării din 26 iulie“. Tirajul ziarului a depășit de mult 100.000 de exemplare. El este îmbrățișat de masele largi cubane ridicate la viață nouă.

Colectivului ziarului „Revolucion“ i s-a decernat premiul internațional pentru activitatea ziaristică ca un omagiu pentru eroismul său în lupta pentru eliberarea poporului cuban și pentru participarea entuziastă la lupta pentru făurirea vieții noi. Paginile ziarului reflectă azi avîntul maselor în munca pe care o desfășoară în uzine, în fabricile de zahăr, în mine, în plantații. „Revolucion“ stă mereu de veghe, sentinela devotată revoluției populare, în apărarea cuceririlor poporului, demascînd uneltirile monopolistilor americani împotriva revoluției cubane.

În zorii zilei de 17 aprilie, bande contrarevoluționare cubane, pregătite și înarmate pe teritoriile Statelor Unite, Guatemalei și Nicaragueli au invadat teritoriul cuban. După numai 72 de ore, eroicul popor cuban a nimicit pe invadatorii contrarevoluționari. Imperialiștii americani nu pot să ierte faptul că în Cuba s-a înfăptuit o revoluție, că această revoluție a avut loc în imediată apropiere a S.U.A., că revoluția cubană constituie un exemplu măreț pentru alte țări, cum un popor, odată intrat în stăpînirea uzinelor, minelor, ogoarelor, a întregii avuții naționale, își construiește o viață nouă, fără stăpînii de ieri și împotriva lor.

Într-unul din numerele sale recente, „Revolucion“ a arătat că în-

chiderea birourilor agenției „Prensa Latina“ din Mexic, Venezuela și Argentina a fost dirijată din Washington. Ca o dovadă este faptul că această măsură a fost anunțată cu mult înainte de către agențiile americane A.P. și U.P.I.

Colectivul ziarului „Revolucion“, căruia i s-a decernat recent premiul internațional pentru activitatea ziaristică, s-a aflat din nou pe baricadă. De astădată a luptat și luptă, nu înarmat cu un șapirograf, ci de pe pozițiile cucerite și consolidate de revoluție. Paginile ziarului „Revolucion“, ca și întreaga presă din Cuba lui Fidel Castro, scrise cu înflăcărare, înflăcărează pe eroicii luptători ai Cubei libere, care apără cuceririle revoluției.

Un cald salut ziariștilor prieteni cubani: înainte !

OMUL SIMPLU ÎN PRESA DE IERI ȘI ÎN PRESA DE AZI

GH. ȘUHARU și ANA IOANID

Pentru a ilustra prăpastia dintre preocupările presei comuniste — presă ce se adresează și aparține pe deplin oamenilor muncii — și presa burgheză, slujitoare credincioasă a claselor exploatoare, ne-am propus ca în rândurile ce urmează să facem o succintă prezentare a felului cum este oglindit omul simplu în ziarul „România li-

beră“ și cum era el prezentat de „Universul“, unul dintre cele mai reprezentative organe de presă ale regimului burghezo-moșieresc din România.

Ambele ziare au fost cercetate pe o perioadă de 60 de zile (respectiv 60 de numere de apariție). Din ziarul „România liberă“ au fost cercetate primele 60 de numere

apărute la începutul anului 1961. Urmărind preocupările ziarului „Universul“, ne-am întors cu 30 de ani în urmă, cercetând primele 60 de numere apărute la începutul anului 1931 — an în care omul simplu, muncitor sau țăran, se zbătea în greutățile provocate de criza ce zguduia din temelii economia României burghezo-moșierești.

În cercetarea efectuată s-au luat în considerare referirile cu privire la omul simplu din articole, știri, corespondențe, materiale iconografice etc., adică toate cazurile care se integrează într-un material elaborat în redacția ziarului. Nu s-au avut în vedere numele apărute în anunțuri de publicitate și extrasele din buletine și comunicate oficiale, iar din „Universul“ listele de salariați concediați, anunțurile mortuare sau alte forme de înșiruire a denumirilor de persoane, care, în mod evident, nu intră în sfera de preocupări a cercetării și comparației pe care ne-am propus s-o facem.

Prezintă de la început un interes deosebit enunțarea cifrelor globale cu privire la omul simplu în coloanele celor două gazete. În 60 de numere ale „României libere“ apărute la începutul anului 1961 s-au publicat ca subiecte de articole, reportaje, schițe etc. și s-au prezentat prin fotografii 1640 de oameni ai muncii. Din studierea primelor 60 de numere ale „Universului“ apărute în 1931 am putut constata că în reportaje, articole etc., au apărut doar 707 nume ale unor oameni ai muncii.

Aceste cifre capătă pregnanță însă abia după ce sînt dezvăluite sub aspectul conținutului lor. Datele obținute cu prilejul cercetării demască cu putere preocupările reacționare și de tarabă ale ziarului „Universul“ pus în slujba exploatorilor. Pe de altă parte, materialele publicate în „România liberă“ ilustrează caracterul profund popular al acestui ziar, ca și al întregii

Strungarii frunțași Vasile Hornea și Romică Toma, de la „Electromotor“ din Timișoara, împărtășesc din metodele lor de muncă tovarășei Adriana Paulian de la ziarul „Drapelul roșu“

prese comuniste din țara noastră, preocupările sale legate strâns de interesele maselor populare și de problemele construcției socialiste din Republica Populară Română.

*

Să ne întoarcem prin intermediul cifrelor cu 30 de ani în urmă. Ori-cît ai căuta în paginile ziarului „Universul“ nu poți găsi un om al muncii corespondent. Aceasta arată cît de reacționară era presa burgheză, arată caracterul ei profund antipopular. Nu se poate spune însă că nu au fost întîlnite și nume de oameni simpli care se adresau ziarului „Universul“. Iată cîteva nume menționate în nr. din 20 ianuarie 1931: Elena Ionescu, Maria Constantin, Veta Bărăneasa etc., mame a 3—4 copii. Îngrozite de mizerie, de spectrul zilei de mîine, femei care nu aveau cu ce-și hrăni copiii, se adresau cerînd ajutorul celor cu „inimă bună“ și cu dare de mîină prin intermediul „Universului“. Scrisorile adresate „Universului“ erau de fapt strigătul lor de disperare.

Prezentarea omului simplu prin fotografii în coloanele „Universului“ era cu totul întîmplătoare și nu urmărea decît senzaționalul. Așa se explică faptul că în cele 60 de numere cercetate au fost găsite numai 4 fotografii. Una prezenta un grup de țărani macedoneni colonizați în Dobrogea, a doua un alt grup de țărani bănuiți de tîlhărie și crimă, a treia înfățișa un grup de flămînzi în fața palatului regal. Cea de-a patra fotografie găsită în cele 60 de numere cercetate prezintă un grup de ceferiști participanți la o demonstrație. La atît se reducea prezentarea omului simplu prin fotografiile „Universului“. În paginile ziarului sînt numeroase fotografii, însă ele nu reprezintă pe omul simplu, ci pe „suveran“ și camarila sa „flirtînd“ cu doamnele din „înalta societate“, prinți și prințese care, plictisite de atîta huzur goneau nebunește cu cai „pur sînge“ și automobile peste ogoarele și bunurile omului simplu și chiar peste el însuși.

Dar dacă în paginile „Universului“ nu întîlnim omul simplu nici în calitate de corespondent, nici înfățișat prin intermediul fotografiei, îl găsim totuși în diferite materiale publicate. Dar cum? În ce situații?

Iată un tablou edificator în acest sens:

Categoria de oameni	Sinuci-gași	Acci-dente și nenorociri	Alte ocazii (crime, furturi arestați etc.)	Șomeri	Denunțați pen-tru participarea la activitate revoluționară
muncitori	15	67	19	5	149
țărani	4	62	62	—	29
tehnicienii și ingineri	—	1	—	—	—
alte profesii și fără profesii	50	37	202	—	5
T o t a l -	69	167	283	5	183

Este un tablou al groazei și mizeriei pe care o trăia omul simplu. În același timp, însă, ultima rubrică a tabloului — fără intenția ziarului — arată cum elemente înaintate ale clasei muncitoare, sub conducerea partidului, au înfruntat teroarea luptînd pentru doborîrea regimului de exploatare și opresiune burghezo-moșierească. Despre activitatea revoluționară a muncitorilor, despre revoltele izolate ale țăranilor, „Universul“ scria de pe pozițiile și interesele stăpînilor săi. Știri „senzaționale“ difuzate de comisarii de poliție, anunțuri lapidare veneau să potolească cît de cît spaima exploataților. În orașul... au fost arestați atîția comuniști. Doi bolșevici au fost prinși împărțînd manifeste... etc. Astfel scria ziarul „Universul“ despre muncitorul care lupta riscîndu-și viața pentru fericirea poporului.

Minciuna și fățărnicia, caracteristice presei burgheze, reies mai ales și din felul în care este prezentată situația șomajului în paginile „Universului“. Cînd România se afla în plină criză economică, cînd înseși statisticile burgheze recunoșteau existența la începutul lunii martie 1931 a unui număr de 48.166 de șomeri (vezi *Enciclopedia Romîniei*, vol. III) ziarul „Universul“ amintește în cele 60 de numere doar numele a cinci șomeri.

Cum era prezentat țăranul în paginile „Universului“? În anii crizei economice, cînd 700.000 de gospodării țărănești erau lipsite de pămînt, cînd 47 la sută din familiile țărănești nu aveau nici cele mai elementare mijloace de muncă (vite și plug), cînd 64,5 la sută din țăranii erau datori vînduți moșierilor, ziarul „Universul“ consemna doar numele a patru țărani ca sinuci-

gași, 62 de victime ale unor accidente și nenorociri. Despre alți 62 de țărani se vorbește la capitolul furturi și crime. Nici o vorbă despre adevăratele cauze ale mizeriei în care se zbătea țărănimia.

În cele 60 de numere cercetate, „Universul“ nu pomenește nici un cuvînt despre tehnicienii și ingineri.

Dacă preocupările ziarului „Universul“ — ca de altfel ale întregii presei burgheze — privind omul simplu, erau așa cum au fost prezentate în cifrele de mai sus, în schimb, în centrul atenției ziarului se aflau persoanele sus-puse — curtea regală, magnații industriei, moșierii și politicienii burghezi. Numai dintr-o privire sumară asupra paginilor celor 60 de numere cercetate se poate vedea că în 39 de numere „Universul“ a publicat pe 82 de coloane probleme legate de „activitatea“ monarhului și a camarilei sale. Despre ce fel de „activitate“ poate fi vorba, o arată cele 12 coloane care „informează“ țara despre banchetele, balurile etc., de la palat. În 37 de numere pe 91 de coloane, ziarul se ocupă de marii magnați ai industriei (Aușnit, Malaxa etc.), de bancheri, de moșieri, de politicieni veroși ai zilei etc.

Pentru a abate atenția de la problemele majore ale țării, ale poporului, „Universul“ folosea și alte mijloace caracteristice presei burgheze. Se accorda o mare atenție lucrurilor senzaționale, problemelor minore, fără semnificație. Timp de 11 zile, pe 23 de coloane, ziarul „Universul“ vorbea despre „concursul de frumusețe“. Răspîndirea misticismului era de asemenea una din preocupările ziarului. În mai multe numere la rînd oamenii erau îndemnați să se adreseze cu încredere unei ghicitoare pentru care

avea o rubrică specială intitulată „Unica ghicitoare fără rival“.

Lipsa de preocupare pentru omul simplu și felul denaturat cum era el prezentat în „Universul“ explică lipsa de ecou a acestui ziar în rîndul maselor muncitoare. În același timp, presa Partidului Comunist din România aflată în ilegalitate, manifestele și „fluturașii“ răspîndiți în rîndurile maselor, găseau un ecou puternic, mobilizîndu-le la lupta împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru o viață nouă, pentru că această presă se adresa lor, oamenilor simpli, ea vorbea despre interesele și năzuințele lor.

*

În opoziție totală față de preocuparea și prezentarea omului simplu în „Universul“, ziarul „România liberă“, specific presei libere, comuniste, este dedicat în întregime omului simplu — muncitorului, țăranelui și intelectualului legat de popor, este în mare parte scris de aceștia. Strînsa legătură dintre ziar și masele de oameni ai muncii este viu oglindită în cele 60 de numere cercetate prin cele 508 materiale scrise de corespondenții voluntari și cititorii ziarului, muncitori, țărani colectivști, tehnicieni și ingineri, funcționari etc.

O sumară privire asupra fotografiei în „România liberă“ ca mijloc de popularizare a oamenilor, a succeselor și realizărilor lor, arată că și în această direcție, eroul principal este tot omul simplu, omul muncii. În cele peste 200 fotografii publicate în 60 de numere întîlnim popularizați 465 de oameni ai muncii. Sînt fotografii care exprimă chipul hotărît, ferm și sigur de sine al omului din uzine, de pe șantiere, de pe ogoare și din laboratoare.

Un interes deosebit prezintă studierea materialelor în care se vorbește despre omul simplu. Iată cum arată un tablou centralizat care ne înfățișează pe muncitori, țărani colectivști și întovărășiți și pe ceilalți oameni ai muncii menționați în coloanele ziarului „România liberă“ în cele 60 de numere cercetate.

Categorii de oameni ai muncii	Pozițiile în care sînt menționați în ziar			Total
	Ca fruntași în muncă, inovatori, raționalizatori, fruntași în întrecerea socialistă etc.	În afara procesului de producție, în viața personală și alte împrejurări	În activitatea obștească	
muncitori	290	45	195	530
țărani	134	103	67	304
alte categorii de oameni ai muncii	161	17	163	341

În aceste numere de ziar întîlnim 530 de nume ale muncitorilor din industria siderurgică și constructoare de mașini, muncitori petroliști, ceferiști, mineri și din alte ramuri ale industriei noastre socialiste. Printre acestea pot fi întîlnite și numele unor oameni ai muncii care au devenit cunoscuți în întreaga țară: Eroii Muncii Socialiste Ștefan Lungu, Ștefan Tripșa, Vasile Voichiță, Nicolae Hudițeanu, fruntași în producție, raționalizatori și inovatori, oameni care s-au evidențiat în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor puse de partid în fața întregului popor. Acești oameni simpli, oameni ai muncii, adevărați făuritori ai vieții noastre noi, ignorați în trecut de presa burgheză, sînt eroii reportajelor, ai articolelor, schițelor și informațiilor publicate de ziarul „România liberă“ ca și de întreaga presă a zilelor noastre.

O altă cifră arată că la rezolvarea treburilor statului nostru, la rezolvarea diferitelor probleme gospodărești este atras un număr mare de oameni ai muncii. Abordînd această problemă, „România liberă“ menționează în coloanele sale numele a 195 de muncitori, 67 de țărani colectivști și 163 de alte categorii de oameni ai muncii, care participă la rezolvarea diferitelor probleme obștești din orașele și satele patriei noastre.

Omul simplu este prezentat multilateral în coloanele ziarului. El poate fi întîlnit în materiale ce vorbesc despre viața lui particulară în cadrul familiei, cu prilejul intrării în case noi, la teatru, club, bibliotecă sau pe terenul de sport.

Din tabloul comparativ prezentat mai sus rezultă clar că alături de

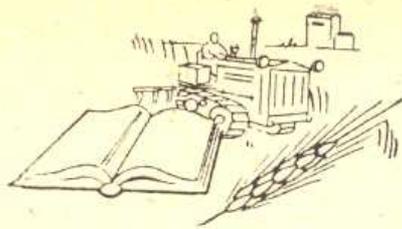
muncitori, țărani muncitori se găsesc la loc de cinste în coloanele ziarului „România liberă“. Și ei, ca și muncitorii din fabrici și uzine, pot fi întîlniți în calitate de corespondenți, ca subiect al unor reportaje și articole, popularizați ca fruntași ai luptei pentru recolte sporite, pentru dezvoltarea activității culturale și obștești. Așa cum rezultă din cifrele de mai sus, ziarul a menționat numele a 304 țărani colectivști și țărani întovărășiți, fruntași în muncă, sau prezentați în activitatea obștească și în viața lor personală.

Un loc însemnat în coloanele ziarului „România liberă“ îl ocupă și problemele legate de activitatea tehnicienilor și inginerilor. Se scrie despre contribuția lor la îndeplinirea planului de producție, la ridicarea nivelului tehnic al producției, la îmbunătățirea calității produselor și sprijinirea mișcării de inovații și raționalizări.

*

Cele cîteva date comparative asupra cărora ne-am oprit sînt totuși suficiente pentru a demonstra deosebirea fundamentală dintre modul în care este prezentat omul simplu în presa zilelor noastre, ignorarea aceluiași om de către presa regimului burghezo-moșieresc de odinioară.

Pentru ziaristul zilelor noastre, ziaristul comunist, este o datorie de conștiință prezentarea oamenilor simpli, a poporului muncitor, constructor al socialismului, este o datorie să militeze activ pentru întărirea continuă a legăturilor dintre presă și masele de oameni ai muncii.

REALIZĂRILE ȘI PERSPECTIVELE AGRICULTURII ÎN ATENȚIA PRESEI

I. HERȚEG

Cu fiecare an, agricultura țării noastre cunoaște realizări tot mai mari — producția la hectar și cea a animalelor este în continuă creștere. Aceasta se datorește transformării socialiste a agriculturii și întăririi continue a unităților socialiste ca urmare a aplicării cu consecvență a politicii partidului nostru.

Partidul și statul nostru, preocupându-se îndeaproape de sporirea continuă a producției agricole, înzestreză gospodăriile de stat și S.M.T.-urile cu tractoare și mașini agricole dintre cele mai moderne. Numai în cursul anului 1960 agricultura a mai primit un număr de 11.600 tractoare, 5.300 combine, 14.000 semănători precum și alte mașini agricole. S-a ajuns astfel ca la sfârșitul anului trecut agricultura noastră să dispună de circa 43.000 tractoare fizice, 34.600 semănători mecanice, 15.900 combine din producția industriei noastre, 20.500 cultivatoare și alte mașini. Este tabloul agriculturii noastre socialiste. Cît de mult diferă el de cel din anul 1938 cînd agricultura României avea numai 4.800 tractoare, cîteva semănători și batoze, la care se adăugau plugurile trase de animale, pluguri de cea mai rudimentară fabricație și chiar pluguri de lemn.

Agricultura socialistă avînd la dispoziție asemenea tractoare și mașini-agricole, cadre de ingineri agronomi și zootehniști, care ajută pe țărani să aplice cele mai înaintate metode de cultivare a pămîntului și creșterea animalelor, face ca producția agricolă să crească neîncetat.

Un rol însemnat în realizarea succeselor dobîndite în agricultură l-a avut presa noastră. Este cunoscut rolul pe care ziarul îl are în stabilirea legăturii între partid și oamenii muncii. Presa contribuie la răspîndirea a ceea ce este nou și înaintat, la generalizarea expe-

rienței bune cîștigate, biciuind, în același timp, lipsurile care se semnalează, în vederea lichidării lor.

Vorbînd despre aportul pe care l-a dat presa noastră dezvoltării agriculturii, se poate spune că el a fost destul de însemnat. Zi de zi, în paginile ziarelor sînt oglindite probleme ale dezvoltării și întăririi gospodăriilor colective și întovăririi agricole, ale sporirii producției și rentabilității în gospodăriile de stat, se popularizează rezultatele cercetărilor întreprinse în agricultură, precum și experiența de neprețuit a frunțașilor. Ziarul „Știința” popularizează cu regularitate experiența bună cîștigată de gospodăriile colective, contribuind în felul acesta ca și celelalte să se ridice la nivelul celor frunțașe. În coloanele ziarului își împărtășesc din experiența lor președinți de gospodării colective, mecanizatori, activiști de partid. Prin articolele de analiză, ziarul contribuie la rezolvarea diferitelor probleme importante pentru construirea socialismului la sate. Articolele privind sarcinile agronomilor au contribuit la atragerea acestora în gospodăriile colective, la munca practică pe teren acolo unde se hotărăște producția. S-au remarcat articolele privind problemele dezvoltării sectorului zootehnic — ramură de mare importanță pentru economia țării. „Știința” a fost ziarul care a susținut acțiunile lui Vasile Voichiță, mecanizator la S.M.T. Sinnicolaul Mare, regiunea Banat, și Constantin Adochiței, îngrijitor de vaci la G.A.S. Cotușca, făcîndu-i cunoscuți și care au primit, pentru realizările lor, înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste”.

Răsfoind „Știința tineretului”, găsești publicată cu regularitate „Pagina tineretului de la sate”. Aici sînt publicate articole care tratează multiple probleme ale vieții satului nostru, legat de activitatea tineretului. Merită amintită rubrica „Ce înseamnă să-ți iubești colectivă”.

Răspunsurile sînt dintre cele mai variate și ele sînt sintetizate în titlurile sau subtitlurile articolelor care se publică. Iată numai cîteva dintre ele: „Să muncești cu pasiune” (despre G.A.C. „Ana Ipătescu” din comuna Victoria, raionul Brăila), „Să nu te gîndești numai la tine”; „Unde-i mai greu”, „Gata oricînd”. Asemenea articole antrenează tineretul nostru la muncă, la noi realizări în acțiunea de întărire a gospodăriilor colective.

În cursul anului 1960, ziarul „Steagul roșu” din București a susținut o interesantă inițiativă. Este vorba de jurnalul „Porumbiței”. Acest lucru a dovedit că factorul hotărîtor în sporirea producției animaliere îl constituie buna furajare și îngrijire. Care a fost rezultatul? „Porumbița”, care la G.A.S. Slobozia dădea o producție mică de lapte, adusă la G.A.S. Andrășești, unde a fost îngrijită rațional, și-a dublat producția. Mulți îngrijitori din alte gospodării ale regiunii București și-au însușit metodele folosite de mulgătorul Vasile Cristea, de la Andrășești. Ei le aplică cu succes obținînd rezultate bune, contribuind în felul acesta la sporirea producției de lapte.

La mijlocul lunii martie a.c., tot „Steagul roșu” a deschis o nouă rubrică. Este vorba de „Însemnările lui Porumbin”. Într-o formă atrăgătoare ca text și însoțit de numeroase ilustrații sînt prezentate diferitele aspecte ale activității în agricultură. Problemele tratate în această rubrică sînt dintre cele mai variate: tainele porumbului hibrid („Cîmpul de experiență din pădurea de stejari”); irigații („Hidroterapie”); despre culturile intercalate (în articolul cu acest titlu); mersul lucrărilor agricole de primăvară („Raid pe ogoarele din Bărăgan”). Această rubrică (transformată chiar într-o pagină întregă), a stîrnit un viu interes în masa cititorilor.

De asemenea și celelalte ziare regionale au rubrici importante din punct de vedere al problemelor pe care le tratează. „Flacăra Iașului“ a susținut rubrica „Toate gospodăriile colective la nivelul celor frunțase“; „Flamura Prahovei“, rubrica „Pe mîna cui dați comoara“, în care se vorbește despre cadrele de crescători de animale. Exemple se pot da multe.

Cînd vorbim despre succesele gospodăriilor de stat, ale S.M.T.-urilor, gospodăriilor colective și întovărășirilor agricole în sporirea producției agricole, nu poate fi trecut cu vederea aportul pe care l-a adus presa. Care sînt realizările agriculturii noastre, ce sarcini se pun pentru viitor?

Mari succese au obținut gospodăriile de stat, centre puternice ale agriculturii, care dispun de 1.340.000 ha teren, ceea ce reprezintă circa 13,6% din suprafața arabilă a țării. Aceste unități sînt orientate spre producerea unor cantități mari de grâu, porumb și produse de origine animală. Deși în 1960 dețineau numai 13,8% din suprafețele cultivate cu grâu și seară pe țară, contribuția lor la fondul central de cereale planificabile a fost de 39%. De asemenea, gospodăriile de stat au livrat cu peste 30.000 tone carne și cu aproape 600.000 hl lapte mai mult decît în anul 1959. Aceste cifre demonstrează înaltul nivel tehnic al producției la care s-a ajuns în aceste gospodării, recoltele mari pe care le obțin datorită aplicării agrotehnicii înaintate.

Asemenea realizări demonstrează că gospodăriile de stat, luate în ansamblul lor, reușesc să îndeplinească sarcinile trasate de partid de a deveni mari producătoare de cereale și produse animale, de a da o contribuție sporită aprovizionării populației de la orașe.

Gospodăriile colective au obținut an de an rezultate tot mai bune în sporirea producției, dezvoltarea avutului obștesc și asigurarea de venituri sporite membrilor lor.

Datorită ajutorului acordat de stat în tractoare și mașini agricole, semințe din soiuri productive, credite pentru procurarea de animale și îndrumare tehnică, gospodăriile colective se consolidează din punct de vedere economic și organizatoric, devenind cu adevărat ceea ce s-a arătat la plenara din 3—5 martie 1949 „gospodării colective model“. Cine merge astăzi la Comana, regiunea Dobrogea, vede o gospo-

dărie colectivă mare și puternică. Pe locurile unde odinioară se obțineau numai 5—600 kg grâu și 6—700 kg porumb la hectar, gospodăria a obținut anul trecut în medie la hectar 2.215 kg grâu, 4.280 kg porumb boabe, 2.300 kg. floarea soarelui, iar producția de lapte de fiecare vacă furajată a fost de 3.000 litri. Gospodăria colectivă valorifică pe bază de contract mari cantități de cereale și produse animale, realizînd pe această cale venituri de milioane. Mai este oare de mirare că fața satului s-a schimbat din temelii, că viața oamenilor a devenit fericită și îmbelșugată?

Dar nu numai la Comana ci și în oricare altă parte a țării vei poposi, întîlnești gospodării colective puternice care obțin recolte și venituri mari.

Realizările pe care le-au obținut gospodăriile colective și întovărășirile agricole nu ar fi fost cu puțință fără sprijinul multilateral pe care l-au primit din partea S.M.T.-urilor. Se extind în fiecare an suprafețele pe care mecanizatorii fac în gospodăriile colective lucrări de îngrijire a culturilor, ceea ce permite să se obțină producții mult mai mari, să se economisească brațele de muncă ale colectiviștilor care pot fi folosite în alte sectoare de producție ca zootehnic, legumicultură, pomicultură și viticultură — ramuri de producție aducătoare de mari venituri. Permanentizarea brigăzilor de tractoare în gospodăriile colective a făcut să crească răspunderea mecanizatorilor pentru calitatea lucrărilor pe care le execută, să dea o contribuție mai substanțială la sporirea producției la hectar.

Am făcut o sumară trecere în revistă a succeselor agriculturii noastre pentru a sublinia nu numai faptul că la obținerea lor și-a adus contribuția și presa, ci și pentru a arăta că ziariștilor noștri le revin sarcini sporite în ceea ce privește popularizarea acestor realizări, extinderea experienței înaintate, descoperirea și combaterea lipsurilor și neajunsurilor ce mai persistă încă în acest important sector al economiei naționale. Ca una din cele mai importante sarcini ce se pun în fața presei este aceea de a milita activ pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, lărgind permanent sfera preocupărilor față de acest domeniu, continuînd

inițiativele publicistice deja aplicate și venind cu altele noi care să răspundă cu eficiență acestei importante sarcini. Se cere să acordăm mai multă grijă pentru publicarea de articole care popularizează în mod concret experiența înaintată, care dau sfaturi practice menite să ajute țărănimea muncitoare în lupta pentru îndeplinirea obiectivelor fixate de partid. Să dăm tot mai des cuvîntul în coloanele publicațiilor președinților, brigadierilor, frunțășilor din gospodăriile agricole colective, inginerilor, agronomilor, oamenilor de știință care își închină eforturile muncii pentru progresul agriculturii în patria noastră. Articolele noastre să pătrundă în inima și mintea oamenilor, să-i mobilizeze și să-i ajute în muncă. Eficiența — iată ceea ce trebuie să urmărim în primul rînd în toate materialele care abordează problemele agricole. Și aceasta cu atît mai mult cu cît în fața agriculturii au fost puse sarcini mărețe de către Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român. Și presa trebuie să fie în primele rînduri ale luptei pentru obținerea în ultimul an al șesenalului a cantității de 14—16 milioane tone cereale, pentru mărirea numărului bovinelor la 5.800.000, pentru dezvoltarea continuă a viticulturii, pomiculturii, culturii plantelor tehnice, legumelor și cartofilor etc.

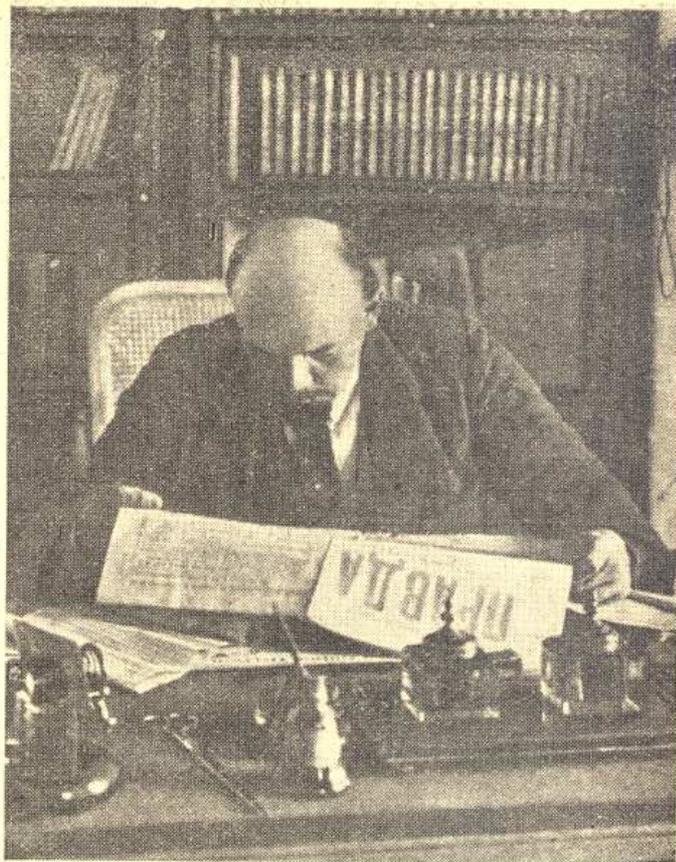
O mare atenție trebuie acordată campaniei agricole din primăvara și vara anului acesta, deoarece în 1961 agricultura va trebui să producă 4.600.000 tone grâu și seară și aproximativ 6.700.000 tone porumb boabe, cantități sporite de carne, lapte, lînă, ouă, fructe și alte produse.

Sarcinile mari care stau în fața agriculturii noastre au fost concretizate în Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile întrecerii în cinstea celei de-a 40-a aniversări de la înființarea partidului nostru. Răspunzînd acestei chemări, gospodăriile de stat, S.M.T.-urile, gospodăriile colective, pe baza unei analize temeinice, au prevăzut depășirea producțiilor planificate, obținerea unor producții sporite în sectorul zootehnic, realizarea de economii etc.

Militînd pentru îndeplinirea acestor obiective, presa va contribui ca agricultura noastră să facă noi pași înainte pe calea sporirii recolțelor și a producției animale, ceea ce va duce la creșterea continuă a nivelului de trai al populației.

V. I. LENIN

despre presă

Trăim vremuri înălțătoare, în care ceasul istoriei măsoară accelerarea progresului general de către torențele luptei de emancipare socială și națională. Trăim vremuri de minunate împliniri, vremurile celor mai adânci transformări din câte a cunoscut omenirea. „Epoca noastră, al cărei conținut principal îl constituie trecerea de la capitalism la socialism, inaugurată de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, este epoca luptei celor două sisteme sociale opuse, epoca revoluțiilor socialiste și a revoluțiilor de eliberare națională, epoca prăbușirii imperialismului, a lichidării sistemului colonial, epoca trecerii pe calea socialismului a noi și noi popoare, epoca triumfului socialismului și comunismului pe scară mondială”. (Declarația Consfăturii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești care a avut loc la Moscova în noiembrie 1960). Trăim, așadar, vremurile în care mărețea învățătură marxist-leninistă, busolă și stindard al oamenilor muncii din lumea întreagă, își dovedește din plin uriașa ei forță revoluționară, mobilizatoare și transformatoare, îmbogățindu-se necontenit prin generalizarea experienței istorice, a evenimentelor și proceselor noi.

De aceea, fiecare „întâlnire” cu operele marilor dascăli ai proletariatului internațional îți prilejuiește nu numai o lectură emoționantă, interesantă și instructivă în același timp. Din scrierile lui Marx, Engels și Lenin nu sorbim doar simple cunoștințe, ci și conștiință. Cu alte cuvinte, nu o simplă înmagazinare de noțiuni și idei, ci însușindu-ni-le, ele devin călăuză în acțiune, instrumente vii de muncă și de luptă. Valabilitatea marxism-leninismului nu se reduce, din punct de vedere cronologic, la înfăptuirea

revoluției socialiste, ci-și sporește forța, însemnătatea pe măsură ce masele populare participă tot mai conștient la creația istorică, în dezvoltarea ulterioară cuceririi puterii politice și economice.

Nouă, lucrători ai presei comuniste, oameni a căror concepție despre viață și societate este materialismul dialectic și istoric, studierea comunismului științific — în contextul celor mai noi evenimente social-politice și economice, ca și al realizărilor științei și tehnicii — ne este mai mult decât necesară. Cu deosebire, însă, misiunea noastră reclamă ca imperioasă lectura atentă a scrierilor marxist-leniniste referitoare la presă, urmărirea pilduitoarei activități gazetărești a lui K. Marx, Fr. Engels și V. I. Lenin. Este tocmai motivul pentru care se poate considera că Editura politică, tipărind culegerea „V. I. Lenin despre presă”, în care au fost incluse cele mai importante articole, cuvântări, rapoarte, însemnări și scrisori privitoare la domeniul nostru de activitate, a făcut un lucru foarte util.

Se mai publicaseră la noi, e drept, unele din cele mai importante documente leniniste în care se vorbește mai ales de semnificația și caracterul partinic, rolul și sarcinile presei comuniste: mai întâi o broșură special consacrată presei; o serie de aprecieri leniniste au fost folosite în articole ocazionale, altele, deși nu fuseseră grupate tematic și cronologic, puteau fi găsite în foarte multe scrieri și cuvântări ale lui V. I. Lenin. Volumul de față, o amplă lucrare științifică pregătită de Institutul de marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.C.U.S. și apărută la Moscova în 1959, reprezintă tot ce s-a realizat mai cuprinzător în sistematizarea moștenirii leniniste privind presa.

Numeroasele adnotări (366) și indicele de nume ușurează înțelegerea documentelor cuprinse în culegere, legătura lor cauzală și de efect în lupta comuniștilor.

Se știe că V. I. Lenin a condiționat, în momente decisive pentru proletariat, dezvoltarea mișcării revoluționare muncitorești organizate, existența partidului ei de avangardă — de existența ziarului comunist. Ideea că ziarul marxist trebuie să fie un propagandist, agitator și organizator colectiv a fost formulată și fundamentată de Lenin în perioada formării partidului proletar de tip nou; ideea aceasta revine însă și mai târziu, după înfrângerea primei revoluții ruse, în lupta împotriva dușmanilor de tot soiul ai clasei muncitoare și ai organizării ei, ai rolului partidului ei politic, consecvent revoluționar.

Începutul secolului nostru marcase — paralel cu dezvoltarea capitalismului și intrarea lui în ultimul stadiu, imperialist — o creștere simțitoare a luptei revoluționare în general, a mișcării social-democrate în special. În aceste condiții, viața însăși dicta ca necesară făurirea unui puternic partid centralizat, ca organizație de revoluționari de profesie, capabilă să conducă mișcarea spontană a maselor, să se situeze în fruntea ei. La întrebarea „Cu ce să începem?”, Lenin a răspuns: „După părerea noastră, punctul de plecare al activității noastre, primul pas practic spre făurirea organizației dorite, în sfârșit, firul principal de care ținându-ne vom putea să dezvoltăm, să adăncim și să lărgim neîncetat această organizație trebuie să fie înființarea unui ziar politic pe întreaga Rusie” (V. I. Lenin: „Despre presă”, pag. VIII, Edit. Politică, Buc. 1960). „Iskra” leninistă a fost tocmai organul teoretic și centrul organizator care a îndeplinit imperativul de-atunci.

Nu ne putem opri la momentele importante pentru partidul bolșevicilor, când presa leninistă a avut un rol excepțional în consolidarea mișcării muncitorești, fără a menționa „Pravda”, primul ziar muncitoresc legal de masă. Perioada avântului revoluționar din 1912—1914, când el însuși a redactat și a scris în „Pravda, a fost denumită de V. I. Lenin ca fiind o perioadă de „activitate ziaristică cotidiană”.

V. I. Lenin a preluat de la presa militantă, progresistă din trecut, tot ce era mai bun și l-a dezvoltat în noile condiții, potrivit sarcinilor pe care trebuia să le rezolve proletariatul din Rusia. A preluat și a dezvoltat, făurind presa bolșevică, presa revoluționară de tip nou. Însușindu-și creator experiența publicistică și redacțională a lui Marx și Engels, ideile lor fundamentale despre presa proletară de partid, Lenin le-a dus mai departe, le-a îmbogățit. Datorită lui, și prin el, presa comunistă a atins o strălucire nemăintâlnită, a ajuns cu adevărat o parte constitutivă în construcția partidului de tip nou, un instrument important al proletariatului în revoluția socialistă. Că așa stau lucrurile o dovedesc numeroasele documente înmănușiate în culegerea de față.

Partidele marxiste din celelalte țări, inclusiv comuniștii din România, au tras învățăminte prețioase din experiența bolșevicilor pe tărîmul presei. Primii pași ai partidelor frățești, organizarea și consolidarea lor, lupta lor pentru cucerirea puterii politice și economice din mâinile burgheziei, succesele mișcării muncitorești sînt legate indisolubil de presa comunistă, legală și ilegală, de caracterul ei militant, demascator, de forța și răspîndirea ei. Puterea de convingere și raza de acțiune a ziarului și revistei, a manifestului sau broșurii sînt mai mari decît influența celor mai talentați și iscușiți oratori. Trecutul

partidului nostru confirmă valabilitatea deplină a ideilor și preceptelor leniniste privind presa comunistă.

Dacă pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie esențialul în activitatea presei bolșevice, legale și mai ales ilegale, era pregătirea maselor muncitoare pentru marele asalt, pentru sfărîmarea dominației burghezo-moșierești și instaurarea dictaturii proletare, Puterea Sovietică a pus în fața presei sarcini noi. V. I. Lenin lansează lozinca „Presa trebuie să fie un instrument al construcției socialiste”. Mai precis, el arăta că „Trebuie să transformăm presa — și o vom transforma — dintr-un organ de știri senzaționale, dintr-un simplu aparat de relatare a noutăților politice, dintr-un organ de luptă împotriva minciunii burgheze, într-un instrument de reeducare economică a masei, într-un instrument de informare a masei asupra felului în care trebuie să fie organizată munca într-un chip nou”. (Op. cit., pag. 639)

Citești documentele leniniste de după Revoluția din Octombrie, documentele în care se atacă problemele construcției socialiste, și nu poți să nu reții conținutul lor prețios pentru noi, actualitatea lor arzătoare. În aceasta și constă valabilitatea, ca putere de lege, a ideilor lui Lenin despre rolul constructiv al presei de partid în făurirea societății fără exploatarea omului de către om.

În raport de condiții și odată cu ele se schimbă și conținutul presei, sarcinile ce se pun și modalitatea rezolvării acestora. După cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare, cu deosebită acuitate se ridică problemele construcției economice și culturale. Așa cum reiese din excepționala moștenire leninistă, din experiența Uniunii Sovietice, pe primul plan se află dezvoltarea economiei, problemele făuririi bazei materiale a socialismului. Amintind, spre pildă, de preocuparea stăruitoare a marelui Lenin privind electrificarea țării, nu poți trece peste corespondența lui cu G. M. Krjijanovski. „Să ne ocupăm mai mult de economie — scria V. I. Lenin în articolul Despre caracterul ziarelor noastre. Dar să ne ocupăm de economie nu în sensul de a face considerații „generale”, cronici savante, planuri intelectualiste și alte fleacuri de acest gen, care, din păcate, sînt prea adesea tocmai curate fleacuri. Nu, trebuie să ne ocupăm de economie în sensul de a aduna, de a VERIFICA MINUȚIOS și a studia faptele din domeniul construcției reale a vieții noi”. (Op. cit., pag. 654—655). Însăși activitatea publicistică a lui V. I. Lenin este un strălucit model de abordare profundă și operativă a problemelor construcției socialiste. Marea inițiativă, vestita lucrare leninistă ce vorbea răspicat despre eroismul muncitorilor în spatele frontului cu prilejul subotnicilor comuniste, aprecia și reproducea articole publicate de „Pravda” pe tema aceasta; totodată, se generaliza experiența înaintată, exemplu pozitiv, cerind presei să acorde mai multă atenție faptelor „simple, dar vii, ale construcției comuniste, fapte luate din viață și verificate de viață”. (Vezi pag. 670).

V. I. Lenin pătrundea adînc în esența lucrurilor, sesiza, cu perspicacitate ceea ce scăpa din vedere altora. Odată, într-o adresă către Direcția generală a petrolului, Lenin, în calitatea lui de președinte al Consiliului Muncii și Apărării, reacționa miniat la faptul că un procedeu avansat fusese expedit în nota „Despre înlocuirea prăjinilor metalice cu mortar de ciment la forări petroliere” din revista „Neptconoe i Slanțevoe Hozeaistvo”: „De ce nu ați dat de veste tuturor? De ce nu ați publicat știrea în presa obișnuită? De ce nu ați numit o comisie

de practicieni? De ce nu ați făcut propuneri Consiliului Muncii și al Apărării să încurajeze această acțiune? (Op. cit., pag. 702). Să reținem singur acest exemplu — în realitate, sînt nenumărate — și găsim în el grija și pentru tehnica și tehnologia nouă, și pentru îmbunătățirea și perfecționarea continuă a producției — preocupare actuală și centrală și pentru noi, pentru politica economică a partidului nostru.

Să ne oprim asupra problemei popularizării experienței înaintate, popularizării și promovării noului, a ceea ce este înaintat, progresist. V. I. Lenin, considerînd metoda aceasta ca fiind una din cele mai importante sarcini în construcția socialistă, chema presa să popularizeze „orice lucrător local care s-a evidențiat prin ceva, SĂ I SE FACĂ RECLAMA (sublinierea aparține chiar lui Lenin — n.n.) prin toate mijloacele și să fie dat ca exemplu” (Op. cit., pag. 742).

Lenin nu cerea ca generalizarea experienței avansate să se facă abstract și fad, neconvingător, ci — pe baza cunoașterii și studierii atente, amănunțite — presa să precizeze: „...care anume sînt aceste succese? Au fost ele dovedite oare? Nu avem oare de-a face aici cu basme, cu lăudăroșenie, cu promisiuni intelectualiste...” (Op. cit., pag. 655). Important este — rezultă din indicațiile leniniste — ca fiecare om al muncii să înțeleagă uriașa însemnătate a activității sale de zi cu zi, oricît de „măruntă” ar părea. Educația în acest spirit se înfăptuiește pe baza exemplor înaintate, în muncă. Și tocmai de aceea presa comunistă trebuie să stimuleze ce e nou și bun, să condamne ce e perimat și rău, ce împiedică înaintarea. Caracterul concret și operativ — iată, în acest sens și corespunzător țelului propus, trăsăturile distinctive ale presei comuniste de tip nou, ale presei leniniste.

Concluzia ce se degajă este de o deosebită importanță practică pentru noi, ziaristii comuniști. Într-adevăr, ce să facem pentru a spori influența presei asupra vieții, pentru a-i ridica rolul ei organizatoric în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor șesenalului? E problema centrală care ne frămîntă. Pentru rezolvarea ei, conducîndu-ne după indicațiile partidului nostru, de un ajutor substanțial ne sînt documentele cuprinse în culegerea „Lenin despre presă”.

Pe lângă îmbogățirea și folosirea judicioasă a „repertoriului” publicistic, alături de un stil corespunzător, o limbă vie și curată, clară — ceea ce asigură accesibilitatea presei, Lenin pune stăruitor accentul pe legătura cu cititorii. Ca un fir roșu străbate în toată activitatea lui Lenin grija pentru corespondențe de la oamenii muncii, pentru organizarea poștei redacției, fiindcă cititorii de astăzi pot și trebuie să fie viitorii colaboratori activi ai presei.

Cît privește abordarea, tratarea problemelor importante, învățăm de la Lenin a avea o atitudine diferențiată, a rezolva tema dată de la caz la caz, viu, convingător, dar nu în dauna conținutului. În loc de o „plapumă” sau „cearceaf” (cum se spune) de 3—4 coloane și acelea cenușii, inexpresive, neinteresante, n-ar fi oare binevenită o scurtă dar inteligentă corespondență, o schiță bună, un reportaj, sau eventual un fotoreportaj, care să pună ascuțit o problemă de mare însemnătate? Ar fi oare, prin aceasta, minimalizată importanța problemei? Avem, în acest domeniu, exemplul strălucit al presei bolșevice, avem tradiții frumoase și-n presa romînescă, care dovedesc cu tărie justetea indicațiilor leniniste pe care ni le dă Partidul Muncitoresc Romîn.

Ca ziaristii comuniști trebuie să învățăm de la Lenin stilul de muncă în redacție, munca asupra

manuscrisului, respectul și răspunderea pentru cuvîntul scris, orientarea colectivului redacțional și a colaboratorilor, atitudinea principială față de cititori, grija pentru „chestiunile de amănunt” etc.

Ritmul tot mai rapid al vieții și construcției socialiste în țara noastră, mărețul program al desăvîrșirii edificiului socialist pe baza dezvoltării în continuare a industriei, a încheierii procesului de transformare socialistă a agriculturii, paralel cu continua ei consolidare economico-organizatorică, al ofensivei largi și nestăvilite pentru cultură și civilizație socialistă; prezența luptei pentru ridicarea calității pe toate planurile ca un criteriu al unui stadiu superior în care a ajuns poporul nostru în drumul său neabătut ascendent — toate acestea obligă presa noastră, cere de la cadrele ei eforturi sporite și mai calificate, mai multă competență, mai multă măiestrie. Sarcina noastră, așa cum de-atîtea ori a fost formulată în documentele P.M.R., este de a reflecta și milita pentru inițiativele înaintate ale oamenilor muncii, de a fi intransigenți pe frontul ideologic, de a ne strădui prin toate mijloacele să ajutăm la formarea cît mai grabnică a trăsăturilor omului nou.

Și cel mai bun sfătuitor al gazetarilor comuniști nu poate fi altul decît marele Lenin.

Cînd, în 1897, Lenin spunea că *nimic nu mi-am dorit atît, la nimic n-am visat atît ca la posibilitatea de a scrie pentru muncitori*, el nu-și manifesta numai o pasiune, ci și un crez de luptă de la care n-a abdicat niciodată și pentru care a dat foarte mult din munca sa, din eforturile sale titanice.

Așa se și face că-n operele leniniste găsim foarte multe indicații practice privitoare la gazetărie. Într-o problemă vitală pentru presă, cum este problema corespondențelor, Lenin a stăruit mereu ca ziarele și revistele bolșevice să-și asigure o cît mai largă rețea de legături și să publice știri multe și variate sosite de la cititori. El arăta că presa comunistă trebuie să fie scrisă nu numai de publiciști. Dimpotrivă — spunea V. I. Lenin — „organul va fi viu și viabil cînd la un număr de cinci publiciști care conduc și scriu permanent vor reveni cinci sute și chiar cinci mii de colaboratori nepubliciști”. (Op. cit., pag. 284—285). Este unul dintre preceptele leniniste în această temă și ele demonstrează în mod viu ce temei trebuie pus pe corespondențe.

Scrisorile lui Lenin conțin — dacă nu sînt chiar în întregime dedicate problemelor de presă — multe referiri la viața gazetărească. Într-o scrisoare către M. A. Ulianova și A. I. Ulianova-Elizarova, el se interesează de corectura unor manuscrise („E neapărat nevoie de un corector foarte cultivat”) (pag. 17) și de abonamente („punem mare preț pe ziare și reviste, îndeosebi pe acelea care vin la timp; tocmai de aceea te rog să faci abonamentele cît mai din timp”). (pag. 18). Or, adresîndu-se grupului redacțional „Rabociaia gazeta”, Vladimir Ilici cere precizări: („în general, este foarte important pentru mine să știu care este ultimul termen de trimitere a articolelor”) (pag. 21).

Aflăm din culegerea amintită amănunte de organizare și tehnică gazetărească (de exemplu: număr de semne și corp, calcularea dimensiunilor, corectura, introducerea rubricilor și notelor înviorătoare, organizarea muncii de secretariat pe baze largi, precum și asemenea sfaturi deosebit de utile: („să nu te încrezi în promisiuni, ci să cauți neapărat să obții materiale scrise”, pag. 313). Rămîne ca asupra

lor să mediteze gazetarii noștri, atunci cînd studiază această culegere de texte leniniste.

Aș mai aminti, în această ordine de idei, ce spunea Lenin în problema *cum și cine să scrie presa?* „Pentru aceasta e nevoie de un stat-major de publiciști specialiști, de corespondenți specialiști, e nevoie de o armată întregă de reporteri social-democrați care să-și creeze legături pretutindeni și oriunde“. (Op. cit., pag. 171). Toți aceștia trebuie și ei să cunoască bine viața, pentru a putea scrie viu și interesant. În „Teze cu privire la propaganda pe linie de producție“, Vladimir Ilici avea să spună către sfîrșitul lui 1920: „Ziarul care tratează problemele de producție trebuie să fie popular, în sensul că trebuie să fie pe înțelesul a milioane de oameni, dar în nici un caz să nu cadă în vulgarizare“. (Op. cit., pag. 688).

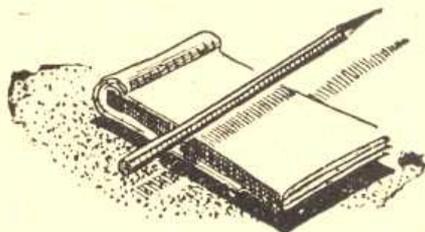
Entuziast, poporul român, condus cu înțelepciune de partid, desfășoară larg și mereu ascendent construcția socialistă, înalță o civilizație modernă socialistă. În centrul atenției politicii P.M.R. se află omul cu nevoile lui. Și acest om trebuie format, trebuie edu-

cat în spiritul ideilor comuniste, trebuie pregătit pentru societatea nouă pe care o zidește.

Din această cauză, educația comunistă a maselor e sarcina centrală a partidului și a presei. Dar ea nu se poate face abstract, ruptă de sarcinile concrete ale planului de șase ani, de sarcinile sporirii producției și productivității muncii paralel cu îmbunătățirea calității producției. Fiecare pas în educația comunistă trebuie să fie strîns legat de lupta pentru avîntul continuu al industriei, agriculturii și culturii socialiste, pentru sporirea și îmbunătățirea producției de bunuri materiale. Edificiul socialismului și educația comunistă a oamenilor muncii trebuie împletite într-un proces unic și neînterupt, larg și multilateral. Așa ne învață Partidul Muncitoresc Român. Acesta este înțelesul actual al mesajului leninist.

Culegerea „V. I. Lenin despre presă“ constituie pentru ziaristii noștri mai mult decît un manual, mai mult decît un tratat. Documentele leniniste ne înarmează, ne dau viziune largă și cunoștințe prețioase, ne întăresc convingerea, crezul nostru comunist.

IONEL NICOLAE

DECERNAREA PREMIILOR LENIN PE ANUL 1961

Comitetul pentru decernarea Premiilor Lenin în domeniul literaturii și artei a decernat premiile pe anul 1961.

În domeniul ziaristicii și publicisticii, Premiul Lenin a fost acordat scriitorului estonian Iohannes Smuul pentru jurnalul său de călătorie în Antartica „Cartea de gheață“.

PRIMUL REPORTER ÎN COSMOS

G.H. DINU

12 aprilie 1961... N-a existat ziar pe pământ care să nu fi consemnat această dată memorabilă și numele eroului care a fixat-o pentru de-a pururi în istorie prin înfăptuirea „celei mai mari minuni a tuturor veacurilor” — Iuri Alexeevici Gagarin, cetățean al Uniunii Sovietice.

Gagarin, acest nume este revendicat deopotrivă și de presă, ca primul reporter al Cosmosului, primul care a transmis știri de pe traiectoria infinitului: „Privesc Pământul. Vizibilitate bună... Se poate vedea totul. Unele zone sînt acoperite de nori cumulus!”.

Gagarin, explorator dincolo de oricare temeritate pe care o putea cuteza cea mai extraordinară minte! Cît de în urmă au rămas caravalele și navele lui Cristofor Columb, Magellan, Vasco de Gama! Omul care a pășit ferm în domeniul a ceea ce era vis pînă la 12 aprilie 1961, a scris prima pagină despre realitatea pînă acum bănuită a Cosmosului. De la înălțimea neajunsă de nimeni, a privit bătrîna Terra de pe care a plecat: „Se deosebesc foarte bine masivele muntoase, marile fluvii, insulele, țărmurile, lacurile...”, a scrutat țăriile cerului ghintuite de stelele strălucitoare, a admirat „aureola albastră foarte caracteristică și foarte frumoasă” a Pământului, trecerea feerică de la albastru deschis, la albastru, albastru închis, violet, pînă la negru absolut la intrarea în umbră, portocaliul strălucitor, gama culorilor curcubeului la ieșirea din umbră...

A văzut și s-a întors să povestească la un microfon, ascultat cu o extraordinară emoție de toată lumea. Și oamenii și-au simțit din acea clipă puterea de stăpîni ai Cosmosului!

La 12 aprilie 1961, într-o regiune dinaintea stabilită din Uniunea Sovietică, s-a întors teafăr și cu trofeul celei mai senzaționale victorii Prometeul unei ere noi. Reporterul fulminant, cronicarul care, străpungînd zona de gravitate a planetei noastre, a intrat în imponderabilitate, s-a simțit excelent. Și-a pierdut greutatea corpului, a plutit, erou nebănuit al unei mitologii aievea. Și în această stare, a lucrat, a scris, și-a înregistrat observațiile.

Gagarin ne povestește cum și-a scris reportajul. „Mîna nu cîntărește nimic, dar scrisul este același. Trebuie doar să-ți ții blocnotesul, pentru că altfel îți scapă din mîini. Am folosit sistemul de telecomunicații pe diferite canale, am utilizat manipulatorul telegrafic. Imponderabilitatea nu afectează cîtuși de puțin capacitatea de muncă. Trecerea de la imponderabilitate la gravitate se desfășoară lin”.

Ce relatare mai mult decît senzațională! Și asta făcută în graiul și în slova acelora care prin cea mai gigantică revoluție au deschis o nouă eră în istoria universală, iar astăzi au săltat umanitatea pe o traiectorie cosmică, înscriind în biruințele lumii pașnice cea mai formidabilă cucerire.

Gagarin ne comunică și planurile lui de viitor, noile explorări la care se gîndește, planul de perspectivă. El și tovarășii săi ne vor scrie și reportajul primei călătorii în Lună, pe Venus, pe Marte... Iuri Alexeevici ne-a asigurat că va veni timpul cînd vom întreprinde călătorii în Cosmos cu bilete primite prin syndicate.

Gagarin, tu ai înfăptuit, cu „Vostok”-ul tău, răsăritul unei noi ere!

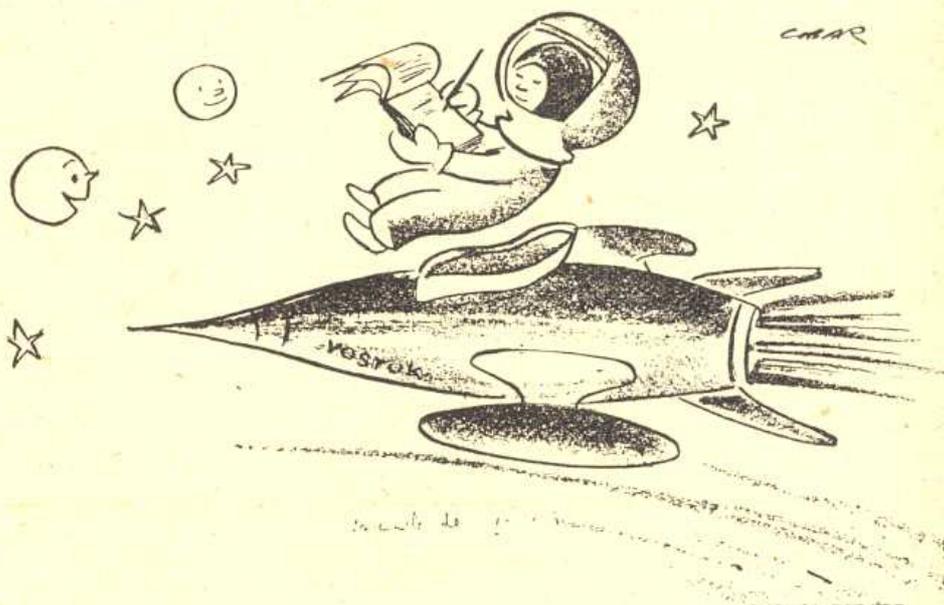
Cum să-ți mulțumim, Iuri Alexeevici Gagarin?

Iuri Gagarin a declarat că în condițiile imponderabilității și-a continuat notațiile despre Cosmos.

Planetele: Iuri, cum îți îndeplinești sarcina de reporter?

Gagarin: Nu se vede? Mi-e foarte ușor!

Desen de Nell Cobar

O ZI „PLINĂ” PENTRU ZIARIȘTII DIN TOATĂ LUMEA

„Uniunea Sovietică — Cosmos — Gagarin!”. Re-luată pe toate lungimile de undă de agențiile de presă și posturile de radio, în zgomotul rotativelor și în strigătele vânzătorilor de ziare — vestea neobișnuită a făcut în câteva secunde ocolul lumii. La 12 aprilie 1961, când întreaga omenire a salutat entuziasmată cea mai strălucită performanță din istoria ei milenară, zborul temerar în Cosmos al primului astronaut din lume, maiorul Iuri Alexeievici Gagarin, ziariștii și corespondenții de presă au avut cu adevărat o zi „plină”. „La Moscova — a transmis un corespondent al agenției United Press International” — în această zi istorică nimeni nu a lucrat în afara ziariștilor”. În această zi ziariștii au fost deopotrivă de solicitați pe toate meridianele. Anchete „fulger” în rindu-

rile oamenilor de pe stradă, interviuri luate savanților și oamenilor politici, articole ample ale comentatorilor științifici și numeroase editoriale consacrate acestui eveniment istoric, toate și-au găsit un spațiu larg în coloanele ziarelor tipărite în toate limbile vorbite pe Pământ.

„Evenimentul secolului”, „Noua graniță a omului”, „Ocolul Pământului în 89 de minute”, „Un rus în spațiul cosmic” — iată numai câteva din titlurile culese cu litere mari pe toată lățimea primelor pagini ale ziarelor din lumea întreagă.

În rindurile de mai jos prezentăm numai o mică parte a uriașului ecou stîrnit în presa mondială de succesul lansării primului om sovietic în spațiul cosmic.

● „În fapta eroică fără precedent a lui Iuri Gagarin s-a manifestat geniul poporului sovietic, s-a întruchipat marea forță a socialismului, despre care a vorbit cu atîta pre-viziune Lenin încă în anii cînd abia începuse elaborarea practică a primelor planuri ale construcției socialiste” (Pravda — Moscova).

● „Iuri Alexeievici Gagarin a cîștigat prinsoarea pe care a făcut-o omenirea încă în trecutul îndepărtat cînd s-a trezit conștiința strămoșilor noștri. Sute de visători au încercat să evadeze dincolo de frontierele pămîntesti; 50 de generații de savanți au căutat cu pasiune mașina fantastică care să pornească dincolo de nori. Și iată că în acest 12 aprilie 1961, atîtea vise, atîtea strădanii, atîtea sacrificii duc la fantastica victorie a lui Iuri Gagarin. Culmi înalte atinse de geniul uman, ca descoperirea focului și a fierului, sînt anonime și fără dată, dar era cosmică se înscrie în istorie cu ziua de 12 aprilie 1961 și cu fotografia unui tinăr de 27 de ani” (Paris Presse L’Intransigeant).

● „Lansarea cu succes de către oamenii de știință sovietici a unui sputnik avînd un om la bord și înapoierea lui cu bine pe Pământ va fi glorificată ca una din cele mai mari realizări din istoria dorinței eterne a omului de a supune forțele naturii. În momentul de față aceasta încununază toate realizările în domeniul tehnicii cosmice și constituie exemplul cel mai elocvent al întîietății sovietice în domeniul puternicelor motoare-rachetă...” (New York Times).

● „Am fost martorii triumfului geniului uman, al realizărilor fără de seamăn ale științei, tehnicii și industriei sovietice, precum și al bărbăției și curajului omului sovietic” (Trybuna Ludu — Varșovia).

● „Un om a călătorit în spațiul cosmic și s-a înapoiat pe Pământ. Numele lui este Iuri Gagarin și este rus. Mulți vor regreta că numele lui nu a fost de exemplu John H. Gleen jr. și că nu era un american. Nici Columb, nici frații Wright nu ar putea pretinde că au realizat o performanță mai măreață” (agenția United Press International).

● „Întreaga lume este plină de admirație față de această realizare de importanță epocală. Ziua de 12 aprilie ca și ziua în care a fost lansat primul satelit, în octombrie 1957, a intrat în letopisețul marilor evenimente și fapte istorice care nu aparțin unui singur popor sau unui sistem ci întregii omeniri” (Oste-reichische Neue Tages Zeitung).

● „Succesul repurtat de Uniunea Sovietică este prodigious, senzațional, extraordinar. Totuși, aceste cuvinte par sărace în fața acestui succes. Vor trebui găsite alte cuvinte pe mărimea grandioasei izbînzii repurtate de maiorul Gagarin” (Paris-Jour).

● „Lumea a fost martora superiorității zdrobitoare a rușilor” (Ottawa Journal).

● „Primul pilot-cosmonaut, Iuri Gagarin, a deschis porțile spre univers. Remarcabila realizare a științei și tehnicii sovietice, munca plină de abnegație a savanților sovietici a înfăptuit visul de veacuri al omenirii” (Jenminjibao — Pekin).

● „Este neîndoielnic acum că rușii i-au depășit pe americani. În actuala stare de lucruri rușii nu au lăsat să dăinuie nici măcar o posibilitate de discuție. Să aducem deci un omagiu rușilor. Ei au stimulat imaginația, așa cum au făcut în secolul al XV-lea marile descoperiri geografice” (Times — Londra).

● „Succesul Uniunii Sovietice a întipărit sub forma cea mai romantică în mintea întregii lumi convingerea despre superioritatea Uniunii Sovietice și a sistemului ei de stat în domeniul științei și tehnicii. În întrecerea cu Statele Unite ale Americii, Uniunea Sovietică și-a dovedit în mod practic puterea în fața întregii lumi” (Asahi — Tokio).

● „S-a întîmplat un miracol, visul oamenilor de știință din cea de a doua jumătate a secolului XX a fost înfăptuit de ruși și constituie o mindrie legitimă a Uniunii Sovietice. Acest sentiment de mindrie este împărtășit de întreaga omenire”. (Kathimerini — Atena).

● „Ne mindrim cu faptul că descoperitorul lumii înstelate este un fiu de țăran, un fost muncitor, un comunist rus, pilotul maior Iuri Alexeievici Gagarin (Sovetskaia Rossia — Moscova).

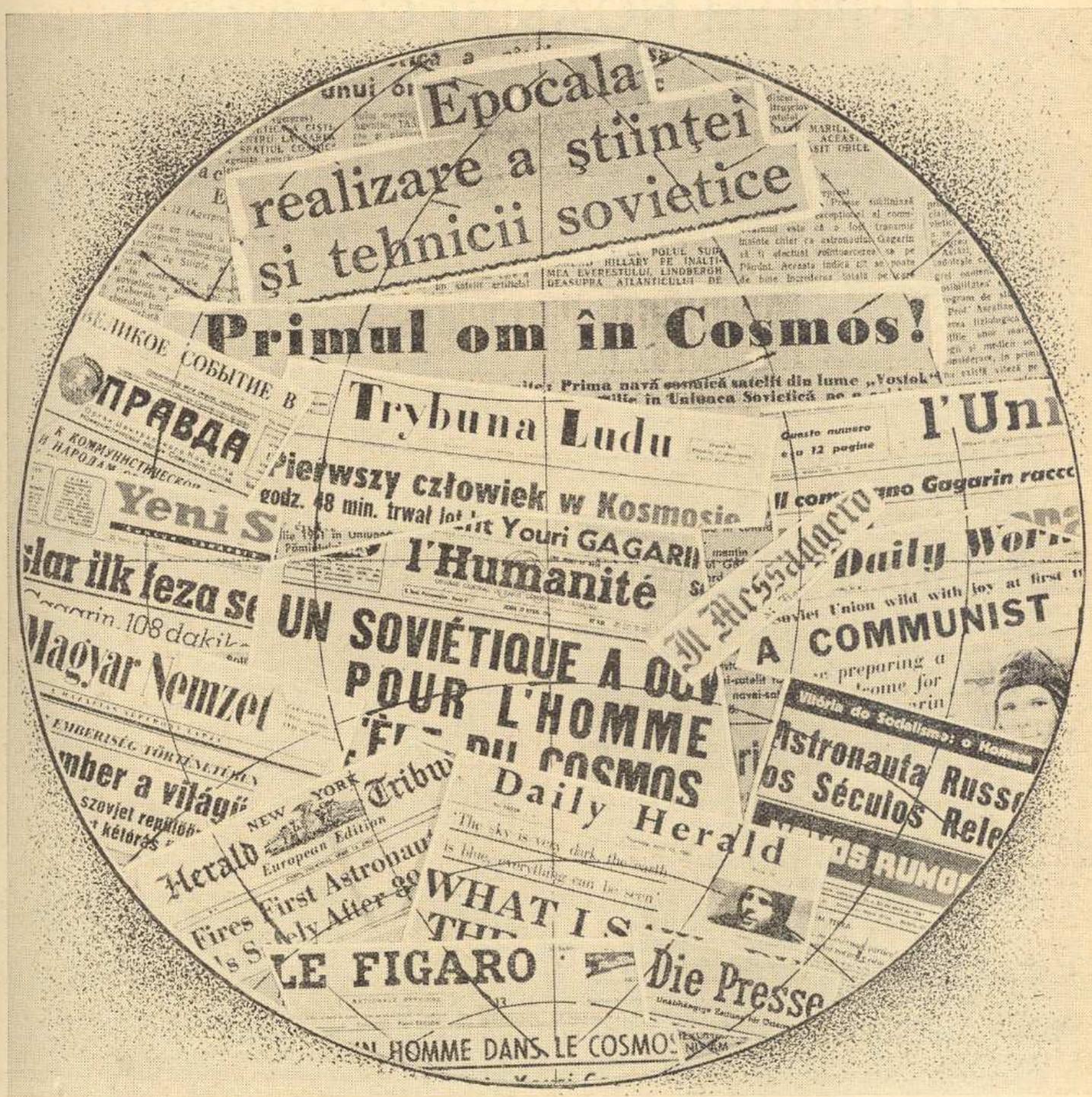
● „Uniunea Sovietică va purta steagul victoriilor de pe o planetă pe alta, deoarece ea se sprijină pe baza trainică a orînduirii socialiste” (Jugantar — Calcutta).

● „Nu este o întîmplare că primul om trimis în spațiul cosmic aparține unei țări unde se desfășoară un efort considerabil în domeniul promovării gîndirii și unde în fiecare an sînt pregătiți 120.000

de ingineri față de 80.000 în S.U.A. și numai 8.000 în Franța" (agenția France Presse).

● „Cel mai îndrăzneț zbor al imaginației a fost săvârșit de înțelepciunea, știința și tehnica oamenilor

planetelor și, eventual, mai târziu, chiar și a stelelor de către om. Americanii sînt pe drept cuvînt

● „Cînd se va scrie istoria omenirii, ea va fi împărțită în două părți: înainte și după 12 aprilie 1961" (Ceylon Daily Mirror).

● „Primul pas de pe Pămînt spre lumi noi reprezintă triumful societății socialiste, triumful rațiunii omului". (Obrana Ludu — Praga)

Tării Socialismului. Din momentul săvîrșirii acestei fapte neobișnuite de eroism începe o epocă nouă" (Revolucion — Havana).

● „Este una din cele mai mari victorii din istoria științei și tehnicii, intrucît ea deschide calea spre studierea spațiului cosmic, a Lunii,

dezamăgiți de faptul că Uniunea Sovietică, și nu Statele Unite, a deschis era cosmică cu trei ani și jumătate în urmă, iar în prezent a pus bazele studierii acestei noi frontiere de către om" (New York World Telegram and Sun).

FILE DIN GLORIOASELE TRADIȚII ALE PRESEI NOASTRE COMUNISTE

MIRCEA IOANID și TITU GEORGESCU

Crearea Partidului Comunist din România a reprezentat un eveniment de importanță uriașă pentru destinele istorice ale poporului nostru. P.C.R. a ridicat pe cele mai înalte culmi tradiția luptei revoluționare a maselor populare din România, fundamentând științific necesitatea și căile lichidării societății capitaliste, bazată pe exploatarea omului de către om, și a construirii societății socialiste, bazată pe proprietatea obștească asupra mijloacelor de producție. Timp de aproape un sfert de veac Partidul Comunist din România și-a desfășurat activitatea în condițiile deosebit de grele ale terorii burgheze. Zeci și sute de luptători comuniști au plătit cu ani grei de temniță, sau cu bunul lor suprem — viața — pentru participarea la lupta consacrată cauzei eliberării poporului de sub jugul exploatareii și asupririi capitaliste. Dar nici temnițele, nici plutoanele de execuție nu au putut înfrânge dârzenia și eroismul comuniștilor, dorința lor fierbinte de a uni masele largi ale oamenilor muncii și a le îndruma pe calea luptei revoluționare pentru crearea unei societăți libere și revucite, pentru cei ce muncesc. În această luptă, partidul s-a folosit în permanență ca de o armă ascuțită de presa sa, pe care a făurit-o pe temelie de granit a principiilor elaborate de Lenin cu privire la presa de tip nou, presa comunistă. În perioada anilor 1921—1944 partidul a reușit — în ciuda terorii burgheziei și moșierimii — să editeze aproape 500 de publicații periodice ilegale și legale, adresate tuturor categoriilor de oameni ai muncii, ceea ce constituie un fapt cu adevărat remarcabil și exprimă grăitor capacitatea politică și organizatorică a partidului nostru.

În întreaga sa existență, presa noastră comunistă, militând în permanență pentru continua întărire a spiritului de partid, a legăturilor sale cu masele, s-a străduit să răspundă sarcinii sale fundamentale, aceea de a fi un propagandist, agitator și organizator colectiv al maselor, instrument în mâna partidului marxist-leninist pentru transformarea revoluționară a societății, pentru înfăptuirea socialismului.

În paginile ce urmează se face o succintă prezentare bibliografică a unor publicații periodice ilegale și legale ale P.C.R. și organizațiilor sale de masă pe perioada 1921—1944. *)

*) Pentru publicațiile periodice legale ale P.C.R. editate în cel de-al patrulea deceniu, vezi: P. Constantinescu-Iași: Organizații de masă legale conduse de Partidul Comunist din România în anii 1932—1938. Editura Academiei R.P.R. 1952.

O bibliografie a publicațiilor periodice ilegale editate de P.C.R. și organizațiile sale de masă este publicată în Analele Institutului de Istorie a Partidului nr. 3, 6, 1960.

SOCIALISMUL. Organul Partidului Socialist Comunist (S.R.I.C.) București. 13 decembrie 1921—9 aprilie 1924. Apare săptăminal. Format: 61×43. Redacția și administrația: București, str. Cîmpineanu nr. 17. Tip.: „Convorbiri Literare”, București, str. Cîmpineanu nr. 17. Dintre schimbările ulterioare care survin în elementele bibliografice ale publicației menționăm schimbarea subtitlului: 8 oct. 1922: Organul Partidului Comunist (S.R.I.C.).

Organ legal al C.C. al P.C.R. care își începe apariția la câteva luni după istoricul Congres care a consacrat crearea P.C.R. Ziarul publică documente ale Internaționalei Comuniste, ale Federației Comuniste Balcanice, ale Partidului Comunist din România. În ziar sînt publicate o serie de lucrări ale lui V. I. Lenin sau consacrate vieții și activității acestuia (ultimele scrise de M. Gorki, N. K. Krupskaja ș.a.). Se remarcă preocuparea ziarului în direcția publicării de articole teoretice, menite a contribui la răspîndirea ideologiei marxist-leniniste în rîndurile tinerei mișcări comuniste din România: „Partidele politice și comunismul”, „Între comunism și terorism”, „Social-democrații”, „Prigonirea minorităților”, „o prigonire de clasă”, „Creștinismul și socialismul”, „Concentrarea și centralizarea bogățiilor”, „Datoria noastră” etc. O serie de articole și materiale sînt semnate de remarcabili fruntași ai mișcării comuniste internaționale: Gh. Dimitrov, M. Cachin, V. Kolarov.

O preocupare de seamă a ziarului o constituie răspîndirea cunoștințelor despre U.R.S.S., demascarea necruțătoare a denigratorilor Uniunii Sovietice: „Tărănimea și revoluția rusă”, „Instrucțiunea în Rusia”, „Armata Roșie” ș.a.

Trebuie menționate reportajele și știrile cu privire la situația și luptele muncitorești, care au avut loc în țara noastră în acea vreme.

O rubrică literară (semnalăm prezența lui M. Gorki și Al. Block) și satira demascatoare însoțită de caricaturi dau un colorit viu ziarului, care o perioadă a apărut zilnic.

Ziarul a fost interzis în 1924. La Biblioteca Academiei R.P.R. se află o colecție însumând 216 exemplare.

TINERETUL SOCIALIST. Organul mișcării tineretului socialist din România. București. 20 aprilie 1921—1 mai 1924. Apare bilunar. Format: 32×24. Redacția și administrația: București, str. Academiei nr. 37. Tip. Brănișteanu, București, Pasajul Imobiliara.

Gazetă legală editată de tinerii comuniști în anii activității „legale” a partidului. Din aria problematică întinsă a ziarului se desprind în primul rând articolele de educație politică și ideologică. Sînt publicate lucrări aparținînd clasicilor marxism-leninismului, precum și articole consacrate vieții și activității acestora („Principiile comunismului”, „Sarcinile Uniunilor de Tineret”, „Menirea tineretului”, „Lenin și tineretul” etc.), articole teoretice („Materialismul și idealismul”, „Ce este statul”, „Rolul științei în

statul burghez”, „Războaiele revoluționare”) precum și articolele de orientare politică („Social-democrația și Frontul Sindical Unic”, „Despre Fascism”).

Trebuie remarcată atenția acordată de gazetă publicării unor articole și materiale de popularizare a cunoștințelor științifice: „Istoria muncii”, „Cum evoluează lumea”, „Cum s-a format pămîntul”, „Religia și proletariatul”, „Campanella”, „Saint Simon” etc. Preocupările literare se fac vizibile prin publicarea de schițe și nuvele aparținînd unor renumiți scriitori: Vl. Korolenco, H. Barbusse, M. Gorki ș.a.

Gazeta a fost suprimată în mai 1924.

Au fost identificate nr.: 1—23 din 1921; 24—50, 52, 1—21 din 1922; 22—38, 11—14 din 1923; 16—22 din 1924.

EISENARBEITER. Organ des Einheitlichen Verbandes der Chemischen Eisen — Metall — und Nafta — Arbeiter Rumäniens (Fierarul. Organ al Uniunii Unitare a muncitorilor din chimie, fier-metal și petrol

din România), București. 15 februarie 1924. Apare la 15 ale lunii. Format: 40×28. Redacția și administrația: București, str. Academiei nr. 37. Tip. „Triumful”, București, str. Belvedere nr. 6.

Publicație legală în limba germană, editată de sindicatele unitare ale muncitorilor metalurgiști, petroliști și chimiști. Concomitent, aceleași sindicate editează o ediție în limba română (FIERARUL, 1923—1929) și una în limba maghiară (VASMUNKÁS, 1924—1929). Axa gazetei o constituie problemele organizării și ale luptelor economice și politice ale muncitorimii.

Gazeta demască reformismul, militează pentru unitatea sindicală pe baze revoluționare, publică materiale referitoare la activitatea sindicatului precum și știri muncitorești. Articolul „Lenin” este publicat cu prilejul încetării din viață a marelui conducător al proletariatului internațional. Concomitent mai apar în limba germană și alte publicații legale editate sub îndrumarea partidului, dintre care semnalăm: „Lederarbeiter”, „Lebensmitelarbeiter”, „Holzarbeiter” etc.

A fost identificat primul număr al gazetei.

TÎNĂRUL LENINIST. Organul Central al Uniunii Tineretului Comunist din România. (Secția Internațională a Tineretului Comunist). București. Decembrie 1924—1 mai 1936. Pe frontispiciu: „Proletari din toate

LUPTA DE CLASĂ

APARE LA 1 ȘI LA 16 ALE FIECĂREI LUNI

— SUB ÎNGRIJIREA SECȚIUNII SECUREȘTI A PĂRTIDULUI SOCIALIST

LUPTA DE CLASĂ

ORGAN AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA
(SECȚIUNE A INTERNAȚIONALEI COMUNISTE)

No. 1

Anul 1926

Iunie

Anul XIX, No. 2. Mai 1933

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Org. Com. Centr. al Partidului
Comunist din România
[Secțiune a Int. Com.]

LUPTA DE CLASĂ

Proletari din toate țările, uniți-vă!

LUPTA DE CLASĂ

ORGANUL TEORETIC AL COMITETULUI CENTRAL AL
PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMANIA
(Secțiunea Internațională Comuniste)

țările, uniți-vă!¹. Format: 34—21. Tipografia ilegală a C.C. al U.T.C.

După suprimarea „Tineretului Socialist“, U.T.C. scoate în același an, în condiții ilegale, „Tinerul Leninist“. Un loc important în coloanele publicației îl ocupă materialele și articolele teoretice, politice. Sînt publicate documente ale Internaționalei Tineretului Comunist, ale U.T.C., articole consacrate vieții și operei clasicilor marxism-leninismului. Numeroase articole supun unei critici necruțătoare fascismul („Fascismul în România“, „Fascismul înseamnă război“, „Fascismul, otrava tineretului“ etc.), demască partidele burgheze și pe cele reformiste, precum și monarhia ca stîlp al regimului burghezo-moșieresc („Național-tărăniștii și fascizarea tineretului“, „Jos monarhia burghezo-moșierească“ etc.), descriu succesul construcției socialiste din U.R.S.S.

Menționăm de asemenea materialele cu privire la viața de organizație, precum și știrile despre situația și luptele revoluționare ale tineretului. O rubrică de umor, caricaturi și versuri — publicate sporadic — întregesc tematica bogată a publicației. Concomitent apare o ediție în limba maghiară: „Ifju Leninista“ și una în limba rusă: „Molodoi leninet“.

La Institutul de istorie a Partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se află o colecție incompletă a publicației, alcătuită din 83 exemplare.

LUPTA DE CLASĂ (seriile II, III, IV)*). Organ al Partidului Comunist din România (Secțiunea Internațională Comuniste). București. Iunie 1926—decembrie 1939. Pe frontispiciu: „Proletari din toate țările, uniți-vă!“; Tipografia ilegală a Comitetului Central al Partidului Comunist din România.

Referindu-se la activitatea revistei „Lupta de clasă“ în condițiile ilegalității, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej arată: „Interzisă de guvernarea burghezo-moșierească, „Lupta de clasă“ reapare ilegal în 1926. Crunta prigonire a Partidului nostru, a mișcării muncitorești de către guvernele de călăi ai oamenilor muncii, a făcut imposibilă apariția continuă a revistei. După o întrerupere de cîțiva ani, „Lupta de clasă“ reapare în 1934, iar apoi — după o altă întrerupere, în anul 1938.

* Despre seria I-a a „Luptei de clasă“, apărută la 1 iulie 1920, vezi „Presa Noastră“, nr. 6/1960.

dar cu toate aceste întreruperi, determinate de arestările, condamnările, iar adeseori și de asasinările acelor care scriau, tipăreau și răspindeau „Lupta de clasă“, revista noastră a oglindit cu fidelitate în paginile ei continuitatea luptei duse cu dirzenie și eroism de Partidul Comunist Român, avangarda revoluționară a proletariatului, de la momentul înființării sale¹).

Organ teoretic, editat ilegal, revista oglindește preocuparea partidului pentru ridicarea nivelului ideologic-politic al membrilor săi. Revista publică lucrări ale lui V. I. Lenin, documente ale Internaționalei Comuniste, documente ale P.C.R., precum și lucrări aparținînd unor fruntași de seamă ai mișcării comuniste și muncitorești internaționale: I. V. Stalin, Gh. Dimitrov, Klement Gottwald, Bela Kun, Dolores Ibarruri, D. Manuilski ș.a. Alte articole și materiale sînt semnate de Maxim Gorki, Gabriel Peri, E. Varga ș.a. Revista analizează într-o serie de studii și articole situația social-politică din România, relațiile de clasă, dezvăluie fondul reacționar al regimului burghezo-moșieresc care se orienta fățiș spre fascism și război antisovietic. Revista sublinia sarcinile partidului în lupta revoluționară pentru apărarea intereselor vitale ale oamenilor muncii. Numeroase articole prezintă grandioasele succese ale construcției socialismului în U.R.S.S. Pentru a putea fi difuzată și a înșela organele represive ale statului burghezo-moșieresc, revista folosește deseori coperte false ca, de pildă: nr. 1 (ianuarie) 1934: Conferința d-lui agronom Ion Cămărășescu, ținută în 27 februarie 1933 despre *Cultura Porumbului*. Ediția II-a. Atelierele Grafice „Universul“ București; nr. 4 (august) 1938: *Pielele Roșii din Africa*, de D. R. Ioanițescu (Durac) Tip. A.B.C., etc., etc.

ÎNAINTE. Organ al Blocului Muncitoresc și Tărănesc. București. 5 iunie 1926—25 octombrie 1930. Apare săptămînal. Format: 62×42. Redacția și administrația: București, str. Carol nr. 116. Tip. „Curierul Judiciar“, București, str. Artei nr. 5.

Gazetă legală, organ central al Blocului Muncitoresc Tărănesc. În coloanele gazetei se oglindesc problemele de organizație, luptele muncitorești și țără-

¹ Lupta de clasă, nr. 1 (august-septembrie) 1948, p. 3.

nești, campaniile electorale la care Blocul înregistrează succese însemnate în ciuda teroarei și samavolnicilor claselor dominante și a partidelor acestora.

Dintre articolele care analizează problemele politice care stăteau în fața mișcării revoluționare din țara noastră în perioada dată menționăm: „Menirea Blocului Muncitoresc Tărănesc”, „Proletarizarea țărănimii și sarcinile noastre”, „Burghezia și proletariatul în fața problemei națiunilor asuprite”, „Presa bur-

letară“ va căuta să devină instrumentul de emancipare spirituală pentru muncitorimea română“. Din opera lui Lenin revista publică lucrarea „Sarcinile internaționale ale socialismului“; pe aceeași linie trebuie menționat articolul „Lenin despre literatură și artă“ de Clara Zetkin. Se remarcă de asemenea articolele și materialele „Amintiri despre Karl Marx“ (Paul Lafargue), „Temeiul forței conservatoare“ (H. Barbusse), „Situația economică generală“ (E. Varga), „Comuna din Paris“, „Romanul social“, „Unificarea sindicală“ etc. O serie de articole prezintă viața și opera utopiștilor Morus, Weitling etc., sau sînt consacrate popularizării științei: „Evoluția pămîntului“, „Molecule și atomi“ etc. Numeroase articole prezintă succesele construcției socialismului în U.R.S.S. La partea literară semnalăm lucrări semnate de Anatole France, Neverov, Seifulina ș.a.

STEAGUL ROȘU. Organul Partidului Comunist din România, Secțiunea București. Iunie 1929—martie 1937. Format: 34×21. Multiplicat la gestetner.

Ziar ilegal al organizației P.C.R. București a cărei apariție se desfășoară — cu unele întreruperi — pe o perioadă de opt ani. Ziarul publică documente ale Internaționalei Comuniste, documente ale P.C.R. precum și materiale de partid cu caracter local.

Dintre numeroasele articole menționăm: „Șomajul și sarcinile noastre“, „Șovinismul, asuprirea națională și luptele noastre“, „Cîrdășia dintre guvern și

INAINTE

Ziar săptămînal Sub conducerea unui comitet

ABONAMENTUL: 100 L. Organ de apărare a lăcrătorilor cetățeniști REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Secda, Str. Șosei-Peșci

Dreapta va pierde bătălia Muncitorii și fascismul

(Textul este foarte mic și este în două coloane, conținând articole și titluri de articole.)

gheză în frontul unic oligarhic“, „Trăiască amnistia generală“, „Cerem legalizarea Partidului Comunist“, „Jos războiul contrarevoluționar antisovietic“, „Trădarea social-democraților“, „În fața foametei“, „Noul buget“, „Viața femeilor muncitoare“ etc. Dintre colaboratorii ziarului se remarcă cunoscutul luptător comunist Gh. M. Vasilescu-Vasia.

După ce a fost nevoită de câteva ori să-și întrerupă activitatea pentru perioade îndelungate, gazeta a fost suprimată definitiv la sfîrșitul anului 1930.

Au fost identificate numerele: 1—7, 1926; 1—30, 1928; 1—9, 12—18, 1939; 3—6, 9—11, 14, 1930.

KORUNK. Havi szemle (Contemporanul. Revistă lunară) Cluj. Februarie 1926—august 1940. Redacția: str. Regală nr. 47. Tip. Lapkiadó, Cluj.

Revistă legală care a jucat un rol de seamă în afirmarea ideologiei revoluționare în rîndurile oamenilor muncii și a intelectualilor maghiari din țara noastră. Situîndu-se încă de la început pe poziții democratice, revista trece ulterior sub îndrumarea partidului (la sfîrșitul deceniului trei), militînd pentru promovarea filosofiei marxiste, operînd o critică virulentă la adresa societății și ideologiei burgheze. În afara articolelor și studiilor care abordează problemele naturii și societății în lumina materialismului dialectic, din care se desprind cele consacrate combaterii fascismului, trebuie menționate cele consacrate situației politice internaționale și cu deosebire popularizării succeselor U.R.S.S. De o largă atenție se bucură în paginile revistei problemele literaturii și artei și cele de teorie și critică literară. După 14 ani de activitate neîntreruptă, revista a fost suprimată în august 1940. de regimul horthyst.

La Biblioteca Academiei R.P.R. se află o colecție a revistei cuprinzînd 176 numere. Conducătorul revistei a fost Gáal Gabor.

CULTURA PROLETARĂ. București. 15 septembrie 1926—martie 1928. Format: 22×15. Redacția și administrația: București, str. Șelari nr. 10, etaj II. Tip. „Cartea Medicală“, București, B-dul Elisabeta nr. 5.

Revistă legală cu preocupări principale în domeniul științelor sociale și literaturii. În editorialul primului număr se arată printre altele: „Cultura pro-

1929 August Nr. 4

STEAGUL ROȘU

Organul Partidului Comunist din România Secțiunea București

garda de fier“, „Lupta pentru pace“, „Noile mărturisiri ale domnului Otto Bauer“, „Singura țară care luptă pentru pace este Uniunea Sovietică“.

Ziarul publică numeroase știri din întreprinderile din Capitală, precum și informații din închisori. Sporadic apare o ediție în limba maghiară: „Vörös Zászló“.

O colecție incompletă a ziarului se află la Institutul de istorie a partidului.

MUNCA ZILNICĂ. București. 13 februarie 1929—1 mai 1929. Format: 31×23. Redacția: București, Calea Victoriei nr. 168. Tip. „Voința“, București, str. Banului nr. 3.

Gazetă legală cu apariție cotidiană, editată de organizația de București a Blocului Muncitoresc Tărănesc. Semnalăm articolele: „Teroarea se înăsprește“, „Victoria muncitorească din comuna Vulcan“, „De ce se sinucid soldații“, „Aniversarea comunei din Ungaria“, „5 ani de la revoluția proletariatului bulgar“; articolele: „Planul de 5 ani“, „Armata Roșie“, „10 ani — ferme sovietice“ ș.a., popularizează succesele oamenilor sovietici.

În coloanele gazetei sînt publicate regulat articole și materiale care descriu situația și lupta muncitorimii din București, precum și materiale care relatează despre luptele muncitorești din țară. Atenția acordată atragerii femeilor la lupta revoluționară se vedește și în articolele „Femeia muncitoare“, „Pentru 8 Martie“.

După apariția a 37 de numere gazeta a fost interzisă iar redacția și tipografia au fost devastate de agenții siguranței. Au mai apărut multiplicat ilegal la gestetner câteva numere după care gazeta a fost nevoită să-și înceteze existența.

DESCĂTUȘAREA. Organul Ajutorului Roșu din România. București. Mai 1931—mai 1935. Pe frontispiciu: „Proletari din toate țările, uniți-vă!”. Format 33×23. Tipografie ilegală.

Gazetă ilegală care mobilizează masele de oameni ai muncii în sprijinul luptătorilor revoluționari, victime ale terorii burgheze. În coloanele gazetei sînt publicate de asemenea articole și materiale care dezbate probleme politice importante care stăteau în fața mișcării noastre muncitorești.

Semnalăm următoarele articole: „Starea de asediu și regimul din închisori”, „Înăsprirea legii Mîrzescu. Înăsprirea terorii fasciste”, „Cum să ducem lupta pentru eliberarea ceferiștilor”, „Hitlerismul în România”, „Răscoala țărănească din 1907” ș.a. În ziar apar articole de demascare a terorii hitleriste din Germania, a crimelor burgheziei bulgare și austriece. Numeroase știri relatează despre situația din închisori, despre luptele antifasciste din țară și străinătate. La Institutul de istorie a partidului se află o

colecție incompletă a gazetei „Descătușarea”, care și-a desfășurat activitatea — cu unele întreruperi — timp de patru ani.

CAZARMA. Organ antimilitarist al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist din România. București. Mai 1931—mai 1935. Pe frontispiciu: „Proletari din toate țările, uniți-vă!”. Format: 32×23. Tipografie ilegală.

Gazetă ilegală adresată soldaților. Trebuie menționate articolele: „Vorbind despre pace, burghezia pregătește războiul”, „Războiul e aproape. Ce să facem?”, „Cum să luptăm împotriva războiului imperialist”, „Jos cu învrăjbierea națională”, „Regele cere sudoarea muncitorilor și țăranilor și sîngele soldaților”, „Jos teroarea ciocoiască”, „Ce povestesc muncitorii și țăranii care au vizitat U.R.S.S.”, „Despre Armata Roșie”, „Viața în Armata Roșie” etc. Gazeta publică numeroase știri și corespondențe din zeci de unități militare. Unele versuri ca și materialul folcloric se impun prin conținutul social-revoluționar. La Institutul de istorie a partidului se află o colecție — unele exemplare lipsesc — a gazetei care și-a desfășurat activitatea timp de patru ani. Concomitent, partidul editează și alte gazete destinate soldaților, dintre care menționăm: „Viața ostășească”, „Lupta ostășească”, „Ostașul Roșu”, „Asaltul antimilitarist” etc.

SCÎNTEIA. Organul Comitetului Central al Partidului Comunist din România. (Secțiunea Internațională Comuniste). București. 15 august 1931—8 octombrie 1940. Pe frontispiciu: „Proletari din toate

țările, uniți-vă!”. Format: 33×23. Tipografia ilegală a Partidului Comunist din România.

Apariția ilegală a ziarului „Scînteia” — în preajma celui de-al V-lea Congres al P.C.R. — reprezintă un eveniment excepțional în viața partidului și a mișcării muncitorești din țara noastră. Apreciind acti-

vitătea desfășurată de „Scînteia” în perioada ilegalității, în salutul C.C. al P.M.R. adresat ziarului cu prilejul aniversării unui sfert de veac se arată printre altele:

„În condițiile cruntei prigoane dezlănțuită de clasele exploatoare, «Scînteia» ilegală însuflețea și organiza masele muncitoare de la orașe și sate la luptă împotriva exploatării capitaliste-moșierești, împotriva fascismului și a reacțiunii, pentru independență națională, pentru pace, pentru democrație și socialism. Paginile «Scînteii» au fost întotdeauna străbătute de o fierbinte dragoste de patrie, de spiritul internaționalist al solidarității cu lupta oamenilor muncii de pretutindeni”. Ziarul publica documente ale Internaționalăi Comuniste precum și documente ale P.C.R. Dintre articolele teoretice politice trebuie menționate cele consacrate vieții și operei clasicii marxism-leninismului, analizei situației social-economice din România și a sarcinilor ce revin partidului ca avangardă a proletariatului în lupta de lichidare pe cale revoluționară a societății capitaliste: „Conferința muncitorilor ceferiști, petroliști, minieri contra ofensivei burgheziei”, „Eroica luptă a ceferiștilor din București”, „Situația țăranimii și sarcinile

partidului”, „În spirit marxist să înfăptuim alianța dintre muncitorime și țăranime”, „Marxismul în lupta de eliberare națională”, „Front unic de luptă împotriva fascismului”, „8 iunie — zi de reacțiune și fascism”, „25 de ani de la răscoala țărănească” etc. Numeroase articole popularizează succesele oamenilor sovietici: „Construcția socialismului ca o realizare a marxismului”, „Noua Constituție a U.R.S.S.”, „Al doilea plan cincinal” etc.

Ziarul publică numeroase articole și știri, care relatează despre situația și luptele muncitorilor și ță-

ranilor precum și materiale care conțin îndrumări cu privire la activitatea de partid. La Institutul de istorie a partidului se află o colecție incompletă a ziarului, conținând 123 numere.

SECERA ȘI CIOCANUL. Buletinul Comitetului Regional Dobrogean al Partidului Comunist Român. Constanța. Decembrie 1931—ianuarie 1932. Format: 34×21. Multiplicat la gestetner.

Gazetă ilegală. Semnalăm articolele: „Șomajul și sarcinile noastre”, „Pentru anularea datoriilor țărănești”, „Rolul și problemele Organizației Revoluționare Dobrogeane” (D.R.O.), „Pentru Blocul Muncitoresc Țărănesc” ș.a. Concomitent este publicată o ediție în limba bulgară: Ciuk i serp. La Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. se află colecții incomplete ale acestor gazete.

LUPTA C.F.R. Organ de apărare a intereselor muncitorilor și funcționarilor ceferiști. București. 1 aprilie 1932—27 aprilie 1932. Format: 33×23. Redacția și administrația: București, str. Popa Radu nr. 40. Tip. „Tiparnița”, București, str. Dr. Istrate nr. 10.

Gazetă legală care a jucat un rol important în pregătirea și organizarea eroicelor lupte revoluționare ale muncitorimii ceferiste din februarie 1933. Din editorialul primului număr se exprimă cu limpezime orientarea față de revoluționară a gazetei, ura neîmpăcată împotriva regimului burghezo-moșieresc, a reformiștilor social-democrați, agenți ai administrației C.F.R., încrederea în capacitatea politico-organizatorică a muncitorimii ceferiste de a realiza frontul unic de jos, factor hotărâtor în obținerea victoriei. Anunțând că va lupta pentru „pregătirea, organizarea și conducerea luptelor economice și politice a tuturor exploataților de la C.F.R. ... «Lupta C.F.R.-istă» ca organ adevărat al muncitorilor C.F.R.-iști știe că va avea de înfruntat teroarea birocratilor social-democrați și a aparatului de stat...”. În acest spirit sînt publicate numeroase articole și materiale care descriu situația mizeră a salariaților ceferiști și îndeamnă la organizare și luptă revoluționară: „O nouă încercare de spargere a Frontului Unic” (conține fragmente din cuvîntul tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej îndreptat împotriva elementelor oportuniste din conducerea sindicatelor C.F.R.), „Sfîrșitul crizei și muncitorimea de la C.F.R.”, „Conferința tineretului ceferist”, „Denunțurile șefilor social-democrați”, „Trei ani de la asasinarea muncitorilor de la Lupeni”, „Pentru eliberarea închisilor noștri”, „Congresul internațional împotriva războiului imperialist” etc. Semnalăm rubricile: „Frontul Muncii C.F.R.” și „Pagina tineretului ceferist”.

Au fost identificate numerele 1, 3—5.

FRONTUL UNIC. Ploești. 1932—16 ianuarie 1933. Format: 34×24. Pe frontispiciu: „Muncitori din toată lumea, uniți-vă. K. Marx”.

Gazetă semilegală care a jucat un rol de seamă în pregătirea și organizarea eroicelor lupte ale muncitorilor petroliști din ianuarie 1933. Gazeta publică numeroase articole și materiale consacrate situației social-economice a muncitorilor din Valea Prahovei, precum și luptei împotriva reformismului. Dintre articolele cu preocupări teoretico-politice trebuie semnalate: „Atacul contra frontului unic?”, „Să cucerim strada”, „Ce este frontul unic?”, „Drumul organiza-

țiilor muncitorești”, „Sindicate pe fabrici”. Trebuie menționată rubrica „Fabrica și uzina”.

Au fost identificate trei numere, singurele care au văzut lumina tiparului.

VÖRÖS ERDÉLY. A. Kommunisták Romániai Pártja Erdélyi tartományi Bizottságának lapja. (Transilvania Roșie. Gazeta Comitetului Regional din Transilvania a Partidului Comunist din România). Cluj. 1 iunie 1932 — 1 mai 1935. Pe frontispiciu: „Proletari din toate țările, uniți-vă”. Format: 32×24. Multiplicat la gestetner.

Gazetă ilegală. Dintre articolele și materialele publicate trebuie menționate: „Demonstrația de stradă a muncitorilor din Timișoara împotriva războiului”, „Noua trădare a șefilor social-democrați față de muncitorii ceferiști”, „Pentru frontul unic al maselor celor ce muncesc împotriva atacurilor capitalului și a fascismului”, „Rezultatele și învățămintele grevei ge-

nerale a minerilor de la Anina”, „Lupta țăranilor muncitori împotriva conversiunii”, „A 16-a aniversare a Revoluției din Octombrie” ș.a. Ziarul publică numeroase știri cu privire la situația și luptele muncitorilor din Cluj, Tg. Mureș, Valea Jiului, Bihor etc. În Ardeal mai apar și alte numeroase gazete ilegale dintre care menționăm: „Erdélyi Tartományi Ertesítője” (1929—1933), „C.F.R. Roșu” (1932), „Maramureșul Roșu” (1933), „Bánáti Szikra” (1933) ș.a.

BLUZE ALBASTRE. Revistă de literatură proletară. București. 5 iunie 1932—5 iulie 1932. Apare bilingv. Format: 44×31. Redacția: București, B-dul Carol nr. 59. Tip. „Vreimea”. București.

Revistă legală, „Bluze Albastre” a adus o contribuție de seamă la afirmarea ideologiei clasei muncitoare în cultura din țara noastră. În editorialul primului număr se subliniază că „arta nu-și poate avea rădăcinile decât în viață, să intruchipeze viața, să se adreseze vieții. Atîta vreme cît viața este o luptă, atîta vreme cît omenirea întreagă este vrăjmășită în două tabere fundamentale adverse, cînd conflictul dintre ele a atîns punctul culminant — nu se poate vorbi despre o artă pură — fără preocupări sociale, fără atitudini. ...Literatura activistă, literatura critică, literatura proletară își va face la noi, prin Bluzele Albastre, primii pași”. Menționăm articolele: „Liberatarea națională”, „Adevărul asupra caracterului național”, „Spre omul nou”, „Marxismul și freudismul” etc. Partea literară este bogat reprezentată prin proză și versuri aparținînd unor mari scriitori progresiști: Maxim Gorki, Vl. Maiakovski, Esenin, Gladkov, J. Bacher, T. Dreiser, ș.a. Al. Sahia, redactorul șef al revistei, publică: „Revolta din port”, „Uzina vie”, „O generație falsă” ș.a.

După apariția a patru numere, revista a fost nevoită să-și înceteze activitatea.

(Continuare în numărul viitor)

PLENARA A DOUA A COMITETULUI DE CONDUCERE AL UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN U.R.S.S.

După cum am anunțat în numărul nostru trecut, de curind a avut loc la Moscova cea de-a doua plenară a comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. Mai jos reproducem textul prescurtat al raportului prezentat cu acest prilej de P. A. Satiukov, președintele comitetului de conducere al Uniunii, care a vorbit despre temele principale ale presei sovietice și despre sarcinile ziariștilor sovietici, unele considerațiuni din discuțiile care au urmat, precum și extrase din hotărârile adoptate de plenară.

La începutul raportului său, P. A. Satiukov a subliniat faptul că plenara comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. s-a întrunit într-un moment remarcabil, când Partidul Comunist al Uniunii Sovietice se pregătește în vederea celui de-al XXII-lea Congres al său. Pregătirile în vederea congresului preocupă îndeaproape și presa sovietică, întreaga armată a ziariștilor sovietici.

A trecut doar ceva mai mult de un an de la cel de-al doilea Congres unional al ziariștilor sovietici. În acest răstimp, presa, radiodifuziunea și televiziunea sovietică au obținut succese însemnate în tratarea temelor principale asupra cărora a atras atenția Comitetul Central al partidului în mesajul de salut adresat congresului. Aceste teme principale, construcția comunistă și educația comunistă, s-au aflat, se află în prezent și trebuie să se afle și de-acum înainte în centrul atenției presei sovietice.

Datorită atenției sporite acordate de partid presei, cum și în urma dezvoltării spiritului de inițiativă în rândurile ziariștilor, s-au înregistrat noi progrese în activitatea multor ziare și reviste centrale și

locale: ele au devenit mai vii, mai variate, materialele lor sînt mai ascuțite și mai sugestive.

În continuare, vorbitorul s-a referit la rolul presei în lupta pentru crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, subliniind necesitatea dezvoltării tradiției leniniste care cere presei să pătrundă zi de zi în miezul problemelor fundamentale ale economiei, să le aibă în permanentă în centrul atenției.

Presa trebuie să pătrundă cu mai mult curaj și mai adînc în viața întreprinderilor și a șantierelor de construcție, să vadă nu numai ceea ce se află la suprafață, ci ceea ce alcătuiește însăși temelia vieții. Este necesar să se intensifice critica în presă a lipsurilor din domeniul planificării, al conducerii întreprinderilor și al organizării producției. Presa este chemată să acorde o atenție deosebită controlului îndeplinirii sarcinilor de stat și a angajamentelor socialiste, control care se cere exercitat nu de la caz la caz, ci sistematic, număr de număr.

În actualele condiții capătă o însemnătate deosebită indicația lui Lenin cu privire la forța și rolul exemplului pozitiv în munca de construire a vieții noi, în răspîn-

direa experienței înaintate, în aplicarea ei stăruitoare și sistematică în producție.

Pentru a prezenta cît mai bine și mai competent experiența înaintată, pentru a critica cu mai multă eficacitate și în cunoștință de cauză lipsurile, este necesar să se atragă la activitatea presei fruntași din industrie, construcții, transporturi, agricultură, activiști de partid, ai organelor sovietice, sindicaliști și comsomoliști, conducători de întreprinderi, să se îmbunătățească și să se perfecționeze munca organizatorică cu masele. Este deosebit de important, totodată, ca presa să arate pe bază de exemple concrete participarea tot mai largă a muncitorilor la munca de rezolvare a problemelor legate de conducerea producției, inițiativele și eroismul în muncă al tineretului sovietic. Se cere, de asemenea, să fie prezentată pe larg în presă activitatea largă pe care o desfășoară zi de zi deputații din Soviete și numerosul activ al acestora.

Raportul a menționat faptul că multe ziare au început să organizeze cu regularitate raiduri ale corespondenților voluntari muncitori

și de la sate, subliniind colaborarea rodnică în această direcție a ziarelor „Pravda“ și „Izvestia“, care au introdus sistemul raidurilor în comun ale corespondenților voluntari.

Totodată, raportorul a arătat că presa sovietică este datoră să folosească larg metoda criticii și autocriticii, să nu treacă cu vederea lipsurile, greșelile, ci să le supună unei critici ascuțite și principiale. În acest sens ziarele trebuie să dea toată atenția sesizărilor, scrisorilor critice.

Presei sovietice îi revine, de asemenea, un mare rol în tratarea problemelor legate de dezvoltarea agriculturii. În această direcție, marea armată a ziariștilor și a corespondenților voluntari este chemată să explice pe larg oamenilor muncii hotărârile Plenarei din ianuarie (1961) a C.C. al P.C.U.S., făcând ca ele să fie temeinic înțelese nu numai de fiecare colhoznic, muncitor din sovhoz, mecanizator sau specialist agricol, ci și de fiecare locuitor de la oraș.

În continuarea raportului său, P. A. Satiukov a vorbit despre problemele legate de educația comunistă și de propaganda teoriei marxist-leniniste.

Indicațiile date de Congresul al XX-lea și Congresul al XXI-lea în problemele educației comuniste, documentele de partid ulterioare și mai cu seamă hotărârile Comitetului Central al P.C.U.S. cu privire la sarcinile propagandei de partid în condițiile actuale, a spus el, constituie un program de luptă și acțiune pentru presa sovietică. Ele îi indică direcția generală, subliniind legătura indisolubilă dintre sarcina creării bazei tehnico-materiale a comunismului și sarcina educării omului nou, constructor activ al societății comuniste.

Vorbitorul a subliniat importanța principală pe care o prezintă hotărârile C.C. al P.C.U.S. cu privire la dezvoltarea inițiativei obștești în presă și radio. Această hotărâre deschide noi perspective și indică metode pentru îndeplinirea cu succes a marilor sarcini pe care le pune partidul în fața presei.

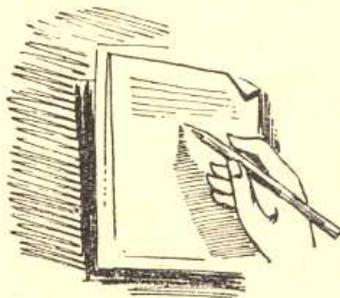
În zilele noastre capătă o semnificație deosebită indicația lui V. I. Lenin cu privire la educarea oamenilor în procesul muncii, pe temeiul aplicării consecvente a principiului socialist „cine nu muncește, nu mănâncă“.

Raportorul a criticat faptul că unele ziare și reviste se lasă prinse de goana după senzaționalul de

factură ieftină și publică unele materiale lipsite de conținut, uneori chiar vulgare, care nu numai că nu-i educă pe cititori, ci satisfac doar gusturile filistine ale unor elemente înapoiate.

În continuare, vorbitorul s-a ocupat de munca cu scrisorile primite de la cititori, subliniind că această muncă trebuie îmbunătățită mereu, deoarece ea reprezintă cea mai puternică legătură a presei sovietice cu poporul. Scrisorile primite de la oamenii muncii să fie folosite cât mai larg, într-un mod cât mai variat, cu tot mai mult spirit de inițiativă, pentru ca publicarea acestor scrisori să aibă maximum de eficacitate, rezolvînd pînă la capăt problemele importante ridicate de cititori.

Cu cît vor lucra mai bine cu scrisorile ziarele și revistele, radiodifuziunea și televiziunea, cu atît va fi mai puternică legătura lor cu poporul, cu atît mai interesant și mai actual va fi conținutul lor, cu atît vor îndeplini cel mai bine marile

sarcini ale construcției comuniste, ale educării comuniste a maselor.

Capitolul următor din raportul lui P. A. Satiukov a fost consacrat popularizării politicii leniniste de pace a Uniunii Sovietice, tratării în paginile presei a problemelor internaționale.

Dintre problemele legate de popularizarea în presa sovietică a politicii externe a U.R.S.S. și a documentelor istorice ale Consfătuirii de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești se cuvine a fi desprinse unele teme care trebuie să stea în permanență în centrul atenției ziariștilor croniciari de politică externă.

Înainte de toate, trebuie să se sublinieze neconținut consolidarea sistemului mondial socialist, succesele țărilor care fac parte din puternicul lagăr al socialismului, superioritatea sistemului socialist asupra celui capitalist. Materialele de acest fel trebuie nu numai să fie în permanență prezentate în pagi-

nile ziarelor, dar să fie și cele mai interesante materiale din cuprinsul lor. Este important — a subliniat raportorul — să se explice și de-acum înainte politica leninistă a coexistenței pașnice a statelor cu orînduirii sociale diferite, să se demaște manevrele imperialiștilor care tind să submineze această politică.

Presa este datoră să arate plăgile și viciile capitalismului, să demaște cu toată vigoarea colonialismul în toate manifestările lui. În paginile ziarelor trebuie să fie prezentată lupta popoarelor pentru eliberarea lor națională, pentru întărirea independenței lor, pentru constituirea de state de democrație națională. Se cere să se scrie mai pe larg și mai temeinic ca oricînd despre lupta pe care o duc oamenii muncii din țările capitaliste pentru drepturile lor, împotriva ofensivei monopolurilor, pentru pace.

Ziariștii sovietici trebuie să relateze sistematic despre creșterea mișcării comuniste și muncitorești internaționale, despre unitatea partidelor comuniste și muncitorești în lupta pentru drepturile oamenilor muncii. Ei trebuie să demaște fără cruțare anticomunismul, ca și pe revizionisti și dogmatici, care pun bețe-n roate mișcării comuniste mondiale. Sarcina primordială în această direcție este aceea de a populariza marile idei ale marxism-leninismului, de a arăta că aceste idei, punînd stăpînire pe milioane și milioane de oameni, devin o uriașă forță materială, care va duce la zdrobirea orînduirii capitaliste și la crearea unei societăți noi, societatea comunistă, cea mai dreaptă societate de pe pămînt.

În încheierea raportului său, P. A. Satiukov a vorbit despre munca de creație a Uniunii Ziariștilor și a organizațiilor ei locale, arătînd că întreaga activitate a Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. este chemată să contribuie ca principalele teme ale actualității să se reflecte cu putere în paginile ziarelor și revistelor, în emisiunile radiodifuziunii și televiziunii, în activitatea Agenției TASS și a editurilor.

Cea mai de seamă sarcină a presei sovietice, a spus în concluzie raportorul, o constituie pregătirea în vederea Congresului al XXII-lea al partidului, discutarea pe larg a documentelor programatice care vor fi publicate înainte de congres.

Raportul prezentat de P. A. Satiukov a fost urmat de discuții. Participanții la plenară care au luat cuvântul cu acest prilej și-au concentrat atenția asupra problemelor legate de activitatea propagandistică, agitatorică și organizatorică desfășurată de ziare, reviste, edituri, radiodifuziune și televiziune, cum și asupra problemelor legate de ridicarea măiestriei ziaristice.

Toate cuvântările rostite la plenară au fost consacrate problemelor care stau în prezent în fața partidului și poporului și deci și a presei sovietice.

A Subotin, redactor al ziarului „Moskovskaia pravda“, președintele comitetului de conducere al Secției orașenești din Moscova a Uniunii ziaristilor, a subliniat în cuvântarea sa că pentru a prezenta mai profund și mai sugestiv faptele eroice ale zilelor noastre, ziaristii trebuie să-și ridice necontenit măiestria. Una din cele mai importante forme de pregătire a ziaristilor, a spus el, o constituie activitatea susținută desfășurată în cadrul diferitelor secții de creație ale Uniunii Ziaristilor.

I. Pedaniuk, redactor al ziarului „Radianska Ukraina“, președintele comitetului de conducere al Uniunii ziaristilor din R.S.S. Ucraineană, a subliniat că în prezent una din cele mai importante teme ale presei sovietice o constituie tema muncii. Ziaristii, a spus el, au datoria de a-i prezenta pe eroii zilelor noastre, pe constructorii comunismului. Arătând cum se achită de această sarcină ziaristii din Ucraina, el a scos în evidență inițiativa secției regionale din Lvov a Uniunii ziaristilor, care a început să tipărească sistematic mici broșuri despre frunțașii în muncă.

Solicitând sprijinul scriitorilor și al ziaristilor în activitatea radiodifuziunii și televiziunii, V. Cernișev, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru radiodifuziune și televiziune de pe lângă Consiliul de Miniștri al U.R.S.S., a spus că unele emisiuni de radio și televiziune se cer recenzate, analizate cu competență, că ziaristii care lucrează la radio au nevoie de sfaturi tovarășești în munca lor. Este nevoie, a spus el, ca ziaristii care lucrează în presă să-i ajute pe confrății lor de la radio, pentru a realiza emisiuni cu caracter publicistic.

Dată fiind influența uriașă pe care o exercită în lumea întregă

marile realizări ale Uniunii Sovietice, a spus I. Jukov, membru al comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S., presa sovietică trebuie să-și îmbunătățească și mai mult munca în domeniul popularizării în străinătate a realizărilor Uniunii Sovietice. În această direcție, a spus el, un mare rol revine noii agenții obștești de informații „Novosti“.

Vorbind despre varietatea formelor muncii ziaristice, I. Jukov a arătat că în ultimii 20 de ani noțiunea de „ziarist“ a suferit mari transformări. Înainte, ziaristul era înarmat cu creionul; azi un ziarist bun știe să minuiască și aparatul de fotografiat, și aparatul de filmat, și magnetofonul. Alături de ziaristii care scriu s-a dezvoltat categoria ziaristilor care vorbesc — ziaristii de la radio și televiziune. Este necesar ca facultatea de ziaristică să pregătească cadre de ziaristi vorbitori și totodată să-și însușească această specialitate și ziaristii vîrstnici.

În încheierea cuvîntării sale, I. Jukov a recomandat folosirea jurnalului sonor, care este o noutate în domeniul tehnicii ziaristice. El a arătat că un astfel de jurnal există, de pildă, în Franța. Jurnalul se compune din plăci de patefon făcute din material plastic flexibil. Cumpărătorul pune jurnalul la pic-up. La început el ascultă un articol de fond, apoi un reportaj, un interviu ș.a.m.d. Toate acestea alternează cu fragmente muzicale, cuplete la ordinea zilei etc.

V. Kuznețov, președintele biroului Secției din Perm a Uniunii ziaristilor, a insistat asupra sprijinului ce trebuie acordat ziaristilor din presa raională. El a arătat că Uniunea ziaristilor trebuie să ia o serie de măsuri în această direcție, ca, de pildă, organizarea unor seminare interraionale, cu participarea ziaristilor de frunte ai țării, să editeze o „Bibliotecă a ziaristului“, să organizeze schimbul de experiență.

D. Kraminov, redactor șef al revistei „Za rubejom“, secretar al comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S., a vorbit despre participarea ziaristilor sovietici la mișcarea ziaristică internațională. El a arătat că ziaristii sovietici au căutat întotdeauna să conjuge eforturile ziaristilor din diferite țări pentru a contribui la întărirea păcii și a solidarității internaționale, cum și pentru îmbunătățirea situației materiale a ziaristilor. D. Kraminov a subliniat

că Uniunea Ziaristilor din U.R.S.S. a devenit o mare forță internațională, care joacă un rol serios în apropierea dintre popoarele sovietice și popoarele altor țări.

La discuții a luat parte de asemenea L. Ilcev, șeful Secției de propagandă și agitație a C.C. al P.C.U.S. pentru republicile uniunale, care a atins în cuvîntarea sa cele mai importante probleme legate de munca ideologică, de educația comunistă a oamenilor muncii. L. Ilcev a subliniat necesitatea de a se desfășura mai activ în presă ofensiva ideologică pe întreg frontul.

La plenara comitetului de conducere al Uniunii ziaristilor din U.R.S.S. a rostit o amplă cuvîntare E. A. Furțeva, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., ministrul Culturii al U.R.S.S.

*

În cadrul plenarei au fost adoptate o serie de hotărîri. Hotărîrea cu privire la raportul prezentat de P. A. Satiukov sintetizează problemele principale ridicate în raportul amintit și în cadrul discuțiilor.

Sub conducerea Partidului Comunist și a Comitetului său Central leninist, în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciiov, — se subliniază în această hotărîre — se traduc cu succes în viață sarcinile fundamentale ale construirii desfășurate a comunismului, crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, dezvoltarea pe acest temei a relațiilor sociale comuniste, formarea omului societății comuniste. Aceste sarcini definesc orientarea și întreaga activitate a presei și radiodifuziunii sovietice.

Plenara comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor din U.R.S.S. cheamă pe toți ziaristii sovietici să-și pună eforturile creatoare, cunoștințele și experiența în slujba înfăptuirii cu succes a sarcinilor puse de partidul leninist, să înfățișeze așa cum se cuvine măreția unității de monolit dintre poporul sovietic și partidul său, să prezinte glorioasele înfăptuiri în muncă, marile succese ale construcției comuniste cu care poporul sovietic întîmpină Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

Plenara a hotărît ținerea congreselor republicane pentru dări de seamă și alegeri și conferințele de ținut, regionale și orașenești ale

Uniunii Ziariștilor în noiembrie—decembrie 1961.

O altă hotărîre stabilește unele măsuri organizatorice privind conducerea și desfășurarea activității Casei centrale a ziariștilor, ca bază principală a activității de creație a Uniunii Ziariștilor, chemată, totodată, să acorde un larg sprijin caselor locale ale ziariștilor și cabinetelor de presă.

Pentru a-și îndeplini menirea, această Casă va fi condusă de un consiliu alcătuit din reprezentanți ai comitetului de conducere al Uniunii ziariștilor din U.R.S.S., ai uniunilor republicane, ai secțiilor de ținut și regionale, ai C.C. al sindicatului lucrătorilor din domeniul culturii, ai presei locale, ai Caselor locale ale ziariștilor, din reprezentanți de seamă ai științei, culturii și artei și din corespondenți voluntari activi, strîns legați de activitatea ziarelor, radiodifuziunii și televiziunii.

În atribuțiile Consiliului Casei centrale a ziariștilor intră conducerea metodologică în spirit creator a activității curente a Casei și elaborarea de planuri de perspectivă și lunare, pe baza planului general al comitetului de conducere al Uniunii ziariștilor din U.R.S.S., al secțiilor și comisiilor acesteia.

La planificarea întregii munci de creație și de masă trebuie să se țină cu atenție seama de cerințele și nevoile diferitelor categorii de ziariști.

Hotărîrea menționată abordează și problemele reorganizării bibliotecii Casei centrale a ziariștilor într-o bibliotecă științifică de presă, chemată să deservească cerințele ziariștilor din întreaga Uniune Sovietică, inclusiv ale studenților din sistemul învățămîntului ziaristic cu și fără frecvență.

AGENȚIA „NOVOSTI”, GLASUL OPINIEI PUBLICE SOVIETICE

De curînd, în cadrul unei conferințe ținute la Moscova, la care au participat reprezentanți ai Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., ai Uniunii Scriitorilor din U.R.S.S., ai Uniunii asociațiilor sovietice de prietenie și legături culturale cu alte țări și ai Societății unionale pentru răspîndirea cunoștințelor politice și științifice, s-a adoptat hotărîrea constituirii unei agenții obștești de informații „Novosti” („Noutăți”).

Așa cum a subliniat în cadrul acestei conferințe P. A. Satiukov, președintele comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., înființarea unei agenții obștești de presă constituie o mărturie grăitoare a dezvoltării continue a democrației sovietice, un nou și grăitor exemplu al rolului tot mai mare pe care-l are inițiativa obștească în viața Țării Sovietice.

Proiectul de statut al noii agenții, pregătit pe baza numeroaselor propuneri și cerințe exprimate de activul organizațiilor obștești fondatoare, prevede că agenția este un organ de informații al organizațiilor obștești de presă, care funcționează pe temeiul articolelor 125—126 din Constituția U.R.S.S.

Scopul agenției este de a contribui la dezvoltarea și întărirea înțelegerii reciproce, a încrederii și prieteniei între popoare, prin difuzarea în străinătate de informații despre Uniunea Sovietică și informarea opiniei publice sovietice asupra vieții popoarelor din alte țări.

Întrucît agenția „Novosti” nu este un organ de stat, în proiectul de Statut se prevede că organele și instituțiile de stat sovietice nu sînt răspunzătoare de activitatea, angajamentele și operațiile agenției, după cum nici agenția nu poartă răspunderea în legătură cu pretențiile posibile la adresa organelor de stat sovietice și a altor organizații sovietice.

În conformitate cu legislația sovietică, noua agenție se bucură de

toate drepturile unei persoane juridice, manifestîndu-se ca atare în Uniunea Sovietică și în străinătate.

Proiectul de statut prevede dreptul agenției „Novosti” de a stabili contactele necesare pentru exercitarea activității sale, de a încheia contracte și convenții cu organele de presă, posturile de radio și televiziune, agențiile, editurile și diferite organizații din alte țări, cum și cu diferite persoane.

Organul suprem de conducere al agenției va fi probabil Consiliul organizațiilor fondatoare, iar conducerea activității curente va fi exercitată de un comitet de conducere.

În cadrul conferinței de constituire s-a subliniat că agenția „Novosti” trebuie să se sprijine nu numai pe organizațiile obștești fondatoare, ci pe întreaga opinie publică sovietică reprezentată de sindicate, organizații de femei, de tineret și alte organizații.

Pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin, agenția va dispune de o rețea de corespondenți atît în Uniunea Sovietică, cit și în străinătate. În calitate de colaboratori vor fi atrase cele mai bune forțe ale publicisticii sovietice, activiști de stat și activiști pe tărîm obștească, oameni de știință și cultură, specialiști în diferite domenii ale cunoștințelor umane. Agenția va depune eforturi pentru a-și asigura comentatori pentru diferite probleme, oameni de știință și cultură, scriitori și ziariști progresiști din străinătate.

*

În cadrul conferinței a fost format Consiliul organizațiilor fondatoare ale agenției obștești de presă „Novosti”. Ca președinți ai Consiliului au fost aleși A. Adju-bei, N. Gribaciov, T. Zueva și N. Mesiațev. Președinte al comitetului de conducere al agenției a fost numit B. Burkov, secretar al comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S.

DINAMICA ACTIVITĂȚII DE PRESĂ ÎN ANII DEMOCRAȚIEI NOASTRE POPULARE

H. CULEA

În anii puterii populare, sub conducerea partidului, a luat o largă dezvoltare presa noastră comunistă. Profund partinică, legată prin mii de fire de masele de milioane ale celor ce muncesc, presa noastră constituie o armă eficace în mina Partidului Muncitoresc Român în opera de desăvîrșire a construcției socialiste în patria noastră. Ea este pusă fără rezerve în slujba intereselor oamenilor muncii, în slujba fericirii poporului.

Chiar și numai o simplă trecere în revistă a numărului de titluri și a tirajelor publicațiilor ce apar astăzi în țara noastră, pune în evidență deosebirea fundamentală dintre presa Republicii Populare Române și presa reacționară ce apărea în România burghezo-moșierească sau care apare în lumea capitalistă contemporană.

*

În cele ce urmează vom încerca să prezentăm dinamica activității de presă în anii democrației noastre populare din punctul de vedere

al unor indicatori cantitativi ca: - *tirajul și numărul de titluri.*

Tirajul reprezintă tocmai *indicatorul* cel mai potrivit pentru a înfățișa cifric saltul calitativ realizat în condițiile democrației noastre populare în ce privește răspîndirea publicațiilor periodice în rîndul maselor.

Deși materialele statistice ale vremii nu consemnau tirajul presei din România dinainte de eliberare, prin prelucrarea anumitor surse indirecte¹⁾ (cataloge de presă etc.) se poate stabili aproximativ că în *România burghezo-moșierească*, media tirajului de vîrf al totalității ziarelor care apăreau înainte de 1940 nu depășea cifra de 5—600.000 exemplare zilnic. Tirajul revistelor tipărite între 1940—1944 era în medie, anual, de circa 700.000, iar al ziarelor nu depășea cu mult 100 de milioane exemplare anual.

Cît de neînsemnate apar aceste cifre, de pildă, față de cifra de 800.000 exemplare, media tirajului zilnic al publicațiilor periodice ce apar azi numai în provincie, ori

față de cifra de 837.000.000 exemplare ce reprezintă tirajul total anual al ziarelor apărute în 1959.

Decalajul este evident nu numai față de anii recentii ci și în raport cu situația din anii imediat următori eliberării. Deși incomplete, datele statistice privitoare la activitatea de presă în anul 1945, spre pildă, sînt semnificative pentru ilustrarea procesului transformărilor care au cuprins, o dată cu începutul revoluției populare, și acest domeniu de activitate. Revistele apărute și primite la depozitul legal I.C.S. în anul 1945²⁾ reprezentau un număr de 224 titluri (exclusiv cele școlare). Deși spațiul tipografic era restrîns în primii ani de după eliberare, tirajul revistelor în 1945 era de aproximativ 1.000.000 de exemplare, adică cu 300.000 exemplare peste media anuală dinainte de 23 August 1944.

Concluzii cuprinzătoare se desprind însă mai ales din prezentarea seriei dinamicii tirajului presei cotidiene și periodicelor necotidiene în perioada 1949—1960.

Tirajul ziarelor în anii 1949—1959 : total anual în mii exemplare*)

1949	1951	1953	1955	1957	1959	1960
510.000	647.127	717.979	752.085	833.145	836.822	Numai tirajul ziarelor și publicațiilor periodice difuzate prin poștă în primele trei trimestre ale anului 1960 a fost de 811.077 mii exemplare. (Vezi Buletinul statistic trimestrial nr. 3 din 1960)
Din total : în limbile minorităților naționale						
66.440	68.827	74.019	77.346	89.992	91.333	

Evoluția tirajului ziarelor în deceniul 1949—1959 relevă o creștere absolută a tirajului anual în 1959 față de 1949 cu 326.822.000 exemplare. Creșterea medie anuală în acest interval fiind de circa 30 milioane exemplare, adică cu aproape $\frac{1}{3}$ din întregul tiraj anual de vîrf

al presei ce apărea în România burghezo-moșierească. Tirajul ziarelor în deceniul 1949—1959 atinge o medie anuală de circa 700 milioane exemplare — ceea ce reprezintă de aproape 7 ori media anuală a perioadei 1940—1944 și de peste 4 ori tirajul anual al perioadei ante-

belice. În mai puțin de două luni se tipăresc astăzi tot atîtea ziare cîte se tipăreau într-un an întreg în România dinainte de eliberare.

Ritmul vertiginos de creștere a tirajului ziarelor din această perioadă, în general, caracterizează deopotrivă și dinamica tirajului presei

1) Vezi colecția : „Comunicări statistice” nr. 4, 6—7 ; 14—15.

2) Vezi „Comunicări statistice” nr. 19, București 1948, pag. 18—20.

*) Vezi Anuarul statistic al R.P.R. pe 1957, 1958, 1959, 1960.

cotidiene ce apare în limbile minorităților naționale.

Dacă în 1949 reveneau aproximativ anual 20 exemplare ziare (apărute în limbile minorităților) pe locuitor, aparținând minorităților naționale, în 1959 reveneau aproximativ 30, deci o creștere cu aproape 50 la sută. Ritmul neregu-

lat al apariției presei cotidiene în limbile minorităților naționale înainte de eliberare face anevoioasă comparația cu acea perioadă. După anumite calcule estimative, însă, cifra tirajului acestei presei era de câteva ori mai redusă decât cea din anii democrației populare.

Tirajul revistelor în anii 1949-1959 total anual în mii exemplare ¹⁾

1949	1951	1953	1955	1957	1959
33.478	38.894	44.095	52.147	64.054	67.111

din total: în limbile minorităților naționale

1.024	1.078	1.157	1.225	2.278	2.959
-------	-------	-------	-------	-------	-------

După cum rezultă din tabelul de mai sus, în perioada 1949-1959 tirajul revistelor a sporit simțitor de la un an la celălalt dublându-se în anul terminus al acestei perioade față de 1949. Creșterea medie anuală pentru acest interval atinge impresionanta cifră de peste 3 milioane exemplare, număr ce reprezintă mai mult de 4 ori tirajul anual al revistelor ce apăreau în România veche. Media anuală a tirajului revistelor în deceniul 1949-1959 fiind de circa 50 milioane exemplare depășea de 70 de ori media anuală a tirajului revistelor dinainte de eliberare. Se tipăresc astăzi la noi, în mai puțin de o săptămână, tot atâtea exemplare de revistă câte se tipăreau într-un an

întreg în România burghezo-moșierească. Față de trecut, tirajul revistelor ce apar în limbile minorităților naționale este de asemenea mult sporit.

Cifrele indicând larga răspândire în mase a publicațiilor periodice (ziare cotidiene și necotidiene, reviste) în anii democrației populare relevă cu limpezime saltul uriaș realizat în acest domeniu, nu numai față de România burghezo-moșierească dar și în raport cu foarte multe țări capitaliste de astăzi din lume. Prezentăm în acest sens un tabel privind numărul de exemplare al presei cotidiene (tiraj zilnic) și care revine la 1.000 locuitori în câteva țări capitaliste ale lumii: ²⁾

Țara	Anul	Tiraj în mii	la o mie de locuitori
Maroc	1955	196	23
Sudan	1956	30	3
R.A.U. (Siria)	1958	515	19
Guatemala	1958	1.300	22
Brazilia	1957	—	50
Columbia	1957	740	56
Venezuela	1956	610	102
Ceylon	1956	272	30
Filipine	1956	413	19
India	1958	—	9
Iran	1958	101	5
Turcia	1952	693	32
Grecia	1952	550	71
Italia	1958	—	103
Spania	1956	2.000	68
<i>Republica Populară Română</i>	1958	2.400	133

¹⁾ Vezi Anuarul Statistic al R.P.R. pe 1957, 1958, 1959, 1960.
²⁾ Prelucrat după „Statistical Yearbook” 1959, Nations Unies.

Conform tabelului de mai sus, țara noastră se situează din punct de vedere al numărului absolut de exemplare cât și la mie de locuitori cu mult deasupra țărilor europene amintite. Mai amintim în continuare unele cifre: următoarele state africane aveau în 1958 un tiraj al presei cotidiene sub 5 la mie, adică de circa 50 de ori mai puțin decât țara noastră: Camerun, Gambia, Liberia, Mozambic, Somalia, Tanzania, Togo, Zanzibar. La fel următoarele state și posesiuni din Asia: Bahrein, Macao, India Portugheză, Arabia Saudită etc., iar sub 10 la mie: Afganistan, Cambodgia, Taiwan, Irak, Pakistan, Tailanda. Următoarele state ale Americii de Nord aveau un procent aproape asemănător țărilor de mai sus: Guatemala (22 la mie), Haiti (3 la mie), Guadelupa (12 la mie), Martinica (11 la mie), Islanda (6 la mie).

După anumite calcule estimative ³⁾ în 1958 apăreau pe întregul glob 30.000 ziare din care 8.000 apăreau zilnic cu un tiraj de 260 milioane exemplare, adică 93 exemplare la 1.000 de locuitori.

Având în vedere că în 1958 R.P.R. avea un tiraj al ziarelor de 133 exemplare la 1.000 de locuitori, se poate constata că sub raportul acestui indicator se afla cu aproape 40 de exemplare la mie deasupra mediei mondiale. Dat fiind sporul substanțial al tirajului presei noastre cotidiene în anii 1959-1960 decalajul dintre România și media mondială în acest domeniu este mai accentuat în favoarea țării noastre.

*

Numărul de titluri reprezintă de asemenea un indiciu important pentru caracterizarea amploarei și varietății activității de presă dintr-o țară dată. Folosirea acestui indicator, de sine stătător — necorelat în indicatori privind tirajul, natura publicațiilor, limba de apariție, costul etc. și detașat de analiza de conținut, opera însă neconcludent. Este doar bine cunoscut de pildă că în numeroase state capitaliste de azi ori în România burghezo-moșierească cifra privind titlurile de periodice ce apar anual se profilează ca „spectaculoasă” dacă nu se are în vedere că cele mai multe din aceste titluri reprezentau organe de presă fantomă, aproape complet lipsite de tiraj, ele fiind destinate șantajului ori unui cerc foarte restrâns de așa-

³⁾ Basic Facts and figures 1960, UNESCO 1961.

ziși „rafiinați“. Din rindul publicațiilor periodice apărute în anii regimului nostru democrat-popular, oglindind adevăratele interese ale poporului muncitor — au fost în întregime eliminate fițuicile reacționare și de scandal, de tot felul, atit de caracteristice presei burgheze. Au înflorit, în noile condiții, ziarele de partid, de stat, departamentale, ale

sfaturilor populare, obștești (sindicale, femei, tineret) etc., etc. precum și un impresionant număr de reviste dezbătând cele mai variate probleme ale științei, artei, culturii și vieții noi de zi cu zi a oamenilor muncii. Reproducem un tabel privind creșterea numărului de titluri de ziare și reviste în perioada 1949—1959.

Ziare și reviste în anii 1949—1959: titluri—total¹⁾

	1949	1951	1953	1955	1957	1959
Ziare	83	100	105	110	127	114
	din care în limbile minorităților naționale					
	16	16	18	18	20	19
Reviste	117	144	173	215	296	240
	din care în limbile minorităților naționale					
	12	13	14	14	21	17

1) Vezi Anuarul statistic al R.P.R. pe 1957, 1958, 1959, 1960.

Din tabelul de mai sus se desprinde o tendință vizibilă a creșterii numărului de titluri — reviste (în 1959, de peste două ori față de 1949) atit în general cit și în limbile minorităților naționale etc. Avind în vedere și tirajul imens al revistelor, de care am amintit, se poate conchide asupra marelui interes de care revista se bucură în rindul publicului, im-

portant indiciu asupra gradului de culturalizare a unei populații.

În Republica Populară Romină se editau în 1957: 127 titluri de ziare și 296 titluri de reviste. După datele statistice ale O.N.U., R.P.R. se afla pe următorul loc, din punctul de vedere al numărului de titluri de jurnale cotidiene și necotidiene: înaintea unor țări europene ca Portugalia, Iugoslavia etc., în-

aintea majorității țărilor Americii Latine și de Nord, Asiei și Africii de circa 10—15 ori.

*

Urmărind succesele democrației noastre populare sub raportul activității de presă și în unghiul de privire al indicatorilor relevați, atit în comparație cu situația existentă în acest domeniu în România burghezo-moșierească, cit și cu numeroase țări capitaliste de astăzi (unele din ele comparabile cu România veche) se cuvine a conchide asupra condițiilor optime existente în țara noastră pentru dezvoltarea și difuzarea presei în masă. Datele statistice expuse mai înainte vorbesc mai bine decit oricine despre caracterul popular al presei noastre, despre faptul că ea se bucură de dragoste și prețuire din partea milioanei de oameni ai muncii de la orașe și sate. Ritmul dezvoltării activității de presă nu reprezintă un fenomen specific doar acestuia. Același ritm caracterizează întreaga dezvoltare cultural-ideologică înăuntrul căreia și în articulație cu care se dezvoltă presa însăși. Indicatorul tirajului presei este esențialmente corelat cu cel al științei de carte, al dezvoltării preocupărilor politice și de informație generală a maselor de oameni ai muncii.

În încheiere, amintim că în țara noastră a fost lichidat analfabetismul; că raportat la populația totală numărul elevilor atinge astăzi cifra de peste 1 elev la 10 locuitori, iar al studenților de un student la 23 locuitori. Aceasta demonstrează și gradul de instrucțiune la care au ajuns consumatorii publicațiilor periodice ce apar astăzi în țara noastră.

30 DE ANI DE LA APARIȚIA REVISTEI „ZNAMIA“

De curind s-au implinit 30 de ani de la apariția primului număr al revistei literar-artistice și social-politice „Znamia“. În acest răstimp, „Znamia“ a devenit o publicație care se bucură de o mare popularitate. În această revistă și-au publicat operele o seamă de scriitori sovietici dintre cei mai marcați. Cu prilejul jubileului a avut loc la Casa centrală a scriitorilor o adunare festivă a reprezentanților opiniei publice din Moscova.

LUPTA PENTRU CALITATE ÎN PAGINILE PRESEI

PE URMELE PRIMELOR INIȚIATIVE

În numărul trecut al revistei am avut prilejul să semnalăm câteva inițiative gazetărești valoroase, născute din entuziasmul cu care ziaristii din țara noastră întâmpină a 40-a aniversare a partidului.

Stimulați de uriașul avânt innoitor care a cuprins țara, ziaristii smulg imaginației lor creatoare forme publicistice noi, originale și antrenante, capabile să exprime cât mai sugestiv munca eroică a făuritorilor de bunuri materiale, să găsească drumul cel mai scurt spre conștiința cititorilor.

Scriind despre nou în forme noi, mînuitorii condeiului iau astfel parte activă la traducerea în viață

a Directivelor C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea celei de-a 40-a aniversări a P.C.R.

În acest număr, „Presa noastră” își propune să analizeze modul cum redacțiile au dezvoltat ideile inițiale care au stat la baza formelor publicistice noi promovate în paginile gazetelor.

Neîndoielnic, asupra acestei teme, practic inepuizabile, se mai pot spune multe lucruri, bune și mai puțin bune. „Presa noastră” va fi bucuroasă să dea cuvîntul oricui crede că poate să aducă o contribuție la această dezbateră.

CONSFĂTUIRI ȘI... CONSĂFTUIRI

Ilya Ehrenburg declara cu puțin timp în urmă unui gazetar român: „fiecare ziarist să nu uite nici o clipă că scrie pentru cititor”.

Pagina specială a ziarului „Scînteia”: „Produce de bună calitate, deserve exemplară”, rod al consfătuirii cu colectivul magazinului universal „Victoria” are principalul merit de-a purta în fiecare cuvînt scris — o adresă precisă: aceea a zecilor de mii de cumpărători care trec zilnic pragul magazinului, aceea a muncitorilor care făuresc cele mai variate sortimente sau aceea a merceologilor, gestionarilor și vînzătorilor care asigură buna deservire a cumpărătorilor.

Lucrul acesta a făcut ca discuțiile participanților la consfătuire să fie înfățișate în forme publicistice atractive, cu titluri sugestive, care atrag și rețin atenția. Să luăm un exemplu: grupajul „Mărfuri pe gustul cititorilor”. N-are nici o frază inutilă, nefolositoare informării. Acest articol care concentrează esențialul din cuvîntul celor care au luat parte la consfătuire, ca și rubrica: „Sugestii, propuneri”, are o

eficiență sporită tocmai datorită faptului că relevă clar care sînt calitățile și deficiențele unora dintre sortimentele de mărfuri puse la dispoziția cumpărătorilor. Aceeași caracteristică o găsim și la articolul „Cine răspunde: fabrica? magazinul?” Fără a purta mantia sclipitoare a efectelor stilistice obținute cu orice preț, materialul ridică concret problema importantă a întregii filiere de recepție (în fabrică, la compartimentul de recepție, în depozitul magazinului), care se concretizează uneori în buna sau slaba calitate a mărfurilor prezentate.

Apoi un alt articol: „Furnizori, atenție la copii!”. Titlul sugestiv te îmbie să-l citești. Articolul e combativ, redă dorința lucrătorilor din magazin de a mări ritmul susținut al produselor specializate. Izvorul unui alt material. Într-una din condițiile de sugestii din magazin s-a găsit o însemnare: „La expozițiile prezentate în unitatea dv. am văzut de multe ori mărfuri pe care ne-ar fi plăcut să le cumpărăm. Ceea ce ni s-a oferit însă la raionul de confecții nu mai seamănă cu obiectele

din expoziție”. Pusă în discuția consfătuirii, sesizarea cumpărătorului a stîrnit vii discuții, al cărui rod se reflectă în articolul „La expoziție și în magazin”. Eficiența materialului este mărită prin ilustrarea lui cu o sugestivă caricatură.

Aceasta ar fi în fraze puține înfățișarea uneia din paginile speciale prin care ziarul „Scînteia” sprijină publicistic eforturile comune ale oamenilor muncii în bătălia pentru calitate.

Consfătuirile, excelenta modalitate pentru a culege datele necesare informării nemijlocite a cititorilor, sînt utilizate de întreaga noastră presă. Cum au înțeles însă unele ziare să reflecte în coloanele lor problemele ridicate de participanți? Să luăm de pildă „Flacăra Iașului” nr. 4530. Una din pagini are un titlu promițător: „Brigăzile utemiste de producție — factor activ în lupta pentru o calitate superioară a produselor”. Consfătuire organizată de redacția ziarului „Flacăra Iașului”. Privim pagina. Nimic nu ne invită s-o citim. Conține înșirate pe cele 7 coloane spicuri din cuvîntul participanților la consfătuire; într-adevăr discuții pline de conținut, dar cu nimic puse în valoare de ziar.

Pagina specială a ziarului „Flacăra roșie” din Arad, nr. 5172, dedicată schimbului de experiență organizat la fabrica „Răsăritul” din Pîncota, înfățișează discuțiile consfătuirii în diferite articole. Folosesc ele însă întrutotul seopului propus, acela al unui eficient schimb de experiență? Cuvîntul vorbitorilor aduce probleme concrete, menite să generalizeze succesele fabricii în reducerea prețului de cost și în îmbunătățirea calității produselor, subliniind totodată piedicile care mai stau în fața saltului calitativ. Grupate însă sub titluri șablonizate („Lupta împotriva rebuturilor să constituie principala direcție de atac”, „Se pot face încă multe pentru îmbunătățirea produselor”, „Echipe fruntașe” etc.) ele nu au capacitatea să atragă atenția cititorilor, să-i îndemne să citească materialul folositor.

Mai eficient este grupajul de propuneri — care înfățișează concret și concis, câteva din observațiile participanților la consfătuire.

Ne oprim aici. Din prezentarea citorva exemple reiese clar necesitatea de a avea în fața ochilor chipul cititorilor ori acelora pentru care scriem atunci cînd roadele consfătuirii le așternem pe coloane de ziar.

CU MIJLOACELE LITERATURII, DAR CU OCHII ZIARISTULUI

Inițiativele publicisticii urmăresc, în primul rînd, sporirea eficienței materialelor de presă. Nu este o noutate. De aceea nici nu vom insista, deoarece riscăm să fim acuzați că vrem cu orice chip să descoperim apa caldă.

Gazeta de uzină „Steagul roșu” din Brașov ne dovedește cu fiecare număr nu numai că se declară de acord cu acest principiu, dar că îl și aplică cu o consecvență care-i dă dreptul — scuzați! — să stea, modestă și „locală”, alături de multe din publicațiile noastre centrale. Dacă apropierea aceasta i se va părea cuiva jignitoare, îl rugăm să citească gazeta scoasă de constructorii de camioane din Brașov. De altfel, ne rezervăm privilegiul de a demonstra într-un număr viitor, cu argumente generos puse la dispoziție de „stegari”, că uneori e bine și util să răsfoim și aceste „gazetuțe”. Aveam astfel șansa să descoperim că ideile bune gazetărești se nasc nu numai în Capitală! Ne-a dovedit-o, prima oară, „Scînteia” care a adus în paginile sale (tot de la Brașov!) „Procesul milimetrilor”.

Să revenim însă. „Steagul roșu” din Brașov a inițiat o rubrică consacrată calității produselor, interesantă, antrenantă și eficientă pe care a numit-o „Marca fabricii examinează” și despre care „Presa noastră” a scris în numărul său din martie.

La puțin timp după apariția primelor materiale, „Scînteia tineretului”, sesizată de redactorii ei, a preluat inițiativa gazetei de uzină brașovene, aducînd-o la cunoștința opiniei publice republicane. Tinerească prin excelență, inițiativa aceasta, care împrumută mijloacele pedagogiei, ar fi trebuit cu acest prilej să primească o infuzie de publicistică specifică mediului căruia se adresează gazeta centrală, adică tineretului, și totodată o consolidare a ideii inițiale: ziarul ca școală a calității superioare. Dacă nu se ține seama de ideea inițială atunci preluarea unei inițiative gazetărești devine gratuită. Or, primele numere în care „Scînteia tineretului” a publicat rubrica susamintită ne arată că nu toți colaboratorii ziarului au înțeles această cerință, ceea ce a dus, în mod fatal, la îndepărtarea de ideea inițială. Să precizăm.

„Steagul roșu” a publicat la rubrica „Marca fabricii examinează”

în numerele 12 (315) din 21 martie și 14 (317) din 5 aprilie materialele „Primii examinați răspund” și „Corijent la primul examen de estetică”, laolaltă cu o seamă de plîngeri și sugestii trimise școlii din care am desprins faptul remarcabil că la această gazetă de uzină există premiza certă ca nivelul publicistic să atingă un nivel superior. Totodată am remarcat consecvența tematică și claritatea ideilor, cursivitatea stilului care, fără să fie simplist, este accesibil tuturor elevilor.

Am subliniat cuvintele școală și elevi pentru a scoate în evidență faptul că redactorii gazetei de uzină nu pierd nici un moment din vedere „specificitatea” rubricii, particularitățile ei. Materialul „Primii examinați răspund” conține o idee profundă, partinică, original formulată. *Marca fabricii*, examinînd colectivul turnătoriei de fontă la „istorie”, se adresează elevilor spunîndu-le că ei, muncitorii, sînt făuritorii istoriei contemporane a țării noastre și că lupta pentru calitate este un capitol al acestei glorioase istorii. „De la elaborarea primei șarje în cublouri — se spune în reportaj — au trecut nouă ani și în toți acești ani plini de frămîntări calitatea muncii a evoluat, așa cum firesc evoluează omenirea în mersul ei înainte”. *Marca fabricii* le cere cursanților să precizeze care au fost etapele pe care le-a parcurs colectivul, cum au reușit să reducă rebuturile în patru ani cu peste 70 la sută. Materialul cuprinde, în continuare, într-o formă dialogată, măsurile concrete care au stat la baza acestui succes. Realizările sînt echivalate în bani, iar banii în obiecte de consum: „Cu diferența dintre prețul de cost al blocurilor-motor realizate în luna februarie și același număr de blocuri-motor realizate în aceeași perioadă a anului 1957, s-ar putea cumpăra 100 televizoare...” Clar și convingător!

Tov. Eugen Florescu de la „Scînteia tineretului”, în reportajul „Marca fabricii a deschis catalogul” se situează pe o linie comună cu cea a redactorilor de la „Steagul roșu”. Inițiativa este reluată printr-o formulă publicistică apropiată de cea inițială. Reporterul gazetei centrale nu abdică totuși de la ideea care-i dă dreptul să folosească, cu cugetul împăcat, titlul rubricii apărute pentru prima oară în „Steagul roșu”: este vorba despre o școală în care

eroii reportajului sînt *elevi* iar *marca fabricii profesor*; reporterul seamănă pentru conformitate. În felul acesta specific (să-mi fie iertat că repet de atîtea ori acest cuvînt, dar numai el ne dă cheia problemei ce o dezbatem), Eugen Florescu izbuște să ne transmită idei prețioase: munca manuală, meșteșugărească, să fie înlocuită cu procedee tehnice moderne, brigăzile de tineret care au lipsuri nu e cazul să fie desființate, ci ajutate, cursurile de calificare în vederea trecerii la produse noi, calitativ superioare, trebuie să preceadă cu cîteva luni introducerea acestor produse în fabricație de serie etc. Scris cursiv, la subiect (ceea ce dovedește, de fapt, buna documentare a reporterului și cunoașterea problemelor), pe un ton comunicativ care, în ciuda ideii de bază, nu are nimic profesional, reportajul se circumscrie inițiativei pornite de gazeta de uzină „Steagul roșu“.

Alte două reportaje însă, „Exigențe sporite“ de I. Băieșu și „Spre notă zece“ de I. Mihalache, publicate în „Scînteia tineretului“ la aceeași rubrică, nu justifică prin nimic (cel de-al doilea poate doar cu titlul) ideea unei „școli a înaltei calități“. Din două una: ori redacția l-a trimis pe tov. I. Băieșu să scrie un reportaj pentru rubrică și a primit un material cu totul diferit, în care doar tematica (despre calitate) era conformă cu cererea, ori reporterului i s-a cerut un reportaj despre calitate, pur și simplu, iar secretarul de redacție, aducîndu-și aminte, tardiv, că nu are material la rubrică i l-a publicat sub vigneta și titlul pe care le cunoaștem. Și într-un caz și în celălalt reportajul nu justifică titlul rubricii, nu respectă ideea preluată de la gazeta „Steagul roșu“.

În altă ordine de idei, tov. Ion Băieșu, care posedă un condei exercitat, care a făcut în nenumărate rînduri dovada unui talent eflorescent, se dovedește cu acest reportaj total neinspirat. Cursivitatea frazelor nu salvează reportajul care suferă de o acută lipsă de idei. Este evident că, în acest caz, tov. Ion Băieșu a preferat unei minuțioase investigații reportericești, cu caracter generalizant, „literaturizarea“ temei. Se vorbește în reportaj despre niște vagi defecțiuni tehnice care au fost rapid (?) înlăturate, despre faptul că responsabilul brigăzii are grijă ca tinerii muncitori să nu se plictisească (? ?), de piesele la care lucrează, despre un tînăr inginer care ajută brigada (problemă interesantă, dar expedită), totul spus ușurel,

din virful condeiului, cu o ușor pronunțată tendință psihologizantă.

Mai aproape de temă, comunicînd idei valoroase, cum ar fi de pildă faptul că brigada primește un calificativ colectiv care presupune spirit de întruajutorare și grijă față de tovarășii de muncă, reportajul tov. I. Mihalache păcătuiește totuși prin aceeași îndepărtare de la ideea inițială a rubricii, prin tendința literaturizantă, sterilă.

Mijloacele pe care gazetarul le împrumută de la literatură nu trebuie să-l împiedice să observe viața cu ochi de ziarist, adică să descopere în fiecare clipă ceva nou, ceva interesant, demn de a fi comunicat cititorilor. Să descopere, subliniem,

nu să îmbrace cu haina strîmtă a faptelor ne semnificative, teme majore ale contemporaneității cum este lupta pentru calitate. Informarea cu caracter generalizant și observația critică curajoasă și competentă sînt elemente esențiale ale reportajului modern; în absența lor el își încetează funcția de agitator și organizator colectiv, situîndu-se stingher, undeva, între literatură și publicistică, jalnic în inutilitatea sa.

„Steagul roșu“, gazeta de uzină a constructorilor de camioane din Brașov, infirmă orientarea literaturizantă, sterilă, și ne dă prilejul reconfortant să constatăm că asemenea tendințe sînt singulare, deci ne semnificative.

PORUMBINIADA, UN DISPĂRUT ȘI UN PERSONAJ FĂRĂ PROFIL

În numărul trecut al revistei „Presa noastră“, printre inițiativele unor publicații în sprijinul luptei pentru calitate, a fost menționată apariția unor noi personaje alegorice, personaje-temă, în paginile

ziarelor regionale „Steagul roșu“ (București) și „Drapelul roșu“ (Timișoara). Deoarece personajele au fost prezentate atunci, nu mai este necesar să revenim pe larg asupra profilului tematic și stilistic cu care redacțiile le-au înzestrat la apariția lor. Este vorba de *Porumbin* la „Steagul roșu“ și de „*Mediocre* și *Calitatea*“ la „Drapelul roșu“. Am urmărit evoluția lor în paginile acestor ziare de-a lungul cîtorva zeci de numere și rîndurile ce urmează vor consemna unele impresii după o cunoștință mai apro-

piată cu acești eroi. Nu este vorba de concluzii teoretice, de modul de a folosi procedeul ziaristic al personalizării temei, ci despre ceea ce au realizat practic cele două redacții, despre felul în care au știut să-și valorifice inițiativa.

De la bun început trebuie precizate anumite circumstanțe, pentru ca cele ce vor fi relatate mai jos să poată fi apreciate la justa lor valoare. „Steagul roșu“ are un „handicap“ pe care l-a obținut cu prilejul lansării unui personaj anterior — *Porumbița*. Experiența acumulată cu „Jurnalul Porumbiței“ se resimte puternic în „Însemnările lui Porumbin“. De aceea, evident, Porumbin a avut chiar de la nașterea sa trăsături precise și o menire clară: el este un reporter care se ocupă de cultura porumbului în regiunea București.

Cum a realizat „Steagul roșu“ acest personaj? Fără nici o exagerare și netrecînd cu vederea unele depresiuni, se poate spune excelent. Descrierea lui verbală a fost întărită prin prezentarea plastică a personajului în desenele caricaturistului *Matty*. Stilul „Însemnărilor lui Porumbin“, viori și antrenant, este, cu mici excepții, unitar de-a lungul întregului șir de apariții. Cu acestea, știuletele *Porumbin* a devenit o „personalitate“ distinctă.

El scrie lucruri interesante și mai ales într-o manieră sugestivă. *Porumbin* dă sfaturi agrotehnice, scrie reportaje despre mersul lucrărilor agricole sau impresii personale de la Institutul pentru cultura porumbului de la Fundulea, critică lipsu-

rile sau metodele de muncă ale unor Sfaturi populare. Este foarte variat și totuși mereu același.

Felul în care sînt relatate faptele în „insemnările“ sale dau cititorului prilejul unei lecturi antrenante, presărată cu pasaje de umor. Aceleași fapte, care ar fi putut fi relateate sec, devin, sub pana lui Porumbin, niște peripeții pline de haz și de învățăminte. El este cînd marțial, cînd liric, cînd sarcastic, cînd entuziast.

Desigur că lui Porumbin (și prin el redacției) i se pot aduce și reproșuri. După materialele publicate se vede că nici el n-a fost scutit de unele bijbiieli. Face impresia că personajului i-au fost fixate profilul și tematica, dar nu și nivelul problemelor de care se va ocupa în limitele tematicii. Din numerele cercetate reiese că la început redacția a abordat unele probleme de prea mică importanță. În materialul „Hidroterapia...“, de pildă, critica este prea diluată, fără adresă, iar problemele ridicare prea puțin semnificative pentru o zonă de culturi irigate. Ca să fim drepti, nici vaca lăsată să hoinărească pe marginea canalului de irigație și nici chiar un canal neîngrijit nu justificau spațiul de două coloane ce i-a fost acordat materialului în pagina întâia. În materialele imediat următoare Porumbin își revine, dar se mai ivesc pe ici pe colo materiale „apoase“ în care faptele puteau să fie mai concentrate. Există acest pericol al golurilor de conținut de dragul unui umor îndoielnic gratuit. Două asemenea „goluri“, de pildă, impresionează neplăcut într-o pagină reușită ca aceea în care Porumbin face un raid pe ogoarele din Bărăgan. La ce a fost nevoie ca Porumbin să-și aducă telescopul (de unde și l-a procurat ad-hoc?) pentru a privi la o gazetă de perete ce era la doi pași în fața lui? Sau de versurile din cîntecul „Mi s-a rupt căruța în drum“? În fond, lucruri mărunte dar care apar ca niște pietricele într-o bucată de pîine caldă. Și aici este necesară economisirea mijloacelor de expresie pentru ca esența materialului să iasă mai puternic în evidență.

Așa cum a pornit-o însă, Porumbin promite să fie un factor foarte activ în campania agricolă din acest an în regiunea București. Mult succes lui Porumbin și redacției „Steagului roșu“!

Și acum câteva cuvinte despre alte două personaje, din care unul... dispărut. Nu, nu este o glumă. Cu cîtva timp în urmă, în paginile zia-

rului „Drapelul roșu“ din Timișoara au apărut *Mediocrel* și *Calitatea*. Doi eroi care ar fi putut face „epocă“ în ziarul timișorean, dar care au fost tratați destul de neprotocolar. Redacția a pornit la treabă bine (cum s-a arătat de altfel în numărul trecut al „Presei noastre“) dar pe parcurs a survenit o prăbușire. Așa cum erau concepuți, „Mediocrel“, ca întruchipare a auto-mulțumirii și „Calitatea“ ca întruchipare a exigenței, cele două personaje aveau în fața lor vaste posibilități. Ele puteau permite ziarului tratarea unor probleme majore de producție într-o formă foarte interesantă, pasionantă chiar. Lauda făcută de „Mediocrel“ putea fi, prin ironia sa mușcătoare, mai eficace decît o critică pe un ton sec și impersonal. Ziarul însă a pierdut pe drum acest personaj, fără a întări concomitent acțiunea celui alt personaj — „Calitatea“. Întreaga acțiune a pierdut astfel din virulență și spada ascuțită a fost înlocuită cu cuțitul de bucătărie.

Sub semnătura „Calitatea“ au apărut în ultimul timp o seamă de materiale, cenușii, fără vervă, fără orientare precisă ca problematică și stil. „Calitatea“ a început să scrie fără suflet, fără participare, fără să-și spună răspicat propria ei părere. Așa se întîmplă în articolul „În aceste zile la întreprinderea „Bumbacul“ sau în „Interviu cu „Jurnalul viu“ al brigăzii...“ sau în raidul de la Centrul mecanic Timișoara sau în „Au cuvîntul strungarii de la Centrul mecanic Timișoara“ (iar de la Centrul mecanic).

Se vede la materialele „Calității“ — cum am mai spus — o lipsă de orientare în temă. Face impresia că sub semnătura „Calitatea“, materialele se publică nu după un plan precis care să prevadă obiectivele industriale și problemele de care se

va ocupa personajul, ci la întîmplare, după simpla apreciere a redacției dacă cutare sau cutare material se ocupă de problema calității. Pe lîngă alte inconveniente, acest mod spontan de a folosi personajul îngustează redacției gama de mijloace gazetărești.

Ar mai fi de spus că prezentarea grafică a materialelor „Calității“ nu este întotdeauna fericită. În mod normal, vigneta specială care reprezintă personajul ar trebui să însoțească numai materialele semnate de el. Or, această vigneta a însoțit și materialele semnate de colaboratori interni sau externi ai ziarului. În felul acesta personajul este despersonalizat, el se dizolvă în ansamblul ziarului, cu atît mai mult cu cît în ultimul timp materialele „Calității“ apar în cadrul paginilor speciale.

Nu trebuie să se creadă însă că printre materialele publicate de la 1 martie încoace nu există apariții reușite care se apropie de profilul pe care ar trebui să-l aibe personajul. De pildă: materialul „Cînd „Calitatea“ umblă numai în haine de sărbătoare...“

Se resimte deci necesitatea unei sistematizări a problemelor de care se va ocupa „Calitatea“ și de menținerea unui stil după care să fie mereu recunoscută. Se simte totodată nevoia unui material fotografic și ilustrativ însoțitor mai bogat. În felul acesta personajul ar putea să fie mai activ, mai combativ și... mai citit.

La încheierea acestor însemnări, apare nu lipsită de importanță discutarea mai amplă în paginile „Presei noastre“ a problemelor temei-personaj. Este sigur că „Steagului roșu“ de pildă, ar putea să ne împărtășească cu acest prilej cîteva concluzii interesante.

EFICACITATEA PORNEȘTE DE LA DETALIU

Avem în față cîteva pagini pe care ziarul regional „Steaua roșie“ din Tg. Mureș le-a închinat în ultimele săptămîni obiectivului central al întrecerii socialiste: calitatea. Ele descoperă o preocupare susținută în vederea ridicării propagandei la nivelul cerințelor actuale și îmbinării activității propagandistice a presei cu rolul ei de organizator colectiv. Atrag atenția paginile cu probleme vii, concrete, care servesc la rezolvarea și înlăturarea neajunsurilor și lipsurilor.

În ziua de 11 aprilie, ziarul „Steaua roșie“ a publicat, de pildă, pagina „În industria locală — produse variate și de calitate“. Ea s-a născut din nevoia de a observa felul în care întreprinderile de industrie locală din regiunea Mureș Autonomă Maghiară îndeplinesc sarcina formulată de Directivele C.C. al P.M.R. din 27 februarie 1961: asigurarea unei varietăți largi de produse de bună calitate, prin folosirea materiilor prime locale, a deșeurilor și rezidurilor de la întreprinderile republicane (în vede-

rea realizării unei aprovizionări mai complete a consumatorilor, producând în mod deosebit mărfuri cu specific local, precum și articole de uz casnic și gospodăresc, care nu se produc sau se produc în cantități insuficiente de către industria republicană).

În cadrul paginii își spune cuvântul ing. Maloș Rozalia în legătură cu controlul tehnic de calitate al produselor, iar directorul întreprinderii „Lazăr Odön” din Tg. Mureș dezbate problema valorificării superioare a resurselor locale prin profilarea industriei locale. Cîteva note, fotografiile, o rubrică de cifre și fapte și o caricatură combativă completează această pagină.

Din păcate, unele articole publicate în aceste pagini nu îndeamnă la acțiune. Și aceasta se întâmplă pentru că autorii respectivi nu pătrund în esența fenomenelor, nu caută să vadă în spatele rezultatelor muncii pe acei care luptă pentru obținerea unor produse la nivelul celor mai bune mărfuri de pe piața mondială.

Ziarul din Tg. Mureș a avut o idee bună cînd a hotărît să-și trimită reporterii într-o singură fabrică. Redactarea amplelor reportaje din lupta unui singur colectiv dintr-o întreprindere nu-i însă un lucru lesnicios. Aici, mai mult ca în oricare altă parte, se pot observa limpede cuvintele de prisos. Nu e greu să constăți că autorii paginii „O zi la fabrica de geamuri din Tîrnăveni” („Steaua roșie” nr. 75) au rămas la suprafața problemelor. Reporterii nu înfățișează ce e nou în fabrica pe care au vizitat-o, nu prezintă metodele înaintate de muncă. Ei se mulțumesc să constate cîteva fapte fără să caute a le interpreta.

În ziua de 11 aprilie, ziarul „Steaua roșie” a publicat, de pildă, pagina „În industria locală — produse variate și de calitate”.

Întreaga pagină seamănă cu un proces-verbal, întocmit în grabă, și superficial. Cui îi servește asemenea prezentare sărăcăcioasă a activității culturale de la Complexul de industrializare a lemnului de la Gălăuș?

„În cadrul complexului se desfășoară o bogată activitate culturală și politică de masă în care sînt antrenati un mare număr de oameni ai muncii, în special tineri, băieți și fete. Există aici o brigadă artistică de agitație, ai cărei membri, printre care Moldovan Dumitru, Leibovici Tiberiu, Streche Ștefan, Máthé Lucia, Olteanu Alexandru,

Demeter Maria, Ciubucă Constantin ș.a., evidențiază părțile pozitive și critică părțile negative ale colectivului de muncă. Se țin cu regularitate joile tineretului cu care ocazie se discută probleme ce interesează tineretul, educația lui comunistă, normele de comportare în societate etc., etc.”.

Ar trebui apoi citat întreg articolul „Planificarea muncii de către comitetul de partid”, care în circa 130 de rînduri nu face altceva decît constată că la C.I.L. Gălăuș, comitetul de partid nu are un plan de măsuri organizatorice și politice. Atît!

Gazetarul n-a cunoscut și n-a redat nici măcar un singur caz în care să se vadă cum un activist de partid ajută în mod practic la organizarea îndeplinirii hotărîrilor, cum înlătură ceea ce frînează activitatea într-o secție sau caută cu priecere cele mai bune mijloace pentru îndeplinirea sarcinilor stabilite.

Nu toate paginile nemulțumesc. Unele sînt realizate cu mai multă exigență. „Steaua roșie” a publicat de pildă în nr. 71 o amplă prezentare a activității colectivului Întreprinderii de reparații auto nr. 2 din Tg. Mureș.

Ziarul „Steaua roșie” poate să publice pagini speciale care să se distingă prin probleme ascuțite, abordate cu curaj și competență. Eficacitatea pornește de la detaliu, de la faptul semnificativ, interpretat și redat cu măiestrie publicistică. Este cum nu se poate mai clar că fără o documentare serioasă, privirea gazetarului va rămîne la suprafață. El nu va putea vedea esențialul în fenomenele vieții de zi cu zi.

Ziarul „Steaua roșie” e dator să nu publice pagini constatative, de o platitudine agasantă din partea reporterilor care trec ca într-o plimbare turistică prin fabrică.

Preocupări REDACȚIONALE

CONDUCEREA MINISTERULUI INDUSTRIEI UȘOARE ÎN MIJLOCUL COLECTIVULUI ZIARULUI „ROMÎNIA LIBERĂ”

Sîmbătă 15 aprilie redacția „Romîniei libere” a primit oaspeți de seamă. La invitația conducerii ziarului, tov. Al. Sencovici, ministrul Industriei Ușoare, însoțit de tov. V. Rusanovschi, secretar general, precum și de directorii generali ai ministerului, s-au întîlnit cu redacția și reporterii „Romîniei libere”.

Luînd cuvîntul, tov. Al. Sencovici a făcut o amplă relatare asupra principalelor probleme ce stau în fața întreprinderilor de industrie ușoară în ce privește fabricarea unor produse de calitate superioară. Vorbitorul a trecut în revistă principalele subramuri ale ministerului respectiv, subliniind realizările obținute pînă în prezent, lipsurile care mai persistă precum și perspectivele ce stau în fața industriei ușoare.

Ocupîndu-se de rolul pe care îl are presa în ce privește oglindirea celor mai actuale și mai importante probleme ale industriei bunurilor de consum, tov. Al. Sencovici a apreciat în mod pozitiv aportul pe care ziarele îl aduc în această privință. El a subliniat în ace-

lași timp necesitatea publicării unor materiale mai ample, de analiză multilaterală a problemelor, cu adresă critică cît mai concretă și mai directă în privința lipsurilor ce se mai manifestă.

Au fost puse numeroase întrebări cărora le-au răspuns tov. Al. Sencovici, V. Rusanovschi precum și directorii generali prezenți la întîlnire. În răspunsurile date la întrebări s-a subliniat însemnătatea acțiunii inițiate de unele ziare în ce privește organizarea „controlului politehnic al calității” la întreprinderile industriale. S-a menționat totodată necesitatea organizării cît mai temeinice a acestor „examene”, astfel încît ele să aibă eficiență maximă. S-a subliniat, de asemenea, importanța inițiativei „controlului în lanț” pornită de la fabrica „Ștefan Plavăț” din Timișoara, inițiativă a cărei extindere ar trebui mai mult sprijinită de presă.

S-a vădit cu acest prilej utilitatea unor asemenea întîlniri, bun mijloc de informare a presei asupra celor mai de seamă probleme ale economiei noastre naționale.

CREȘTEREA PRODUCȚIEI DE CARNE ȘI LAPTE ÎN GOSPODĂRIILE AGRICOLE DE STAT ȘI COLECTIVE

GH. ROȘU

redactor-șef al ziarului „Steagul roșu”-Bacău

Cel de-al III-lea Congres al partidului nostru a trasat ca o sarcină de seamă oamenilor muncii din agricultură creșterea producției de lapte, carne, ouă, lână etc., necesare aprovizionării oamenilor muncii. Producția de lapte, de exemplu, se arată în Directivele Congresului, va trebui să crească la 50 de milioane hl, iar cea de carne la 1.700.000—1.800.000 tone greutate vie.

Pentru a contribui la realizarea acestor sarcini, ziarul nostru a publicat o serie de materiale și chiar pagini întregi despre efortul depus de muncitori din gospodăriile agricole și de stat, de țărani colectivști din regiunea noastră. Colectivul redacțional nu a inițiat, însă, vreo acțiune organizată pentru descoperirea și popularizarea realizărilor bune obținute atât în gospodăriile agricole de stat cât și în gospodăriile agricole colective. De aceea, colegiul de redacție a studiat această problemă și a hotărât să deschidă în coloanele ziarului o largă

consultare a crescătorilor și îngrijitorilor de animale din gospodăriile agricole de stat și gospodăriile agricole colective pentru a-i ajuta în creșterea producției de carne și lapte.

Ce am făcut în această direcție? În primul rînd am stabilit împreună cu organizațiile de partid și consiliul de conducere din unele gospodării agricole de stat și colective, care sînt îngrijitorii de animale fruntași, realizările obținute de aceștia și metodele de muncă folosite. Apoi, ziarul a organizat cu ei o întîlnire la sediul redacției, în cadrul căreia au vorbit despre rezultatele muncii lor și metodele folosite, spunîndu-și totodată părerea în legătură cu măsurile ce trebuie luate pentru creșterea producției de lapte și carne în toate unitățile. Înaintea acestei consfătuiri, noi am luat o serie de măsuri care să asigure eficacitatea hotărîrilor. Așa, de pildă, cu două săptămîni înainte li s-a trimis ace-

tor tovarăși o tematică ce cuprindea problemele principale care trebuiau să fie discutate în cadrul consfătuirii. Tematicile acestea au fost de un real folos, deoarece oamenii au avut timpul necesar să se pregătească, iar materialul întocmit de crescătorii fruntași pe baza acestei tematici a constituit și constituie pentru redacție o prețioasă documentare.

La consfătuirea care s-a ținut în ziua de 9 februarie, crescătorii de animale, cum ar fi Irimia Vasile de la G.A.S. Secueni-Roman, Vasile Dumitru de la G.A.S. Sănduleni-Tg. Ocna, colectivistul Constantin Cozma, colectivista Silvia Enaru și toți ceilalți care au luat cuvîntul, au arătat în mod concret ce și cum trebuie făcut pentru a obține producții mai mari de lapte și carne.

— La noi, spunea tovarășul Constantin I. Cozma, exista părerea că Didina (una din vacile noastre) nu poate să dea decît 4 pînă la maximum 5 litri de lapte pe zi. Am luat-o sub îngrijirea mea și trebuie să vă spun că într-un timp relativ scurt, îngrijind-o ca și pe celelalte 14 vaci pe care le am în supraveghere, am reușit să obțin 15—16 litri de lapte. Secretul? Nu este vorba de nici un secret. Vaca, așa cum o îngrijești, așa te răsplătește! Masa, adăpatul și îngrijirea la timp — acesta este secretul!

Și, într-adevăr, toți participanții la consfătuire au subliniat că pentru a obține o producție mai mare atât de carne cât și de lapte, vitele trebuie îngrijite, furajate în mod științific.

După această consfătuire, ziarul a publicat în numărul său din 18 februarie o pagină intitulată „Pentru o producție sporită și ieftină de carne și lapte”, pagină în cadrul căreia își spun părerea îngrijitorii de animale, brigadierei, președinții de gospodării agricole colective, directorii de gospodării agricole de stat. Redacția a publicat materiale, scrisori pe această temă de la acești

Aspect de la o consfătuire

SĂ SE SCRIE SAU NU DESPRE FAPTE DEOSEBITE ?

tovarași. Amintim, printre altele, scrisoarea tov. Nicolae Băcăiță de la secția Mircești a gospodăriei agricole de stat Roman, sub titlul: „Cum am obținut 3.450 litri lapte pe cap de vacă furajată“. Consfătuirea de la Roman din 26 martie, organizată de comitetul regional de partid, care a discutat problema: „Întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective“ a

dezbătut pe larg și dezvoltarea sectorului zootehnic din gospodăriile agricole colective. Cu acest prilej a fost lansată o chemare către toate gospodăriile agricole colective și a fost adoptat un plan concret de măsuri. După această consfătuire, ziarul a publicat numeroase articole de diferite genuri publicistice, semnate de crescătorii de animale, brigadieri, președinți de gospodării agricole colective, directori de gospodării agricole de stat. Colectivul redacțional a continuat să organizeze consfătuiri la locul de producție și schimburi de experiență între îngrijitori de animale fruntași și ceilalți rămași în urmă. Asemenea consfătuiri și schimburi de experiență au fost organizate între gospodăriile agricole colective „Horia“ și „Ion Creangă“ din Roman, gospodăria agricolă colectivă și gospodăria agricolă de stat din Răcăciuni, gospodăria agricolă de stat din Români, raionul Buhuși etc. Iar pînă la sfîrșitul lunii mai, cînd se va ține schimbul de experiență pe plan regional, redacția va mai organiza cinci asemenea consfătuiri și schimburi de experiență.

Punctul culminant (ca să spun așa) al acestor discuții purtate în coloanele ziarului nostru va fi organizarea pe plan regional — spre sfîrșitul lunii mai — a unei consfătuiri în cadrul căreia vom discuta păreri și sugestiile date în coloanele ziarului.

Cunoscînd că realizarea unui volum sporit de carne și lapte depinde în cea mai mare măsură de felul cum sînt hrănite animalele — colectivul nostru redacțional va sprijini și va stimula prin ziar măsurile care trebuie luate pentru asigurarea unei baze furajere necesare hrănirii raționale a animalelor. Firește că accentul se va pune pe porumbul siloz. În acest scop am publicat și vom publica articole, reportaje, declarații și scrisori de la oameni de specialitate, conducători de unități agricole socialiste, colectivisti fruntași care să sublinieze importanța culturii porumbului siloz și felul cum acesta trebuie să fie îngrijit și însilozat.

Tov. Ticu Mustață, sudor la uzinele „Independența“ din Sibiu, scrie frumos. Și-i place să scrie. Mai ales cînd e vorba de ceva deosebit.

Astfel, într-o zi, a întîlnit la căminul cultural „N. Bălcescu“ din Rășinari o fetiță de șase anișori care împrumuta cărți multe — și le citea. În luna octombrie, anul trecut, micuța Angela a citit 12 cărți !..

Impresionat, tov. Ticu Mustață a scris „un cursiv“ care a apărut în „Flacăra Sibiului“. După aceea, autorul s-a supărat. În jurul minusculei mele articolaș au început a se ivi fel de fel de discuții — ne scrie tov. Ticu Mustață. Unul din redactori i-a spus: gazetăria nu-i vedetism; adică în ziar nu e bine să apară fapte deosebite „chipurile dînd impresia de... senzațional“.

Din discuție, tov. Ticu Mustață a tras concluzia că tovarași din redacția „Flăcării Sibiului“ sînt de părere că în ziar nu se pot publica decît „fapte medii“. Și tovarășul se întrebă; dacă în uzina în care lucrez ca sudor s-ar ivi un muncitor, strungar, care să depășească zilnic norma aidoma lui Kopetin Geza, sau un altul asemenea strungarului de la Uzinele Metalurgice Tîrgoviște, nu ar trebui să se scrie? Desigur că da — recunoaște și el. Și atunci cum rămîne cu „micuța cititoare excepțională“. Și ne întrebă pe noi: „Să se scrie sau nu despre fapte extreme?“.

Dacă tov. Ticu Mustață înțelege prin „fapte extreme“ cele care s-ar putea întîmpla în uzina în care lucrează ca sudor, fapte care să mar-

cheze o producție excepțională datorită unei inovații sau chiar unei aplicații și sîrguinți personale — fără îndoială că da. Păreră noastră este că putem și trebuie să scriem senzațional, dar despre un altfel de senzațional, deosebit de acela care se răsfață în paginile presei burgheze.

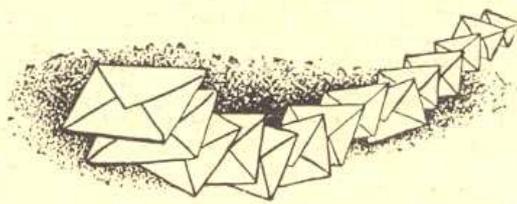
Să scriem despre lucrurile senzaționale din fabrică și de pe ogoare, unde oamenii, educați în spirit comunist, săvîrșesc fapte mărețe care servesc poporul, socialismul. Să scriem cît mai mult și mai frumos despre faptele lor deosebite, ca ele să constituie exemple și pentru alții.

„Mica cititoare“ este într-adevăr un fenomen. Nu strică dacă ziarul a consacrat cîteva rînduri — scrise frumos de sudorul Ticu Mustață. Dar prin publicarea „cursivului“ în „Flacăra Sibiului“ nu ne așteptăm ca și alți mulți copii în vîrstă de șase ani, în clasa întii ca și excepționala Alboi Angela din Rășinari, să citească cărți multe, și unele grele...

Copiii cresc, se dezvoltă după legile naturii. Ei învață după reguli pedagogice, științifice, își însușesc cunoștințele în mod firesc, pe baza unui program stabilit de specialiști în pedagogie.

Încă o dată: nu strică nimănui faptul că s-a publicat „cursivul“ despre mica Angela. El nu poate fi, însă, comparat cu necesitatea de a se scrie cît mai mult și mai frumos despre faptele deosebite, crea-

I. F.

VIZITA UNUI GRUP DE ZIARIȘTI CEHOSLOVACI

Delegația Partidului Comunist din Cehoslovacia și a Guvernului Republicii Socialiste Cehoslovace în vizita de prietenie pe care a făcut-o recent în țara noastră a fost însoțită de un grup de ziariști cehoslovaci, din care au făcut parte tovarășii Jaroslav Kraus, de la „Rude Pravo“, Jan Jonak, de la „Pravda“ din Bratislava, Helena Nemcova, de la Radiodifuziunea cehoslovacă, Zdenek Hruša, corespondent al Agenției de presă C.T.K., Ladislau Langpaul, Matey Hluoska, de la Televiziunea cehoslovacă, Jiri Rublic, fotoreporter C.T.K., Ckarel Hollegha, operator la televiziune, și Vera Krystofkova, corespondent al agenției C.T.K.

La invitația Ministerului Afacerilor Externe și a Uniunii Ziariștilor din R.P.R., grupul ziariștilor cehoslovaci și-a prelungit vizita în țara noastră cu încă 10 zile. În timpul acesta, ziariștii prieteni au avut prilejul să cunoască îndeaproape unele din importanțele realizări obținute de poporul nostru — sub conducerea Partidului Muncitoresc

Român — să viziteze instituții de cultură, să ia contact cu oameni de știință și cultură.

La reuniunea tovarășească care a avut loc la Athenée Palace, ziariștii cehoslovaci s-au întâlnit cu redactorii ai ziarelor noastre centrale, ai Agerpres-ului, Radioului și Televiziunii.

Pentru mulți, întâlnirea a însemnat bucuria revederii între vechi prieteni. Erau cunoștințe vechi, s-au mai întâlnit cu ocazia vizitelor reciproce. Au avut loc multe convorbiri prietenești, s-au făcut interesante schimburi de idei, s-au înfiripat noi prietenii. La sfârșit, ziariștii cehoslovaci și români au toastat pentru prietenia sinceră dintre poporul român și poporul cehoslovac.

Oaspeții cehoslovaci au avut convorbiri cu reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziariștilor din R.P.R. privitoare la colaborarea rodnică și la intensificarea schimbului de experiență dintre cele două uniuni de ziariști frățești.

În București, ziariștii cehoslovaci au vizitat Muzeul de istorie a P.M.R., Muzeul Satului și casele — azi memoriale — în care partidul nostru și-a dus activitatea în timpul sângeroasei terori a regimului burghezo-moșieresc. Cu prilejul vizitei făcută la Academia R.P.R. ziariștii au avut o întrevedere cu membrii din conducere, discutând despre dezvoltarea relațiilor de colaborare între Academia noastră și Academia Republicii Socialiste Cehoslovace.

În țară, oaspeții cehoslovaci au vizitat: Uzinele „1 Mai“ din Ploești, obiective industriale, Muzeul Doftana, Schela Cîmpina. La Sinaia, după vizitarea Muzeului Peleş, ziariștii s-au oprit la Casa de creație Pelisor. Aici ei au făcut cunoștință cu scriitorii aflați în concediu de creație și au avut interesante convorbiri cu scriitorii Maria Banuș și Vladimir Colin despre literatura cehoslovacă și cea română.

În continuarea călătoriei, ziariștii cehoslovaci au vizitat la Brașov uzina de tractoare „Ernst Thälmann“ și „Orașul ucenicilor“, la Săliște au făcut cunoștință cu frumusețea folclorului românesc, iar la Hunedoara au vizitat Combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej“ și Orașul Nou.

La Petroșani, oaspeții au ascultat la „Clubul minerilor“ cuvîntul minerilor vîrstnici, participanți la luptele muncitorești din timpul regimului burghezo-moșieresc, care le-au povestit momente din acele lupte. Ziariștii și-au continuat drumul la Tg. Jiu, unde au vizitat Combinatul forestier, la Craiova unde la Școala Populară de Artă au avut prilejul să cunoască din comorile artei populare românești. Tot la Craiova, oaspeții au avut convorbiri prietenești cu membrii comitetului executiv al sfatului popular regional.

În încheierea vizitei, atașatul de presă al R. S. Cehoslovace a oferit o masă tovarășească la care au participat ziariștii cehoslovaci și ziariștii români.

Oaspeții cehoslovaci împreună cu ziariști români

ÎNȚILNIREA DINTRE DL. JOAO DANTAS, DIRECTORUL ZIARULUI BRAZILIAN „DIARIO DE NOTICIAS”, ȘI ZIARIȘTI ROMÎNI

Joi 4 mai, dl. Joao Dantas, conducătorul misiunii diplomatice și economice a Braziliei, directorul ziarului „Diario de Noticias” și membri ai misiunii s-au întâlnit la sediul Uniunii Ziariștilor cu reprezentanți ai presei române, ai Agenției Române de Presă „Agerpres”, ai Radiodifuziunii și Televiziunii, precum și cu corespondenți ai presei străine.

Seara, șeful misiunii braziliene a avut o convorbire televizată cu Gh. Ivașcu, vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor.

Cu prilejul acestor manifestări dl. Joao Dantas a făcut declarații cu privire la vizita în țara noastră, la tratativele purtate și a răspuns la întrebările ziariștilor.

Dl. Joao Dantas a subliniat însemnătatea restabilirii relațiilor diplomatice dintre Brazilia și R. P. Română și a acordurilor economice și culturale încheiate între cele două țări. *Nu văd nici un fel de piedică — a spus oaspetele — în faptul ca două țări cu sisteme sociale diferite să se înțeleagă.* El a relevat înțelegerea deplină pe care a găsit-o la conducătorii statului român cu care a avut întrevederi și a arătat că tratativele încheiate cu succes demonstrează posibilitățile crescînde de lărgire a schimburilor economice, culturale și tehnico-științifice dintre ambele țări.

Referindu-se la perspectivele dezvoltării schimburilor comerciale romîno-braziliene, dl. Dantas a subliniat cu satisfacție creșterea considerabilă a volumului acestora în următorii 5 ani. *Romînia fiind una din principalele exportatoare de produse petroliere, de care Brazilia are mare nevoie — a spus oaspetele — sînt perspective deosebit de favorabile în legătură cu creșterea importului acestor produse.*

Dl. Dantas a arătat în continuare că se prevede un cîmp vast pentru schimburi în domeniul cultural și tehnico-științific. Vizitele oamenilor de știință, a unor ansambluri artistice, sportivi etc., vor face posibilă o și mai bună cunoaștere reciprocă.

Răspunzînd la o întrebare, conducătorul misiunii braziliene a de-

clarat: *În tot timpul șederii în România ne-am simțit ca între adevărați prieteni. Impresia profundă pe care o duc în Brazilia este aceea că noi am găsit în România sensibilitatea, căldura și temperamentul latin pe care-l cunoșteam. Noi avem mult mai multe afinități comune decît s-ar putea crede.*

La o altă întrebare în legătură cu evenimentele din Cuba, dl. Dan-

tas a declarat ziariștilor că guvernul Braziliei și-a exprimat solidaritatea cu lupta poporului cuban și este împotriva oricărui fel de intervenție în afacerile interne ale Cubei.

El a mulțumit poporului român pentru călduroasa primire și pentru ospitalitatea pe care a manifestat-o față de membrii misiunii braziliene.

CU PRILEJUL ZILEI PRESEI

Ambasadorul Uniunii Sovietice la București, I. K. Jegalin, a organizat în saloanele ambasadei o întîlnire tovarășească cu prilejul Zilei presei

Au participat redactori șefi și lucrători ai ziarelor centrale, ai Agenției române de presă „Agerpres”, ai Radioteleviziunii, corespondenți ai presei străine și atașați de presă.

A fost prezentat un film artistic.

Cu prilejul Zilei presei, tovarășul Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziariștilor, a vorbit la postul de televiziune.

*

Vineri, 5 mai, cu prilejul Zilei presei, la Casa Ziariștilor a avut loc o reuniune prietenească între corespondenți ai presei străine și ziariști romîni.

Întîlnirea s-a desfășurat într-o atmosferă însuflețită.

Le JOURNALISTE démocratique

„Ziaristul democrat“, publicație a Organizației Internaționale a Ziaristilor, apare, începând cu primul număr din acest an, într-o nouă prezentare grafică, cu un număr sporit de pagini. De asemenea conținutul lui a devenit mai bogat, mai divers. „Transformarea calitativă și cantitativă a „Ziaristului democrat“, scrie Jiri Meisner, secretarul general al O.I.Z., decurge organic din modificările survenite în sînul organizației noastre, cu deosebire în anii din urmă, cînd organizația s-a dezvoltat, a primit adevărata a două noi organizații naționale de ziaristi, s-au format noi grupe O.I.Z., cooperează cu noi Uniuni și Asociații de ziaristi, mai ales din Africa, America Latină și Asia“.

Se impunea deci ca și organul celei mai mari organizații de ziaristi din lume să fie o publicație mai prestigioasă, să cuprindă și să răspîndească în masa de ziaristi mesajul profesional și etic, principiile organizației, să facă cunoscută activitatea ei de certe realizări în această privință în cei cincisprezece ani de existență, să contureze perspectivele care i se deschid.

„Dezvoltarea O.I.Z. — se arată în editorialul primului număr — se datorește

aplicării cinstitute a principiilor de care este călăuzită, printre care, în afară de interesele profesionale și sociale, un loc important ocupă convingerea că ziaristul și presa sînt răspunzători în fața opiniei publice, că comandamentul etic suprem al muncii ziaristice este de a susține eforturile pentru prietenie între popoare, pentru abolirea definitivă a dominației colonialiste, dominație care constituie un obstacol important în dezvoltarea unei presei naționale cu adevărat independente și a unor ziaristi cu adevărat liberi“.

În schița de plan pe 1961 a O.I.Z. sînt înfățișate principalele activități ce urmează să aibă loc: conferințe internaționale, schimburi de experiență, legături cu Uniunile afiliate, ajutorarea presei din țările slab dezvoltate, burse, destinate ziaristilor din aceste țări, ajutor tehnic, apărarea ziaristilor persecutați, colaborarea amicală cu toate organizațiile naționale și internaționale pentru ameliorarea condițiilor sociale și de muncă a ziaristilor care luptă pentru informarea veridică și obiectivă, în sprijinul cunoașterii reciproce și al înțelegerii între popoare.

În articolul aniversar se spune că acum 15 ani, în iunie 1946, cînd s-a ținut Congresul Internațional al

Ziaristilor la Copenhaga și s-au pus bazele O.I.Z., s-a propus realizarea a trei sarcini principale: apărarea prin toate mijloacele a libertății presei și a dreptului oamenilor de a dispune de informații sincere și veridice; încurajarea prieteniei și cooperării internaționale, precum și a schimbului de informații; sprijinirea eforturilor depuse de ziaristi în vederea organizării lor în federații sindicale.

1961 va fi și prilejul de a face bilanțul celor cincisprezece ani de activitate intensă în realizarea acestor obiective, adoptate de aproape 70.000 de ziaristi.

Articolul trece în revistă principalele acțiuni din această perioadă care presupune eforturi și realizări importante.

Unul din marile pericole care amenință și prejudiciază tot mai mult libertatea presei în țările capitaliste este acapararea ziarilor de către monopolurile financiare, care concentrează presa din aceste țări în cit mai puține mîini, a-servind-o intereselor imperialiștilor, spre a dezinforma opinia publică, spre a-i ascunde adevărul.

Primul număr al „Ziaristului democrat“ din anul acesta ne arată cum se desfășoară acest proces de suprimare a libertății scrisului, de transformare a presei într-o uzină de știri, care răspund intereselor patronilor, în trei țări capitaliste: Anglia, Belgia și Japonia.

În același număr se scrie despre caracterul de masă al presei sovietice. „Dacă presa sovietică se achită cu succes de sarcinile sale,

scrie autorul articolului, Vladimir Voronțov, aceasta se datorește faptului că ea este o presă cu adevărat populară“. Presa sovietică își aduce contribuția la dezvoltarea industriei, agriculturii, culturii, științei și tehnicii, la întărirea prieteniei între popoare, mobilizează masele în lupta pentru pace în lumea întreagă.

În editorialul numărului doi sînt expuse sarcinile actuale stabilite la sesiunea largită a prezidiului O.I.Z., care s-a ținut la începutul acestui an la Praga. La sesiune s-a făcut bilanțul activității din anul care s-a scurs și au fost adoptate punctele esențiale ale planului pe 1961. Astfel, în acest an se va ține la Varșovia o Conferință internațională asupra teoriei ziaristice, iar la Moscova va fi organizată o expoziție internațională de presă. De asemenea se prevede organizarea unei conferințe internaționale a redactorilor economici, o conferință despre presa pentru copii, o conferință a femeilor ziariste și altele.

În acest număr sînt publicate o parte din cuvîntările ținute la cea de a doua Întîlnire Internațională a Ziaristilor care a avut loc la Baden — Viena, în octombrie 1960.

De asemenea, într-un reportaj, sîntem informați despre lucrările seminarului internațional de ziaristică, ținut la sfîrșitul anului 1960 la Bombay.

Cele două numere ale „Ziaristului democrat“, în noua sa formă, cuprind rubrici noi, o informație mult mai bogată și mai variată.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 4 (60) апрель 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- В. Иосипеску** — Источник силы нашей коммунистической печати.
- Инж. Г. Тузу** — Министр металлургической и машиностроительной промышленности — Печать — могущественная поддержка в развитии металлургической промышленности и машиностроения.
- Константин Антип** — Газета — носитель пламя закаляющего сознания.
- Г. Сухару и Анна Иоанид** — Простой человек в печати вчерашней и сегодняшней.
- И. Херцер** — Достижения и перспективы развития сельского хозяйства в печати.
- Ионел Николае** — В. И. Ленин о печати.
- Г. Дину** — Первый репортер космоса.
— „Хорошо заполненный“ день журналиста
- И. Куля** — Динамизм журналистской работы в годы нашей народной демократии
- Мирча Иоанид и Титу Джорджеску** — Славные традиции коммунистической печати.
— Борьба за качество на страницах печати.
- Г. Рошу** — Рост производства мяса и молока в государственных и коллективных сельских хозяйствах
— Второй пленум комитета руководства Союза журналистов СССР.
— Агентство „Новости“ — голос советской общественности.
— Газета „Революцион“ снова на баррикадах.
— Заметки и комментарии — О деятельности Союза журналистов РНР — Рецензии.

OUR PRESS

Review of the R.P.R. Union of Journalists
VI th Year, No. 4 (60), April 1961

CONTENTS

- V. Iosipescu** : The Sources of the Force of our Communist Press
- Eng. C. Tuzu, Minister of Metallurgy and Machine Building** : The Press is a Powerful Support in the Development of the Metallurgical and Machine-Building Industry
- C. Antip** : The journal — bearer of the flame at which consciences are hardened.
- G. Suharu and Ana Ioanid** : Ordinary People in the Papers of Yesterday and Today
- I. Herteg** : The Achievements and Prospects of Agriculture as Seen by the Press
- Ionel Nicolae** : V. I. Lenin on the Press
- Gheorghe Dinu** : The First Reporter of Outer Space A Busy Day for Journalists
- I. Culea** : The Dynamics of Activity of the Press in the years of people's democratic regime.
- Mircea Ioanid and Titu Georgescu** : The Glorious Traditions of the Communist Press
- The Struggle for Quality Reflected by the Press
- G. Roşu** : Increase in the Meat and Milk Production on State and Collective Farms
- The Second Plenary Meeting of the Executive of the USSR Journalists' Union
- The „Novostny“ News Agency — the Voice of Soviet Public Opinion
- The Newspaper „Revolucion“ Again at the Barricades
- Notes and Comment
- From the Activity of the RPR Journalists' Union Reviews

COLEGIUL DE REDACȚIE : Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei, 163. Telefon : 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 1764 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

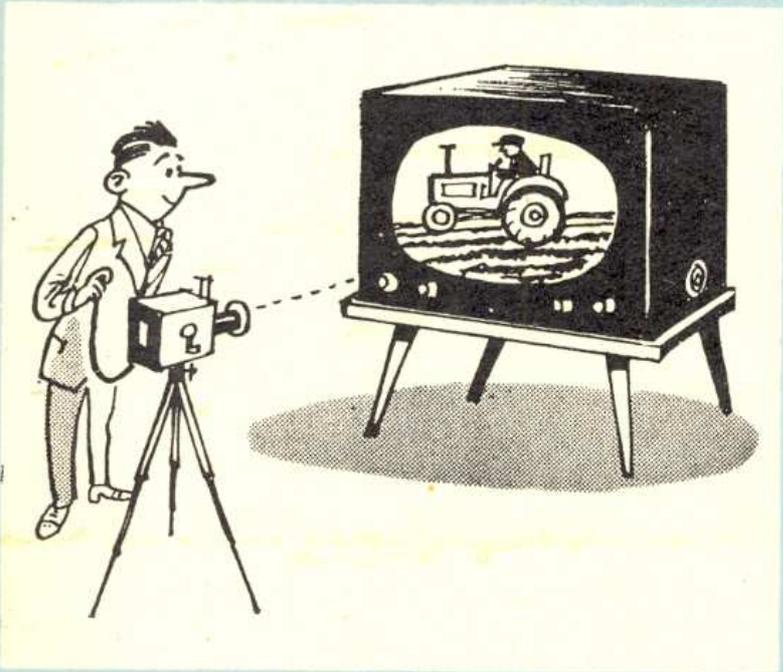
nuntul pe

I

de GH. CHIRIAC

LA SECRETARIATUL DE SERVICIU
 — Dacă vrei să zîmbească, vino cînd nu e de serviciu!...

Fotograful a plecat pe teren...

SUPERINTELE TINARULUI FOILETON
 — Ești cam palid!...
 — Dacă nimeni nu se îngrijește de mine!...

Un cititor ingenios...

...Reporterul care pleacă pe teren și pe care nu-l interesează decît o singură problemă.

P. II. 585.

PRESA

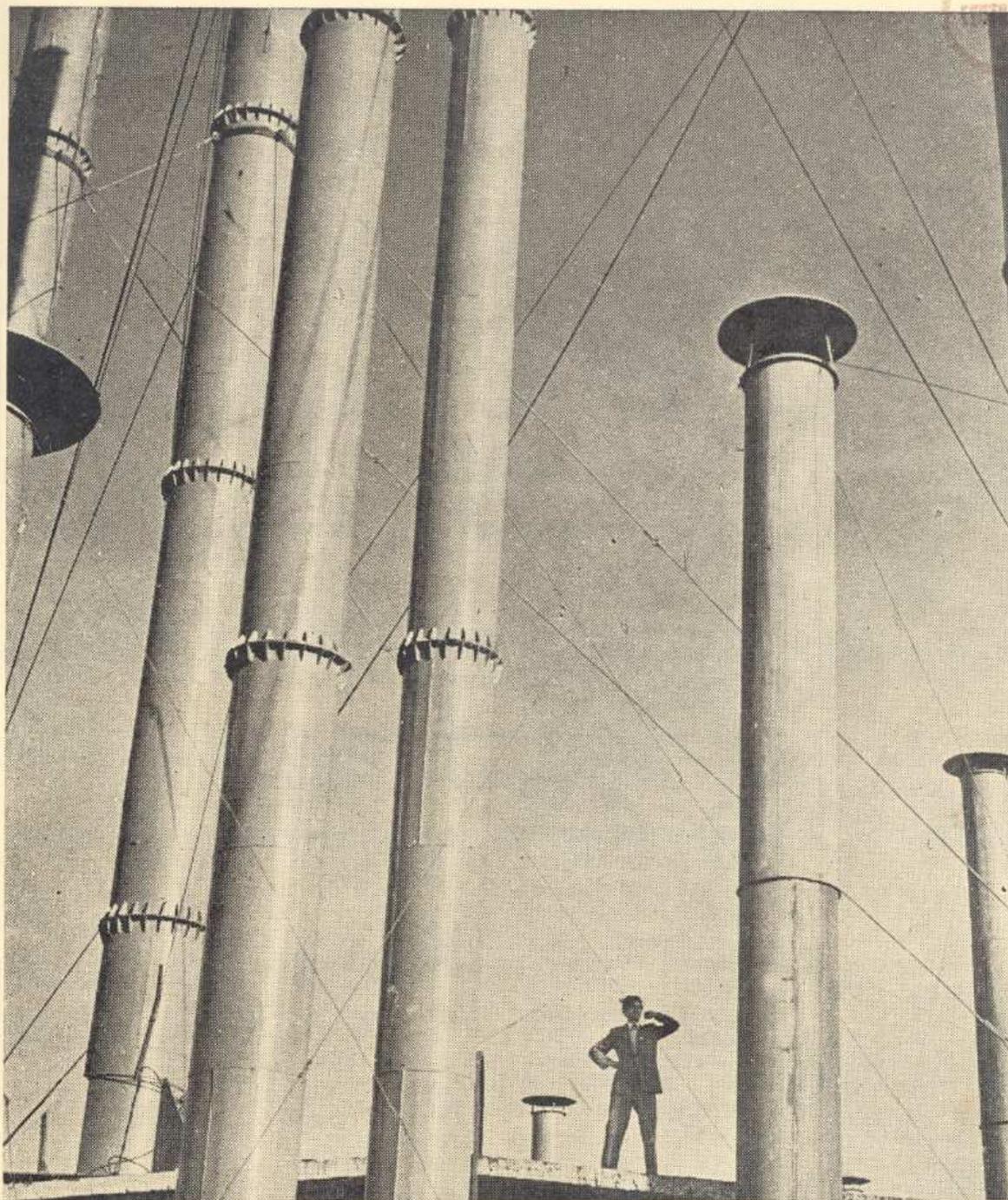
Bcu

noastră

1-5 apr

MAI 1961

P-49978;

A. MIHAILOPOL :

„Stăpîn e omul“

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI Nr. 5 (61) MAI 1961

- **Conducătorul înțelept al luptei pentru triumful marelui ideal socialist.**
- Victor Birlădeanu :** Răspundere pe măsura epocii.
- **Prima Conferință a ziariștilor din țările Africii.**
- Eugen Luca :** Sadoveanu polemist.
- Cristea Mantu :** Cîteva aspecte din activitatea secției informații.
- **Premiul Lenin în domeniul ziaristicii și publicisticii pe 1961 :** Johannes Smuul.
- **Libertate lui Manolis Glezos !.** Adunarea organizată de Comitetul foștilor deținuți antifasciști și Uniunea Ziariștilor din R. P. Română.
- Ana Ioanid și Gh. Suharu :** Corespondenții voluntari — la „Drum nou“ și „Flamura Prahovei“.
- D. Lăzărescu :** Cei „1.000 de ochi“ ai ziarului.
- Dan Nicolae :** Mai aproape de viața colectivităților.
- Al. Marinoiu :** În redacții, tinerii ziariști și-au început activitatea.
- Titu Georgescu și Mircea Ioanid :** File din glorioasele tradiții ale presei noastre comuniste.
- I. Șerbănescu :** „Era nouă“ — o tribună a marxismului militant.
- Virgil Petrescu :** La expoziția de fotografii artistice : „Septenalul în acțiune“.
- **Premiul internațional pentru ziaristică 1960 :** Bryan Bunting.
- L. F. :** La a zecea aniversare a Combinatului „Casa Scînteii“.
- Din experiența presei sovietice : **Secția extraredacțională.**
- Gh. Dinu :** Caricatura.
- **Ziua Presei Bulgare.**
- ✓ **N. Mihăescu :** Șabloane lingvistice și gramaticale în cîteva ziare.
- Lupta pentru calitate superioară în paginile presei : **Concret ; Judecata produsului ; Procesul calității.**
- Genaro Carnero Checa :** Trista poveste a d-lui Alatrasta.
- Note și comentarii — Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.
- **Limbajul convingător al fotografiei.**

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

ANUL VI

Nr. 5 (61)

MAI 1961

CONDUCĂTORUL ÎNȚELEPT AL LUPTEI PENTRU TRIUMFUL MARELUI IDEAL SOCIALIST

La 8 mai, întregul nostru popor a sărbătorit cu nemărginit entuziasm, cu însemnate succese în muncă, aniversarea mărețului eveniment din istoria patriei noastre — 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România.

În țară și peste hotare a fost primit cu un deosebit interes Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Adunarea festivă organizată în București cu prilejul glorioasei aniversări.

Pășind în al cincilea deceniu de existență, partidul marxist-leninist al clasei noastre muncitoare stă în fruntea luptei pentru înfăptuirea mărețului țel al desăvârșirii construcției socialismului în România. În țara noastră se înfăptuiește cu succes „triumful marelui ideal socialist” pentru care comuniștii au luptat cu abnegație și hotărâre de la înființarea partidului.

Document de o deosebită importanță teoretică și practică, Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej ne pune la îndemână o sinteză excelentă a luptei desfășurate de partidul nostru timp de patru decenii, a învățămintelor acestei lupte; mai mult, Raportul aduce o nouă contribuție de cea mai mare însemnătate la înțelegerea științifică, profundă, a istoriei patriei noastre, istorie care în ultimii patruzeci de ani este străbătută de lupta neînfricată a

partidului, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului.

În conștiința celor ce muncesc din țara noastră, partidul întrușipează tot ce e mai bun, mai revoluționar. Partidul este inima fierbinte a poporului, conducătorul lui încercat în lupta sa eroică pentru răsturnarea exploatării burgheziei și moșierimii, pentru lichidarea exploatării omului de către om și construirea socialismului, pentru propășirea economică a țării, pentru progresul continuu al științei și culturii, pentru ridicarea continuă a bunăstării celor ce muncesc.

Toate succesele istorice ale poporului nostru în opera de construire a socialismului se datoresc faptului că în urmă cu 40 de ani s-a creat Partidul Comunist din România, ceea ce a marcat triumful leninismului asupra oportunistului în mișcarea muncitorească din țara noastră; partidul s-a constituit ca detașament de avangardă, conștient și organizat al clasei muncitoare, care-și desfășoară întreaga activitate pe baza teoriei marxist-leniniste. Fidelitatea nestrămutată față de atotbiruitoarea învățătură marxist-leninistă, fermitatea revoluționară, devotamentul nemărginit față de interesele poporului, puternicul său spirit de sacrificiu, au făcut ca partidul comuniștilor să dobindească increderea nețărmurită a între-

gului popor, care consideră politica Partidului Muncitoresc Român drept propria sa politică și luptă cu abnegație pentru înfăptuirea ei.

*

Cititorii revistei noastre au studiat deja în amănunt importantul document prilejuit de sărbătorirea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. De aceea reproducerea principalelor momente de luptă a partidului din ultimele patru decenii, a problemelor de politică internațională pe care le analizează Raportul, nu mai este necesară în rindurile de față. O să ne oprim în schimb asupra unor sarcini de cea mai mare însemnătate actuală pe care, în lumina documentelor celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, le subliniază recentul Raport.

O dată cu trecerea la făurirea societății socialiste, creșterea puternică a forțelor de producție, dezvoltarea și consolidarea relațiilor de producție socialiste au devenit sarcina centrală a partidului. În centrul activității partidului stă industrializarea socialistă — dezvoltarea cu precădere a industriei grele, cu pivotul ei industria constructoare de mașini, transformarea socialistă a agriculturii, dezvoltarea științei și culturii, ridicarea nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Planul de șase ani elaborat de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român intruchipează un mare program pentru partid și pentru cei ce muncesc în lupta pentru creșterea continuă a forțelor de producție și încheierea procesului de făurire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie națională, pentru desăvârșirea construcției socialiste.

Marx spunea: „Munca toarnă untdelemn în lampa vieții, iar gândirea o aprinde“. Gândirea înțeleaptă a partidului a aprins în fabrici și uzine, în gospodăriile de stat și colective, în institutele științifice focul sacru al unei activități creatoare. Este suficient să reamintim că în cinstea glorioasei aniversări a partidului, colectivele întreprinderilor și-au luat angajamente în ceea ce privește realizarea de economii peste plan în valoare de 1 miliard lei și beneficii peste cele planificate în valoare de 600 milioane lei. S-au înregistrat de asemenea numeroase angajamente și propuneri făcute de muncitori, ingineri și tehnicieni în scopul folosirii unor procedee tehnice superioare, menite să ridice calitatea produselor.

Realizările dobândite în întrecerea socialistă pornită în cinstea aniversării partidului arată o dată mai mult entuziasmul și dragostea cu care oamenii muncii răspund chemărilor partidului. Presa centrală,

radioul și televiziunea au relatat la momentul potrivit numeroase fapte ale oțelarilor, constructorilor de mașini, ale petroliştilor și minerilor și ale muncitorilor din alte ramuri industriale care în cadrul întrecerii amintite își realizează angajamentele demne de stîmă întregului popor muncitor.

Dar întrecerea continuă, și în fața ziaristilor stau sarcini de cea mai mare însemnătate în sprijinirea acestei întreceri.

Ce este cel mai important în această privință? Fără îndoială răspîndirea largă a experienței înaintate în lupta colectivelor întreprinderilor pentru obținerea de produse de calitate superioară la un preț de cost cât mai redus. Fiecare ziar trebuie să devină o tribună înaltă a experienței înaintate, solicitînd colaborarea unor fruntași în producție, ingineri și tehnicieni care să-și expună în amănunt experiența acumulată, planurile și propunerile în ceea ce privește folosirea unor procedee tehnice superioare în lupta pentru ridicarea calității produselor, reducerea prețului de cost etc. Acesta este în momentul de față principalul mijloc prin care ziarul trebuie să-și aducă contribuția la întrecerea socialistă care a început între diferite colective din întreprinderi în cinstea aniversării partidului. Din păcate însă unele ziare publice încă prea puține articole de acest gen.

Desigur, sprijinul presei în ce privește desfășurarea cu succes a luptei pentru calitatea superioară a produselor poate și trebuie să fie multilateral. Popularizarea fruntașilor în întrecere și a metodelor lor de muncă, a inițiativelor lor într-un mod sugestiv și atrăgător are de asemenea o mare importanță. Și în această privință ziaristii își pot spori contribuția. Folosirea unor genuri gazetărești variate, a unei grafici sugestive și frumoase sînt de asemenea probleme care trebuie să stea în centrul atenției noastre. Este necesar să studiem cu atenție inițiativele pe care le popularizăm, să alegem pe cele mai valoroase dintre ele, pe cele care merită atenția unei întregi ramuri industriale sau a unui grup de întreprinderi.

Prin întreaga sa activitate, presa, armă încercată a partidului nostru, este chemată să ajute strădaniile eroice ale celor ce prin munca lor „toarnă untdelemn în lampa vieții“, să fie o părticică din flacăra care aprinde această lampă.

Aniversarea a patru decenii de la înființarea P.C.R. a dovedit încă o dată că întregul popor este indestructibil unit în jurul conducătorului său încercat, că este hotărît să înfăptuiască politica Partidului Muncitoresc Român care conduce cu fermitate și înțelepciune oamenii muncii din țara noastră pe calea socialismului și comunismului.

RĂSPUNDERE PE MĂSURA EPOCII

VICTOR BÎRLĂDEANU

Omul în Cosmos! De câteva săptămîni aceste trei cuvinte, repetate în mii de chipuri în toate graiurile pămîntului, nu numai că nu s-au banalizat, dar — pe zi ce trece — capătă o tot mai mare, mai impresionantă strălucire. Nu voi uita însă niciodată clipa cînd le-am aşternut pentru întîia oară pe foaia albă de hîrtie. Cred că în clipa aceea mii de gazetari cinstiți de pe toate meridianele simțeau, scriin-

du-le, aceeași zguduitoare emoție și, mai ales, aceeași copleșitoare răspundere. Nu se putea să nu reflectezi la milioanele și milioanele de oameni ale căror gînduri, ale căror simțăminte iscate de mărețul eveniment trebuiau să-și găsească expresie în scrisul tău, în fiecare rînd, în fiecare cuvînt. Mare, grea și, în același timp, splendidă răspundere!

Ceea ce a caracterizat din totdeauna și caracterizează astăzi mai mult ca oricînd presa comunistă, munca de zi cu zi a gazetarilor comuniști, este înaltul spirit de răspundere față de clasa muncitoare, față de masele largi ale celor ce muncesc. Trăsătură caracteristică a partinității, spiritul de răspundere este acel mobil al conștiinței care face — potrivit atît de plastice sublinieri a lui Julius Fucik — ca „în fiecare rînd scris să zvicnească măcar un strop din sîngele inimii“. Simțînd întreaga răspundere pentru izbînda luptei clasei muncitoare, a oamenilor muncii, pentru izbînda cauzei socialismului și păcii, nu poți să scrii indiferent, uscat, amortit, fără vlagă. Răspunderea te îndeamnă să iei neapărat o atitudine activă, partinică, în toate problemele vieții, atitudine pe care s-o aperi nu numai cu scrisul tău, ci cu întreaga ta ființă.

Din perioada în care eram corespondent în Uniunea Sovietică îmi amintesc un fapt de o profundă semnificație și care a făcut la vremea lui vîlvă în lumea gazetărească. Cunoscuta scriitoare și publicistă Marietta Șaghinian — una dintre figurile remarcabile ale literaturii și presei sovietice — a fost solicitată într-un rînd de redacția ziarului „Izvestia“ să scrie un reportaj despre construirea unei căi ferate în Nordul îndepărtat. În pofida vârstei sale înaintate, scriitoarea a acceptat de îndată să facă această călătorie și lungă, și grea. Deplasîndu-se la fața locului, Marietta Șaghinian a găsit o situație complicată. În rîndurile construcțiilor se formaseră două păreri cu

privire la traseul pe care urma să fie construită calea ferată: unii susțineau o variantă nordică, alții o variantă sudică, la cîteva zeci de kilometri distanță una de cealaltă. Neluînd în seamă greutatea drumului, scriitoarea a parcurs ea însăși cele două trasee pentru a constata

ÎNSEMNĂRI DESPRE MUNCA ZIARISTICĂ

cu proprii săi ochi avantajele și dezavantajele fiecăreia dintre ele. Concluziile pe care le-a tras de pe urma acestei călătorii le-a expus într-un articol intitulat „Două trasee“ în care lua apărarea uneia dintre cele două variante. Articolul a avut un larg ecou în rîndurile opiniei publice sovietice și, totodată, un efect practic nemijlocit: constructorii s-au oprit și ei la varianta susținută de Marietta Șaghinian.

Acest înalt spirit de răspundere pentru scrisul tău, pentru *eficacitatea în viață* a fiecărui rînd aşternut pe hîrtie caracterizează în cea mai mare măsură presa sovietică, presa creată de Lenin — modelul viu și luminos al tuturor gazetarilor comuniști.

Ne amintim cu toții de lupta tenace și înflăcărată dusă de eroii piesei lui Mirodan, „Ziariștii“, pen-

tru un om, un om al muncii, corespondentul voluntar Ion Gheorghe, împotriva căruia își îndreptase loviturile o clică înrăită de înăbușitori ai criticii. Acțiunea piesei, eroii ei își au valoarea lor incontestabilă tocmai prin faptul că oglîndesc unul dintre aspectele fundamentale ale muncii și luptei ziaristului comunist: grija pentru om. Întreaga activitate a partidului nostru, în centrul căreia se află slujirea intereselor poporului, a omului muncitor, inspiră gazetarilor comuniști această profundă grijă pentru om. Partidul ne învață să vedem în fiecare realizare, în fiecare izbîndă, *munca vie, concretă*, a milioanele de constructori ai socialismului. În aceasta și constă *esența umanistă* a activității presei noastre.

Nu poți să scrii despre un nou furnal înălțat la Hunedoara fără să te străduiești — cu toată pasiunea, cu întreg arsenalul de mijloace publicistice pe care-l ai la dispoziție — să redai chipul viu al aceluia care nu și-au precupețit eforturile, care au înfruntat greutatea, pentru a dăruii patriei un nou izvor de fontă. Incandescența metalului nu trebuie în nici un caz să umbrească incandescența lăuntrică a creatorilor lui, luptători modești și entuziaști pe frontul făuririi vieții noi.

Ni se întîmplă uneori — îndeosebi gazetarilor mai tineri (dar nu numai lor) — să trecem, fără să le acordăm însemnătate, pe lîngă unele fapte de viață în aparență șterse, banale, dar care ascund semnificații de nebănuită profunzime. Nu dislocăm întotdeauna cu suficientă atenție feluritele straturi care se

aștern peste fapte spre a desprinde prețioșii sîmburi ai noului.

Îmi povestea, nu de mult, un coleg de la o gazetă regională o întâmplare care mi-a dat mult de gîndit. În cîteva rînduri acest tovarăș — de altfel, ziarist talentat, „cu condei“ cum se spune în meseria noastră — scrisese despre un cunoscut inovator de la o uzină din localitate. De fiecare dată îl interesaseră exclusiv aspectele tehnice ale inovațiilor realizate, economiile sau sporul de calitate pe care îl aducea fiecare inovație. Pînă într-o zi, cînd s-a pomenit la redacție chiar cu eroul respectivelor rapoarte:

— Spune-mi, tovarășe, dar despre soția mea de ce nu scrii nimic?

Această întrebare l-a pus, firește, în mare încurcătură pe colegul nostru. Pînă la urmă, sînd mai pe îndelete de vorbă cu muncitorul inovator, a aflat că la inovațiile acestuia o contribuție deloc lipsită de însemnătate a adus și soția lui, studentă la politehnică. Valoarea inovațiilor consta nu numai în efectul lor strict economic, ci mai ales în faptul că ele erau o sugestivă expresie a noilor relații morale și umane statornicite de orînduirea noastră între oameni, a noilor relații de familie pe care le-a plămădit socialismul. „Dacă aș fi stat de vorbă tovarășește, de la inimă la inimă, cu eroul meu în timpul numeroaselor vizite pe care le făcusem în uzină — îmi spunea colegul cu o severă autoironie — aș fi putut sesiza mai din vreme un aspect atît de frumos și, în același timp, atît de semnificativ al vieții noastre“.

Răspunderea gazetarului comunist este imens sporită de conștiința menirii sale de a transmite în masele largi de oameni ai muncii cele mai înaintate idei ale tuturor vremurilor — ideile partidului comunistilor, ideile marxism-leninismului. În zilele noastre, cînd aceste idei, devenite o gigantică forță materială și morală a contemporaneității, repurtează atîtea epocale succese pe pămînt și în Cosmos, răspunderea celor ce le dau haina materială a cuvîntului scris și răspîndit zilnic în milioane de exemplare este cu atît mai mare, mai covîrșitoare. Este o răspundere pe măsura epocii — a epocii în care comunismul nu strălucește numai ca o stea îndepărtată pe boltă, ci se conturează precis, limpede, definitiv ca realitatea viguroasă a zilei noastre de miine.

PRIMA CONFERINȚĂ A ZIARIȘTILOR DIN ȚĂRILE AFRICII

Între 19 și 23 mai, la Bamako, capitala Republicii Mali, s-au desfășurat lucrările primei conferințe a ziaristilor din țările Africii la care au luat parte 24 delegați din Ghana, Guineea, Republica Mali, Volta superioară, Togo, Republica Malgașă, Camerun și reprezentanți ai presei Algeriei luptătoare pentru independență. La lucrările conferinței au asistat de asemenea reprezentanți ai Organizației Internaționale a Ziaristilor (O.I.Z.), ai Organizației Internaționale de Radio precum și observatori din U.R.S.S., R.P. Chineză, R.P. Bulgaria, R.P. Ungară, R.S. Cehoslovacă și alte țări.

Organizată atît pentru discutarea problemelor profesionale cît și a celor legate de eliberarea Africii de sub jugul colonial, conferința a adoptat o rezoluție generală, o rezoluție asupra problemelor presei și informațiilor din Africa și a hotărît crearea Uniunii africane a ziaristilor.

Rezoluția generală proclamă solidaritatea deplină cu popoarele din Algeria, Angola, Congo, Africa de sud, precum și din celelalte țări ale Africii, care se află sub jugul colonial, în lupta lor pentru libertate și independență națională. Conferința a adresat un apel ziaristilor africani să-și sporească vigilența față de noile forme ale colonialismului și față de acțiunile imperialismului, au condamnat experiențele cu armele nucleare pe teritoriul african și diferitele forme ale discriminării rasiale. Rezoluția cere de asemenea ziaristilor africani să demaște poli-

tica rușinoasă a puterilor coloniale și să acorde prioritate informațiilor provenite de la agențiile de presă ale țărilor africane independente.

Rezoluția pentru problemele presei și informațiilor din Africa exprimă hotărîrea ziaristilor africani „de a participa la lupta împotriva colonialismului, imperialismului și neocolonialismului precum și la lupta pentru pace“. Rezoluția subliniază că ziaristii din țările Africii vor lua parte la construcția națională, se pronunță pentru realizarea unității africane și pentru stabilirea de legături de solidaritate cu toate țările iubitoare de dreptate, libertate și progres.

Conferința a hotărît crearea Uniunii africane a ziaristilor, a adoptat statutul Uniunii și a constituit organul ei de conducere. Ca președinte al Uniunii africane a ziaristilor a fost ales reprezentantul Guineei, Jean Deen, redactor șef al ziarului „Horoya“. Ca vice-președinti au fost aleși Hussein Fahmi (R.A.U.) și Malek (Algeria), iar ca secretar general — reprezentantul Republicii Mali. Sediul Uniunii va fi la Bamako, capitala Republicii Mali.

Participanții la conferință au hotărît de asemenea crearea unei școli de ziaristică și trimiterea de studenți în țările unde există asemenea școli.

În încheierea lucrărilor conferinței, participanții au trimis Organizației Internaționale a Ziaristilor o telegramă în care mulțumesc pentru ajutorul acordat în organizarea acestei conferințe.

SADOVEANU POLEMIST

Citind volumul antologic de publicistică sadoveniană, *Mărturisiri*, nu de mult editat de E.S.P.L.A., am avut nu atât surpriza de a-l descoperi pe *doctrinarul Sadoveanu* ci, pe aceea foarte plăcută, de a-l fi descoperit pe *polemistul Sadoveanu*.

Un polemist cu totul aparte, cum nu s-a mai ivit pe meridianul acesta, și cum — de ce n-aș spune-o? — n-am prea întâlnit nici aiurea. Aparte nu numai prin arta sa, ci, mai ales, prin ținuta, prin atitudinea sa etică. Căci, în mod obișnuit, polemistul își iubește meseria ca un sportiv și o practică asemenea unui sportiv: urmărind înfrângerea adversarului, el nu uită nici o clipă galeria, ale cărei aplauze le așteaptă nerăbdător la fiecare fentă spirituală pe care o execută.

Pentru Sadoveanu, însă, polemica nu e un spectacol, ci o obligație rezultând dintr-o stringentă necesitate socială, căreia nu i te poți sustrage decît cu riscul lașității. Pe el aplauzele îl incomodează, iar frica de a se da în spectacol îl pa-

Recent, maestrului Mihail Sadoveanu i s-a decernat premiul Lenin „Pentru întărirea păcii între popoare”.

Aceasta cinstește activitatea și opera unui om care întreaga sa viață a luptat pentru fericirea omului simplu, pentru triumful umanismului, pentru prietenie și pace între popoare.

In clișeu: Acad. D. V. Skobeljin înmînînd înalta distincție lui Mihail Sadoveanu.

ralizează. Tocmai de aceea, pe cît e cu putință, el evită polemica, mai ales cînd în joc se află nu o idee, ci persoana sa.

Aceasta, printre altele, și fiindcă are foarte acut sentimentul valorii pe care o reprezintă și fiindcă știe că cei care îndrăznesc s-o conteste se descalifică din punct de vedere intelectual și moral chiar numai prin actul negării. O spune, de altfel, foarte clar, parodiînd stilul rugăciunilor creștine, într-un admirabil pamflet care-i vizează pe toți detractorii săi (*Păcat*).

„Doamne-Dumnezeule, mă smeresc și mă simt vinovat de păcatul tru-fiei.

Socotesc că am scris pe paginile vieții mele ceea ce și peste o mie

de ani aș putea ceti fără să mă rușinez.

Din această pricină nu am fost în stare să răspund neadevărurilor și grosolăniilor pe care unii intereseați sau unii dușmani le-au acumulat împotriva mea. Am disprețuit și am întors fața de către ceea ce am socotit că e o ofensă Dumnezeului meu, pe care eu l-am slujit drept.

Mărturisesc: nu m-am intristat cugetînd că, atunci cînd își mușcă limbile, ponegritorii mei sînt în primejdie să moară otrăviți.

Am zîmbit constatînd că, în trei luni, aceste ființe fac șase săptămîni rău și șase săptămîni spun vorbe neinteligente. Indeletnicirea lor mi s-a părut absurdă.

Unii dintre ei poartă două și trei nume, din care nu va rămâne nici unul. Am găsit în asta o vană satisfacție.

Am evocat acel cuvânt împărătesc: că e o nobilă voluptate, cînd faci bine, s-auzi că ești defăimat. M-am pus puțintel și în situația lui Esop: că am făcut pe unele dobitoace să vorbească. Muștrare îmi fac pentru aceasta“.

Cînd se vede nevoit totuși să practice polemica, el nu înțelege să facă nici o concesie amatorilor de senzații tari și cancanuri. El nu admite, oricît de puternice ar fi forțele care l-ar determina la aceasta, să coboare de pe platforma sa înaltă pe cea a adversarului, oricît de renumit și onorabil ar fi acest adversar.

În perioada de fascizare a Romîniei, cînd Sadoveanu a intrat în plin forum pentru a apăra dreptul la libertatea de a cugeta și dreptul de a acționa în favoarea poporului, printre cei care s-au ridicat împotriva sa a fost și Nicolae Iorga, care, nu odată, în pofida marilor sale calități, se dovedise a fi amator de scandal public. Cu superba-i noblețe, marele prozator respinge invitația istoricului la o răfuială meschină și o face în așa fel încît, manifestîndu-și întreaga admirație pentru savant, să-l pună totuși pe polemist într-o situație penibilă:

„De cîtăva vreme maistrul meu d. Nicolae Iorga mă cam trage de mîneacă, așa cum ar spune unele din personajile istorisirilor mele. Eu tac, dintr-un obicei vechi față de d-sa, și aș putea să tac pînă la sfîrșit, cu același folos. Locul pe care-l dețin în prezent însă, și nerăbdarea unora dintre cetitorii mei obișnuiți, și satisfacerea curiozității însăși a d-lui Iorga, care a făcut aluzie la această tăcere, îmi impun — poate o singură dată — anume clarificare.

Nu-mi place să discut cu d. Nicolae Iorga, pentru că, în primul rînd, d-sa e un polemist redutabil și eu nu sint polemist.

Într-al doilea rînd, am unele rezerve intime.

...M-am bucurat de bunăvoința d. Iorga. Am intrat în casa d-sale, am stat la masa d-sale.

L-am cunoscut în ceea ce d-sa are bun și nobil. Este între noi și o diferență de vîrstă. Nu pot deci să primesc cu voie-bună invitația d-sale de a intra într-o discuție publică, dînd replici la aluzii rău-

voitoare și întorcînd minie contra relei d-sale dispoziții.

Are publicul nostru romînesc destule spectacole penibile.

Nu-i place d-lui Iorga că sint în rîndurile democrației. Se poate; nu pot fi astăzi altfel decît am fost ieri; ar însemna să trădez firea mea și să desmîntesc cele șaptezeci de volume în care atitudinea aceasta a mea s-a fixat neîncetat.

La 1904 eram un copil. De atunci au trecut ani mulți; încet și penibil, am cunoscut natura, viața și oamenii, printr-o lucrare proprie și nemijlocită. Am învățat a-l cunoaște foarte bine și pe d. Iorga. Îl prețuiesc mai mult decît altădată, pentru că îl înțeleg mai bine; și știu să fac și mai multe rezerve față de d-sa, fără să simțesc necesitatea de a le striga în public. Chiar cînd mă nedreptățeste, știu să-mi păstrez liniștea, pentru că Nicolae Iorga nu poate fi confundat cu mărunțeeii vieții noastre publice, și cusururile lui sint umbre alături de mari străluciri.

Indispoziția d-lui Iorga se întoarce și asupra cinstei pe care mi-o acordă Universitatea ieșană. Îl rog pe d. Iorga să mă ierte și pentru această greșală a senatului universitar de la Iași. Îl rog pe d. Iorga să mă ierte și pentru tot ceea ce d-sa își închipuie despre mine. Vina mea este că nu sint cum vrea d-sa. Voi continua să fiu așa cum înțeleg eu“.

(Invitația domnului Iorga).

Cam în același mod îi replică și lui Brătescu-Voinști, care-l invitase să se decida de convingerile sale democratice:

„Eu știu că mă cunoști. Știi că nu te pot urî, nici blestema, oricît de întristat și jignit aș fi. Dar dacă binevoiești a-mi păstra stima pe care o merit tocmai pentru că mă cunoști bine, cum îmi poți adresa domnia-ta o invitație ca cea pe care o subliniezi? Dacă aș fi un naiv și un ușurel, dacă aș fi în stare să pășesc fără să cuget la o acțiune ca cea pe care am întreprins-o, atunci stima și prietenia d-tale ar avea un mediocru obiect.

Acordă-mi, te rog, toț atîta discernămint cit poate avea un om în toate mințile, ca să nu cazi în păcatul truției.

Așa încît, ca să-mi păstrez stima d-tale, dă-mi voie să rămîn la locul meu, credincios așezămintelor democratice, credincios poporului

celui mare, pentru care am luptat pînă acum în scrisul meu...“.

(Umbre).

Înjuriilor, Sadoveanu nu le răspunde cu injurii — socotînd că e sub demnitatea lui să recurgă la astfel de procedee. „Invectivele nu sint argumente. La invective nuse poate răspunde decît tot cu invective. Acest joc urit nu poate fi acceptat...“. Idealurile nobile pentru care el militează impun mijloace nobile. Și cum suprema noblețe a omului e rațiunea, Sadoveanu își combate adversarii apelînd la arsenalul acesteia!

Mihail Sadoveanu discută cu inamicii săi ca un filozof, ca un moralist posedînd din viață și cărți o experiență multimilenară. Și discută cu ei oarecum în silă, cu o nemărginită tristețe, izvorîte din gîndul că astfel de inși sau atari fenomene ca cele pe care le înfierează s-au putut ivi. Discută astfel, încît nici o clipă să nu încalce legile nescrise ale cuviinței strămoșești ce înobilează poporul nostru, de care dușmanii scriitorului sint străini sau se înstrăinează nu numai prin aspirații și idei, dar și prin moravuri și atitudine.

Tristețea de care vorbeam e, în pamfletele lui Sadoveanu, colorată de un anume simțămînt de milă, de o oarecare compătimire pentru condiția jalnică (intelectuală sau morală) a victimei sale. Or, tocmai această compătimire (care nu e simulată, ci reală) îl anihilează complet pe adversar. Fiîndcă, inteligent dozată și însoțită de un zîmbet înțelept, ea e expresia superiorității nete a autorului în raport cu cei care cutează să-și încrucișeze spada lor tocită cu sabia ascuțită a înțelepciunii sale.

Pentru exemplificare, vom reproduce cîteva fragmente din pamfletul *Ce ți-i cu prostul* (publicat în anul 1919):

„Au ieșit în vremea din urmă mulți proști în țară. Trăiau și înainte, dar tăceau. Acum vorbesc și-au devenit agresivi. Acest năcaz al zîmbetelor noastre literare ne-am hotărît să-l suportăm cu liniște și inima tare.

Așa au făcut altădată Păcală la țară și Cilibi Moise între țîrgoveți. Au privit în juru-le și-au zîmbit. Dacă ar mai trăi, ar scorni pentru vremurile de față cîteva cugetări nouă cam în felul acesta:

«Păcală

Mamă și tată nu găsesc, dar proști cîți vreau...

Prostia : atîta moșie i-a mai rămas de la părinți...

Ceri văduvei bărbat și prostului sfat.

Prostul se năcăjește să sfredelască apa.

Il blastămă limba pe care o trudește degeaba.

Cilibi Moise

Dacă prostia ar produce suferință, sînt oameni care ar trebui să umble pe uliță urlînd de durere.

Prostul e și rău : la moartea lui se vor număra mai mulți oameni buni pe lume.

Intr-un an, opt luni spune prostii și patru face rău.

De patru lucruri trebuie să te ferești în lume : de obrazul unei femei, de dosul unui măgar, de coasta unei căruțe și de prost din toate părțile».

Se înțelege că ș-atunci cînd încearcă să facă literatură — deci sfredeleste apa — ș-atunci cînd face polemică și deci trebuie să te ferești de el din toate părțile sau măcar de partea de dinapoi, prostul se înfățișează cu trufie și gravitate».

Polemizînd, Sadoveanu nu-și permite nici măcar licența de a-și privi dușmanii în ochi, fiind convins că în felul acesta i-ar înălța pe un pedestal pe care nu-l merită. El îi contemplă plictisit, cu un zîmbet pe buze, sau îi disecă asemeni unui fiziolog de la o altitudine care viitoarelor sale victime le apare ca fantastică. Altitudinea aceea trebuie să-i facă pe inamici să înțeleagă cît de mici și neînsemnați sînt și să se rușineze măcar de josnicia și murdăria lor. Uneori, însă, maestrul nu le acordă nici măcar onoarea unei priviri ; atunci le întoarce pur și simplu

spatele, asemeni lui Cuza Vodă care „de pe soclul din Piața Unirii“ întorcea spatele „domnului Lăpușneanu“, adică liotei de politicieni sforari și limbuți, de ofițeri care se sustrăseseră frontului, de speculanți și cocote, „patrioți“ foarte cu toții și reprezentînd laolaltă „elita“ conducătoare în timpul primului război mondial. E aceasta o atitudine mai mult decît elocventă pentru ținuta pe care, și în pamflet, și-a impus-o și a respectat-o creatorul Baltagului.

Invectiva e, de obicei, înlocuită, în pamfletele lui Sadoveanu, de aforismul pregnant, de o sentință definitivă, de o constatare bogată în semnificații sau de exprimarea netă și precisă a unui deziderat care nu poate fi, în nici un mod, respins.

De aforismul pregnant — cum s-a văzut, cu prisosință în *Ce ți-i cu prostul*.

De o constatare bogată în semnificații :

„Cînd Pitagora a soluționat o celebră teoremă de geometrie, a adus jertfă zeilor o sută de boi. De atunci, de cite ori se luminează în lume un adevăr nou, boii rag de spaimă“.

Cînd Brătescu-Voinești îl consiliază pe Sadoveanu „să nu mai vorbim“ despre democrație, fiindcă nu există, el îi replică : „Ai dreptate Nu-i... De aceea luptăm : ca să fie“. (Umbre).

De o sentință definitivă :

„Chestiile de patriotism, democrație și datorie ostășească însă — cu toată părerea de rău și fără a vroi să jignesc pe dl. Lovinescu, nu pot să le discut cu d-sa.

D-sa se erijează în censor și întreprinde revizuirii morale.

Pină la demagogia războiului nu l-am cunoscut între luptătorii pen-

tru idealuri. Și niciodată nu l-am văzut ostaș.

Il recuz“. (Pentru cei care vor să învie vechiul adagio : „Scrieți, băieți !“).

Sau :

„Dacă n-aș fi filosof și iertător, aș putea să-ți spun, domnule Lăpușneanu, că astăzi ca și ieri, cînd te numeai Calea Victoriei, ești vrednic de dispreț“. (Scrisoare deschisă domnului Lăpușneanu).

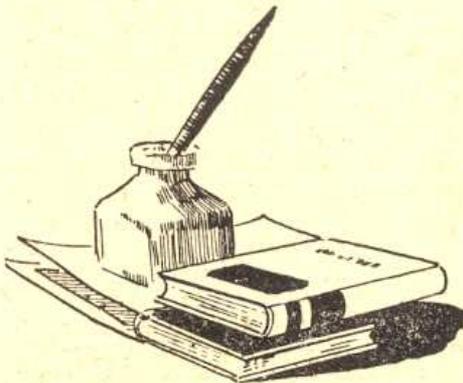
De un deziderat :

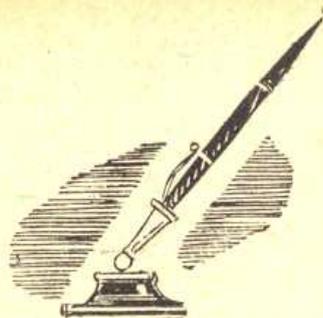
Breasla asta blestemată (a scriitorilor — n.n.) ar merita totuși să fie onorată de oameni întregi“. (Umbre).

Aforismul, sentința, constatarea, dezideratul cuprind în ele, concentrate, scribua, indignarea sau revolta polemistului și, totodată, condamnarea necruțătoare a personajului sau fenomenului supus discuției publice. Iar cititorul își însușește, ca al lui, actul acesta justițiar care, îndeplinit fiind de un magistrat aflat la o altitudine atît de impunătoare, dobîndește o semnificație majoră.

Polemizînd, Sadoveanu nu numai că respinge de la bun început orice cursă care l-ar putea împinge în mlaștină, dar rămîne tot timpul pe cele mai înalte piscuri. El se răfuieste cu dușmanii poporului obidiți, ai culturii naționale, cu obraznicii și leneșii, cu proștii și lașii, cu trădătorii și canaliile, de pe poziția unui om în a cărui operă este întruchipat trecutul acestui popor, și prefigurate nădejile lui, ale unui om care are înaintea sa Posteritatea. El polemizează de pe poziția Eternității. Iată secretul calmului și siguranței pamfletelor sale, iată în ce constă originalitatea și farmecul lor cu totul aparte.

EUGEN LUCA

CÎTEVA ASPECTE DIN ACTIVITATEA SECȚIEI INFORMAȚII

CRISTEA MANTU

șeful secției Informații a ziarului „Scintela”

Secția noastră de informații, prin genul scurt și operativ al informației, aduce zilnic la cunoștința sutelor de mii de cititori numeroase fapte realizate de oamenii muncii din uzine, fabrici, gospodării de stat și colective, oglindește viața care pulsează în țara noastră sub toate aspectele ei: economice, politice, sociale, științifice, culturale, sportive etc. Ocupându-se de această diversitate de probleme și tratându-le prin informații de actualitate, variate prin tematică, secția contribuie la apariția unui ziar cit mai interesant. În afară de informații, secția furnizează ziarului reportajul informativ și cronicile rubricii de sport.

Asigurarea unei informații operative implică în primul rând o bună organizare a muncii reporterilor. Sursa informației ne preocupă în mod deosebit. De aceea fiecare reporter care lucrează în această secție are legături cu un număr de întreprinderi, instituții, ministere, sfaturi populare etc. Reporterii secției întrețin relații strânse cu directori, ingineri, tehnicieni, oameni de știință, formându-și un activ larg de corespondenți voluntari și colaboratori care ne anunță din vreme acțiunile ce pot fi valorificate în ziar sub formă de informații. Zilnic primim telefoane din partea multor tovarăși care-i caută pe reporteri pentru a-i informa despre un anume eveniment. Informațiile transmise zilnic de corespondenții permanenți constituie de asemenea un izvor de vești asupra evenimentelor din diferite regiuni, ne ajută să prezentăm cititorului din punct

de vedere „geografic” fapte din cit mai multe locuri din țară. Un însemnat număr de informații sînt publicate din scrisorile sosite la redacție. Cu toate acestea, principala sursă de informații este terenul. În munca lor pe teren, reporterii caută să descopere zilnic fapte deosebite. Adesea publicăm informații culese de reporterii secției, de corespondenții noștri — fapte deosebite ale oamenilor muncii din schelele petroliere, mine, oțelării etc. Faptul comunicat devine o informație importantă, operativă. Uneori reportajul sau corespondentul valorifică datele într-un reportaj mai amplu.

Hotărârile partidului și guvernului constituie principala busolă în activitatea reporterilor secției de informații. Urmărind zi de zi mersul construcției socialiste, ei pot relata, sub diferite forme, dar în primul rând în gen informativ, tot ce se petrece într-un sector sau altul de activitate. Zilnic sosesc în redacție informații despre o nouă secție în uzină, introducerea unei metode avansate de lucru, realizările colectivelor de muncitori pentru îmbunătățirea calității produselor, construirea de locuințe, școli etc. Reporterii aduc astfel la cunoștința cititorilor fapte care oglindesc traducerea în viață a hotărârilor partidului și guvernului.

Reporterii noștri acordă atenție informațiilor privind manifestările artistice, culturale, știrilor de tot felul. Asemenea informații la ordinea zilei, care interesează mase largi de cititori, își găsesc foarte repede loc în coloanele ziarului. În această di-

versitate constă sarcina secției Informații, de a arăta viața sub toate aspectele ei. Nu este deloc o muncă ușoară, deși la prima vedere unii tovarăși sînt înclinați să considere că scrierea a 15—20 de rînduri nu cere prea mult efort. Pentru redactarea unei informații este necesară o anumită practică, un anumit „fler” și mai ales experiență gazetărească.

Informația, în puținele fraze pe care le conține, ridică de nenumărate ori probleme din cele mai mari. Să luăm, de pildă, o informație în care reporterul aduce la cunoștința cititorului o realizare științifică. Este interesant scrisă. Dar avem garanția că în afară de atractivitatea ei din punct de vedere științific este și corectă? Ce a făcut reporterul nostru în acest caz? După ce a întocmit informația, el a citit-o unui specialist și numai după aceea a predat-o secției.

Procedînd în așa fel, avem siguranța că în textul informației nu se strecoară nici o inexactitate.

Este suficient ca un reporter să folosească în graba condeiului o denumire greșită în orice domeniu — să zicem în medicină, construcții, strungărie sau jocul de șah — ca redacția să primească zeci de telefoane și scrisori care să ne corecteze. Deci, o mare atenție acordăm exactității fiecărui cuvînt scris în informații.

Nu publicăm informații de strictă specialitate fără o consultație prealabilă cu oamenii competenți în problemele respective cu care reporterii au strîns legături de colaborare.

Din păcate, o formă apreciată dar puțin folosită de noi este interviul (convorbirea). Am publicat prea puține asemenea convorbiri, deși ele constituie o bogată sursă de informații pentru cititori, care ar putea afla direct de la oamenii de știință, directori de întreprinderi, fruntași în producție, sportivi, multe, multe lucruri noi și interesante.

Desigur că mai avem încă de învățat pentru scrierea unei informații sau a unui reportaj informativ cât mai bun. Se mai scriu informații și reportaje din care trebuie să se stoarcă bine „apa“ atunci când se dau la tipar. De asemenea sînt zile cînd la capitolul operativitate nu răspundem cu promptitudine. Ne scapă unele informații, la zi, pe care le publicăm apoi cu întîrziere.

În afara genurilor scurte gazetărești, reporterii noștri se ocupă de scrierea reportajului informativ. Genul este mult apreciat de cititori. Este recomandabil ca reportajul informativ să capete extindere în coloanele ziarelor și să ia locul reportajului așa-ziș literar din care cititorul nu află nimic nou din punct de vedere informativ, al faptelor concrete, dar în schimb se etalează pe prim plan exercițiile stilistice ale autorului.

Reportajul informativ cere un ochi atent și receptiv, o bună alegere a subiectului și a materialului factual, cere din partea reporterului stăpînirea tehnicii conciziei, a „stoarcerii apei“, și îndeminarea de a reliefa în mod interesant ce a văzut pe teren.

Pledoaria în favoarea reportajului informativ nu trebuie înțeleasă ca un atac împotriva reportajului bun despre oameni și faptele lor interesante și semnificative. Noi ne-am ridicat împotriva pseudo-reportajului literar, a reportajului lipsit de miez factual, de consistență în zugrăvirea oamenilor. Și tocmai pe locul lăsat liber de pseudo-reportaj trebuie să promovăm reportajul informativ.

S-ar mai putea spune și alte lucruri despre munca secției Informații. În fața reporterilor noștri — în marea lor majoritate tineri — se ridică un număr infinit de probleme. Numai învățînd să devină observatori fini, atenți și plini de interes, ai vieții, ei vor putea scrie mai bine, mai atractiv și operativ.

PREMIUL LENIN ÎN DOMENIUL ZIARISTICII ȘI PUBLICISTICII PE 1961

JOHANNES SMUUL

Ziaristul și scriitorul comunist Johannes Smuul a plecat într-o călătorie lungă pe al șaselea continent, a vizitat Capul Bunei Speranțe, așezarea Mirnii, stațiunile polare, portul Adelaida din Australia de Sud, litoralul Somaliei, Cairo, Port-Said. Apoi a publicat un volum de însemnări cu titlul de „Cartea ghețurilor“. Pentru notațiile acestora de ziarist însuflețit de dorința de a cunoaște și a împărtăși și altora viața popoarelor din țările vizitate, faptele deosebit de interesante, eroice, ale membrilor expedițiilor sovietice în Antarctica, pentru pasiunea de a înfățișa într-un mod viu, pasionant și atrăgător, într-un „jurnal de călătorie“, gînduri și impresii din țări și locuri depărtate, Johannes Smuul a fost cinstit cu premiul Lenin.

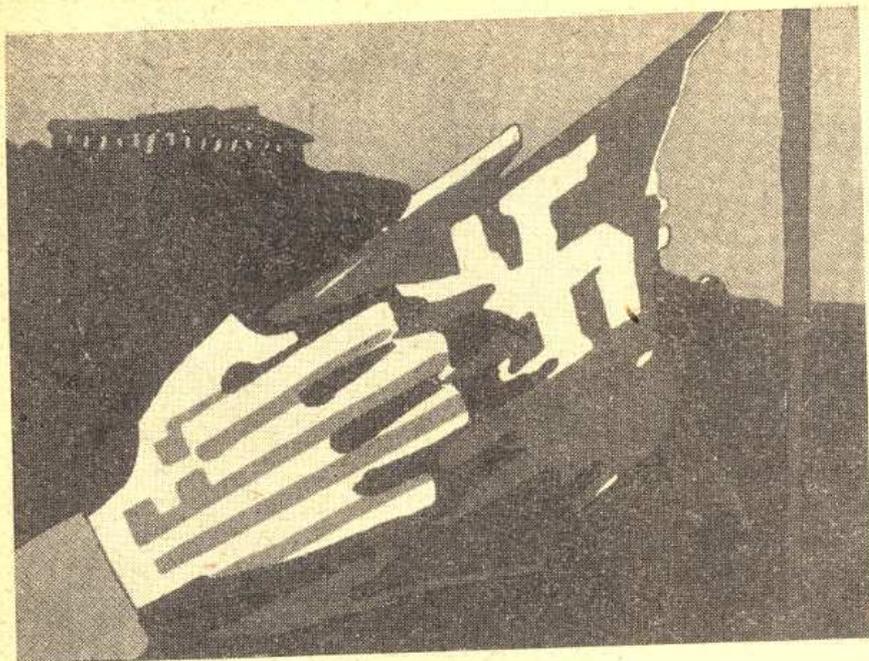
Născut în anul 1922 într-un sat de pescari din Estonia, Johannes Smuul a lucrat în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei pe

șantierul unei uzine din Ural, făcînd parte din corpul național eston al Armatei Sovietice. Aici a devenit comsomolist și apoi membru al Partidului Comunist.

În scrisul său, Smuul s-a remarcat de la început prin sinceritate și căldură. În lucrările sale literare îl preocupă omul cu viața sa launtrică, atitudinea sa față de muncă, dezvoltarea conștiinței comuniste a oamenilor.

În „Cartea ghețurilor“, Johannes Smuul a descris impresionant și plin de adevăr cele văzute în Antarctica, însuflețit de mîndrie în fața faptelor eroice ale oamenilor sovietici, fapte săvîrșite în numele științei și pentru fericirea întregii umanități.

„Cartea ghețurilor“ s-a tradus în romînește și curînd vom avea bucuria să citim jurnalul de călătorie al unui confrate care a primit anul acesta premiul Lenin pentru ziaristică și publicistică.

Smulgerea drapelului hitlerist de pe Acropole. — Carte poștală editată de Organizația Internațională a Ziariștilor.

LIBERTATE
LUI
MANOLIS
GLEZOS!

Acum 20 de ani, în zilele întunecatei ocupații hitleriste, în noaptea de 30 spre 31 mai, Manolis Glezos împreună cu un alt tânăr grec, A. Santos, a smuls de pe Acropole drapelul cu zvastica hitleristă. Fapta de eroism a lui Glezos constituie una din cele mai luminoase și glorioase pagini din istoria Greciei.

Din închisoarea de pe insula Egina, Manolis Glezos a adresat un

mesaj popoarelor sovietice, popoarelor lumii și opiniei publice grecești. În acest mesaj el arată că smulgerea zvasticii de pe Acropole nu a fost pur și simplu acțiunea a doi tineri. „Mîinile poporului nostru, scrie Glezos, au rupt în bucăți simbolul odios al fascismului și războiului, iar de pe vechea Acropole a răsuna glasul triumfului democrației. Noi nu am reprezentat decît mîna răzbunării

pline de minie. Fără un popor care a hotărît „libertate sau moarte” n-am fi existat nici noi și n-ar fi existat nici ziua de 31 mai”.

Reprezentanți ai opiniei publice grecești și mondiale cer eliberarea lui Glezos care a cucerit dragostea și admirația a sute de milioane de oameni din întreaga lume. Cererea „LIBERTATE LUI MANOLIS GLEZOS!” a devenit cererea tuturor oamenilor de bună credință din întreaga lume.

Adunarea organizată de Comitetul foștilor deținuți antifasciști și Uniunea Ziariștilor din R.P. Romîna

Miercuri 31 mai a.e. a avut loc în Capitală o adunare organizată de Comitetul foștilor deținuți antifasciști și Uniunea Ziariștilor din R. P. Romîna cu prilejul împlinirii a 20 de ani de la data memorabilă

cînd Manolis Glezos a smuls drapelul hitlerist de pe înălțimea Acropolei.

Alături de reprezentanți ai Comitetului foștilor deținuți antifasciști și membri ai Uniunii Ziariștilor, la

adunare au participat reprezentante ale organizațiilor de femei și membri ai organizațiilor de tineret.

Deschizînd adunarea, tov. M. Gh. Bujor, președintele Comitetului foștilor deținuți antifasciști, a arătat,

printre altele, că numele lui Manolis Glezos a trecut de mult granițele Greciei, iar fapta lui a devenit un simbol al luptei pentru apărarea democrației, împotriva fascismului.

A luat apoi cuvântul tov. Nestor Ignat, președintele Uniunii Ziarștilor din R. P. Română. Evocând fapta eroică săvârșită de Manolis Glezos, vorbitorul a spus: „Aruncarea în tină a drapelului hitlerist de pe Acropole, acum 20 de ani, a fost semnalul care a însuflețit pe toți patrioții greci, având totodată un larg ecou în întreaga lume, în inimile tuturor celor care luptau pentru victoria libertății și păcii, a democrației și progresului.

De 16 ani în șir, însă, multor mii de luptători antifasciști greci, în frunte cu Manolis Glezos, li s-au înscenat procese care nu izbutesc să dovedească decît nedreptatea strigătoare la cer, persecuția și prigoana sălbatică dezlănțuită de reacțiune. Năpustindu-se împotriva lui Glezos, încercînd să-l nimicească fizicește, cercurile reacționare grecești caută să lovească în miș-

carea democratică din Grecia, să slăbească lupta pentru democrație și pace a poporului grec.

Glezos a publicat articole înflăcărâte, demascînd pe cei ce aservesc țara intereselor imperialiștilor, atrăgînd-o pe panta primejdioasă a cursei înarmărilor și deschizînd tot mai mult porțile militaristilor și revanșarzilor vest-germani.

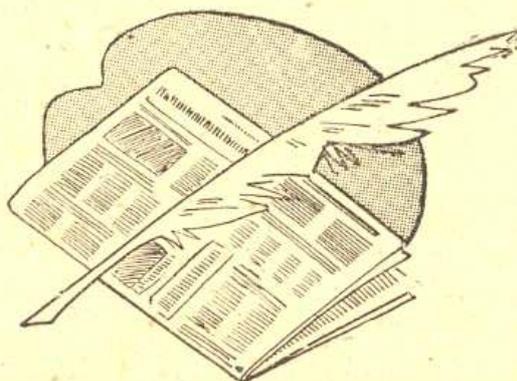
Alături de întreaga opinie publică progresistă mondială, oamenii muncii din Republica Populară Romînă cer din nou cu toată tăria dreptate pentru Glezos și ceilalți luptători din rezistență, eliberarea lor neîntîrziată. Ne adresăm totodată tuturor oamenilor politici și de cultură din Grecia, atașați ideilor democratice, ca prin prestigiul și influența lor să determine amnistierea lui Glezos și a celorlalți patrioți greci“.

S-a dat apoi citire unei moțiuni adresate Asociației panelene a victimelor ocupației germane și Asociației familiilor deținuților și deportaților politici din Grecia. Eroul național al Greciei, Manolis Glezos — se arată între altele în moțiune

— este întemnițat pentru că a continuat cu aceeași dragoste înflăcărata lupta pentru democrație, independență și pace, scumpe poporului grec și întregii lumi progresiste.

★

Uniunea Ziarștilor din R.P.R. a adresat telegrame președintelui Consiliului de Miniștri grec, Constandinos Karamanlis, și ministrului Justiției, Constandinos Kallias, prin care se protestează împotriva deținerii în continuare a lui Manolis Glezos și a celorlalți patrioți greci în închisoare și se cere eliberarea lor neîntîrziată. De asemenea au fost adresate telegrame președintelui Partidului liberal, Venizelos Sofocle, și președintelui Uniunii democratice de stînga din Grecia, Ioanis Passalidis, partide de opoziție, prin care li se cere acestora să facă uz de influența lor în sprijinul eliberării eroului național grec Manolis Glezos. O telegramă de solidaritate și de salut pentru înflăcărata luptă pentru democrație și pace Manolis Glezos a fost adresată ziarului „Avghi“ din Atena.

Schimb de experiență

CORESPONDENȚII VOLUNTARI — LA „DRUM NOU” ȘI „FLAMURA PRAHOVEI”

ANA IOANID și GH. SUHARU

Indicația leninistă care spune că „ziarul va fi viu și viabil, atunci când la cinci publiciști cu muncă de conducere și care scriu în mod permanent o să revină cinci sute, cinci mii de colaboratori nepubliciști” a devenit pentru presa noastră de partid o

problemă practică, de zi cu zi, căreia i se acordă tot mai multă atenție. Zeci de mii de corespondenți voluntari fac legătura între ziare și masele largi de oameni ai muncii.

În cele relatate mai jos ne-am propus să prezentăm succint unele aspecte ale muncii cu corespondenții voluntari la două organe regionale de presă cu apariție cotidiană: „Flamura Prahovei”, organ al comitetului regional P.M.R. Ploiești și al Sfatului popular regional, și ziarul „Drum nou”, organ al comitetului regional P.M.R. Brașov și al Sfatului popular regional.

În regiunile Brașov și Ploiești mai apar și alte gazete: „Volkszeitung” (Brașov), „Flacăra Sibiului”, „Zori noi” (Mediaș), „Viața Buzăului”, „Uzina și Ogorul” (Tîrgoviște), precum și gazetele de uzină „Ernst Thälmann” și „Steagul roșu” (Brașov), „1 Mai” (Ploiești) etc.

De la început atrage atenția faptul că în jurul celor două organe regionale de presă există o largă rețea de corespondenți voluntari. La „Flamura Prahovei” numărul acestora este de 1.500, iar la „Drum nou” de circa 1.600. Se poate spune că atât un ziar cât și celălalt au cuprins prin rețeaua de corespondenți voluntari cele mai importante sectoare de activitate economică și social-culturală din cadrul regiunilor respective. Cele două redacții au pornit la formarea și dezvoltarea rețelei lor de corespondenți de la specificul și profilul economic al regiunii respective. Fiind două regiuni cu un pronunțat caracter industrial, atenția redacțiilor

a fost îndreptată în mod firesc spre formarea unei largi rețele de corespondenți în centrele industriale. Aceasta reiese din faptul că aproximativ 70 la sută din totalul corespondenților voluntari sînt în uzine, fabrici, schele și rafinării. Tot aici sînt organizate și cele mai multe posturi de corespondenți voluntari. Astfel, din cele 41 de posturi de corespondenți voluntari organizate de ziarul „Flamura Prahovei”, 32 sînt în industrie. La ziarul „Drum nou”, din cele 39 posturi de corespondenți voluntari, 32 sînt în centrele industriale și întreprinderile mai mari. În ceea ce privește posturile de corespondenți voluntari în agricultură, „Flamura Prahovei” are

nouă, iar „Drum nou“ șapte. Cele ale ziarului „Drum nou“ sînt organizate în general în marile unități socialiste, în timp ce posturile de corespondenți voluntari în agricultură ale ziarului „Flamura Prahovei“ sînt organizate în comune.

Pentru a asigura cuprinderea mai largă a problemelor din regiune, redacțiile au creat subredacții de corespondenți voluntari. Ziarul „Flamura Prahovei“ a organizat pînă în prezent trei subredacții (Cîmpina, Rîmniciu-Sărat și Văleni), iar ziarul „Drum nou“ a organizat nouă subredacții. În general, aceste subredacții sînt organizate în centrele raionale.

La ambele redacții corespondenții voluntari cuprinși în subredacții și posturi de corespondenți reprezintă mai bine de 50 la sută din întreaga rețea de corespondenți.

În selecționarea corespondenților voluntari se remarcă orientarea redacțiilor spre oamenii muncii legați nemijlocit de procesul de producție, muncitori fruntași și inovatori, tehnicieni, ingineri, țărani colectivști, oameni care, prin munca lor, promovează noul și pot scrie cu competență despre realizările colectivelor din care fac parte. La ziarul „Flamura Prahovei“ procentul muncitorilor din cadrul rețelei de corespondenți voluntari se ridică la aproximativ 80 la sută, iar la „Drum nou“ la aproximativ 70 la sută. În selecționarea cît mai justă și corespunzătoare a corespondenților, redacțiile au primit și primesc un ajutor prețios din partea organelor raionale de partid, a comitetelor de partid și organizațiilor de bază.

În munca redacțiilor și subredacțiilor sînt folosite nenumărate metode menite să ducă la creșterea rețelei de corespondenți voluntari, la educarea lor, la legarea tot mai strînsă a ziarului de masele de cititori.

Prin legătura strînsă ce o ține colegiul de redacție și fiecare redactor în parte cu subredacțiile — cu deosebire acest lucru este vizibil la „Flamura Prahovei“ — s-a reușit ca acestea să fie de un real ajutor în munca de selecționare și creștere a corespondenților voluntari. Așa, de exemplu, subredacția din Cîmpina se ocupă de cei 100 corespondenți voluntari și de cele nouă posturi de corespondenți din raion, acordîndu-le un ajutor prețios în redactarea materialelor. Pentru aceasta, biroul subredacției asigură o permanență la sediul cu cei mai buni corespondenți, care dau

îndrumări și ajută pe corespondenții noi recrutați în documentarea și redactarea materialelor. O activitate rodnică desfășoară în această direcție și subredacțiile din raioanele Sighișoara, Făgăraș și Sf. Gheorghe. Ca urmare a creșterii gazetărești a corespondenților voluntari, unele subredacții, cum sînt cele din raionul Mediaș și Codlea, nu se rezumă să trimită redacției corespondențe sau știri, ci elaborează grupaje, analize sau raiduri-anchetă pe teme ca aprovizionarea populației, gospodărirea orașului și altele.

Se remarcă faptul că în organizarea muncii cu corespondenții voluntari, „Drum nou“ și-a concentrat mai mult atenția spre subredacții (are nouă față de cele trei ale ziarului „Flamura Prahovei“), în timp ce numărul posturilor de corespondenți voluntari este aproximativ egal.

Unul din factorii hotărîtori, care contribuie la ridicarea continuă a calității ziarului, este creșterea, pregătirea și îndrumarea permanentă a corespondenților de către redacțiile celor două ziare. La ziarul „Flamura Prahovei“ problema corespondenților voluntari și a scrisorilor a devenit o preocupare a întregii redacții. Printr-o hotărîre

a colegiului de redacție s-a stabilit ca fiecare redactor să răspundă de unul-două posturi de corespondenți voluntari, ținîndu-se seama de specificul fiecărei secții și calificarea fiecărui redactor. A devenit o practică obișnuită invitarea corespondenților la redacții pentru a participa la prelucrarea corespondențelor, ceea ce îi ajută să învețe să scrie concis, clar și să prezinte esențialul. O asemenea muncă permite redacției să cunoască mai îndeaproape posibilitățile corespondenților voluntari, să urmărească și să ajute permanent creșterea acestora.

Un mijloc important în pregătirea corespondenților îl reprezintă consfăturile organizate de redacție. Redacția ziarului „Drum nou“ a ținut în perioada mai 1960—mai 1961 un număr de 47 de consfătuiri cu corespondenți voluntari din subredacții, din posturile de corespondenți etc. Pe lîngă consfăturile de acest fel, redacția ziarului „Flamura Prahovei“ a organizat anul acesta două consfătuiri cu responsabili posturilor de corespondenți pentru instruirea acestora și realizarea schimbului de experiență între corespondenți. Trebuie remarcat faptul că atunci cînd redacția ziarului „Drum nou“ face instruirea

Cîțiva membri ai colectivului subredacției ziarului „Drum nou“ din Sighișoara discutînd la sediul subredacției unul din materialele ce urmează a fi trimise ziarului „Drum nou“ Brașov. Pentru etapa întrecerii dintre corespondenți — 23 august 1960 — 5 mai 1961 — această subredacție a cîștigat drapelul de subredacție fruntașă pe regiune. De la stînga la dreapta: Cernușcă Gheorghe, ajutor de maestru la fabrica „6 Martie“, Stancliu Ștefan, muncitor ceramist, fabrica „Faianța“, Stan Virtan, activist U.T.M. (responsabilul subredacției), Ghidiu Nicolae, pensionar (fost lăcătuș), Emilia Rațiu, redactor la centrul de radioficare, Viorel Moșoiu, brigadier, fabrica „Faianța“.

corespondenților — la care participă un membru al colegiului de redacție — invită la aceste consfătuiri un membru al biroului raional de partid care vorbește în fața corespondenților despre sarcinile principale ce stau în fața organelor de partid și despre modul cum corespondenții voluntari trebuie să contribuie la mobilizarea maselor pentru îndeplinirea lor.

Pe lângă consfătuirile organizate periodic cu corespondenții, cele două redacții trimit corespondenților voluntari planuri tematice care-i orientează asupra problemelor importante ale redacției. În ultima perioadă, munca corespondenților voluntari este orientată spre îndeplinirea planului de producție la toți indicii, spre calitatea superioară a produselor, realizări de economii, introducerea tehnicii înaintate, apărarea avutului obștesc, spre probleme legate de dezvoltarea agriculturii din regiune, întărirea economico-organizatorică a unităților socialiste din agricultură etc. Tot pe linia îndrumării corespondenților, redacția ziarului „Flamura Prahovei” a inițiat tipărirea unui buletin special, dedicat corespondenților voluntari. În acest buletin se generalizează metodele cele mai eficiente din activitatea corespondenților, se popularizează cei mai activi corespondenți, sînt prezentate unele din cele mai interesante materiale scrise de aceștia. Fără

îndoială că „Buletinul” nu poate însă înlocui munca vie cu oamenii, ci trebuie considerat doar ca o măsură suplimentară a acesteia.

În munca practică a redacțiilor cu corespondenții voluntari pot fi întîlnite și alte metode. Așa, de pildă, redacția ziarului „Drum nou”, pentru a stimula activitatea corespondenților voluntari a inițiat înmînarea drapelului de fruntaș pentru cea mai bună subredacție, cel mai bun post de corespondenți și cel mai bun corespondent voluntar din regiune. Drapelul de fruntaș fiind transmisibil, se duce, în cadrul unor concursuri, o adevărată întrecere între corespondenți pentru cît mai multe și mai bune materiale trimise redacției. Tot pentru stimularea activității corespondenților, celor ce cîștigă concursul li se înmînează diplome. Un asemenea concurs a fost organizat de ziarul „Drum nou” pe tema „Din viața nouă a regiunii noastre”, concurs încheiat în primele zile ale lunii mai, la care au participat peste 400 de corespondenți voluntari cu peste 1.000 de materiale trimise redacției. Urmărind generalizarea experienței celor ce au cîștigat întrecerea, redacția organizează consfătuirea regională la raionul fruntaș.

Folosind forme și metode diferite în munca de selecționare și de creștere a corespondenților voluntari, redacțiile celor două ziare a-

cordă o atenție deosebită acestei munci de mare răspundere.

Munca de zi cu zi dusă de cele două redacții cu corespondenții voluntari își arată roadele în numărul de corespondențe și în îmbunătățirea calității lor. Așa se explică faptul că la redacția ziarului „Flamura Prahovei” au sosit în ultimele trei luni ale anului un număr de 2.700 corespondențe, cifră ce reprezintă o creștere cu 1.041 corespondențe față de aceeași perioadă a anului trecut. În același timp se observă o creștere a calității corespondențelor, lucru vizibil în numărul tot mai mare de materiale publicate. Astfel, dacă în primele trei luni ale anului trecut au fost publicate 327 materiale trimise de corespondenții voluntari, numărul celor publicate în primele trei luni ale anului acesta se ridică la 1.000.

Iată și cîteva cifre care ilustrează activitatea rețelei de corespondenți voluntari a ziarului „Drum nou”. În anul trecut redacția a primit un număr de 8.462 corespondențe și scrisori. Anul acesta, ziarul a primit pînă la începutul lui mai un număr de 2.674 corespondențe și scrisori. Este o cifră destul de însemnată. Dar dacă ținem seama de faptul că în aceeași perioadă a anului trecut ziarul a primit 3.090 corespondențe și scrisori, se observă o scădere a numărului lor. Una din cauzele acestei situații constă în faptul că la ziarul „Drum nou” activitatea de îndrumare concretă pe teren a corespondenților nu a devenit o preocupare a întregului personal redacțional, ea fiind mai mult în atenția colegiului de redacție și a secției de scrisori. Spre deosebire de „Flamura Prahovei”, la ziarul „Drum nou” nu există încă o repartizare precisă a răspunderilor în ceea ce privește îndrumarea subredacțiilor și a posturilor de corespondenți pe fiecare redactor în parte. O astfel de măsură ar duce la consolidarea succeselor reale obținute de ziarul „Drum nou” în munca cu corespondenții voluntari.

Numărul mare de materiale, știri, informații care alimentează zilnic ziarul cu cele mai noi probleme, constituie un mare sprijin pentru redacție, care, folosind cu pricepere materialele trimise de corespondenții voluntari, asigură zilnic apariția în ziar a 8—10 și chiar a mai multor materiale semnate de corespondenți.

În ziarul „Flamura Prahovei” se publică săptămînal o pagină a co-

La subredacția din Cîmpina a ziarului „Flamura Prahovei”

În fotografie: Un corespondent voluntar prezintă un manuscris responsabilului subredacției, tov. Vlad Petre, laborant la rafinăria Nr. 4 Cîmpina.

În dreapta: Tov. Ștefan Vasile, lucrător la O.C.L. Alimentara Cîmpina; în stînga: Teleoacă Daniel, responsabilul postului de corespondenți de la fabrica metalurgică „Neptun”—Cîmpina.

respondentului voluntar, iar deseori rubricile „De la subredacția...” și „Postul de corespondenți voluntari... ne informează”; la „Drum nou” apare rubrica „De la subredacția noastră voluntară”.

Numărul corespondențelor publicate zilnic de cele două ziare este relativ egal. În zilele când „Flamura Prahovei” publică pagina corespondentului voluntar, la acest ziar apar, firește, mai multe corespondențe. Aceste pagini însă nu au întotdeauna o tematică variată, nu tratează în suficientă măsură probleme legate de cele mai importante direcții în care este îndreptată atenția ziarului și care interesează cel mai mult marea masă a cititorilor. Așa se explică faptul că în numărul din 14 martie a.c. la pagina „Ne scriu corespondenții voluntari din Cîmpina”, din cele 13 corespondențe publicate, patru dintre ele sînt din comerț, două vorbesc de gazetele de perete, iar două materiale scrise de corespondenți voluntari din industria petrolieră vorbesc de munca patriotică. Numai două corespondențe din cele 13 (cele de la Uzina „Neptun”) se ocupă de strădania muncitorilor pentru dobîndirea unei calități superioare a producției. Cu toate că în această pagină sînt publicate patru materiale din domeniul comerțului, numai unul dintre ele („Curs de pregătire pentru tehnicienii frigotehniști”), care se referă la măsuri ce vor contribui la mai buna conservare a produselor, prezintă un interes mai mare pentru masa cititorilor. Felul cum sînt redactate celelalte trei corespondențe rețin mai puțin atenția cititorului.

Materialele corespondenților voluntari de la ambele ziare susțin în mare măsură — cu deosebire la ziarul „Drum nou” — diferitele campanii pe care le duc aceste ziare. Așa, de pildă, în ziarul „Drum nou” un însemnat număr de corespondențe susțin campaniile „Jurnalul întrecerii pentru o calitate superioară”, „Examenul politehnic al calității” etc.; iar la ziarul „Flamura Prahovei” corespondenții sus-

țin campaniile „Pe mîinile cui dați comoara?”, „Intervenții rapide și de calitate” etc. Printre materialele trimise de corespondenții voluntari au fost cazuri cînd acestea au constituit articolele de bază ale unor numere de ziar. Așa a fost cu articolul „Troleul și trolitul” semnat de Alexandru Ionică, muncitor la schela Boldești, articol care susținea campania ziarului „Intervenții rapide și de calitate” și care în numărul din 20 martie a.c. a fost publicat ca articol de fond.

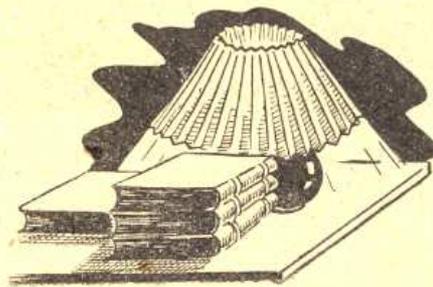
Deseori, unele din corespondențe ridică astfel de probleme importante încît ele alcătuiesc punctul de plecare al unor campanii pe care le inițiază ziarul. Sesizarea acestor probleme are o importanță excepțională și ea constituie unul din indicii gradului de maturitate și competență al ziaristului comunist. Și în această direcție, ziarele „Flamura Prahovei” și „Drum nou” au obținut succese. Așa, de exemplu, în urma unei scrisori primite de la directorul școlii nr. 2 din Buzău care ridica probleme ale legăturii dintre școală, familie și organizația U.T.M., ziarul „Flamura Prahovei” a inițiat o largă discuție pe această temă la care au participat un număr însemnat de învățători, profesori, părinți, activiști de partid și U.T.M., căutînd să răspundă fiecare la întrebarea directorului: „Ce mai avem de făcut?”. Uneori problemele ridicate de corespondenți formează obiectul unor materiale redacționale. Așa s-a născut foiletonul din „Drum nou” intitulat „Cu ușa, din ușă-n ușă” îndreptat împotriva manifestărilor de birocratism sesizate de un corespondent voluntar. Rezultatul a fost că i s-a dat curs sesizării făcute de corespondentul respectiv și, în plus, au fost înlăturate și alte neajunsuri din activitatea instituției criticate.

Dar nu întotdeauna problemele importante ridicate de corespondenți sînt sesizate la timp. Așa s-a întîmplat că scrisoarea corespondentului Gheorghe Sîrbu, de la Rafinăria 1 Ploiești, care propunea ziarului să susțină în coloanele sale

calificarea multilaterală a instalațiilor din rafinării și căreia ziarul în chip firesc trebuia să-i acorde atenția cuvenită, a trecut neobservată. Abia după ce alte organe de presă au început să publice materiale pe această temă, a abordat-o și ziarul „Flamura Prahovei”.

În munca cu corespondenții voluntari, atît redacția ziarului „Flamura Prahovei” cît și ziarul „Drum nou” folosesc multiple metode. Noi ne-am referit numai la unele dintre ele. Cert este că într-o formă sau alta, ambele redacții se ocupă perseverent de selecționarea și creșterea corespondenților voluntari. Atît la un ziar cît și la celălalt există o rețea apreciabilă de corespondenți voluntari care ajută redacțiile să țină o strînsă legătură cu cele mai largi mase de oameni ai muncii din diferite domenii de activitate, ajută la informarea ziarului cu cele mai felurite probleme pe care viața le scoate zilnic la iveală.

În acest caz, atenția va trebui concentrată în mai mare măsură asupra creșterii și activizării fiecărui corespondent, ca aceștia să se poată orienta cu ușurință în alegerea problemelor despre care scriu redacției, să fie operativi în informarea ziarului și să redacteze materialele la un nivel cît mai corespunzător. În acest sens o atenție deosebită trebuie acordată acelor corespondenți voluntari care sînt în conducerea subredacțiilor și a posturilor de corespondenți. Organizarea unor cursuri de inițiere cu acești corespondenți voluntari, însoțirea lor pe teren — uneori — în munca de documentare, ajutorarea lor în redactarea materialelor, invitarea în redacție, muncă la care să fie antrenat fiecare redactor în parte, ar contribui — alături de celelalte măsuri luate de fiecare redacție — la creșterea și activizarea în mai mare măsură a corespondenților voluntari, ar contribui și mai mult la formarea lor ca adevărați reprezentanți ai opiniei publice în lupta pentru cauza socialismului.

CEI „1.000 DE OCHI” AI ZIARULUI

D. LAZĂRESCU

Priviri agere, care nu lasă să le scape nimic. Un dispeccerat de proporții uriașe. Te ține în curent cu tot ce se petrece. Știe că brigada zugravului Carol Nagy a obținut în ultima lună pe șantierul Pajura numai calificativul „foarte bine”, că la Fabrica de cabluri și materiale electro-izolante se construiește o nouă hală, că în cartierul Balta Albă un părculeț a fost lăsat în părăsire... Înregistrează faptele și le transmite cu rezeziune redacției. Aceștia sînt corespondenții voluntari. Cei „1.000 de ochi” ai ziarului ce trimit zi de zi redacției zeci și zeci de scrisori.

Cu doi ani în urmă, în revista „Presa noastră” a apărut un articol intitulat: „Scrisorile oamenilor muncii pot fi valorificate mai bine”. S-au arătat atunci unele aspecte pozitive și negative din munca redacției ziarului „Informația Bucu-

reștiului” cu activul de corespondenți. Nu vom reveni asupra lor. Vom aminti numai de faptul că articolul preciza necesitatea unei reorganizări a secției scrisori, arătînd și criteriile care trebuie să stea la baza acestor schimbări. Astăzi, cînd reorganizarea secției scrisori a căpătat vechime, se pot face aprecieri cu privire la eficacitatea măsurilor luate.

Anul trecut, redacția ziarului „Informația Bucureștiului” a primit 23.490 scrisori. În raport cu anul 1955, de exemplu, cînd redacția a primit doar 10.958 scrisori, se remarcă o creștere importantă. Creșterea care continuă, de altfel, lună de lună. În primele patru luni ale acestui an s-au primit la redacție un număr de peste 8.500 scrisori, ceea ce depășește cifra înregistrată în aceeași perioadă a anului trecut. Aceasta se datorește în primul rînd

preocupării continue pentru îmbogățirea tematicii ziarului cu probleme ridicate de cititori, atenției acordate scrisorilor trimise de corespondenți, ca și grijii acordate de ziar rezolvării cerințelor îndreptățite ale cititorilor.

Trebuie, de asemenea, subliniată preocuparea redacției de a mări numărul de corespondenți și îndrumarea dată acestora de a scrie din cele mai variate domenii. Corespondenți ca: Ion Vasilescu, S. Corenberg, Constantin Gheorghiu ș.a. muncitori fruntași din întreprinderile orașului obișnuiau să trimită numai scrisori din întreprinderea lor. Ca și cum la rîndul lor, întorși acasă, nu ar fi luat parte și ei la înfrumusețarea cartierului, sau la alte acțiuni obștești și patriotice.

Instructajele ținute, fie în cadrul consfăturilor periodice, fie prin discuțiile purtate personal cu redactorii secției scrisori, au deschis corespondenților orizonturi noi, ale căror rezultate nu au întîrziat să se vadă. La aceasta au contribuit îndeosebi formele noi găsite de redacție în a prezenta materialele. Un exemplu grăitor în această direcție îl constituie publicarea „Raidurilor pe urma corespondenților sosite la redacție”. Realizarea unor astfel de raiduri se face în modul următor: redacția stabilește tematica și arată corespondenților principalele obiective urmărite de ziar. Pe baza indicațiilor date, corespondenții adună materialul necesar și-l trimit în scris. Urmează, apoi, bineînțeles, trierea și verificarea de către redacție a tuturor corespondențelor. În felul acesta au fost publicate pînă acum numeroase raiduri care au avut eficacitate deosebită. Se pot cita raidurile cu tematica „Zgomotul poate fi redus”, „Bibliotecile tehnice din întreprinderi”, „Reparațiile de locuințe” etc.

Măsurile luate în urma publicării raidurilor au dovedit din plin eficiența acestei metode de valorificare a corespondențelor. La consfătuirea cu activul de corespondenți ai ziarului, care a avut loc

Una din brigăzile de corespondenți voluntari, cu o activitate deosebită este aceea de la fabrica „Adesgo”. Controlorul de calitate Iuliana Văduva, ajutorul de maistru Ștefan Dodiță, inginerul Bujor Ionescu, muncitoarea Elena Doina și Paraschiva Negreanu, controlorul de calitate Mihai Popescu și muncitorul Iulius Klinfeld, sînt membrii acestei brigăzi.

Imaginea pe care v-o prezentăm redă un aspect de la o ședință de lucru a brigăzii.

recent la sediul Uniunii Ziariștilor din Capitală, participanții au scos în evidență acest lucru. Ei au remarcat însă și alte aspecte legate de colaborarea lor cu ziarul. Este vorba de rubrica „Correspondență“, care apare în coloanele ziarului, de materialele care formează „Brigada de corespondenți voluntari din întreprindere comunică“, precum și de publicarea în cadrul rubricilor „De ici, de colo“, „Aici vorbește bucureșteanul“ etc., a numeroase note critice, știri culturale, acțiuni din viața cartierelor ș.a.

Discuțiile din cadrul consfătuirilor folosesc la întocmirea fișelor periodice de corespondenți, în care se înregistrează schimbările intervenite în viața acestora: schimbarea domiciliului, a locului de muncă etc.

Cînd un corespondent are o perioadă mai lungă de inactivitate, ziarul se interesează. Nu de mult s-a aflat astfel că tov. Nicolae Obrocaru a fost trimis în interes de serviciu în provincie de către întreprinderea sa pentru trei luni. La secția scrisori au sosit în acest interval mai multe răspunsuri, ca urmare a sesizărilor făcute de corespondent înainte de plecare. Răspunsurile au fost păstrate, iar la întoarcere i-au fost înmîinate. La consfătuire corespondentul a ținut să precizeze că „O astfel de grijă pentru munca depusă nu poate decât să constituie un imbold deosebit în activitatea corespondentului“.

Este greu de cuprins în spațiul restrîns al unui articol diversitatea problemelor legate de munca cu corespondenții. Analizarea rezultatelor obținute de redacția ziarului „Informația Bucureștiului“ ne permite însă să tragem concluzia că măsurile luate au fost eficiente. Aceasta nu înseamnă că s-au rezolvat toate problemele. Mai sînt cazuri cînd redacția trimite răspunsurile cu întârziere, tratează superficial conținutul unor scrisori etc. Aceasta se datorește în mare măsură faptului că nu se reușește întotdeauna să se discearnă elementele esențiale din faptele semnalate de corespondenți, nu se face deosebirea dintre ceea ce e particular și ceea ce reprezintă o chestiune de interes general.

Întărirea continuă a muncii organizatorice în secția scrisori, analiza periodică a activității lucrătorilor din această secție, constituie factori principali care fac ca munca corespondenților voluntari să devină din ce în ce mai rodnică.

MAI APROAPE DE VIAȚA COLECTIVIȘTILOR

DAN NICOLAE

Este cunoscută puternica influență pe care o exercită ridicarea nivelului de trai al colectivităților asupra celorlalți țărani muncitori. Contribuția ziarului la popularizarea vieții noi a satului colectivizat este, prin urmare, foarte importantă. Un reportaj bine scris despre traiul unei familii de colectivități, o fotografie semnificativă, un grafic sugestiv, pot fi deseori argumente dintre cele mai convingătoare.

În paginile ziarului „STEAGUL ROȘU“ din Bacău apar materiale numeroase și diverse pe această temă. Ziarul publică rubrici și pagini speciale intitulate: „Gospodăria agricolă colectivă — calea cea mai sigură spre belșug și bunăstare“ sau „Gospodăria agricolă colectivă, izvor de belșug și bunăstare“ etc. Aceste materiale sînt consacrate realizărilor unor gospodării colective fruntașe și se referă de multe ori la viața nouă a colectivităților.

În pagina „Gospodăria agricolă colectivă — calea spre belșug și bunăstare“ apărută în „STEAGUL ROȘU“—Bacău în 27 aprilie a.c., sînt mai multe materiale consacrate gospodăriei colective din Goșmani-Romîni, care se referă la nivelul de trai al colectivităților. Un reportaj bun este cel intitulat „Acasă la colectivistul Nicolai Gheorghe Trofin“.

Autorii își respectă promisiunea făcută în titlu și introduc pe cititor direct în subiect. Simplu, ei descriu casa nouă a colectivistului, faptul că pe peretele verandei se vede contorul, ceea ce înseamnă că în casa colectivistului arde „lampa lui Ilici“; aparatul de radio își continuă programul de muzică. Reporterii sînt poștiți într-una din camere, frumos aranjată. Aici, sub sticla de la șifonier, sînt mai multe fotografii. Gazda face prezentările: „Acesta este Vasile, feciorul meu cel mare, ofițer. Celălalt e Dumitru, strungar la fabrica de postav Buhuși. El a absolvit școala pro-

fesională“. Apoi sînt prezentate și celelalte fotografii ale copiilor gazdei: doi sînt colectivități, iar o fată e elevă la școala medie din Buhuși. În felul acesta firesc, lipsit de ostentație, este înfățișat drumul copiilor de colectivități care, în condițiile regimului democrat-popular au putut învăța o meserie, au devenit ofițeri, studiază în școli medii etc.

Autorii continuă la fel de simplu; sînt invitați la masă: „Îi timpul mieilor — spune gazda. Am făcut borș și friptură“. Discuția care are loc dă prilej colectivistului să-și exprime încrederea în gospodăria colectivă, unde „recoltele sînt mai bogate... răsplata mai îmbelșugată“.

Un asemenea reportaj îmbie la citit și convinge, deoarece redă traiul unei familii de colectivități în imagini concrete și veridice prezentate.

Peste două zile, în ziarul din 29 aprilie a apărut un alt reportaj: „Comuna Parincea ieri și azi“. Aproape 300 de rînduri i s-au acordat autorului pentru a arăta ce schimbări s-au petrecut în această comună. Cum folosește el acest spațiu vast? Mai întii, aducînd „cea dintii mărturie documentară despre starea de odinioară a oamenilor de pe meleagurile unde se află astăzi comuna Parincea, mărturie datînd din vremea lui Bogdan al treilea, fiul și urmașul la domnie al lui Ștefan cel Mare“ (precizarea autorului). Deci „ieri“ se întinde pe mai bine de 400 de ani. Pentru a ajunge pînă în timpurile noastre, autorul se vede obligat să citeze numele a trei domnitori, patru boieri, trei chiaburi, un ciomăgaș și trei „licitați“ (cuvînt inventat de autor. Este vorba de țărani cărora percepția le-a scos avutul la licitație). Toate acestea se înșiruie pe aproape 150 de rînduri. Apoi, mai e un pionier care cunoaște și el trecutul după cocioaba veche pe care tatăl său o păstrează în ogradă. Acest personaj introdus în re-

portaj pentru „culoare“, ca și domnitorii și ceilalți, vorbesc deci și ei despre „ieri“. Pentru a vorbi de „azi“ au mai rămas mai puțin de 100 de rînduri. În schimb s-a terminat provizia de nume. Autorul a găsit însă o scăpare. Are vreo 30 de cifre pe care le folosește, grăbit, cam așa: ... astăzi peste 84 (?!?) de colectivști au aparate de radio. Alți 28 au biciclete, 35 au mașini de cusut noi, 32 de familii și-au cumpărat mobilă nouă, 4 au motociclete, iar 177 s-au mutat în case noi“.

Trebuie oare să mai spunem că o asemenea descriere a nivelului de trai al țăranilor colectivști nu convinge pe nimeni? Cifrele sînt bune, dar, neînsoțite de comentarii, ele apar ca o înșiruire seacă. Reportajul trebuie să evite asemenea îngrămădire și să opereze mai ales cu imagini care să impresioneze pe cititori prin lumina vie pe care o aruncă asupra vieții de fiecare zi a unui sat colectivist.

Asemenea concepții tematice se mai pot întîlni și în alte materiale. În pagina „Gospodăria agricolă colectivă — cale sigură spre belșug și bunăstare“ din 13 aprilie a.c., apare un interviu cu președintele gospodăriei colective din Dochia, în care autorii îi cer acestuia să le spună ceva despre istoricul comunei. Iată cîteva spicuri din răspunsul președintelui: „Din spusele bătrînilor și din unele documente arhivistice ce se mai păstrează reiese că Dochia are o existență de aproape 100 de ani. Cică pe la 1878, cîteva țărani muncitori... sperînd că vor scăpa de asuprirea boierească... s-au așezat pe meleagurile de astăzi ale comunei. Argăteau din zori pînă în noapte... răsplata trudei — mizeria, foamete, boli și obscurantism. Usturător era biciul moșieresc care dădea într-una peste umerii vlăguiți ai pâlmașilor...“ Aproape jumătate din interviu vorbește despre trecutul mai mult sau mai puțin îndepărtat. În continuare urmează cifre în legătură cu dezvoltarea gospodăriei.

De ce eră oare nevoie ca președintele să vorbească despre trecut, despre exploatarea boierească și în schimb să nu spună nici un cuvînt despre traiul colectivștilor din zilele noastre? E greu de dat un răspuns din simpla citire a ziarului.

Nu e nimic rău în faptul că autorul folosește antiteza prezent-trecut, dar acest lucru trebuie făcut judicios, echilibrat, pentru a scoate în evidență tocmai ceea ce ne interesează — frumusețea vieții de azi a colectivștilor în comparație cu traiul de chin pe care îl ducea țăranimea în trecut.

Arătăm că se dau multe cifre în reportaje. Poate să pară paradoxal, dar în cele aproape 100 de numere de ziar răsfoite nu se găsește nici un grafic care să folosească în mod atrăgător cifrele în legătură cu dezvoltarea agriculturii, cu creșterea nivelului de trai al colectivștilor.

În pagina „Gospodăria agricolă colectivă — calea cea mai sigură spre belșug și bunăstare“ din 24 martie în reportajul „Munca e zestrea și cinstea oricui“, autorul, vădit înclinat spre „dramatizare“ și-a ales un țăran care „înainte de a intra în colectivă (Gheorghe Ignat) avea 2,05 ha pămînt și patru fete“. De aici autorul trage imediat concluzia că tatăl fetelor „se gîndea cu groază că are să vină timpul să le mărite. De unde să le dea pămînt? Din ce să le facă zestre?“ În continuare, după ce compară cele patru fete cu patru pietre de moară, autorul „rezolvă“ lucrurile, prezentîndu-le ca și cum gospodăria colectivă din sat s-ar fi înființat pentru a-l scăpa pe omul său de problema zestreii, „într-un mod simplu și fericit“. Asemenea procedee „stilistice“ care ocolesc realitatea au fost combătute în repetate rînduri.

Firește, problema zestreii poate constitui o temă de reportaj. Chiar în ziarul „Steagul roșu“-Bacău a apărut un asemenea reportaj („Zestrea Ilenii“ — 13 aprilie a.c.). Dar

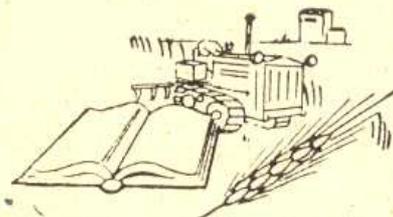
ce deosebire față de cel citat mai sus. Aici, autorul vorbește în imagini sugestive despre dragostea a doi tineri, băiatul — fiu de țăran individual, iar fata, fiică de colectivist. Ceea ce împiedică fericirea lor e mentalitatea veche a tatălui băiatului, care nu concepe ca în zestrea ce i se cuvine băiatului să nu fie și pămînt. Pînă la urmă, cei doi tineri se căsătoresc, iar cînd părinții lor se întîlnesc pentru a discuta problema zestreii, se vedește cu putere belșugul gospodăriei personale a colectivistului, ceea ce îi permite acestuia să-și înzestreze copilul cu de toate: o vacă cu vițel, cîteva oi, perne, covoare și pe deasupra 8.000 de lei. La toate acestea, țăranul individual nu poate da ca „zestre“ decît un pogon de pămînt.

Reportajul e relativ scurt, are circa 100 de rînduri. Dar autorul a reușit să spună în mod convingător nu numai că în gospodăria colectivă munca e cea mai bună zestre, ci și faptul că felul în care colectivistul și-a înzestrat fata, a exercitat o adîncă impresie asupra țăranului individual, convingîndu-l să se înscrie după cîteva vreme în gospodăria colectivă.

Deci, „problema“ zestreii poate fi rezolvată și într-un mod simplu, firesc, fără dramatizări inutile.

În ziar sînt publicate, destul de rar, fotografii ce reprezintă case noi ale colectivștilor. Acestea sînt bune. Și mai bine ar fi dacă ziarul ar publica și fotografii de interioare ale unor case de colectivști care și-au cumpărat mobilă nouă, aparate de radio etc.

Sperăm că redacția ziarului „STEAGUL ROȘU“-Bacău va elimina cît mai curînd deficiențele semnalate în unele materiale pe tema vieții noi a satului colectivist și, folosind experiența bună pe care o are, va aduce o contribuție tot mai importantă la popularizarea traiului îmbelșugat al colectivștilor, la convingerea tuturor țăranilor muncitori asupra superiorității muncii în gospodăria agricolă colectivă.

ÎN REDACȚII, TINERII ZIARIȘTI ȘI-AU ÎNCEPUT ACTIVITATEA

O semnătură nouă în ziar... Un nou luptător pe frontul combativ al publicisticii partinice. Până la apariția primului articol e însă un drum destul de greu.

Crescut la școala „comandanților opiniei publice“, de câtă străduință creatoare, de câtă muncă perseverentă a fost nevoie până când unealta de lucru să-i devină condeiul de gazetar!

Multe asemenea semnături noi au apărut, în ultima vreme, în coloanele ziarelor centrale și regionale. Sint nume ale tinerilor care au absolvit, anul

trecut, Cursul de ziaristi al Școlii superioare de partid „Ștefan Gheorghiu“, de pe lângă C.C. al P.M.R.

I-am vizitat pe câțiva dintre tinerii ziaristi la noile lor locuri de muncă. Aproape toți au ținut să sublinieze ideea că mai au multe de învățat. Intr-adevăr, munca de presă presupune nu numai spirit de răspundere, fermitate ideologică și talent, dar și multă muncă pentru acumularea de noi cunoștințe politico-ideologice, tehnico-științifice și artistice, multă trudă pentru continua șlefuire a stilului publicistic.

JUSTIFICAREA ÎNCREDERII

Ce-o fi simțit Ion Chirea, fost cu puțină vreme în urmă muncitor electrician la uzinele „7 Noiembrie“ din București, în prima zi când a intrat într-unul din birourile redacției ziarului „România liberă“ în noua sa calitate de redactor?

Emoționantă a fost întâlnirea cu noul colectiv de muncă care l-a primit, cum era și firesc, cu multă căldură.

„Îndrăgeam meseria de electrician — ne spune Ion Chirea — și credeam că niciodată nu mă voi despărți de uzina mea. În orele libere schimbam patentul cu creionul, scriam despre activitatea secției în care lucram, despre munca tovarășilor mei — și câtă bucurie aveam când vedeam că rîndurile scrise de mine apăreau la gazeta uzinei! Cît de mîndru am fost în ziua în care o deficiență a fost îndreptată în urma semnalului dat de mine! Într-o bună zi, organizația de partid m-a trimis să învăț ziaristica la o școală superioară. M-am temut la început că nu voi îndreptăți marea încredere ce mi s-a acordat. În permanență însă am simțit ajutorul tovarășesc al pro-

fesorilor și colegilor. În tot timpul școlii, și mai tîrziu, am simțit grija activă a colectivului de muncitori care m-a crescut și educat și m-a trimis la școală. De-abia așteptam să le justific încrederea în noua mea activitate“.

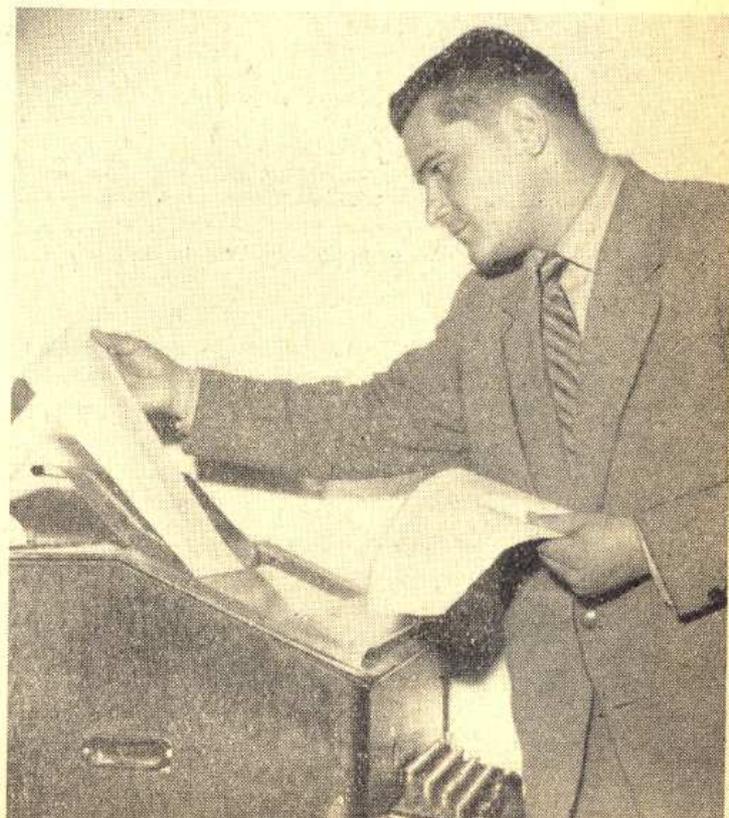
L-am întrebat cum a fost în prima zi de muncă în redacție și ne-a răspuns prompt:

— Ca în prima zi cînd mi s-a dat să fac reparația unui motor. Eram emoționat și dornic să aud un cuvînt încurajator din partea meșterului. Mă poticneam uneori, mă încurcam, dar din prima clipă am simțit că noii mei colegi îmi sint prieteni adevărați, că sint gata să-mi dea o mîna de ajutor, să mă îndrume sincer și cu căldură pe drumul primilor pași în practica gazetărească.

Am crezut o dată că totul e să meșteșugărești cît mai bine fraza, ca fiecare cuvînt să fie

la locul său, să „sune“. Mi-amințesc însă cum unele articole mi-au fost respinse tocmai pentru că „sunau“ — dar a gol. La noi, la ziar, sint oameni cu multă experiență

Ion Chirea primind telegramele externe

În domeniul publicisticii pe teme externe. Dacă ar trebui să citez pe cineva care m-a făcut să înțeleg ce înseamnă eficacitatea unui articol, ar trebui să amintesc multe nume.

L-am rugat pe tovarășul Ion Chirea să-mi spună în mod concret cum a fost ajutat.

— Am consultat, împreună cu alți redactori din secție, colecții ale ziarelor de la noi și de peste hotare. Am citit împreună telegrame și știri ale agențiilor de presă burgheze și, pas cu pas, distingeam

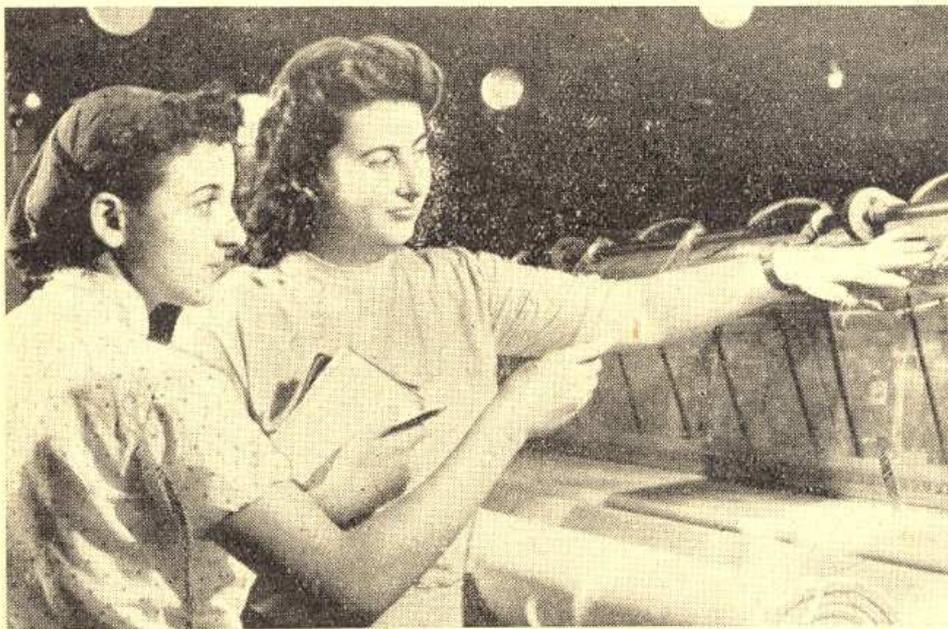
în ele vălurile pestrițe și mincinoase ce acoperă adesea adevărul. Am fost apoi învățat să-mi întocmesc propria mea documentare cu fișe și date, cu fapte inedite, capabile cîndva să-mi folosească la scrierea unei note sau pamflet satiric.

Lectura manuscriselor, munca pentru desăvîrșirea lor — iată domeniul în care se vedește cu precădere ajutorul activ al tovarășilor mei. Doresc cu alt prilej să povestesc sau să scriu pe larg despre acest lucru".

NU UN SIMPLU SPECTATOR

Am aflat că ziarista Elena Pavlescu a fost de față cînd „proba 49.591“ a trecut examenul de re-

triei Ușoare. Recepția probei, textura, coloritul și șifonabilitatea stofei stîrneau vii discuții. Ziaris-

Elena Pavlescu în documentare la fabrica de tricotate „Tricotajul roșu“.

ceptie. Mulți dintre cei prezenți cercetau cu atenție calitatea finisajului stofei. Erau de față ingineri și tehnicieni de la „Libertatea“-Sibiu, „Dorobanțul“-Ploiești, „Postăvăria Romînă“-București, Fabrica de postav Buhuși, „Partizanul roșu“ din Brașov, „Industria lînii“-Timișoara și de la alte întreprinderi de textile din țară precum și reprezentanți ai Ministerului Indus-

tul nu era un simplu spectator, gata să însemne numai păreri celorlalți. Participa la discuție, exprimîndu-și o părere competentă, susținută cu argumente tehnice bine întemeiate. Păreri gazetarei erau ascultate cu multă luare aminte. Acest lucru era firesc. Înainte de a urma cursurile școlii de ziarisți, Elena Pavlescu a lucrat ca inginer într-o uzină textilă.

Cunoștințele însușite la cursurile de ziarisți, împletite cu pregătirea inginerească, îi dau posibilitatea tinerei gazetare să trateze cu competență probleme economice și tehnice din industria textilă.

Nu întîmplător articolul „Proba 49.591 a trecut examenul“, publicat imediat după consfătuirea de la „Partizanul roșu“ din Brașov este documentat, actual — prin problemele pe care le atacă, util — datorită soluțiilor practice pe care le oferă. Am întrebato pe autoare cum l-a scris.

— E firesc să-mi fie apropiate problemele tehnico-economice ale industriei textile. Am mai scris și alte articole care tratau aspecte din viața muncitorilor textiliști. Unele erau destul de vagi și mă nemulțumeau. Cunoșcînd ce „doare“ pe finisori, am atacat tema pătrunderii tehnicii înaintate în industria textilă. Cunoașterea temeinică a tehnicii și științei constituie un ajutor de neprețuit în munca ziaristului.

ȘCOALA CONTINUĂ

Vasile Simion de la ziarul „Steagul roșu“ din București are un nou prieten. Pe țaranul colectivist Gheorghe Minișan din comuna Păuliș-Lipova. L-a cunoscut într-o dimineață geroasă de iarnă, cînd studenții Cursului de ziaristică făceau practică la un ziar regional. A vorbit cu viitorul său erou de reportaj despre cum merge munca și s-a oprit mai îndelung asupra caracteristicilor noilor mașini agricole construite de Uzinele „Semănătoarea“. La un moment dat colectivistul s-a mirat:

— Apoi ce fel de ziarist ești mata, că văd că te pricepi la mașini de parcă ai fi mecanic?

În clipa aceea Vasile Simion era mîndru. Și-a dat seama că meseria sa de lăcătuș constructor îi va folosi mult în noua sa profesiune.

Aproape un deceniu Vasile Simion a fost unul dintre cei mai pricepuți lăcătuși ai fabricii „Elec-

troaparataj". Și pentru noua sa profesie, de ziarist, s-a pregătit temeinic, studiind cu perseverență programa de învățămînt pentru a face față cu cinste noilor sarcini.

„În timpul anilor de învățătură — ne-a spus tovarășul Vasile Simion — am făcut practică la ziare centrale și regionale, mai mult chiar, am fost detașat împreună cu colegii mei în diverse sectoare ale economiei socialiste. Pentru acei care, cu puțină vreme în urmă, lucraseră efectiv în producție, practica aceasta a fost deosebit de fructuoasă. Eram datori nu numai să punem umărul, să contribuim la îndeplinirea unor sarcini concrete, dar aveam fericitul prilej să surprindem de data aceasta, cu ochii gazetarului, viața oamenilor muncii.

Primele materiale oglindeau fapte semnificative și oameni cunoscuți în această perioadă de muncă încordată. Tot atunci am învățat cum trebuie să ne documentăm „pe teren”, cum se pot afla întimplările cele mai caracteristice, cum se selectează faptele, într-un cuvînt cum se adună „materia primă” a viitorului reportaj sau articol publicistic“.

L-am întîlnit pe ziaristul Vasile Simion cu mult după convorbirea noastră, ieșind dintr-o librărie. Își cumpăraseră cartea „Salt la antipozi” de Egon Erwin Kisch și, nerăbdător, o răsfoia pe stradă.

Într-adevăr, școala tînrului gazetar nu s-a terminat o dată cu examenul de absolvire a cursurilor. Și acest lucru este, lesne de înțeles.

Drumul acestor tineri în publicistică abia a început. Adevăratul examen, și cel mai exigent, îl susțin continuu, pretutindeni unde sînt chemați să consemneze roadele politicii înțelepte a partidului de dezvoltare a patriei noastre.

Și, desigur, cel mai sever și competent examinator este cititorul.

AL. MARINOIU

Vasile Simion urmărește cu atenție procesul tipografic al tipăririi ziarului.

ZIARIȘTII CUBANI AU CERUT ÎNSCRIEREA ÎN O.I.Z.

Uniunea Ziaristilor din Cuba a înaintat secretarului general al Organizației Internaționale a Ziaristilor cererea de a fi primită în această organizație. Scrisoarea adresată cu acest prilej secretarului general al O.I.Z. exprimă dorința ziaristilor cubani de a colabora cu organizațiile de ziaristi care sprijină lupta lor pentru independență și libertate.

Cererea ziaristilor cubani va fi discutată într-o ședință a comitetului executiv al O.I.Z.

O NOUĂ REVISTĂ: „ASIA ȘI AFRICA AZI”

În locul revistei „Orientul contemporan”, Institutul popoarelor Asiei și Institutul popoarelor Africii de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. editează în prezent revista științifică și social-politică „Asia și Africa azi”. Revista apare lunar.

FILE DIN GLORIOASELE TRADIȚII ALE PRESEI NOASTRE COMUNISTE

II

TITU GEORGESCU și MIRCEA IOANID

BULETINUL COMITETULUI DE ACȚIUNE ÎMPOTRIVA RĂZBOIULUI. București, 23 august 1932-4 februarie 1933. Apare bilunar. Redacția și administrația: București, str. Suvenir nr. 7. Tip. „Rampa”, București, Intrarea Zalomit nr. 1.

Gazetă legală care își începe apariția în preajma Congresului mondial împotriva războiului (Amsterdam 1932), ca o tribună a mișcării antirăzboinică din țara noastră. Gazeta publică materiale referitoare la mișcarea antirăzboinică din România, relatări ample asupra Congresului de la Amsterdam (luări de cuvânt

sau mesaje — M. Gorki, Marcel Cachin, Sen Katayama), articole de demascare a războiului imperialist (inclusiv articole semnate de H. Barbusse). Un excepțional interes îl prezintă articolul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej intitulat „Greșelile mișcării antirăzboinică”, care elucidează cu limpezime țelul fundamental al mișcării antirăzboinică din țara noastră în acea perioadă.

La Biblioteca Academiei R.P.R. se află colecția integrală a publicației.

HORIA. Ziar politic economic. Deva, 14 ianuarie 1933 — 16 decembrie 1933. Apare săptăminal. Format: 47×31. Redacția: Deva, str. Șaguna nr. 6. Tip.: „Decebal”, Deva.

Publicație legală care începând din ianuarie 1933 devine organul Frontului Plugarilor. Ziarul publică numeroase materiale și documente ale organizației (ușele scrise de Dr. P. Groza), articole pe teme politice, știri și informații despre viața și lupta țărănimii. Atrage atenția faptul că numeroase articole și materiale sînt scrise de țărani simpli, care supun criticii necruțătoare regimul burghezo-moșieresc. Ziarul prezintă și un deosebit interes literar-folcloric, datorită publicării a numeroase poezii cu conținut social, revoluționar, scrise de țărani din fostul județ Deva.

Ziarul a fost interzis. Au fost identificate nr.: 1—25, 1933.

STUDENTUL REVOLUȚIONAR. Organ al celei centrale comuniste a Universității din Cluj. Februarie 1933—1934. Format: 32×23. Multiplicat la gestetner.

Ziar ilegal adresat studențimii. În editorialul primului număr sînt expuse pe larg obiectivele publicației rezultate din sarcinile trasate de partid în perioada dată. Menționăm articolele: „Situația studenților săraci”, „Grevele studențești”, „Reducerea bugetului în România — un nou atentat împotriva intereselor studențești”, „Războiul și studenții”, „Studențimea în Uniunea Sovietică”, „Semicentenarul morții lui Karl Marx” etc. Ziarul publică numeroase știri studențești și din școli. Dintre alte numeroase publicații de partid, adresate studenților, menționăm: „Viața Universitară” (1925), „Studentul Român” (1935—1936), „Studențimea nouă” (1931—1932), „Viața Universitară” (1932) ș.a.

CLOPOTUL. Gazetă săptăminală independentă-democrată. Botoșani. 30 iunie 1933 — 10 decembrie 1934. Format: 58×39. Redacția și administrația Botoșani, str. Cerbului nr. 20. Tip. O. Marcovici, Botoșani.

Gazetă antifascistă, cum de altfel reiese și din subtitlul schimbat ulterior, „Clopotul” a publicat în paginile sale numeroase articole de demascare a fascismului și a războiului, de critică virulentă la adresa regimului burghezo-moșieresc, a partidelor politice reacționare inclusiv a social-democrației reformiste, de popularizare a ideilor Frontului Popular Antifascist iar, pe plan extern, a prieteniei cu Uniunea Sovietică. Pamfletele talentatului N. D. Cocea („Ura lui Hitler”, „Dictatorul morții” etc.) și ale publicistului Scarlat Calimachi („Căderea Babilonului” etc.), precum și gravurile inspirate ale lui Mărculescu dau ga-

zetei vioiciune și-i măresc ascuțișul agitatoric și accesibilitatea. Dintre articolele pe teme politice trebuie semnalate: „Social-democrații și frontul unic” și „Economie dirijată” scrise de Ilie Pintilie. Alte materiale se referă la viața și activitatea organizațiilor „Amicii U.R.S.S.”, „Comitetul Național Antifascist”, „Liga Muncii”. Numeroase articole pe teme internaționale

se referă la procesul de la Leipzig, demască teroarea instaurată de burghezie în Austria, prezintă evenimentele din Bulgaria, dar mai cu seamă relatează succesele construcției socialismului în U.R.S.S. După apariția a 60 de numere, gazeta este interzisă. În aceste condiții, luptind cu cenzura și siguranța, redactorii editează în continuare gazeta cu titlul schimbat, fiind nevoiți datorită deselor suspendări să recurgă la următoarele șapte titluri succesive: „Raza“, „Soarele“, „Horia“, „Cloșca“ (interzisă în tipografie), „Steagul“, „Torța“, „Glasul nostru“.

NOI VREM PĂMÎNT. Gazetă pentru argați, țărani săraci și mijlocii, a Comitetului Central al Partidului Comunist din România. (Secțiunea Internațională Comuniste). București. Ianuarie 1934 — iulie 1935. Pe frontispiciu: „Muncitori și țărani din toate țările, uniți-vă!“. Multiplicat la gestetner.

Gazetă ilegală editată pentru țărani. În editorialul primului număr se arată printre altele: „Partidul Comunist, partidul muncitorilor, este singurul partid care luptă pentru luarea fără despăgubire a întregului pământ cu inventar, a pădurilor și a pășunilor moșierilor, regelui și mănăstirilor și împărțirea lor fără plată argaților, țărănimii fără pământ și cu pământ puțin“. Semnalăm articolele și materialele: „Nu lăsați pe boieri, cămătari și statul lor să vă mai jefuiască. Numai astfel veți scăpa de infometare“. „Nu convertiți, ci ștergeți datoriile“, „Țăranii săraci din jurul Buhușilor au sărit în ajutorul muncitorilor greviști“, „Să urmărim pilda fraților din Uniunea

Sovietică“ ș.a. Gazeta publică știri cu privire la situația și luptele țărănimii. Partidul a mai editat numeroase gazete ilegale și legale pentru țărani dintre care menționăm: „Răscoala“ (1934), „Vörös Paraszt“ (1933), „Secera“ (1932), „Plugarul Roșu“ (1932), „Țăranul asuprit“ (1931), „Brazda“ (1931—1935), „Sămînța“, „Țarina“, „Cîmpul“ ș.a.

CUVÎNT NOU. Revistă săptămînală. Brașov. 25 august 1934—8 decembrie 1934. Format: 47×31. Redacția și administrația: Brașov, str. Căpitanului nr. 14 a. Tip: Egető, Brașov.

Publicație legală editată la Brașov și răspîdită apoi în întreaga țară. Revista își propune, așa cum rezultă din „Cuvînt înainte“, să dezvăluie în coloanele sale „pentru ce fascismul merge mîna în mîna cu războiul și pentru ce orice om care-și păstrează mintea întregă în aceste timpuri de debandadă generală trebuie să răspundă hotărît contra primului, pentru a scăpa de cel de-al doilea flagel“. Acestui important domeniu de preocupări îi corespund articolele: „Atacurile fasciste și cum trebuie să răspundem“, „Pace sau război“, „Plebiscitul hitlerist“, „Congresul sindical și frontul unic“, „Diversiunea statului țărănesc“, „Pentru eliberarea ceferiștilor“, „Dictatura militarofascistă din Bulgaria“ ș.a. Numeroase articole anali-

zează situația social-economică din țară: „Expoziția industriei rominești — expoziția exploatații rominești“, „Cifre despre viața satului“, „Din nevoile funcționarilor“, „Dezastrul bacalaureatului“ ș.a. Revista publică articole consacrate succesorilor construcției so-

cialismului în U.R.S.S., materiale cu privire la activitatea Comitetului Național Antifascist, a Amicilor U.R.S.S., știri studentești etc.

După confiscarea numărului 10, revista este interzisă definitiv în decembrie 1934. Au fost identificate nr.: 1—11.

CONSTRUCTORUL. Organul Sindicatului Muncitorilor din Industria Construcției București. București. 26 august 1934 — 11 noiembrie 1934. Apare bilunar. Redacția și administrația: București, str. Eugen Carada nr. 9. Tip.: „România Mare“, București, str. Belvedere nr. 12.

Gazetă legală editată de sindicatul muncitorilor constructori din București, situat pe poziții revoluționare. Preocupările teoretico-politice ale gazetei se oglindesc în articolele care demască fascismul, supun criticii necruțătoare orientările reformiste, popularizează succesele construcției socialiste din U.R.S.S. Pot fi semnalate articolele: „Sindicatelor și fascismul“, „Economie dirijată sau trădare dirijată“, „Importanța sindicatului astăzi“, „După șaptesprezece ani de victorii“ (U.R.S.S.) etc. În spiritul solidarității de clasă ziarul publică articole care analizează situația și luptele muncitorilor din porturi, a muncitorilor textiliști, tăbăcari. Note și informații relatează despre situația muncitorilor de pe șantierele din București. Concomitent sindicatul editează o gazetă în limba maghiară: „Az Epitömunkás“. Au fost identificate nr.: 1—6, atîtea cîte au putut vedea lumina tiparului.

MANIFEST. Iași. 1934 — 25 ianuarie 1936. Format: 46×30. Redacția: Iași, str. Săvescu nr. 121, Tip: Institut. de arte grafice „Bravo“, str. Arcu nr. 19.

Revistă legală cu profil social-politic și literar. Tema politică este prezentă prin articole de condamnarea fascismului și terorii politice și popularizarea Frontului Popular: „Pentru amnistia politică generală“, „Pe drumul Frontului Popular“, ș.a.

Articolele: „Apărarea culturii“, „Politica de intimidare a intelectualilor“, „O istorie reacționară. Note pe marginea recentei opere a d-lui C. C. Giurescu“, „Limitarea numărului studenților“ ș.a. apără cultura democratică împotriva tendințelor reacționare, fascizante. Preocupările literare (semnalăm prezența lui Esenin și Ehrenburg), rubricile pe teme interne și internaționale, ca și grafica (Köllwitz) largesc profilul bogat al revistei. Semnalăm ca un element novator reportajul literar cu temă muncitorească. Colecții in-

complete ale revistei, care se întregesc parțial reciproc se găsesc la Biblioteca Academiei R.P.R. și Biblioteca Institutului de istorie a partidului.

ORIZONT. Organul Ligii contra prejudecăților. București. 24 februarie 1935 — 28 aprilie 1935. Apare bilunar. Format: 48×30. Redacția: București, str. Mexic nr. 3. Tip.: „Slova“, București, str. Doamnei nr. 3.

Revistă editată legal cu menirea de a lupta împotriva misticismului, prejudecăților și superstițiilor, a reacționarismului politic, pentru răspândirea cunoștințelor științifice. În afara materialelor și documentelor Ligii contra prejudecăților pot fi semnalate articolele: „Neoprimitivismul“, „Este numerus clausus o prejudecată?“, „Războiul“. După apariția a cinci numere revista a fost nevoită să-și înceteze activitatea.

ARENA politică-socială-edilitară. București. 27 februarie 1936—11 iunie 1936. Apare săptămînal. Format: 45×30. Redacția: București, Pasajul Imobiliara, scara N., etaj II. Tip.: „Graul Romînesc“, București.

Publicație legală care a adus o contribuție prețioasă la îndrumarea luptelor muncitorești, la mobilizarea maselor împotriva fascismului, pentru Front Popular, pentru „respectarea puținelor drepturi de care se mai bucură cetățeanul“. Ziarul publică numeroase articole și materiale cu privire la situația și lupta muncitorilor din uzine și fabrici, analizează diferite greve și metodele conducerii acestora. Semnalăm articolele: „Pentru pregătirea Congresului sindicatelor ceferiste“, „Vrem amnistia pentru deținuții antifasciști“ (Ilie Pintilie), „Activitatea Blocului Democratic“, „Gărzile antifasciste: imperativul zilei“, „Frontul Popular și țărănimea“ ș.a. O rubrică permanentă analizează problemele interne și internaționale. Gazeta a fost interzisă. Au fost identificate nr. 1—8.

ÎNAINTE. Organ de apărarea libertăților cetățenești. Bacău. 15 octombrie 1935—4 iunie 1936. Ziar săptămînal. Format: 45×32. Redacția și administrația: Bacău, str. Bacău-Piatra nr. 30. Tip. Goldsmith — Bacău.

Ziar editat legal la Bacău și răspîndit apoi în întreaga țară. Ziarul își axează activitatea în direcția demascării fascismului („Ce trebuie opus fascismului?“, „Muncitorii și fascismul“, „Ce au făgăduit și ce nu au ținut hitleriștii“ etc.), criticii virulente a social-democrației reformiste („Spărgătorii unității sindicale“, „Social-democrații băcăuani au cuvîntul“ etc.), popularizării Blocului Democratic, organizație care are întemeiată o secțiune la Bacău („Blocul Democratic“, „Apelul Blocului pentru apărarea libertăților democratice din Bacău“, „Drumul democrației“ etc.). Ziarul publică articole care popularizează U.R.S.S. și cheamă la prietenie cu marea țară a socialismului. Un interes considerabil îl prezintă articolele și anchetele muncitorești care descriu situația și lupta muncitorilor de la întreprinderile „Isvoranu“, „Filderman“, „Letea“ (Bacău), Țesătoria „Socola“ (Iași), minele de cărbuni din Comănești etc.

După o serie de ciocniri cu siguranța și cenzura, ziarul a fost interzis. Au fost identificate nr. 1—3, 5—6, 8—9, 13, 1935—1936.

MOLDOVA ROȘIE. Organul Comitetului Regional din Moldova al Partidului Comunist din România. Iași. 1940 — 28 februarie 1941. Pe frontispiciu: „Pro-

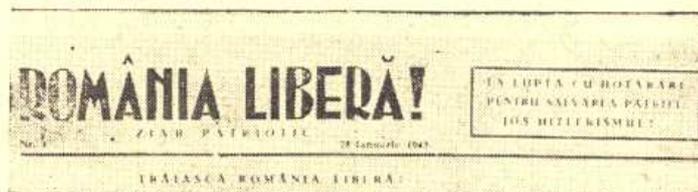
letari din toate țările, uniți-vă!“.

Format 21×17. Tipografia ilegală a Comitetului regional din Moldova al P.C.R.

Ziar ilegal editat în perioada instaurării dictaturii fasciste. Menționăm articolele și materialele: „Extinderea războiului“, „Jos guvernul dictaturii militarogardiste“, „Rebeliunea din ianuarie 1941“, „Moartea tovarășului Ilie Pintilie și a altor 20 tovarăși la Dof-tana“, „23 ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie“ ș.a. Ziarul publică numeroase știri din fabricile din Iași, Bacău, Valea Troțusului, din unități militare etc. Comitetul Regional Moldova a mai editat la Iași o serie de periodice legale și ilegale, dintre care menționăm: „Iașul Socialist“, „Puterea Sindicală“, „Dezrobirea“ (1929), „Frontul Roșu“ (1932—1933), „Ecolu“ (1934), „Moldova Roșie“ (1935).

ROMÂNIA LIBERĂ. Ziar patriotic. București. 28 ianuarie 1943—22 august 1944. Format: 25×20. Tipografia ilegală a Partidului Comunist Român.

Ziar ilegal care apare sub îndrumarea partidului în condițiile cînd țara se afla „transformată de Hitler

și Antonescu într-o colonie nemțească, stăpînită de gestapou, cenzură, ocnă și plutoane de execuție, în mijlocul întinericului, mizeriei și morții...”

Ziarul publică materiale referitoare la documentele Partidului Comunist, Manifestul de 1 Mai 1944 al Frontului Unic Muncitoresc, chemări ale Uniunii Patrioților. Alte articole dezvăluie putreziciunea hitlerismului german și a dictaturii antonesciene, demască atitudinea trădătoare a partidelor „istorice“ care sabotau unirea forțelor patriotice, prezintă succesele militare ale Armatei Sovietice. Ziarul publică informații despre acțiunile antifasciste care au loc în diferite locuri în țară.

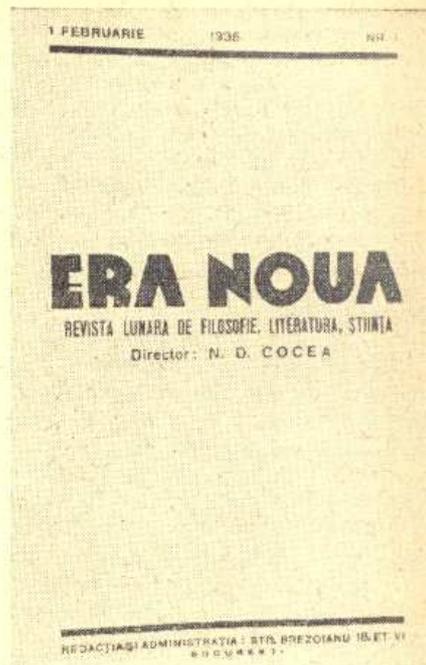
Au fost identificate numerele: 1, 4—7, decembrie 1943; 1—10, 1944.

BULETINUL CAPITALEI. București. 1944. Format: 22×16. Tipografie ilegală.

Gazetă ilegală editată de partid în perioada dictaturii fasciste antonesciene și a criminalului război antisovietic. Menționăm articolele: „Chemarea la unire și la luptă“, „Pentru pace, pentru izgonirea nemților din țară, pentru doborîrea regimului Antonescu de trădare, pentru o Romînie liberă, independentă și democratică“, „Armata să nu asculte pe trădătorii de țară“ ș.a. Numeroase știri relatează despre luptele muncitorești și acțiunile de rezistență antihitleriste. La Institutul de istorie a partidului se află o colecție incompletă a publicației. Menționăm că în această perioadă mai apar ilegal numeroase organe de presă, dintre care semnalăm: „Buletin informativ“ (1941—1942), „Presa liberă“ (1940), „Romînia liberă“ (Timișoara, 1942—1944), „Népszabadság“ (1942—1943), „Buletinul Tineretului Patriotic“ (1942), „Buletin de radio“ (1944), „Buletinul Apărării Patriotice“ (1944) etc.

„ERA NOUĂ” — O TRIBUNĂ A MARXISMULUI MILITANT

I. ȘERBĂNESCU

Un sfert de secol... S-ar părea că patina vremii s-a așternut peste paginile revistei. Dacă privești cele trei numere îngălbenite de scurgerea timpului, ai fi tentat să treci revista la muzeul imaginar al presei românești ca o piesă de valoare, dar de domeniul trecutului. Citind însă articolele, oprindu-te asupra unora dintre ele, simți forța, vigoarea partinică ce străbate din paginile acestei publicații legale apărute sub îndrumarea Partidului Comunist din România.

Angajamentul cuprins în „Cuvîntul înainte” din primul număr al revistei „Era nouă”, semnat de N. D. Cocea: „Ne luăm sarcina să tratăm în mod științific — pe baza largă a materialismului dialectic — toate problemele ideologice ale vremii noastre” are o deosebită rezonanță în contextul istoric, în anii cînd fascizarea Romîniei se accentua.

Viața politico-ideologică a Romîniei în perioada 1933—1938 era caracterizată prin orientarea tot mai reacționară a statului burghezo-moșieresc, prin pregătirea venirii fascismului la putere. Se manifestau tot mai net grupările fasciste încurajate de partidele de guvernămînt, de conducătorii de frunte ai partidelor burghezo-moșierești. Asasinatul devine metodă curentă de luptă politică; huliganismul — argument „ideologic”. În același timp, și ca un corolar, se desfășura o ofensivă ideologică pentru promovarea celor mai reacționare curente în cultură, literatură, știință, filozofie. Era perioada cînd se dezvoltau cultul morții și al neantului în filozofie, fideismul în științele naturii, curentele decadente în literatură. Obscurantismul fascist era promovat de Nichifor Crainic, Nae Ionescu, Nicolae Roșu, Mircea Eliade și alții. Presa democrată era, fie interzisă, fie arsă pe străzile Capitalei sau ale orașelor provinciale.

Aceasta era linia claselor exploatatoare dominante. Ea exprima nu atît forța cît disperarea, slăbiciunea unui condamnat la pieire. Sentința fusese de mult semnată de istorie, problema era numai a

termenului și a forței sociale capabile să o aducă la îndeplinire. Și tocmai această forță se manifesta cu o vigoare tot mai pregnantă în Romînia. Era proletariatul. Pe bună dreptate se afirma în editorialul „Erei noi”: „Proletariatul reprezintă interesele vitale și culturale ale omenirii. Progresul acestei clase coincide cu progresul general al umanității”.

Anii 1933—1938 au cunoscut acțiuni revoluționare ale clasei muncitoare, în frunte cu partidul comunist, de o amploare fără precedent. Luptele muncitorilor ceferiști și petroliști din februarie 1933 au zguduit profund viața social-politică a Romîniei. Ele au demonstrat hotărîrea proletariatului revoluționar de a ridica o barieră în calea planurilor fascizante ale cercurilor dominante din interior și a susținătorilor din afară ai fascismului.

Marele cîștig politic și moral obținut de Partidul Comunist din Romînia, organizatorul și conducătorul luptelor din februarie 1933, a fost creșterea influenței sale în rîndurile maselor populare. Cele mai diverse categorii sociale începeau să înțeleagă tot mai mult că singura clasă capabilă să salveze Romînia din ghearele politicii antinaționale a burgheziei și moșierimii autohtone și a cercurilor imperialiste occidentale era clasa muncitoare, în frunte cu partidul ei revoluționar. După februarie 1933 a crescut încrederea maselor populare în posibilitatea luptei tot mai active și încununată de succes împotriva fascismului.

O caracteristică a luptei comunistilor din perioada aceasta a constituit-o marea elasticitate a tacticii revoluționare, folosirea largă a formelor legale în îmbinare cu cele ilegale, pentru a stabili și dezvolta legături cu cele mai diferite pături sociale. Din inițiativa și sub conducerea organelor de partid centrale și locale au fost create numeroase organizații legale, au apărut zeci și zeci de ziare legale. Între anii 1933—1938, în București, în orașe din provincie și chiar în comune erau tipărite, alături de „Scinteia“, „Lupta de clasă“ și alte publicații ilegale, numeroase ziare și reviste legale. Când era suprimat unul, un alt ziar îi lua locul. Exemplu de publicistică militantă, în acești ani, au fost „Bluze albastre“, „Clopotul“, „Ecoul“ ș.a. „Toate acestea, arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în raportul prezentat la a 40-a aniversare a creării P.C.R., ilustrează amploarea pe care a căpătat-o activitatea partidului în această perioadă, marea bogăție a metodelor pe care le-a folosit, pricepera cu care a știut să îmbine formele muncii ilegale cu cele legale și semilegale“.

O activitate intensă publicistică au desfășurat în acești ani Ilie Pintilie, Alexandru Sahia și alți comuniști înfruntând rigorile și persecuțiile cenzurii și ale Siguranței burghezo-moșierești.

Un loc deosebit în publicistica legală condusă de Partidul Comunist din România îl ocupă „Era nouă“, revistă lunară de filozofie, literatură, știință.¹ Trei numere, circa 400 de pagini, atâtea au putut fi strecurate printre foarfecile cenzurii. Dar bogăția de idei, curajul, partinitatea ce se degajă la lectura acestei publicații îți insuflă un puternic sentiment de stimă și admirație. A propaga deschis materialismul dialectic și istoric, a face cunoscut punctul de vedere științific, revoluționar, al partidului marxist-leninist în probleme filozofice, de artă, în problemele științei, într-o perioadă când obscurantismul era propagat în mod oficial, de la catedrele universitare, în zeci și zeci de publicații stipendiate de guvern, când aparatul de represiune burghezo-moșierească era în plină acțiune, aceasta dezvăluia marea forță ideologică-politică a partidului comunist. Alături de „Scinteia“, „Lupta de clasă“ și alte publicații, „Era nouă“ avea sarcina să traducă în viață indicațiile Congresului al V-lea al P.C.R. care cerea intensificarea activității ideologice a întregului partid, popularizarea ideilor marxism-leninismului pentru ridicarea nivelului ideologic al membrilor de partid. Revista era chemată să contribuie, în același timp, la mobilizarea în lupta împotriva fascismului a păturilor largi ale intelectualității românești.

„Era nouă“ avea ca sarcină lămurirea implicațiilor politice pe care le comportă orientarea reacționară în cultură, să arate funcția socială anti-umană a diferitelor teorii idealiste, mistice, să arate care este calea pe care trebuie să meargă oamenii de cultură pentru a sluji cu adevărat poporul. Întrebarea crucială pe care Gorki o adresase intelectualității: „Cu cine sînteți voi, maeștri ai culturii?“ își găsea un răspuns categoric și just în paginile acestei reviste.

¹) „Era nouă“ a apărut legal la București între 1 februarie 1936—1 aprilie 1936. Format 23x16. Redacția și administrația: București, str. Brezoianu nr. 18, etaj VI. Tip. „Modernă“, Buc., Calea Victoriei nr. 31.

Un loc important în tematica revistei l-a ocupat lupta ideologică împotriva tendințelor reacționare, apologetice, ale sociologiei și economiei politice burgheze care falsificau starea reală economică, politică și culturală a României. Carol al II-lea, guvernării liberali, ziaristii venali și unii sociologi și filozofi căutau să mistifice realitatea într-o problemă fundamentală a dezvoltării României — situația maselor țărănești. Multe eforturi publicistice au cheltuit apologetii regimului burghezo-moșierească pentru a învălui reforma agrară din 1921 cu aureola unei măsuri radicale menite a lichida lipsa de pământ și mizeria țărănimii. Această teză falsă a fost combătută puternic în paginile revistei „Era nouă“. În articole ca „Aspecte din agricultura românească“ (nr. 2/1936), „Rentabilitatea în agricultură“ (nr. 1/1936) și altele se arată că, 15 ani după reformă, țărănimia săracă continua să fie lipsită de pământ, că în economia agrară dănuiau puternice rămășițe feudale.

Partidul a combătut teoriile burgheze oficiale după care filantropia claselor exploatatoare a fost cauza reformei agrare din 1921. „În realitate — se arată în revistă — exproprierea și improprietărea nu au fost dobîndite decît în urma frămîntărilor războiului și, mai cu seamă, sub presiunea Revoluției ruse“. Analizînd unele date prezentate de echipele studențești trimise la sate de Institutul Social Român, condus de D. Gusti, pentru a face monografiile sociologice, revista scoate în evidență lipsa de pământ a țărănimii. „Prima constatare ce se impune din examinarea graficelor prezentate este aceea că țărăniile sînt lipsite de pământ, reforma agrară, deși foarte îngustă, n-a fost aplicată decît în așa fel încît țăranul să nu se poată folosi de pământ“. Articolul critică poziția apologetică a sociologilor burghezi față de orînduirea capitalist-moșierească, arată că unele concluzii generale sînt cu totul în contradicție cu realitatea faptelor prezentate. Explicația acestei contradicții constă în lipsa unei metode științifice de cercetare a fenomenelor sociale, în lipsa concepției materialist-istorice, fundamentul trainic al oricărei abordări a faptelor sociale.

Împotriva afirmațiilor apologetice ale ideologilor burgheziei, care considerau fărămișarea gospodăriei țărănești și mizeria crescîndă a maselor sătești ca o simplă problemă de demografie, de fapt o poziție malthusiană, partidul comunist arăta că lichidarea sărăciei la sate depinde de rezolvarea democratică a chestiunii agrare, de desființarea proprietății moșierești și reala improprietărea a țărănimii cu asigurarea dezvoltării ei fără exploatarea capitalului bancar sau industrial.

O trăsătură caracteristică a revistei „Era nouă“ o reprezintă abordarea teoretică a problemelor fundamentale ale diferitelor domenii ale cunoașterii umane (științele naturii, sociologia, literatura, arta). Ea sublinia criza la care este împinsă știința de gîndirea idealistă și metafizică proprie burgheziei și arăta rodnicia materialismului dialectic.

Studiul „Criza științei“ de H. Rosenberg, publicat în cele trei numere ale revistei, cuprinde o bogată argumentare filozofică, sprijinită pe datele științei contemporane, a valorii materialismului dialectic pentru progresul științific. Autorul propagă pe larg ideile marxist-leniniste cuprinse în lucrările lui Engels: „Dialectica naturii“, „Anti-Dühring“ și a lucrării lui V. I. Lenin „Materialism și Empiriocriticism“.

Autorul explică, în primul rând, cauza crizei științei în societatea burgheză. Studiul publicat în „Era nouă” arată că „Burghezia nu mai are încredere în realitatea exterioară, cu contradicțiile și frământările ei, cu instabilitatea și nesiguranța ei. Ea își caută refugiul într-o lume supranaturală și în misticism”. Oamenii de știință dominați de ideologia unei clase în agonie tind și ei spre spiritualism și misticism, spre izolarea de societate, spre tăgăduirea contradicțiilor sociale. Aprecierile de acum 25 de ani au o deosebită rezonanță actuală, în noua etapă a crizei generale a capitalismului, când ideologia burgheziei în descompunere constituie o frână și mai puternică în dezvoltarea științei în statele imperialiste.

Partidul Comunist din România arăta oamenilor de știință care trebuie să fie calea de a ieși din acest impas: „Știința se primenește, se curăță de balastul inutil al vremurilor trecute, își însușește elementele pozitive, se îmbogățește și se ridică la o formă nouă, mai plină, mai desăvârșită, spre o gândire mai capabilă să prindă nuanțele atât de variate, atât de policrome ale realului, spre a pătrunde mai adânc misterul Cosmosului. Trăim în epoca nașterii, creșterii și dezvoltării materialismului dialectic... Trăim o epocă de naștere și tranziție... În acest întuneric (al societății capitaliste — n.r.) care ne mai înconjoară, în această nerăbdătoare așteptare a victoriei spiritului nou, o busolă sigură ne îndrumază, un far puternic își difuzează lumina în toate sensurile; este știința omenească și progresul ei, acolo unde și-a recăpătat libertatea, unde a devenit conștientă de dînsa, de rolul și menirea ei. Este știința țării socialismului...”

Relevind avîntul puternic al științei sovietice, articolul conchide: „Toate acestea ne îndreptătesc să credem că numai o societate în care muncitorimea și păturile producătoare conduc treburile publice, o societate în care creșterea tehnicii și a bogățiilor sociale nu constituie un obstacol pentru dezvoltarea științei și culturii, cum se întâmplă astăzi în țările capitaliste, o țară care nu zăgăzuește progresul culturii și are tot interesul ca aceasta să progreseze, o societate ale cărei orizonturi sînt lărgite, numai aceasta poate da un nou impuls științei. Victoria proletariatului și a științei noi, prin dialectica materialistă, e singura capabilă să deschidă noi orizonturi omenirii și științei sale”.

Prin perspectiva sfertului de secol ce-a trecut, adevărul acesta că socialismul este terenul cel mai fertil pentru știință a devenit și mai pregnant prin realizările epocale ale științei sovietice, cuceritoarea Cosmosului, cît și prin dezvoltarea științei în celelalte țări socialiste. În prezent știința românească se dezvoltă puternic sub influența rodnică a materialismului dialectic și prin grija atentă a Partidului Muncitoresc Român.

Lupta ideologică cea mai acută se desfășoară în domeniul științelor sociale. Ele sînt cele mai puternice și nemijlocit legate de interesele claselor. În societatea burgheză, clasa dominantă folosește intens sociologia, economia politică, istoria și alte științe despre societate pentru promovarea intereselor sale antipopulare. Acest proces se dezvoltă și în România burghezo-moșierească, cu deosebire în perioada dintre cele două războaie mondiale și mai ales în anii cînd se pregătea fascizarea țării, instaurarea dictaturii fasciste. Partidul comunist, întreprinzînd analiza științifică a realității românești,

dezvăluind legile generale ale dezvoltării sociale, combătea în același timp curentele și școlile idealiste din sociologia și istoriografia burgheză. Alături de școlile ultrareacionare, care își manifestau net orientarea fascistă, rasistă, în cercetarea fenomenelor sociale, se afirmau și unele tendințe mai subtile de promovare a idealismului și metafizicii. În acest sens se orienta „școala sociologică de la București” condusă de D. Gusti. Afirmînd necesitatea studierii realității sociale, creînd echipe de cercetări monografice alcătuite din studenți ai diferitelor facultăți, școala lui D. Gusti întreprindea un studiu minuțios al satului românesc, scotea la iveală unele date și fapte. Dar activitatea monografică a școlii lui D. Gusti era alterată fundamental de concepția idealistă care o călăuzea. Promotorii acestei sociologii nu vedeau rolul tot mai activ al proletariatului în viața socială a țării, considerau satul ca realitate primordială și aproape unică a societății românești. Afirmarea ipocrită a eliberării sociologiei de filozofie și politică nu-i împiedicau pe adepții școlii de la București să tragă concluzii false cu privire la situația maselor în regimul burghezo-moșieresc, ceea ce arăta funcția apologetică a sociologiei burgheze. Negarea rolului clasei muncitoare în viața socială a României, empirismul plat care escamota sau falsifica concluzia inevitabilă — caracterul caduc al orînduirii capitaliste era proprie sociologiei gustiene, care are și unele contribuții la dezvoltarea realității sociale și economice a satului.

Partidul, prin publicațiile sale, a supus analizei funcția socială reacționară, a dezvăluit criza în care se afla știința despre societate ghidată de ideologia burgheză. „Constatarea că sociologia se găsește într-un impas teoretic este justă, dar numai în ce privește o anumită sociologie, cea burgheză” scria Șt. Voicu în „Era nouă” din martie 1936. „Societatea capitalistă, scria autorul, în perioadele crizei generale a întregului ei sistem, a antrenat o criză a științei și a împins sociologia într-un impas. Să cerceteze schimbările formelor istorice ale societății și să explice cauzele acestor schimbări precum și legile lor de evoluție? Ar însemna a recunoaște necesitatea istorică a dispariției sistemului capitalist de producție.

Sociologia marxistă — materialismul istoric — departe de a se afla într-un impas, se găsește în plină afirmare ca cel mai precis instrument al gândirii și cunoștinței umane, ca cea mai justă metodă de pătrundere a complexului societății, de analiză a procesului de evoluție a părților și a întregului social, de stabilire a legilor fundamentale de evoluție a societății.

Cea mai importantă cauză a impasului teoretic în care se găsește sociologia oficială este tocmai ignorarea metodei dialectice, materialiste, ignorarea materialismului dialectic”.

Partidul comunist s-a ridicat împotriva denaturării de către clasele exploatoare a istoriei. Falsificarea pe baze naționaliste a istoriei era folosită pentru a perverti conștiința maselor. Evenimente de seamă care demonstrează capacitatea revoluționară a poporului, lupta pentru progresul social au fost interpretate în mod denaturat de istoriografia burgheză. Un exemplu concludent îl constituie modul de interpretare a răscoalei lui Tudor Vladimirescu care a fost considerată de mulți istorici burghezi ca avînd un caracter exclusiv național. Par-

tidul Comunist din România, continuatorul pe o treaptă superioară a tradițiilor revoluționare ale poporului, a apărat mișcarea lui Tudor împotriva interpretării naționaliste oficiale. Cu prilejul aniversării a 115 ani de la răscoală, „Era nouă” a publicat un articol în care releva poziția forțelor sociale înaintate față de lupta pandurilor. Împotriva celor care căutau să escamoteze sau să nege adevărul conținut al răscoalei din 1821, ca și a celei a lui Horia, Cloșca și Crișan, revista scria: „democrația românească trebuie să revendice mișcarea lui Tudor Vladimirescu, deoarece ea constituie prima etapă a revoluției burgeo-democratice în principatul Valachiei. Atunci când proletariatul împreună cu țărănimea continuă lupta începută acum 115 ani pentru democrația românească, noi nu putem trece peste aniversarea revoltei pandurilor. Din luptele și jefele maselor muncitoare, trebuie să scoatem învățăminte politice pentru ziua de astăzi și de mâine”.

În articol este caracterizată în mod științific esența mișcării pandurilor conduși de Tudor Vladimirescu, sînt relevate cauzele economico-sociale care au provocat-o. Această mișcare a avut un profund caracter social și național, fiind îndreptată împotriva boierilor și stăpînirii otomane, ea s-a încrucișat cu mișcarea națională a grecilor (Eteria). Desigur, analiza evenimentelor, în lumina documentelor publicate ulterior, a scos în evidență și alte aspecte ale mișcării, dar precizările de acum 25 de ani își păstrează valabilitatea.

Fascismul a preluat în România, ca și în alte țări, toate trăsăturile ultrareacționare ale gândirii filozofice autohtone îmbibate cu cele mai obscurantiste elemente ale filozofiei de peste hotare. Ideologia fascistă din România a preluat concepțiile lui Nietzsche, Schopenhauer, Kirkegaard. Ofensiva reacțiunii pe frontul politic era îmbinată cu ofensiva misticismului, iraționalismului, propagarea cultului forței, al supraomului, al morții.

A feri tinerele generații de influența morbidă, paralizantă, a filozofiei fasciste, a preveni oamenii muncii împotriva propagandei fasciste, a fost o preocupare însemnată a partidului comunist. În „Era nouă” au fost publicate unele materiale de analiză a ideologiei fasciste, din care se cere relevant „Misticismul în filozofia românească” (aprilie 1936). Articolul dezvăluie funcția diversionistă a filozofiei mistice. Relevînd că misticismul ideologic reprezintă în genere o stare morbidă a vieții sociale, că în vremuri de criză filozofia burgheză recomandă mistica drept mijloc de evadare dintr-o lume plină de convulsii, de așa-zisa evitare a luptei pentru transformarea lumii, în articol se arată în continuare: „Filozofia mistică trebuie să mușamalizeze contradicțiile vieții sociale, să zădărnicească încercările intelectualilor în drumul lor de lămurire, să difuzeze ignoranța în privința fenomenelor sociale și mizeriei actuale, pentru ca întunecați să-i poată antrena mai ușor pe făgașul tuturor exaltărilor, din care numai clasele posedante pot profita, sau să amorțească, să anestezieze conștiința celor interesați pentru o viață mai bună, să-i facă inapți pentru lupta în vederea intereselor lor”. Analizînd unele trăsături ale filozofiei mistice, care era reprezentată printre alții și de Lucian Blaga, autorul articolului considera că: „Sensul gândirii d-lui Blaga este... slujirea clericalismului, a credințelor mistice și religioase pe de o parte, a introducerii dogmei și misticei în știință,

a escamotării contradicțiilor din viața socială, a susținerii ideologice a formelor sociale de astăzi. Numeroase studii pe care le publică în „Gîndirea” sînt menite să abată pe intelectuali de la problemele momentului istoric, să-i mențină în ignoranță prin discuții inutile asupra sensului autentic al religiilor relevate, prin supraestimarea ortodoxismului față de celelalte religii etc...”

Aceste aprecieri ale revistei „Era nouă” trebuie avute în vedere la analiza științifică ce se cere făcută operei poetice și dramatice a lui Lucian Blaga, care are un caracter puternic contradictoriu tocmai datorită faptului că este tributară în mare măsură concepțiilor sale filozofice de esență idealistă.

Încheierea optimistă a articolului, afirmarea încrederii ferme în capacitatea omului de a cunoaște tot mai profund realitatea obiectivă sînt reflexul concepției materialist-dialectice, care poate să descopere tendințele esențiale ale fenomenelor, să prevadă direcția dezvoltării sociale.

Un front al luptei ideologice cu largi rezonanțe și implicații îl constituie literatura care, după cum sublinia Lenin în binecunoscutul său articol „Organizația de partid și literatura de partid”, trebuie să devină o parte integrantă a cauzei generale proletare. Partidul Comunist din România a acordat o mare atenție fenomenului literar, a popularizat încă în timpul dominației ideologiei burgheze concepția realismului socialist, a militat, în anii grei ai ilegalității, pentru o literatură care să reflecte viața poporului, a clasei muncitoare. În presa ilegală, și cu deosebire într-o serie de publicații legale, partidul își expunea punctul de vedere asupra unor lucrări beletristice sau asupra creației de ansamblu a unor scriitori, populariza literatura realist-socialistă din Uniunea Sovietică, marile valori umaniste ale literaturii universale, literatura militantă de peste hotare și din România.

În răstimpul în care a apărut, „Era nouă” prin articolele lui Gh. Dinu (Șt. Roll), Radu Popescu, S. Iosifescu, Miron Radu Paraschivescu, a trecut prin filtrul analizei marxiste unele lucrări literare și artistice, a publicat ea însăși literatură progresistă (povestiri ale lui Sahia și Călugăru, poeme ale lui Geo Milev, Piotr Bezrucci), a înfățișat succint forța liricii maiakovskiene, a salutat trecerea lui Romain Rolland pe pozițiile proletariatului. În același timp, revista a luat atitudine împotriva literaturii cu tendințe fascizante, care îndeplinea, pe frontul artei, rolul pe care filozofia îl realiza pe alt plan.

Considerațiile de ordin general din articolele consacrate fenomenului literar constituiau adevărate chemări la luptă pentru ca oamenii de artă să slujească poporul, să demaște fascismul și războiul, să promoveze umanismul aruncat peste bord de burghezie.

Acordînd o atenție deosebită fenomenului ideologic, revista a demască totodată cu vehemență și cu o mare forță de convingere starea de decădere materială, sanitară și culturală a țării, rezultat al dominației burgheziei și moșierimii. În articolele „Impasul școalei”, „Expoziția echipelor de lucru studențești”, „Aspecte din agricultura românească” înfățișează documente pregnante ale realității României de acum 25 de ani.

Iată cîteva date dintr-un articol care se referă la modul cum trăiește poporul român. Folosînd statis-

tica burgheză oficială, mărturii ale unor specialiști burghezi, este prezentat un tablou înspăimântător al realității: 41% din copii erau subnutriți. 20% din copiii de vîrstă școlară nu luau niciodată dejunul. 11% nu consumau carne decît odată pe săptămînă. În articol este citată declarația d-rului G. Banu, ulterior ajuns demnitar cuzist, după care „am ajuns la faza cînd populația rurală se tuberculizează în masă“.

Cauzele reale ale acestei stări de lucruri le arăta clar partidul comunist — relațiile de producție capitaliste, persistența rămășițelor feudale în economia agrară, cursa înarmărilor, jaful monopolurilor străine în ôrdășie cu capitaliștii și moșierii autohtoni. Rezoluțiile plenarei C.C. al P.C.R. din august 1936 arătau că „nivelul de trai al maselor populare din România este redus... la foame permanentă. Șomajul bîntuie mai departe, ajutorul pentru șomeri lipsește. Intensitatea muncii crește, salariile scad, viața se scumpește din cauza taxelor de consumație și a politicii de monopol a trusturilor.

Impunerea fiscală a maselor populare a ajuns la un nivel nemaipomenit. Tot ce mai rămîne în gospodăria țărănească, în atelierul meseriașului se expropriază prin executări silnice. Procesul de pauperizare și proletarizare a luat proporții uriașe“.¹

„Era nouă“ a demonstrat pe baza studiului relațiilor de clasă, a fenomenelor economice, că numai lichidarea orînduirii burghezo-moșierești va putea rezolva în mod radical situația maselor muncitoare, arătînd că paleativele propuse de către unii gînditori burghezi nu erau decît o diversiune. În acest sens în articolul „Expoziția de lucru a echipelor studențești“ (februarie 1936) se conchide: „În această situație de nerezolvare a problemei agrare, de complectă dezinteresare a statului de nevoile reale ale poporului, în condițiile aruncării pe umerii poporului a tuturor sarcinilor de tot soiul și a menținerii lui în sărăcie, boală și ignoranță, prin întreaga politică pe care clasele diriguitoare au dus-o pînă în prezent, munca admirabilă și plină de adîncă dorință de „a face ceva“ pentru popor, pe care au dus-o echipele studențești, rămîne fără rezultate în rezolvarea problemei noastre sociale țărănești“.

Caracterul antiistoric al regimului burghezo-moșieresc se manifesta în impasul în care acesta adusesese, în acea vreme, școala romînească. Acest fenomen este analizat de Ilie Cristea în articolul „Impasul școlii“ (aprilie 1936). Concepția reacționară care stătea la baza învățămîntului public a creat un decalaj între procesele sociale și aspirațiile reale ale maselor și ceea ce propovăduia școala. De aici

anacronismul, caracterul caduc al acestei instituții menite a infiltra în conștiința elevilor ideea necesității păstrării intacte a instituțiilor burghezo-moșierești. Cu amărăciune, Ilie Cristea scria în „Era nouă“ :

„Profesorul este obligat să prepare generația de mîine în spiritul și idealurile zilei de ieri. El nu trăiește, nu are voie să trăiască, nici măcar în prezent. Școala lui, în loc să fie o anticipație asupra viitorului, este un anacronism jalnic. El însuși este apreciat în societate și de către superiorii ierarhici, după grosimea ruginii ce i s-a pus pe creier.

Sînt ani de cînd clasa conducătoare burgheză, speriată de perspectivele viitorului, încearcă să facă îndărăt drumul istoriei. Ba mai mult: vrea să impună și generațiilor următoare prejudecățile și idealurile sale, vrea să le constrîngă la același mod de trai, deși acestea vor avea de rezolvat alte probleme, fiindcă se vor mișca în alte condiții de viață“.

Un învățămînt lipsit de legătura cu actualitatea, cu problemele pe care le ridică viața nu poate stîrni un interes real la tînăra generație. Dar burghezia nu a fost și nu este capabilă să realizeze o școală care să reflecte cerințele timpului. Aceasta este o sarcină pe măsura clasei care are înainte viitorul — proletariatul — și care a realizat, într-adevăr, o asemenea școală în condițiile regimului democrat-popular.

*
*
*

Desigur, multe alte probleme ridică studiul acestei publicații legale editate de Partidul Comunist din România. Fără îndoială, condițiile cenzurii, prigoana aparatului represiv impuneau un limbaj cvasi-esopic, o prudență justificată. Apariția a numai trei numere nu ne poate da o imagine completă a preocupărilor multilaterale ale P.C.R. pentru crearea Frontului Popular Antifascist, pentru mobilizarea maselor împotriva pregătirilor de război antisovietic ale cercurilor politice oficiale ale Romîniei.

Sînt și unele inconsecvențe în interpretarea anumitor fenomene și curente. Dar asemenea minusuri nu eclipsează meritul acestei publicații de partid.

„Era nouă“ a fost o tribună a marxismului militant. Ea a răspîndit cu pasiune concepția despre lume a partidului revoluționar al proletariatului, a combătut cu dîrzenie ideologia fascizantă a burgheziei reacționare.

Traducînd în viață linia partidului comunist, revista a ținut sus, în una din cele mai grele perioade a istoriei țării noastre, steagul celor mai înaintate idei ale epocii — ideile nemuritoare ale lui Marx, Engels, Lenin, idei care au rodit sub conducerea partidului în realizările Romîniei socialiste de astăzi.

¹) Documente din Istoria P.C.R., 1934—1937, E.S.P.L.P., 1957, pag. 423.

„SEPTENALUL ÎN ACȚIUNE“

VIRGIL PETRESCU

Expoziția unională de fotografii artistice „Septenalul în acțiune”, organizată de Ministerul Culturii și de Uniunea Ziariștilor din U.R.S.S., a constituit un însemnat eveniment în viața culturală a Uniunii Sovietice. Este a doua expoziție de acest fel care se deschide la Moscova. Prima a avut loc anul trecut. De astădată expoziția centrală a fost precedată de expoziții în capitalele Republicilor Unionale. Pictori, operatori de cinema, istorici ai artei, fotoreporterii, care compuneau juriul acestor expoziții, au acordat premii, cele mai bune lucrări fiind trimise la expoziția de la Moscova, unde din cele peste 8.000 de lucrări prezentate au fost expuse 967 de fotografii create de 390 autori. Circa 25% din lucrările expuse aparțin unor fotoamatori.

O caracteristică a acestei expoziții a fost tocmai lărgimea ei, participarea la ea nu numai a ar-

tiștilor fotoprofioniști, ci și a unui mare număr de fotoamatori, participarea unor artiști din toate Republicile Unionale.

Tematica expoziției a fost „Septenalul în acțiune”. Maeștrii fotografiei, fotoreporterii și fotoamatorii sovietici au răspuns cu succes acestei tematici, au știut să prezinte un tablou bogat și variat al vieții sovietice, au exprimat prin imagini cele mai bune gânduri ale poporului, năzuința sa spre pace și prietenie.

În centrul atenției se află omul, omul care muncește, tema cea mai importantă, mai inepuizabilă și mai nobilă. Eroismul poporului care sub conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice construiește comunismul este redat de un mare număr de exponate. Eroii fotografiilor sînt muncitori — stăpîni ai liniilor automate, savanți care lucrează în centralele atomice, colhoznici, ingineri, tot ce are mai bun și mai

prețios societatea sovietică. La expoziție au fost expuse multe portrete de muncitori, colhoznici, oameni de cultură, portrete în care autorii au izbutit să reliefeze trăsăturile omului nou, bogăția și frumusețea sufletească a omului sovietic. Relevăm printre acestea portretul lui N. Mamai de A. Gavanin, al Valentei Gaganova de L. Porter, al Lidiei Abakumova de M. Alpert.

Trebuie remarcate și fotografiile de producție. Expoziția a reușit să prezinte și în acest domeniu dificil un număr însemnat de fotografii izbutite. Este un domeniu dificil din cauza pericolului șablonizării, care provine, după părerea noastră, din neglijarea particularităților, a trăsăturilor proprii omului sau oamenilor redați în aceste fotografii; reușita fotografiilor de producție expuse la Moscova izvorăște din concepția autorilor care nu văd în om un simplu figurant, o anexă a mașinii, ci stăpînul ei, care gîndește, simte, depune un efort, învinge. Secretul nu constă în a-l lua pe om în prim plan, iar mașina undeva pe al doilea Zădarnic, dacă chipul omului nu vorbește. Aici detalii ca ținuta, expresia ochilor, a gurii, poziția mîinii etc., joacă un rol de seamă. Fotografii ca „Minerii” de N. B. Naumov, „Ajutor reciproc” de I. Iarin, „Oțelarii” de V. I. Șustov, „Cadrele marii chimii” de B. D. Gradov ilustrează cele spuse mai sus.

Un loc respectabil găsește în expoziție și peisajul, îndeosebi peisajul marilor șantiere ale comunismului. Grandoarea construcțiilor industriale ale septenalului, marile lucrări prin care omul sovietic transformă natura, cucerirea pentru agricultură a milioane de hectare de pămînturi întelenite sînt oglindite. Mă refer aici la fotografia ca: „Pe șantierul hidrocentralei de la Bratsk” de N. Perk, „Uzina noastră” de D. Baltermanț, „Pe șantierul stațiunii atomo-electrice de la Novo-Voronej” de A. Goriacev.

A contribuit de asemenea la succesul expoziției faptul că organi-

N. B. Naumov: „Minerii”

zatorii ei n-au înțeles strîmt, economist, tema expoziției. Septenal înseamnă, desigur, în primul rînd, construcție economică. Și acest lucru a fost bogat redat în expoziție. Dar înseamnă și luptă pentru pace (prezentă la expoziție prin cutremurătoarea fotografie „Oameni, fiți vigilenți“ de B. Vitkov, prin simbolica „Să tacă tunurile“ de V. Kostin); septenal înseamnă și prietenie între popoare (fotografia „La universitatea prieteniei popoarelor“ de M. I. Kankin); înseamnă de asemenea formarea unui om nou, a unei morale noi, a unor noi relații între oameni. În această categorie trebuie relevate lucrări de A. Garanin, K. Samșin, I. Pap etc. Expoziția reușește să oglindească nu numai munca eroică a constructorilor comunismului, dar și preocupările lor multiple, viața lor bogată, complexă, variată.

Desigur că este infim numărul celor care mai pun la îndoială că fotografia e o artă. Dar chiar și aceștia dacă ar fi străbătut sălile expoziției de fotografii artistice de la Moscova ar fi renunțat la părerea lor. Ceea ce am văzut la această expoziție era artă, artă adevărată, care încintă ochii și trezește în om idei și sentimente nobile. Simțeam în cele mai reușite fotografii personalitatea autorilor, gîndul și inima lor. Ca orice artă, nici aici nu este destul să posezi o tehnică înaltă. În afară de măiestrie trebuie gîndire, înțelegere și dragoste față de subiectul ce urmează a fi fotografiat.

Vizitarea expoziției „Septenalul în acțiune“, discuțiile purtate cu acest prilej cu maeștri ai fotografiei artistice din Moscova și Leningrad, sînt pentru noi pline de învățăminte.

Vom căuta ca cele văzute și învățate să dea roade cît mai bune și în țara noastră.

P R E M I U L I N T E R N A Ţ I O N A L P E N T R U Z I A R I S T I C ă 1 9 6 0

B R Y A N B U N T I N G

Bryan Percy Bunting s-a născut la 9 aprilie 1920 în orașul Johannesburg. El a absolvit aici școala medie „Jeppe“ și a obținut diploma de bacalaureat în arte a Universității din Witwatersrand. În anul 1939 a fost ales președinte al Consiliului studentesc. În același timp deținea și funcția de redactor al ziarului studentesc „Voose Views“ și al revistei literare „Unpa“, mai apoi a colaborat timp de un an și jumătate la ziarul de dimineață „Rund Daily Mail“ din Johannesburg.

În anii celui de-al doilea război mondial, Bunting a luat parte la operațiile militare împotriva coaliției hitleriste. După demobilizare, a lucrat ca secretar adjunct al organizației foștilor combatanți „Springbock League“, redactînd publicația periodică a organizației, „Fighting Tock“. După un timp, Bunting a început să lucreze la „The Guardian“ din Capetown, devenind în anul 1948 redactor șef al ziarului.

Cînd, în anul 1952, ziarul „The Guardian“ a fost interzis pe baza legii anticomuniste, Bunting a devenit redactor șef al ziarului „Clarion“, care a apărut ulterior sub titlul de „The Peoples World“, iar apoi sub titlul de „Advance“. În 1954 a fost interzis și ziarul „Advance“. Atunci, Bunting a început să redacteze săptămînalul „New Age“, la care lucrează și în prezent.

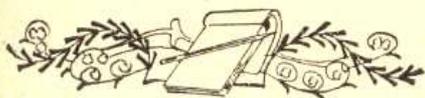
În anul 1952, Bunting a fost ales, cu voturile africanilor din orașul Western Cape, în Camera reprezentanților. Dar în anul următor i s-a luat mandatul de de-

putat. Împotriva lui Bunting a fost intentat un proces.

După ce guvernul Verwoerd a deschis focul, în martie 1960, asupra locuitorilor pașnici din satul Sharpeville și în țară a fost declarată starea excepțională. Bunting și soția lui au fost arestați și ținuți timp de câteva luni în închisoare, fără a fi judecați. Tot atunci a fost interzis și săptămînalul „New Age“. După ridicarea stării excepționale, săptămînalul a început să apară din nou și este în prezent principalul crainic al mișcării de eliberare din Africa de Sud.

Prezidiul O.I.Z. a hotărît în unanimitate să decerneze Premiul internațional pentru ziaristică pe anul 1960 lui Bryan Bunting, prețuind pe merit activitatea lui neobosită, îndreptată spre dezvoltarea colaborării internaționale a ziariștilor, și lupta lui plină de abnegație împotriva discriminării rasiale din Africa de Sud. Prin persoana lui sînt distinși cu acest premiu toți ziariștii sudafricani care luptă cu curaj pentru libertate, democrație și pentru egalitatea în drepturi a oamenilor de pe pămînt.

La a 10-a aniversare a COMBINATULUI „CASA SCÎNTEII”

Combinatul Poligrafic „Casa Scintei” a implinit 10 ani. Într-una din sălile de la parterul palatului de marmură, evenimentul este consemnat la modul grafic într-o expoziție.

Șapte panouri sintetizează primul deceniu de activitate al acestei uzine a cuvîntului tipărit. Cifrele înscrise pe ele au o semnificație dublă: ziarul și cartea au devenit o necesitate pentru milioane de oameni, uriașa dezvoltare pe care cea mai mare tipografie din țara noastră a căpătat-o în acești zece ani dovedind-o din plin; fiecare exemplar ieșit de la rotativă sau planele Combinatului arată că setea de cultură a maselor partidul și guvernul i-au răspuns prin alocarea unor importante fonduri, în urma cărora „Casa Scintei” a devenit unul din cele mai mari și mai moderne combinate poligrafice.

La împlinirea a 10 ani „Casa Scintei” se prezintă cu un bilanț de-a dreptul impresionant: peste 6 miliarde exemplare ziare, aproape 192 milioane exemplare de re-

viște, mai mult de 180 milioane de cărți.

Atelierele (termenul tinde să devină aici desuet, întrucît „încăperile” care adăpostesc mașinile pot fi mai curînd asemănată cu niște laboratoare imense) debitează zilnic (în 1961) 2.650.000 ziare, 20.000 cărți legate, 80.000 cărți broșate, 100.000 reviste și broșuri, 45.000 cărți poștale. Un calcul elementar ne arată că în al zecelea an de la înființare, „Casa Scintei” tipărește anual 80 la sută din întreaga cantitate de ziare, 62 la sută din cea de cărți și 71 la sută din cea de reviste.

Un panou din expoziția jubiliară arată că productivitatea muncii a crescut în zece ani cu 300 la sută. Explicația ne este dată în panourile alăturate din care desprindem faptul esențial că la „Casa Scintei” producția se întemeiază pe cele mai noi cuceriri ale tehnicii poligrafice. Utilat cu mașini moderne, Combinatul asigură un înalt nivel calitativ lucrărilor tipărite. Mașini monotip, instalații electronice de gravat clișee, mașini de confecționat clișee din material

plastic, mașini offset de cel mai nou tip asigură nu numai îndeplinirea ritmică a uriașei producții, ci și satisfacerea exigențelor artistice ale cumpărătorilor de cărți. Unirea tehnicii cu arta se realizează în toate secțiile marelui Combinat.

Se știe — din presă, în special — că la „Casa Scintei” muncitorii tipografi au condiții de lucru admirabile. Procesului de producție i se adaugă, însă, noi perfecționări de natură să ușureze tot mai mult efortul fizic al tipografilor.

„Casa Scintei” este o mare școală. 1520 de muncitori au urmat cursuri de calificare; 600 au frecventat școli medii și superioare; 79 de maiștri au fost școlarizați în cursuri speciale.

Cu cîtva timp în urmă în „Presa noastră” s-a vorbit despre prietenia tradițională care-i leagă pe ziaști de muncitorii tipografi, primii lor cititori și critici. La „Casa Scintei”, ca și la celelalte întreprinderi poligrafice, lucrătorii din presa noastră comunistă au prieteni statornici, muncitori luminați, artiști ai tiparului.

L. F.

SECȚIA EXTRAREDAȚIONALĂ

Este încă proaspătă în memoria tuturor prima relatare cu privire la inițiativa redacției ziarului „Kommunist” din Mineralnîe-Vodî, care a organizat o secție extraredacțională pentru industrie și transporturi, alcătuită dintr-un activ obștesc. Noua formă de atragere nemijlocită a activului ziarului în munca redacției s-a dovedit a fi foarte eficace. Exemplul ziaristilor din Mineralnîe-Vodî a fost în scurtă vreme urmat de redacțiile altor ziare din diferite raioane și regiuni. Necesitatea de a se organiza secții extraredacționale, paralele cu celelalte forme de participare a activului la munca ziarului, a fost subliniată de Comitetul Central al P.C.U.S. în hotărîrea cu privire la dezvoltarea inițiativei obștești în presă și radio. Secțiile extraredacționale au intrat temeinic în practica redacțiilor și au ajuns să numere în rândurile lor mii de activiști.

ÎN NOUL ROL

Declarîndu-se de acord să lucreze în cadrul secției extraredacționale, tovarășul respectiv trebuie să știe înainte de toate perfect de bine ce este o secție a ziarului, cum e organizată munca ei și, ca atare, ce obligații își asumă el, devenind colaborator al redacției.

Subliniem aceasta, deoarece e altceva cînd omul participă la munca ziarului în calitate de corespondent voluntar sau de autor extern. Desigur, el e și atunci de mare folos ziarului, înfățișînd viața întreprinderii, colhozului sau instituției sale. Și în acest caz el își consacră o anumită parte din timp colaborării la ziar. Dar atunci el răspunde, ca să zicem așa, numai „de el însuși”: dacă tema tratată în corespondența sa este importantă, dacă faptele sînt expuse cu precizie, dacă concluziile sînt juste. În materialele sale, corespondentul voluntar nu depășește, de regulă, limitele întreprinderii,

Nu mai e cazul să arătăm cîtă nevoie au acești tovarăși voluntari să-și însușească calificarea de ziaristi. În această direcție cel mai mare rol revine, firește, însăși practicii lor la ziare, sub conducerea și cu ajutorul colectivului redacțional. Membrul secției extraredacționale a ziarului scrie articole proprii, asigură ziarul cu materiale de la alți autori, prelucrează manuscrise, lucrează cu scrisorile. O bună școală o constituie participarea la ședințele operative ale redacției, la analiza planurilor redacționale, la organizarea de raiduri etc. Filialele Uniunii Ziaristilor trebuie să dea un mare ajutor colaboratorilor voluntari ai redacțiilor, organizînd, acolo unde se află ei, fără scoaterea lor din producție, seminare, consultații, cursuri, conferințe și lucrări practice pe probleme de creație literară și de măiestrie ziaristică.

colhozului sau instituției sale. Lucrul acesta e și firesc pentru un muncitor, a cărui sarcină este aceea de a pune în legătură ziarul cu colectivul întreprinderii sale, de a scrie despre ceea ce vede el la locul de muncă, în viață etc.

Dar iată că corespondentul voluntar a devenit membru al secției extraredacționale, secție obștească a ziarului, adică s-a încadrat în efectivul unei secții a redacției, într-un

colectiv de lucrători însărcinați să trateze în ziar un anumit cerc de probleme. Acum el nu mai e doar corespondent voluntar, ci și membru al colectivului redacțional. În calitatea lui de lucrător al redacției, el trebuie să cunoască situația din sectorul de care se ocupă secția respectivă a ziarului. Acum el răspunde față de ziar nu numai pentru o notă a sa, nu numai pentru felul în care se oglindește în ziar viața colectivului în mijlocul căruia muncește. El este chemat să ridice numeroase probleme, să analizeze diferite fenomene, să facă generalizări mai vaste. Corespondentul voluntar devine ziarist.

Acum el face într-o anumită măsură ceea ce face un ziarist de profesie. Subliniem: într-o anumită măsură. Munca secției extraredacționale trebuie să se desfășoare în așa fel încît să nu aducă prejudicii în ceea ce privește sarcinile profesionale și odihna colaboratorilor săi. Atunci cînd un membru al secției extraredacționale e însărcinat să trateze o temă sau alta, el nu poate fi încadrat în același termen pe care redacția l-ar fixa unui redactor de profesie. Aceasta l-ar face pe om să lucreze în pripă, să trateze chestiunea respectivă în mod superficial. De asemenea, munca ziaristului voluntar nu trebuie apreciată după volumul materialelor redactate și cu atît mai puțîn după cantitatea notelor și corespondențelor scrise personal de el. Nu e nevoie ca membrul secției extraredacționale să scrie mult, ci să scrie ca un ziarist profesionist.

EXTRAREDAȚIONALĂ, DAR TOTUȘI SECȚIE

Unele redacții consideră drept secții extraredacționale obișnuitele consfătuiri periodice cu activul de autori. Alcătuiesc efectivul secției, convoacă oamenii, discută cu ei planul, consemnează observațiile și propunerile făcute, repartizează temele și... la revedere pînă la întil-

nirea următoare! Aceasta este oare o secție extraredacțională?

Unele redacții confundă secția extraredacțională cu consiliul de corespondenți voluntari, cu consiliul de autori externi. Consiliul este o formă foarte valoroasă de punere în practică a inițiativelor obștești

în munca redacției. El participă la viața internă a redacției: studiază planurile ei, sugerează teme noi, indică autori; adesea membrii consiliului organizează articole colective și scriu, de regulă, și singuri. Consiliul critică lipsurile ziarului și ajută la lichidarea lor.

Prin organizarea de secții extraredacționale, nu devin nicidecum inutile consiliile de corespondenți voluntari. Și unele și altele sînt necesare redacției. Mai mult decît atît, înseși secțiile extraredacționale organizează uneori în cadrul lor consilii ale corespondenților voluntari și convoacă adesea consfătuiri ale activului. Procedeul e cît se poate de just. Forța și importanța inițiativelor obștești în ziar constau tocmai în aceea că ele se realizează în forme variate. Unii activiști ajută ziarul mai ales cu sfaturile lor, sugerîndu-i teme noi, criticînd lipsurile constatate. Alții, pe lingă cele de mai sus, trimit în permanență corespondențe la ziar. Alții iau parte la organizarea de raiduri, anchete etc. Alții merg și mai departe: împart cu ziaristii profesioniști munca acestora de scoatere a ziarului. Prin inclinațiile lor, aceștia sînt oameni care au îndrăgît în chip deosebit munca ziaristică. Din acești oameni, anume, se alcătuiesc secțiile extraredacționale.

În perioada în care secțiile extraredacționale abia luau ființă, unele redacții alegeau oamenii pentru secția respectivă mai ales în funcție de postul ocupat de ei, fără a se gîndi că omul n-are timp sau nu are inclinații pentru munca practică la ziar. Firește, este foarte important ca activul redacției să cuprindă oameni cu munci de conducere, dar este oare nevoie ca toți aceștia să fie incluși neapărat în secțiile extraredacționale? Mulți dintre ei pot fi mult mai folositori în cadrul consiliului de autori sau în calitate de consultanți ai redacției, de participanți la consfăturile activului în diverse probleme. Nu este deloc obligatoriu, de pildă, ca secția extraredacțională pentru școli să fie condusă de șeful secției raionale de învățămînt. Dar dacă ziarul trebuie să critice această secție? Multe redacții au și renunțat repede la alegerea membrilor și conducătorilor secțiilor extraredacționale după criterii departamentale.

Redacțiile nu trebuie să-și creeze un număr prea mare de secții extraredacționale. O redacție a organizat, de pildă, următoarele secții extraredacționale: construcții, propaganda de partid, propaganda teh-

nică, propaganda pedagogică, propaganda medicală, propaganda antireligioasă, munca de agitație cu masele, munca cu femeile, controlul obșteșc în comerț, munca cultural-educativă, munca pentru apărare, viața pionierilor, cultură fizică și sport, satiră și umor, consultații juridice, un grup literar. Este evident că redacția a sărit peste cal! Aceasta cu atît mai mult cu cît respectiva redacție are numai următoarele secții interne: viața de partid, industrială, agricolă, cultura și viața. În felul acesta, în loc să pregătească materiale pentru ziar, aceste secții interne își consumă toată vremea cu munca de organizare și conducere a celor 16 secții extraredacționale cu cei 180 de membri ai lor.

De ce să împrăștiem atenția redacției, să organizăm o mulțime de secții, ale căror materiale e greu să-și găsească loc în paginile ziarului? În astfel de cazuri munca de organizare a secțiilor extraredacționale devine o simplă formalitate, iar aceste secții înseși devin o ficțiune. Pe bună dreptate au semnalat acest pericol în revista noastră B. Artemov, instructor al comitetului regional de partid din Tambov, și alți autori.

Și acum, despre numărul membrilor unei secții extraredacționale. Spre deosebire de secția redacțio-

nală internă, care se compune de obicei dintr-unul, doi sau trei oameni, secția extraredacțională poate avea de trei-patru ori mai mulți colaboratori. Dar și în această direcție trebuie păstrată măsura, pentru a nu se întîmpla, cum s-a și întîmplat de altfel la unele redacții, ca efectivul unei secții extraredacționale să ajungă la cîteva zeci de oameni. În practică, asemenea secții cu mulți membri se dovedesc lipsite de eficacitate. Dacă secția e prea mare, nu se poate organiza cu precizie munca ei, e greu să se fixeze îndatoriri concrete și să se delimiteze cu claritate partea de răspundere în munca ziarului a fiecărui membru.

Secția extraredacțională, ca și cea internă, nu se poate bizui numai pe membrii săi. Ea are nevoie de autori, corespondenți voluntari, brigăzi de raid, posturi de corespondenți voluntari etc. Nu e cu puțină, firește, ca toți autorii să fie încadrați în secție! Dar tocmai așa a procedat o redacție: și-a răsbotezat corespondenții voluntari cu numele de „membri ai secțiilor extraredacționale“, semnînd în felul acesta notele și corespondențele lor. Redacția a acordat, astfel, cu prea multă ușurință, titlul de colaborator al ziarului, uitînd că acest titlu obligă la multe.

CUM ESTE ORGANIZATĂ MUNCA SECȚIEI

La baza organizării unei secții a ziarului stă înainte de toate stabilirea cercului de teme pe care ea trebuie să le oglindească în ziar. O secție internă vizează de obicei un întreg domeniu al vieții: construcția de partid, industria, agricultura, deservirea populației.

Primele secții extraredacționale ale ziarelor au apărut ca un răspuns la cerințele vieții. De exemplu, în oraș, în raion sau în regiune se desfășoară mari lucrări de construcție. Pînă acum se ocupa de ele secția industrială. Dar s-a ivit necesitatea ca în paginile ziarului să se acorde un spațiu deosebit construcțiilor. Ce-i de făcut? Redacția decide: noi putem susține acest sector cu forțele corespondenților voluntari din rîndurile constructorilor, oameni activi și atașați redacției, care au dovedit că posedă în-sușiri în îndeplinirea sarcinilor cu caracter organizatoric. Nu e nevoie decît ca oamenii să fie puțin instruiți în acest scop, ceea ce se poate face cu succes în practică.

În aceste condiții, înființarea unei secții extraredacționale pentru con-

strucției e întrutotul justificată. Dacă există, însă, o secție internă, nu are nici o rațiune să se organizeze alta extraredacțională paralelă. Uneori, însă, este de-a dreptul necesar ca un anumit grup de probleme să se treacă în seama unei secții extraredacționale de sine stătătoare. Interesele ziarului dictează organizarea unei sau altei secții extraredacționale, cu cercul respectiv de probleme.

Să luăm, de pildă, ziarul orașenesc „Miciurinskaia pravda“. Aici a prins bine secția de știință, organizată pe bază de voluntariat. De ce? Pentru că în oraș sînt multe așezăminte de cercetări științifice și ziarul are nevoie de un mare număr de materiale despre activitatea lor. Secția are un cerc destul de variat de teme și dispune de cadre capabile să asigure ziarului, sistematic, într-un mod mai mult sau mai puțin independent, articole, corespondențe și informații în probleme de pomicultură, apicultură și știință agrobiologică. Un alt ziar poate că nici nu are nevoie de o secție extraredacțională de știință,

iar în cadrul secției respective interne sînt suficienți doi-trei colaboratori externi care să ajute la tratarea temelor științifice în ziar. Printre altele, își justifică existența înființarea în cadrul secției interne a unui sector extraredacțional, cum este numit în redacții un grup de activiști care ajută în permanență secția să trateze diferite teme.

Nu ne putem imagina ca în vreo redacție să se organizeze o secție de scrisori pe bază de voluntariat. Secția de scrisori e obligatoriu o secție internă. Dar șeful acestei secții poate să-și ia în ajutor colaboratori voluntari. Practica multor ziare, ca, de pildă, a ziarului „Taghillski rabocii”, arată că colaboratorii externi lucrează cu plăcere și cu folos în „sanctuarul” redacției care este secția de scrisori.

Pe mulți dintre tovarășii veniți în redacții îi interesează să știe cine conduce secția extraredacțională din partea redacției: redactorul-șef, adjunctul acestuia, colegiul de redacție (dacă e vorba de un ziar regional) sau vreo secție internă? Problema aceasta e departe de a fi o problemă formală. E vorba aici, de fapt, nu numai de organizarea justă a muncii, ci și de educarea și formarea ziaristilor voluntari. Secția — fie ea internă sau extraredacțională — răspunde de modul în care este prezentată o anumită latură a vieții raionului (sau regiunii). Ea are vocea ei proprie în corul întregii redacții. La început, cînd secțiile extraredacționale abia luaseră ființă, ele apăreau adesea ca „secție pe lingă secție”. Practica arată, însă, că colaboratorii voluntari trebuie conduși de redacție în ansamblul ei, așa cum conduce ea o secție internă, fără a încredința în întregime această sarcină unui redactor sau unei secții interne. Chiar dacă secția internă „a dat naștere” unei secții extraredacționale și i-a remis o serie de probleme de care se ocupa înaintea sa, noua secție trebuie să capete totuși o anumită autonomie.

SECȚIA EXTRAREDACȚIONALĂ — COLECTIV DE CREAȚIE

Pentru ca secția extraredacțională să se încadreze în viața redacției, ea trebuie să lucreze, firește, ca un colectiv de creație bine organizat.

Care sînt cerințele redacției față de secție, fie ea internă sau extraredacțională?

Prima condiție a succesului este ca în secție să existe o ambianță propice muncii de creație. În

Mai ales la început e nevoie de ajutor și încă de un ajutor foarte atent. Dar nu trebuie să depersonalizăm pe conducătorul secției extraredacționale sau pe membrii acesteia. Aceștia trebuie să propună singuri materiale, să prezinte un plan de muncă propriu, să se intereseze la secretariatul de redacție de soarta diferitelor articole și corespondențe ale autorilor cu care lucrează ei, să examineze corespondența de la secția de scrisori, să se ocupe de scrisorile care se referă la temele ce-i interesează, să ia parte la ședințele operative redacționale. În felul acesta, noii ziaristi se vor obișnui tot mai mult cu ritmul de activitate și disciplină din redacție, vor ajunge să cunoască arta operativității ziaristice, să se învețe să lucreze în colectiv în munca literară... Așadar, secția extraredacțională e organizată ca un colectiv de sine stătător, care răspunde de munca sa în fața redacției în ansamblu. La unele ziare s-au organizat secții extraredacționale care lucrează pe teren, de pildă într-o anumită regiune industrială, a cărei viață trebuie prezentată sistematic. Revista „Sovietskaia peciati” a făcut cunoscută experiența secției extraredacționale pentru industria petrolieră a ziarului „Stavropolskaia pravda”, a secției extraredacționale pentru industria carboniferă a ziarului „Vilna Ukraina”.

Sînt și unele secții extraredacționale ai căror membri domiciliază fie în orașul sau satul unde se află redacția, fie în colhozurile și satele din raion. Așa a fost organizată, de pildă, secția de cultură și viață a ziarului raional „Zaria” din Cernino, despre care s-a scris în revista noastră. Desigur, mijloacele de participare la viața redacției a membrilor unei astfel de secții sînt altele decît ale acelor colaboratori extraredacționali care pot oricînd să dea pe la redacție.

Dar oricare ar fi repartizarea teritorială a colaboratorilor, principiul de organizare a secției nu se schimbă. Secția rămîne secție.

această direcție trebuie să se țină seama de două laturi ale problemei, organizarea activității secției ca colectiv și organizarea muncii fiecăruia dintre membrii ei.

Secția nu e doar o noțiune care se referă la unul sau cîțiva oameni. Ea reprezintă un colectiv care răspunde de reflectarea în paginile ziarului a unui anumit cerc de pro-

bleme. De la colaboratorii ei redacția așteaptă teme, autori și materiale pentru ziar.

Ce reprezintă planul secției? El este expresia gândirii colective a secției, rodul reflecțiilor ei cu privire la faptele, fenomenele și problemele ce se cer stăruitor dezbătute în ziar. Unele teme trebuie să fie dezbătute mai devreme, altele mai tîrziu, altele abia se conturează. Din toate acestea trebuie ales ceea ce e mai important și sistematizat gazetărește.

Planul cuprinde de obicei următoarele elemente:

În primul rînd temele pe care secția intenționează să le trateze. Nu într-o formulare generală, ci în mod concret: cutare sau cutare latură a problemei. Nu despre învățămîntul de partid, de pildă, ci despre un element concret, anume, din cadrul învățămîntului de partid: învățămîntul economic, conferințe teoretice etc.

În al doilea rînd, formele de tratare a temei, în cutare problemă se va scrie un articol de fond, în cutare problemă — o serie de corespondențe, care o analizează sub toate aspectele, într-alta — un raid, o discuție în paginile ziarului, o trecere în revistă a scrisorilor primite de la cititori, un foileton etc.

În al treilea rînd, se stabilesc autorii materialelor. Este foarte important ca aceștia să fie prevăzuți, pentru a se putea vorbi din timp cu ei în legătură cu tema, pentru a-i ajuta să chibzuiască bine problema, pentru ca să nu se pregătească materialul în pripă cu ajutorul unor autori întimplători.

Apoi trebuie stabilit cine dintre colaboratorii secției răspunde de pregătirea materialului respectiv, fixîndu-se data predării acestuia.

În redacții se obișnuiește să se întocmească planuri de perspectivă pe cîteva luni și planuri lunare. Cît despre materialele pen-

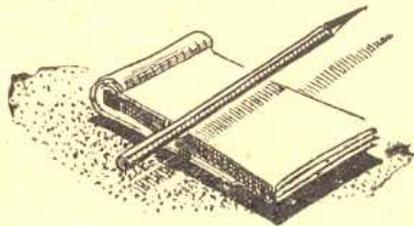
tru numerele la zi, acestea se planifică la cererea secțiilor, pe baza manuscriselor dinainte pregătite.

Se mai întâlnesc unele greșeli în practica planificării. Înainte de toate, ele provin din cauza întocmirii nerealiste a planurilor. Planurile trebuie să fie reale, fără exagerări, deoarece altfel se împrășteie atenția secției și se prejudiciază calitatea materialelor. Trebuie prevăzute temele de bază, temele principale. Viața poate aduce corective substanțiale planului. Așa, de pildă, se publică un important document de partid sau guvernamental, apare o temă nouă, neprevăzută în plan, are loc un eveniment care trebuie rapid comentat, apare o nouă inițiativă în producție, a sosit o sesizare importantă de la un cititor. La toate acestea trebuie să se răspundă la timp. Aceasta se face în cadrul planificării numerelor la zi ale ziarului.

Uneori planurile sînt întocmite formal; șeful secției enumeră pur și simplu toate propunerile făcute de colaboratori și socoate că treaba s-a făcut. Un plan adevărat, ancorat în viață, ia naștere numai în urma discutării în colectiv a pro-

punerilor, în urma selectării celor mai valoroase dintre ele. Adoptarea unei teme comportă o discuție substanțială a problemei respective în prezența activului secției, sondându-se părerea tovarășilor în legătură cu modalitățile de punere și tratare a problemei.

Sînt cazuri cînd planul e întocmit și dat uitării, iar materialele

se pregătesc pe baza unor teme și fapte accidentale. Este necesar să se verifice din timp și în colectiv în ce fel pregătesc tovarășii temele planificate. Poate că cineva întîmpină anumite dificultăți și are nevoie de ajutor. Poate că vreo temă e compromisă din neglijența unui colaborator și e nevoie să i se ceară acestuia să lucreze cu mai multă energie.

COLABORATORUL LITERAR AL SECȚIEI

Am vorbit despre secție ca despre un colectiv unit și care urmărește același țel. Dar activitatea ei se alcătuieste din eforturile creatoare ale fiecărui colaborator în parte, din organizarea muncii acestuia.

Dacă în cadrul secției interne, care se compune din unul, doi sau trei oameni, e greu uneori de repartizat cu precizie sarcinile între ei, în cadrul secției extraredacționale lucrul acesta e mult mai lesne de făcut: aici sînt mai mulți colaboratori, iar problemele pe care aceștia trebuie să le trateze sînt mai puține. Iată de ce, de regulă, redacțiile caută ca fiecare colaborator extern să răspundă numai de tratarea unei sau două teme.

Colaboratorul literar nu se poate considera numai autor, gata să scrie pe orice temă. „La noi — se laudă unele redacții — oamenii sînt activi; cutare colaborator al secției extraredacționale a scris într-o lună

treizeci (ba și cincizeci) de informații”.

Ca orice alt autor, colaboratorul literar al secției trebuie să scrie în ziar atunci cînd a găsit o temă care i se potrivește, cînd a cules un bogat material faptic și se simte capabil să pună problema de o manieră interesantă și concretă. Dar el a venit în redacție nu numai ca autor, ci și pentru a ajuta ziarul să găsească și alți autori, și corespondenți voluntari, să-i formeze, să-i atragă în munca ziarului.

În activitatea colaboratorului literar voluntar, ca și în activitatea întregii secții, prezintă o importanță hotărîtoare legătura cu activul. N-are importanță faptul că însăși secția extraredacțională reprezintă și ea activul ziarului. De vreme ce un tovarăș s-a încadrat în munca redacției, devine și el un organizator al activului de autori, al corespondenților voluntari, un conducător al brigăzilor de raiduri etc.

De fapt nici nu ne putem imagina activitatea literară a unui ziarist separat de munca organizatorică. Ca să scrii un articol sau o corespondență bună, trebuie să te întâlnești cu tot felul de oameni, să faci vizite în colhozuri și în întreprinderi, să citești scrisorile sosite la redacție, să urmărești presa și literatura în legătură cu temele care te interesează. Altfel nu vei fi bine informat asupra celor ce se petrec în jurul tău.

Este o însușire proprie a ziaristului aceea de a nu scrie el însuși despre toate, dar de a se interesa de toate. El trebuie să se intereseze, ca să poată spune colectivului ce a văzut și ce a aflat, să atragă atenția asupra lucrurilor vrednice de luat în seamă, să sugereze o temă oarecare unei alte secții sau unui coleg de redacție.

Este știut, de pildă, cît de mult prețuiesc cititorii informațiile. Cu toate acestea, de mult ori găsești în ziare prea puține informații interesante. Domeniul informațiilor e un domeniu care-l privește pe orice ziarist. Ar fi cu totul de neconceput dacă un colaborator, care a vizitat o uzină sau un colhoz, a cules material pentru un articol, a găsit un autor sau a făcut un raid, aflînd cu acest prilej o noutate interesantă, n-ar da o informație corespunzătoare ziarului său, sub pretextul că aceasta n-ar fi îndatorirea lui. Nu devii gazetar, dacă nu înveți să prețuiești o informație de zece rînduri, să înțelegi că ea e tot atît de necesară și importantă ca și un articol sau o corespondență.

Colaboratorul literar îi revine o îndatorire serioasă, aceea de a urmări eficacitatea materialului pe care l-a predat.

Și, în sfîrșit, cîteva cuvinte despre răspunderea fiecărui colaborator pentru ziarul său. Dacă el face personal o greșeală în material, prin aceasta știrbește prestigiul ziarului. Un articol, o corespondență, o notă poate fi corectată și îmbunătățită în redacție, dar răspunderea pentru exactitatea faptelor, pentru concluziile trase o poartă în întregime colaboratorul literar; toate acestea el le are pe conștiință. Onoarea ziarului e în mîinile lui.

(Din „Sovietskaia peçiată” nr. 2 din 1961).

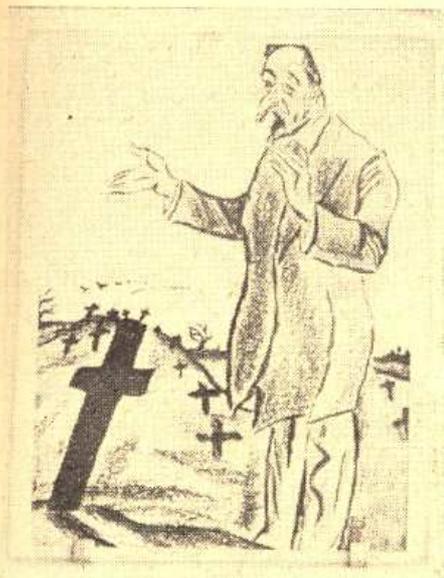
CARICATURA

Caricatura, desenul satiric, pamfletul grafic, au însoțit din totdeauna presa noastră combativă, presa progresistă. E foarte justă aprecierea făcută de un confrate dintr-o țară prietenă care considera caricatura ca foileton în desen, așa cum foiletonul este caricatura în text. Epresivitatea ei grafică, laco-nismul, posibilitatea de a corobora cu o legendă, care nu trebuie să explice conținutul ei, ci să-l accentueze și mai mult, au făcut din ea un gen pe cît de sugestiv și militant, pe atît de căutat de cititorul de ziar și revistă. Numărul redus al marilor caricaturiști, în raport cu numărul celorlalți mînuitori ai genurilor gazetărești sau literare, ne confirmă că maștrilor ei — mari umoriști — li se reclamă nu numai o vocație, ci spontaneitate, fantezie, fulgerarea de idei. E operativă o epigramă grafică, poate mult mai ustu-

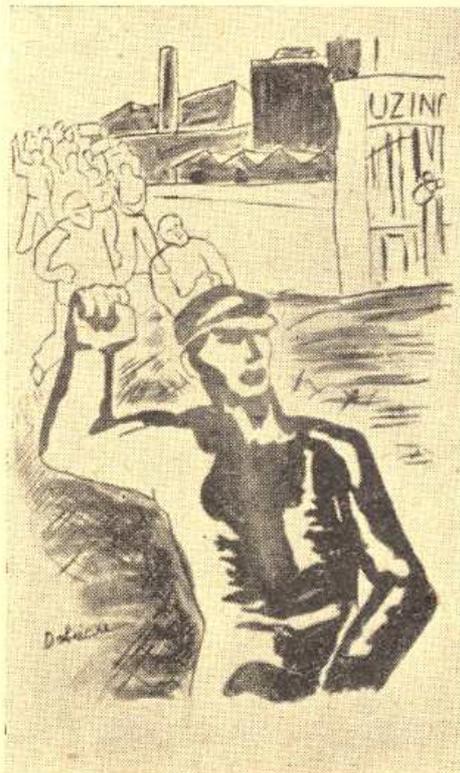
rătoare, Goya, Daumier, Stenlein, iată cîteva nume pe care le putem cita în patrimoniul ei clasic. Totuși, fără a avea reprezentanți multipli ai fiecărei epoci în parte, caricatura a avut permanent mînuitorii ei, care au ținut-o prezentă. Expoziția retrospectivă a graficii noastre militante, deschisă la Muzeul de artă, cu prilejul sărbătoririi a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România, ne demonstrează cît de activ, de permanent a fost acest gen de pamflet, de satiră, de atitudine în publicațiile noastre care au combătut viciile, hidoșenia ve-

chii lumi, care au demascat turpitudinea regimurilor reacționare și a exponenților lor. În istoria presei noastre, desenul satiric a înscris cîteva capitole care sînt reprezentative ale genului. Cele cîteva sute de desene satirice din expoziția graficii militante o atestă cu prisosință.

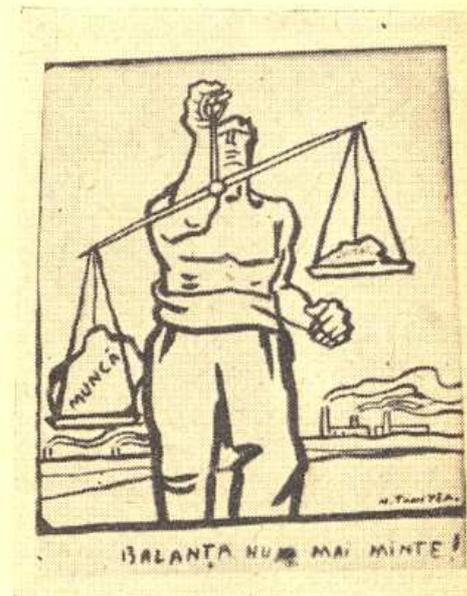
Vermont Niculae publică încă din 1896 caricaturi în „Adevărul ilustrat”, apoi și în „Viața socială”, Ary Murnu în „Furnica”, cam la aceeași epocă. Camil Ressu în „Fabela” și „Vremuri noi” (1912), Francisc Șirato în „Cronica” (1915), B'Arg în „Adevărul” (1919), Iser, Tonitza, I. Ross, A. Jiquid, Victor Ion Popa și alții continuă activ genul după primul război mondial, duc mai departe tradiția desenului satiric al lui Iscovici, Negulici, Octav Băncilă, care au publicat în revistele „Nichipercea”, „Sarsailă”, „Bonda-

I. Iser: V-am dat pămînt.

Dobrian: Democrație proletară.

N. Tonitza: Balanța nu mai minte!

„Ariciul“, „Umoristulu“, „Belgia Orientului“, „Furnica“ și altele.

După primul război mondial, în perioada când clasele dominante se orientau tot mai mult spre fascism, pregăteau criminalul război antisovietic și intensificau teroarea împotriva forțelor patriotice — conduse de Partidul Comunist din România — desenul satiric ia amploare, devine o armă tot mai tăioasă în mâna artiștilor militanți. Publicațiile ilegale, semilegale și legale ale partidului comunist publicau tot mai multe desene satirice, titlurile lor erau aproape întotdeauna încadrate într-un desen militant, protestatar. În această perioadă apăreau nenumărați graficieni anonimi, ale căror desene, nu în pofida unor scăderi de ordin artistic, erau nemijlocit și întotdeauna combative, erau puternice pamflele. Aceste desene satirice aveau totdeauna un conținut politic, combativ, ilustrau lupta proletariatului împotriva dușmanilor săi. Ele au exercitat o puternică influență asupra unor artiști graficieni care au înțeles să dea desenelor lor același conținut, să se apropie și să se alăture de frontul de luptă al clasei noastre muncitoare.

Kukriniksi, Georg Grosz, Käthe Köllwitz, Masserel, Zille, graficieni militanți din Uniunea Sovietică și

din alte țări s-au făcut tot mai cunoscuți la noi.

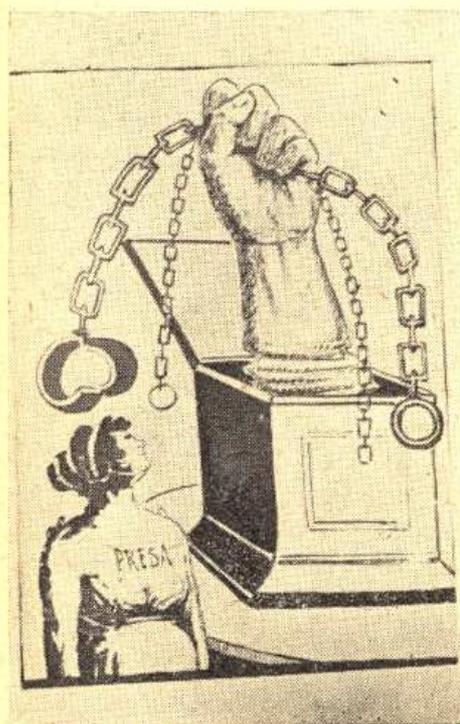
În revistele noastre s-au impus nume noi: J. Perahim, Nicolae Cristea, Aurel Mărcuș, Vasile Kazar, V. Dobrian. Desenele lor satirice se publicau lângă textele militante ale scriitorilor noștri progresiști.

După 23 August, desenul satiric capătă amploare, este tot mai mult prezent în presa noastră. El continuă tradiția genului combativ. Pleiadei de altădată i se alătură forțe noi — E. Taru, Cik Damadian, M. Gion și alți nenumărați caricaturiști — dând genului varietate de stiluri, de linii grafice personale, combătând imperialismul, forțele negre ale reacțiunii, combătând rămășițele năravurilor vechi, ale influențelor ideologiei burgheze.

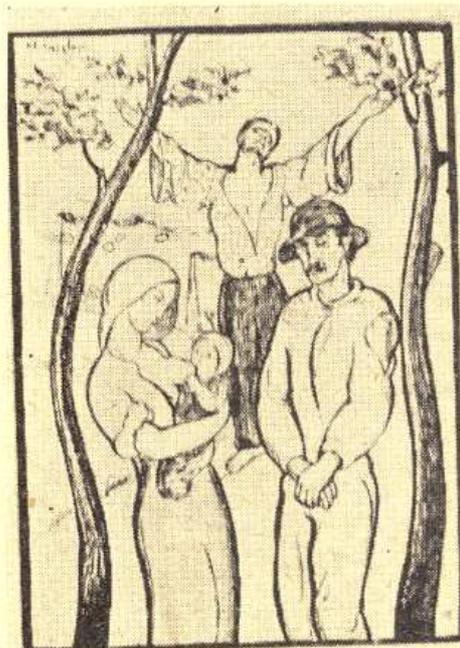
Expoziția graficei noastre militante o dovedește pe deplin.

Cu acest prilej țin să amintesc câțiva dintre ziariștii progresiști care au înțeles și au simțit necesitatea desenului satiric ca gen gazetăresc: I. L. Caragiale, Anton Bacalbașa, N. D. Cocea, Alexandru Sahia. În publicațiile pe care le-au tipărit, ei au consacrat un spațiu important genului, i-au dat locul cuvenit, au luptat pentru consacrarea lui, l-au luat... în serios.

GH. DINU

B'Arg: Noua lege a presei.

Nicolae Cristea: Proletarii.

ZIUA PRESEI BULGARE

În ziua de 24 mai poporul bulgar a sărbătorit Ziua învățămîntului, culturii și scrierii slave precum și Ziua presei. Această sărbătoare a prilejuit trecerea în revistă a succesorilor obținute în dezvoltarea sa de presa de tip nou din republica populară frățească în anii care s-au scurs de la eliberarea țării de sub jugul fascist și pînă în prezent.

Încă acum un secol, poporul bulgar a consacrat ziua de 24 mai ca sărbătoare a culturii. În alfabetul slav s-au tipărit ziarele revoluționare, s-a scris o literatură vastă, care a constituit un ajutor prețios în lupta poporului pentru libertate. În refugiul lor în România, Hristo Botev, Liuben Karavelov, Gh. Rakovski au editat ziare în limbile slavonă și romînă. Prima carte apărută în limba bulgară s-a tipărit la Rîmnicu-Sărat, iar primul abecedar bulgăresc, la Brașov.

După 9 septembrie 1944, ziua de 24 mai a devenit ziua culturii întregului popor. Presa a devenit un mijloc puternic de răspîndire a cuvîntului partidului, de mobilizare a maselor în lupta pentru construirea socialismului, de educare comunistă a oamenilor.

„Autoritatea ziarelor noastre — a spus Gheorghî Bokov, președintele Uniunii Ziariștilor Bulgari, la adunarea festivă ținută cu acest prilej — se datorește înainte de orice dragostei și devotamentului față de Partidul Comunist Bulgar, față de regimul popular, se datorește ideilor marxism-leninismului, internaționalismului proletar, din care presa bulgară se inspiră și după care se conduce“.

Apartinînd maselor largi, idealurilor de făurire a unei vieți noi, socialiste, presa bulgară cunoaște o largă dezvoltare.

În Republica Populară Bulgaria apar astăzi 82 de ziare diferite.

Din acestea, 49 sînt ziare centrale și 33 ziare locale. Din ziarele care apar la Sofia, 8 sînt cotidiene. Tirajul global zilnic al ziarelor centrale și locale este de peste 3.837.400 exemplare. În comparație cu anul 1944, în 1960 tirajul ziarelor și revistelor a crescut de aproape cinci ori.

Presa reflectă succesele poporului bulgar, realizările lui, care ne bucură în mod egal și pe noi.

ȘABLOANE LINGVISTICE ȘI GRAMATICALE ÎN CÎTEVA ZIARE

N. MIHĂESCU

Gîndurile noastre vor fi cu atît mai fidel redade, cu cît formele expresive menite a le înveșmînta se vor dovedi mai plastice și mai sugestive — într-un cuvînt, mai adecvate.

Concepțiile și reacțiile morale sînt uneori atît de subtile și de complexe, încît este nevoie, pentru a le oglindi întocmai, ca mijloacele lingvistice, la care facem apel, să fie minuite nu numai cu paza riguroasă a normelor strict gramaticale, dar și cu măiestrie. Prin măiestrie înțelegem pricepere înaltă în folosirea imensului izvor de nuanțe semantice ale cuvîntului, în construcția propozițiilor și în felul acestora de a se rîndui, — în originalitatea expresivității.

Dacă apreciem din acest punct de vedere modul în care sînt scrise feluritele texte apărute în presă sau rostite la microfoanele posturilor noastre de radio, se impune constatarea îmbucurătoare că *limbajul publicistic* românesc s-a constituit și se dezvoltă continuu ca o categorie stilistică de mare forță și incontestabilă valoare, în sfera limbii noastre literare.

Un studiu care ar fi întreprins în această direcție, ar scoate la iveală bogatele și interesantele aspecte ale stilului publicistic, privind, deopotrivă, modul de redare și procedeele de caracterizare — o întregă gamă de forme expresive, dintre cele mai noi și mai vii.

Uneori, însă, și în limbajul publicistic — ca de altfel, în mai toate stilurile care alcătuiesc limba literară (științific, administrativ și, mai rar, în cel beletristic) pătrund unele forme lexicale și chiar construcții sintactice șablonizate, lipsite — firește — de orice relief

expresiv. Ele își fac loc în textele ziarelor, răpind, de multe ori, nu numai din strălucirea pe care o au formulările, dar chiar din precizia acestora.

Ne vom opri, în rîndurile de față, la cîteva — cele mai uzitate dar și uzate — dintre clișeele lingvistice și gramaticale care pot fi întîlnite în cuprinsul diferitelor publicații.

O mare circulație cunoaște, de pildă, determinativul *de calitate*, căruia i se atribuie accepțiunea *bună, superioară*. În realitate, noțiunea *calității*, care înseamnă *însușirea* unui obiect, nu exprimă și ideea superiorității. Dar, propriu-zis, nu despre aceasta vrem să referim, ci despre șablonizarea acestei expresii.

Iată numai unul dintre nenumăratele exemple cîte ar putea fi citate: „Mecanizatorii de la S.M.T. Pașcani muncesc de zor la repararea mașinilor agricole, străduindu-se să execute lucrări *de calitate*“ (*România liberă*, 5049, II, 4).

Nu s-ar fi putut spune: „lucrări de bună calitate“ sau: „străduindu-se să execute lucrări dintre cele mai bune“? Desigur că da.

Dar, din pricina sensului „nou“ pe care am văzut că l-a căpătat expresia *de calitate*, s-a ajuns la unele formulări și mai ciudate. Astfel, se vorbește despre „succesul luptei pentru *calitate*“ (*id. ib.* III, 2) ca și cînd prin ea însăși *calitatea* ar exprima și caracteristica de a fi *bună sau superioară*!

Iau naștere chiar unele exprimări confuze. Bunăoară, într-un astfel de caz: „Nu ne-am gîndit cituși de puțin să avem pentru fiecare muncitor un *controlor de calitate*...“ (*id. ib.*, III, 2), nu se mai poate

distinge, cu exactitate, despre ce fel de controlor este vorba: un *controlor de calitate* în sensul lui *lucrări de calitate*, sau un *controlor pentru calitate* sau *al calității*!

De o mare favoare — ca să zicem așa — se bucură un alt șablon lingvistic: *în cadrul*. Uneori el e perfect la locul lui, ca în formulări de felul acesteia: *în cadrul planului de șase ani*, locuțiunea *în cadrul* exprimînd, în orice caz, ideea *de largă cuprindere*, de *amplă desfășurare* pe care o implică *planul de șase ani*.

Dar într-un exemplu ca acesta: „O serie de muncitori și maiștri au făcut *în cadrul* ședințelor de analiză a cauzelor...“ (R. 1. 5118, III, 6), sau ca acesta: *în cadrul* întreprinderii noastre s-a organizat o stație centralizată pentru prepararea betoanelor...“ (*id. ib.*, II, 2), *în cadrul*, apare de prisos. S-ar fi putut foarte bine spune: „...au făcut în ședințele de analiză“ și „în întreprinderea noastră“...

Cîteodată, acest *în cadrul* exercită o influență atît de tiranică, încît își impune prezența și într-o frază ca aceasta, în care el are vecinătatea verbului *a încadra*: „...analizînd posibilitățile de *a-i încadra* pe toți tinerii *în cadrul* unor brigăzi de producție...“ (*Scinteia tineretului*, 3637, I, 1).

La rîndul lui este folosit pînă la uzură verbul *a axa*. El apare în contexte de felul acesta: „vorbitorul *s-a axat* pe problema...“ ori: „*s-a axat în jurul* discuției despre...“ Mai curios este că verbul acesta își face loc și în cuprinsul unor studii critice apărute în revistele literare („...un număr însemnat de poezii *axate* pe teme

actuale" sau: „problemele sociale și naționale mai toate axate pe cunoașterea teoretică”; ambele exemple din revista „Luceafărul nr. 2 și 3/1960).

Desigur, formulări de tipul celor menționate provin din lipsa de preocupare a autorilor de a găsi o exprimare nouă, personală.

Cel mai răspândit însă dintre șabloanele lingvistice este *a aduce un aport*, care are și neajunsul că este pleonastic (*apporter* = *a aduce*).

De pildă, în loc de: „Pescarii și marinarii, ca buni gospodari, și-au adus din plin aportul la înfăptuirile de care se bucură azi” (Sc. t. 3629, III, 1) s-ar fi putut spune: „...și-au adus contribuția...”, ori s-ar fi putut recurge la o altă construcție a frazei, așa cum, de altfel, a apărut în același ziar (nr. 3635, I, 1—2—3): „Să sporească aportul tineretului la îndeplinirea planului de stat pe anul 1961”.

Iată și acest exemplu: „Inovatorii, acești muncitori minunați care merg pe căi pentru descoperirea noului, *aduc un aport* însemnat la promovarea progresului tehnic”. (*Munca*, 4126, IV, 7). Printr-o altă construcție sintactică, s-ar fi putut evita clișeul lingvistic și pleonasmul, întrunite în exprimarea citată.

Dar, din păcate, șabloanele nu sînt numai de ordin lingvistic, ci și gramatical. Un astfel de șablon, care, în același timp, reprezintă și o încălcare a normei gramaticale, este cel alcătuit din verbul *a merita* (la forma nepersonală: *merită*). În asemenea cazuri, *merită* trebuie să fie urmat de forma conjunctivală a auxiliarului *a fi*. Cu alte cuvinte, corect este: *merită să fie lăudat* (nu: *merită lăudat*).

Cu toate acestea, iată cum apare uneori această construcție: „Experiența sfatului popular orășenesc *merită* neîndoios *studiată* dar și urmată” (R. 1., 5052, II, 3) și: „*merită scos în evidență felul în care membrii brigăzii...*” (M., 4121, III, 3) — în loc de *merită să fie studiată* și: „*merită să fie scos în evidență*”.

Am semnalat, în rîndurile de față, câteva dintre clișeele lingvistice și gramaticale care pot fi întîlnite mai des în unele texte apărute în ziare și care pot fi evitate.

Merită să fie făcut (nu: *merită făcut*) efortul de a nu lăsa să pătrundă în limbajul materialelor publicistice formulări stereotipice, care îi răpesc stilului din prospețime și din strălucire.

LUPTA PENTRU CALITATE

CONCRET

Lupta pentru produse de calitate superioară poate și trebuie să fie tratată în coloanele ziarelor sub cele mai diverse aspecte. În această privință competența și talentul gazetarului au un cuvînt hotărîtor.

Inginerul Gh. Anghelie, redactor la ziarul regional „*Viața nouă*” din Galați, a cunoscut un fapt semnificativ. În anul 1960, brigada de forjori condusă de Costică Staicu de la uzinele „Wilhelm Pieck” din Brăila se încadra greu în limitele coeficientului admis de rebuturi (0,45 la sută). În primele luni ale anului 1961 tinerii forjori au început să învețe sistematic. Creșterea cunoștințelor lor profesionale a determinat reducerea rebuturilor la zero.

Într-adevăr, și-a spus redactorul, gradul de calificare al cadrelor are un rol de seamă în ridicarea produselor la nivelul produselor similare de pe piața mondială. Tehnica înaintată nu poate fi minuită decît de muncitori cu o înaltă calificare. Ca atare, redactorul ziarului „*Viața nouă*” a poposit cîteva zile la uzinele „Wilhelm Pieck” unde a studiat rolul creșterii calificării muncitorilor în procesul dezvoltării nivelului tehnic al producției și în realizarea unor mașini de calitate superioară.

Pregătirea inginerească i-a permis redactorului să pătrundă în miezul problemei dificile de tehnică, canalizîndu-și atenția asupra cîtorva aspecte importante: gradul de pregătire a muncitorilor se măsoară în calitatea pieselor, grija pentru formarea tinerelor cadre, cursurile de minim tehnic, modul de aplicare a cunoștințelor la locul de muncă etc.

Primul articol care deschide pagina pornește de la un fapt semnificativ:

pe biroul unui controlor tehnic pentru calitate se află trei piese din același reper. Este vorba de trei role de sprijin de la excavatorul 0,3 m.c. După felul în care erau executate, redactorul și-a dat imediat seama că piesele nu aparțin unuia și aceluiași strungar. Una din piese — notează autorul — este lucrată îngrijit, fără asperități. Fețele ei corespund semnelor de prelucrare prescrise. Șublerul controlorului pentru calitate i-a indicat de asemenea faptul că piesa pe care o avea în față se înscrisa cu precizie în cîmpul de toleranțe prescris. Cea de-a doua piesă era lipsită de luciu. Suprafețele prezentau unele asperități iar muchiile nu erau la fel de corecte ca la prima. Piesa a fost acceptată de către controlorul pentru calitate, cu o oarecare strîngere de inimă, numai pentru că aceste defecte nu vor avea nici o influență negativă în buna funcționare a agregatului. Cea de-a treia piesă era un rebut.

Interesant este faptul că toate cele trei piese au fost confecționate la aceeași mașină, de trei strungari diferiți. De ce calitatea piesei nu este aceeași? — s-a întrebat ziaristul. Analizînd faptele, stînd de vorbă cu maestrul secției, cu controlorii de calitate și cu respectivii muncitori, concluzia s-a impus de la sine: gradul de calificare al celor trei strungari diferă.

Iată numai un singur exemplu de tratare competentă din punct de vedere publicistic a unei importante probleme economice.

Cu ajutorul paginii publicate de ziarul „*Viața nouă*” din Galați, bogata experiență în creșterea calificării muncitorilor la uzinele „Wilhelm Pieck”-Brăila a fost astfel împărtășită concret și altor colective de muncă.

„JUDECAREA PRODUSULUI”

În bilanțul inițiativelor valoroase ale oamenilor muncii, născute în focul întrecerii socialiste desfășurate în cinstea glorioasei aniversări a partidului, se va înscrie, fără îndoială, și acțiunea „Judecarea produsului” lansată de muncitorii întreprinderii „Minszki Ludovic” din Oradea.

Inițiativa aceasta nu se substituie activității controlului tehnic de calitate din întreprindere. Dimpotrivă, lărgeste considerabil numărul celor chemați să vegheze direct ca pe poarta fabricii să iasă numai produse de calitate superioară. Concret, fiecare muncitor, tehnician, maistru și inginer devine un sever judecător al fiecărei piese executate în numele obținerii unor produse care să facă cinste mărcii fabricii.

„Noi — și-au spus muncitorii întreprinderii „Minszki Ludovic” — producem bunuri de consum, dar sîntem totodată și consumatori. Să privim produsele cu ochii consumatorilor, să le judecăm și să le facem mai bune, mai frumoase”. Ca efect al primei ședințe de judecare a unui produs, s-a descoperit că soba de gătit, pe care o fabricau de cîțiva ani și o socoteau de calitate ireproșabilă, mai necesită îmbunătățiri. Măsurile propuse, printre care și două importante inovații, au fost de îndată aplicate în procesul de producție; iar pe piață au fost trimise primele sobe de gătit de o calitate superioară.

Astfel, inițiativa și-a dovedit viabilitatea și ziarul regional „Crișana”-Oradea a inserat în coloanile sale prima veste privitoare la ea. Cu o consecvență demnă de laudă, „Crișana” a susținut această prețioasă inițiativă. Articole, reportaje, note, informații, caricaturi, fotografii, interviuri — aproape întreg arsenalul genurilor publicistice a fost pus în slujba popularizării și

extinderii inițiativei metalurgiștilor de la întreprinderea „Minszki Ludovic”.

Dar important nu este numai faptul că zilnic în paginile ziarului „Crișana” apăreau materiale pe marginea inițiativei „Judecarea produsului”. Trebuie subliniată și modalitatea interesantă, sub aspect publicistic, de ducere a unei campanii cu un obiectiv bine precizat.

După apariția primelor materiale, care se refereau strict la întreprinderea „Minszki Ludovic”, ziarul a publicat o scurtă notă redacțională în care se sublinia ideea aplicabilității inițiativei la uzinele și fabricile cu specific variat. Se atrăgea însă atenția asupra necesității de a se ține seama, la aplicarea ei, de particularitățile fiecărei întreprinderi în parte. Spre a ilustra această idee importantă, secretarul de redacție a paginat alături de notă un reportaj de la fabrica de încălțăminte „Solidaritatea”. Materialul demonstrează clar că succesul inițiativei „Judecarea produsului” ține de aplicarea ei creatoare în raport cu specificul fiecărei unități economice în parte.

Aceasta se întimpla la 2 aprilie 1961. Ziarul lansa astfel chemarea către întreprinderile din Oradea și din regiunea Crișana să studieze și să aplice această valoroasă inițiativă.

Redactorii ziarului au pornit pe urmele inițiativei, asistînd la numeroase ședințe cu tema „Judecarea produsului”. Una dintre cele mai serioase și eficiente consfătuiri despre această inițiativă a fost organizată de Comitetul orașenesc de partid din Oradea, la care au participat conducătorii întreprinderilor din ramura piele-încălțăminte, ingineri, tehnicieni, muncitori fruntași, precum și reprezentanți ai Ministerului Comerțului, ai Con-

siliului sindical local și ai organelor comerciale locale.

Urmărind discuțiile aprinse care au ținut mai bine de patru ore, brigada de gazetari a ziarului „Crișana” a redactat o pagină interesantă. Rubricile „Cu și fără comentarii” și „Lipsuri mărunte” merită să fie semnalate. Direct, cu vervă ascuțită, în câteva cuvinte — săgeata își nimereste ținta.

O dată forma cunoscută, cu ajutorul Comitetului raional P.M.R. din Aleșd, redacțiile ziarelor „Crișana” și „Făklya” au organizat o consfătuire similară în legătură cu inițiativa „Judecarea produsului” la fabrica „Refractar” din Aștileu. Pe ordinea de zi, cum era și firesc, se afla problema calității cărămizilor refractare — produs necesar la procesele tehnice în cadrul cărora intervin temperaturi foarte ridicate.

De această dată, redacția nu s-a mai mulțumit să consemneze doar dezbaterile oamenilor muncii de la fabrica „Refractar”. Ziariștii prezenți la „Judecarea produsului” au solicitat opiniile minerilor de la Șuncuiuș și Bratea — principalii furnizori de materie primă, precum și ale unor beneficiari (Combinatul Siderurgic Hunedoara, Uzina „Înfrățirea”, Depoul de locomotive C.F.R.-Oradea etc.).

Se înțelege lesne că, prin această modalitate, relatarea „Judecării produsului” la fabrica „Refractar” din Aștileu și-a atins scopul.

Autorii paginii au știut ce anume să selecteze din referatele prezentate și din cuvîntul participanților la consfătuire, apelînd la date și

cifre concludente și exemple cu miez. Se poate reproșa însă secretariatului de redacție lipsa de inventivitate în paginarea materialului. Experiența acumulată în tehnoredactarea paginii anterioare nu a fost folosită.

Inițiativa „Judecarea produsului“ găsește un câmp tot mai larg de aplicare în fabricile și întreprinderile din Oradea și regiunea Crișana. Practic, aceasta înseamnă că, mobilizându-și forțele, ziarul „Crișana“ a obținut rezultatele scontate.

Merită a fi studiată cu atenție modalitatea publicistică utilizată de redacția ziarului din Oradea în susținerea și răspindirea unei valoroase inițiative.

E o experiență interesantă și instructivă.

PROCESUL CALITĂȚII

O ACȚIUNE A FILIALEI DIN TG. MUREȘ A UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

Procesul calității, organizat de Filiala din Tg. Mureș a Uniunii Ziariștilor din R.P.R., s-a desfășurat în lumina Directivelor C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. Ea a avut o serie de rezultate practice.

Procesul calității a scos la iveală necesitatea sporirii eforturilor în direcția consultării maselor, pentru ca cerințele lor să fie cit mai bine cunoscute și luate în considerare la planificarea și profilarea producției industriei locale. În urma procesului s-au luat măsuri pentru lichidarea lipsurilor care, parțial, erau cunoscute și înaintea procesului, dar a căror lichidare întârzie. Astfel, întreprinderea locală de materiale de construcție (I.L.M.C.) a mărit uscătoria artificială cu două tunele, spre a putea îmbunătăți calitatea cărămizilor. De ase-

menea, aici s-a trecut la experimentări intense, care se concretizează în căutarea de noi soluții, de noi procedee de dozare a smălțului, pentru țiglele smălțuite de pe acoperișurile blocurilor care dau centrului orașului Tg. Mureș un colorit pitoresc.

Procesul calității a avut ca rezultat organizarea unui schimb de experiență de către I.L.M.C., la Bistrița, unde se fabrică sobe de teracotă de mai bună calitate.

Întreprinderile care au ca obiect fabricarea mobilei (I.L.E.F.O.R. Tg. Mureș, „Partizanul“-Gheorghieni și altele) și-au luat angajamentul să îmbunătățească calitatea mobilei și să execute mai operativ reparațiile.

În urma procesului, secțiile de industrie locală ale Sfaturilor populare regionale și orașenesc, respectiv întreprinderile interesate, au luat măsuri privind îmbunătățirea calității produselor lactate, de pani-

ficație etc., cu privire la întărirea rolului serviciilor C.T.C., cât și în vederea fabricării unor noi produse de larg consum și obiecte mărunte cerute de populație. De asemenea se va trece la fabricarea în serie a camerei combinate tip „Armonia“ și „Speranța“, a scaunelor pliante, a stofei de mobilă, a unor noi sortimente de tuburi de scurgere etc.

Studioul regional de radio a avut două emisiuni (în limbile română și maghiară) în care s-a relatat desfășurarea procesului calității, iar ziarele „Steaua roșie“ și „Vörös Zászló“ au scos câte o pagină specială pe aceeași temă.

În ce privește sentința, calitatea proastă a primit pedeapsa capitală, iar participanții la dezbateri au propus ca filiala Uniunii Ziariștilor să mai organizeze asemenea procese și pe alte teme.

ȘTEFAN IZSÁK

NOTA REDACȚIEI

Într-un material publicat în revista „Presa noastră“ nr. 4 din acest an, criticându-se câteva pagini consacrate problemei calității de ziarul regional „Steaua roșie“ din Tg. Mureș, se sublinia ideea că eficacitatea pornește de la detaliu, de la faptul-argument, semnificativ, interpretat și consemnat cu măiestrie publicistică.

Recent, în ziarul „Steaua roșie“ nr. 113 din 13 mai 1961, a apărut o pagină având un bogat conținut de idei și un nivel publicistic ridicat. Pagina oglindește, cu mijloace adecvate, interesanta dezbatere care a avut loc la Tg. Mureș în vederea îmbunătățirii calității produselor.

Concret, filiala din Tg. Mureș a Uniunii Ziariștilor din R.P.R., cu sprijinul Comitetului orașenesc P.M.R. a invitat la un „proces al calității“ pe reprezentanții întreprinderilor industriale producătoare de bunuri de larg consum, ai rețelei comerciale, șefii secțiilor de industrie locală și comerciale ale Sfatului popular al Regiunii Mureș-Autonomă Maghiară și ale Sfatului popular orașenesc, secretari ai organizațiilor de partid, președinți ai comitetelor de sindicat. Au participat redactori ai ziarelor „Steaua roșie“ și „Vörös Zászló“ și ai Studioului regional de radio.

Formula unui „proces al calității“, cu rechizitoriu, acuzați, mar-

tori, pledoarie și sentință, în sine, nu e inedită. A mai fost utilizată de ziarul regional din Brașov și de alte organe centrale, regionale și raionale.

Această formă publicistică a fost preluată creator în sensul că la acest proces al calității produselor industriale locale — reprezentanții unităților comerciale au vorbit în calitate de „reclamanți“, iar reprezentanții publicului consumator în aceea de „martori“.

Pagina servește scopului propus, reușește să exprime original ideile prețioase și, ca atare, trezește interesul cititorilor.

„FAȚĂ-N FAȚĂ”

Se obișnuiește uneori în ziare de a se pune „față-n față” două sticluri de muncă, sau două sectoare cu posibilități identice dar cu rezultate diferite — pentru sublinierea pregnantă a unui adevăr.

Să folosim acest procedeu în succinta analiză a două pagini publicate de ziarul regional „Zori noi” din Suceava (nr. 4176 și nr. 4178 din 12 mai și, respectiv 14 mai 1961).

Prima tratează o temă interesantă și insuficient abordată de presă: campania de împăduriri — acțiune de mare importanță economică. Este cunoscut faptul că una din marile bogății naturale din regiunea Suceava o constituie pădurile. În acest sens sarcinile trasate de partid sînt clare: în vederea valorificării raționale a acestei bogății naturale este necesară intensificarea operațiilor de îngrijire a pădurilor și extinderea culturilor din specii de lemn repede crescătoare (e prevăzută împădurirea a 5.500 ha numai în acest an).

Tema, precum lesne se observă, e foarte generoasă sub aspect publicistic. Din păcate, redactorii care au întocmit pagina au tratat-o superficial; ca urmare, vorbăria goală face casă bună cu absența faptului caracteristic, viu, care dă culoare și greutate materialului.

În reportajul „Pe un șantier model” se pot citi, de pildă, următoarele:

„Dinspre pădurile de stejari și fagi bătea o boare caldă de vînt. Mașina înainta în goană, apropiindu-ne tot mai mult de minunatele păduri care încing satele din raza

ocolului silvic Dolhasca ca un enorm brîu țesut în culori multiple”.

Apoi:

„Sus, pe platou, acolo unde vîntul alerga ștregărește, mînguind mlădițele tinere de stejar plantate în anii trecuți, un grup de tineri voioși lucrau la împădurirea unei parcele situate în apropierea plantațiilor de stejar”.

„Seara, cînd am trecut prin aceste locuri, plantările se terminaseră. Oamenii plecaseră pe la casele lor. Am zărit doar mlădițele tinere ale viitorilor arbori pe care vîntul îi clătina lin”.

Abundența aceasta de boare, adieri și vînt e în detrimentul materialului de viață fără de care reportajul se naște uscat și chinuit.

Dar ceea ce supără îndeosebi, în mod flagrant, la această pagină este ilustrația. Fotografiiile nu oferă nimic. Două sînt.., niște pete întunecoase de 14/10 cm și 8/15 cm, în care cu toată bunăvoința nu se poate distinge nimic, iar celelalte două fotografii sînt gratuite.

Interesant, în această pagină sînt doar „Noutățile tehnice din silvicultură”. Atît!

Și e mult prea puțin.

Cea de-a doua pagină tratează o temă destul de grea: experiența organizațiilor de partid în conducerea concretă și competentă a economiei forestiere.

Fără să umble după o ieftină literaturizare sau soluții extravagante, autorii paginii s-au preocupat atent de redarea celor mai interesante probleme dezbătute în cadrul schimbului de experiență dintre în-

treprinderile forestiere din Vatra Dornei și Iacobeni (organizat de redacția ziarului „Zori noi” împreună cu comitetul raional de partid din Vatra Dornei).

Materialul oferă fapte și metode de muncă valoroase din activitatea organelor și organizațiilor de partid de la I. F. Vatra Dornei și I. F. Iacobeni pentru continua dezvoltare a luptei pentru o calitate superioară a produselor.

În același timp sînt subliniate concret acțiunile legate de desfășurarea unei intense munci politice de masă, pentru mobilizarea tuturor oamenilor muncii în scopul valorificării complexe a masei lemnoase și a îmbunătățirii calității muncii.

Puse față-n față, aceste pagini apărute la o distanță doar de două zile una de cealaltă atestă, fără puțință de tăgadă, adevărul că spiritul inovator în materie de publicistică este în primul rînd o problemă de conținut.

LIMBAJUL CONVINȘĂTOR AL FOTOGRAFIEI

Aceste sumare însemnări nu pot avea pretenția și nu trebuie să fie luate ca o cronică. Recenta expoziție cu tema „Înflorește țara mea” organizată în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului de către Ministerul Învățământului și Culturii și Asociația artiștilor fotografi din R.P.R. ridică probleme multiple.

Ne mulțumim să constatăm cu o firească mândrie prezența masivă în expoziție a fotoreporterilor și ziariștilor, autori ai unor fotografii puternic ancorate în realitatea socialistă, de ridicată valoare artistică, mărturisind talent, fantezie, gust.

Acest fapt pozitiv este rezultatul firesc al participării active a fotoreporterilor la rezolvarea unora din spinoasele probleme teoretice și practice ale artei fotografice.

Astăzi, foarte puțini sînt acei care neagă existența acestei noi arte. Expoziția „Înflorește țara mea” prin tot ce cuprinde ea mai de

preț infirmă opinia după care fotografia, ca produs al tehnicii, nu se poate înscrie în sfera artei.

Ar însemna totodată să forțăm uși deschise dacă am începe să expunem pe larg și doct un adevăr unanim recunoscut: în arsenalul mijloacelor publicisticii noastre, fotografia și-a cucerit un loc de frunte bine meritat. Nu întîmplător mereu mai mulți gazetari încep să minuiască singuri aparatele de fotografiat, renunțînd astfel la serviciile secției foto.

Simpla confruntare a unor numere de ziare și reviste din urmă cu cîțiva ani cu paginile publicațiilor tipărite în aceste zile ar demonstra cu claritate cît de mult se afirmă funcția de cunoaștere, funcția estetică a fotografiei, cum crește marea ei forță publicistică — agitatorică.

Expoziția „Înflorește țara mea” vădește în primul rînd străduința

artei noastre fotografice de a oglindi cu precizie documentară, cu veridicitatea unei cronici, actualitatea, viața oamenilor muncii, în manifestările ei cele mai esențiale și firești.

Reproșurile aduse expozițiilor trecute în legătură cu lipsa lucrărilor consacrate constructorilor socialismului au avut urmări pozitive. În actuala expoziție, omul muncii se înfățișează în ipostazele cele mai diferite ca un adevărat demiurg (*La turnătorie* și *Sudorul* de Gh. Vințilă, *Oțelar* de I. Giucă, *Constructorii și Sudorii* de A. Mihailopol, *Precizie* de Eug. Iarovici etc.).

Exemplele pot fi înmulțite. Lucrările fotoreporterilor Lică Iosif, Brandrup, Elena Zlotea, Ed. Hoffer, A. Cartoian ș.a., mărturisesc că numai în mijlocul vieții, al evenimentelor contemporaneității, se află izvorul temelor, subiectelor și inspirației creatoare.

Etalonul viață care condiționează în artă valoarea fiecărei lucrări se prezintă în expoziție sub multiple aspecte. Nu este însă scopul acestor rînduri de a erarhiza exponatele. Important este că descoperim o mare varietate de percepere și interpretare a realității (ca rezultat al creșterii culturii profesionale a fotoreporterilor — priceperea de a folosi cu ingeniozitate regimul de lumină, unghiurile de privire, compoziția etc.).

Expoziția „Înflorește țara mea” e o mărturie convingătoare că locul celor mai bune fotografii se află în paginile ziarelor cotidiene și ale revistelor. Și, totuși, există de foarte multe ori un decalaj flagrant între calitatea fotografiilor din presă și calitatea lucrărilor destinate expozițiilor din țară și de peste hotare.

Iată o problemă de un interes acut despre care e necesar să se vorbească.

A. Mihailopol : Galați, *1961.

TRISTA POVESTE A D-LUI ALATRISTA

GENARO CARNERO CHECA

SUCCESUL celei de-a doua Întâlniri Mondiale a Ziaristilor, care a avut loc la Baden — Austria — între 18—22 octombrie anul trecut, este universal recunoscut, lucru dovedit și de participarea la lucrările acestei întâlniri a sute de ziaristi de opinii și concepții diferite. Depășind din toate punctele de vedere prima Întâlnire care a avut loc la Helsinki, în 1956, Întâlnirea de la Baden marchează o nouă treaptă pe calea unității, înțelegerii reciproce și rezolvării problemelor profesionale ale ziaristilor. Într-o atmosferă de cordialitate și democrație, confrăți din toate țările lumii au stabilit responsabilitățile ce revin ziaristilor în actualele împrejurări și au indicat o cale pozitivă pe care ei trebuie să meargă în interesul tuturor popoarelor și al tuturor națiunilor.

Noi, ziaristii din America Latină, apreciem în mod deosebit însemnătatea celei de-a II-a Întâlniri, deoarece, printre altele, delegații la această reuniune au dovedit că înțeleg perfect aspirațiile de libertate ale popoarelor coloniale și semi-coloniale și s-au declarat solidari cu aceste aspirații. Lupta ziaristilor și a poporului cuban, de exemplu, a găsit un puternic sprijin pretutindeni în presă, proclamându-se fără șovăire că, în epoca noastră, ziaristica liberă nu poate exista fără o patrie liberă, că o adevărată presă nu poate exista fără ca poporul să se fi eliberat de mizerie și asuprire.

★

Se înțelege de la sine că dușmanii păcii și ai independenței popoarelor, monopolurile imperialiste și agenții lor din redacțiile așa-ziselor „mari ziare” și din organizațiile care în mod fals se intitulează „libere”, precum și numeroși scribi de categorii și apartenențe diferite

au încercat în repetate rânduri să diminueze importanța celei de-a II-a Întâlniri, respingând sau denaturând concluziile și rezultatele sale. În acest scop ei nu s-au dat înlăturii de la folosirea oricăror mijloace. În efortul de a acoperi lumina soarelui cu degetul și de a-și camufla propria neputință, nu s-au jenat să inventeze povești, rapoarte falsificate, pentru a deforma realitatea. Desigur că în felul acesta nu numai că nu reușesc să convingă pe nimeni, dar mai mult, ei nu fac altceva decât să se acopere de ridicol. Uneltirile lor nu sînt însă lipsite de importanță și de aceea merită să li se consacre câteva rânduri.

De exemplu, este cazul să istorisim un episod pus la cale și finanțat de așa-zisa „Federație Interamericană a ziaristilor” sub auspiciile Departamentului de Stat al S.U.A., episod al cărui erou este un ziarist peruvian pe nume Alatrasta.

★

„Federația Interamericană” a luat ființă în august, anul trecut, la Lima, ca urmare a investirii unei

sume importante de dolari, împotriva voinței mării majorități a organizațiilor de ziaristi latino-americiani. La scurt timp după întemeierea sa, Federația a descoperit în Peru pe ziaristul Alatrasta, pe care,

înainte de a II-a Întâlnire, l-a invitat la New York, pentru a-i da „indicații” în legătură cu călătoria sa la Baden. Alatrasta este membru al partidului Aprista — o agentură a imperialismului yankeu în America Latină. El a avut ca instructor pe un provocator de profesie, Milan Skacel, fost cetățean cehoslovac, fugăr în Statele Unite. După ce i s-a făcut pregătirea, după ce a obținut o sumă destul de rotunjoară în dolari, bilete cl. I, precum și instrucțiuni exacte, Alatrasta a fost trimis, împreună cu un ziarist argentinian, la Baden, via Paris. La Paris ziaristii noștri n-au renunțat la nici un fel de distracție și argentinianul, ne mai putînd continua călătoria, s-a înapoiat în țară.

Alatrasta a sosit totuși la Baden, unde organizatorii l-au primit cordial deoarece, pe de o parte, îi ignorau „misiunea” și, pe de altă parte, toți ziaristii, indiferent de opiniile lor, erau bineveniți la Întâlnire. Delegații peruvieni, la rîndul lor, au făcut și ei o primire prietenească celui pe care-l considerau compatriot. Alatrasta a asistat la toate ședințele, a aplaudat în general toate intervențiile și în special discursul meu, a făcut, în timpul nopții, frecvente vizite în capitala austriacă, a oferit mici cadouri peruviene delegaților sovietici și chinezi, a declarat tuturor că este încântat de această reuniune și chiar a luat cuvîntul cîteva minute în una din subcomisii, pentru a bîgui ceva despre „libertatea presei” în Peru și despre ceea ce numea el „lupta împotriva totalitarismului”, intervenție care nu avea nimic de-a face cu ordinea de zi în discuție. În sfîrșit, Alatrasta, cu ochii plini de lacrimi, și-a luat rămas bun de la compatrioții săi, a împărțit din nou cadouri, a plecat cu avionul la Paris unde și-a reluat distracțiile, apoi și-a continuat că-

COCTEIL ÎN CINSTEA ZIARIȘTILOR INDONEZIENI

Uniunea Ziariștilor din R.P.R. a oferit sîmbătă 4 iunie după amiază la Athenée Palace un cocteil în cinstea grupului de ziariști care a însoțit pe dr. Sukarno, președintele Republicii Indonezia, în vizita pe care a făcut-o în țara noastră.

Întîlnirea dintre ziariștii indonezieni și ziariștii romîni s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

ZIARIȘTI BULGARI ÎN VIZITĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

La invitația Uniunii Ziariștilor din R. P. Romîna, o delegație a Uniunii Ziariștilor din R. P. Bulgaria, condusă de tov. Liuben Velev, redactor șef adjunct al ziarului „Rabotnicesco Delo”, ne-a vizitat țara timp de două săptămîni. În timpul șederii în R. P. Romîna grupul de ziariști bulgari a vizitat întreprinderi industriale, unități ale agriculturii socialiste și instituții culturale. Ei au vizitat redacții ale presei centrale și locale și s-au întîlnit cu numeroși ziariști. Delegația Uniunii Ziariștilor din R. P. Bulgaria a părăsit miercuri, 31 mai, țara.

Dorina Drăghici și Elli Roman.

Baletul de copii al Sindicatului Teatrului Național „I. L. Caragiale”.

BOGATE PROGRAME ARTISTICE

La Casa Ziariștilor au loc, cu regularitate, de trei ori pe săptămîină, programe artistice.

În fiecare marți, vizionări de filme.

Joia, în cadrul „rubricii” „Invitații noștri” participă creatorii de artă și actorii de seamă ai scenei noastre. Astfel, joi 25 mai, compozitorul Elli Roman a prezentat melodii inedite și cîntece din creația proprie. Compozițiile au fost interpretate de soliștii Dorina Drăghici, Gigi Marga și Mircea Nemens. În joia următoare, Casa Ziariștilor a avut ca invitați pe Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu și Zizi Șerban.

În serile de duminică au avut loc spectacole de estradă.

Astfel, duminică 14 mai, la Casa Ziariștilor, Teatrul de Estradă al regiunii București a prezentat în avanpremieră selecțiuni din noul spectacol „Rîzi că viața e frumoasă” de Mircea Crișan, Al. Andy și Radu Stănescu. Și-a dat concursul orchestra teatrului, avînd la pian pe compozitorii Florentin Delmar și Marcel Ionescu.

În partea a doua a programului și-au dat concursul reprezentanții de frunte ai Teatrului satiric muzical

„C. Tănase”, Mircea Crișan, Gică Petrescu, Sorina Dan, precum și Mona Scotti de la Radioteleviziune.

Duminică 21 mai echipa artistică de amatori, soliști vocali și orchestra Întreprinderii Poligrafice Nr. 4 au prezentat un reușit program artistic.

Duminică, 28 mai, ziariștii au avut prilejul să vadă programul brigăzii artistice a Casei de cultură a tineretului „Nicolae Bălcescu”.

Un alt spectacol de estradă, care s-a distins prin varietatea și bogăția programului, a fost prezentat duminică, 4 iunie, de un mînunchi de artiști amatori sub conducerea compozitorului Enrico Fanciotti.

Pentru copiii ziariștilor, cu prilejul zilei de 1 iunie — Ziua Copilului — a avut loc sîmbătă 3 iunie „Carnavalul copiilor”.

La programul artistic prezentat cu acest prilej și-au dat concursul artista emerită Silvia Chicoș, baletul de copii al Sindicatului Teatrului Național „I. L. Caragiale” sub conducerea maestrei de balet Nina Simian, orchestra Casei de copii „A. Makarenko”. O frumoasă surpriză a constituit-o prezența lui Daniela și Așchiuță, prietenii de la Televiziune ai copiilor..

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 5 (61) апрель 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- *Мудрый руководитель борьбы за торжество великого идеала социализма*
Виктор Бырлядяну — *Ответственность, соответствующая временам.*
- *Первая конференция журналистов африканских стран.*
Еуджен Лука — *Садовяну-полемик.*
Кристя Манту — *Кое-что о деятельности отдела информации.*
- *Ленинская премия в области журналистики и публицистики за 1961 год: Поганес Смуул.*
- *Свободу Манолису Глезосу! Собрание, организованное Комитетом бывших заключенных антифашистов и Союзом журналистов РНР*
Анна Иоанид и Г. Сухару — *Рабселькоры в редакциях „Друм nou“ и „Фламуре Праховей“.*
- Д. Лэзареску — *„Тысяча глаз“ газеты.*
Дан Николае — *Ближе к жизни коллективистов.*
- Ал. Мариною — *В редакциях молодые журналисты начали свою работу.*
- Титу Джорджеску и Мирча Иоанид — *Страницы славных традиций нашей коммунистической печати.*
- И. Шербăнеску — *„Эра nouă“ — трибуна боевого марксизма.*
- Вирджил Петреску — *Наоставке художественной фотографии: Семилетка в действии*
— *Международная премия за журналистику 1960 г.: Брайан Бэнтинг.*
- Л. Ф. — *К десятой годовщине комбината „Дом Скыитей“*
— *Из опыта советской печати: Отдел редакции*
Г. Дину — *Карикатура.*
— *День болгарской печати.*
- Н. Михăеску — *Речевые и грамматические штампы в отдельных газетах.*
- *Борьба за высокое качество на страницах печати; Конкретно; Суд над продукцией; Процесс качества.*
- Дженаро Карнеро Кекка; *Печальная повесть о господине Алатруста.*
- *Убедительный язык фотографии.*

OUR PRESS

Review of the Union of Journalists of the
Rumanian People's Republic
With Year, No. 5 (61), May 1961

CONTENTS

- The Wise Leader of the Struggle for the Triumph of the Great Socialist Ideal.
- Victor Birlădeanu**: A Responsibility Matching Our Epoch.
- The First African Journalists' Conference.
- Eugen Luca**: Sadoveanu the Polemist.
- Cristea Mantu**: Some Aspects of the Activity of the Information Department.
- The 1961 Lenin Prize for Journalism: Johannes Smuul.
- Freedom for Manolis Glezos! (Meeting organized by the Committee of Former Antifascist Detainees and the R.P.R. Journalists' Union)
- Ana Ioanid and G. Suharu**: Voluntary Correspondents of „Drum nou“ and „Flamura Prăhovei“.
- D. Lăzărescu**: The Paper's „1,000 Eyes“.
- Dan Nicolae**: Closer Links with the Life of Collective Farmers.
- A. Marinoiu**: Young Journalists at the Beginning of their Career.
- Titu Georgescu and Mircea Ioanid**: Pages from the Glorious Traditions of our Communist Press.
- I. Șerbănescu**: „Era nouă“ — a Forum of Militant Marxism.
- Virgil Petrescu**: At the artistic pictures' exhibition: The Seven-Year Plan in Action.
- The 1960 International Prize for Journalism: Bryan Bunting.
- L. F.**: The Tenth Birthday of the „Scinteia House“ Printing Centre.
- From the Experience of the Soviet Press: A Section that does not work in the Editorial Office.
- Gheorghe Dinu**: Cartoon.
- Bulgarian Press Day.
- N. Mihăescu**: Linguistic and Grammatical Clichés in Some Papers.
- The Struggle for high Quality Reflected in the Press: Judging the Product; A Concrete Way of Testing Quality.
- Genaro Carnero Checa**: The sad story of Mr. Alatrasta.

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Calea Victoriei, 163. Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 2309 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

PRESA LOR • PRESA LOR • PRESA LOR

DESENE:
EUGEN TARU

ZOOLOGIE

Șomerul: — Ziarul ăsta e plin de reclame, — știrile
sînt tot reclame... — și nici un anunț de post vacant!...

CAMPANIA ANTICOMUNISTĂ
— Drumul nostru e fără pată!...

Calomnie

P. 11. 585

Jalei

PRESA

noastră

6

IUNIE 1961

p-49979; BCU

Au sosit ziarele. Colectiviștii Ion Postelnicu, Zamfir Banu de la G.A.C. „30 Decembrie“, raionul N. Bălcescu, regiunea București, citesc împreună cu Dumitru Haroșim, muncitor C.F.R., Raportul prezentat de tovarășul Gheorghie Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii.

ANUL VI, Nr. 6, (62), IUNIE 1961

— 15 ani de la înființarea Organizației Internaționale a Ziariștilor.

Adunarea ziariștilor din Capitală. Cuvîntarea tov. Dumitru Popescu, director general al Agenției Romîne de Presă „Agerpres“.

— Mesajul de salut al Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

Cuvîntul cititorului : Conf. univ. **M. I. Nicolaescu :** Condiția sporirii eficacității muncii economice ; Prof. **Gheorghe Ciolac :** Școala cu biruințele și satisfacțiile ei ; Ing. **E. Adler :** Documentării tehnice — atenția cuvenită.

Al. Nichita : „Steagul roșu“ și Porumbița.

D. Constantinescu : Și gazeta de uzină e răspunzătoare de prestigiul mărcii fabricii.

Dr. I. Leonescu : Presa în sprijinul popularizării stațiunilor balneo-climaterice.

Paul Marian : În zilele de vară.

I. M. Oprea : „Socialismul“, organul central al Partidului Comunist din România (mai 1921—1924).

Vlad Mușatescu : O paginație vie, contemporană.

I. Oprea și C. Mustață : Ziarul despre noi... și noi despre ziar.

Eugen Vladimir : O documentare neobișnuită.

Ștefan Izsak : Un rodnic schimb de experiență între ziariștii din Tg. Mureș și Cluj.

— Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.

— Note — De peste hotare — Din cuprinsul revistelor Uniunilor de ziariști frățești.

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

ANUL VI

Nr. 6 (62)

IUNIE 1961

15 ani de la înființarea ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A ZIARIȘTILOR

Adunarea ziariștilor din Capitală

In cursul lunii iunie, Organizația Internațională a Ziariștilor a împlinit 15 ani de existență. Cu acest prilej, Uniunea Ziariștilor din R.P.R. a organizat o adunare la care au luat parte numeroși ziariști din presa centrală, de la radio și televiziune, precum și corespondenți ai presei străine.

Adunarea a fost deschisă de tov. Teodor Marinescu, redactor șef al ziarului „Scînteia”, vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor din R.P.R. Apoi a luat cuvîntul tov. Dumitru Popescu, director general al Agenției Romîne de Presă „Agerpres”, care a vorbit despre rodnică activitate a O.I.Z. de la înființarea ei pînă azi.

În încheiere s-a citit un mesaj către O.I.Z., din partea adunării, care prin aplauze a dovedit întreaga adeviere și hotărîre nestrămutată de a milita și mai departe pentru îndeplinirea țelurilor nobile ale Organizației Internaționale a Ziariștilor.

CUVÎNTAREA tov. DUMITRU POPESCU

Sintem angrenați în procesul trepidant al muncii noastre cotidiene, sintem absorbiți de complexitatea, frumusețea și ritmul dinamic al acestei munci, în care ne incorporăm zilnic priceperea, pasiunea și convingerile noastre, conștiința și responsabilitatea noastră de ostași ai partidului pe unul din fronturile cele mai importante ale socialismului și păcii. Nu pierdem și nu putem pierde însă din

vedere, nu ne lasăm indiferenți, viața și activitatea slujitorilor presei de pretutindeni, condițiile în care-și exercită ei profesiunea, orientarea principială a muncii lor, ținuta lor etică, gradul în care ei știu, vor, sau reușesc să-și pună această armă ascuțită, care este condeiu în slujba celor mai înalte idealuri ale omenirii contemporane: pacea și progresul social.

Lumea este frământată de mari probleme vitale. Pe toate meridianele globului oamenii urmăresc cu maximum de atenție ciocnirile și înclășările dintre forțele progresului și forțele reacțiunii și participă ei înșiși, în măsura în care sînt edificați, în care înțeleg cursul și comandamentele istoriei, la acțiuni, la manifestări, care resping, încercuiesc și izolează tot mai mult pe promotorii războiului. În aceste împrejurări, condițiile ultramoderne, sistemul vast și rapid de circulație a știrilor pe glob, intensitatea și volumul schimburilor de informații, numărul urias al tribunelor publice în care faptele se comentează și se interpelează, putînd duce la urechea miliardelor de cetățeni sensul adevărat, sau sensul denaturat al realității — pun în lumină întreaga, excepționala importanță a presei în lupta pentru hotărîrea destinului omenirii.

Apare evident că nu ne poate fi indiferent felul cum își exercită profesiunea miile și miile de gazetari de pe glob, în mina cărora stă una din cheile care duc la mințea și la conștiința oamenilor.

În acest sens apreciem și înțelegem rolul activității internaționale organizate, menite să grupeze forțele înaintate ale publiciștilor și după ei masele gazetarilor din toată lumea, să găsească un limbaj comun etic și profesional, a cărui bază să fie simțul de răspundere față de cuvîntul scris, cinstea și obiectivitatea, cultul adevărului și dreptății sociale.

Sărbătorim astăzi o zi care dovedește că avem o tradiție importantă în activitatea internațională închinată acestui scop, că putem face un bilanț al unor bogate realizări obținute pe acest tărîm — și care totodată deschide o perspectivă ce reclamă noi eforturi, noi acțiuni, noi inițiative, pentru unirea tuturor gazetarilor cinstiți din lume pe platforma comună a apărării păcii, libertății și independenței popoarelor, conviețuirii pașnice dintre state.

În luna iunie s-a împlinit un deceniu și jumătate de la Congresul internațional al ziariștilor de la Copenhaga ce a dat viață Organizației Internaționale a Ziariștilor ai cărei membri sîntem. Acest congres a fost convocat de Comitetul executiv al așa-numitei „Federații Internaționale a Ziariștilor din țările aliate și libere“ fondat în decembrie 1941 la Londra.

Scopul Congresului de la Copenhaga la care au participat ziariști din 19 țări, inclusiv U.R.S.S., Statele Unite, Marea Britanie și Franța, era acela de a pune bazele unei organizații internaționale largi care să grupeze în rîndurile sale ziariștii din toate țările lumii. Această organizație era menită să înlocuiască organizațiile de ziariști create în perioada anterioară celui de-al doilea război mondial. În 1926 fusese înființată, de pildă, Federația Internațională a Ziariștilor a cărei menire era aceea de a ajuta pe gazetari să reziste în fața presiunii crescînde a proprietarilor particulari de ziare, să apere drepturile ziariștilor, să militeze pentru satisfacerea revendicărilor lor materiale. Cel de-al doilea război mondial a întrerupt însă activitatea acestei federații.

Congresul de la Copenhaga a hotărît dizolvarea organizațiilor anterioare și crearea Organizației Internaționale a Ziariștilor. Statutul O.I.Z., adoptat în unanimitate, proclama: apărarea prin toate mijloacele a libertății presei, a obiectivității informării prin presă a opiniei publice, încurajarea prieteniei și înțelegerii internaționale între ziariști, schimbul de informații, susținerea eforturilor ziariștilor de a

se organiza. Problema ținutei etice a gazetarului, a menirii lui, a colaborării minutorilor condeiului de pretutindeni în vederea promovării principiilor pentru care luptaseră forțele antifasciste, a apărării democrației și păcii, interesau în cel mai înalt grad marea majoritate a ziariștilor și, alături de aceștia, păturile cele mai largi ale opiniei publice mondiale. Toate acestea au făcut ca din primele zile ale creării sale, Organizația Internațională a Ziariștilor să fie înconjurată cu căldură de publiciști, să se bucure de simpatia cercurilor progresiste mondiale. Ea a devenit în scurtă vreme una din puternicele organizații create după victoria asupra fascismului. La Congresul al II-lea de la Praga, numărul uniunilor afiliate crescuse la 24, O.I.Z. reușind să grupeze în rîndurile sale peste 58.000 de ziariști.

Dar vîntul înghețat al războiului rece dezlănțuit de cercurile imperialiste din S.U.A. și de aliații lor din țările vest-europene, care se făcea simțit din ce în ce mai puternic în toate organizațiile internaționale în care colaborau țările din Est și Vest, începu să sufle curînd și în cadrul O.I.Z.-ului. Atmosfera promițătoare a cooperării între ziariști din țări cu sisteme sociale diferite, pe platforma intereselor profesionale comune, a fost împrăștiată de conducătorii presei americane grupați în „American Newspaper Guild“ și de bossii presei reacționare engleze. Neizbutind să pună mina pe O.I.Z. și să-l transforme într-un instrument al politicii imperialiste, reprezentanții trusturilor de presă occidentale au inițiat o campanie furibundă de calomniere a Organizației Internaționale a Ziariștilor, urmărind izolarea sa de masa gazetarilor din diferitele țări ale lumii. Această atitudine de subminare și boicot a fost încununată de ieșirea din cadrul O.I.Z. a organizațiilor de ziariști din S.U.A., Marea Britanie și alte țări capitaliste, conducătorii presei imperialiste sperînd să dea în felul acesta o lovitură puternică unității de acțiune a ziariștilor, cooperării care se statornicise între ei în numele păcii și prieteniei între popoare. O parte din organizațiile și grupurile de ziariști din țările capitaliste s-a constituit într-o organizație scizionistă sub numele de Federația Internațională a Ziariștilor (F.I.Z.), care și-a pus ca țel să promoveze războiul rece, să calomnieze țările socialiste, să dezbinе frontul unit al ziariștilor care militau pentru pace și colaborare internațională.

Scopurile urmărite de exponenții presei reacționare nu au fost însă atinse. Rămînînd credincioasă principiilor sale inițiale, O.I.Z. și-a continuat cu perseverență eforturile pentru unirea organizațiilor de ziariști pe o platformă comună largă, pentru dezvoltarea cooperării ziariștilor din lumea întregă în slujba progresului și păcii. Cel de-al III-lea Congres al O.I.Z. de la Helsinki, la care au participat ziariști din 31 de țări și care a aprobat noul statut al organizației, a marcat o nouă etapă în dezvoltarea O.I.Z.-ului, în creșterea rîndurilor sale, în sporirea prestigiului, influenței și autorității lui internaționale. Acest congres a arătat limpede că promotorii războiului rece dezlănțuit împotriva O.I.Z., autorii boicotului și sciziei, au suferit un eșec răsunător. Departe de a-și înceta sau slăbi activitatea după retragerea exponenților ultrareacționari ai presei imperialiste, O.I.Z. și-a sporit eficacitatea în stimularea participării gazetarilor de pretutindeni la largă mișcare mondială pentru pace, democrație și progres, și-a ridicat rolul de purtător de cuvînt

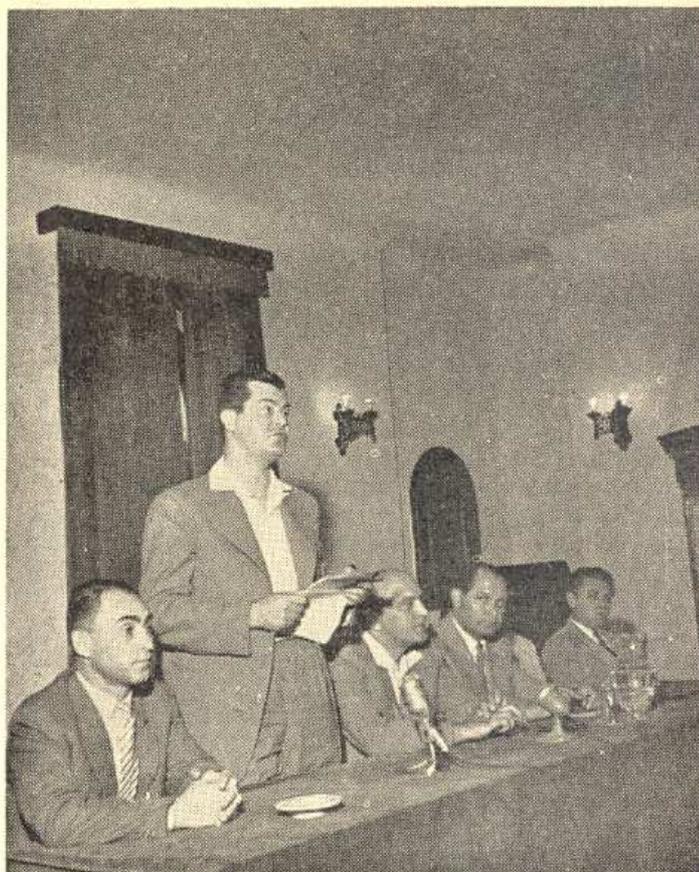
al ziaristilor democrați în lupta acestora pentru drepturi și libertăți, pentru exercitarea nestinjenită a profesiei, pentru apărarea onoarei, demnității și libertății gazetarelor.

Ideea care reprezintă firul roșu al eforturilor depuse de O.I.Z. a fost: „nici o divergență de opinii politice nu poate constitui un obstacol în calea unei colaborări între ziaristii care vor ca pacea și prietenia între popoare să se consolideze“. Chemând neincetat la unire și cooperare, O.I.Z. a lansat în mai multe rânduri apelul ca în interesul unei mai bune și mai veridice informări privind condițiile de viață ale popoarelor, și în interesul unei mai bune cunoașteri a condițiilor de viață și de muncă ale ziaristilor din diferite țări, să se organizeze pe scară largă schimburi între gazetari, vizite reciproce, mai multe călătorii de documentare.

Prin întreaga sa activitate, O.I.Z. s-a impus în atenția ziaristilor de pretutindeni ca o organizație profund democratică, fermă și combativă, care nu are alt scop decât apărarea intereselor gazetarelor, a adevărului și dreptății. Activitatea plină de zel și perseverență a O.I.Z. pentru răspunderea ideii necesității și posibilității cooperării internaționale a ziaristilor nu a rămas fără răspuns. Această idee a început să-și găsească tot mai mulți aderenți în rândul gazetarelor din lumea întreagă. Ea a început să fie sprijinită și de o serie de organizații naționale importante din țările capitaliste care nu făceau parte din O.I.Z. Printre acestea se numărau, de pildă, Federația Națională a Presei Italiene, care cuprindea ziaristi de toate nuanțele politice, primul Congres internațional al organizațiilor de presă din America Latină de la Sao Paolo și altele. Creșterea influenței ideii cooperării a avut drept rezultat apariția în primăvara anului 1954 a inițiativei convocării unei mari adunări a ziaristilor — fără deosebire de opinii politice și indiferent de apartenența lor organizatorică. Această adunare și-a propus să organizeze un larg schimb de vederi asupra celor mai diferite probleme ale profesiei de ziarist. Organizarea acestei adunări mondiale a fost un important succes al principiilor pentru care a militat și militează O.I.Z.

Se știe ce eforturi disperate a depus Federația Internațională a Ziaristilor pentru a torpila această întâlnire, pentru a zădărnici caracterul reprezentativ al adunării, pentru a împiedica pur și simplu participarea unor ziaristi din țările capitaliste. Cu toate acestea, aproape 250 de ziaristi din peste 40 de țări, unii înfruntând grele opreliști, au participat la adunarea din capitala Finlandei. În rândul celor prezenți se aflau acum și numeroși ziaristi din Asia și America Latină, care au devenit, în mare măsură, militanți activi pentru ideea cooperării internaționale. Prima întâlnire internațională a ziaristilor a arătat că există posibilități largi de colaborare între ziaristi, indiferent de convingerile lor politice, pe platforma accesibilă tuturor a coexistenței pașnice între state.

După adunarea de la Helsinki, O.I.Z. s-a adresat și Federației Internaționale a Ziaristilor cerându-i să contribuie la intensificarea întâlnirilor și conferințelor internaționale. Congresul F.I.Z. întrunit la Londra a respins însă mina întinsă de ziaristii progresiști.

Tov. Dumitru Popescu rostindu-și cuvântarea

În ciuda obstrucției cercurilor reacționare, după adunarea de la Helsinki cooperarea internațională a gazetarelor a cunoscut un avânt crescut. Au fost încheiate acorduri între uniunile de ziaristi, au avut loc dezbateri internaționale pe probleme de ziaristică, a crescut în mod simțitor schimbul de ziaristi între diferite țări.

Încurajând sub toate formele contactul între ziaristi, O.I.Z. și organizațiile naționale care fac parte din ea au organizat numeroase reuniuni internaționale ale ziaristilor pe ramuri profesionale. De un mare succes s-au bucurat printre altele întâlnirea ziaristilor care lucrează în problemele agrare de la Sofia, întâlnirea de la Praga a ziaristilor care scriu despre viața internațională, reuniunea internațională a reporterilor de la București, care au dat posibilitatea unui larg schimb de păreri, atît asupra problemelor de principiu și orientare cît și asupra problemelor de specialitate ale muncii gazetărești.

Anul trecut, între 18 și 22 octombrie, a avut loc la Baden, în Austria, cea de-a doua întâlnire mondială a ziaristilor. La această întâlnire au participat 279 de delegați, observatori și corespondenți din 62 de țări, reprezentînd toate regiunile globului. După cum spunea în mesajul său adresat întîlnirii, N. S. Hrușciov, „Cea de-a doua întîlnire mondială a ziaristilor marchează o etapă nouă în dezvoltarea legăturilor culturale dintre popoare și state“.

Una din caracteristicile esențiale ale acestei întîlniri mondiale, care trebuie remarcată în primul rînd, este participarea masivă a reprezentanților tinerei presei democratice care se formează în țările

recent eliberate, lărgă reprezentare a gazetărilor din țările afro-asiatice și din țările Americii Latine. Obiectivele de luptă și principiile diriguitoare pentru care militează O.I.Z. au găsit un ecou profund în conștiința acestor noi detașamente ale presei internaționale care-și consacră activitatea cauzei libertății și independenței naționale a țărilor lor, lichidării înapoierii seculare la care popoarele lor au fost condamnate de colonialism.

Este știut că Federația Internațională a Ziaristilor, cercurile imperialiste în general, încearcă să profite de situația grea în care se află presa și radiodifuziunea din țările slab dezvoltate. Imperialiștii caută să folosească această situație pentru a se infiltra în aceste țări, în scopul de a răspîndi otrava războiului rece, de a predica supunerea acestor țări față de noile forme de dominație imperialistă și totodată de a-și aservi organele de presă nou create, împiedicîndu-le să-și desfășoare lupta pentru apărarea independenței poporului, pentru dezvoltarea liberă a patriei lor.

În aceste condiții o mare importanță are sprijinul dat de Organizația Internațională a Ziaristilor luptei eroice dusă de ziaristii din țările care s-au eliberat recent sau care mai luptă pentru a-și cuceri independența. O.I.Z. a chemat pe ziaristii din lumea întreagă să dezvolte sub toate formele colaborarea cu confrății lor din statele slab dezvoltate. Ea a chemat organizațiile naționale să sprijine aceste țări pentru a-și dezvolta o presă națională, o radiodifuziune proprie, pentru a-și procura echipamentul necesar, pentru lichidarea totală a dependenței față de imperialism și organizațiile reacționare de presă ale acestuia.

Concluzia de fond la care au ajuns participanții la întîlnirea mondială de la Baden este că datoria supremă a oricărui gazetar cinstit, este aceea de a se pune în slujba păcii. Toate rezoluțiile sînt impregnate de aceste idei, toate cuvîntările respiră angajamentul fiecăruia de a milita pentru promovarea acestei etici elementare a gazetarului. La Baden a fost condamnat în unanimitate ziaristul aservit provocărilor la război și s-a cerut tuturor să ducă o luptă necruțătoare împotriva celor care invenineză prin scrisul lor atmosfera internațională, relațiile dintre state, care instigă la război.

O.I.Z. și-a făcut adesea auzit, cu putere, glasul, în apărarea celor care, datorită condițiilor vitrege ale societății capitaliste în care trăiesc, trebuie să sufere consecințele pentru exercitarea profesiei lor. Au fost organizate largi și intense campanii de presă pentru salvarea din ghearele aparatului de reprimare burghez a unor publiciști curajoși care au spus adevărul. O.I.Z. a luat atitudine fermă față de guvernele care dețin în dosul gratiilor gazetari atît de populari și de prețuiți cum sînt Manolis Glezos, Henry Alleg și alții. Asemenea gazetari au devenit în prezent un simbol al ziaristului patriot, cinstit, neînfriecat și demn, care pune mai presus de orice idealurile înalte ale omenirii, cauza poporului său, care preferă să moară decît să-și păteze conștiința și să-și vindă unealta de scris. Premiile internaționale anuale ale O.I.Z. sînt decernate tocmai după aceste criterii, promovînd tocmai aceste înalte calități morale și profesionale. Fiind decernate unor

ziariști ca Manolis Glezos, Henry Alleg, Renato Leduc, Bryan Bunting, ziarului cuban „Revolucion”, aceste premii subliniază tocmai prețuirea pe care această mare organizație internațională o acordă celor care fac din profesiunea lor o armă de luptă pentru adevăr și dreptate, pentru pace și independență națională a popoarelor. Organizația Internațională a Ziaristilor a înființat și fondul de solidaritate internațională pentru sprijinirea materială a gazetărilor supuși represiunilor. În fiecare an, la începutul lunii septembrie, în toate țările se sărbătorește, la chemarea O.I.Z., Ziua solidarității internaționale a ziaristilor.

Activitatea Organizației Internaționale a Ziaristilor își arată roadele în bilanțul celor 15 ani scurși de la înființarea sa. Astăzi O.I.Z. unește în rîndurile sale aproape 70.000 de ziaristi. În ultimii ani, în rîndurile sale au venit noi organizații din țările Americii Latine, Africii și Asiei și au aderat în mod individual numeroși ziaristi din țări ale căror organizații profesionale fac parte din F.I.Z.

Uniunea Ziaristilor din Republica Populară Romînă este membră activă a Organizației Internaționale a Ziaristilor. Ea luptă consecvent pentru traducerea în viață a tuturor principiilor statutului O.I.Z., a tuturor hotărîrilor și inițiativelor adoptate de O.I.Z. Uniunea noastră a avut o prezență activă în cadrul tuturor manifestărilor internaționale, aducîndu-și în multe ocazii și o contribuție organizatorică proprie apreciată. Întîlnirea internațională a reporterilor care a avut loc la București în primăvara anului 1958 a fost una din manifestările importante pe linia afirmării și promovării ideilor de unitate și cooperare a ziaristilor. Țara noastră a avut de asemenea cinstea să găzduiască în primăvara anului 1958 cel de-al IV-lea Congres al Organizației Internaționale a Ziaristilor.

Delegațiile de gazetari din țara noastră au participat în mod activ la toate dezbaterile internaționale organizate de O.I.Z. precum și la întîlnirile mondiale de la Helsinki și Baden.

Uniunea Ziaristilor din R. P. Romînă își aduce contribuția la dezvoltarea legăturilor și schimburilor atît cu organizațiile din cadrul O.I.Z., cit și cu gazetari neafiliați la O.I.Z. Ziaristii romîni au vizitat numeroase țări, după cum țara noastră a găzduit un însemnat număr de reprezentanți ai presei de peste hotare.

Sporește colaborarea tovărășească cu ziaristii din țările socialiste, cu care Uniunea noastră face schimb de experiență în munca de presă și în munca organizatorică. În ultima vreme Uniunea Ziaristilor din R.P.R. a primit delegații de ziaristi din U.R.S.S., R. D. Germană, R. S. Cehoslovacă, R. P. Bulgaria, R. P. Ungară, R. P. Polonă. Au fost încheiate acorduri cu uniuni ale ziaristilor din alte țări, printre care și cu ziaristii din Cuba, Brazilia, acorduri care prevăd schimburi de ziaristi și delegații. Republica Populară Romînă a fost vizitată și de o serie de ziaristi din țările capitaliste care s-au bucurat de posibilitatea deplină de cunoaștere și documentare asupra realităților din țara noastră, asupra vieții poporului romîn. Au fost organizate cu asemenea prilejuri convorbiri, întîlniri, schimburi de idei cu ziaristii romîni din Capitală.

Principala contribuție pe care presa noastră, alături de presa celorlalte țări socialiste, o aduce la promovarea principiilor pentru care luptă O.I.Z. este scrisul, pe care ziariștii noștri îl pun în întregime în slujba păcii, a tratativelor în viața internațională, coexistenței pașnice între state, cauzei libertății și independenței popoarelor. Cuvintul nostru scris răsună cu putere, exprimând voința de pace a poporului român, politica fermă a partidului și guvernului nostru care se călăuzesc în întreaga lor activitate de principiile leniniste ale coexistenței pașnice.

Datorită uriașei influențe internaționale exercitate de politica de pace a țărilor socialiste și lărgirii neîncetate a frontului mondial al păcii, numărul celor care-și pun profesiunea de ziarist în slujba acestor idealuri crește neîncetat. Cu toate acestea nu putem trece cu vederea faptul că în lume mai există gazetari care murdăresc numele acestei profesii, în mina cărora condeiul reprezintă un pericol, o armă veninoasă de învrăjbire, de calomnie și minciună, care slujește cele mai josnice interese. Asemenea gazetari ca, de pildă, William Hearst junior, regele presei galbene din America, Marguerite Higgins și Randolph Churchill, cărora li se spune și „otrăvitori de puțuri“, unii ziariști fasciști vestgermani, au putut fi văzuți în acțiune, cel mai recent, cu prilejul și după întâlnirea de la Viena. Cînd întreaga omenire vorbește cu speranță despre întâlnirile dintre conducătorii de state, ei croncănesc ca niște corbi lugubri, cînd toți oamenii de bună credință se străduiesc să învioreze flacăra înțelegerii și tratativelor, ei încearcă să o stingă. Despre asemenea gazetari se poate spune: „Cine are fiere pe limbă, acela simte mereu amărăciune“.

Sarcina tuturor gazetărilor cinstiți din lume este de a pune la stîlpul infamiei pe acești ciocli ai presei, de a-i izola, de a aviza opinia publică împotriva lor, de a le face astfel veninul inofensiv. Sarcina noastră este de a contribui la demascarea și compromiterea lor în ochii popoarelor și de a ne intensifica eforturile, alături de celelalte organizații cuprinse în O.I.Z., pentru unirea tuturor slujitorilor condeiului cinstiți din lume în marele front al păcii și progresului social.

Uniunea Ziariștilor din R. P. Romînă, toți gazetarii din țara noastră, își vor aduce și de acum încolo contribuția activă și consecventă la traducerea în viață a scopurilor și obiectivelor pentru care luptă Organizația Internațională a Ziariștilor

MESAJUL DE SALUT

AL UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

Către

ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A ZIARIȘTILOR

Praga

Cu prilejul celei de a 15-a aniversări, salutăm Organizația Internațională a Ziariștilor. Timp de un deceniu și jumătate, Organizația noastră a militat cu consecvență și principialitate pentru legături prietenești între ziariștii din toate țările, pentru stabilirea unor asemenea relații care să servească pacea și să ducă la o mai bună înțelegere și cooperare între popoare, pentru promovarea condițiilor celor mai favorabile exercitării profesiei ziaristice în toată lumea.

O.I.Z. s-a ridicat cu hotărîre împotriva persecuțiilor îndreptate în unele părți ale lumii împotriva ziariștilor care nu abdică de la misiunea lor nobilă de a spune și răspîndi adevărul, de a demasca pe cei care ațîță ura între popoare și instigă la război.

Ca organizație ce cuprinde în rîndurile ei o majoritate importantă a ziariștilor din toată lumea, Organizația noastră s-a ridicat mereu în apărarea libertății presei și drepturilor democratice ale ziariștilor. Ea constituie azi un sprijin ferm în munca ziariștilor din țările supuse pînă nu de mult unei îndelungate dominații coloniale, în vederea dezvoltării unei presei naționale și independente. În ultimii ani a crescut colaborarea și schimbul prietenesc de experiență între uniunile de ziariști și între ziariștii membri ai O.I.Z.

Cea de a 15-a aniversare a Organizației noastre va marca desigur o nouă etapă în dezvoltarea activității ei, noi eforturi vor fi făcute pentru extinderea colaborării internaționale a ziariștilor, pentru promovarea contactelor între ziariști și între organizațiile lor, în serviciul păcii și prieteniei între popoare, al răspîndirii adevărului și al unor condiții cît mai favorabile exercitării profesiei nobile a ziariștilor.

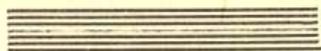
Noi, lucrătorii din presa Republicii Populare Romîne, Uniunea Ziariștilor, ne vom devota și în viitor acestei cauze, vom sprijini cu toată puterea îndeplinirea țelurilor nobile ale organizației noastre internaționale.

Trăiască Organizația Internațională a Ziariștilor!

UNIUNEA ZIARIȘTILOR

din

REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Concentrîndu-și atenția asupra lărgirii tematicii, ziarele se ocupă neconținut de stringerea legăturilor cu cititorii. Cunoașterea principalelor preocupări ale oamenilor muncii, a sugestiilor și criticilor lor se dovedește a fi o condiție esențială pentru redactarea și tipărirea unui ziar bogat în conținut și într-o formă atractivă.

Revista noastră a solicitat în acest sens părerile unor muncitori și tehnicieni, oameni de știință și artă, scriitori ș.a.m.d.

Dat fiind că în centrul atenției presei trebuie să stea problemele economice, am solicitat în numărul de față părerea unui economist.

Sugestii prețioase aflăm și din celelalte intervenții. Există, aici, câteva idei și fapte inedite care ar putea constitui materia primă sau puncte de plecare în redactarea unor articole interesante.

Conf. univ. M. I. NICOLAESCU

rectorul Institutului de Științe Economice
„V. I. Lenin”

CONDIȚIA SPORIRII EFICACITĂȚII MUNCII ECONOMICE

Presa sprijină, în general, cu consecvență lupta pentru introducerea în permanență în producție a noilor cuceriri ale științei și tehnicii. În promovarea progresului tehnic, partidul și presa partinică se ghidează după adevărul leninist, verificat de practica țărilor socialiste, că în întrecere „îvinge acela care are tehnica cea mai înaltă, cea mai bună organizare și cele mai bune mașini”. Lenin a prevăzut cum nu se poate mai clar că „în fața alianței dintre reprezentanții științei, proletariului și tehnicii nu va rezista nici o forță întunecată”.

Ridicarea continuă a nivelului tehnic al economiei naționale constituie o trăsătură esențială a programului general al partidului de construire a socialismului.

Dînd aprecierea cuvenită necesității introducerii continue a tehnicii noi, partidul recomandă ca „la alegerea soluțiilor tehnico-economice să se țină seama nu numai de realizările actuale, ci și de tendințele cele mai noi de dezvoltare

a științei și tehnicii”¹). Capătă o semnificație deosebită din acest punct de vedere faptul că la scurtă vreme după Congresul al III-lea al P.M.R., C.C. al P.M.R. și Consiliul de Miniștri al R.P.R. au adoptat importante hotărîri cu privire la introducerea tehnicii noi în economia națională și la pregătirea mai bună a cadrelor tehnice și economice.

Progresul tehnic intens, mult mai rapid decît în perioada precedentă, are în vedere cele mai însemnate cuceriri ale științei. Mecanizarea, automatizarea, chimizarea, electricarea ca direcții ale progresului tehnic au ur rol hotărîtor în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului.

Dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului înseamnă și ridicarea problemei calității pe o treaptă superioară. Îmbunătățirea calității produselor condiționează creșterea venitului național și a nivelului de trai al oamenilor muncii; obținerea de produse la nivelul celor mai bune mărfuri de pe piața mondială are efecte favorabile în

toate domeniile activității economice.

Acestea sînt în general adevăruri cunoscute. Subliniindu-le, nu facem altceva decît să reamintim faptul că tratînd adesea teme axate pe problemele de mai sus, gazetarul trebuie să pună în lumină rezultatele practice, eficacitatea lor economică. Constatăm, însă, că rar se analizează publicistic munca Institutului de cercetări economice și a revistei „Probleme economice”. Gazetarul ar putea apela la cercetătorii I.C.E. care studiază cu atenție fenomenele noi din viața economică și socială a țării noastre și de peste hotare. În ultima vreme au fost definitivitate și pregătite pentru tipar cîteva lucrări de proporții mai mari cum sînt: „Probleme ale dezvoltării și consolidării agriculturii socialiste”, „Contribuții la istoria capitalului străin în România”, „Studii de economie socialistă”, „Studii de istoria economiei naționale”, „Integrarea europeană — instrument al politicii capitalului monopolist”, „Monografia întreprinderii Industria Sîrmei Cîmpia Turzii”, „Istoria sistemului bănesc al leului” etc. Din păcate, inadmisibil de rar ziarele pun în evidență această muncă serioasă și deosebit de prețioasă. Activ și direct, ziarul trebuie să contribuie la lichidarea rămîinerii în urmă a cercetării științifice-economice față de cerințele vieții.

Congresul al III-lea al P.M.R., făcînd o critică principială cercetătorilor din domeniul științelor sociale, a subliniat pe bună dreptate rămîinerea în urmă în privința legăturii cercetătorilor cu practica construirii socialismului, rămîinere în urmă ce se reflectă și în activitatea catedrelor economice ca și a Institutului de cercetări economice și a revistei „Probleme economice”. Nici pînă în prezent nu a fost elaborată o metodă de calcul privind eficacitatea economică a introducerii tehnicii noi, nu au fost abordate probleme privind profundele schimbări structurale în industria țării noastre, nu s-a analizat dezvoltarea unor ramuri de bază, de mare perspectivă pentru economia

¹ Gh. Gheorghiu-Dej: Raport la cel de al III-lea Congres al P.M.R. Editura Politică, 1960, pag. 66.

țării noastre, așa cum este, de exemplu, industria chimică.

Este clar că principala cauză a rămânerii în urmă a activității de cercetare economică o constituie slaba legătură cu problemele practicei construcției socialiste. Dezvoltarea creatoare a științei economice în țara noastră, cercetarea multilaterală și profundă a legităților economiei noastre pe drumul desăvârșirii construcției socialiste, elaborarea de soluții economico-științifice fundamentate, de metode eficiente pentru rezolvarea problemelor dezvoltării economiei noastre, generalizarea experienței înaintate a colectivelor și muncitorilor frunțași, nu pot fi rezolvate decât printr-o strânsă legătură de fiecare zi a cercetătorilor, a ziariștilor, a cadrelor didactice, cu activitatea vie a milioanele de oameni ai muncii din uzine, fabrici, g.a.s. și g.a.c., instituții economice locale și centrale etc. Întărirea acestor legături

este o condiție pentru sporirea eficacității muncii economice, pentru însăși dezvoltarea economiei.

În acest sens revista „Probleme economice“ ca și revistele pe care le editează A.S.I.T.-ul în colaborare cu ministerele de resort sînt chemate să cuprindă în tematica lor și asemenea probleme rezultate din studierea documentelor de partid ca cele menționate mai sus. Revista „Probleme economice“ ca și celelalte publicații cu caracter economic au datoria să publice recenzii de cursuri universitare economice și să acorde mai mare atenție generalizării experienței valoroase a întreprinderilor. Este necesară intensificarea legăturii redacțiilor cu practica și întărirea colaborării cercetătorilor cu cadrele economice universitare și celelalte instituții economice centrale.

Înlăturarea acestei deficiențe constituie principala cale a îmbunătățirii activității publicistice în problemele economice.

tant, revelator acum. Ci sublinierea legăturii care se stabilește între cadrele didactice și elevi. Între educatori și copii. Această legătură stă la bază, este chezașia succesului în întregul proces instructiv-educativ din școală. Ea generează manifestări și acțiuni impresionante prin gingășia și conținutul lor de sentimente. De aceea, pentru orice cadru didactic, pentru toți cei ce muncesc în acest important domeniu al educației și instruirii tinerei generații, tratarea unor asemenea teme în ziarele noastre stîr-nește un deosebit interes.

În regimul nostru, învățătorul și profesorul, în afara faptului că sînt figuri centrale ale școlii, factori determinanți în educarea tinerei generații, participă cu entuziasm la întreaga viață social-culturală a țării. Ne stau la îndemînă nenumărate exemple de cadre didactice care muncesc cu însuflețire pentru înfrumusețarea cartierelor, pentru culturalizarea maselor, pentru sprijinirea tuturor inițiativelor și acțiunilor sfaturilor populare.

Fiecare școală oferă un material bogat și o tematică interesantă. Numai școala nr. 102 din raionul nostru poate oferi zeci de minunate fapte care vorbesc despre puterea colectivului de elevi, educarea sentimentelor de colaborare și atitudine tovarășească între elevi etc. De aceea închei cu un angajament din partea mea. Oricîte treburi m-ar aglomera, cu promptitudine mă voi pune și eu și directorii de școli din raionul nostru la dispoziția ziariștilor, ce vor veni la noi, pentru a-i conduce și a le arăta în școli cum zac zeci de teme ale unor interesante și nescrise reportaje și articole, care i-ar ajuta să redacteze materiale concrete și vii despre munca noastră.

Prof. GHEORGHE CIOLAC

șeful secției de învățămînt a sfatului popular
al raionului „N. Bălcescu“ — București

ȘCOALA CU BIRUINȚELE ȘI SATISFACȚIILE EI

Aș vrea să încep modesta mea participare la interesanta rubrică inițiată de revista „Presa noastră“ cu relatarea unei mici întâmplări.

În cursul vacanței mari din vara anului trecut, numai din școlile din raionul nostru au plecat în taberele de la munte și mare peste 3.500 de elevi și eleve. Alegerea copiilor s-a făcut de către fiecare școală în parte pe baza cifrelor stabilite de către secția raională de învățămînt. În transmiterea acestei cifre către o școală s-a trecut o greșeală de dactilografie. Astfel, s-a anunțat să fie pregătiți pentru trimiterea în tabere 199 de elevi în loc de 193. Școala respectivă, după cum era și normal, a ales numărul de elevi comunicat. Cînd, după cîteva zile, s-a descoperit greșeala și s-a cerut școlii să scoată șase elevi de pe tabel, s-a iscat o întregă frămîntare. Nici după două consilii pedagogice (ședințe ale tuturor cadrelor didactice din școală) nu s-a putut hotărî care elevi să fie scoși de pe tabel. Intervenind secția de învățămînt pentru urgentarea definitivării tabelului, am primit din partea directorului

școlii următorul răspuns: „Ne vine foarte greu. E vorba de copii. Cu toții ne sînt dragi. I-am și anunțat. Ce lesne ne-ar fi venit dacă ar fi fost vorba de reducerea din numărul de bănci sau unelte pentru ateliere. Ne descurcam noi. Dar așa ?!“

Pînă la urmă a trebuit să suplimentăm școala respectivă cu șase locuri. Dar nu aceasta este impor-

Ing. E. ADLER

Institutul de Documentare Tehnică

DOCUMENTĂRII TEHNICE—ATENȚIA CUVENITĂ

Există în întreprinderile noastre exemple suficiente care dovedesc că muncitorul, inginerul și maistrul de tip nou, crescut de partid, se familiarizează cu literatura tehnică, o consideră tovarăș nedespărțit al activității sale cotidiene și nu-și poate imagina progres în muncă fără consultarea acestui tovarăș.

Dintre nenumăratele exemple care ne stau la îndemînă vom aminti pe cel al inovatorului V. Popescu de la uzinele „23 August“ din București, care a realizat o freză de mare productivitate de construcție nouă (tip Kahasev), cu ajutorul căreia a mărit de două ori productivitatea muncii și a adus uzinei economii anuale de

62.000 lei. Descrierea frezei a găsit-o în revista „Buletinul construcțiilor de mașini“ (r.r. 3 din 1958). Un exemplu elocvent îl dau și automatizările introduse în producție la uzinele textile din Cislădie (automatizarea numărării bătailor suveicii pentru schimbarea culorii, instalația de comandă automată la războaie de țesut etc.) care aduc economii anuale de circa 700.000 lei. Toate automatizările au fost efectuate pe baza consultării literaturii tehnice de specialitate.

Nu lipsesc însă, din păcate, nici exemplele negative. Bunăoară, ciunurarea sculelor, care determină o substanțială prelungire a vieții sculelor și a fost aplicată cu deplin succes la uzinele „23 August“, încă nu a câpătat drept de cetățenie în multe uzine constructoare de mașini, deși materialul documentar corespunzător se găsește în bibliotecile uzinelor respective. Se remarcă și anomalii ca cea petrecută la Reșița, unde o serie de probleme din domeniul metalurgiei la fabricarea locomotivei Diesel electrice au rămas în suspensie atâta timp cât metalurgul-șef al fabricii nu s-a adresat personal Institutului de documentare tehnică, deplasându-se de mai multe ori chiar pînă la București pentru obținerea materialului documentar corespunzător. Iar după primirea unora dintre materiale, a descoperit că acestea se aflau și la Reșița, dar acolo nu i s-au putut da întrucît nu exista nici pe departe o evidență satisfăcătoare a materialului documentar existent în biblioteca Combinatului.

În legătură cu aceste exemple se ridică o problemă de principiu asupra căreia trebuie să mediteze atît ziaristii cît mai cu seamă tovarășii din conducerile întreprinderilor și sectoarelor, cei răspunzători de tehnologia de fabricație, proiectarea noilor produse, a dispozitivelor, sculelor etc. Iată despre ce este vorba: Cînd se ivește o problemă tehnică nouă, toți tovarășii știu că trebuie să se documenteze, să facă cunoștință cu ceea ce a dat mai nou tehnica în domeniul respectiv. Numai că aceasta se petrece în chip diferit. Astfel, cu asemenea prilejuri, în multe locuri începe o activitate febrilă de căutare a soluțiilor celor mai moderne, productive, superioare din punct de vedere calitativ. În primul rînd se caută cărți tehnice pe tema respectivă și, în caz că asemenea cărți nu există, se critică Editura tehnică. Apoi începe răsfoirea grăbită a revistelor tehnice în căutarea de

articole care tratează problema cercetată. Uneori asemenea articole se găsesc, de foarte multe ori însă căutarea se soldează cu un eșec, iar de cele mai multe ori nu se găsesc nici pe departe atîtea articole cîte au apărut în realitate de-a lungul ultimilor ani. De regulă, negăsindu-se ceea ce trebuie, se adaptează soluții învechite, de moment, care contravin necesității introducerii tehnicii noi. Mai mult: se creează teme de inovații pentru numeroase probleme a căror rezolvare este descrisă în materialul documentar dar respectivele soluții nu se cunosc din lipsa de evidență a acestui material. Pentru soluționarea temelor își bat capul sumedenie de inovatori și uneori reinventează — nu arar la nivel mai scăzut — lucruri de-acum inventate în altă parte și descrise în materiale documentare. Ziarul are datoria să intervină activ pentru stîrpirea unei asemenea mentalități pentru că procedeul — evident — nu este nici științific, nici operativ.

Trebuie arătat că uneori există tendința de a cerceta aportul literaturii tehnice la realizarea sarcinilor trasate de partid exclusiv prin prisma faptului dacă pentru una sau alta dintre problemele importante ale industriei noastre au apărut cărți noi. Așa s-a întîmplat în raidurile privind cartea tehnică, apărute în nr. 3622 al „Științei tineretului“ și în nr. 742 din „Contemporanul“, în care o serie de interlocutori ai reporterilor au obiectat împotriva lipsei unor cărți tehnice pe teme diverse. Ei s-au rezumat la atît, apreciind că dacă ar apare cărțile pe temele respective, problemele s-ar rezolva.

Fără îndoială, activitatea editorială din țara noastră mai poate fi mult îmbunătățită.

Nu numai cartea de sute de pagini, a cărei elaborare și tipărire durează uneori mulți ani, ci și informarea bibliografică cu miile ei de semnalări, revistele tehnice cu articolele operative, descrierile de standarde, comunicările de la sesiunile științifice etc. contribuie la rezolvarea problemei informării științifice. Parvin însă aceste materiale în întreprinderi? Sînt consultate și folosite acolo pentru documentarea în continuare? Se organizează pe baza lor o evidență bibliografică care să permită informarea colectivului? Au cerut întreprinderile de la I.D.T. sau din alte surse (centre de documentare pe ramuri, întreprinderi înrudite, instituite de învățămînt superior etc.), ceea ce le trebuie atunci cînd

nu au găsit în librării, editat de Editura Tehnică, o carte pe tema care le interesează? Ce face întreprinderea prin efort propriu pentru ca să-și asigure o informare tehnică cît mai completă, pe lângă ceea ce obține din afară sub formă de materiale gata întocmite?

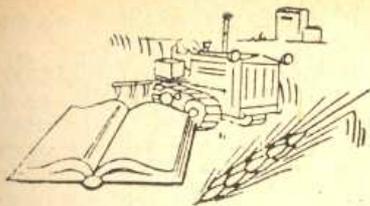
La aceste întrebări trebuie dat răspuns prin investigațiile făcute de ziare. Așadar, analizele trebuie făcute din punctul de vedere al modului cum sînt folosite posibilitățile existente, posibilități între care cartea tehnică ca atare nu este decît una. Dar acest lucru trebuie făcut publicistic. Am citit recent un articol în ziarul „Constructorul“ nr. 592, în care o documentaristă de la D.S.A.P.C. — Crișana relatează munca unui serviciu de documentare. El nu servește la nimic pentru că plutește în generalități și amintește de fapte cu totul neinteresante.

Se pot face analize într-un stil publicistic viu, atractiv. De pildă, ar fi foarte actual ca un ziar central sau departamental să ia un plan tematic de inovații și să-l cerceteze: pe ce bază au fost precizate temele de inovații? Oare înaintea fixării lor s-au cercetat dacă problemele respective nu au fost cumva rezolvate în altă parte (uneori chiar la noi în țară), iar aceste rezolvări fiind apărute în materialul documentar nu mai e necesară tema de inovații? Și invers, trebuie luat un anume material documentar, de pildă colecția pe un an a unei reviste de specialitate, și văzut în ce măsură a fost ea studiată de factorii răspunzători din întreprindere și făcute propuneri concrete de aplicare în producție a conținutului revistelor.

Trebuie văzut de asemenea — și încă cu multă insistență — ce se întîmplă cu materialul de informare bibliografică? Se procedează ca la fabrica de ciment de la Bicaz, unde acest material este cercetat sistematic, notîndu-se titlurile care prezintă interes pentru a fi cerut ulterior materialul respectiv, sau ca la „Electromotor“ Timișoara, unde aceste materiale de informare nici nu sînt cunoscute de colectiv (inclusiv de ingineri), deși se cumpără de către biblioteca tehnică a întreprinderii de ani de zile?

Iată numai cîteva probleme care așteaptă o tratare publicistică aprofundată și mai eficientă. Cum a-nume?

Dar la această întrebare așteptăm să răspundă cu inventivitate în coloanele ziarelor însuși gazetarul.

„STEAGUL ROȘU” ȘI PORUMBIȚA

După mai bine de un an, Porumbița s-a întors acasă. Cu puțină vreme înainte de a-și lua rămas bun de la gazde, primise o scrisoare de la vechile ei prietene din Slobozia care-i spuneau pe șleau: „...Ni s-a făcut dor de tine. Așa că ne-am gândit să te invităm din nou în mijlocul nostru. Spune, Porumbițo, n-ai vrea să te întorci acasă?”

Cine este Porumbița și de ce a fost nevoită să-și părăsească acum un an domiciliul?

Pentru a răspunde acestor întrebări am pornit pe urma faptelor. Într-una din zilele începutului de lunie, la gospodăria agricolă de stat din Andrășești, inginerul Gheorghe Hiotu ne-a relatat povestea deosebit de interesantă a vacii Porumbița:

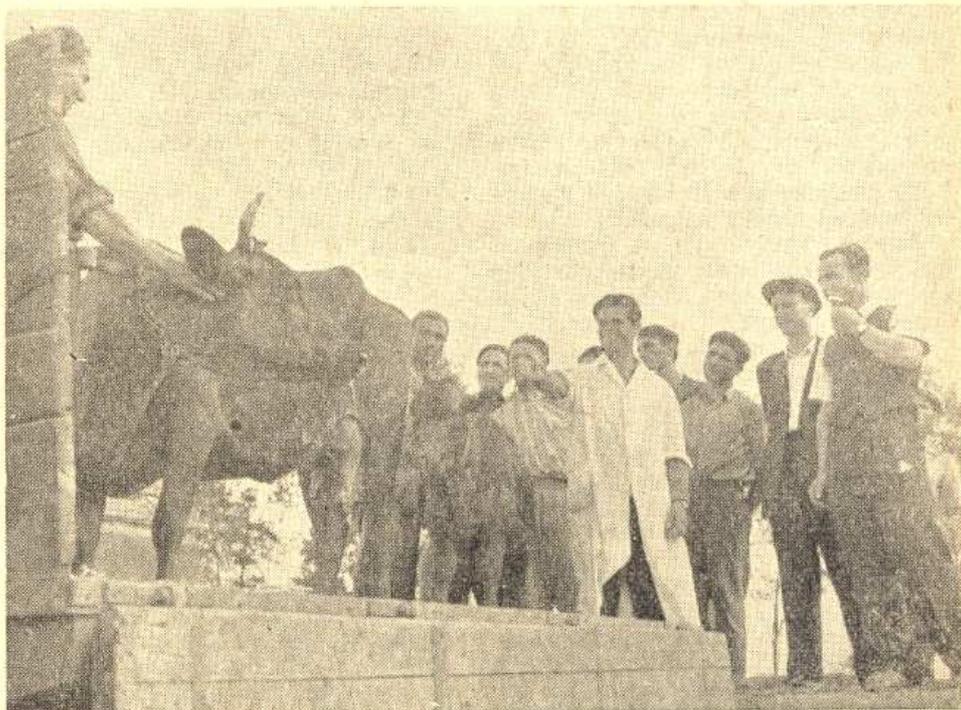
— Toată târășenia — ne spunea tov. Gheorghe Hiotu — a pornit de la următorul fapt: în regiunea București, la două G.A.S.-uri cu condiții de muncă asemănătoare, se obțineau rezultate complet diferite în ramura creșterii animalelor. Întrebarea pe care și-au pus-o ziaristii de la „Steagul roșu”-București a fost cum nu se poate mai firească: de unde provine această situație? Oare la G.A.S.-Slobozia vacile poartă vina că producția de lapte este în medie de 2.267 litri pe cap de vacă furajată în vreme ce la G.A.S.-Andrășești se obțin producții mult mai ridicate?

La propunerea redacției ziarului „Steagul roșu” am hotărât să luăm o vacă de la vecinii noștri din Slobozia, s-o îngrijim așa cum știm noi și să dăm un răspuns științific întrebării.

Inițial, intenția noastră a fost să luăm o vacă care avea o producție mai bună. Dar cum socoteala de

acasă nu se potrivește cu cea din țîrg, a trebuit să luăm o vacă cu care a fost de acord și conducerea gospodăriei agricole de stat din Slobozia. Așa s-a întâmplat că Porumbița, o vacă mediocră, a fost aceea care a devenit „eroina” noas-

tră. Primind o îngrijire și furajare normală, la fel ca toate vacile din gospodăria noastră, Porumbița a dat într-un an o producție de 4.520 litri lapte față de numai 2.267 litri, cât a dat în cursul anului 1959 la G.A.S.-Slobozia.

Porumbița se întoarce acasă...

Aceasta e pe scurt istoria Porumbiței la Andrășești. În detaliu, o puteți afla în paginile ziarului „Steagul roșu“.

L-am ascultat cu interes pe inginerul Hiotu, directorul G.A.S.-ului din Andrășești. Din cele relatate reieșea preocuparea pentru crearea unui sistem științific de creștere a animalelor în scopul obținerii unei cantități mereu mai sporite de lapte. Pentru economia noastră națională este important să se extindă metodele înaintate în creșterea vacilor de lapte prin generalizarea experienței acumulate cu vaca Porumbița.

Ziarul „Steagul roșu“ are meritul de a fi sesizat acest fapt esențial, inițind o acțiune publicistică bine chibzuită (care a debutat cu interesantul Jurnal al Porumbiței și care mai continuă și azi). Pornind de la premiza că pentru sporirea producției agricole este necesar ca tot ce este înaintat și cu adevărat nou să devină cât mai repede un bun al tuturor, ziarul a organizat în coloanele sale o largă dezbatere despre importanța introducerii unui sistem corect și complex de hrănire a animalelor.

A susține vreme de sute de zile o asemenea problemă și să eviți repetițiile plictisitoare, să desfășori o propagandă eficientă și să pătrunzi din ce în ce mai în adâncul fenomenului este fără îndoială un succes. Să ne oprim numai la ultima fază a acestei acțiuni. După ce Porumbița a confirmat la G.A.S. Andrășești caracterul absolut realist al sarcinii de sporire a producției de lapte pe cap de vacă furajată, ziarul a inițiat o nouă rubrică intitulată „Ce a arătat exemplul Porumbiței“. De această dată, pe baza rezultatelor palpabile ale muncii unor brigadieri zootehnicieni și mulgători, se reliefează consecvent și concret importanța aplicării experienței frunțașilor din producția animală.

Grupajul publicat de pildă în „Steagul roșu“ nr. 3712 înfățișează modul cum și-a lichidat lipsurile și a intrat în rîndurile frunțașilor gospodăria colectivă din Ciulnița (ca urmare a cunoașterii experienței Porumbiței). Într-o notă redacțională se arată că în ziarul „Steagul roșu“ s-a vorbit cu vreme în urmă în cadrul unei consfătuiri și de colectivității din Ciulnița.

Brigadierul zootehnician al acestei gospodării, tov. Mircea Budu, s-a plîns atunci că vacile lor nu dau producții bune de lapte. „Avem 41 de vaci — spunea dînsul — care ne dau o producție așa de slabă,

încît ne gîndim să le schimbăm cu altele mai bune.

(O voce din sală): — Dar cu ce le-ați hrănit?

— Păi le-am dat coceni și paie!
— De ce nu le-ați dat și concentrate?

— N-am oprit pentru ele!
— Nici lucernă n-ați avut?
— Ba da, dar numai pentru cai!...
— Atunci nu vacile sînt de vină. Cum vreți să dea lapte, dacă le hrăniți numai cu coceni și paie?

De la această discuție a trecut aproape un an. Nu de mult, o scrisoare a conducerii gospodăriei și a organizației de partid a făcut cunoscut redacției unele fapte care arată că critica făcută acum un an a prins bine. Porniți să îndrepte lucrurile, membrii gospodăriei agricole colective din Ciulnița, mobilizați de organizația de partid, au îmbunătățit munca în sectorul zootehnic, obținînd roadele așteptate. Un redactor al ziarului „Steagul roșu“ s-a deplasat la această gospodărie de unde a cules o serie de aspecte. În același timp, în grupaj și-a făcut loc și scrisoarea colectivității din Ciulnița în care se arăta clar că din exemplul Porumbiței „ne-am convins că nu vacile sînt de vină dacă dau o producție scăzută de lapte“.

Precum lesne se observă, acțiunea „Porumbița“ contribuie prin intermediul ziarului „Steagul roșu“ la aplicarea pe scară largă a realizărilor științei și a experienței înaintate. Ar fi util ca ziarul să solicite colaborarea unor oameni de știință, economiști etc., care să sintetizeze în cîteva articole competente această prețioasă experiență.

★

Dornici să aflăm ce părere au despre felul cum ziarul „Steagul roșu“ a susținut această inițiativă, am solicitat opinia cîtorva participanți.

— Experiența Porumbiței — ne-a spus ing. Constantin Petcu de la G.A.S.-Slobozia — s-a dovedit a fi eficientă. În primul rînd pentru noi, cei din Slobozia. Am tras concluziile cuvenite din articolele publicate în „Steagul roșu“. Astăzi, așa cum i-au scris Porumbiței vechile ei surate cînd au invitat-o să se întoarcă acasă, la G.A.S. Slobozia lucrurile s-au schimbat radical. Îngrijim altfel vacile. Producția de lapte e în continuă creștere și ne propunem ca în anul viitor să ne întrecem cu „profesorii“ de la Andrășești. Am fi bucuroși dacă zia-

rul va oglindi aspecte din această întrecere.

Intervenind în discuție, brigadierul zootehnician Grigore Nicolae de la G.A.C. Mărculești a adăugat:

— Porumbița a avut dreptate. Ziarul a știut să demonstreze că nu rasa vacilor este vinovată acolo unde producția de lapte este scăzută, ci, în primul rînd, proasta îngrijire și furajare a animalelor.

— Ne-a interesat mult povestea Porumbiței — ne-a declarat Marin Vasile, președintele G.A.C.-ului „Octombrie roșu“ din comuna Radu Vodă. Urmînd învățămintele acestei experiențe, am înlăturat propriile noastre deficiențe din domeniul zootehnic. E bine, însă, ca pe viitor să se vorbească în ziar mai mult despre cele mai bune rețete de hrană nutritivă, să se arate în amănunțime avantajele unei tehnologii de producție perfecționate. Numai așa vom putea să transformăm vaca într-o adevărată fabrică de lapte.

Ultimul cu care am stat de vorbă la Andrășești a fost mulgătorul Nicolae Spoială, de la G.A.S. Mirșa. L-am cunoscut într-o situație comică. Măsura lungimea cozii Porumbiței, apoi se vîrșe sub burta vacii, îi măsura coastele și da neîncetător din cap:

— Dă, domnule, 4.200 litri?! Zău? Păi Porumbița asta nu-i prea volnică nici la trup, nici la uger!

La care Vasile Cristea, omul care a îngrijit-o pe Porumbița vreme de un an de zile, a replicat:

— Dumneata ai auzit de vorba asta veche? N-ai auzit? Să ți-o spun eu: laptele stă pe limba vacii. Știi ce înseamnă asta? Îngrijire și furajare științifică. Ai citit „Steagul roșu“?

— Citit.

— Păi dacă l-ai citit de ce ești nedumerit? Acolo, în ziar, Porumbița a spus și a dovedit: că nu s-a întîmplat nici o minune cu ea; că în țară sînt sute și mii de surate care, îngrijite și furajate rațional, pot spori într-un timp relativ scurt producția de lapte.

★

Un fapt e cert: ziarul „Steagul roșu“ a întreprins o acțiune publicistică de eficacitate economică, din care au de învățat cei care sînt chemați să lupte în primele rînduri pentru a da populației mai mult lapte.

În sensul acesta e necesar ca experiența „Porumbița“ să continue a fi generalizată.

AL. NICHITA

PRESA DE UZINĂ DIN INTREPRINDERILE METALURGICE ȘI CONSTRUCTOARE DE MAȘINI ÎN SPRIJINUL LUPTEI PENTRU O CALITATE SUPERIOARĂ A PRODUSELOR

ȘI GAZETA DE UZINĂ E RĂSPUNZĂTOARE DE PRESTIGIUL MĂRCII FABRICII

D. CONSTANTINESCU

Au trecut patru luni de la apariția Directivelor Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste. Acest interval de timp a fost marcat în toate sectoarele economiei naționale prin progrese însemnate în lupta pentru o calitate superioară a produselor, luptă care a devenit o mișcare de masă a

muncitorilor, maiștrilor, inginerilor, tehnicienilor. Un deosebit interes prezintă rezultatele acestor eforturi în sectorul metalurgiei prelucrătoare și al construcției de mașini, care trebuie să aprovizioneze cu utilajele necesare celelalte ramuri industriale, agricultura, construcțiile și transporturile.

Colecția pe ultimele două luni (10 aprilie — 20 iunie 1961) a ziarelor de uzină din întreprinderile metalurgice și constructoare de mașini constituie o cronică bogată a faptelor din întrecerea pentru calitate în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului și în perioada ce a urmat. Pe larg sau în note lapidare, în forme mai mult sau mai puțin atractive, ziaarele redau frământările, dârzenia în fața greutăților, succesele, obiectivele imediate și de perspectivă ale meșterilor metalului, în frunte cu

comuniștii. O cît de sumară comparație cu perioada precedentă ne demonstrează că Directivele partidului, care au canalizat eforturile oamenilor muncii spre sarcinile cele mai urgente și de mai mare răspundere, au oferit totodată presei de uzină cel mai bun prilej de a-și completa și actualiza tematica, pentru a mări eficacitatea sprijinului dat cititorilor din întreprinderile respective. Calitatea produselor este în prezent, în majoritatea ziarelor, tema cea mai larg abordată, diferitele ei aspecte sînt tratate mai concret, mai combativ.

care, fie în articole redacționale („Viața uzinei” și „Metalurgistul” — București), fie la rubrica „Tribuna experienței înaintate”, în materialele scrise de muncitori („Vagonul” — Arad), descriu procedeele pe care le aplică cele mai bune formații, felul în care ele își organizează munca pentru a asigura respectarea tuturor cerințelor de calitate.

Întrucît rostul unor asemenea articole este de a transmite o metodă, se cere ca metoda însăși să prezinte interes pentru o anumită categorie de lucrători ai uzinei, să conțină o latură nouă, care să o deosebească în mod avantajos de practica uzuală. Această condiție pare că se impune de la sine, dar nu strică s-o amintim aici, pentru că uneori încă se trece cu ușurință pe lângă ea. E cazul unei note apărute în gazeta „Progresul” — Brăila. Se pomenește de un strungar care dă piese fără defecte, deoarece își îngrijește bine mașina — cum? — folosind-o rațional, curățind-o și ungînd-o zilnic. Ce învățăm nou de aici? Oare nu orice muncitor e dator să poarte de grijă mașinii? Dacă și strungarul X sau Y o face, asta poate să justifice de ce i s-a acordat titlul de fruntaș, dar nu și de ce redacția a publicat nota pomenită, la rubrica „Tribuna experienței înaintate”.

„SĂ DĂM CUVÎNTUL ȘEFULUI DE BRIGADĂ”

Gazeta „Semănătoarea” — București și-a propus să oglindească într-o pagină specială strădaniile colectivului de la sectorul III al uzinei pentru un montaj ireproșabil al reperelor. Diverse informații și note critice publicate în pagină, realizate cu ajutorul posturilor de corespondenți voluntari, se referă la ridicarea calificării muncitorilor, la colaborarea cu celelalte sectoare.

Acest element — experiența directă a muncitorilor, a căror inițiativă, măiestrie, conștiințiozitate

hotărăște în ultimă analiză calitatea — este indispensabil în paginile oricărui ziar de uzină, printre ale cărui sarcini esențiale se numără propaganda celor mai bune metode de lucru, a pildei frunțașilor în producție. Privită sub acest aspect, simpla publicare a unor informații, fotografii sau portrete (cum procedează „Înfrățirea” — Oradea, „Metalurgistul” — Ploiești ș.a.) — materiale care îi fac cunoscuți doar pe frunțașii luptei pentru calitate, nu și metodele lor — nu e suficientă. Mai bine s-au organizat gazetele

SPRIJIN OPERATIV ACOLO UNDE SE SIMTE NEVOIA

În sortimentul produselor unei întreprinderi există întotdeauna un „punct nevralgic”, un anumit produs, sau chiar un anumit reper sau ansamblu esențial care nu se ridică la nivelul celorlalte și, în general, nu satisface pe deplin cerințele. Tocmai asupra lui trebuie să se concentreze eforturile lucrătorilor fabricii, de la proiectant și tehnolog pînă la simplul lucrător sau lăcătuș. Ziarul are sarcina de seamă de a ajuta la această canalizare a preocupărilor, de a urmări pe parcurs roadele lor, pînă cînd produsul ajunge să corespundă nevoilor din toate punctele de vedere.

Un început bun pe această linie a făcut gazeta „Metalurgistul” — București, într-un articol temeinic documentat despre calitatea pompelor triplex ce se execută la uzinele „Mao Tze-dun”; analiza unor deficiențe de concepție și de realizare este însoțită de o critică ascuțită, constructivă, la adresa celor vinovați, mergînd pînă la conducerea tehnică a întreprinderii și, totodată, se indică unele posibilități de remediere. La fel, gazeta „Steagul roșu” din Brașov s-a ocupat într-un articol de calitatea bielor pentru motorul autocamionului românesc — piese care încă pot fi îmbunătățite. E necesar ca problemele să fie dezbătute în continuare, pînă la rezolvarea lor deplină, iar celelalte gazete să întreprindă și ele astfel de acțiuni.

Totodată, sprijinul gazetei trebuie să se facă simțit mai cu seamă în acele sectoare, secții, ateliere care, fie prin ponderea lor specifică, fie prin rămînerea lor în urmă, influențează în cea mai mare măsură rezultatele obținute de întreaga întreprindere în lupta pentru calitate. Nu întîmplător, gazeta „Trac-

torul” — Brașov a pus accentul pe munca serviciilor tehnice, a școlăriei, a echipelor de reparații de la uzinele „Ernst Thälmann”; nu întîmplător „Metalurgistul” — Ploiești a pus o pagină întreagă la dispoziția grupei de corespondenți voluntari de la uzinele „1 Mai”, pentru a-și spune cuvîntul cu privire la aplicarea procedeeelor avansate. În condițiile progresului tehnic rapid din metalurgie și din construcția de mașini, asemenea activități cum sînt cele de concepție și cele legate de buna funcționare a proceselor mecanizate capătă o importanță din ce în ce mai mare.

Merită o apreciere pozitivă și inițiativa gazetelor „Infrățirea”, „Vagonul” — Arad, „Tractorul”, de a publica, uneori chiar în rubrici speciale, articole cu privire la controlul tehnic de calitate; aceasta ajută la întărirea autorității organelor C.T.C., la cunoașterea cauzelor și remediilor unor defecțiuni mai frecvente și, astfel, la ridicarea calificării muncitorilor și tehnicienilor.

Este necesar, pe de altă parte, ca lupta pentru calitate să nu fie tratată întotdeauna separat, ruptă de unitatea ei dialectică cu alte sarcini ale producției — realizarea planului, creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost. „Rulmentul” și „Metalurgistul” — Ploiești au ridicat just problema că scăderea costului produselor prin micșorarea procentului de rebuturi nu este suficientă, cîtă vreme printre piesele nerebutate se mai găsesc unele cu defecțiuni, care necesită remedieri. În același sens pot fi citate unele articole din „Metalurgistul” — Cîmpia Turzii, ca și reușita pagină specială din „Viața uzinei” — București: „Produse de calitate superioară și economii sporite”.

CU CARNETUL DE REPORTER LÎNGA STRUNG

Îndeplinirea planului de măsuri tehnico-organizatorice pentru îmbunătățirea calității produselor — condiție indispensabilă a realizării angajamentelor socialiste luate de colectivele întreprinderilor — a fost urmărită de gazete ca „Tractorul”, „Steagul roșu” ș.a., în diverse articole și chiar în pagini speciale. Citindu-le, ai însă uneori impresia că toate aceste măsuri se aflau de

multă vreme gata chibzuite, puse la punct și lăsate în rezervă, pentru a fi scoase la iveală în momentul oportun. Se trece cu prea multă ușurință peste elementul subiectiv pe care îl comportă descoperirea și punerea în valoare a rezervelor interne. Pentru toți oamenii muncii se pune azi chestiunea unui etalon nou, superior, în aprecierea rezultatelor în producție; cel ce

pînă acum a lucrat bine trebuie lămurit că e loc pentru și mai bine, că posibilitățile se găsesc în el însuși, în mașina și materialele cu care lucrează. Această activitate de propagandă, de educare, nu trebuie s-o scape din vedere gazeta de uzină, care e datoare să se apropie de frământările fiecărui membru al colectivului întreprinderii, să înregistreze fiecare fază a gestației unei idei, unei măsuri, să colaboreze ea însăși la această gestație.

Redacția gazetei „Viața uzinei” — București demonstrează că și-a înțeles bine sarcina, susținînd în mod consecvent inițiativa lucrătorilor din secția motoare a uzinelor „23 August” — întocmirea planurilor personale de măsuri pentru îmbunătățirea calității.

În locul unei asemenea participări intime la creația maselor, iată ce interpretare simplistă a inițiativei fruntașilor în producție ne oferă gazeta „Metalurgistul” — Ploiești, într-un reportaj apărut în numărul din 17 mai: „Dumitru Vasile muncea cu spor. Deodată s-a oprit și a ridicat privirile: — Ce zici, Stoica, sună bine: „Munca brigăzii — calitate superioară”? — Foarte bine, Dumitre! Și de aici a pornit ideea. Tinerii din brigada nr. 6 s-au luat la întrecere sub această lozincă pentru obținerea CALITĂȚII”. Ca și cum singura condiție pentru pornirea întrecerii și pentru succesul ei stătea în alegerea unei lozinci!

După două săptămîni, aceeași gazetă se întreba, într-un reportaj publicat pe prima pagină: „Unde e eroul nostru”? Reporterul, plictisit că sindicatul îi recomandă mereu aceiași și aceiași fruntași, își caută el însuși eroul. Și cum? Întrînd într-un atelier, privește în jur și zărește „un muncitor tînăr aplecat cu preocupare peste plesa prinsă în strung”. Evrika! Să vedem cine e eroul! Abilul reporter află că tînărul „rebuturi nu dă, producția sa este calitate, este o sarcină de cinste. După orele de serviciu merge la cor”. De unde concluzia: „Iată un nou fruntaș!”.

Dacă metalurgiștii de la „1 Mai” ar descoperi și ei rezervele interne ale producției la fel de „conștiințios” cum descoperă reporterul ziarului lor rezervele gazetărești, utilajul petrolier produs de ei nu s-ar mai bucura de renumele pe care și l-a cîștigat. Însă întrucît lucrurile nu stau astfel, cititorii ziarului ploieștean au tot dreptul să pretindă redacției să-i cunoască mai bine și să scrie despre ei în cunoștință de cauză.

DE LA LUCRURI MĂRUNTE LA PROBLEME DE PRINCIPIU

„Și așa zisele lucruri mărunte contribuie la calitate“ — relevă, într-un articol, gazeta „Semănătoarea“. Profilul presei de uzină îi impune să se ocupe și de faptele aparent neînsemnate, care își au totuși o semnificație bine determi-

tăți“ („Metalurgistul“ — București), dezbăt în mod calificat situația și perspectivele modernizării produselor. Utile sînt și articolele publicate de „Metalurgistul“ — Cîmpia Turzii și „Metalurgistul“ — București, despre consfăturile uzi-

CALITATEA PRODUSELOR ÎN ATENȚIA BIROULUI ORGANIZAȚIEI DE BAZĂ

nată în viața colectivului. E ceea ce a făcut, de pildă, „Metalurgistul“ — Cîmpia Turzii, analizînd comparativ munca celor 3 schimburi de la aceeași mașină.

A limita însă sfera de acțiune a gazetei exclusiv la problematica locurilor de muncă ar însemna a-i sărăci conținutul tematic. Sarcinile individuale ale lucrătorilor unei întreprinderi derivă dintr-o sarcină generală, îndeplinirea lor e legată de justa înțelegere a obiectivului comun. Chiar dacă fiecare muncitor nu execută decît o fază dintr-un proces tehnologic complex, el e interesat să afle din gazetă dacă întregul produs corespunde standardului sau normei interne; totodată, ținînd seama de indicațiile partidului cu privire la ridicarea performanțelor tehnico-economice ale utilajelor la nivelul celor mai bune realizări pe plan mondial, gazeta trebuie să pună — în mod documentat — și problema creării unor tipuri superioare celor ce se produc în prezent. Articole ca „Un factor important al îmbunătățirii calității produselor“ („Viața uzinei“ — Satu Mare), „Unitățile de pompaj în atenția proiectanților“ și „O confruntare între realități și posibili-

nelor respective cu beneficiarii. Sugerăm redacțiilor să solicite chiar ele — acolo unde nu se organizează consfătuiri de acest gen — părerea beneficiarilor despre calitatea produselor și să inițieze dezbateri în jurul observațiilor făcute.

Totodată e de subliniat, ca o realizare meritorie, publicarea unor materiale („Timpuri noi“ și „Metalurgistul“ — București, „Progresul“, „Tractorul“) pe marginea schimburilor de experiență ale uzinelor

manșele tehnice ridicate, durabilitatea, gradul de finisare înalt sînt caracteristicile produselor expediate cu trenul calității“. În acest tren își găsesc loc numai cei ce dau lucrări de calitate superioară. Rubrica ocupă în fiecare număr un spațiu larg, pînă la o pagină întreagă, și conține reportaje și note cu titluri sugestive: „Și secția filetaj a plecat în călătorie cu trenul calității“, „Cu o garnitură specială“, „Au rămas pe jos“, „Debarcați pe parcurs“, „Au fost prinși pe tampoane“ etc. Materialele nu numai enunță realizările și lipsurile, dar le și explică, prin măsurile tehnico-organizatorice luate, prin ridicarea calificării lucrătorilor (mai puțin se vorbește însă despre creșterea conștiinței lor profesionale, despre însușirea noii atitudini față de muncă). Redacția va trebui să fie însă atentă să nu cadă în monotonie prin exploatarea acestei formule la infinit, fără a o îmbogăți cu elemente noi; fiindcă înainte de a epuiza vocabularul feroviar, se va fi epuizat interesul cititorilor.

Fenomenul pare să se fi petrecut la gazeta „Steagul roșu“, care, după ce a inițiat, cu cîteva luni în urmă, rubrica „Marca fabricii examinează“ și a susținut-o foarte viu un timp, o alimentează acum ceva mai greu.

VIATA UZINEI „CALĂTORIE PE DRUMUL CALITĂȚII SUPERIOARE“ *Controlor-nivelul tehnicii mondiale*

respectiv cu alte întreprinderi, în ce privește anumite tehnologii moderne care asigură o înaltă calitate. Prin intermediul gazetei, întreaga masă de lucrători poate beneficia de învățăminte schimburilor de experiență, la care participă doar un număr relativ restrîns de muncitori și tehnicieni.

În numărul din 23 mai, de pildă, e prezentată situația „școlară“ pe trimestrul I 1961. Secțiile uzinei sînt clasificate aici după diverse indici, dar cu excepția procentului de rebuturi nici unul dintre ei nu are legătură cu calitatea. Încadrarea formală a materialului la această rubrică înseamnă a-i subordona conținutul unui șablon cu care alte articole (chiar din același număr) s-ar fi potrivit mai bine.

Alte gazete — printre care cităm „Viața uzinei“ — Satu Mare, „Înfrățirea“, „Progresul“, „Timpuri noi“ — încă nu au găsit formule adecvate pentru asemenea rubrici. E timpul s-o facă, pentru a-și inviorea paginile.

INIȚIATIVE MOBILIZATOARE

Inspirate de succesul unor inițiative și acțiuni organizatorice ale presei centrale și locale, de felul „procesului milimetrilor“, unele gazete de uzină au căutat forme propagandistice deosebite, atractive, pentru rezolvarea tematicii legate de calitatea produselor. Aici

trebuie citată, în primul rînd, gazeta „Viața uzinei“ — București, care a inițiat rubrica „Călătorie pe drumul calității superioare: controlor — nivelul tehnicii mondiale“. Se menționează în „invitația la călătorie“, pe care redacția o adresează cititorilor săi, „perfor-

CU TOATE CULORILE PALETEI PUBLICISTICE

De la simpla fotoinformație pînă la articolul de fond, toate mijloacele și formele gazetărești pot și trebuie să fie utilizate la ilustra-

(„Metalurgistul“ — Ploiești), caricatura și rubricile satirice („Metalurgistul“ — Cîmpia Turzii, „Progresul“, „Viața uzinei“ — Bucu-

articole pe tema calității din același număr de gazetă să fie grupate la un loc. Gazetele „Șantierul roșu“ — Galați, „Tractorul“ și altele uită de acest lucru. Iar „Metalurgistul“ — Ploiești îl rezolvă uneori formal: de pildă, în numărul din 5 mai a publicat pagina specială „Corespondenții voluntari — factori activi în lupta pentru calitate“ (!), conținînd materiale despre învățămîntul politic U.T.M., despre depășirea normelor, despre economii, pînă și despre o performanță sportivă — numai despre calitate nu.

STEAGUL ROȘU

ȘCOALA ÎNALTEI CALITĂȚI

rea temei majore — calitatea produselor. Interviul („Progresul“), ancheta („Înfrățirea“), raidul-anchetă („Semănătoarea“, „Rulmentul“ — Bîrlad), consultațiile tehnice

rești) se numără printre astfel de forme eficiente.

O cerință elementară este și aceea ca, în afară de cazurile cînd intervin condiții speciale, diferitele

Oglindirea competentă, curajoasă și continuă a problemelor luptei pentru o calitate superioară a produselor se numără printre obiectivele centrale ale întrecerii gazetelor de uzină, inițiată de Consiliul Central al Sindicatelor. Această întrecere s-a făcut remarcată printr-un vădit progres general. Stîngăciile

și rămîinerile în urmă semnalate mai sus nu-s greu de înlăturat, ținînd seama de exemplul gazetelor fruntașe, dacă fiecare lucrător al presei de uzină se va simți și el personal răspunzător de rezultatele muncii întreprinderii, de prestigiul mărcii fabricii.

CONSFĂTUIREA COLEGIULUI INTERNAȚIONAL AL REVISTEI „SĂNĂTATEA PUBLICĂ”

În urmă cu cinci ani, la Krjnice — R. P. Polonă — cu prilejul primei consfătuiri a miniștrilor sănătății din țările socialiste s-a hotărît înființarea revistei „Sănătatea publică“ care are ca scop dezvoltarea teoriei și practicii socialiste a ocrotirii sănătății.

An după an, revista internațională „Sănătatea publică“ și-a sporit prestigiul datorită materialelor valoroase publicate și a lărgirii activului de colaboratori cu cele mai competente cadre de conducere a ocrotirii sănătății. Tematica revistei s-a îmbogățit, problema sănătății publice fiind abordată multilateral.

Recent, între 29 mai și 1 iunie, s-a desfășurat la București (unde își are sediul redacția) Consfătui-

rea Colegiului Internațional de redacție al acestei reviste.

La lucrările Consfătuirii au luat parte numeroși delegați din țările socialiste.

După ce conf. dr. I. Birzu a salutat consfătuirea în numele Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale din R.P.R., dr. Bulla Alexandru, redactorul responsabil al revistei „Sănătatea publică“, a prezentat o dare de seamă. În continuare, prof. dr. Theodor Ilea a expus un raport în legătură cu problemele redacționale, iar prof. dr. L. Grom a înfățișat planul tematic al revistei pe următorii ani (1962—1965).

Numeroși participanți la discuții au analizat modul cum reflectă re-

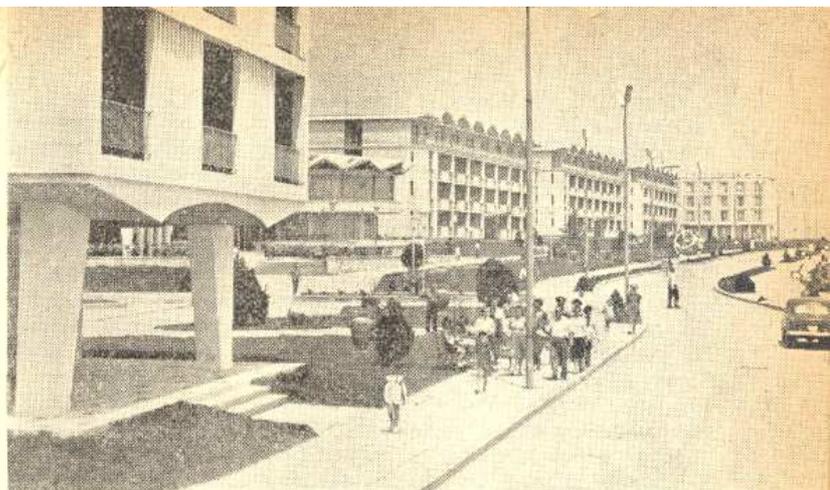
vista problematica actuală a sănătății publice și au făcut propuneri pentru îmbunătățirea calității revistei. Probleme esențiale cum sînt ocrotirea sănătății publice, ca disciplină științifică, educația sanitară a populației, formarea și promovarea cadrelor medico-sanitare, prevenirea și combaterea bolilor cardio-vasculare, a bolilor transmissibile, tuberculozei, bolilor venereice, a cancerului, dezvoltarea fizică și neuro-psihică a populației etc., au intrat în tematica concretă a numerelor viitoare ale revistei.

Consfătuirea Colegiului Internațional de redacție al revistei „Sănătatea publică“ a prilejuit un schimb de experiență deosebit de rodnic.

PRESA ÎN SPRIJINUL POPULARIZĂRII STAȚIUNILOR BALNEO-CLIMATERICE

Dr. I. LEONESCU

Medic primar la Casa de educație sanitară a Capitalei

Mangalia, 1961

Cresterea continuă a conștiinței oamenilor muncii din țara noastră și a nivelului cultural a făcut ca populația să fie astăzi dornică mai mult ca oricând de a se documenta asupra unor probleme cât mai variate, printre care cele de ordin sanitar ocupă un loc foarte important.

Cetățeanul este interesat să afle nu numai care sînt mijloacele terapeutice cele mai eficiente menite a-l vindeca de boală, dar în aceeași măsură vrea să cunoască și întreaga gamă a posibilităților de profilaxie care să-i asigure sănătatea.

Dacă partea predominantă în astfel de acțiuni o are, pe bună dreptate, medicul, nu este însă mai puțin adevărat că și presei îi revine un rol deosebit în ceea ce privește acțiunea educativ-sanitară și de orientare profilactică a maselor de cetățeni în problema respectivă.

Din diversitatea mijloacelor pentru îngrijirea sănătății, tratamentul balneo-climateric și cura de odihnă constituie factori foarte apreciați care interesează nu numai pe medici, dar și pe toți care se adresează acestora.

Pentru a constata importanța acordată de presa noastră popularizării stațiilor balneo-climaterice și de odihnă, cît și tratamentelor care se pot efectua în aceste localități, am cercetat coloanele citorva ziare.

La ziarul „Munca” se observă o preocupare deosebită pentru temele de popularizare a stațiilor. Coloanele ziarului conțin multiple articole de acest gen și dacă unele materiale („Borsecul vă așteaptă”,

„În stațiunea Amara sînt multe noutăți”, „Revedere la Cota 1400” etc.) izbutesc să trezească interesul pentru stațiunile noastre de odihnă, sînt totuși altele care nu folosesc suficient prilejul pentru a se putea numi cu adevărat materiale de popularizare.

Iată, de exemplu, articolul „La Mangalia — totu-i atrăgător”. Desigur că stațiunea, prin plaja, soarele, holurile somptuoase ale instituțiilor sanatoriale, mobilierul elegant al vilelor și hrana bună care se oferă vizitatorilor, așa cum se descrie în articol și este de altfel și în realitate, nu va lăsa indiferent pe cititorul dornic de o odihnă confortabilă la mare. Dar Mangalia, așa după cum știm, nu este numai o stațiune de odihnă. Mangalia este și o foarte apreciată stațiune cu mari posibilități terapeutice pentru diferite afecțiuni. Autorul articolului semnalează de altfel în trecut și „Sectorul de băi cu instalațiile sale moderne”. O simplă înregistrare. Aceasta nu poate fi suficient pentru popularizarea unei stațiuni ca Mangalia, unde, datorită într-adevăr instalațiilor sale moderne cît și factorilor balneari naturali, un mare număr de bolnavi cu variate afecțiuni își pot găsi alinarea suferințelor și chiar vindecarea. Enumerarea principalelor boli, care beneficiază de tratament la Mangalia, considerăm că ar fi mărit coeficientul valoric al materialului și ar fi contribuit la o mai complexă orientare a cititorilor.

Și despre „Litoralul își primește oaspeții” am avea de obiectat, pentru că deși articolul stimulează în general interesul pentru vizitarea

stațiilor de pe litoral de către cei sănătoși, nu se folosește ocazia pentru a se arăta și numeroasele posibilități de tratament ale acestor stațiuni. Lipsa pare cu atît mai accentuată cu cît printre stațiunile enumerate ca locuri de odihnă se menționează și Techirghiol, care, în trecut fie spus, nu este considerat de nimeni ca stațiune de odihnă, ci ca o stațiune principală de tratament și ca atare era nimerit să se menționeze cîteva din indicațiile principale de cură.

În același ziar se remarcă și o frumoasă fotografie a stațiunii Lipova însoțită de o scurtă notă explicativă, departe însă de a constitui ceea ce s-ar numi popularizarea unei stațiuni. Pentru valoroasele sale ape carbogazoase, fiind o importantă stațiune de interes local, apreciem că Lipova ar fi meritat ceva mai multă osteneală și deci o prezentare cît de sumară a factorilor hidrominerali din localitate.

Cînd citim articolul „Instantanee de la Tușnad-băi”, în care se precizează că stațiunea este indicată pentru „afecțiuni cardio-vasculare — debilitate — oboseală — nervozitate” — nu am avea motive să contrazicem indicațiile menționate. Dar văzînd omisiunea unora din cele mai importante indicații de cură din stațiune, sîntem tentați a ne întreba dacă cititorul, care a auzit că Tușnadul este foarte reputat și pentru cura internă cu ape în afecțiuni ale tubului digestiv, nu-și va pune și el întrebarea dacă nu cumva izvoarele cu indicații pentru astfel de boli au dispărut din localitate.

Cercetînd coloanele cotidianului „România liberă” se constată și aici un deosebit interes pentru sectorul balneo-climateric de odihnă și turistic.

Prin articole numeroase și fotografii, ziarul popularizează realizările obținute în stațiuni și înfățișează în mod atractiv confortul de care se pot bucura cei veniți în aceste localități.

Desigur că o descriere mai amănunțită a tuturor bogățiilor naturale precum și utilizarea mai frecventă a argumentelor științifice de popularizare ar mări și mai mult eficiența acestor materiale.

Astfel, pentru o stațiune ca Borsec, de exemplu, care este prezentată în articolul „Curier balneo-climatic, Borsec”, pe lângă mijloacele de tratament menționate (ape minerale, nămol), credem că prin expunerea și a celorlalți factori de tratament din stațiune ca băile de mofetă, hidro și electroterapia etc., precum și prin menționarea indicațiilor principale de tratament s-ar contribui într-o și mai mare măsură la orientarea celor suferinzi și la popularizarea stațiunii.

Revista „Magazin” se străduiește, de asemenea, să popularizeze cît mai mult atît stațiunile balneo-climaterice cît și varietatea tratamentelor hidro-minerale, factorii de climă etc. Pagina medicală și chiar celelalte coloane ale acestei reviste nu neglijează deloc capitolul balneologic și aproape în fiecare număr articolele de popularizare științifică orientează pe cititorii săi asupra posibilităților de tratament în stațiuni, suscitînd interesul pentru astfel de tratamente.

Se remarcă la acest ziar atenția acordată stațiunilor noastre balneo-climaterice, atît prin frecvența și varietatea articolelor cît și prin nota de originalitate a prezentării materialelor, a datelor științifice utilizate în popularizare și a stilului cu care știe să se adreseze maselor de cititori.

În asemenea condiții, desigur că popularizarea stațiunilor balneo-climaterice și de odihnă își atinge din plin scopul, mai ales că tematica cuprinde materiale adecvate eșalonate pe toată perioada anului.

Pentru ziarul „Dobrogea nouă” care apare la Constanța s-ar părea că nu există probleme legate de popularizarea stațiunilor balneo-climaterice, probabil pe consideren-

tul că dacă litoralul este în regiunea Dobrogea, oamenii din partea locului cunosc stațiunile din vecinătatea mării.

Dacă acesta ar fi argumentul, desigur că nu ar putea fi valabil, întrucît și în această regiune sînt destui oameni ai muncii, cărora presa le-ar putea oferi o serie de amănunte asupra mijloacelor terapeutice ale stațiunilor de pe litoral, amănunte pe care nu le cunosc, însă le-ar fi utile. Dar oare numai despre litoral s-ar putea vorbi? Stațiunile balneare și de odihnă de la munte și din regiunile deluroase nu ar interesa pe cititorii acestui ziar? Credem că mai ales asupra acestor două categorii de stațiuni ar trebui să insiste „Dobrogea nouă”. Și bineînțeles prin articole documentate, nu prin simple știri de genul celor 24 de rînduri care poartă titlul „Primii oaspeți la Techirghiol” și care nu conțin nimic important pentru popularizarea stațiunii.

Nici ziarul craiovean „Înainte” nu ne îndreptățește să facem constatări îmbucurătoare cu privire la tema de care ne ocupăm.

În afară de prezentarea unor localități din regiunea Oltenia, unde s-au organizat tabere pentru elevi, ziarul nu arată alte preocupări pentru popularizarea stațiunilor noastre de cură și odihnă.

★

Acestea sînt numai o parte din observațiile noastre cercetînd un număr restrîns de ziare, dar din care se pot desprinde constatări de o deosebită semnificație.

Astfel, o parte din presa noastră acordă o mare atenție popularizării stațiunilor balneo-climaterice, de odihnă și turistice, utilizînd forme cît mai variate și atractive, alegînd cu grijă temele pe care le încredințează spre elaborare colaboratorilor inițiați în problema respectivă. Astfel de materiale desigur că își ating scopul.

Alte ziare, deși vădesc preocupări pentru popularizarea curei balneare și de odihnă, nu acordă totuși în suficientă măsură atenția cuvenită calității materialelor, mulțumindu-se cu articole care uneori conțin fie date incomplete asupra stațiunilor, fie noțiuni care pot crea confuzii, astfel că rezultatele popularizării sînt diminuate.

În sfîrșit, sînt și unele ziare care nu au înțeles încă utilitatea popularizării prin presă a tratamentului balneo-climateric și a curei de odihnă în stațiuni.

Ținînd seama de atenția care se dă tot mai mult tratamentului balneo-climateric și a odihnei active și avînd în vedere și încrederea pe care cetățenii o au astăzi în presa noastră, apreciem că rolul acesteia în popularizarea stațiunilor trebuie să fie pe măsura importanței ce se acordă acestei probleme.

Popularizarea prin presă a stațiunilor noastre de cură trebuie să se facă utilizînd date precise asupra celor mai importanți factori naturali din stațiuni. Articolele trebuie să fie apropiate de realitatea posibilităților de tratament, scoțindu-se în evidență categoriile de boli care se pretează la tratamentul și odihna în stațiunile respective.

Este util ca articolele să conțină termeni științifici care să fie prezentați pe înțelesul tuturor. Pentru aceasta este însă necesară competența corespunzătoare a factorilor de elaborare a materialelor.

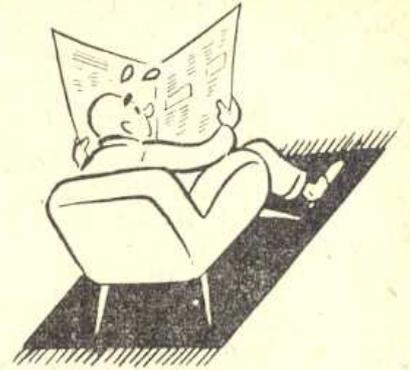
Temele tratate trebuie să fie cît mai variate.

Considerăm că articolele care se referă la deservirea unei stațiuni sînt bine venite, dar acestea nu sînt suficiente pentru epuizarea unei tematici eficiente. Redactarea unor articole care să se refere la posibilitățile de tratament pe grupe de afecțiuni în stațiunile cele mai indicate poate fi de mare folos pentru orientarea cititorilor. De asemenea și suitele de popularizare științifică din domeniul balneo-climateric și turistic cu conținut documentar inedit, ca și diferite alte forme de materiale, pot contribui în largă măsură la popularizarea stațiunilor noastre de cură și odihnă.

Față de posibilitățile actuale ale unor stațiuni, considerăm necesar ca popularizarea acestora prin presă să se facă în tot timpul anului, intensificîndu-se în lunile de primăvară și vară.

Credem că ținîndu-se seama și de cele de mai sus, acțiunea educativ-sanitară a populației în problemele balneo-climaterice și de odihnă va avea în presă un sprijin din ce în ce mai mare.

ÎN ZILELE DE VARĂ

PAUL MARIAN

Zilele călduroase de vară aduc pe tapet probleme specifice sezonului: organizarea odihnei oamenilor muncii și a vacanței elevilor și studenților, pregătirea tuturor factorilor care determină pe oameni să suporte mai bine canicula — răcoritoare, gheață, grădini de vară, parcuri, stranduri etc., etc. — buna aprovizionare cu legume, fructe și zarzavaturi, precum și multe altele.

În permanență atentă la cerințele cetățenilor, străduindu-se să rămână neconținut în actualitate, presa rezervă de cele mai multe ori un spațiu corespunzător acestor probleme sezoniere care nu trebuie să fie cîtuși de puțin minimalizate. Se pot da numeroase exemple de intervenții prompte ale ziarelor centrale și regionale în rezolvarea unor dificultăți sau deficiențe semnalate într-una sau alta dintre problemele de care aminteam, după cum este de subliniat atenția cu care majoritatea presei noastre se ocupă de activitatea ce se desfășoară în stațiunile balneoclimaterice.

Dorința de a urmări cum se ocupă presa noastră locală de aceste chestiuni, „la inima cetățeanului“, ne-a determinat să răsfoim câteva dintre cele mai recente numere ale ziarelor „DRUM NOU“ din Brașov, „FLAMURA PRAHOVEI“ din Ploiești și „STEAUA ROȘIE“ din Tg. Mureș. Alegerea acestor trei regiuni nu este întâmplătoare deoarece pe teritoriul lor se găsesc numeroase stațiuni de odihnă; pe de altă parte, în toate regiunile amintite se găsesc centre muncitorești importante, ceea ce face ca problema odihnei în cît mai bune

condițiuni a oamenilor muncii să se pună cu stăruință.

Trebuie spus de la început că concluziile reieșite, fie ele chiar sumare, nu sînt prea încurajatoare pentru felul în care redacțiile respective au înțeles să se ocupe de aceste importante probleme. Faptul bine cunoscut că atât „Flamura Prahovei“ cit și „Drum nou“ se preocupă cu seriozitate și inițiativă de oglindirea celor mai de seamă probleme ale activității economice nu le poate scuti (ci, dimpotrivă, creează obligații suplimentare celor două redacții) de prezentarea în paginile lor a chestiunilor de ordin cetățenesc de care aminteam. Pe teritoriul regiunii Ploiești, se știe, se află stațiuni de odihnă deosebit de căutate de cetățenii țării noastre: Sinaia, Bușteni, Poiana Țapului, Breaza. Am adăuga Slănic-Prahova și Cheia. Ce se scrie în „Flamura Prahovei“ despre felul cum au fost ele amenajate, despre activitatea cultural-sportivă ce se desfășoară, despre aprovizionarea stațiunilor etc.? În luna iunie, nimic!

Oare într-adevăr nu este nimic de spus despre stațiunile din regiunea Ploiești? Presa centrală dovedește contrariul. Bunăoară, un articol publicat în „Scînteia“ în care se analiza în spirit critic activitatea Intreprinderii regionale pentru organizarea spațiului de odihnă și turism „Sinaia“ s-a dovedit a fi eficient și urmat de măsuri importante. Nu era de datorie „Flamurei Prahovei“ să sesizeze mai din timp aceste lipsuri și să aducă astfel un aport substanțial la îmbunătățirea situației? Aceeași observație rămîne valabilă și pentru

stațiunea Slănic unde există foarte numeroase lacune care au trecut neobservate nu numai de sfatul popular dar și de ziarul regional.

În regiunea Ploiești nu sînt însă numai stațiuni de odihnă. Cu cel puțin aceeași tărie se pune problema felului în care oamenii muncii sînt aprovizionați cu articole de sezon, a felului în care există preocuparea de a li se asigura o după amiază sau o duminică plăcută, recreativă. În parte aceste probleme se întîlnesc în reportajul „Duminică estivală“ apărut în ziarul din 13 iunie. Într-o serie de instantanee se reproduc diverse aspecte din punctele de aprovizionare și locurile de recreare din oraș, insistîndu-se pe deficiențele care se mai fac simțite. Socotim însă că această prezentare, oarecum constatativă și care nu merge pînă la fondul problemei, este insuficientă. Ar fi fost de dorit ca cititorii ploieșteni să ia notă de atitudinea ziarului în ce privește organizarea locurilor de recreare — grădini, stranduri — a aprovizionării cu articole de sezon de tot felul. Fără îndoială că timpul nu este pierdut și că în lunile estivale — chiar dacă cu oarecare întîrziere — ziarul poate suplini acest lapsus.

Aprecieri asemănătoare se cuvin a fi făcute despre „Drum nou“. Este drept că acest ziar acordă importanța cuvenită unor astfel de probleme cum sînt organizarea vacanței școlarelor („Taberele se pregătesc pentru oaspeți dragi“ — 7 iunie; „In tabere și colonii o vacanță cit mai plăcută“ — 9 iunie). Oare numai copiii au dreptul de a se

bucura de atenția ziarului? Oamenii muncii veniți la odihnă în stațiunile regiunii n-au acest drept? Articolul „Bucuroși de oaspeți” din 10 iunie cuprinde, fără îndoială, unele aprecieri interesante cu privire la pregătirea stațiunilor Predeal și Timiș. El nu poate fi considerat însă decât ca un început. Chiar în stațiunile menționate se ridică multe aspecte care ar merita mai multă atenție, în special legate de activitatea cultural-sportivă. Se pune cu stăruință problema ca oamenilor muncii veniți la odihnă să li se asigure programe culturale variate și interesante, excursii spre locurile pitorești, întreceri sportive, biblioteci bine aprovizionate cu ultimele noutăți literare. Totodată se cere combătută tendința existentă în unele stațiuni de a se recurge la „serviciile” celor veniți în concediu pentru repetiții interminabile în vederea alcătuirii unor spectacole, ținerea de conferințe lungi și neinteresante etc. În același timp ziarul ar trebui să-și îndrepte atenția spre unele stațiuni mai îndepărtate, cum ar fi Ocna Sibiului și Covasna a căror activitate deloc satisfăcătoare a făcut obiectul unor articole de analiză publicate în „România liberă”.

Am dori totodată să citim în „Drum nou”, ziar care apare într-un oraș atît de important în viața țării cum este Brașovul, mai multe articole privind astfel de teme ca transportul spre localitățile pitorești din împrejurimi, posibilitățile de odihnă și destindere pentru oamenii muncii etc., etc.

În regiunea Mureș Autonomă Maghiară se află un număr de stațiuni de interes republican foarte căutate de vizitatori: Sovata, Borsec, Tușnad, Malnaș, Lacul Roșu și altele.

Să vedem deci cum se reflectă viața acestor stațiuni în paginile ziarului „Steaua roșie”. Un reportaj informativ apărut la 2 iunie ne

anunță că „73.000 oameni ai muncii își vor petrece concediul în regiunea noastră”. Reportajul cuprinde o succintă descriere a stațiunilor, informînd totodată asupra ultimelor noutăți privind amenajarea acestora. Era de așteptat ca, în continuare, cititorii ziarului „Steaua roșie” să fie informați despre diferitele aspecte ale activității stațiunilor, venindu-se totodată în sprijinul oamenilor muncii aflați la odihnă, prin publicarea unor articole, note, foiletoane, reportaje mai substanțiale, mai adîncite. Din păcate, singura aluzie la acest domeniu de preocupări îl face informația apărută în numărul din 14 iunie privind organizarea unui „concurs de memorie” la Borsec. Oare nu la fel de important era de pildă faptul că în această stațiune legumele și fructele sînt o raritate? Sau că pasagerii în tranzit spre Borsec n-au unde înopța la Toplița, intrucît casa de primire a fost în mod abuziv desființată. Sau nu s-ar fi putut critica lipsa totală de activitate turistică din această stațiune? Fără îndoială, cu condiția ca redacția să-și fi fixat această problemă printre preocupările sale.

Se poate deci afirma că cele trei ziare mai sus citate au rămas datoare cititorilor lor (și nu numai acestora) cu o seamă de articole de mare însemnătate și eficacitate. Este păcat fiindcă gama de probleme despre care aminteam crează, împreună cu altele, actualitatea preocupărilor în presă, fiindcă aceste probleme interesează pe cetățeni și deci trebuie să preocupe și presa. Fără îndoială că limitarea răsfoirii ziarelor la o singură lună — și aceea incompletă — nu poate fi însă perfect edificatoare. De aceea, așteptăm în viitoarele numere ale celor trei ziare articole mai multe și mai interesante care să oglindească preocupările de sezon ale cetățenilor.

CERCUL DE CREAȚIE AL „ROMÂNIEI LIBERE”

De curînd, în cadrul redacției ziarului „România liberă” a fost organizat un cerc de creație al cărui scop este îmbunătățirea pregătirii profesionale a personalului redacțional. La fiecare întrunire a acestui cerc se pune în discuția participanților o temă, considerată actuală și importantă, a muncii redacționale. Schimbul de idei și păreri — în fond un schimb de experiență între redactori și reporteri — s-a dovedit a fi util, la ambele ședințe care au avut loc pînă acum discuțiile fiind vii.

Prima problemă care a fost pusă în discuție în urmă cu cîtva timp a fost cea a „redacționalului”, denumire sub care este cunoscut în redacție articolul publicistic din pagina a treia. După cum se știe, acest articol a apărut începînd cu mai mulți ani în urmă în paginile „României libere”. Îndrăgit de cititori, articolul publicistic din pagina a treia tratează probleme dintre cele mai variate — economice, sociale, de morală, educație etc. Referatul prezentat de tov. Const. Sirbu a constituit cu acel prilej o bună bază de discuție. Punînd față în față două articole și analizîndu-le minuțios, tov. Sirbu a reușit să dea o imagine clară a calităților ce se cer unui „redacțional” precum și a deficiențelor ce trebuie evitate.

Cea de a doua întrunire a cercului de creație al „României libere” a dezbătut problema reportajului. Au fost prezentate două referate de către tov. Boris Buzilă și I. Arabolu, în care, folosind numeroase exemple din activitatea proprie și a altor tovarăși, cei doi redactori au emis păreri interesante asupra documentării, formei de redactare, stilului etc. Interesul stîrnit de tema pusă în discuție s-a vădit în numeroasele luări de cuvînt din care au reieșit o seamă de propuneri importante.

„SOCIALISMUL”, ORGANUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA (mai 1921 – 1924)

I. M. OPREA
candidat în științe istorice

Frământările revoluționare care au cuprins după primul război mondial întreaga muncitorime din țara noastră, ca și lupta acerbă desfășurată pe plan ideologic între diferitele curente politice s-au reflectat uneori just, alteori eronat, însă cu suficientă pregnanță în paginile ziarelor muncitorești din acea vreme. Tabloul evenimentelor, din acea perioadă de efervescență revoluționară, este înfățișat mai complet și mai veridic, însă nu fără anumite lacune, în ziarul „Socialismul”, apărut în 1918 ca organ central al Partidului Socialist.

În perioada care s-a scurs de la apariția sa și pînă la întemeierea Partidului Comunist din România (mai 1921) „Socialismul” n-a fost exponentul unui singur curent de idei, al unei singure concepții politice. Dimpotrivă, în coloanele sale, alături de ideile curentului revoluționar, răspîndite de aripa stîngă a Partidului Socialist în frunte cu grupurile comuniste și-au găsit loc și concepțiile antimuncitorești ale centristilor și ale social-democraților de dreapta.

Deseori înveșmîntate într-o haină pseudo-revoluționară, „teoriile” puse în circulație de oportuniști introduceau confuzie în mișcarea muncitorească, frîmînd dezvoltarea ei și creînd numeroase dificultăți în desfășurarea procesului de clarificare ideologică și politică. Așadar, în paginile „Socialismului” din acea perioadă, pe lîngă „teoriile” reformiste, confuze, nebulose și foarte adesea contradictorii, cititorul poate găsi oglindită linia politică revoluționară a curentului comunist din mișcarea muncitorească de la noi. Concepția revoluționară expusă în ziarul Partidului Socialist, cu toate neajunsurile și limitele pe care le prezenta, a devenit spre sfîrșitul anului 1920 și începutul anului 1921 concepția dominantă în mișcarea muncitorească din România. În această perioadă „Socialismul” a adus o contribuție din ce în ce mai mare la opera de răspîndire a ideilor comuniste pe care le îmbrățișează nu numai marea majoritate a membrilor partidului socialist dar și o parte însemnată a muncitorilor organizați și neorganizați. Problema majoră dezbătută în coloanele „Socialismului” (este vorba de articolele scrise de pe poziția curentului comunist în perioada amintită) era aceea a transformării partidului socialist în partid comunist și afilierea lui la Internaționala a III-a Comunistă, precum și chestiuni legate de structura, compoziția socială și rolul viitorului partid comunist.

Ideile curentului comunist au triumfat asupra oportunistului și reformismului din mișcarea muncitorească din țara noastră prin întemeierea la congresul din 8–12 mai 1921 a partidului comunist, partid leninist, care și-a asumat nobila misiune de a conduce lupta muncitorimii pînă la victoria deplină a comunismului.

Temîndu-se de influența puternică a partidului de tip nou asupra muncitorilor, cercurile reacționare ale burgheziei și moșierimii au pus la cale decapitarea încă din fașă a avangărzii proletariatului român. Învinuți de complot împotriva siguranței statului, delegații la congres care votaseră pentru afilierea partidului la Internaționala a III-a Comunistă au fost arestați în a cincea zi a dezbaterilor și întemnițați în închisorile Jilava și Văcărești.

În aceeași zi mercenarii poliției și siguranței au efectuat perchițiții ilegale și samavolnice la Clubul Socialist și la redacția „Socialismului” de unde au confiscat documentele congresului și materialele zia-

rului devenit organ central al Partidului Socialist-Comunist.

Ca una din principalele arme ale comuniștilor, gazeta „Socialismul“ s-a angajat să urmeze calea grea și spinoasă a luptei pentru apărarea intereselor muncitorimii. Numerele ziarului apărute în timpul congresului partidului și imediat după congres răs-pindeau în cele mai îndepărtate colțuri ale țării vestea despre istoricul eveniment care a avut loc în mișcarea muncitorească din țara noastră. Articolul de fond al numărului din 14 mai 1921, vorbind de însemnătatea întemeierii partidului comunist și afilierea lui la Internaționala a III-a, informa cititorii, în cuvinte pline de încredere în viitorul proletariatului, că „ceea ce trebuia de mult să se înlăptuiască s-a săvârșit“.¹⁾

Ziarul atrăgea însă atenția militanților revoluționari că drumul spre victorie nu va fi neted și ușor. Pentru a străbate acest drum sinuos și plin de riscuri e nevoie de curaj, spirit de sacrificiu, putere de orientare în cele mai complicate situații și hotărâre de a rezista terorii exercitate de organele statului burghezo-moșieresc.

Primei lovituri dată partidului comunist prin arestarea congresiștilor îi urmau altele. Căutând să curme orice legătură între comuniști și masele muncitoare, din rîndurile cărora aceștia se ridicaseră, autoritățile au luat curînd noi măsuri teroriste împotriva ziarului partidului. Sediul redacției a fost devastat și închis, redactorii și colaboratorii arestați, iar materialele ziarului confiscate. În asemenea condiții „Socialismul“ a fost silit să-și suspende apariția tocmai într-un moment cînd necesitatea consolidării partidului și organizării muncitorilor constituia principala problemă la ordinea zilei, și cînd nevoia unui organ de presă se resimțea în mod acut. Timp de opt luni autoritățile n-au mai îngăduit editarea „Socialismului“. În acest interval de timp steagul revendicărilor politice și economice ale muncitorimii a fost ținut sus cu demnitate de către ziarul „Tineretul socialist“, reapărut la cîteva luni de la arestarea congresiștilor. Abia în prima jumătate a lunii decembrie 1921, după multe eforturi ale unor militanți ai partidului și cu sprijinul material acordat de muncitorii înaintași din punct de vedere politic, ziarul „Socialismul“ a reapărut.

Vestea reapariției „Socialismului“ a fost primită cu un viu interes de către muncitori. Unul dintre martorii acestui eveniment evoca în felul următor entuziasmul manifestat de muncitori în prima zi de reapariție a ziarului partidului: „E destul să fi trăit acea zi — cînd „Socialismul“ se smulgea cu lăcomie din mîinile țigănușilor vînzători de ziare. E destul să fi văzut cum scînteiau ochii muncitorilor nerăbdători să citească vestea cea bună.“²⁾

Condițiile de apariție a ziarului erau însă deosebit de grele. Cenzura aspră instituită de regimul burghezo-moșieresc împotriva publicațiilor muncitorești, șicanele aproape zilnice puse la cale de autorități, insuficiența fondurilor bănești, lipsa unei clădiri corespunzătoare pentru redacția și administrația ziarului erau doar cîteva din marile dificultăți pe care trebuia să le învingă partidul pentru a face posibilă apariția cu regularitate a organului său central.

Pentru a împiedica ziarul să apară, guvernul a dat ordin ca toate localurile din București folosite de partid să fie închise și redade proprietarilor lor. „Ne îndoim — se spunea în primul număr al „Socialismului“ — dacă cu toate insistențele noastre vom reuși să ocupăm o cămăruță cît de mică din ceea ce a fost odată Redacția și Administrația Socialismului... În asemenea condiții cum vom putea trăi? Cum va putea găsi în Bucureștiul palatelor, al palatelor dintre care nu cele din urmă sînt palatele presei, cum va putea o gazetă proletară să-și găsească o pivniță ori o mansardă în care să-i fie îngăduit să trăiască?“¹⁾

Timp de cîteva luni lucrările în legătură cu redactarea și administrarea „Socialismului“ s-au făcut într-o gheretă de lemn de pe str. Brezoianu vis-a-vis de ziarul „Universul“ pentru ca apoi să se mute într-o odăiță a tipografiei „Poporul“ din str. Sărindar.²⁾

Niciodată autoritățile n-au găsit îndreptățită cererea „Socialismului“ de a i se da o tipografie proprie; în schimb întotdeauna ele au găsit nenumărate pretexte pentru a crea dificultăți în procurarea hîrtiei și a celorlalte materiale de care avea nevoie ziarul proletariatului. Fără a mai aminti o serie de alte obstacole pe care autoritățile burghezo-moșierești le ridicau în calea editării „Socialismului“, ca de altfel și a altor publicații muncitorești, ne putem face o imagine a chipului în care se aplica în practică mult trîmbițatul principiu al constituției burgheze privitor la așa-numita libertate a presei.

Cu toate impedimentele ce i-au stat în față, „Socialismul“ a reușit să apară, la început săptămînal, apoi bisăptămînal iar în unele perioade chiar zilnic.

Ca organ de presă al partidului proletariatului, „Socialismul“ s-a sprijinit întotdeauna pe ajutorul maselor muncitoare. „Considerăm — scria „Socialismul“ în momentul reapariției — că numai eforturile secțiilor partidului n-ar fi suficiente. Chemăm aici în ajutorul nostru masa mare de muncitori și țărani care ne-au rămas credincioși.“³⁾

De la primul său număr ziarul făcea cunoscut muncitorilor și țăranilor muncitori că trăiește prin ei și pentru ei.

„Socialismul“ se deosebea radical de presa venală a burgheziei, care, slujind intereselor claselor sus-puse, preocupată în permanență de consemnarea senzaționalului nu găsea în coloanele ei nici cel mai neînsemnat spațiu pe care să-l consacre muncitorilor și țăranilor, decît atunci cînd cercurile conducătoare urmăreau să-i înșele cu vreo promisiune, vagă și irealizabilă, sau cînd acestea aveau nevoie să minimalizeze marile acțiuni ale proletariatului pe care nu le mai puteau trece sub tăcere. El se deosebea în aceeași măsură și de ziarele fals-democrate, care se intitulau cu fățarnicie prietenii celor ce muncesc, cochetau cu muncitorimea, se erijau în apărători ei numai cu scopul de a-i liniști spiritul combativ și de a-i frîna lupta împotriva exploatării, îndeplinind astfel, sub o formă camuflată, ordinele guvernărilor. Spre deosebire de aceste ziare, „Socialismul“ apărea pentru a contribui la organizarea muncitorimii, pentru a îndruma și educa proletariatul, îndemnîndu-l la acțiune, și apărîndu-i interesele. El răspîndea în ma-

¹⁾ „Socialismul“ nr. 1 decembrie 1921.

²⁾ „Socialismul“ din 17 decembrie 1922.

³⁾ „Socialismul“ nr. 1 decembrie 1921.

¹⁾ „Socialismul“ din 14 mai 1921.

²⁾ „Socialismul“ din 17 decembrie 1922.

sele largi de muncitori, țărani muncitori și în general în rîndurile tuturor exploataților cuvîntul partidului comunist, explicînd acestora calea ce trebuia urmată pentru a se elibera de sub jugul apăsător al dominației burghezo-moșierești. „Socialismul“ făcea cunoscut muncitorilor și țăranilor linia politică a partidului comunist, strategia și tactica sa de luptă, lozincile sale și scopul său final — construirea unei societăți noi. Aproape că nu a existat aspect al multiplelor și variatelor probleme ce se puneau în fața partidului și a mișcării muncitorești care să nu se fi reflectat într-o măsură sau alta în paginile organului central din acea perioadă a partidului comunist. Cu alte cuvinte, „Socialismul“ a fost, cum se arată în numărul său din 17 decembrie 1922, o „adevărată oglindă a partidului“.

Definind misiunea organului central al partidului proletariului, V. I. Lenin sublinia în cartea sa „Ce-i de făcut?“: „Ziarul nu este numai un propagandist și un agitator colectiv ci și un organizator colectiv“. ¹⁾

Cercul problemelor abordate în coloanele „Socialismului“ arată că organul partidului a urmat indicația leninistă, indicație pe baza căreia congresul al III-lea al Internaționalei Comuniste sublinia că ziarul comunist trebuie înainte de toate să se preocupe de interesele lucrătorilor oprimați, el trebuie să fie un adevărat propagandist, agitator și organizator al muncitorimii. ²⁾ Un asemenea rol a avut „Socialismul“ în perioada care s-a scurs de la întemeierea partidului comunist și pînă la începutul anului 1924, cînd partidul a fost scos în afara legii. Rolul „Socialismului“ de propagator al liniei revoluționare în masele muncitoare a fost imens în această perioadă cînd avangarda clasei muncitoare din România, pe lîngă că nu era suficient de consolidată sub raport organizatoric și ideologic, mai avea de înfruntat și măsurile restrictive și foarte adesea direct teroriste ale organelor statului.

Pentru oligarhia romînă chiar și numai simpla existență a partidului comunist prezenta un permanent și serios pericol. Sub presiunea acestei temeri, burghezia, în disprețul celor mai elementare drepturi constituționale, lua tot felul de măsuri, unele mai nelegale decît altele, prin care interzicea orice acțiune publică a partidului comunist, silindu-l să activeze în condiții de semi-legalitate. Restricțiunile administrative dublate de teroarea fățișă n-au fost în stare să înăbușe glasul partidului care-și trăgea puterea vitală din aspirațiile clasei muncitoare ale cărei interese le apăra.

Referindu-se la forța și vitalitatea de neînvins a partidului comunist, „Socialismul“ scria: „Cu bărbăția care-l caracterizează și cu sprijinul neînterupt al maselor, partidul comunist va străbate și prin piedicile nenumărate ce i se pun astăzi, ieșind din ele și mai oțelit în lupta pentru triumful proletariului“. ³⁾

Actele teroriste inspirate și dirijate de guvern, acte de pe urma cărora au avut de suferit majoritatea elementelor revoluționare s-au dovedit neputincioase în fața desfășurării procesului de clarificare a diferitelor idei confuze și de combatere a ideilor oportuniste care încă mai circulau în acea

perioadă atît în rîndurile partidului cît și printre muncitorii neorganizați. Lupta împotriva ideilor străine ideologiei marxist-leniniste se impunea în-deosebi în acea etapă cînd partidul, așa cum se arată în organul său central, trebuie „să devină organizația de elită a proletariatului“. ⁴⁾ Ea era cu atît mai necesară cu cît partidul socialist — potrivit propriei aprecieri a „Socialismului“ — „nu s-a transformat după o zi pe alta în partid comunist“. ⁵⁾

Inspirîndu-se din hotărîrile și tezele Internaționalei a III-a, comuniștii se străduiau neobosit să introducă în partid un spirit nou revoluționar menit, așa cum arată „Socialismul“, „să înlăture spiritul vechi oportunist și demagogic“. ³⁾

Vechile „teorii“ social-democrate perimate și respinse de majoritatea muncitorimii erau răspîndite printre muncitori de către grupurile social-democraților de dreapta și centristilor. Grupurile oportuniste învinse de curentul comunist revoluționar nu mai aveau decît o foarte slabă influență asupra muncitorilor și anume mai mult asupra celor organizați în sindicate. Înriurirea nefastă a oportuniștilor s-a resimțit însă și în rîndurile partidului comunist.

Această influență se cerea să fie cît mai grabnic lichidată, iar ideile confuze și vagi, clarificate. La clarificarea lor, ziarul partidului a adus o contribuție deosebit de importantă. „Azi — scria „Socialismul“ la sfîrșitul anului 1921 — nu mai este loc pentru toate direcțiile, toate tacticile, toate concepțiile asupra desfășurării revoluțiunilor proletare, nici asupra luptei zilnice, în cadrul unuia și aceluiași partid“. ⁴⁾

Comuniștii duceau așadar lupta atît împotriva social-democraților de dreapta care părăsiseră partidul socialist imediat după ședința Consiliului General din ianuarie 1921, cît și împotriva centristilor, care, deși la congresul din mai 1921 au votat cu rezerve afilierea la Internaționala a III-a, totuși au rămas mai departe în partid. Ulterior însă centristii n-au mai respectat hotărîrile partidului, așa cum declaraseră la congres, și, refuzînd să activeze în direcția aplicării în viață a tezelor Internaționalei Comuniste, au părăsit partidul și „au început o campanie deșăntată împotriva comuniștilor“. ⁵⁾ Încercările centristilor de a sparge unitatea partidului precum și substratul oportunist, antimuncitoresc, al manevrelor lor au fost viu demascate și viguros combătute în coloanele „Socialismului“.

Treptat, cuvîntul partidului se făcea, datorită „Socialismului“, tot mai mult auzit de către muncitorime a cărei adeziune la linia politică a comuniștilor devenea pe zi ce trece mai puternică.

Îvingînd opoziția centristilor, secții întregi ale fostului partid socialist, în frunte cu cele din Brașov, Iași, Tg. Mureș, își reafirmau adeziunea la partidul comunist.

Extinderea rapidă a influenței partidului comunist în întreaga țară era dovada cea mai grăitoare a dezvoltării și vitalității sale.

Pentru asigurarea creșterii continue a partidului și pentru accelerarea procesului de organizare a proletariatului se ridica mereu mai acut problema intensificării luptei împotriva oportuniștilor.

1) „Socialismul“ din 27 decembrie 1921.

2) Ibidem.

3) Ibidem.

4) „Socialismul“ nr. 1 din decembrie 1921.

5) „Socialismul“ din 22 mai 1922.

1) V. I. Lenin despre presă : Ed. Politică, 1960, pag. 184.

2) „Socialismul“ din 4 ianuarie 1922.

3) „Socialismul“ din 27 iulie 1922.

Demascând ineficacitatea mijloacelor de acțiune ale centristilor și scopul activității lor, „Socialismul” îi caracteriza ca „reprezentanți ai confuzionismului cu o mentalitate de mic-burghezi și tactică șovăielnică”.¹⁾ Organul partidului critica vehement concepția greșită a oportuniștilor asupra tacticii de luptă. El arăta că mijloacele de acțiune ca: buletinul de vot, lupta electorală etc., pe care centristii le recomandau proletariatului sînt cu totul lipsite de eficiență, iar nădejdea pe care aceștia și-au pus-o în parlamentele burghezo-moșieresti este lipsită de orice perspectivă.²⁾

Împotriva tacticii oportuniste, „Socialismul” propaga în mase tactica revoluționară a partidului comunist care preconizează ca mijloc principal de luptă acțiunea directă de masă sub forma grevelor, demonstrațiilor, întrunirilor etc. Ca punct de plecare al luptelor revoluționare, arată „Socialismul”, trebuie să se ia revendicările maselor, revendicări despre a căror satisfacere centristii nu aminteau decît în scopuri demagogice.

Prin tactica lor oportunistă, prin poziția lor șovăielnică și mijloacele de acțiune a căror aplicare nu asigura cucerirea vreunei revendicări, centristii erau complicii și sprijinatorii camuflați ai burgheziei. Asemenea servicii aduceau burgheziei oportuniștii și prin propagarea în mase a ideii substituirii luptei de clasă prin colaborarea de clasă.

Dezvăluind racilele concepției oportuniste, comuniștii urmăreau să elibereze de influența centristilor pe toți acei muncitori insuficient orientați politicește și să închege frontul unic al celor ce muncesc în vederea desfășurării cu mai mult succes a luptei împotriva exploatării.

Încă de la înființarea sa, partidul comunist a militat activ pentru închegarea frontului unic al muncitorilor. Obiectivele frontului unic le constituiau pe de o parte asigurarea succesului acțiunilor muncitorești împotriva atacului capitalist (înlăturarea terorii albe, eliberarea muncitorilor din închisori, desființarea tribunalelor ilegale) — iar pe de altă parte cucerirea de revendicări economice și politice.

Explicînd importanța încheierii frontului unic, Gh. M. Vasilescu-Vasia scrie într-un articol publicat în „Socialismul”: „Invitația la front unic este făcută nu în scopul special de a apăra numai partidul comunist de loviturile guvernamentale îndreptate contra lui. Ea vizează atacul general patronal-guvernamental, inclusiv organizațiile sindicale.”³⁾

În scopul atingerii acestor obiective, partidul comunist s-a adresat în repetate rînduri organizațiilor muncitorești și în special sindicatelor. Oportuniștii din Consiliul uniunilor sindicale au respins însă apelul la front unic făcut de comuniști. Ei încercau să-și justifice refuzul de a încheia frontul unic invocînd pretextul unei pretinse necesități de a menține autonomia sindicală care, după părerea oportuniștilor, ar fi putut, chipurile, fi știrbită în cadrul frontului unic. Ziarul „Socialismul” arăta însă că principiul autonomiei nu implică dreptul sindicatelor de a adopta o poziție neutră, de esec-tativă față de problemele muncitorești îndeosebi cînd aceste probleme îmbracă un caracter politic.⁴⁾

„Căci nu e vorba — comenta mai departe „Socialismul” — nici de contopirea și nici de subordonarea mișcării sindicale ci numai de coordonarea unor acțiuni muncitorești în vederea reușitei lor.”¹⁾

Era deci cît se poate de evident că pretextul autonomiei sindicale invocat de oportuniști nu era decît un paravan, sub care centristii și social-democrații de dreapta încercau să-și ascundă refuzul de a accepta să lupte în front unic pentru apărarea intereselor amenințate ale muncitorilor.

În urma refuzului oportuniștilor de a intra în frontul unic, comuniștii, încrezători în idealul și forțele maselor muncitorești, continuă lupta cu avînt înzecit. Ei își îndreaptă energia clocotitoare îndeosebi în direcția organizării muncitorilor, a consolidării partidului și sindicatelor pentru a le spori capacitatea de acțiune și posibilitățile de cuprindere sub raportul organizării și al influenței politice.

Acestor variate și complexe probleme ale activității partidului, „Socialismul” le consacră un mare număr de articole. Cele mai multe publicate la rubrica specială „Tribuna organizării” tratează un larg cerc de probleme în legătură cu importanța teoretică și practică a consolidării partidului, compoziția socială a partidului, modul și condițiunile de primire în partid a noilor membri etc. „Partidul comunist — se spune în numărul din 15 februarie 1922 al „Socialismului” — va cuprinde și trebuie să cuprindă mase omogene, mase de luptă și de muncă gata de orice sacrificiu. Nu mulțimea membrilor va fi scopul urmat de partid ci pregătirea acelor care-l compun”.

Pentru ca partidul să devină un adevărat monolit, pentru ca el să-și poată consolida mai departe unitatea rîndurilor sale se cerea comuniștilor ca în spirit partinic și cît se poate de atent să verifice situația și calitățile noilor membri. În acest fel putea fi împiedicată pătrunderea în partid a elementelor nehotărîte, dubioase, ori de-a-dreptul periculoase. Dezbătînd mai departe problema compoziției sociale a partidului, „Socialismul” preciza că în primul rînd trebuie să se atragă în secțiunile avangărzii proletariatului lucrătorii din marea industrie, simpatizanții ai ideilor comuniste. „Fără ca majoritatea membrilor săi s-o constituie lucrătorii din marea industrie, partidul rămîne fără conținut ideologic și de acțiune.”²⁾

Chezășia dezvoltării partidului atît din punct de vedere al influenței sale cît și din punct de vedere al forței sale numerice o constituia înțelegerea justă și aplicarea consecventă de către comuniști a normelor leniniste privitoare la activitatea partidului de tip nou.

„Socialismul” arăta comuniștilor că numai studiînd profund învățătura marxist-leninistă, numai pregătindu-se temeinic și multilateral, ei pot să-și disciplineze gîndirea, să lupte cu propriile lor neajunsuri pentru a le lichida, și să întroneze cu succes în partid un nou stil de muncă.

Alături de articolele a căror temă majoră o constituiau principiile de bază ale partidului de tip nou și necesitatea respectării lor cu strictețe, „Socialismul” publica importante materiale în care se dădeau indicații prețioase asupra formelor și metodelor de educare și instruire a cadrelor partidului.

1) „Socialismul” din 1 martie 1922.

2) „Socialismul” din 23 iunie 1924.

1) „Socialismul” din 1 martie 1922.

2) „Socialismul” din 1 martie 1922.

3) „Socialismul” din 17 august 1922.

4) „Socialismul” din 3 septembrie 1922.

Pregătirea politică și ideologică a unor cadre devotate și capabile, recrutate din rândurile proletariatului, era necesară atât pentru îmbunătățirea activității partidului cât și pentru orientarea muncii organizațiilor de masă și în special a sindicatelor în direcția atragerii muncitorilor pe făgașul luptei revoluționare. Credincios misiunii și sarcinilor pe care le avea, „Socialismul“ dezbate în coloanele sale importante probleme ce se puneau în acea perioadă în fața mișcării sindicale din România. Pentru a introduce și consolida linia sa în mișcarea sindicală, asupra căreia se resimțea puternic influența centristilor și social-democraților de dreapta, partidul cerea comunistilor să intre în sindicate, să formeze acolo fracțiuni comuniste și să desfășoare lupta de organizare și educare a muncitorilor în spiritul ideilor revoluționare. „Fracțiunile comuniste — scria „Socialismul“ — bineînțeles că vor căuta să strângă în jurul lor pe toți tovarășii care în sindicate au același punct de vedere“. ¹⁾ Totodată membrii fracțiunii comuniste trebuiau să desfășoare o largă acțiune propagandistică și agitatorică pentru a organiza muncitorii în sindicate, transformând această organizație de masă într-o adevărată școală de educație comunistă a proletariatului. „Socialismul“ a devenit un adevărat instrument de atragere a muncitorilor în sindicate. Într-un apel adresat muncitorimii în martie 1922 se spunea: „Partidul Socialist-Comunist de la primele lui manifestări și sub forme diferite v-a chemat la organizare și v-a indemnă ca în masă să intrați în sindicate“. ²⁾ Articolele consacrate mișcării sindicale abordau în mod constant o serie de probleme privind rolul și importanța sindicatelor în lupta împotriva exploataării, necesitatea menținerii unității sindicale, sarcinile sindicatelor în mișcarea revoluționară etc.

Ocupându-se de însemnătatea organizării muncitorimii în sindicate, ziarul partidului arăta că „lucrătorul nu trebuie să aștepte de la patron îmbunătățirea condițiilor de trai întrucât lui nu i se dă dreptul său fără luptă. El trebuie să-l cucerască și arma lui e organizația și sindicatul“. ³⁾ Ziarul demasca și combătea cu orice prilej ideile oportuniste care tindeau să limiteze activitatea sindicatelor la acțiuni pentru satisfacerea revendicărilor strict economice și să le îndepărteze astfel de lupta politică. Cu aceeași forță demascatoare „Socialismul“ a dezvăluit manevrele prin care centristii și social-democrații de dreapta încercau să scindeze mișcarea sindicală și să imprime luptei sindicale o orientare oportunistă.

Transformându-se într-un adevărat ecou al năzuințelor muncitorimii de a păstra unitatea sindicală, ziarul a publicat o serie de articole, manifeste și chemări prin care partidul cerea maselor să nu slăbească lupta împotriva șefilor reformiști care făceau repetate eforturi de a afilia sindicatele din România la Internaționala sindicală reformistă de la Amsterdam. „Activați înăuntrul maseilor, cuceriți uniunile și răspândiți cu tenacitate ideile voastre“ — acestea erau principalele lozinci adresate de partid comunistilor, în vederea luptei pentru menținerea unității sindicale.

Campania de demascare a reformiștilor s-a oglindit în coloanele „Socialismului“ deosebit de pregnant cu prilejul congresului general al sindicatelor convocat la Cluj în septembrie 1923. La acest con-

gres liderii oportuniști, cu ajutorul poliției, au îndepărtat delegații majorității muncitorilor, adepți ai liniei revoluționare în sindicate și au hotărât afilierea sindicatelor la Internaționala amsterdamică, scindând astfel mișcarea sindicală din România.

Cu prilejul deschiderii congresului, ziarul preciza în felul următor poziția muncitorimii față de acest eveniment: „Congresul sindical am fi vrut să fie o manifestare grandioasă de putere din partea muncitorimii, un pumn, un singur pumn ridicat împotriva capitalului exploatare, obrăznicit prin iluzia că muncitorimea e înfrântă pe veci“. ⁴⁾

Lipsa totală de preocupare a reformiștilor pentru problemele clasei muncitoare, lipsă ce se reflecta și în ordinea de zi a congresului, a fost astfel demascată în același număr al „Socialismului“: „Din toate chestiunile de viață ce se ridică azi cu o putere drăcească la ordinea de zi a vieții muncitorești nici una n-o vedem pe ordinea de zi a congresului“. ²⁾

Imediat după congresul de la Cluj, partidul comunist a luat inițiativa refacerii unității sindicale. În acest scop s-a alcătuit un Consiliu provizoriu care, sub conducerea comunistilor, a început o largă acțiune în vederea organizării mișcării sindicale bazate pe principiul luptei de clasă. În acțiunea de mobilizare a muncitorilor la lupta pentru refacerea unității sindicale „Socialismul“ a adus o contribuție de seamă. În numărul său din 4 octombrie 1923 ziarul făcea apel „la toți muncitorii conștienți de trebuința unității sindicale să intre în lupta condusă de Consiliul general provizoriu“.

Chemările prin care muncitorii erau îndemnați să se organizeze în sindicatele unitare precizau totodată scopul și sarcinile acestor sindicate precum și principiile care stăteau la baza activității lor. Un manifest al Consiliului General Sindical Unitar publicat în „Socialismul“ din 18 noiembrie 1923 dădea muncitorilor următoarele lămuriri privitoare la însemnătatea creării sindicatelor unitare: „Scopul nostru — arată manifestul — nu este să constituim o mișcare sindicală aparte, așa cum fac spărgătorii de la Cluj. Noi considerăm strângerea noastră laolaltă numai ca un mijloc pentru a putea duce cu și mai mult rod lupta pentru refacerea unității sindicale“.

Desigur, sindicatele unitare luptând pentru refacerea unității sindicatelor urmăreau în același timp să contribuie la organizarea luptelor proletariatului și ale țărănimii muncitoare împotriva exploataării burghezo-moșierești. În acest fel sindicatele unitare activau sub conducerea comunistilor în direcția încheierii alianței dintre clasa muncitoare și țărănimia muncitoare.

Indicațiile partidului privitoare la necesitatea încheierii alianței muncitorești-țărănești, la formele și metodele de luptă ce trebuie folosite pentru atragerea țărănimii de partea proletariatului au făcut obiectul unui însemnat număr de articole publicate în „Socialismul“.

Într-unul din aceste articole se spunea:

„Cum starea țărănilor săraci este analoagă cu a proletariatului orășenesc, cum partidul comunist este un partid care se sprijină pe masele muncitoare, datoria noastră este de a-i chema în lupta comună împotriva asupritorilor, împotriva celor ce vor să prelungească o alcătuire socială șubredă“. ³⁾

¹⁾ „Socialismul“ din 29 mai 1922.

²⁾ „Socialismul“ din 16 martie 1922.

³⁾ „Socialismul“ nr. 1, decembrie 1921.

⁴⁾ și ²⁾ „Socialismul“ din 16 septembrie 1923.

³⁾ „Socialismul“, 15 februarie 1922.

Într-o formă clară, accesibilă maselor țărănești, „Socialismul” răspîndea neîncetat în satele cele mai îndepărtate lozinca alianței muncitorești-țărănești lansată de partidul comunist. Prin ziarul partidului, țărani muncitori erau îndemnați să-și unească energia revoluționară cu forțele proletariatului și în front comun să lupte „pentru cucerirea unui trai mai bun”. O serie de materiale publicate în „Socialismul” la rubrica „Răvase către țărani”, arătau țărănimii muncitoare că numai proletariatul industrial îi este prieten, în timp ce moșierii, chiaburii și slugile lor îi sînt dușmani. Străbătute de o adîncă simpatie față de truditorii pămîntului, articolele închinatе situației țărănimii înfățișau pe larg adevărata tragedie a satului românesc. Raporturile dintre țăranul exploatat și exploatații sînt astfel prezentate în articolul „Țăranii săraci și partidul comunist”, publicat în „Socialismul” din 16 februarie 1922: „Cercetînd starea socială a satelor vom găsi la picioarele chiaburului marea mulțime de țărani săraci înocioabe joase, acoperite cu stuf și care ară cu plugul în pămîntul bogătașului spre a hrăni nu pe copiii săi, ci marea mulțime de ciocoi mici de la țară și ciocoi mari de la oraș”. „Socialismul” arăta țărănilor muncitori că adevăratele cauze ale stării lor sociale și economice deplorabile rezidă în primul rînd în nedreapta repartizare a pămîntului, proprie orînduirilor sociale bazate pe exploatare.

El dezvăluia caracterul antidemocratic, defectuos, ciuntit, al reformei agrare și atrăgea țărănimii atenția că o serie de factori ca: ratele mari de răsucumpărare a pămîntului, condițiunile grele de plată, favorurile politice, specula și alte mijloace necinstite folosite de membrii comisiilor agrare, transformă împroprietărirea într-o adevărată înșelătorie. „Țăranii mijlocași și săraci împroprietăriți pe alocuri — scria „Socialismul” — au o situație foarte grea, ei sînt înglodați în datorii. Ei se împrumută de la băncile populare unde plătesc procente de 12 și 13% și mai ales la țărani bogăți care în cele din urmă vor pune mîna pe pămîntul celor dintîi”.¹⁾

Demascînd și combătînd chipul în care se aplica legea privitoare la reforma agrară elaborată în folosul oligarhiei și în dauna țărănimii, ziarul arăta în același timp că partidul comunist sprijină lupta țărănilor împotriva moșierilor și cere exproprierea totală a pămînturilor și împărțirea lor fără plată între țărani săraci.

Cu toate neclaritățile care mai existau încă în acea perioadă în ceea ce privește poziția partidului în rezolvarea problemei agrare, „Socialismul” preciza că „împreună cu moșiile trebuie expropriate și mașinile agricole, vitele etc., pentru ca țăranul să nu fie la cheremul proprietarului de unelte agricole”.²⁾

Pentru satisfacerea revendicărilor sale, și în primul rînd pentru trecerea pămîntului în stăpînirea sa, țărănimea nu avea decît o singură cale și anume calea luptei alături de proletariatul orășnesc. Ea trebuia să sprijine direct sau indirect marile acțiuni întreprinse de clasa muncitoare împotriva exploatării capitaliste și pentru cucerirea unor condiții de trai mai bune.

O serie de acțiuni comune ale muncitorilor și țărănilor sînt relatate pe larg în paginile „Socia-

lismului”. Aproape fiecare număr al ziarului publică la rubrica „Din cîmpul muncii” știri amănunțite fie despre luptele muncitorilor din fabrici, uzine și ateliere, fie despre situația grea a lucrătorilor din diferitele ramuri de producție. Cu acest prilej erau demascate în mod necruțător samavolniciile patronilor, metodele exploatării nemiloase, tratamentul neomenos ce se aplica lucrătorilor, regimul de teroare ce domnea în fabrici etc.

Din analiza luptelor muncitorești desfășurate în diferite centre industriale, ziarul trăgea o serie de învățăminte asupra cauzelor care au determinat succesul sau insuccesul unor acțiuni și formula soluțiile necesare pentru îmbunătățirea metodelor de organizare a muncitorilor și asigurarea victoriei acestora în conflictele cu patronii.

Explicînd poziția partidului comunist în ceea ce privește mijloacele și metodele ce trebuie folosite de proletariet în lupta împotriva exploatării, „Socialismul” arăta că „organizarea... este principiul de bază al existenței unui partid de clasă proletară și ea presupune acțiuni de masă și în masă și nici de cum acțiuni individuale. Atentatele nu pot fi arma comunistilor... Ele rămîn armele... anarhiștilor...”.³⁾

Aplicarea tacticii revoluționare „experimentată — după cum scrie „Socialismul” din 9 mai 1921 — de marele laborator social al Revoluției ruse dar care se potrivește nu numai cerințelor inimii dar, înseși nevoilor și spiritului poporului din Țara Românească” a deschis posibilități largi partidului comunist pentru a atrage în acțiunea de sprijinire a luptelor proletariatului masele asuprite ale naționalităților conlocuitoare, femeile muncitoare, tineretul și masele soldățești.

Foarte frecvent apăreau în „Socialismul” articole în care se reflectă continua preocupare a partidului comunist pentru organizarea luptei acestor categorii de exploatați în vederea îmbunătățirii condițiilor lor de viață. În acest sens ziarul a făcut cunoscut maselor muncitoare poziția partidului comunist față de naționalitățile conlocuitoare, promovînd în mod consecvent principiul internaționalismului proletar și răspîndînd, în perioada care a urmat congresului al II-lea al P.C.R., lozinca leninistă în problema națională: dreptul națiunilor la autodeterminare pînă la completa lor despărțire de stat.²⁾

Relevînd acțiunile partidului duse împotriva politicii de asuprire națională promovată de burghezii și pentru apărarea dreptului naționalităților de a avea școli în limba maternă și în general de a se dezvolta în mod liber, „Socialismul” sublinia că „emanciparea naționalităților subjugate nu poate fi realizată decît prin biruința proletarilor și prin dăruirea oligarhiei”.³⁾

O atenție specială se acordă în paginile ziarului problemelor legate de starea socială și politică înjositoare, nedemnă, pe care regimul capitalist o rezerva femeilor muncitoare. Articole întregi zugrăvesc într-o formă impresionantă lipsurile materiale și suferințele morale pe care erau silit să le suporte muncitoarele considerate incapabile juridicește de către legislația burgheză. Pentru a se elibera de exploatarea patronului, pentru a scăpa de tratamentul înjositor la care erau supuse și a cu-

1) „Socialismul” din 1 februarie 1923.

2) „Socialismul” din 22 februarie 1924.

3) „Socialismul” din 2 noiembrie 1922.

ceri dreptul la o viață demnă, ca om și cetățean, femeile muncitoare erau chemate să se organizeze în partid, sindicate, ori în alte organizații de clasă și să pornească lupta alături de proletariat și țărănimea muncitoare.

Prețioase indicații cu privire la organizarea și educarea lor într-un spirit nou au găsit în ziarul partidului tinerii muncitori de la orașe și sate, precum și masele de soldați. Pe baza nenumăratelor exemple furnizate de tinerii corespondenți voluntari, muncitori și soldați, „Socialismul“ înfățișa condițiile grele de muncă și de viață ale tineretului din fabrici, de pe ogoare și din cazărmi. În același timp, ziarul înfiera clasele conducătoare pentru lipsa lor de grijă față de tineretul muncitor și cerea acestuia din urmă să-și închine întreg elanul revoluționar triumfului cauzei celor ce muncesc.

Pe lângă faptul că a fost un instrument excelent de organizare și educare a muncitorimii, „Socialismul“ a jucat neîncetat rolul unei adevărate tribune de la care elementele revoluționare au demascat teroarea exercitată de cercurile conducătoare împotriva mișcării muncitorești, au denunțat crimele comise de organele statului împotriva muncitorilor și au condamnat ilegalitățile săvârșite de guvern împotriva partidului comunist, începând de la actul criminal și perfid al arestării congresiștilor și pînă la scoaterea partidului în afara legii. Aproape că nu există număr al ziarului, din perioada la care ne referim, unde să nu găsim publicate articole care să demaște diferitele aspecte ale ofensivei burghezo-moșierești îndreptate împotriva nivelului de viață al celor ce muncesc, împotriva mișcării muncitorești și a partidului comunist. În mod remarcabil „Socialismul“ a demascat pregătirea de către justiția burgheză a procesului din Dealul Spirei, atît în timpul instrucției acuzațiilor cît și în cursul desfășurării acestei odioase înscenări judiciare.

Ca propagator și apărător al principiului internaționalismului proletar, organul central al partidului a luat cu fiecare prilej atitudine fermă împotriva calomniilor proferate de presa burgheză la adresa regimului sovietic și a revoluției ruse, a chemat poporul român la acțiune pentru apărarea revoluționară a Uniunii Sovietice. Totodată, „Socialismul“ a consacrat o serie de articole popularizării succeselor obținute de muncitorii și țărani sovietici pe tărîm economic, politic, cultural și în alte domenii de activitate.

Prin publicarea unor importante fragmente din scrierile lui V. I. Lenin și din hotărârile adoptate la Congresele Internaționalei a III-a, ca și prin comentariile diferitelor teze teoretice ale marxism-leninismului, ziarul „Socialismul“ a informat masele muncitoare de la noi despre importanța și rolul internațional al Revoluției Socialiste din Octombrie, despre politica internă și externă a primului stat socialist din lume, despre perspec-

tive pe care revoluția socialistă le-a deschis popoarelor sovietice.

Pe lângă tratarea problemelor menționate mai sus, în cuprinsul ziarului există și o serie de rubrici în cadrul cărora se publicau diferite știri și informații privind viața politică internă, mișcarea muncitorească și comunistă internațională, evenimentele politice care aveau loc pe plan extern etc.

Bogăția și varietatea de informații deosebit de prețioase, utile și instructive, puse la îndemîna cititorilor de către ziarul „Socialismul“, au contribuit la creșterea conștiinței politice a muncitorilor, la lărgirea orizontului lor politico-ideologic și la sporirea combativității lor revoluționare, producînd în același timp o adîncă înfrîurire asupra opiniei publice românești. Aceasta neliniștea tot mai mult cercurile conducătoare ale burgheziei și moșierimii care au intensificat măsurile represive împotriva partidului comunist și a organului său central.

Spre sfîrșitul anului 1923 și începutul anului 1924 acțiunile teroriste împotriva activității comuniștilor au luat un caracter tot mai deschis și mai violent. În prima jumătate a lunii aprilie 1924 cercurile reacționare au interzis în mod practic orice manifestare a partidului comunist, scoțîndu-l astfel în afara legii. Din acest moment partidul proletariatului continuă lupta în condițiile aspre de ilegalitate.

Concomitent cu interzicerea samavolnică a activității partidului comunist, a fost interzisă printr-o ordonanță din 8 aprilie 1924 a Consiliului de război al Corpului 2 armată și apariția „Socialismului“. Odată cu suprimarea sa, ziarul „Socialismul“ a încetat să mai fie organul central de presă al Partidului Comunist din România.

★

În cursul apariției sale ca organ central al partidului comunist, „Socialismul“, cu toate deficiențele și lipsurile ce le prezintă, a jucat un rol de seamă în clarificarea unui important număr de probleme care au stat în fața partidului și a mișcării muncitorești din România. El a contribuit totodată la educarea muncitorilor din țara noastră și la organizarea luptei lor împotriva exploatării capitaliste în vederea cuceririi unor condiții de viață omenești.

Deși a avut o existență relativ scurtă, primul ziar al Partidului Comunist din România a răspîndit ideile marxism-leninismului în rîndurile muncitorimii, aducînd astfel un aport însemnat la unirea mișcării muncitorești din țara noastră cu socialismul științific, la consolidarea legăturilor dintre proletariat și avangarda sa.

Aruncînd lumină asupra uneia din cele mai importante etape din istoria Partidului Comunist și a mișcării muncitorești din România, „Socialismul“ se înscrie printre acele bogate izvoare de informații necesare cunoașterii gloriosului trecut de luptă al poporului nostru și ocupă astfel un loc de seamă în șirul publicațiilor care au creat tradițiile presei revoluționare românești.

O PAGINAȚIE VIE, CONTEMPORANĂ

VLAD MUȘATESCU

Principalele noastre reviste literare și de cultură și-au câștigat numeroșii lor cititori datorită și înfățișării lor civilizate, moderne, vii și atrăgătoare. Atât „Gazeta literară” cât și „Contemporanul” se deosebesc de la mare distanță (exceptând „Lucașfărușul” despre care se va vorbi cu altă ocazie) de restul săptămânalelor noastre, prin strădania neconținută de a asigura materialele publicate o haină plăcută vederii, o arhitectură a paginației, captivantă și interesantă. Se poate afirma că revistele de mai sus au un profil grafic propriu, bine definit, ușor de recunoscut chiar și de către un cititor neavizat în tehnica paginației.

„Contemporanul” și-a câștigat un prestigiu deosebit în rândurile cunoscătorilor ca și în mijlocul a zeci de mii de cititori, datorită unității de stil a vestimentației sale grafice și tipografice, datorită echilibrului rezolvat prin formule care respiră din plin noutatea. Proporționarea bine calculată a titlurilor și a „suprafețelor” de text, a dimensiunilor fotografiilor, a chenarelor și liniilor de culoare; utilizarea culorii chiar și în interiorul revistei, toate aceste procedee sînt specifice paginației „Contemporanului”.

Ingeniozitatea arhitecturii paginilor de proză, în care se îmbină fantezia machetatorului cu îndemnarea artistului desenator de titluri, este una din reușitele „Gazetei Literare”. Găsirea unor noi forme de chenare, noi soluții de paginare a fotografiilor, multitudinea titlurilor de rubrică desenate, vin să accentueze imaginea vie a unei paginații contemporane, deosebit de dinamice.

În ultimii ani paginația ocupă un loc din ce în ce mai important în economia presei noastre. În definitiv, paginația este și ea o arhitectură care, în loc să lucreze cu materiale specifice construcțiilor, utilizează pentru redarea mișcărilor liniilor și echilibrului volumelor litera, titlul, coloana, chenarul și fotografia (sau desenul).

Elementele de mai sus, cînd sînt întrebunțate cu aplicație și ingeniozitate, pot da o paginație aptă să reliefeze cu pregnanță conținutul materialelor tipărite în cuprinsul revistei. Captivarea cititorului cu ajutorul mijloacelor specifice paginației, faptul de a-l obliga să-și plece privirea asupra unui articol de primă importanță sau asupra unei cronici literare, de a-l face să aprecieze modul plăcut în care o revistă, în ansamblu, își prezintă reportajele, rubricile, informațiile de peste hotare, se obține numai printr-o nouă, vie și contemporană înțelegere a utilizării titlurilor, formatului de culegere, dispunerii în pagină a clișeelelor, casetelor, „cartușelor” etc. Astăzi nu mai este îngăduită neglijarea nici unui aspect, cît de mic, al machetării unei pagini, al tehnoredactării unui material. Fiecare amănunt de paginație trebuie „să-l țină” pe cititor asupra materialului, să-l atragă. Or, pentru ca aceste amănunte de paginație să fie eficiente, trebuie să conțină elemente interesante, rezolvări neuzate, trebuie să inventeze totul fără să „tipe”, trebuie să introducă „civilizația” grafică în paginile revistei. Paginația trebuie întotdeauna gîndită și proiectată în funcție de cititor, în funcție de rezultatele precise pe care vrem să le obținem.

★

Pentru cititorul care realizează problemele de paginație, care „gus-

tă” ansamblul grafic al unei reviste, cumpărarea în fiecare vineri a „Contemporanului” este o surpriză dinainte realizată. De fiecare dată „deschiderea revistei”, pagina întâia, aduce elemente noi, deși întotdeauna „Cronica optimistului” se află tot pe pagina întâia și nu în altă parte. Dar inventivitatea „machetatorului” (secretarului de redacție) plasează de fiecare dată altfel elementele paginei. Astfel în

numărul 12 din 24 martie s-a realizat o foarte interesantă punere în pagină, care prin caracterul plasării unicei fotografii centrale și a celor trei articole date „pe lat“, pe câte trei coloane (deși unul e cu textul pe patru coloane, dar cu titlul numai pe trei din ele) dă o impresie de solemn, de sărbătoresc. „Cronica optimistului“ paginată de astă dată pe o coloană, „cartușul“ de la articolul din stînga de jos, linia de culoare cu care s-a subliniat titlul articolului de fond, sînt elemente care reliefează, prin contrast, masivitatea și importanța celorlalte materiale. Intenția paginatorului este evidentă și rezultatul obținut este cel scontat încă din momentul proiectării schemei de machetare.

Mai întotdeauna pagina întâia a „Contemporanului“ nu cuprinde mai mult de patru articole, un chenar și unul sau două clișee. Această economie a distribuirii materialelor în pagina întâia dă posibilitatea obținerii unei paginații echilibrate, unitară ca stil, dar și variată în același timp. Un exemplu interesant prin diversitatea mijloacelor de „ilustrare“ a paginii este pagina întâia a numărului 19 din 12 mai cînd în afară de portretul lui V. I. Lenin (dat în chenar puternic, de 12 puncte, albastru) s-au plasat încă două clișee mici, pe „înalt“ și o reproducere de artă, un „cap“ de Grigorescu.

Efectul este pregnant prin dimensiunile foarte variate ale clișeelelor, prin valorificarea și reliefaarea unora din ele prin chenare de culoare. Pagina este vie, „mișcată“, interesează, face ca ochiul să alerge înviorat de la un articol la altul, atras succesiv de mereu alt element de paginație.

Faptul că cititorul găsește întotdeauna la pagina a doua „Sportul“ sau la pagina a treia „Cronica literară“, că rubricile sînt totdeauna la locul lor constituie un punct de sprijin pentru formarea unui cerc de cititori fideli acestor rubrici; iar faptul că forma de paginare a acestor materiale nu e întotdeauna aceeași constituie un element de variație care ține treaz interesul cititorului pentru „căutarea“ rubricilor de mai sus.

Anumite amănunte de paginație specifice „Contemporanului“, cum ar fi colțurile rotunjite la clișee, colțurile rotunjite la chenare, marginilele culesse cu caractere modeste, titlurile desenate utilizate foarte rar, toate acestea contribuie la stabilirea unui profil grafic al revistei.

Atunci cînd în „Contemporanul“ se utilizează titlul desenat, aceasta se face printr-o integrare perfectă a titlului în pagină, căutîndu-se „rapele“ în celelalte elemente. Astfel la pagina 6 nr. 22 din 2 iunie 1961, după cum se vede și în fotografie, se desenează titlul „Kazar“ căutînd a se sugera semnătura gra-

ficianului. Litera masivă formează în pagină o pată puternică de culoare, care atrage imediat atenția asupra materialului respectiv. Pentru echilibru s-au dat două lucrări ale lui V. Kazar, amîndouă într-un chenar gros la culoare.

Pentru pagina externă, pagina a 8-a a revistei, „Contemporanul“ folosește o paginație mai vie, mai „mișcată“. Un exemplu tipic de paginație interesantă și alegră avem la pagina a 8-a a numărului 12 din 24 martie. Plasarea caricaturii, mare, pe patru coloane, în chenar de 6 p. susținută de linia de culoare de 12 p. de deasupra rubricii „Puncte cardinale“, jocul de pete de culoare, care constituie în același timp și „cartușele“ materialelor respective, desenul liniar din partea de jos a paginii, titlurile din aceeași familie de literă, cu excepția unuia singur care e dat cu grotesc, totul concurează la realizarea unei pagini reușite; de altfel varietatea de rezolvări grafice, de paginație, aduse de „Contemporanul“ pentru pagina a 8-a este nelimitată.

Culoarea este utilizată în general cu discreție, abuzul fiind evitat. Eleganța „coloritului“ este de un bun gust evident, realizîndu-se efecte „decorative“ deosebit de eficiente din punct de vedere al paginației.

Dacă s-ar renunța la sistemul de „letrine“ (inițiale), actualmente în

GAZETA LITERARĂ

KONSTANTIN LAZAROV

Loiala domnișoare Ferch

ALAN MAX

ECOLE DIN CASA

Era să întîrzie

DEȘI EPICALE

Ride ceolana neagră-n portocali

INVESTIMENTAREA

MUZICA UȘOARĂ

Kazar

Muzică Plastică

ANDREI PORFETTE: Canta de cântec

Concerto • Concerto • Concerto • Concerto • C

vigoare, s-ar evita concurența (din punct de vedere al intensității ca „pată“) a titlurilor cu inițialele. De multe ori inițiala „bate“ litera titlului. Poate că aceasta ar fi unica îndreptare de sugerat paginatiei „Contemporanului“.

Avînd un alt profil tematic, în care beletristica ocupă locul principal, „Gazeta literară“ și-a realizat un foarte interesant profil grafic utilizînd mijloace adecvate.

Specifice „Gazetei literare“ sînt titlurile desenate, în abundență, originale și interesante, evitîndu-se execuția lor cu o literă cvasitipografică. Ele se integrează organic rezolvării machetatorice a paginii încercînd, și izbutînd, de fiecare dată, să redea conținutului materialul ilustrat. De altfel unitatea de stil, lipsa stridențelor, dă un caracter omogen prezentării grafice a „Gazetei literare“.

Spre deosebire de alte săptămînale, „Gazeta literară“ utilizează pentru mai toate rubricile titluri desenate. Tratatate modern, cu o literă și într-o formă interesantă, originală, fiecare rezolvate altfel, ele capătă totuși un caracter unitar prin repetarea unui singur element grafic, în speță e vorba de elipsa în care se înscriu unele elemente secundare ale titlului de rubrică. Ingenios rezolvată, apariția ei în mai toate titlurile de rubrică dă acestora o reală valoare grafică, atribuindu-le un important rol decorativ în paginatie.

Una din cele mai dificile probleme de paginatie le-a ridicat întotdeauna (și asta la mai toate săptămînalele) pagina de continuare. Și totuși, de multe ori s-a găsit o rezolvare inedită, o paginatie inte-

resantă, lipsită de monotonie, a unei pagini de continuare. E vorba de pagina a 6-a a „Gazetei literare“ din nr. 11 din 9 martie a.c. în care, datorită unei întregi serii de elemente de paginatie se obține o pagină de sine stătătoare, în care nici nu se simte apăsarea continuărilor. Elementul esențial, care determină de altfel caracterul independent al paginii, îl constituie cele două clișee, de o reală valoare artistică, dimensionate în așa fel încît capătă dramatism și o forță de emoție puțin obișnuită. În plus se mai dă un portret al scriitorului Al. I. Ghilia, luat dintr-un unghi foarte original. Linia interioară a acestui clișeu influențează vizibil „linia“ machetării acestei pagini. Titlurile rubricilor desenate decorativ, paginarea acestor rubrici pe cîte o singură coloană, susținute de cîte o linie de 6 p. verticală, chenarul din stele în 5 colțuri, spațiul de respirație dintre chenar și fotografie, îmbinarea tuturor acestor elemente enumerate mai sus, au dus la o paginatie remarcabilă prin ingeniozitatea ei.

De asemenea rubricile „Gazetei literare“ prezintă numeroase momente machetatorice. Fiecare din ele își are locul bine stabilit în economia revistei. Una din cele mai bine prezentate, mai vioaie, este rubrica „Revista presei străine“ în care reproducerea „capetelor“ revistelor străine la dimensiuni reduse e foarte interesantă și de efect grafic. Litera dată cu c. 6, formatul de culegere al coloanei ca și dimensiunile moderate ale rubricii fac din această trecere în revistă a presei străine, unul din cele mai citite materiale ale „Gazetei literare“.

„Gazeta literară“ publică frecvent numeroase poezii. Pentru a le prezenta într-o formă cît mai atrăgătoare, sînt alcătuite uneori pagini întregi, cu ilustrații și vignete sau în alte cazuri chenare (trebuie spus că la „Gazeta literară“ s-au găsit forme noi de chenare, elegante și interesante) mari cît toată înălțimea paginii cuprinzînd mai multe poezii ale aceluiași autor sau aparținînd mai multora.

„Gazeta literară“ promovează cu perseverență fotografia artistică, din diversele expoziții de fotografii sau ale unor artiști cunoscuți publicului. Punerea în valoare a acestor fotografii este realizată printr-o dimensionare cît mai avantajoasă și o plasare în pagină fie cu chenar sau fără, dar în orice caz cu mult spațiu de respirație în jur.

Formele noi de prezentare grafică (de paginatie) îi sînt proprii „Gazetei literare“. Datorită lor, revista este foarte viu și foarte interesant paginată, captivînd atenția cititorilor, din ce în ce mai atrași de formele inedite ale vestimentației grafice.

La ora actuală „Contemporanul“ și „Gazeta literară“ pot fi considerate ca promotoare ale unei paginatiei moderne, contemporane. Mijloacele cu care se obține acest rezultat au fost enumerate doar sumar, rămînd ca altă dată să ne oprim mai mult asupra unor aspecte speciale ale paginatiei celor două reviste, cum ar fi paginatiea interioară a titlurilor compuse din mai multe rînduri, variația literei în cadrul aceluiași titlu, culegerea textului de bază cu literă variată etc.

ZIARUL DESPRE NOI... ȘI NOI DESPRE ZIAR

I. OPRESCU

C. MUSTAȚĂ

membru în comitetul de partid

și

sudor

Uzina „Independența” Sibiu

CEVA DESPRE „BĂIEȚII VESELI”

În uzina noastră sînt mulți tineri. Mai toți sînt harnici. Îi înfilnești adesea la panoul de onoare. Exemple? Sînt numeroase. Iată doar cîteva: lăcătușul Paștiu Ioan, strungarul Diaconu Ioan, frezorul Basarab Ilie. Dar nu-s toți la fel. Sînt și cîteva excepții. Săbău și Bleoca de la montaj sînt mereu criticați. Nu-s atenți. Lucrează de mîntuială. Sînt în schimb veseli. Veseli din cale-afară. Rîd mereu. Să n-ai „norocul” să te ia în focuri că-n cîteva clipe bați în retragere. Se cred șmecheri. Și-s tare îngîmfați. Fie. S-o găsi doar ac și de cojocul lor...

Atît de repede trece timpul! E deja ora 10. S-a sunat pauza de dimineață. Și tot acum la Comitetul U.T.M. al uzinei a sosit un tovarăș de la „Flacăra Sibiului”. A venit să ajute uzina în munca susținută ce o desfășoară pentru educarea comunistă a tineretului. Discută cu secretarul comitetului U.T.M., tovarășul Miron Munteanu.

— Ce părere aveți, tovarășe secretar?

— Da, e o idee foarte bună. Chiar acum, împreună cu sindicatul trecem la acțiune.

Telefonul sună.

— Teatrul? Cu tovarășul director.

— Da. La telefon tovarășul Albani...

— Noroc, tovarășe director. Aici președintele comitetului sindicatului „Independența”.

— Care-i baiul?

— E vorba de „Băieții veseli”. Vrem să vizionăm piesa în colectiv.

— Bun. Vă așteptăm cu plăcere. Spectacolul de vineri e cedat metalurgistilor de la „Independența”...

În uzină e mare frămîntare. S-au organizat o scurtă ședință, s-au făcut propuneri pentru distribuirea

invitațiilor, iar acum totu-i pregătit. Se vor întîlni la spectacol toți „băieții veseli” din uzină...

A început spectacolul. Sala e arhiplină. În primele rînduri sînt și cei doi prieteni: Săbău și Bleoca. La început sînt veseli. Nu-s singuri. Și-au mai găsit un prieten: pe Băscuță. Dar pe măsură ce el înregistrează înfrîngerii, „băieții veseli” din uzina noastră, care în mod cu totul „întîmplător” și-au dat întîlnire în sala Teatrului din Sibiu, sînt tot mai stingheriți. Meșterul Udrea nu le mai dă nici lor pace...

Ziarul nu s-a mulțumit cu atît. După un timp oarecare, tovarășii din redacție au venit din nou prin secție. S-au interesat îndeaproape de „băieții veseli”. Și s-au bucurat. Despre majoritate au auzit numai cuvinte de laudă. Pe Săbău și Bleoca nu i-au mai văzut la „Urzica”, ci evidențiază la gazeta de perete pentru sirguinta cu care învață la cursurile de pregătire pentru liceul seral.

...„Băieții veseli” din uzina noastră s-au schimbat. I-a ajutat ziarul. Pentru aceasta uzina mulțumește călduros redacției.

REBUTULUI — RĂZBOI

Nicolae Breză e sudor la montaj. Cu vreo două luni în urmă a avut de sudat cîteva cuve necesare mașinilor de călcat pe care uzina urma să le expedieze pe litoral. Calitatea sudurii lăsa însă de dorit. Cuvele se deformaau iar mașinile de călcat erau de slabă calitate. Despre aceasta a aflat și redacția ziarului „Flacăra Sibiului”. A publicat imediat un articol prin care a explicat detaliat sudurilor care sînt cauzele care duc la apariția deformațiilor și cum trebuie evitate acestea. Sudura în „pas de pelerin” — a scris ziarul — tre-

buie temeinic însușită și aplicată deoarece în felul acesta deformațiile vor fi reduse la maximum.

Sudorii au avut de învățat mult din acest articol. Și nu numai ei. Chiar și sudorul-șef al uzinei, care a neglijat mult timp întocmirea unor planuri detaliate pentru executarea sudurii. În momentul de față în atelierul de montaj calitatea sudurii a crescut simțitor, fiind un factor hotărîtor în ocuparea primului loc pe uzină în cadrul întrecerii socialiste în ceea ce privește calitatea produselor executate.

A CRESCUT PREOCUPAREA

Trecuseră cîteva luni de la apariția Hotărîrii cu privire la ridicarea nivelului tehnic al producției. Și, totuși, în uzina noastră realizările erau destul de palide. Nu se ridicau la nivelul cerințelor. Existau în această direcție po-

sibilități dintre cele mai frumoase, pe care, cu prilejul unor raiduri organizate în uzină, ziarul „Flacăra Sibiului” le-a scos la iveală. Semnalul critic a determinat organele de partid din uzina noastră să dea o atenție mai mare introducerii

tehnicii noi și nu după multă vreme au și apărut primele roade. La turnătorie de fontă s-a mecanizat sablarea pieselor turnate prin punerea în funcțiune a unei instalații tip T.K.B. construită în uzină; s-a extins sudura automată, construindu-se în uzină numeroase dispo-

zitive speciale. Încă de anul trecut la secția cazangerie s-a automatizat o linie tehnologică de sudură. Și cîte alte realizări! Iar toate acestea au dus la sporirea productivității muncii, totodată numărul rebuturilor scăzînd cu mult sub procentul admis.

gustin Gligor. Tuturor le e dragă activitatea de corespondent de presă. Tovarășul Iordache se numără printre cei mai activi corespondenți ai ziarului „Flacăra Sibiului”. Pentru activitatea sa a fost evidențiat.

TRIBUNĂ A EXPERIENȚEI ÎNAINȚATE

Cîte inițiative bune ale metalurgiștilor n-au fost transmise tuturor întreprinderilor sibiene de către ziarul „Flacăra Sibiului”! La numai cîteva zile după ce comuniștii din secția mecanică II au lansat inițiativa utilizării extensive a utilajului, ziarul, această tribună a experienței înaintate, a făcut cu-

noscut tuturor întreprinderilor sibiene modul cum poate fi utilizat mai just utilajul în așa fel ca procentul de utilizare să sporească cu peste 10%. Ziarul a invitat apoi la discuție muncitori, maiștri, ingineri. Rezultatul? Inițiativa pornită din uzina noastră a fost îmbrățișată de toate întreprinderile metalurgice din țară.

Informăm ziarul cu drag

Scriem ziarului „Flacăra Sibiului” cu multă plăcere. Și avem despre ce. Harnicul colectiv de muncitori al uzinei noastre dobîndește lună de lună succese dintre cele mai frumoase. În uzină se desfășoară o adevărată revoluție. O revoluție culturală. Puțini erau acei ce știau carte în vremea cînd stăpîn al fabricii era patronul Rieger. Azi știu toți. 70% dintre salariații uzinei sînt absolvenți ai școlilor medii și profesionale; peste 300 de muncitori urmează cursurile liceului seral iar numărul lor va depăși în acest an cifra de 400. Mulți alții au pășit pragul institutelor de învățămînt superior, al școlilor de maiștri. Rezultatul? Să răsfoim cîteva clipe registrul de inovații. Numai anul acesta s-au produs aproape 200. Nu-s acestea fapte demne de anii luminoși pe care-i trăim? Nu este aceasta o revoluție? Să știe toată lumea că noi, muncitorii, avem preocupări din cele mai frumoase, că ne e dragă munca și că o împletim cu dragostea de învățatură. De aceea scriem ziarului.

Am discutat zilele trecute cu tovarășul Boeru. E un om simplu. Sudor. Era atît de bucurios! Citeai pe fața-i senină fericire, mîndrie. Trăia intens bucuria unui vis împlinit. Ne-a povestit. De la început

anului echipa sa a primit sarcina să sudeze autocisternele pentru lapte. Și nu-i ușor să sudezi aluminiu. Trebuie să întrebuițezi procedeul de sudare cu argon. Primele experiențe au dat posibilitatea scepticilor să afirme că nu se va ajunge la nici un rezultat. Și totuși s-a ajuns. Sudorul Boeru a făcut zeci și zeci de experiențe ajungîndu-se ca azi procedeul să dea rezultate neastentat de bune. Acum, cînd sudura cu argon romînesc a depășit faza experimentală, colectivul de corespondenți ai uzinei pregătește un material prin care să popularizeze experiența bună a sudurilor nostri.

S-a schimbat mult viața muncitorilor din uzină. Locuiesc azi în blocuri. În ultimii 10 ani s-au construit pentru ei trei cartiere. Duc o viață îmbelsugată. În timpul liber îi noti întîlni la clubul uzinei vizionînd spectacolele pregătite cu multă griiă de cei peste 300 de artiști amatori, ai să-i întîlnești la muncă patriotică, în excursii. Și despre toate aceste activități ale harnicilor metalurgiști din uzina noastră poți citi adesea în coloanele ziarului „Flacăra Sibiului”. Avem în uzină o puternică rețea de corespondenți. Printre ei se numără tovarășii Sidoniu Pirvu, Ion Iordache, Octavian Moga, Au-

E bine așa?

În pagina 4-a se publică rubrica „Sport”. Sînt mulți sportivi pasionați în uzina noastră. Ai să-i întîlnești adesea pe terenurile de sport fie ca spectatori, fie ca sportivi. Dar nici sportivii, nici spectatorii nu-s mulțumiți de felul cum tratează ziarul „Flacăra Sibiului” problemele sportive. A devenit un obicei (și nu prea bun!): în fiecare număr se publică un comentariu pe marginea jocului susținut de echipa C.S.M. din categoria B, iar în rest, în 15-20 de rînduri, cîteva rezultate. Atît! Despre concursul cultural-sportiv din uzina noastră, despre rodnicia activitate sportivă de mase ce se desfășoară în uzină, n-am citit de multă vreme. E necesar ca ziarul „Flacăra Sibiului” să acorde mai multă atenție problemelor noastre sportive.

Se poate face mai mult

„Independența” e una din uzinele „mecanic șef” ale industriei grele. Puține sînt produsele care se lucrează în serie (în medie se realizează în fiecare zi cîte un produs nou!). De aceea ridicarea necontenită a nivelului de pregătire e o necesitate firească. Intrecerile pe profesii aduc un real aport la îmbunătățirea calității produselor. Același lucru se poate spune și despre cursurile de ridicare a calificării care sînt în plină desfășurare în majoritatea sectoarelor productive.

Despre întrecerea socialistă ce se desfășoară în uzina noastră ziarul „Flacăra Sibiului” ar putea scrie multe lucruri. Dacă tovarășii din redacție și-ar propune, de pildă, să organizeze periodic raiduri-anchetă pe această temă, ar ajuta și mai mult colectivul nostru de muncă în lupta neobosită ce o desfășoară pentru a traduce în fapt mărețele sarcini trasate de Congresul al III-lea P.M.R.

O DOCUMENTARE NEOBÎȘNUITĂ

N-am bănuț că un termen atît de obișnuit pentru ziaristi și care, cu toată diversitatea de metode și stiluri rămîne mereu aceeași condiție sine qua non a practicii noastre de zi cu zi, poate căpăta o semnificație cu totul nouă în anumite împrejurări. Închipuiți-vă că, în calitate de ziarist, vă documentați asupra felului cum se documentează un ziarist sau chiar mai mulți.

Dar împrejurarea va fi și mai neobișnuită cînd obiectul observației îl va constitui o delegație de ziaristi străini.

Este deosebit de interesant să-ți vezi țara cu ochii unui gazetar străin. Am avut această satisfacție cu prilejul vizitei de 15 zile făcută în țara noastră de o delegație a Uniunii Ziaristilor Bulgari, condusă de tovarășul Liuben Velev, redactor șef adjunct al ziarului „Rabotnicesko Delo“.

Abunci cînd merge singur pe teren și ziaristul descoperă aici sau acolo un lucru nou, ochii lui cuprind o imagine parțială. Întregul se conturează mai tîrziu, încetul cu încetul, în conștiința ziaristului, după un șir de deplasări. Dar nici atunci precis, pentru că realitatea noastră este în continuă mișcare, în perpetuă înaintare și ascensiune. Realitatea noastră devine din ce în ce mai complexă. Nuanțele și culorile acestui vast tablou devin din ce în ce mai variate.

Cu totul altceva este atunci cînd în decurs de cîteva zile parcurgi prin țară 3.000 și mai bine de kilometri și poți să surprinzi pentru o clipă, ca într-un instantaneu fotografic, dacă nu în întregime, măcar o parte destul de mare a marelui tablou pe care îl prezintă patria în plină construcție socialistă.

Mulți dintre noi am văzut Hunedoara și poate nu o singură dată. Și pentru noi această inimă incandescentă de oțel a țării este de fiecare dată alta: ba mai apare o baterie de cocs, încă un furnal,

ba au început să producă noi cup-toare la oțelăria nouă, sau a intrat în probe blumingul de 1.000. Cînd te urci pe delușorul din spațele cocseriei, îmbrățișezi cu privirea colosul de oțel și fum și îți se pare atît de familiară respirația lui fierbinte. Dar am văzut aceleași lucruri oglindite în ochii ziaristilor bulgari. I-am văzut stringînd mîna lui Tripșa, Eroul Muncii Socialiste. Fețele lor erau luminate de incandescența oțelului ce se scurgea prin rinele cuptoarelor Martin.

„Aceasta este adevărata industrie — mi-a spus unul din membrii delegației, întrerupînd pentru o

ÎNSEMNĂRI DE DRUM

clipă însemnările stenografice pe care și le făcea după spusele directorului combinatului. Rîtmul de dezvoltare a întrecut așteptările noastre. Este de-a dreptul vertiginos. În numai cîteva ani, atîtea obiective ridicate, este minunat, uimitor“.

În aceeași zi, delegația a ajuns la Arad și s-a oprit la uzinele de vagoane „Gheorghii Dîmitrov“. Pe lîngă inginerul șef ne însoțesc prin halele uriașe cei doi redactori șefi ai ziarelor locale. Grupul se oprește în fața uriașilor pe roți — vagoanele autobasculante de 80 de tone.

„...Da, proiectele și execuția sînt romînești. Este o comandă pentru Republica Democrată Germană“, răspunde inginerul șef, căutînd să acopere zgomotul halei.

„Aveți muncitori și tehnicieni foarte pricepuți, remarcă cineva din delegație. Pe lîngă o bună construcție, vagoanele dvs. au și un aspect foarte frumos“. Dar inginerul șef n-a mai auzit remarca, el

explica altor doi membri ai delegației cum se face sudura automată a foilor de tablă groasă. Însă remarca nu a rămas neînregistrată...

Delegația a ajuns la Timișoara, pe la ora 9 seara. Oaspeții sînt obosiți după o zi foarte încărcată. Totuși, chiar din prima clipă acest frumos oraș le stîrnește un viu interes. Nu un interes turistic, cum s-ar putea crede, ci unul profesional și politic. La redacția ziarului „Drapelul roșu“, cu toată ora înaintată, delegația este așteptată de membrii conducerilor celor patru ziare regionale din Timișoara. Oaspeții au uitat de oboseală. S-a incins o discuție vie. Se vorbea în rusă, în franceză, în bulgară, în sîrbă. Se vorbea despre organizarea ziarelor, despre viața culturală a orașului, despre conviețuirea armonioasă a patru naționalități, despre presa din acest oraș.

Ziua următoare, după vizitarea întreprinderilor „Nikos Beloiannis“ și „Bella Breiner“ unde oaspeții, comparînd modelele și culorile maseelor plastice cu florile, au afirmat că bunul gust al lucrătorilor fabricii a întrecut chiar și natura, ziaristii bulgari au poposit la colectivității de la Vinga. Aici trăiesc și muncesc împreună cu romîni și maghiari vreo 500 de familii bulgare, stabilite în aceste locuri pe vremea Mariei Thereza.

Membrii gospodăriei „Hristo Botev“ i-au primit pe oaspeți cu brațele și inima deschisă. Gazdele au ținut să arate ziaristilor bulgari obiceiurile păstrate de-a-lungul anilor și bogăția lor de astăzi. Le-au arătat minunatul port al fetelor bulgare din Vinga, lucrat în brocart și fir de aur. Dar mai mult i-a uimit pe oaspeți unele din produsele gospodăriei. Printre altele un soi de castravete de o lungime impresionantă pe care președintele gospodăriei l-a prezentat cu numele Lang de Arad.

★

Uzinele de tractoare „Ernst Thälmann“ din Brașov au o istorie

foarte interesantă. Uzina și-a început existența ca întreprindere constructoare de avioane cu participarea capitalului străin... În timpul războiului ea a fost pe trei sferturi distrusă de aviația anglo-americană. Apoi, conducerea capitalistă a întreprinderii, temându-se de muncitorii uzinei, conduși de puternice nucleee comuniste, a hotărât să disperseze ce mai rămăsese, pentru a-i împrăștia pe muncitori.

După eliberare, guvernele cu majoritate reacționară au sabotat refacerea uzinei. O delegație de muncitori s-a dus la cartierul general al Mareșalului Malinovski spre a obține de la Armata Sovietică vagoanele necesare pentru transportul utilajului și refacerea uzinei. Și le-au obținut. În anul 1947, pe poarta uzinei a ieșit primul tractor. Acum uzina produce 20.000 de tractoare anual...

Toate aceste date, ziaristii oaspeți și le notează repede în carnete. Unul din membrii delegației se plînge că și-a luat prea puține carnete pentru cîte însemnări are de făcut.

Oaspeții sînt informați că în 1965 vom produce anual 25.000 de tractoare.

— Dar ce faceți cu atîtea tractoare ?

— O parte revin agriculturii noastre iar restul... priviți...

Și directorul administrativ al uzinei arată ziaristilor bulgari un șir nesfîrșit de lăzi voluminoase.

— ...Înăuntru sînt tractoare cumpărate de Cuba ; le pregătim pentru expediere. Acum tractoarele noastre pot fi văzute în zeci de țări din Asia sau din Europa. Și în Bulgaria...

La plecare, directorul administrativ îi invită pe oaspeți să mai viziteze peste un timp uzina. „Vă promitem, a spus el, că veți avea ce vedea...”

★

— Dar, de unde ați luat cadrele pentru o astfel de uzină imensă ? Aici e nevoie de sute de muncitori calificați.

— Muncitorii noștri sînt fii de țărani. La noi, media de vîrstă pe uzină este acum 27 de ani. În 1958, cînd am început să producem, era de 24 de ani...

Discuția de mai sus are loc în biroul comitetului de partid al Fabricii de țevi de la Roman. Dă explicații inginerul șef. Are 32 de ani și și-a făcut studiile în Uniunea Sovietică.

În hala de dimensiuni ciclopice a laminorului, inginerul șef îi

oprește pe oaspeți în fața unor prăjini de foraj.

În ochii lui licărește o flăcărăuie de mîndrie.

— Vedeți aceste prăjini de foraj ? Sîntem singurii în lume care le producem complet prin laminare. Pînă acum, găurirea prăjinii se făcea la strung. Prelucrarea unei prăjini dura 24 de ore. În același interval de timp, noi producem acum prin laminare 700 de bucăți.

— E colosal !...

De departe, cele două hornuri înalte de beton ale uzinei tinerețului trimit delegației un ultim salut.

★

Cum ai ieșit din satul Borzești, pe sub buza de deal din stînga șoselei în partea dreaptă, se deschide deodată valea largă a Troțușului. După cîteva clipe de drum, prin fereastra mașinii apar în soare clădirile Combinatului chimic. Apoi se vede termocentrala cu cele două impozante turnuri de răcire. Dincolo de ea ceva sclipește de-ți ia ochii : sînt instalațiile de cracare catalitică ale Rafinării nr. 10-Onești.

— Dar dincolo ce mai e ? întreabă unul din membrii delegației.

— Combinatul de cauciuc sintetic...

Cînd a ajuns la Comitetul de partid al Complexului, delegația a aflat cîteva date interesante.

Întregul complex chimic Onești-Borzești are 5 km în lungime și 2 km în adîncime. 1.000 de hectare !

Mai sînt în construcție combinatul de cauciuc, care va produce 50.000 tone de cauciuc pe an și o fabrică de mase plastice.

Oaspeții trec prin instalații. Săli uriașe pardosite cu gresie, mozaic sau linoleum, în care întîlnești cîte un om sau doi. Instalațiile sînt automatizate. Oamenii nu au decît să supravegheze. Dar și aceștia puțini sînt tineri, majoritatea absolvenți ai școlilor de chimie.

La stația de redresare, acolo unde curentul alternativ se transformă în curent continuu, instalată într-o clădire cu trei etaje, este inginer șef o tînără măruntică cu coșite aurii și ochi de copil.

— Nu i-o fi frică de energiile acestea uriașe pe care le minuieste ?

Răspunsul a venit indirect : tînăra ingineră atrage foarte categoric atenția oaspeților să nu se apropie prea mult de barele de curent.

— Aveți un tineret minunat, spune șeful delegației ziaristilor bulgari secretarului comitetului de partid al șantierelor de construcție care îi însoțește pe oaspeți.

— Și ne mîndrim cu el. Nu numai aici în producție, ci și în construcție. Să-i vedeți la șantierul de locuințe din oraș.

În oraș, ziaristii oaspeți căutau cu înfrigurare ceva.

— Ce căutați, tovarăși ? îi întreabă secretarul de partid.

— Nu aveți nici un loc, așa, unde se pot vedea în același timp și o casă din vechitul Onești și una din cel nou ?...

— Păi, a început să fie cam greu așa ceva, dar aveți noroc că nu ați venit mai tîrziu. Acum vom mai găsi.

Oaspeții s-au liniștit de abia după ce aparatele lor de fotografiat au închis în cutia lor acest aspect, ce va deveni în curînd o piesă de muzeu.

★

Oaspeții bulgari au vizitat încă multe alte locuri. Au vizitat minunatul litoral românesc, au văzut munții noștri, pe care i-au traversat în patru locuri, au văzut muzee și săli de spectacole, au văzut Institutul de Fizică Nucleară al Academiei R.P.R. și Combinatul Poligrafic Casa Științei. Au vizitat gospodării colective la Hărman, lângă Brașov, și la Comana în Dobrogea.

Pretutindeni am fost martorul admirației lor pentru realizările poporului nostru. Auzind în fiecare zi de o altă înfăptuire, noi ne-am obișnuit cu ele, participăm la realizarea lor. Sîntem uneori întocmai unui părinte care-și vede zi de zi copilul și nu-și dă seama de creșterea lui.

Dar cel ce vede aceste realizări deodată (și poate că a știut și cum era țara noastră în trecut) este izbit de proporții și ritm, de transformările cantitative și calitative.

Înainte plecării delegației din țară, la despărțire, șeful delegației ne-a spus :

— Ați realizat niște lucruri minunate. Ne-au impresionat profund realizările voastre și mai ales oamenii. Noi știam desigur că țara dvs. se dezvoltă continuu, se industrializează. Știam că realizările voastre sînt mari. Dar ceea ce am văzut aici a depășit tot ceea ce ne imaginam. Ducem cu noi în țară imagini și amintiri de neșters...

EUGEN VLADIMIR

UN RODNIC SCHIMB DE EXPERIENȚĂ ÎNTRE ZIARIȘTII DIN TG. MUREȘ ȘI CLUJ

ȘTEFAN IZSAK

În baza înțelegerii dintre filialele din Tg. Mureș și Cluj ale Uniunii Ziariștilor din R.P.R. a avut loc la Cluj, la sediul redacțiilor „Făclia” și „Igazság” un rodnic schimb de experiență între ziariștii din cele două orașe.

Schimbul de experiență a fost organizat pe secții. Cele mai reușite au fost consfăturile secțiilor economice, agrare și culturale ale ziarelor care apar în cele două orașe, în limbile română și maghiară.

Schimbul de experiență a fost deosebit de util, în special pentru colectivul redacției „Steaua roșie” din Tg. Mureș, care, după cum se știe, la 1 ianuarie a.c. a trecut de la formatul mic și apariția bisăptăminală, la format mare, cu apariție cotidiană. Deci, s-ar putea spune că în activitatea acestui ziar s-a produs un dublu salt calitativ care, desigur, a pus colectivul redacțional la o serioasă încercare.

La consfătuirea secțiilor economice au participat șefii de secție și colaboratorii acestui sector deosebit de important, de la „Făclia”, „Igazság”, „Steaua roșie” și „Vörös Zászló”. Discuțiile au fost axate pe sarcinile ce stau în fața întregii noastre prese de partid în lumina Directivelor celui de-al III-lea Congres al P.M.R.

S-a stabilit de comun acord necesitatea publicării unor pagini speciale, legate de anumite teme, ca, de pildă, lupta pentru îmbu-

nătățirea calității produselor. Reprezentanții redacțiilor din Tg. Mureș au apreciat mult experiența ziarului „Igazság” în ce privește alcătuirea unor pagini în care se tratează problema construcțiilor, cu asemenea teme concrete ca: „Sistematizarea orașelor”, „Proiect-construcție”, sau organizarea unor anchete pe anumite teme ca de pildă „Cum vă plac noile construcții?” etc.

De asemenea, ziariștii din Tg. Mureș au tras învățăminte prețioase din asemenea practici ca de pildă invitarea la redacțiile clujene a constructorilor, beneficiarilor, locatarilor, oamenilor de specialitate, cât și a reprezentanților sfaturilor populare, spre a-și spune părerea în legătură cu calitatea construcțiilor.

În baza discuțiilor purtate, redactorii rubricilor economice și-au propus o tematică de colaborări externe și informații, legate de problema calității. S-a stabilit, de pildă, că redacțiile din Tg. Mureș vor publica declarații ale cetățenilor din acest oraș în legătură cu calitatea încălțămintei fabricate la uzinele „János Herbák” din Cluj, ceea ce îi va ajuta pe redactorii ziarelor „Făclia” și „Igazság” la întocmirea unor pagini speciale referitoare la calitatea încălțămintei. Ziariștii din Tg. Mureș s-au angajat de asemenea să furnizeze date tovarășilor lor clujeni în legătură cu calitatea hîrtiei sti-

clate, fabricată la „Carbochim” Cluj și utilizată la șlefuirea mobilei fabricate la Iprofil „23 August” din Tg. Mureș.

S-a discutat și modul cum ar trebui să fie tratată o problemă atât de importantă ca, de pildă, căile care duc la reducerea prețului de cost. A reieșit că în acest domeniu, atât ziarele din Tg. Mureș cât și cele din Cluj au lipsuri serioase, deoarece n-au reușit încă să creeze opinie în jurul problemei prețului de cost și să publice cu consecvență materiale mobilizatoare care să ducă la descoperirea unor noi rezerve interne în domeniul reducerii cheltuielilor de producție și de circulație a produselor.

Redactorii și colaboratorii secțiilor economice ale ziarelor clujene au apreciat îndeosebi faptul că ziaarele din Tg. Mureș reușesc să facă față sarcinilor lor în condiții ceva mai grele decât colegii lor din Cluj, atât în ce privește schema, cât și posibilitățile privind organizarea de colaborări de la specialiști. S-a apreciat îndeosebi faptul că, în ciuda acestor greutăți, ziarele din Tg. Mureș publică multe colaborări și corespondențe.

Au fost de asemenea vii dezbătute probleme ca: tematica secției economice, urmărirea îndeplinirii planurilor de muncă săptămânale, îndrumarea cadrelor tinere din secție, metodele folosite în munca cu colaboratorii externi etc., din

care toți participanții au avut mult de învățat.

Schimbul de experiență dintre lucrătorii secțiilor agricole a fost de asemenea foarte util. Menționăm că, pe lângă ceilalți colegi ai lor, redactorii și colaboratorii secțiilor agricole ale ziarelor „Făclia“ și „Igazság“ au fost de față, în unanimitate.

Aici s-au ridicat asemenea probleme ca: Cum se ocupă ziarele de problema întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor agricole colective. Ziaristii clujeni au relatat că obișnuiesc să publice pagini speciale dedicate celor mai bune gospodării agricole colective. În urma acestor discuții, redactorii secțiilor agricole ale ziarelor din Tg. Mureș au hotărât să publice și ei pagini sau rubrici despre activitatea celor mai bune gospodării agricole colective. De atunci, de pildă, în „Vörös Zászló“ apare sistematic, din două în două săptămâni, rubrica „Toate gospodăriile colective la nivelul celor fruntașe“, pe 5 coloane.

În legătură cu munca cu colaboratorii externi, redactorii secțiilor agricole au tras de asemenea învățături prețioase. La Cluj s-a încetățânit și în acest domeniu un obicei bun: cele mai importante articole cu caracter agrar sînt date la citit unor specialiști în domeniul respectiv. Astfel, de multe ori, acești specialiști sugerează să se aducă unele modificări care duc la îmbunătățirea acestor articole și, uneori, feresc chiar redacțiile de popularizarea unor metode nerecomandabile. Această metodă a fost preluată după schimbul de experiență de la Cluj și de ziarele din Tg. Mureș.

Au fost de un real folos schimburile de păreri în legătură cu situația gospodăriilor agricole colective din raionul Luduș — raion care aparținea regiunii Cluj, iar după îmbunătățirile aduse împărțirii administrativ-teritoriale a țării, a trecut la regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. S-a constatat că tovarășii de la Cluj cunosc bine situația din aceste gospodării agricole colective și au atras atenția colegilor lor din Tg. Mureș asupra unor probleme. O parte din sugestiile primite la schimbul de experiență de la Cluj au și fost fructificate în câteva articole referitoare la gospodăriile agricole colective din Sărmaș, Iernuț, Cipăul de Mureș, Gheja etc.

De asemenea au avut loc schimburi de păreri prețioase în legătură cu conducerea secțiilor agricole, cu cititul și corectarea materialelor, cu planificarea și cu deplasările pe teren.

La consfătuirea redactorilor secțiilor culturale au avut loc discuții fructuoase îndeosebi în legătură cu alcătuirea tematicii. S-a constatat că dacă munca cu corespondenții este privită cu seriozitate atât la Cluj cît și la Tg. Mureș, în ce privește antrenarea oamenilor de știință și litere în redactarea ziarului merge mai bine la Cluj, unde există și condiții mai favorabile pentru aceasta.

În urma schimbului de experiență, ziarele din Tg. Mureș au început să acorde o atenție mai mare problemelor științifice. Atît în „Vörös Zászló“ cît și în „Steaua Roșie“ apar acum mai des articole pe teme științifice în special medicale, cum au fost de pildă articolele „Inamicul nr. 1 al cancerului“, „Doctorul E.E.G.“, publi-

cate recent, și altele. De asemenea, la schimbul de experiență s-a tras concluzia că tematica paginilor literare trebuie să fie în strînsă concordanță cu actualitatea, să fie axată pe sarcinile curente ale luptei pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

Un interesant schimb de experiență a avut loc și între colectivele de conducere, respectiv secretariatele de redacție, în legătură cu organizarea muncii și scoaterea ziarelor.

Redactorii șefi ai ziarelor din Tg. Mureș au vizitat tipografia din Cluj, unde s-a constatat că organizarea muncii e mai bună decît la Tg. Mureș. În urma schimbului de experiență, la tipografia din Tg. Mureș s-au reorganizat schimburile de linotipiști și paginatori. Pentru „Steaua roșie“, de pildă, s-au asigurat paginatori permanenți, care cunosc bine ziarul, în loc de sistemul practicat înainte, cînd paginația se făcea cu schimbul. De asemenea s-a trecut la sporirea numărului linotipiștilor în „orele de vîrf“, ceea ce a dus la lichidarea întîrzierilor în apariția ziarului.

Constatăm însă cu regret că, din cauza unor deficiențe organizatorice, secțiile viața de partid, informații, construcții de stat și corespondenți n-au reușit să se întrunească. De asemenea, cei cîțiva reprezentanți ai studiourilor regionale de radio au făcut doar unele schimburi de păreri, în cadrul unor convorbiri cu caracter spontan.

★

Cu prilejul schimbului de experiență, redactorii ziarelor din Tg. Mureș au făcut o plimbare cu autocarul prin orașul Cluj, vizitînd șantierele de construcție din raza orașului și grădina botanică.

O DISCUȚIE LA NEW YORK ÎNTRE REPREZENTANȚII AI PRESEI SOVIETICE ȘI AMERICANE

La New York a avut loc o discuție consacrată sarcinilor presei, rolului presei, în îmbunătățirea înțelegerii reciproce dintre popoare, la care au participat A. Adjubei, redactor șef al ziarului „Izvestia”, și M. Harlamov, șeful secției de presă a Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S.S., pe de o parte, și P. Salinger, secretar pentru problemele presei al Casei Albe, și H. Salisbury, corespondent al ziarului „New York Times”, pe de altă parte. Discuția a fost transmisă în seara zilei de 24 iunie la postul de televiziune al companiei „National Broadcasting Company” în cadrul programului „Viitorul națiunilor”.

Am sosit aici deoarece dorim pace, întregul nostru popor dorește pace, a declarat Adjubei. Poate oare un om care își construiește o casă nouă și duce o viață din ce în ce mai bună să vrea să dea foc casei vecinului său? Desigur că nu. Noi construim casa noastră — societatea comunistă. S-ar putea ca ea să nu vă fie pe plac, sau mai curînd dvs. nu o înțelegeți. Dar noi trebuie să trăim împreună alături. O altă cale rezonabilă nu există.

Adjubei a subliniat rolul important al ziariștilor pentru apărarea păcii și îmbunătățirea relațiilor dintre popoare.

Salinger s-a pronunțat pentru lărgirea relațiilor între popoare și pen-

tru îmbunătățirea înțelegerii reciproce. El a repetat însă o serie de afirmații răsuflete ale propagandei americane cu privire la societatea sovietică.

În cadrul schimbului de păreri care a avut loc după aceea, participanții sovietici la discuții au făcut observații critice cu privire la presa americană. Ei au relevat caracterul ei senzational, pasiunea de a relata tot felul de scandaluri și crime. A. Adjubei a arătat că în prezent presa americană ațîță zarva războinică în jurul problemei Berlinului occidental, prezentînd într-o lumină falsă poziția iubitoare de pace a Uniunii Sovietice. El a atras atenția asupra fap-

tului că nici un ziar american n-a publicat textul integral al declarației făcute de N. S. Hrușciiov la posturile de radio și televiziune sovietice, în timp ce în presa sovietică a fost publicat textul integral al discursului lui Kennedy despre rezultatele întîlnirii de la Viena.

Salisbury a căutat să justifice aceasta prin „lipsa de spațiu” a ziarului „New York Times” care apare zilnic în 30-50 pagini.

Participanții la discuții au subliniat utilitatea lărgirii contactelor dintre ziariștii sovietici și cei americani.

În încheiere, Adjubei, Harlamov, Salinger și Salisbury au răspuns la întrebările auditorului.

FESTIVITATEA DE LA MOSCOVA CU PRILEJUL ANIVERSĂRII O.I.Z.-ului

Cu prilejul împlinirii a 15 ani de la înființarea Organizației Internaționale a Ziariștilor, a avut loc la Moscova o festivitate la care au participat ziariștii din capitala U.R.S.S.

Festivitatea a fost deschisă de P. A. Satiukov, președintele Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., redactorul șef al ziarului „Pravda”. D. F. Kraminov, secretar al Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., redactor șef al revistei „Za rubejom”, a pre-

zentat apoi un referat pe tema „A 15-a aniversare a Organizației Internaționale a Ziariștilor”. El a arătat că în prezent O.I.Z. cuprinde în rândurile sale zeci de mii de ziariști din aproape 60 de țări.

La festivitate a luat, de asemenea, cuvîntul președintele O.I.Z., Jean Maurice Herman, care a vorbit despre rolul presei progresiste din țările burgheze și despre lupta ei pentru progresul social și pentru informarea obiectivă a popoarelor.

DOCUMENTE DESPRE PRESA SOVIETICĂ

Editura de stat pentru literatură politică din Moscova a scos de sub tipar o nouă ediție a lucrării „Documente despre presa sovietică”. (Prima ediție a apărut în anul 1954).

Cartea cuprinde hotărârile congreselor și ale conferințelor P.C.U.S. și cele mai importante hotărîri, instrucțiuni și scrisori ale C.C. al P.C.U.S. în problemele presei, cum și alte documente legate de activitatea ziarelor, revistelor, editurilor, radiodifuziunii și televiziunii, organelor de informație, de difuzare a presei etc.

Culegerea „Documente despre presa sovietică” este un prețios îndreptar pentru lucrătorii de pe frontul ideologic și, în primul rînd, pentru lucrătorii din presă.

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIEI PROFESIONALE A ZIARIȘTILOR DIN CUBA

Din punct de vedere organizatoric, ziaristii din Cuba sînt reuniți în așa-numitul „Colegio nacional de Periodistas de la republica de Cuba”. Toți ziaristii trebuie să fie membri ai acestei organizații. Excluderea din organizație înseamnă și interzicerea de a profesa. Autoritatea organizației profesionale este foarte mare. Ea are grijă de pregătirea și perfecționarea cadrelor. Corespondenții din ță-

rile prietene, pe baza faptului că sînt membri ai organizațiilor profesionale naționale, devin membri ai organizației cubaneze și se bucură de toate drepturile ziaristilor cubani.

De o atenție deosebită se bucură școala de ziaristică a Uniunii profesionale care se află la Havana. Această școală care pregătește tinerii pentru profesiunea de ziarist, și se

ocupă de ridicarea calificării colaboratorilor din presă, trece acum printr-un proces de dezvoltare legat de transformarea școlii, într-un viitor apropiat, într-o facultate de ziaristică de pe lângă Universitatea din Havana. Programul de pregătire al școlii cuprinde atât pregătirea teoretică cit și cea practică. Primirea în școală se face pe baza unui examen de

admitere. Ca profesori funcționează ziaristi experimentați din Cuba, oameni de știință de pe tărîmul științelor sociale, economice, științelor naturii și artelor. Ea dispune de o tipografie cu rotativă pentru ziare și de un post de radio cu un program de emisiune. Aceste două instalații fac ca elevii să capete o bună pregătire și trecerea din școală în redacție se face pe nesimțite.

ULLSTEIN-SPRINGER PE URMELE LUI GOEBBELS...

Intr-un memorandum adresat de guvernul R.D.Germane organizației UNESCO se spune printre altele:

În prezent, în Germania occidentală se editează 12 colecții de literatură militaristă și de proslăvire a războiului, cu un tiraj anual total de 20 milioane exemplare. Această literatură are ca scop pregătirea psihologică a tineretului vest-german pentru un nou

litaristă. Așa numita Bundeszentrale für Heimatdienst a editat anul trecut 75000 de cărți, 120.000 de lucrări mai mici și 2.000 de copii de filme cu conținut militarist și fascist.

Concernul de editură Ullstein Springer ocupă un loc de frunte în această campanie de ațîțare. Prin anii 1953-1954 acest concern a fost salvat de faliment de înaltul comisar al S.U.A. din Berlinul occidental și de către bancherul nazist Abs. Astăzi fostul concern editorial fascist Ullstein, transformat în concernul Ullstein-Springer, a devenit cel mai agresiv propagator al înarmării R.F.Germane. Cu ocazia alegerii noului președinte al S.U.A., concernul a editat o broșură ilustrată închinată Berlinului, în limba engleză, într-un tiraj de 200.000 de exemplare, cheltuind pentru aceasta un milion de mărci, broșură care a fost expedită unor cetățeni americani influenți. Această broșură ilustrată — o adevărată provocare anticomunistă — proclamă necesitatea dezlănțuirii războiului. Concernul susține înarmarea atomică a Bundeswehrului.

război. Prezentarea de brutalități și cruzimi, ura de rasă și ura față de alte popoare sînt elemente componente tipice ale acestor colecții. Peste 100 de edituri vest-germane editează literatură fascistă și mi-

„MĂRCI DE RECUNOAȘTERE”

Ziaristii din Paris vor purta pe viitor „mărci de recunoaștere” pentru ca la demonstrații să nu fie confundați cu „cei care provoacă neliniștea”. Poliția a hotărît introducerea acestor mărci de recunoaștere după repetatele cazuri în care ziaristii parizieni au fost molestați de poliție. Aceste mărci de recunoaștere vor fi niște plachete de metal cu diametrul de 7 cm și un număr de recunoaștere, iar cuvîntul „Presse” va avea literele fosforescente.

S-AU SCUMPLIT REVISTELE ILUSTRATE ÎN R.F.G.

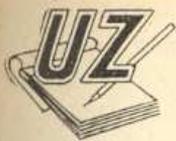
Incepînd cu luna martie a.c. un număr mare de reviste ilustrate vest-germane și-au scumpit prețul de vînzare de la 50 la 60 de pfenigi. În decursul ultimilor ani prețul de vînzare al revistelor s-a dublat urmînd tendința generală a creșterii prețurilor în toate domeniile.

REVISTĂ ILUSTRATĂ VEST-GERMANĂ LA LICITAȚIE

Pentru prima oară în istoria presei germane, în aprilie a.c. a fost vîndută la licitație publică, la Frankfurt pe Main, o revistă ilustrată. Este vorba de revista „Welt bild” care acum doi ani avea încă un

tiraj de 916.000 de exemplare. Iar de la trecerea ei de la o apariție bilunară la una săptămînală, tirajul a scăzut la 468.000 de exemplare. S-a redus și publicitatea în paginile revistei. Licitația s-a desfășurat în prezența a 100 de edi-

tori de presă. Revista a fost cumpărată de un avocat din Frankfurt pentru un client deocamdată necunoscut, pentru suma minimă de 850.000 mărci de la care a pornit licitația

Din activitatea

UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

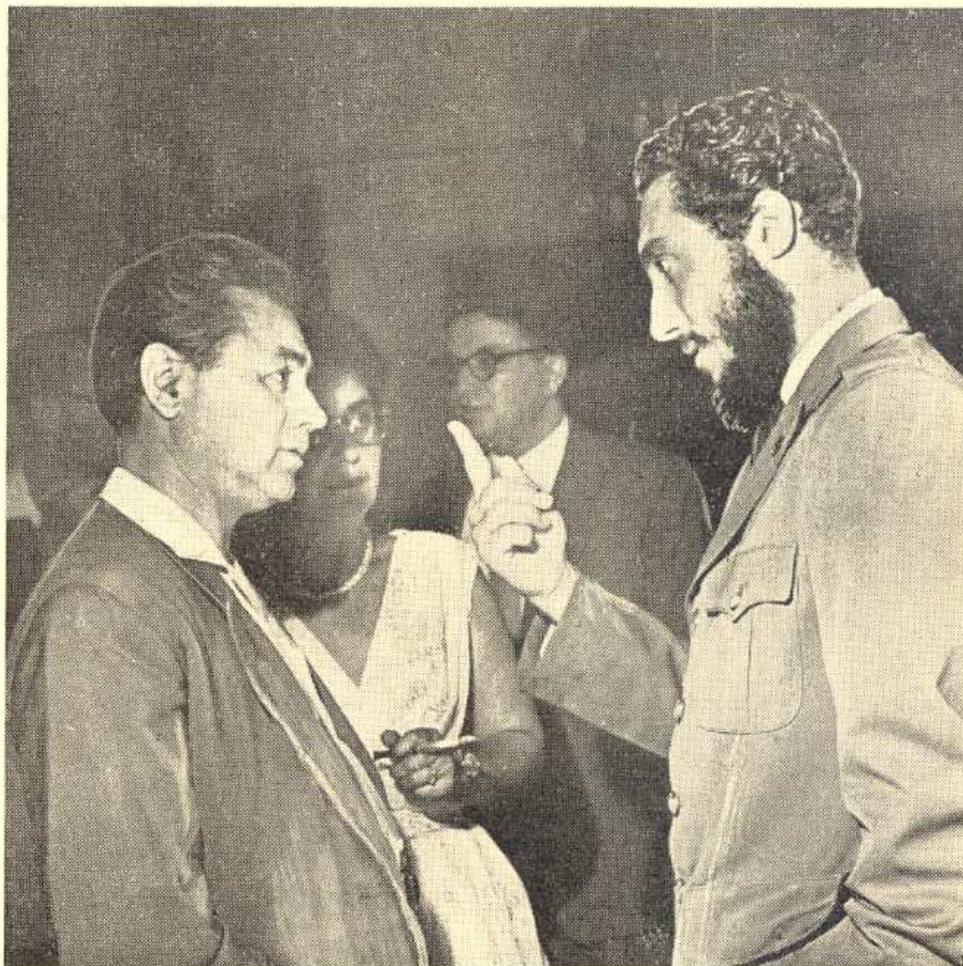
COCTEIL CU PRILEJUL VIZITEI ZIARIȘTILOR DIN CUBA

Marti 4 iulie Uniunea Ziaristilor din R.P.R. a oferit un cocteil cu prilejul vizitei în țara noastră a delegației de ziaristi din Cuba, în frunte cu Roger Gonzaloz, director al ziarului „Surce” din provincia Oriente.

VIZITA UNUI ZIARIST BULGAR

În cadrul schimburilor prevăzute în planul de aplicare a acordului cultural de stat cu R. P. Bulgaria pe anul 1961, la 15 iunie a.c. a sosit în țara noastră ziaristul bulgar Gheorghe Stoianov Jurev, corespondent al Agenției Bulgare Telegrafice B.T.A.

În timpul șederii sale în țara noastră, ziaristul bulgar a vizitat obiective industriale, agricole și culturale.

Conducătorul delegației cubaneze, Roger Gonzaloz, la Uniunea Ziaristilor

La casa ziaristilor

ÎNTR-O DUMINICĂ, ÎNAINTEA CONCURSULUI...

Echipa artistică a Căminului cultural „Baruh Berea” avea să intre în focul întrecerii celui de-al VI-lea concurs al echipelor de amatori. Repețițiile se țineau lanț; artiștii amatori se pregăteau cu minuțiozitate pentru a reprezenta cu cit mai multă cinste raionul lor. Mai era o seară pînă să

apară în lumina reflectoarelor, în fața publicului și a juriului. Iar în seara aceasta, întocmai ca o avanspremieră la... concurs, artiștii amatori s-au prezentat, susținînd întreg programul, la Casa Ziaristilor. Bineînțeles că și fără să li se acorde... note, emoțiile n-au lipsit. Scenetele și cu-

pletele au reflectat momente din preocupările oamenilor muncii din raionul Tudor Vladimirescu. În felul acesta, ziaristii prezenți au făcut cunoștință — prin intermediul cupletului și al melodiei — cu activitatea înfloritoare a raionului.

PROGRAME ALE ECHIPELOR ARTISTICE DE AMATORI

În programele artistice ale Casei Ziariștilor un punct interesant îl constituie spectacolele susținute de formațiile artistice de amatori. Programele alcătuite cu grijă și susținute de oameni ai muncii, cu înclinații deosebite pentru teatru, sînt de multe ori adevărate surprize. Mulți dintre artiștii amatori sînt oaspeți obișnuiți ai Radio-ului și Televiziunii, iar unii vor forma schimbul de miine al actorilor de estradă.

Bunăoară, echipa artistică a Telecomunicațiilor, pe care am avut ocazia s-o vedem duminică 4 iunie. Un text agreabil, interpretat cu vervă de lucrătorii telecomunicațiilor — sub conducerea compozitorului Enrico

Fanciotti — s-a bucurat de o bună primire. În duminica următoare am văzut formația medicilor. Bineînțeles programul a fost axat pe specificul sanitar. Aplauzele celor prezenți au dovedit că medicii „au tratat” bine problema. O altă echipă de amatori: ansamblul artistic al Colegiului de avocați al Regiunii București și Capitalei R.P.R. Sub conducerea artistică a avocatului Sorin Doboș, avocații Dana Stancu, Eveline Vais, Paula Navrea, Emil Costiniu, Florin Bărbulescu, Sandu Gruiu, Georgeta Șerbănescu, Ilie Mindreanu „au pledat” pentru petrecerea cit mai plăcută a concediului de odihnă. Un punct demn de menționat l-a constituit faptul că în

afara textelor, și melodiile au fost originale, create special pentru acest spectacol de compozitorii amatori: Mihai Marinescu, Sandu Gruiu, Ion Gheorghiu, Gr. Rusescu. Nu trebuie uitat nici concertul-spectacol susținut duminică 21 iunie de formația Consiliului local al Uniunii Cooperativelor Meșteșugărești din București, compusă din Maria Chira, Aurica Leventa, Anabela Keller, Aurelia Niculescu, Aurel Schitz, frații Alfredo și Lucian Urlovici. Conducerea artistică: Nives Massini, conducerea muzicală: Andrei Müller.

Frumoasele programe artistice la care se adaugă faptul că ele se reprezintă în grădină fac ca seriile de duminică — petrecute la Casa Ziariștilor — să fie agreabile.

„INVITAȚII NOȘTRI” ÎN SERILE DE JOI

Iubitorii de romane și muzică populară românească și-au dat întâlnire la Casa Ziariștilor joi 8 iunie, să asculte arcușul artistului emerit Nicu Stănescu, laureat al Premiului de Stat, și cîntece de folclor și ro-

mane interpretate de Iliuță Rudăreanu, Maria Lătărețu, Mia Braia, Luminița Cosmin și sextetul vocal „Perinița”. A participat și o formație instrumentală de la Radio-Televiziune.

În seara zilei de joi, 22 iunie, „invitații noștri” au fost actorii ai Teatrului de Estradă, în frunte cu artistul emerit N. Stroe. Cu această ocazie au prezentat cuplete și melodii din noul spectacol „Și în glumă și-n serios” Roxana Matei, Giany Spinelli, surorile Dumitriu, Rolanda Camin.

Joi 1 iunie duetul comico-muzical Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu a susținut, la Casa Ziariștilor, un reușit program artistic

CINECLUB

În cadrul filmelor prezentate de cineclubul Uniunii ziariștilor, a rulat în seara zilei de marți 4 iulie filmul sovietic „Sfîrșitul St. Petersburgului”.

„Prezentarea filmelor de arhivă la Casa Ziariștilor — ne-a spus tov. Eug. Atanasiu, constituie o ocazie admirabilă pentru generația noastră de croniciari de film care nu le-am putut vedea la vremea lor, pe ecrane. Așa este de pildă și „Sfîrșitul St. Petersburgului”, o capodoperă a filmului sovietic. Realizatorii săi — regizorul V. Pudovkin și operatorul A. Golovneva — sînt personalități unanim recunoscute în istoria cinematograției. Este de la sine înțeles că avînd posibilitatea să cunoaștem materialul artistic viu, care aparține astăzi fondului de aur al cinematograției, ne îmbogățim nu numai cunoștințele de specialitate ci, totodată, ne și fundamentăm temeinic criteriile de apreciere. În acest sens, utilitatea vizionărilor organizate de Uniunea Ziariștilor este evidentă atît pe latura lor profesională cit și de satisfacție artistică”.

Simbătă 8 iulie s-a organizat la Casa Ziaristilor o „întâlnire estivală”. Programul acestei manifestări a prilejuit interesante apariții ale unor artiști amatori, a citorva soliști ai Teatrului de Stat de Operetă și a unui mănunchi de reprezentanți ai Estradei, de la Teatrul satiric muzical „C. Tănase”. Programul a început cu muzică distractivă, prezentată de orchestra de amatori condusă de Andrei Müller, avînd ca soliști pe artiștii amatori Silvia Năstase, frații Urlovici, Ștefania Niculescu. Înainte de a-și da concursul artiștii de la Teatrul de Stat de Operetă s-a făcut un reușit intermezzo: pe estradă au apărut Ion Mustafă de la Radiodifuziune împreună cu trei ziarști. A urmat un concurs „Cine știe câștigă” la care Ion Mustafă era examinatorul. Programul continuă. Spectatorii întîmpină cu aplauze pe artistul emerit Ion Dacian, pe Silli Popescu, și Lili Dușescu... Aplauze bine meritate. Artiștii Teatrului de Operetă au

prezentat un program de selecțiuni de operetă într-o interpretare deosebită. Din nou o surpriză: pe estradă își face apariția nu un actor, ci caricaturistul Matty Aslan. Din cîteva linii desenate de spectatori, caricaturistul a realizat reușite și inedite desene. A venit rindul artiștilor estradei: N. Stroe, artist emerit, Roxana Matei, Rolanda Camin, trio „Armonia” format din Victoria Dinicu, Pușa Parotă și Victoria Popescu. Întreg programul s-a bucurat de un frumos succes.

Ion Dacian și Lili Dușescu

Silli Popescu

N. Stroe

Caricaturistul Matty

Moment din concursul

„Cine știe câștigă”

Din cuprinsul revistelor Uniunilor de ziaristi frătești

Neue Deutsche Presse

Nr. 5, 1961

„Pentru măiestrie“ este intitulat editorialul semnat de F. Joachim Hermann.

După ce a fost creată baza tehnică materială a socialismului în republica noastră – spune autorul – ne aflăm în fața unei probleme și mai complexe: formarea conștiinței noi, socialiste, și a creării de relații noi cu adevărat socialiste între oameni.

În socialism omul se situează în centrul preocupărilor presei, se spune mai departe în articol. Această presă este presa lui. El așteaptă de la dinsa ca ea să intervină în rezolvarea contradicțiilor de care se lovește, iar el, la rîndul său, sprijină soluționarea unor astfel de contradicții prin exemplul lui propriu.

Pornind de la aceste idei a căror valabilitate depășește granițele republicii prietene, autorul se referă la sarcinile care decurg de aici și care toate converg spre concluzia că ziaristică înseamnă muncă de creație, iar cei care o practică trebuie să-și ridice neîncetat măiestria.

Sub titlul „Să folosim creator documentele“, Joachim Pommert, redactorul șef al ziarului „Märkische Volkstimme“ din Potsdam, expune o valoroasă experiență concretă de aplicare a indicațiilor din Declarația programatică a Consiliului de Stat expusă de Walter Ulbricht. Acest document, subliniază autorul, a fost pentru ziaristi din R.D.G. un prilej pentru a analiza ce domenii ale vieții sociale sînt mai bine tratate în ziar și în ce măsură își îndeplinește sarcina de organizator colectiv al transformărilor socialiste. Această analiză s-a făcut cu sprijinul maselor de cititori, care sînt atrase pe scară largă să participe la discuțiile ce se desfășoară în paginile ziarului.

La conferința corespondenților muncitori ai presei sindicale, care a avut loc în luna aprilie la Berlin, a luat cuvîntul Wolfgang Beyreuther, membru al Prezidiului consiliului central al Uniunii Sindicatelor Libere Germane. El a vorbit despre felul în care redactorii îi ajută pe corespondenții muncitori să scrie.

Două materiale mai ample din paginile revistei au caracter comemorativ. Astfel, cu ocazia celei de a 70-a aniversări a lui Johannes R. Becher, a apărut un articol sub titlul „Așează-te și rescrie“, în care Willi Köhler, un ziarist de la „Neues Deutschland“, publică amintiri în care se subliniază exigența marelui scriitor față de forma materialelor, iar cu ocazia celei de a 175-a aniversări a lui Ludwig Börne, poet și publicist german, militant progresist de la începutul secolului trecut, revista conține o notă biografică și un extras dintr-una din vestitele sale scrisori din Paris.

Sub titlul „Situația și răspunderea ziaristului vestgerman“ revista începe publicarea unei serii de articole semnate de Werner Steinberg, fost ziarist în R.F.G., în care demască practicile acestei ziaristici puse în serviciul militarismului și fascismului. Printre altele merită reținut faptul că după o scurtă perioadă inițială în care puterile de ocupație din Germania occidentală au acordat sprijin apariției unor ziare burghezo-democrate în care, cît de cît, ziaristi puteau da glas antimilitarismului lor, odată cu

crearea statului de la Bonn ziaristi democrați au fost îndepărtați din presă, iar unii au intrat în slujba presei dependente de monopoluri.

Un material documentar bogat ne oferă corespondența din Havana a lui Kurt Hoffmann, intitulată „Presa revoluționară cubană“ în care este prezentat procesul de transformare radicală a presei cubaneze.

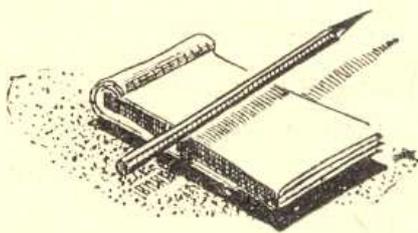
Despre teroarea exercitată împotriva presei în lumea capitalistă ni se relatează în articolul intitulat „Arestări și deportări în Uniunea Sudafricană“.

„Eficacitatea titlurilor“ este intitulat un articol al lui A. Meyer, publicat la rubrica „Mic sfătuitor tehnic“.

Acest număr al revistei mai cuprinde articole de experiență cum ar fi „Animat sau pasionat“?, despre alcătuirea unor emisiuni televizate, „Slăbiciunile criticii noastre în problemele culturale“, „Experiența unor examene“ (pentru ziaristi care își ridică calificarea). Paginile revistei conțin o informație bogată privind evenimente și fapte din viața internă a Asociației, precum și din ziaristica străină, în special R.F.G., rubricile „Critică și bibliografie“, „Umor“ ș.a.

„Neue Deutsche Presse“ reproduce grupajul de caricaturi al lui Nell Cobar, intitulat „Umor despre ziaristi“, care a apărut în numărul 2 al revistei „Presa Noastră“.

M. B.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 6 (62) июнь 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- 15 лет со дня основания Международной организации журналистов.
- Собрание столичных журналистов. Выступление генерального директора румынского агентства печати АДЖЕРПРЕС.
- Приветствие, направленное в адрес МОЖ Союзом журналистов РНР.
- Слово читателей: Доцент М. И. Николаеску — „Условия роста эффективности экономической печати“; проф. Георге Чолак — „Школа, ее победы и удовлетворения“; инж. Э. Адлер — „Технической документации — подобающая техника“.
- Ал. Никита: Газета „Steagul roșu и Porumbița“.
- Д. КонстантINESCU — За престиж фабричной марки отвечает и многотиражка.
- Др. И. Леонеску — Печать в помощь популяризации санаторно-курортных местностей.
- Пауль Мариан — В летние дни.
- И. М. Опря — „Социализм“, центральный орган Коммунистической партии Румынии (май 1921 г.—1924 г.)
- Влад Мушатеску — Современная, живая верстка.
- И. Опреску и К. Мустаца — Газета о нас... и мы о газете.
- Еуджен Владимир — Необычайная документация.
- Штефан Ижак — Плодотворный обмен опытом между тыргумурешскими и клужскими журналистами.
- О деятельности Союза журналистов РНР.
- Заметки — Из-за границы — Из журналов братских Союзов журналистов.

OUR PRESS

Review of the R.P.R. Union of Journalists
Rumanian People's Republic
Sixth Year, No. 6 (62), Juni 1961

CONTENTS

- 15 Years Since the Creation of the International Organization of Journalists.
- The Meeting of Bucharest's Journalists. The Speech Made by Dumitru Popescu, Director general of the Rumanian News Agency AGERPRES.
- The Message of Greetings Sent by the R.P.R. Union of Journalists.
- Readers Have Their Say; University-Lecturer M. I. Nicolaescu: Conditions for Increasing Efficiency in Economic Work; Professor Gheorghe Ciolac: The School — Achievements and Satisfactions; Engineer E. Adler: More Attention to Technical Documentation.
- A. Nichita: „Steagul roșu“ and Porumbița.
- D. Constantinescu: The Factory Newspaper's Share in the Factory's Trade-Mark.
- Dr. I. Leonescu: Press Propaganda for Spas and Health Resorts.
- Paul Marian: Summer Days.
- I. M. Oprea: „Socialismul“, Central Organ of the Communist Party of Rumania (May 1921—1924).
- Vlad Mușatescu: A. Lively, Topical Layout.
- I. Oprea and C. Mustafă: What the Papers Think of Us, and what We Think of the Papers.
- Eugen Vladimir: An Unusual Way of Finding Facts.
- Ștefan Izak: A Fruitful Exchange of Experience Between Tirgu-Mureș and Cluj Journalists.
- From the Activity of the R.P.R. Union of Journalists.
- Notes.
- From Abroad.
- The Contents of the Magazines Published by Fraternal Journalists' Unions.

COLEGIUL DE REDACȚIE: Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

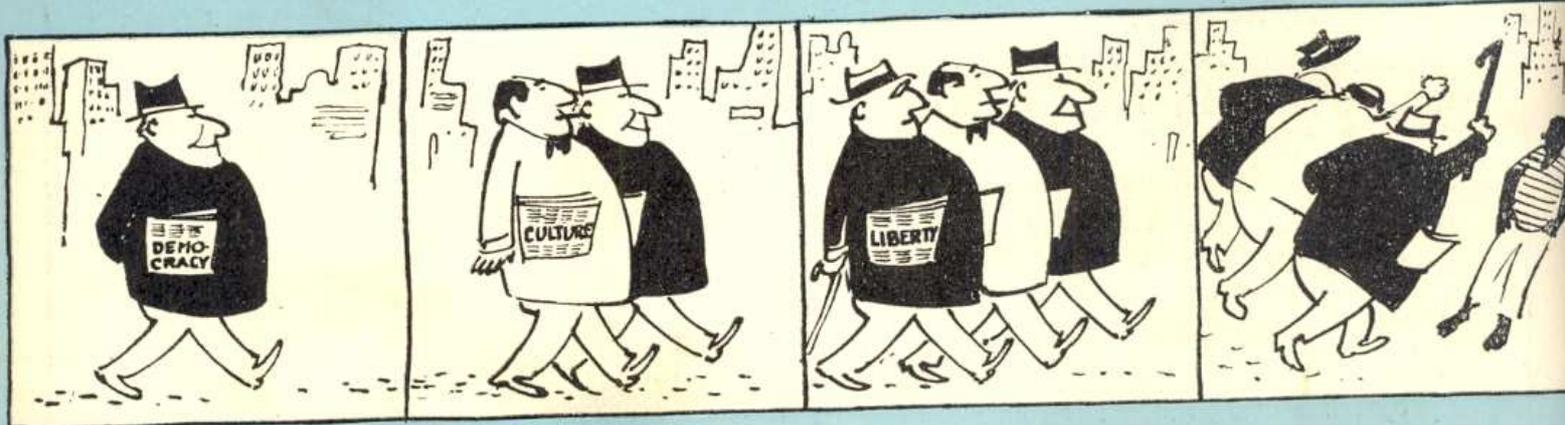
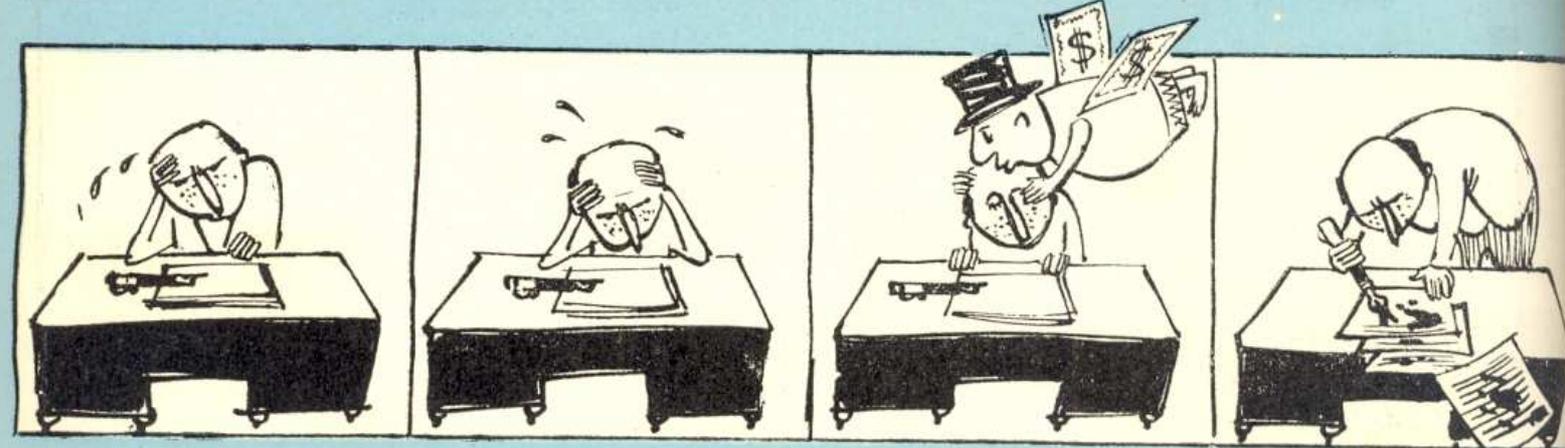
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București Calea Victoriei, 163. Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 2861 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

LUMEA IOR

de ADRIAN LUCACI

P. 11. 585

PRESA *noastră*

P-49979, 500
ok

1-7-8
april

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

ANUL VI

Nr. 7—8 (63—64)

IULIE—AUGUST 1961

CUPRINS

- A 30-a aniversare a ziarului „Scinteia”.
- Presa, armă puternică a partidului.
- V. Birlădeanu, Nicolae Eivolu, Maria Călin, N. Roșca** : Mindria de a lucra la „Scinteia”.
- La marea sărbătoare.
- Ion Cozma**, ministrul Agriculturii : Presa și unele probleme ale agriculturii.
- Mihai Novicov** : Măreția perspectivelor și gravitatea răspunderii.
- M. Andreescu** : Citind primul număr al „Scintei” ilegale.
- Ioan Pincu** : Cum se tipărea presa ilegală în anii 1937—1944.
- D. Tabacu** : Seminarul internațional al redactorilor presei studențești.
- I. Felea** : Un precursor : „Contemporanul”.
- Dumitru Tircob** : Trei dintr-o mare armată.
- Nell Cobar** : Caricaturistii... pe teren.
- V. Grădinaru** : Cu răspundere pe marginea materialelor publicate.
- Ieronim Șerbu** : Mesajul lui Hemingway.
- Ion Băieșu** : „Scinteia” noastră.
- Alexandra Bejan** : Îți mulțumesc, tovarășe Farcaș.
- Valeriu Filimon** : Primul ziar.
- N. Mihăescu** : Valori stilistice în limbajul presei.
- Rodica Almașu** : Ziarul, un prieten, un sfătuitor.
- Figuri de corespondenți voluntari
- Al. N. Marinoiu** : Cînd se lucrează cu pricepere, răbdare și răspundere.
- Eugen Vladimir** : „Sovietskaia Peciati”.
- Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R.
- Note și comentarii — De peste hotare.

SALUTUL C.C. AL P.M.R.

ADRESAT ZIARULUI

„SCÎNTEIA“

Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la apariția primului număr al „Scînteii“, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român salută și felicită cu căldură colectivul redacțional, pe colaboratorii și corespondenții voluntari, muncitorii tipografi și difuzorii ziarului, pe toți lucrătorii din presa țării noastre.

În anii grei ai ilegalității, „Scînteia“, „Lupta de clasă“ și celelalte publicații comuniste — armă de răspîndire în mase a cuvîntului partidului, de propagare a ideilor marxist-leniniste — au chemat și organizat clasa muncitoare, țărănimea muncitoare și pe ceilalți oameni ai muncii la lupta împotriva exploatării și asupririi celor ce muncesc, împotriva politicii de fascizare a țării și a războiului antisovietic, pentru răsturnarea regimului burghezo-moșieresc și independența națională a țării. După eliberarea patriei și instaurarea regimului democratic, presa a adus sub conducerea partidului o contribuție de seamă la lupta pentru consolidarea puterii populare, pentru mobilizarea energiilor creatoare ale întregului popor muncitor în opera de construire a socialismului.

Partidul îndrumă și educă zi de zi presa, pe lucrătorii ei în spiritul principialității, al slujirii devotate a intereselor poporului, al respectului față de adevăr. Urmînd cu consecvență linia partidului, îndrumările și indicațiile conducerii de partid, presa comunistă din țara noastră și-a cîștigat stima și încrederea milioanei de cititori, prețuirea și dragostea lor.

Mărețul program al desăvîrșirii construcției socialiste, trasat de Congresul al III-lea al partidului, ridică în fața „Scînteii“ și a întregii prese de partid sarcina de a-și spori neîncetat rolul de organizator, agitator și propagandist colectiv în lupta pentru traducerea în viață a politicii partidului. În centrul întregii ei activități trebuie să stea problemele întăririi și dezvoltării bazei tehnice-materiale a socialismului și a relațiilor de producție socialiste, ale creșterii con-

tinue a producției industriale și agricole, ale ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii. Mobilizând masele largi ale poporului la îndeplinirea sarcinilor însoțitoare ale planului de șase ani, presa comunistă trebuie să fie o tribună a experienței înaintate a organizațiilor de partid, a oamenilor muncii în lupta pentru creșterea producției și productivității muncii, reducerea prețului de cost, pentru îmbunătățirea continuă a calității produselor, pentru larga extindere a întrecerii socialiste. Susținând cu pasiune ceea ce este nou și valoros, presa are în același timp datoria să combată cu hotărâre și intransigență tot ceea ce împiedică mersul înainte, pe toți dușmanii cauzei socialismului.

Instrument puternic de formare a conștiinței socialiste, de educație partinică, presa este chemată să lărgască și să îmbunătățească neconținut propaganda marxism-leninismului, să lupte pentru puritatea învățaturii marxist-leniniste, să combată cu fermitate influențele ideologiei și moralei burgheze, să educe pe cititorii ei în spiritul patriotismului socialist și internaționalismului proletar.

Presa din țara noastră are misiunea de a milita și pe viitor pentru prietenia de nezdruccinat cu poporul sovietic și cu popoarele celorlalte țări socialiste, pentru continua întărire a unității și coeziunii lagărului socialist, a mișcării comuniste internaționale, pentru apărarea și consolidarea păcii, demascând cu tărie acțiunile agresive ale cercurilor imperialiste îndreptate împotriva coexistenței pașnice.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român vă urează, dragi tovarăși, succese noi și tot mai importante în munca voastră de răspundere pusă în slujba înfloririi patriei și fericirii poporului, în slujba cauzei păcii și socialismului.

COMITETUL CENTRAL
AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN

A d u n a r e a
f e s t i v ă
c u p r i l e j u l
c e l e i d e - a

30-a

ANIVERSĂRI

a

z i a r u l u i

„SCÎNTEIA“

Marți, 15 august, în sala de marmură a Casei Scintei a avut loc adunarea festivă organizată de Comitetul orășenesc București al P.M.R. cu prilejul celei de-a 30-a aniversări a ziarului „Scînteia“.

Au luat parte membri ai C.C. al P.M.R., conducători ai unor instituții centrale și organizații obștești, vechi militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră, — tovarăși care au colaborat la apariția și au ajutat la difuzarea „Scînteii“ în ilegalitate, activiști de partid, numeroși ziariști, corespondenți și difuzori voluntari, muncitori tipografi, oameni de cultură.

Au participat atașați de presă ai misiunilor diplomatice și corespondenți de presă din țările socialiste.

Adunarea festivă a fost deschisă de tov. Florian Dănălache, membru al C.C. al P.M.R., prim secretar al Comitetului orășenesc București al P.M.R., care, din înputernicirea Comitetului Central a dat citire salutului adresat de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român ziarului „Scînteia“.

Salutul a fost primit cu puternice și îndelungate ovații de asistență.

A luat apoi cuvîntul tov. Teodor Marinescu, membru supleant al C.C. al P.M.R., redactor șef al ziarului „Scînteia“.

Sărbătorim astăzi — a spus vorbitorul — împlinirea a 30 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Scînteia“. Lung este drumul străbătut de presa partidului — de la foile ilegale, uneori ceva mai mari ca palma, tipărite la multiplicator și răspîndite cu prețul libertății și adeseori al vieții de luptătorii din ilegalitate, pînă la ziarele de masă de azi, citite de milioane de constructori ai socialismului. În istoria presei comuniste se reflectă drumul eroic al partidului clasei muncitoare, lupta neabătută de patru decenii, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului, pentru triumful nobilei cauze a socialismului și păcii.

Sub conducerea și îndrumarea permanentă a partidului, presa comunistă a chemat și mobilizat masele la lupta împotriva exploatării și asupririi celor ce muncesc, împotriva fascizării țării și a războiului antisovietic, pentru doborîrea regimului burghezomoșieresc, pentru independență națională, pace și socialism.

În ciuda prigoanei sălbatice a claselor exploatoare, biruind nenumărate greutăți, partidul a editat și a răspîndit numeroase publicații ilegale sau legale.

Presa de partid a adus o contribuție prețioasă la munca partidului pentru educarea patriotică și internaționalistă a oamenilor muncii. În paginile presei de partid și-a găsit o puternică expresie politica de prietenie și solidaritate cu Uniunea Sovietică, cu gloriosul P.C.U.S., politică ce caracterizează întreaga

15 AUGUST – ZIUA PRESEI ROMÎNE

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român a adoptat o hotărâre prin care se instituie Ziua presei române.

Ziua presei române va fi sărbătorită în fiecare an la 15 august – aniversarea apariției primului număr al ziarului „Scinteia“.

istorie a mișcării muncitorești revoluționare din țara noastră și a partidului nostru.

În continuare, vorbitorul a spus: Insurecția armată victorioasă din august 1944, pregătită și îndeplinită sub conducerea partidului, a deschis o eră nouă în istoria poporului român. Presa comunistă a contribuit la unirea în jurul partidului a imensei majorități a poporului, la instaurarea regimului democrat-popular.

Sub conducerea partidului, presa și-a afirmat tot mai puternic rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv în opera de făurire a vieții noi. În lupta pentru îndeplinirea sarcinilor construcției socialiste, presa a luat un avânt necunoscut în țara noastră. Faptul că toate mijloacele materiale necesare presei aparțin azi poporului, permite îndeplinirea cea mai completă a libertății presei, consfințită în Constituția țării. Presa apare astăzi într-un tiraj de aproape un miliard de exemplare anual la ziare și aproape 80 milioane la reviste. Câtă deosebire între presa noastră de astăzi și presa burgheză din trecut, presă anti-populară, aservită intereselor claselor exploatare.

Datorită îndrumării permanente primite din partea partidului, a Comitetului său Central, care educă presa și pe lucrătorii ei în spiritul principialității marxist-leniniste, al slujirii devotate a poporului, al respectului față de adevăr, presa noastră și-a câștigat încrederea și prețuirea maselor.

Conducerea de către partid a fost întotdeauna, este și va rămâne principiul fundamental al activității ziarelor noastre. Partidul nostru a vegheat necontenit ca presa să fie purtătorul său fidel de cuvânt, să militeze neabătut pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de partid, a politicii partidului în toate domeniile de activitate. Partidul nostru îndeplinește indicația lui Lenin care sublinia că o principală condiție a partinității presei este conducerea directă, nemijlocită de către partid a organelor de presă. „Puterea presei – spunea Lenin – constă în legătura cu partidul, în forța ideilor lui“.

Faptul că an de an presa comunistă din țara noastră a militat neabătut, cu cinste pentru cauza partidului, și-a îmbogățit și îmbunătățit conținutul de idei, tematica abordată, nivelul publicistic, competența și eficiența activității, toate acestea se datoresc conducerii de fiecare zi a presei de către Comitetul Central al partidului, de Biroul Politic al C.C. al P.M.R., de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personal.

Manifestând o înaltă exigență față de activitatea ziarelor, față de cuvântul scris, conducerea partidului a cerut întotdeauna redacțiilor, ziaristilor comuniști, să trateze în mod aprofundat, cu competență și înalt simț de răspundere problemele ce se pun, să cunoască temeinic politica partidului, pentru ca în permanență

☆

Asistența primește cu ovații puternice salutul Comitetului Central al P.M.R.

Adunarea din sala de marmură a Casei Scînteii.

cele scrise în presă, în orice problemă — mare sau mică — să reflecte punctul de vedere al partidului.

În continuare, vorbitorul a spus: Sarcina fundamentală a presei noastre comuniste constă în desfășurarea unei activități sistematice pentru mobilizarea maselor la îndeplinirea politicii partidului, a hotărîrilor Congresului al III-lea al partidului, al măsurilor prevăzute ale planului de 6 ani.

O datorie de frunte a presei comuniste este să-și exercite cu tot mai multă eficiență și vigoare rolul ei organizator ca tribună largă a experienței înaintate, ca luptătoare entuziastă pentru răspîndirea și generalizarea ei. Vorbitorul a subliniat sarcinile puse de partid în fața presei în domeniul industriei și agriculturii, al muncii de partid și activității ideologice, în dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, în întărirea continuă a caracterului de masă

al presei. Stînd ferm pe pozițiile partinității marxist-leniniste, presa e datoră să ofere un înalt exemplu de combativitate și intransigență împotriva oricăror manifestări ale ideologiei burgheze, împotriva oricăror denaturări sau deformări ale teoriei marxist-leniniste.

Presa comunistă este o tribună a poporului, ea se adresează maselor și este scrisă de mase. Larga mișcare a corespondenților voluntari a luat în anii puterii populare o dezvoltare considerabilă, constituind una din minunatele afirmări ale democratismului orînduirii noastre sociale și de stat. Partidul ne cere să întărim necontenit caracterul de masă al presei noastre, să perfecționăm neîncetat munca ziarelor cu corespondenții voluntari.

De la primul său număr, pe frontispiciul „Scînteii” este înscrisă nemuritoarea chemare: „Proletari din

Către

COLECTIVUL ZIARULUI „SCÎNTEIA“

Organ al C.C. al P.M.R.

Se împlinesc azi, 15 august, 30 de ani de cînd în condițiile de teroare și represiune anticomunistă a regimului burghezo-moșieresc a apărut primul număr al ziarului „Scînteia“.

În ciuda prigoanei din anii ilegalității împotriva partidului și a organelor sale de presă, „Scînteia“ ajungea cu regularitate în mîinile muncitorilor, țăranilor, soldaților, datorită dragostei cu care era înconjurată de oamenii muncii, a devotamentului său față de ideile patriotice, democratice, comuniste pe care le răspîndea, a îndemnurilor la lupta împotriva fascismului, pentru libertatea și independența națională, pentru drepturile celor exploatați și umiliți.

În toate victoriile pe care le-au repurtat în decursul istoriei celor 40 de ani de existență ai partidului nostru, comuniștii și întregul popor, ziarele și publicațiile editate de partid au adus o contribuție valoroasă.

Azi, ziarul „Scînteia“ se tipărește la „Casa Scînteii“ iar marile rotative moderne ale Combinatului poligrafic multiplică în tiraje de milioane și milioane cuvîntul partidului. „Scînteia“ și întreaga noastră presă dau glas zi de zi idealurilor celor mai scumpe ale poporului, îndeplinind în măsura operă de construcție socialistă din țara noastră un rol deosebit de important ca propagandist, agitator și organizator colectiv, militînd neobosită și cu nobilă pasiune pentru politica externă de pace și colaborare între popoare a partidului și guvernului nostru.

Educată și condusă de partid, presa noastră este o presă cu adevărat liberă, prin care vorbesc milioanele de oameni ai muncii și care a căpătat pe baza principialității sale, a respectului față de adevăr, a devotamentului pentru cauza socialismului și comunismului, încrederea și prețuirea neînmuritură a maselor.

Călăuzindu-se neîncetat de ideile victorioase ale marxism-leninismului care influențează în epoca noastră conștiința întregii umanități, presa noastră combate mereu mai activ putreda ideologie reacționară burgheză cu care imperialismul încearcă să amețească conștiințele și să frîneze dezvoltarea istorică, ireversibilă, a societății spre comunism.

Devotată internaționalismului proletar, presa noastră în frunte cu „Scînteia“ contribuie activ la continua întărire a legăturilor noastre de prietenie cu poporul sovietic care construiește comunismul și cu popoarele celorlalte țări socialiste, la unitatea și coeziunea lagărului socialist și a întregii mișcări comuniste internaționale.

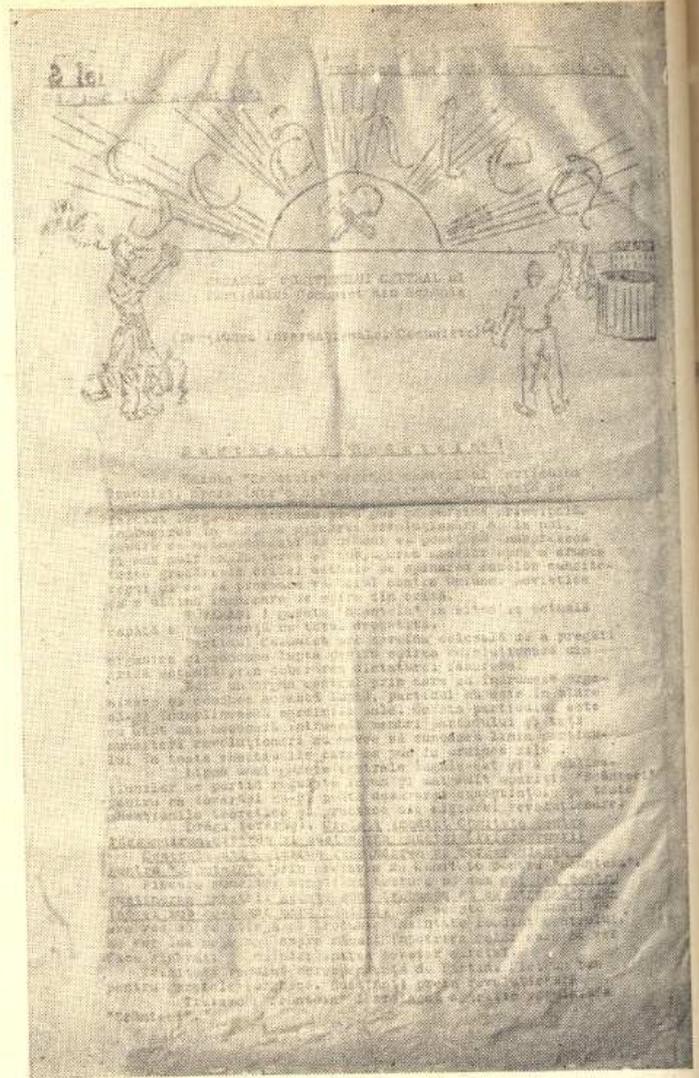
Uniunea Ziaristilor felicită pe toți ziaristii, muncitorii precum și întregul colectiv al ziarului, salută călduros „Scînteia“ la cea de a 30-a aniversare, urîndu-i noi și noi succese în opera de construire a socialismului și comunismului în patria noastră.

UNIUNEA ZIARIȘTILOR DIN
R.P.R.

TELEGRAMA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. ROMÎNA

PRESA,

armă puternică a partidului
în lupta pentru eliberarea națională
și socială
a poporului nostru,
pentru
CONSTRUIREA SOCIALISMULUI
ȘI APĂRAREA PĂCII

Primul număr al „Scinteii” ilegale

La 15 august se împlinesc 30 de ani de la apariția ziarului „Scinteia”, organul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român.

Presă comunistă, în frunte cu „Scinteia”, a fost o armă încercată a partidului în marea luptă de eliberare socială și națională a poporului, pentru instaurarea puterii celor ce muncesc; ea este un instrument puternic în lupta pentru construirea socialismului în patria noastră, pentru apărarea păcii.

Presă noastră comunistă a fost făurită de partid pe temelia de granit a principiilor elaborate de marele Lenin. Spiritul de partid, strânsa legătură cu masele, dragostea pentru adevăr au caracterizat și caracterizează presa partidului nostru, dându-i o forță de neînving.

Istoria presei comuniste din România este strâns împletită cu istoria mișcării muncitorești revoluționare, cu istoria Partidului Comunist din România, fiind o parte integrantă a acesteia. Ea a străbătut un drum glorios de la primele manifeste, proclamații, broșuri și ziare comuniste ilegale pînă la presa larg cuprinzătoare care apare în anii puterii populare.

*

Presă comunistă din țara noastră a apărut în cadrul aceluiași condiții care au dus la făurirea Parti-

dului Comunist din România. În perioada anilor 1917-1921, ani de puternic avînt revoluționar, în activitatea practică, propagandistică și agitatorică, grupele comuniste, mișcarea revoluționară nu puteau să se lipescă de o asemenea armă ca presa. „Într-o țară cît de cît civilizată — spune Lenin — nici o mișcare de masă nu se poate lipsi de un aparat publicistic”¹.

Crearea unei presei revoluționare răspundea unui deziderat imperios pus la vremea lui de Lenin, care lega înființarea partidului de tip nou tocmai de existența unei presei revoluționare, ferme și combative, capabilă să clarifice problemele din domeniul ideologic și să contribuie în mod practic la încheierea organizatorică a partidului. Problema înființării presei comuniste în România era pusă la ordinea zilei atît de necesitățile de ordin practic ale mobilizării la lupta revoluționară a maselor muncitoare, cît și de aceea de a ajuta în mod substanțial la elaborarea unui punct de vedere unitar cu privire la sarcinile teoretice, organizatorice și tactice ale mișcării, de a milita pentru făurirea partidului de tip nou, marxist-leninist, care să cîștige încrederea maselor și să le conducă la luptă.

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 97.

Presă comunistă a apărut inițial sub forma manifestelor. Creșterea avântului revoluționar a determinat pe lângă manifeste apariția primelor ziare comuniste. În aceste manifeste și ziare se dezbăteau sarcinile care însuflețeau masele muncitoare din România: lupta pentru pace, împotriva războiului imperialist, pentru revendicări economice și libertăți democratice, pentru împroprietărirea țăranilor, pentru instaurarea unui guvern muncitoresc-țărănesc. Ele oglindeau și sprijineau procesul de radicalizare a maselor, marile acțiuni de clasă ale muncitorimii, ridicarea la luptă a țăranimii muncitoare, frământările revoluționare care se extinseseră și în rîndurile armatei. Demascînd cu putere mirșava intervenție antisovietică a imperialismului mondial, căreia i se asociaseră și clasele dominante din România, presa comunistă din țara noastră chema pe toți oamenii muncii la apărarea revoluționară a primului stat socialist din lume. Printre ziarele apărute în această perioadă cităm: „Socialismul“ (1918–1924), „Lupta“ (1917), „Comunistul“ (1919), „Revoluția socială“ (1919), „Marósvolgyi Munkás“ (1920–1921). Cea mai importantă publicație marxistă care a apărut în preajma înființării Partidului Comunist din România, la 1 iulie 1920, a fost „Lupta de clasă“, organ teoretic al secției București a partidului socialist.

„Lupta de clasă“ și celelalte publicații comuniste au răspîndit în țara noastră principiile marxist-leniniste, au îndrumat din punct de vedere teoretic elementele revoluționare, au luptat cu tărie împotriva ideologiei oportuniste, pentru transformarea partidului socialist în partid comunist, capabil să impună un program unic și o disciplină unică, partid care să fie afiliat la Internaționala a III-a. Prin aceasta presa comunistă din acea vreme și-a adus contribuția la pregătirea condițiilor pentru ținerea Congresului din mai 1921, în cadrul căruia a fost înființat Partidul Comunist din România și s-a hotărît afilierea la Internaționala Comunistă. Astfel, a început o etapă nouă în lupta proletariatului și a maselor muncitoare. În fruntea lor se afla acum un conducător devotat pînă la capăt cauzei dezrobirii celor ce muncesc, hotărît să ducă la victorie lupta poporului pentru eliberarea de orice exploatare și asuprire.

Încă de la înființarea sa, P.C.R. a acordat o mare importanță presei. La Congresul din mai 1921, punctul 6 al ordinii de zi (care n-a mai putut fi discutat din cauza arestării majorității congresiștilor) se intitula *Presă și propagandă*. Gazeta oficială a partidului după primul congres a fost „Socialismul“. Acest ziar, precum și celelalte publicații comuniste care au apărut în această perioadă s-au ocupat de întărirea partidului, au luptat împotriva oportuniștilor, împotriva scindării mișcării muncitorești, au demascat cu vigoare politica burgheziei și moșierimii, au descris viața grea a maselor muncitoare de la orase și sate, chemîndu-le la luptă împotriva dușmanului de clasă. Ele popularizau cu căldură realizările din Uniunea Sovietică, chemau proletariatul român la apărarea revoluționară a primului stat socialist din lume.

O dată cu ilegalizarea, în 1924, a Partidului Comunist din România, a fost suprimată și presa sa. Dar activitatea partidului nu a putut fi înăbușită. „Partidul comunist — se spunea într-un număr ilegal al „Socialismului“ — trăiește și va trăi! Din pămîntul în care dorește să-l îngroape oligarhia, partidul comunist renaște cu noi puteri. Alungat de la suprafața legalității, el va continua și în ilegalitate lupta, lăr-

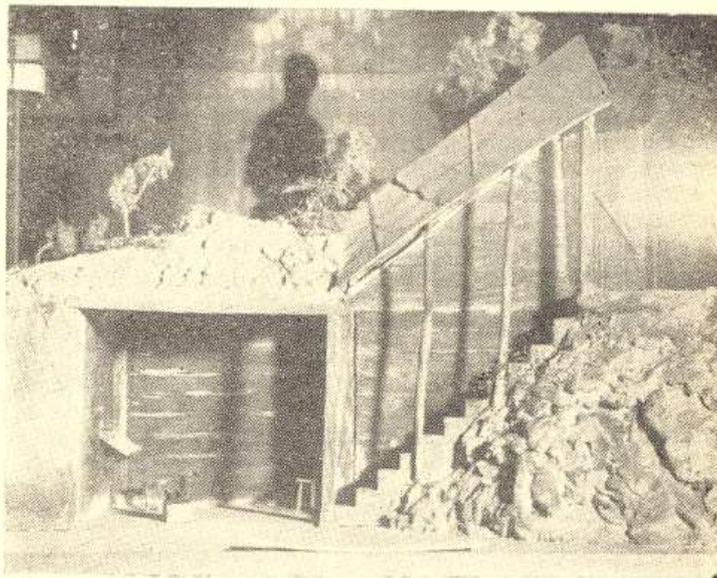
gindu-și activitatea și organizația și adîncindu-și rădăcinile în masele poporului muncitor“².

Cu toate condițiile grele de ilegalitate, partidul lărgește rețeaua organelor sale de presă ilegale. „Bolșevismul“ (1925), organ central al P.C.R., „Lupta de clasă“ (seria a II-a: 1926; seria a III-a: 1934; seria a IV-a: 1938), „Steagul roșu“ (1929–1937), „Tînărul leninist“ (1924–1936) — iată cîteva din organele de presă ilegale care apar după ilegalizarea partidului. Partidul a îmbinat și pe linie de presă metodele muncii ilegale cu metodele muncii legale. Astfel, pe lângă publicațiile ilegale, au apărut, sub îndrumarea P.C.R., o serie de organe de presă legale: „Viața muncitoare“ (1925–1930), organ al sindicatelor unitare, „Înainte“ (1926–1930), „Deșteptarea“ (1927), organe ale Blocului muncitoresc-țărănesc, „Cultura proletară“ (1926–1928) și altele.

Conduse de partid, publicațiile ilegale și legale s-au aflat în permanență în miezul evenimentelor, au apărut cu consecvență interesele vitale ale maselor muncitoare în fața ofensivei patronale, au luptat pentru întărirea legăturilor cu masele țărănești muncitoare, făcînd educație politică tuturor categoriilor de oameni ai muncii.

Perioada anilor 1929–1933, cînd criza economică a bîntuit cu putere și în România și s-a declanșat un nou avînt revoluționar, punea în fața partidului responsabilitatea pentru conducerea și unirea într-un singur șuvoi revoluționar a luptei muncitorilor, țăranilor și a celorlalte pături exploatare și asuprite, pentru a ieși din criză pe cale revoluționară, pentru a împiedica acțiunile claselor dominante, care urmăreau să arunce greutățile crizei pe spinarea maselor populare, să înfeudeze și mai mult țara imperialismului și să o atragă în războiul antisovietic, pe care îl

Macheta adăpostului unde s-a tipărit „România liberă“ din 1943–1944.

² „Socialismul“, număr apărut ilegal la 14 iunie 1924.

pregătea întreaga reacțiune mondială. Aceasta cerea ca partidul să fie unitar pe tărîm ideologic, organizatoric și tactic, să lichideze lupta fracționistă, fără de principii, dezlanțuită în interiorul său de elementele provocatoare, aventuriste, să-și întărească forța și prestigiul, să-și lărgească influența asupra maselor muncitoare, elaborînd o linie clară de organizare a luptei acestora. Asemenea împrejurări și cerințe puneau la ordinea zilei apariția unui ziar central de partid. Acest ziar a fost „Scînteia“, care a apărut la 15 august 1931.

În articolul de fond al primului număr al „Scînteii“ ilegale se spune: „Gazeta «Scînteia» în situația actuală capătă o importanță deosebită. Partidul comunist are sarcina colosală de a pregăti, organiza și conduce lupta pentru ieșirea revoluționară din actuala criză... Fără un organ central prin care să îndrumeze, să organizeze și să conducă această luptă, partidul nu este în stare să-și îndeplinească sarcinile sale. Gazeta partidului este cu atît mai necesară, întrucît membrii partidului și toți muncitorii revoluționari au nevoie să cunoască linia partidului în toate chestiunile care se pun la ordinea zilei. Lipsa unei gazete centrale legale cît și a publicațiilor de partid regulate impun și mai mult apariția «Scînteii», pentru ca tovarășii să-și poată desăvîrși cunoștințele în toate chestiunile teoretice și practice ale mișcării revoluționare“³.

Pentru dezvoltarea presei noastre comuniste ilegale un rol important a avut Congresul al V-lea al P.C.R.

Aplicînd în viață sarcinile trasate de partid, presa comunistă ilegală, în frunte cu „Scînteia“, și-a sporit în permanență eforturile în vederea îndeplinirii cu cîinste a sarcinii sale de propagandist, agitator și organizator colectiv.

Luptînd pentru călirea ideologică a membrilor partidului, presa comunistă ilegală a fost un propagandist activ al ideilor marxism-leninismului, un instrument cu ajutorul căruia partidul lumina cu lumina socialismului științific toate aspectele activității practice revoluționare.

Călirea marxist-leninistă a membrilor partidului înseamnă în primul rînd călirea lor revoluționară în spiritul fermității, al iscusinței, curajului și neînfrîcării în înțeleștarea pe viață și pe moarte cu dușmanul de clasă. Cît de simple și emoționante sînt cuvintele cu care „Scînteia“ se adresa tovarășilor care intrau în partid: „În partidul comunist nu vă așteaptă pe nimeni onoruri și privilegii, ci numai muncă grea și jertfe, dar jertfele se fac pentru clasa muncitoare, pentru eliberarea omenirii de sub jugul capitalist și războiului imperialist“⁴.

Numai asemenea oameni, căliți la flacăra fecundă a marxism-leninismului și în viltoarea luptei revoluționare, puteau să asigure și au asigurat unitatea rîndurilor partidului și disciplina de fier proletară, condiție fundamentală și cheazășie a tăriei partidului, a victoriei măreței sale cauze. Presa ilegală a luptat pentru puritatea și unitatea rîndurilor partidului, declarînd și ducînd un adevărat război fracționismului, oportunismului de dreapta și devierilor de „stînga“, împăciuitorismului și tuturor concepțiilor străine, neproletare și purtătorilor acestora.

Presa ilegală de partid a militat neobosit pentru sporirea influenței și autorității partidului în rîndul

clasei muncitoare, pentru întărirea legăturilor sale cu oamenii muncii. Presa comunistă s-a aflat întotdeauna în miezul activității pe care P.C.R. a desfășurat-o de-a lungul anilor în mijlocul sindicatelor și al celorlalte organizații de masă muncitorești, în fabrici și uzine, pentru închegarea Frontului unic muncitoresc, pentru făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare. Ea arăta țărănimii că numai într-o strînsă alianță cu clasa muncitoare, avînd ca hegemon proletariatul, în frunte cu partidul său marxist-leninist, va putea să scuture jugul jefuitorilor săi și să se ridice la o viață omenească. Presa de partid mobiliza tineretul muncitor, țărănesc, studios și din armată la luptă organizată pentru revendicări economice și politice, împotriva terorii din întreprinderi, școli, armată, pentru dreptul la instrucțiune, împotriva fascismului și războiului. Ea milita pentru dezrobirea femeii, pentru egalitatea ei cu bărbatul, pentru drepturi politice. Presa comunistă arăta intelectualilor că posibilitatea desfășurării tuturor potențelor lor creatoare stă în legătură nemijlocită cu lupta revoluționară desfășurată sub conducerea comuniștilor. Presa ilegală chema sub steagul partidului minoritățile naționale, deoarece numai partidul comunist, pe temeiul marxism-leninismului, putea să rezolve în mod consecvent democratic problema națională.

Presa ilegală a fost în permanență stare de alarmă împotriva burgheziei și moșierimii, demascînd în mod concret exploatarea și asuprirea exercitată de acestea. Paginile presei ilegale de partid sînt pline de articole și informații care arată starea de mizerie în care se zbăteau oamenii muncii de la orașe și sate, articole în care aceștia sînt chemați să lupte și sînt învățați cum să lupte. Acordînd un spațiu larg acțiunilor revoluționare muncitorești și țărănești, luptei pentru revendicările zilnice imediate și politice generale, presa ilegală era o tribună de răspîndire a experienței revoluționare, a metodelor folosite în lupta de clasă împotriva ofensivei capitalului autohton și străin.

Un moment culminant în șirul marilor acțiuni muncitorești organizate de partid îl constituie eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor ceferiști și petroliști, care s-au ridicat cu hotărîre împotriva curbelor de sacrificiu, mizeriei, înrăutățirii condițiilor de trai ale clasei muncitoare, împotriva înfeudării tot mai mari a țării puterilor imperialiste, pentru a bara drumul fascismului și al războiului antisovietic. Nivelul de organizare, amploarea și spiritul revoluționar al acestor lupte, care au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea partidului și a întregii mișcări muncitorești, au fost oglindite cu putere în publicațiile ilegale și legale ale partidului. Perioada pregătirii și desfășurării acestor eroice acțiuni a fost pentru presa ilegală o perioadă de luptă susținută pentru întărirea unității de acțiune a clasei muncitoare, pentru închegarea frontului unic muncitoresc de jos, supunînd unui foc nimicitor pe social-democrații de dreapta, care, respingînd politica de front unic, fluturau flamura zdrențuită a „colaborării de clasă“, susțineau că „singura metodă de luptă“ e arbitrajul și denunțau guvernului și poliției acțiunile pregătitoare ale luptei ceferiștilor. Împotriva pasivității și resemnării în fața capitaliștilor, la care îndemneau social-democrații de dreapta, presa comunistă a chemat masele la luptă revoluționară, a oglindit minunatele lor acțiuni, a subliniat învățămintele și concluziile acestora.

³ „Scînteia“, anul I, nr. 1, din 15 august 1931.

⁴ „Scînteia“, anul II, nr. 7, din 1 august 1932.

Articolele din presa ilegală care relatează evenimentele din 16 februarie 1933 de la Grivița reflectă forța clasei muncitoare, încrederea în victoria ei. „Și cei care au auzit sirena de la Grivița în noaptea și în dimineața aceea de eroism și sînge — scrie „Scînteia“ — știu că în șuieratul ei nu era nici groază, nici deznădejde. Ci răsuna prelung a chemare la luptă a proletariatului ceferist, răsuna însuși glasul neînfrînteii sale voințe de luptă”⁵. Presa sublinia acțiunea de solidarizare cu eroicii ceferiști și petroliști a întregii clase muncitoare din România, arăta ecoul produs pe plan internațional, ca ridicare la luptă pentru bararea drumului fascismului și războiului antisovietic. Activitatea de presă în legătură cu luptele din februarie 1933 a contribuit la creșterea conștiinței politice și la îmbogățirea experienței de luptă a proletariatului, la creșterea influenței și autorității partidului.

Procesul care a avut loc după înăbușirea în sînge a eroicelor lupte din februarie a fost pentru presa ilegală și legală de partid un prilej de a desfășura o viguroasă campanie de demascare a regimului burghezo-moșieresc, de solidarizare a clasei muncitoare și a tuturor oamenilor muncii cu luptătorii arestați. Toate ziarele ilegale care apăreau atunci, în frunte cu „Scînteia“, printre care „Lupta C.F.R.“, „Apărarea ceferiștilor“ (1934), „Februarie 15—16“ (1933—1934), „Sfărîmați lanțurile“ (1934), „Sirena ceferiștilor“ (1933), „Răscoala“ (1934), „Jos teroarea“ (1932—1933) și altele făceau la curent opinia publică cu dezbaterile procesului, arătînd că, oricare va fi sentința dată acuzaților, victoria clasei muncitoare este inevitabilă.

„Nu puterea, nu siguranța claselor dominante în veșnicia orînduirii capitaliste — scria „Scînteia“ în septembrie 1933 — se exprimă în sentința de ani grei de ocnă dați eroicilor ceferiști, ci dimpotrivă: nesiguranța lor în ziua de mîine, ce se manifestă în încercările lor disperate de a salva — cu prețul puhoaielor de sînge, cu prețul violării sălbătice a maselor exploatare — lumea capitalistă în descompunere, condamnată de istorie la pieire“⁶.

Un obiectiv de seamă al presei ilegale și legale de partid între anii 1930—1940 l-a constituit lupta împotriva fascizării țării și a pregătirilor de război împotriva Uniunii Sovietice. Presa comunistă a militat pentru strîngerea în jurul proletariatului a tuturor păturilor și categoriilor sociale interesate în propășirea democratică a țării, apărarea păcii și independenței naționale, în vederea închegării unui larg front popular antifascist, avînd ca pivot Frontul unic muncitoresc. „Frontul popular antifascist — scria „Scînteia“ — este singura armă care ne poate salva de fascism și război“⁷.

În lupta împotriva fascismului și războiului, partidul a creat numeroase organizații de masă legale, ca Liga muncii, Comitetul național antifascist, Asociația „Amicii U.R.S.S.“, Blocul democratic, Frontul studentesc democrat și altele, iar alături de ziarele și revistele ilegale, a fost editat un mare număr de publi-

cații legale, cu caracter democratic, progresist. Printre organele semilegale și legale care sprijineau cu putere mișcarea antirăzboinică se numărau „Buletinul Comitetului de acțiune împotriva războiului“ (1932—1933), „Bluze albastre“ (1932), „Clopotul“—Botoșani (1933—1934), „Cuvînt nou“—Brașov (1934), „Blocul“ (1935—1936), „Atlas“ (1936), „Arena“ (1936) și altele. Sub influența lor, o serie de organe de presă intitulate „independente“ au căpătat vremelnice un caracter antirăzboinic.

„Toate acestea — subliniază tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — ilustrează amploarea pe care a căpătat-o activitatea partidului în această perioadă, marea bogăție a metodelor pe care le-a folosit, priceperea cu care a știut să îmbine formele muncii ilegale cu cele legale și semilegale“⁸.

Educînd masele muncitoare în spiritul patriotismului, al luptei pentru eliberarea țării de sub jugul asupritor al capitalismului, pentru construirea unei societăți noi, presa de partid din acei ani crînceni le educa totodată în spiritul înaltei ideologii a internaționalismului proletar. În paginile ziarelor ilegale era prezentat consecvent drumul glorios străbătut de poporul sovietic în opera de construire a socialismului și de apărare a păcii.

„Lupta neostenită a guvernului sovietic pentru împiedicarea războiului imperialist antisovietic prin politica consecventă de pace — scria „Scînteia“ — masele muncitoare din România trebuie s-o sprijine prin luptele lor contra pregătirii războiului antisovietic, pentru apărarea revoluționară a Uniunii Sovietice“⁹. Succesele Uniunii Sovietice, lupta ei consecventă pentru pace însuflețeau lupta oamenilor muncii din țara noastră pentru libertate și pace.

În paginile presei ilegale erau popularizate activitatea Internaționalei Comuniste, a partidelor comuniste frățești, lupta mișcării muncitorești din toată lumea.

În anii premergători celui de-al doilea război mondial, subliniind pericolul ce plana și asupra României, presa ilegală arăta că singura cale de salvare a poporului nostru este aceea indicată de partidul comunist: alianța cu Uniunea Sovietică, marea țară socialistă vecină. Demascîndu-se pînă la capăt, clasele dominante au refuzat această cale și au ales calea opusă, a complicității cu fascismul german, împingînd țara în prăpastia dictaturii fasciste și a războiului criminal antisovietic, război privit cu ură și minie de masele populare.

În aceste împrejurări, Partidului Comunist Român i-a revenit sarcina istorică de a conduce lupta maselor populare pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist. În anii dictaturii fasciste și ai războiului antisovietic, Partidul Comunist Român a fost singurul partid care a continuat să aibă o presă a sa.

Prin paginile presei ilegale, partidul demasca cu putere caracterul nedrept, de jaf și cotropire al războiului antisovietic, chema pe muncitori, țărani, intelectuali la luptă activă pentru salvarea țării de la catastrofă. Prin presă, muncitorii din fabrici și uzine erau îndemnați să saboteze producția de război, ță-

⁵ „Scînteia“, anul III, nr. 4, din 15—28 februarie 1933

⁶ „Scînteia“, anul III, din septembrie 1933.

⁷ „Scînteia“, anul V, nr. 20, din iulie 1935.

⁸ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvîntări. 1959—1961, Editura politică, 1961, pag. 436.

⁹ „Scînteia“, anul III, nr. 14, din noiembrie 1933.

rani erau chemați să se opună rechiționării de grâne și animale, să nu se supună dispozițiilor autorităților fasciste etc. Toți oamenii muncii de la orașe și sate erau îndemnați să nu se supună la mobilizare, iar ostași de pe front să părăsească unitățile, să atace pe hitleriști, să treacă de partea armatei sovietice și a partizanilor sovietici. Din manifestele și presa ilegală de partid, poporul nostru afla despre eroismul fără seamăn cu care au luptat ostași sovietici în fața Moscovei și Leningradului, în istoricele bătălii de la Stalingrad și Kursk, pe imensa întindere a frontului pentru eliberarea patriei sovietice și salvarea omenirii de primejdia înrobirii hitleriste. Istori-cele victorii ale armatei sovietice apropiau ceasul eliberării popoarelor, însuflețeau lupta forțelor pa-triotice din România, conduse de Partidul Comunist Român.

În această perioadă cuvântul partidului s-a făcut auzit prin manifeste, postul de radio ilegal „România liberă” și publicații ca „Presa liberă” (1941), „Bule-tinul” (1942-1943), „Chemarea” (1944), „Buletinul ca-pitalei” (1944) și altele.

Primul număr al ziarului patriotic „România liberă” apărut la 24 ianuarie 1943.

Un rol deosebit de important l-a avut ziarul „Ro-mânia liberă”, al cărui prim număr a apărut la 28 ia-nuarie 1943. Acest ziar milita cu consecvență pentru unirea tuturor forțelor patriotice în jurul Partidului Comunist Român, pentru crearea și dezvoltarea Fron-tului patriotic antihitlerist. El demasca cu putere poli-tica de trădare dusă de șefii partidelor burgheziei și moșierimii, care sprijineau guvernul fascist și pe hitleriști. „România liberă” îi avertiza că „poporul

va trage la răspundere pe toți acei conducători care, îi ajută pe Hitler și pe Antonescu să distrugă țara”¹⁰. Înfrind politica acestor trădători care își puneau speranțe în tratative separate cu S.U.A. și Anglia în scopul salvării și menținerii în România a vechilor stări de lucruri, ziarul accentua că „Ieșirea din război se poate face... numai împotriva lui Antonescu, prin răsturnarea lui prin forță”¹¹.

În paginile „României libere” au fost publicate im-portante documente ale mișcării noastre muncitorești, ca manifestul de 1 Mai 1944 al Frontului unic mun-citoresc.

Prin întreaga sa activitate, presa ilegală și-a adus contribuția la mobilizarea forțelor patriotice ale țării pentru traducerea în viață a planului de organizare a insurecției armate, elaborat încă din luna august 1943 de către cadrele de bază ale partidului, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Victoria insu-recției armate din august 1944 a deschis o eră nouă în istoria poporului român, a însemnat începutul re-voluției populare, care a schimbat din temelii viața țării. Pentru presa comunistă, pentru gazetarii comu-niști este un titlu de mândrie că s-au găsit în primele rinduri ale luptei pentru înfăptuirea acestei victorii istorice.

Pină la 23 August au fost editate peste 500 de ziare comuniste ilegale și legale. Numărul mare al acestor publicații arată câtă însemnătate a acordat presei par-tidului nostru.

În documentele congreselor partidului și ale plena-relor C.C. se găsesc numeroase indicații cu privire la presă. Partidul îndruma și controla în mod concret activitatea presei, analiza conținutul acesteia, se în-grijea de editarea și difuzarea ei. El cerea în per-manență ziarelor să acorde cea mai mare atenție purității ideologice a materialelor publicate, să dezbată problemele cele mai importante ale momentului isto-ric dat, să convingă și să mobilizeze masele la luptă.

Partidul s-a preocupat totodată de lărgirea perma-nentă a sferei de cuprindere a presei comuniste ile-gale și legale. Astfel au apărut ziare și publicații cen-trale, regionale și județene, gazete ale celulelor co-muniste din închisori, gazete de uzină, organe desti-nate diferitelor categorii de cititori — muncitori, ță-rani, tineri, femei, ostași, intelectuali, studenți etc. — în limba română și în limbile minorităților naționale. În paginile presei comuniste au colaborat activiști de partid și publiciști: D. Fabian, G. M. Vasilescu-Vasia, Ilie Pintilie, Gh. Crossnef, Alexandru Sahia, Grigore Preoteasa, Ilie Cristea și alții.

Redactarea, tipărirea și răspîndirea presei ilegale de partid, procurarea hirtiei și cernelii, a materialelor tipografice se făceau cu greutatea mari. Siguranța, poli-ția, jandarmeria, toate organele represive ale statului burghezo-moșieresc urmăreau cu turbare presa comu-nistă, pe redactorii, tipăritorii, răspînditorii și cititorii ei. Totul trebuia făcut păstrîndu-se regulile celei mai stricte conspirativități. Respectarea acestor reguli stricte a asigurat existența presei ilegale, care cu greu putea fi descoperită de agenții burgheziei. Este sufi-cient să arătăm că timp de 8 ani nu au fost desco-perite tipografiile ilegale în care se tipărea „Scînteia”. În ciuda terorii burgheziei și moșierimii, presa comu-

¹⁰ „România liberă”, anul II, nr. 1, din 28 ianuarie 1944.

¹¹ „România liberă”, anul II, nr. 2, din 22 martie 1944.

nistă continua să apară, să fie răspîndită în rîndul maselor muncitoare de la orașe și sate.

Presa comunistă ilegală ținea în permanență o strînsă legătură cu masele, în paginile ei fiind tratate cele mai arzătoare probleme care frămîntau masele. Deși în condiții grele de ilegalitate, pe lângă activiștii care aveau sarcina să redacteze presa comunistă, partidul a atras la întocmirea ziarelor sale numeroși corespondenți voluntari din rîndul oamenilor muncii. Acest lucru ni-l dovedește marele număr de corespondențe din uzine și fabrici, de la sate, din cazărmi, universități etc., publicate în gazetele ilegale.

Forța presei comuniste ilegale consta în faptul că ea era o presă a adevărului, cuvîntul ei viu, combativ, mobilizator era ascultat și urmat de masele largi. Numerele ziarelor ilegale erau trecute din mînă în mînă și slova lor încălzea și îmbărbăta inimile, atrăgea noi și noi luptători pe baricadele luptei revoluționare. În cele mai vitrege împrejurări, partidul s-a ocupat cu atenție de dezvoltarea presei, a vegheat la întărirea spiritului ei partinic și a legăturii cu masele, a condus-o cu fermitate pe drumul îndeplinirii sarcinii sale fundamentale de propagandist, agitator și organizator colectiv. Sub conducerea înțeleaptă a partidului, presa noastră comunistă a fost un mijloc de propagare a nemuritoareii învățături marxist-leniniste, de explicare a politicii partidului în rîndul maselor. Ea a luptat neîmpăcat împotriva ideologiei burgheze, a oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din România. Excelent instrument de agitație, presa comunistă a explicat maselor linia politică a partidului, a lămurit fiecare fenomen al vieții sociale interne și internaționale, sarcinile concrete ale luptei revoluționare. Urmînd indicația lui Lenin, partidul n-a limitat niciodată rolul presei sale numai la răspîndirea ideilor revoluționare, numai la educarea politică și la atragerea de aliați politici. Presa a îndeplinit întotdeauna un rol de organizator colectiv, generalizînd și răspîndind experiența organizării, desfășurării și conducerii luptelor revoluționare, mobilizînd masele la aplicarea în viață a politicii partidului, chemîndu-le la luptă și învățîndu-le cum să lupte pentru „triumful marelui ideal socialist” — așa cum s-a proclamat încă acum 40 de ani la primul Congres al Partidului Comunist din România.

Dînd o înaltă apreciere rolului și activității presei comuniste ilegale, în raportul prezentat la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist Român, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia: „O armă puternică de răspîndire în mase a cuvîntului partidului, de propagare a ideilor marxist-leniniste a fost presa ilegală — «Scînteia», «Lupta de clasă», nenumăratele publicații și broșuri editate de partid. Cititorii, care au astăzi la îndemînă în tiraje de sute de mii și milioane de exemplare presa partidului, ediții complete ale operelor marxism-leninismului, o vastă literatură politică, își pot cu greu reprezenta activitatea plină de abnegație pe care o desfășurau comuniștii în ilegalitate pentru a tipări și răspîndi cuvîntul partidului” (subl. ns.)¹².

*

O dată cu eliberarea Romîniei de sub jugul fascist, presa noastră comunistă a căpătat posibilitatea de a apărea legal.

¹² Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvîntări, 1959—1961, Editura politică, 1961, pag. 433—434.

În dimineața zilei de 24 august 1944, oamenii muncii au putut citi în primul număr legal al ziarului „Romînia liberă” declarația Comitetului Central al Partidului Comunist din România, prin care muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor era chemat „la luptă fără cruțare, cu toate armele, împotriva dușmanului de moarte al poporului român, pentru asigurarea viitorului său”¹³.

La 20 septembrie 1944 a apărut primul număr al „Scînteii” legale. Situîndu-se în fruntea luptei întregii presei patriotice și democratice, „Scînteia” a continuat, în noile condiții istorice, tradițiile glorioase ale presei comuniste făurite în timpul ilegalității. Precizînd sarcinile ziarului în noile împrejurări, articolul redacțional din primul număr legal al „Scînteii”, subliniind rolul ce-i revenea în organizarea și mobilizarea clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualilor, a ofițerilor și soldaților, arăta: «Scînteia» este ziarul de apărare a intereselor celor ce muncesc cu brațele și cu mintea. «Scînteia» este ziarul de luptă pentru un război hotărît contra dușmanului din afară și dinăuntru. «Scînteia» este ziarul de luptă pentru democratizarea țării”¹⁴.

Purtător de cuvînt al partidului, ziarul „Scînteia” a popularizat larg programul de luptă și lozincile partidului și a mobilizat masele pentru traducerea lor în viață. Presa comunistă și-a îndeplinit cu cinste sarcina patriotică de a mobiliza întregul popor la lupta pentru aplicarea chemării partidului „Totul pentru front, totul pentru victorie!” În coloanele „Scînteii” și ale întregii presei comuniste și democratice erau popularizate faptele de arme săvîrșite de ostașii romîni pe frontul antihitlerist, eroismul cu care au luptat, alături de glorioșii ostași sovietici, pentru răpunerea fiarei fasciste. Manifestele și presa de partid ajungeau pînă în tranșeele soldaților, îmbărbătînd pe luptători, contribuind la făurirea unei strînse legături între front și spatele frontului, între armată și popor.

Presa comunistă a constituit o puternică armă de demascare a reacțiunii burghezo-moșierești, care sabota lupta forțelor patriotice și democratice, încercînd să înăbușe în sînge mișcarea revoluționară din România. Ea a fost un instrument de mobilizare a maselor la lupta pentru doborîrea guvernelor cu majoritate reacționară și instaurarea guvernului democratic. Asemenea articole ca „Poporul și-a spus cuvîntul: să plece guvernul”, „Muncitorii nu mai pot răbda guvernul actual”, „Capitala întregă mobilizată la luptă pentru un guvern F.N.D.” au avut o puternică forță mobilizatoare.

Demascînd pas cu pas manevrele reacțiunii, presa comunistă și-a adus contribuția la succesul luptei desfășurate de Partidul Comunist Român în fruntea maselor populare pentru izolarea partidelor burghezo-moșierești și gruparea tuturor forțelor democratice pe baza platformei elaborată de P.C.R. Ea a contribuit astfel la făurirea, sub conducerea P.C.R., a unui front democratic larg, care cuprindea pe muncitori, țărani, intelectuali devotați poporului muncitor, păturile mijlocii de la orașe, masele de femei și tineret, oamenii muncii aparținînd minorităților naționale.

Un uriaș rol a îndeplinit presa comunistă pe frontul luptei pentru înfăptuirea reformei agrare, luptă în cadrul căreia s-a încheiat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Susținînd necesitatea înfăptuirii imediate a reformei agrare, „Scînteia”, la

¹³ „Romînia liberă”, anul II, nr. 11, din 24 august 1944.

¹⁴ „Scînteia”, nr. 1, din 20 septembrie 1944.

21 septembrie 1944, în articolul intitulat „Libertate și pământ“, arăta că „...problema expropriării marilor moșieri este de mult la ordinea zilei...“¹⁵. În articolele „Comitetele țărănești de luptă“, „Ca să fie liberi, țărani trebuie să aibă pământ“, „De ce tac dușmanii reformei agrare“, „Țăranii împart moșiile“ etc., „Scînteia“ a mobilizat masele țărănești la acțiune, le-a ajutat să înțeleagă mai bine legătura dintre revendicările lor și lupta politică generală ce se desfășura sub conducerea P.C.R.

După ce soarta bătăliei pentru putere a fost hotărâtă, prin instaurarea la 6 martie 1945 a guvernului democrat condus de dr. Petru Groza, presa comunistă a continuat să lupte activ împotriva reacțiunii, care urmărea să restabilească vechile stări de lucruri, împotriva tentativelor imperialiștilor de amestec în treburile interne ale țării noastre, care ținteau la lichidarea independenței și suveranității de stat a României. Ziarele comuniste și democratice au desfășurat o largă acțiune de demascare a politicii înrobitoare dusă de puterile imperialiste față de România, au mobilizat masele la sprijinirea politicii externe a guvernului democrat.

Presa noastră a fost un instrument principal pentru mobilizarea maselor la traducerea în viață a programului elaborat de Conferința națională a Partidului Comunist Român din octombrie 1945 de refacere a economiei naționale, pentru înfăptuirea importanțelor măsuri cu caracter anticapitalist inițiate de partid, pentru democratizarea aparatului de stat. Ea a popularizat chemările P.C.R. și ale Confederației Generale a Muncii, a contribuit la răspîndirea experienței cîștigate de unele colective fruntașe, a demascat pas cu pas acțiunile sabotoare ale claselor reacționare, încercările acestora de a „teoretiza“ menținerea României în stare de înapoiere economică și de dependență față de capitalul străin. În articolul „Industria grea, baza independenței economice“, „Scînteia“, demascînd falsitatea teoriilor reacțiunii care susțineau imposibilitatea dezvoltării industriale a României, sublinia între altele că: „Partidul Comunist Român, îndreptînd eforturile principale ale clasei muncitoare și ale întregului popor spre întărirea poziției economice a țării prin ridicarea producției industriale bazate pe folosirea rațională a bogățiilor materiale ale țării, luptă de fapt nu numai pentru ieșirea din situația grea economică, dar și pentru transformarea României dintr-o țară înapoiată într-o țară dezvoltată, cu o populație prosperă din punct de vedere material și cultural“¹⁶.

Un mare rol educativ și mobilizator a avut publicarea în presă a numeroase articole privind trecutul de luptă al partidului nostru, articole și materiale privind istoria P.C.U.S., documentele partidului nostru, articolele și cuvîntările conducătorilor P.C.R. Prin aceasta presa comunistă a contribuit efectiv la înarmarea oamenilor muncii cu ideologia marxist-leninistă, la combaterea și demascarea ideologiei burgheze, la educarea maselor în spiritul patriotismului și al internaționalismului proletar.

Demascînd cu consecvență manevrele reacțiunii, militînd pentru întărirea unității clasei muncitoare, a alianței muncitorești-țărănești, pentru consolidarea puterii populare, presa comunistă și-a adus o contribuție remarcabilă la stabilirea unui asemenea raport de forțe care a dus la eliminarea din guvern a ulti-

milor reprezentanți ai burgheziei și la înlăturarea monarhiei, ceea ce a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al trecerii la înfăptuirea sarcinilor mărețe ale revoluției socialiste. Vorbînd despre perspectivele viitorului, de Anul nou 1948, „Scînteia“ sublinia: „La începutul anului 1948, clasa muncitoare și poporul român privesc cu încredere înainte; socialismul nu mai este la noi în țară un ideal îndepărtat, ceva învăluit în nori, la care visează «idealiștii», ci este ceva ce începe a se întrevedea, ceva ce putem realiza într-un viitor apropiat prin munca și lupta necurmată a clasei muncitoare și a întregului popor muncitor...“¹⁷.

Etapa socialistă a revoluției populare a pus sarcini noi și de răspundere în fața presei. În aceste condiții, partidul a luat măsurile corespunzătoare pentru ca presa să desăvîrșească cotitura necesară în transformarea sa într-un organ de educație a maselor din punct de vedere economic, care nu numai să lămurască maselor ce este socialismul, ci să arate cum trebuie construit, ce trebuie făcut pentru aceasta în fiecare întreprindere, în fiecare loc de muncă.

Sub conducerea partidului, presa și-a sporit permanent rolul de tribună a maselor, fiind o armă eficientă în opera de construire a socialismului. Problemele care stau în centrul activității partidului constituie și obiectivele centrale ale ziarelor și publicațiilor noastre, ale radiodifuziunii și televiziunii.

În documentele congreselor partidului, ale plenarelor Comitetului Central, în cuvîntările conducătorilor partidului s-a acordat și se acordă o deosebită atenție presei, i se dau îndrumări asupra felului cum trebuie să muncească pentru a-și îndeplini în mod corespunzător rolul său de instrument al construcției socialiste. Analizînd încă în anul 1951 activitatea ziarului „Scînteia“, Biroul Politic al C.C. al P.M.R. aprecia că el a reușit să poarte cu cinste linia partidului în mase și a realizat progrese însemnate în îndeplinirea rolului său de propagandist, agitator și organizator colectiv al luptei muncitorilor, țăranilor muncitori și intelectualilor din R.P.R. pentru apărarea păcii și construirea socialismului. „Organul central al partidului — se spune în hotărîre — și-a cîștigat o mare autoritate, devenind un organ de orientare atît pentru organizațiile de partid și de masă, cît și pentru cele mai largi mase populare...“¹⁸. Această hotărîre a avut o mare însemnătate principială și practică pentru ridicarea continuă a eficacității organului Comitetului Central al P.M.R., cît și a întregii noastre prese de partid.

Aplicînd în viață indicațiile partidului, „Scînteia“ și întreaga presă din R.P.R. nu precupețesc nici un efort pentru a examina în lumina marxism-leninismului realitățile concrete din țara noastră, ajutînd procesul de desăvîrșire a construcției socialiste a țării, contribuind la îmbunătățirea muncii aparatului de stat, la dezvoltarea științei, literaturii și artei, la popularizarea politicii de pace a partidului și guvernului nostru. Nu există sector al activității economice, sociale, politice, culturale care să nu fi fost cuprins în sfera de preocupări a presei noastre.

Oglîndînd politica economică a Partidului Muncitoresc Român, presa noastră a fost și este un factor

¹⁵ Ibid.

¹⁶ „Scînteia“ nr. 805, din 28 aprilie 1947.

¹⁷ „Scînteia“ din 30 decembrie 1947.
¹⁸ „Rezoluții și hotărîri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, 1951—1953“, vol. II, Editura pentru literatură politică, 1954, pag. 5.

activ în lupta pentru îndeplinirea sarcinii centrale care stă în fața partidului în etapa socialistă a revoluției populare — creșterea puternică a forțelor de producție, dezvoltarea și consolidarea relațiilor de producție socialiste.

În paginile ziarelor noastre au fost și sînt tratate cu tot mai multă profunzime problemele legate de industrializarea socialistă a țării. Presa de partid a devenit o tribună de mobilizare a maselor pentru îndeplinirea planurilor economice, pentru ridicarea producției și productivității muncii, pentru reducerea prețului de cost, realizarea de economii, pentru progresul tehnic și o calitate superioară a produselor. Un accent deosebit pune presa de partid pe stimularea întrecerii socialiste, metodă verificată de construire a economiei socialiste. Ziarele noastre au popularizat pe larg și au contribuit la extinderea metodelor înaintate de muncă. Luptînd pentru promovarea noului și contribuind la progres, presa a luat atitudine combativă împotriva a tot ceea ce e vechi și retrograd, a tot ceea ce frînează mersul nostru înainte.

Sînt vii în mintea fiecăruia dintre noi marile campanii duse de „Scînteia” și întreaga presă în legătură cu marile șantiere ale patriei, pentru îndeplinirea obiectivelor cincinalelor, ale planului de electrificare. În ultimii ani, „Scînteia” și celelalte ziare au susținut o serie de acțiuni deosebit de eficiente în domeniul economic. În acest sens, merită a fi citată acțiunea rivitoare la reducerea consumurilor specifice de metal, lemn, combustibil. Binecunoscuta inițiativă de presă „Procesul milimetrilor” a produs un puternic ecou în rîndurile colectivelor a sute de întreprinderi, prilejuind nenumărate intervenții, scrisori, dezbateri, măsuri practice din partea conducerilor de întreprinderi și a ministerelor de resort. Bine cunoscut este și modul în care presa a sprijinit eforturile făcute de partid și guvern în domeniul construcției de locuințe. Ziarele au pus în lumină și au sprijinit metodele bune de muncă folosite de multe șantiere, au militat pentru răspîndirea experienței înaintate, au semnalat marile rezerve de leftnire a construcțiilor existente în proiectare și execuție, în sporirea de construcții pe plan local etc., criticînd conservatorismul și proasta gospodărire, risipa și lipsa de grijă pentru confortul necesar oamenilor muncii de care au dat dovadă unii proiectanți și constructori. Întreaga presă a fost purtătorul de cuvînt al acțiunii, cu mari semnificații economice și morale, de ridicare a brigăzilor slabe, rămase în urmă, la nivelul celor fruntașe. Întrecerea socialistă pornită în preajma celei de-a 40-a aniversări a înființării P.C.R., concursul pe țară pentru ridicarea calității pîinii și alte numeroase acțiuni de masă de mare însemnătate economică și-au găsit în presă un puternic susținător. „Intr-adevăr — serie „Scînteia” —, este o datorie de cinste a ziarelor să sprijine inițiativele din masă îndreptate spre ridicarea productivității muncii, reducerea prețului de cost, descoperirea și folosirea de noi rezerve interne, să desfășoare o largă și sistematică acțiune de popularizare a fruntașilor producției, a colectivelor care au acumulat o experiență bogată, de extindere a celor mai bune metode de muncă și organizare a producției verificate de practică”¹⁹. Toate acestea ne vorbesc despre rolul organizator pe care presa comunistă îl are în marea operă de făurire a vieții noi în patria noastră.

Presă a fost și este o însemnată armă în mîna partidului pentru rezolvarea problemei celei mai complexe a construcției socialiste — trecerea țărănimii de la gospodăria mică bazată pe proprietatea privată la marea gospodărie cooperatist-socialistă. Ziarele au explicat politica partidului de transformare socialistă a agriculturii, au contribuit la întărirea sectorului socialist al agriculturii, la munca politică de convingere a țărănimii muncitoare asupra superiorității agriculturii socialiste pe baza exemplorilor celor mai grăitoare.

Și în această direcție, presa a avut numeroase inițiative îndreptate spre întărirea economică-organizatorică a gospodăriilor colective, creșterea veniturilor acestora prin vînzarea unor cantități sporite de produse către stat, mărirea numărului de animale proprietate obștească la 100 ha, extinderea producției de porumb pentru siloz, executarea de construcții ieftine în unitățile socialiste ale agriculturii etc.

Acum, în fața presei stau sarcini mari în ceea ce privește tratarea problemelor economice, sarcini puse de către mărețul program de muncă și luptă elaborat de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român. Dezvoltarea bazei tehnice-materiale, a socialismului, progresul tehnic, ridicarea permanentă a calității produselor, întărirea economică-organizatorică și dezvoltarea multilaterală a gospodăriilor agricole colective — iată numai cîteva din problemele legate de dezvoltarea industriei și agriculturii țării noastre, care se cer susținute cu competență în presa noastră.

Subliniind rolul ce revine presei în lumina mărețelor sarcini trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej arăta: „Propaganda și agitația, presa și radioul trebuie să-și concentreze eforturile pentru ca prevederile planului de 6 ani, atît cele generale cît și cele privind fiecare ramură și fiecare colectiv, să devină temeinic cunoscute de oamenii muncii, să mobilizeze cele mai largi mase la îndeplinirea sarcinilor economice; ele trebuie să militeze pentru extinderea a tot ce este înaintat și valoros în experiența participanților la întrecerea socialistă și a unităților fruntașe, să combată rutina și indolența, care împiedică răspîndirea noului” (subl. ns.)²⁰.

Așa cum arată Congresul al III-lea al partidului, viața a demonstrat ce forță reprezintă conștiința tot mai înaltă a oamenilor muncii, identificarea lor cu interesele generale, încrederea în viitor, hotărîrea de a-și aduce contribuția la victoria deplină a socialismului. Dezvoltarea conștiinței socialiste, formarea trăsăturilor ce caracterizează fizionomia morală a omului nou, membru demn al societății socialiste, constituie una din preocupările fundamentale ale presei noastre. Deși ideologia și morala socialistă sînt dominante în Republica Populară Romînă, conștiința oamenilor nu este eliberată în întregime de diferite rămășițe străine — unele din ele, moștenire a trecutului, altele, o reflectare a influențelor lumii capitaliste contemporane. Tocmai de aceea presa susține cu toată vigoarea, cu spirit ofensiv, eforturile partidului, ale statului și organizațiilor obștești îndreptate în direcția dezvoltării moralei socialiste, a zdrobirii oricăror rămășițe capitaliste și influențe ale dușmanului de clasă. Militînd pentru educarea unei noi atitudini față de muncă și față de avutul obștesc, pentru o comportare demnă în familie și societate, pentru sporirea rolului colectivului social în combaterea manifestărilor nesă-

¹⁹ „Scînteia” nr. 4.734, din 19 ianuarie 1960.

²⁰ Gh. Gheorghiu-Dej: Articole și cuvîntări. 1959—1961. Editura politică, 1961, pag. 176—177.

nătoase ale unor elemente înapoiate ale societății, presa ajută pe oameni să înțeleagă sensul istoric al muncii în orînduirea socialistă, înrădăcească în conștiința maselor, în deprinderile lor, în traiul lor de zi cu zi regula despre care vorbea Lenin: „Toți pentru unul și unul pentru toți“.

Formarea omului nou în procesul muncii, a trăsăturilor sale morale este strîns legată de succesele pe care poporul român le-a obținut și le obține, sub conducerea partidului, în revoluția culturală ce se desfășoară impetuos în țara noastră. Frontul cultural primește din partea presei un sprijin important. În numeroase articole, ziarele au dezbătut și dezbate problemele învățămîntului, ale științei, literaturii și artei, ale activității politice-culturale de masă. Articolele publicate în „Scînteia“, „Lupta de clasă“ și alte organe de presă cu privire la orientarea creației literare și artistice, cu privire la critica literară, la metoda realismului socialist au constituit un ajutor prețios dat scriitorilor și artiștilor, criticilor literari, un stimul pentru dezvoltarea a noi și noi talente ieșite din popor. Articolele dedicate formării noii concepții despre lume, răspîndirii cuceririlor științei și tehnicii împrăstie vîlul obscurantismului și al misticismului, superstițiile și prejudecățile.

Stînd ferm pe pozițiile marxism-leninismului, presa din Republica Populară Romînă aduce o contribuție tot mai însemnată în domeniul ideologic. Legarea cît mai strînsă a propagandei marxism-leninismului cu practica construcției socialismului, intransigența, fermitatea și consecvența în combaterea concepțiilor ideologice străine, a manifestărilor de liberalism, obiectivism burghez, naționalism și șovinism constituie sarcini de permanentă actualitate pentru presă. Aceasta cere din partea ei sporirea activității privind educarea marxist-leninistă a maselor în spiritul patriotismului socialist, al prieteniei și frăției între oamenii muncii de toate naționalitățile, în spiritul nobililor idei ale internaționalismului proletar, ceea ce sudează și mai mult unitatea moral-politică a poporului în jurul partidului și guvernului. Îndeplinindu-și sarcinile pe tărîmul ideologic și al educării comuniste a maselor, presa are întotdeauna în vedere aprecierea Congresului al III-lea al partidului că „în prezent, activitatea ideologică, munca de lichidare a înrîuririlor educației burgheze din conștiința oamenilor este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei între vechi și nou“²¹.

În domeniul politicii externe, pozițiile presei corespund și reflectă fidel politica de pace a partidului și guvernului nostru. Presa comunistă a cultivat în mase solidaritatea frățească cu lupta revoluționară a proletariatului din țările capitaliste și cu mișcarea de eliberare națională a popoarelor din colonii. Presa lămurăște oamenii muncii lupta consecventă pe care partidul și guvernul o duc pentru micșorarea încordării internaționale, pentru promovarea principiilor coexistenței pașnice, pentru zădărnicierea uneltirilor cercurilor imperialiste agresive, pentru statornicirea unei păci trainice în lume. Din paginile ziarelor și publicațiilor oamenilor muncii iau cunoștință cu legitima mîndrie de succesele remarcabile ale lagărului socialist în construirea comunismului și a socialismului, în dezvoltarea științei și tehnicii. Presa explică profund și argumentat temelia politicii externe a partidului și statului nostru, bazele dezvoltării prieteniei și alianței cu Uniunea Sovietică și cu popoarele celor-

alte țări socialiste, întărirea continuă a sistemului mondial socialist. Ea arată că lagărul socialist, strîns unit, cu imensa lui forță politică, economică, tehnică-științifică și de apărare, constituie garanția asigurării păcii și securității internaționale. Lupta revoluționară a oamenilor muncii din țările capitaliste, mișcarea de eliberare națională din colonii, activitatea desfășurată de forțele păcii de pretutindeni au în presa țării noastre un propagandist și susținător consecvent.

Militînd pentru construirea socialismului și apărarea păcii, presa ține mereu trează vigilența poporului împotriva uneltirilor la care se dedau cercurile imperialiste agresive, dezvăluie șubrezenia pozițiilor imperialismului mondial, racilele interne care-l macină, demască politica cercurilor agresive de pregătire a unui nou război. Presa arată în permanentă maselor superioritatea forțelor păcii, democrației și socialismului, capacitatea acestora de a da riposta nimicitoare oricărui agresor care ar încălca pacea lumii.

Prin sarcinile pe care le îndeplinește, presa comunistă este o armă importantă de luptă pentru înfăptuirea politicii partidului de construire a socialismului și apărare a păcii.

Orientarea justă, forța de convingere, caracterul ofensiv al articolelor ziarelor noastre sînt cheazășuite de întărirea permanentă a spiritului de partid al presei, de respectarea cu sfințenie a principiului conducerii de către partid, de legarea tot mai strînsă a presei cu viața, cu masele.

Referindu-se la întărirea spiritului de partid al presei, hotărîrea Biroului Politic al C.C. al P.M.R. cu privire la activitatea ziarului „Scînteia“ arată că redacția trebuie să vegheze ca fiecare material care apare, de la articolul de fond pînă la ultima informație, să fie pătruns de o înaltă principialitate, de spirit de partid. În strînsă legătură cu aceasta, partidul cere tuturor publicațiilor să respecte cu strictețe adevărul, să dea dovadă de un înalt simț de răspundere în pregătirea și verificarea materialelor, pentru a evita greșita informare a cititorilor.

Sub îndrumarea partidului, presa își întărește legătura cu masele. An de an s-a lărgit activul de colaboratori ai ziarelor, a crescut în amploare minunata mișcare a corespondenților voluntari din întreprinderi, gospodării agricole de stat și colective, instituții etc. P.M.R. atrage în permanentă atenția redacțiilor asupra fermității și intransigenței de care trebuie să dea dovadă față de orice încercare a gîturii criticii de jos, de persecutare a corespondenților voluntari și a tuturor celor care semnaleză ziarelor neajunsuri și lipsuri, cerînd îndreptarea lor în interesul cauzei generale a socialismului.

Comitetul Central al partidului nostru, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personal se preocupă atent de îmbunătățirea conținutului și formei presei noastre, de călirea partinică și de lărgirea orizontului politic și cultural al lucrătorilor din presă. „Presa noastră de partid — sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — trebuie să publice articole cu un conținut bogat. Ea trebuie să știe să aleagă din diversitatea problemelor ceea ce este esențial, ceea ce e nou, important, semnificativ, să nu se piardă în probleme mărunte, să știe să dea faptelor interpretarea corespunzătoare“²².

²¹ Rezoluții și hotărîri ale Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român 1951—1953“, vol. II, Editura pentru Literatură politică, 1954, pag. 222.

²¹ Loc. cit., pag. 180.

*Ziare legale și ilegale tipărite de
P.C.R. în anii 1934—1938.*

Conținutul presei noastre — ne învață partidul — trebuie să fie serios, sobru, convingător, să orienteze just organizațiile de partid și întregul popor muncitor spre țelurile puse de partid și guvern. Trebuie dată o formă cât mai frumoasă articolelor, fără însă a se recurge la „floricelile” caracteristice presei burgheze și care dovedesc de fapt lipsa de conținut, lipsa de idei.

Legătura indisolubilă între mijloacele de expresie, frumusețea stilului și conținutul bogat de idei și fapte tratate de pe poziția unui înalt spirit de partid constituie condiția vitală a unei publicistici combative, cu un profund caracter popular.

În anii puterii populare, presa noastră și-a scris cele mai frumoase pagini din propria istorie.

Pentru prima dată în istoria țării, unul din dezideratele maselor și ale celor mai luminați înaintași — libertatea cuvântului și a presei — și-a găsit consfințirea și garantarea materială în Constituția Republicii Populare Române. Pentru exercitarea acestui drept, partidul și guvernul asigură toate condițiile politice și materiale. Numărul și tirajul publicațiilor au sporit considerabil. Cotidiene și periodice politice, sociale,

economice, culturale, aparținând comitetelor de partid sau organizațiilor de masă, organelor de stat, instituțiilor științifice și culturale etc., se adresează celor mai variate categorii de cititori, forța de cuprindere a presei devenind din ce în ce mai mare. Tirajul ziarelor în deceniul 1949—1959 atingea o medie anuală de circa 700 milioane de exemplare, ceea ce reprezintă de aproape 7 ori media anuală a perioadei 1940—1944, care nu depășea 100 milioane de exemplare anual. Media anuală a tirajului revistelor între 1949—1959 era de circa 50 milioane de exemplare, ceea ce depășea de 70 de ori media anuală a tirajului revistelor care apăreau în România burghezo-moșierească, tiraj care nu depășea 700 000 de exemplare²³.

Cifrele de mai sus relevă forța de cuprindere a presei noastre comuniste, care reflectă profundele transformări economice, sociale, culturale petrecute în viața țării și a poporului român. Ele reflectă totodată caracterul antipopular al presei din vechea Românie și al presei capitaliste în general, care nu se bucură de încrederea maselor, deoarece nu le apără interesele, le minte și le înșală. Pe lângă aceasta, sute de mii și milioane de oameni sînt privați de dreptul și posibilitatea elementară de a citi un ziar sau o revistă din cauza înapoierii economice și culturale în care sînt constrinși să trăiască în lumea capitalistă.

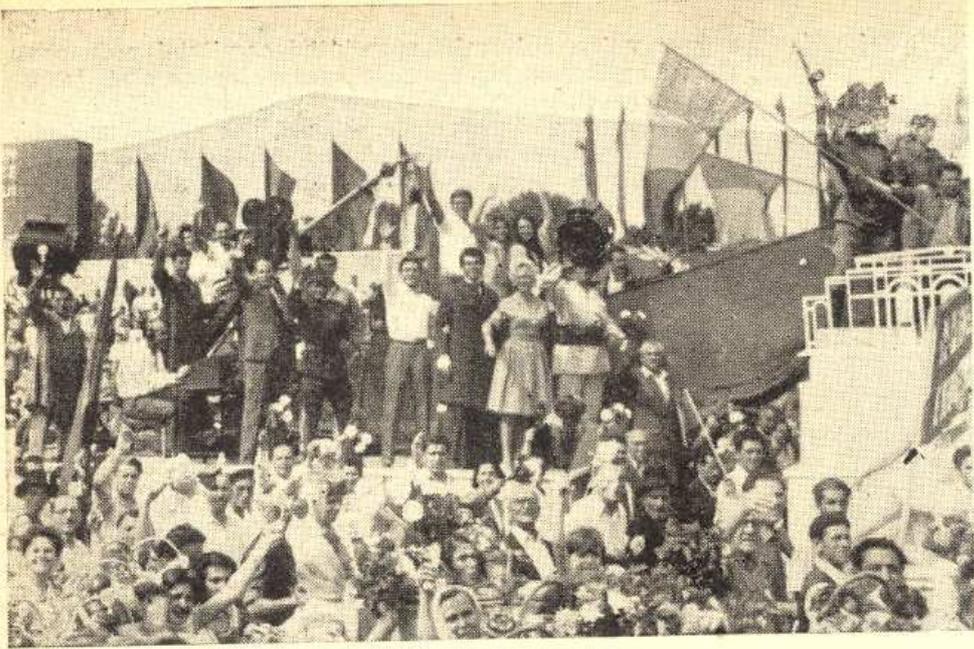
În țara noastră, ca și în celelalte țări socialiste, unde exploatarea omului de către om a fost lichidată, presa a devenit o instituție de o uriașă însemnătate, una dintre marile noastre cuceriri democratice. Oamenii muncii văd în presă un tovarăș drag de muncă și luptă, un sfătuitor cinstit și devotat, care-și consacră toate eforturile slujirii cu abnegație a mării cauze a poporului. De aceea, cei ce muncesc acordă presei o înaltă prețuire și stimă, sprijinul cel mai larg și mai dezinteresat.

Strîns legată de mase, condusă de partid, presa noastră poartă cu cinste mai departe tradițiile înaintate ale presei comuniste ilegale, ale presei democratice și antifasciste. Participantă activă în focul practicii vii, presa noastră, prin măiestria și pasiunea pe care o pune în tot ceea ce scrie, transmite prin mijlocirea tiparului patosul fierbinte al muncii creatoare, entuziasmul revoluționar cu care masele muncitoare înalță mărețul edificiu al socialismului.

(Articol apărut în Analele Institutului de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R., nr. 4/1961).

²³ Vezi colecția „Comunicări statistice” nr. 4, 6—7, 14—15 și „Anuarul statistic al R.P.R.” pe 1957, 1958, 1959, 1960.

(Acum tirajul ziarelor noastre se ridică la aproape un miliard de exemplare anual, iar al revistelor la 80 de milioane — nota red. „Presa noastră”)

Caré alegorice, pline de pitoresc și fantezie, panouri viu colorate, diagrame și desene expresive dau glas bucuriei oamenilor muncii pentru succesele obținute sub conducerea partidului.

La marea sărbătoare

Întregul nostru popor a sărbătorit cu mare însuflețire ziua de 23 August. Acum 17 ani, în urma insurecției armate organizate și conduse de partidul comunist, țara noastră a fost eliberată de sub jugul fascist. La chemarea partidului, armata română a întors armele împotriva Germaniei fasciste și s-a alăturat glorioasei Armate Sovietice, luptând cu eroism pînă la zdrobirea definitivă a hitlerismului.

La bucuria noastră cu prilejul acestei mari sărbători s-au alăturat și prietenii noștri dragi, ziaristi din țările lagărului socialist ca și din țările încă neeliberate de sub jugul exploatării, trimițându-ne calde și emoționante felicitări.

Ziariștii sovietici — fii ai marelui popor care construiește comunismul — în telegrama lor de felicitare ne urează noi succese în construirea socialismului și în nobila noastră luptă comună pentru pace în lumea întreagă.

Asociația ziaristilor din întreaga Chină ne transmite felicitări cu prilejul mării noastre sărbători și

ne urează succes în lupta comună pentru salvagardarea păcii.

Calde cuvinte de prietenie ne-au transmis prin telegraf tovarășii Arpad Szakasics, președinte, și Norbert Siklosi, secretar general, în numele conducerii și a tuturor membrilor Uniunii Ziaristilor din R. P. Ungară.

Tovarășii Gheorghe Bokov, președinte, și Ilya Ignatov, secretar, în numele Uniunii Ziaristilor din Bulgaria, ne urează „succese și mai mari în slujirea credincioasă a eroicului popor român, a cauzei păcii și socialismului“.

În numele Uniunii Ziaristilor Cehoslovaci, Miroslav Dockal, secretar general, după ce amintește de legăturile indestructibile ale prieteniei, ajutorului reciproc și colaborării călitate în lupta comună dintre Partidul Muncitoresc Român și Partidul Comunist Cehoslovac, face următoarea calduroasă apreciere a muncii ziaristilor noștri: „Dăm o înaltă apreciere muncii nobile a tovarășilor noștri români — redactori ai presei și ai radioului din Republica Populară Română — care, prin munca lor publicistică

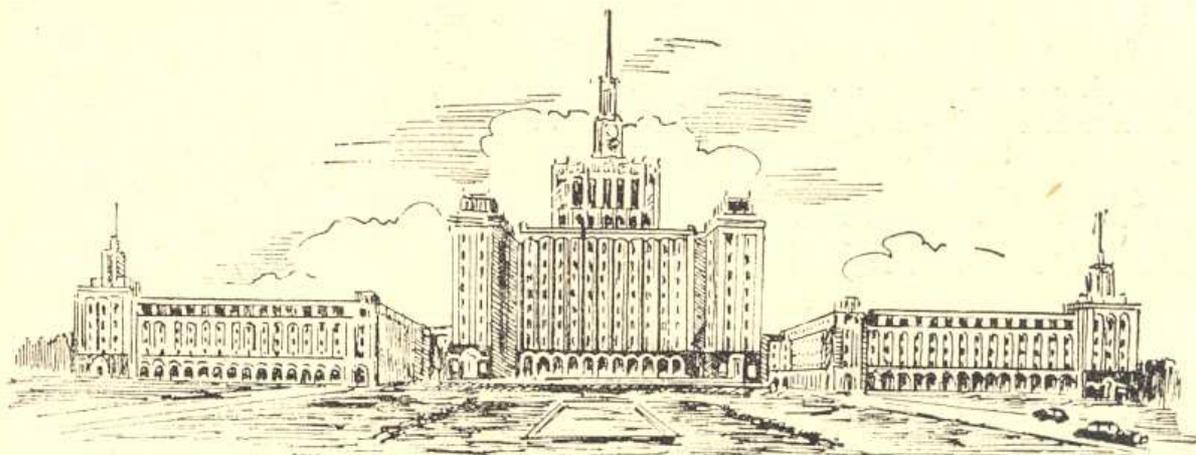
și măiestria lor ziaristică, servesc cu abnegație nu numai interesele celor ce muncesc din R.P. Română, ci, de asemenea, pacea și progresul întregii omeniri, în mod deosebit consolidarea unității întregului lagăr socialist, luptă împotriva ațîțătorilor imperialiști la un nou război mondial“.

Din Berlin ne vin urări cu prilejul mării noastre sărbători din partea Uniunii Ziaristilor Germani care, în același timp, își manifestă mulțumirea că sîntem alături de ei în lupta pentru încheierea tratatului de pace și transformarea Berlinului de Vest într-un oraș liber.

Asociația Ziaristilor Polonezi ne felicită și ne urează mari succese în lupta întregului nostru popor pentru socialism și pace.

Telegrame de felicitare au sosit la sediul Uniunii noastre și din partea unor ziaristi prieteni din alte țări care ne-au vizitat țara și au plecat de la noi cu neșterse amintiri, ca și din partea unor ziaristi străini care își fac concediul pe plajele minunatului nostru litoral.

MÎNDRIA DE A LUCRA LA „SCÎNTEIA”

VICTOR BÎRLĂDEANU

ÎN MIEZUL VIEȚII

A lucra în redacția organului Comitetului Central al partidului înseamnă a simți zi de zi marea fericire de a fi în miezul vieții, acolo unde, prin eforturile oamenilor muncii, conduși de partid, se naște noul. Nu e deloc ușoară această fericire. Cere o muncă neistovită. Dar oare adevărata fericire umană este vreodată ușoară ?

S-a întâmplat fiecăruia dintre noi ca, pornind pe urmele unei teme pentru un articol, să constate că oamenii îi povestesc cu bucurie și alte fapte, alte amănunte din viața lor sau a colectivului unde lucrează. Iși deschid sufletul pur și simplu dintr-o pornire spontană. Din adîncă dragoste și încredere pe care o au în partid și în presa sa.

Cu aceeași dragoste și încredere, camenii cei mai diferiți ne trimit zilnic gândurile, simțămintele, bucuriile și greutățile întâmpinate, toate așternute pe filele sutelor și sutelor de scrisori care poposesc pe mesele noastre redacționale.

Din toate aceste mărturii — unele culese din contactul nemijlocit cu oamenii, altele din scrisorile în care bat inimile lor — se alcătuieste în sufletul nostru tabloul viu, dinamic, al țării în plină înnoire socialistă.

Multe lucruri ne învață munca la „Scînteia”. Cu multe ne-a îmbogățit și ne îmbogățește mintea și inima. Dar, mai ales, ne învață să trăim în miezul vieții poporului, s-o cunoaștem cît mai profund spre a o putea înfățișa în continua-i efervescentă de muncă și creație, de neobosită făurire a viitorului.

NICOLAE BIVOLU

LA O ÎNALTĂ ȘCOALĂ

Este o mare cinste dar și o mare răspundere să lucrezi la „Scînteia”, la ziarul prin care Comitetul Central al partidului vorbește zi de zi maselor pe înțelesul lor, le mobilizează la îndeplinirea unor planuri grandioase. „Scînteia” a însemnat pentru mine și pentru tovarășii mei de muncă o înaltă școală a exigenței, a spiritului de răspundere, a intoleranței față de lipsuri și greșeli. În redacția „Scînteii” am învățat să fim exigenți cu noi înșine, cu munca noastră, să dovedim un înalt spirit de partid. Indrumată părințele de conducerea partidului, redacția „Scînteii” ne-a învățat că munca noastră, a redactorilor ei, nu este de conceput fără o legătură vie, multilaterală, cu oa-

menii muncii. A lucra la „Scînteia” înseamnă a fi mereu în contact nemijlocit cu cele mai importante probleme ale politicii partidului, în contact nemijlocit cu oamenii muncii din diversele sectoare de activitate.

Poate unii dintre noi n-am reușit întotdeauna să redăm în scrisul nostru marea inițiativă de care dă dovadă talentatul nostru popor, muncitorii, țărani muncitori, intelectualitatea. Poate n-am reușit întotdeauna să scriem cu aceeași căldură cu care oamenii muncii îndeplinesc grandioasele planuri inițiate de partid. Dar întotdeauna am fost învățați la „Scînteia” să iubim noul, frumosul, să alegem aiudoma căutăto-

rilor de aur faptele cele mai demne de relevat, oamenii cei mai buni, și să redăm în scrisul nostru marele entuziasm, inițiativa inepuizabilă de care dau dovadă cei ce muncesc.

A lucra la „Scînteia“ înseamnă a dovedi mereu grijă neobosită pentru ridicarea nivelului politic și ideologic, de cultură generală.

Lucrez într-o secție de bază a ziarului, secția „Viața de partid“, unde sînt în contact nemijlocit cu organi-

zațiile de bază, cu activiștii de partid, cu oamenii muncii. Rămînem îndatorați cu multe materiale pe care încă nu le-am scris despre viața și activitatea membrilor de partid, a activiștilor, despre faptele lor de muncă. Ne vom da silința ca prin scrisul nostru să prezentăm cititorilor „Scînteii“ minunatele fapte de viață, să dovedim prin rezultatele muncii că sîntem demni de înalta școală a redacției „Scînteii“ la care învățăm.

CU FAȚA SPRE NOU

MARIA CĂLIN

Far nestins, călăuză vie în neconținută acțiune, „Scînteia“ își revarsă luminile de treizeci de ani. Alături de milioane de oameni din generația mea, am putut sorbi și eu lumina deschizătoare de drumuri și dătătoare de forță a „Scînteii“ noastre dragi. Fac parte din prima promoție de ziarști crescuți de partid după 23 August 1944.

În urmă cu 15 ani, urcam sfioasă treptele blocului din str. Dobrogeanu-Gherea, unde se afla atunci redacția „Scînteii“. Inima îmi bătea cu putere, eram copleșită de emoție. „Scînteia“ — primul meu loc de muncă, prima mea școală a vieții. Am fost reparțizată la secția de scrisori. Și dintr-o dată m-am simțit

cuprinsă în vârtejul unui imens dialog viu, continuu, măreț; omul muncii, trezit la viață nouă, vorbea — prin mii și mii de scrisori — cu ziarul său iubit, „Scînteia“. Ziarul răspundea, sfătuia, îndruma, sesiza. Și dialogul s-a desfășurat din ce în ce mai intens, din ce în ce mai amplu. Legătura cu masele a fost și este pentru „Scînteia“, ca și pentru oricare alt ziar comunist, izvor dătător de forță. Asemeni unui stetoscop uriaș cu însușiri deosebite, ziarul comunist ascultă bătăile inimii țării. „Scînteia“ ascultă și înregistrează noul, combate vechiul, sub conducerea înțeleaptă a partidului indică drumul cel mai scurt și cel mai sigur spre înfăptuirea celor mai îndrăznețe planuri, celor mai înaripate visuri.

DE VORBĂ CU UN OM

N. ROȘCA

O scrisoare — un mesaj al vieții noastre noi. Ea înfățișează fapte, sugerează idei, emoționează... Zilnic, sute de oameni ai muncii înfățișează ziarului, prin scrisori, avîntul muncii creatoare, entuziaste, pentru înfăptuirea politicii partidului. Un noian de fapte, un izvor nesecat de idei.

Lucrînd în redacția „Scînteii“, citind scrisori de la corespondenți voluntari și cititori de toate profesiile și din toate colțurile țării, învăț neconținut. Scrisorile fiind o înaltă școală a vieții și a experienței înaintate a maselor largi, mă simt în permanență alături de oamenii muncii, trăiesc bucuria fiecărui succes al lor. Cînd citesc o scrisoare, stau de vorbă cu un om și de fiecare dată încerc sentimentul unei înalte răspunderi: ce sfat mai bun să-i dau, cum să fac ca scrisoarea respectivă să fie valorificată mai bine, să aibă o cît mai mare eficacitate.

Deosebit de important este ca acest vast material de viață cuprins în scrisori să fie scos în evidență prin publicarea în ziar, să capete astfel forță generalizatoare.

Ce cinste mai mare poate să fie pentru un ziarist comunist decît aceea de a fi în permanență alături de această mare armată a corespondenților voluntari — militanți activi pentru traducerea în viață a sarcinilor mărețe puse de partid!

În secția scrisori, pe care o conduc, se desfășoară o activitate multilaterală — redacțională, de îndrumare a corespondenților voluntari și urmărirea perseverență ca fiecare scrisoare să capete rezolvarea cea mai competentă. Dar de scrisori nu ne ocupăm numai noi. Colectivul întregii redacții se străduiește să ridice la un nivel din ce în ce mai înalt munca cu scrisorile, cu corespondenții voluntari. Practica dovedește că o publicistică militantă, activă, strîns legată de cele mai actuale probleme ale politicii partidului nostru, este de neconceput fără o studiere temeinică a scrisorilor sosite în redacție, a acestei uriașe bogății de fapte, adunate cu atîta dragoste de către miile de corespondenți voluntari.

„Scînteia“

noastră

ION BĂIEȘU

În bezna neagră a trecutului, „Scînteia“ lumina în conștiința clasei noastre muncitoare, a poporului nostru muncitor. „Scînteia“ era o scînteie ce părea răsărită din rugul imens al suferințelor de pînă atunci, din sîngele vărsat, din lovitura pumnilor de cremene ai celor umiliți, care se ridicau la necruțătoarea luptă de clasă. Era cuvîntul partidului, scris pe cea mai simplă și modestă hîrtie, făurit în bezna subsolurilor pîndite de copoi, purtat sub haina săracă și peticită a muncitorilor, daț mai departe cu o dirză și bărbătească strîngere de mîna. Era cuvîntul care spunea adevărul, care chema la luptă, care anunța trădătorilor poporului că sfîrșitul lor e aproape. Cuvîntul era căutat și sorbit de mulțime, era scînteia care aprindea vilvătaia, care încingea ura și o transforma în lovitură.

Am în față o fotocopie după primul număr al „Scînteii“ ilegale. Privesc minute în șir, fără să mă satur, frontispiciul ei. Cine l-o fi desenat, cine o fi născut această creație nespuse de simplă, făcută de o mîna prea puțin obișnuită cu penița, dar condusă de un suflet cu adînci simțiri, cu nespuse forță de sugestie și sintetizare. Iată răsărind pe acest modest frontispiciu un soare atotcuprinzător, strălucitor și vestitor al noilor timpuri ce aveau să vină și pe care partidul le prevestea cu acea siguranță și previziune științifică proprie unui partid comunist.

Pe discul soarelui s-au înfrățit, ca două forțe pe care nimeni nu e în stare să le învingă, secera și ciocanul, simbolurile muncii creatoare ale poporului, simbolul unirii muncitorilor și țărănimii.

Spre acest soare privesc, înălțînd gesturi largi, un muncitor și un țaran.

Și, deasupra acestora, stă scrisă marea chemare comunistă a celor ce muncesc de pretutindeni, lansată de Marx și Engels: **„Proletari din toate țările, uniți-vă!“**.

Foaia aceasta a fost trasă la șapirograf, pe un format mic, ca să poată încăpea în buzunarele celor care trebuiau s-o dea altora cu consemnul „Citește-o și dă-o mai departe“, în timp ce oficioasele burghezii și moșierimii erau trase pe hîrtie de lux și în tiraje imense, ca să afle lumea care mai e cursul bursei, ce scandaluri se mai petrec la palat, ce ministru va mai cădea și cu ce amantă celebră își petrece nopțile nu știu care magnat. Editat de Partidul Comunist, „Scînteia“, modestul ziar tras pe șapirograf și într-un beci fără lumină de niște oameni care nu ieșeau de-acolo cu anii, ca să nu-i dibuiască copoi Siguranței, ducea în rîndul clasei muncitoare, al poporului, adevărul, chemarea la luptă pentru dreptate, pentru fericirea celor care sufereau.

Pentru noi, cei mai tineri dintre gazetari, clipele cînd avem în față aceste documente istorice capătă valoarea tulburătoare a unei

întîlniri cu anii pe care nu i-am cunoscut, dar pe care îi respectăm profund, ai luptei de un eroism fără seamăn a celor mai buni fii ai poporului pentru fericirea pe care o trăim astăzi.

Noi cunoaștem și sîntem contemporani cu „Scînteia“ noastră de astăzi, cu „Scînteia“ pe care o deschidem în fiecare dimineată ca pe o oglindă în care se răsfrînge chipul de fiecare zi al poporului aflat pe șantierul socialismului.

„Scînteia“ e a noastră, a tuturor. Așa cum spun muncitorii sau țărani din întreaga țară că „Scînteia“ e a lor, așa spunem și noi, gazetarii de la celelalte ziare sau publicații. Pentru că „Scînteia“ e și a noastră, fiecare succes al ei ne bucură din inimă. Ne bucură din inimă cînd stăm de vorbă cu un om al muncii și acesta ne spune cu o mîndrie pe care nu încercăm s-o ascundă: „Știți, despre mine a scris și „Scînteia“...“

„Scînteia“ e pentru noi, tinerii gazetari, o carte de învățatură, pe care o deschidem cu adînc respect și dragoste în fiecare zi. E cartea din care învățăm cum să răspîndim mai bine, mai eficient, cuvîntul partidului în inimile oamenilor muncii, cum să-i mobilizăm mai activ la opera de desăvîrșire a socialismului, cum să ne apropiem mai mult de cititori pentru ca gîndurile și simțirea lor să apară cu mai multă putere de convingere în rîndurile noastre.

„Scînteia“ noastră, a tuturor, a împlinit treizeci de ani. E vîrsta unei tinereți depline și mature, vîrsta cînd experiența trecutului capătă lucirile cristalului și cînd rosturile ei prezente au arcul orizontului deschis cuprinzător, spre un viitor cu sarcini de cinste și cu noi succese.

La această sărbătoare a sa, îi adresăm „Scînteii“ tradiționala urare: „La mulți ani!“

CONSFĂTUIREA ZIARULUI „SCÎNTEIA“ cu corespondenții voluntari din București

Recent redacția ziarului „Scînteia“ a organizat, cu sprijinul Comitetului orășenesc de partid București, la sediul Uniunii Ziaristilor din R.P.R., un schimb de păreri cu activul său apropiat, posturile de corespondenți voluntari.

Consfătuirea a fost deschisă de tov. Valeriu Pop, redactor șef adjunct al ziarului „Scînteia“. Vorbitorul, după ce a făcut un scurt istoric al ziarului, arătând valoarea contribuției pe care au adus-o corespondenții voluntari și difuzorii presei de partid în anii grei ai ilegalității — curajosi înaintași ai corespondenților voluntari de azi — a arătat contribuția pe care ziarurile și publicațiile noastre o aduc la făurirea noii orînduiri socialiste din țara noastră, subliniind sarcinile mari pe care partidul le pune în fața presei în lupta pentru mobilizarea maselor muncitoare la îndeplinirea Hotărîrilor Congresului al III-lea. Vorbitorul a arătat rolul important pe care-l au corespondenții voluntari în scoaterea la iveală și popularizarea experienței înaintate, în promovarea noului în întrecere, în criticarea deficiențelor care mai persistă.

În continuarea consfătuirii și-au spus cuvîntul corespondenții voluntari ai „Scînteii“. Ei și-au manifestat în primul rînd dragostea cu care scriu la ziarul partidului, putînd în felul acesta să împărtășească și altor colective de muncă succesele obținute în domeniul lor de activitate, să contribuie — și cu ajutorul slovei tipărite — la îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

Corespondentul Dumitru Gheorghe a arătat cum s-a înființat postul de corespondenți de la Uzinele „Grivița Roșie“. „Datorită îndrumărilor pe care ni le-a dat organizația noastră de partid și redacția „Scînteii“, a spus vorbitorul, corespondenții acestui post au putut să trimită ziarului în scurt timp materiale, care au constituit un sprijin efectiv pentru producție. Am avut satisfacția să vedem că experiența împărtășită de noi a fost extinsă, că deficiențele semnalate de noi ziarului au fost înlăturate.“

În încheiere, corespondentul voluntar al „Scînteii“ a făcut propuneri concrete pentru lărgirea tematicii.

Nicolae Militaru, fruntaș în producția de încălțăminte, a vorbit

despre experiența sa de corespondent. După ce a arătat felul cum depistează faptele din întreprinderea în care lucrează, pentru a le putea relata în coloanele ziarului, el și-a luat angajamentul ca el și ceilalți corespondenți din întreprindere să trimită redacției informații și articole cît mai bune.

Corespondentul voluntar Grigore Mangolea, maestru la revizia de vagoane București-Grivița, a dat numeroase exemple concrete prin care a arătat sprijinul pe care îl dă ziarul luptei pentru îmbunătățirea calității produselor. „Datorită materialelor trimise de postul de corespondenți voluntari — a spus în continuare vorbitorul — s-a atras atenția asupra slabei calități a unor produse pe care le cumpărăm de la furnizori. Faptul acesta a făcut ca întreprinderea furnizoare să ia măsuri care au dus la îmbunătățirea calității“.

Corespondentul Ion Iov, după ce a vorbit despre eficacitatea materialelor pe care le-a trimis și care au fost publicate, a făcut observația că nu toate corespondențele apar operativ.

Corespondenta voluntară Lisandra Robocea, printre problemele ridicate a vorbit despre legătura strînsă care există între organizația de partid și postul de corespondenți voluntari. Ea a arătat că datorită faptului că în toate problemele muncii lor, corespondenții se sfătuiesc cu organizația de partid, au reușit să trimită ziarului materiale folositoare. În continuare, corespondenta a solicitat organizarea unui curs profesional pentru corespondenții voluntari.

Corespondentul Nic. Iuteș de la uzinele „23 August“ a propus ca, atunci cînd postul de corespondenți tratează unele probleme mai importante, să fie ajutat nemijlocit, în redactarea materialului, de către redacție.

Aproape fiecare participant la consfătuire a vorbit. Și din cuvîntul lor cald a reieșit permanenta preocupare de a înfățișa în paginile ziarului tot ce e nou și interesant în domeniul respectiv de activitate ca și strînsa legătură care există între redacția ziarului „Scînteia“ și activul ei de corespondenți voluntari.

SANDU MARIAN

ION ROTĂRESCU

ANTON LOBODĂ

NICOLAE FLOREA

TREI DINTR-O MARE ARMATĂ!

Îi despart sute de kilometri. Ion Rotărescu stă într-o casă mai sus de șoseaua ce străbate orașul Bocșa, Anton Lobodă - la marginea Galaților, iar Nicolae Florea - într-un sat de pe meleagurile raionului Negrești. Nu s-a văzut încă unul cu altul. Și totuși sint cunoștințe vechi. Toți trei s-au întâlnit în marea armată a corespondenților voluntari ai presei de partid.

Călătorind pe drumuri lungi și diferite, scrisorile lor au făcut de multe ori popas pe aceeași masă. Citindu-le, am cunoscut atâtea întâmplări și atîția oameni. Iar pe cei ce, din depărtări, povesteau cu pasiune, i-am simțit cu timpul tot mai apropiați încît lucram cu ei, stăteam cu ei de vorbă, aproape în fiecare zi. Dincolo de rîndurile înșirate pe hîrtie se întrevădea, de fiecare dată, la fiecare scrisoare, omul care - fără să vrea - își turna în fiecare cuvînt o părticică din chipul său. Scrise mai mult din inimă decît din meșteșug, scrisorile poartă cu ele modestia, înalta conștiință de corespondenți voluntari care, prin această activitate perseverentă, mobilizează și însușeșesc masele în lupta pentru înfăptuirea politicii partidului.

Multă vreme pe Ion Rotărescu nu l-a preocupat altceva decît grija zilei de mîine. Plecase de acasă, dintr-un sat de prin părțile Sibiului, împins de sărăcie. A colindat multe orașe, căutînd de lucru. Zile de-a rîndul împărțea cu alții și alții împărțeau cu el o bucată de piine. N-avea ce minca. Se gîndea el pe atunci să pună mîna pe condei? Pentru ce? Condeiu nu era pentru mîna lui. Cînd vremurile s-au schimbat, cînd oamenii muncii au devenit stăpîni pe soarta lor, inima i-a dat îndemnul să militeze pentru noua viață, deschisă de partid, nu numai cu ciocanul, ci și cu slova scrisă pe hîrtie. Și lăcătușul Ion Rotărescu de la uzinele de construcții metalice și mașini agricole Bocșa s-a apucat, acum mai bine de 10 ani, să scrie. De atunci el ține mereu „la zi” cronica vieții uzinei și orașului.

În uzină lucrează sute și sute de oameni. Ne întîlnim cu mulți dintre ei în scrisorile corespondentului voluntar, care ne aduc astfel în față un tablou viu al frămîntării creatoare a colectivului pentru bunul mers al producției. Iată un om mereu grăbit, argint viu: nu concepe să piardă nici un minut din cele 480. E fruntașul în producție Ion Pavlic. Un altul face socoteli în carnet, se sfătuiește cu alți muncitori, se duce să împrumute o carte tehnică. E comunistul Ion Petrișor: caută noi posibilități pentru îmbunătățirea calității produselor. Dar Nicolae Micu, mastru forjor, de ce nu-și găsește liniștea

STĂM DE VORBĂ LA TREI ZILE

de la un timp încoace ? Are o idee mai veche : vrea să schimbe tehnologia de fabricație a unui reper. Și iată că a reușit. „Acum reperul este prelucrat mai bine, realizându-se totodată economii anuale în valoare de 85.000 lei“.

— Ce facem, tovarășe Rotărescu ? Cum o să ne mai îndeplinim angajamentele în întrecere ? — l-a întrebat într-o zi un muncitor din secție. Trecuse aproape toată luna și colectivul secției de unelte agricole în care lucrează și Ion Rotărescu nu-și îndeplinise planul la câteva sortimente. Uzinele „Laminorul“ — Brăila și „Republica“ — București nu-și respectaseră contractele economice, livrând cu întârziere materialele necesare uzinelor din Bocșa. Rotărescu a scris „Scinteii“. Scrisoarea a fost publicată în ziar. Cele două uzine și-au însușit critica și au răspuns ziarului că pe viitor asemenea întârzieri vor fi evitate.

Educat de partid, de colectivul în mijlocul căruia lucrează, Ion Rotărescu a învățat să privească totul ca un bun gospodar, de la înălțimea intereselor obștești. În primul trimestru al anului 1959, uzina a plătit 12.426 lei locații. Față de aceeași perioadă a anului precedent, suma era de două ori mai mică. Conducerea uzinei se declara mulțumită. Dar corespondentul voluntar a fost de altă părere. Sesizarea lui a determinat luarea unor măsuri de către Ministerul Metalurgiei și Construcțiilor de Mașini.

Corespondentul voluntar Ion Rotărescu este prezent peste tot. Iată-l scriind despre pasionanta întrecere pentru îmbunătățirea calității produselor, despre ridicarea calificării turnătorilor, despre mai buna folosire a utilajelor, despre propunerile prețioase făcute de muncitori într-o consfătuire de producție.

Cu aceeași pasiune el se interesează și de problemele vieții obștești a orașului, de activitatea culturală ce se desfășoară la club.... — Il cunoașteți pe Rotărescu ? — am întrebat, într-o seară, la întâmplare, câțiva localnici întâlniți pe strada principală. Il cunoșteau.

— E spectacol la club. Trebuie să fie acolo, a spus cineva. N-a greșit. Rotărescu era acolo. De fapt, el este întotdeauna acolo unde sînt oameni, unde sînt tovarășii lui de muncă, unde subiectele pentru scris — după cum spune — „vin de-a gata“.

Acum 10 ani, la tribuna primului Congres al corespondenților muncitori și țărani muncitori, a urcat printre alții și docherul Anton Lobodă din Galați și și-a luat angajamentul : „Eu voi scrie mai departe... Voi căuta să popularizez pe larg realizările din munca noastră, voi combate lipsurile“. Devenise corespondent voluntar abia de trei ani. De fapt, nici nu putea avea mai mulți. Pînă prin 1947, nici nu știa să citească. Îndată după deslășirea alfabetului, a scris un articol la gazeta de perete. Este un articol pe care nu l-a uitat nici pînă astăzi. A scris apoi și la ziarul „Viața nouă“. A scris și la „Scinteia“.

Anton Lobodă și-a ținut cuvîntul dat. În fiecare an, dacă am socoti după numărul scrisorilor, m-am întîlnit cu el și am stat de vorbă cel puțin la trei zile odată. La trei zile odată sosește de la el cîte o scrisoare la redacție : o bogăție de fapte, inițiative, evenimente și întîmplări din lumea portului. Anton Lobodă scrie despre tovarășii lui de muncă ; îi laudă, îi critică și le dă sfaturi.

...Intr-o dimineață, am pornit-o împreună prin port. Era cam pe

la ceasul cînd echipele docherilor opresc pentru cităva vreme lucrul și se așează la o gustare. Treceam cu corespondentul voluntar pe lîngă ei. Cîte unul îl reținea o clipă : „Tovarășe Lobodă, am să-ți spun ceva. Mie nu-mi place cum se lucrează în echipa noastră. Avem aici cîteva instalații, dar ele nu sînt folosite. Ce zici ? Nu e păcat să ruginească degeaba și noi să încercăm manual ?“ Altul : „Tovarășe Lobodă, îți mai amintești ? Acum două luni ai venit pe la noi și ai scris un articol despre cităva băieți care, în cîte o zi, mai dormeau cîte un ceas, două, printre linii în timpul programului. Articolul a fost bun. Băieții s-au îndreptat. Poate că ar fi bine să stai cu ei de vorbă și să scrii despre atitudinea lor nouă în muncă“.

...Astfel, în căsuta-i liniștită de la cealaltă margine a orașului, Anton Lobodă cîntărește fiecare fapt din neostoita viață a portului. Dimineața, cînd se întoarce la lucru, se abate puțin din drum și, în aceeași cutie poștală, pune de fiecare dată o nouă scrisoare către ziar.

MODESTIE ȘI ENERGIE

... Scheenii au fost oameni săraci. Munceau din zori și pînă în noapte pe pămînturile moșierilor și chiburilor. Nicolae Florea a fost argat. Avea 6 copii. Cu ce să-i țină ? Unul a murit. Ceilalți au crescut ca vai de lume : „Nu-i puteam da la școală, că n-aveam cu ce-i îmbrăca, n-aveam bani să le iau cărți. Cînd se duceau cu o vacă să o pască prin țarină, erau alungați și bătuti, că n-aveam pămînt...“

Cine vrea să urmărească drumul parcurs de foștii argați din Scheia, să cunoască izbînzile și greutățile pe care ei le-au întîmpinat pe calea făuririi vieții noi de astăzi din gospodăria colectivă, să citească scrisorile lui Nicolae Florea. Are peste 60 de ani. Dar cît de mult s-a schimbat moș Florea în ultimii ani ! În ciuda vîrstei înaintate, scrisorile ni-l arată ca pe un om care abia în anii noștri a început să trăiască cu adevărat, să-și găsească rostul în viață, punîndu-și întreaga energie în scopul intereselor obștești.

„De multe ori mă duc pe la sfat, pe la cooperativă, pe la căminul

cultural și îmi spun părerea despre felul cum merg treburile la noi în sat. Deunăzi, am trecut, tot așa, pe la sfatul popular : pămîntul cel mai bun din sat, de lîngă șosea, rămăsese necultivat“.

Așa își începea prima scrisoare pe care, cu ani în urmă, a trimis-o redacției, corespondentul voluntar Nicolae Florea. Redacția a trimis scrisoarea spre rezolvare Sfatului popular al raionului Negrești. Răspunsul n-a întîrziat : constatîndu-se temeinicia sesizării, s-au luat măsuri ca pămîntul lăsat în paragină să fie cultivat cu sfeclă de zahăr. Nicolae Florea (și nu numai el) a văzut imediat cîtă importanță are activitatea de corespondent voluntar. De atunci, el a început să scrie cu pasiune.

Realitățile de astăzi, viața în gospodăria colectivă care a luat ființă, construcțiile noi făcute de colectivști, munca lor pentru dezvoltarea avutului obștesc, ridicarea noilor școli în satele Cioca-Boca și Găunoasa, a căminului cultural din

Scheia, precum și inițiativele deputaților pentru înfrumusețarea comunei, activitatea culturală din sat, sînt cîteva din subiectele abordate de el în scrisorile trimise redacției.

Locul central în scrisori îl ocupă, așa cum e firesc, munca în gospodăria colectivă pe care colectivistul Nicolae Florea a îndrăgit-o atît de mult, contribuind și pe calea scrisului la dezvoltarea ei.

...Trecuseră cîteva luni de la înființarea gospodăriei. Unii colectiviști au propus să se dezvolte sectorul zootenic — aducator de mari venituri. Consiliul de conducere nu se prea grăbea să mărească numărul de animale. Comunistul Nicolae Florea și-a dat seama că nu se procedează gospodărește. A scris „Scin-tei”. Cu sprijinul comitetului raional de partid, caruia redacția i-a trimis scrisoarea spre rezolvare, s-au luat o serie de măsuri concrete privind creșterea șeptelui de animale, asigurarea nutrețiunii necesare de porumb și oz etc.

Deși tinara, gospodăria colectivă din Scheia s-a dezvoltat mult în ultimii ani. Producția de cereale la hectar, veniturile de pe urma creșterii animalelor, de la grădina de legume și altele au crescut de la an la an, sporind astfel și veniturile colectivizatorilor. La toate acestea și-au adus modesta lor contribuție și scrisorile lui Nicolae Florea. El știe să scoată în evidență fiecare fapt din activitatea colectivizatorilor. Fiecare scrisoare ogîndește cu exactitate cîte un pas înainte făcut de ei. Iată : anul acesta gospodăria și-a sporit în continuare numărul de animale, cumpărîndu-se în special vaci cu lapte ; la sectorul zootenic au fost trecuți oamenii cei mai pricepuți ; acum cîteva luni s-au amenajat cîteva incubatoare și gospodăria are acum peste 800 de pui („de o frumusețe !”) ; de curînd a început construcția unui grajd nou ; de pe cîmp s-au strîns recoltele a căror producție la hectar este mai mare decît cea de anul trecut...

★

...Ion Rotărescu, Anton Lobodă, Nicolae Florea. Trei corespondenți voluntari. Numai trei, din zecile de mii care, prin scrisul lor, luptă cu o nepotolită energie pentru grăbirea mersului nostru înainte.

MĂREȚIA PERSPECTIVELOR

și gravitatea răspunderii

După lectura proiectului de Program al P.C.U.S. rămii în prima clipă copleșit de măreția perspectivelor. Senzația că ai în față, că vezi drumul concret spre înfăptuirea societății comuniste e unică, atotcuprinzătoare. Se va împlini sub ochii noștri visul de aur al omenirii ! Generația noastră va asista la nemaipomenita înălțare a omului, la descătușarea completă a forțelor sale creatoare, la realizarea deplină a esenței umane ! Asemenea gânduri sînt cu atît mai răscolitoare cu cît proiectul de program explică argumentat de ce, în contrast cu capitalismul, în cadrul sistemului mondial socialist acționează nu legea dezvoltării inegale, ci, dimpotrivă, legea ridicării necesare a statelor mai înapoiate la nivelul celor înaintate. Prin folosirea corespunderii a acestei legi se creează posibilități ca toate statele socialiste să ajungă, mai mult sau mai puțin concomitent, la comunism. Deci, perspectivele pe care proiectul de Program al P.C.U.S. le deschide în fața oamenilor sovietici sînt, într-un fel, și perspectivele noastre.

Totodată același proiect confirmă din nou, cu excepțională elocvență, forța creatoare a marxism-leninismului. Planul construcției comunismului în U.R.S.S. nu este o alăturare de prevederi ipotetice, ci o elaborare științifică. Ca un adevărat „Manifest Comunist” al epocii noastre, proiectul de Program al P.C.U.S. intervine în desfășurarea evenimentelor istorice sub forma unei minunate călăuze în acțiune.

Oamenii sovietici găsesc în el un uriaș material teoretic, mobilizator, privind legitățile și fazele trecerii de la socialism la comunism; constructorii vieții noi din alte țări socialiste găsesc o sinteză splendidă a legilor de dezvoltare a sistemului socialist mondial, analiză care conduce direct spre descoperirea — în fiecare țară — a posibilităților de a accelera înaintarea spre comunism; luptătorii pentru izbînda clasei muncitoare din țările capitaliste găsesc în același proiect de program o analiză amănunțită a actualei faze a crizei generale a capitalismului și a situației și sarcinilor mișcării comuniste și muncitorești internaționale, tot așa cum luptătorii împotriva colonialismului găsesc o analiză științifică lămuritoare a actualei etape a acestei lupte, cît și a căilor care duc spre eliberarea desăvîrșită și independența reală; în sfîrșit, toți luptătorii pentru pace și progres, din toate țările, găsesc în proiectul de Program al P.C.U.S. o analiză clară, completă, a situației de azi, definirea epocii noastre, cît și prezentarea plină de avînt a modului în care trebuie să fie dusă lupta pentru eliminarea definitivă din viața umanității a singeroaselor războaie mondiale.

În acest fel, proiectul noului Program al P.C.U.S., impresionîndu-ne cu măreția perspectivelor, ajută, în același timp, la reliefaarea răspunderilor. Trecerea spre comunism e o lege obiectivă de dezvoltare a societății omenești, însă istoria o face oamenii. Această descoperire marxistă își găsește o splendidă confirmare în noul document al marxism-leninismului creator. Pentru ca grandioasele perspective descrise în acest program să devină realitate, este necesar să fie desfășurată în prealabil o intensă activitate omenească, în cadrul căreia cîte o sarcină precisă revine fiecărui om al muncii. De felul cum se va achita fiecare de îndeplinirea sa depinde și îndeplinirea prevederilor planului și mai ales asigurarea principalei condițiuni necesare — apărarea și consolidarea păcii. Din această concluzie, cred că se deduc cu maximă claritate și îndatoririle ziariștilor. Proiectul de Program subliniază cît de actuală și cît de acută e cerința leninistă ca presa să fie un propagandist, un agitator și un organizator colectiv.

De activitatea presei comuniste depinde, în mare măsură, ca în fiecare parte a globului oamenii muncii să devină cît mai conștienți de ce au de făcut pentru ca vremea comunismului, pe care o întrezărim deja, ca o realitate palpabilă a viitorului, să devină o cucerire definitivă și irevocabilă a geniului uman.

La noi în țară, lupta în spiritul grandioaselor perspective deschise de proiectul de Program al P.C.U.S.

se confundă cu lupta și munca pentru îndeplinirea prevederilor planului de șase ani, pentru aducerea la îndeplinire a hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R. Proiectul de program al P.C.U.S. ne-a ajutat să înțelegem și mai adînc complexitatea operei de desăvîrșire a socialismului și mai ales că tocmai din această complexitate reiese datoria militanților de a nu înceta ofensiva în nici o direcție. Aici rolul pozitiv al presei poate și trebuie să fie imens.

Argumentarea pe care se bazează programatic activitatea noastră, prezentată sumar, pare foarte simplă: în întrecere pașnică între sistemul socialist și cel capitalist, primul nu poate să nu iasă victorios. Deci, apărarea păcii apropie an de an această izbîndă, dar în același timp fiecare an de întrecere pașnică întărește forțele păcii și face mai puțin probabilă dezlănțuirea războiului. Dar una e să înțelegi în mare caracterul ireductibil al acestei argumentări și altceva e să știi să faci legătura între perspectiva confirmată științific și propria activitate zilnică. A vedea în bătălia pentru un procent în plus în îndeplinirea planului, pentru îmbunătățirea calității produselor, pentru combaterea manifestărilor individualiste, pentru întărirea proprietății socialiste, pentru generalizarea învățămîntului de 8 ani etc., acțiuni de apărare a păcii și de apropiere a grandioaselor perspective deschise de Programul P.C.U.S. — iată esența atitudinii corespunzătoare epocii. A înarma oamenii cu înțelegerea ei, este, după părerea mea, azi sarcina primordială a presei, la a cărei împlinire trebuie să participe ziaristi de toate categoriile.

Doar militezi în acest sens și atunci cînd știi să reliefezi viu, atrăgător, original, faptele și atitudinile cele mai înaintate ale oamenilor muncii în construcția socialismului și le transformi astfel în exemple contaminatorii, dar și atunci cînd infierezi atitudinile necompatibile cu morala și ideologia socialistă. După cum tot pentru întărirea spiritului de răspundere al oamenilor muncii militezi și atunci cînd explici bine evenimentele internaționale, evidențiind cum se înfruntă forțele păcii și ale războiului, sau cînd, tot în spiritul luptei pentru generalizarea și consolidarea conștiinței și a moralei socialiste, analizezi și apreciezi opere de literatură și artă, activitatea ideologică și culturală.

În formarea opiniei publice presa a fost, este și va fi o forță de prim ordin. Proiectul de Program al P.C.U.S. ne ajută să înțelegem cît de important e astăzi să scoatem la iveală importanța răspunderii fiecărui în lupta pentru comunism. Presa activează direct în acest sens! E ușor de văzut cît de mare este atunci răspunderea fiecărui ziarist.

citind primul număr al „Scînteii“ ilegale

M. ANDREESCU

Au trecut de atunci treizeci de ani. Locuiam pe Baba Novac, o uliță plină de gropi de la marginea Capitalei. Coșurile de fabrică fumegînd parcă amenințător, cum-penele fîntînilor plecate jalnic, pă-reau că reazimă coșmeliile de paiantă în care-și duceau traiul muncitorii din aceste locuri. Din coșuri ieșea un fum gros și negru, dar noi tremuram de frig. Tata se întorcea seara de la lucru stors de ultima picătură de vlagă.

Intr-o zi, încovoiat, clătînîndu-se, de-ai fi zis că-și dă sfîrșitul, s-a oprit în fața ușii. Descleștă mîna stîngă, lăsînd să cadă zdrăngănînd lădița cu scule, și și-o înfipse în tocul ușii. Și așa, de brațul întins ca o punte își rezemă capul. Atunci își dădu abia seama că mai ducea o greutate. Slăbi strînsoarea degetelor și de la mîna dreaptă, lăsînd să-i scape legătura de scîndurele. După ce a rămas așa cîteva clipe, s-a întors, s-a lăsat alunecînd pe prag, unde se așeză. Respira greu, cu zgomot. Intinse picioarele, își pipăi genunchii. După asta se învioră deodată, ridică privirea, se răsuci încet spre odaie și rosti cu voce caldă:

— Bună seara, dragii mei...

În casă se întunecase de-a binelea. Mama nu se întorsese încă. Fra-tele meu, chircit pe pat, răsucea

în neștire un șomoilog de hîrtie în sticla lămpii, s-o curețe dî funingine. Uitase de ea, ascultînd vrăjit ce ne povestea un tovarăș despre steaua Kremlinului care luminează viața copiilor sovietici, despre minunățiile din tabăra de pionieri de la Artek. Cel mic adormise încovrigat la un capăt al patului și sforăia puternic, acoperînd vorba șoptită a povestitorului, care ne ținea în brațe, aproape de răsufierea lui și ne împărțasea lucruri ca din basme, presărate din cînd în cînd în loc de „a fost odată“ cu „și la noi așa va fi odată“. Venise, ferindu-se, după amiaza cînd arșița de afară lăsase străzile pustii și gospodinele își acoperiseră ferestruicile cu tot felul de țoale să le ferească de dogoarea năbușitoare.

— Bună seara, tată — am răspuns urării lui și m-am apropiat de ușă să-l vestesc că-l așteaptă cineva. Am văzut atunci că ochii lui licăreau neobișnuit. A dat din cap a înțelegere și mi-a șoptit însuflețit: „Da, da! Bine, acuși...“ Știa.

După puțin a venit și mama. Venise și un vecin cu care ne aveam bine. Era lucrător la Malaxa. S-a așezat pe prag lîngă tata și a început să rîdicie pămîntul cu un beți-gaș, spunîndu-i că e nevoie de ploaie.

Tata l-a chemat apoi pe fratele meu mai mic și l-a trimis pe o

stradă din apropiere, la un muncitor de la Voina, să-i spuie că i-a adus doctoria care i-a făgăduit-o pentru picioarele lui bolnave. Să vie să-i spuie ce să facă cu ea.

S-au dus apoi cu toții într-o săliță mai dosnică. L-am văzut pe tata parcă întinerit, un zîmbet îi lumina fața trasă. Privi pe rînd pe fiecare, spunîndu-le din priviri: „O să vedeți voi acum!“ Și cu mișcări atente, de mare taină, mimate și nu ca să se ferească — viri mîna-n sîn, de unde scoase un sul de hîrtie pe care l-a așezat pe masă spre mirarea tuturor cu o exagerată precauție, l-a netezit, cu palmele sale bătătorite, cu multă gingășie, ca pe o comoară de preț.

— A apărut!?

— A ieșit?

— Hai, arată-ne-o, s-o vedem!

— Nu ne mai ține așa, s-o vedem mai repede.

Tata, înveselit, plin de fericire, se plecă peste „Scînteia“ pe care o acoperise cu palmele lui bătătorite, da din cap în semn afirmativ. Mama și tovarășul cel nou, în cîte o parte a mesei, sisiiiau să se facă liniște, îi apăsau pe umeri să înceteze cu întrebările.

După ce s-au mai stăpînit, mama le-a spus:

— Dragii mei, ați uitat că n-a venit încă vremea noastră? Pereții

ăștia de paiantă au urechi și siguranța e pe capul nostru.

Tata ridică „Scînteia” ca fiecare să vadă titlul ei :

Plutea impresia că flacăra lămpii cu petrol devenise mai scînteietoare, că în casă se făcuse mai multă lumină.

Lumina „Scînteia” de pe masă. Primul număr ilegal. Lumina cuvîntul partidului. Privirile tuturor erau ațintite pe dreptunghiul de hîrtie, tipărit la șapirograf; pe razele răsfrînte ale unui soare erau literele care alcătuiau titlul ziarului „SCINTEIA”; în mijlocul soarelui : secera și ciocanul ; în stînga data : No. 1 — Anul I — 15 August 1931 ; în dreapta : „Proletari din toate țările, uniți-vă !”

Nu ne mai săturam privind, sorbind cu nesăț fiecare pîrticică din ziar. Pipăiam hîrtia, slovele dătoare de lumină, de speranță, de curaj : cuvîntul partidului.

Tovarășul pe care nu-l cunoșteam, spuse :

— Să începem, tovarăși !

Și au început lectura. Tata mă privi. Am înțeles că trebuie să-mi iau misiunea în primire. Am ieșit afară tulburat adînc de ceea ce văzusem pe foaia de hîrtie, de emoția oamenilor. Se produsese un mare eveniment în viața noastră. Eram răscolit. Legam de aceasta visurile, năzuințele noastre. Mă cutremuram însă deodată la gîndul că eram amenințați, pîndiți din toate părțile de dușmani gata să se năpustească asupra noastră cu toată cruzimea.

Văzusem multe arestări, pe unii din cei ridicăți zăcînd apoi acasă, înțorși schingiuiți din beciurile poliției sau ale siguranței. Și tata, ultima dată...

În mâini aveam două cremene cu un scop anume. Trebuia să păzesc cu mare grijă adunarea conspirativă din casă, unde se citea „Scînteia”. Primul număr ilegal. Trebuia să semnalez apropierea vreunui pericol printr-un cod stabilit. Dacă se iveau, ciocneam pietrele între ele, dacă era ceva mai serios, le scăpăram să scot scînteii. La foarte mare pericol, le loveam scurt, repede, scoțînd un mînunchi mai mare de scînteii. Făcusem repetiții cu cîteva seri mai-nainte, așa că mă experimentasem și cei de afară știau că este o joacă de-a mea.

Continuam să fiu tulburat, plin de gînduri. Trecu un vecin și mă întrebă ce face tata.

— Bine, nene — i-am răspuns și trecu mai departe. O clipă mă fisticisem. Hotărîi să nu mă mai las furat de gînduri și să fiu numai ochi și urechi.

La un moment dat s-a apropiat de mine proprietarul casei. M-a întrebat : „unde-i tat-tu ?”. Pericol mare. Începui să scapăr puternic, să scot scînteii, ceea ce l-a făcut să se dea înapoi cîteva pași cu mîna la ochi :

— Mai lasă-le dracului afurisitele astea de pietre, o să orbești lumea !

Eu continuam să scapăr tot mai repede, să scot scînteii ca dintr-un

polizor în plină viteză. I-am răspuns :

— Scrie o petiție. Mi-a zis să-l lăsăm în pace. Vrea s-o ducă la primărie, să ne tragă apă pe stradă.

— Apă ?... E bine să avem apă.

— Da, e bine... Să-l lăsăm să scrie.

Proprietarul însă nu se urnea din loc. Dacă o să vrea să între ? — îmi ziceam. Scapăr mereu și gîndesc : mai e și celălalt tovarăș în casă care va trebui să plece.

— Mi-a zis să nu-l turbure nimeni ca să aibă liniște s-o scrie bine. E cu un om de la primărie, care-l ajută cum să scrie.

— Bine face. Dacă e așa, să-l lăsăm să scrie.

Trecu și o femeie care se apropie de ulucă și strigă spre mine :

— Ia spune, mă viteazule, i-acasă mîta ?

Scapăr să semnalez din nou celor din casă și spun femeii :

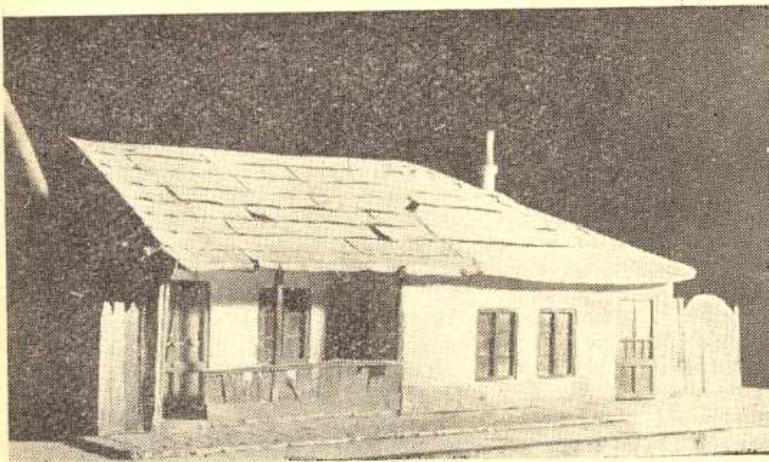
— Doarme. S-a culcat c-o dor șalele. A venit o femeie și i-a pus pahare. Bună seara, țapo !

Intr-un tîrziu, cu grijă, a ieșit muncitorul de la Voina, apoi cel de la Malaxa. Cu toată fereața ce-o puneau în mers, mi s-a părut că păseau altfel decît atunci cînd au venit. Călcau mai siguri, mai hotărîți. Mi se părea că pasul lor zguduie, mișcă pămîntul. După ce a trecut destulă vreme, tata ieși și-mi spuse :

— Ajunge cu joaca pe astăzi, băiatule ! — și m-a mingiuit pe cap gîndind la cine știe ce. A rămas afară să fumeze o țigare. Cînd am intrat în casă văzui pe femeia care a ajutat-o pe mama, aplecată peste o foaie de caiet, căznindu-se să scrie ce-i dicta mama din „Scînteia”. „...filatoare... tuberculoză... amenzi... luptați...” asemenea cuvinte desprindeam din șoptitul mamei. Femeia trebuia să ducă mai departe cuvîntul de îndrumare și mobilizator al partidului. Tovarășul necunoscut sta alături și urmărea scrișul femeii. Din cînd în cînd o oprea, apăsînd-o blînd pe mîna și-i spunea cîteva cuvinte. Femeia făcea un semn la locul indicat și continua să scrie cu sîrg. Cînd a terminat, ne-a spus să ne întoarcem cu spatele la ea, ca să-și pitească hîrtia. După asta a plecat.

Cînd a intrat și tata în casă, a mai stat de vorbă puțin cu tovarășul. A ascuns într-un loc sigur exemplarul din „Scînteia” ilegală și ne-am culcat cu toții. Cred că toată

Casa din str. Ecoului 29 unde s-a tipărit „Scînteia” din iulie pînă în septembrie 1932.

noaptea am visat despre soare și scintei... stele și copii ca la Artek. Când m-am trezit a doua zi de dimineață, minunatul povestitor se furișase de mult afară, ducând cu el mai departe „Scinteia”. „Scinteia” mică prin care în urmă cu treizeci de ani văzui soarele răsărind.

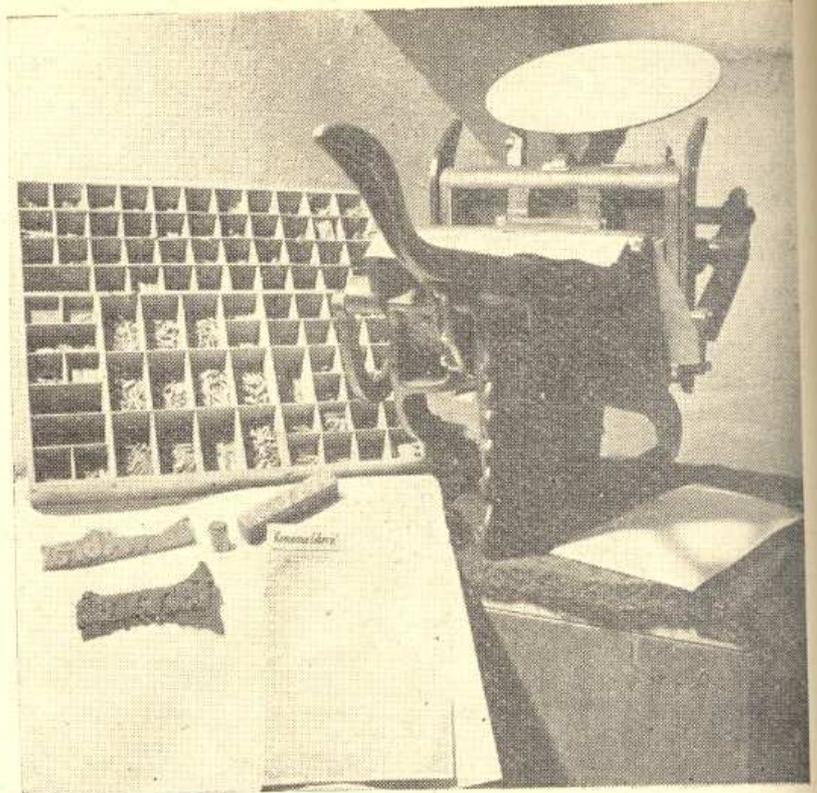
Și așa cum crește soarele în zori de zi, așa a crescut și „Scinteia” noastră, crescându-mă și pe mine, ca pe atîția alții ca mine, mii și mii. Nici nu bănuiam pe atunci la acel măreț răsărit în care voi păși și eu în muncă, în mecanismul intim de făurire a „Scintei” noastre. Etapă cu etapă — în succesiuni legate între ele — am devenit corespondentul „Scintei”, apoi difuzor, culegător în tipografiile clandestine, corector, redactor... Drum greu, spinos, sîngeros uneori, a fost acest drum, dar cît de frumos, cît de măreț.

Astăzi, pe locurile acelea, din mahalaua Dristorului, pe Baba Novac, unde în urmă cu treizeci de ani s-a citit conspirativ „Scinteia”, se înalță împrejmuite cu covoare de verdeață blocurile noi și impunătoare. Fintînile arteziene țîșnesc în aer jerbe de scintei strălucitoare, întrecîndu-se parcă cu săriturile și chiotele copiilor. Pe o bancă, alături, un om a desfăcut o „Scinteie” din zilele noastre. Din pagina mare, acoperită de text și cu titluri clișate, sînt anunțate realizările în cinstea celei de a 17-a aniversări a eliberării patriei noastre, se desprind chipurile luminoase ale muncitorilor noștri fruntași, iar pe prima pagină tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în fruntea delegației noastre vizitînd crucișătorul „Aurora”.

COVALSKI: Difuzînd „Scinteia” în ilegalitate

Mașina de tipărit (Bostonul), casa de litere și materiale tipografice, cu care s-au tipărit ziarele „Scinteia”, „România liberă” în anii 1939—1944.

ÎN

SLUJBA PARTIDULUI

Cum se tipărea presa ilegală în anii 1937 — 1944

Convorbire cu tovarășul IOAN PÎNCU

In anii de cruntă teroare ai regimului burghez-moșieresc, Partidul Comunist Român, aflat în adâncă ilegalitate, răspîndea lumina ideilor marxism-leninismului prin presa ilegală — „Scinteia”, „Lupta de clasă”, nenumărate publicații și broșuri.

Materialele bogate, editate în condiții grele, constituie o imagine a forței organizatorice și conducătoare a P.C.R. Acest lucru a fost posibil datorită legăturii permanente a partidului cu lupta muncitorilor din uzine, de pe ogoare, a strîngerii materialelor de la corespondenții din fiecare colț al țării ca, apoi, să apară cuvîntul partidului în forma tipărită, accesibilă celor exploatați, însetați de adevăr.

Astăzi, cînd la îndemîna oricui se află presa partidului, tipărită în tiraje de milioane, cînd apar ediții complete ale operelor clasicilor marxism-leninismului, în forme grafice tot mai superioare, credem că e util, mai ales pentru tinerii noștri confracți, să evocăm cîteva momente din activitatea plină de abnegație pe care o desfășurau comuniștii pentru a tipări cuvîntul partidului.

In sensul celor de mai sus ne-am adresat tovarășului Ioan Pîncu, de la Muzeul de Istorie a Partidului Muncitoresc Român, care a răspuns cu multă bunăvoință solicitării noastre.

— Ca în întreaga activitate de partid și în munca de redactare, tipărire și difuzare a presei comuniste ilegale — ne-a spus tovarășul Pîncu — trebuia respectată cu cea mai mare strictețe conspirativitatea.

Întîlnirile între tovarăși, cunoștința cu casele ilegale ale partidului și toate celelalte activități reclamau îndeplinirea acestei cerințe. De la casa ilegală a partidului, unde ajungeai cu cea mai mare precauție, nu plecai decît atunci cînd hotăra partidul. Dormeai și luai masa acolo, împreună cu ceilalți comuniști. Te sculai devreme, înainte de răsăritul soarelui. La început erai surprins de modul cum era camuflată tipografia. De pildă, aceea din strada General Solomon nr. 5, de lângă Academia Militară, se afla într-o pivniță, cu intrarea prin bucatărie, de mărimea 3x3 m. Instalarea acestei tipografii s-a făcut

în modul următor: mai întîi s-au desfăcut pachetele și lăzile cu literă amestecată pentru a le alege, după mărime, caracter și format, repartizînd fiecare literă într-o cutie din carton care a fost apoi așezată într-o tavă mare de tînchea pe mărimea caselor de literă. Astfel a fost instalată zețaria, iar mașina de tipărit a constatat dintr-o mașină Boston...

In casa din str. General Solomon nr. 5 a lucrat un colectiv format din patru tovarăși, dintre care doi erau tipografi. Aceștia din urmă trebuiau să culeagă, să corecteze și să tipărească materialele de partid după manuscrisele primite de la redacțiile partidului. Ceilalți doi erau gazde. Ei se îngrijeau de procurarea celor necesare traiului. Aveau, de asemenea, legătură cu tovarășii din afară pentru a aduce și scoate materialul din casă.

Repartizarea minuțioasă a sarcinilor pentru fiecare a contribuit la buna desfășurare a muncii în colectiv. Astfel, primele lucrări editate, pe cît îmi aduc aminte, au fost: manifestul „Către popor” din martie 1937, manifestul de 1 Mai

1937, broșura „Despre cei închiși“ în care era și fotografia tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, broșura „Războiul civil din Spania“, Manifestul despre Spania etc.

Activitatea acestei tipografii s-a intensificat pe la mijlocul anului 1937 când s-a început tipărirea revistei „Lupta de clasă“, în formă de broșură 15x10 cm, având 32—80 de pagini tipărite. În august 1937 aici s-a tipărit ziarul „Scînteia“ în format de 21x15 cm, cu literă mică, în 4, 6 și 8 pagini. Pentru a face față sarcinilor, colectivul a fost mărit cu încă un tovarăș de meserie tipograf. Erau de acum doi zefari și un mașinist.

Aducerea și scoaterea materialelor tipărite nu era lucru ușor. Trebuiau luate o serie de măsuri de camuflare. Trebuiau scoase din casă pachete mari, fără ca aceasta să atragă atenția vecinilor și oamenilor aflați în apropierea casei. Nu era treabă ușoară: riscai viața, adesea și pe a altora.

Tov. Pincu face o pauză. Se uită lung la mașina „Boston“ din sala Muzeului de istorie a partidului, unde se desfășura convorbirea noastră.

— Cei care tipăreau presa ilegală a partidului nu părăseau casa. Plimbarea în casă în timpul zilei sau când ardea lumina era primejdioasă. Astfel, timp de un an și trei luni colectivul din str. General Solomon a trăit în pivnița de 3x3 m. Fiecare era conștient de necesitatea acestor măsuri de cea mai mare conspirativitate și și-a organizat viața în cadrul acestor condiții. Atunci când era multă muncă, membrii colectivului se străduiau să se întrecă unul pe altul. Deși lucra la lumina slabă, pentru că și folosirea curentului excesiv putea trăda, zefarul culegea literele de corp 6 cu o viteză uimitoare. Iar dacă un cunoscător ar fi întrebat ce tiraj se poate trage la un Boston de tipul celui expus astăzi la Muzeul de istorie a partidului, ar răspunde: 500 sau cel mult 800 de exemplare pe oră. Mașinistul a depășit însă această viteză și a făcut din Boston o rotativă scoțind 1.200—1.500 de exemplare pe oră. „Scînteia“ apărea în 4, 6 și 8 pagini. Ziarul nu suporta întârziere, deoarece știrile și problemele curente și-ar fi pierdut actualitatea. În asemenea

momente nimeni nu se culca pînă nu se termina tipărirea ziarului.

Tot în această tipografie s-au tipărit numeroase lucrări expuse astăzi la Muzeul de Istorie a partidului prin care masele erau chemate la lupta împotriva dictaturii regale, pentru frontul unic de jos al clasei muncitoare, materiale de popularizare a Uniunii Sovietice, materiale pentru tovarășii aflați în temnițele regimului burghezo-moșieresc, ce erau imprimate pe foițe de țigară care se puneau în pachetele de tutun de calitate a III-a.

La tipografia din strada General Solomon nr. 5 s-a tipărit timp de un an și jumătate un tiraj de un milion și jumătate de exemplare de diferite materiale..

Elanul colectivului era mare. Fiecare era conștient de sarcinile încredințate. Nu lipseau ședințe de celulă. Ele ajutau la buna desfășurare a muncii. Se organizau manifestări cu prilejul sărbătorilor muncitorești.

După cîteva minute de tăcere, tov. Pincu ne povestește modul cum s-a lucrat în altă perioadă, la o altă tipografie ilegală din strada Petre Ispirescu, nr. 65, de lângă Vama Poștei.

— Casa aceasta era mai mare. Nu mai era nevoie să se lucreze în pivniță. Tipografia a fost instalată în una din cele mai izolate camere, transformîndu-se mobilierul pentru camuflarea instalației tipografice. Astfel, în dulap era instalată mașina de tipărit, iar masa era decapotabilă, în sertar avînd instalate casete cu literă. Se putea lucra la lumina zilei. Datorită însă faptului că într-o cameră de 6x5 m lucrau întruna cinci oameni, fără ventilație, aerul era irespirabil. Cu toate acestea, treaba mergea bine.

În această perioadă ziarul „Scînteia“ apărea din două în două săptămîni. Se tipărea și „Lupta de clasă“.

Prin numeroase materiale, partidul chema poporul la luptă împotriva reacțiunii interne și a fascismului german care amenința direct și România. P.C.R. chema toate forțele patriotice, democratice, la realizarea unui front comun, pentru doborîrea dictaturii regale, instaurarea unui regim democratic, pentru încheierea unei alianțe cu Uniunea Sovietică, singura cale care asigura salvarea țării de la catastrofa spre

care o împingeau clasele dominante exploatoare.

În această perioadă, partidul a intensificat activitatea de tipărituri. Astfel, în primăvara anului 1939 a început să funcționeze și la Cluj o tipografie a partidului, în str. Donath 180. Se punea problema înzestrării tipografiei cu literă modernă, deoarece afară de cîteva caractere de litere nu exista decît un Boston și acela deteriorat. Era necesară instalarea unei tipografii capabile să tipărească ziare, manifeste, broșuri și altele. În acest scop, forurile de partid au hotărît să se comande material tipografic la „Cartea Romînească“ din București, sub firma unei tipografii din Tg. Mureș. La expirarea termenului stabilit cu fabrica de litere, o mașină a P.C.R. a plecat din Cluj pentru a aduce materialele comandate. O mare atenție s-a acordat respectării conspirativității. Mașina respectivă a fost garată la garajul „Mihăescu“ din str. Buzești, iar ridicarea literelor de la „Cartea Romînească“ s-a făcut cu un taxi care a fost introdus în garaj unde s-a făcut transbordarea materialelor. A doua zi, la ora 16, mașina a ajuns la Cluj în bune condițiuni.

Prima sarcină a fost punerea la punct a mașinii de tipărit, împărțirea literelor și stabilirea formatului și calității hîrtiei pentru tipărirea ziarului „Igazság“. În casa din str. Donath 180, condițiile de muncă au fost foarte grele. Activitatea intensă a fost mult îngreuiată din cauza localului necorespunzător. Tipografia era instalată într-o pivniță de 4x5 m, cu intrare prin curte, care era înconjurată și de alte case de locuit. Astfel, intrarea în tipografie cît și scoaterea sau aducerea materialului de partid trebuia făcută pe întuneric.

La sfîrșitul lunii august 1939 tipografia a fost mutată în casa din str. Vlahuță nr. 13, și aceasta în mod provizoriu, pînă la găsirea unei alte case corespunzătoare. La sfîrșitul lunii septembrie s-a găsit o casă corespunzătoare în strada care se numește astăzi Jozsa Béla. Cam în jurul acestei date, peste drum, într-o casă boierească, se instalase Comandamentul Gestapoului. Acest lucru n-a stîngherit activitatea, ci, din contra, munca s-a desfășurat cu mai multă intensitate, desigur cu vigilență mărită pentru a nu fi descoperiți.

Ziarul „Igazság“ a apărut în patru pagini. Cu prilejul celei de-a 22-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie s-au tipărit ma-

nifeste, „Osztályharc“ (Lupta de clasă) și alte lucrări ale partidului.

Împotriva mișcării comuniste din țară teroarea devenea tot mai cruntă. Neînfricați, comuniștii stăteau la posturile lor, în slujba partidului. Activitatea a fost reluată la Cluj, după o întrerupere de trei luni, determinată de mutarea în casa din str. Fântinei, nr. 37, deoarece gazda din casa veche a fost mobilizată. Această casă, care pe vremuri fusese o brutărie, era situată pe un deal, la 50 m de stradă. În ea locuia o familie de ceferiști, formată din soț și soție și trei copii, între 13 și 16 ani.

O nouă și scurtă întrerupere.

— Și acum despre o altă tipografie ilegală din București situată în Intrarea Sergent Dariac din str. Locot. Zlătescu, nr. 29, lângă șo-

seaua Mihai Bravu. Gazda era tipograf.

După ce a fost pusă în funcțiune mașina cumpărată anterior (Bostonul care se află azi la Muzeul de istorie a P.M.R.), s-au tipărit ultimele numere ilegale ale ziarului „Scînteia“; aici s-au tipărit broșura „Punctul nostru de vedere“ și alte manifeste ale P.C.R.

În perioada dictaturii fasciste și a criminalului război antisovietic, război privit cu ură și mînie de popor, P.C.R. a continuat să editeze manifeste, broșuri, ziare. P.C.R. a fost singurul partid care în anii dictaturii militarofasciste a avut o presă a sa. Munca tipografiei a fost organizată după cerințele războiului. Aici, la tipografia din strada Locot. Zlătescu nr. 29 s-a tipărit Platforma partidului din 6 septembrie 1941, precum și alte mani-

feste și broșuri ale P.C.R. Au fost tipărite ordine ale Comandamentului Suprem Sovietic care arătau marelui popor adevărata situație de pe front.

În perioada războiului antisovietic a fost editat ziarul „România liberă“, militant activ pentru realizarea în practică a politicii partidului de încheiere a frontului patriotic antihitlerist, de mobilizare a tuturor forțelor patriotice la lupta pentru doborîrea dictaturii militarofasciste, pentru scoaterea Romîniei din criminalul război antisovietic și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

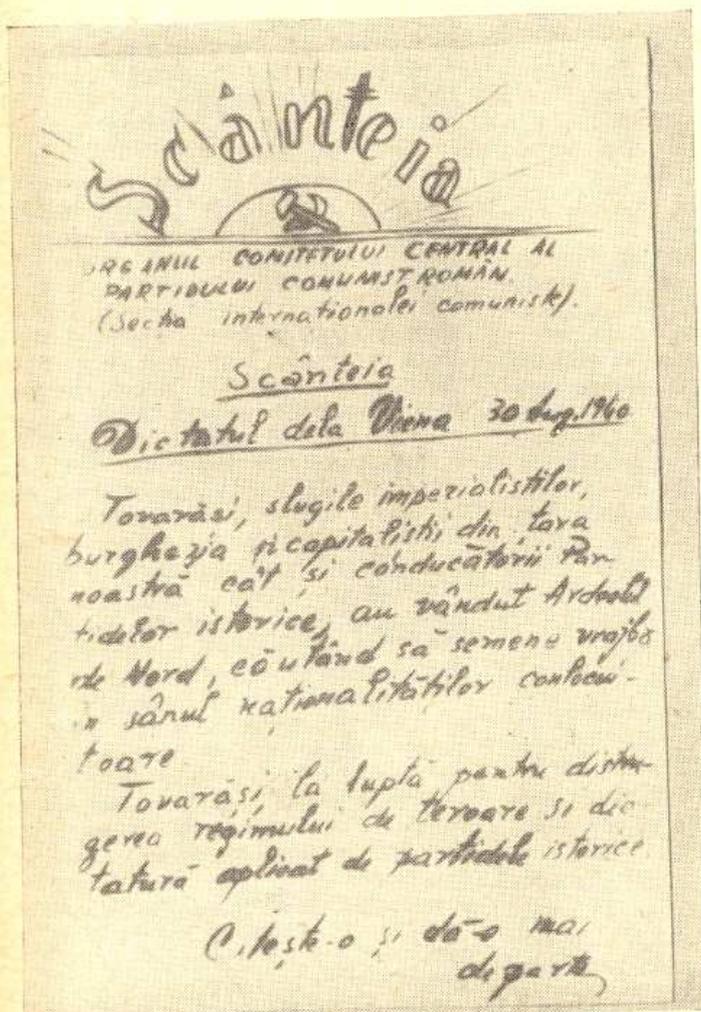
Pînă în iunie 1943, tipografia a funcționat în casa din strada Radu de la Afumați, nr. 44, după care a fost mutată în casa din str. Școala Floreasca nr. 34 unde s-a organizat ca tipografie a C.C. al P.C.R. funcționînd în această casă pînă la 23 August 1944.

În tot timpul războiului munca de partid a fost bogată. „Partidul — așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la a 40-a aniversare a P.C.R. — a fost singura forță politică care s-a ridicat în apărarea intereselor naționale, pentru ieșirea Romîniei din acest război și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste“.

Astăzi, cînd te uiți la monumentală clădire a „Casei Scînteii“, cu mașinile cele mai moderne, îți vine greu să compari condițiile de muncă ale tovarășilor de astăzi cu cele în care se lucra în ilegalitate. Nu odată din cauza lipsei de literă se gravau în plumb literele ce lipseau pentru a termina cuvîntul din manifest sau ziar. Ele trebuiau să fie atît de perfecte, încît să nu fie observate de experții siguranței care, datorită varietății mari a caracterelor de literă folosite, nu-și puteau închipui că tipărirea se face în asemenea condiții și își îndreptau atenția spre întreprinderi poliografice mari ca „Dacia Traiana“, „Universul“, „Buletinul Oficial“ și „Naționala“.

Și tov. Pincu termină cu căldură:

— Acesta este numai un crîmpei din vasta muncă desfășurată de eroicul nostru partid în lupta sa împotriva dictaturii burgheziei și moșierimii, pentru răsturnarea regimului odios de asuprire, pentru construirea unei vieți noi.

Ediția specială a ziarului „Scînteia“ din august 1940 în care se infierează dictatul de la Viena.

PRESA ȘI UNELE PROBLEME ALE DEZVOLTĂRII AGRICULTURII

ION COZMA
ministru Agriculturii

În perioada ce s-a scurs de la cel de-al III-lea Congres al partidului și pînă astăzi, în munca desfășurată de partid în domeniul construcției socialiste la sate s-au înregistrat însemnate succese.

În raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961 se subliniază că „Sectorul socialist s-a dezvoltat considerabil, extinzându-se și consolidându-se relațiile de producție socialiste. Nivelul tehnic al agriculturii s-a ridicat neîncetat, au crescut producția agricolă globală și producția-marfă, au sporit cantitățile de produse agricole intrate în fondul central al statului, a crescut continuu nivelul de trai material și cultural al țărănimii”.

La începutul lunii iunie a acestui an, agricultura socialistă cuprindea 83,1 la sută din suprafața agricolă și 85,3 la sută din suprafața arabilă a țării. Din numărul total al familiilor țărănești, 84,2 la sută fac parte din sectorul socialist.

O caracteristică a construcției socialiste la sate în etapa actuală o constituie creșterea intensă a numărului de țărani muncitori intrați în gospodării colective. Numai în decurs de un an (iunie 1960 — iunie 1961) au intrat în gospodării colective 610.000 familii cu o suprafață de aproape 1,5 milioane ha teren agricol, numărul de familii intrate în gospodării colective în această perioadă fiind cu 80 la sută mai mare, iar suprafața agricolă cu 60 la sută mai mare față de aceeași perioadă a anilor 1959—1960. Un număr tot mai mare de întovărășiri se transformă în gospodării colective.

Regiunea București este în momentul de față a doua mare regiune cu agricultura complet colectivizată. Se apropie de completa colectivizare regiunile Banat și Galați, succese însemnate pe drumul agriculturii socialiste obțin și regiunile Cluj, Iași, Oltenia.

Acest caracter de masă în trecerea țărănimii muncitoare spre forma superioară de cooperare în agricultură dovedește încrederea maselor țărănești în politica Partidului Muncitoresc Român, ridicarea conștiinței lor socialiste, continua întărire a alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Cu prisosință a ieșit în evidență faptul că odată cu succesele obținute în acțiunea de transformare socialistă a agriculturii s-au înregistrat și frumoase rezultate pe linia sporirii producției și a productivității muncii agricole.

Datele statistice ne arată că în anii 1959—1960 producția totală agricolă a crescut, în comparație cu anii 1957—1958 cu 13 la sută la grâu, cu 12 la

sută la porumb, cu 94 la sută la floarea-soarelui, cu peste 80 la sută la sfecla de zahăr, cu 19 la sută la lapte, cu 13 la sută la carne, cu 11 la sută la lînă.

Trebuie arătat și subliniat faptul că în perioada actuală, cînd oamenii muncii din agricultură luptă pentru a da viață grandioaselor obiective trasate de cel de-al III-lea Congres al partidului, cînd zi de zi sarcinile planului de șase ani prind tot mai mult viață, presa noastră, condusă în permanență de către partid, își aduce o largă și importantă contribuție în marea operă de desăvîrșire a construcției socialiste.

Lucrătorii presei noastre dovedesc hotărîre și pricepere și depun eforturi susținute pentru îndeplinirea în condiții tot mai bune a sarcinilor ce le-au fost încredințate de partid.

În spiritul principialității marxist-leniniste, în spiritul respectului față de adevăr, presa noastră popularizează politica partidului, da răspuns diferitelor probleme legate de practica construcției socialiste, popularizează inițiativa înaintată, combate deficiențele ce se mai fac simțite într-un sector sau altul de activitate. Presa noastră își afirmă pe zi ce trece mai mult uriașul său rol organizatoric și propagandistic.

Imediat după Congresul al III-lea al partidului, sectorul agricol a primit un sprijin și mai mare ca pînă atunci din partea presei. Ziarele centrale și locale, revistele de specialitate editate de Ministerul Agriculturii au abordat o tematică mai largă, privind problema dezvoltării agriculturii, au folosit în mod mai eficace diferitele forme gazetărești în raport cu problemele respective, în scopul de a se adresa mai concret, mai pe înțeles, mai direct cititorilor, de a-i face să acționeze mai prompt și mai bine pentru realizarea sarcinilor ce le revin.

Ziarul „SCÎNTEIA” a susținut în mod deosebit principalele probleme ridicate de Congresul al III-lea al P.M.R., dezbătîndu-le în articole de fond, articole de analiză, reportaje etc. S-au bucurat de mare atenție problemele privitoare la întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, dovedindu-se deosebit de folositoare articolele: „Brigada permanentă — baza organizării muncii în G.A.C.” (nr. 5167) sau „Tot sprijinul gospodăriilor colective tinere” (nr. 5177) în care se redă experiența Comitetului raional de partid Lehliu în acest domeniu.

Multă eficacitate au prezentat paginile speciale sau rubricile permanente întocmite în scopul pre-

zentării diferitelor probleme sub multiplele lor aspecte. Pe această linie merită să fie menționată rubrica „Fiecare gospodărie — o unitate puternică, înfloritoare“.

Problema culturii grâului și porumbului a fost pe larg dezbătută, fiind popularizate metodele și practica înaintată a unităților fruntașe.

În măsura cea mai mare au fost cuprinse în paginile ziarului „Scînteia“ problemele dezvoltării șeptelului și a bazei furajere. Abordînd o tematică precisă, ziarul a militat pentru transpunerea în viață a celor mai importante sarcini ce revin sectorului zootehnic.

Ziarul a reflectat în mod competent cele mai importante probleme ale gospodăriilor agricole de stat și ale stațiunilor de mașini și tractoare.

Ziarul „Scînteia“ a intervenit în repetate rânduri pentru rezolvarea unor probleme ridicate de cititori și corespondenți. Iată și un exemplu. În nr. 5114, la rubrica „Ne scriu cititorii“ s-a publicat un scurt articol semnat de președintele G.A.C. „I. V. Micușin“, raionul Răcari, regiunea București, prin care autorul sesizează ziarului faptul că nu li s-a întocmit la timp schița de amplasare a construcțiilor. O problemă deci de importanță mare. Redacția cercetează cazul și constată că în raionul Răcari se află în situații asemănătoare și alte gospodării colective. Constată că unii arhitecți și ingineri din Direcția de sistematizare, arhitectură și proiectare a construcțiilor a Sfatului popular regional București nu și-au făcut conștiincios datoria. Semnalînd lipsurile constatate, ziarul a cerut Comitetului executiv al Sfatului popular regional București să analizeze felul cum au fost întocmite proiectele pentru amplasarea construcțiilor în gospodăriile colective din regiune și să ia de îndată măsuri pentru rezolvarea lor operativă, odată cu modificarea acelor proiecte care nu corespund condițiilor locale.

Ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ“ a susținut, de asemenea, cu competență problemele dezvoltării sectorului socialist al agriculturii. S-au dovedit valoroase articolele apărute la rubrica „Toate gospodăriile colective la nivelul celor fruntașe“.

Ziarul — pe lângă alte probleme importante ale agriculturii — a susținut cu destulă regularitate două acțiuni însemnate: una legată de sporirea producției animale, prin rubrica „Bărgănel devine un mare furnizor de lapte, unt, carne, lînă și ouă“, continuată mai apoi cu o sferă mai largă prin rubrica „Mai mult lapte, mai multă carne pentru consumul populației“ și a doua legată de irigarea culturilor prin rubrica „Specialiști pentru culturile irigate“.

Unele scăderi ale ziarului se referă la slaba tratare a modului în care sfaturile populare se ocupă de îndrumarea unităților agricole, de organizarea producției în aceste unități. Chiar și munca unor cadre din agricultură este tratată de ziar ruptă de munca unor sfaturi populare, cărora în bună măsură aceste cadre le sînt subordonate.

O contribuție însemnată la dezvoltarea întrecerii socialiste în unitățile agricole de stat și colective a avut-o rubrica „Tribuna participanților la întrecerea socialistă“, inițiată de ziarul „MUNCA“. S-au dovedit deosebit de valoroase articole ca: „Cum am obținut cîte 4.000 litri lapte de fiecare vacă, cu sub un leu prețul de cost per litru“, scrisoare a unui îngrijitor de la G.A.S. Clucereasa, regiunea Argeș, sau „Printr-o gospodărire mai bună la o rentabilizare mai înaltă în fiecare G.A.C.“ și altele.

Ziarul „SCÎNTEIA TINERETULUI“ a dovedit o bună orientare publicînd în mod periodic „Pagina tineretului de la sate“ în care a dezbătut diferite aspecte ale contribuției tineretului la dezvoltarea agriculturii în lumina sarcinilor puse de Congres. În această pagină sau concomitent cu ea a apărut o rubrică interesantă, sub titlul „Ce înseamnă să-ți iubești colectivă“, rubrică în care au apărut materiale care oglindesc munca tinerilor colectiviști pentru creșterea și înflorirea unităților din care fac parte, precum și alte materiale legate de probleme importante ale agriculturii.

Ziarul „AGRICULTURA NOUĂ“ s-a ocupat îndeaproape de problemele principale ale agriculturii, ca: întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective prezentată prin pagini speciale, precum și prin alte forme corespunzătoare, de lărgirea sectorului socialist al agriculturii, sporirea producției în sectorul vegetal și animal, de problema irigațiilor, de legarea științei de practică și altele.

Mai puțin au fost cuprinse în ziar probleme ale organizării teritoriului și profilării G.A.S., aspectele economice și organizatorice ale activității stațiunilor de mașini și tractoare, problemele sectorului hortivicol și altele.

Trebuie de asemenea subliniată însemnată contribuție pe care au adus-o la dezvoltarea agriculturii socialiste ziarurile locale. Un exemplu concludent îl constituie popularizarea în paginile ziarului „STEAGUL ROȘU“—București a experienței care a urmărit să demonstreze lucrătorilor din unitățile agricole socialiste că, în condițiile unei îngrijiri și furajări corespunzătoare, vacile din rase autohtone pot da producții la lapte sporite. Este vorba de vaca Porumbița de la G.A.S. Slobozia, care, adusă la G.A.S. Andrășești, unde există o bună experiență în creșterea animalelor, a dat într-un an 4.520 litri lapte față de numai 2.267 litri cît dădea înainte. Modul gazetăresc în care a fost prezentată această importantă experiență merită să fie urmat și în alte domenii.

Revistele de specialitate editate de Ministerul Agriculturii, cu sprijinul colegiilor redacționale, au reușit în bună măsură să cuprindă în paginile lor acele materiale care să răspundă cît mai bine sarcinilor trasate de Congresul partidului. În mod deosebit s-au dovedit folositoare numerele speciale întocmite privitor la anumite probleme principale ca, de exemplu: revista „PROBLEME AGRICOLE“ nr. 9 și 10/1960, care s-au ocupat de cultura grâului și respectiv de cultura porumbului, nr. 3/1961 de problema irigării și altele. Revista „PROBLEME ZOOTEHNICE ȘI VETERINARE“ a dedicat nr. 7/1960 problemei prevenirii și combaterii bolilor la animalele tinere în scopul dezvoltării șeptelului. Revista „GRĂDINA, VIA ȘI LIVADA“ nr. 6/1960 s-a ocupat de problema folosirii terenurilor în pantă și supuse eroziunii prin plantări de vii și pomi. Revistele de specialitate au atras în jurul lor ca autori mai mulți oameni din producție. Pentru aceste publicații se impune o și mai mare adîncire a problemelor, o mai strînsă legare a lor de producție, reliefaarea cu și mai multă pregnanță a eficienței economice a metodelor propuse, colaborarea în mai mare măsură a cadrelor ce lucrează nemijlocit în producție.

Ministerul Agriculturii s-a străduit să ușureze lucrătorilor din presă cunoașterea la diferite etape a celor mai importante probleme necesare a fi popu-

larizate și susținute prin presă prin organizarea conferințelor de presă. Trebuie spus că în această privință o contribuție mare și-ar putea aduce atât mai buna organizare a acestor conferințe de presă, cât și participarea mai regulată a lucrătorilor din presă interesați să cunoască problemele ce stau în atenția Ministerului Agriculturii.

De asemenea, bune urmări în susținerea mai largă a anumitor probleme ale agriculturii prin presă au avut conferințele de presă organizate de Uniunea Ziariștilor, unde cadre din conducerea Ministerului Agriculturii au făcut cunoscute ziariștilor o seamă de probleme agricole principale din perioada respectivă, iar ziariștii, prin întrebările puse și răspunsurile primite au putut să pătrundă mai bine în intimitatea acestor probleme, să și le apropie și să le poată susține mai bine în presă.

Nu e mai puțin adevărat că s-ar putea găsi și alte forme prin care să se realizeze o legătură mai strânsă între lucrătorii din presă și cei care activează în domeniul agriculturii, în scopul cunoașterii mai amănunțite a problemelor respective, în scopul reflectării lor în mod cât mai corespunzător în presa noastră.

De asemenea, s-ar dovedi deosebit de folositoare urmărirea mai largă a eficacității materialelor publicate, organizarea unor schimburi de experiență pe baza celor mai valoroase materiale.

*

Documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie 1961 cuprind o seamă de sarcini imediate și deosebit de importante pentru dezvoltarea agriculturii socialiste.

Importantul rol ce revine presei în explicarea și înlăptuirea sarcinilor dezvoltării tuturor ramurilor economiei naționale pe baza ridicării nivelului tehnic al producției, a fost limpede arătat în Raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. în care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej sublinia că: „Propaganda și agitația, presa și radioul trebuie să-și concentreze eforturile pentru ca prevederile planului de 6 ani, atât cele generale cât și cele privind fiecare ramură și fiecare colectiv, să devină temeinic cunoscute de oamenii muncii, să mobilizeze cele mai largi mase la îndeplinirea sarcinilor economice; ele trebuie să militeze pentru extinderea a tot ce este înaintat și valoros în experiența participanților la întrecerea socialistă și unităților fruntașe, să combată rutina și indolența care împiedică răspîndirea noului”.

Sînt indicații deosebit de valoroase care vin în sprijinul lucrătorilor din presă și care puse în practică vor face ca ajutorul lor să fie cât mai simțit — în cazul nostru — de toți cei ce activează în agricultură.

Dezvoltarea impetuoasă a sectorului socialist din agricultură, activitatea multilaterală depusă în scopul încheierii procesului de colectivizare a agriculturii pînă în anul 1965, impun o și mai intensă muncă de întărire economico-organizatorică a unităților create, de îndrumare permanentă a acestora spre creșterea și apărarea averii obștești, dezvoltarea multilaterală a ramurilor de producție și îmbinarea lor în mod rațional, spre treptata unire a gospodăriilor colective mici în gospodării mari cu o suprafață în jurul a 2.000 ha în raport cu zonele naturale în care se află aceste gospodării.

Se impune acordarea unui sprijin mai concret din partea sfaturilor populare gospodăriilor colective și în special celor nou create, presa trebuind

să prezinte experiența bună în acest domeniu și să critice delăsările sau neglijența.

Ținînd seama că îmbunătățirea întregii activități de producție a gospodăriilor colective este indisolubil legată de întărirea rolului zilei-muncă și de folosirea chibzuită a acesteia, de un real folos ar fi publicarea unor materiale care să evidențieze acest lucru mai pe larg. De asemenea, se face simțită necesitatea apariției mai regulate a unor articole legate de acordarea avansurilor lunare, de introducerea sistemului de retribuire a muncii în raport cu producția obținută.

Experiența gospodăriilor care au aplicat acest sistem a arătat că aceasta contribuie la întărirea disciplinei în muncă, la creșterea gradului de participare a colectivităților la muncă, influențează îmbunătățirea tehnologiei proceselor de producție și ca urmare asigură sporirea producției.

Mai mult spațiu ar trebui acordat abordării problemelor de organizare a întreprinderilor agricole socialiste și în special organizării muncii, scoțîndu-se în evidență rolul important al brigăzilor și echipelor în G.A.C.

În general, problemelor de economie agrară ar trebui să li se acorde mai multă atenție. Slaba prezentare a acestor probleme pînă în prezent se datorează atât lucrătorilor din presă cât și Ministerului Agriculturii care nu s-a preocupat în suficientă măsură de aceste probleme.

Este bine cunoscut faptul că pînă în anul 1965, după cum prevăd Directivele Congresului al III-lea al P.M.R., producția globală agricolă trebuie să crească, în condiții climatice normale, cu 70—80 la sută față de 1959 și că în perioada planului de șase ani, sarcina principală o constituie sporirea considerabilă a producției de cereale, mai ales de grâu și porumb, deoarece de acestea depinde dezvoltarea celorlalte ramuri ale agriculturii.

În proiectul planului de stat pe anul 1962 se prevede pentru anul viitor, în condiții climatice normale, obținerea unei producții totale de 12.550.000 tone cereale, din care 4.650.000 tone grâu și secară și 6.650.000 tone porumb.

Din lanțul măsurilor ce trebuie luate pentru asigurarea acestor producții apar ca mai importante și mai necesare a fi susținute de presă: efectuarea în timp optim a arăturilor pentru însămînțările de toamnă, efectuarea pe întreaga suprafață (în afara terenurilor nisipoase, supuse eroziunii etc.), a arăturilor adînci de toamnă pentru însămînțările de primăvară, îngrășarea unor suprafețe cât mai mari, folosind întreaga cantitate de îngrășăminte organice și minerale și introducerea și răspîndirea în cultură a unor semințe din soiuri mai productive și de calitate superioară, tratarea și condiționarea lor. Trebuie găsite cele mai variate forme și metode de explicare și înțelegere că fără cheltuieli suplimentare, prin efectuarea arăturilor de toamnă pentru cultura porumbului și pentru alte culturi obținem un spor de producție simțitor, iar neexecutarea acestei lucrări duce de la scăderea producției pe unitate de suprafață pînă la totala compromitere a recoltei. An de an suprafața arată din toamnă pentru culturile de primăvară a crescut, dar trebuie să devină o lozincă în spiritul celor arătate înainte ca pe terenurile nepericlitite de eroziune în cazul arăturii de toamnă, „nici un metru patrat de pămînt să nu rămînă nearat din toamnă pentru culturile de primăvară”. Explicarea eficienței economice a acestei lucrări poate aduce o simțită contribuție la extin-

2.700 km. prin țară

Recent, cititorii ziarului l-au putut însoși pe reporterul ieșean Traian Crăescu într-o lungă călătorie prin țară. Itinerariul a măsurat 2.700 km; având punct de plecare Galațiul și sfârșind la poartele masivului Tîmpa.

Autorul și-a propus să reliefeze pregnant, în medii sociale diferite și pe o întinsă arie geografică, schimbările survenite de-a lungul acestui itinerar în anii puterii populare. Ca atare se lipsește de evocarea istorică, nu descrie monumente, ocolește vizibilul legenda, ancorându-se direct în realitatea vie, nemijlocită.

La 16 martie 1961, de pildă, reporterul poposea la Șantierul naval din Galați. La intrare, atenția i-a fost reținută de niște rastele lungi care adaposteau 600 de biciclete și 100 de motocicletă. Cu proprietarul uneia dintre ele, lansatorul de vase Dumitru Cazacu, reporterul înfiripă lesne vorba:

— De câți ani lansezi vase?

— De 22 de ani. Primul vas era o scoică, de vreo 300 tone. Asta era prin 1939. Pentru lansarea lui am lucrat 200 de oameni timp de două săptămîni. La 20 aprilie anul ăsta am lansat motonava comanda 504 de 2.000 tone, cu toate pregătirile, în două zile. Cargoul „Iași”, de 4.500 tone, l-am lansat în patru zile.

— Cargoul „Iași”? Unde-i? Eu sînt de la Iași.

— Ai fi matală de la Iași, dar „Iașul” o fi pe vreun ocean, știu eu care, că sînt destule oceane în lume. Ei, îmi pare rău că nu-l vezi, dar te duc să vezi cargoul „Suceava” identic cu „Iașul”. Acuși o ia din loc și ăsta, hai să ne grabim...” (Flacăra Iașului, nr. 4374).

În Delta Dunării, acolo unde se află cele mai compacte zone de stuț din lume, reporterul urmărește noul drum al stuțului pînă cînd această adevărată comoară a Deltei se preface în celuloză, hîrtie și carton.

„In biroul lui Ion Vasilescu, secretarul Comitetului de partid de la combinat — notează reporterul — am văzut patru stegulețe: al Republicii Socialiste Cehoslovace, al Republicii Democratice Germane, al Republicii Populare Polone și al țării noastre. Așa cum stau toate în același loc, unite, te fac să-ți dai seama de colaborarea care a

existat între aceste state la ridicarea întreprinderii pentru valorificarea stuțului din Brăila. Iar odată cu aceasta a apărut un nou port la Dunăre: portul de stuț. Aici sosesc ceamurile care aduc în pintecele lor între 100 și 200 tone stuț. Debarcaderul este lung de 320 metri. Macaratele portul descarcă pînă la 1.500 tone stuț pe zi și-l încarcă pe vagoane-plafond. Dar recoltarea stuțului a pus omului în față probleme mari. Delta avea o lume a ei și nu era obișnuită cu mina omului. Știința însă a învins-o.

Folosind, precum se observă lesne, o informație bogată, selectînd cu exigență faptele, reporterul s-a străduit să cuprindă ceea ce e semnificativ, conturînd cu talent citeva chipuri de oameni înaintași ai zilei noastre.

Uneori însă autorul nu pătrunde în profunzimea fenomenelor, peisajul îi rămîne exterior, și nu reușește să-și însușească eroii reportajului. Este cazul însemnărilor publicate în ziua de 2 iunie 1961 sub titlul: „București, etajul 17”. Există în acest reportaj un surplus de fraze — adevărat balast — ce coboară la un nivel mediocru valoarea întregului reportaj. Apoi, finalul ni se pare gratuit, accentuînd oarecum nota superficială a întregului reportaj (documentarea grăbită s-a răzburat!).

Efortul spre condensare și densitate, vizibil în alte reportaje, aici lipsește.

Partea ce mai trăinică a ciclului de reportaje, înmănușiate sub titlul comun „2.700 km. prin țară”, o constituie, evident, paginile care comunică date și fapte pușin cunoscute, într-un stil direct și adesea cu o simplitate încîntătoare (vezi „Munții de la Năvodari — IV”).

Laolaltă

Lăcătușul Nica Ioan, tehnicianul Nagy Sándor, strungarul Maghiar I, activistul de partid Balas Alexandru și mulți alții se numără printre corespondenții voluntari ai ziarului de uzină „INFRAJIREA” — organ al organizației de par-

tid și al comitetului sindical al întreprinderii „Infrățirea” din Oradea.

Unii dintre ei scriu ziarului în romînește, alții, pentru că își exprimă mai bine gîndurile în limba ungară, trimit corespondențe în limba maternă.

„Infrățirea”, justificîndu-și parcă denumirea și sub acest aspect, tipărește corespondențele și articolele pe care le primește la redacție, în original, adică în

limba în care sînt scrise. Așadar, în aceeași pagină, alături de un articol despre munca inovatorilor uzinei, sau un reportaj din secția de turnătorie, ambele scrise în romînește, întîlnești o analiză minuțioasă a activității laboratorului sau o știre sportivă redactată în limba ungară.

Materialele publicistice e viu și interesant. O asemenea formă de colaborare este utilă.

Cîntec de viață nouă

Sub titlul de mai sus, ziarul „DRAPELUL ROȘU”, organ al comitetului regional P.M.R. Banat și al sfatului popular regional, a publicat în ziua de 12 august 1961 o pagină închinată dezvoltării mișcării artistice de amatori în raionul Caransebeș.

Interesant ni se pare faptul că pagina a fost întocmită de subredacția voluntară a ziarului din Caransebeș. Așadar, „Drapelul roșu”, ducînd o bună politică de creștere a cadrelor de ziariști neprofesioniști, a reușit să-și formeze o serie de subredacții voluntare în diferite raioane ale Banatului, pe competența cărora se poate pune temei.

Subredacția din Caransebeș s-a străduit să întocmească o pagină

cu probleme care să servească efectiv artiștilor calificați pentru faza finală a celui de al VI-lea concurs al formațiilor de amatori. Un mecanic de locomotivă semnează un interviu cu instructorul brigăzii artistice de agitație a clubului uzinei „Oțelul roșu” pe tema: aportul brigăzii în lupta pentru obținerea unor produse mai bune și mai ieftine. Un reportaj de la gospodăria agricolă colectivă „25 August” din Zăguzeni, citeva portrete de entuziaști ai muncii culturale-artistice, scurte note, spicuri din pîrerile oamenilor muncii despre programele artistice prezentate la faza interregională, citeva fotografii și desene completează această pagină reușită.

În discuția corespondenților voluntari

Nu de mult, redacția ziarului „Viața nouă” din Galați, în colaborare cu comitetul regional de partid Galați a organizat în comuna Vinători o consfătuire cu corespondenții voluntari din unele gospodării agricole colective. Tema consfătuirii a constituit-o problema dezvoltării sectorului zootehnic oglîndită în scrisorile corespondenților voluntari.

Mulți dintre participanți, crescători de animale, brigadieri zootehnici, colectiviști, președinți de gospodării colective au subliniat contribuția ziarului „Viața nouă” în lupta pentru dezvoltarea sectorului zootehnic al G.A.C.-urilor.

Impărtășind, de pildă, participanților la consfătuire, expe-

riența lor în munca de presă, corespondenții voluntari Jentica Dumitrache, Ionel Barac, Petruș Neagu și alții au subliniat că de folositoare sînt materialele care popularizează munca unor organizații de partid pentru continuă întărire a sectorului zootehnic, aducător de mari venituri.

O pondere mare în cadrul consfătuirii au avut-o discuțiile în legătură cu calitatea și eficiența corespondențelor. Cu mult entuziasm au întîmpinat participanții la consfătuire propunerea corespondentului voluntar Ion Matei din satul Vameș de a se organiza o întrecere între corespondenții voluntari cu următorul obiectiv: o calitate superioară scrisorilor adresate ziarului „Viața nouă”. Partici-

derea arăturilor de toamnă pe toate suprafețele planificate.

Dacă în toamna anului 1959 au fost semănate peste 150.000 hectare cu grâu din soiuri de înaltă productivitate, în anul 1960 circa 1 milion hectare, în anul acesta urmează să se însămânțeze aproape 2 milioane hectare. Dacă în primăvara anului 1960 s-au însămânțat cu hibridi dubli de porumb aproape 600.000 hectare, în 1961, peste 1 milion de hectare, în anul viitor se vor însămânța peste două milioane hectare, urmînd ca începînd cu recolta anului 1963 la grâu și a anului 1964 la porumb întreaga suprafață cultivată cu aceste plante să fie însămînțată cu semințe din soiurile și hibridii de înaltă productivitate.

Presa noastră trebuie să facă cunoscută eficiența economică a folosirii semințelor și hibridilor de înaltă productivitate, agrotehnica lor, modul în care se pot pune în acțiune toți factorii care favorizează obținerea unor producții sporite, experiența unităților fruntașe în acest domeniu.

Privitor la creșterea efectivelor de animale și sporirea producției lor pînă în 1965 la nivelul sarcinilor trasate de Directivele celui de al III-lea Congres al partidului, prin documentele recentei plenare se dau prețioase indicații de modul cum se poate asigura atingerea acestor obiective. Este vorba de sporirea numărului de animale-matăcă prin păstrarea și creșterea tineretului provenit în primul rînd din prăsilă proprie, de dezvoltarea și îmbunătățirea sistematică a raselor de animale existente, de apărarea sănătății acestora.

Un avînt puternic trebuie să ia în perioada imediată creșterea păsărilor prin care se poate asigura o mare cantitate de carne la un preț de cost scăzut. În presă au și început să apară articole interesante și mobilizatoare pentru creșterea de cel puțin 500—600 de păsări la 100 de hectare în gospodăriile agricole de stat și colective, ca de exemplu articolul apărut în ziarul „Scînteia” (nr. 5235) intitulat: „În gospodăriile colective din raionul Calafat creșterea păsărilor poate deveni un sector important de producție”. În acest material, pe baza unei analize amănunțite, se dau o serie de indicații bune privind posibilitățile concrete de dezvoltare a acestei rentabile ramuri a agriculturii în raionul amintit.

O problemă importantă pentru noua etapă a dezvoltării agriculturii noastre în timpul șesenalului o constituie ridicarea continuă a capacității de producție a pămîntului.

Mai trebuie dusă o muncă intensă privitoare la folosirea tuturor cantităților de îngrășăminte naturale, aceasta cu atît mai mult cu cît aceste îngrășăminte vor spori considerabil în viitorii ani, odată cu dezvoltarea sectorului zootehnic. De asemenea, creșterea continuă a cantităților de îngrășăminte chimice impune publicarea unor materiale care să explice și să lămurească mult mai competent ca pînă acum importanța producerii, păstrării și folosirii acestora.

Suprafața arabilă a țării trebuie să ajungă în 1965 la 10.200.000 ha. Deosebit de folositoare vor fi articolele care vor prezenta experiența unităților fruntașe privind acțiunile de îndiguiri și desecări, defrișarea mărăcinișurilor, a pîlcurilor de arbuști și a viilor hibride de pe terenurile de șes, punerea în valoare a terenurilor sărăturate etc.

În complexul de măsuri care contribuie la obținerea de recolte bogate, irigarea culturilor joacă un rol de o deosebită importanță.

Intr-o primă etapă urmează să se irige 1.000.000 ha teren în Cîmpia Dunării care se va cultiva mai ales cu porumb.

În acest domeniu se pot aborda o seamă de articole care să îmbrățișeze această problemă multilaterală: organizatoric, economic, agrotehnic etc. În materiale trebuie subliniat faptul că irigarea constituie un mijloc important de sporire a producției agricole nu numai prin reglementarea regimului de umiditate din sol în funcție de cerințele culturilor agricole, ci și datorită faptului că realizează condiții superioare de utilizare a potențialului de fertilitate a solului, de folosire a îngrășămintelor și a solurilor cu mare capacitate de producție, de intensificare a proceselor de producție agricolă.

Continuarea înzestrării a agriculturii cu tractoare și mașini moderne presupune de asemenea abordarea în paginile publicațiilor noastre a acelor probleme care să ușureze cunoașterea folosirii cu cel mai mare randament al mașinilor, efectuarea lucrărilor la un înalt nivel calitativ și în mod diferențiat, metodele de muncă ale fruntașilor în acest domeniu. Trebuie intensificată mult acțiunea de permanentizare a brigăzilor de mecanizatori de la gospodăriile colective.

Extinderea noilor relații de producție la sate, condițiile noi create prin extinderea mecanizării, a tehnicii noi, a aplicării ei pe suprafețe întinse, solicită cadre bine pregătite și în număr suficient. În acest scop, în agricultură numărul acestora va trebui să sporească în următorii ani cu 12.000—13.000 cadre cu studii superioare, 35.000—40.000 cadre cu studii medii, 60.000 mecanizatori, cadre de conducere pentru gospodării colective etc.

Majoritatea cadrelor ce activează în prezent în agricultură au dat dovadă de multă pricepere, elan și dragoste pentru meseria pentru care s-au pregătit, aducînd o contribuție prețioasă la realizările obținute pînă acum. Să facem cît mai larg cunoscută experiența celor mai valoroase cadre, metodele lor de muncă, cum știu să lucreze cu oamenii cu care colaborează, rezultatele lor în muncă.

Să folosim cele mai variate forme gazetărești care să se adreseze cu căldură și convingere viitoarelor cadre, atît de necesare și așteptate să acționeze pe ogoarele patriei. Să determinăm pe cei ce simt o vocație pentru această frumoasă și nobilă meserie de făuritori ai producțiilor agricole să îmbrățișeze cu dragoste și încredere această meserie, știind că prin munca și priceperea lor vor adăuga o cărămidă prețioasă la desăvîrșirea construcției socialiste la sate. Să milităm în permanență pentru crearea condițiilor corespunzătoare de trai pentru aceste cadre, care în felul acesta se vor îndrepta mai ușor și mai repede spre plaiurile unităților socialiste care-i așteaptă.

Presa noastră va putea să illustreze cu și mai multă pregnanță strădania cercetătorilor noștri în a lega activitatea lor de cercetarea științifică cu nevoile imediate ale producției agricole socialiste.

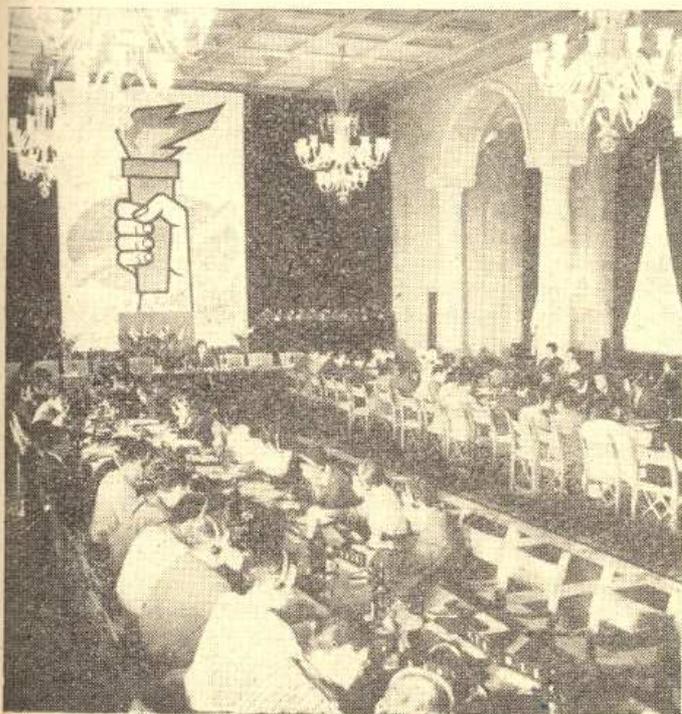
Avem convingerea fermă că, sub conducerea partidului, presa din țara noastră se va strădui și pe viitor să aducă o contribuție tot mai mare la lupta întregului popor pentru continuarea înflorire a patriei, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră.

Intre 6 și 20 august 1961 s-au desfășurat, la București, lucrările Seminarului internațional al redactorilor presei studențești, organizat de Uniunea Asociațiilor Studențești din R. P. Română, în colaborare cu Uniunea Internațională a Studenților. La acest Seminar s-au întâlnit reprezentanți a peste 60 de organizații și publicații studențești din mai mult de 50 de țări.

Lucrările Seminarului internațional al redactorilor presei studențești au fost încununate de un succes deplin, constituind un bogat schimb de experiență și o confruntare sinceră a punctelor de vedere ale participanților pe linia dezvoltării cooperării studențești și a prieteniei între popoare.

Seminarul internațional al redactorilor presei studențești

*Aspect din timpul
lucrărilor Seminarului.*

SALUTUL UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R. P. R.

Tov. **Dinu Hervian**, secretar general al Uniunii Ziariștilor din R.P.R., a adresat din partea U. Z. Seminarului internațional al redactorilor presei studențești următorul salut:

Stimați colegi și prieteni.

Vă aduc salutul Uniunii Ziariștilor din Republica Populară Română care urează lucrărilor celui de-al doilea Seminar internațional al redactorilor din presa studențească cel mai deplin succes.

Ziariștii din țara noastră militează activ în presă pentru adevăr, pentru pace, pentru umanism și pentru progresul social. Pe linia acestor nobile țeluri, Uniunea Ziariștilor stabilește cooperarea cea mai prietenească și legăturile cele mai apropiate cu ziariștii cinstiți din toate țările. Epoca noastră cere lucrătorilor din presă să-și consacre toată energia și tot talentul pentru triumful coexistenței pașnice și colaborării prietenești între popoare. Tineretul din întreaga lume, al cărui viitor se făurește în zilele noastre, este adinc preocupat și îngrijorat de manevrele pe arena internațională ale instigatorilor și uneltitorilor de război. Problema apărării păcii este problema cea mai

arzătoare a prezentului, și legată de ea, aceea a dezarmării generale și totale. Ele se află la inima tinerețului care năzuiește spre un viitor mai bun, spre condiții din ce în ce mai favorabile dezvoltării învățămîntului și educației. Prin eliberarea omenirii de amenințarea războiului și de povara grea a cheltuielilor de înarmare, s-ar crea condiții deosebit de favorabile promovării culturii și progresului social, în toate țările, inclusiv în țările nedezvoltate care se eliberează din robia colonială.

Dorința de unitate și cooperare internațională, care se manifestă mereu mai puternică în rîndurile tinerețului, nu poate decît să favorizeze țelurile păcii și coexistenței pașnice. Aceasta în numele viitorului său fericit și liber.

În țara noastră, Partidul Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Române, pe baza muncii întregului popor, au creat tinerețului condiții deosebit de favorabile pentru învățămîntul de toate gradele și pentru dezvoltarea culturii.

Ca și întregul nostru popor, tinerețul din țara noastră sprijină din toată inima politica externă de pace și prietenie între popoare a statului nostru. Animat de cea mai nobilă grijă pentru viitorul tinerețului și al popoarelor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, primul secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Român, președintele Consiliului de Stat al R.P.R., a prezentat, la cea de-a XV-a sesiune a Adunării Generale a C.N.U., propunerea de măsuri privind promovarea în rîndurile tinerețului din lumea întreagă a ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare.

Sîntem convinși că în această propunere sînt exprimate nu numai năzuințele poporului nostru, ale tinerețului de la noi, ci, de asemenea, năzuințele cele mai legitime ale tinerețului din întreaga lume, inclusiv tinerețul universitar.

Lupta pentru realizarea aspirațiilor și drepturilor tinerețului la condițiile cele mai bune de învățămînt și cultură, unitatea și cooperarea în această luptă a tinerețului universitar din lumea întreagă, sprijinul activ al presei studentești, vor aduce desigur o însemnată contribuție la dezvoltarea pașnică a omenirii spre un viitor luminos.

Uniunea Ziaristilor își exprimă bucuria și adîncă sa satisfacție că țara noastră adăpostește lucrările celui de al doilea Seminar internațional al redactorilor din presa studentească. Sîntem incredințați că ele se vor bucura de succes precum s-a bucurat și cel dintîi Seminar care a avut loc tot în R. P. Romînă.

În anul 1958 s-au desfășurat la București, cu rezultate pozitive și lucrările Reuniunii Internaționale a Reporterilor. Găzduind manifestări ziaristice importante ca cele de mai sus, noi dorim să contribuim și în acest fel la cooperarea internațională, la cauza prieteniei și păcii. Uniunea Ziaristilor asigură de tot sprijinul său presa studentească în eforturile ei consacrate solidarității și cooperării, păcii și prieteniei.

Ne exprimăm convingerea că lucrările Seminarului dvs. vor aduce o contribuție valoroasă la îndeplinirea năzuințelor și drepturilor legitime ale tinerețului universitar din lumea întreagă. Tuturor participanților la Seminar le dorim spor la lucru.

SALUTUL ORGANIZAȚIEI INTERNAȚIONALE A ZIARIȘTILOR

Tov. Mircea Rădulescu, membru al Comitetului de conducere al Uniunii Ziaristilor din R.P.R., redactor șef al ziarului „Romînia liberă”, a salutat participanții la Seminar în numele O.I.Z.

Iubiți colegi,

Am plăcutul prilej ca, în numele Organizației Internaționale a Ziaristilor, să aduc un cald salut participanților la Seminarul Internațional al redactorilor presei studentești și să urez deplin succes lucrărilor acestui important seminar.

Organizația Internațională a Ziaristilor, a cărei existență și activitate de un deceniu și jumătate a fost sărbătorită anul acesta, numără în rîndurile ei 70.000 de membri din țările Europei, Americii Latine, Asiei și Africii. Prin activitatea ei consacrată unirii tuturor ziaristilor, asigurării exercitării libere și demne a nobilei profesii de ziarist, cauzei păcii și înțelegerii între popoare, O.I.Z. a devenit azi cea mai largă și democratică organizație internațională a ziaristilor.

În ciuda atitudinii de subminare și boicot manifestată de unele cercuri ziaristice reacționare și a constituirii unei organizații scizioniste, O.I.Z. și-a continuat cu perseverență de-a lungul anilor eforturile pentru unirea tuturor ziaristilor pe o platformă comună, largă, care se călăuzeste de ideea că nici o divergență de opinii politice nu poate constitui un obstacol în calea unei colaborări între ziaristii care vor ca pacea și prietenia între popoare să se consolideze.

Dovadă a creșterii influenței ideii cooperării a fost încă cea dintîi Întîlnire Internațională a Ziaristilor de la Helsinki din 1956 la care au participat aproape 250 de ziaristi din peste 40 de țări. Adunarea de la Helsinki a contribuit la sporirea avîntului cooperării internaționale a gazetarilor. Au fost încheiate acorduri între asociații de ziaristi, au avut loc dezbateri internaționale pe probleme de ziaristică, a crescut în mod simțitor schimbul de ziaristi între diferite țări.

După întîlnirea de la Helsinki, O.I.Z. a organizat numeroase reuniuni internaționale ale ziaristilor. Printre acestea, de pildă, de un mare succes s-a bucurat Reuniunea Internațională a Reporterilor de la București, Conferința de la Praga a ziaristilor care scriu în domeniul problemelor internaționale și altele. De o largă popularitate s-a bucurat și cea de a doua Întîlnire internațională a ziaristilor, care a avut loc în toamna trecută la Baden, în Austria. O caracteristică a acestei întîlniri a fost participarea masivă a reprezentanților presei democratice de tinereț care se formează în țările ce-si cuceresc din mîinile colonialistilor independența lor națională.

Organizația Internațională a Ziaristilor decernează anual premii internaționale unor ziaristi care pun mai presus de orice idealurile înalte ale omenirii, pacea și colaborarea între popoare. Pe baza fondului de solidaritate internațională creat de O.I.Z., organizația nu numai că sprijină materialmente direct pe gazetarii supuși represiunilor pentru convingerile lor democratice, dar a înființat burse de studii care ajută pe gazetari în formarea lor profesională și în dezvoltarea unei presei cu adevărat libere și independente.

Stimați colegi și prieteni,

Presă studentescă reprezintă o parte importantă a opiniei publice. În numele Organizației Internaționale a Ziaristilor sint autorizat să asigur Seminarul dvs. de tot sprijinul în dezvoltarea presei studentești. O.I.Z. va depune și mai departe eforturi pentru dezvoltarea schimburilor de experiență între redactorii presei studentești, pentru sprijinirea muncii lor de documentare, pentru înfăptuirea idealurilor ei de pace și cooperare internațională.

Încă odată dorim lucrărilor celui de al II-lea Seminar internațional al redactorilor din presa studentescă, cel mai deplin succes.

ÎNSEMNĂRI DIN SALA SEMINARULUI

D. TABACU

Agenda adunării internaționale de breaslă unde au fost discutate obiectivele actuale ale jurnalisticii studentești a fost foarte bogată și o retrospectivă asupra celor șase zile de rodnice lucrări este plină de învățăminte. Sala de marmură a Casei Științei unde au fost găzduite între 16 și 20 august 1961 lucrările Seminarului internațional al redactorilor presei studentești ne-a oferit dintr-un început — prin intermediul dreptunghiurilor indicatoare care arătau apartenența fiecărui delegat — o frescă vie a reprezentanților celor peste 60 de organizații și publicații studentești din mai mult de 50 de țări ale lumii. Așadar, în acest miez de vară, la București, toate continentele și-au trimis mesagerii săi reprezentând organizații și publicații studentești de cele mai diferite orientări politice, însuflețiți de dorința de cooperare și bună înțelegere în mișcarea studentescă internațională, de năzuința fierbinte și comună de salvagardare a nobilei cauze a păcii.

Amprenta principală degajată nu numai de pitorescul atmosferei, dar în primul rînd din esența și conținutul lucrărilor a fost pasiunea tinerilor participanți de a-și spune răspicat cuvîntul față de problemele majore ale lumii contemporane. În pauze sau în timpul lucrărilor am fost martorul unor episoade emoționante cînd tinerii ziariști de pe cele mai diferite meridiane ale lumii au încheșat aici trainice prietenii și amintiri de neuitat. Într-o ambianță cu adevărat constructivă, Seminarul a dezbătut o seamă de probleme legate de dezvoltarea presei studentești înfățișînd o sinteză concludentă a experienței acumulate în acest sector însemnat al ziaristicii internaționale. Bogată în conținut și urmărită cu mult interes a fost expunerea prezentată de delegatul român Al. Ionescu, redactor șef al revistei „Viața studentescă”, care, vorbind despre experiența presei studentești din țara noastră, a scos în evidență faptul că... „În condițiile existente acum în țara noastră, în care puterea aparține celor ce muncesc, „Viața studentescă”, organ al U.A.S.R. își aduce contribuția la formarea tinerei intelectualități în spiritul concepției științifice despre natură și societate, al eticii socialiste, al ideilor păcii și prieteniei. În această lumină revista consideră că cea mai bună cale pentru a înfățișa esența vieții și muncii studentimii o constituie abordarea problemelor studentești în legătura lor organică cu acele ale vieții

poporului, ale construcției socialiste. Presă studentescă din R. P. Romîna consideră ca o foarte importantă datorie a sa reflectarea vastei opere de construcție ce se desfășoară în țara noastră sub conducerea Partidului Muncitoresc Român”.

Subliniind în continuare faptul că cele mai bune publicații studentești militînd pentru dezvoltarea cooperării se bazează pe adevăr, reflectînd în mod obiectiv realitatea, delegatul român a arătat însă și excepții de la acest principiu. Cităm: „Am dori să dăm aici ca exemplu revista „The Student” în care s-au făcut numeroase abateri de la acest adevăr. După ce a cerut președintelui organizației noastre un articol despre Intilnirea tineretului și studenților din regiunea Balcanilor și a Mării Adriatice, revista nu a publicat acest articol, ci o relatare semnată de fostul secretar administrativ al C.O.S.E.C., dl. Hans Dall, care a denaturat în mod grosolan adevărul asupra desfășurării Intilnirii de la București. Considerăm că asemenea practici — reflectare în mișcarea studentescă a „războiului rece” — nu pot decît să dăuneze cauzei cooperării internaționale.”

Dezbaterile care au urmat și la care am participat timp de cinci zile au conturat atmosfera specifică de seminar, punctată de intervenții pasionante în care tributul lui Cronos s-a exprimat printr-o caldă tinerețe. Delegații au avut multe de învățat. Cuvintele pline de însuflețire ale lui Alexandr Bricikov, reprezentantul Consiliului studentesc din Uniunea Sovietică, care s-a referit la activitatea celor 300 de ziare studentești ce apar în U.R.S.S. militînd ferm pentru pace și înțelegere între popoare, au găsit un profund ecou în sala Seminarului. În contrast puternic cu această situație înfloritoare a fost imaginea descrisă cu multă plasticitate de delegatul peruvian Oscar Nunez del Pardo, care a arătat cu indignare în glas că publicațiile democratice studentești din Peru nu pot apărea (atunci cînd apar) decît cu imense sacrificii, în timp ce cercurile reacționare editează, spre a le răspîndi în universități, o serie de tipărituri diversioniste ce ascund adevărul.

„Știți un lucru? În țara mea bugetul Ministerului Aerului (deci al unui singur minister) este mai mare decît al tuturor universităților argentinieni la un loc”, a spus apoi un alt vorbitor — Oscar Laufre. Despre condițiile acestea dramatice ale activității presei studentești din anumite țări a vorbit și studentul malgaș Bangamin Razaphimpanja, studentul iranian Parviz Mikhane, reprezentantul federației studenților dominicani în exil Hipolito Sanchez Rodriguez.

O intervenție plină de patos, subliniată de prelungi aplauze, a fost aceea a lui Jorge Mavdan, reprezentantul ziarului studentesc cuban „Alma Mater”. Cuvintele emoționante despre tradițiile revoluționare ale presei studentești cubaneze, despre lupta pentru apărarea cuceririlor poporului, au evocat în fața delegaților în mod pregnant viața și aspirațiile tineretului Cubei eroice.

O mare importanță s-a acordat în cadrul Seminarului de la București luptei împotriva colonialismului și a imperialismului hrăpăreț. Astfel, relatînd despre experiența amară a ziarului studentesc „l'Etudiant d'Afrique Noire”, Simon Ogouma, vicepreședintele federației studenților din Africa Neagră care studiază în Franța, a înfierat cu vehemență persecuțiile și samavolniciile la care sînt supuși tinerii ziariști africani de către autoritățile colonialiste. De-a dreptul zguduitoare a fost intervenția repre-

zentantului insingeratei Angola, Manuel Pinto da Costa, care a vorbit despre barbariile fără seamăn ale cotropitorilor imperialiști și despre lupta neînfricată a tinerilor angolezi pentru a înfringe peștru totdeauna colonialismul condamnat definitiv de istorie. O puternică impresie au produs și cuvintele lui Pamphile Videgla, reprezentantul Uniunii generale a studenților din Africa Occidentală, care a vorbit despre responsabilitatea presei studențești în lupta împotriva colonialismului, pentru triumful ideilor coexistenței pașnice.

„Firește, succintele noastre însemnări din sala Seminarului nu pot cuprinde decît fugare fragmente ale acestor dezbateri de mare însemnătate pentru jurnalistică studențească internațională. Ceea ce trebuie subliniat este faptul că aceste discuții fructuoase au fost sintetizate în Comunicatul final prin propuneri concrete menite să concludă la unitatea mișcării mondiale studențești. Dintre acestea remarcăm propunerea cu privire la organizarea în viitor a unei conferințe internaționale unice a redactorilor presei studențești, la care să participe reprezentanți ai tuturor publicațiilor studențești, indiferent de afilierea internațională a organizațiilor cărora le aparțin; ini-

țierea unor întâlniri ale redactorilor presei studențești din țări aparținînd aceleiași regiuni geografice în vederea întăririi cooperării pe plan regional; dezvoltarea legăturilor dintre diferite publicații studențești prin schimburi permanente de articole, reportaje, informații, fotografii etc.; inițierea unor acțiuni comune între revistele „World Student News” și „The Student”, cum ar fi de pildă concursuri de articole, reportaje, informații și fotografii pe tema luptei studenților de pretutindeni pentru pace, independență națională, pentru reforma și democratizarea învățămîntului, împotriva colonialismului și imperialismului, împotriva rasismului și fascismului.

Se spune că marmura este impasibilă, dar lucrările Seminarului de la București care s-au desfășurat în sala de marmură a Casei Scintei au făcut să vibreze multe inimi ale studenților gazetari din multe colțuri ale lumii. Ecourile acestei emoționante întâlniri vor stăruii multă vreme, amplificate pe toate meridianele pămîntului de hotărîrea fermă a tinerilor zăriști de a lupta mai departe, cu mai multă intensitate pentru cooperarea și înțelegerea între studenți, pentru reflectarea adevărului în presa iubitoare de progres.

Cu prilejul finalei celui de-al VI-lea concurs al artiștilor amatori de la orașe și sate

Un ziar în vîrstă... de 8 zile

Unul din momentele inedite al finalei Concursului al VI-lea al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate, care s-a desfășurat recent, a fost apariția ziarului redactat cu acest prilej, cum se spune „la fața locului”. Tipărit în bune condiții grafice, bucurîndu-se de o bogată și operativă ilustrație, ziarul „Finala Concursului al VI-lea al formațiilor artistice de amatori” a devenit în acele zile un prieten apropiat al celor 11.000 de artiști amatori prezenți pe scena teatrului din Lipsani și — bine înțeles — al spectatorilor.

Inimoasa redacție improvizată ad-hoc s-a dovedit pricepută, alcătuiind rubrici vii, redactare sprintenă și atrăgătoare. Amintim cîteva dintre ele: „Interviul zilei”; „Medalion”; „În culise”; „Ceea ce nu vîd spectatorii”; „Biografii” ș. a. Un alt fapt pozitiv este acela că în cuprinsul ziarului au fost înserate la rubricile „Spectatorul are cu-

vîntul” sau „Colțul instructorului” păreri ale celor prezenți în sală

despre felul cum s-a desfășurat finala celui de-al VI-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori. Din păcate însă aceste două rubrici nu au fost publicate în fiecare număr și totodată nu s-a creat un larg corp de corespondenți voluntari din rîndurile artiștilor amatori și al spectatorilor, fapt ce ar fi permis ca redacția să cuprindă cît mai mult din bogăția de fapte a acestei impunătoare manifestații a artei amatoare din țara noastră. Totodată, deși în prima zi ziarul a apărut (așa cum era normal de altfel) la ora prînzului, în celelalte care au urmat, apariția sa a fost prelungită spre orele de seară, creîndu-se în felul acesta uneori un decalaj între ceea ce se desfășura pe scenă și ceea ce... apărea în ziar.

Cu toate aceste defecțiuni semnalate, ziarul „Finala Concursului al VI-lea al formațiilor artistice de amatori” reprezintă o bună experiență ce merită a fi reluată cu și mai mult succes cu prilejul unor manifestații asemănătoare,

O ZI DE NEUITAT

Ziaristi au denumit ziua de 6 august, data lansării în Cosmos a navei satelit sovietice „Vostok-2”, **Ziua spațiului cosmic**. Pentru corespondenții de presă aflați în capitala Uniunii Sovietice, evenimentul nu era cu totul neașteptat. Numai după câteva ore de la începerea zborului temerar în jurul Pământului al maiorului Gherman Stepanovici Titov, agenția „France Presse” a trecut în revistă performanțele savanților sovietici, deschizători de noi drumuri în cucerirea spațiului cosmic. „Corespondenții și observatorii străini — a transmis „France Presse” — se aflau în „stare de alarmă” lângă aparatele lor de radio încă din primele ore ale dimineții de duminică”.

„În fața difuzoarelor de pe străzi sînt adunate grupuri de ruși surizători; străzile sînt pline de oameni fericiți” — a transmis corespondentul agenției „Associated Press”. Savanții, astronomii și specialiștii de la observatorul francez Meudon, centrul de radioascultare al radioteleviziunii franceze de la Limours, observatorul de la Bochum (R. F. Germană), postul de radioascultare al agenției „Reuter”, radioamatorii din Danemarca, Japonia, Italia, telefonau la redacțiile agențiilor de presă anunțînd că au recepționat convorbirea „cosmică” dintre maiorul Titov și stațiile terestre sovietice.

Ziaristi sînt oameni curioși. În fața unui eveniment deosebit, ei se grăbesc să afle părerea omului simplu de pe stradă, a specialistului sau a omului politic. Un corespondent al agenției „France Presse”, de pildă, a avut inspirația să se deplaseze la baza aeriană Langley din statul Virginia, unde sînt pregătiți viitorii cosmonauți americani. Aici a găsit fețe întunecate. Colonelul John Powers, purtătorul de cuvînt al viitorilor cosmonauți, a trebuit totuși să recunoască: „Considerăm că sovieticii sînt pe deplin capabili de această performanță”. Numai cunoscutul campion al anticomunismului, fostul președinte Truman, a ținut să se facă încăodată de rîs, declarînd: „Am indoilei dacă rușii

au lansat într-adevăr un om în jurul Pământului”...

Nu a existat ziar în lumea întreagă care să nu fi consemnat noul triumf al științei sovietice. Iată, de altfel, câteva spicuri din presa mondială care demonstrează uriașul ecou pe care l-a avut acest eveniment epocal în întreaga lume:

„CHICAGO SUN-TIMES” (S.U.A.): „Realizarea Rusiei de a trimite un om suficient de departe în spațiu pentru a putea ajunge la Lună și înapoi înseamnă că s-a atins o nouă etapă în progresul umanității. Într-un răstimp mai scurt decît a avut nevoie Charles Lindberg pentru a zbura de la New York la Paris în urmă cu 34 de ani, maiorul rus Gherman Titov a călătorit de 17 ori în jurul Pământului... În momentul de față americanii sînt dezamăgiți și nemulțumiți că lungă călătorie în spațiu a fost realizată mai întîi de Uniunea Sovietică”.

„WASHINGTON POST” (S.U.A.): „Statele Unite se află într-o cursă de întrecere și ele au pierdut încă o repriză”.

„NEW YORK TIMES (S.U.A.): „Maiorul Titov s-a rotit ieri în jurul acestui glob devenit acum mic. A fost o demonstrație spectaculoasă a capacității tehnologiei sovietice în spațiu și a bravurei și competenței personale a maiorului Titov. Ambele merită laude”.

„PARIS PRESSE” (Franța): „Consecința practică a realizării lui Titov: Moscova-New York în 20 de minute. În cabina spațială se va călători în viitor ca în vagoanele cu paturi...”

„L'AUORE” (Franța): „Orice alt sentiment decît admirația ar fi prost plasat. Sovieticii au tot dreptul să fie mîndri”.

„L'HUMANITÉ” (Franța): „Ziua de 6 august trebuie să fi fost o zi foarte rea pentru strategii de la Washington și foștii generali națiști care au găsit o întrebuintare în statele majore ale Pactului Atlantic. Dimpotrivă, ea este o zi mare, o zi măreață pentru toți oamenii iubitori de pace și de progres”.

Gherman Stepanovici Titov

„DAILY MAIL” (Anglia): „Ultima realizare măreață a rușilor demonstrează cu mai multă certitudine decît înainte că zborurile prelungite în spațiu vor deveni un lucru comun înainte de sfîrșitul acestui veac”.

„SVENSKA DAGBLADET” (Suedia): „Zborul lui „Vostok-2” a pus și mai mult în umbră zborurile lui Shepard și Grissom”.

„THE GHANIAN TIMES” (Ghana): „Aceasta este o mare revoluție a epocii noastre. Ea acoperă de glorie pe gigantul științei — Uniunea Sovietică și poporul ei pentru îndrăzneala și energia sa. Îi aplaudăm și îi felicităm din inimă”.

„DIE WELT” (R. F. Germană): „În prezent nu există nici o altă țară, în afara Uniunii Sovietice, care să poată înfăptui o asemenea experiență în Cosmos. Timpul îndelungat în care maiorul Titov s-a găsit în stare de imponderabilitate în cabina navei satelit „Vostok-2” reprezintă cel mai mare eveniment de pînă acum din tînăra istorie a zborurilor cosmice”.

„THE SYDNEY MORNING HERALD” (Australia): „Maiorul Titov a efectuat un zbor epocal. Noul succes al Uniunii Sovietice deschide încă o pagină fantastică în istoria omenirii”.

„AL GUMHURIA” (R.A.U.): „Fiecare victorie realizată de știința sovietică este în același timp o victorie pentru întreaga omenire”.

cititorii presei

ÎȚI MULȚUMESC, TOVARĂȘE

FARCAȘ...

Intr-un timp, ziua mea de muncă începea sus, deasupra Bucureștiului, la etajul 17. Acolo, maistrul Farcaș își chema echipa, întotdeauna, cu același glas îngroșat, parcă de aerul tare al dimineții.

— Copii, sosește ziarul!

(Pentru bătrînul Farcaș, dacă nu ți-ai înscris numele pe trupul a 100 de construcții era încă un copil).

Ziarul sosea sus, la etajul 17, într-un vagonet scripetat (inovația unui electrician mecanic, astăzi student la Politehnică), pus în mișcare la simpla apăsare a unei pîrghii. Vreme de citeva clipe urmăream cu privirile încordate drumul „Scînteii” pînă la etajul 17. Aici, la punctul cel mai înalt de construcție din București, ne adunam în jurul comunistului Farcaș și ascultam cuvîntul „Scînteii”.

Citea cu glas rar, oprindu-se la anumite pasaje, apoi îndrepta foaia cu palma sa bătătorită și grea și continua lectura. Și gîndeam că, la aceeași oră, fără îndoială, alte sute de mii și milioane de oameni din toate colțurile țării, cu același gest simplu ca al bătrînului Farcaș, netezesc paginile ziarului și află cuvîntul partidului.

Și mă simțeam bine, acolo sus, la etajul 17. Citea tov. Farcaș despre înălțarea noului jurnal de 700 m.c. de la Reșița, despre o nouă gospodărie colectivă din Oltenia, despre construirea unui nou complex studentesc sau despre apă-

rarea dreptului omului african la libertate. Și, în timp ce vocea sa mă învăluia cu căldură, privirile îmi alergau pînă departe, acolo unde se zăreau macaralele-turn ale Magistralei Nord-Sud.

De la comunistul Farcaș m-am obișnuit ca ziua mea de muncă să înceapă cu lectura „Scînteii”.

Generația mea, surprinsă la granița dintre copilărie și adolescență, între fantezie și înțelegere, a intrat în istoria nouă a patriei eliberate pe sub curcubecele albe ale catiușelor și ale cîntecelor despre „Katiușa”. Sintem poate ultimii care am mai ascultat pe băncile școlii propovăduindu-se monstruosul principiu al Constituției hohenzollernilor că, printre alte categorii sociale, elevii și studenții nu au voie să facă politică, nu au voie să citească presa politică, chiar dacă au vîrsta majoratului.

Dar desfășurarea impetuoasă a revoluției populare forța din temelii și instituțiile și principiile care aveau menirea să ne muleze gîndirea pe calapodul apolitismului burghez. După încheierea orelor, revărsați în stradă, eram martorii unor evenimente inedite. Obraze delicate, deghizate în zdrențe de vînzători de ziare, suind pe bulevard spre platonul din fața actualei Case Centrale a Armatei, încercau să împartă zia-tele reacțiunii.

Peste un sfert de ceas vîlmășagul sporea. Băieți tineri, ucenici și lucrători, difuzau „Scînteia”, „Romînia liberă”.

Ochii, rotunzi la început, de mirare, se îngustau între pleoape sub efortul minții fragede de a pricepe și alege,

Comunistul Farcaș, vechi difuzor al „Scînteii”, m-a învățat să aflu în litera scrisă a ziarului putere și să văd departe.

Și pentru aceasta, la sărbătoarea „Scînteii” și a întregii noastre presei de partid, îi mulțumesc.

ALEXANDRA BEJAN

muncitoare la șantierul I.C.S.I.M.

PRIMUL ZIAR

Nu a trecut mult și în mulțimea antrenată seară de seară în această bătălie de stradă a presei comuniste cu fițuicile burgheze, băieți, pe care i-am socotit cam la cei 16 ani ai mei, împărțeau „Tînărul muncitor”. Am dus mina la buzunar și am scos o monedă. Cînd am luat între degete ziarul, cel ce mi l-a dat m-a întrebat:

— Ești elev?

— Da.

— Vino pe la noi...

Și mi-a dat adresa. Și cîntind strada și numărul notat de el pe primul ziar citit și cumpărat de mine, am ajuns în fața unui gang cu o scară în spirală, pe care am urcat pînă la etajul II. În față, pe ușa, o insignă desenată, reprezentînd un tînăr sub un steag desfășurat și dedesubt: „Uniunea Tineretului Muncitoresc”...

Și-mi amintesc și astăzi, cînd sărbătorim în condițiile desăvîrșirii construcției socialiste, Ziua presei comuniste, de primul ziar citit la vîrsta căutărilor, de adresa notată pe el, de primirea mea în rîndurile Uniunii Tineretului Muncitoresc.

Și-mi amintesc că toate s-au petrecut într-o primăvară...

VALERIU FILIMON

Asistent la Facultatea de Filologie
București

cînd se lucrează cu răbdare, pricepere și perseverență

De cum pășești pragul redacției ziarului „Dobrogea nouă” — organ al Comitetului regional P.M.R.-Dobrogea și al Sfatului popular regional — o vitrină îți atrage de îndată privirile. Ea adăpostește fotografiile celor mai buni corespondenți voluntari din regiune. E un semn de adîncă prețuire a redacției pentru masa largă de corespondenți care contribuie activ la apariția ziarului.

Nu întîmplător, printre cei mai buni și mai harnici corespondenți se află oameni ai muncii pe care îi găsești în primele rînduri ale întrecerii socialiste, fruntași ai recoltelor bogate, activiști de partid și de stat,

lucrători în domeniul activității culturale, specialiști etc.

Poate mira atunci faptul că țăranul colectivist din Topraisar, sau zootehnicianul din Babadag, sau maistrul cuptorilor de la U.S.A.S.-Năvodari, sau marinarul abia sosit în port dintr-o lungă călătorie, sau lăcătușul din Medgidia — veniți cu treburi prin Constanța — trec pe la redacția ziarului și întrebă cu simplitate :

— Cum mai merg treburile ?

Și dacă, adesea, discuția se prelungește pînă tîrziu în noapte, poți avea siguranța că, în curînd, vei găsi în ziar o nouă rubrică, o corespondență scrisă mai viu, un articol mai combativ, o interesantă experiență de viață, relatată cu simț publicistic.

Masa rotundă a corespondentului

Din păcate, autorul acestui reportaj n-a putut asista la întreaga desfășurare a ultimei întîlniri (din ziua de 24 iulie 1961) a colectivului redacțional cu un grup de corespondenți voluntari.

— Asemenea „mese rotunde” — ne spunea tovarășul Constantin Dofin, redactorul șef al ziarului „Dobrogea nouă” — au loc periodic. Ne străduim neîncetat să perfecționăm formele de colaborare cu corespondenții, să transformăm aceste întîlniri în adevărate ateliere de publicistică comunistă. Lucrătorul

din presă nu trebuie să uite niciodată principiul leninist că ziarul va fi viu și viabil cînd la un număr de cinci publiciști și ziaristi care conduc ziarul și scriu permanent vor reveni 500 și chiar 5000 de colaboratori nepubliciști, adică chiar oameni ai muncii, autori din afara redacției.

Într-adevăr, urmărind activitatea redacției de-a lungul unei perioade mai lungi se poate constata că „Dobrogea nouă” se ocupă sistematic de această importantă sarcină.

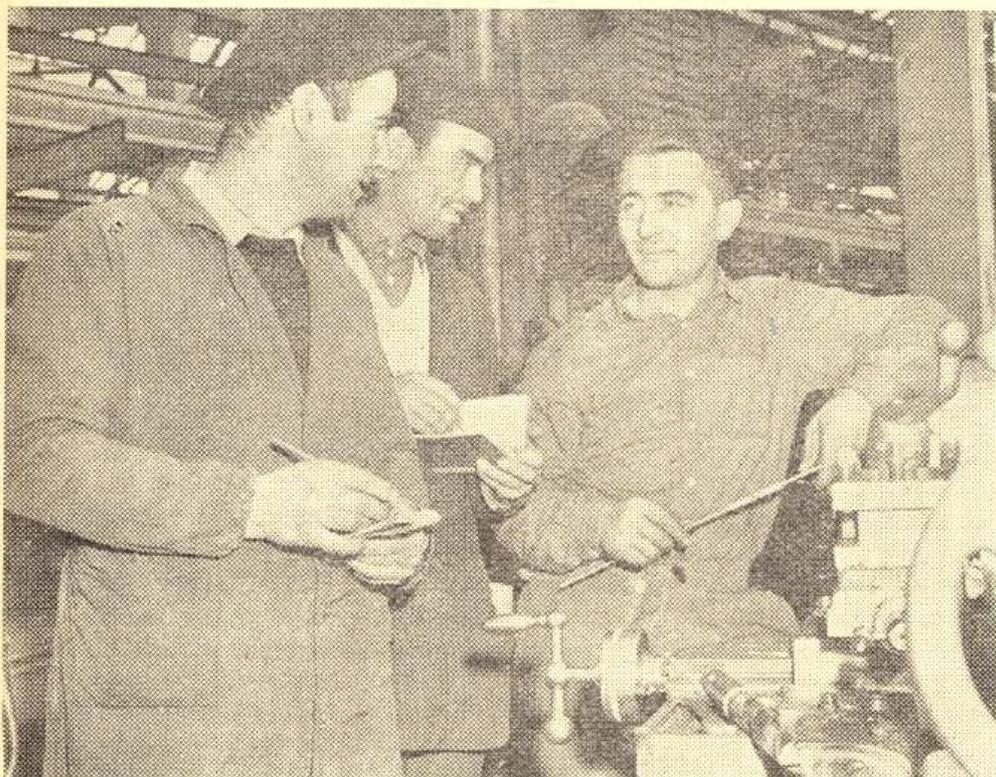
Să crești cu răbdare un nou corespondent de presă, să-i înlesnești cunoașterea tainelor măiestriei gazetărești, să-i dezvolți spiritul ascuțit și inițiativa în sesizarea problemelor celor mai semnificative ale construcției economice și culturale este, fără îndoială, un lucru deosebit de dificil.

Astăzi, ziarul „Dobrogea nouă” se mîndrește cu zeci și sute de asemenea corespondenți care au devenit indispensabili în procesul de realizare a fiecărui număr de ziar.

Socotim util să relatăm un fapt caracteristic : la 20 iulie 1961, catalogul corespondențelor primite de secția scrisori în acest an înregistra numărul 5321. Există, așadar, indiciul că ziarul primește circa 800 de scrisori pe lună.

Acest volum de viață nu rămîne în plicurile scrisorilor. Cu o mare operativitate își găsește loc în coloanele ziarului.

Cristea Emilian și Bornambet Suhat din postul de corespondenți voluntari de la IMUM discutând cu strungarul Isaic Trandafir

— În unele luni — ne spunea tovarășa Soare Elvira, din secția scrisori — publicăm aproape 70 la sută din numărul corespondențelor primite.

Am întrebat-o dacă se muncește mult în secție pentru prelucrarea scrisorilor. Răspunsul a fost categoric : nu.

— Sînt numeroase corespondențele care sînt doar dactilografiate și iau imediat drumul tipografiei. Mai mult chiar, periodic apar numere de ziar realizate exclusiv de corespondenți voluntari și colaboratori externi.

Să frunzărăm cîteva din ele.

Nr. 3951 al ziarului a apărut în zilele cînd întreaga regiune își mobiliza forțele în vederea încheierii cît mai grabnice a campaniei

de însămînțare a porumbului pentru boabe și siloz.

Era firesc ca ponderea în ziar a acestei probleme să fie mai mare (sînt publicate materiale semnate de 13 corespondenți, țărani colectivști, tehnicieni și ingineri agronomi). La rubrica „Cuvîntul fruntașilor” ing. Barbu Victor dezvăluie experiența colectivștilor din Comana în obținerea a 5000 kg porumb-boabe la hectar. Articolul e prețios pentru că sintetizează o bogată experiență de muncă. Tovarășul Munteanu Gh., instructor al Comitetului raional de partid Negru Vodă, analizează cu atenție conținutul muncii culturale și artistice de masă, iar Popescu Adrian, lucrător în Direcția regională A.D.A.S., demonstrează cum pot contribui sfaturile populare co-

munale la îmbunătățirea muncii în asigurările de stat.

În numerele 3953 și 3966 (ambele scrise în întregime de corespondenții voluntari) alte materiale atrag atenția. Interesantă e pagina închinată luptei pentru obținerea unor vinuri tot mai bune în podgoriile Dobrogei. Important este faptul că autorii, în majoritatea lor specialiști viticoli, atacă cu curaj probleme spinoase ale vinificației și propun scheme tehnologice precise pentru obținerea unor vinuri cu o tărîe alcoolică mare, nobile și fine.

Cuvinte de laudă se pot aduce și anchetei întreprinse de postul de corespondenți voluntari din Cernavoda pe tema : Ce propuneți pentru ridicarea calității muncii cultural-educative de masă ?

Apariția unor numere întregi de ziar scrise de corespondenți voluntari vorbește de la sine despre sprijinul prețios primit de redacție de la cei 1.700 corespondenți voluntari, de la sutele de colaboratori externi care scriu în mod permanent „Dobrogei noi”. Numele unora dintre ei ca Bogatu Nicolae, muncitor la fabrica de ciment din Medgidia, Duțu Cornel, muncitor la revizia de vagoane C.F.R.-Palas, Bușe Constantin, colectivist din Săcele, Olteanu Marin, secretarul sfatului popular al comunei Independența, Vasilescu Ștefan, tehnician, și ale multor altora, sînt foarte des întîlnite în paginile ziarului și nu odată propunerile lor au îmbogățit planurile de muncă ale redacției.

Rod pregătit din vreme

Greșește însă cel care gîndește că această rețea uriașă de corespondenți și colaboratori externi s-a născut peste noapte. Este rodul unor ani îndelungați de muncă activă și plină de grijă față de cei care scriu ziarului. Zeci de mii de foi-îndrumare au fost trimise corespondenților, zeci și sute de întîlniri au fost organizate în cadrul

redacției și în afara ei. Numai în acest an, au fost tipărite șase ghiduri destinate corespondenților. De un real ajutor este și „Buletinul corespondentului“ editat de „Dobrogea nouă“. Conceput ca un mic manual de teorie și practică a presei, Buletinul s-a impus rapid, devenind o adevărată călăuză în munca corespondentului voluntar.

„Cum să scriem“?, „Ce să scriem?“ — iată întrebări pe care și le pun numeroși oameni ai muncii când vor să scrie ziarului.

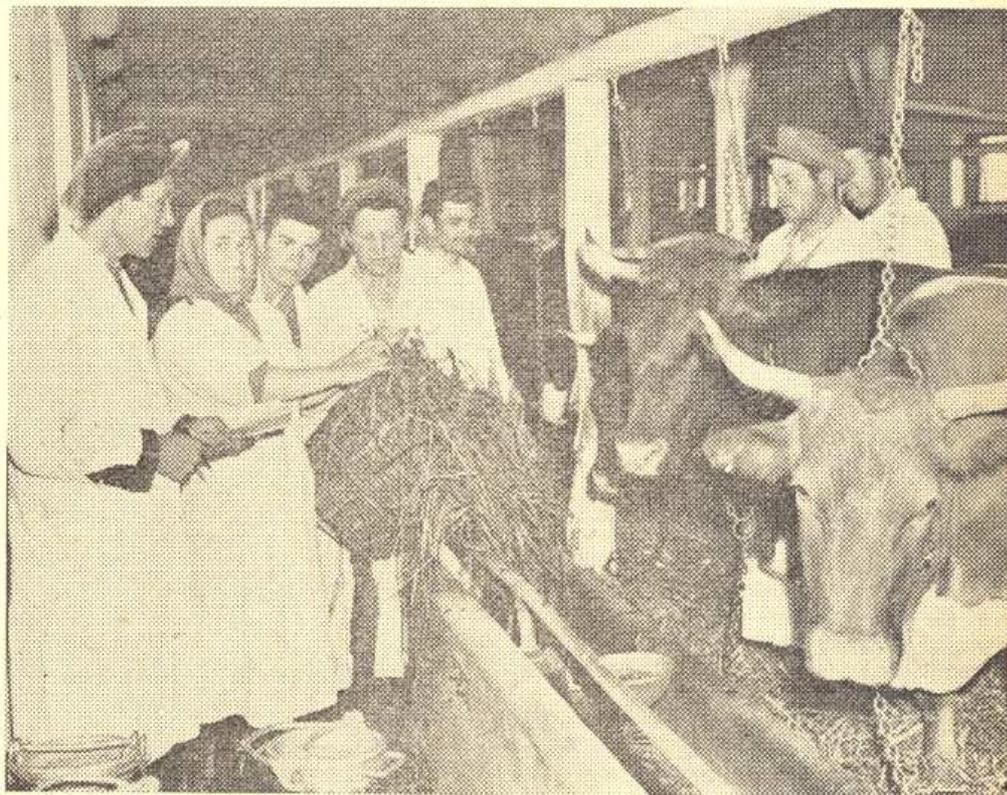
Din paginile Buletinului se pot afla caracteristicile unei scrisori publicabile, ce înseamnă o corespondență operativă, semnificativă și bogată în conținut.

Spre ilustrare, se analizează activitatea postului de corespondenți voluntari de la fabrica „Cimentul“ din Medgidia care a trimis ziarului o serie de articole bine orientate și solid clădite pe date semnificative. Publicarea articolului „Introducerea tehnicii noi în producție“, de pildă, a avut un mare răsunet în fabrică. Corespondentul nu s-a sfiit să pună degetul chiar pe rană și să critice fără menajamente comoditatea și spiritul de rutină al unor factori de conducere din fabrică chemați să vegheze la aplicarea directivelor partidului în legătură cu accelerarea progresului tehnic.

Ca urmare a apariției articolului, o brigadă special constituită a cercetat atent posibilitățile concrete de introducere a noului în procesul de producție. Ca un prim rezultat s-a hotărât folosirea la cuptoare a metodei recuperării de căldură (mărindu-se astfel indicele intensiv de la 12 tone/oră la peste 13 tone/oră).

Concluzia se desprinde lesne: eficacitatea materialelor constă în autenticitatea strictă a faptului de

Pentru a publica în ziar o știre de zece rânduri, corespondentul Roman Traian de la G.A.S. Ovidiu a vizitat toate grajdurile gospodăriei, a discutat cu îngrijitorii-mulgători, s-a interesat despre furajarea vacilor și în general cum este respectat programul de grajd.

viață, în respectarea riguroasă a adevărului.

Asemenea exemple pot fi înmulțite. În ansamblu, ele descoperă o judicioasă și competentă politică redacțională în munca de dezvoltare permanentă a mișcării corespondenților voluntari.

N.A. Și totuși colectivul redacțional al ziarului „Dobrogea nouă“ socoate că există încă „rezerve neîntrebuțate“. Tovarășul Tavitian Simon, redactor șef adjunct al ziarului, ne-a arătat un plan de pers-

pectivă în legătură cu activul corespondenților.

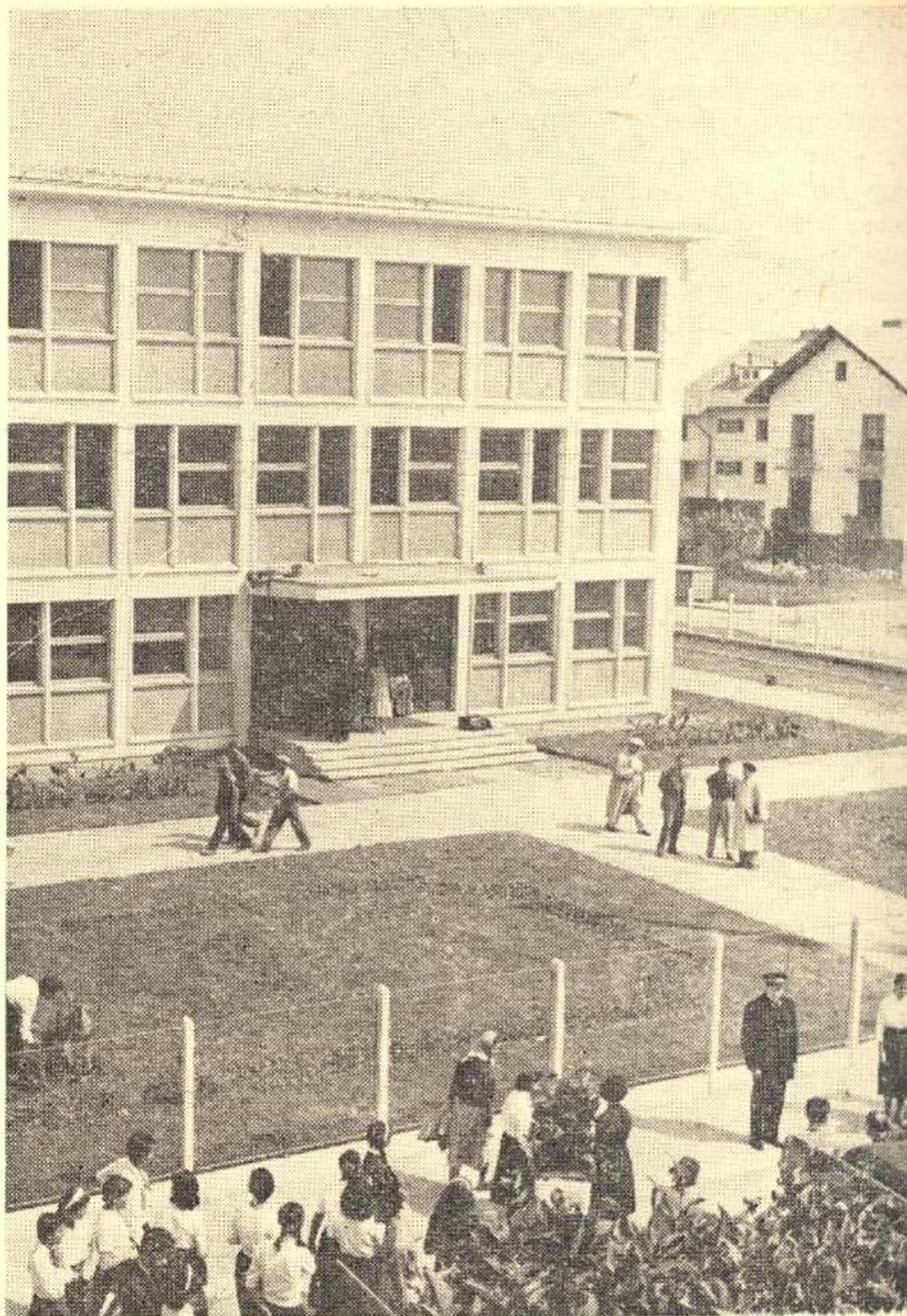
— Sîntem încă nemulțumiți — ne spunea dînsul. Trebuie să găsim noi forme, atractive, pentru a mări, dacă se poate, cu încă o mie sau chiar două mii, numărul corespondenților și colaboratorilor externi. Atunci forța combativă a ziarului nostru va crește mult.

Se cuvine a aprecia pozitiv și din toată inima o asemenea nemulțumire.

AL. N. MARINOIU

In atenția secțiunii de învățămînt a Sfatului Popular al Capitalei, ca și a secțiunilor sfaturilor populare racionale, se află pregătirea deschiderii noului an școlar. Tocmai de aceea am socotit oportun să ne adresăm în această perioadă tovarăsei Sofia Anghel, directoarea secțiunii de învățămînt a Sfatului Popular al Capitalei, pentru a discuta o serie de probleme legate de sprijinul pe care îl acordă presa problemelor de învățămînt, precum și despre măsurile luate în vederea pregătirii noului an școlar.

Iată pe scurt, textul convorbirii purtate cu tovarășa Sofia Anghel:

Presă

ȘI ÎNCEPUTUL NOULUI AN ȘCOLAR

Am dori să ne spuneți ceva în legătură cu sprijinul pe care l-a acordat presa în anul școlar 1960-1961 învățămîntului. Și mai cu seamă despre utilitatea acestui sprijin.

— Fără îndoială că în cursul anului școlar care a trecut — ca de altfel și în ceilalți ani — presa ne-a dat un sprijin prețios. Întotdeauna în paginile ziarelor am găsit articole de îndrumare, de analiză a activității din acest sector, care ne-au folosit mult. Iată și câteva exemple care ilustrează acest lucru. În

„Scînteia“ de pildă s-au publicat articole de îndrumare privind: buna desfășurare a învățămîntului seral; pregătirea elevilor care treceau în clasa 8-a; organizarea cursurilor pregătitoare pentru elevii care doreau să intre în învățămîntul superior. De asemenea aș mai vrea să amintesc de articolele în care s-a arătat cum trebuie organizată vacanța elevilor, dîndu-se sugestii pentru organizarea a cît mai multor excursii, plimbări instructive ș.a., articole care au fost deosebit de utile pentru cadrele noastre.

Bineînțeles, un ajutor permanent, susținut, l-am primit de la „Gazeta învățămîntului“. Colectivul redacțional s-a străduit să ne pună la dispoziție materiale interesante, care ne-au folosit mult. Amintesc cu acest prilej de articolele scrise în scopul traducerii în viață a unor dispoziții ale ministerului nostru; de organizarea unor schimburi de experiență; de articolele ce au cuprins observații pe marginea unor lecții ținute în clasă sau de cele scrise atât de tovarășii din redacție cât și de cadrele din învățămînt. Dintre acestea rețin: „O lecție de geografie“ semnat de V. Manolache, „Recapitularea“ de profesoara E. Opran și „Grijă sporită pentru activitatea elevilor“ scris de tovarășa Maria Săvulescu, directoarea școlii nr. 19.

Aș mai dori să amintesc apoi de „Scînteia tineretului“ care publică mult material pe linia educării comuniste a tineretului și a activității organizațiilor U.T.M. din școli cât și de ziarul „Informația Bucureștiului“. De acesta din urmă, pentru operativitatea de care dă dovadă, pentru felul în care oglindește problemele curente în diverse perioade, pentru știrile variate care ilustrează activitatea multilaterală a elevilor. O mențiune specială vreau să fac despre materialele critice publicate în paginile ziarului. Ele sînt oportune, concrete, ajutînd efectiv la rezolvarea unor probleme urgente. Iată numai un exemplu. Articolul apărut luni 31 iulie, în cadrul rubricii „Pe teme actuale“ și intitulat „Reparațiile școlilor să nu întîrzie“.

— Am dori să ne spunei ceva și despre articolele... care nu ajută.

— Au fost și dintre acestea. În „Gazeta învățămîntului“, de pildă, s-a publicat un articol, care a produs derută în școli. În cadrul acestuia se arăta că lecțiile de sinteză pentru examenele de maturitate încep la 15 iunie, deși în realitate ele avuseseră loc între 3 și 15 iunie. Nu vă mai spun cîte telefoane s-au primit la Secțiunea de învățămînt de la școli. Profesori ne întrebau dacă au sosit cumva instrucțiunile noi pentru prelungirea lecțiilor de sinteză.

Mai vreau să spun cîteva cuvinte — chiar acum nu am exemple concrete — despre articolele cu titluri atrăgătoare, pe problemele la zi din învățămînt, scrise însă probabil fără prea multă documentare și cu un conținut foarte sărac. Avînd doar un exemplu concret sau două, articolul rămîne vorbărie goală care nu ne ajută nici nouă, pentru care, chipurile, a fost scris, nici ziarului.

— V-am ruga să ne spunei cîteva din măsurile luate în vederea pregătirii noului an școlar.

— Este o problemă care se află în atenția noastră. Pentru aceasta urmărim zilnic mersul construcțiilor noi, precum și înzestrarea lor cu mobilierul și materialul didactic necesar. Noile școli au cîte 16 sau 24 săli de clasă, 2 laboratoare, biblioteci, sală de gimnastică etc. Din cele 10 școli noi, care sînt în construcție, 9 vor fi date în folosință chiar la începutul noului an școlar. La noua școală cu 16 săli de clasă din str. Sportului, raionul 1 Mai, de pildă, lucrările de finisaj sînt aproape gata iar în interior se montează mobilier nou. Altă școală, din același raion, construită pe Intrarea Cobiliței, pe lîngă cele 24 săli de clasă, labo-

ratoare, mai are și o sală de gimnastică. Celelalte școli noi se află în raionul T. Vladimirescu, pe str. Antilopei (12 săli de clasă); în raionul N. Bălcescu, pe bd. Colectorului (16 săli de clasă); str. Sergent Nițu Vasile (24 săli de clasă) și pe str. Emigrantului (24 săli de clasă — unde vor începe în curînd lucrările); în raionul V. I. Lenin, pe Drumul Taberei (24 săli de clasă) și pe Calea 13 Septembrie (16 săli de clasă), în noul cvartal Giulești (24 săli de clasă) din raionul Gh. Gheorghiu-Dej și în raionul Grivița Roșie pe str. Jiului (24 săli de clasă).

Pe lîngă acestea, încă de la sfîrșitul anului școlar 1960—1961, în fiecare raion, după un plan dinainte stabilit, au început să se execute reparațiile — capitale și curente — la imobilele școlare. De pildă, aspectul școlii de 7 ani nr. 64 (raionul 23 August) în urma reparațiilor capitale — care sînt pe terminate — este complet schimbat. De asemenea, la școala pedagogică și la școala medie nr. 17 „Matei Basarab“ lucrările continuă din plin. Pentru reparațiile capitale ale acestor clădiri se cheltuiesc 3.500.000 lei. Mai bine de 7.000.000 lei au fost alocați pentru reparațiile curente din alte școli elementare și medii ale căror lucrări le execută întreprinderile raionale de construcții și reparații.

Dar în afara asigurării condițiilor materiale deschiderii noului an școlar, ne-am preocupat în mod deosebit și de o serie de alte probleme legate de latura instructiv-educativă a cadrelor, de organizarea propriu zisă a începerii cursurilor.

Voi aminti însă doar de două dintre măsurile luate în acest scop pe care le socot cele mai importante. Mă refer în primul rînd la cursurile de perfecționare a cadrelor didactice. Pe timpul verii, M.I.C. și E.P.C.D. au organizat cursuri speciale pentru profesori la o serie de discipline mai importante, cum ar fi literatura romînă, istorie, științe sociale, matematică, fizică ș.a.

De asemenea am lucrat și lucrăm la îmbogățirea tematicii și organizarea secțiilor pedagogice, care vor începe să funcționeze odată cu începerea noului an școlar.

Totodată, ne-am îngrijit ca anul acesta elevii să poată avea din timp manuale și rechizite școlare. Astfel școlile de 7 ani vor fi aprovizionate cu toate manualele necesare. Conform hotărîrii Congresului al III-lea al P.M.R., manualele vor fi distribuite în mod gratuit. Încă de la 1 august prin centrele și librăriile fixate de C.L.D.C., regionala București, elevii din școlile medii și-au putut procura cărțile și caietele necesare.

Cu sprijinul pe care îl avem din partea sfaturilor populare raionale, deputaților, comitetelor de părinți din școli și bine înțeles al presei, de la care așteptăm în continuare ajutor — prin articole cât mai operative, bine documentate, concrete și axate pe problemele cele mai de seamă ale activității din învățămînt în anumite perioade — sîntem siguri că vom reuși să creăm condițiile materiale corespunzătoare deschiderii în bune condițiuni a noului an școlar.

Interviu luat de **MODESTO FERARINI**

La G.A.C. 11 Iunie — Pechea

Marea majoritate a îngrijitorilor-mulgători dau dovadă de multă priecpere și obțin cantități record de lapte; în schimb Ene Alexandru părăsește locul de muncă și nu respectă programul.

— De ce mă ții?
— Păi, dacă nu te ții tu de mine... mă țin eu de tine.

CARICATURISTI!

Niciunul din grupul nostru de caricaturiști și graficieni nu vizitase încă un șantier naval; de aceea privirile ne-au fost atrase imediat de ineditul peisaj al navelor, al zecilor de catarge care se înălțau ca schelele unui cartier nou de locuințe în construcție. Pe bordul cargourilor nu se profilau încă suplele siluete albastre ale marinarilor, ci — deocamdată — salopetele gri-cenușii ale constructorilor de nave, între aceștia însă, echipele de sudori cu coifurile lor metalice de protecție ne-au apărut ca o armată de cosmonauți. Într-o vizită obișnuită de documentare, desigur că aceste imagini atât de pline de viață, plastice prin ele însele, ne-ar fi putut solicita întreaga atenție. Vizita noastră însă la Șantierul Naval Galați avea un obiectiv precis: să desfășurăm aici o susținută agitație vizuală, o expoziție de caricaturi axată pe problemele concrete esențiale ale șantierului. Am lăsat deci pentru mai târziu contemplarea catargelor, a păienjenişului de frînghii care-ți lua ochii, și am început cu ce era mai important: familiarizarea cu procesul muncii de pe șantier, depistarea problemelor de pe locul de muncă. Trebuia să ne întocmim într-un timp relativ scurt, o documentare serioasă, multilaterală, bază tematică a expoziției de caricaturi ce urma s-o deschidem la sfîrșitul aceleiași săptămîni. Lipsa noastră de contact cu problemele concrete, prinse pe viu, ne-a handicapat serios. Dar, în urma legăturilor luate cu forurile de conducere, care ne-au pus în problemă și apoi prin propriile observații pe șantier am realizat documentația tematică a expoziției.

Mulți dintre cei cu care stăteam de vorbă — în timp ce-i desenam pentru caricaturile pozitive sau satirice — ne cunoșteau din desenele publicate în presă și simpatia lor, zîmbetul pe care ni-l adresau, ne-a împrietenit mai ușor, ne-a ușurat munca. Trebuie să spun că emoția și curiozitatea cu care era așteptată expoziția noastră — de care se aflase repede pe șantier — erau sentimentele care ne stăpîneau și pe noi — caricaturiștii — dar și pe cei cărora ne adresam. Transpunerea materialului cules în idei plastice, caricaturale, am făcut-o în colectiv: fiecare dintre noi contribuind cu generozitate la conturarea definitivă a celei mai bune, mai sugestive idei caricaturale, pe tema dată, indiferent de realizatorul desenului. De aceea, cred că într-adevăr se poate spune că cele peste 40 de tablouri rezultate sînt în mare măsură rodul unei creații colective. Expoziția a primit titlul: „Și mai bune și mai rele“ de pe șantierul nostru, și a fost deschisă exact la termenul prevăzută: sîmbătă 8 iunie. La început se hotărîse ca expoziția să se monteze în sala de bibliotecă a unui sector, dar față de amploarea luată și de interesul suscitată, expoziția

PE TERENI

s-a desfășurat în aer liber, pe aleea principală a șantierului, montată pe o serie de 25 panouri.

Încă de la apariția primelor panouri, desenele noastre au fost înconjurate de zeci și zeci de muncitori. Când am montat și ultimul panou, sute de oameni (eram în pauza de prînz) comentau caricaturile cu aprindere, cu exclamații de surpriză, dîndu-și aprobarea prin hohote de ris, spontane. Un ziarist și un fotoreporter de la ziarul local „Viața nouă”, veniți special pentru acest eveniment, luau note și declarații, în timp ce aparatul de fotografiat țacănea tot timpul. Noi ne retrăsesem la cîțiva pași, urmărind cu aceeași curiozitate, firește nu tablourile, ci reacțiile care se declanșau pe figurile privitorilor.

Momentele cele mai emotive pentru noi au fost acelea cînd „vizitatorii” expoziției — frunțași în producție sau cei criticați, apropiindu-se pas cu pas, ajungeau în dreptul tablourilor care-i înfățișau. Nu prea avusesem pînă atunci prilejul să urmărim reacția eroilor caricaturilor noastre (Bineînțeles de data aceasta, caricaturile celor criticați au fost concepute de pe poziții amicale, să înțepe dar să nu săgeteze, să fie satirice, dar nu acide, tocmai pentru că am avut în vedere „eroii” lor, mulți dintre ei tineri cu unele rămîneri în urmă, dar capabili în foarte scurt timp să se schimbe). Pentru noi, realizatorii expoziției (Dumitru Negrea, Benedict Gănescu, C. Plăcintă, E. Arno), zilele petrecute pe șantier (puține dar pline, încărcate, experiența căpătată a constituit o serioasă școală de documentare operativă, gazetărească, pe teren.

După cîteva zile, noi am făcut o deplasare în comuna Pechea. Am vizitat gospodăriile „11 Iunie” și „7 Noiembrie” nu ca turiști, ci tot în scopul de a culege date pentru o expoziție de caricaturi „pe concret” pe care s-o deschidem în comună.

Nu vizitam pentru prima dată gospodării colective, totuși la fiecare pas descopeream lucruri noi, uneori surprinzătoare, pentru că în ultimul timp ne obișnuisem să avem contact cu realitățile din agricultură, mai ales din... coloanele ziarelor. La început, colectivității din agricultură, mai ales ce soi de... socotitori am fi noi (care nu lăsăm creionul și carnetele din mîini). Cînd au descoperit însă că noi umplem paginile cu chipuri și nu cu cifre, au făcut roată în jurul nostru și nu ne-au mai sălăbit. Odată cu ultima trăsătură de creion izbucneau și risetele privitorilor. În timp ce lucram, un tovarăș a venit să-mi anunțe un fapt deosebit. În noaptea aceea, au fost găsiți dormind trei paznici ai gospodăriei. Președintele gospodăriei „7 Noiembrie” mi-a arătat amănunțit locurile unde au fost găsiți adormiți, spunîndu-mi: -- Trîntește-le, tovarășe, o caricatură să-i usture și să se rușineze de ce au făcut!

Peste cîteva zile, în seara de 14 iulie, noi am expus 40 de tablouri, caricaturi pe teme concrete ale colectivităților, pe niste placarde, construite special în acest scop de tîmplarii gospodăriilor.

În fața Căminului cultural Pechea, unde s-au afișat panourile, un mare număr de colectiviști cu familiile lor s-au strîns în fața tablourilor și au avut satisfacția să se recunoască pe ei sau pe tovarășii lor de muncă, așa cum lucrează ei în gospodărie.

Grupul de caricaturiști care a realizat aceste două expoziții au avut mult de profitat de pe urma acestor experiențe. Contactul direct cu oamenii și problemele lor din industrie și agricultură ne vor ajuta în mod practic și concret în activitatea noastră viitoare în presă. În mod neîndoielnic, aceste contacte nemijlocite cu realitatea vor continua și se vor permanentiza.

Personal, am reținut și nu voi uita curînd vorbele pe care mi le-a adresat, la plecare, președintele gospodăriei „1 Iunie”, Negoită Ion: „În munca noastră mai sînt multe aspecte care ar merita să fie prinse. Acu, dacă e vorba să spun ce mi-a plăcut mai mult, apoi mie mi-au plăcut alea critice. Poate că după expoziția asta, frunțașii pe care i-ați lăudaț o să dea uitării portretele, dar paznicii, paznicii n-or să mai adoarmă”.

NELL COBAR

(Responsabilul grupului de caricaturiști
în deplasare în regiunea Galați).

UN PRECURSOR:
„CONTEMPORANUL“
 de
 acum
80 de ani

1 iulie 1881. Ne aflăm în vechiul Iași. Pe o poartă din strada Sărării, pe o tăbliță neagră scrie cu litere albe: Revista „Contemporanul“. În fundul curții, într-o casă veche cu geamlîc, se află redacția. Deși sediul revistei „Contemporanul“ din strada Sărării este supravegheat zi și noapte de poliție, în fiecare zi, și mai ales noapte, se strecoară în casa din strada Sărării intelectuali cu idei progresiste, muncitori, țărani, studenți și revoluționari veniți de peste Prut cu rosturi precise în activitatea ilegală a socialiștilor.

În România „eminamente agricolă“ se dezvoltă în acești ani capitalismul și odată cu el clasa cea nouă, proletariatul industrial, care, mai întâi în forme spontane, apoi tot mai organizate, luptă prin greve pen-

tru o viață mai bună. În noile ateliere și fabrici crește nemulțumirea muncitorilor împotriva grelelor condiții de muncă și a proastei salarizări. Socialiștii din Iași își îndreaptă activitatea spre organizarea muncitorilor în asociații bazate pe principiul de clasă. Se pun bazele mai multor societăți, fără patroni. În mijlocul muncitorilor vin tot mai des membri ai cercului socialist din Iași. Burghezia se înspăimintă. La 6 martie 1881, cu prilejul organizării de către socialiștii ieșeni a aniversării Comunei din Paris, guvernul liberal dezlănțuie o prigoană sălbatică împotriva socialiștilor. Autoritățile polițienești au folosit aniversarea Comunei ca un pretext pentru dezlănțuirea prigoanei. Obiectivul adevărat era: distrugerea în fașă a mișcării socialiste.

Se încenează un proces unor profesori acuzați de faptul că „ar fi participat la întrunirile lucrătorilor industriali“ din Iași. Ei sînt excluși din învățămînt. Cîțiva studenți sînt eliminați din universitate, iar dr. Russel este expulzat din țară.

Concomitent cu actele represive polițienești, reacțiunea pornește o campanie de combatere a ideilor socialiste pe plan ideologic. În numele așa-zisei „purități artistice“ a unei literaturi abstracte, neconcrete în realitate, se dezlănțuie o acțiune împotriva literaturii cu caracter democratic, împotriva acțiunii de culturalizare a maselor desfășurată de cercurile socialiste. Mișcarea junimistă și organul ei „Convorbiri literare“ duc această campanie antidemocratică. Titu Maiorescu, căpetenia lagărului reacțiunii în cultură, este, în același timp, reprezentantul politic și ideologic al monstruoasei coaliții. Ideologia junimiștilor urmărește împăcarea intereselor moșierimii cu cele ale burgheziei pe spinarea poporului muncitor. Junimiștii ponegresc moștenirea progresistă a revoluției de la 1848, scrierile lui Nicolae Bălcescu, Cezar Boliac, Mihail Kogălniceanu, Alecu Russo. Reacționarii își îndreaptă atacul împotriva tuturor acelor care au ridicat făclia democratizării țării abandonată de burghezie.

În ciuda persecuțiilor de tot soiul, socialiștii au început să-și lege tot mai mult activitatea de mase, militînd pentru promovarea ideilor celor mai înaintate. În aceste condiții a apărut „Contemporanul“, prima publicație scrisă de pe pozițiile clasei muncitoare pentru promovarea ideilor general democratice abandonate de burghezie. Unul din principalele obiective ale „Contemporanului“ era de a-și informa cititorii „despre marile teorii științifice la ordinea zilei“.

Revista a declarat război misticismului, ignoranței și șarlatanismului în știință, a luptat împotriva manualelor școlare improvizate și plagiate. Revista a dat o deosebită atenție creației populare, folclorului. „Contemporanul” ocupă un loc de frunte în istoria culturii noastre prin punerea de către Gherea a bazelor criticii și esteticii științifice în țara noastră.

Faptul că s-a ales ca titlu „Contemporanul” — înrudit cu titlul rusesc „Sovremenik” — nu e întâmplător. Într-o scrisoare adresată doctorului Russel, Gherea și-a expus în felul următor părerea sa cu privire la noua publicație proiectată : „În privința revistei... nu va fi socialistă, ci ceva asemănător cu ceea ce a fost „Sovremenik” în Rusia. O asemenea revistă desigur poate să existe pînă ce s-ar forma nucleul partidului”.

Dacă Gherea și Dr. Russel se gîndeau ca revista „Contemporanul” să meargă pe linia „Sovremenik”-ului, Ioan Nădejde și V. G. Morțun, care figurau ca redactori pe copertă, nu îngăduiau ca în paginile revistei să se publice articole politice combative, nu urmăreau să imprime „Contemporanului” o linie social-politică bine definită, așa cum era „Sovremenik”, o publicație cu caracter precis democrat-revoluționar, condusă cu mult prestigiu de democrații revoluționari ruși Belinski, Herțen, Cernîșevski, Dobroliubov.

Cu toată frîna exercitată de Nădejde și Morțun, revista a cunoscut o largă răspîndire în mijlocul intelectualității progresiste și al muncitorilor înaintați. În scurtă vreme ea atinsese un tiraj de 6.000 de exemplare.

„Contemporanul” cunoaște două etape de dezvoltare în cursul apariției sale. În prima etapă : 1881—1885, „Contemporanul” era mai mult o publicație de luptă pentru ideile general-democratice și de răspîndire a științei de pe poziții materialiste. Începînd cu anul 1885, revista a intrat în a doua etapă, a propagării ideilor marxiste.

Răsfoind filele îngălbenite de vreme ale „Contemporanului” de acum 80 de ani dăm de o bogată colecție de articole scrise cu competență despre marile cuceriri științifice în domeniul naturii. În primul rînd și la loc de cinste sînt prezentate teoriile științifice ale lui Darwin, care dau o puternică lovitură concepției metafizice asupra lumii. În articolul „Despre darwinism” sînt combătuți acei care se complăceau în concepții retrograde : „Este înrădăcinată la noi aplicarea de a ne împotrivi ideilor care tulbură credințele vechi. Sîntem așa făcuți încît ne place mai bine să fim cu credinți greșite decît să ne expunem a le smulge din mintea noastră. Vedem adesea oameni care se feresc de discuție de teamă de a nu-și pierde convingerile”. Redacția ținea să sublinieze faptul că a publicat un articol despre darwinism, chiar dacă unora nu le place „a se ști neamuri cu toate jigăniile, dar nu e vorba de plăcere, ci de adevăr”. De asemenea, în articolul „Ce știm despre lume?” se spune : „Materia e veșnică, adică fără început și fără sfîrșit. N-a fost un timp cînd să nu fi fost materie, după cum nu va fi un timp cînd să nu mai fie”. Cunostințele răspîndite prin rubricile speciale : „Originea ființelor vietoitoare”, „Ce știm despre lume” etc., aveau un scop precis : explicarea în mod științific, pe baza concepției materialiste, a fenomenelor din natură. Articolele științifice ale „Contemporanului” constituie o bogată tradiție de propagandă ateistă, demonstrînd inutilitatea explicațiilor universului prin existența unei divinități.

Deși aceste materiale conțineau și unele confuzii, fiind influențate de materialismul vulgar, în paginile „Contemporanului” se arăta cum era speculată credința oamenilor simpli de către teologi care „cu toate cele ce spun despre viața viitoare și despre fericirea raifului, nu se prea grăbesc și nu se prea bucură de a ajunge acolo”.

Intelectualii progresiști grupați în jurul revistei „Contemporanul” foloseau congresele și adunările studențești pentru propagarea ateismului. Astfel, în septembrie 1886, C. Gh. Gheorghiu a vorbit despre

CONTEMPORANUL

Revista științifică și literară

Frontispiciul revistei apărute în 1881

ateism în cadrul congresului studențesc de la Bîrlad. Cînd știința răspunde la toate întrebările omului — spunea conferențiarul — religia nu mai are ce căuta. „Ateismul nu mai poate fi înlăturat... el e respingerea oricărei religii, el e dragostea pentru drept, bine și adevăr”.

În paginile „Contemporanului” dăm de o colecție de figuri bizare, de pseudo-intelectuali care se zbat sub fierul roșu al demascării plagiatului pe care l-au săvîrșit. Fii de boieri și ciocoi, care erau ținuți la învățătură în țările apusene pe cheltuiala mare din truda poporului, după cîțiva ani de chefuri și orgii se întorceau în țară semidocti cu alură de savanți, cu titluri academice. Ei se socoteau descinși din țări civilizate, într-o țară înapoiată. Și începeau să fabriche manuale școlare copiate cuvînt cu cuvînt după cele străine, punîndu-și fără rușine numele pompos înzorzonat cu titluri academice sub lucrări plagiate. „Contemporanul” îi lua în primire și prezenta plagiatul pe două coloane : într-o parte textul românesc și în cealaltă textul original. Numai în primele șase luni de la apariție, revista a demascat șapte profesori universitari.

Răsfoind paginile „Contemporanului” de acum 80 de ani dăm de articole cu idei substanțiale și combative în legătură cu problemele de învățămînt și de cultură. Bugetul statului pentru școală era întocmit după criteriu de clasă. Dacă existau universități, licee, gimnazii, ele funcționau pentru copiii burgheziei și moșierimii, „țărani, care formează cea mai mare parte din populația țării, nu se folosea decît prin întâmplare de asemenea școli. Deci, din banii luați de la țărani se fac școli ceva mai prospăite, dar nu pentru țărani ; cu ceea ce trece printre degete se face te miri ce și mai nimica pentru dînșii”.

În paginile „Contemporanului” s-au publicat articole de demascare a groazniciei exploatări la care era supusă țărănimea, se vorbea despre bolile care mă-

cinău țărănimea rurală, redacția făcând un apel pentru întemeierea unei societăți care să strângă bani pentru lupta împotriva scarlatinei și alte boli molipsitoare. Redacția cerea instituirea unui premiu „pentru acel care ar descoperi un medicament care să tămăduiască anghina sau scarlatina, sau tifosul, cum tămăduiește chinina de friguri“.

Principiul de clasă îl aplicau unii colaboratori ai „Contemporanului“ și la problemele de istorie. Vorbind de răscoala condusă de Tudor Vladimirescu, revista a arătat că ea a avut caracter social: „Nu pentru a înlocui pe grecul jacăș prin românul ju-puitor s-au sculat pandurii și Oltenia întregă, nu pentru a schimba un rău prin alt rău; dar pentru a aduce o îmbunătățire vieții sale, pentru a scăpa de robia lui de veacuri s-a sculat poporul și a proclamat de domn pe Tudor al lui, pe acela care-i făgăduia încetarea tuturor samavolnicilor“.

Prin pana Sofiei Nădejde — una din cele mai interesante figuri din mișcarea pentru emanciparea femeii din țara noastră de la sfârșitul veacului trecut — și a altor colaboratori, „Contemporanul“ susținea necesitatea emancipării femeii, folosind argumente științifice. În anul 1881 o găsim pe Sofia Nădejde desfășurând o activitate pasionată în redacția revistei „Contemporanul“. În apărarea femeii, ea a înfruntat pe însuși „olimpianul“ Titu Maiorescu. Șeful junimismului conservator susținea că femeia are creierul mai mic decât cel al bărbatului. Ca o consecință logică — susținea el — femeia trebuie tutelată. Sofia Nădejde, cu dovezi științifice, arăta falsitatea teoriilor susținute de Maiorescu. Dar ea trăgea și interesante concluzii: „Atunci numai femeia va fi în adevăr emancipată când bărbații vor fi educați în așa fel că vor privi pe femeie ca om, egală lor, putând avea aceleași calități și aceleași defecte, ca și ei. „Iar femeile... „avînd și bucurîndu-se de aceleași drepturi sînt datoare a lucra pentru fericirea întregii societăți, pentru acest înalt ideal al omenirii“. O concluzie de pe poziții progresiste irealizabilă într-o societate bazată pe exploatare, concluzie care se transformă în fapte numai într-o oînduire socialistă, așa cum se întîmplă azi în țara noastră.

În paginile „Contemporanului“ s-a dat o atenție deosebită folclorului, creației populare. Cîntecele și baladele care merg din gură-n gură nu sînt opera unui singur om, ci a colectivității, erou anonim, — subliniază revista, citînd din Paul Lafargue. Unul face versurile, alții le șlefuiesc, le perfecționează. Nimeni nu poate să spună: „Asta-i a mea“ și fiecare adaugă sau preface un vers. Poetul e poporul care tot schimbă și preface pînă ce cîntecul e o adevărată oglindă a sufletului său. De acum înainte cîntecul face parte din literatura poporului, e purtat din gură-n gură. În cadrul acestei activități folclorice, marele povestitor Ion Creangă a publicat în paginile „Contemporanului“ trei poezii populare auzite la spitalul Brîncovenesc de la „mama Bălașa“, o gardiancă bătrînă, de locul ei din Craiova. În culegerile folclorice din diferite ținuturi cu populație romînească, o contribuție de seamă a adus-o I. Pop-Retegianul care a publicat în „Contemporanul“ povești și satire populare din Transilvania.

Propagînd cuceririle științei, concepțiile materialiste, ideile general democratice, „Contemporanul“ a contribuit la pregătirea terenului pentru răspîndirea marxismului în România.

În anul 1883 s-a dezlîntuit în presa burgheză o campanie de calomnii împotriva învățaturii mar-

xiste. Tonul a fost dat de o conferință ținută de P. Missir cu prilejul prelegerilor anuale organizate de „Junimea“ la Universitatea din Iași. El a primit o ripostă energică din partea redacției „Contemporanului“. Acest moment coincide cu trecerea grupului din jurul revistei pe poziții marxiste și cu încadrarea lui C. Dobrogeanu-Gherea în activitatea publicației de la Iași. Cu acest prilej „Contemporanul“ a început să răspîndească ideile socialismului științific. Au apărut traduceri din K. Marx: „Salariu, preț, profit“; din Fr. Engels: „Originea familiei, a proprietății private și a statului“. Traducerea romînească a lucrării lui Engels a fost printre primele din întreaga lume. Publicarea în paginile revistei a acestor prețioase lucrări ale lui K. Marx și Fr. Engels, ca și a unor articole teoretice socialiste traduse, a ajutat la întocmirea, pe baza lor, a unor articole teoretice cu caracter marxist scrise de membri ai redacției.

Anul 1888. Redacția „Contemporanului“ primește o scrisoare de la Fr. Engels. Scrisoarea poartă data de 4 ianuarie 1888 și a fost expediată din Londra, Regent Park Road N.W. 123. „Contemporanul“ a publicat scrisoarea chiar în numărul pe ianuarie 1888. Din scrisoare reiese că Fr. Engels era în curent cu dezvoltarea mișcării muncitorești din România, că urmărea cu bucurie pătrunderea socialismului în țara noastră.

Fr. Engels și-a arătat mulțumirea pentru apariția în „Contemporanul“ a cîtorva din scrierile sale, printre care și „Originea familiei, a proprietății private și a statului“. Pentru a putea să citească lucrarea tradusă, el a învățat limba romînă. „Pînă atunci — scria Engels — am încercat, dar în deșert, cu „Gramatica comparată a limbilor romanice“ a lui Dietz. După ce a arătat că fără lectură nu poți înainta în cunoașterea unei limbi, Engels spunea că, folosind această traducere „limba romînă nu mai este pentru mine o limbă necunoscută“. Fr. Engels și-a manifestat bucuria că socialistii romîni au trecut în programul lor „principiile de căpetenie ale teoriei care a izbutit a aduna într-un mîunchi de luptători pe mai toți socialistii din Europa și America“.

Tot de ne poziții marxiste au fost scrise studiile lui C. Dobrogeanu-Gherea în a doua etapă a „Contemporanului“. În ultimele decenii ale veacului trecut Gherea a creat majoritatea studiilor sale economice. În acești ani el a scris cele mai importante studii estetice și critice. El a condus lupta împotriva ideologiei burgheze, reprezentată de „Junimea“. Ciocnirea dintre curentul reprezentat de grupul „Contemporanului“, în frunte cu C. Dobrogeanu-Gherea, și adepții junimiști ai lui Titu Maiorescu a fost o bătălie ideologică între cultura democratică materialistă care întruhipa aspirațiile maselor populare în frunte cu clasa muncitoare și cultura reacționară și mincinoasă, apărătoare a intereselor moșierimii și ale burgheziei care trădase revoluția de la 1848.

„Contemporanul“, prin pana lui Gherea, a apreciat în mod deosebit pe marele nostru poet Mihail Eminescu. Revista numește pe Eminescu „poetul cel mai mare al romînilor“. „Contemporanul“ a publicat poezii din opera lui Eminescu. Cu prilejul unei polemici literare, Gherea a arătat că fondul operei lui Eminescu este optimismul, încrederea în viață; că poeziile pesimiste ale lui Eminescu își află izvorul în nedreapta așezare a societății, în mișkeriile zilnice la care era supus poetul. Decepții-

nismul eminescian este în fond o expresie, subiectivă, desigur, a revoltei poetului, a nemulțumirii sale împotriva orînduirii sociale burgheze. Eminescu nu simțea, însă, trebuința de a lupta împotriva acelei orînduirii în numele unei vieți mai frumoase, cu perspectivă în viitor, ci poetul și-a întors privirile în trecut. Articolul despre decepționism se înscrie printre acele lucrări ale lui Dobrogeanu-Gherea care au constituit riposta criticului marxist la cunoscuta teorie reacționară a „artei pentru artă” promovată de Titu Maiorescu.

Gherea și-a publicat în „Contemporanul” primele sale studii de critică literară (despre Eminescu, Caragiale etc.). Aplicînd în studiile sale concepția materialismului istoric, Gherea a exercitat o influență nu numai asupra scriitorilor apropiați de cercurile socialiste. „Direcția Contemporanului”, prin poziția sa pe linia progresului, față de „Direcția Convorbirilor literare”, reprezentanta curentului reacționar, a adus o contribuție importantă în lupta concepției științifice materialiste împotriva concepției idealiste.

Opera marilor creatori din literatura noastră a confirmat în chip strălucit teza marxistă a „artei cu tendință”, a artei ca reflectare a frământărilor sociale și ca instrument al luptei de clasă, al cărei prim susținător în țara noastră a fost C. Dobrogeanu-Gherea.

*

„Contemporanul” a exercitat o mare influență asupra muncitorilor socialiști și a intelectualilor cu idei progresiste din acea vreme. Muncitorii înaintați ca Const. Olcescu, conducătorul mișcării ceferiste din țară, intelectuali socialiști ca dr. Ștefan Stîncă, Raicu Ionescu-Rion, criticul G. Ibrăileanu, scriitorul Jean Bart și mulți alții au urmărit cu mare interes polemica cu „Junimea” în jurul literaturii, în lupta pentru ridicarea culturală a maselor.

„Contemporanul” a avut, însă, și unele limite. Ioan Nădejde și V. G. Morțun — după cum s-a arătat mai sus — s-au opus ca în paginile revistei să apară articole cu caracter politic militant, publicînd, în același timp, unele materiale politice cu caracter obiectivist. Gherea a făcut un studiu critic despre schița dramatică a lui Morțun: „Ștefan Hudici”, o lucrare mediocră din punct de vedere artistic. Deși Gherea a scris cu acel prilej unele pagini de critică științifică valabile pînă în zilele noastre, atît piesa cît și autorul ei nu mai prezintă azi nici un interes istoric. De asemenea, în „Contemporanul” se află germenele ideilor oportuniste, confuziilor politice pe care le întîlnim amplificate în scrierile ulterioare ale lui Gherea, în care el nega dezvoltarea în țara noastră a forțelor materiale corespunzătoare formelor, deși în România avea loc în anii aceia o creștere a capitalismului, și, în consecință, a proletariatului care lupta în condiții grele împotriva exploatării.

Studiul lui Gherea despre Caragiale e cea mai importantă contribuție a „Contemporanului” în do-

meniul literaturii. În comediile lui Caragiale criticul vedea o realizare de mare valoare în creația autohtonă și, în același timp, lichidarea cu „traducerile celor mai proaste melodrame franțuzești ori de drame patriotico-istorico-naționale cu stilul lor umflat, cu înspăimîntătoarea lor lipsă de talent”. Datorită, însă, faptului că Gherea a aplicat în analiza comediilor lui Caragiale teoria sa oportunistă asupra dezvoltării Romîniei, studiul conține o serie de concesii făcute adversarilor săi de la „Junimea”.

*

Sînt 80 de ani de cînd a apărut „Contemporanul”. Să ne transpunem cu gîndul în acea perioadă istorică cînd peste tot în țară domnea dictatura spirituală a „monstruoasei coaliții”. În acea vreme întunecată „Contemporanul” a publicat din opera lui Marx și Engels. Folosind știința înaintată, a lovit în reprezentanții obscurantismului, a zgîlțit prejudecățile, a combătut superstițiile, a denunțat ipocrizia, lașitatea, trivialitatea, a criticat deschis unele instituții de bază ale orînduirii burghezo-moșierești, printre care școala, sistemul pedagogic și manualele școlare plagiate în mod rușinos.

Cu limitele sale, datorită nivelului ideologic scăzut al redacției, care era călăuzită mai mult de idei burghezo-liberale, ca și începutului dezvoltării ideilor oportuniste ale lui Gherea, „Contemporanul” rămîne ca una din primele publicații care au militat pentru revendicări general-democratice, cea dintîi revistă care, de pe poziții materialiste, a popularizat noile cuceriri ale științei, începînd să publice articole cu privire la socialismul științific, elaborat de K. Marx și Fr. Engels.

În țara noastră, în care poporul muncitor, sub conducerea partidului, construiește victorios socialismul, tradiția „Contemporanului” de odinioară e prețuită și cercetată ca o moștenire prețioasă a culturii noastre în ce are ea mai înaintat. Ea inspiră „Contemporanul” zilelor noastre, care, cu rădăcini adînci în această nobilă tradiție de luptă, tinde să îmbrățișeze în paginile lui tot ceea ce e mai profund semnificativ din cultura noastră, tot ceea ce potenează creația romînească pe drumul luminos al socialismului.

Bucurîndu-se de colaborarea unor remarcabili reprezentanți ai intelectualității noastre ca academicienii M. Sadoveanu, T. Arghezi, G. Călinescu, M. Beniuc, M. Ralea, St. Milcu etc., promovînd tinere condeie crescute de regimul nostru democrat-popular ca Ioan Grigorescu, Toma George Maiorescu etc., „Contemporanul” ia parte activă la opera de creare a noii culturi socialiste.

Dacă „Contemporanul” de acum 80 de ani propaga un materialism limitat, „Contemporanul” din zilele noastre este o tribună a marxism-leninismului, a științei celei mai înaintate, bazată pe materialismul dialectic.

I. FELEA

IERONIM ȘERBU

MESAJUL LUI HEMINGWAY

Constatăm cîndva că marii scriitori sînt în pas cu epoca lor. Voiam să spun că nici unul dintre ei nu poate fi absent de la problemele esențiale care o determină. Abstragerea înseamnă a rămîne străin de ceea ce condiționează psihologia, valoarea și existența omului. În funcție de această valoare, de sensul pe care îl acordă noțiunii de om, se deșinește concepția și arta scriitorului.

Poate la nici unul dintre romancierii occidentali, pledoaria pentru om nu este atît de viguroasă ca la Hemingway. Desigur că și el, mai ales în prima sa perioadă, a suferit influența dezabuzării, a cinismului, în lumina absurdității și cruzimilor inutile ale primului război mondial. Decepția, scepticismul unora dintre eroi iluștra însă, în fond, atmosfera dominantă a unor cercuri limitate, aparținînd unei societăți care-și consuma existența vană în lux și sterilitate.

Scriitorul nu se putea opri îndelung asupra unor astfel de personaje, deoarece ele veneau în contradicție cu concepția sa energetică și vitalistă a existenței. Hemingway e mai presus de orice un profesor de energie, de combativitate, căci pentru el însușirea de căpetenie a omului este lupta. Frumusețea și măreția destinului său, scriitorul o vede tocmai în această tenacitate, în această voință de a învinge, în neacceptarea înfringerii.

De altminteri o și afirmă undeva că „omul poate fi distrus, dar nu învins”.

Este o concepție nobilă și virilă, care exclude slăbiciunile, deprimarea, „micile sentimente”, ca improprii și deci nefirești cu caracterul real al omului. Pe rînd vîntor, pescar, soldat, adică obișnuit să înfrunte marile jivine, dezlănțuirea valurilor, suieratul gloanțelor, Hemingway a putut să cunoască situațiile cele mai dramatice, în care curajul era dublat și de o voință excepțională în luptă cu forțele ostile.

Ar fi o eroare să se creadă că acest profesor de energie, de vitalism, se mărginește doar la o verificare permanentă, în situații extreme, a calităților fizice și sufletești ale omului. Această înclăștare patetică, această luptă este dominată de o idee majoră: aceea a demnității și integrității umane. Este valoarea cea mai înaltă pe care o promovează scriitorul. Și nu suportă ca ea să fie murdărită, înjosită, fie de condițiile sociale sau fizice, fie de falsele și monstruoasele „idei” ale fascismului. Căci fascismul, în concepția sa, era în primul rînd o molimă care desfigura chipul omului, centrul unui întreg univers de valori.

Iată de ce eroii săi ca Manuel Garcia din „Neînfrîntul”, Santiago din „Bătrînul și marea”, Robert

Jordan din „Cui îi bate ceasul”, sînt tot atîtea ipostaze ale curajului, dîrzeniei și demnității omenești, pe care nimic nu le poate supune, nici măcar amenințarea morții. Ei triumfă în ciuda faptului că adesea miza izbînzii e chiar propria lor viață. Manuel Garcia, sîrac și umilit își recapătă întreaga prestață îndată ce intră în arenă. El este un erou în deplina accepție a cuvîntului. Ca să-și cîștige existența, își pune în joc însăși existența sa. Și o face nu numai cu temeritate, ci și cu un simț al demnității sale umane, care nu-l va părăsi nici pe patul de moarte. Ceea ce-l preocupa, fiind rănit grav, e dacă a „luptat frumos”, nu iminenta sa sucombare.

A lupta frumos înseamnă a lupta pentru a-și apăra demnitatea. E ceea ce-l duce pe Robert Jordan în rîndurile comuniștilor din Spania. În conștiința sa, eroul știe chiar ceva mai mult; demnitatea omului nu poate exista fără libertate. Și în consecință apără libertatea pe baricade.

În această operă, Hemingway a pătruns direct în miezul de foc al epocii, în care problema fundamentală e a lupta împotriva a ceea ce-l oprimă și-l mutilează pe om, a-l reda lui însuși, în plenitudinea sa morală și spirituală. Ca o consecință firească, trebuie deci să combată fascismul.

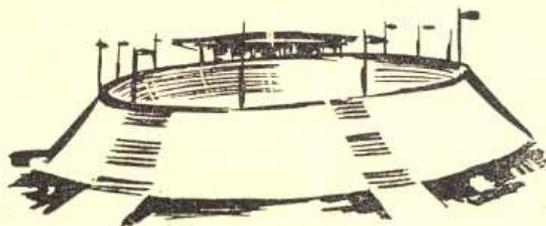
A făcut-o și cu arma și cu pana. Aici este de subliniat că acest mare scriitor, a cărui operă se hrănește din faptul viu, trăit, n-a așteptat să se sedimenteze evenimentele pentru a le da o înaltă formă artistică. Necesitățile luptei cerceau un alt mijloc de expresie, direct, imediat, combativ, și acela nu putea fi decît reportajul. Ziaristica este o altă latură a activității sale și reportajele de pe front purtau amprenta înclăștării dramatice și pline de măreție a poporului spaniol, în apărarea libertății.

E semnificativ că după 25 de ani, scriitorul care s-a înrolat în brigăzile internaționale, revine din nou în „Vara primejdioasă”, la Spania franchistă, unde pe fundalul coridelor, face o incursiune adîncă în sistemul totalitarist al lui Franco,

O întîmplare tragică a curmat viața renumitului romancier. Ultima sa operă a rămas neterminată. Dar mesajul său umanist, profesarea acestui cult al omului, al nobleții și demnității sale va continua să răsune în inima și conștiința contemporanilor săi.

CU RĂSPUNDERE PE URMELE MATERIALELOR PUBLICATE

V GRĂDINARU
Redactor șef adjuncț
al ziarului „Sportul popular”

La redacția ziarului „Sportul popular” ca și la celelalte redacții sosesc zilnic un mare număr de scrisori. Oamenii muncii, sportivi și spectatorii pasionaților întreceri sportive, se adresează cu încredere ziarului pentru a-și arăta satisfacția față de succesele sportului nostru, pentru a sesiza unele lipsuri sau pentru a cere diferite lămuriri în legătură cu mișcarea de cultură fizică și sport. Secția „Scrisori” înregistrează fiecare corespondență în parte, o lecturează, o trece pe o anumită fișă și apoi, ținând seama de problemele ce le ridică scrisoarea respectivă, o cartează pe secții.

Marea majoritate a scrisorilor, precum și cele mai importante (acelea care ridică probleme, care sesizează o lipsă în activitatea sportivă a cluburilor și asociațiilor, a consiliilor U.C.F.S.) se opresc însă la secția „Scrisori”, unde redactorii de specialitate trec la rezolvarea lor.

După cum am mai arătat, multe dintre scrisori conțin diferite întrebări, care devin pentru noi adevărate sesizări. De pildă, care este situația cu terenul X, de ce stadionul Y stă încă cu tribunele neterminate, când și de ce a fost transferat jucătorul Z, sau care este cauza că, de pildă, în regiunea Iași activitatea

sportivă de performanță bate pasul pe loc! Boxul, handbalul, rugbiul, dar mai ales fotbalul (acesta ne dă cele mai mari bătăi de cap) sînt discipline sportive iubite și ele stau în atenția cititorilor și a corespondenților noștri voluntari. Fotbalul stîrnește cele mai multe comentarii în tribune, cititorii ne scriu, întrebîndu-ne: de unde este arbitrul X, cine l-a delegat să arbitreze, de ce la tușă au fost delegați arbitrii cutare și cutare, de ce federația de specialitate nu ia măsuri împotriva unor sportivi certați cu morala etc.? Aceste probleme noi le rezolvăm relativ mai ușor. Răspundem cititorilor la rubrica „poșta magazin” sau prin scrisori personale, sfătuiind totodată federațiile ca să răspundă și ele personal.

În multe scrisori însă, cititorii noștri, corespondenții regionali și corespondenții voluntari, ne sesizează probleme majore, ca de pildă: lipsa de grijă manifestată de unele asociații față de întreținerea bazei materiale a mișcării sportive sau ne dau sugestii ce depășesc cadrul redacției — privind redresarea unor discipline sportive, în legătură cu îmbunătățirea activității sportive de performanță, înzestrarea bazelor și terenurilor cu apa-

rate ajutătoare, construirea de noi terenuri sau complexe sportive necesare desfășurării activității membrilor U.C.F.S.

Unor asemenea scrisori, noi le purtăm o deosebită grijă. Le aducem la cunoștința organelor de conducere din U.C.F.S. și cel de resort, urmărind — precum dispecerii sau operatorii din stații, parcursul trenurilor pe secția de circulație — rezolvarea scrisorii, a problemelor ce le ridică. Un exemplu: În nr. 3750 al ziarului (7 ianuarie 1961) a fost criticat consiliul asociației sportive „Metalul”, care nu ținea seama (așa cum se arăta în scrisoarea cititorului) de o serie de cerințe ale tinerilor în legătură cu activitatea sportivă. Redacția a luat act de scrisoare, a verificat pe teren care este situația adevărată, apoi a publicat-o. Rezultatul a fost pozitiv. Consiliul asociației, considerînd justă critica, și-a însușit-o și a răspuns redacției: „...analizînd această situație, consiliul asociației a prevăzut în planul său de muncă și înființarea secției de lupte”. În acest scop erau prevăzute măsuri concrete, ca activitatea noii secții de lupte să se desfășoare în bune condiții. Iată, deci, un sprijin eficient pe care ziarul l-a acordat asociației sportive respective, pe baza uneia din scrisorile trimise redacției.

Am constatat însă că se mai găsesc, ici-colo, unele elemente înapoiate care răspund numai de dragul de a „mulțumi” presa, sau așa ca să se spună: „am răspuns la critică”. De aceea verificăm continuu eficiența materialelor publicate. Mai mult chiar: după o perioadă de timp urmărind pe teren cum au fost rezolvate sesizările noastre. Am constatat cu această ocazie, că într-adevăr, situația privind secția de lupte se rezolvase pe deplin.

În munca redacției noastre s-a înrădăcinat obiceiul ca atunci cînd un redactor pleacă pe teren în țară să treacă mai întîi pe la secția „Scrisori”, pentru a primi indicații în legătură cu vizitarea corespondenților locali sau în legătură cu problemele ce trebuie cercetate sau constatate pe teren. Această metodă ne este de un real folos, mai ales că foarte mulți redactori, referenți la diverse sporturi sînt trimiși în deplasare pentru a scrie cronicile meciurilor de

campionat. Încă un exemplu: în ziarul nostru — pe baza unei scrisori — s-a publicat un foileton intitulat: „Peștișorul de... aur”. În acest material se vorbea de un bazin de înot din orașul Caracal, lăsat în părăsire, tocmai pe timpul sezonului calduros, de dragul „amenajării” unui acvariu. Foiletonul a nemulțumit pe cei criticați, care, printr-o adresă, ne-au răspuns că faptele nu sînt exacte. Din lipsă de apă potabilă, punerea în funcțiune a bazinului de înot nu este posibilă. În răspuns ni se scria textual că și SANEPID-ul este împotriva. Se punea următoarea problemă: sau corespondentul și redactorul care a redactat foiletonul au greșit, sau cei criticați nu văd cu „ochi buni” ajutorul ziarului. Secția „Scrisori”, cunoscînd spiritul de răspundere cu care lucrează corespondentul, s-a folosit de deplasarea unui redactor în orașul Caracal, incredîndu-i acestuia misiunea de a cerceta cazul respectiv. Și rezultatul a fost constatarea că respectivii tovarăși care au întocmit adresa, certați cu critica, au urmărit să inducă în eroare ziarul. Într-adevăr, cele ce ni s-au sesizat în scrisoare și s-au redactat în foileton au fost pe deplin confirmate de realitate. Cu toată căldura și vremea frumoasă, bazinul era golit de apă, buruienile invadaseră plaja de nisip și împrejurimile bazei. Apa potabilă și fără substanțe toxice, care să periclitaze sănătatea oamenilor — despre care se făcea aluzie în scrisoarea de răspuns — putea fi trasă dintr-un lac din apropiere. Considerăm că nu mai trebuie comentarii.

Iată doar două exemple. Ce ilustrează ele? Consider că atunci cînd se merge cu răspundere pe urmele materialelor publicate, cînd se urmărește eficiența scrisorilor corespondenților și ale cititorilor, publicate în ziar, se pot rezolva multe și diverse probleme în folosul maselor de oameni ai muncii. Verificarea pe teren, studierea atentă a scrisorilor, urmărirea lor planificată, sesizarea la timp a organelor de stat, obștești etc., toate acestea noi le considerăm sarcini legate indisolubil de urmărirea materialelor publicate și de aceea le tratăm cu toată răspunderea.

Desigur că în problema urmării materialelor publicate noi nu am făcut absolut totul. Ne străduim însă, zi de zi, să ne îmbunătățim activitatea în această direcție, să găsim noi metode de muncă cît mai potrivite cu profilul organizației noastre sportive, cu caracteristica problemelor ce le abordă și le debata ziarul. Învățăm citind rubricile secțiilor „Scrisori” ale altor ziare și mai ales învățăm permanent din experiența secției „Scrisori” a ziarului „Scînteia”, care în această privință are o bogată activitate și deosebite rezultate pozitive.

Însemnări despre munca colectivului redacțional al ziarului „LUPTA NOASTRĂ” din Giurgiu

Există o zi pe săptămînă — vineri — cînd poștașii din orașul și raionul Giurgiu au mai mult de lucru ca de obicei. În această zi, ei duc în tolbele lor, pe lîngă corespondența obișnuită, cotidienele și revistele centrale, și un ziar local pe format mic cu un titlu semnificativ „Lupta noastră”. Ziarul este așteptat cu nerăbdare de peste 4.500 de abonați. În același timp la chioșcurile din

raional mobilizați în tipografie, își împarte în grabă funcțiile de corectori și „capi limpezi” și zoresc, ca să poată răspunde celor nerăbdători: „Ziarul sosește astăzi cu siguranță”. Este un angajament de onoare al colectivului redacțional ca prietenul cel mult așteptat — ziarul local, să ajungă la timp în mîinile oamenilor muncii.

Că ziarul local „Lupta noastră” organ al comitetului orașenesc și

Ziarul

un prieten,

oraș, alte sute de cititori se interesează: „A apărut ziarul nostru?” Dacă se întîmplă vreo întîrziere și „ziarul nostru” n-a apărut la chioșcuri pînă vineri la amiază, pe circuitele telefonice din oraș și din raion se încrucișează întrebări care răsună pe diferite voci în pilnia unui singur aparat, acela din biroul redacției: „Alo, de ce a întîrziat astăzi „Lupta noastră?” O veste deosebită, sosită în ultimul moment, sau un eveniment important petrecut în viața orașului sau raionului, care cer să fie neapărat inserate, întîrzie cîte o dată procesul de apariție al ziarului cu cîteva ore. Și atunci micul „comandament” de colaboratori ai colectivului redac-

raional al P.M.R. și al sfaturilor populare ale orașului și raionului Giurgiu, și-a cîștigat prețuirea și interesul oamenilor muncii ne-o dovedește nu numai nerăbdarea cu care este așteptat, dar însăși rețeaua largă de corespondenți voluntari cu care muncește, scrisorile care solesc mereu pe adresa redacției. Două posturi fixe de corespondenți voluntari — unul la Atelierele Navale „Filimon Sirbu” și altul la Întreprinderea de industrie locală „Steagul roșu” Giurgiu, înglobînd un activ de peste 20 corespondenți — formează două antene puternice ale redacției care captează din mase și transmit prin intermediul ziarului cele mai proaspete

un sfătuitor...

noutăți, doleanțele cetățenești cele mai semnificative... La sate, în gospodăriile agricole de stat și colective, alte active de corespondență voluntari transmit la rîndul lor ziarului știri și fapte despre inițiativele oamenilor muncii, care dau ziarului prospețime și actualitate.

În redacție lucrează un mănunchi mic de colaboratori, entuziaști și pasionați pentru meseria de gazetar comunist. Realitatea noastră nouă, socialistă, le oferă în cuprinsul orașului și raionului un bogat material faptic ce se cere să fie ales cu discernămint și înfățișat în formele cele mai atrăgătoare. Ei înșiși, pînă mai acum cîțiva ani, unii muncitori în fabrici și stațiuni de mașini și tractoare, alții învățători, au ieșit din plămada în care se făurește astăzi omul nou al societății noastre socialiste, cunosc acest proces de transformare, de aceea știu să mearoă la izvorul cel veșnic viu al faptelor și inițiativelor.

INIȚIATIVELE ZIARULUI ȘI EFICIENȚALOR

O răsfoire atentă a colecției ziarului pe ultimele șase luni ne-a prilejuit cunoașterea a două importante acțiuni întreprinse în lumina documentelor celui de-al III-lea Congres al partidului.

Este vorba întii de cea intitulată: „Calitatea produselor — obiectiv principal“, apoi de cea avînd titlul „Pentru o producție sporită de carne și lapte în gospodăriile agricole de stat și colective“. Și ca un supliment la aceste acțiuni, o rubrică intitulată: „Din însemnările lui Nae Rebut“, în care un personaj șucubăt creat de imaginația reporterului și a desenatorului, străbate unitățile de stat și cooperatiste și arată unde are prieteni și „dusmani“. Primele două inițiative privind lupta pentru calitatea produselor și acțiunea pentru dezvoltarea creșterii animalelor în G. A. S. și G. A. C., au fost precedate de două constatări organizate de ziar cu sprijinul organelor de partid și de stat locale — și de „o masă rotundă“ la care au participat inovatori și raționalizatori din întreprinderile giurgiuvene și fruntasi în întrecerea socialistă pentru realizarea de produse de cea mai bună calitate.

Paginile consacrate acestor constatări, în care s-a relevat rolul de organizator al ziarului, au fost adevărate tribune ale experienței înaintate. Fruntasii în muncă și-au împărtășit metodele după care obțin cele mai bune rezultate în produc-

ție, au făcut propuneri privind simplificarea unor procedee tehnologice, au insistat asupra necesității completării bibliotecilor de pe lângă cabinetele tehnice și au cerut să se pună în discuția colectivelor de muncă din secții și ateliere inovațiile aprobate pentru a fi completate și perfecționate de colectiv. Eficiența acestor acțiuni susținute aproape săptămînal de ziar prin diferite articole, reportaje, convorbiri și însemnări, scrise într-un limbaj viu, atractiv și pe înțelesul cititorilor a fost făcută cunoscut masei largi de oameni ai muncii prin intermediul a două pagini speciale în care s-a arătat ce realizări s-au obținut în aplicarea metodelor înaintate în special în creșterea animalelor. Titlurile materialelor uneia dintre aceste pagini dintre care remarcăm „Furajarea dirijată a animalelor tinere“, „Așa se obțin venituri mari“, „Mulsul nu se face oricum“ și altele, au suscitât interesul cititorilor din G. A. S. și G. A. C. și au informat masa largă de oameni ai muncii din cuprinsul raionului asupra eforturilor ce se fac în aceste sectoare pentru traducerea în viață a sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P. M. R. privind creșterea producției de carne și lapte.

Ziarul se poate mîndri pe drept cuvînt că și-a adus o însemnată contribuție la dezvoltarea și consolidarea gospodăriilor agricole colective din raion.

În ziar colectivității găsesc un prieten, îndrumător și un sfătuitor prețios, care le arată la timp, prin cuvîntul celor mai destoinici crescători de animale, celor mai buni brigadieri și șefi de echipă, cum se muncește mai bine, cum se obțin venituri mari în toate sectoarele de muncă din G. A. C.. Periodic, ziarul a analizat munca sfaturilor populare comunale legat de terminarea grabnică a construcțiilor din gospodăriile agricole colective, a muncii culturale de masă în sprijinul sarcinilor la zi și alte asemenea probleme.

Mai puțin susținută și pe alocuri pierdută pe drum ni s-a părut acțiunea privind calitatea produselor. Prevederile din planul tematic al acțiunii de a se institui săptămînal o rubrică permanentă intitulată „Tribuna experienței înaintate“ — a rămas doar pe hirtie. De două ori în ultimele patru luni au apărut astfel de rubrici. Remarcăm articolul: „Sistem de ventilație forțată a sfeclei de zahăr“ — în care inginerul Paraschiv Ciulacu

de la fabrica de zahăr „Popa Șapcă“ arată că s-a aplicat o inovație ce aduce după sine creșterea procentului de zahăr al sfeclei cu 5 la sută, ceea ce reprezintă valoric 5.500.000 lei pe campanie de fabricație. Și un alt material, intitulat „Păstrează mașina cu care lucrezi“, în care un conductor auto de la I.R.T.A.-Giurgiu — împărtășea cititorilor experiența lui în ce privește îngrijirea mașinii pe care o conduce. Nae Rebut, personajul hitru al însemnărilor despre calitate, s-a plimbat doar de două ori prin hala de turnătorie a Atelierelelor Navale Giurgiu, a semnalat cu haz că „măsurarea pieselor turnate se face uneori cu „ochiometrul“ instrumentul lui taica Hafai-stos, zeul fierarilor“ — că biblioteca tehnică a Atelierelelor nu „prea“ are cărți de specialitate în turnătorie și cu asta... basta!

Cititorii au așteptat să vadă măsurile luate în urma acestor sesizări, dar ziarul tace... Tace de trei numere și nu atrage atenția conducerii tehnice și administrative a întreprinderii vizate de critică să răspundă ce măsuri a luat în urma celor semnalate.

Foarte rar apar în ziar articole ca rubrica „Pe urmele materialelor publicate“, reveniri la unele materiale critice sau critici la adresa unor răspunsuri formale primite de la autorități. În această privință colectivul redacțional va trebui să facă mai mult. Critica nu se face de dragul criticii, ci pentru a servi mersului înainte, lichidării unor fenomene negative din viața și munca noastră.

CORESPONDENȚII — CRONICARI AI PREZENTULUI SOCIALIST

Pe masa redactorului-sef poposesc zilnic scrisori din oraș și din satele cele mai depărtate ale raionului. Ele încep de obicei cu cuvintele „dragă redacție“... „Dragă redacție, scria deunăzi colectivistul Gheorghe Căpitanu din satul Cetățuia — află că gospodăria noastră colectivă a terminat treieratul grîului. Acum ne-am apucat la treabă să dăm gata construcțiile pentru adăpostirea animalelor... Rînduri simple care vestesc victorii și arată că în focul muncii se dezvoltă conștiința nouă a colectivităților. Ziarul, pornind de multe ori de la simple semnale ale corespondenților voluntari, a publicat materiale interesante despre procesul acesta firesc al fărurii, odată cu dezvoltarea relațiilor socialiste la sate, și

a conștiinței noi, socialiste. Articole ca „Forța noastră poate supune apele” sau „In lupta cu apele Dunării”, scrise viu, au avut prin conflictul dintre om și natură, acel senzațional al ziarelor noastre, care relevă voința oamenilor de a apăra cu toate puterile avutul obștesc și de a-l dezvolta spre înflorirea întregii țări. Aceste reportaje au reflectat totodată, prin micul ecran al întâmplărilor din satul Slobozia și din lunca Mahirului, un aspect al alianței muncitorești-țărănești, temelie a regimului nostru democrat-popular — concretizată prin ajutorul dat de muncitorii portuari din Giurgiu și mecanizatorii din S.M.T. Băneasa colectivizților, pentru învingerea apelor și apoi zi de zi pentru dezvoltarea gospodăriei lor colective. In cadrul concursului pe țară „pentru pîinea de cea mai bună calitate”, ziarul a organizat o anchetă largă între muncitorii brutari și consumatori pe tema îmbunătățirii calității pîinii, publicind numeroase scrisori și corespondențe.

Este bine că redacția fructifică astfel scrisorile oamenilor muncii. Dar nu poate fi trecut cu vederea că în această direcție nu sînt folo-

site toate căile. De pildă, de ce n-au mai apărut de multă vreme în paginile ziarului rubrici intitulate „Ne scriu corespondenții noștri voluntari” sau „Cititorii ne sesizează”? Acestea ar fi stimulat și mai mult activitatea corespondenților voluntari și ar fi dat paginilor ziarului mai multă varietate de probleme și prospețime.

In viața țării noastre a avut loc nu de mult un eveniment important. Oamenii muncii au luat cunoștință cu satisfacție și deplină aprobare de Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie, privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii. Ziarul raional „Lupta noastră” a oglindit de îndată în paginile sale, prin scrisori și interviuri, entuziasmul cu care oamenii muncii din orașul și raionul Giurgiu au primit aceste importante măsuri privind dezvoltarea pe mai departe a agriculturii socialiste, întărirea economiei naționale și continuarea ridicării nivelului de trai al poporului nostru.

In economia raionului Giurgiu predomină agricultura. Zeci de gos-

podării colective tinere au pornit pe baza exemplului și experienței gospodăriilor colective mai vechi, pe calea consolidării lor economice și organizatorice. Ziarul local este chemat ca în lumina recentului document să-și susțină mai departe cu și mai multă eficiență acțiunile întreprinse pentru dezvoltarea sectoarelor zootehnice în G. A. C., pentru aplicarea celor mai înaintate metode agro-zootehnice etc.

Ne oprim cu însemnările aici... Despre activitatea colectivului de redacție al ziarului „Lupta noastră” din Giurgiu se mai pot spune încă multe lucruri interesante care ar putea constitui o experiență bună pentru alte ziare raionale. Cert este că acest entuziast mănunchi de lucrători în presă dau cititorilor un ziar viu, interesant, așteptat ca un prieten și un sfătuitor apropiat al oamenilor muncii. Acesta va trebui să le stimuleze și mai mult dorința de a-și ridica în permanență pregătirea politică și ideologică, precum și măiestria profesională, de a ridica ziarul la nivelul tuturor sarcinilor puse în fața presei de partidul nostru.

RODICA ALMAȘU

SĂ SE ANULEZE PEDEAPSA CU MOARTEA ÎMPOTRIVA ZIARIȘTILOR SUD-COREENI!

Dictatorii militari din Coreea de sud au dezlănțuit o cruntă teroare împotriva presei și a ziariștilor. Nouăzeci la sută din ziare și reviste din Coreea de sud au fost suprimate. Închisorile gem de ziariști. La faptele odioase ale dictatorilor din Coreea de sud împotriva presei iau parte și militari aparținând armatei S.U.A. Astfel, soldați americani au bătut un reporter sud-coreean în timpul activității acestuia pe aeroportul internațional din Seul. Sub pretextul că el ar fi intrat acolo fără autorizație, i-au luat aparatul fotografic, lovindu-l apoi cu pumnii și picioarele.

Teroarea a atins culmea prin condamnarea la moarte, la 28 august, de către un tribunal militar, a unor ziariști sud-coreeni. Sub învinuirea de „activitate antistatală”, justiția

dictaturii militare din Seul a pronunțat pedeapsa capitală împotriva editurii ziarului „Minciju Ilbo”. Cio En Su, a directorului aceluși ziar, Son Hi Iun, și a redactorului șef al ziarului „Cioson Ilbo”, Ci Iun. Alți cinci ziariști au fost condamnați la închisoare pe termene variind între 5 și 10 ani.

In ce constă „activitatea antistatală” a ziariștilor sud-coreeni condamnați la moarte? Ei au militat prin scrisul lor pentru reunificarea pașnică a Coreei; ei au cerut prin presă tratative și schimburi între nordul și sudul Coreei.

Pentru activitatea lor patriotică de a contribui prin scris la reînchegarea țării lor, la întărirea și înflorirea ei, ziariștii sud-coreeni sînt amenințați cu moartea de dictatorii militari aflați în solda im-

perialismului american. Împotriva unei astfel de sentințe odioase s-au ridicat ziariștii cinstiți din întreaga lume. Secretariatul general al O.I.Z. a protestat printr-o telegramă adresată dictatorului sud-coreean împotriva teroarei la care e supusă presa, cerind anularea sentinței cu moarte, eliberarea din închisoare a ziariștilor și acordarea dreptului de apariție a ziarelor suprimate.

Ne alăturăm glasul nostru protestului demn și hotărît al ziariștilor de pretutindeni, mindri de a fi contemporani cu marile realizări științifice de cucerire a Cosmosului, cu uriașele progrese sociale, în viața oamenilor, cu eroicele lupte de eliberare a popoarelor pînă mai ieri robi ai țărilor imperialiste, — și cerem anularea sentinței de la Seul.

presivitatea frazei. (St. Iacob: *Coordonare, subordonare și logică*, revista *Limba română*, an VII nr. 5). Autorul articolului citat observă că această expresivitate se accentuează, și mai mult, când gândirea se exprimă prin propoziții circumstanțiale care reflectă totdeauna legături cauzale și care sint introduse prin conjuncții cu înțeles final, condițional, concesiv și comparativ.

Se fac sau nu simțite în limbaul presei noastre de astăzi procedeele stilistice care conferă expresiei valoare artistică, într-un cuvânt: măiestrie?

Un simplu sondaj întreprins asupra textelor cu caracter publicistic poate îndreptăți, prin rezultatele lui, răspunsul afirmativ la această întrebare.

Se poate spune chiar, cu deplin temei, că nici când, ca în vremea noastră, felurile forme publicistice — de la *editorial* până la simpla informație — n-a atins un atât de remarcabil nivel al iscusinței gazetărești, al valorilor expresive certe.

Se confirmă, astfel, încă o dată, că forța presei comuniste constă, deopotrivă, în conținutul ei, în forța adevărului pe care îl propagă, ca și în limbajul ei nuanțat, plastic și sugestiv, că între gândire și expresie — potrivit teoriei marxiste — există o unitate indestructibilă.

Pentru a ilustra aceasta, ne-am adresat cuprinsului citorva numere ale ziarului *Scinteia*. Analiza pe care am întreprins-o a urmărit modul de minuire a procedeele stilistice în mai toate formele publicistice. Ne-am ațintit atenția, în egală măsură, asupra resurselor lexicale ca și asupra construcțiilor sintactice, încercând să le deslușim semnificația stilistică.

Vocabularul se alimentează cu termenii cei mai adecvați subiectului și scopului de a se obține reflectarea cea mai fidelă a realității. Astfel, cuvintele din fondul lexical principal își dau întâlnire cu cele din sectorul mobil (neologic), făcându-se apel nu o dată pentru a sugera o anumită particularitate stilistică a compoziției, la unele arhaisme și regionalisme. Uneori cuvântului vechi i se asociază câte un neologism, dându-i-se astfel formulării un aspect verbal nu numai pitoresc dar și amplificat înțelesuri, izvorite din înseși contrastele lui lexicale. Să ne oprim la câteva exemple: „...milioane de oameni de pe tot cuprin-

sul își afirmă azi, de 1 iunie, cu și mai mare putere hotărîrea de a lupta împotriva acelor care *urzesc* noi războaie aducătoare de lacrimi și suferințe, foamete și miserie“ (5182, I, 1)*)

Din polisemantismul verbului *a urzi*, în contextul citat, înțelesul de *a unelti, de a pune ceva la cale din umbră, mișelește*, apare cu maximă forță expresivă. Cuvîntul asociat *războaielor* cu sensul de *măceluri umane*, sugerează, prin contrast, imaginea celorlalte lumi — a păcii, simbolizată prin *războaiele de țesut*, la care oamenii *urzesc* stofele și pînza. Iată câte nuanțe afective poate trezi un simplu cuvînt în stare să scînteieze din multiple fețe într-un context — întocmai ca o piatră prețioasă în montura unui inel.

Sau: „Cîțiva pasageri, în *sumane* de oaie *debarcă*, *aburcîndu-și* desagii în spinare și o pornesc pe cărării proaspete către casele lor risipite pe culmi (...) Se vede că-s noi (casele) după *dranița* acoperișului: strălucește la soare ca unsă cu miere“ (5184, IV, 3).

În descrierea peisajului montan (un debarcader al lacului Bicăz), în care civilizația și-a fixat pece-tea cu ambarcațiuni — creații ale tehnicii moderne, sătenii în *sumane de oaie* sînt *pasageri* care *debarcă*. Cum ei încă poartă desagi — pe aceștia și-i *aburcă* în spinare... Priveliștea are mișcare și policromie: sătenii o *pornesc* pe cărării către casele *risipite* pe culmi, către casele ale căror acoperișuri își scînteiază în soare, *dranița ca unsă cu miere*.

Alteori, în evocarea tabloului alternează termenii viguroși cu cei mai puțin intensivi, dînd exprimării un nerv dramatic, contrastant: „Coboară ca și odinioară plutele din Țara Dornelor, dar nu *puritate* de unda *năvalnică* și *înpumată*, ci *trase* de un *remorcher*: *gîndac verde* și *palid*. Imaginea plutașului *încordat* asupra „condeiului“, *răcnind* porunci la coturi de apă a dispărut o dată cu riul“ (5184, IV, 2).

Pasajul se distinge nu numai prin expresivitatea *epitetelor*, unele sugerînd *dinamica* peisajului — a teale *placiditatea* lui, ci și prin alte două trăsături stilistice de mare efect; una este *metafora* prin care *remorcherul* e văzut ca un *gîndac verde* și *placid* (mișcarea

*) Cifrele din paranteză indică, în ordinea lor — numărul ziarului, pagina și coloana.

domoală a celui dintîi îndreptățește sensul figurat pe care i l-a dat autorul în formularea citată). Al doilea procedeu stilistic se leagă de evitarea părților de vorbiresintagmatice, adică a acelor cuvinte prin care se stabilesc raporturile sintactice în frază: prepozițiile și conjuncțiile. În exemplul nostru, cuvîntul care ar fi putut exprima relația logică dintre *remorcher* și substantivul ce i se substituie: *gîndac*, este înlocuit printr-un semn al punctuației — *două puncte*, — ceea ce dă o notă instantanee, cu neîndoielnică valoare stilistică, exprimării.

Procedeele a putut fi, desigur, remarcat și în exemplul precedent în care, de asemenea, în locul cuvintelor de conexiune logică, a apărut semnul celor *două puncte*.

De un efect stilistic deosebit este și *îmbinarea unui epitet cu un substantiv abstract* — ca în acest caz: „*Forfota albastră a costumelor marinărești* de pe malul „mării“ Bicăzului *nu-l surprinde* pe plutaș, după cum *nu-l surprinde* nici pe fratele său de cîmpie de la Vadul Olt sau Ecacet...“ (5184, IV, 2).

Am subliniat — în afară de *forfota albastră* — imaginea *costumelor marinărești* obținută prin figura de stil a *personificării*. Remarcăm, de asemenea, în aceeași formulare, utilizarea unui alt procedeu stilistic — *anominația*, adică repetiția aceluiași cuvînt sau a unor cuvinte cu aceeași rădăcină.

Iată figura de stil a *personificării* prezente și într-un alt exemplu cules aproape la întîmplare din textele pe care le-am cercetat: „Zilele trecute, în biroul inginerului Siclovan, unul dintre inițiatorii metodei: — Fetelor! (Inginerul se adresează Lenuței Cazacu și Margaretei Memetea; prima poartă pe cap o bîsmăluță albastră, a doua — o bîsmăluță roșie); voi amîndouă sînteți țesătoare bune. Ne-am gîndit să vă despărțim. A venit vremea să vă într-ajutorați cu fete mai slab calificate. Ei, ce ziceți? Tăcere. *Bîsmăluța albastră și cea roșie*, privesc una la cealaltă...“ (5182, II, 4).

Nu mai puțin frecventă este, la rîndul ei, *repetiția*. În citatul ce urmează verbul *a ridica* — cu sensul lui propriu și cu cel figurat — revine ca un leitmotiv, de mai multe ori, potențîndu-i-se înțelesurile. Notăm că pentru a comunica pulsația unor entuziaști simțămînte de care e cuprins autorul articolului, fraza pune aceș-

tul repetiției nu numai pe verbul amintit, ci și pe un substantiv — *pământul* — de la care și-a luat zborul ideea: „Cine a izbutit mai limpede decât pilotul cosmic să explice oamenilor că *pământul, pământul* pe care l-a văzut de la 300.000 de metri se află el însuși într-o stare de zbor, că milioane de ființe umane pe care el le-a reprezentat, primul, în Cosmos, se află într-o stare de zbor, că la ora de față, adică în luna aprilie a anului 1961, societatea noastră nouă, care a decolat acum vreo patruzeci de ani și mai bine de pe aerodromul revoluției socialiste, a ajuns la înălțimi și *se ridică, se ridică* neconținut, înfrângând legile unui soi de gravitație socială, economică și de gândire pe care exploatareii și purtătorii lor de cuvânt, cu peniță ori sutană, au muncit să le canonizeze ca de nezdruncinat (...). Iuri Gagarin ar putea declara pe toate lungimile de undă că *pământul, pământul* acesta pe care el l-a văzut de-o mare frumusețe albastră, *se ridică. Se ridică* mai ales în țara unde s-a ridicat spre cosmos *cosmonautul*“.

Pasajul e caracteristic și pentru alte valori ale expresivității. Despre unele figuri stilistice am avut prilejul să ne referim mai înainte. Ele sînt: *metafora*, exprimată prin sensul figurativ al lui *a decolat (societatea noastră nouă a decolat și prin aerodromul revoluției socialiste)*, și *asocierea epitetului de un substantiv abstract (frumusețe albastră)*. În afară de acestea, contribuie, desigur, la forța de expresie a textului amintit, cîteva dintre procedeele construcției sintactice. Notăm pe cel al *topiciei*, adică al ordinii pe care o au cuvintele în frază. Schema sintactică obișnuită a unei poziții este, îndeobște: subiectul — atributul + predicatul — complementul. Prin intervertirea ordinii cuvintelor în frază, se pot obține accente afective de mare intensitate. În pasajul citat, observăm plasarea o dată a subiectului la sfîrșitul propoziției: „...în țara de unde s-a ridicat spre cosmos *cosmonautul*“ (în loc de: de unde *cosmonautul* s-a ridicat spre cosmos). În felul acesta, formularea a dobîndit un relief expresiv

mai pregnant — intenția autorului — aceea de a da o semnificație specială *cosmonautului* — fiind evidentă.

Dar, să revenim la figurile de stil — citînd încă două dintre metaforele care împodobesc multe din textele analizate, atenți, în același timp, la *epitetele* expresive pe care fraza le conține: „Privit din afară, *trupul masiv al locomotivei* e o împerechiere de piese mari și grele. *Inima (vitezometrul) acestui pachiderm metalic* nu este însă mai puțin sensibilă ca oricare alta“ (5175, I, 3) și: „...totuși, dintre cele cunoscute (e vorba de lacuri, n, n.), atît la munte cît și la cîmpie — *ochiuri alpine și dantele de apă tivite cu stuțăriș* nici unul nu se aseamănă cu acesta de la *poalele Ceahlăului*“ (5184, IV, 2).

Primelor două metafore care aparțin autorului frazei, li se adaugă ultima (*poalele Ceahlăului*), care e împrumutată din tezaurul creațiilor artistice ale poporului.

Aceasta nu e în textele cercetate singura dintre expresiile tipice sugestive provenind din limba generală. Să semnalăm cîteva numai: „pe cînd tovarășa ei *nu-și mai vedea capul de treabă...*“ (5182, I, 2); „nu-i plăcea să fie *dăscălită*“ (idem, I, 3); „*își făcea mendrele sub nasul...*“ (5184, IV, 7); „se credea că *nu-i nimic de capul lui*“ (5175, I, 4); „e o *minune de fată*“ (5175, I, 6) și „*a da de dușcă*“ (5184, IV, 3). Astfel de locuțiuni, puse mai ales în gura personajelor despre care este vorba în materialele publicistice, dau limbii acestora un caracter de autenticitate, de prospețime și de savoare.

În legătură cu vocabularul, se cuvine să subliniem și întinderea pe care o cunoaște sectorul termenilor de specialitate — ceea ce, fără îndoială, atestă multitudinea cunoștințelor, fără de care ziaristul nu ar putea să-și îndeplinească nobila misiune ce-i revine — aceea de a fi propagatorul adevărului, stimulatorul avîntului creator al oamenilor muncii, în toate domeniile de activitate. Termenii tehnici din sectorul industriei (*biele, cilindri, longeroane* etc.) își dau întîlnire în paginile presei noastre cu denumirile noțiunilor celor mai variate, nelipsind nici acelea care sînt, îndeobște, familiare doar spe-

cialiștilor. Merită să cităm, în întregime, pentru exactitate dar și pentru culoarea variată a vocabularului ei, această informație apărută sub titlul: *În parcul dendrologic din Simeria*: „Magnoliile cu flori albe, marmoreene, reprezintă o specie din cele peste 200 care împodobesc parcul dendrologic din Simeria. Unic în țară prin pitorescul său, acest parc oferă vizitatorilor imagini ale florei de pe toate continentele. Aci pot fi văzuți tulipierul gigantic, arbore din America de Nord, ienupărul de Virginia, brazii de Caucaz, chiparoși negri și călinul japonez. Parcul mai este înzestrat cu un acvarium pentru pești rari și cu țarcuri pentru căprioare și fazani“ (5184, I, 1-2-3).

Potrivit caracterul ei, informația pe care am produs-o ar fi trebuit numai să *comunică, lăconic* un fapt. Dar, cu toate că prin însăși natura ei, informația aducea o varietate lexicală pitorească, cel care a scris-o a intercalat, cu iscusință, un cuvînt de o deosebită semnificație afectivă, un epitet eminescian: *marmoreene*, sporindu-i astfel valoarea stilistică.

Dar — așa cum precizam — la creșterea potențialului expresiv al unui text contribuie din plin însuși modul în care sînt construite frazele.

Academicianul Tudor Vianu a demonstrat într-un articol intitulat *Cercetarea stilului (Limba română, an IV, nr. 3)* că stadiul sintaxei scriitorilor și al publiciștilor, care „se pot exprima în propoziții simple sau în bogate hipotaxe arborescente cu propoziții determinante succesive, ne face să înțelegem mai bine felul inteligenței și al imaginației lor, chipul în care lucrurile și ideile li se prezintă: analitic și succesiv sau în întreguri sintetice“.

Să reținem, de pildă, dintr-un editorial consacrat *Zilei internaționale a copilului*, acest pasaj: „Pe copertile multicoioare ale multor reviste din Occident sînt prezentate deseori chipuri de copii bucălate, cu obrazii rumeni, dar ele nu pot ascunde realitatea. Imaginile amintite nu te pot face să-i uiți pe cei 30.000—40.000 de copii sub 5 ani care mor pe an, în Portugalia, *nici* pe micii ucenici italieni care muncesc peste 10 ore în fabrici la patronii lor, *nici* pe cei 250.000.000

de copii de pe glob cărora nu le este hărăzit să ia vreo carte în mână, *nici* înspăimântătoarea mizerie și mortalitate a copiilor din țările coloniale, *nici* procentele nemaîntîlnite ale criminalității nu numai juvenile, ci chiar infantile, din Occident“ (5182, I, 1).

Adevărurile sînt enunțate, analitic, printr-o succesiune de propoziții coordonate introduse prin conjuncția *nici*, care, repetat, ca în exemplul citat, arată excluderea pe rînd a ideilor exprimate — ceea ce face ca acestea să capete un accent distinctiv puternic.

În felul acesta, formularea cîștigă în vigoarea ei verbală. Desigur, nu întîmplător suita coordonatelor culminează prin *procentele criminalității*, exprimare în care primul substantiv apare la plural și nu la singular: cuvîntul dobîndește, astfel, un înțeles mai deplin (fiecare țară din Occident își are procentul ei, tabloul general constituindu-se, deci, din *procente*); dar cuvîntul, în forma pluralului are capacitatea de a trezi în mintea noastră, și o altă idee — aceea a altui fel de *procente*, ai căror beneficiari sînt înșiși cei vinovați de soarta cumplită a tinerilor și copiilor — *procentele* capitalului spoliator.

În exemplele analizate, ne-am oprit numai la cîteva din numeroasele procedee tehnice pe care scrierul unui publicist le poate folosi pentru a da expresiei nuanțele cele mai fine. Ele sînt aceleași cu care operează, în general, autorii creațiilor artistice aparținînd celui alt mare aspect al limbii literare: stilul beletristic.

Desigur, nu e de ajuns a cunoaște — fie chiar și la perfecție — mecanismul figurilor de stil și al celorlalte procedee tehnice proprii artei de a scrie pentru a deveni un bun publicist sau un valoros scriitor. Aceasta este adevărat. Dar, tot atît de adevărat este că, pe lîngă însușirile de bază care îl definesc pe ziarist sau pe literat — însușiri despre natura cărora nu e în scopul rîndurilor de față să vorbim — cunoașterea modalităților de expresie, pentru a obține un efect sau altul stilistic, poate fi de un real folos.

PRESA din slujba imperialismului

Televiziunea din S.U.A. și creșterea criminalității în mijlocul minorilor

În S.U.A. comisia senatorială pentru cercetarea criminalității în mijlocul minorilor a criticat puternic televiziunea americană. Din 1948 criminalitatea a crescut în S.U.A. cu 177 la sută. Pentru a arăta contribuția televiziunii americane la creșterea numărului criminalilor minori, un consilier al comisiei, dr. Garry, a constatat că, săptămînal, 5 milioane de copii și adolescenți urmăresc emisiunea „Intangibili“, o emisiune despre regii gangsterilor din deceniul al treilea. Cercetările au dovedit că copiii pînă la 6 ani petrec săptămînal între 15 și 23 de ore în fața micului ecran.

Tema cea mai abordată în emisiuni este „goana după bani, putere, bogăție“.

Germania occidentală inundată de publicații revanșarde

Organul central al Uniunii asociațiilor revanșarde vestgermane a relatat recent că în R.F.G. apar 366 „periodice ale presei strămutaților“ cu un tiraj total de 2,6 milioane exemplare. În această cifră nu intră „cele mai multe din organele mărunte locale și altele care promovează tradițiile regionale“. Publicarea acestor cifre confirmă faptul că Germania occidentală este inundată de ziare și reviste care propagă pretențiile revanșarde ale guvernului de la Bonn.

Postul de radio R.I.A.S., oficină americană de spionaj

R.I.A.S.-ul face parte din centralele de spionaj și ațîțare întretinute și finanțate de S.U.A., care de 16 ani, de la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, continuă să fie unul din instrumentele importante ale războiului rece. Faptul a fost confirmat de înseși ziarele americane: „R.I.A.S.-ul este una din cele mai bune arme ale războiului rece“ („New York Times“). „Trebuie să încercăm prin toate mijloacele să creăm, printr-o propagandă susținută, o armată de guerillă în zona sovietică de ocupație“ („Chicago Daily Tribune“). Într-o emisiune proprie, din luna februarie a acestui an, postul de radio R.I.A.S. a recunoscut într-un comentariu: „Deși R.I.A.S. este sub administrație americană, el se ocupă totuși numai de problemele germane“. Iar directorul adjunct al acestei oficine de spionaj american, Filden, a recunoscut personal într-o scrisoare adresată la 13.II.1958 „Asociației pentru apărarea drepturilor de autor ale compozitorilor“ că „R.I.A.S.-ul este o întreprindere a guvernului S.U.A. Sarcinile sale sînt de ordin politic. Emisiunile muzicale sînt o sarcină secundară a R.I.A.S.-ului care ajută la rezolvarea principalei sarcini, a celei politice“.

Activitatea acestui post american în inima R.D.G. este contrarie normelor de drept internațional, unanim recunoscute, contrarie principiului neamestecului în treburile altor state.

Invazia presei din S.U.A. în Canada

Proaspăt sosit în orașul canadian Toronto, un redactor al bine cunoscutului ziar englez „Financial Times” s-a oprit în fața primului chioșc de ziare întilnit în cale și a cerut să-i fie prezentată publicația canadiană cu cel mai mare tiraj. Vnzătorul i-a oferit amabil revista... „Reader's Digest”, tipărită în S.U.A. Contrariat de această întâmplare, ziaristul englez și-a propus să facă o analiză amănunțită a publicațiilor și revistelor care sînt oferite cititorilor canadieni. Constatările sale au fost de-a dreptul surprinzătoare. „O privire aruncată asupra titlurilor într-un chioșc de ziare din Toronto — a scris el — arată că erau puse în vânzare 352 periodice americane, 4 engleze și 6 canadiene”. Și astfel „Financial Times” a ajuns la concluzia că „în Canada se manifestă deschis o invazie a presei din S.U.A.”.

De fapt, trusturile din S.U.A. care controlează presa s-au infiltrat în Canada urmînd calea, larg deschisă, de societățile industriale nord-americane. O statistică publicată la sfîrșitul anului trecut arată că din totalul investițiilor de capital american în străinătate o cincime a fost făcută în țara vecină din nord. Magnații americani controlează mari sectoare ale industriei extractive, siderurgice, chimice, alimentare din Canada. Ei sînt stăpînii absoluți asupra 77 la sută din industria canadiană a cauciucului, 60 la sută a industriei electrotehnice, peste 70 la sută a industriei constructoare de automobile. Pentru ce atunci nu ar controla și presa? În legătură cu aceasta, iată de altfel ce scrie „Financial Times” :

„Publicațiile americane trec frontiera într-un asemenea volum încît poșta canadiană transportă opt tone de reviste și ziare americane față de o tonă de publicații asemănătoare canadiene. Editorii americani au urmat drumul pregătit de invaziile anterioare și merg pe calea cuceririlor făcute de Hollywood și Radio City. Dar dacă guvernul acordă un oarecare sprijin industriei canadiene de filme și societății Canadian Broadcasting Corporation asigurînd că vor exista în continuare filme și radio-televiziunea canadiană, nu există nici o siguranță că vor continua să existe și ziare canadiene”.

Disputa dintre patronii presei canadiene și americane se desfășoară în principal asupra problemei publicității. Se știe doar că presa din Occident obține beneficii uriașe de pe urma publicării reclamelor diferitelor companii și societăți. Or, tocmai în acest domeniu presa din S.U.A. dă lovituri puternice publicațiilor periodice canadiene. În cea de a doua jumătate a lunii iunie, la Ottawa a fost dat publicității raportul unei comisii instituită de guvernul canadian pentru analizarea situației concurenței dintre trusturile de presă. După cum a subliniat William Neville, corespondentul din acest oraș al agenției U.P.I., „raportul a cerut guvernului țării să ia măsuri drastice pentru a salva presa periodică canadiană de concurența necinstită, și care duce la ruină, a presei din S.U.A.”. Despre ce este vorba? Situația a fost comentată pe larg de ziarul „Financial Times”.

„Publicațiile canadiene — scrie ziarul — ar putea probabil să țină piept concurenților americani în ce privește tirajele. Ele au însă mai puțin succes cînd se pune problema împărțirii venitului de pe urma reclamei. Editorii canadieni știu de aceea că publicațiile lor vor trebui să moară de inaniție. Perspectiva este evidentă. Extinderea invaziei americane continuă. Din 103 periodice care sînt vîndute în Canada, numai nouă sînt canadiene. Volumul și varietatea publicațiilor americane amenință să înăbușe publicațiile canadiene. Ele nu pot exista fără veniturile de pe urma reclamei și aceasta este cheia problemei.

Problema principală: publicitatea

„Oricît de strălucite ar fi editorialele publicate de revistele canadiene, ele nu pot face față tehnicii „divizării” impuse de editorii americani” — a scris referindu-se la această problemă ziarul „Toronto Times”. Revista „Time” a fost introdusă în Canada în anul 1943, iar „Reader's Digest” cinci ani mai tîrziu. De atunci ambele reviste și-au lărgit publicitatea canadiană pînă la un punct în care din fiecare dolar cheltuit pentru reclame, 70 de cenți revin revistelor „Time” și „Reader's Digest”.

De fapt este vorba de un truc folosit pe larg de magnații presei nord-americane pentru a se infiltra în celelalte țări din Occident. Teh-

nica „divizării” constă în alipirea unor editoriale canadiene în locul editorialelor originale din edițiile interne ale publicațiilor americane și înlocuirea tuturor reclamelor americane cu altele canadiene. Revista „Time”, de pildă, care este pusă în vânzare în Canada cuprinde trei pagini cu știri canadiene și o copertă schimbată. Produsul se vinde ca o ediție în întregime canadiană. Aproape tot restul revistei este alcătuit din reclame atît ale societăților canadiene cît și nord-americane care au interese pe piața canadiană. „Time” — scrie ziarul „Financial Times” — obține beneficii uriașe numai pentru trei pagini de conținut editorial dintr-o revistă plină de reclame.

După cum rezultă din datele publicate de presa canadiană, lupta care se dă în prezent între publicațiile canadiene și americane a ajuns la un stadiu în care americanii pot fi considerați, cel puțin deocamdată, învingători. Principalele cinci periodice canadiene care au atins un tiraj total de 2.365.897 exemplare au de făcut față la 13 periodice americane, toate inserînd reclame canadiene, al căror tiraj a ajuns la 3.287.952 exemplare. De aceea este pe deplin de înțeles amărăciunea și puternicele resentimente antiamericane care se manifestă în prezent în rîndurile opiniei publice canadiene. Reflectînd această stare de spirit și vorbind despre „agresiunea culturală a Statelor Unite asupra Canadei”, ziarul britanic „Scotsman” a subliniat : „Canadienii” se împacă greu cu dominația presei nord-americane. Multe personalități culturale din țară combat americanizarea culturii. Scriitorii ca și ziaristii canadieni — relevă ziarul — au arătat că Canada a căpătat un regim colonial și americanii încearcă să facă din canadieni propriile lor copii. Ocupîndu-se de aceeași problemă, ziarul „Financial Times” a ajuns la concluzia că „pierderea presei periodice nu mai poate fi tolerată într-un timp cînd canadienii exercită o presiune mai puternică ca niciodată pentru a-și menține identitatea lor națională împotriva amenințării vecinilor lor de zece ori mai puternici”.

Rămîne numai de văzut dacă acești „buni vecini” se vor împăca cu gîndul pierderii pieței presei periodice canadiene și a uriașelor profituri pe care le obțin de aici. Există numeroase exemple care dovedesc tocmai contrariul.

I. A.

PERSONALITATE GRAFICĂ, PROFIL ORIGINAL

VLAD MUȘATESCU

Pentru cei preocupați de problemele înfățișării presei ca și pentru cititorii ei, din ce în ce mai exigenți, recunoașterea revistei preferate, în zilele de apariție, de la depărtare, pe standul chioșcurilor cu ziare și reviste, constituie totdeauna un examen, un examen și pentru revista respectivă. Promovarea acestuia se obține numai prin afirmarea puternică a unui profil grafic bine conturat, prin arborarea cu consecvență a aceleiași vestimentații, mereu înnoită în același stil. Nu multe publicații se pot mândri cu această calitate. Două cunoscute reviste literare, datorită unor merituose străduințe de-a lungul ultimilor ani, au reușit să-și dobândească un profil grafic: LUCEAFĂRUL ȘI TRIBUNA. Fiecare promovează număr de număr o paginație nouă, vie, contemporană, satisfăcând cele mai diverse cerințe. Nu se aseamănă între ele. Asta nu înseamnă că una e mai puțin bine paginată decât cealaltă. Arhitectura paginilor celor două reviste bucură ochiul întocmai ca două clădiri moderne din centrul orașelor noi, proiectate fiecare în alte culori și linii, cu un alt joc de volume care înseamnă însă tot atâtea zvicniri spre înalt și frumos.

LUCEAFĂRUL abundă în formule de paginație foarte vii, decorative, în care omagiul culorii joacă un rol de seamă. Formula grafică realizată astfel arată publicistic, tinerește, chemând „agresiv” pe cititor la lectură.

TRIBUNA, având un format mic, ținând seama de acest lucru, după cum ne dăm seama, și-a propus o

altă formulă de prezentare, de un deosebit efect, pe care am putea-o cataloga, oarecum impropriu: „academică”. Sobrietatea culorii, atît aceea a masei textului cît și a culorii propriu zise, seriozitatea și gravitatea proporțiilor dintre text și titluri, clișee și dimensiunile materialelor, dau TRIBUNEI înfățișarea unei reviste care se vrea discretă, rezervată în limitele unei eleganțe „universitare”.

LUCEAFĂRUL, temperamental, își inundă paginile cu desene, reproduceri după opere de artă și fotografii artistice, cucerește fiecare secundă de atenție a cititorului cu mijloace de paginație „combative”.

TRIBUNA captează stima prin masivitatea textului care acoperă paginile mici, prin eleganța de linie a unei paginații reținute. Rezultatele ambelor reviste sînt aceleași. Cititorul este deopotrivă atras spre fiecare din aceste formule de îmbrăcăminte grafică.

*

Trăsăturile mari ale paginației LUCEAFĂRULUI se reduc, în cele din urmă, la patru aspecte deosebite, care fiecare în parte constituie în același timp și un specific al revistei. Acestea sînt: 1 — „deschiderile” de pagină sau de pagini „față în față”; 2 — paginile de „poezie”; 3 — ilustrația foarte bogată; 4 — echilibrul asimetric al „sarcinilor” (text, clișeu, culoare, titluri).

Faptul că prima pagină a revistei este gîndită de către LUCEAFĂRUL întocmai ca o „copertă”, ca un afiș, a făcut ca formulele adoptate să fie extrem de variate și „puternice”. Prima pagină reține

mai mult atenția decît toate celelalte. Procedeele pentru obținerea acestui efect sînt specifice LUCEAFĂRULUI: fotografii artistice la dimensiuni foarte mari, pete de culoare utilizate decorativ, chenare și număr redus de materiale, iată elementele din care se alcătuieste pagina întâia. Totul compus însă neașteptat, puternic marcat prin acuzări de culoare (indiferent dacă e vorba de alb, negru sau roșu). Astfel, în pagina întâia a nr. 10/15 mai 1961 se folosesc cu vervă procedeele amintite. Fotografia de mari dimensiuni de sus a fost în mod

„Luceafărul” nr. 13/1961

abil „prelungită“ printr-un artificiu de machetare; un chenar de culoare în care a fost încadrată poezia lui Demostene Botez. Destul de originală a fost și ideea de a se plasa explicația clișeului în același chenar, sub poezie, separată printr-o linie de 6 puncte. Prin această ingenioasă paginare fotografică se îmbogățește atât ca dimensiune cât și ca semnificație. Ea ocupă șapte coloane în loc de cinci (cum ar părea la prima vedere).

Ca un foarte puternic balans al fotografiei s-a paginat în colțul din dreapta jos un fragment din Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România. Cules cu literă bloc, mare, s-a imprimat la roșu, sugerând chiar numai el singur un afiș, un placat apelativ de sigur și autentic efect grafic. Pentru a marca solemnitatea paginii s-au cules toate titlurile cu verzele. Până și mica „lettrină“ a articolului de fond a fost inclusă în economia paginii, ea constituind un bine echilibrat balans al „roșului“ din pagină. S-ar putea critica paginarea semnăturii acad. Tudor Vianu pe o coloană descentrat (și urât), când normală ar fi fost plasarea ei centrată pe două coloane din șase.

Când se afirma mai sus că revista realizează din pagina întâia

niște adevărate „coperte“, nu ne refeream la copertele de carte ci mai curînd la roștul copertei de a-l atrage pe cititor. În acest sens își îndeplinesc rolul și „copertele“ LUCEAFĂRULUI.

Pentru a ne da seama de puternica influență pe care o are în pagină o fotografie de un deosebit nivel artistic (cum e cea a lui A. Mihailopol) e suficient să observăm numai cum aceasta reușește să concentreze întreaga pagină în jurul ei, ținînd chiar locul unui articol despre industrie („Luceafărul“ nr. 12/15. V. 61).

Tot același rol îl joacă în pagina întâia a nr. 13 din 1 iulie 1961 reproducerea unui desen extrem de expresiv al cunoscutului grafician Boris Prorokov. Aici, machetatorul, pentru a nu repeta formula din nr. 12, vine și adaugă un chenar „grizat“ și în plus de aceasta o foarte bună „găselniță“ grafică, un sumar cu numai două articole din cuprinsul revistei, în care, însă, înscrie și portretul lui Belinski. Contrastul este foarte puternic și prin acest procedeu (destul de original) paginația vine și ne atrage imediat atenția asupra materialului despre Belinski. Totul este realizat într-un spațiu redus (numai două coloane) cu ajutorul culorii și al „ferestrei“ practice în fonta de culoare.

Cînd conținutul materialelor din pagină o cere, paginația intervine cu elemente noi, neutilizate pînă atunci în mod curent. Așa cum vedem în nr. 14 din 15 iulie 1961, se paginează un titlu desenat cu un caracter avîntat pentru a sugera și întări nu numai caracterul articolului respectiv ci și al paginii.

Același obiectiv se atinge și în pagina întâia a nr. 15 din 1 august 1961. Prin intercalarea unui chenar foarte elansat între coloanele articolului închinat Forumului Mondial al Tineretului de la Moscova, prin paginarea în rapel a unei fotografii de A. Mihailopol, în care toate elementele imaginii sugerează înaltul, zborul spre culmile construcției socialiste, prin folosirea cu parcimonie, de astă dată, a culorii de roșu, se obține un adevărat „afiș“, de o eleganță în linie care e imposibil să nu mobilizeze atenția cititorilor asupra acestei pagini. Trebuie de asemenea remarcat procedeu de a se compune sumarul numărului pe o pată de fontă gris din raster mecanic. Efectul grafic este de bun gust și se acordă cu fonta roșie a titlului revistei, reușind să n-o „înghesuie“.

De altfel trebuie spus că nu numai pagina întâia se bucură de atenția „deschiderilor“. Mai fiecare pagină din interiorul numărului conține un centru de atenție grafic realizat cu mijloace adecvate. Mai mult decît atât, se acordă o

luceafărul

REVISTA DE CULTURĂ ȘI DOCUMENTAȚIE

ANUL XLIII - NR. 14 - 15 IULIE 1961

PREȚ: 1000 L. (în plus taxa de distribuție)

Chiarurile extinse

Afectivitatea documentării

ARIE

Cetatea tăcerii

Fragmente

Alter ego

Comara mării

Taina Radei

Grădina

Se dau urechi la Roci

Cinze de moarte

Cinze de nuntă

Drugi de fier

Deviziv

La culcu de porumb

Diavol galben

Dar mi-am cîșt și nu mai secer

Scaunul florentin

DACA

CRONICA DE ATELIER

mare atenție rezolvării machetatorice a paginilor considerate „față în față”, când echilibrul realizat utilizează toate elementele celor două pagini în cauză. În aceste cazuri, mai totdeauna există două centre de atenție, din care unul este mai accentuat fie prin plasarea sa în pagina de dreapta fie prin sublinieri de culoare. Concepția machetatorică a revistei, de a crea în fiecare pagină un element de „blickfang”, dă rezultatele cele mai fericite în cazul paginilor cu mai multe materiale, reușind să vertebralizeze arhitectura lor prin crearea centrelor de atenție mai sus amintite.

Pentru paginile de poezie LUCEAFĂRUL a concentrat toate mijloacele realizând adevărate afișe poetice. Placate lirice, vii, frumoase, încântând ochiul prin ilustrație, prin fontele de culoare și prin titluri originale. De altfel paginile de poezie ale LUCEAFĂRULUI sînt de multe ori detașate din revistă și devin expozate murale în școli și uzine.

Una din cele mai frumoase machete de poezie este cea de la pagina a 3-a a numărului 15/1961. Abundența și calitatea ilustrațiilor, chenarul puternic și titlul bine proporționat, toate concurează la alcătuirea unui ansamblu sugestiv, punctat fericit de titlurile poeziilor date la roșu.

Al treilea aspect propriu paginației LUCEAFĂRULUI este ilustrația foarte bogată. Obținind colaborarea unor graficieni de reală valoare,

revista utilizează din plin desenul în tuș, linogravurile, ilustrația în peniță, toate speciile grafice de presă. Contribuția lor la prezentarea revistei este evidentă la paginile 6 și 7 din nr. 9/1961, unde se conjugă lucrările maestrului Jules Perahim cu cele ale Nataliei Matei și ale lui Marcel Chirnoagă. O fotografie (din cea mai inedită actualitate) vine să completeze echilibrul grafic (și mai ales echilibrul de conținut) pe pagina de dreapta, consacrată realizărilor de artă.

Mijloacele prin care LUCEAFĂRUL și-a obținut un profil grafic, sînt mijloace care se află la îndemîna oricui. Totul este, însă, ca ele să fie asamblate pe baza unei „idei” machetatorice, să fie coordonate de o concepție unitară și bine gândită, consecventă pînă în cele mai mici amănunte.

N-ar fi inutilă o enumerare a lor. În primul rînd capătă dreptul la înfîietate varietatea deosebită a „deschiderilor” despre care s-a vorbit mai sus. Păstrînd același stil, ele dispun totuși de nenumărate rezolvări originale.

Apoi ilustrarea paginilor nu numai cu desene ci și cu fotografii artistice care grăiesc tot atît de eficient ca și imaginea ilustratorului. Dreptul la viață al fotografiei artistice în paginația revistelor literare este elocvent demonstrat în pagina a 10-a din nr. 9/1961.

„Agresivitatea” culorii în paginația LUCEAFĂRULUI este de bună calitate. Rezultatele sînt agitato-

rice, mobilizînd ochiul spre conținut. E suficient să privim pag. 12 din nr. 12/1961 ca să vedem cît de mult ciștigă materialul cuprins în pagină, prin desenul pată de culoare introdus sub text.

Reducerea titlurilor desenate nu a fost aleasă de LUCEAFĂRUL ca unică soluție pentru înlocuirea literii tipografice demodate. În revistă există suficiente titluri desenate. Se remarcă însă același „titlist”, ceea ce acordă unitate și garantează calitatea egală a titlurilor. Trebuie subliniată concepția contemporană a titlurilor, echilibrarea lor bine gândită în raport cu formatul revistei.

Chenarele din „Luceafărul” sînt variate și totuși se opresc la numai cîteva formule, ca să nu transforme revista în modelar de mercantilaj tipografic. Cele patru, cinci modele utilizate se remarcă prin sobrietate și prin pregnanța liniei. Mai ales chenarele grizate, care par să fie cel mai des întrebuintate.

„LUCEAFĂRUL” este o revistă de format mare, cu un număr bogat de pagini, așa că problemele de paginație nu sînt ușoare. Totuși, ținînd seama de reușitele paginației revistei, este păcat că încă nu s-a găsit o formulă pentru pagina a doua a revistei, pagina de critică, și pentru pagina „dintre sute de cataracte” a cărei structură pare astăzi puțin îmbătrînită.

Curiozitatea cu care așteptăm noile numere ale „LUCEAFĂRULUI”

Tribuna
SĂPTĂMÎNAL DE CULTURĂ
Anul V, nr. 30 (1961) Cîmp. 27 oct. 1961 17 pagini 30 bani

Gîndirea presocratică și tragedia

Realizări fundamentale

Pastidul

Tribuna
SĂPTĂMÎNAL DE CULTURĂ
Anul V, nr. 31 (1961) Cîmp. 13 noi. 1961 17 pagini 30 bani

Observația realistă în poezie

ARGHEZI

Actualitatea logică și etică a lui Heraclit

Tribuna
SĂPTĂMÎNAL DE CULTURĂ
Anul V, nr. 22 (1961) Cîmp. 1 ian. 1962 12 pagini 30 bani

Experiența noastră în chirurgia cardio-vasculară

Semnificații

Întineri despre sculptură

este îndreptățită de rezultatele de până acum.

*

TRIBUNA este o revistă care se deosebește marcat din punct de vedere al machetării, de restul presei noastre săptămânale. După cum se arată în primele rînduri ale materialului de față „simplitatea” paginajului acestei reviste nu trebuie să ne facă să credem că ne găsim în fața unei sărăcii de idei. Dimpotrivă. Mijloacele mai grave de accentuare a anumitor materiale, preponderanța textului față de toate celelalte elemente creează condiții speciale, coordonate noi, pentru obținerea unei haine de bun gust, elegante și sobre.

De pildă, deschiderea revistei, pagina întâia, își are de fiecare dată o rezolvare pregnantă, însă extrem de serioasă, de rezervată. O anumită „greutate” plutește asupra începutului revistei. Nu e vorba de o greutate în descifrarea paginajului, nici de monotonicitate. Este greutatea materialului central al paginii care se reliefează din punct de vedere machetatoric printr-un procedeu foarte simplu, dar puternic, prin masivitatea textului din care majoritatea se dă în pagina întâia. Așa cum putem vedea în nr. 30/1961 — pagina întâia nu cuprinde decât începutul a două articole. Importanța lor deosebită a făcut ca restul materialelor susceptibile de a fi intrat la „întîia” să fie trimise în alte pagini. În felul acesta s-a transmis cititorului, direct, valoarea articolelor și accentul pus de redacție. Economia de mijloace grafice nu duce la sărăcie, ci la eleganță. În alt număr al revistei TRIBUNA, cum ar fi în nr. 22/1961, găsim de astă dată trei articole. Reproducerea unei lucrări plastice „deschide” pagina. Dimensiunile ei modeste, totuși, acordate cu finețe în funcție de formatul revistei, reușesc să nu distoneze cu restul ansamblului. De altfel, aceste dimensiuni sînt respectate și în nr. 24, 25 și 26. O singură observație s-ar putea face în legătură cu plasarea monotonă a clișeului în același loc. Deși pe drept cuvînt s-ar putea dovedi că celelalte elemente ale paginii sînt echilibrate divers și cu simț al măsurii. Observația se adresează însă, în special, asupra faptului că așezarea clișeului lângă titlu, chiar dacă uneori clișeul reprezintă o sarcină de culoare destul de ușoară, realizează o „îngheșuire” a acestuia, îl asfixiază. Este prea original și personal „capul” revistei

stei pentru ca să nu fie eliberat de vecinătatea elementelor de paginație, indiferent dacă e vorba de un clișeu sau de titlul unui material. Acest lucru este dovedit din plin de pagina întâia a nr. 21 unde „capul” revistei este așezat „în frontispiciu”, centrat pe întreaga oglindă superioară a paginii. Este cea mai reușită și echilibrată formulă de plasare a titlului revistei. Respiră, ornamentează pagina și revista, și în plus de asta îi dă un caracter elegant; servește de pană întregului stil al prezentării grafice a revistei. Este posibil ca aceasta să fie cea mai rezolvată formulă de deschidere a paginii întâia; cea mai în concordanță cu stilul de prezentare al întregii reviste. De asemenea plasarea clișeului din pagina întâia și în alte locuri decît cel devenit oarecum tradițional ar putea duce la scheme de paginație noi, păstrîndu-se totuși linia generală a paginației din TRIBUNA.

Deosebit de aplecate arată paginile de poezie ale TRIBUNEI. În nr. 21, la pagina a 6-a, ni se oferă pe un suport decorativ de culoare un ciclu de poezii de Al. Căprariu. Măniera în care s-a executat desenul, foarte adecvată substanței versurilor din pagina respectivă, servește de minune pagina dînd un fond pentru titlul desenat liber. La pagina a 6-a din nr. 25 paginația deși respectă stilul prezentării grafice al revistei aduce ceva nou prin „subțirimea”, la propriu și la figurat, a desenului și a titlului. Mai greu am putea fi de acord cu caracterul literii cu care s-a desenat numele autorului. Aduce puțin a cirilic și e în contrast cu restul paginii. În orice caz, faptul că s-a recurs la o „pagina de poezie” arată că acesta ar fi drumul cel mai bun și pentru alcătuirea unor alte pagini de poezie chiar dacă toate lucrările nu aparțin unui singur poet. În cazul revistei TRIBUNA care are un format mic, paginile de poezie ar oferi posibilitatea realizării unor „oaze”, unor spații de odihnă în economia revistei.

TRIBUNA utilizează în paginația ei destul de des titlurile culese. Din păcate, probabil că tipografia unde se culege TRIBUNA nu poate oferi deocamdată un modelar de litere mai noi. Literele tipografiei sînt demodate. Unele din ele dau frecvent posibilitatea confundării literii „a” cu „o”. Din acest motiv ar fi indicat ca revista să deseneze o parte din titluri, iar restul să fie

„Tribuna” nr. 21/1961

culese în tipografie cu un sortiment redus de literă.

Titlurile desenate din TRIBUNA sînt concepute modern. De multe ori se observă proporționarea justă, la scara revistei. Titlurile de rubrică sînt sugestive. Păcat că sînt deseori schimbate de la un număr la altul.

Deși paginația TRIBUNEI poate fi caracterizată prin eleganță și economie de mijloace, totuși anumite mici „găselnițe” vin să înviorizeze paginile de text. Trebuie apreciate „cartușele” cu textul desenat cursiv. Este o rezolvare neîntîlnită în alte reviste și care se integrează perfect în imaginea grafică a revistei. De asemenea e foarte original colontitlul revistei, care fără să „strige” vine să aducă o „fioritură” unui registru grav.

Vignetele miniaturale care se întîlnesc uneori la pagina ultimă a TRIBUNEI sînt de foarte bună calitate, mai ales la numărul 25. Ar trebui încercat ca vignetele unui număr de revistă să fie încredințate aceluiași artist. Rezultatul nu poate fi decît bun, cel puțin din punct de vedere al paginației.

Desigur că utilizarea la zi a tipografiei ar oferi TRIBUNEI posibilități înfinit mai mari de paginație. Trebuie să apreciem însă că în condițiile actuale, vizibil handicapat de tipografie, paginația TRIBUNEI se remarcă prin originalitate, printr-un profil grafic puternic individualizat.

ŞASE LUNI DIN ACTIVITATEA UNEI MARI UZINE OGLINDITE ÎN PAGINILE UNEI GAZETE

Aspect de uzină

O monografie fragmentară a vieţii uzinei tipărită cu grijă de redactorii voluntari ai gazetei de uzină „Timpuri noi” şi ei, la rîndul lor, muncitori în marea întreprindere metalurgică. Vasile Andreescu, Gh. Bătrînu, Constantin Ciobanu, Marin Voican, strungari, frezori, turnători cu renume la uzinele „Timpuri noi”, au învăţat să mînuiască cu aceeaşi pricepere şi condeiul. Ei formează împreună cu mulţi alţi muncitori din uzină, care semnează cu regularitate în paginile ziarului, activul de bază al redacţiei.

De curînd, gazeta de uzină a intrat în cel de-al 11-lea an de apariţie. A fost un drum lung, nu lipsit de greutăţi, dar plin de fapte entuziaste de muncă. De cîte ori redactorilor nu li s-au părut prea mici paginile gazetei pentru a relata bogăţia de fapte culeasă cu grijă în carnetele de însemnări! Cu cîtă dragoste şi emoţie nu intră şi astăzi în redacţie strungarul Ion Lupu anunţînd :

— Fraţilor, am ştirea zilei! La secţia prelucrătoare au sosit două strunguri noi de mare precizie.

Cu timpul „ştirile zilei” şi-au pierdut senzaţionalul. Oamenii s-au obişnuit cu noutăţile. S-au construit hale noi, s-au adus utilaje moderne, s-au format cadre de specialişti, iar fruntaşii s-au cocoţat sus în virful graficului de producţie.

Despre toate acestea ziarul a scris la timpul său cu lux de amănunte. Oamenii s-au obişnuit cu ele, ca lucruri fireşti fără de care nu se poate concepe mersul înainte. De aceea, nu miră pe nimeni că de două ori pe lună — atunci cînd apare gazeta — muncitorii din uzină o citesc cu atenţie, fac însemnări şi comentează articolele. Ei găsesc în gazeta lor probleme care îi interesează. Şi nu surprinde pe nimeni că, ajuns acasă, muncitorul a cărui fotografie e pusă la loc de cinste în pagina întii, îi spune flăcăului său cu mîndrie :

— Ia citeşte ce scrie despre taică-tu !

Să socotim că invitaţia ne-a fost şi nouă adresată.

*

Noi ziaristii avem strînse legături cu confracţii din uzină. Adeseori le cerem sprijinul şi, un fapt pe care trebuie să-l recunoaştem deschis, de foarte multe ori articolele publicate în gazeta de uzină ne îndreaptă atenţia asupra unor probleme deosebit de importante. Gazeta de uzină „Timpuri noi” reprezintă şi ea, la rîndul său, un preţios documentar pentru ziaristul profesionist. În paginile sale (ne referim la numerele apărute în acest an) găsim ca obiectiv principal urmărirea traducerii în viaţă a sarcinilor celui de-al III-lea Congres al P.M.R. Astfel sînt prezente, ca preocupare permanentă, problemele legate de calitate, introducerea tehnicii avansate şi a metodelor noi de muncă, îmbunătăţirea procesului de producţie şi a caracteristicilor tehnico-funcţionale a produselor uzinei.

În perioada premergătoare alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare, coloanele gazetei au fost pline de realizări înfăptuite de candidați ai F.D.P., muncitori ai uzinelor „Timpuri Noi”, vestiți fruntași în producție. Se poate spune, citind numerele apărute la începutul acestui an, că atmosfera de muncă entuziastă prezentă în paginile gazetei, a format introducerea festivă la marea întrecere socialistă pornită în cinstea aniversării partidului, întrecere care continuă și astăzi cu deosebită însuflețire.

Pentru a-și putea informa cititorii de variatele probleme ce frământă pe oamenii din uzină, reporterii voluntari ai gazetei au luat parte cu regularitate la consfătuirile de producție și au relatat apoi desfășurarea lor. Nenumărate sînt astfel propunerile valoroase făcute de muncitorii uzinei, care au fost popularizate în ziar, în vederea atragerii unui număr tot mai însemnat de muncitori și tehnicieni, la mărirea producției.

Dar gazeta nu s-a limitat doar la popularizarea propunerilor valoroase. În reportaje interesante, sau articole pe probleme, s-a arătat felul cum propunerile au prins viață. Sînt de remarcă în această direcție articole de genul celui semnat de tovarășul Dumitru Tache, responsabilul brigăzii „Petre Ionescu”, în numărul 241 al ziarului, intitulat: „Se înfăptuiesc propunerile făcute”. Redactat cu grijă, articolul prezintă pe scurt oțeva din propunerile făcute și înfăptuite de brigadă. Rezultatele obținute constituie pentru cititori o invitație la înregistrarea unor succese asemănătoare.

Popularizarea fruntașilor, a celor care prin munca lor fac să crească prestigiul produselor uzinei, este prezentă în fiecare număr al gazetei. Sînt folosite în acest scop cele mai variate forme gazetărești: reportajul de culoare, cursivul, portretul, schița etc. Se remarcă îndeosebi materialele apărute sub semnăturile redactorilor V. Ioniță, V. Andreescu, St. Panait etc.

Ca problemă principală, de care s-a ocupat gazeta în această perioadă, a fost lupta pentru o calitate superioară a produselor. Articole ca: „Realizări și fruntași din

întrecerea pe profesii” (nr. 238); „Calitatea superioară — obiectiv principal în întrecere”; „Introducerea tehnologiei avansate” (nr. 240); etc., tratează pe larg o serie de probleme importante legate de calitatea produselor.

În articolul „Sarcini complexe — organizare adecvată” apărut în nr. 247 al ziarului, la rubrica „Cuvîntul maistrului”, sînt prezentate, sub o formă interesantă, o serie din îndatoririle maistrilor. Articolul este semnat chiar de un maistru, Ion Manolescu, și folosește în egală măsură atît maistrilor, cît și muncitorilor. Autorul se preocupă în special de organizarea locului de producție, scoțind în evidență rezultatele ce se pot obține cînd această problemă este bine rezolvată. Presărat cu nenumărate exemple, articolul constituie un prețios instructaj pentru maiștri.

Nu același lucru se poate spune însă despre toate materialele publicate pe tema calității. Dacă cele mai multe sînt cuprinzătoare și reușesc să rezolve problemele pe care le ridică, unele mai prezintă scăderi datorită tratării lor superficiale. Astfel, în articolul „Mai multă exigență din partea controlului tehnic”, I. Buruiană, șeful secției montaj, analizează cu ușurință o problemă deosebit de importantă (controlul tehnic interfazic). Articolul este sărac în exemple, iar cînd se vorbește de deficiențe, nu se dau nume concrete. Această lipsă caracterizează numeroase articole critice, făcîndu-le astfel să nu aibă o adresă precisă. Ceea ce face ca critica, chiar dacă este formulată, să nu dea roadele așteptate.

Să luăm, de pildă, articolul de care vorbeam mai sus. Autorul prezintă o serie de defecțiuni în activitatea C.T.C.-ului. Deși prezintă exemple concrete de lipsuri constatate în munca controlorilor, totuși nu dă nici un nume. N-ar fi fost oare mult mai eficace să se publice și numele controlorilor care au muncit superficial?

Ceea ce se mai constată citind ultimele 12 numere ale ziarului „Timpuri noi” este lipsa foiletonelor și a notelor critice. Faptul este strîns legat de cele relatate mai sus.

Citind ziarul constăți că materialele care tratează probleme de par-

tid sînt foarte rare, după cum foarte rar se întîlnesc în coloanele ziarului semnăturile tovarășilor care fac parte din biroul comitetului de partid.

Această stare de lucruri este strîns legată de faptul că din luna septembrie a anului trecut, conducerea ziarului nu a analizat felul cum își duce munca colectivul redacției gazetei de uzină. O serie de lipsuri în activitatea ziarului nu au putut fi astfel înlăturate la timp.

Din cauza lipsei de îndrumare se datorește și faptul că în coloanele ziarului nu este prezentată activitatea cultural-sportivă a colectivului uzinei. Majoritatea materialelor care tratează astfel de probleme sînt simple știri despre activitatea bibliotecii. Or, în viața unei uzine atît de mari ca „Timpuri noi”, munca culturală nu se rezumă doar la bibliotecă.

Aceeași situație și în ceea ce privește activitatea sportivă. Citind cele 12 numere din ziar, ești înclinat să crezi că la uzinele „Timpuri noi” muncitorii nu fac sport. Realitatea este însă cu totul alta. Colectivul sportiv al acestei uzine este destul de puternic. Există o echipă de fotbal în categoria orășenească, iar la celelalte discipline sportive au fost obținute rezultate frumoase. De toate acestea, însă, gazeta nu scrie nimic. Ca și cum pe oamenii din uzină nu i-ar interesa și acest lucru. Ce concluzie se trage de pe urma unei asemenea situații? Una singură: că nu s-a acordat sprijin în suficientă măsură colectivului redacțional.

Toate aceste lipsuri — ușor remediabile — nu umbresc însă rezultatele obținute de gazetă. Din cele 12 numere de ziar apărute în acest an se desprinde clar rolul de organizator al producției pe care îl are gazeta de uzină. Și dacă la sfîrșitul primului semestru colectivul uzinelor „Timpuri Noi” a raportat partidului îndeplinirea înainte de termen la toți indicii, a planului de producție, nu trebuie să uităm că ziarul și-a avut partea lui de contribuție.

Dar concluziile finale despre felul cum a muncit colectivul redacțional se vor trage la sfîrșitul anului. Atunci se încheie concursul gazetelor de uzină la care participă bineînțeles și ziarul „Timpuri noi”.

A devenit o adevărată tradiție pentru multe ziare locale ca la sfârșitul săptămânii să publice o pagină intitulată: „Magazin“.

Variatatea materialelor (caleidoscopul informativ, reportajul de popularizare a noilor cuceriri tehnico-științifice, știrile inedite, rubricile de satiră și umor etc.) aduce în ansamblu o notă colorată și specifică ziarului și determină ca această pagină să fie așteptată și citită cu interes.

Este evidentă preocuparea redacțiilor pentru ridicarea acestei pagini la un înalt nivel publicistic, astfel încât conținutul ei să nu fie numai distractiv, ci să aducă o contribuție substanțială la formarea unui orizont larg, la îmbogățirea cunoștințelor cititorilor.

Ne-am obișnuit ca pagina „Magazin“ să înmănuncheze informații (mai ales informații) din multiple domenii de activitate umană, condimentându-le cu așa-numitele curiozități care ating fauna, flora, peisajul geografic, istoria etc. Înșirînd acestea, ne dăm seama de diversitatea acestei pagini, ceea ce o face greu de definit și tot atât de greu de întocmit.

Ni se pare lăudabilă inițiativa unor gazete de a împămînteni un anume profil paginii care s-o deosebească de suratele ei din alte orașe ale țării. Să exemplificăm.

Ziarul „STEAGUL ROȘU“ din Petroșani rezervă în fiecare sîmbătă pagina a doua unui „Magazin“. Să menționăm însă faptul că aici e vorba mai mult de o investigație a unor probleme etice; se pun în discuție atitudini și se relevă fapte ale minerilor din Valea Jiului. Intr-o consemnare purtînd titlul „Privind din fereastra vagonului“, un reporter și-a propus să însemne noile realități ivite de-a lungul itinerariului Petroșani-Tg. Jiu. Trecînd prin Preajba, autorul zărește mari cantități de lemn depozitat de-a lungul a vreo doi kilometri. Deocamdată, ele iau drumul fabricilor prelucrătoare din țară. Puțin mai departe însă — notează reporterul — se zăresc siluetele unor clădiri în construcție. Peste puțină vreme, pe aceste locuri se va înălța un uriaș combinat care

va prelucra bogăția forestieră din raionul Tg. Jiu. Formula se dovedește, așadar, utilă.

O pagină care evidențiază selecție îngrijită și unitate este „Din duminică în duminică“, tipărită de ziarul „STEAUA ROȘIE“ din Tg. Mureș. E o pagină în care popularizarea tehnico-științifică este înțeleasă într-un sens înalt: materialul de știință cuprinde cunoștințe ample și temeinice („Omul-uzină atomică“, „Stabilirea timpului probabil“ etc.).

Avem în față două pagini „Magazin“ ale ziarului „FĂCLIA“ din Cluj. Una din 16 iulie și cealaltă din 30 iulie 1961. Caracteristica acestor pagini constă în faptul că prezintă tematici complet diferite.

Pe cînd pagina ziarului din 16 iulie strînge sub titlul „Munte, mare...“ un grupaj de materiale, consacrate după cit arată titlul acestora care iubesc frumusețile naturii, cealaltă pagină împletește în mod ingenios un mozaic de materiale cuprinzînd diverse domenii de activitate.

Grupajul „Munte, mare...“ cuprinde cîteva documente interesante, un articol care popularizează frumusețile munților noștri (Către prietenii drumeției) și cugetările unor poeți și scriitori cunoscuți. Din lectura lor cititorii află legendele unor munți, iau cunoștință de cuceritorii cîtorva masive din diverse continente, ca și de celebri navigatori — unii din antichitate, alții de acum 500—600 de ani, dar... nu găsec nimic despre frumusețea stațiilor de odihnă din zilele noastre. Minunatele construcții ale regiunii noastre, care au transformat litoralul într-un veritabil mărgăritar sînt reflectate în această pagină printr-o singură fotografie — și aceea inexpressivă, făcută probabil mai demult, — intitulată „Eforie — Faleză“.

Găsim bună idee ziarului „Făclia“ din Cluj ca în timpul concediului de odihnă să-și invite cititorii la drumeție prin una din paginile „Magazin“. Dar ar fi trebuit în același timp să asigure eficiența ei prin păstrarea unui echilibru armonios între materialul documentar și cel consacrat populari-

zării stațiilor de odihnă, strălucitelor construcții și amenajări făcute în țara noastră.

Mai sînt demne de menționat prin diversitatea materialelor și modul grafic cum sînt prezentate paginile „Magazin“ ale ziarelor „FLACĂRA ROȘIE“ din Arad, „FLACĂRA IAȘULUI“ și „DRUM NOU“ din Brașov. Ne oprim îndeosebi asupra paginii din 15 iulie 1961 a ziarului „Flacăra roșie“ din Arad, care cuprinde nu mai puțin de 12 materiale, din diverse domenii de activitate. Cităm numai cîteva din titlurile care rețin atenția cititorului: „Nave cu viteze de tren expres“, „Primul autodrom din Uniunea Sovietică“, „Muzică... colorată“, „Determinarea vîrstei petrolului“. Culoarea locală este exprimată printr-un articol care îndeamnă la vizitarea unui frumos loc de odihnă din apropierea Aradului, numit Insula treia.

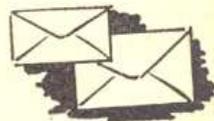
Așadar, dacă „STEAGUL ROȘU“ din Petroșani include în pagina „Magazin“ publicistică de probleme etice, note de drum și foiletoane, „CRIȘANA“ din Oradea insistă în schimb pe informații din domeniul științei, „DRAPELUL ROSU“ din Timișoara publică des aritmografe, cuvinte încrucișate, anecdote, iar „ZORI NOI“ din Suceava apelează la teme caracteristice regiunii. Se face deci resimțită tendința pozitivă de a imprima acestei pagini anume elemente caracteristice.

Fără îndoială că procedeele sînt foarte diverse. Propunîndu-ne să cităm cîteva pagini-magazin din presa regională n-am năzuit să le epuizăm. Cele cîteva impresii nu pot suplini o opinie amplă care e reclamată insistent. Există o bună experiență acumulată care se cere generalizată; în același timp continuă să persiste deficiențe ce descoperă, de cele mai multe ori, improvizare și superficialitate.

Pagina „Magazin“ ridică numeroase și dificile probleme. Este lesne de înțeles că o discuție profundă și competentă asupra specificității acestei pagini se impune cu acuitate.

T. B.

O muncă atentă cu scrisorile OAMENILOR MUNCII

Strinsa legătură pe care un ziar comunist o are cu masele de oameni ai muncii este oglindită și prin încrederea cu care cetățenii i se adresează atunci când au de sesizat sau rezolvat probleme de interes general sau personal. Ziarul „Informația Bucureștiului”, ca organ al Comitetului Orașenesc București al P.M.R. și al Sfatului popular al Capitalei, și-a creat și și-a întărit an de an această legătură. Numărul celor care se adresează ziarului crește neîncetat. Anul trecut ziarul a primit aproape 24.000 corespondențe și sperăm că anul acesta numărul va crește. În primele șase luni ale anului 1961 ziarul nostru a primit cu aproape 1.000 de scrisori mai mult decât în perioada corespunzătoare a anului 1960.

Redacția se preocupă cu atenție de fiecare sesizare, de fiecare doleanță adresată ziarului, manifestând promptitudine în popularizarea realizărilor și criticând diferite aspecte și atitudini necorespunzătoare prin materialele publicate în ziar.

O deosebită atenție se acordă cazurilor de gîtuire a criticii — rare e drept — din partea unor salariați cu munci de răspundere administrative. Recent, un reporter al nostru deplasîndu-se la Oficiul special Poșta Centrală pentru a verifica modul de rezolvare a unei scrisori în care o parte dintre salariații oficiului se plîngeau că au unele greutăți în muncă din

cauza unei slabe organizări, a constatat un fapt care a început să fie ieșit din comun. Directorul adjunct, Dumitru Ionescu, pornise un fel de anchetă pentru a stabili cine a trimis scrisoarea. De comun acord cu secretarea organizației de partid de la oficiu, s-a redactat o notă critică („În căutarea unor anonimi și o anchetă cu amenințări”) care a fost publicată în numărul 2480 din 25 iulie al ziarului nostru. În această notă faptul era înfierat așa după cum merită. Numărul materialelor redactate pe baza scrisorilor de către tovarășii din secția noastră este destul de mare (12-15% din totalul corespondențelor). Organizarea secției noastre este de așa natură că folosirea publicistică a corespondențelor se face în bună măsură de tovarășii din secția scrisori. Numai o parte dintre corespondențe — cele de strictă specialitate sau cele în care se semnalează probleme urmărite în mod special de către o secție anumită — se trimit spre rezolvare în alte secții. Redactorii din secția noastră abordează diferite forme publicistice ca reportaje, foiletoane, raiduri, grupaje (Aici vorbește bucușteanul, De ici, de colo, Aflăm că, Pe scurt etc.). Multe scrisori sînt folosite în noua rubrică „Correspondența”. Dintre materialele cu mai multă eficiență publicate în ultimul timp semnalăm: raidurile „Părerile cititorilor despre calitatea

unor produse”, „Bibliotecile din întreprinderi”, „Din necazurile motocicliștilor”, „Cartea tehnică în sprijinul producției”, foiletoanele „Se caută o brigadă”, „Zidul care apare și dispare”; de la rubrica „Correspondența” cităm: „Nobila indignare”, „Haina mea a fost la Nufărul”, „Propuneri pentru îmbunătățirea circulației”. După cum reiese din titlurile de mai sus, gama de subiecte tratate pe baza scrisorilor de către tovarășii din secția noastră este de ajuns de bogată, deoarece și problemele ridicate de cetățeni sînt foarte diverse.

Nu pot încheia aceste rînduri fără a pomeni de aportul adus de „antenele” ziarului în masă — corespondenții. Pînă în prezent ziarul are aproape 1.000 de corespondenți și numărul lor crește neîncetat. Numai în ultimele luni au venit alături de noi peste 100 de noi corespondenți. Fiind plasați în cele mai diverse locuri de muncă și făcînd parte din categorii diferite (muncitori, funcționari, intelectuali, gospodine, pensionari etc.), ei ne semnalează o multitudine de probleme pozitive și negative din întreprinderi, instituții, cartiere, școli etc.

V. CARAGIALE
șeful secției Scrisori a
ziarului „Informația
Bucureștiului”

Concert al Ansamblului folcloric la Uniunea Ziariștilor

În cadrul programelor culturale prezentate duminică la Casa Ziariștilor o admirabilă seară de muzică populară românească a constituit-o concertul formației folclorice a Ansamblului Sfatului popular al Capitalei.

Spectacolul a însemnat un bun prilej pentru iubitorii cîntecului românesc de a asculta cîteva piese din bogatul repertoriu al uneia dintre cele mai apreciate orchestre de acest gen și totodată de a cunoaște mai îndeaproape activitatea Ansamblului de cîntece și dansuri al Sfatului popular al Capitalei.

Înainte de începerea concertului, compozitorul Viorel Doboș, laureat al Premiului de Stat, directorul ansamblului, a înfățișat unele

aspecte din activitatea formației — subliniind îndeosebi — aportul pe care îl are acest ansamblu în popularizarea cîntecului și jocului românesc peste hotare. Astfel, la concursul folcloric de la Agrigento (Italia) a obținut premiul I și macheta de aur, iar la Festivalul mondial al Tineretului de la Viena echipa de călușari a ansamblului a obținut premiul I. De curînd la Festivalurile internaționale folclorice de la Veneția și Teramo (Italia), același ansamblu a fost remarcat ca unul dintre cele mai valoroase de acest gen.

Bogatul program prezentat la Uniunea Ziariștilor a cuprins lucrări dintre cele mai reprezentative, care și-au cîștigat o largă popularitate

atît în țară cît și peste hotare. Au fost prezentate melodii lirice și cîntece de joc, cu ritmuri vii și antrenante. „Pandelașul” și „Ce-ai crezut bade că-mi pasă?” le-a cîntat cu sensibilitate Ștefania Stere, Ion Ioniță a imprimat cîntecelor „Ciobănelul” și „Hai la horă măi fiică!” autentic ritm popular, Ana Pop Corodan a interpretat cu multă căldură „Mîndră-i țara brazilor” și „Hațegana ca-n poiană”, iar Ana Balacj „Sezi bade pe lemne verzi” și „Jieneasca”.

Concertul s-a încheiat cu tradiționala — mereu tinăra „Ciocîrlie”, interpretată cu sensibilitate și deosebit nerv de întregă orchestră.

panși la consfătuire au adresat tuturor corespondenților voluntari din regiune o chemare la întrecere prin care se angajează să trimită ziarului, lunar, cel puțin cîte patru scrisori de bună calitate, oglindind preo-

cuparea organizațiilor de partid în vederea mobilizării colectivităților la lupta pentru continuă întărire economică a gospodăriei, și, în special, pentru dezvoltarea sectorului zootehnic. Așteptăm cu interes roadele consfătuirii.

Cronica economică

Clădită solid pe cifre și date concrete, sintetizînd o experiență valoroasă sau semnalînd carente și defecțiuni, folosind mijloacele unui limbaj sintetic în scopul evidențierii unei probleme de interes acut, impunînd o concluzie competentă — cronica economică este un gen nefolosit de multe publicații.

Iată de ce semnalăm ca un fapt pozitiv apariția cronicii economice în coloanele ziarului

„Steaua roșie” din Tg. Mureș. În nr. 190 din 11 august 1961, ziarul publică o interesantă cronică economică care abordează o temă importantă: gospodărirea rațională a fondului forestier și va orificarea superioară și complexă a masei lemnoase.

Auorul folosește exclusiv date inedite pentru a demonstra că e posibilă sporirea valorii producției industriale în ramura forestieră a Regiunii Mureș-Autonomă Maghiară.

Care experiență?

Articolul „Tineretul — factor activ în producție” (publicat de ziarul „FLA-CARA IAȘULUI” în nr. 4641 din 5 august 1961) are următorul subtitlu: „Din experiența organizațiilor U.T.M. de la fabrica de rulmenți Birlad”. Materialul a fost publicat cu prilejul consfătuirii pe întreprindere cu responsabilii brigăzilor de tineret și cu membrii birourilor și comitetelor U.T.M. din secții care răspund de proble-

mele producției și culticării. În cadrul consfătuirii a fost decernat brigăzii conduse de strungarul Constantin Todiriță drapelul de brigadă fruntașă pe întreprindere.

Ne așteptam să aflăm, din cuprinsul articolului, de ce această brigadă și nu alta a fost distinșă cu înaltul titlu de fruntașă. Redactorul s-a mulțumit însă să consemneze neutru cîteva aspecte, ratînd o temă care se anunța interesantă.

Așa nu!

Se spune uneori că cifrele sau faptele vorbesc de la sine. Aceasta nu înseamnă că întotdeauna te poți lipsi de o interpretare vie, publicistică, a materialului cifric sau faptic. Iată o pildă: În ziarul raional „DRUMUL SOCIALISMULUI” din Tulcea (nr. 64 din 12 august 1961) s-a publicat

pe cinci coloane un articol „Ocolul silvic din Niculișel obține noi succese”. Din pricina abundenței de cifre, articolul lasă impresia unui simplu bilanș contabil. Selectînd cu grijă faptele, folosind cifrele ca argumentare a unei idei, autorul ar fi putut încheia un material care ar fi interesat pe cititor.

Din nou despre „Reportajul literar”

Ziaristi nu pot decît să salute inițiativa „GAZETEI LITERARE” de a pune în discuția colectivă problemele reportajului literar. Să salute și totodată să regretate că la această discuție au fost invitați atît de puțini reporteri care activează în redacțiile presei centrale și care, fără a fi membri ai Uniunii Scriitorilor, dau, după

părerea noastră, producții cărora le putem acorda fără teamă de a greși, calitatea de reportaje literare. Insufișit...

De la început vom preciza că din cadrul acestei dezbateri a lipsit un element care, cu toată aparența sa neînsemnată sau, dacă vreți, cu aparența sa formală, vizează, de fapt, esența problemei:

ce este de fapt reportajul literar.

Asupra terminologiei nu vom insista. Cu alte prilejuri „Presa noastră” și-a exprimat unele păreri în legătură cu reportajele literare și „neliterare”. Un lucru este cert și nu-l poate nega nimeni. Reportajul s-a născut odată cu presa sau, mai bine zis, este un produs al „literaturii de ficcare zi”, din păcate atît de oblică privită încă de unii confrăți, mai lirici, întru gloria condeinului. Această observație nu este întimplătoare după cum nu întimplătoare ni se par intervențiile în discuția pomenită mai sus și observațiile judicioase ale acelor tovarăși care lucrează, zi de zi, în instituții de informare a opiniei publice (ne referim cu precădere la tovarășii V. Vintu și P. Anghel). Căci, după părerea unor autori de reportaje (printre care și Egon Erwin Kiss, pomenit la colocviul „Gazetei literare” de tov. Mioara Cremene) reportajul nu este altceva decît veștmintul literar al informației.

Ne-am bucurat cînd am văzut că la discuția scriitoricească tovarăși reporteri — pur și simplu reporteri! — au amintit această cerință vitală, a reportajului: informația. Spui ceva nou, e bine! Nu spui, nici o literatură nu te salvează! Restul se situează, juridicește vorbind, în subsidiar. Acest nou nu înseamnă neapărat reacțiile pensionarilor unei leprozerii — așa cum se scria în trecut; sau descrierea unui cataclism; de asemenea nu este ne-

apărat vorba de noul — să-i zicem — material (au fost zăgăzuite apele Bistriței sau a început să producă un nou furnal). Există un asemenea nou în viața oamenilor care se refuză gazetarilor (sau scriitorilor) comozii și fizic și spiritual. Se pare că aceasta este una din „înșușirile” sale: îl afli cu trudă. Ne amintim de „scrisorile” lui Eugen Mandric trimise de pe șantiierul Ozana-Cracău către prietenul său Niculae Tic și publicate în „Știința tineretului”, prin 1955. Intr-unul din aceste reportaje, în final, Mandric privește „indiscret” la un tînăr țaran care a ieșit noaptea în pragul barăcii; brazii au știit a mirare: băiatul era îmbrăcat în pijama! Este o noutate profund semnificativă? În mod categoric, da!

La colocviul „Gazetei literare” unii tovarăși au divagat în jurul problemei „indiscreției” reportericești. Indiscreție? Dar ce, aspiră vreun tînăr gazetar al zilelor noastre, din țara noastră, la gloria de doi bani a nenorocoșilor de la „Life” care se dau de ceasul morții să afle de ce și cum va divorța Marilyn Monroe de Arthur Miller? Dacă în ținuta nocturnă a unui strănepot al răscolitorilor de la Flămînzii, reporterul descoperă semnele noului socialist, atunci nu mai e vorba de nici o „indiscreție”, ci de un reportaj de bună calitate, de adîncă înțelegere a lucrurilor, adică comunist.

La vreme

Cu cîteva săptămîni înaintea deschiderii noului an școlar, redacția ziarului „FLAMURA PRAHOVEI” din Ploiești a inițiat o anchetă prin cîteva raioane ale regiunii cu scopul de a se informa asupra modului cum se pregătesc școlile să-și primească elevii.

Este lesne de observat că autorii paginii și-au propus să intervină combativ acolo unde munca se desfășoară într-un

ritm nesatisfăcător. O notă scrisă cu nero atrage atenția că la Filipești din Tîrg lucrările de amenajare a școlii merg în ritm de melc, o consemnare critică modul de difuzare a manualelor școlare, un articol dens tratează probleme specifice ca: asigurarea spațiului de școlarizare, pregătirea localităților de școli, asigurarea combustibilului școlilor în perioada de iarnă etc.

Operativitatea paginii impune.

Mai multă exigență

Este bine că ziarul de uzină „PROGRESUL” — organ al comitetului de partid și al comitetului sindical al uzinelor „Wilhelm Pieck” din Brăila, publică în mod permanent o rubrică de sport. Bogata activitate sportivă care se desfășoară în uzină se oglindește astfel în paginile ziarului.

Uneori însă rubrica de sport este redactată cu o neglijență inadmișibilă. Iată cîteva spi-

cuiuri din materialul publicat în numărul 269 al ziarului:

„La 2 august 1961 pe terenul uzinei s-au întîlnit echipele Mecanică cu Construcții metalice, jucînd mai bine jucătorii de la Mecanică au terminat cu 2-1” (!).

„S-a remarcat disputele (!) dintre Satnoianu Ștefan, Progresul care a învins prin abandon în repriza a II-a pe Ilie Ion Ploiești. De asemenea K.O. realizat de Spulber Nicolae, Pro-

gresul asupra lui Stătuțescu Petre Ploiești".
Asemenea neglijențe sînt su-
părătoare cu atât mai mult cu

cit redacția ziarului dovedește
că poate asigura apariția unor
articole îngrijit scrise, într-o to-
pică românească corectă.

In centrul atenției, problemele de producție

Ziarul uzinelor „STEAGUL ROȘU” din Brașov și-a propus să dezbătă într-o suită de articole problemele ritmicității producției. Lucrul ritmic — arată ziarul — este o condiție esențială în dezvoltarea economică a întreprinderii, în lupta pentru ridicarea calității produselor la un nivel înalt. Îmbunătățirea ritmicității producției are un rol deosebit în ansamblul de măsuri pentru evitarea efortului fizic și uzura excesivă a mijloacelor de bază. Redacția ziarului „Steagul

roșu” a avut o inițiativă valoroasă abordînd această importantă problemă tehnico-economică în viața unui organism complex cum este o uzină metalurgică.

Este necesar însă ca ziarul să-și asigure colaborarea factorilor de conducere politică și administrativă ai uzinei, specialiștii, tehnologii, economiștii, care să trateze cu competență și din unghiuri diferite de vedere problema ritmicității producției în uzinele „Steagul roșu” din Brașov.

O „masă rotundă” a revistei „Probleme ale păcii și socialismului”

Revista *Probleme ale păcii și socialismului* publică în nr. 8 (56) sub semnătura lui Evard Arab-Ogli un foarte interesant articol intitulat „Este oare omenirea amenințată de suprapopulație?”

Pentru acei dintre cititorii noștri care nu au luat cunoștință încă de conținutul acestui articol, vom spune că autorul și-a propus să sintetizeze în cuprinsul a câteva pagini de revistă polemica în jurul viabilității malthusianismului, pe care apărătorii nedibaci ai capitalismului se străduiesc acum să-l scoată la lumină din străfundurile lăzii cu vechituri „filozofice”, unde fusese aruncat de întemeietorii socialismului științific și de alți savanți progresiști.

A sintetiza o asemenea polemică nu este o treabă ușoară, dacă ne gândim la faptul că în ultimii 15 ani s-a scris mai mult în această problemă decît în cei 150 de ani precedenți care au trecut de la apariția tratatului „Esență asupra principiului populației” prin care Malthus

și-a cucerit o tristă faimă. Dar, de fapt, aici am vrut să ajungem. „Presa noastră” subliniază articolul amintit tocmai pentru faptul că el constituie un model de inventivitate publicistică, larg cuprinzătoare și generalizatoare.

Cum a procedat tov. E. Arab-Ogli? A invitat la „masă rotundă” a revistei pe unii din cei mai reprezentativi sociologi contemporani, apologeji ai călugărului sociolog ca și pe unii din adversarii acestuia. I-a invitat e un fel de-a zice. De fapt i-a citit, a selecționat pasajele cele mai sugestive din seriile pe care le-au dat tiparului și le-a aranjat în așa fel încît cititorul are impresia că Charles Galton Darwin, Josué de Castro, Colin Clark, Alfred Souvy, S. G. Strumilin, Jean Freville și Julian Huxley — autorii citați — participă într-adevăr la discuție. Autorul materialului „conduce” discuția, pune întrebări și, firește, comentează poziția „preopinienților” de pe poziția sa de comunist și de apărător al științei.

Dacă autorul nu ne-ar fi avertizat de la început că participanții la „discuția” pe care a imaginat-o nu s-au întrunit de fapt niciodată, după lectura unor pasaje ca cele pe care le redăm mai jos, am fi crezut că acest colocviu a avut loc cu adevărat. De pildă:

COMENTATORUL: Am putea, de exemplu, să prevedem care va fi numărul populației Pământului, să zicem în anul 2.000?

CHARLES GALTON DARWIN: Cinci miliarde.

sau:
COMENTATORUL: ...Cu alfe cuvinte, poate oare producția să crească mai repede decît populația?

De pretutindeni

● O NOUĂ REVISTĂ SOVIETICĂ

La Moscova a apărut o nouă revistă intitulată „Popoarele Asiei și Africii”. Publicația este editată de Institutul Popoarelor Asiei și de Institutul Africii.

● CEA DE A 20-A LOCALITATE ÎN CARE SE TIPĂREȘTE „PRAVDA”

Orașul siberian Krasnoïarsk este cea de a 20-a localitate a Uniunii Sovietice în care se tipărește „Pravda”. De la Moscova, matricele sînt aduse zilnic cu ajutorul avionului care de 3955 de km.

● CENTRU DE TELEVIZIUNE ÎN CONSTRUCȚIE

Prima parte a noului centru de televiziune ce se construiește la Leningrad a fost terminată. Noul post este prevăzut să funcționeze cu instalații care permit transmiterea a două programe obișnuite în alb și negru și un program în culori.

● TURN DE TELEVIZIUNE PENTRU BAGDAD

Un grup de ingineri din Moscova au proiectat un turn de emisie înalt de 550 m, pentru postul de televiziune din Bagdad. Turnul va fi o construcție de oțel în greutate totală de 2.200 de tone.

CHARLES GALTON DARWIN:
Nu poate! Nu poate!...

O asemenea inițiativă gazetărească — trebuie să precizăm — are la bază cunoașterea profundă a temei dezbătute. Ea presupune, de asemenea, un mare efort de sinteză, o documentare minuțioasă. Ea nu este pur și simplu un artificiu publicistic, deoarece nici un cuvînt din cele „roștite” de „participanții” la „masă rotundă” nu este inventat. În dosul fiecărui rînd se ascunde o muncă intensă, de loc ușoară.

Spunînd toate acestea nu descoperim nimic nou. Gazetăria — se știe — pretinde nu numai valuri de cerneală, dar și multă trudă!

● ZIARUL „HOY” ARE 200.000 DE CITITORI

Tirajul ziarului cubanez „Hoy”, organ central al Partidului Socialist Popular din Cuba, a ajuns la 200.000 de exemplare zilnic. Recent ziarul și-a sărbătorit cea de a 25-a aniversare.

● PRIMUL POST DE TELEVIZIUNE DIN INDIA

La New Delhi a intrat nu de mult în funcțiune primul post de televiziune din India. Un al doilea post se construiește la Bombay.

● O NOUĂ PUBLICAȚIE A ASOCIAȚIEI „PATRICE LUMUMBA”

Studenții belgieni și africani ce fac parte din asociația „Patrice Lumumba” din Bruxelles au hotărît să editeze o nouă revistă lunară intitulată „Umoja” (Unitatea). Revista este închinată luptei de eliberare a popoarelor Africii și va avea colaboratori în Europa și Africa.

● RADIOUL DIN GHANA ÎȘI LĂRGESCĂ PROGRAMELE

De la începutul lunii iunie radioul din Ghana emite un program pentru Africa în limbă engleză, franceză și suaheli (cea mai răspîndită limbă din țară). Se prevăd pentru viitorul apropiat emisiuni în limbile portugheză și arabă.

S-AU SĂTURAT

În general, presa pachistaneză nu poate fi acuzată de „lipsă de respect” față de „aliatul” american. Dimpotrivă. Nu trece zi fără ca ziarele din Caraci să nu rîdice în slăvi felurile și obiectivele politicii guvernului de la Washington. Altfel, cine știe, americanii nu ar mai da dolarii atât de necesari garnisirii conturilor personale din bănci ale fruntașilor politici pachistanezi. Și totuși, de cîțva timp, ziarele pachistaneze întîmpină serioase dificultăți. Nu din partea „aliaților” cum s-ar putea crede, ci a... cititorilor. Aceștia, în numeroase scrisori adresate redacțiilor, își exprimă indignarea față de felul cum sînt tratați asiaticii și musulmanii în special de organele de presă din S.U.A. Mai precis, de felul cum ziaristii americani își permit să-și bată pur și simplu joc de asiatici.

Timp de cîteva săptămîni ziarul de limbă engleză „The Morning News” a publicat scrisori primite din partea cititorilor săi din diferite orașe ale Pach-

stanului. Poate că stilul lor este diferit, dar subiectul rămîne același. „Ne-am săturat de afirmațiile calomnioase împotriva musulmanilor ale revistei americane „Time” – se spune într-una din aceste scrisori. „Să fie interzisă vînzarea revistelor americane de felul lui „Time” – cere un cititor într-o scrisoare. „Presa americană publică articole pline de insulte la adresa asiaticilor” – afirmă un cititor din Caraci. Și scrisori asemănătoare continuă să sosească pe adresa ziarului.

Dar aceasta nu este încă totul. Spărgînd clișeele obișnuite, ziarele pachistaneze au „îndrăznit” să exprime și plîngeri față de „marșo” oferită poporului țării prin intermediul presei și editurilor de peste Ocean. Într-un articol publicat la 31 iulie, ziarul de seară „Leader” atrage atenția asupra faptului că Statele Unite „exercită un dumping cu publicații obscene” exportînd în Pachistan cărți obscene, maculatură polițistă și comicsuri care incită la crime și perversități. „Cumpărînd aceste cărți și publicații – scrie ziarul – băieții și fetele din Pachistan sînt pregătiți pentru a deveni clienții justiției. Poate că tocmai această literatură este vi-

novată de creșterea delicvenței juvenile în cursul lunii trecute”. La fel ca și „The Morning News”, ziarul „Leader” arată că poporul pachistanez s-a săturat pînă peste cap de literatura obscenă importată din S.U.A.

Desigur că cele ce se întîmplă în prezent în Pachistan nu reprezintă un lucru nou. Nimeni nu se așteaptă ca publicațiile americane, ca de pildă „Time”, să înceteze să-și bată joc de popoarele asiatice care, dacă ar fi să dăm crezare „civilizaților” ziaristi americani, sînt înapoiate și lipsite de cele mai elementare noțiuni de cultură. De asemenea, nimeni nu va crede că magnauții presei și editurilor din S.U.A. vor înceta exportul de maculatură care incită la crimă. Poate însă că nu ar fi lipsit de interes pentru redactorii revistelor și publicațiilor americane să aște „amăntul” că în țările Așiei exista o cultură străveche și o civilizație înaintată, cu mult înainte de vremea cînd Columb a pus piciorul pe pămîntul Americii. Iar tradițiile acestei culturi arată prin contrast cît de putredă și decadentă este așa-zisa „cultură” made in U.S.A.

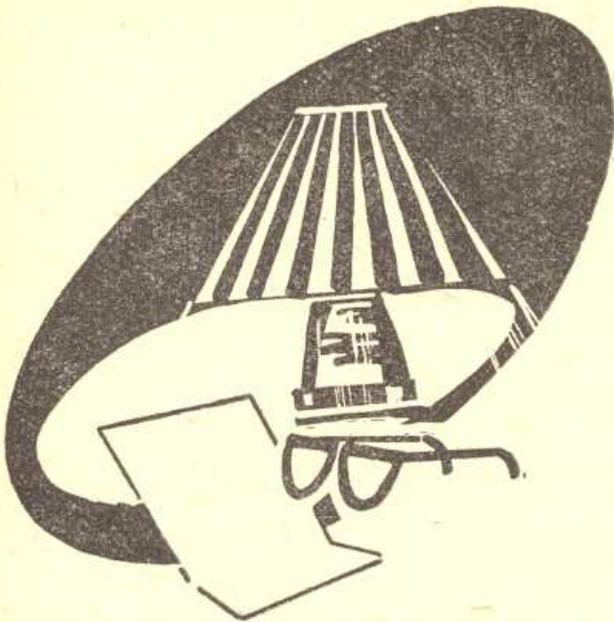
ÎN ANGLIA

PEȘTELE CEL MARE CONTINUĂ SĂ ÎNGHITĂ PEȘTELE CEL MIC...

Ziarul duminical „Sunday Dispatch”, cumpărat de lordul Beaverbrook, a fost înghițit de „Sunday Express”.

Unul din directorii lui „Sunday Dispatch” a caracterizat în felul următor situația din presă: „Ziarul a căzut jertfă concurenței aprige dintre ziarele duminicale”.

Același fenomen se întîmplă cu publicațiile pentru femei. Astfel, grupul Daily Mirror a comunicat intenția sa „de a reuni” cîteva publicații pentru femei. Revista „Woman”, de pildă, cu un tiraj de 3 milioane exemplare, va înghiți în septembrie revista „Woman's Illustrated” cu un tiraj de 750.000 exemplare. „Fuziunea” de asemenea „Woman's Own” cu un tiraj de 2.200.000, cu „Woman's Day” cu un tiraj de 900.000 exemplare.

ȘTEFAN MARINESCU

Încet-încet, să nu scîrție sau să nu provoace un cît de mic zgomot, ușă se deschide, făcînd loc unui cap înșurit, cu o față - numai zîmbet. Apoi, tot încet, apare el, stăpînul capului, Ștefan Marinescu, electrician la Întreprinderea de accesorii mecanice pentru industria textilă. A venit s-aducă ziarului o veste bună: repararea străzii Mecet s-a terminat mai repede decît era de așteptat. Au sărit oamenii și au pus mina la treabă, refăcîndu-și și înfrumusețîndu-și strada.

La sesizarea cetățenilor, prin tov. Ștefan Marinescu, sfatul popular raional l-a reparat strada. Ajutor au dat și locuitorii străzii, ceea ce a grăbit lucrarea, aducînd și economii statului.

Altă dată, Ștefan Marinescu intră pe ușă ca un herbec. E supărat. A întîlnit cine știe ce caz de birocratism, de nepăsare față de oameni sau față de avuțul obștesc. Acum vine să sesizeze ziarului faptul. În cuvînte puține, dar tari, el semnaleză deficiențele și cere - de multe ori chiar propune - măsurile cele mai potrivite pentru îndreptare.

Dacă astăzi, Policlinica lanoului își desfășoară munca în condiții normale, aceasta se datorește și sesizărilor tov. Marinescu.

Ștefan Marinescu e corespondent voluntar al ziarului „Romînia liberă”, de mai mult de 10 ani. În presă, el vede un tovarăș de nădejde, un militant activ pentru interesele celor mulți. Aici, el găsește cuvîntul adevărului, cuvîntul partidului. De aceea, totdeauna, el se adresează cu încredere ziarului, știînd că aici va găsi înțelegere și sprijin, va afla sfat și indemn în munca sa de constructor al socialismului. „Faptul că ziarul apare sub îndrumarea partidului - spune el - face ca el să-mi fie drag și să am încredere în spusa lui”.

TACHE VASILACHE

Eu sînt un om fără prea mare pregătire școlară. N-am la bază decît cinci clase primare, absolvite tocmai în anul 1908. Cu toate acestea, sînt corespondent voluntar al ziarului „Romînia liberă” de 12 ani. Am scris despre toate cîte s-au petrecut în Cîndeștii Buhușilor, despre schimbările adînci petrecute și în același colț al țării. Așa mi se destăinuia, cu cîtva timp în urmă, colectivistul Tache Vasilache din comuna Cîndești, regiunea Bacău.

După ani, ar fi bătrîn. După vioiciunea lui însă, Tache Vasilache e tînăr. Nu stă nici cît apa pe piatră. Îl întîlnești cînd la sfatul popular, cînd la colectivă ori la cooperativă. Oamenii îi cer și îi ascultă sfatul. Tache Vasilache știe multe. Din citite și din viață. Așa cum se află, la anii lui, nu se dă înlături să pună umărul la multele treburi obștești. La toate cîte s-au făcut în comună, a venit și el cu partea lui de muncă. Și tare multe s-au făcut.

Tache Vasilache a scris mereu ziarului. Și a scris drept și bine. Despre toate. Și despre cele două școli de 7 ani și despre căminul cultural, care au fost construite în acești ani. A scris despre colectivă și colectivști, despre toți oamenii vrednici care au pus muncă și suflet în ridicarea satului, în construcția socialismului în acea parte de țară. Și-a spus cuvîntul și a cerut sprijinul ziarului și în legătură cu lichidarea unor lipsuri. De exemplu, acum de curînd, a scris despre tărăgănarea începerii construcției magazinului cooperativei. Și articolul lui a avut un efect pozitiv: în curînd va începe construirea magazinului cerut de populație.

Îi este dragă presa, pentru că - așa cum spune el - „oamenii găsesc oglindite în paginile ziarelor munca lor și a tovarășilor lor, frămîntările și năzuințele lor. Și ca și mine, numeroși oameni ai muncii se adresează cu încredere redacțiilor ziarelor, în orice problemă”.

ION FĂCIU

ENACHE BĂJENARU

voluntari

DE 7 ANI CORESPONDENT

Vreau să fiu corespondent voluntar al ziarului „Informația Bucureștiului”.

Așa a început Nicolae Militaru, pe atunci conducătorul brigăzii fruntașe de croit în piele „7 Noiembrie” de la fabrica de pielărie și încălțăminte „Nicolae Bălcescu” din București, prima scrisoare adresată redacției, în vara anului 1954.

O vizită la redacție, un instructaj și... activitatea din producție a împlinit-o timp de șapte ani cu aceea de corespondent voluntar.

Sute de scrisori oglindind succesele colectivului de muncă, realizări din cartier, deficiențe întâlnite în calitate de cetățean al Bucureștiului în diferite domenii de activitate și-au găsit loc în paginile ziarului. Eficiența lor a constituit un imbold în activitatea corespondentului nostru voluntar. Pe lacul din parcul „23 August” au apărut bărci; ceasul de la Universitate a căpătat înfățișarea dorită; arborii ornamentali de pe bd. Tolbubin, Gb. Dimitrov și alte artere principale au fost tunși corespunzător; vinzătoarea de la centrul de pâine din strada Bradului a fost sancționată pentru lipsuri în muncă.

Inițiativa Valentinei Gaganova, vestita filatoare sovietică, a găsit ecou și în activitatea lui. Începând de la 7 august 1959, Nicolae Militaru a luat conducerea unei brigăzi codașe reușind s-o aducă în rîndul brigăzilor fruntașe.

Tot în 1959, N. Militaru a fost decorat pentru activitatea neobosită cu Ordinul Muncii cl. I., răsplată care se adaugă la Ordinul Muncii primit anterior și la cele patru diplome de onoare ca fruntaș în producție.

Într-o zi a anului 1958, în fabrică a sosit un om. Constantin Neagu. A venit

să învețe meseria. La început o ducea greu. Nu scotea nici norma. Cîștiga puțin. Nicolae Militaru l-a luat lîngă el. L-a arătat toate tainele meseriei. Nu i-a ascuns nimic. De la el nu se fură meseria ca pe timpuri. Se învață. Te învață el. Nicolae Militaru se poate mîndri, pe bună dreptate, cu faptul că a calificat un mare număr de muncitori. Muncitorii spun despre el: „Tovarășul Militaru este un om minunat. Un adevărat comunist”.

Pe Constantin Neagu l-a adus și la o consfătuire cu corespondenții organizată la Casa Ziaristilor, așa, ca să vadă și el, cam ce fac alți oameni în timpul liber. După cîteva zile, Constantin Neagu l-a întrebat:

— Pot să scriu și eu la ziar, tovarășe Militaru?

— Desigur. Numai să știi că nu-i o sarcină ușoară. Dacă vrei să devii corespondent voluntar, trebuie să fii operativ, obiectiv, și să scrii cu regularitate.

CORESPONDENTUL NOSTRU VOLUNTAR

IEra prin vara anului 1959. În cadrul concursului „Pentru cea mai bună corespondență”, organizat de ziarul „Sportul Popular”, a sosit o scrisoare căreia comisia i-a acordat în unanimitate nota 8. Era prima încercare promițătoare, primii pași către activitatea de corespondent voluntar. Au urmat apoi alte zeci de scrisori prin care turnătorul Gheorghe Nilă din Teleajen, fiul unui muncitor sondor din Țintea, arăta redacției succesele și lipsurile din activitatea sportivă ce se desfășoară în satele și exploătarile forestiere din raion. Și ca o încununare a perseverenței și a talentului de care a dat dovadă, Gh. Nilă s-a numărat printre premianții concursului organizat de redacție. De atunci, muncind neobosit, el a devenit unul dintre corespondenții de nădeide ai ziarului, un colaborator permanent, al cărui ochi ager nu scapă nimic nevăzut. Dintre toate genurile gazetărești pe Gh. Nilă îl pasionează mai mult reportajul. A devenit chiar cunoscut în rîndul lucrătorilor redacției noastre, care atunci cînd vin la secția „corespondenți” să ceară un reportaj despre concursul cultural-sportiv, sau despre activi-

Fruntaș în producție, fruntaș în muncă de corespondent voluntar, Nicolae Militaru a fost premiat de redacție în fiecare an și la fiecare consfătuire organizată de redacție. Materialele trimise au constituit un imbold în activitatea colectivului de muncă de la fabrică, au constituit un semnal de alarmă pentru diferite foruri în lichidarea unor deficiențe.

La 55 de ani, Nicolae Militaru are de sărbătorit multe evenimente semnificative din viața sa. Începînd cu ziua primirii în partid și continuînd cu celelalte zile care i-au adus satisfacția prețurii muncii omului în regimul socialist. Nicolae Militaru are un bogat tezaur moral concretizat în decorații, diplome de onoare, premieri în producție și în activitatea obștească, pentru munca depusă în construirea unei societăți în care omul este prețuit la justa lui valoare, societatea socialistă.

V. MIHAI

tatea sportivă la sate, au de acum preferințe: să fie de la Nilă.

În acest an, ziarul nostru a organizat un nou concurs „Pentru cea mai bună corespondență”. Și din nou printre sutele de scrisori care sosesc la redacție cu mențiunea „Pentru concurs” sînt multe expediate de Gh. Nilă. Despre calitatea materialelor, despre importanța problemelor tratate și verificarea datelor, vorbesc de la sine faptele. După încheierea primei etape a concursului, comisia i-a decernat premiul I: un aparat de radio. Era nespus de bucuros și emoționat. Bucuroasă a fost și familia, soția și cele două fete, Georgeta și Victoria. Și ele l-au ajutat să-și îndeplinească cu cinste și promptitudine frumoasa activitate obștească de corespondent voluntar.

Comunistul Gheorghe Nilă este fruntaș în producție și stimat de tovarășii săi de muncă de la uzinele „Ilie Pintilie”. El împărtășește cu dragoste celor mai tineri din experiența pe care o are, se preocupă de ridicarea calificării lor profesionale.

Acesta este Gheorghe Nilă, corespondent voluntar fruntaș al ziarului „Sportul popular”.

V. GODESCU

Către toți ziaristii din lume !

A P E L U L

Organizației Internaționale a Ziaristilor

Una din datoriile fundamentale ale ziaristului este aceea de a-și pune talentul în serviciul unei mai bune cunoașteri mutuale a popoarelor, în serviciul stabilirii între ele a unor relații pașnice și a rezolvării conflictelor pe calea tratatelor. Acest principiu etic fundamental figurează la începutul statutelor Organizației Internaționale a Ziaristilor încă din 1946. El a fost proclamat în mod solemn în 1960 la Întâlnirea Mondială a Ziaristilor de la Baden. Este deosebit de oportun de a-l reaminti într-un moment, în care evoluția evenimentelor internaționale poate să ducă la consecințele cele mai grave.

Problemele legate de Berlinul de Vest și de tratatul de pace cu Germania sînt la ordinea zilei. În interesul întregii omeniri, în interesul salvărdării păcii, trebuie găsită o soluție care să înlătore pericolul unui nou război mondial. În toate țările se aud din ce în ce mai numeroase glasurile ziaristilor care cer ca cele patru mari puteri interesate și cele două state germane existente în momentul de față să înlătore pe calea negocierilor încordarea, ajutînd astfel la lichidarea războiului rece și la consolidarea păcii. Într-adevăr, nici una din problemele puse nu este imposibil de rezolvat în mod echitabil. Nici una nu justifică declanșarea unui război infernal atomic.

Din păcate mai există ziaristi care se străduiesc să ascundă opiniei publice aspectul real al acestor probleme și informează în mod eronat pe cititorii și pe auditorii lor despre originile problemelor, despre posibilitățile lor de rezolvare și chiar despre caracterul propunerilor făcute pentru a le soluționa. Mai sînt ziaristi care disimulează pericolul pe care-l constituie renașterea militarismului vest-german, asociat cu dorința declarată de a revizui frontierele. Ei își aduc contribuția la întunecarea problemelor dezbătute, la întreținerea neîncrederii și a urii și la propaganda de război.

Prezidiul O.I.Z. face apel la toți ziaristii care manifestă bunăvoință — membri sau nu ai secțiunilor sale naționale — ca ei să vegheze mai mult ca oricînd la respectarea principiului etic fundamental al profesiei lor, informînd în mod exact opinia publică, favorizînd negocierile care au ca obiect normalizarea situației din Berlin și însănătoșirea situației din Europa prin încheierea unui tratat de pace. Prezidiul îi invită, oriunde s-ar afla și oricare ar fi opiniile și credințele lor, de a demasca propaganda revanșardă care constituie un pericol de război pentru întreaga omenire.

ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ
A ZIARIȘTILOR

Советская ПЕЧАТЬ

În ultimul timp au devenit evidente unele modificări ale conținutului revistei „Sovietskaia Peciati”. Faptul poate fi constatat și în numerele din iunie și iulie de care se vor ocupa rîndurile ce urmează.

Este vorba de o mai profundă pătrundere în viața de zi cu zi a redacțiilor, îmbinată cu o mai largă cuprindere a faptelor din presa sovietică. Unele materiale teoretice ample au făcut loc la corespondențe sau reportaje legate nemijlocit de munca uneia sau alteia din redacții, sau de activitatea unui ziarist.

În revistă au apărut rubrici noi cu titluri originale „Pe frontul scrisului”, „Insemnări pestrițe”, „Căutări creatoare”, „Probleme editoriale”, „Răspundem la întrebările cititorilor” și altele. O mare parte din materiale, ca gen, aparțin reportajului, corespondenței sau informației.

Toate acestea au apropiat și mai mult revista de problemele curente pe care și le pune gazetarul în munca sa zilnică și au sporit rolul revistei ca tribună a schimbului de experiență.

Conținutul numerelor 6 și 7 ale revistei este orientat desigur în același sens.

Să ne oprim întâi asupra articolelor de fond ale celor două numere, articole care se ocupă de activitatea presei sovietice în ajunul celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Articolul de fond al numărului 6, intitulat „In aceasta constă

forța presei noastre”, dezbate importanta temă a rolului de organizator colectiv al presei sovietice. În articol se arată că rolul de organizator al ziarului constă în influențarea nemijlocită a vieții și că forța de organizator al maselor îi este dată presei de partinitatea ei, de faptul că ea duce în mase ideile partidului și că prin intermediul paginilor ei are loc o permanentă și nemijlocită comunicare spirituală între partid și popor.

Criticînd practica unor ziare de a prezenta experiența în producție într-un mod general, articolul arată că principalul este răspunsul la întrebarea „cum”, să se arate prin ce mod de organizare a muncii, prin ce mijloace, metode, perfecționări a fost obținut succesul.

Popularizarea experienței înaintate, se spune mai departe, este de neconceput fără lupta pentru această experiență, fără criticarea acelor care o ignoră sau care împiedică răspîndirea ei. A scrie despre experiența înaintată înseamnă a lupta pentru aplicarea ei, pentru răspîndirea ei.

Articolul de fond din numărul 7, intitulat „In ajun”, se ocupă de sarcinile presei sovietice în legătură cu popularizarea proiectului de Program al P.C.U.S.

În articol se atrage atenția, printre altele, asupra necesității continuei calificări și perfecționări a cadrelor gazetărești din punct de vedere profesional și ideologic, pentru ca ziaristul să poată analiza mai profund fenomenele vieții economice, sociale și culturale. Se sub-

liniază de asemenea importanța strînsei legături a ziaristului cu cititorii, a organizării controlului obștesc.

Revista relevă două interesante inițiative ale colectivului redacției ziarului „Sovietskaia Ciukotka”. Este vorba, în primul rînd, de o campanie de dezbateră a problemelor de trai ale locuitorilor de dincolo de cercul polar. Ceea ce atrage mai mult atenția este felul în care a fost pornită această acțiune. Ziarul a început prin a publica o rubrică intitulată „Masa de comenzi” (mai explicit „Ghișeul de comenzi”).

Deschizînd „Ghișeul de comenzi”, ziarul „Sovietskaia Ciukotka”, scrie: „Da, redacția va primi comenzi. Cele mai variate. Cum ați vrea să fie aranjat clubul dvs., vitrina magazinului, sau strada. Comenzi pentru o nouă rută de autobuz, pentru un nou model de îmbrăcăminte potrivită Nordului, pentru un nou fel de mîncare la cantină și pentru o temă nouă în programul Casei de Cultură”.

Inițiativa a avut un răsunset larg în rîndurile cititorilor și a dat naștere la o amplă dezbateră cu rezultate imediate.

O altă inițiativă valoroasă s-a dovedit a fi rubrică „Expediție ziaristică prin locurile istorice ale Ciukotkăi”. Autorii materialelor publicate la această rubrică, redactorii și corespondenții voluntari, s-au împărțit pe detașamente și au vizitat diverse locuri din tînutul lor, după care au comunicat într-o formă interesantă cititorilor cele văzute.

Anul trecut s-a răspîndit pretutindeni în lume vestea că ziarul „Izvestia” pregătește editarea unui al doilea volum consacrat evenimentelor petrecute pe întregul glob într-o singură zi. Prima carte de acest fel a apărut sub redacția lui Maxim Gorki și a lui Mihail Kolțov. În acest prim volum au fost

**DIN CUPRINSUL REVISTELOR
UNIUNILOR DE ZIARIȘTI FRĂȚEȘTI**

adunate evenimentele petrecute pe tot globul în ziua de 27 septembrie 1935. De astădată, tovarășii de la „Izvestia“ își propuseseră să repete redactarea unei astfel de cărți consacrate zilei de 27 septembrie 1960 (adică după un sfert de veac de la apariția primului volum).

Tovarășul I. Filonovici, membru în colegiul de redacție al ziarului, relatează în reportajul său intitulat „O zi a omenirii“, felul cum s-a ivit ideea acestei acțiuni, cum a fost pregătită și cum s-a desfășurat. Aflăm astfel că la strângerea materialului pentru această carte au participat mii și mii de oameni de pe întregul glob, redacția a primit multe sute de scrisori și telegrame. Cartea va cuprinde mai multe materiale publicistice decît primul volum, va avea de asemenea o serie de rubrici mici, din care o parte vor fi publicate pe foi colorate, cu titluri ca: „Lumea din jurul nostru“ (cum s-au schimbat în decurs de 25 de ani, automobilele, aviația, arhitectura); „Ce a făcut să ridă cele cinci continente“ (caricaturi și anecdote ale zilei); „Ce au cîntat oamenii“ (cîntecele cele mai populare din acele zile); „Capriciile modei“; „Zile obișnuite ale monarhilor șomeri“ și altele.

Una din problemele care preocupă în momentul de față pe ziaristii sovietici este și aceea a paginării ziarului, profilul său grafic. Un articol pe această temă publicat anul acesta în revista „Sovietskaia peciatai“ a dat naștere la o amplă dezbateră. Revista a publicat părerile a numeroși zariști la rubrica „Stilul și moda“, prezentă de altfel și în numărul 6. Totodată redacția încheie această dezbateră printr-o trecere în revistă a principalelor idei formulate de participanți la discuții, într-un articol intitulat semnificativ: „Paginația nu este numai o chestiune tehnică“.

Este interesant de relevat că foarte mulți autori de scrisori pe această temă, adresate redacției, se pronunță împotriva canonizării procedeeilor grafice și împotriva copierii oarbe de către unele ziare a diverselor mijloace folosite de alte ziare. De asemenea se subliniază pericolul de a cădea în formalism de dragul originalității.

Ne referem la începutul acestor rînduri la o pătrundere mai adîncă

a revistei în preocupările și problemele mediului gazetăresc. Desigur că materialele amintite pînă aici confirmă și ele această orientare a revistei, dar cel mai bine o atestă, poate, articolele de analiză a activității unora dintre ziarele sovietice. În numerele 6 și 7, revista se ocupă de ziarele „Molodoi Telnik“ care apare în regiunea pămînturilor înțelenite, la Telnograd (fost Akmolinsk), „Sotialisticeski Donbass“. „Kolhoznoe Delo“, „Stavropolskaia Pravda“, „Valstieciu Laikrastis“ („Ziarul țărănesc“) care apare la Vilnius în Lituania și „Kommunist“, care apare în orașul Cerepoveț.

Aceste analize au o mare importanță pentru schimbul de experiență între ziare. Problemele pe care le ridică și felul în care sînt tratate, mergîndu-se pînă la cele mai mici amănunte din experiența redacțiilor, servesc foarte bine țelului pe care și l-a propus revista.

„Sovietskaia Peciati“ nu se rezumă însă numai la aceste materiale în intenția ei de a mijloci un schimb de experiență între ziare. Numărul 7 al revistei cuprinde, de pildă, o rubrică intitulată „Din experiența ziarelor raionale“, în care grupează corespondențe de la lucrătorii din presa locală. Printre altele, în această rubrică se publică corespondența „Pentru om, împotriva lui Dumnezeu“, semnată de redactorul șef al ziarului raional „Liaesma“ din R. S. S. Letonă în care se arată cîteva procedee foarte eficace folosite de redacție în propaganda ateistă. În ultimul an, ziarul a publicat peste 100 de articole de propagandă ateistă și a organizat numeroase alte acțiuni în acest sens.

Răsfoind astfel cele două numere ale revistei ajungem la paginile consacrate ziaristicii de peste hotarele Uniunii Sovietice. În numărul 7, A. Romanov publică un articol deosebit de interesant despre vizita în S.U.A. a unei delegații de zariști sovietici și despre participarea acesteia la cea de-a XX-a Conferință a Consiliului Internațional al redactorilor publicațiilor industriale.

În numărul 6, „Sovietskaia peciatai“ primește în oșpeție pe ziaristii romîni. Revista publică cinci articole scrise de tovarășii M. Rădulescu („Romînia liberă“), V. Birlădeanu („Șcînteia“), P. Drăgu-

lea („Drum nou“-Brașov), Teodor Brateș (gazeta de uzină „Semănătoare“) și de scriitorul Petru Viștilă. În nota redacțională care însoțește materialele ziaristilor noștri se spune: „Redacția s-a adresat prietenilor romîni cu rugămintea de a povesti cititorilor revistei „Sovietskaia peciatai“, despre viața și munca ziaristilor din Republica Populară Romînă, despre experiența presei romînești, despre tot ceea ce vor considera interesant pentru colegii sovietici. Redacția organului Uniunii Ziaristilor din R.P.R. — revista „Presa noastră“ — a participat cu căldură la pregătirea acestor materiale“.

Cititorul sovietic află din articolele ziaristilor noștri despre activitatea care pulsează între zidurile Casei Șcînteii, acest uriaș lăcaș de lumină pentru popor, despre experiența ziaristilor brașoveni în ducerea campaniei pentru economia de materii prime dobîndită cu prilejul dezbaterilor din „Procesul milimetrilor“, despre felul cum muncește redacția unei gazete de uzină în București și cea a unui ziar regional.

Aceste materiale vor contribui desigur la o mai strînsă apropiere între ziaristii romîni și sovietici, la mai buna cunoaștere reciprocă. Publicarea lor în „Sovietskaia peciatai“ relevă totodată și un fapt cu o semnificație politică mai largă: prietenia de nezdruccinat între poporul romîn și popoarele Uniunii Sovietice. Este pusă astfel mai mult în evidență misiunea nobilă care revine ziaristilor din ambele noastre țări de a face tot ce le stă în putință pentru adîncirea continuă a acestei prietenii pline de roade.

Numărul 7 al revistei „Sovietskaia peciatai“ face loc unei inițiative interesante a redacției. Este vorba de publicarea unui șir de nouă fotografii ale cititorilor de ziare și reviste. Seria este intitulată „Cititorii“ și aparține fotoreporterilor E. Dona, A. Gherinas și I. Riumkin.

Desigur că nu pot fi enumerate în cîteva rînduri toate cele cuprinse în numerele analizate ale revistei. Spațiul ne cere să ne rezumăm la cele amintite, în speranța că cititorul revistei noastre va căuta singur să afle mai multe din paginile revistei „Sovietskaia peciatai“.

EUGEN VLADIMIR

НАША ПЕЧАТЬ

OUR PRESS

Журнал Союза журналистов РНР

Год VI — № 7—8 (63—64) июль-август 1961 г.

Review of the RPR Union of Journalists
Rumanian People's Republic

Vith Year, Nos. 7—8 (63—64), July—August 1961

СОДЕРЖАНИЕ

CONTENTS

- 30-ая годовщина газеты „Скынтейя”
— Печать — могущественное оружие партии.
В. Бырлядяну, Николае Биволю, Мария Кэлин,
Н. Ролка: — Гордость, порожденная созна-
нием того, что ты работаешь в „Скын-
тейе”
— К великому празднику
Ион Косма, министр сельского хозяйства РНР
*Печать и отдельные вопросы сельского
хозяйства.*
Михай Новиков — Грандиозные перспективы
и серьезная ответственность.
М. Андрееску — Читая первый номер под-
польной „Скынтейи”
Иоан Пинку — Как печатались подпольные
газеты в 1937—1944 гг.
Д. Табаку — Международный семинар работ-
ников студенческой печати.
Нелль Кобар — Карикатуристы... на местах
— „День космической печати”
И. Феля — Один из предшественников: „Кон-
темпоранул”
Думитру Тыркоб — Трое из великой армии.
В. Грэдинару — С чувством ответственности по
следам опубликованных материалов.
Иероним Шербу — Заветы Хемингуэя
Ион Бэйешу — Наша „Скынтейя”
Александру Бежан — Спасибо, товарищ Фар-
каш!
Валериу Филимон — Первая газета
Н. Михэеску — Стилистические ценности в
журналистической речи.
Дину Лэзареску — Шесть месяцев...
Родика Алмашу — Газета-друг и советник.
Портреты рабселькоров
Ал. Н. Маринейу — Когда работают умело
терпеливо и добросовестно.
Еуджен Владимир — „Советская печать”
— О деятельности Союза журналистов РНР.
— Заметки и комментарии
— Из-за границы

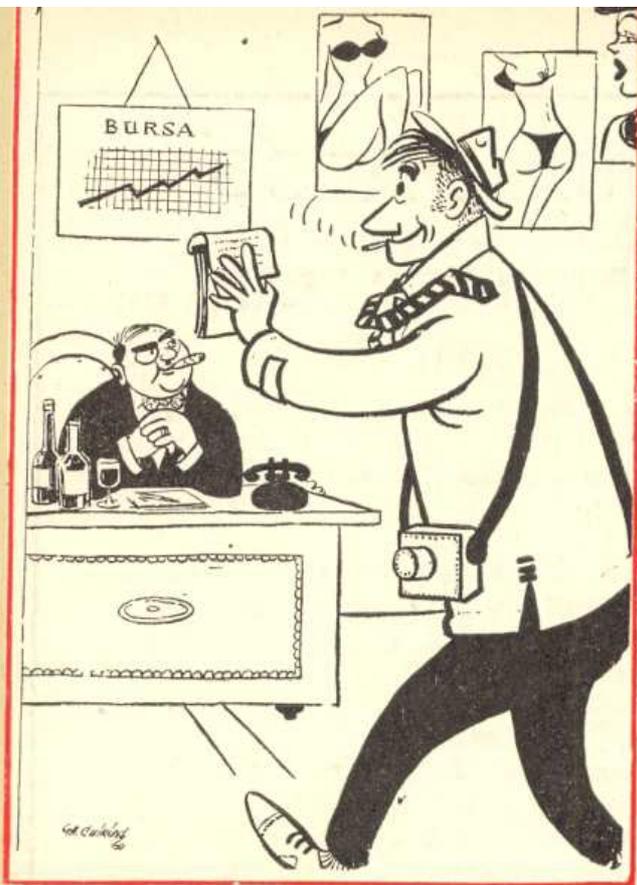
- The 30 th Birthday of the Newspaper „Scinteia”
The Press, a Powerful Weapon of the Party
V. Birlădeanu, N. Bivol, M. Călin, N. Roșca :
Proud to Work on „Scinteia”.
The Great Anniversary.
Ion Cozma, RPR Minister of Agriculture : The
Press and Some Problems of Agriculture.
Mihai Novicov : Grand Prospects, Great Res-
ponsibilities.
M. Andreescu : Reading the First Issue of the
Underground „Scinteia”.
Ioan Pincu : How Underground Papers Were
Printed in 1937—1944.
D. Tabacu : International Seminar of Editors
of Student Papers.
Nell Cobar : Cartoonists and Fact-Finding.
I. Felea : A Pioneer-„Contemporanul”.
Dumitru Tircob : Three Who Belong to a Great
Army.
V. Grădinaru : Responsibility for What You
Publish.
Ieronim Șerbu : Hemingway's Message.
Ion Băieșu : Our „Scinteia”.
Alexandra Bejan : Thank You, Comrade
Farcaș !
N. Mihăescu : Stylistic Values in Newspaper
Language.
Rodica Almașu : The Paper- a Friend and
Counsellor.
Some voluntary correspondents.
A. N. Marinoiu : Working Skillfully, Patiently
and Responsibly.
Eugen Vladimir : „Sovietskaya Pechaty”.
From the Activity of the RPR Union of Jour-
nalists.
Notes and Comment.
From Abroad.

COLEGIUL DE REDACȚIE : Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea,
Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu,
Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Calea Victoriei, 163, Telefon : 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate,
factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

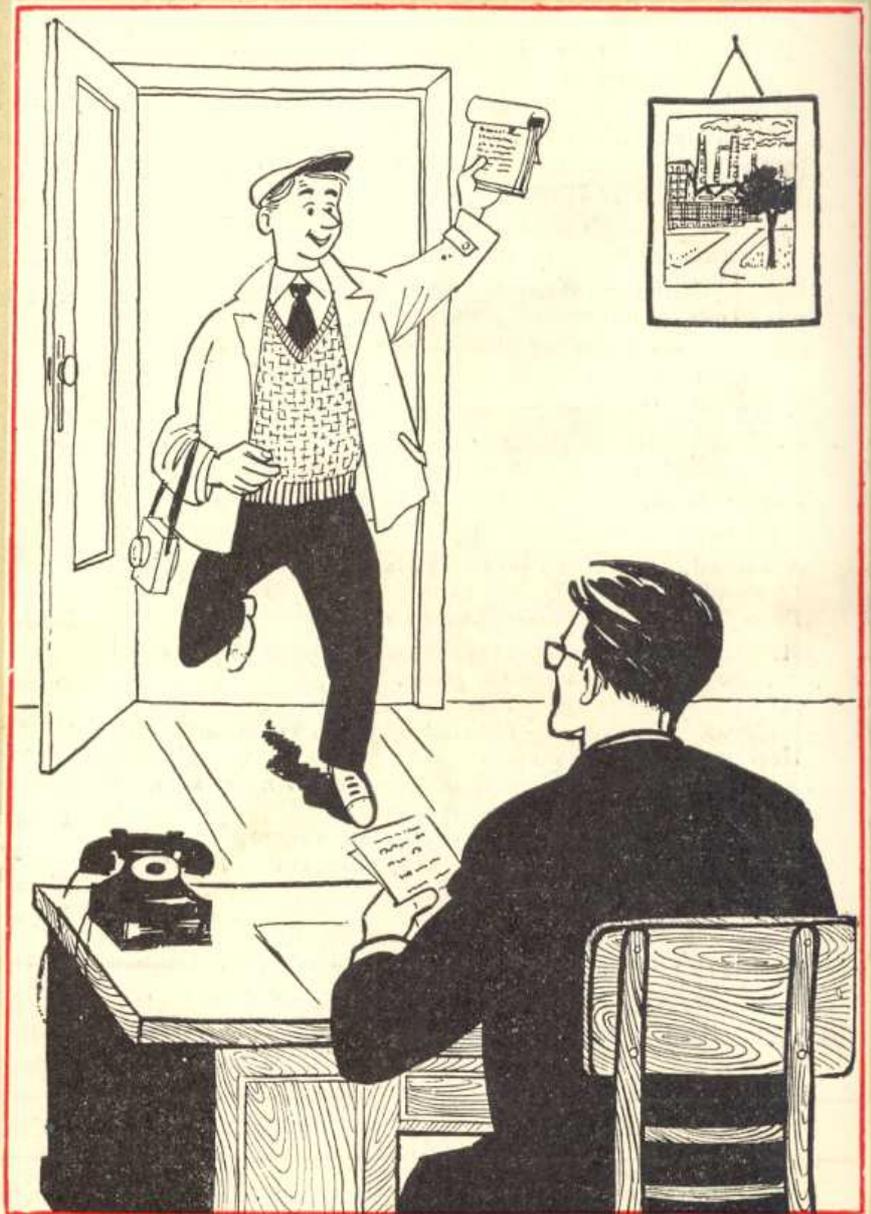
Tiparul executat sub com. nr. 2861 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

IN REDACȚII

IERI

— Am adus ultima știre : acțiunile „Reșița” au urcat cu 45 la sută!...

AZI

— Am adus ultima știre : oțelarii din Reșița au depășit planul cu 63 la sută!...

P. II. 585

PRESA noastră

Table
961

B

A-

9-10

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.

PRESA *noastră*

REVISTA UNIUNII ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

ANUL VI

Nr.9 - 10 (65 - 66)

SEPTEMBRIE - OCTOMBRIE 1961

CUPRINS

Congresul avangărzii constructorilor comunismului.

Victor Bîrlădeanu : **Codul moral al constructorilor comunismului și munca ziaristului.**

Ing. M. Florescu ministrul Industriei Petrolului și Chimiei : **Presa - sprijin prețios în dezvoltarea industriei petrolului și chimiei**

Ada Gregorian : **Presa și câteva probleme ale noului an în învățămîntul de partid.**

George Ivașcu : **Conferința mesei rotunde a ziaristilor.**

Aurel Baranga : **Herr Konrad, a gîndi nu este o crimă!**

Florea Neacșu : **Ziua solidarității internaționale a ziaristilor.**

L. Sărățeanu : **Lecția de publicistică a maestrului.**

Const. Antip : **În linia I a publicisticii combătante.**

A. Sizonenko : **Din contribuția presei legale a P.C.R. la stabilirea și dezvoltarea relațiilor prietenești cu U.R.S.S.**

Lucian Blujdea : **Printre prietenii noștri, ziaristii sovietici.**

Valentin Silvestru : **Reflecții asupra gazetăriei spirituale.**

Radu Cosașu : **O personalitate.**

Nicolae Jianu : **Virtuțile reportajului.**

Mariana Pîrvulescu : **Cronica cronicii dramatice la sfîrșitul stagiunii trecute în câteva ziare regionale.**

Iosif Sava : **Al doilea Festival și Concurs internațional „George Enescu” în coloanele unor ziare.**

Ing. Martin Petre : **Emisiunile radioteleviziunii dedicate agriculturii.**

D. Turtureanu : **Întîlniri cu oameni din cîmpie.**

I. Felea : **Cu o sută de ziaristi în Delta Dunării.**

N. Mihăescu : **Exprimări echivoce în unele texte de ziar.**

Congresul avangărzii constructorilor comunismului

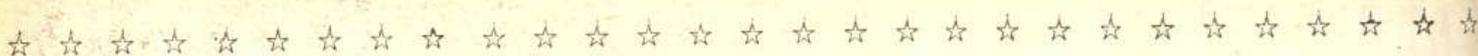

„Partidul pornește de la indicația leninistă cu privire la creșterea permanentă a rolului creației istorice conștiente a maselor. În toate problemele cele mai importante, cele mai arzătoare și actuale, partidul se sfătuiește cu poporul. Munca ideologică a organizațiilor de partid ridică conștiința comunistă, activitatea politică și în muncă a maselor, ea constituie un factor cu acțiune permanentă de cea mai mare importanță al construirii comunismului.

Un rol important în adîncirea și extinderea influenței ideologice a partidului asupra maselor îl au învățămîntul politic, propaganda prin conferințe, munca politică de masă și munca cultural-educativă, presa, radioul, televiziunea, cinematograful, literatura și arta. Este foarte semnificativ faptul că în ultimii cinci ani tirajul ziarelor a crescut la noi cu 20 milioane de exemplare, iar tirajul anual al revistelor și al altor publicații periodice a crescut cu 417 milioane de exemplare. Uniunea Sovietică deține primul loc în lume în ce privește numărul de cărți editate. Acest lucru, tovarăși, este o mare realizare a partidului în dezvoltarea culturii socialiste, în popularizarea ideologiei comuniste. Partidul și poporul sovietic dau o înaltă apreciere activității propagandiștilor și agitatorilor, oamenilor de știință, din învățămînt și oamenilor de cultură, întregii armate de lucrători ai frontului ideologic — luptători activi pentru triumful ideilor marxism-leninismului“.

(Din raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S. la cel de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice prezentat de N. S. Hrușciov).

Mișcarea comunistă internațională, sutele de milioane de oameni ai muncii din întreaga lume și-au îndreptat cu adâncă emoție gândurile lor spre Moscova, unde s-au desfășurat lucrările de importanță istorică ale celui de al XXII-lea Congres al avangărzii constructorilor comunismului, gloriosul Partid Comunist al Uniunii Sovietice. Fiecare dintre noi, ziariștii, ar putea relata nenumărate fapte dintre cele mai grăitoare care atestă mândria internaționalistă de care au fost cuprinse masele largi populare luând cunoștință de mărețul Program al P.C.U.S. care se încheie cu proclamarea solemnă: „*actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism*”.

Generației noastre i-a revenit fericirea de a trăi zilele minunate în care comunismul a devenit o problemă practică, cotidiană, pentru milioanele de oameni care trăiesc și muncesc pe a șasea parte a globului pământesc. Socialismul victorios a fost „rampă de lansare” a unor cuceriri economice, științifice, culturale, care au uimit lumea. Orînduirea comunistă desăvîrșită va fi „rampă de lansare” a unor asemenea victorii care vor preschimba în realitate visurile omenirii despre instaurarea pe pămînt a păcii, muncii, libertății, egalității și fericirii tuturor popoarelor.

Aceasta este direcția în care lucrează timpul, istoria. Și realitățile sînt atît de evidente încît trebuie să le recunoască în fața lumii întregi chiar și cei cărora nu le face plăcere adevărul. „*Timpul* — scria recent „New York Times” — *lucrează mai mult pentru comuniști decît pentru noi și nu avem nici o garanție că în viitor lucrurile se vor petrece altfel*”. Are dreptate comentatorul ziarului american; lucrurile nu se vor petrece altfel. Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. va lumina calea sigură ce duce spre victoria deplină a comunismului în U.R.S.S. și aidoma unui far va arăta omenirii întregi cum va fi viitorul ei.

Misiunea de a rezolva asemenea sarcini istorice i-a revenit eroicului partid făurit de Lenin, cel mai experimentat și călit detașament al mișcării comuniste internaționale.

Politica P.C.U.S. este o întruchipare a marxism-leninismului în acțiune, un exemplu de abordare creatoare a problemelor dezvoltării sociale, o pildă de slujire a intereselor cauzei socialismului și comunismului.

Întreaga istorie a P.C.U.S. reprezintă o confirmare strălucită a acestui adevăr. Avînd drept far călăuzitor învățătura lui Marx, Engels, Lenin, P.C.U.S. a pășit cutezător pe căi nebătătorite, croind drumul transformării revoluționare a societății, asigurînd victoria noii orînduiri sociale, determinînd cotitura radicală în desfășurarea istoriei universale.

În lupta pe viață și pe moarte cu lumea veche, pentru construirea societății socialiste, partidul lui Lenin, verificînd în viață, îmbogățind și dezvoltînd marxismul, a dobîndit o uriașă experiență cu valabilitate generală, în esența ei, pentru toate partidele comuniste și muncitorești din lume. Studiarea acestui tezaur de experiență generează concluzii practice extrem de prețioase pentru toate partidele comuniste și muncitorești din țările lagărului socialist în ceea ce privește edificarea orînduirii socialiste, cît și pentru partidele frățești din țările care mai gem încă sub jugul capitalului în ceea ce privește organizarea și conducerea luptei revoluționare a maselor împotriva exploatării și asupririi, pentru libertate, progres social și pace.

Programul elaborat de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. confirmă încă odată însemnătatea pe care o prezintă pentru mișcarea comunistă și muncitorească internațională experiența celui mai vechi partid marxist-leninist din lume. Acest Program este un strălucit document al marxismului creator, supranumit pe drept cuvînt Manifestul comunist al epocii contemporane. Tezele, concluziile, obiectivele concrete pe care le cuprinde pun în evidență forța și capacitatea de previziune a partidului care întruchipează onoarea, rațiunea și conștiința epocii noastre.

Cine nu cunoaște cît de genial au conceput în liniile sale generale comunismul întemeietorii marxism-leninismului? Cine nu știe că timp de veacuri cele mai luminate minți ale omenirii au visat cu ardoare această cea mai dreaptă orînduire pe pămînt! Tabloul ei a prins contururi clare în mărețul Program prin care, în aceste minunate zile de toamnă ale anului 1961, Partidul lui Lenin a transformat comunismul într-o sarcină imediată, nemijlocită, a poporului sovietic. Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a pus pe „masa de lucru” a muncitorilor, colhoznicilor, inginerilor și savanților sovietici, planul operativ care indică, pentru următoarele decenii, căile concrete ale construirii edificiului luminos al comunismului în U.R.S.S.

În raportul prezentat la Congres, tovarășul N. S. Hrușciiov spunea :

„Acum 90 de ani, salutînd fața eroică a comunarzilor de la Paris, Karl Marx i-a denumit în mod inspirat eroi care iau

cerul cu asalt. Aceasta a fost o înaltă apreciere a faptei vitejești a luptătorilor Comunei din Paris, o chemare plină de pasiune la lupta revoluționară. În prezent, putem spune cu mândrie că poșoarele Uniunii Sovietice, după ce au construit socialismul și înaltă acum cu succes edificiul societății comuniste, iau într-adevăr cerul cu asalt atât în sens figurat cât și în sensul propriu al acestui cuvânt.

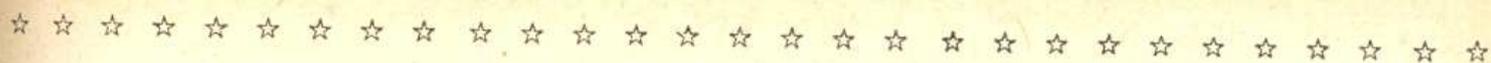
Marea armată a comuniștilor, a marxist-leniniștilor pășește în avangarda poșoarelor în lupta pentru pace și progres social, pentru viitorul luminos — comunismul. Sub mărețul steag al comunismului se vor aduna și se vor uni noi și noi milioane de oameni. Cauza progresului, cauza comunismului va triumfa!

Mulți dintre noi am văzut în sala 'de marmură a Casei „Scînteii“ pe Gherman Titov — pe unul din cei doi comuniști sovietici care au ajuns în spațiile siderale — răspunzînd la întrebările ziariștilor din țara noastră și ale corespondenților de presă străini. Aveam în față pe omul căruia socialismul i-a creat condiții ca într-o singură zi să vadă 17 răsărituri de soare și în 25 de ore să parcurgă 700.000 de km. în Cosmos. Epocala realizare a științei și tehnicii sovietice întruchipată în zborurile lui Iurii Gagarin și Gherman Titov este o splendidă ilustrare a forței invincibile a comunismului, a întîietății sale pe plan mondial. „Prima rîndunică“ în Cosmos este un simbol a ceea ce poate realiza comunismul, căci nu numai spre aștri se merge azi cu „viteza cosmică“. Și istoria, atunci cînd e vorba de comunism, a împrumutat acest ritm.

Chiar și cei mai înverșunați dușmani ai comunismului recunosc, în puținele lor clipe de sinceritate, realismul Programului P.C.U.S. și perspectivele deschise de el. Astfel, William S. Schlam, un ideolog al anticomunismului din America, recunoștea nu de mult: „*Toate manifestările cutezătoare, temerare ale spiritului uman ce s-au acumulat de-a lungul veacurilor și au exercitat o atracție deosebită capătă în condițiile comunismului eficiență și unitate de voință.*» «*Omul care gîndește*» *intenționează în prezent să devină stăpînul naturii, al materiei, al spiritului, al soartei, al tainelor nasterii, morții și divinității... Încrederea în știință, care s-a dezvoltat de-a lungul mai multor secole în condițiile civilizației... capătă, în sfîrșit, în comunism o semnificație socială.*

Dacă cu peste un secol în urmă „stafia“ comunismului înfricoșă burghezia, astăzi comunismul ca realitate practică îngrozește de moarte capitalismul contemporan, condamnat de legile inexorabile ale istoriei. Și cum să nu fie îngroziți cînd perspectivele deschise de noul Program al P.C.U.S. demonstrează că într-o perioadă de timp scurtă, Uniunea Sovietică va lăsa cu mult în urmă cea mai puternică și mai bogată țară capitalistă — S.U.A. în ceea ce privește producția pe cap de

locuitor și va ajunge la cel mai înalt nivel de trai din lume. Aceasta va marca, fără îndoială, o nouă etapă în dezvoltarea U.R.S.S., a sistemului mondial socialist, a întregii societăți omenesti. Uriașul ecou stîrnit în întreaga lume de țelurile mărețe și realiste ale Programului P.C.U.S., care subliniază încă odată superioritatea de necontestat a socialismului asupra capitalismului, arată că ideile comunismului exercită o tot mai uriașă putere de atracție, cuceresc mințile și sufletele popoarelor.

Popoarele lumii sînt însuflețite și de faptul că Programul P.C.U.S. proclamă drept misiune istorică a comunismului — lichidarea războaielor, instaurarea unei păci trainice pe pămînt. Așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., prevederile acestui document istoric „răsună în întreaga lume ca o măreață chemare la pace și prietenie între popoare, pentru bunăstarea omului și dezvoltarea comorilor civilizației.

Pentru toate țările socialiste constituie un înalt exemplu lupta dusă cu o energie nescată de Uniunea Sovietică în apărarea păcii, spiritul de inițiativă pe care îl manifestă pentru a determina soluționarea problemelor litigioase internaționale, perseverența cu care promovează politica leninistă a coexistenței pașnice între toate statele fără deosebire de sistem social. Pe bună dreptate Uniunea Sovietică este privită de popoare ca forța principală și purtătoarea de drapel a luptei pentru pace“.

Poporul nostru, legat printr-o prietenie de nedesfăcut cu marele popor sovietic, a întîmpinat cu nespus entuziasm cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. În Programul elaborat de Congres, poporul român vede imaginea însuflețitoare a propriilor perspective de viitor.

Evenimentul istoric căruia i-am fost contemporani sprește și răspunderea noastră, a gazetarilor comuniști, mandatar și ortaci ai partidului în vasta și complexa lui activitate organizatorică și educativă. Și noi ne vom îndeplini această răspundere dacă vom milita neobosit pentru răspîndirea minunatelor idei ale comunismului, dacă vom spori rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv al presei aducîndu-ne astfel contribuția la înfăptuirea politicii înțelepte a partidului nostru, politică de desăvîrșire a construirii socialismului, cale care duce spre ziua comunistă de mîine a patriei noastre.

Codul moral al constructorilor comunismului și munca ziaristului

VICTOR BÎRLĂDEANU

Fără îndoială că nu există și n-a existat vreodată în istorie un document mai inspirator, mai rodnic, un izvor mai bogat de lumină pentru munca noastră, a minutorilor condeiului cotidian, decât Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, adoptat de istoricul Congres al XXII-lea. Întregul program reprezintă o busolă sigură de orientare în șuvoiul complex al evenimentelor contemporane. Fiecare capitol al său merită a fi dezvoltat în tomuri groase de comentarii politice, economice, filozofice. Mă voi opri însă, în însemnările de față, numai la un singur aspect — rolul important pe care trebuie să-l ocupe în scrisul nostru popularizarea vie, agitatorică, publicistică, a luminoaselor principii înscrise în „codul moral al constructorului comunismului“.

Poate mai mult decât alte genuri ziaristice, reportajul este chemat în primul rând să-și aducă prețioasa contribuție la această vastă și înflăcărată acțiune de popularizare. Față de articol, reportajul are un avantaj de netăgăduit, — acela că înfățișează principiile, ideile, în acțiune, în mers, încarnate în oameni vii, transpuse în fapte concrete, elocvente, care vorbesc nu numai gândirii, ci și simțirii cititorului, imaginației sale. Înalta cerință enunțată de tovarășul Hrușciiov cu privire la rolul literaturii — de a educa prin exemple înaintate — este deopotrivă de valabilă și pentru acest gen-cercetaș, gen-explorator, aparținând, în egală măsură, ziaristicii și literaturii, care este reportajul.

„Dintre toate valorile create de orînduirea socialistă — a arătat tovarășul N. S. Hrușciiov de la tribuna Congresului al XXII-lea — valoarea cea mai mare este omul nou — constructor activ al comunismului“.

Și în țara noastră, datorită uriașei munci educative desfășurate de partid, se făurește un nou tip uman — constructorul activ și conștient al socialismului. Oare noi, reporterii, ne-am făcut întrutotul datoria față de acest om nou? L-am zugrăvit în întreaga sa frumusețe și complexitate? Cîte ceva, fără îndoială, s-a făcut în această privință. Au fost publicate în presă unele reportaje interesante despre oameni înaintați ai societății noastre. Dar sînt puține, extrem de puține, față de multitudinea exemplor pe care ni le oferă viața. Și, mai ales, nu dau o imagine globală, atotcuprinzătoare, a tuturor trăsăturilor înaintate care alcătuiesc caracterul acestui nou tip uman. E necesar să ne pătrundem cu mai multă perseverență de însemnătatea acestei sarcini care stă în fața scrisului nostru și să căutăm, mai întîi, a înțelege mai bine și apoi a reda mai expresiv procesul formării și călirii acestor trăsături.

În cîte înfățișări nu ne oferă realitatea din jurul nostru ilustrări vii ale unor asemenea principii cuprinse în „codul moral“ ca: „devotamentul pentru cauza comunismului; dragostea față de patria socialistă, față de țările socialismului; munca conștiincioasă pentru binele societății; cine nu muncește, nu mănîncă“! Pentru cîți oameni simpli, obișnuiți, ideia patriotismului socialist nu a devenit sinonimă cu abnegația pe care o depun în munca lor de zi cu zi!

În vara aceasta, făcînd o excursie în „circuit“ prin cîteva regiuni ale țării, am avut prilejul să mă întîlnesc cu numeroși tovarăși care făcuseră, la rîndul lor, asemenea excursii. M-a impresionat gradul în care noul chip al locurilor stră-

bătute i-a emoționat, le-a dat noi puteri de muncă. N-am să uit niciodată entuziasmul tineresc cu care un ceferist în vîrstă din Turnu Severin îmi vorbea despre noul Onești.

—E de necrezut cum, în numai cîțiva ani, s-au putut prefăce locuri atît de părăginate odinioară. Acum vreo zece ani am lucrat și eu pe Valea Troțușului și știu că pe aici nu era decît un tîrgușor prăfuit și alîta tot. Zău dacă nu-ți vine, după o asemenea călătorie, să răstorni și munții...

Înfăptuirile care împînzesc astăzi regiuni și raioane întregi, altădată urgisite, au darul să însufle oamenii încredere în forța creatoare a muncii luminate de un țel înalt. Această încredere și această forță trebuie să-și găsească oglindirea în scrisul nostru, precum și noua mentalitate care se înrădăcinează tot mai profund în cele mai înaintate conștiințe și care e atît de concis și puternic formulată în Program: „În societatea comunistă omul nu poate

să nu muncească. Nici conștiința lui, nici opinia publică nu-i vor permite aceasta. Munca după capacități va deveni o obișnuință, prima necesitate vitală a tuturor membrilor societății“. Și scrisul nostru — convingător, argumentat, înflăcărat — poate contribui la pătrunderea tot mai temeinică a acestei concepții în masele cele mai largi pentru ca munca să devină cu adevărat „prima necesitate vitală“.

Unele dintre cele mai prețioase cerințe ale „codului moral al constructorilor comunistului“ sînt: „colectivismul și ajutorul reciproc tovarășesc; fiecare pentru toți, toți pentru unul; relații umane și respect reciproc între oameni; oamenii să aibă unul față de altul o atitudine de prieten, de tovarăș și frate“. La cîte imagini și reflecții nu ne îmboldesc aceste cîteva rînduri, care exprimă atît de sugestiv esența profund umanistă a Programului! Și ce cîmp larg de creație deschid ele în fața reporterilor, publiciștilor!

Mlădițele acestui colectivism se înalță, cresc, prind puteri și în societatea noastră. În presă s-a scris — și nu odată — despre echipe și brigăzi care duc o viață colectivă interesantă, plină, bogată. Poate că nu s-a bucurat însă de întreaga noastră atenție un alt aspect al acestui spirit nou: exigența tovărășească. Căci în cadrul celor mai bune dintre aceste echipe și brigăzi nu domnește o unitate neprincipială, întemeiată pe concesi reciprocă, ci înalta conștiință a datoriei obștești, intoleranța față de încălcările intereselor obștești. Spiritul colectivist nu e ceva care se naște de la sine, ci se obține printr-o luptă, uneori acerbă, împotriva egoismului, individualismului, mentalității „al meu, numai al meu”. Și, din păcate, tocmai acest aspect esențial este adesea ocolit în reportajele noastre, ceea ce le face să capete un iz idilic, trandafiriu, și le slăbește din eficiență.

Dar nu numai reporterii, ci și ceilalți gazetari, găsesc în „codul moral” importante idei călăuzitoare. Unul dintre principiile cuprinse în cod este „intransigența față de nedreptate, trîn-

dăvie, necinste, carierism”. Această intransigență se cere inoculată multora dintre foiletoane, care suferă adesea de lipsa patosului civic, mulțumindu-se cu nararea mai mult sau mai puțin umoristică a faptelor, fără a contura cu suficientă tărie atitudinea opiniei publice față de aceste fapte. Căci, așa cum arată Programul, „în lupta împotriva rămășițelor trecutului, împotriva manifestărilor individualismului și egoismului, un rol important revine colectivității, înrîuririi exercitate de opinia publică, dezvoltării criticii și autocriticii”.

...Nu există în istoria umanității document care să fi răscolit atât de puternic conștiințele ca Programul leninist al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Și, dacă milioane și milioane de oameni studiază acest Program, sorbind din paginile lui forțe ineșuizabile pentru mari înfăptuiri, nouă, militanților presei de partid, ne revine datoria de a incorpora organic principiile sale în scrisul nostru, luminând fiecare rînd, fiecare cuvînt pe care-l așternem pe hîrtie, cu flacăra mărețelor sale idei.

CONSFĂTUIREA SECȚIILOR AGRARE ALE ZIARELOR DIN ȚARĂ

Între 3—7 octombrie 1961 a avut loc la sediul Uniunii Ziariștilor din Capitală o consfătuire la care au participat redactorii șefi ai ziarelor regionale și raionale, precum și șefii secțiilor agrare din presa centrală și locală.

În cadrul consfătuirii au fost prezentate referate din partea ziarelor „Steagul roșu” București, „Flacăra Iașului”, „Făclia”-Cluj, „Drapelul roșu”-Timișoara și „Dobrogea nouă”-Constanța pe marginea cărora s-au purtat discuții. Referatele și discuțiile au arătat felul în care presa oglindește problemele dezvoltării agriculturii în lumina sarcinilor trasate în acest domeniu de Congresul al III-lea al partidului și de Plenara C. C. al P. M. R. din 30 iunie—1 iulie a. c.

Vorbitorii au împărtășit din experiența lor privind organizarea activității în cadrul secțiilor agrare, acțiunile publicistice întreprinse, calitatea și eficiența acestora, metodele de muncă cu autorii externi, corespondenții voluntari și scrisorile oamenilor muncii etc.

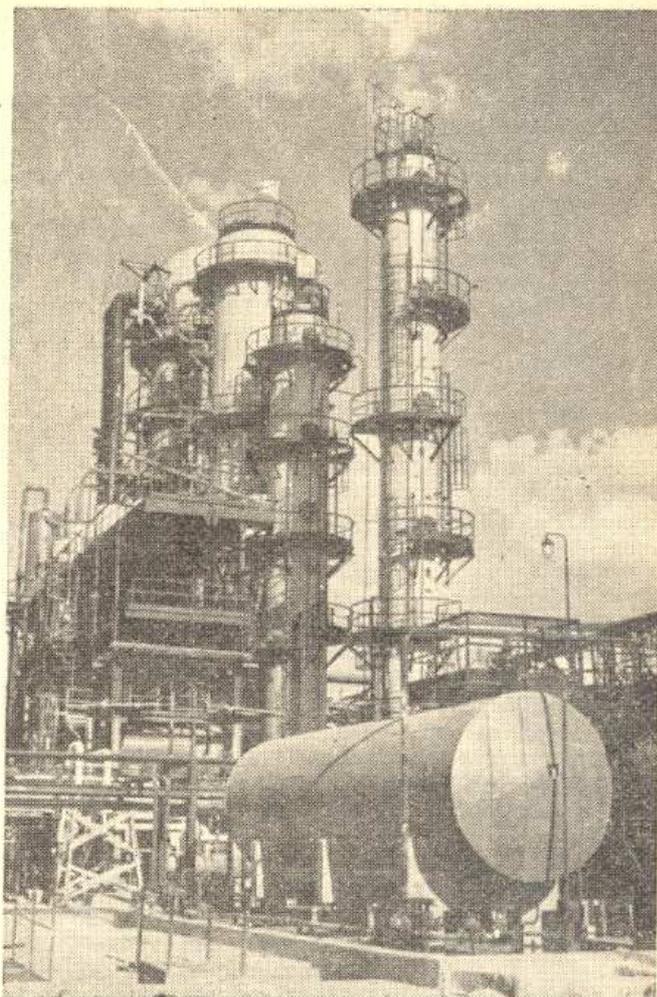
În cadrul consfătuirii au făcut expuneri tovarășii Bucur Schiopu și Eugen Alexa, adjuncți ai ministrului Agriculturii, și Nicolae Giosan, directorul Institutului pentru cultura porumbului de la Fundeni. Tov. Ștefan Voicu, redactor șef al revistei „Lupta de clasă”, a dezvoltat tema: „Politica partidului de transformare socialistă a agriculturii”.

Participanții la această consfătuire au făcut un valoros schimb de experiență cu secțiile agrare ale ziarelor „Scinteia”, „România liberă” și „Steagul roșu”. Ei au vizitat Combinatul poligrafic „Casa Scintei”, unele redacții, Radioteleviziunea, au vizionat câteva filme documentare etc.

În numărul viitor al revistei ne vom ocupa pe larg de lucrările consfătuirii.

Ing. M. FLORESCU
ministru Industrii Petrolului și Chimiei

Presă - sprijin prețios în dezvoltarea industriei petrolului și chimiei

Marile victorii obținute de oamenii muncii din țara noastră în construirea vieții noi, socialiste, evidențiate în lucrările Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, au creat condiții deosebit de prielnice pentru realizarea obiectivului principal al planului economic pe anii 1960-1965 care este „dezvoltarea bazei tehnice materiale a socialismului, încheierea procesului de făurire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, în vederea desăvârșirii construcției socialismului”.

De altfel, rezultatele obținute de la începutul șenalanului și pînă în prezent confirmă capacitatea economiei noastre socialiste de a realiza sarcinile stabilite prin Directivele Congresului. Față de creșterea medie anuală a producției de 13% prevăzută de directive, în 1960 s-a obținut o creștere de 17% în comparație cu anul 1959. În anul 1961 s-a planificat o creștere de 14% față de 1960. În primele șase luni ale anului în curs s-a realizat o creștere de 17% a planului față de aceeași perioadă a anului trecut. Aceste succese se datoresc politicii partidului nostru, care pune în centrul activității economice a țării industrializarea socialistă, dezvoltarea cu precădere a producției mijloacelor de producție. S-au creat condițiile pentru dezvoltarea și perfecționarea neîncetată a producției socialiste pe baza tehnicii

cele mai înalte, creșterea rapidă și neîntreruptă a productivității muncii sociale.

În cadrul politicii de industrializare socialistă a țării un loc însemnat îl ocupă dezvoltarea industriei chimice, de care s-au ocupat cu mare atenție Congresele al II-lea și al III-lea ale P.M.R. Pe baza directivelor partidului în țara noastră s-au ridicat și se ridică mari combinate chimice, dotate cu tehnica cea mai modernă, care permit fabricarea în condiții economice optime a unei mari varietăți de produse chimice, necesare tuturor ramurilor industriale, agriculturii și producției bunurilor de larg consum.

Ținând seama de aportul pe care îl aduce în dezvoltarea economiei naționale, industria chimică ocupă în cadrul planului de 6 ani un loc de prim ordin, urmînd să-și mărească producția de 3,3 ori, prin alocarea unor fonduri de investiții de circa 26 miliarde lei. Pentru exemplificare voi reaminti doar unii indici de creștere prevăzuți pentru cîteva din principalele produse: producția de îngrășăminte minerale va spori de 9,6 ori; cea de mase plastice și rășini sintetice de peste 14 ori; producția de fibre și fire sintetice va spori de 43 ori etc. În industria petrolului vor fi extinse prospecțiunile geologice pentru mărirea rezervelor de petrol și gaze naturale; se va introduce forajul cu turbină pînă la 70% din

totalul forajului, iar viteza de foraj va crește cu cel puțin 40% ; se va dezvolta petrochimia, fabricându-se pentru prima dată în țara noastră cauciuc sintetic și alte produse extrem de valoroase pentru industrie și consum.

Poporul nostru urmărește cu viu interes eforturile lucrătorilor din sectorul petrol-chimie, știind că în bună măsură ridicarea nivelului său de trai depinde și de felul în care aceste ramuri industriale vor realiza și depăși sarcinile ce le revin în vederea creșterii producției și productivității muncii, a îmbunătățirii calității produselor fabricate, a lărgirii sortimentelor.

Activitatea creatoare a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din industria petrolului și chimiei este raportată zilnic întregului popor muncitor prin coloanele presei noastre, în ale cărei pagini se reflectă succesele muncii rodnice din schele și de pe șantiere, din fabrici și uzine. Totodată presa relevă și lipsurile existente și propune soluții eficiente pentru înlăturarea acestora și îmbunătățirea continuă a muncii.

Materialele publicate în presă mobilizează colectivele din schele, rafinării, uzine chimice și șantiere de construcții și montaje, stimulează munca fruntașilor în producție, asigură un minunat schimb de experiență prin popularizarea celor mai înaintate metode de muncă. Prin materialele publicate, presa noastră comunistă a constituit și constituie un important sprijin pentru petroliști și chimiști. Începând cu oglindirea obiectivelor cuprinse în planul de stat și sfârșind cu darea în producție a noilor unități, nu a rămas eveniment în viața sectorului petrol-chimie care să nu fie subliniat în presă.

În ziarul „SCINTEIA“, de exemplu, au fost publicate în permanență materiale care s-au ocupat atât de succesele colectivelor din industria petrolului și a chimiei, cât și de lipsurile din acest sector. Asemenea articole au contribuit la îmbunătățirea activității unor colective de muncă. Criticile făcute de „Scinteia“ au format obiectul unor analize adânci, în uzine, schele, șantiere, în urma cărora s-au stabilit măsurile necesare pentru îndreptarea deficiențelor semnalate. Iată câteva exemple :

O problemă abordată în coloanele ziarului a fost îmbunătățirea calității hîrtiei de ziar. Acest articol a fost dezbătut în fabricile de hîrtie de ziar și în direcția generală din minister, fiind obiectul unei analize temeinice. Criticile și sugestiile cuprinse în materialele publicate au impulsionaț activitatea colectivelor de muncă din fabricile respective, care, aplicînd o serie de măsuri tehnico-organizatorice au îmbunătățit simțitor calitatea hîrtiei de ziar. Astfel, la fabrica de hîrtie și celuloză „Steaua Roșie“ din Bacău, calitatea hîrtiei de ziar produsă astăzi se apropie de aceea utilizată de marile cotidiane din țările socialiste. La fabrica de hîrtie „1 Septembrie“ din Bușteni, prin modernizarea mașinii nr. 8, s-a obținut, de asemenea, o îmbunătățire simțitoare a calității hîrtiei de ziar.

Articolele care au tratat calitatea firelor și fibrelor sintetice au fost examinate de uzine și minister, luîndu-se măsuri pentru eliminarea deficiențelor semnalate.

În „Scinteia“, „România liberă“ și alte ziare au apărut reportaje de o înaltă valoare literară, prin care au fost popularizate multilateral uzinele noi din cadrul industriei chimice. Asemenea materiale ca „Năvodari 1961“ publicat în „Scinteia“ la sfîrșitul

lunii iunie au mare eficacitate și sînt mult apreciate de cititorii presei comuniste, deoarece ele reușesc să prezinte viu și convingător marile realizări ale socialismului în patria noastră.

Ziarul „ROMÂNIA LIBERĂ“ s-a ocupat în mod special de produsele industriei chimice. În coloanele acestui ziar au apărut sistematic știri și materiale axate în special pe problemele producției de mase plastice, fire și fibre sintetice, construcții și montaje din sectorul petrol-chimie. Toate marile șantiere — Borzești, Săvinești, Brăila și altele sînt urmărite etapă cu etapă, ziarul publicînd permanent informații asupra ritmului desfășurării lucrărilor de construcții și montaje. Darea în funcțiune a marilor obiective din industria chimică nu s-a oglindit numai în comunicate lapidare, ci a făcut obiectul unor reportaje speciale în care se pune accentul pe eficacitatea investițiilor. În coloanele „Romîniei libere“ au apărut, de asemenea, materiale în care a fost analizată activitatea unor colective de muncă din industria chimică pe linia îmbunătățirii continue a calității producției. Se poate spune cu toț temeiul că articolele publicate în acest ziar și în altele au contribuit ca la uzinele pentru produse sodice din Ocna Mures, de exemplu, prin aplicarea judicioasă a planului de măsuri, cantitatea de sodă calcinată de calitate I să crească de la 25 la sută în luna mai, la 50 la sută în luna iunie. Același lucru se poate spune și despre Combinatul chimic Borzești, unde întreaga producție de clor lichid corespunde în prezent tuturor cerințelor, iar 94 la sută din producția de acid clorhidric este de calitate I.

Ziarul „MUNCA“ a reflectat în coloanele sale în special activitatea depusă de sindicatele din industria de petrol și chimie. Merită să fie subliniată campania în legătură cu forajul cu turbina, desfășurată de „Munca“ în a doua jumătate a anului 1960. Sub titlul „Cale liberă forajului cu turbina“ a fost analizată activitatea de foraj din unele regiuni, unde introducerea și extinderea acestui procedeu nou nu fusese apreciată la justa sa valoare de către unii ingineri și tehnicieni, care nu cunoșteau în mod temeinic avantajele tehnicii moderne în forarea sondelor de țitei. A fost impulsionaț, în special, activitatea brigăzilor de foraj din regiunile petroliere Ploiești, Argeș, Oltenia, pentru introducerea și extinderea forajului cu turbina. Campania dusă de ziarul „Munca“ precum și articolele publicate în alte ziare centrale și regionale au contribuit la sporirea volumului forajului cu turbina față de totalul metrajului săpat. Astfel, în trimestrul I al anului 1961 forajul cu turbina a reprezentat, pe întregul sector, 48,8 la sută din totalul metrilor săpați față de 22,5 la sută cît reprezenta în perioada corespunzătoare a anului 1960. Valorificarea experienței dobîndite în extinderea sistematică a forajului cu turbina s-a vădit în special la întreprinderea de foraj Craiova. De la 55 la sută cît era volumul forajului cu turbina la sfîrșitul anului trecut, în luna mai anul acesta s-a ajuns la un procent de peste 80 la sută.

Nenumărate materiale legate de problemele de construcție a marilor complexe petrochimice, bogat ilustrate cu fotografii, apar în ziarele „NEUER WEG“ și „ELÖRE“, în coloanele celui din urmă reflectîndu-se activitatea colectivelor de muncă din uzinele chimice ale regiunilor Brașov, Cluj și Maramureș.

Mulți gazetari și scriitori abordează teme legate de munca și viața petroliștilor și chimiștilor. Ei sînt

atrași în special de marile șantiere unde se construiesc uzine și combinate chimice. Reportajele literare publicate în „CONTEMPORANUL“, „GAZETA LITERARĂ“ și „LUCEAFĂRUL“, legate de activitatea de pe șantierele de la Roznov, Onești, Borzești, au însuflețit activitatea colectivelor de constructori și montori pentru terminarea înainte de termen a obiectivelor industriale și social-culturale.

Un sprijin prețios în munca de informare a opiniei publice asupra activității din industria petrolului și chimiei și de stimulare și popularizare a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor fruntași a dat și presa locală. Ziarul „FLAMURA PRAHOVEI“ din Ploiești reflectă zilnic activitatea petroliștilor din regiune. Probleme de bază ale forajului și extracției, cum ar fi reducerea prețului de cost pe metrul forat, introducerea metodelor de recuperare secundară în schelele de extracție, succesele cercetătorilor din institutele de cercetare din regiune, realizările colectivului întreprinderii de carotaj și perforări, ale rafinoarelor, se oglindesc în permanentă în materialele publicate de acest ziar. În coloanele ziarului „ÎNAINTE“ din Craiova rareori lipsesc știri despre munca petroliștilor de la Bilteni și Țicleni. Aproape săptămânal munca petroliștilor din regiunea Oltenia este reflectată prin prizma unei analize critice constructive. Activitatea șantierului uzinei de sodă Govora a fost puternic impulsionată de materialele publicate în ziarul „SECERA ȘI CIOCANUL“ din Pitești, în ale căror pagini se reflectă în permanentă și rodnică activitate a petroliștilor din regiune. Ziarul „STEAGUL ROȘU“ din Bacău își consacra numeroase materiale activității constructorilor de pe șantierele din Valea Trotușului și a Bistriței. În coloanele acestui ziar se reflectă activitatea bogată a petroliștilor din regiune, precum și a fabricilor de hirtie. Ziare ca „DRUM NOU“ din Brașov, „FĂCLIA“ din Cluj, „CRIȘANA“ din Oradea, se preocupă de problema îmbunătățirii calității producției chimice, relatând pe larg activitatea depusă de colectivele din fabricile și uzinele chimice ale regiunilor respective.

Gazetele de uzină și șantiere cum sînt: „ONEȘTIUL NOU“, „STEAUA ROȘIE“, care apare în cadrul fabricii de hirtie de la Bacău, și „PENICILINA“, gazetă a fabricii de antibiotice Iași, au contribuit la mobilizarea colectivelor de muncă în lupta pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, îmbunătățirea calității, realizarea de economii. În aceste gazete

sînt popularizate inițiativele unor colective de muncă sau ale unor lucrători pe linia introducerii tehnicii noi, sînt criticate elementele delăsătoare în muncă și nedisciplinate.

Popularizarea inițiativelor înaintate a dus la o largă acțiune de masă. Inițiativa fierarului betonist Gheorghe Bucelea, de pe șantierul complexului de la Onești, de exemplu, de a reduce consumul specific planificat cu cel puțin 2,5 la sută este pusă în practică azi de aproape 2.000 de constructori, instalatori și montori, dintre care 841 muncesc în cadrul șantierului nr. 1 cauciuc al întreprinderii de șantiere construcții și montaje Onești. Ca rezultat direct al aplicării acestei inițiative și a altor procedee avansate, colectivul șantierului a reușit să înregistreze în primele 4 luni ale anului curent economii la prețul de cost în valoare de 625.000 lei.

Ca urmare a popularizării rezultatelor obținute, a criticii obiective aduse deficiențelor ce mai persistă în munca unor colective, muncitorii, tehnicienii și inginerii din industria de petrol și chimie și-au îmbunătățit activitatea obținind succese însemnate.

Uneori mai apar încă în presa noastră unele știri necontrolate. Pentru a evita asemenea situații este necesară o legătură și mai strinsă a corespondenților de presă cu organele de răspundere din uzine și de pe șantiere, a presei centrale cu organele ministerului, în măsură să asigure exactitatea știrilor publicate.

Analizînd rezultatele obținute în producție, stimulînd pe fruntași, dezvăluînd și criticînd de pe o poziție justă lipsurile existente, presa socialistă contribuie în largă măsură la realizarea principalelor obiective ale industriei petrolului și chimiei în anii planului șesenal.

Presa noastră își îndeplinește cu cinste rolul său de mobilizator și educator al maselor în spiritul înaltelor idealuri ale comunismului. În coloanele sale, oamenii muncii își recunosc activitatea lor de zi de zi în construcția socialismului, în procesul căreia se dezvoltă noua conștiință, conștiința socialistă, izvorul unei noi atitudini față de muncă și față de avutul obștesc, care determină pe om să înțeleagă că interesele lui personale se rezolvă în cadrul luptei pentru realizarea intereselor generale ale întregului popor muncitor.

Ziarul a devenit cu adevărat sfătuitoarea de fiecare zi al oamenilor muncii, mesagerul politicii partidului de desăvîrșire a construcției socialismului, al luptei sale neînfriecate pentru pace.

În martie 1958, la Praga, Consfătuirea reprezentanților unor partide comuniste și muncitorești a hotărât editarea unei reviste teoretice și informative menită să contribuie la răspîndirea celor mai înaintate idei ale contemporaneității. De la apariția primului număr al revistei „Probleme ale păcii și socialismului” s-au împlinit trei ani. În această scurtă perioadă, revista, tipărită în peste 130 de țări, în 22 de limbi (albaneză, bulgară, cehă, chineză, coreeană, engleză, franceză, germană, italiană, japoneză, mongolă, olandeză, poloneză, română, rusă, spaniolă, suedeză, ungară, vietnameză ș.a.), a devenit un înflăcărat propagandist al învățturii marxist-leniniste, o înaltă tribună de luptă pentru pace și socialism.

În cei trei ani de activitate, revista și-a concentrat atenția asupra sarcinilor fundamentale ale partidelor comuniste și muncitorești, răspunzînd prompt la evenimentele vieții internaționale, la problemele vitale ce frămîntă pe oamenii muncii de pe toate continentele. Revista a contribuit, în acest sens, la elucidarea problemelor noi pe care le ridică epoca actuală, progresul social, oglindind forța mereu crescîndă a mișcării comuniste internaționale.

De o prețuire profundă se bucură articolele care generalizează și răspîndesc experiența înaintată a primului stat socialist din lume, practica construcției desfășurate a societății comuniste în Uniunea Sovietică. E firesc astfel ca tot mai mulți

oameni din lume să se convingă că, stăpîn pe bogățiile țării sale, liber de exploatare, poporul are posibilități nelimitate de dezvoltare economică și culturală.

Statornic și principal, revista se călăuzește după ideile documentelor Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova din anul 1960 — cea mai reprezentativă consfătuire din istoria mișcării comuniste. Revista aduce o contribuție prețioasă la dezvoltarea teoriei

marea sistemului mondial socialist. În acest sens, luptătorii din țările care se află încă în robia colonialismului sau din țările recent eliberate, găsesc în paginile revistei răspuns la multe din problemele care îi frămîntă în legătură cu lichidarea tuturor rămășițelor colonialismului și cucerirea unei independențe naționale depline.

În numeroase articole revista analizează perspectivele luptei pentru pace, democrație și socialism, care se desfășoară în pre-

O PUTERNICĂ ARMĂ IDEOLOGICĂ ÎN SLUJBA PĂCII ȘI SOCIALISMULUI

comunismului științific, la întărirea unității de monolit a mișcării comuniste, la zdrobirea ideologică a revizionismului și a oportunistului, la demascarea planurilor agresive ale imperialismului. Materialele semnate de conducători ai partidelor comuniste și muncitorești, de activiști de frunte ai frontului ideologic din Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste, de personalități marcante ale vieții politice progresiste internaționale, sînt urmărite cu un deosebit interes de cititorii revistei.

Revista arată convingător că prăbușirea colonialismului este, în ordinea importanței istorice, al doilea fenomen al epocii contemporane după for-

zent în condițiile intrării capitalismului într-o nouă etapă a crizei generale. În condițiile schimbării raportului de forțe pe arena mondială, ca urmare firească a creșterii considerabile a puterii Uniunii Sovietice și a țărilor socialiste, a întăririi forțelor iubitoare de pace din întreaga lume, războiul termoneuclear, distrugător de vieți și bunuri materiale poate fi preîntîmpinat de popoare. Revista a demonstrat că în cazul în care maniacii atomiști din Occident ar reuși totuși să dezlănțuie războiul, capitalismul va fi pentru totdeauna înmormîntat.

Astăzi, cînd ideologii imperialismului își întrec atacurile împotriva comunismului, cînd revizio-

niștii încearcă să golească marxism-leninismul de conținutul său revoluționar, cînd pericolul dogmatismului încă n-a fost complet înlăturat, cînd liderii reacționari ai sindicatelor din țările capitaliste fac tot posibilul pentru a menține pe scară națională și internațională sciziunea clasei muncitoare, revista „Probleme ale păcii și socialismului” răspunde cu fermitate partinică falsificatorilor de tot soiul, atacurilor calomnioase ale dușmanilor, militînd pentru coeziunea mișcării comuniste și muncitorești, pentru continua întărire a muncii ideologice, politice și organizatorice puse în slujba apărării purității ideilor comunismului. Așadar, problemele fundamentale ale epocii noastre își găsesc o vie ilustrare în paginile revistei.

În țara noastră revista „Probleme ale păcii și socialismului” are numeroși cititori. Printre ei sînt și ziariștii care urmărescu o mare atenție fiecare număr al revistei în care găsesc un îndreptar, un model de publicistică marxist-leninistă, bogată în idei, variată în forme. Să amintim în acest sens rubricile „Schimb de păreri”, „Pagini de istorie”, „În partidele comuniste și muncitorești”, „Cărți și reviste”, „Scrisori”, „Împotriva represiviunilor și persecutării democrațiilor” etc.

La împlinirea a trei ani de la apariție, adresăm revistei „Probleme ale păcii și socialismului” un fierbinte salut și noi succese în lupta nobilă împotriva imperialismului, pentru socialism.

PRESA ȘI CÎTEVA PROBLEME ALE NOULUI AN ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL DE PARTID

ADA GREGORIAN

Ne aflăm la începutul unui nou an în învățămîntul de partid. În acest an, învățămîntul, care a înregistrat mereu progrese, dezvoltîndu-se ca un puternic și eficace instrument de educare marxist-leninistă a membrilor de partid și a oamenilor muncii, va trebui să crească și mai mult din punct de vedere calitativ pentru a ține mereu pasul cu activitatea vastă și multilaterală desfășurată de partid pe toate fronturile desăvîrșirii construcției socialiste, a răspunde exigențelor tot mai înalte ale partidului și ale oamenilor muncii.

Presa, îndeplinindu-și și pe acest tărîm rolul de propagandist și organizator colectiv, este chemată să contribuie efectiv la buna desfășurare a învățămîntului de partid, la ridicarea continuă a nivelului lui calitativ.

Buna organizare este o premiză importantă a succesului învățămîntului, dar preocuparea pe deplin îndreptățită pentru problemele organizatorice trebuie să se îmbine strîns cu atenția dată conținutului de idei, care este elementul hotărîtor, principal în aprecierea propagandei.

Anul acesta, în centrul atenției învățămîntului stă studierea în continuare a documentelor Congresului al III-lea al partidului, a Raportului prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea P.C.R., a expunerii la plenary C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie și la cea de-a 17-a aniversare a eliberării patriei. A analiza cum sînt studiate aceste importante documente ale partidului nostru, în ce măsură învățămîntul de partid îi ajută pe comuniști, pe oamenii muncii să cunoască în mod aprofundat politica partidului, bazele ei științifice, sarcinile actuale ale desăvîrșirii construcției socialiste și totodată ce au de făcut, în sectorul lor de activitate, pentru a le înlăptui, — iată o îndatorire de seamă a presei.

În același timp, presa este chemată să urmărească cum răspunde propaganda de partid interesului deo-

sebit al comuniștilor, al oamenilor muncii, pentru cunoașterea problemelor mișcării comuniste mondiale, pentru studierea aprofundată a documentelor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., a Programului Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, adoptat de Congres, documente de o imensă însemnătate teoretică și practică pentru construirea comunismului în U.R.S.S., pentru dezvoltarea sistemului mondial socialist și a mișcării comuniste internaționale, pentru cauza păcii generale. Felul cum este explicată situația internațională, cum sînt lămurite în cadrul cercurilor de studiu asemenea probleme fundamentale ale evoluției istorice contemporane, ca inevitabilitatea istorică a trecerii de la capitalism la socialism, transformarea sistemului socialist mondial în forța hotărîtoare a dezvoltării mondiale, adîncirea crizei generale a sistemului mondial capitalist, posibilitatea rezolvării problemelor internaționale în favoarea forțelor socialismului, democrației și păcii etc., va trebui de asemenea să fie în atenția presei.

În analizarea tuturor acestor probleme este important, înainte de toate, să acordăm atenție nivelului teoretic al învățămîntului și totodată să urmărim cum se realizează legarea învățămîntului de viață, ținînd seama că numai o propagandă legată de viață poate avea eficacitate; în anii trecuți în unele cercuri și cursuri s-au manifestat tendințe de a prezenta problemele teoretice în mod abstract, general, de a trata cu superficialitate sarcinile concrete specifice regiunii, raionului, întreprinderii etc.; în alte cazuri, legătura cu viața a fost înțeleasă într-un mod îngust, practicist, fiind redusă la însușiri de date, fapte, care nu erau interpretate. Ambele tendințe fac să scadă nivelul și eficacitatea învățămîntului. Presa poate ajuta la combaterea lor.

Spiritul militant este o caracteristică esențială a propagandei marxism-leninismului. De aceea este important ca presa să reliefeze combativitatea învățămîntului față de orice manifestări ale ideologiei

burgheze, față de teoriile oportuniste, revizioniste etc., ca și față de rămășițele capitaliste din conștiința oamenilor.

Un ajutor de neprețuit va putea să dea presa învățămîntului prin publicarea unor articole în care să fie analizate din punct de vedere metodologic anumite lecții, arătîndu-se dacă au fost cuprinse ideile esențiale, cum s-a făcut actualizarea temelor cu caracter general, dacă s-au folosit exemple interesante din activitatea desfășurată în regiune, raion, întreprindere, din viața internațională, din literatură, dacă se folosește un stil accesibil, viu, atrăgător etc.

Indeosebi ar fi de folos analizarea conținutului mai multor lecții pe aceeași temă — desigur alegîndu-se teme mai importante —, încît din relevarea laturilor pozitive, ca și a deficiențelor, să se poată trage unele concluzii cu caracter mai general în privința felului cum trebuie tratată o temă sau alta.

Barometrul sigur al calității învățămîntului este eficacitatea sa. Analizînd eficacitatea învățămîntului, să nu o privim îngust, redusă numai la rezultatele obținute în producție, așa cum se mai întîmplă în unele articole, ci să o tratăm multilateral, atît sub aspectul influenței pe care învățămîntul o are asupra producției, cît și sub aspectul contribuției lui la creșterea conștiinței socialiste a membrilor de partid și a masei oamenilor muncii, la dezvoltarea spiritului lor de răspundere față de sarcinile încredințate, la educarea și călirea lor partinică, la creșterea combativității și intransigenței lor față de lipsurile în muncă sau stările de spirit înapoiate.

După cum se știe, anul acesta, în cadrul pregătirilor pentru noul an de învățămînt s-a pus un accent deosebit pe calitatea propagandiștilor, urmărindu-se încadrarea tuturor cercurilor și cursurilor cu propagandiști bine pregătiți, calificați. A crescut substanțial numărul propagandiștilor din rîndurile activiștilor de partid, de stat și din economie. Pentru ca propagandiștii să poată munci cu deplin succes este necesar însă ca ei să fie continui ajutați în însușirea problemelor noi, în cunoașterea sarcinilor actuale, ca și în perfecționarea metodelor lor de activitate.

În ce măsură se îngrijesc organele de partid de ridicarea pregătirii teoretice a propagandiștilor, de informarea lor sistematică, încît aceștia să poată lămurii maselor toate problemele importante privind politica partidului nostru, situația internațională? Cum sînt ajutați să cunoască problemele concrete pe care le ridică aplicarea politicii partidului în unitățile în care activează, să pună învățămîntul în slujba îndeplinirii sarcinilor întreprinderii, gospodăriei colective, instituției? Ce se întreprinde în regiuni, raioane, pentru ridicarea nivelului general de cunoștințe ale propagandiștilor, pentru lărgirea orizontului lor cultural? Iată tot atîtea aspecte ale pregătirii propagandiștilor, pe care presa este chemată să le analizeze, generalizînd experiența înaintată, criticînd manifestările de subapreciere a acestei importante laturi a activității propagandistice. Publicînd articole ale unor propagandiști fruntași, în care aceștia să-și împărtășească experiența, să arate cum izbutesc să facă seminariile cît mai interesante, atrăgătoare, să-i atragă pe toți cursanții la o dezbaterie vie a problemelor etc., presa va da un sprijin prețios tuturor propagandiștilor în îmbunătățirea metodelor lor.

Complexitatea sarcinilor economice și politice care stau în fața partidului în etapa actuală impune o grijă deosebită pentru pregătirea politico-ideologică a cadrelor de partid, de stat și din economie, pentru ridicarea nivelului lor de cunoștințe economice. C. C. al partidului a pus cu toată ascuțimea în fața organelor de partid sarcina de a organiza mai bine studiul cadrelor de partid, de a le îndruma spre forme superioare de studiere a teoriei marxist-leniniste, de a asigura participarea lor la cicluri de lecții și expuneri pe problemele cele mai actuale. Activitatea bogată ce se va desfășura pe acest tărîm va trebui să-și găsească reflectare în paginile ziarelor.

De asemenea va trebui oglindită activitatea ideologică largă, bogată în conținut, dusă de partid în rîndurile intelectualilor, arătîndu-se ce se face pentru dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a acestei activități, potrivit cerințelor specifice ale fiecărei categorii de oameni de știință și cultură și sarcinilor mari pe care construirea socialismului le pune în fața lor, cum se desfășoară activitatea seminariilor teoretice, studiul individual etc.

Unul din mijloacele principale pentru lărgirea sferei de cuprindere a propagandei de partid este propaganda prin lecții și conferințe. În comparație cu alte forme ale muncii de propagandă, ea are și avantajul că permite lămurirea promptă, operativă, a problemelor de actualitate, poate să dea răspuns problemelor care preocupă cele mai diferite categorii de oameni ai muncii.

Iată de ce în noul an de învățămînt propaganda prin lecții și conferințe va căpăta o largă extindere. Comitetele regionale, raionale și orașenești organizează cicluri de lecții și conferințe pentru muncitorii, tehnicienii, inginerii, lucrători din comerț, din aparatul de stat, medici și alte categorii de oameni ai muncii, precum și conferințe periodice pentru masa largă a muncitorilor și țăranilor pe problemele cele mai actuale, trimițînd în întreprinderi, la sate, grupe de lectori bine pregătiți, care fac expuneri și dau răspunsuri la întrebările puse de oamenii muncii.

Analizînd în coloanele ei ce se face pentru extinderea și buna organizare a propagandei prin lecții și conferințe, în ce măsură lecțiile și conferințele corespund, atît prin tematică cît și prin conținut, nevoilor și cerințelor celor cărora li se adresează, popularizînd experiența înaintată, presa va da un ajutor de preț la dezvoltarea și îmbunătățirea propagandei prin lecții și conferințe.

Reflectarea în coloanele presei a vastei activități propagandistice desfășurate de organele și organizațiile de partid trebuie îmbinată strîns cu publicarea de articole și consultații cu privire la cele mai importante probleme ale politicii partidului, probleme economice, ale situației internaționale, ale mișcării comuniste și muncitorești mondiale, articole care să constituie un model pentru propagandiști, lectori, în elaborarea de conferințe, lecții, și un ajutor pentru membrii de partid și masele de oameni ai muncii în înțelegerea mai temeinică și însușirea problemelor studiate.

Ocupîndu-se sistematic de problemele propagandei de partid, presa își va aduce aportul la ridicarea nivelului ei, la creșterea rolului pe care-l are în lupta pentru îndeplinirea politicii partidului, pentru victoria deplină a socialismului în patria noastră.

În jurul Mesei Rotunde a ziaristilor (Varșovia 2-3 octombrie 1961). De la stînga la dreapta: J. M. Hermann; pe același rînd: A. Hofmann (R. P. Polonă), George Ivașcu; în rîndul din față: A. Adjubei, R. Andrieu, H. Beuve-Mery.

CONFERINȚA MESEI ROTUNDE A ZIARIȘTILOR

GEORGE IVAȘCU

La Varșovia, în zilele de 2 și 3 octombrie, a avut loc o importantă reuniune Est-Vest a ziaristilor, în jurul Mesei Rotunde consacrate Securității europene și problemei germane. Este cea dintîi dezbateri de mare amploare la care au participat unii dintre ziaristii cei mai de seamă din Răsărit și Apus, dezbateri cu atît mai interesantă cu cît ea s-a concentrat asupra uneia din cele mai arzătoare probleme ale actualității.

Desigur că tocmai dimensiunile și actualitatea problemei au și făcut ca Masa Rotundă de la Varșovia să intrunească în jurul ei 51 de ziaristi din 21 de țări, printre care din U.R.S.S.: P. Satiukov, redactorul șef al „Pravdei“, A. Adjubei, redactorul șef al „Izvestiei“, I. Voronov, redactorul șef al ziarului „Komsomolskaia Pravda“, V. Hatunțev, directorul general adjunct al agenției TASS, Boris Polevoi, cunoscutul scriitor și publicist; din Franța: René Andrieu, redactorul șef al ziarului „L'Humanité“, Hubert Beuve-Mery, directorul cotidianului „Le Monde“, Claude Bourdet, directorul săptămînalului „France

Observateur“, Jean Marie Domenach, directorul revistei lunare „Esprit“, Jean Maurice Hermann, de la „Libération“ (președintele O.I.Z.); din Italia: Reichlin, redactorul șef al ziarului „Unita“, Fr. Monicelli de la „Paese Sera“; din Marea Britanie: lordul Astor, redactorul șef al ziarului „Observer“, Norman Mackenzie, redactorul șef al săptămînalului „New Statesman“, David Floyd, de la „Daily Telegraph“, N. Carrol, corespondentul diplomatic al ziarului „Sunday Times“, D. Midgeley, redactorul secției de politică externă a săptămînalului „Economist“; din Belgia: M. Lambillote, directorul revistei „Synthèse“; din S.U.A.: Paul Wohl, corespondentul ziarului „Christian Science Monitor“, Cosgrove, președintele Clubului american al presei; mai mulți reprezentanți ai presei din R.D.G., printre care Horst Sindermann de la „Neues Deutschland“. Presa din R. P. Polonă a fost prezentă la conferință prin 6 ziaristi, inițiativa acestei Mese Rotunde fiind a Clubului de politică externă de pe lîngă Asociația ziaristilor polonezi, condus de Gustaw Gottesman, redactorul șef al săptă-

minalului „Przeglad Kulturalny“. Presa din R.S. Cehoslovacă, R. P. Bulgaria, R. P. Ungară a fost de asemenea prezentă prin conducători ai principalelor ziare. Din partea presei romine au participat redactorul șef al „Scintei“ și redactorul șef al „Contemporanului“.

Un ziarist indian, unul indonezian și unul irakian, precum și un ziarist din Maroc au reprezentat presa din unele țări ale Asiei și Africii; în calitate de observator a participat un ziarist argentinian.

Se înțelege că comitetul organizator a invitat un număr important (8) de reprezentanți ai presei din Republica Federală Germană, dar — din motive numai în aparență greu de înțeles (căci vreo patru din cei invitați își anunțaseră chiar sosirea) — presa vest-germană a fost absentă la Masa Rotundă.

Inițiate printr-un scurt raport de introducere în problemă (prezentat de colegul polonez M. Hoffmann) dezbaterile s-au bucurat de participarea activă a tuturor celor prezenți. Ceea ce s-a desprins de la început a fost constatarea îmbucurătoare — ca expresie a opiniei publice respective — că ziariștii din Occident țineau să exprime — odată cu cei din Răsărit — că problema germană poate și trebuie să fie rezolvată pe calea tratativilor. În această perspectivă au fost aduse, de o parte și de cealaltă, o serie de contribuții interesante, care au permis nu numai un „tur de orizont“ făcut cu competență, dar și un util schimb de păreri, ca expresie a opiniei publice internaționale.

În cele două zile problema germană a fost dezbătută într-un mod aprofundat în aspectele ei cele mai importante, o atenție specială fiind acordată „punctelor și implicațiilor nevralgice“ — cum se exprima un confrate francez. Fapt e că primejdia pe care o reprezintă politica revanșardă, revizionistă, militaristă

a conducerii de la Bonn, necesitatea de a se pune cât mai curînd capăt situației anormale din Berlinul occidental, amenințarea pe care o reprezintă cererea stăruitoare a Bundeswehr-ului de a i se acorda arme nucleare, rolul tot mai important al foștilor generali hitleriști în NATO — toate acestea au fost demonstrate cu suficientă claritate și au impus o luare de poziție chiar din partea acelor gazetari care reprezentau unele ziare occidentale conservatoare, adepte ale „războiului rece“.

Ravagiile militarismului german asupra întregii Europe au fost nu odată evocate, Varșovia fiind prin ea însăși una dintre mărturiile cele mai frapante a ceea ce a putut însemna barbaria militarismului prusac. Frontiera Oder-Neisse a fost considerată de către toți cei de față nu numai ca o îndreptățire istorică, dar și ca o necesitate a securității europene. Cît despre perspectiva amenințătoare a înarmării Bundeswehr-ului cu arme nucleare, deosebit de semnificativă a fost poziția afirmată de ziariștii francezi care, fără excepție, și-au mărturisit îngrijorarea pentru o asemenea eventualitate.

Consemnînd spiritul constructiv în care au fost purtate dezbaterile, subliniînd necesitatea și posibilitatea, totodată, a tratativilor ca singura modalitate de rezolvare a problemelor internaționale litigioase, arătînd diferitele aspecte ale securității europene, comunicatul final al Conferinței, aprobat de cei prezenți, a relevat ca fundamentală sarcina ziariștilor de a orienta opinia publică spre o justă înțelegere a situației mondiale.

Participanții la Masa Rotundă de la Varșovia s-au despărțit — toți — cu convingerea că această reuniune constituie un bun început pe o cale ce rămîne deschisă și care așteaptă ca asemenea inițiative să fie continuate spre binele păcii și securității popoarelor.

Comunicatul final al conferinței

Între 2—3 octombrie a avut loc la Varșovia o conferință a ziariștilor din țările Occidentului și Răsăritului, precum și din țări neutre, consacrată Securității europene și problemei germane. La conferință au fost discutate aspectele generale și detaliate ale acestor probleme.

În timpul discuțiilor au fost examinate multilateral și într-un spirit constructiv diferitele elemente ale situației: problema recunoașterii internaționale a granițelor stabilite în Europa centrală și răsăriteană; problema existenței celor două state germane, a tratatului de pace german, statutul Berlinului occidental; reluarea experiențelor nucleare; diferite propuneri referitoare la dezangajarea în Europa centrală, inclusiv planul Rapacki, drept măsuri menite să ducă la o rezolvare mai largă a acestor probleme. Participanții la conferință consideră că toate aceste probleme pot și trebuie să fie rezolvate pe calea tratativilor. În acest sens, ziariștilor le revine o răspundere deosebită.

Telul conferinței nu a fost elaborarea unei declarații politice care să exprime poziția generală față de aceste probleme, ci cunoașterea de către participanți a opiniei colegilor lor din alte țări și, prin intermediul acestora, a opiniei publice din țările respective, pentru ca, pe măsura posibilității, să se evite neînțelegerile și erorile reprezentînd o sursă de pericol. Ziariștii pot

aprecia bine starea de spirit a opiniei publice; ei poartă răspunderea pentru formarea opiniei publice în direcția considerării lucide a situației și nu potrivit dorinței unei anumite persoane.

Întreaga conferință s-a desfășurat în atmosfera unei depline libertăți de exprimare a diferitelor concepții, participarea reprezentanților din Răsărit, Apus și țările neutre fiind proporțională. Participanții la conferință și-au exprimat regretul în legătură cu faptul că ziariștii din R.F.G. și unii ziariști din S.U.A. invitați la conferință nu au putut participa.

Participanții la întîlnire au constatat că acum ei înțeleg mai bine diferitele argumente, aprehensiuni și concepții. În ciuda deosebirilor de păreri, toți participanții consideră că problemele internaționale trebuie rezolvate pe calea tratativilor pașnice, libere de orice fel de amenințări sau presiuni, că datoria tuturor ziariștilor este de a contribui la lichidarea unor asemenea metode. Participanții la conferință își exprimă speranța că asemenea întîlniri vor mai fi organizate într-un viitor apropiat. Ei sînt încredințați că asemenea întîlniri vor contribui la progres și înțelegere reciprocă, ceea ce va ajuta opinia publică și guvernele să evite poziții și inițiative periculoase, înlesnind astfel rezolvarea problemelor curente.

Au trecut șaisprezece ani de la acea zi de 9 mai, izbăvitoare și pentru vecie memorabilă când omenirea, trecută prin cea mai sângeroasă încercare a istoriei, primea vestea eliberatoare: pe acoperișul Reichstagului flutura steagul păcii și al onoarei vremii noastre, stindardul sovietic.

N-am să uit niciodată ceasurile acelea cutremurătoare, când, pe marile șosele ale lumii, imense mase umane umblau despletite, dinspre Bratislava spre Varșovia, dinspre Viena spre Paris, în căutarea căminurilor năruite. Copii prinși sub dărămăturile Berlinului se agățau de căruțe și implorau să fie duși un kilometru și încă un kilometru spre Copenhaga sau Atena, în timp ce din lagăre ieșeau, cu figuri spectrale, fantomatice, deținuții.

Prin fața ochilor noștri, prin fața tuturor oamenilor lumii, treceau cohortele tinerilor soldați înecați în valurile oceanelor, înghețați pe crestele munților, îngropați fără semn în adâncul stepelor sau pierduți în deșerturile africane.

Ne treceau prin fața ochilor chipurile copiilor împușcați ca la tirul de porumbei, striviți de bocancii asasini, zvirliti de vii în gropi comune, și ne întrebam: unde sînt viețile lor netrăite, jocurile lor ne jucate, visurile lor nevisate? Ne treceau prin fața ochilor în giulgiurile lor femeile smulse de pe la casele lor, bătrînii puși să-și sape singuri mormintele, ne trecea prin fața ochilor întreaga, năpraznică, urgie hitleristă.

Și totuși ca o apă ce se adună din adîncuri, viața și-a reluat cursul ei firesc.

S-au întors cosași la locurile lor, oamenii au început să minuiască din nou uneltele, să taie drumuri, galerii în stîncă muntelui, să pună cuiburi de dinamită în măruntaiele pămîntului, să spintece apa fluviilor, să se cațere de-a lungul prăpăstiilor primejdioase, femeile să toarcă din nou cînepa la lumina lunii, oamenii s-au reimpăcat cu focul, cu apa, cu piatra și cu înălțimea. În diminețile senine au ieșit din nou la cîmp să înfigă cuțitul în plămînul pămîntului negru, în acest imens ocean de humă, pînă atunci părăginit, invadat de buruieni. Treptat, ca o apă ce se adună din adîncuri, viața și-a reluat cursul ei firesc.¹

Și din birne arse, din traverse răsucite s-au încropit primele adăposturi. După aceea au fost arse cărămizi și s-au durat case trainice. Alături de cimitirele vaste s-au înăl-

Herr Konrad,
a gîndi
nu este
o epimă!

țat orașe inundate de lumini. Brațe încordate au pus piloni la mari adîncimi și au ridicat poduri mărețe deasupra fluviilor repezi. Mîntea omenească a născocit lucruri uimitoare, menite să aducă lumii fericirea. Omul a atins cu mîna sa luna, satelitul pămîntului și-a dezvăluit fața tainică și primii cosmonauți, temerarii mesageri ai pămîntului, au brăzdat căi în cosmos.

Omenirea, indrituită, și-ar putea privi cu încredere și cu speranță viitorul. Și totuși, la numai șaisprezece ani de cînd s-a sfîrșit cea mai sângeroasă aventură a istoriei, aceiași mercenari ai morții care au îndoliat planeta noastră îndărăt cu două decenii, pregătesc umanității o nouă Niagară de dolii și de suferințe. În Germania federală, într-un jilț înalt, în uniforma lui, cu ochii de gheață, cu mîinile roșii de sînge, un general pregătește împotriva lumii libere o nouă armată de cotropire. Dacă celor ce-au căzut la Stalingrad și Dunckerque, în Tatra, sub zidurile Pestei sau în suburbiile Parisului, li s-ar putea spune că la șaisprezece ani, după ce sergentul sovietic Cantaria a înfipt pe acoperișul Reichstagului drapelul izbăvitor al păcii și al libertății, dacă li s-ar putea spune celor căzuți la Lidice și Oradour, că în Germa-

nia federală, într-un jilț înalt, cu ochi de gheață și cu mîinile roșii de sînge, un general face din nou calculele morții, dacă li s-ar putea spune toate acestea, sînt incredințat că s-ar cutremura de mînie și de oroare și că glasul lor ar răsuna ca un tunet, cum nu s-a auzit niciodată în lume.

Și totuși acest general — și nu e unul singur — există.

Intr-una din nopțile trecute m-am pomenit prinziind în difuzor o cuvîntare, pe care, printr-un transfer de memorie, am atribuit-o Führerului. Lătrăturile și intonațiile canibalice m-au transportat, fără voia mea, cu douăzeci de ani în urmă, încît e lesne de înțeles de ce l-am confundat pe domnul Brandt, primarul Berlinului occidental, cu Adolf Hitler. Un articol al domnului Strauss amîntește obsesiv pe doctorul Joseph Goebels, cel cu cianura, după ce otrăvise, sistematic, timp de cincisprezece ani lumea, prin coloanele ziarului „Das Reich“.

Asemănările sînt posibile fiindcă pornesc de la procese asemănătoare. La o săptămîină de la instalarea sa, cel ce avea să ridice deasupra Germaniei un steag de dolii și de oroare, a suspendat publicațiile democratice și a pornit cea mai sălbatică vînătoare împotriva ziaristilor care au refuzat să-și înmoaie condeiele în otrava hitleristă. O statistică sumară arată că monstrul îngropat sub dărîmăturile Berlinului a ucis șaisprezece mii de zariști, în afara celor care au reușit să ia drumul exilului, murind mulți dintre ei departe de patrie. Cum să nu descifrez în trăsăturile lui Herr Konrad profilul caporalului, cînd iau cunoștință din telegramele agențiilor că redacțiile ziarelor ce nutresc alte opinii decît ale domnilor de la Bonn sînt devastate iar slujitorii lor molestați după cel mai pur model nazist?

Cum să nu confund glasul lui Brandt cu urletul lui Goering la procesul de la Lipsca, atunci cînd aflu că „Die Wahrheit“, singurul ziar democrat din Berlinul de vest, a fost suspendat, redacția sa devastată și redactorul său arestat, fiindcă ziarul și-a permis să nu fie de acord cu poftele revanșarde ale succesurilor acelora care au răpit lumii noastre șazece de milioane de oameni, dîndu-i, în schimb, șazece de milioane de morminte?

La trei luni de la ucrarea pe tronul morții a lui Adolf Hitler a fost instaurată în întreaga Germanie o lege zisă a „apărării liniștei germane“ pe baza căreia orice om pu-

tea fi zvirlit în temniță — și au fost aruncați în ocne și în lagăre milioane de oameni fiindcă „au vorbit... sau gândit în contradicție cu zvastica“.

Funcționează astăzi în Germania lui Herr Adenauer o lege conform căreia pînă și tipograful progresiști care au cules o foaie ce contrazice apetiturile singerosului octogenar, pot fi întemnițați conform unei proceduri urgente. Cum să n-am înaintea ochilor portretele lui Rosenberg sau Doenitz, cum să nu mă gîndesc la Keitel sau Martin Bormann?

Poporul nostru are memorie, cunoaște aceste tipuri și le descifrează intențiile oricum ar arăta travestiul. Știm ce înseamnă militarismul german.

În 1916, o monarhie cu evidente calități de caracatiță, slujită cu devoțiune de o lume politicianistă, servilă și decăzută, ne-a împins într-un război, de pe urma căruia ne-a rămas ca amintire Turtucaia, tifosul exantematic, și opt sute de mii de căști așezate pe cîte o cruce strîmbă.

Douăzeci de ani mai tîrziu, o monarhie cupidă, în alianță cu fascismul autohton ne-a tîrît la porunca hitleriștilor în criminalul război antisovietic, pe care poporul nu l-a vrut și din care ne-am ales cu orașele pustiite, cu ogoarele înțeleșite și cu nenumărate morminte.

Travestit, din nou, a treia oară, militarismul german unelțește, vizînd același tel: azvirlirea planetei într-un al treilea război al lumii, mai crîncen decît primul, mai pus-tiitor decît cel de-al doilea, mai primejdios pentru speța umană decît toate cîte l-au precedat.

Simptomele sînt aceleași fiindcă răul care roade în adîncuri este unul și nedezmințit: imperialismul născător de dezastre.

Forțele aservite capitalurilor monopoliste, trusturilor de armament, năzuiesc, în trista lor rătăcire, să realizeze noi fabuloase dividende de pe urma unor hecatombe inedite.

Situația în lume este însă astăzi calitativ deosebită de felul cum arăta globul în ajunul celui de-al doilea război mondial. Uniunea Sovietică nu mai este singură în fața agresorilor. Planeta noastră cunoa-

ște sistemul socialist mondial, forță uriașă capabilă să țină la respect inițiativele cele mai absurde și mai hazardate. Forța militară reprezentată prin puterile semnate ale Pactului de la Varșovia poate da oricărui agresor o ripostă nimicitoare. Țara noastră e mîndră că face parte din marea familie a statelor socialiste. În această măreață și indestructibilă familie vedem chezașia viitorului nostru pe care-l dorim de liniște, de pace, de construcție și creație. Tocmai fiindcă ne vedem astfel viitorul, nu facem nici un secret din faptul că mărim capacitatea de apărare a statului nostru socialist, patrie scumpă a oamenilor muncii.

Lagărul socialist militează consecvent pentru o politică de pace și de colaborare cu toate statele indiferent de orientarea politicii lor interne sau de natura orînduirii lor sociale. Nu formulează față de nici o țară pretenții, de nici o natură, nu năzuie la nici un fel de cuceriri, nu duce o politică de învrăjbire sau de acaparare de bunuri. Avertizează însă bărbătește că are arme pentru toate poștele nesăbuite și mințile iresponsabile se cuvine a fi readuse la luciditate. Să-și aducă aminte oricine cum s-a sfîrșit aventura nazistă. Există un film, al procesului de la Nürenberg, și poate că ar fi bine să ruleze în anumite centre din Occident pentru ca cine a uitat să-și aducă aminte cum se sfîrșește o asemenea disperată aventură.

Poate că n-ar fi nepotrivit să asiste la asemenea reprezentatii și unii din ciracii agresivi ai lui Herr Konrad! Ar fi un duș eventual pe nervii lor prea excitați. Și poate că ar înțelege — fie și în acest moment — că Berlinul occidental nu mai poate continua, la nesfîrșit, ca un centru nefast și infecțios de diversiuni, provocări și atentate la liniștea lumii.

Într-o recentă vizită făcută în Republica Democrată Germană am pășit cu o explicabilă emoție în sălile unde, la Potsdam, s-a semnat o decizie istorică, de o fundamentală importanță, menită să redea tuturor germanilor viitorul, și nu unul oarecare, ci o viață de demnitate omenească și de progres,

Se păstrează acolo diverse versiuni ale felului cum au venit înarmați cu diferite formule, occidentale. Există la Potsdam și planul, semnificativ pentru concepția unora dintre actualii „amici“ ai domnului Adenauer, conform căruia germanii trebuiau sterilizați, și exterminați, astfel, pînă la unul.

Herr Strauss și Herr Brandt ar fi bine să-și arunce privirea pe un asemenea plan.

În locul acestei versiuni antiumane și iresponsabile a fost tradus în viață un altul. S-a născut astfel, suverană și independentă, Republica Democrată Germană, prima patrie liberă a muncitorilor și țăranilor din istoria zbuciumată a acestui popor. Șaisprezece milioane de oameni au rupt-o cu trecutul și-și construiesc un prezent de muncă și de satisfacții, un viitor de mulțumire și de bucurii pe care numai creația pusă în slujba păcii și a progresului le poate asigura.

Herr Konrad însă stă la Bonn, se consultă cu Washingtonul, cu Parisul sau cu Londra și spune că Republica Democrată Germană nu există. Încăpățînarea îl privește. La urma urmii, nu el decide cîte fabrici se ridică la Karl-Marxstadt sau cîte școli la Ehrfurt. Un lucru însă e obligat să afle: că omenirea nu-i va îngădui să dărmăste aceste fabrici și aceste școli. Și încă ceva să nu uite: dacă va îndrăzni, el sau oricare altul să ridice un deget împotriva acestor fabrici sau acestor școli, de acolo sau din oricare altă parte, riposta va fi atît de fulgerătoare, încît mă întreb dacă un nou proces Nürenberg va mai fi cu putință și util.

*

Au trecut șaisprezece ani de la acea zi de 9 mai, izbăvitoare și pentru vecie memorabilă, cînd omenirea trecută prin cea mai singeroasă încercare a istoriei primea vestea eliberatoare: pe acoperișul Reichstagului flutura steagul păcii și al onoarei vremii noastre, stindardul sovietic. Astăzi acest fanion odihnește în lună și călătorește printre galaxii.

Iar umanitatea privește la acest steag cu un sentiment de nețărmurită recunoștință. E simbolul luptei pentru pace și fericire.

Ziua solidarității

internaționale

a

ziariștilor

FLOREA NEACȘU

redactor șef
al ziarului „Munca”

Congresul al IV-lea al Organizației Internaționale a Ziariștilor, care a avut loc în 1958 la București, lansa în cuprinsul unei rezoluții ce definea în esență rostul și menirea unui gazetar contemporan, această chemare la stabilirea unei zile a solidarității profesioniștilor scrisului: „*În semn de solidaritate cu ziaristii supuși represiunilor pentru activitatea lor depusă în slujba păcii și înțelegerii între popoare, adresăm tuturor ziaristilor din lume chemarea de a stabili o zi de solidaritate*”.

În acest scop a fost aleasă ziua de 8 septembrie, data când, cu 18 ani în urmă, călăii hitleriști au ucis mișelește pe ziaristul militant Julius Fucik, figură simbolică a îndeplinirii cinstite și cu abnegație a profesiei de ziarist.

Într-adevăr, viața, activitatea și moartea eroică a lui Julius Fucik, autorul zguduitoareului „Reportaj cu ștreangul de gît”, constituie pentru lucrătorii din presă un exemplu de servire cu devotament a cauzei adevărului și progresului, a păcii, prieteniei și colaborării între popoare.

Alegerea acestei date nu constituie însă numai un act de cinstire a memoriei unui luptător neînficat pentru pacea și fericirea oamenilor, dar și o chemare la vigilența pe care Fucik a invocat-o în ultimele cuvinte ale ultimului său reportaj: „*Oameni, eu v-am iubit! Vegheați!*”. Este apelul căruia toți ziaristii cinstiți și conștienți de rolul lor trebuie să-i răspundă.

Mesajul lui Fucik n-a fost parcă niciodată mai actual ca acum când cercurile imperialiste, în frunte cu cele din S.U.A., încearcă să împingă omenirea pe povârnișul războiului nuclear. În aceste zile de încordare internațională, când omenirea iubitoare de pace și progres își unește eforturile pentru a obține înseninarea în viața internațională, ziaristul cinstit, conștient de misiunea sa, trăiește cu intensitate deosebită mesajul cel din urmă al lui Julius Fucik: „*Vegheați!*”. Vegheați, pentru ca omenirea să înțeleagă forța ei și să folosească această forță a unității și solidarității împotriva conspirației neguțătorilor de moarte!

Vegheați, pentru ca isteria războinică întreținută de propaganda monopolurilor să se lovească pretutindeni de digul hotărârii lucide, ferme, de neclintit a oamenilor care știu că în condițiile actualei dezvoltări a tehnicii militare, globul pământesc — pe care Gherman Titov l-a înconjurat de 17 ori în 25 de ore — este mult prea mic pentru război, dar este imens pentru ca popoarele să trăiască în pace și înțelegere.

Și pentru ce anume ar vrea cercurile imperialiste din Occident să împingă lumea în război? Pentru ce se zângăne acolo, în Apus, armele?

Pentru că, după 16 ani de la terminarea războiului, se cere încheierea unui Tratat de pace cu Germania! Pentru că se cere astfel consfințirea victoriei asupra fascismului, plătită cu sacrificiul de sînge și suferință a milioane de oameni. Puterile imperialiste zăngănesc armele pentru că interesul popoarelor cere ca Berlinul occidental să devină un oraș liber, demilitarizat, și nu un butoi cu pulbere în mijlocul Europei, așa cum este astăzi.

Cei care propagă în Apus sinuciderea nucleară au — se știe — multe mijloace materiale pentru a răspîndi confuzia, calomnia și ura. Ediția de duminică a lui „New York Times” consumă hîrtia furnizată prin tăierea a 50 de hectare de pădure... Dar astfel de mijloace sînt totuși ridicul de slabe, atunci cînd ele sînt puse să slujească împotriva rațiunii, împotriva adevărului și a conștiinței.

În ciuda tonelor de hîrtie devorate de uzina monopolistă a minciunilor, „New York Times” sau oricare altă gazetă de acest soi nu poate îndrăzni să explice adevăratul motiv pentru care predică războiul. De aceea recurg la valuri de minciuni care mai de care mai sfruntate, pentru a deruta, pentru a înșela opinia publică, pentru a prosti și mai mult pe acei care n-au reușit încă să se trezească și să înțeleagă realitatea și sensul dezvoltării istorice contemporane.

Credincioși înaltei lor misiuni, ziaristii cinstiți din lumea întregă își alătură glasul pentru a demasca toate aceste uneltiri și a mobiliza opinia publică la lupta împotriva războiului, pentru pace și prietenie între popoare.

Ziua de 8 septembrie, sărbătoarea solidarității ziaristilor de pe toate meridianele globului, este pentru noi, în același timp, o zi de luptă împotriva samavolniciei la care sînt expuși în țările capitaliste ziaristii cinstiți; zi de luptă împotriva acelor care îi persecută pe ziaristii care se pronunță pentru democrație și progres social, care spun adevărul.

Cine nu cunoaște torturile cumplite la care a fost supus pentru convingerile sale ziaristul algerian Henri Alleg, redactorul șef al ziarului „L'Alger Republicain”? Cu eroismul omului care știe că luptă pentru o cauză dreaptă, el a rezistat tuturor torturilor, aruncînd în fața călăilor toată ura și disprețul lui. Cartea sa „Tortura”, scrisă în închisoare, este un zguduitor document uman și, în același timp, una din cele mai strălucite opere ale publicisticii contemporane. „Mă simțeam totodată mîndru și bucuros de a nu fi cedat — scrie el — eram convins că aș rezista încă odată dacă ar reîncepe, că m-aș bate pînă la capăt, că nu le voi ușura sarcina sinucigîndu-mă”...

Cu viața a plătit Nasib Metni, redactor responsabil al ziarului progresist libanez „Telegraph”, pentru curajoasele sale articole împotriva intervenției imperialiste din țara sa.

Cine nu știe de Manolis Glezos — redactor șef al ziarului „Avghi”, laureat al premiului internațional pentru ziaristică, eroul național al poporului grec, care în anii ocupației hitleriste a smuls steagul cu zvasitică de pe Acropole? Pentru vina de a fi luptat pentru binele poporului său și a fi demascat politica contrară intereselor naționale dusă de guvern, el a fost aruncat în temniță și condamnat la ani grei de închisoare.

Îndrăzneala de a fi criticat politica rasistă a guvernului Werwoerd a costat scump și pe redactorii ziarelor „Evening Post”, „Contact” și „New Age”. Autoritățile Uniunii sud-africane i-au deferit tribunalului, cerînd „pedepsirea lor aspră”. De mai multe luni zace în închisoare și ziaristul mexican Filomen Mața, redactorul organului Comitetului pentru eliberarea deținuților politici.

O monstruoasă sentință fascistă a condamnat la moarte mai mulți ziaristi sud-coreeni pentru vina de a fi fost patrioți ai țării lor.

La adăpostul frazeologiei cu privire la pretinsa „libertate a presei”, gazetele stipendiate de monopoluri fac apologia modului de trai întemeiat pe crîncena exploatare a oamenilor muncii, caută să justifice în fel și chip călcarea în picioare a drepturilor elementare ale maselor, apără crimele împotriva umanității, dezinformează cititorii, mint cu nerușinare asupra realităților cele mai evidente și creează o psihoză războinică. Cei care nu vor să scrie ce le dictează stăpînii trusturilor sînt persecutați și întemnițați. Exemplele amintite nu sînt cazuri izolate. Sute de ziaristi care nu au acceptat să facă jocul monopolurilor, al cercurilor agresive, sînt persecutați și întemnițați. Ziarele progresiste sînt suspendate, iar redacțiile și tipografiile lor — devastate. În Germania Federală, de exemplu, arestarea ziaristilor și confiscarea ziarelor a devenit un procedeu cotidian.

Iată cum arată în acțiune faimoasa „libertate a presei” în țările capitaliste.

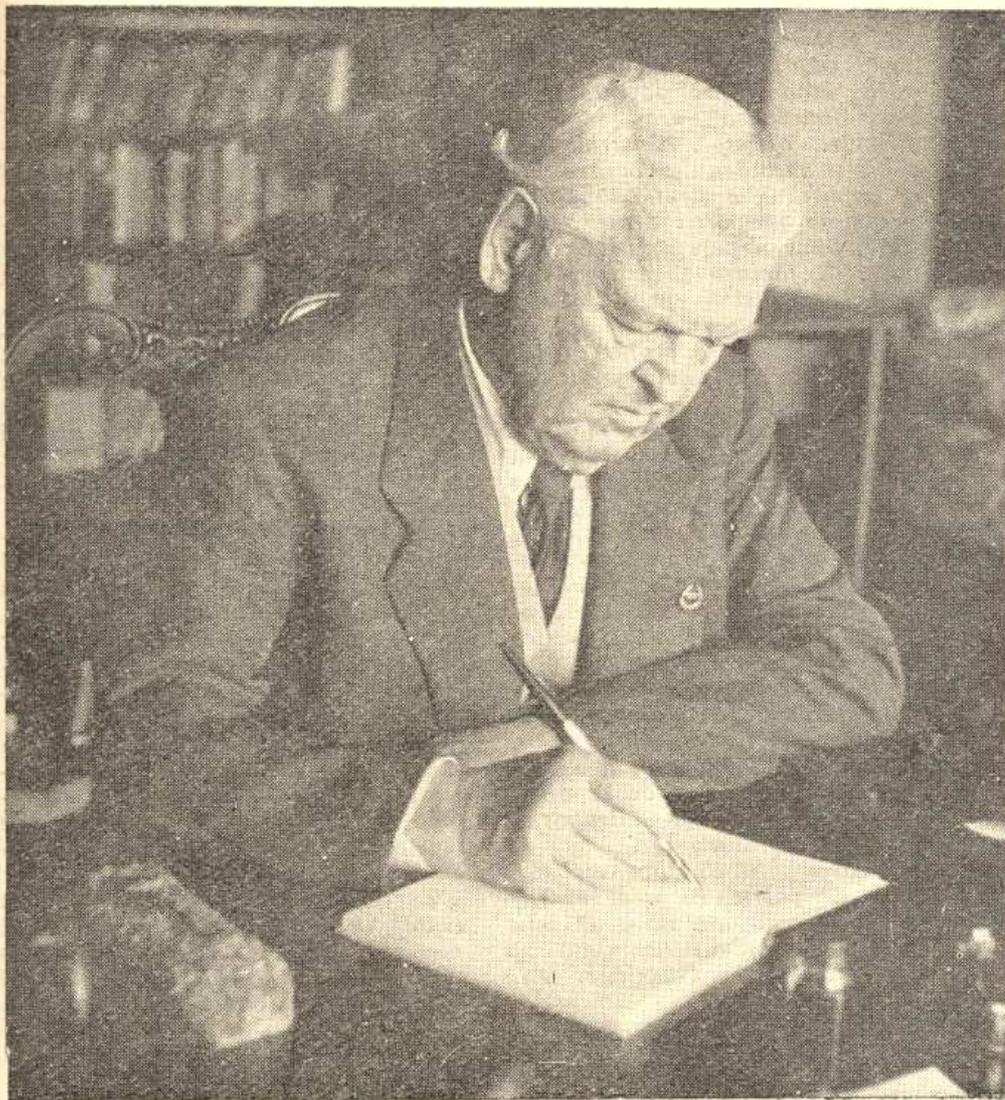
„Între zidurile închisorii, așteptînd în orice clipă să fie dus la moarte, Julius Fucik scria: „*Repet, noi am trăit pentru bucurie, pentru bucurie ne-am aruncat în luptă, pentru ea murim*”. Da, pentru bucuria unei vieți libere, a unei lumi care să nu mai cunoască urgia războaielor cîmpitoare și pustitoare.

Pentru această bucurie luptă și astăzi toți ziaristii cinstiți. Datoria presei, a adevăratei presei libere, este aceea de a se avînta în luptă pentru cîștigarea bucuriei vieții, despre care vorbea Fucik, de a milita pentru crearea unui climat de pace, fără de care omenirea nu poate prospera. Deținerea și condamnarea ziaristilor care apără acest înalt țel, care luptă în numele vieții, ilustrează o dată mai mult caracterul profund inuman și samavolnic al acelor cercuri guvernante din țările capitaliste, care vor să înăbușe vocea adevărului și rațiunii.

Cu prilejul Zilei internaționale de solidaritate a ziaristilor, toți cei care și-au pus condeii în slujba dreptății, progresului, a luptei împotriva pregătirii unui nou război mondial, și-au unit glasul cu al tuturor acelor cărora le sînt scumpe drepturile omului, inclusiv libertatea presei, proclamată de O.N.U., cerînd să înceteze persecutarea ziaristilor, să fie puși în libertate ziaristii care zac în închisori.

Confrații noștri, victime ale unor regimuri de încălcare a celor mai elementare drepturi, trebuie să se bucure de libertate, de viață, de posibilitatea de a-și continua nestîngerii activitatea lor ziaristică. Avem datoria de a-i apăra, de a asigura ajutorarea materială a familiilor lor, rămase fără sprijin și persecutate.

Lucrătorii presei din Republica Populară Romînă trebuie să depună toate eforturile pentru realizarea unei tot mai puternice solidarități a ziaristilor din lumea întregă, să lupte prin scrisul lor pentru idealurile de pace ale omenirii.

Lecția de publicistică a maestrului

„În anii 1899—1900, eram pentru mulți dintre colegii mei de liceu autor consacrat: publicasem nuvele și poezii în câteva reviste, scrisesem foiletoane într-o gazetă locală „Opinia“... Făcusem să circule un timp ș-o revistă centigrăfiată „Aurora“, care se petrecuse cu florile primăverii ce-o născuse“.

Așa își începe Mihail Sadoveanu cel de al XI-lea capitol al „Anilor de Ucenicie“... Cu această mărturisire a împlinirii — de foarte timpuriu — a muncii literare propriu zise cu activitatea ziaristului și publicistului.

Și dubla preocupare a școlarului de la sfârșitul de veac XIX a fost statornic continuată de scriitorul tânăr de mai târziu, de prestigiosul autor al anilor maturității, ca și de gigantul neobosit, ajuns la vârsta păru-lui nins, a gloriei mondiale. Rîvna și harul celui mai fecund făuritor de proză artistică românească s-au dăruit, pe întreg parcursul unei vieți de unică forță creatoare, nu numai povestirilor de mare întindere, dar și micilor nestemate presărate de-a lungul anilor în publicații periodice și care înfățișează și ele — alături de marile monumente dăruite literaturii universale de către maestru — desăvîrșirea geniului

sadovenian. „Foiletonistul“ din vremea liceului nu și-a uitat nici mai târziu îndeletnicirile în această direcție. Și de aceea printre volumele scriitorului, nu puține sînt cele ce reunesc scurte lucrări pe care orice amator de clasificări le-ar încadra în genul publicistic. Culegerea de „Foi de toamnă“ e doar un exemplu în acest sens. Tot astfel, recitind „Povestirile din război“ sau „Amintirile căprarului Gheorghită“, bunăoară, un profesor de „teorie a presei“ ar desprinde oricîte exemple strălucite ar voi pentru a-și ilustra generalizările cu privire la ceea ce noi numim „reportajul literar“.

Pentru slujitorii publicistice comuniste, lecția de nesfârșită bogăție a lui Mihail Sadoveanu își adaugă astfel numeroase semnificații.

Pentru Mihail Sadoveanu slujirea artei literare și activitatea militantului n-au cunoscut frontiere despărțitoare. Când s-a întors cu gândul înapoi la anii copilăriei, la anii formării sufletului său mare și generos, scriitorul a rechemat icoana unui „Moș Ion Săcăreanu“ din Vatra Pașcanilor, mare știutor de versuri populare, cărora le pune a dausuri proprii și care se pricepea la tradiții și datini din vechi. Și a povestit cu acest prilej Sadoveanu că — picul care era la acea vreme — a cutezat totuși, după ce a chibzuit desigur la multe din cele văzute în primii ani de viață conștientă, să spună tatei: „Eu sînt partizanul lui Ion Săcăreanu și al tuturor celorlalți umiliți și vămuiți ai vieții“.

„Partizan al umiliților și vămuiților vieții“ s-a considerat scriitorul fără încetare. Dar nu un îndurerat platonice, nu un compasiv privitor de departe, ci dimpotrivă, un participant la marea bătălie a îndreptărilor. Iar în această participare, el n-a îndepărtat niciodată arma publicistice care-i permitea lui — să ochească un glonte în plus în fiara nedreptății, a asupririi, a silniciilor împotriva celor mulți. Mihail Sadoveanu a adunat în paginile și coloanele pe care le-a scris,

nesfârșite „dureri înăbușite“, „lacrimi de cetățean“, tristeți ale „bordenilor“, exprimînd revolta obidiților. Și cînd lupta partidului a deschis luminoasă era marilor transformări, artistul, a cărui inimă a bătut întotdeauna pentru fericirea poporului, a știut adăuga operei sale de proporții uriașe marea dimensiune a perspectivei revoluționare. A făcut-o prin lucrările de după 23 august — prin „Mitrea Cocor“ de bună seamă — dar și prin numeroasele cuvîntări pronunțate și prin articolele publicate în presa de partid.

Însuflețit din prima tinerețe de marile idealuri ale poporului și-a făcut din scris o armă a luptei pentru pace, a militat neîncetat pentru nobila cauză a prieteniei cu prima țară unde a înflorit socialismul: Uniunea Sovietică. Publicistica lui Sadoveanu e aceea a constanței slujiri a celor mai însuflețitoare credințe ale umanității: progresul, buna stare materială și bogăția spirituală a celor mulți, justiția socială, fericirea celor mulți. Publicistica lui Sadoveanu e a urii împotriva tuturor celor ce se opun acestor idealuri, dar și a dragostei față de toți purtătorii lor.

Publicistica lui Sadoveanu e a dragostei de patrie, ca și a înfrățirii tuturor popoarelor. Ea e un imn adus muncii, „pulsul de viață al omenirii... biruința veacurilor viitoare“.

Publicistica lui Sadoveanu e deopotrivă aceea a slujirii unor ast-

fel de idei printr-o măiestrie hrănită la marile izvoare ale baladelor populare și cronicarilor, ale limbii vorbite de popor. Coboritor al țăranelor clăcași de pe apa Moldovei — dinspre partea mamei —, al țăranelor de pe Valea Cernei olteneste — dinspre tată —; descinzînd artistic direct din Neculce și Creangă, Sadoveanu a dăruit limbii literare ominești puteri și frumuseți unice, oferind, prin însăși pilda sa, ce este capabil să făurească poporul. Și fiecare rînd scris de Sadoveanu — fie că a fost conceput pentru un roman, fie că a fost plămuit în cadrul unui articol — e cu aceeași migală cizelat, e deopotrivă dăltuit în granitul trăinicilor multisekulare.

Publicistica lui Sadoveanu e — ca întreaga sa operă — a dragostei de viață, a noului care se multiplică în fiecare frîntură a existenței. Despre cîntul privighetorii scria: „Versul acesta al iubirii și al înnoirii e veșnic nou“. Iar despre natură, adăuga: „Se înșeală cine crede că o priveliște e aceeași, văzută în aceleași condițiuni, că răsăriturile, amiezile și amurgurile se repetă, că clipele curg monotone. Cine e atent vede și aude pururi altceva...“

Lecția aceasta a credinței în viață, în frumusețea și mersul ei mereu creator — rămîne încă una din marile bogății pe care maestrul ni le-a lăsat odată cu nemurirea sa.

L. SĂRĂȚEANU

În linia I a publicisticii combatante

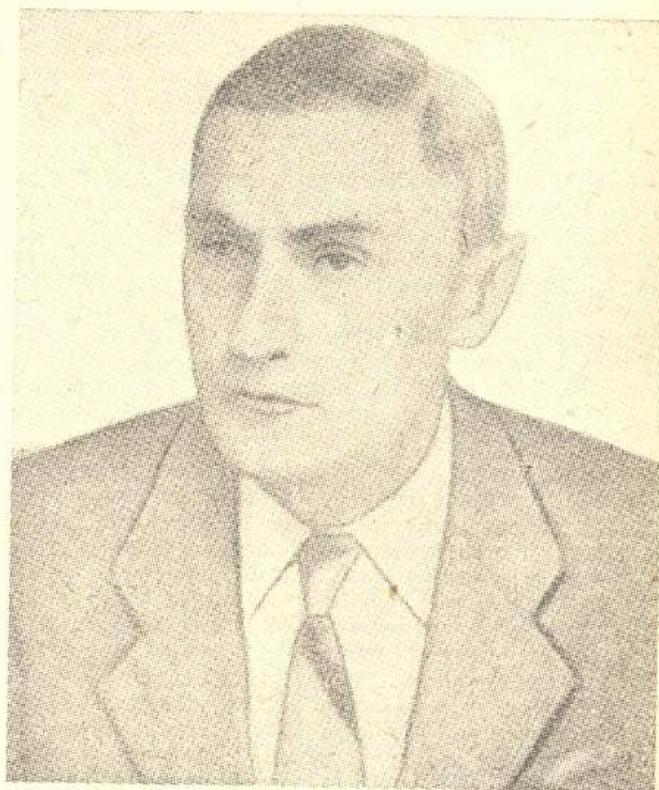
CONST. ANTIP

Am în față, proaspăt ieșit de sub tipar, volumul care înmănunchează o parte din articolele scrise între 1923—1936 de Ilie Cristea.*) Răsfoind filele acestei cărți încerc un sentiment de regret că nu le-am putut citi la vremea lor în paginile gazetelor în care au fost publicate, un sentiment de regret că autorul lor a fost smuls dintre noi la o vîrstă și într-o vreme cînd pana lui ar fi putut să contribuie și mai mult la consolidarea victoriei cauzei căreia i s-a dăruit fără rezerve — cauza proletariatului și a partidului său.

Publicistica lui Ilie Cristea, ca și a celorlalți gazetari comuniști, reprezintă o prețioasă moștenire din care poate și trebuie să învețe tînăra generație de ziaristi contemporani, deoarece ea este parte integrantă a istoriei eroice a presei de partid, militante, din anii sumbri ai regimului burghezo-moșieresc.

Pentru Ilie Cristea ziaristica n-a fost și nici nu putea fi un joc speculativ, ci un mijloc de a-și face cunoscută credința sa revoluționară, de a lupta și de a chema la luptă în numele transformării societății pe baza marelui ideal socialist al cărui stegar era Partidul Comunist din România.

Activitatea publicistică a lui Ilie Cristea se împletește organic cu activitatea larg desfășurată pe tărîmul practic în slujba celor mulți și asupriți. În conducerea Comitetului antirăzboinic și apoi a Comitetului Național Antifascist, în rîndurile fondatorilor Asociației Amicii U.R.S.S. și ai Societății pentru în-

Ilie Cristea

* Ilie Cristea — culegere de articole (1923—1936) Editura politică 1961.

treținerea raporturilor culturale dintre România și Uniunea Sovietică, Ilie Cristea a militat neobosit pentru marile idei ale eliberării poporului, ale socialismului și păcii. Pentru înflăcărea și pasiunea cu care s-a angajat pe baricadele revoluționare, Ilie Cristea a suferit toate rigorile forței represive a statului burghezo-moșieresc: teroarea, închisoarea, lagărul. Pentru activitatea sa publicistică, antifascistă și antirăzboinică, el apare pe banca acuzării în procesele din anii 1931 și 1933, iar în urma procesului de la Cluj din anul 1939 este condamnat și întemnițat pentru poziția adoptată împotriva dictaturii regale. Dar nici procesele, nici persecuțiile, nici închisoarea, nici deținuerea în lagărul de la Tg. Jiu între 1940—1944 n-au fost în stare să clatine convingerea fermă a lui Ilie Cristea în triumful idealului căruia i-a dedicat toată priceperea și puterea sa de muncă, ideal pe care l-a văzut împlinit a doua oară după 23 August 1944.

În articolele pe care le-a scris urmărim ca într-o oglindă evoluția publicistului de la poziția protestatară, de răzvrătire spontană față de realitatea politică, socială, economică în mijlocul căreia trăia pînă la înțelegerea comunistă a desfășurării evenimentelor din viața internă și internațională. Demascînd cu vigoare racilele orînduirii burghezo-moșierești din România, pe care nu o privește rupt, izolat, ci circumscrisă în sistemul general al capitalismului, Ilie Cristea, pe baza interpretării și analizei științifice, precum și a unor argumente concrete, convingătoare, subliniază în permanență concluzia că orînduirea capitalistă, care acumulează profituri uriașe în mina unei infime minorități și condamnă la mizerie crîncenă masele de sute de milioane, este în stadiul ei de sfîrșit, că această orînduire trebuie să fie înlocuită în mod revoluționar cu alta dreaptă — socialismul.

„Orice sistem economic-social își poate justifica existența în fața istoriei numai atîta timp cît servește progresul” — spune el în articolul „Capitalul monopolist”. „Capitalul monopolist însă..., scrie mai departe, este incompatibil cu progresul” (pag. 93). Relevînd contradicțiile de neîmpăcat ale imperialismului, fenomenele de putreziciune și parazitism, mizeria, foamea, șomajul, Ilie Cristea arată că burghezia se află în totală neputință de a mai da vreo dezlegare problemelor sociale, că ea și-a pierdut elanul vital. Plecînd de la faptul că în secolul nostru capitalismul a devenit incapabil să mai formuleze țeluri care să atragă mulțimile, unul din articolele consemnează plastic: „antenele ei (ale burgheziei — n.n.) de mult nu mai prind muzica viitorului” (pag. 88).

Constatarea îl duce pe autor la întrebarea firească: ce este de făcut în această situație, cînd societatea capitalistă a ajuns la crepuscul și tocmai de aceea se agită cu disperare de pozițiile pe care le deține, înzecînd și însutînd suferințele maselor exploatare? Și răspunsul ni-l dă în mai multe locuri, dar cel mai bine este concretizat în următoarea expresie lapidară: „Monopolul ne-a expropriat și ne-a transformat pe toți în sclavi. Nu rămîne decît să-i expropriem pe expropriatori și să ne eliberăm” (pag. 95).

Cui îi revine misiunea istorică de a zdrobi „orînduirea cea crudă și nedreaptă” și a făuri societatea nouă? Și ziaristul, situat de acum pe pozițiile partidului comunist, răspunde fără ezitare: proletariatului, care, „considerîndu-se un instrument al istoriei...

pune totul la dispoziția acesteia, și astfel poate oferi soluții la toate problemele zilei de azi și de mîine” (pag. 89).

Marele adevăr al marxismului determină pe intelectualul cinstit, patriot, să se atașeze cu un devotament profund cauzei clasei muncitoare și partidului ei. El își declară în mod deschis această adeziune, deoarece înțelege că lupta și izbînda clasei muncitoare va rupe și lanțurile cu care erau ferecate celelalte clase și pături asuprite ale poporului, inclusiv intelectualitatea din rîndurile căreia făcea parte. Într-o vreme cînd clasele dominante nu preocupău nici un efort pentru a face din intelectuali niște slugi docile, amenințînd cu represiunea pe acei care nu s-ar supune, Ilie Cristea, cu un curaj civic demn de respectul contemporanilor și al urmașilor, aruncă mînușa cercurilor guvernante reacționare: „Dar s-a umplut paharul... Dăscălimea, înțelegînd odată că este exploatată și nu face parte din clasa exploataților, ușor își va găsi drumul spre desăvîrșita emancipare. De amenințarea guvernanților n-avem teamă. Iată, eu unul sînt din acei agitatori pe care oficiosul guvernului îi sperie cu închisoarea. Nu aștept să fiu denunțat, ci mă declar singur” (pag. 26).

Manifestîndu-și încrederea și luptînd pentru victoria clasei muncitoare, Ilie Cristea arăta poporului nostru tabloul zilei sale viitoare, popularizînd mărețele realizări ale primei puteri muncitorești-țărănești din lume, puterea sovietică. Victoriile obținute de muncitorii, țărani și intelectuali sovietici pe drumul deschis de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie în domeniul politic, economic, social, științific, constituiau pentru Ilie Cristea argumente imbatabile spre a sublinia mereu superioritatea socialismului asupra capitalismului. El este entuziasmat de construcțiile industriale gigantice și orașele răsărite ca din pămînt, de noua viață a satelor din stepa întinsă, de drepturile și libertățile poporului sovietic; el este captivat de uriașa putere creatoare a oamenilor eliberați de sub călcîiul de fier al capitaliștilor și de sub cnutul moșierilor, a oamenilor care, prin efortul colectiv organizat, își construiesc propria fericire. „Pămîntul sovietic — scria Ilie Cristea — oferă însă ceva absolut nou în ființa oamenilor... Omul nou nu în citeva exemplare resirate pe întinsul nemărginit al noului stat, ci omul nou în masă, multiplicat în milioane de exemplare” (pag. 109).

Realitatea sovietică, constată gazetarul român, a impus noul stat pe plan internațional în așa măsură încît lumea burgheză nu numai că nu îndrăznește să-l ignore, dar este nevoită să accepte existența celor două sisteme sociale opuse, deoarece „nici una din problemele mari nu se poate rezolva fără Rusia, cu atît mai puțin împotriva ei” (pag. 64). Poziția și prestigiul internațional al Uniunii Sovietice, influența exercitată de ea asupra dezvoltării istorice, constituie punctul de plecare al lui Ilie Cristea în analiza fenomenelor și evenimentelor de pe arena internațională. El susține și popularizează cu căldură propunerile și lupta Uniunii Sovietice pentru înțelegere și colaborare, pentru securitate colectivă, pentru salvagardarea păcii. Cu deosebită vehemență se ridică I. Cristea împotriva pregătirilor de război ale puterilor imperialiste, cheamă masele populare la vigilență, subliniind că singura cale pe care România putea evita catastrofa atragerii ei într-un conflict sîngeros o constituia prietenia și alianța cu marea țară vecină de la răsărit. Prietenia dintre poporul nostru și po-

poarele sovietice a avut în Ilie Cristea un tribun înflăcărat.

Pana acestui gazetar comunist s-a îndreptat cu putere împotriva tuturor forțelor reacționare interne și externe care pregăteau rugurile uriașului incendiu care avea să fie cel de-al doilea război mondial. Fascismul din România, hitlerismul ca principala forță de șoc a agresiunii imperialiste antisovietice, au avut în profesorul de la Brașov un adversar înverșunat. Înarmat cu linia politică a P.C.R. în ceea ce privește analiza evenimentelor, Ilie Cristea denunța fascismul ca pe o expresie politică a monopolurilor, ca pe o tiranie fără scrupule, la care „cînd se decide... burghezia recunoaște că și-a consumat toate rezervele și și-a epuizat toate formulele” (pag. 86). Articole ca „Imponderabilul decide”, „Prometeu înlănțuit”, „La bunul plac al Germaniei”, „Pace sau război” și altele dezvăluie pericolul pe care-l prezenta politica fascizantă a guvernelor reacționare și activitatea organizațiilor fasciste care pactizau cu Hitler împotriva intereselor poporului și a independenței țării. „...ei, scria plin de indignare referindu-se la vîrfurile cele mai reacționare ale burgheziei, sînt dispuși să accepte pentru țară și situația de colonie germană, numai ordinea capitalistă să rămînă în ființă” (pag. 146). Avertizînd organizațiile fasciste, Ilie Cristea cu siguranță și calm scria: „Nu putem ști deci cîtă vreme se va mai frămînta omenirea pînă va găsi ieșirea. Știm însă că ieșirea e una singură — aceea de care se teme dreapta” (pag. 153).

Evenimentele ulterioare au demonstrat cîtă dreptate a avut Ilie Cristea. Sub conducerea comuniștilor, poporul român a găsit tocmai acea ieșire de care se temeau cel mai mult forțele reacționare — revoluția,

care a doborât dictatura fascistă, a răsturnat de la putere clasele exploatare și a dat puțința maselor muncitoare, conduse de partid, să făurească societatea nouă, socialistă.

Evenimentele au confirmat și altă previziune cuprinsă în unul din articolele publicate de Ilie Cristea în zilele ascensiunii lui Hitler la putere în Germania: „La 30 ianuarie 1933 — scria el — a fost pusă în mișcare o mașină care nu se poate opri decît în fundul prăpastiei, unde se va sfărîma” (pag. 98). Sub loviturile nimicitoare ale glorioasei Armate Sovietice a fost zdrobit pumnul blindat al fascismului german, care amenințase omenirea cu înrobirea și civilizația cu distrugerea. Avertismentul cuprins în fraza citată mai înainte este de profundă actualitate acum cînd urmașii lui Hitler, militaristii revanșarzi de la Bonn, sprijiniți de monopolurile imperialiste din S.U.A., Anglia și Franța, zăngănesc armele și amenință lumea cu o nouă cruciadă anticomunistă. Ei trebuie să știe că, în cazul că vor porni agresiunea, soarta lor va fi înfinit mai grea decît a predecesorilor hitleriști. Riposta dată de forțele socialismului și păcii ar fi de asemenea natură încît agresorul ar fi complet lichidat și odată cu el și sursa generatoare de războaie — sistemul capitalist.

Inchizînd volumul de articole care a prilejuit însemnările de față rămîi cu imaginea luminoasă a unui gazetar comunist aflat în permanență în miezul evenimentelor cu care era contemporan, în iureșul tumultuos al vieții, în linia întii a publicisticii combatante.

DIN CONTRIBUȚIA PRESEI LEGALE

(1930-1936)

A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

la stabilirea

și dezvoltarea

RELAȚIILOR PRIETENEȘTI

cu U.R.S.S.

de A. SIZONENKO

Aspirant la facultatea de marșistă
de la Universitatea „Lomonosov”
din Moscova

Ziarele *Atlas*, *Arena*, revista *Era nouă* (București), *Clopotul* (Botoșani), *Ecoul* (Iași), *Cuvînt nou* (Brașov), *Înainte* (Bacău), sînt unele dintre publicațiile periodice reprezentative, editate legal sub îndrumarea și conducerea P.C.R., în perioada 1930-1936. Zona răspîndirii acestor ziare nu se limita la orașele unde se tipăreau, ci cuprindea toată România; de aceea se poate spune că aveau o largă răspîndire în mijlocul maselor. Acest articol își propune ca sarcină să urmărească, pe baza exemplului organelor de presă menționate mai sus, contribuția lor la lupta dusă de P.C.R. pentru stabilirea, întărirea și dezvoltarea relațiilor prietenești cu Uniunea Sovietică.

După luptele revoluționare din ianuarie și februarie 1933 a luat avînt în România o largă mișcare antirăzboinică și antifascistă a maselor populare, îndrumată și condusă de P.C.R. Una din principalele sarcini ale acestei mișcări o constituia lupta pentru stabilirea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S., dezvoltarea și întărirea legăturilor între cele două țări. Sarcina era cu atît mai importantă cu cît Uniunea Sovietică, îndeplinind cu succes, înainte de termen, primul plan cincinal, înainta rapid pe drumul construirii socialismului și prestigiul ei în lumea întregă crescuse foarte mult. „Popularizarea realizărilor marelui stat socialist, a politicii sale pașnice, a avîntului constructiv al popoarelor sovietice a fost una dintre sarcinile principale pe care și le-a asumat P.C.R. în această perioadă“¹⁾

Pentru atingerea acestui scop, pe lîngă alte sarcini foarte importante, s-a ridicat și aceea a activității legale și ilegale a presei P.C.R. Încă în vara anului 1933, Scarlat Callimachi, în articolul *România și U.R.S.S.* menționa că, deși aproape toate țările Europei reluseră relațiile diplomatice și comerciale cu U.R.S.S., România nu o făcuse încă. În articol se cerea reluarea relațiilor diplomatice și comerciale cu U.R.S.S. „Legăturile de bună înțelegere între popoare și guverne — scria autorul — nu se cimentează prin *petece de hîrtii* ci prin relații cordiale diplomatice și economice“... Iar mai departe, referindu-se la relațiile România-U.R.S.S., adăuga: „Temelia acestei consolidări politice și economice este reluarea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S. și crearea unei baze sănătoase pentru înțelegerile economice“²⁾ Tot în *Clopotul*, din 15 iunie 1934, cu cîteva zile înainte de reluarea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S., apare articolul *Reluarea raporturilor cu U.R.S.S.*, care salută perspectiva restabilirii legăturilor normale cu Uniunea Sovietică. „Acest eveniment diplomatic este cu atît mai important cu cît țara noastră stabilește legături de pașnică vecinătate cu un factor foarte însemnat al vieții internaționale și a cărui greutate specifică devine din ce în ce mai considerabilă“. În articol se dă un tabel al indicilor de dezvoltare industrială a U.R.S.S. înainte de Revoluția din Octombrie și în anul 1933, în comparație cu S.U.A. și Anglia.

¹⁾ Lecții în ajutorul celor care studiază istoria P.M.R., Buc., 1960, p. 354-355.

²⁾ „Clopotul“, 14 iulie 1933.

„În lumina acestor considerații, arată articolul, reluarea legăturilor diplomatice între România și Uniunea Sovietică ne apare ca rezultatul necesar al succesului edificării economiei naționale sovietice pe de o parte, iar pe de altă parte, a voinței tot mai hotărâte de pace exprimată în multiple moduri și ocazii, a tuturor popoarelor“.

În articolul de fond *Reluarea raporturilor cu Sovietele*, ziarul *Ecoul* (Iași), subliniază rolul pe care l-au avut masele populare din România în ceea ce privește reluarea legăturilor diplomatice cu U.R.S.S. Articolul subliniază totodată necesitatea întăririi luptei împotriva fascismului, care pregătea dezlănțuirea războiului antisovietic.³⁾

În nr. 2 din 7 iulie 1934 al aceluiași ziar, în nota „Noi și Sovietele“ se arată că, după stabilirea relațiilor normale cu U.R.S.S., era necesar să se dea posibilitatea de a se face călătorii în Uniunea Sovietică. Guvernul burghezo-moșieresc din România împiedica pe toate căile asemenea călătorii. În acest sens este concludent cazul lui Alex. Sahia care a vizitat U.R.S.S. în același an — 1934 — ajungând acolo pe un drum ocolit, pe la Varșovia. Dată fiind imposibilitatea aproape totală pentru activiștii progresiști din România de a vizita țara sovietelor — de unde presa democratică a țării ar fi putut primi informațiile cele mai directe și obiective — presa legală a P.C.R. relatează pe larg în paginile sale, impresiile personalităților politice, ale gazetarilor și scriitorilor străini care vorbesc de U.R.S.S. într-un spirit progresist sau obiectiv. Astfel, ziarul *Ecoul*, în nr. 1 și 3, publică fragmente din cartea fostului prim ministru al Franței, Edouard Herriot, intitulată *Orient*, în care acesta descrie călătoria pe care a făcut-o în Ucraina Sovietică. În introducerea la primul fragment publicat, ziarul scrie: „Cu toții vrem să știm adevărul asupra acestei țări în care se creează o viață nouă“.⁴⁾

În numărul din 22 iulie 1934, ziarul *Ecoul* insera fragmentul *Magnitogorsk — oraș nou*, din cartea scriitorului comunist francez Vaillant Couturier: *Viața în U.R.S.S.*

Ziarul *Atlas* din București, în numărul său din 25 ianuarie 1936, anunța, printr-o înștiințare specială, apariția ediției a 2-a a cărții lui Alex. Sahia: *U.R.S.S., azi*. Ziarul subliniază că prima ediție a cărții a fost foarte bine primită de cititori. „Cartea aceasta, — atrage atenția *Atlas* — bine documentată, arată realizările din Rusia Sovietică, unde autorul a stat 6 luni“.⁵⁾ *Clopotul*, încă înainte de stabilirea relațiilor diplomatice cu U.R.S.S., în toamna anului 1933, în numerele 15 și 16, publică în rubrica *Cronica externă* traducerea articolului cunoscutei ziariste franceze G. Tabouis, despre călătoria ei la Moscova, în 1933, articol care, luat în ansamblu, descrie în mod obiectiv construirea vieții noi în U.R.S.S.

Toate aceste impresii ale unor străini au contribuit la cunoașterea de către cititorii presei progresiste din România a vieții și a realizărilor poporului sovietic și în același timp au ajutat la popularizarea primului stat socialist din lume. Difuzarea impresiilor străinilor nu era totuși singura formă a știrilor despre U.R.S.S. Presa legală a P.C.R. întrebuința pentru

aceasta o serie întreagă de alte forme interesante. Se acorda o mare atenție situației interne a U.R.S.S. și se sublinia marea superioritate a economiei socialiste față de cea capitalistă. *Ecoul* a retipărit (ca să se pună la adăpostul șicanelor din partea cenzurii) din revista *Viața românească* un articol detaliat despre dezvoltarea economiei sovietice.⁶⁾ În ziarul *Cuvînt nou* (Brașov), la rubrica *Știri... Comentarii...* se dădeau informații despre producția industrială a U.R.S.S.⁷⁾ Revista *Era nouă* în primul ei număr⁸⁾ a publicat un lung articol foarte cuprinzător de I. Constantinovski, *Bilanțul economic al anului 1935 în U.R.S.S.* Autorul scrie: „Sîntem obișnuiți în ultimii ani cu spectacolul unic în istorie al adîncirii contradicției între economia capitalistă și progresul continuu al economiei sovietice socialiste“. Analizînd, pe bază de materiale bogate în cifre și fapte succesele industriei sovietice, I. Constantinovski tragea concluzia că „În anul 1935 socialismul în U.R.S.S. a devenit definitiv un sistem de producție care determină toate celelalte „procese sociale“. Abordînd perspectivele Uniunii Sovietice pentru anul 1936, autorul subliniază nu numai realizările economiei U.R.S.S., dar și dezvoltarea omului nou în Uniunea Sovietică.

În presa legală îndrumată de P.C.R. se acorda o mare atenție aniversărilor însemnate din Uniunea Sovietică. Încă înainte de reluarea relațiilor cu U.R.S.S. *Clopotul*, la rubrica *Informațiuni*, vorbind de sărbătorirea zilei de 1 Mai, relatează amănunțit despre felul cum au întîmpinat muncitorii Uniunii Sovietice această sărbătoare încheind informația cu următoarele rînduri: „La noi în țară, după cum relatează presa, „liniște“. În diverse locuri s-au făcut în prealabil arestări“.⁹⁾ *Ecoul*, în numărul său din 28 octombrie 1934, publică un mare articol de P. Constantinescu-Iași, intitulat *7 Noiembrie*. „Această dată, — scrie autorul — marchează începutul unei noi ere istorice: evul societății fără clase, fără asupriri, fără mizerii și fără războaie“.

Demascînd născocirile și denaturările presei burgheze privitoare la politica iubitoare de pace a U.R.S.S., presa legală a P.C.R. revenea mereu asupra acestei probleme, punînd-o într-o lumină clară și veridică. Este suficient să dăm numai două exemple: *Cuvînt nou* din 6 octombrie 1934, în articolul *U.R.S.S. la Geneva*, arată că U.R.S.S. era pe atunci singura țară care lupta cu adevărat pentru pace și care propunea o dezarmare generală și totală. În primăvara anului 1936 rula la București filmul *Apărarea Kievului*. Ziarul *Arena* s-a folosit cu multă iscusință de prezentarea filmului pentru a arăta încă o dată politica de pace a guvernului sovietic. În paginile ziarului se arăta că Armata Roșie, guvernul U.R.S.S. și tot poporul sovietic vor pace și sînt gata să procedeze la dezarmare, în cazul cînd ar fi acceptată propunerea privitoare la problema dezarmării¹⁰⁾, făcută de U.R.S.S. la Geneva. Problemele revoluției culturale în U.R.S.S. nu erau nici ele trecute cu vederea. Primul congres al scriitorilor sovietici din 1934 a fost un eveniment cultural deosebit, de

³⁾ „Ecoul“, 12 august 1934.

⁷⁾ „Cuvînt nou“, 23 septembrie 1934.

⁸⁾ „Era nouă“, 1 februarie 1936.

⁹⁾ „Clopotul“, 4, mai, 1934.

¹⁰⁾ „Arena“, 28 mai 1936.

³⁾ „Ecoul“, 1 iulie 1934.

⁴⁾ „Ecoul“, 1 iulie 1934.

⁵⁾ „Atlas“, 25 ianuarie 1936.

semnificație mondială. În presa progresistă din România acest eveniment a găsit un larg ecou. Trebuie să semnalăm în mod special articolul lui Ilya Ehrenburg: *Scriitorul în Uniunea Sovietică*, care sublinia, în legătură cu congresul, locul deosebit de important pe care-l ocupă scriitorul în societatea sovietică,¹¹⁾ articolul lui V. Pozner, *Primul congres al scriitorilor sovietici*¹²⁾ și capitolul din cartea lui Alex. Sahia: *U.R.S.S., azi*, al cărui autor asistase personal la acest congres. Pe la sfârșitul celui de-al treilea deceniu și-au început marșul triumfal pe ecranele lumii filmele sovietice, ducând în mase noua artă, arta realismului socialist, care prezenta noua viață fericită a poporului sovietic și felul cum a fost ea cucerită. Iată, de pildă, ce spunea articolul *Cinematograful. Considerațiuni generale*: „Filmul sovietic este singurul care prezintă o producție organizată... Ultimele filme, din care cităm *Ceapaev*, interzis de cenzură la noi, după cum și altele de anvergura *Liniei generale*, *Cuirasatul „Potemkin“*, aduc pe ecran bucăți din epocă, pagini din istoria socială nouă a Uniunii Sovietice. Dar aceste filme nu pot fi văzute la noi, fiind oprite de pumnul greu al cenzurii“¹³⁾. În articolul *Imagini pe ecran — ceva despre filmul sovietic*, *Ecoul* subliniază că Eisenstein a deschis cu filmul *Cuirasatul „Potemkin“* o epocă nouă în cinematografie.¹⁴⁾ Revista *Era nouă*, în articolul lui Ștefan Roll (Gh. Dinu), a relevat o altă latură a artei cinematografice sovietice: „Din punctul de vedere artistic rușii de azi au dat dovadă de o forță tot atât de mare, dacă nu și mai mare decât cei de peste ocean și din marile centre cinematografice europene“.¹⁵⁾ Problemele cinematografului nu erau desigur singurele în tematica sovietică din presa progresistă a P.C.R.; în paginile ei nu o dată se reflectau succesele Uniunii Sovietice în învățămîntul public, în domeniul sănătății publice și în alte probleme multilaterale ale vieții din U.R.S.S.

Presa burgheză, care răspîndea minciuni și născociri stupide despre Uniunea Sovietică, nu era lăsată fără răspuns din partea presei P.C.R. O să ci-

tăm numai două exemple mai caracteristice. Ziarul *Atlas*, în numărul din 19 aprilie 1936, ironiza spiritual și caustic ziarele burgheze *Curentul* și *Universul* care au dovedit o lipsă totală de cunoaștere și o mare naivitate, publicînd o notă în care se afirma că într-unul din orașele Romîniei „periculoșii bolșevici erau organizați în grupe de cîte cinci, renumitele piatiletki“. Adică — scria *Atlas* — în buna limbă romînească erau organizați în planuri cincinale. Bravo, domnule corespondent! Să trăiești și să ne mai scrii corespondențe tot atât de inteligente“.¹⁶⁾

În articolul *Ce a văzut d-l Blazian la Moscova*, Matei Socor, în *Cuvîntul nou*¹⁷⁾, a criticat cu ironie pe criticul de artă Blazian, care vizitase Moscova. Blazian, în timpul șederii lui în U.R.S.S., nu a vizitat nici o fabrică sau uzină, nici un institut sau sanatoriu, ci s-a limitat la observații superficiale și pline de ignoranță. Iată cîteva din impresiile lui: „Bărbații sînt toți rași. N-am întîlnit nici o barbă în această țară, în care odinioară barba se confunda cu ortodoxia“. Dar femeile? Blazian a scris astfel despre ele: „...cele mai multe tunse, cu capul gol, unele cu basc alb“ și așa mai departe.

D-l Blazian, — scria Matei Socor — își face impresia aceluia reporter englez care debarcînd la Calais și văzînd o femeie cu părul roșu a telegrafiat ziarului său: „Aici toate femeile sînt roșii“. Criticînd pe Blazian pentru faptul că mergînd într-o țară nu a făcut cunoștință nici cu limba, nici cu economia sau istoria ei, Matei Socor constata că din reportajele lui Blazian publicate în presa burgheză reiese o totală neînțelegere a tot ce a văzut. Matei Socor caracterizează cu causticitate pe Blazian ca fiind „om vechi al unei societăți vechi“.

Astfel lupta presa legală a P.C.R. pentru întărirea și dezvoltarea legăturilor prietenești cu Uniunea Sovietică, spulberînd minciunile și denaturările ziarelor burgheze, răspîndind în masele populare ale Romîniei adevărul despre realizările poporului sovietic. Această activitate se contopea cu lupta Partidului Comunist din Romînia pentru pace și prietenie cu U.R.S.S.

¹¹⁾ „Ecoul“, 14 octombrie 1934.

¹²⁾ Ibid., 28 octombrie 1934.

¹³⁾ „Atlas“, 18 ianuarie 1936.

¹⁴⁾ „Ecoul“, 22 iulie 1934.

¹⁵⁾ „Era nouă“, nr. I. I/II 1936 (articolul *Cinematograful*, patruzeci de ani de la inventarea lui, 15 ani de cinematograful sovietic).

¹⁶⁾ „Atlas“, 19 aprilie 1936.

¹⁷⁾ „Cuvîntul nou“, 6 octombrie 1934.

Ziariști pe baricade

De la concedierea arbitrară la întemnițare, torturare și trimiterea în fața plutonului de execuție — acestea sînt momentele pe care le trăiește astăzi în numeroase state capitaliste luptătorul cu condeiul pentru o idee nobilă. Ca ziariști ai unei țări socialiste, urmărim cu adîncă și frățească dragoste pe confrății noștri care luptă cu fermitate pentru independența, libertatea și progresul social al țărilor lor.

Ziaristul de pe baricada antiimperialistă nu folosește însă numai condeiul ca armă de atac. El mînuiește, la nevoie, toate mijloacele împotriva dușmanului de clasă, al poporului, al umanității. Așa cum luptă eroul poporului algerian, prețitul nostru confrate Henry Alleg.

Ziaristul algerian Henry Alleg a intrat, în 1940, în rândurile Partidului Comunist Algerian. Poliția de la Vichy l-a închis. După război, el s-a situat în primele rânduri ale patrioților algerieni care luptau pentru eliberarea patriei de sub jugul colonialist francez. La 17 septembrie 1955, cînd publicația „Algerul republican” a fost interzisă, Alleg era directorul ziarului. Trecînd în ilegalitate, poliția colonialistă i-a întins o capcană în casa prietenului său, Maurice Audin. Închis și torturat într-un „centru de triaj” la El Biar, situat pe colinele Algerului, Henry Alleg a rezistat cu eroism barbariilor polițienești, răspunzînd cu dispreț tentativelor de a face din el un trădător de patrie.

I s-a smuls condeiul din mînă, ca să nu mai poată difuza prin el strigătul de revoltă al poporului său împotriva asasinatului organizat de imperialiștii francezi. El a continuat, însă, lupta cu fermă hotărîre pentru o patrie liberă. Și Alleg a denunțat prin scris, în fața oamenilor cinstiți de pretutindeni, prin zguduitoroa cartea „Tortura”, barbariile la care a fost supus el și ceilalți patrioți întemnițați de către aparatul represiv al imperialismului francez. Ziariștii progresiști din întreaga lume, mindri de confratele lor, au cinstit pe Henry Alleg, pentru cartea lui intitulată „Tortura”, cu Premiul Organizației Internaționale a Ziariștilor. Cînd lucrarea lui Alleg a fost interzisă de guvernul gaullist, 2.000 de personalități au protestat împotriva măsurii arbitrare și au asigurat retipărirea cărții, care a fost, însă, din nou interzisă. Henry Alleg a fost condamnat de forțele reacționare la zece ani de temniță. De după grații, el a continuat, însă, lupta. Adus în închisoarea din orașul Rennes, el a tăiat grațiile încăperii în care era deținut și a evadat.

Ziaristul Henry Alleg și-a reluat locul pe baricada luptătorilor pentru eliberarea Algeriei de sub jugul colonialist.

Ne bucură vestea evadării lui Alleg. Ne bucură că în lume crește numărul ziariștilor-luptători pentru pace, libertate și independență, pentru pace și împotriva clicilor război-

nice. Zilnic se aude glasul lor, acolo unde mai pot folosi bruma de libertate burgheză, din adîncă ilegalitate sau de sub zidurile închisorilor, în țările unde domnește teroarea neagră. La Bonn, sau în Coreea de Sud, la New York sau la Tokio, ziaristul, care nu-și vinde condeiul cumpărătorilor de conștiințe, scrie neînfricat, cu pasiune, pentru fericirea poporului său și a întregii umanități. Exemple există. Tot mai multe. Alleg este un simbol. Poporul lui Alleg va învinge, așa cum au învins unele, cum vor învinge toate popoarele care mai zac sub jugul imperialist. De aceea, la vestea că Henry Alleg e liber, plini de bucurie, îi trimitem din toată inima un cald salut:

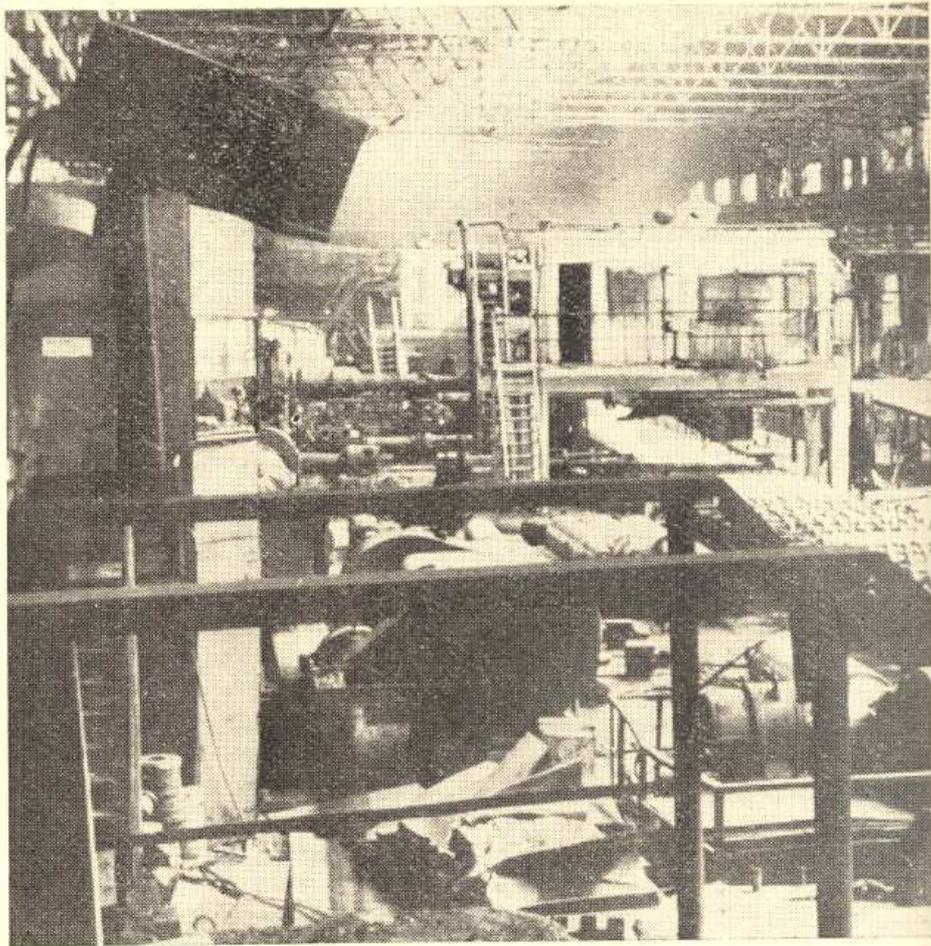
— Înainte, Alleg!

I. F.

De curînd, un grup de 16 ziariști din țara noastră a făcut o călătorie de 11 zile în Uniunea Sovietică. Membrii acestui grup lucrează la ziarele „Drum-nou” — Brașov, „Steagul roșu” — București, „Flamura Prahovei” — Ploiești, „Drapelul roșu” — Timișoara, „Drumul socialismului” — Deva, „Dobrogea nouă” — Constanța, „Vörös Zászló” — Tg. Mureș și „Steagul roșu” — Bacău.

De-a lungul celor aproape 5.000 km ai călătoriei, la Kiev, Leningrad și Moscova, ziariștii romîni au vizitat mari întreprinderi și construcții ale socialismului, monumente istorice, instituții de artă și cultură, muzee și expoziții. Totodată, ei au avut întâlniri prietenești cu ziariștii sovietici din redacțiile unor ziare care apar în cele trei mari orașe vizitate din Uniunea Sovietică, ceea ce le-a prilejuit ocazia de a face și un fructuos schimb de experiență profesională.

În cele de mai jos publicăm impresiile unui participant la această interesantă călătorie a grupului de ziariști romîni în Uniunea Sovietică.

Fotoreportaj sovietic. — Ochiul televizorului (stînga sus) urmărește cum mașina Combinatului metalurgic din Magnitogorsk (U.R.S.S.) taie plăcile de oțel, după o nouă tehnologie, datorită căreia ei au depășit cu mult indicii metalurgiștilor din S.U.A.

PRINTRE

PRIETENII NOȘTRI,

ZIARIȘTII SOVIETICI

O călătorie în Uniunea Sovietică este, fără îndoială, un prilej de intense satisfacții pentru orice om al muncii din țara noastră. Te simți mai bogat sufletește, după ce ai admirat, la fața locului, marile construcții ale socialismului, după ce i-ai văzut pe oamenii sovietici la ei acasă, în ținuta lor demnă și conștientă de constructori ai comunismului și apărători ai păcii, după ce ai vizitat locurile istorice ale Leningradului — leagănul Revoluției din Octombrie —, ale Moscovei sau Kievului, muzeele, expozițiile și instituțiile de cultură ale acestora. Uimirea îmbinată cu admirația față de marile realizări ale oamenilor sovietici am descifrat-o în zilele călătoriei în Uniunea Sovietică pe fețele a sute de turiști de cele mai di-

verse naționalități — cehoslovaci, unguri și germani, belgieni, italieni și indieni, cu care drumurile ni s-au încrucișat.

Asupra noastră, ziariștii romîni care au vizitat Marea Țară a Socialismului în a doua jumătate a lunii august a.c., cele văzute au exercitat o impresie deosebit de puternică, obligîndu-ne, într-un fel, să ne dedublăm. Pe de o parte, meseria de gazetar nu ne-a permis nici o clipă să lăsăm din mîini stiloul și carnetul de note, atitudinea profesională în culegerea atentă a cît mai multe date necesare pentru a putea împărtăși cititorilor ziarelor la care lucrăm cele mai semnificative aspecte din orașele vizitate, din locurile pe unde am umblat. Pe de altă parte, însă, priete-

noasa atitudine a oamenilor sovietici, frumusețile văzute ne-au silit deseori să lăsăm la o parte stilourile și să admirăm, la fel ca și ceilalți turiști, marile artere ale orașelor, cu circulația lor intensă, sobrele clădiri istorice, martore ale unor evenimente glorioase, exponatele unice și de o valoare imensă ale muzeelor și expozițiilor. Ne-a impresionat în mod deosebit patosul cu care au întâmpinat constructorii comunismului cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Programul grupului de ziariști a fost extrem de bogat și variat. Din el nu au lipsit vizitele la redacțiile unor ziare sovietice. La Kiev, grupul nostru s-a întâlnit cu colegiul redacțional al ziarului „Rabociaia Gazeta”, organ al Consiliului Central al Sindicatelor din R.S.S. Ucraineană. La Leningrad am fost oaspeții ziarului „Leningradskaja Pravda”, iar la Moscova am fost invitați ai ziarului „Moskovskaia Pravda” unde a participat la întâlnire și redactorul șef al ziarului „Leningradskoe Znamia”.

Întâlnirile cu ziariștii sovietici au decurs într-o atmosferă prietenească. S-au purtat discuții interesante, s-au pus întrebări și s-au primit răspunsuri lămuritoare. În felul acesta, călătoria noastră a fost completată în mod util cu o seamă de cunoștințe în legătură cu preocupările colegilor noștri sovietici din perioada actuală și cu acțiunile cărora le dau curs în coloanele ziarelor.

O TRĂSĂTURĂ ESENȚIALĂ A PRESEI SOVIETICE : PROMOVAREA NOULUI

Clădirea de patru etaje care adăpostește redacția ziarului „Moskovskaia Pravda” și ale altor publicații orașenești și regionale, printre care și ziarul „Leningradskoe Znamia”, se află în centrul Moscovei. Gazdele, în frunte cu tov. Subbotin, redactor-șef al ziarului „Moskovskaia Pravda”, și tov. Golubev, redactor-șef al ziarului „Leningradskoe Znamia”, ne-au primit cu căldură, exprimându-și satisfacția de a vedea în mijlocul lor grupul de redactori ai unor ziare românești, cu care — așa cum au subliniat — întrețin strânse legături. Gazdele au răspuns cu amabilitate întrebărilor noastre și au manifestat un deosebit interes pentru activitatea presei din Republica Populară Română. Vorbind despre acțiunile pe care „Moskovskaia Pravda” le-a desfășurat în întâmpinarea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., tovarășul Subbotin a subliniat atenția pe care ziarul o acordă promovării noului, susținerii inițiativelor care se nasc în munca de zi cu zi a oamenilor sovietici. Printre altele, ziarul a acordat un spațiu larg în coloanele sale urmării ritmului construcțiilor din Moscova și, mai ales, a calității acestora. Într-una din organizațiile de construcții ale orașului Moscova s-a născut o inițiativă interesantă. Anume, pornind de la faptul că pentru unele articole tehnice — televizoare, aparate de fotografiat etc. — întreprinderile producătoare anexează la aparatul respectiv un „certificat de garanție” pe o anumită perioadă, în cadrul căreia fabrica se obligă să repare eventualele deficiențe constatate, — muncitorii, tehnicienii și inginerii organizației de construcții și-au propus să adopte acest sistem și în ceea ce privește locuințele pe care le dau în folosință. Ei s-au angajat să execute lucrări de înaltă calitate, astfel încât imobilele respective să poată fi predate cu un „certificat de garanție”. În cadrul termenului prevăzut în „certificat” locatarii sînt asigurați că toate instalațiile respective — ascensoarele, instalațiile sanitare, ușile, fe-

restrele, precum și altele — vor funcționa perfect. În cazul ivirii unor defecțiuni, organizația de construcții se obligă să facă remediile necesare, fără ca locatarii să suporte nici un fel de cheltuieli.

Redacția ziarului „Moskovskaia Pravda” a sesizat noutatea acestei inițiative și rolul ei în ridicarea calității construcțiilor, acordându-i un larg spațiu în fiecare număr al ziarului. La 4 august a apărut prima pagină consacrată acestei inițiative, bogat ilustrată și în care se explicau pe larg metodele folosite de acești constructori fruntași. În continuare, ziarul a militat pentru extinderea ei. Trebuie ținut seama de faptul că la realizarea unor construcții de calitate participă, prin munca lor, nu numai constructorii ci și proiectanții respectivi, întreprinderile producătoare de materiale, uși, ferestre, cei ce montează ascensoarele și alte instalații etc. Este tocmai ceea ce a relevat ziarul, subliniind obligațiile ce revin tuturor celor ce contribuie, într-un fel sau altul, la ridicarea unui imobil, în îmbunătățirea calității muncii lor.

Explicându-ne formele prin care ziarul a popularizat inițiativa de predare a construcțiilor cu „certificat de garanție”, tov. Subbotin a subliniat, în același timp, preocuparea redacției de a asigura continuitatea în susținerea acestei inițiative în coloanele ziarului, ca o condiție de seamă a răspîndirii ei. Aproape în fiecare număr al ziarului au apărut rubrici, pagini speciale și materiale consacrate acestei inițiative.

Firește că, în afară de această acțiune, ziarul „Moskovskaia Pravda” acordă atenția cuvenită și altor probleme. Așa, de pildă, redacția a deschis o rubrică consacrată prezentării micului conducător din industrie, adică a maistrului. Ziarul s-a adresat cititorilor cerîndu-le să-și spună părerea asupra rolului maistrului în producție. Îndeplinește el o simplă funcție administrativă sau îi revine un important rol educativ? La această întrebare, redacția a primit numeroase scrisori de la muncitorii în care aceștia făceau adevărate portrete ale maistrilor cu care lucrează. În unele din acestea erau zugrăvite caractere de oameni înaintați, altele arătau unele trăsături negative. În felul acesta, ziarul a mijlocit o largă discuție în legătură cu calitățile pe care trebuie să le posede un maestru, cu atitudinea față de muncitori, cu grija față de tinerii veniți în producție etc.

Despre asemenea inițiative valoroase au aflat membrii grupului de ziariști români și la celelalte redacții sovietice pe care le-au vizitat.

La redacția ziarului „Leningradskaja Pravda”, tov. Gurencov, redactorul-șef adjunct, ne-a vorbit despre munca desfășurată de colegiul redacțional în întâmpinarea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. Colegiul redacțional a întocmit un plan special cu privire la popularizarea documentelor care au apărut în preajma Congresului, precum și a inițiativelor ivite în întrecerea socialistă desfășurată de oamenii sovietici din întreprinderile leningradene. Dînd atenție cuvenită principalelor probleme, ziarul a militat, de pildă, pentru îndeplinirea sarcinii trasate de partid și guvern de a se produce un număr mare de strunguri cu conducere automată. O altă rubrică deschisă în coloanele ziarului se referă la punerea în funcțiune a unor combinate de prefabricate pentru construcții.

Și la ziarul „Rabociaia Gazeta” din Kiev am aflat aceeași preocupare pentru promovarea a tot ce e nou și înaintat. Acest ziar, care apare în limbile rusă și ucraineană, a desfășurat, ca și celelalte ziare sovietice, o intensă muncă de popularizare a proiectului de Program al P.C.U.S., publicînd, de asemenea, nume-

O amintire din U.R.S.S. : Prietenii :
ziariști sovietici și români

roase scrisori primite de la oamenii sovietici, care și-au exprimat adevărată lor totală față de acest istoric document.

O STRÎNSĂ LEGĂTURĂ CU CORESPONDENȚII ȘI CITITORII ZIARELOR

În întâlnirile noastre cu ziariștii sovietici, un loc de seamă l-au ocupat discuțiile cu privire la munca redacțiilor cu corespondenții voluntari, cu cititorii și, în general, legăturile ziarului cu masele de oameni ai muncii. Am aflat, de pildă, că ziarul regional „Leningradskaja Pravda” a primit anul trecut un număr de 49.000 scrisori de la oamenii muncii, iar în primele 7 luni ale acestui an s-au primit 30.000 scrisori. Aceasta ilustrează încrederea oamenilor muncii în ziar și preocupările ziarului de a-și lărgi legăturile cu corespondenții. Semnificativ este faptul că aceste scrisori tratează, în marea lor majoritate, probleme de interes general, legate îndeosebi de educarea oamenilor sovietici în spiritul comunismului.

Redacțiile manifestă o atitudine plină de grijă față de scrisorile primite și, nu de puține ori, le folosesc pentru a iniția acțiuni de mare răsunet. La „Moskovskaia Pravda”, de pildă, ni s-a povestit despre o asemenea scrisoare care sublinia unele neajunsuri ale sistemului premial existent într-o anumită ramură industrială. Scrisoarea, — al cărei conținut a fost în prealabil verificat de un membru al redacției — a ajuns la Comitetul de Stat al Planificării și a determinat luarea de măsuri fundamentale în îmbunătățirea sistemului respectiv.

La „Rabocœaia Gazeta” din Kiev ni s-a explicat, de asemenea, că pe baza unor scrisori primite, ziarul a deschis o anchetă în legătură cu ceea ce trebuie să se facă în pauza de prinz. Tema pare simplă, dar ea oglindește grija redacției pentru prezentarea în ziar a unor probleme legate de viața de zi cu zi a oamenilor muncii.

Șeful secției scrisori a ziarului „Leningradskaja Pravda”, tov. Curbatov, ne-a vorbit despre munca de pregătire a corespondenților. Ziarul organizează deseori consfătuiri cu corespondenții și cititorii săi, în care le cere să-și spună părerea asupra ziarului, îi informează asupra sarcinilor ce stau în fața redacției și le cere sprijinul în această direcție. Uneori, ziarul invită la redacție corespondenții voluntari dintre cei

mai activi, care lucrează timp de o săptămână în secțiile ziarului și apoi se întorc la uzină, unde devin corespondenții săi permanenți.

Tot la Leningrad am aflat că, pe lângă filiala de aici a Uniunii Ziariștilor Sovietici, s-a înființat o „Universitate a corespondenților voluntari”. Această universitate are un singur șef de lucrări salariat, iar lecțiile sînt predate de cei mai calificați redactori de la „Leningradskaja Pravda”, „Vecernaia Leningrad” și „Smena”. La cursurile ei sînt primiți, pe baza recomandărilor comitetelor raionale de partid, muncitori, tehnicieni, ingineri și funcționari care au aptitudini pentru gazetărie și publică cu regularitate în ziare. Cursurile au o durată de doi ani și sînt frecventate de circa 100 de studenți.

O formă interesantă de atragere a colaboratorilor din afară la munca redacțională este desigur și cea folosită la „Moskovskaia Pravda” și alte ziare. Aici, de exemplu, colegiul redacțional este compus din 15 membri, dintre care 7 nu sînt salariați ai ziarului. Printre aceștia se află directorul unui institut de cercetări științifice, un muncitor fruntaș, un conferențiar universitar, un om de teatru etc. În același timp, pe lângă fiecare secție există un consiliu format din circa 20 de colaboratori, de asemenea nesalariați, care sînt muncitori fruntași, directori de mari întreprinderi, oameni de știință, cadre didactice etc., în funcție de specificul secției. Consiliul secției constituie un ajutor de seamă în munca acesteia, în orientarea ei spre problemele cele mai actuale.

★

În întâlnirile cu ziariștii sovietici, aceștia ne-au pus și nouă unele întrebări asupra organizării muncii și acțiunilor desfășurate de redacțiile ziarelor noastre. Tov. Drăgulea, redactor-șef adjunct al ziarului „Drum nou”-Brașov, a povestit despre modul cum s-a născut „Procesul milimetrilor”, relatare urmărită cu deosebit interes. Cu același interes a fost ascultată relatarea în legătură cu experiența „Porumbiței”, realizată de ziarul „Steagul roșu”-București.

Primirea prietenească ce ni s-a făcut, schimbul de experiență realizat cu acest prilej vor rămîne — alături de frumoasele impresii ale călătoriei noastre — în amintirea noastră, constituind și un îndemn de a revedea cît mai curînd Uniunea Sovietică.

LUCIAN BLUJDEA

COSMONAUTUL TITOV PRINTRE ZIARIȘTI

Luni 16 octombrie 1961. Vizita prietenească pe care Gherman Stepanovici Titov a făcut-o în țara noastră se apropie de sfârșit. Vreme de trei zile, solul iubit al marelui popor-constructor al comunismului a fost întâmpinat de locuitorii Capitalei, ai Brașovului și ai Ploieștiului cu un deosebit entuziasm. Pretutindeni unde a poposit, pilotul cosmonaut a fost primit ca un oaspete drag al poporului nostru.

Cu câteva ore înainte de a pleca la Moscova pentru a participa la lucrările celui de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, G. S. Titov a rezervat ziariștilor o plăcută surpriză: o conferință de presă.

Sosirea cosmonautului Titov la „Casa Științei” este primită călduros de numeroșii reprezentanți ai ziarelor centrale, ai Agenției „Agerpres”, ai Radioteleviziunii române și de către corespondenții presei străine acreditați la București. Printre cei prezenți la întâlnirea cu G. S. Titov se aflau academicienii P. Constantinescu - Iași, vicepreședintele A.R.L.U.S.-ului, și Horia Hulubei, directorul Institutului de fizică atomică al Academiei R.P.R., general-locotenent de aviație Ion Ioniță, prof. univ. Călin Popovici, conducătorul secției de astrofizică și secției de observare a sateliților la Observatorul Astronomic al Academiei R.P.R. De asemenea au fost de față și G. E. Cebotariov, însărcinat cu afaceri ad-interim al Uniunii Sovietice la București, și membri ai ambasadei Uniunii Sovietice.

Tovarășul Teodor Marinescu, redactor șef al ziarului „Știința”, deschide conferința de presă, salu-

tînd prezența eroului cosmonaut în mijlocul ziariștilor, transmițindu-i sentimentele de admirație ale milioanele de cititori ai presei noastre față de marile realizări ale Uniunii Sovietice în domeniul cercetării și cuceririi spațiului cosmic.

Urcarea la tribună a lui Gherman Titov este întâmpinată cu aplauze prelungite. Răspunsurile sale la întrebările ziariștilor sînt urmărite cu un mare interes. Cel de-al doilea om care a pătruns în Cosmos, comunistul Titov, arată că sarcinile principale pe care și le-a propus „Vostok-2” și anume verificarea posibilităților omului de a trăi și lucra în condițiile imponderabilității de lungă durată, conducerea manuală a navei cosmice și întreținerea legăturilor prin radio cu Pămîntul, au fost pe deplin îndeplinite. Miile de oameni de știință, ingineri și muncitori sovietici care lucrează în domeniul cuceririi spațiului cosmic au reputat o victorie măreață.

— În momentul de față — spune Gherman Titov — dispunem de unele date preliminare în toate aceste probleme. Dar de pe acum putem spune că în starea de imponderabilitate se poate trăi și munci. Că se poate trăi, vă puteți convinge și dv. vîzîndu-mă. Cred că zborurile viitoare ale cosmonauților sovietici — adaugă G. S. Titov — vor pune probleme din ce în ce mai

complexe, deoarece ele vor fi efectuate pe trasee tot mai îndepărtate, pe orbite mai înalte. Obiectivul următor al cosmonauților noștri este Luna. Cred că, chiar dacă nu voi zbura eu acolo, voi avea prilejul să fiu martor al momentului cînd omul va pune piciorul pe Lună și va aduce de acolo o piatră lunară adevărată. La noi ar e cine să zboare, cosmonauții sovietici sînt pregătiți pentru zboruri, iar că noi avem cu ce să zburăm o știe toată lumea.

Întrebările curg. Ziariștii vor să afle amănunte în legătură cu imaginea Pămîntului văzut în timpul zborului cosmic, cum se mîncă și cum se doarme în nava-satelit etc., etc.

Amabil, G. S. Titov răspunde la toate întrebările.

Din păcate, însă, conferința de presă trebuie să se termine, deoarece se apropie ora plecării cosmonautului în patria sa. La aeroportul Băneasa, turbopropulsorul „IL-18” este gata de zbor. În cîrind va decola spre Moscova avînd la bord pe pilotul cosmonaut.

Ziariștii romîni îi spun „la revedere” omului sovietic care a înscris prin zborul său o pagină eroică în istoria omenirii.

G. C.

Ziariștii îl primesc pe G. S. Titov cu aplauze călduroase

Înainte cu câțiva ani, când se scria sau se organiza o dezbatere pe tema „satira și umorul în presă”, problema principală era că nu apar destule foiletoane; îndeobște se examinau cauzele acestui fenomen și se propuneau mijloace de remediere — printre care cel dintâi era ca să se atragă cât mai mulți scriitori în jurul rubricii, iar cel din urmă era ca să se discute cu conducerea ziarelor să-i facă loc cât mai des. Acum n-am mai fi mulțumiți cu o asemenea abordare a chestiunii. Întâi, pentru că apar destul de multe materiale care se pot înscrie la capitolul „umor gazetăresc”; al doilea, pentru că sîntem interesați nu atît de cantitatea foiletoanelor, pamfletelor, epigramelor, caricaturilor și a altora asemenea, cît de calitatea lor; al treilea, pentru că în raport cu exigențele sporite ale cititorilor și ale noastre proprii, în raport cu problematica nouă a presei, ne interesează în general dacă se scrie într-un chip spiritual — ca o expresie a creșterii superiorității morale, a pasiunii militante și a creșterii măiestriei profesionale a ziaristului comunist.

Intr-adevăr, acum apar curent materiale prin excelență satirice și umoristice în mai fiecare ziar sau revistă. Scînteia este în frunte și din acest punct de vedere. Chiar dacă foiletonul propriu-zis are o apariție mai rară aici, totuși el nu dispare niciodată; și apoi există o mare varietate de forme — așa spune — foiletonistice: excelenta „vitriină cu curiozități” redactată pe baza corespondențelor, „instantaneul” din pagina I-a, fotografia însoțită de o legendă critică și altele. În România liberă sînt redactate uneori cu mult umor și cu sarcasm informațiile comentate de la rubrica judiciară. Steagul roșu-București a avut admirabila inițiativă de a publica, periodic, o bună bucată de vreme, un foileton încredințat cu săgălnicie unei vaci, „Porumbița”, care neavînd pe lângă ea, ca antica Europă, un Argus, i-a preluat agerimea celor o mie de ochi și a privit cu consecvență insistență situația șeptelului din diferite raioane. Același ziar a mai publicat și un alt foileton: „Însemnările lui Porumbin” punînd în discuție probleme ale agriculturii regiunii. În Informația Bucureștiului, sînt frecvente reportajele satirice însoțite de caricaturi sau vignete vesele, despre deservirea cetățenilor de către serviciile de utilitate publică. Flacăra tipărește cu regularitate pamflete, Contemporanul a inventat și conser-

REFLECȚII GAZETĂRIEI

vă în pagina a doua „microfoiletonul”, sobrele, masivele mensuale ale Uniunii Scriitorilor, Viața romînească, Steaua, au acum cronici rimate și rubrici de marginalii acide, Teatrul își propune număr de număr vesele „dialoguri despre teatru”, „dicționare”, „aspecte caricaturale din sălile de spectacole” — în așa fel încît nu se mai poate spune nicicum că ar exista vreun organ de presă mare sau mic, central sau local, care n-ar cultiva într-o modalitate sau alta, regulat sau sporadic, satira și umorul. Și avem, apoi, o presă umoristică alcătuită din revista de sinuoasă apariție Urzica, suplimentele speciale ale cotidieneilor din Capitală, emisiunea respectivă a radio-ului. Din punct de vedere cantitativ există chiar o oarecare abundență. Ea se explică, cred, prin aceea că gazetarii au un orizont mai larg, au o experiență mai bogată, sînt mai siguri în atacarea temelor, iar colaboratorii mai degajați, mai voioși, mai direcți în scrisorile lor; cititorii sînt mai receptivi la vioiciunea materialelor iar redacțiile, datorită unor legături mai ample cu cei ce citesc, au înțeles mai adînc cît de penetrante sînt formele gazetărești umoristice; s-a dezvoltat considerabil gazeta satirică sau colțul satiric al gazetei de perete, precum și ziarul satiric vorbit care este, într-un anume fel, brigada artistică de agitație. Înaintarea spre socialism, caracterizată de creșterea bogățiilor țării, de amplificarea buneistări și ridicarea nivelului cultural al celor ce muncesc, de dezvoltarea personalității, întărirea încrederii oamenilor în ei înșiși și convingerea deplină că putem înfăptui tot ce e hotărît de partid să se înfăptuiască, alimentează un optimism tonic, de masă, care se exprimă prin bună dispoziție, voioșie, superioritate morală față de adversari. Presa, ca o placă sensibilă, înregistrează starea de

spirit a populației (ea este doar — cum spunea Marx — modul cel mai general al indivizilor de a-și face cunoscută existența spirituală) și reflectînd-o prin forța a milioane de foi de tiraj, o mărește.

Diversitatea formelor satirice și umoristice în gazete exprimă totodată un proces de creștere calitativă. O latură a acestui proces. O latură luminoasă. Dar există și o latură mai umbroasă. Ea constă în relativa rămînere în urmă a materialelor foiletonistice față de alte categorii de publicistică. Ni se întimplă doar, fiecărui, să citim cu nemulțumire cîte un articol trist pe care e scris cu litere desenate „Foileton”, sau să parcurgem cu greutate pînă la capăt cîte un pamflet care nu izbutește să provoace nîct un zîmbet. Din comoditatea semnatarului sau alegerea nepotrivită a autorului, din lipsa de exigență sau excesul de exigență al unei persoane cu răspundere redacțională și din o mie de alte explicațiuni stăruie încă, în multe cazuri, defecte — le-aș spune, de caracter — ale foiletonului. Sînt defecte mai vechi care, în mijlocul atîtor innoiri pe care le trăiește și presa, devin cu atît mai supărătoare. Prozaismul e unul dintre ele. Foiletonul afectat de acest morb devine, în cea mai mare parte, o relatare diversă a unor fapte, încheiată cu o glumă debilă și un suris pal. Dacă autorul și-a propus să trateze satiric sau numai umoristic o temă, apoi nu mai are nevoie de o relatare rece a faptelor, de enumerarea lor pedantă; în genere, tendința factologică face articolele greoaie. Un articol de ziar e destul de scurt, nu suportă o povară prea mare de fapte mai ales mărunte — cu atît mai puțin foiletonul, unde e nevoie de obicei de un singur fapt important, în jurul căruia se brodează un comentariu vesel, întorcîndu-se problema pe toate fețele, făcîndu-se tot

ASUPRA SPIRITUALE

felul de asociații (unele chiar năstrușnice) și referiri livrești, în așa fel încît ideea să capete maximum de pregnanță. Am citit anul trecut, într-un mare cotidian, un material intitulat „Foileton” în care era vorba de lipsa de grijă a unor părinți față de copii. Relatarea, conștiințioasă, era un fel de proces-verbal al unui caz de divorț, însoțită de un comentariu melodramatic, din care reieșea că de vină sînt mama, tata și copiii, școala, autoritățile locale, membrii mai îndepărtați ai familiei, tovarășii de muncă, toată lumea în afară de gazetar. Ce-i drept, undeva pe parcurs era și o observație sarcastică. Un asemenea material abundent prozaic, fără suflu epic și fără temperatură lirică, fără incandescența satirei sau aura înghețată a ironiei nu-și merită subtitulatură; dacă o poartă totuși, o compromite în ochii cititorului.

Prozaismul este contravenient foiletonului din punct de vedere al însăși naturii acestuia. În articolele, notele, reportajele satirice și umoristice nu putem fi plați și plicticoși — pentru că ieșim din gen și anulăm tema. Aici totul trebuie să strălucească de invenție spirituală, aici trebuie să prolifereze metaforele îndrăznețe și asociațiile cele mai neașteptate, să se încetățenească stilul cel mai lapidar și în același timp cel mai bogat în substanță. Citind un foileton, oamenii trebuie să ridă, să condamne cu vehemență ceea ce le propune ziaristul să condamne, și să păstreze în memorie problema în discuție. Aici nu e locul experimentărilor concise și al concluziilor echivoce, nu se poate trata nimic la un mod ambiguu. Fiecare foileton își propune, în esență, să combată pînă la capăt birocratismul, tărăgăneala și lenea, indiferența și egoismul, apolitismul și inertia, tot ceea ce e rest burghez în conștiința oamenilor, orice piedică mare sau mică așezată, pre-

meditat sau nu, pe drumul socialismului. Trebuie deci să-și aleagă cele mai tari mijloace și să le folosească la modul cel mai intens. Orice pamflet își propune, în esență, să înfierzeze cu cel mai profund dispreț dușmanii păcii, adversarii edificiului nostru socialist, denigratorii, calomniatorii, mincinoșii de peste hotare cuprinși de furie rabică la fiecare succes al nostru. Ca să-și atingă țelul, pamfletul trebuie să-și îndeplinească misiunea tăios, cu sarcasm exploziv și ironie dizolvantă, în așa fel încît oamenii să ridă cu hohote și să aibă conștiința limpede a superiorității noastre față de toți inamicii. Firește, asemenea materiale apar mereu, iar cînd sînt scrise bine și la obiect, se string uneori în volume (de pildă cărțile de publicistică ale lui Aurel Baranga și Eugen Frunză). Dar tot mereu apar și foiletoane prozaice, fără tensiune comică, cu haz redus. Scriind acestea îmi scrutez propria activitate de ziarist și pot să afirm: de șaptesprezece ani public, printre altele, și foiletoane, la diferite ziare și reviste, dar nu-mi amintesc decît de patru sau cinci împrejurări în care o redacție să-mi fi făcut observația că ar trebui să dau articolului ori schiței, ori notei mai multă veselie. Și aceasta nu pentru că ar fi fost toate arhipline de haz și n-ar fi avut nevoie de o doză în plus; dacă se angajau discuții asupra lor, ele se refereau exclusiv la conținutul materialului, la orientarea lui generală, la datele cuprinse și la veracitatea faptelor. Iar uneori, la morală. (La morală foiletonului, evident).

Aceasta e o altă suferință a genului. Unii tovarăși, neîncredători în propria lor pană și temători că obiectul nu va fi perceput limpede, explicitează totul în prolog sau în final, printr-o morală exprimată în chipul cel mai teluric. Aceasta denotă, în fond, părerea greșită a zia-

ristului respectiv despre cititor: el, cititorul nu va înțelege dacă nu spargem coaja și nu-i arătăm miezul, ori chiar dacă nu îl punem secționat la microscop ca să vadă cum e stratificată acolo substanța primară... Dar de ce nu are dreptul satira să fie laconică și foiletonul să poarte în sine morală, așa cum scoica își poartă perla — nu pe dinafară — cu etichetă lămuritoare? Nu cumva aici e și o rămășiță a unei credințe înapoiate că satira, umorul, comedia în genere, nu sînt capabile să expună și să transmită adevărurile majore? A expune din nou, într-o propoziție rezumată și nudă, problema pentru care ai împodobit cu atîtea ornamente stilistice o coloană de ziar, înseamnă să pui sub semnul îndoielii propria muncă și să-ți dai indirect un certificat de paupertate profesională. Ziaristica poate și trebuie să-și propună țeluri didactice, pedagogice, ea se încadrează într-o uriașă muncă și într-un uriaș aparat de educație comunistă dar își are formele ei proprii de a îndeplini sarcinile. Formele foiletonistice au la rindu-le anumite caracteristici.

Se înțelege, fără afirmarea implicită a poziției progresiste de pe care combatem ceea ce e înapoiat și reacționar și fără afirmarea implicită a idealului socialist în numele căruia combatem, nu poate fi vorba de o publicistică valabilă. „Pentru ca satira să fie într-adevăr satiră și să-și atingă scopul, trebuie ca în primul rînd ea să-l facă pe cititor să simtă idealul de la care pornește autorul ei și, în al doilea rînd, să-l facă să-și dea seama limpede de obiectul împotriva căruia este îndreptat ascuțitul ei”. Aceasta e opinie înțeleaptă a lui Scudrin la care nu poți să nu subscrii integral.

Dar dacă o pledoarie pentru ridicarea calității foiletonului, pentru prezența mai diversă și mai abundentă a formelor foiletonistice în ziare și reviste va găsi totdeauna audiență și răspuns pozitiv sincer, mai greu e de rezolvat problema principală care se ridică, după părerea mea, în legătură cu satira și umorul în presă: a pune o amprentă spirituală pe tot ceea ce se scrie în indiferent care rubrică a gazetei. A scrie totul la un mai înalt nivel de vioșie. Formulind o asemenea idee, ești îndeobște întîmpinat cu cel puțin două rezerve. Înții: e o chestiune formală; al doilea: nu orice se poate redacta la modul spiritual. Să vedem: e o chestiune formală? Umorul conferă

o putere de penetrație considerabilă ideilor, satira are o pregnanță deosebită, materialele vesele cunosc o popularitate excepțională, vorba de duh, gluma, proverbul hîtru, anecdota, poanta, sînt totdeauna auxiliu prețioase ale accesibilității și clarității în expunere. A trata spiritual o temă înseamnă, cred, a-i mări valoarea agitatorică și propagandistică. Aceasta e, în primul rînd, o chestiune de fond. Apoi, e adevărat, nu se poate elabora șagalic orice subiect. Dar în cite împrejurări ne punem întrebarea, practic, dacă se poate sau nu? Mai curînd sîntem înclinați de o anume inerție, comoditate, pedanterie să nu ne întrebăm și să recurgem iute la tonul cel mai serios cu putință pentru că e și cel mai la îndemină.

Pentru noi nu există gazetărie neutră, ci gazetărie pentru sau contra ceva. Sîntem pentru organizarea socialistă a vieții și contra modului capitalist de viață. Nu putem exprima totdeauna aceasta la un mod polemic ascuțit? Remarcăm laturi negative în activitatea unor instituții. Nu e cazul să tratăm ironic o neglijență gravă sau un vădit caz de tembelism funcționăresc? Aceasta înseamnă doar a descoperi un anume aspect al luptei contrariilor, a contribui la rezolvarea contradicției între vechi și nou și a deschide drum victoriei și afirmării noului, tendinței celei mai înaintate. Scriitorul, ziaristul satiric e un bun dialectician, ironia e totdeauna dialectică — a observat cu deosebită finețe Lunacearski. Nu totdeauna deci, dar de foarte multe ori putem să scriem spiritual. Problema este de a o și face.

Recitiți cuvîntările tovarășului Nikita Sergheevici Hrușciiov în cursul călătoriei din America — și nu numai acelea. Ele constituie un exemplu de minunată propagandă pentru comunism, conțin date și aprecieri capitale despre istoria mondială în diverse etape ale ei, explicarea principiilor coexistenței pașnice și ale întrecerii între cele două sis-

teme, demonstrația fără replică a inevitabilității victoriei socialismului în toată lumea, problemele trecerii de la capitalism la socialism și căile construcției comuniste — și multe alte chestiuni de foarte mare însemnătate politică, științifică, filozofică. Și cu cît sarcasm distrugător sînt dizolvați adversarii și pulverizate bietele lor contraargumente! Cîtă sevă de înțelepciune și umor popular pulsează în aceste cuvîntări! Cu cîtă voioșie își afirmă tovarășul Hrușciiov credința nestrămutată, care e aceea a sute de milioane de oameni, în dispariția definitivă a capitalismului și cu cîtă superioară ironie i-o prevestește. Studiînd aceste cuvîntări, ca și răspunsurile la întrebările ce i-au fost puse în cadrul convorbirilor și al conferințelor de presă, ziaristii se îmbogățesc atît cu ideile conținute cît și cu mijloacele de a face ca ideile marxism-leninismului să pătrundă cu o forță nouă și o mare strălucire în mase.

După cite mi se pare, aceasta e acum sfera problematică principală a satirei și umorului în presă; problematică dictată de efortul spre calitate, care e actualmente o preocupare de mase în toate domeniile — desigur și în ziaristică; a scrie spiritual pe teme interne și externe, a redacta cu siguranță degajată și fără fixații stilistice, a folosi din plin zeflemeaua față de adversar și umorul condescendent față de aspectele care se pretează, din viața noastră de fiecare zi, a emite observații inedite, de amănunt, asupra a ceea ce alții văd în general dar ziaristul privește cu luare aminte. Toate acestea cer, firește, ziaristi talentați, iar acestora le cer o încordare a talentului în sensul dobîndirii de calitate noi. Stilul spiritual nu suportă generalitățile vane, pretinde o agerime deosebită a observației, intoleranță față de obiectul satirei, simpatie față de obiectul umorului. El este expresia unei înalte pasiuni militante. Pentru a

face gazetărie spirituală e necesar nu numai spiritul ci și spiritul publicistic și spiritul cetățenesc.

O asemenea gazetărie se și face. Tocmai așa — și niciodată altfel — sînt Tabletele academicianului Tudor Arghezi — într-o mare varietate tematică — articolele săptămînale ale academicianului Gheorghe Călinescu din „Contemporanul“ denumite (organic) „Cronica optimismului“, articolele de politică externă ale academicianului Zaharia Stancu. V. Sebastian, unul din cei mai talentați foiletoniști pe care-i avem, nu scrie în „Știința“ numai foiletoane ci și articole de altă natură; în tot ce scrie scilicet reflexele acestei pietre prețioase care este umorul. Așa e și cu notele de călătorie din Statele Unite ale Americii ale lui Sergiu Fărcășan, unele reportaje ale lui Virgil Dănciulescu, instantaneele lui Victor Vintu, majoritatea cronicilor literare ale lui Paul Georgescu, comentariile pentru filme documentare și jurnale de actualități ale lui Eugen Mandric — și nu fac astfel decît o sumară enumerare, și numai a unor cazuri din presa centrală. Cele mai bune materiale, cele care au un răsunset deosebit sînt scrise tocmai astfel. Există în toate redacțiile oameni care pot s-o facă, nu există încă un suficient curent de opinie în acest sens. Gazetărește vorbind: n-am putea să-l creăm, să-l stimulăm? Am impresia că aceasta ar fi una din căile pe care am putea merge mai departe și mai sus în admirabila noastră profesiune, propunîndu-ne să rezolvăm o sarcină — ce-i drept mai grea, dar foarte frumoasă — a măiestriei ziaristice. „Totul este să nu ne mulțumim cu priceperea pe care ne-a dat-o experiența noastră din trecut — ne învață Lenin — ci să mergem neapărat mai departe, să obținem neapărat mai mult, să trecem neapărat de la sarcini mai ușoare la sarcini mai grele. Fără aceasta nu este posibil nici un fel de progres...“.

CONTEMPORANEITATE

Distinsă cu premiul Lenin în domeniul ziaristicii și publicisticii pe anul 1961, „Cartea ghețurilor”, excelentul reportaj al scriitorului estonian Iuhan Smuul, și-a cucerit rapid, pe toate meridianele o binemeritată faimă. Un fapt concludent: tradusă în țara noastră, „Cartea ghețurilor” a fost pur și simplu asaltată de cititori. Cîteva zile după apariție, „Cartea ghețurilor” nu mai putea fi găsită în librării.

Despre cîteva probleme ale acestui amplu reportaj ne vorbesc scriitorii Nicolae Jianu (autorul romanelor „Cumpăna luminilor” și „Izvorul roșu”) și Radu Cosașu, ale cărui lucrări sînt des amintite în discuția despre reportaj ce se poartă în coloanele presei literare.

RADU COSAȘU

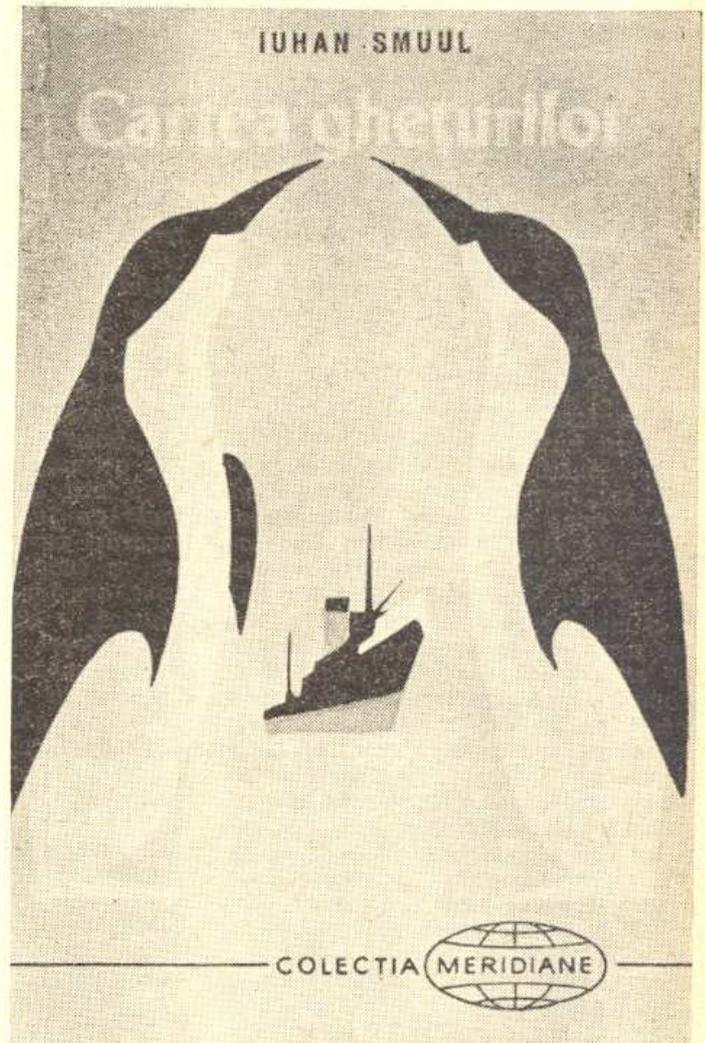
0 personalitate

Îmi va fi, cred, iertat, dacă pasionanta carte a lui Smuul mi-a prilejuit o lectură prea... personală, prea... subiectivă, legîndu-se de nenumărate reflexii intime, născute și dezvoltate de-a-lungul anilor de reportaj. Un reporter nu poate citi „Cartea ghețurilor” detașat de problemele lui de creație, nu poate rămîne rece în fața Antarcticii văzută de Smuul. Smuul, încoronat cu premiul „Lenin”, aduce o experiență mult prea interesantă în ac-

tuală artă a reportajului pentru a putea fi cumva aplatizată la adăpostul formulei steoretipe despre „diversele modalități” — toate valabile, toate justificate, toate egal iubite de critic. Criticul de reportaj își poate permite liniștea de a aprecia la același nivel „modalitatea” cutăruia sau cutăruia, de a nu judeca superioritatea uneia asupra alteia și de a cere ca nici un reporter să nu impună altuia stilul său... Foarte bine, criticul poate trăi cu aceste idei pînă la adînci bătrînețe. Susținînd satisfacția față de reportajul lui Smuul, afirmînd admirație pentru el — nu caut să impun nici unui confrate „modalitatea” scriitorului estonian (deși, în paranteză, îndrăznesc să scriu că mi-i, dragă și apropiată). Pur și

simplic, pentru că această „modalitate” nu poate fi impusă, nu poate fi urmată. Forța lui Smuul constă în afirmarea unei puternice personalități omenesti, educată în climatul moral sovietic și aflată, deodată, față în față cu o imensă necunoscută geografică. „Cartea ghețurilor” e un itinerariu — perfect echilibrat în dezvoltarea sa — a două continente: Antarctica și reportajul. (Recunoașteți că e imposibil de „impus” o asemenea viziune asupra reportajului. Nimeni nu-și poate băga în cap să fie „personal” — ca Smuul !)

În, din păcate, bogata tradiție a reportajului plat — modalitatea lui Smuul poate apărea surprinzătoare și, desigur, cu totul vulnerabilă. În lumina aceea cenușie a plitudinii

care nu odată apare peste pământurile artei reportericești — parcă văd cum o călătorie spre și în Antarctica s-ar fi transformat într-o lungă listă de cifre și informații peste informații, într-o „cronică“, dacă nu într-o „monografie“ științifică — rivalizând cu geografia — cit mai completă a drumului, a evenimentelor în care ai fi găsit ce vrei și ce nu vrei — numai chipul și sensibilitatea reporterului, nu! Ce plăcere au unii reporteri să dispară după cifrările, să se ascundă în meticulozități diurne, să se piardă în natură! Ce plăcere are Smuul ca în fiecare amănunt să transmită vibrația sentimentelor sale, să nu se ascundă, să nu dispară! (Tocmai de aceea apelul la „jurnal“ — forma cea mai intimă de relatare... Să cuprinzi Antarctica într-un jurnal personal!? Dar Kolțov cum a cuprins tragedia Spaniei în „Jurnal din Spania“?) Smuul nu-și pune sarcinile lui Nansen, sarcinile marilor expediții geografice. El nu e un geograf, e un reporter. Uniunea scriitorilor l-a trimis cu „Cooperatia“ în Antarctica, nu pentru a face munca oamenilor de știință, nu pentru a relata descoperirile geografice, ci pentru a participa la descoperirile omenești simultane cu cele geografice. Antarctica lui nu e Antarctica lui Vasiukov, conducătorul științific al grupului meteorologic, ci a lui, a lui Smuul, cel care trăiește lângă Vasiukov, emoționat omenește când acesta topăie, ca un copil, în mână cu o telegramă primită de la soție... Poate că în altă viziune asupra reportajului, Smuul trebuie să ne explice tot ce face Vasiukov. Să facă, nu o singură informație științifică, rece și bogată. El însă — cel care nu o singură dată de-alungul paginilor se afirmă ca un orgolios — și-a pus sarcini mai modeste: să nu încalce umanul artei sale, să lucreze numai pe coordonatele sentimentale, psihologice, proprii artei sale. Nimic mai convingător pentru viziunea lui — decât plecarea. Mărturisesc că sub impresia ultimilor discuții din „Gazeta literară“ despre reportaj, unde s-a afirmat cu atita certitudine obligația reporterului de a descrie obiectul cercetării sale (Vezi Paul Anghel la masa rotundă a „Gazetei“, ocupându-se de „Lumina“ subsemnatului) — mărturisesc deci că așteptam ca Smuul să mă pună în tema geografică de la început. Să facă o descriere largă a sarcinilor expediției, un istoric al tuturor celor care l-au precedat pe acolo... Nu, Smuul începe

astfel, spre deruta reporterilor „monografici“: el descrie ultima seară cu soția sa, într-un hotel... ce se discută în camera alăturată... ce lucruri cuprinde valiza sa... După aceea, în timpul călătoriei — când va descrie vasul; în întreaga descriere plutește personalitatea lui Smuul — caracterul său meditativ, vitalitatea lui echilibrată. Vasul îl pricep prin om. Oamenii din jurul lui îi pricep prin el. Smuul are timp pentru considerații psihologice, morale — uneori, aparent, în afara textului călătoriei. Aparent, căci în adânc lucrurile se leagă și răsună altfel. Forța patetică a cărții se ridică tocmai din această confruntare Om-Antarctica, Reporter-Antarctica. Omul nu e un narcisiac, dar nici nu e copleșit de pustiul de gheață. Omul gândește, are la el „Roșu și Negru“ de Stendhal (de aceea pe tot parcursul cărții sună atât de bine începutul „normal“ cu lucrurile din valiză), are tovarăși pe care i-a descris omenește, e inteligent, e sentimental, e poet, are înclinații pentru o anume muzică, e uneori livresc, are gusturi, păreri, e entuziasmat de Audrey Hepburn în „Război și pace“ (să discuți regia lui Vidar într-o „Carte a gheturilor“!), e o personalitate intelectuală și în această lumină — care se ridică încet, încet, de-alungul jurnalului de călătorie — în lumina personalității sale apare Antarctica. Care nu-l copleșește, ci el o înfruntă, alături de ai săi; efectul artistic e remarcabil. Forța patetică — reală. Pentru capacitatea ei de a sintetiza ce vreau să spun, iată o pagină (24 ianuarie 1958) consacrată înmormintării unui inginer aerolog, intoxicat cu gaze la „Komsomolskaia“ pe când... gătea!

„Ne-am adunat pe terenul din fața stației meteorologice. Oamenii îmbrăcați în haine vătuite, cu glugile trase peste căciuli, mergeau încovoiați contra vântului. Mergeau ca și cum ar fi purtat pe umerii lor toată gheața Antarcticii și toată greutatea morții. Sicriul învelit în pânză roșie a fost așezat pe o sanie de tractor. Din garda de onoare făceau parte tovarășii lui Ciugunov, meteorologi și aerologi. Furtuna smulgea de pe ei hainele vătuite și glugile.

Au vorbit Bugaev, Tolstikov și Treșnikov. Oamenii aceștia curajoși știu ce înseamnă primejdia și pentru ce merită să riști. Dacă le-aș transcrie cuvânt cu cuvânt, discursurile lor ar părea reci. Dar moartea este întotdeauna apăsătoare, iar în micul nostru colectiv e de trei ori

mai grea. Și este grea mai ales pentru cei asupra cărora apasă o mare răspundere...

Îmi amintesc de titlul cărții Anei Seghers: Morții rămân tineri. Gîndul morții m-a urmărit și mai tirziu... Sper că e încă foarte departe de mine. Dar poate să fie și aproape, la o distanță de două, trei zile. Iar dacă i-am adus vreodată unui om câteva zile sau măcar câteva ceasuri de fericire adevărată, dacă i-am întins mîna într-un moment greu pentru el, atunci drept răsplată, în ultima clipă a vieții mele sufletul să nu fie mai luminos decît astăzi.

Furtuna plînge deasupra stației Mirnii“...

Mi-am permis acest lung citat pentru că acesta e un nucleu excelent al artei lui Smuul. O artă extrem de personală, dar repet, nu narcisiacă, sterilă, ci căutînd marile sensuri umane, marile răspunderi în confruntarea cu natura înghețată, descoperind solidaritatea comunistă, curajul, delicatetea umană, pînă la micile amănunte care capătă totdeauna proporții luminate de setea sa de viață.

Îndrăznesc să scriu că în viața mea de reporter, „Cartea gheturilor“ mi-a adus câteva zile de bucurie intelectuală adevărată.

NICOLAE JIANU

Virtuțile reportajului

Se pare că reportajul, acest gen de literatură îndelung discutat și considerat adesea hibrid, a atins strălucirea sa maximă în epoca noastră. Acest lucru se datorește în bună măsură transformărilor adînci care au avut loc în conștiința oamenilor, și în organizarea lor socială. Nevoia de informare, aș spune chiar setea de a fi la curent cu tot ce se întîmplă pe pămînt, și nu numai pe pămînt, a crescut într-atît, încît minutorii de condeie au fost determinați să țină pasul și să experimenteze mereu reportajul, literatura care ajunge cu cea mai mare viteză sub ochii cititorului și la sufletul său. Scriitorii cunoscuți din toate țările scriu azi reportaj și activitatea lor a ajuns să distrugă hotarul dintre reportajul literar și cel așa-zis gazetăresc. Personal consider că această împărțire este arbitrară,

Există, într-adevăr, două feluri de reportaje, unele scrise cu talent și altele fără, după cum există două feluri de romane, două feluri de poezii sau nuvele, deosebite, de asemenea, după criteriul valorii. Dar nici un critic cinstit nu s-ar încumeta să legitimizeze existența romanului prost sau să-l considere ca un gen de sine stătător. (Să nu se confunde reportajul cu informația de ziar, oricât de amplă ar fi ea). Așadar, orice discuție despre reportaj trebuie să pornească de la o situație reală: el este artă literară, adică „creație artistică în care se reflectă realitățile vieții cu ajutorul limbii”, (cf. Dicționarul limbii române literare) și în consecință urmează legile acestei arte.

Cît privește subîmpărțirile în: reportaj monografic, de sinteză, exhaustiv etc., etc., asta e o treabă a criticilor și cearta poate continua la nesfârșit fără vreun folos pentru autorii de reportaje sau pentru cititor. Important este faptul că opinia publică are azi la îndemână, din belșug, o literatură scrisă pe viu, operativă, o informație care nu-i dă numai datele elementare ale diferitelor fenomene, ci îl ajută să pătrundă esența lor umană, să înțeleagă prefacerile grandioase care au loc în lumea modernă, să afle cauzele și perspectivele acestor transformări. Dacă literatura în care ficțiunea autorului joacă un rol important, adică romanul, schița, nuvela, își pot plasa acțiunea în orice timp, pot să ignoreze sau să transfigureze datele realității, să le trateze dintr-un punct de vedere subiectiv, reportajul nu se poate abate, fără riscuri grave, de la legea sa de bază: o-

glindirea cinstită și obiectivă a realității. De pildă, cine își propune să zugrăvească aspecte din lumea socialistă, nu va putea ocoli ceea ce este esențial aici: libertatea omului, gândirea lui descătușată și efortul lui îndreptat exclusiv spre acțiuni constructive, creatoare. Tot așa, cine vrea să scrie despre Asia, Africa sau America Latină, nu se va putea lăsa fermecat doar de exotismul acestor continente, ci va așeza în prim plan efervescența revoluționară de care sînt cuprinse popoarele lor. Precum foarte greu ar fi să scrii despre Statele Unite ale Americii, eludînd drama șomajului sau psihoza războinică pe care guvernării o întrețin cu atîta zel și risipă de bani.

Încît, reportajul, mai mult decît orice alt gen literar, oglindește viața adevărată, în toată complexitatea ei. Legile lui sînt însăși legile vieții și apare descătușat de formulele riguroase la care, în general, sînt supuse celelalte genuri.

Se pot găsi nenumărate exemple, dar voi invoca, în sprijinul părerii de mai sus, reportajul amplu al lui Iuhan Smuul: „Cartea ghețurilor”. Lucrarea aceasta mi se pare a fi un strălucit exemplu de literatură modernă, de reportaj în care coordonatele geografice ale unei lungi călătorii constituie doar elementele care fixează coordonatele etice ale epocii noastre. „Cartea ghețurilor” este socotită un jurnal de călătorie, dar denumirea aceasta este o convenție, pentru că în realitate Smuul nu notează doar impresii și nu face numai descrieri. Asemenea unui obiectiv cinematografic, el înregistrează tot ce vede și aude, dar autorul imprimă ima-

ginilor o viață lăuntrică, un patos reținut, dar cu atît mai impresionant. Din mulțimea aspectelor pe care autorul le trăiește și le notează, două sînt dominante în cartea sa: forța teribilă a omului și agresivitatea oarbă a naturii. Încleștarea dintre ele, dramatică de cînd e lumea, apare în cartea lui Smuul nu în înfățișările ei spectaculoase sau tragice, nici o clipă de zolare nu coboară asupra expediției în Antarctica. Și nu numai pentru că autorul are o anume concepție etică și estetică, ci pentru că realitatea însăși l-a obligat la o viziune optimistă, plină de încredere și tonifiantă. Eroii nu sînt simpli amatori de aventuri sau pătimași ai explorărilor, ci reprezentanții unei societăți noi, ai unei civilizații care are în vedere binele omenirii întregi.

În asta stă marea valoare a cărții lui Smuul și de aici izvorăște caracterul ei original și modern. Fiecare pagină, fiecare rînd, te pune în fața unei gândiri lipsită de reminiscențe livrești, încărcată de bucuria nemăsurată pe care ți-o dă conștiința că faci parte dintr-o societate care construiește comunismul, că omul de lingă ține, savant sau simplu șofer, simte la fel și se află în slujba aceluiași ideal.

Aceasta, cred, înseamnă a fi un scriitor modern: să alegi, dintre drumurile pe care merge omenirea, pe cel mai nou și mai încărcat de roade, să ții pasul cu oamenii care merg pe acest drum.

„Cartea ghețurilor” este un impresionant poem închinat acestor oameni și ea atestă virtuțile reportajului scris cu pasiune și talent.

CRONICA CRONICII DRAMATICE LA SFÎRȘITUL STAGIUNII TRECUTE ÎN CÎTEVA ZIARE REGIONALE

MARIANA PÎRVULESCU

Acum, la început de nouă stagiune, cînd cronicarii dramatice sînt siliți încă de puținătatea (și uneori de lipsa) premierelor, să se mărginească la urmărirea unor repetiții și la studierea unor repertorii, mai bine sau mai rău întocmite, am pornit să răsfoim cîteva numere de ziar de la sfîrșitul stagiunii trecute, încercînd să trecem în revistă (evident, destul de sumar) cronica dramatică din lunile aprilie, mai și iunie, a ziarelor „Înainte” (Craiova), „Flacăra Iașului” (Iași), „Drapelul roșu” (Timișoara) și „Făclia” Cluj. În acest sens trebuie să spunem de la bun început că cronicarul sau cronicarii dramatice de la „Înainte” din Craiova ne-au scutit de efortul de a citi cele tipărite deasupra semnăturii lor, din simplul motiv că în perioada arătată, în ziarul oltean n-a apărut nici o apreciere referitoare la activitatea Teatrului Național din Craiova. Deși în această perioadă a avut loc cel puțin o premieră — aceea cu „Passacaglia” de Titus Popovici.

Așa că volens-nolens, a trebuit să ne limităm la celelalte trei ziare pe care le-am enumerat, oprindu-ne pentru început la „Flacăra Iașului” și la cele trei cronici publicate de ea și anume la „Scandaloasa legătură între d-nul Kettle și d-na Moon” (nr. 4535), „Ochiul albastru” (nr. 4570) și „Galoșul fermecat” la Teatrul de Păpuși din Iași (nr. 4576). O primă constatare se impune la simpla enumerare a acestor cronici și anume că, cronicarii dramatice ai „Flăcării Iașului” s-au ocupat în această perioadă exclusiv de spec-

tacolele Teatrului Național din Iași și odată de cele ale Teatrului de păpuși, făcînd cu totul abstracție de activitatea celorlalte teatre din oraș și regiune. (Aceeși constatare este în aceeași măsură valabilă pentru cronicarii „Drapelului roșu” din Timișoara și ai „Făcliei” din Cluj, pentru care, în afară de primele scene din orașele de reședință regionale, celelalte teatre par a nu exista).

Dar să ne ocupăm de ceea ce există și nu de ceea ce am fi dorit în mod justificat să existe și să trecem așadar la cronica lui N. Barbu la spectacolul Naționalului ieșean cu piesa lui J. B. Priestley, „Scandaloasa legătură dintre d-nul Kettle și d-na Moon”. Făcînd în general o analiză judicioasă a conținutului comediei lui Priestley și a semnificațiilor ei sociale, cronicarul pierde din vedere necesitatea de a arăta în ce măsură spectacolul a reușit să evidențieze aceste semnificații, oprindu-se mult asupra detaliilor tehnice cum ar fi „procedura regizorului de a nu apela la compoziții actoricești” etc., etc.

Dar cronica lui N. Barbu, cuprinde și unele confuzii regretabile, care trebuie să credem că se datoresc exclusiv iuțelii de condei, ca să-i spunem astfel și nu concepțiilor despre teatru ale cronicarului, care în cazul în speță s-ar dovedi eronate. Astfel N. Barbu, scrie: „Cum spuneam, ca orice comedie bună, piesa lui Priestley comportă și nuanțe de tragism.”... Excluzînd faptul că nu vedem unde anume se evidențiază tragicul (nici măcar nuanțele de tragism) în „Scandaloasa legătură” și luînd ca bună afirmația

cronicarului „Flăcării Iașului”, ajungem la concluzia uluitoare că Goldoni în întregimea lui, o bună parte din Molière și Marivaux, Caragiale chiar, și absolut toate comediile noastre actuale, trebuie aruncate la coș, devreme ce necomportînd și „nuanțe de tragism” nu sînt bune... O concluzie pripită și oricum ciudată, tovarășe Barbu, se desprinde așadar din afirmația și ea pripită și ciudată de pe coloana a 2-a a cronicii duminicale apărută sub titlul „O nouă premieră la Național” în numărul 4535 al „Flăcării Iașului”.

Dar dacă cu toate aceste rezerve, din cronica lui N. Barbu am înțeles totuși cum stau lucrurile cu „Scandaloasa legătură”, mărturisim că în-am înțeles de fel dacă „Ochiul albastru” de Paul Everac este o piesă bună sau rea, dacă spectacolul este unul de calitate sau nu. Și aceasta pentru că Liviu Leonte care semnează cronica în numărul 4570 al „Flăcării Iașului”, ce dă cu o mină, ia înapoi cu cealaltă sau mai profesional ce acordă într-o frază sau un pasaj retrace în fraza sau în pasajul următor. Astfel Liviu Leonte afirmă categoric despre piesa, unanim criticată pentru desfășurarea complicată și confuză, pentru prolixitatea ei gratuită, lipsuri esențiale recunoscute recent chiar de autor: „Ochiul albastru se ridică adesea la generalizări convinșgătoare, într-o țesătură dramatică complexă, care numai rareori devine complicată”. O a doua afirmație făcută de cronicar atentează însă la integritatea primei: „Păcat că în procesul de transformare a lui Partenie și al Aglaiei Albu intervine povestea tenebroasă a unei si-

nucideri, care, cel puțin în spectacol, a fost suficient de confuză." (După cum se vede, cronicarul, chiar în același pasaj, ce ia cu o mână, dă înapoi cu cealaltă). Mai există însă o caracteristică a acestei cronici la „Ochiul albastru” și anume dintr-o rațiune pe care o cunoaște numai tovarășul Leonte, regia și actorii sînt făcuți răspunzători de lipsurile textului, deși este totuși limpede că acesta aparține autorului. Frază citată mai sus ar fi un exemplu, al doilea, ceva mai lung, iată-l: „*În primul caz, textul — cel puțin în varianta ieșeană — nu a fost destul de generos în a ne expune rațiunile mai adînci care îi unesc pe Partenie, Aglaia și Doroftei. Peste această deficiență, pe care o imputăm și direcției de scenă, trebuie să remarcăm*” etc., etc.

Nu știm exact ce au înțeles Paul Everac și colectivul Naționalului ieșean, din această suferință a logicii, sîntem convinși însă că cititorul-spectator n-a înțeles nimic.

Noi am înțeles însă un lucru și anume că tov. Leonte nu este atent nici la cuvintele pe care le folosește, nici mai ales cum le folosește. Iată de pildă o contradicție artificială, creată prin punerea unui simplu *deși* acolo unde nu-i era locul: „*Scenele de pe șantier au avut o desfășurare plină de naturalețe, deși eroii săvîrșesc fapte impresionante în munca de fiecare zi*”. Ori poate acest *deși* este la locul său și atunci tov. Leonte știe (ceea ce noi nu știm) de ce „faptele impresionante în munca de fiecare zi” sînt de obicei incompatibile cu naturalețea. Ar mai fi multe de spus despre cronica lui Liviu Leonte la „Ochiul albastru”, cum ar fi neînțelegerea unor personaje de către cronicar, folosirea unor termeni improprii etc., etc. Dar cum

nu avem de gînd să facem o cronică a cronicii la „Ochiul albastru” în „Flacăra Iașului”, ne oprim aici și ne îngăduim să tragem o singură concluzie — că unei cronici superficiale, imprecise și confuze îi sînt întotdeauna de preferat onestele note de spectator, ca acelea ale lui S. Teodorovici la „Galoșul fermecat” („Flacăra Iașului” nr. 4576), care fără pretenții și într-o exprimare clară, spun tot ce au de spus despre un spectacol.

Scrisă și ea curat, fără pretenții și de aceea clar, prezentarea lui I. Velincov la spectacolul cu „Simfonia V-a” a Teatrului de Stat din Reșița, publicată în „Drapelul roșu” numărul 5586, păcătuiește însă prin lipsă de spirit critic, lăudînd, cu foarte mici rezerve, o piesă proastă, vulgară, lipsită de orientare poizică și de originalitate. După cum cronicarul nu are aproape deloc rezerve la spectacolul la fel de prost, de vulgar, spectacol care ca și piesa, nici n-ar fi trebuit prezentat publicului.

Cu mai multe pretenții de analiză și semnată de doi cronicari, cronica „Patosul romantismului revoluționar” (Teatrul de Stat Timișoara: „Marele fluviu își adună apele”) abundă în exprimări sforăitoare, lipsite de greutatea unei analize și care de fapt nu spun mare lucru cititorului, nici despre piesă, nici despre spectacol. Nu era într-adevăr nevoie ca tovarășii S. Dima și C. Mustață să-și unească eforturile ca să aflăm că: „*Eroina comunică direct cu spectatorul, căruia îi POVESTESTE RETROSPECTIV viața... și nici că „Piesa creează eroi în diverse momente ale înțelegerii, ale evoluției (sic!) animați de hotărîre și dîrzenie, caracteristice comunistilor*”. De altfel evoluția pare să fie o problemă care-i preocupă

pe cei doi cronicari, de vreme ce aflăm: „*O seamă de metafore și acțiuni simultane, conduse cu multă îndemînare, într-un stil sigur, care dovedește îmbucurătoarea evoluție a regizorului pe linia inscenării unor piese lirice*”.

În sfîrșit, cele două cronici publicate în acest răstimp în „Făclia” (Cluj) și semnate cea la „Neamurile” de V. Singoreanu și cea la „Întoarcerea” de Al. Andrițoiu, dovedesc competență și claritate. Îndeosebi cronica la „Neamurile” (care nu se știe de ce omite numele regizorului) este genul de cronică care dovedește cunoașterea problemelor pe care le ridică piesa și spectacolul și înțelegerea pentru cititorul-spectator, care dorește o apreciere clară, judicioasă, plină de conținut asupra spectacolului.

Mai mult decît alte gazete regionale „Flacăra Iașului”, „Drapelul roșu”, „Făclia” și „Înainte” au posibilitatea de a oferi cititorilor lor asemenea cronici. Cu condiția ca cronicarul să cunoască atît textul cît și spectacolul în cele mai mici amănunte. Căci cititorilor nu le va fi clară părerea cronicarului decît atunci cînd această părere îi va fi deosebit de limpede lui însuși. Pentru că este știut că ideile limpezi își găsesc întotdeauna o exprimare clară și nu invers — ceea ce n-ar strica să rămînă în atenția unor cronicari. Și apoi mai e ceva — să nu ne lăsăm furăți nici de condei, nici de frumusețea și originalitatea frazei, ca tov. N. Barbu.

Foarte pe scurt, acestea ar fi unele concluzii la această cronică a cronicii dramatice, un gen gazetăresc, care cere în primul rînd nivel ideologic și politic, în al doilea rînd competență și întotdeauna limpezime și gramatică.

AL DOILEA
FESTIVAL
INTERNATIONAL
GEORGE
ENESCU
IN COLOANELE
UNOR ZIARE

de IOSIF SAVA

— Fiindcă ați fost și cronicar muzical ați mai putea cultiva genul referindu-vă la concertele audiate în actualul Festival ce poartă numele lui Enescu? — iată una din întrebările cu care s-a adresat reporterul ziarului „Informația Bucureștiului” lui Georges Auric, oaspete de seamă al Festivalului.

— Cu multă plăcere — a răspuns interlocutorul. Mă tem numai că cronica ar abunda în superlative. Fiindcă mi-a plăcut foarte mult Filarmonica dvs. Fiindcă vechiul meu cunoscut și prieten George Georgescu a rămas același strălucit dirijor care dă lucrărilor o mare expresivitate. Fiindcă însăși sala Palatului R.P.R. e o excelentă sinteză de bun gust, grandoare și finețe. Găzduind în condiții de splendidă acustică interpreți ca sir John Barbirolli, Sviatoslav Richter, Aldo Ciccolini, Valentin Gheorghiu, Lorin Maazel, Leonid Kogan... Dacă adaug la aceste manifestări și „Oedip” al lui Enescu care m-a impresionat profund atât prin muzicalitatea interpretării ca și prin finețea și generozitatea montării; dacă socotesc și o fermecătoare dimineață de muzică populară românească oferită de ansamblul „Ciocîrlia” —

AL II-lea CONCURS ȘI FESTIVAL INTERNAȚIONAL

GEORGE ENESCU

BUCUREȘTI

SEPTEMBRIE 1961

ei bine, pot spune că am făcut în București o „cură” muzicală de prim rang”.

Am citat acest lung fragment dintr-un interviu pentru că în răspunsul lui Georges Auric, președintele Societății autorilor, compozitorilor și editorilor de muzică din Franța, găsești nu numai largul răspuns internațional al celui de-al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu”, ci și aprecierea de care s-au bucurat manifestările muzicale de la București în ochii unuia dintre cei mai de seamă cronicari muzicali, participant la o serie de mari competiții muzicale internaționale de acest gen.

Bucureștiul a fost într-adevăr timp de aproape trei săptămâni locul spre care s-au îndreptat gândurile iubitorilor de muzică din multe țări ale lumii.

Prof. Nadia Boulanger, una dintre cele mai interesante personalități muzicale ale zilelor noastre, Dmitri Kabalevski (U.R.S.S.), Eugen Suchon (R.S. Cehoslovacă), Jean Absil (Belgia) — compozitori de mare prestigiu internațional, Hans Sittner, directorul Academiei de Muzică din Viena, Chao Fang, prorectorul Conservatorului Central din Pekin, marchizul de

Goutant Biron, președintele Concursului internațional „Marguerite Long-Jacques Thibaud“, Fuad Turkey, directorul Conservatorului din Ankara, Jacques Feschotte, director general onorific al vestitei „Ecole Normale de Paris“, dirijorul finlandez Tauno Hannikainen, alături de mari maestri ai artei contemporane (cântăreții Ivan Petrov, Anton Dermota, Dimităr Uzunov), violoniștii Leonid Kogan, Henryk Szeryng — pianiștii Sviatoslav Richter, Aldo Ciccolini, Annie Fischer, Halyna Czerny Stefanska — dirijorul John Barbirolli, Ghenadi Rojdestvenski în fruntea orchestrei simfonice a Radioteleviziunii sovietice, Lorin Maazel, care au apărut pe estradele marilor săli de concert, cei peste 100 de concurenți din 18 țări ale lumii au cinstit prin prezența lor în capitala României socialiste marea sărbătoare a muzicii românești.

Cinstind memoria genialului fiu al poporului român, cel de-al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu“ a fost în ochii zecilor de personalități ale lumii muzicale contemporane, critici, muzicali, reprezentanți ai multor societăți de radio-difuziune din Europa, Asia, America care au vizitat Bucureștiul în zilele lui septembrie 1961, expresia vie a dragostei cu care puterea populară păstrează cele mai valoroase tradiții culturale ale poporului, cinsteste memoria marilor reprezentanți ai culturii românești.

Au reușit oare ziarele noastre să reflecte amplitudinea acestor mari manifestări muzicale care au loc odată la trei ani în capitala țării noastre, au reușit

ele să informeze cititorii asupra principalelor evenimente ale celei de a doua ediții a Concursului și Festivalului Internațional „George Enescu“?

Pentru oricare dintre acei care răsfoiesc colecțiile de ziare răspunsul este afirmativ. În frunte cu „Scînteia“ (care dintre toate ziarele centrale a acordat se pare și cel mai mare spațiu reflectării marilor manifestări muzicale), majoritatea cotidienele noastre au dăruit în săptămânile Festivalului multe din coloanele lor analizării acțiunilor artistice, prezentării frunțașilor artei contemporane care și-au dat concursul la marea sărbătoare a muzicii noastre, canalizării interesului cititorilor spre cele mai interesante manifestări. Din primele zile ale lunii septembrie și pînă în seara zilei de 22 septembrie, cînd în impunătoarea Sală a Palatului R.P.R. au răsunat acordurile nemuritoare simfonii beethoveniene, cronicarii muzicali, redactorii secțiilor de specialitate, reporterii s-au străduit să prezinte cititorilor marile semnificații ale fiecăreia dintre concertele, recitalurile, etapele Concursului și Festivalului.

Densitatea cronicilor Adei Brumaru, suculența de idei a lui Alfred Hoffman, atît de judicioasele aprecieri ale lui Ionel Hristea, bogata informație a lui Viorel Cosma și M. Păun, grija pentru detaliu a lui Edgar Elian, succintele sinteze ale lui Radu Gheciu — au dăruit iubitorilor muzicii — alături de o serie de reportaje, însemnări, anchete, interviuri — o largă paletă de impresii, o serie de coordonate necesare înțelegerii comorilor muzicale talmăcite în marile săli de concert.

Noua sală a Palatului R.P.R. a cunoscut în zilele Festivalului „George Enescu“ strălucirea concertelor deosebite.

Aspect de la unul din concerte, dirijat de artistul poporului George Georgescu.

Subliniind câteva aspecte ale modalității în care unele dintre zările noastre centrale au surprins în paginile lor manifestările concursului și festivalului, trebuie să subliniem în primul rând **operativitatea**, promptitudinea cu care cititorii au fost informați asupra concertelor, asupra fiecăreia dintre manifestări.

Echipele de serviciu ale ziarelor „Scînteia” și „Romînia liberă”, „Munca” își pot înscrie un punct de onoare din faptul că înfruntînd toate piedicile pentru apariția la timp a ziarului au reușit să însereze către miezul nopții cronicile unor manifestări muzicale din seara respectivă, astfel încît la numai câteva ore după terminarea concertului, cititorii puteau găsi în coloanele ziarelor ample și consistente relatări ale acestor manifestări, serioase judecăți de valoare asupra lucrărilor interpretate.

Numărul mare de articole muzicale publicate în aceste zile în coloanele ziarelor pun — în al doilea rînd — o serie de probleme în legătură cu modalitatea redactării, prezentării acestor materiale în conformitate cu profilul ziarelor, cu categoria de cititori cărora li se adresează. Într-adevăr, diferite sînt nu numai rezonanțele pe care cronicile muzicale le găsesc în rîndurile cititorilor, dar diferit este — exprimîndu-ne „muzical” — diapazonul cerințelor pe care cititorii diferitelor zăre le au în fața cronicilor muzicale, materialelor de popularizare a muzicii în general. Sub acest aspect, în fața redactorilor stau o serie întregă de probleme nu numai în legătură cu conținutul ideilor exprimate în asemenea materiale ci în special în legătură cu modul de prezentare a ideilor, limbajul folosit etc.

Meritorii au fost din acest punct de vedere cronicile muzicale ale „Scînteii tineretului” care, în afara prezentării, analizării unora dintre acțiunile Festivalului, au subliniat cu precădere caracteristicile unor lucrări, o serie de detalii istorice în legătură cu izvoarele pieselor interpretate, continuînd în acest fel suita de avancronici muzicale publicate în ultimii ani de acest ziar, menite a apropia masele largi ale tineretului de comorile muzicii, de a dărui tinerilor iubitori ai muzicii o serie de coordonate necesare înțelegerii ideilor surprinse de marii compozitori în desenul portativilor.

Cititorii lungului șir de materiale publicate de câteva dintre zările noastre centrale pot releva în al treilea rînd diversitatea genurilor publicistice abordate de fiecare ziar în parte în reflectarea memorabilei sărbători a muzicii romînești.

Alături de cronici de specialitate, informații, declarații ale oaspeților (publicate în toate zărele) ochii reporterului au găsit în manifestările muzicale fapte inedite cu semnificații majore pe deplin exploatate în coloanele ziarelor.

Elocvente sînt în acest sens însemnarea „În prima zi de concurs” publicată în „Scînteia”, scurtele reportaje în legătură cu vizitarea Muzeului „Enescu”, audiția de muzică romînească și sosirea orchestrei Radioteleviziunii sovietice publicate în „Scînteia tineretului”, interviurile cu o serie de personalități muzicale străine din „Romînia liberă”, ancheta internațională „Cum apreciați a doua ediție a manifestărilor artistice consacrate marelui muzician” care a cuprins și o minunată poezie a Ninei Cassian, și lungul șir de interesante interviuri publicate de „Informația Bucureștiului” (O mențiune specială merită din acest punct de vedere A. Sandu, unicul reporter care a prezentat cititorilor „Informației Bucu-

reștiului” acea neuitată noapte a Festivalului cînd în Studioul Radioteleviziunii mari maeștri ai arcusului — Kogan și Szeryng — au imprimat pentru iubitorii muzicii din țara noastră dublul concert de Bach).

Desigur că analiza materialelor publicate în zărele noastre cu prilejul celui de-al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu” mai pun o serie întregă de probleme cu privire la tematica articolelor, în legătură cu reflectarea Concursului și Festivalului în diversele sale faze — pregătirea, desfășurarea, încheierea, în legătură cu modalitatea în care au fost popularizați laureații concursurilor internaționale, în legătură cu competența colaboratorilor folosiți în această acțiune, în legătură cu modul în care au fost informați cititorii asupra evoluției concurenților în fiecare din etapele concursului, în legătură cu prezentarea în coloanele ziarelor noastre a concluziilor ce se pot trage pe marginea rezultatelor acestei importante competiții artistice internaționale ș.a.m.d.

Scurte analize a acestor aspecte în colectivele culturale ale redacțiilor pot fi pe deplin edificatoare, pot servi drept o serioasă experiență în reflectarea unor viitoare manifestări artistice de acest gen.

Yvonne Astruc, renumita muziciană franceză, care continuă în prezent cursurile de interpretare violonistică a lui George Enescu, spunea încă la începutul manifestărilor muzicale de la București că cel de-al II-lea Concurs și Festival „se anunță a fi strălucit”.

Esențial este faptul că acum, la încheierea celei de-a doua ediții a Concursului și Festivalului Enescu, redactorii ziarelor noastre centrale pot avea satisfacția de a fi contribuit din plin la „strălucirea” acestor manifestări, la popularizarea în rîndul maselor a grandioaselor acțiuni muzicale care au intrat de acum în tradiția marilor competiții artistice internaționale.

FĂCLIA

ORGAN AL COMITETULUI REGIONAL CLUJ
AL P.M.R. ȘI AL STATULUI POPULAR REGIONAL

Anul XVI — nr. 4649

Sâmbătă
octombrie 1961

4 pagini 20 bani

A fost odată o inițiativă prețioasă...

La Cluj pulsează o vie activitate științifică. Filiala Cluj a Academiei R.P.R. concentrează un număr apreciabil de specialiști care aduc o contribuție însemnată la dezvoltarea patrimoniului științific național. Cu prilejul Conferinței organizației regionale de partid Cluj, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a apreciat astfel activitatea oamenilor de știință clujeni: „Prețuim rezultatele bune obținute de o serie de oameni de știință din Cluj în diferite ramuri ale activității științifice — chimie, fizică, științe tehnice, biologie, științe medicale, istorie, lingvistică. Este îmbucurător că un număr de oameni de știință și cadre didactice au stabilit legături cu întreprinderile socialiste și le acordă ajutor în rezolvarea problemelor de producție”.

Astfel, în ziarul „Făclia” nr. 4465 acad. prof. Raluca Ripan, președinta Filialei Cluj a Academiei R.P.R., arăta că cercetătorii Institutului de chimie au elaborat noi metode preparative pentru obținerea de substanțe cu largi aplicații în producție. Chimistii clujeni au fundamentat un procedeu de mare interes economic pentru concentrarea și recuperarea unor elemente rare din reziduri industriale.

Institutul de calcul din Cluj a realizat studii prețioase pentru ob-

ținerea celor mai economicoase șarje la cuptoare de topit fontă pentru modernizarea proceselor tehnologice ale fabricării tractoarelor etc. Specialiștii agricoli au obținut rezultate deosebite în ameliorarea unor plante și elaborarea sistemelor de măsuri agrotehnice pentru zonele pedoclimatice. Ar trebui însă să umplem multe pagini dacă am enumera numai o parte a realizărilor specialiștilor din această puternică cetate a științei românești.

Era firesc ca ziarul „Făclia” din Cluj să susțină tot ce era nou în activitatea științifică a regiunii, să militeze pentru extinderea experienței înaintate, să contribuie la realizarea unei suduri perfecte între cercetarea științifică și nevoile producției.

Astfel, rubrica „Viața științifică a orașului Cluj” a dat locul unei rubrici noi, intitulată: „Știința în sprijinul producției”. Titlul rubricii indica de fapt, cu claritate, o orientare nouă.

Ziarul a întocmit cu ajutorul Filialei Academiei R.P.R. din Cluj un plan minuțios chibzuit care concentra eforturile și atenția spre probleme într-adevăr vitale.

În primul articol publicat la această rubrică, prof. E. A. Pora, membru corespondent al Academiei

R.P.R. și secretar al Filialei din Cluj a Academiei R.P.R., scria cu multă căldură: „Coloanele ziarului „Făclia” vor fi locul în care se vor întâlni — și pe această cale — mina muncitorului și mina omului de știință. Astfel, ei se vor cunoaște, se vor împrieteni, se vor aprecia și susține reciproc”.

Nu se poate spune că ziarul n-a susținut o vreme cu pricepere publicistică această rubrică. Se pot cita articole, semnate de academicieni, profesori universitari, ingineri, cercetători științifici, cu efecte imediate asupra procesului de producție din unele întreprinderi. Asemenea materiale ca „Se poate extinde metoda?” de Vasile Fufezan, directorul Întreprinderii metalurgice din Aiud, demonstrează creșterea considerabilă a rolului științei în producția modernă socialistă.

Analizând într-un articol trimis revistei „Presa noastră” activitatea ziarului în domeniul oglinzirii vieții științifice a regiunii Cluj, redactorul șef al „Făcliei”, tov. Liviu Riu-reanu, considera autocritic, printre altele, că „deși în articolele publicate au fost ridicate multe probleme, ele nu au fost urmărite cu destulă consecvență, pînă la rezolvarea lor definitivă, că rubrica n-a apărut, într-o anumită perioadă, decît la intervale mari, că sec-

țiile industrială și agrară ale ziarului n-au susținut-o decât sporadic... Ce ne propunem pentru viitor? Să realizăm articole cuprinse în tematica alcătuită pe baza problemelor cuprinse în Raportul prezentat la Congresul al III-lea al partidului de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, să ținem seama de experiența acumulată, să o continuăm și, continuând-o, s-o perfecționăm și s-o îmbogățim". Angajamentul acesta a fost publicat de revista „Presa noastră” în primul număr pe anul 1961.

Ziarul dovedise că are posibilități mari de a sprijini cu competență munca institutelor de cercetări științifice, de a întări legătura acestora cu producția.

Să exemplificăm: în zilele de 12 aprilie 1961 și 12 mai 1961, „Făclia” a publicat două articole despre utilizarea unor procedee tehnice moderne cu ajutorul izotopilor radio-

activi. Într-unul din articole, conf. univ. Victor Mercea, directorul secției din Cluj a Institutului de fizică atomică al Academiei R.P.R., demonstrează necesitatea fabricării în serie a unor aparate destinate izotopilor radioactivi. În celălalt articol, autorul cerea organelor locale să manifeste mai multă inițiativă în luarea unor măsuri în vederea producerii de către o întreprindere locală a aparatului necesare laboratoarelor de izotopi radioactivi.

Urmărind eficiența acestor articole, ziarul a solicitat opinia tov. Pavel Dejeu, directorul I.I.O. „Electrometal” din Cluj. Articolul său „Izotopii radioactivi — în practica producției” certifica faptul că întreprinderea, care realizase la un înalt nivel tehnic aparatul pentru medicina nucleară, poate să producă și utilaj de calitate pentru laboratoarele de izotopi radioactivi.

„Conducerea I.I.O. Electrometal” — arată tov. Pavel Dejeu — analizând sarcinile ce ne stau în față, a depus eforturi susținute pentru a axa întreprinderea pe linia mecanicii fine și a producerii aparatelor și materialelor din mase plastice — material necesar fabricării aparatelor utilizate la izotopii radioactivi. Și credem că această linie este justă”.

Precum lesne se observă, ziarul a contribuit la finalizarea unor propuneri valoroase ale oamenilor de știință clujeni, care deschid producției noi orizonturi.

Am dori să mai dăm și alte exemple pozitive. Cu toată străduința noastră, răsfoind numerele apărute în ultimele șase luni am constatat că se pot număra pe degete materialele care să ilustreze la nivelul corespunzător rubrica „Știința în slujba producției”. (Materialele valoroase apărute în sprijinul răspîndirii inițiativei „Fiecare inginer să rezolve într-un an cel puțin o temă tehnico-științifică” se înscriu într-un alt capitol).

În nr. 4476 al ziarului e publicat articolul „Practica uzinelor — izvor al cercetării noastre”. E mult prea lung și spune puțin. În locul unor considerații formale ar fi fost util de pildă să se dovedească practic, apelînd la fapte și cifre, ce foloase ar avea Uzinele sodice din Ocna Mureș dacă ar colabora cu Institutul Politehnic în realizarea aparatului complex complet automatizat pentru încercarea fontei la acțiunea corozivă chimică și termică.

Nu e de crezut că ziarul s-o poate epuiza temele ce și-ar fi putut găsi locul la rubrica „Știința în slujba producției”.

Există suficiente probleme, de mare actualitate, legate de activitatea institutelor de cercetări, de introducerea rapidă și pe scară largă a descoperirilor științifice în procesul producției, care reclamă condeul gazetarului.

De asemenea și dezvoltarea legăturilor organizatorice între știință și producție naște fenomene care se cer receptate cu o mare atenție și tratate cu competență în ziar, cu pasiune publicistică.

Progresul tehnic, dezvoltarea rapidă a producției înseamnă știință. Sînt adevăruri pe care, cîndva, „Făclia” a dovedit că le cunoaște. Și încă bine! Atunci, cum s-a ajuns la necesitatea apariției acestui articol purtînd titlul: „A fost odată o inițiativă prețioasă?...”

ÎNDREPTARUL ZIARISTULUI

În editura „Leninizdat” a apărut „Îndreptarul ziaristului”, un amplu manual de practică în profesiunea de presă. Autorii lui, N. Bogdanov și B. Viazemski, cunoscuți prin mai multe lucrări și monografii de presă, și-au propus de data aceasta să generalizeze și să sistematizeze datele indicatoare pentru presa sovietică, privind principiile ei fundamentale, metodele de lucru, tehnica întocmirii ziarului.

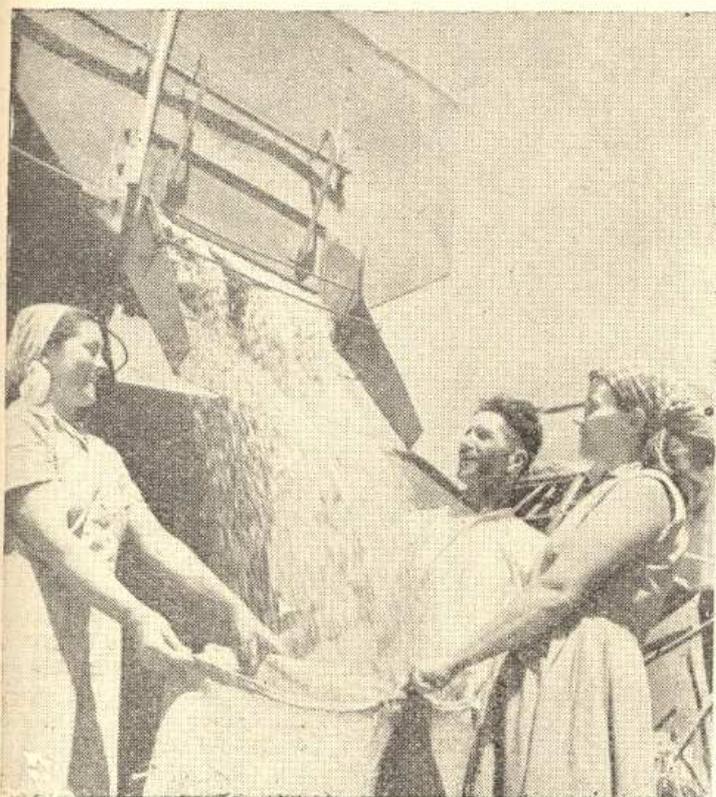
În cele 32 de capitole ale cărții, care numără aproape 700 de pagini, precum și un vocabular de termeni, a fost inclus un bogat material cu privire la fiecare sector de muncă dintr-o redacție.

În introducerea, manualul prezintă o scurtă schiță istorică a dezvoltării presei sovietice de partid. Dintre capitolele cărții cităm: „Principiile de bază ale presei sovietice”, „Forme și metode ale conducerii de către partid a presei”, „Correspondenții muncitori și țărani”, „Ziarele din Uniunea Sovietică”, „Publicații sovietice”, „Edituri”, „Agenția telegrafică a Uniunii Sovietice”, „Radiodifuziunea”, „Televiziunea”, „Uniunile de ziariști”, „Difuzarea și expediția ziarelor” etc. Interesante sînt și capitolele „Organizarea și planificarea muncii în redacție”, „Scrisorile oamenilor muncii”, „Genurile gazetărești”, „Ilustrația în ziar, revistă și carte”, „Redactarea literară”, „Pregătirea manuscrisului pentru cules”, „Tipografia pentru ziare, reviste și cărți”, „Culesul manual și la mașină”, „Caractere de literă”, „Întocmirea titlurilor”, „Machetarea”, „Închiderea și tipărirea ziarului”, „Executarea clișeelelor”, „Corectura”, „Tehnica și tehnologia presei”, „Cerneluri tipografice”, „Hirtia”. Fiecare capitol, prin felul cum e redactat, constituie o lecție în domeniul respectiv, o inițiere amplă în profesiunea de ziarist.

Recomandăm această lucrare cu toată căldura și cu convingerea că ea poate fi pentru lucrătorii din presă un permanent ajutor în munca de fiecare zi.

AL. MARINOIU

Emisiunile radioteleviziunii dedicate agriculturii

Ing. MARTIN PETRE

Directorul Direcției Propagandă și Presă
din Ministerul Agriculturii

Oamenii muncii din toate sectoarele economiei naționale și întregul aparat de stat lucrează cu eforturi mereu sporite la îndeplinirea sarcinilor care duc la realizarea mărețelor obiective stabilite de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

Până în anul 1965 vor fi realizate în agricultură obiectivele principale cu privire la încheierea colectivizării agriculturii, consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, creșterea cu 70-80% față de 1959 a producției agricole globale, în vederea asigurării unui belșug de produse agroalimentare, pentru continua ridicare a nivelului de trai al populației.

Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie - 1 iulie a.c. reliefează succesele importante obținute pînă acum în

înfăptuirea mărețului program trasat de Congresul al III-lea cu privire la dezvoltarea economică a țării noastre și de asemenea prevede sarcinile importante pentru agricultură în următorii ani.

Un rol important în popularizarea acestor sarcini și în mobilizarea largă a maselor de oameni ai muncii, pentru îndeplinirea sarcinilor ce revin agriculturii, îl au emisiunile de radio și televiziune, care au folosit o gamă variată de mijloace și metode menite să corespundă cerințelor diverselor categorii de ascultători.

Astfel, în emisiunile de radio, probleme ale dezvoltării și întăririi gospodăriilor colective, ale rentabilității în gospodăriile agricole de stat, ale sporirii producției agricole, popularizarea rezultatelor cercetărilor științifice, precum și experiența unităților fruntașe și a frun-

tașilor sînt cuprinse zilnic, în cadrul „Emisiunii pentru sate“, bi-săptămînal la „Jurnalul satelor“ și duminica în cadrul emisiunii „La șezătoare“. Mult apreciată de ascultători, emisiunea de duminică, „La șezătoare“, este consacrată activității unei gospodării agricole colective cu rezultate bune în organizarea muncii și în producție. Cuvîntul fruntașilor din cadrul acestor G.A.C. arată ascultătorilor aspecte din gospodărie, rezultatele obținute în întărirea economico-organizatorică și cum s-au reflectat ele în mărirea veniturilor gospodăriei și ale membrilor colectivști. În cadrul unor asemenea emisiuni au vorbit fruntașii gospodăriilor agricole colective Lenauheim, regiunea Banat, Tiream, regiunea Maramureș, Ghigera, regiunea Oltenia, Plopu, regiunea Galați, Călărașii Vechi, regiunea București, Calafindești și Roma, regiunea Suceava, și altele.

Pentru ca emisiunile să devină mai atractive, să intereseze mai mult pe ascultători, cele mai importante probleme ale agriculturii sînt tratate în rubrici speciale. Așa, de pildă, rubricile: „Oameni, locuri și fapte“ și „Reporterul povestește“ au oglindit îndeplinirea petrecute la sate în anii puterii populare și portretele oamenilor care le-au realizat. De asemenea, a fost demonstrată superioritatea muncii în G.A.C. față de cea individuală și ca urmare creșterea nivelului de trai al membrilor colectivști.

La rubrica „Din experiența fruntașilor“ iau cuvîntul fruntași din multe gospodării de stat, cum ar fi: Andrășești, reg. București, Grabă, reg. Banat, Segarcea, reg.

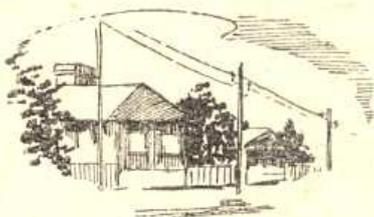
Oltenia, și altele, împărțind ascultătorilor metodele folosite de ei în creșterea animalelor, în sporirea producției agricole. Alte emisiuni în cadrul acestei rubrici sînt consacrate activității mecanizatorilor fruntași din stațiunile de mașini și tractoare cum sînt Cobadin, reg. Dobrogea, Cuza Vodă, reg. București, Făurei, reg. Galați. Aceștia împărțesc celorlalți mecanizatori din experiența lor în folosirea deplină a capacității de lucru a tractoarelor și mașinilor agricole, în reducerea prețului de cost per hantru și mai ales în executarea lucrărilor de calitate pe ogoarele unităților pe care le deservește. De asemenea, la această rubrică se popularizează cu regularitate experiența bună cîștigată de gospodăriile agricole colective, contribuind în felul acesta ca și celelalte gospodării să se ridice la nivelul celor fruntașe. Aici au luat cuvîntul colectivști, brigadierii și președinții de gospodării agricole colective fruntașe ca: Făcăeni, Dor Mărunt, reg. București, Comana, reg. Dobrogea, Pechea, reg. Galați etc. Ei au vorbit ascultătorilor despre însemnătatea sporirii fondului de bază, dezvoltarea multilaterală a gospodăriei colective, despre creșterea animalelor, proprietate obștească, despre însemnatele avantaje create în această direcție de către partid și guvern.

Toț pentru popularizarea succesei obținute de gospodăriile agricole colective fruntașe în dezvoltarea multilaterală, sporirea producției agricole și dezvoltarea creșterii animalelor proprietate obștească s-au inițiat în cadrul emisiunilor și alte rubrici, care sînt urmărite cu mult interes de ascultători ca, de pildă: „Tribuna președintelui de G.A.C.“, „Socoteli gospodărești“, „Condiții asemănătoare, rezultate diferite“ și „Față în față“, rubrici în care se face o analiză temeinică a două gospodării colective care au condiții de muncă asemănătoare, dar obțin rezultate deosebite.

O acțiune întreprinsă de Radio-televiziune, care s-a bucurat de un mare succes din partea ascultătorilor de la sate, a fost organizarea concursului: „Cine știe... ne scrie“. La acest concurs au participat circa 4.000 de tractoriști, lucrători din gospodăriile agricole de stat, colectivști, întovărășiți și țărani muncitori cu gospodării individuale. Răspunsurile date au oglindit cunoașterea sarcinilor trasate de partid și guvern privind

dezvoltarea agriculturii în perioada 1960—1965 și priceperea concurenților în aplicarea celor mai avansate metode agrozotehnice în vederea sporirii producției vegetale și animale. De asemenea ascultătorii emisiunilor de radio apreciază și urmăresc cu interes și concursurile cu public, întitulate „Se întrec fruntașii ogoarelor“, care se organizează mai întii în gospodăriile colective, iar cei care dau răspunsurile cele mai bune participă la concursul final pe raion.

Cît de pline de învățăminte s-au dovedit a fi aceste concursuri mărturisesc înșiși participanții. De pildă, colectivistul Dumitru Trip de la G.A.C. Satu Mare, raionul Arad, a spus: „N-am participat la concurs cu scopul de a cîștiga un premiu. Premiul cel mare îl voi dobîndi singur pe ogor, cînd cele învățate aici, la concurs, le voi aplica în practică“. De asemenea colectivistul Stellan Tunaru de la gospodăria colectivă Storbăneasa, raionul Alexandria, a spus între altele: „La concurs am ocupat ultimul loc pe raion. Vă asigur

însă, că cele învățate de noi, colectivștii din Storbăneasa, cu prilejul acestui concurs ne vor ajuta să smulgem pămîntului roade îmbelșugate, să cîștigăm primul loc pe raion la recoltă“.

Pline de învățăminte s-au dovedit și alte emisiuni, fapt reieșit la numeroasele consfătuiri avute cu ascultătorii ca, de pildă, cele din regiunile Dobrogea, Banat, Ploiești, Brașov, în cadrul cărora ascultătorii au arătat că sfaturile, îndrumările tehnice, transmise în emisiunile pentru sate, le-au fost de un real folos în practica muncii lor.

În emisiunile pentru sate ale studioului de televiziune este de reliefat progresul înregistrat, îndeosebi în ceea ce privește cuprinderea unor teme variate din principalele sectoare ale agriculturii. De pildă, problemele legate de desfășurarea activității gospodăriilor agricole de stat sînt prezentate în rubrica: „Gospodăriile agricole de stat, model de agricultură socialistă“. În cadrul unei asemenea rubrici, tov. ing. Triță Fănilă, direc-

torul Trustului regional Gostat București, a vorbit telespectatorilor despre succesele obținute de gospodăriile agricole de stat din regiunea București, îndeosebi în ceea ce privește sporirea producției agricole, creșterea contribuției lor la fondul central al statului, precum și influența pozitivă pe care gospodăriile agricole de stat o exercită asupra unităților agricole-cooperatiste din regiune.

Experiența cîștigată de unele gospodării agricole colective care au obținut rezultate deosebit de bune este împărțită telespectatorilor de la sate în rubrica „Toate gospodăriile colective la nivelul gospodăriilor fruntașe“ în cadrul căreia sînt invitați să vorbească președinți, brigadierii și colectivști. La „Tribuna fruntașilor“ și „Masa rotundă“ au fost invitați să vorbească directorii și inginerii șefi din gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-uri, președinți, ingineri agronomi, brigadierii și colectivști fruntași din gospodării colective, care au arătat telespectatorilor cum este organizată munca în unitățile lor, metodele de muncă folosite și rezultatele obținute în sporirea producției agricole, ridicarea productivității muncii și reducerea prețului de cost și alte probleme importante ale procesului de producție.

Vorbitorii din gospodăriile agricole colective au arătat de asemenea cum a reușit gospodăria lor să se dezvolte multilateral, să sporească efectivele de animale și să obțină venituri tot mai mari. De asemenea, au mai luat cuvîntul și conducători ai organelor locale de stat. De pildă, nu de mult telespectatorii au ascultat pe tov. Marin Nisipașu, președintele comitetului executiv al sfatului popular al raionului Oltenița, și pe inginerul Toma Olaru, vicepreședinte al comitetului executiv al sfatului popular Roșorii de Vede, care au vorbit despre ajutorul pe care l-au dat organele de stat din raioanele respective gospodăriilor agricole colective nou înființate. Mult apreciate de către telespectatori sînt și discuțiile purtate între oamenii care lucrează direct în producție și specialiștii din agricultură. De pildă, în cadrul unor asemenea discuții brigadierul Manu Constantin de la G.A.C. „Brazdă nouă“ Cegani, regiunea București, împreună cu doi specialiști de la Institutul de cercetări zootehnice (I.C.Z.) au discutat despre: „Pregătirile de vară în zootehnie“. Cu mult interes urmăresc telespectatorii și cic-

lurile de recomandări practice susținute de specialiști din cadrul institutelor de cercetări științifice. Astfel, în colaborare cu Institutul de cercetări agricole s-a organizat un ciclu de asemenea recomandări privind „Agrotehnica porumbului pentru siloz”. În colaborare cu I.C.Z. s-au transmis două cicluri privind: „Metode înaintate în creșterea animalelor” și „În ajutorul lucrătorilor din fermele zootehnice”. De asemenea, împreună cu I.C.M.A. (Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii) s-a organizat, în ajutorul mecanizatorilor, un ciclu de sfaturi practice pe teme ca: „Reducerea prețului de cost al reparațiilor prin folosirea rezervelor interne”, „Mărirea duratei de funcționare a tractoarelor și mașinilor agricole” etc. În campaniile agricole, mai ales, s-a dovedit a fi folositoare rubrica: „Ce trebuie făcut în săptămâna următoare?”. Aici, specialiști din Ministerul Agriculturii fac telespectatorilor o serie de recomandări practice, care au ca scop executarea în cele mai bune condiții a lucrărilor agricole de sezon. Cu ajutorul imaginilor filmate, prezentate în cadrul „Emisiunii pentru sate”, s-a reușit de asemenea să se prezinte telespectatorilor realizări obținute din diferite unități socialiste și mai ales din gospodării agricole colective, privind întărirea lor economico-organizatorică, viața nouă a colectivităților plină de bună stare. De asemenea, cu ajutorul filmelor s-a prezentat telespectatorilor noutăți științifice din agricultura noastră și din agricultura țărilor prietene. Aproape în fiecare emisie a fost prezent și câte un film documentar agricol privind aplicarea metodelor agrozootehnice avansate.

Și pentru că „Emisiunea pentru sate” nu are menirea de a arăta telespectatorilor numai ce este bun și frumos, din cadrul emisiunii nu lipsesc nici scenele în care se critică lipsurile și nepăsarea în muncă. De aceea, în majoritatea emisiunilor a apărut și personajul „Ilie vede tot”.

Din cele arătate destul de sumar în acest articol reiese că în cadrul emisiunilor de radio și televiziune difuzate pentru ascultătorii de la sate s-a dus o activitate pozitivă și fructuoasă.

Este tot așa de adevărat că au existat însă și unele emisiuni mai puțin reușite. De pildă, în cadrul emisiunii „Jurnalul satelor” difuzată în ziua de 1 septembrie, vorbitorii care au fost solicitați să ia cuvântul la raidul-anchetă pe tema pregătirilor în vederea însămînțărilor de toamnă se exprimau greoi, lăsând impresia că citesc materialul, lucru care impresionează neplăcut pe ascultători. De asemenea socotim că în această perioadă s-au difuzat puține materiale privind înființarea de noi gospodării colective, unele transmisii pe tema întăririi economico-organizatorice a G.A.C. n-au fost destul de documentate ca să constituie un mijloc convingător și eficace în lupta pentru atragerea de noi membri în gospodăriile agricole colective. Asemenea deficiențe au mai existat și în alte emisiuni.

Se înțelege că activitatea din cadrul emisiunilor pentru sate a radio-televiziunii poate fi îmbunătățită. Pentru aceasta în perioada următoare emisiunile trebuie axate pe principalele probleme puse de partid și guvern în fața agriculturii. Trebuie să se dea atenția cuvenită dezvoltării sectorului socialist și întăririi economico-organizatorice a unităților agricole. Programele trebuie să ajute la sporirea producției de cereale, de plante tehnice și legume, la dezvoltarea pomiculturii și viticulturii. Ridicarea fertilității solului și sporirea suprafețelor arabile, creșterea producției animale, mecanizarea agriculturii, cercetările științifice, problemele legate de asigurarea cadrelor etc, trebuie să constituie preocupări permanente pentru redacțiile emisiunilor pentru sate ale posturilor de radio și televiziune.

În ceea ce privește dezvoltarea sectorului socialist ar fi necesare mai multe materiale de analiză economică, mai multe reportaje

privind înființarea de noi gospodării colective, accentuându-se pe avantajele ce le oferă acestea în comparație cu gospodăriile individuale.

De mai multă atenție trebuie să se bucure activitatea culturală la sate.

Pentru ca emisiunile să fie cât mai atractive și eficace se cere ca ele să fie cât mai concrete. Este bine să fie continuată și chiar extinsă metoda folosită de televiziune de a însoți textele unor expuneri cu imagini filmate, fotografii, grafice etc. Aceasta ajută la înțelegerea problemelor expuse. De asemenea este necesar să fie popularizate și mai mult realizările obținute, experiența înaintată, luându-se totodată atitudine față de lipsurile ce mai persistă în unele unități. În acest scop în cadrul emisiunilor pentru sate trebuie antrenați cât mai mult președinți, brigadieri, colectiviști frunțași, ingineri agronomi, oameni de știință etc. Cuvântul acestora trebuie să pătrundă în mintea oamenilor, să-i mobilizeze și să-i ajute în muncă.

Pentru ca emisiunile să corespondă cerințelor tuturor categoriilor de ascultători, textul materialelor trebuie întocmit într-un limbaj clar, căutându-se să se explice pe înțelesul tuturor termenii tehnici mai puțin cunoscuți.

Pentru ca în cadrul emisiunilor de radio și de televiziune destinate satelor să se trateze problemele cele mai importante legate de necesitățile producției și de perioada respectivă, este necesar ca pe viitor să se întărească și mai mult colaborarea cu Ministerul Agriculturii.

Fără îndoială că studiourile de radio și televiziune vor continua, ca și până acum, să-și aducă contribuția lor la îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului și de Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. privind continuarea dezvoltare a agriculturii, la opera de desăvârșire a construcției socialiste de la sate.

ACTUALITATEA UNUI PROVERB

GEORGE CIUDAN

În ultima vreme, întreaga noastră presă s-a ocupat pe larg de una din cele mai importante ramuri ale agriculturii: zootehnia. Activitatea practică din gospodăriile agricole colective și gospodăriile agricole de stat confirmă caracterul realist al îndeplinirii și depășirii sarcinii sporirii producției de carne, lapte, ouă, lână și alte produse, puse de partid în fața agriculturii socialiste.

Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. evidențiază faptul că în țara noastră sînt condiții deosebit de favorabile pentru dezvoltarea continuă a zootehniei. Se prevede astfel ca pînă în anul 1965 avîntul puternic și continuu al agriculturii să permită ca efectivul de bovine să crească la aproximativ 5.800.000, din care vaci cca. 2.900.000. Se prevede, de asemenea, sporirea simțitoare a efectivului de ovine, care trebuie să ajungă la sfîrșitul anului 1965 la 13.000.000.

Ce trebuie să vedem în aceste cifre? Existența unei vaste acțiuni pentru sporirea producției agricole, vegetale și animale menită să contribuie la ridicarea și mai mult a economiei noastre naționale și, implicit, la aprovizionarea tot mai îmbelșugată a populației cu produse alimentare.

Această problemă importantă de stat impune presant rezolvarea unei sarcini de căpetenie: construcțiile zootehnice. La plenara din 30 iunie-1 iulie 1961 a C.C. al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej indica: „Sarcina comitetelor executive ale Sfatului popular regional și raional este de a ajuta gospodăriile colective să

amplaseze judicios construcțiile, să adopte cele mai economice tipuri de grajduri, magazine etc., utilizînd la maximum sursele locale de materiale. Comitetele regionale și raionale de partid trebuie să analizeze periodic mersul lucrărilor de construcție, să vegheze la întocmirea și aprobarea operativă a documentațiilor pentru construcții, să îndrume pe colectivități în folosirea tuturor resurselor locale de materiale, pentru a ridica mai multe construcții, bune și ieftine”.

Este cît se poate de limpede că numărul animalelor nu poate spori fără asigurarea unor spații tot mai mari de adăpostire. Un înțelept proverb spune că adevăratul gospodăru își face vara sanie și iarna căruță. Credem că azi acest proverb este cît se poate de actual. Este îmbucurător faptul că adevărul acestei zicale capătă viață în tot mai multe unități agricole socialiste. Tot atît de îmbucurător este faptul că secțiile agrare ale ziarelor noastre sprijină și popularizează experiența înaintată în ridicarea de construcții zootehnice, trainice și ieftine. În acest sens voim să relevăm acțiunea întreprinsă de ziarul „Înainte”.

În numărul 5106, din 23 iulie 1961, ziarul a publicat un amplu articol intitulat „Două raioane, două feluri de a munci în domeniul construcțiilor zootehnice”. Autorii, A. Frigoiu și H. Jianu,

analizînd la fața locului mersul lucrărilor de construcții zootehnice în raioanele Corabia și Băilești, ridică curajos o problemă de mare importanță economică și politică. În ambele raioane, constată cei doi ziaristi, există pămînt bun pentru confecționarea cărămizilor și chirpicilor, lemn ieftin (din esență moale și tare), paie, stuf, nisip și pietriș din belșug. În G.A.C.-urile din cele două raioane sînt numeroși colectivități pricepuți la zidărie, dulgherie, tîmplărie etc. Și totuși, volumul și calitatea construcțiilor de adăposturi zootehnice diferă de la un raion la altul. Colectivității din raionul Corabia, sub îndrumarea permanentă a organizațiilor de partid, au reușit să efectueze într-un timp scurt un mare volum de construcții, fapt posibil prin întocmirea la timp a documentațiilor necesare, a aprovizionării judicioase cu materiale și stabilirea forțelor de muncă necesare șantierelor de construcții zootehnice. Autorii relevă faptul că prin folosirea timpului cînd nu se putea lucra la cîmp, la începerea lucrărilor de construcție, fasonarea lemnului și confecționarea tîmplăriei erau aproape terminate. Șantierele erau asigurate cu 1.800.000 de chirpici, 1.700.000 de cărămizi, 9.500 m.c. de nisip și pietriș, 16.000 m.c. stuf etc.

În raionul Băilești, în schimb, deși s-au obținut unele rezultate bune, ritmul de construire a adăposturilor pentru animale nu este satisfăcător. Articolul critică ascutit lipsa de operativitate, stilul de muncă al organelor conducătoare din acest raion. Totodată se de-

monstrează cât de greșită este concepția după care creșterea producției animale e determinată de mijloacele financiare mari consumate în construcții. Veniturile gospodăriei nu decurg din înfățișarea arătoasă a clădirilor — spun autorii — deoarece nu clădirile dau carne, lapte și lână, ci animalele. Este surprinzător faptul că, în aproape toate gospodăriile colective din raion, nimeni nu cunoaște — nici măcar contabilii — la ce preț de cost trebuie să se construiască fiecare clădire în parte. Este bine, în acest sens, să amintim aceluia căroră le este indiferent dacă prețul de cost al unui grajd pe cap de vită adăpostită este de 300 de lei sau 1.800 de lei, cuvintele rostite de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din decembrie 1959: „costul unor astfel de construcții trebuie să fie potrivit destinației lor, încât să nu se mai ajungă, cum s-a întâmplat în unele gospodării colective, să-și construiască grajd după destinație, însă sanatoriu după înfățișare și preț de cost“.

Publicarea articolului a stîrnit un viu interes în rîndul cititorilor ziarului. Articolul a atras atenția în mod deosebit oamenilor care lucrează în agricultură, cadrelor de conducere din unitățile agricole socialiste. La puțină vreme după publicarea lui, coloanele ziarului s-au deschis larg tuturor colaboratorilor care voiau să-și spună punctul de vedere în legătură cu acest articol, în legătură cu întreaga problemă a construcțiilor zootehnice. Vom aminti cîteva din aceste materiale și vom sublinia contribuția pe care și-a adus-o fiecare la rezolvarea acestei sarcini importante. În numărul din 27 iulie a.c. sub semnătura lui Gh. Zarcu, președintele g.a.c. din comuna Izbiceni, și Linca Chelu, secretarul organizației de partid, ziarul „Înainte“ a publicat articolul „Construim mult, trainic și ieftin“. Subliniind că întocmirea planului de dezvoltare economică este o acțiune creatoare care cuprinde întreaga gospodărie, autorii pun în lumină cîteva aspecte legate de reducerea prețurilor de cost ale construcțiilor agricole.

După două zile de la publicarea acestui articol în discuție a intervenit Florea Pîrvu, secretar al organizației de bază a g.a.c. din comuna Giubega. Lîmpede și curajos, autorul critică cîteva lucruri necorespunzătoare din gospodăria lor, arătînd apoi măsurile care au fost luate de organizația de partid.

După aproape 3 luni și jumătate de la începerea acestui an, arată autorul, activitatea în domeniul construcțiilor se desfășura anevoios. Sesizată, organizația de bază a analizat această situație într-una din adunările sale. Referatul, ca și discuțiile ce s-au purtat, de către membrii și candidații de partid, au arătat că consiliul de conducere nu a luat măsurile necesare pentru procurarea și pregătirea materialelor necesare de construcție a celor două grajduri. Hotărîrile luate în adunarea de partid au avut rezultat practic că lucrările de construcție vor costa cu 30.000—40.000 lei mai puțin decît costul prevăzut în deviz.

Ținînd treaz interesul cititorilor pentru această problemă, ziarul publică imediat, adică la 30 iulie a.c., alt articol, „Ridicăm construcții ieftine și trainice“. Autori, Vasile Petrișan, președintele g.a.c. din comuna Grojdibod, și Ilie Sulu, secretarul organizației de partid. Ideea principală a acestui articol, subliniată în multe documente de partid, este ridicarea de construcții în domeniul zootehnic, folosind din plin toate **posibilitățile locale**. Articolul arată că apelînd la ajutorul tehnicienilor constructori s-a întocmit un studiu amănunțit asupra posibilităților locale pe care le are gospodăria din Grojdibod în ceea ce privește ridicarea de construcții trainice și ieftine. S-a constatat că se poate procura cu ușurință lemn de construcție rural, piatră și nisip din carierele comunale, stuf pentru acoperiș. Din devizele întocmite a rezultat că folosind resursele locale, valoarea unui grajd pe cap de vită adăpostită se ridică la numai 370 de lei iar valoarea unui saivan pe cap de oaie adăpostită — la 15 lei.

N-au trecut decît cîteva zile și, la 4 august a.c., în ziar își face loc un foarte interesant articol: „Pentru construcțiile zootehnice — cele mai corespunzătoare sisteme de execuție“. — aparținînd inginerului constructor Ion Ionescu de la S.M.T. Corabia. După ce expune diverse sisteme de execuție, subliniind eficiența economică a acestora pe baza experienței unor gospodării colective, autorul recomandă sistemul pe care-l consideră cel mai bun, adică sistemul de construcție cu stîlpi portanți din cărămidă și panouri de chirpici.

Acestea sînt numai cîteva din materialele publicate de ziar. Trebuie spus că acțiunea aceasta nu e încheiată, că e în plină desfășurare.

Fără îndoială că asemenea inițiative leagă și mai mult ziarul de cititori, de problemele lor fundamentale. E un merit al ziarului „Înainte“ că a avut această inițiativă. Credem însă că ziarul ar fi cîștigat și mai mult dacă ar fi atras în dezbateră a acestei probleme nu numai președinți de g.a.c. și secretari ai unor organizații de partid — aceasta e foarte bine — ci și alți colaboratori. Oameni care lucrează nemijlocit în construcțiile zootehnice, șefi de brigadă, șefi de echipă, zidari, tîmplari etc., puteau — pot încă — să comunice celor interesați experiența lor pozitivă. Ar fi foarte bine dacă în tratarea unor asemenea probleme ziarul ar fi avut și colaborarea unor oameni de știință care ar fi dat și mai multă greutate și competență acestei acțiuni.

Trebuie spuse cîteva cuvinte despre folosirea — sau mai bine zis nefolosirea — unor genuri gazetărești variate. Toate materialele publicate de ziar pe tema construcțiilor zootehnice au folosit un singur gen: articolul. Reportajul, interviul, grupajul de informații etc., au fost date uitării. Se știe că în desfășurarea unei asemenea campanii, presa dă bătălie cu toate armele sale. În înălțarea nepăsării, rutinei, indolenței, deosebit de eficient este foiletonul. Cît de bine s-ar fi potrivit un foileton ager și cu nerv, adresat aceluia care execută construcții zootehnice scumpe și cu multă întîrziere (Galicea Mare, Plosca, Bistreț etc.).

Să ne fie permis a pune în discuție și o altă problemă. Pentru ca un articol să fie bun, nu e neapărat nevoie să se întindă pe o treime de pagină. Nu e un lucru nou dacă amintim că valoarea unui articol constă în idei, nu în vorbe multe. Prezentarea sistematică a experienței înaintate trebuie făcută prin fapte, prin alegerea celor mai bune exemple, prin prezentarea a tot ce este nou și înaintat. Or, nu se observă întotdeauna (vezi ziarul „Înainte“ nr. 5125 și 5137) un efort pentru concizie.

Ridicarea de construcții bune și cu cheltuieli reduse pune multiple probleme sub aspect publicistic. Oprindu-ne numai la cîteva dintre ele am evidențiat utila dezbateră care are loc în coloanele ziarului craiovean, privind cele mai practice și mai avantajoase soluții și căi în realizarea de construcții zootehnice.

Fără îndoială, nici căile, nici soluțiile în acest domeniu n-au fost încă epuizate.

Intâlniri

cu oameni

din cîmpie

Casa cu marchize. — Mă plimbam într-o după amiază prin Tîrgul Moșilor atras de zarva veselă a mulțimii. Copiii scoteau chiote subțiri în rotirea vertiginosă a călușeilor, bătrînii trăgeau la țintă amintindu-și de vremea cătăniei, femeile se fotografiau „à la minut!”. Iz dulce de gogoși și mireasmă de levănțică. Într-o învălmășeală, aud în spatele meu:

— Bună ziua, tovarășe ziarist!

Intorc capul și zăresc un om de la țară, în vîrstă, gătit cu o cămașă albă brodată cu fir albastru. Purta o pălărie neagră, nouă.

— Nu mă mai cunoașteți? — mă întrebă zîmbind.

Figura lui mi se părea cunoscută, dar în acel moment nu reușeam să-l identific nici în ruptul capului.

— Sînt Anghel Ispas, Ispas din Coțești...

Atunci mi l-am reamintit, cu un ușor sentiment de rușine. Il uitasem pe Anghel Ispas, colectivistul din Coțești, raionul Zimnicea, care cu aproape doi ani în urmă, seara, la un pahar de vin, îmi povestise ca unui prieten atîtea întîmplări tulburătoare din viața lui. Avea darul povestirii și, la sfîrșit, am rămas cu impresia că citisem un roman captivant ale cărui file le parcurgi pe nerăsuflate.

Acolo, în inghesuiala Tîrgului, mi-au trecut fulgerător prin minte toate întîmplările istorisite de bătrînul colectivist. Toceam se întorsesese de la cîmp cu brigada lui și dădea contabilului situația muncilor de peste zi. Am încercat să leg o discuție cu el dar, preocupat de situația pe care o întocmea, se arăta foarte zgîrcit la vorbă. Răspundea

la întrebările mele scurt, cu un „da” sau „nu”, fără ca să-și ridice ochii din hîrțoage. Cînd a terminat, a început să mă examineze cu insistența specifică săteanului:

— Io zic să mergeți la mine acasă să stăm de vorbă.

Mărturisesc că eram sceptic. Mi se părea că va fi în continuare economicos cu vorbele și nu voi avea deci posibilitatea să-i cunosc viața. Dar nu mai puteam să refuz invitația. Casa lui Anghel Ispas era nouă. O ridicase chiar în vara aceea. Prezenta însă o ciudățenie care mi-a atras atenția. Avea două marchize, una la intrarea principală și alta mai în fund, la o ușă secundară. Știam că în orașele de provincie era odinioară obiceiul să se facă marchize la casele boierești. Se construia numai o marchiză la intrarea principală. Casa nouă a colectivistului Anghel Ispas din Coțești avea însă două marchize.

— De ce așa?, l-am întrebat.

Sesizînd interesul meu, el începu să povestească insufletit:

— Vedeți, dumneavoastră, o viață întreagă am trăit într-un bordei moștenit de la bătrîni. Munceam pe moșia boierului și nu agonissem măcar atît să-mi ridic o căsuță de pămînt. Abia acum de cînd sînt colectivist, am avut puțînța să-mi implinesc un vis vechi. Cînd mergeam înainte la oraș și vedeam casele cu marchize, îmi ziceam „Ce frumoase sînt!”. În bordeiul meu visam să am o astfel de casă. Acum, iată, o am. Și i-am făcut două marchize, să fie acolo, să se vadă că noi, colectivîștii, sîntem oameni înstăriți...

Era un mod original de a-și arăta, după concepția lui, starea materială

în dublarea unui element arhitectonic al casei noi. Vorbea cu mîndrie, cu o demnitate care impunea respect. M-a poștit în cea mai frumoasă odaie, în cea dinspre uliță. Pe un perete era atîrnată o maramă de borangic, iar dedesubt o pălărie veche care nu avea nici un rol decorativ. Observînd că mă uit la pălărie, Anghel zice:

— E o amintire de demult, de cînd m-am însurat. La noi e obiceiul ca mirele să poarte la cununie o pălărie nouă, iar mireasa o maramă. Am împrumutat bani de la boier ca să cumpăr pălăria și marama. Ca să mă achit de datorie a trebuit să secer cu nevasta 5 hectare cu grîu pentru boier. Pantofi nu am purtat la nuntă. Am încălțat niște opinci zdrențuite. Dacă mai împrumutam bani și pentru pantofi, ar fi trebuit să slugăresc toată vara boierului. Așa pretindea el. În bordeiul meu dormeam pe un pat de scînduri. Acum, cu ce am dobîndit în colectivă, mi-am cumpărat mobilă pentru cele 3 camere. Casa e din cărămidă. Mi-am luat aragaz și radio. Dar pălăria o mai țin așa, ca amintire. Să nu se uite!

Mai avea pe un perete un calendar din 1955. Ciudat. Ne aflam în 1959. Anghel Ispas mi-a spus că în 1955 a intrat în gospodăria colectivă și păstrează calendarul din acel an ca să-și aducă aminte mereu de data cînd s-a produs cea mai importantă schimbare din viața lui. În colectivă a devenit brigadier căci este un gospodar priecut și harnic. Brigada lui era fruntașă de cîțiva ani și oamenii îl iubeau pentru felul cum știa să le organizeze munca.

Toate acestea mi le-am reamintit acolo la Tîrgul Moşilor. După doi ani, el nu mă uitase. Bucuria cu care m-a salutat și s-a apropiat de mine era dovada cea mai grăitoare că mă socotea prietenul lui. Într-un timp mi-a spus:

— Știi, păstrez ziarul cu articolul despre mine, acolo lângă calendarul...

Cuvintele lui mi-au revelat ceva extraordinar. Deci, atenție, minuiitor al condeiului, eroii materialelor tale, prietenii tăi îți păstrează articolele ani de zile, rodul muncii tale, prin care tu ești mereu aproape de sufletul lor! Acest rod trebuie să fie cât mai autentic, cât mai bogat în fapte vii și frumuseți stilistice, pe mărimea sufletului prietenilor tăi.

Olecție despre pasiune. — Când întâlnim pe teren omul care ne interesează, noi ne apropiem de el pe cât ne stă în putință, încercăm să ni-l facem prieten, cu unicul scop de a se afla cât mai multe amănunte semnificative în vederea alcătuirii reportajului sau articolului necesar ziarului. Scăpăm din vedere însă un lucru foarte important. De la acești oameni care devin eroii materialelor noastre, prietenii noștri, avem multe de învățat. Este necesar să-i privim nu numai ca pe niște oameni despre care trebuie să scriem, ci și ca pe unii de la care putem și trebuie să învățăm, oricât de pregătiți și multilaterali am fi noi. Acest principiu, cred eu, trebuie să stea la baza relațiilor cu eroii noștri. În momentul în care ei presimt că pot să spună ceva care ne interesează, devin mai puțin protocolari, dispare modul rigid și oficial de a se pronunța, își deschid inima, sînt mai accesibili, mai dispuși să se împrietenească cu noi.

Imi povestea Aurel Domșa, un tînăr reporter de la „Steagul roșu”, despre întâlnirea cu unul din eroii săi, Iordache Vasile, inginer zootehnist la gospodăria colectivă din comuna Săveni, raionul Fetești, o întâmplare destul de edificatoare în acest sens.

Inginerul Iordache era și el tînăr, atît de tînăr încît reporterul înclina să creadă că experiența lui nu prezenta aspecte prea semnificative. La început au vorbit după tipicul obișnuit în asemenea cazuri, cu întrebări și răspunsuri protocolare. La un moment dat, reporterul și-a manifestat interesul față de un fenomen biologic amintit în treacăt de inginer. Atunci, a devenit aproape spontan pasionat, dînd amănunte despre fenomenul respectiv cu o însuflețire molipsitoare. Astfel s-a spart gheata. S-a înfiripat prietenia. Restul a decurs firesc. Dispăruse reporterul și rămăsese prietenul în fața inginerului.

Iordache Vasile era un tînăr inginer foarte priceput, cu multe cunoștințe teoretice și practice. Apropiindu-se de el, reporterul a observat pasiunea lui nemărginită pentru meseria pe care și-o alesese.

— Știi, spunea inginerul, eu am fost muncitor constructor. Am urmat facultatea muncitorească. Sînt fiu de colectivist din Otopeni. Visul meu de totdeauna a fost să mă fac inginer agronom sau zootehnist. Statul mi-a dat posibilitatea să studiez. După ce am terminat facultatea muncitorească, am intrat la facultatea de zootehnie din Iași.

Drumul acestui tînăr este caracteristic. El este drumul miilor și miilor de tineri muncitori care au urcat cu rîvnă treptele învățaturii în anii puterii populare, împlinindu-și visul tinereții, ajungînd să fie deplin stăpîn pe cunoștințele științifice necesare unui inginer zootehnist.

— Fiecare zi de muncă pentru mine este o sărbătoare, spunea el.

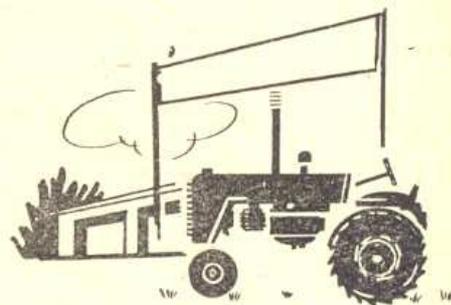
Este normal să fie așa, cînd îndeplinești munca pe care ai dorit-o cu ardoare. Ceea ce a atras atenția reporterului era faptul că Iordache Vasile umbla în sectorul zootehnic îmbrăcat cu un halat alb ca zăpada, fără o pată, ca un farmacist. El luase măsuri ca toți lucrătorii din sectorul zootehnic să fie îmbrăcați în halate albe (cum se exprima jumătate în glumă, jumătate în serios) să aibă o ținută „imaculată”.

— În felul acesta îi oblig să acorde toată atenția curățeniei, igienei în sectorul zootehnic, ceea ce e foarte important.

Intr-adevăr, pretutindeni, domnea o curățenie desăvîrșită. În fiecare zi se spoia cu var și toată această curățenie pria cum nu se poate mai bine cirezilor și turmelor gospodăriei. Folosirea metodelor științifice introduse de tînărul inginer zootehnist în creșterea animalelor

ajuta la dezvoltarea șeptelului. Numărul bovinelor crescuse de la 424 în 1959, la 762 în 1961. Asemenea creșteri erau înregistrate în toate secțiunile sectorului zootehnic.

Reporterul a învățat de la inginerul zootehnist nu numai probleme

de zootehnie ci și altceva. Întîlnirea cu acel tînăr a fost totodată o lecție despre pasiune, despre dragostea de muncă. Asemenea lecții ne oferă în majoritatea cazurilor eroii materialelor noastre.

Reconsiderare. — Ce se întîmplă cu prietenia cînd facem cunoștință cu un personaj pe care trebuie să-l criticăm? Iată o problemă delicată. Desigur ca un adevărat ziarist comunist, nu vei face niciodată concesii concepțiilor mic-burgheze despre prietenie și nu vei cocoloși lipsurile pe care le descoperi la acel cu care te întîlnești. Dar lucrurile sînt ceva mai complicate în asemenea cazuri.

Pe tractoristul Clinciu Constantin l-am cunoscut în atelierul mecanic al stațiunii de mașini și tractoare din Ciulnița. Secretarul organizației U. T. M. și tovarășii lui de muncă îmi vorbiseră despre el. Ii plăcea să se cam eschiveze de la treabă, era codaș, superficial. Am vrut să-l văd, să stau de vorbă cu el. Mă preocupa atitudinea pe care o voi lua. Ca să aflu cît mai multe din gura lui trebuia să mi-l fac prieten. Dar era cu totul deplasat să încerc ceva în această direcție, cînd știam că dacă-l critic, el s-ar putea să nu mă considere prieten. Și stîrnești risul dacă-l iei astfel:

— Uite, dacă îmi ești prieten, spune-mi ce lipsuri ai ca să te critic...

Discuția cu el a fost totuși instructivă. Își recunoștea lipsurile, dar nu le acorda nici o importanță. Nu-și da deloc seama de urmările lor. Am constat că și cei din jurul lui se mulțumeau doar să-i înregistreze tarele, fără ca să-l ajute

într-un fel. Când am plecat, tractoristul Clinciu m-a urmărit îndelung cu privirea, parcă ar fi spus: „Cine l-a adus și pe asta aici?”. Imi ziceam că acest om nu mă va considera niciodată prietenul lui.

Am scris un foileton. Am încercat să arăt cât de nedorite sînt urmările lipsurilor lui. În același timp am criticat și pe cei care nu-l ajutau să se îndrepte. Peste un an mă aflam din nou la S. M. T.-Cîlnița. Pe panoul frunțașilor am văzut cu bucurie fotografia lui Clinciu Constantin. Realizase mulți hantri peste plan și economisise cantități însemnate de carburanți. Intre timp, tovarășii de muncă îl ajutaseră. El fusese repartizat să lucreze la gospodăria colectivă din comuna lui natală. Colectiviștii citiseră foiletonul. Tînărul nu s-a simțit deloc bine cînd consătenii lui i-au spus deschis că nu se așteptau să fie criticat pînă și la ziar. El s-a hotărît să dovedească tuturor că poate fi și altfel. Pentru succesele obținute, oamenii au început să-l prețuiască. Astfel, a căpătat conștiința demnității de frunțaș și era fericit.

— Dar, imi ziceam eu, pe mine, cel care l-am criticat în ziar, nu mă consideră prieten.

Greșeam. Aflînd că sînt în S.M.T., a venit el singur la mine. Mi-a întins mîna, bucurîndu-se sincer că mă vede.

— De multe ori mă gîndeam cum să fac să vă întîlnesc, mi-a spus el. Anul trecut nu prea mă simțeam în apele mele. Nici nu vă închipuiți ce bine ați făcut că m-ați „încondeiat” în ziar... Luam lucrurile prea ușor...

— Dar acum ?

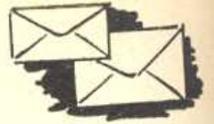
— Acum... Ați văzut panoul frunțașilor ? Cred că așa trebuie să fie un tractorist care lucrează într-o regiune complet colectivizată. Noi ne străduim să îndeplinim în bune condițiuni sarcinile trasate de Plenara Comitetului Central al partidului în legătură cu agricultura. Fiecare tractorist trebuie să-și aducă contribuția la consolidarea gospodăriilor colective...

Vorbea cu mîndria caracteristică oamenilor conștienți de sarcinile mari care le revin.

Și cît timp am stat în stațiune m-a însoțit în permanență. Mi-a vorbit de munca lui, de viața lui, de problemele stațiunii, de planurile de viitor, de gospodăria colectivă, despre întreg universul care-l înconjură. Mi-era prieten sincer. Și eram mîndru de un asemenea prieten.

D. TURTUREANU

SCRISORI PRIMITE LA REDACȚIE

LA ÎNCEPUT DE DRUM

La Caransebeș a funcționat pînă nu de mult un post de corespondenți voluntari care a fost antrenat în întrecerea cu celelalte posturi ale ziarului „DRAPELUL ROȘU”, organ al Comitetului regional Banat al P.M.R. și al Sfatului popular regional.

La ultima consfătuire care s-a ținut la redacția ziarului, am primit drapelul roșu de frunțași în această întrecere. Am spus „a funcționat”, deoarece cam de la acea consfătuire s-a trecut, la indicația și cu ajutorul ziarului, la o formă nouă, superioară, de muncă, în cadrul unei subredacții voluntare a ziarului. Am privit cu răspundere această sarcină, mai ales că era prima subredacție de acest fel din regiunea noastră. De un mare ajutor ne-au fost indicațiile date de tovarășii de la ziar, care încă de la început ne-au acordat atenția necesară. Tovarășul Ularu, de pildă, care se ocupă cu munca corespondenților, a fost de multe ori în mijlocul nostru, ajutîndu-ne să înțelegem mai bine care sînt nevoile ziarului, cum putem contribui ca „Drapelul roșu” să oglindească principalele preocupări ale muncii de fiecare zi. În subredacția voluntară din Caransebeș lucrează 12 tovarăși. Sarcinile noastre fiind multiple, am cerut ajutorul organelor locale de partid pentru a înființa în fiecare întreprindere și instituție posturi de corespondenți voluntari.

Socotim ca o realizare importantă a subredacției noastre voluntare apariția în ziarul „Drapelul roșu” a unei pagini speciale intitulate „În raionul Caransebeș, cîntec de viață nouă”, care s-a bucurat de o bună apreciere.

Poate va interesa și pe alții cum am pregătit această pagină. După ce ne-am consultat cu comitetul orașenesc și comitetul raional de partid și am stabilit exact tema și materialele ce urmau să fie scrise, am telefonat redacției ziarului,

Chiar a doua zi, „Drapelul roșu” a trimis la Caransebeș un redactor. După ce am precizat împreună planul paginii, ne-am împărțit sarcinile între toți membrii subredacției. Mecanicul de locomotivă Alex. Munteanu, de pildă, a intervievat brigada artistică de la Uzina „Oțelul roșu”, Adrian Stepa a scris un reportaj despre corul Casei raionale de cultură etc. Fotograful a fost trimis și el pe teren... și, la ziua fixată, materialele au fost gata. O ultimă verificare și apoi au luat drumul spre Timișoara.

Aș vrea să arăt aici cum lucrăm. Personal țin legătura în fiecare zi cu tovarășii de la comitetul de partid, fie orașenesc, fie raional. Pe baza indicațiilor primite, ne planificăm munca, scrierea materialelor necesare ziarului, care să oglindească cît mai bine problemele cele mai importante din orașul nostru. De cele mai multe ori materialele ne sosesc la timp, astfel că le putem trimite ziarului, care publică rubrica sub titlul: „De la subredacția noastră voluntară din Caransebeș”.

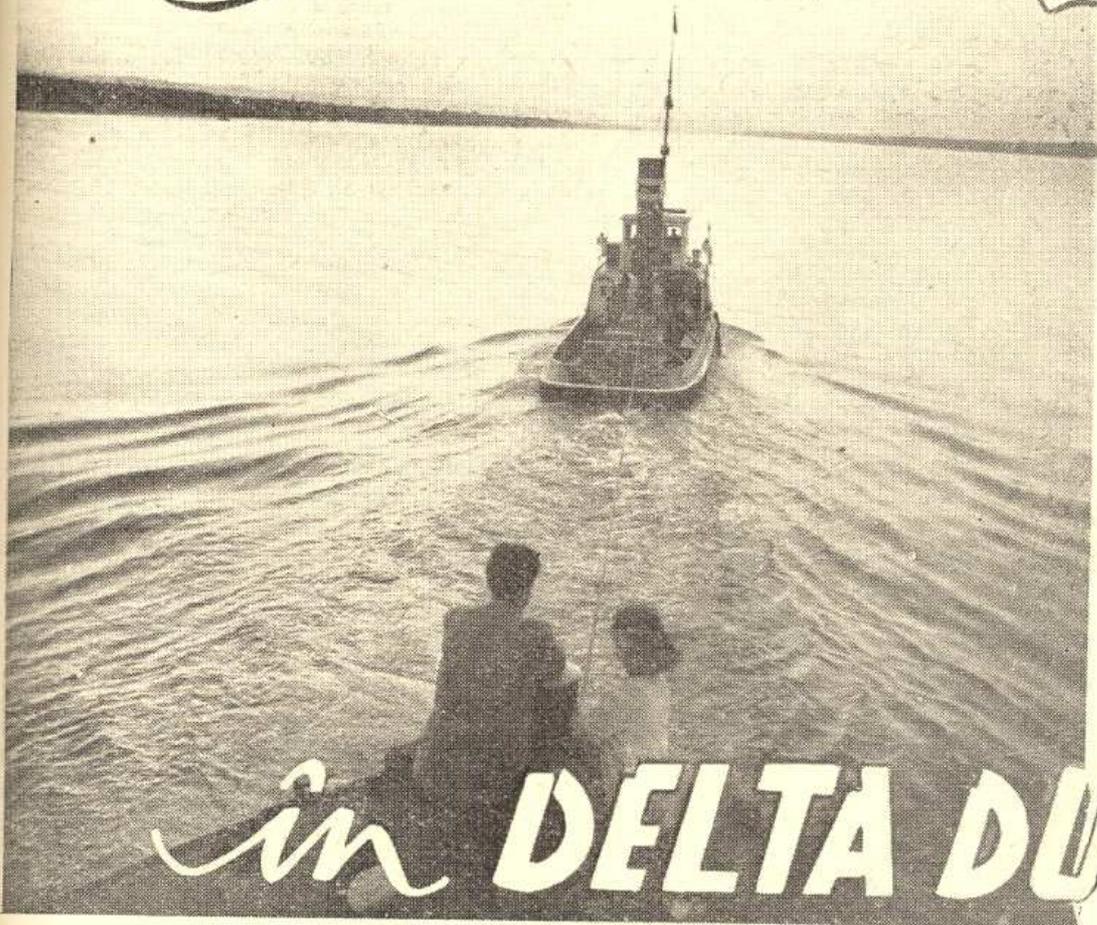
Calitatea unora dintre materialele publicate a determinat creșterea prestigiului subredacției în rîndul oamenilor muncii din orașul nostru. Pe viitor ne propunem să înființăm o cutie poștală, pe care s-o punem în centrul orașului (în acest fel oamenii muncii vor putea să ne trimită, prin intermediul ei, scrisori). Ne-am propus de asemenea să montăm un panou, unde să afișăm materialele apărute în ziar, diferite articole scrise de noi, fotografiile corespondenților noștri frunțași etc. Ne gîndim de asemenea și la unele forme pentru stimularea corespondenților și colaboratorilor frunțași.

Știu că recent s-au înființat și în alte orașe asemenea subredacții voluntare. Imi exprim dorința ca prin intermediul revistei „Presa noastră” să efectuăm un rodnic schimb de experiență.

NICOLAE PÎRVU

responsabilul subredacției voluntare din Caransebeș, a ziarului „Drapelul roșu” — Timișoara

Cu o sută de ziaristi

EXCURSIE
ORGANIZATĂ
DE UNIUNEA
ZIARIȘTILOR

în DELTA DUNĂRII

12 octombrie 1961. La ora 8 era fixată întâlnirea în Gara de Nord, la Informații. Ziariștii, bineînțeles, au venit cu întârziere. Se știe doar; ei au o aversiune, un tic profesional am putea spune, pentru condica de prezență... Vin totuși. Fiecare după un orariu personal. Și, tot după obiceiul profesional, își recuperează timpul pierdut. Stringeri puternice de mâini, revederi plăcute. O altă caracteristică: ziariștii nu fac pe excursioniștii à tout prix. Unii au câte un mic geamantan, alții un rucsac, iar cei mai mulți servieta obișnuită cu care merg pe teren. De altminteri și din aceasta iese în relief îmbinarea dintre excursia de documentare și cea de recreare în Delta Dunării. Pe umerii multora atârnă aparate de fotografiat. Cei de la televiziune poartă armele profesiei lor: aparatele de filmat.

NOTE DE DRUM

În drum spre Brăila, un mic accident, care putea să aducă grupului un popas forțat pentru câteva ore la Făurei. La coborîrea în stație pentru schimbarea trenului, excursioniștii văd cu uimire că trenul în care trebuiau să se urce cu destinația Brăila o și pornise. Noroc că cineva a atras atenția șefului de stație că cei rămași pe jos sînt ziariști și că riscă să i se ia un interviu... Pentru a preîntîmpina, însă, o astfel de eventualitate, șeful a făcut semnul de oprire și riscul unui interviu despre „mersul trenurilor“ la Făurei, acordat unui colectiv de o sută de ziariști a fost evitat...

La Brăila, prima documentare... piscicolă are loc la restaurantul „Dunărea“ unde se servește plachie de pește... Documentarea de soiul acesta va merge crescendo pe măsura înaintării în Deltă, cu cunoașterea îndeaproape a clasicei ciorbe de pește cu ardeiul respectiv... În portul dunărean, ziariștii în drum spre Deltă vizitează Combinatul Chișcani. În curtea vastă, mii de baloturi de stof presat așteaptă să fie prelucrate de combinat. Așiști la o miraculoasă transformare a acestei materii prime care creștea și zăcea încremenită pe sute de hectare în profunzimile Deltei. Sub ochii tăi uimiți vezi cum stuful e tăiat, fărâmițat, amestecat cu materiale chimice, fiert în cuptoare mari, cilindrice, iar în timp ce tu urci și cobori câteva scări metalice, pe suluri uriașe, un lichid vâscos devine tot mai alb, pentru ca apoi

să se transforme într-o pinză deasă, imaculată, de celuloză.

Te uiți în sală: pe scările mașinilor s-au cocoțat ziaristi cu aparate de fotografiat la ochi; au intrat în funcție ziaristi de la televiziune înarmați cu aparatele de filmat. De obicei, în fabrici, uzine, gospodării colective, vezi uneori câte un grup de oameni și un ziarist în mijlocul lor. De data aceasta situația e puțin schimbată: câte un muncitor sau inginer este înconjurat de un grup de ziaristi. Nu toți și-au scos carnetul și stiloul. Pare-se că unii se bazează pe memorie. E imposibil să nu fii tentat să scrii ceva frumos despre această minunată realizare a industriei socialiste. Părerea aceasta e confirmată de cei care iau note.

13 octombrie. Pe puntea vasului, dimineata, înainte de plecare spre șantierul naval, câțiva ziaristi stau pe covetă și privesc nostalgic către oraș.

— Eu m-am născut aici, în orașul Galați.

E tov. Traian Bucurenciu. O spune cu mândrie. Altul ține să arate că la Galați a făcut primii pași în presă. Soția unui ziarist, născută și ea la Galați, n-a putut rezista dorinței de a-și vizita imediat orașul natal, așa cum arată el acum (nu l-a mai văzut de câțiva ani). Aseară, cum s-a aruncat ancora, a și trecut puntea... De altminteri, orice om din Galați, cu care stai de vorbă, ține să sublinieze *ceva* important, deosebit, petrecut la Galați.

Trecem pe locul unde s-a tras în muncitorii care s-au solidarizat cu țărani în anul 1907. Privim monumentul ridicat în amintirea lor. Iată și locurile unde au manifestat muncitorii, în 1916, împotriva primului război imperialist. Iată și bustul lui Spiridon Vrinceanu, care a căzut împreună cu cei nouă muncitori uciși de reacțiune.

În fața impunătoarei clădiri a Muzeului regional de istorie din Galați se află o placă comemorativă unde se arată că aici a avut loc, în 1932, sub conducerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, ședința comitetului de acțiune a ceferiștilor. Hotărârile luate în ședință au avut un rol important în organizarea participării muncitorilor de la atelierele C.F.R. din Galați la eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din februarie 1933.

Și la șantierul naval, muncitorii sînt mândri de Galații lor. Ei îți vorbesc cu pasiune de cargourile construite la Galați. Te plimbă pe vasul „Victoria”, aflat în stadiu de

finisare, unde admiri interioarele elegante, cu mobila fabricată tot pe șantier. Simți o plăcere să mîngîi placașul fin al mesuțelor și șifonierelor făcute pe măsura locurilor, plăcile de faianță, obiectele din material plastic.

Privirile ți se odihnesc pe acest mobilier elegant, cu culori vii, lucrat artistic. Aparatele ziaristilor țâcăne, creioanele și stilourile funcționează cu repeziciune. Ziaristi sînt impresionați de deosebita grijă pentru om, manifestată prin gustul cu care sînt mobilate cabinele. Constructorii nu uită pînă și rama pentru fotografiile celor dragi marinarului pornit în larg. Tovarășa Tania Tudose își manifestă dorința să scrie un instantaneu în legătură cu acest aspect în revista „Femeia”. Ideea nu e rea.

Înainte de toate, înainte de construirea marelui combinat metalurgic, grija partidului s-a îndreptat către constructori. Astfel, la Țiclina se văd primele blocuri cu balcoanele de culori îmbietoare. Intrăm într-un bloc: camere spațioase, cu multă lumină. Garsoniere pentru o singură persoană, complet mobilate; au și aragaz și radio. Un inginer ne spune: 1030 de apartamente s-au ridicat numai anul acesta din aprilie pînă acum. Unii ziaristi iau note, înconjurînd pe câte un tehnician. Tov. Alex. Gerite stă lîngă un inginer și-l ajută în muncă. De câte ori acesta vrea să explice ceva, el i-o ia înainte și, cu gesturi largi, explică colegilor săi cum se construiește. El e doar redactor șef la „Constructorul”... Tovarășa Viorica Ciorbăgiu de la „România liberă” nu se mulțumește, însă, numai cu explicațiile date. Ea cere să se aducă și schema, dorința satisfăcută imediat. Tovarășa Ciorbăgiu notează de zor. Voi urmări cu atenție „România liberă”... Într-un colț, Dumitru Turtureanu, de la „Steagul roșu” — București, notează și el.

— Lucrezi la secția construcții?

— Nu, notez ca să știu...

14 octombrie. Încă din timpul nopții ne aflăm în Deltă. Dimineata e plină de soare. Poposim la Tulcea. Ziaristi vizitează Combinatul de conserve de pește din localitate. Mi-amintesc de crunta exploatare la care erau supuși muncitorii întreprinderilor de pescărie din trecut. Aici, la Tulcea, am întîlnit azi dimineată femei vesele în halate albe, mai mult supraveghînd mișcarea și transformarea peștelui în aparate electrice, cazane uriașe purtate de macarale răsturnîndu-le în jgheburii metalice. Benzile poartă pești

spre tăierea mecanică, spre prăjirea mecanică, spre ambalarea mecanică. Într-o sală ziaristi fac un scurt popas: miros plăcut. De unde vine? Din tăvile mari, pline cu bucăți de pește cald. Documentarea trebuie adîncită... Mai ales că tovarășii de aici te îmbie surzînd. Lîngă o tavă mare cu pește rumenit, tov. Vasile Trifu (Cluj) și alți câțiva (din Hunedoara, Petroșani, Baia Mare etc.) se documentează serios. Nu mă las și trec și eu la documentare... De altminteri, ziaristi se dovedesc toată ziua mari amatori de pește. Tulcenii, gazde amabile, le-au prilejuit, cu ajutorul competent al bucătăriei de pe vas, să mănînce o ciorbă de dai cu căciula în cîini...

Pe la amiază o pornim spre Sulina. Vasul plutește lin. Luînd prînzul, mă uit din cînd în cînd prin geam și am impresia că nu vasul merge ci căsuțele îngrijite ale pescarilor și pomii de pe mal au pornit-o la întrecere cu apele. Fiecare gard are altă culoare. În fața fiecărei case câte o barcă lungă, de culoare neagră, unele întoarse pentru uscat. Cîrduri de gîște ies din apă și se așează „disciplinate” în grupe în dreptul câte unei porți. Își dau seama în oala cărui pescar vor trebui să fiarbă... Ies pe covetă. O liniște odihnitoare. Ce bine ar prinde aici o masă de scris! Nici chiar țâcănitul cu zgomotul de mitralieră al mașinei tovarășei Fecioru („Presă noastră”) nu m-ar stînjeți aici. Nici chiar telefonul cu acel „vino mîine” al simpaticilor noștri colaboratori... Liniștea de aici e atît de puternică, atît de pipăibilă, ca să zic așa, în-cît am impresia că și tov. Rosenthal (Agerpres), suit pe acoperișul vasului, ca și alți fotoreporterii, vrea s-o prindă pe peliculă...

De pe malul celălalt se aud cîntece vesele transmise de radio. În curtea unui pescar, sub pomi, un bătrîn mustăcios trage o bătută îndrăcită. Căsuțele sînt curate. Rar câte-o cocioabă de pe vremea cînd doctorul Petre Alexandrov, revoluționar rus refugiat în Deltă, a dus o viață de apostolat pe aceste meleaguri...

Dintr-o ulicioară apare o pereche tînără. Ea, într-o bluză roșie și fustă creată de culoare cenușie; el, cu cizme înalte, cămașă albă, în-cins cu briu. O barcă cu doi bătrîni. Amîndoi vislesc. Altă barcă: o femeie singură vislește ca să treacă drumul la vecini. Ca la Veneția.

Radio și lumină electrică la toate casele. Se aud cîntece populare,

Seara ajungem la vechiul port dunărean — Sulina. Înnoptăm aici.

15 octombrie. — O duminică cu soare și surprize plăcute. Ora 10. Cargoul „16 februarie“ pornește pe canalul Sulinei către mare. Vremea e minunată, Emoție. Cine va avea „rău de mare“? Parcă la o comandă, la proră și la pupă, agățați de scări și frîngii, excursioniștii filmează, fotografiază, iau note. În cabina timonierului, într-un colț, tov. Țigănuș îmbie glu-meț pe o tovarășă speriată, în așteptarea răului de mare.

— Ia, tovarășă, câteva înghițituri din sticla aceasta și n-ai să simți că te legeni..

Timonierul, înalt și osos, e vorbăreț. La fiecare întrebare face cite o incursiune în diferite probleme. Are o bogată fantezie.

— Uitați-vă, intrăm în mare. Colo, în dreapta, a fost odată, pe o furtună năpraznică, o catastrofă. Un vas italian, un altul turcesc și unul libanez s-au rupt în două...

În seara aceleași zile, duminică, bal mascat. Da, să nu rîdeți: un adevărat bal mascat.

Conferențiarul (Gh. Dinu) a prezentat măștile în sala de spectacole a vasului. Nae Dăscălescu (Agerpres) a improvisat o spirituală cronică rimată. Măștile erau făcute cu multă fantezie și cu mijloace simple. În timpul dansului au recoltat succese căpitanul de vas (Sanda Faur-Florin), școlărița dur-Julie (Tania Tudose), marinarii cu alură de piraiți: Emil Georgescu („Apărarea Patriei“) și Ștefan Al-bescu („Munca“).

Tombolă, „Cine știe câștigă“, antren, veselie, multă veselie. Măștile au fost executate de artiștii plastici Iosif Cova, Dorio Lazăr, Victor Zemlicka, Gh. Costiniu, reprezentanți ai Uniunii Artiștilor Plastici pe vas, afișele și materialul decorativ de A. Poch — („Urzica“).

Cei fără măști au petrecut și ei. Toată lumea era veselă. Tov. Tiberiu Fitone („Elöre“) în timpul zilei se plimba grav cu șapca trasă peste ochi. În seara balului era vesel, pășea apăsător și făcea cu ochiul cîtorva sticluțe care stăteau pe masă ca un grup de mici sonde stinse. La un moment dat s-a ridicat de la masă, a împins cu dosul palmei șapca pe ceafă, a intrat în sala de dans, a dat comandă muzicii și a executat cu o tovarășă un ceardaș îndrăcit.

Numai tov. Gh. Grama, redactor șef la „Flacăra Moineștiului“, stătea îngîndurat la masă, avînd în față un pahar cu borviz. Venise

îmbrăcat cu cizme și, în geaman-tan, cu pușca de vînătoare. L-am pofțit la un pahar de muscat ot-onel (care, în trecut fie zis, a avut un succes deosebit în mijlocul zia-riștilor). Tov. Grama a refuzat, cu aer melancolic.

— A mers prost cu vînătoria?

— N-a mers deloc. Unde să vînez, pe vas!

Dar se întoarce el la Brăila și, în bălțile din împrejurimi, își va scoate paguba...

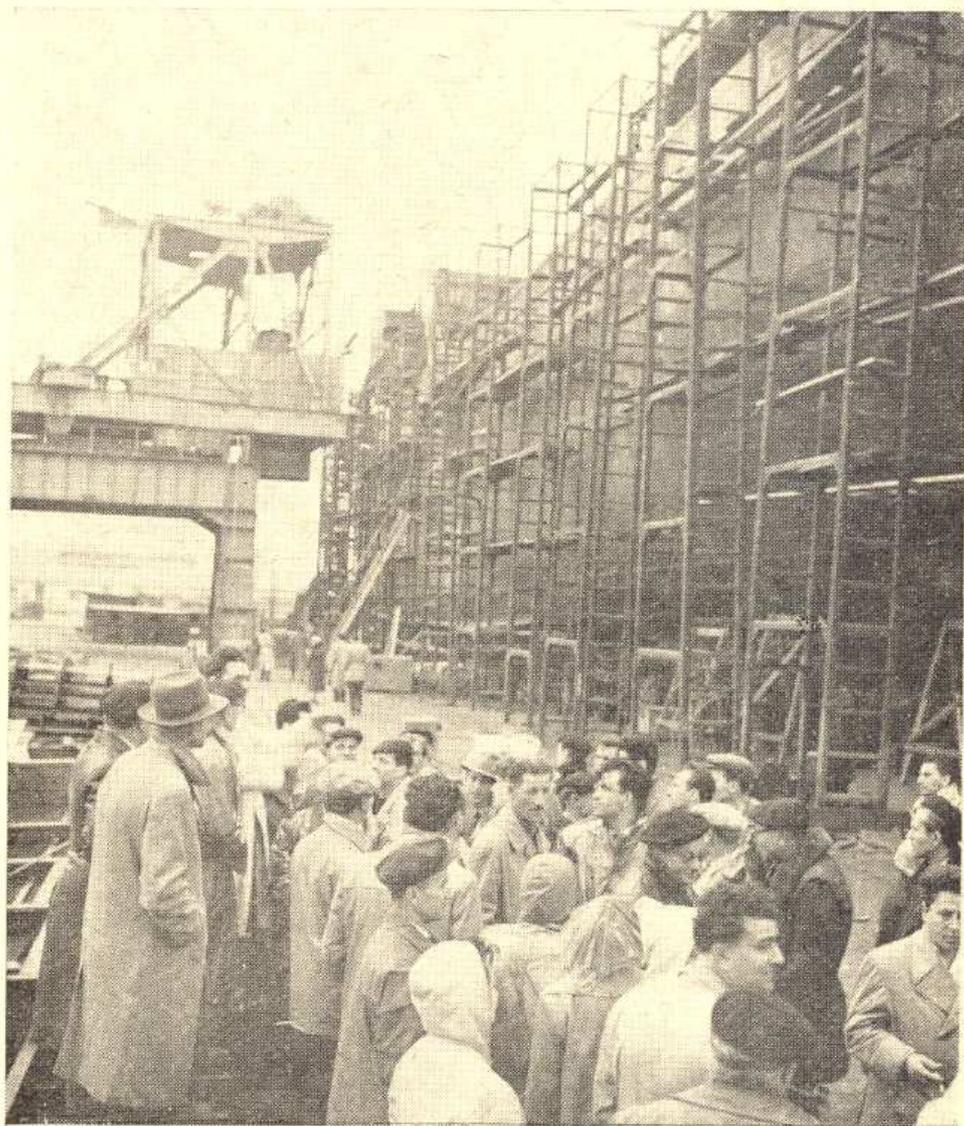
16 octombrie. Sîntem pe drumul de întoarcere. Ne oprim la stația experimentală Maliuc. E un sol fragil, creat de mîna omului. În stațiune se află, deocamdată, circa 30 de cercetători științifici care ne dau, cu multă bunăvoință, o serie de interesante lămuriri în legătură cu recoltarea stufului și cu fauna din deltă. Astfel, aflăm că pe terenul mișcător al deltei stuful creș-

te înalt de 6 metri, că recolta este de 7—12 tone la hectar, că după recoltare stuful devine mai viguros, că producția la ha. crește.

La întoarcere constat cu plăcere că s-au creat noi legături, noi prietenii între ziaristi. Într-un compartiment de tren, tov. Mihai Gospodin („Steagul roșu“) nu și-a terminat încă lunga poveste, începută cu cîteva zile înainte, în fața unei tovarășe. La ușa unui alt compartiment s-a înjghebat un cor.

Pe peronul Gării de Nord, la despărțire, strîngerii calde de mîini. Excursia organizată de Uniunea Ziaristilor a contribuit ca o sută de ziaristi să viziteze o parte din noile construcții socialiste din regiunea Galați. Excursia în Deltă a constituit un prilej de documentare în munca de ziarist, fiind în același timp și o recreare plăcută.

I. FELEA

Excursioniștii în vizită la Șantierul naval din Galați

EXPRIMĂRI ECHIVOCE ÎN UNELE TEXTE DE ZIAR

N. MIHĂESCU

Una din calitățile esențiale ale exprimării este — după cum se știe — **claritatea**. Înșușirea aceasta constă în a folosi atît cuvintele cele mai adecvate, menite să oglindească exact și nuanțat conținutul comunicării noastre, cît și cele mai iscusite construcții sintactice. Atunci cînd elementele lexicale ce intră în alcătuirea unei formulări nu sînt folosite în sensul lor cel mai propriu, ca și atunci cînd legăturile gramaticale dintre ele se stabilesc în mod defectuos — înțelegerea ideilor este compromisă. Chiar dacă uneori exprimarea nu e atît de confuză încît să nu se poată desprinde, măcar cu aproximație, înțelesul ei, puterea de pătrundere a ideilor comunicate nu rămîne mai puțin diminuată, prin aceea că atenția lectorului se dispersează în fel de fel de supoziții și asociații străine de obiectivele textului.

Astfel de situații în care, fără voia lui, se află uneori cititorul sînt, cu deosebire, favorizate de ceea ce am putea numi **exprimarea echivocă** — adică acea formulare care poate fi interpretată în mai multe feluri și, care, de obicei, are două înțelesuri.

Cît de mult are de suferit **claritatea** de pe urma **echivocului** — va rezulta, credem, din unele exemple la care vom recurge pentru a demonstra aceasta și pe care le-am cules din mai multe texte de ziar.

Să ne oprim, întîi, la acest fragment de reportaj: „Cine străbătea cu mulți ani în urmă drumul de la Huși spre Fălciu, tîrg aflat în imediata apropiere a Prutului, întîlnea, începînd de pe la Gura

Văii, mereu același peisaj: **de o parte** — lunca Prutului cu nenumăratele ei bălți și girle, cu papura și stuful înaintînd uneori pînă aproape de șosea, **pe de altă parte** dealuri erodate, uscate pline de bălării și mărăcini, populate de cîrțiți și popîndăi“. (România liberă“ nr. 5195, p. II, col. 3).

Citind pasajul de mai sus, te întrebi: cele două serii de caracteristici ale peisajului descris trebuie înțelese ca desfășurîndu-se conform realității în tablouri paralele, sau ca fiind interferate, autorul textului recurgînd la procedeul stilistic al expunerii lor în grupe distincte, așa cum ar putea să nu fie în natură?

Dacă admitem prima ipoteză — cea mai plauzibilă — atunci redactarea frazei e defectuoasă: în adevăr, autorul reportajului, după ce a spus: **de o parte**, se cuvenea să completeze prin **de altă parte**. În acest caz, am fi avut certitudinea că aspectele zugrăvite se aflau **de o parte și de alta** a drumului „începînd de pe la Gura Văii“; dacă însă sîntem înclinați să luăm drept bună cea de-a doua ipoteză — atunci, procedeul stilistic la care a apelat reporterul pentru a descrie peisajul, organizînd aspectele — observate de el separat — în două grupe, ca și cum ele ar corespunde a doua realității, trebuia să înceapă cu locuțiunea **pe de-o parte**.

Deci, dacă reporterul și-a propus să redea întocmai realitatea — el trebuia să folosească locuțiunile proprii acestui scop: **de o parte și de alta**, iar dacă a vrut numai să dea o imagine globală a aspectelor observate, neurmărind să le

prezinte cu exactitatea succedării lor topografice — atunci se cuvenea să scrie: **pe de-o parte și pe de alta**. Autorul textului a amestecat însă locuțiunile și — de aici — confuzia pe care am semnalat-o.

Mai flagrante și — de astă dată — chiar penibile sînt sensurile duble ce rezultă din posibilitatea pe care autorul textului o lasă cititorului de a stabili alte raporturi gramaticale între termenii frazei, decît cele cuvenite.

Iată întîi acest exemplu: „**Consiliile de conducere ale multor gospodării colective** din regiune, îndrumate îndeaproape de comitețele executive ale sfaturilor populare, de specialiștii agricoli, acordă **atenția cuvenită** păstrării tinerețului animal **din prăsilă proprie**“. (R. l. 5203, I, 1).

De același gen e și cazul următor: „La rîndul său comitetul executiv al sfatului popular regional va urmări cu toată atenția modul cum **organele de subordine** se ocupă de **sporirea efectivelor de animale**, în deosebi prin păstrarea și creșterea **prăsilii proprii**“. (Id. ibd. I, 2).

Și în primul și în cel de-al doilea caz, legăturile sintactice sînt greșite, căci nici consiliile de conducere ale unor gospodării colective din regiunea respectivă și nici organele subordonate comitetului executiv al sfatului popular nu pot păstra sau crește animale din... **prăsilă proprie**! Ele pot păstra sau crește animale din **prăsilă proprie** a **gospodăriilor agricole colective** — ceea ce e cu totul altceva.

Alteori, formulările trezesc în mintea cititorului asociații de nedorit. Cîteva exemple și în această

privință: „În drum cu trenul, la popasul scurt dintr-o stație vă veți fi întrebat poate ce-o fi dincolo de gară. Vă veți fi întrebat ca **dinaintea unei porți**, ce-i dincolo de ea“. (R. l. 5202, I, 6). Comparația folosită de autorul reportajului: **ca dinaintea unei porți** a adus, desigur, în mintea cititorului, vorba populară puțin măgulitoare pentru cel căruia i se potrivește: **ca în fața unei porți noi**.

Un alt citat: „Într-o margine a orașului Turnu-Severin se întind construcțiile unei vaste gospodării agricole de stat. **Profilul ei puternic conturat** e zootehnic“. (Em. Radio „Tineretea ne e dragă“ din 19.VI.1961). Ce observăm?

După semnalarea **construcțiilor** vastei gospodării din marginea orașului Turnu-Severin, **profilul** amintit în propoziția finală îți deșteaptă în minte sensul propriu **descrierii**: **Profilul** unui om, **profilul** unei clădiri. Aceasta, cu atât mai mult cu cât, în pasajul citat, **profilul** despre care abia la urmă aflăm că este **zootehnic**, primește determinantul **puternic conturat**.

Sînt și cazuri în care **echivocul** ia naștere din folosirea unor termeni cu dubla lor valoare: o dată — cu semnificația lor proprie și a doua oară — în sens figurat.

Iată acest exemplu desprins, de asemenea, dintr-un reportaj apărut în ziar: „La secția brutărie (e vorba de întreprinderea de panificație „Constantin David“ — n.n.) mirosul îmbietor nu dispăre nici zi, nici noapte. **Se frămintă** și se coace neîntrerupt... La fabrica „Constantin David“ se constată acum ce nu era în obișnuitul zilelor de ieri. Este **frămîntarea** colectivului de a căuta și găsi noi posibilități“. (R. l. 5197, I, 6—7).

Dacă în altă împrejurare, se poate foarte bine folosi cuvîntul **frămîntarea** în înțelesul lui figurat — în contextul citat, el nu era indicat să apară: era vorba doar de o întreprindere de panificație în care **se frămîntă** aluatul. Dacă spunem că și **colectivul se frămîntă**, ia naștere echivocul care dăunează prin aceea că abate atenția cititorului către înțelesuri aflate în afara ideilor comunicate în fraza respectivă.

Folosind termenii în înțelesul lor precis și adecvat contextului și avînd grija de a stabili perfect raporturile gramaticale dintre elementele construcției sintactice — avem garanția că în exprimarea noastră nu-și va putea face apariția echivocul.

LA MOSCOVA

A apărut o lucrare despre istoria presei comuniste din România

După o primă broșură, publicată în Editura Universității din Moscova, care se ocupă de presa ilegală din România, A. I. Sizonenko a scos recent o nouă monografie despre presa noastră de partid, care constituie numai o primă parte din studiul în pregătire „Despre istoria presei comuniste din România“. În partea doua a lucrării, autorul se va ocupa de presa comunistă tipărită în limbile minorităților naționale de la noi.

Documentîndu-se din materialele cercetate la Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R. și la Biblioteca Academiei R.P.R., folosind documente ale partidului nostru, A. I. Sizonenko a alcătuit o lucrare atentă, conștiincioasă, conținînd o prezentare interesantă a unor momente importante din istoria presei comuniste din țara noastră.

PROBLEME DE PAGINAȚIE

I. PAGINAREA TITLURILOR AL-CĂTUITE DIN MAI MULTE RÎNDURI SA FIE SIMETRICA SAU ASIMETRICA?

În ultimul timp se observă în presă tendința de a se pagina asimetric titlurile de dimensiuni mai mari. Această preferință pentru asimetric este justificată și de faptul că titlul astfel paginat apare mai viu, mai mișcat. Există mai multe moduri de a pagina titlurile asimetric. La ora actuală, cel mai uzitat este sistemul utilizat de revistele „Flacăra” și „Femeia”, cînd rîndurile titlurilor nu „filează” la nici unul din capete. Pe cît posibil se caută prin această dispunere a rîndurilor să se învieze pagina (bine înțeles cu condiția ca să se respecte acest principiu în tot cuprinsul gazetei) și mai ales să se obțină o „aerare” a paginilor cu text mult. Paginarea simetrică provoacă o oarecare monotonie. Simetrizarea obținută prin centrarea ultimului rînd pe mediana celor superioare dă un aspect organizat, plăcut, liniștit. Ar fi preferabilă totuși formula mai vie, mai agitatorică, de paginare asimetrică a titlurilor pe mai multe rînduri.

II. CUM SA SE CULEAGA ȘI CUM SA SE PAGINEZE LEGENDELE (EXPLICAȚIILE) FOTOGRAFIILOR

Este cunoscută tendința privirii de a se îndrepta de îndată mai întîi asupra unei imagini și apoi asupra unui text. De asemenea se știe că privirea, datorită faptului că citim de la stînga spre dreapta, capătă o inerție care face ca centrul de atenție să se afle totdeauna spre dreapta și spre colțul de sus al unei pagini. Așa se explică de ce mai în toate cazurile „paginile de atenție” sînt cele de dreapta. Imaginile fiind și ele un centru de atenție al paginii e bine să aibă explicații care să se poată citi cu ușurință aproape concomitent cu parcurgerea fotografiei. Se utilizează litera aldină dar mult mai nimerită ar fi litera din familia gro-

Din corespondența sosită pe adresa redacției noastre am desprins cîteva întrebări la care răspundem în cadrul acestei rubrici.

tesc sau cristal negru. O mare importanță are și felul în care este paginată explicația unui clișeu. Totul trebuie să ducă de altfel la lizibilitatea cît mai lesnicioasă și mai rapidă a textului. De aceea vedem uneori explicații paginate asimetric, la unul din capetele clișeului, și culese pe un format mai mic (cam 2/3 din lățimea clișeului). Dacă o explicație conține mai multe rînduri e preferabil ca ultimul rînd să nu fie centrat ci tras la marginea din stînga pentru a ușura astfel lectura textului, deoarece este firesc ca începutul unui rînd de text să-l găsim la locul său obișnuit și nu la centrul formatului.

III. CARE ESTE LITERA CEA MAI UȘOR DE CITIT

Dacă este vorba despre litera cu care se culege textul de bază (adică textul propriu-zis al unui articol) litera ideală este cea fără ornamente (înțelegîndu-se prin aceasta lipsa contrastelor între trunchiul literii și piciorul ei sau între liniile de unire dintre părțile componente). Din această categorie fac parte literele cuprinse în marea grupă a groteștilor, cristalelor negre și albe și altele asemănătoare. Revista sovietică „Ogoniok” utilizează numai această literă, bineînțeles în toate variantele ei. De altfel, pentru un ziar tipărit la rotativă această literă se dovedește a fi indispensabilă deoarece „ornamentele” celorlalte familii de literă se înecă la tipar. Pentru titluri, care utilizează corpuri mai mari, se pot alege și alte familii. Totuși, trebuie acordată preferință pentru literele simple care sînt mai ușor de citit și mai elegante.

IV. INFLUENȚEAZĂ FORMATUL DE COLOANĂ LIZIBILITATEA TEXTULUI?

Din cercetările întreprinse la instituturile de poligrafie din U.R.S.S. rezultă că se citește mult mai ușor textul cules pe coloană îngustă, între 3 și 3 $\frac{1}{2}$ cvadrați. Dacă textul este destinat unei lecturi rapide, așa cum sînt informațiile dintr-un ziar, formatul de 3 cvadrați este cel mai nimerit. Pentru proza artistică, pentru reportaje, foiletoane, care sînt destinate unei lecturi mai puțin grăbite se recomandă coloana de 4,5 și 5 $\frac{1}{4}$ cvadrați. Știrile scurte culese cu corp 6 e bine să fie date pe formate cît mai mici, cum ar fi 1 $\frac{3}{4}$ cvadrați.

V. CUM SĂ CULEGEM REPORTAJELE NOASTRE — CU SAU FĂRĂ SUBTITLURI?

Problema nu trebuie pusă numai pentru reportaje ci și pentru orice materiale care depășesc mai mult de două coloane de materie. În afară de faptul că subtitlurile ușurează cititorului perceperea rapidă a schemei de idei a materialului respectiv, dar subtitlurile constituie în același timp un minunat mijloc grafic de a înfrumuseța prezentarea cît mai vie a unui material, a unei pagini. Subtitlurile însă trebuie paginate în așa fel încît ele să atragă imediat atenția. Ele trebuie detașate din pasta textului printr-o albitură suficientă, date cu o literă cît mai puternică, fără contraste supărătoare. E foarte indicat ca formatul de culegere al subtitlurilor să fie diferit de formatul de culegere al materialului respectiv. Chiar și paginarea subtitlurilor în coloană este importantă. Ele sînt mult mai vizibile atunci cînd sînt paginate asimetric și cînd sînt alcătuite din mai multe rînduri de text. Ele se pot și da la negativ în ștreifuri de negru sau de culoare dacă există. E bine să se țină seama la paginare ca subtitlurile aflate pe coloane ațurate să nu fie la același nivel.

Preocupări redacționale

LA SECȚIA DE ÎNVĂȚĂMÎNT A ZIARULUI „SCÎNTEIA TINERETULUI”

— Un fapt interesant la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași...

Și tînărul corespondent voluntar, student ieșean, venit cu treburi prin București, povestește febril întâmplarea trăită de o grupă de studenți în practica de producție. Faptul, selectat cu grijă din noianul de evenimente ale vieții studentești din Iași, prezintă într-adevăr un interes public. Șefa secției de învățămînt a ziarului „Scînteia tineretului”, tovarășa Lucreția Lustig, îi oferă imediat cîteva foi de hîrtie și un creion, invitîndu-l pe corespondent să scrie o notă. Apoi ni se adresează:

— Corespondenții, studenți și elevi, ne oferă numeroase teme prețioase din viața universităților și școlilor. Pentru noul an de învățămînt pregătim un plan special în care se va ține seama de cerințele cititorilor noștri exprimate în scrisorile venite la redacție. În primul rînd ne-am propus să oglindim în mod amplu activitatea organizațiilor de U.T.M. chemate să intensifice munca de educație în școli, să sprijine procesul de învățămînt în școli și universități, să ajute pe elevi și studenți să-și însușească politica partidului, să înțeleagă mai profund realizările regimului nostru, sensul dezvoltării construcției socialiste. În acest fel întreaga muncă politică va contribui la dezvoltarea răspunderii pentru

principala lor sarcină: învățătura. Planul nostru nu e definitiv. El va fi îmbogățit pe parcurs. Dar de pe acum sînt definitive cîteva acțiuni publicistice în vederea ogîndirii eficiente a muncii politico-educative în școli și facultăți, a vieții de organizație. Unele pagini ale elevului vor fi închinare problemelor specifice ale școlii. Aici își vor găsi locul materiale de popularizare a experienței înaintate privind organizarea într-ajutorării între studenți și a consfătuirilor profesionale. Ne propunem să organizăm o masă rotundă cu profesori, ingineri și elevi de la școlile în care se

experimentează „O zi pe săptămînă în producție”. Urmează să facem un plan amănunțit de sprijinire a acțiunilor în legătură cu formarea culturii generale a elevilor și studenților. În această acțiune vom dezbate tema „Specialitate și cultură generală” la care vom solicita colaborarea unor cunoscuți oameni de știință, scriitori, muncitori și bineînțeles studenți.

Ne-am propus de asemenea să urmărim sistematic modul cum organizațiile U.T.M. din școli îndeplinesc obiectivul principal din planurile lor de activitate, intensificarea muncii politico-educative în rîndul elevilor. Pentru a-

ceasta ziarul nostru va continua să insiste asupra ideii după care eficiența întregii munci politice se reflectă, în primul rînd, în rezultatele obținute de elevi la învățătura, în atmosfera de studiu perseverent care se dezvoltă în școli, în crearea unei opinii publice combative, de intoleranță față de orice încălcare a disciplinei școlare, față de orice manifestări ale influenței moralei și ideologiei burgheze.

Despre alte acțiuni ale secției noastre — ne-a spus în încheiere tov. Lucreția Lustig — vor vorbi, sper, mai concret, viitoarele numere ale ziarului.

PROBLEME NOI, FORME VARIATE

În redacția revistei „Viața studentească” domnește acum o vie activitate. Ne propusesem să realizăm, în acest sens, un interviu despre lărgirea și îmbunătățirea contribuției revistei la ridicarea pregătirii teoretice și practice a studenților la nivelul cerințelor desăvîrșirii construcției socialiste.

Tovarășa Virginia Velcescu-Pană, redactor șef adjunct al revistei studentești, ne relatează faptul că întocmirea planului tematic al publicației mobilizează întreg colectivul redacțional. Discuțiile și căutările creatoare încep să se concretizeze. O atenție sporită va acorda revista reflectării și sprijini-

nirii măsurilor luate pentru continua ridicare a nivelului științific al învățămîntului din țara noastră. Noile specializări pe care le reclamă dezvoltarea economiei și culturii românești oferă teme publicistice generoase. Un redactor al revistei a propus organizarea unei anchete în rîndul cadrelor didactice universitare pe tema: „Cum reflectă cursul dvs. cele mai noi realizări ale științei și tehnicii înaintate?”

În redacție există o preocupare susținută pentru sprijinirea ridicării nivelului calitativ al studiului studenților. Cu interes a fost primită propunerea de a se realiza publicistic

un fel de Curs facultativ de metodica studiului adreșat în special studenților din anul I. Vor fi invitați să-și spună opinia din punct de vedere al pedagogiei științifice, profesori și asistenți în legătură cu probleme specifice ale procesului de învățămînt superior ivite. „Prelegeri” atrăgătoare vor trata teme ca: „Știi ce înseamnă timp liber?”, „Munca cu bibliografia tehnică și beletristică”, „Ce înseamnă a amîna examenele?”. Cu ajutorul subredacțiilor voluntare din cele 12 centre universitare din țară, revista va iniția „Brigada pro 10” și „Procesul notei 5”. Odată cu popularizarea experien-

tei înaintate a studenților frunțași, se vor critica rezultatele mediocre în munca universitară. Pe aceeași linie se înscrie inițiativa „Itinerariul notei 10“.

La această nouă rubrică se va trata în funcție de etapa respectivă a anului universitar participarea studenților la formele de învățământ ce constituie etape obligatorii ale bunei pregătiri (participarea la cursuri, seminarul, consultații, lecții recapitulative, lucrări de laborator, munca la proiecte etc.). Rubrica „În aqua forte“ va fi completată cu alte forme publicistice: „La microscop“, „Insuficient înainte de examen“ etc. Propunerile prețioase se vor concretiza în paginile revistei în legătură cu procesul de întărire a legăturii învățământului cu viața, cu producția și intensificarea activității științifice.

La rubrica „Permanențe românești“ revista „Via-

ța studentescă“ își propune să inaugureze un nou ciclu de articole consacrate tradițiilor progresiste ale științei noastre, contribuția ei la dezvoltarea continuă a economiei și culturii socialiste. În acest sens, se va solicita colaborarea unor savanți și profesori de mare prestigiu care să prezinte școlile românești de matematică, medicină și lingvistică, aportul oamenilor noștri de știință la dezvoltarea fizicii, chimiei, biologiei, filozofiei etc.

O nouă rubrică se va intitula „Studenții întreabă, specialiștii răspund“ Aici se pot consemna cele mai importante realizări tehnico-științifice în astronomie, cosmonautică, energie nucleară, cibernetică, construcții, telemecanică etc.

Simpozioane, articole de analiză, note, reportaje și alte genuri gazetărești vor ilustra rubricile „Știința și religia“, „Cartea politică și ideologică în mîna fiecărui student“, „În sprijinul

informărilor politice“, „Atlasul „Vieții studentescă“, „Agenda timpului liber“ și „Colocviu despre morală“.

Asupra acestei ultime rubrici am aflat multe lucruri interesante. Permanent, într-un mod foarte ascuțit, se va discuta în coloanele revistei aspecte ale moralei studentului nostru. E interesant de subliniat faptul că redacția intenționează să includă în fiecare număr al revistei, la această rubrică, scrisori care vor oglindi opinia studentescă în legătură cu diverse probleme de etică. S-a discutat în cadrul redacției posibilitatea de a se publica concomitent și o altă rubrică „Ce notă puneți?“, cuprinzând instanțanele critice din viața studentescă (ajutor neprincipal, conspecte copiate etc.).

Sînt enumerate aici numai cîteva aspecte surprinse într-o vizită făcută în aceste zile la redacția revistei Asociațiilor Studențești din R.P.R.

minte. El va lăuda pe frunțași și va lua poziție critică față de rămîinerile în urmă.

Începutul acestui schimb de experiență se va face prin publicarea unui grupaj scris de specialiști ai Institutului de cercetări pentru cultura porumbului de la Fundulea. Grupajul se va referi la acele aspecte din agrotehnica porumbului legate de perioada actuală. Este vorba în primul rînd de necesitatea unei temeinice lucrări a solului pe terenurile destinate porumbului: problema folosirii pe scară largă a îngrășămintelor naturale. Prin acest grupaj se va atrage atenția G.A.S. și G.A.C. asupra principalelor măsuri care trebuie să le ia în această perioadă în vederea bunei pregătiri a solului destinat culturii porumbului. Paralel cu îndrumările științifice scrise de specialiști, ziarul va publica și o serie de materiale semnate de brigadierii și inginerii din acele unități care au obținut cele mai mari producții de porumb-boabe la hectar.

Prin generalizarea experienței unităților frunțașe din regiunea București, ziarul „Steagul roșu“ contribuie în mod activ la obținerea în această regiune, în anul 1962, a unei producții medii de 5000 kg. porumb boabe la hectar pe o suprafață de 160.000 ha.

LA ZIARUL „STEAGUL ROȘU“

La ziarul „Steagul roșu“ din București se studiază în momentul de față folosirea celor mai eficiente forme publicistice pentru popularizarea experienței unităților frunțașe din G.A.S. și G.A.C. în ceea ce privește lupta pentru o producție de 5000 kg. boabe la hectar în cultura ne-

irigată. Se vor iniția rubrici noi, conținînd diferite aspecte din agricultura socialistă, se va folosi forma interviurilor cu specialiști din agricultură, cu președinți de unități agricole, cu muncitori frunțași în acest domeniu. La această acțiune va fi bineînțeles prezent și popu-

larul Porumbin care își va continua deplasările în regiune pentru a vedea și scrie dacă însămintarea porumbului s-a făcut în terenurile cele mai corespunzătoare. Dacă arăturile se fac la timp și la adîncimea cuvenită, dacă se fertilizează solul cu cantitățile necesare de îngrășă-

Gazeta de perete - oglinďă a activităţii redacţionale

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Cum respectăm graficul orar

Gazeta de perete a ziarului „România liberă” te întâmpină de cum păşeşti în holul redacţiei şi-ţi atrage atenţia în primul rînd prin aspectul ei grafic. Articolele au titlurile frumos desenate, numeroase caricaturi abordează teme ale vieţii redacţionale, o „machetare” după toate regulile tehnoredacţiei moderne. De data aceasta, gazeta de perete are o temă precisă, un raid anchetă care urmăreşte „Respectarea graficului orar”. Condeie de talent ale redacţiei au ţinut să participe la întocmirea acestui raid, scriind articole interesante, propunînd soluţii concrete pentru scoaterea ziarului la timp. Un ceas fixat în mijlocul gazetei de perete simbolizează lupta colectivă ce se duce la ziarul „România liberă” pentru fiecare secundă cîştigată în procesul de tipărire a ziarului. În fond acesta este şi scopul acestui raid: acela de a căuta cele mai eficiente căi, „rezervele interne de producţie” existente pentru reducerea timpului de scoatere a ziarului. Autorii raidului poposesc în toate verigile de producţie, iar rezultatele se oglindesc în articole in-

teresante: „E posibil şi e necesar”, „Ora 18 — ora de începere a muncii supervisorului”, „Acurateţea materialelor”, „Bătălie cu minutele” şi altele.

În legătură cu eficacitatea acestei gazete de perete, cîţiva ziaristi ai

Insemnările de faţă îşi propun să consemneze cîteva aspecte din activitatea unor gazete de perete ale cîtorva ziare, cum reflectă ele viaţa redacţiei, preocupările colectivului redacţional îndreptate spre continua ridicare a nivelului publicistic a materialelor care apar în ziar, spre îmbunătăţirea muncii.

„Romîniei libere” ne-au declarat următoarele:

„În această gazetă de perete s-a creat de multă vreme tradiţia ca să se discute fie în articole de analiză, fie sub formă satirică (caricaturi sau rubrica „În pioneză”) cazuri concrete de neîndeplinirea sarcinilor profesionale sau obşteşti, de indisciplină etc. De asemenea gazeta de perete urmăreşte cu regularitate gazeta de tiraj atît sub raportul redacţiei literare a materialelor, cît şi a eficienţei lor, subliniind, de fiecare dată, răspunderea fiecăruia dintre noi.

De aceea este întrutotul firesc ca apariţia bilunară a gazetei noastre de perete precum şi opiniile exprimate în cuprinsul ei să fie aşteptate cu interes de întregul colectiv redacţional, iar bunele rezultate să se reflecte în paginile ziarului”.

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

„Tînărul gazetar comunist”

Gazeta de perete a ziarului „Scînteia tineretului” — care a iniţiat interesanta discuţie despre reportaj — continuă să publice diverse materiale pe această temă. Dis-

cuţia în legătură cu „faptul — materie primă” şi alte probleme ale reportajului în ziarul cotidian au atras numeroşi ziaristi ai „Scînteii tineretului”. Rînd pe rînd, aproape

toată redacția și-a spus cuvântul. Sub titlul „Să trecem la fapte“, gazeta de perete publică în numărul său din luna octombrie opinia unui tânăr reporter care, sintetizând parcă discuția, așteaptă efecte concrete. Un articol demn de menționat poartă titlul „Propaganda agricolă mai eficace“. Autorul tratează o serie de probleme legate de lucrările Plenarei Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor din 11 și 12 octombrie 1961 care a dezbătut la primul punct din ordinea de zi activitatea politică-educativă a U.T.M.-ului în rîndul tineretului de la sate, anunțînd, printre altele, o largă acțiune pe care o va întreprinde ziarul pe tema „Să facem să sporească rodnicia pămîntului“.

Dacă „Tînărul gazetar comunist“ interesează și este urmărit cu atenție, „Ariciul“, gazeta postului U.T.M. de control al „Scînteii tineretului“, nu este citită de fel. Motivul este foarte simplu. La data de 18 octombrie nu conținea ca material decît... frontispiciul gazetei. Faptul acesta arată că comitetul de redacție al „Ariciului“ și-a uitat atribuțiile. Organizația de partid și de U.T.M. de la „Scînteia tineretului“, analizînd activitatea acestei gazete de perete, vor lua, fără îndoială, măsurile necesare pentru ca „Ariciul“ să-și recapete „șepii“ de altădată.

Operativitate

„Agerpresul“ are o gazetă de perete intitulată „Înainte“. La 17 octombrie 1961, gazeta a expus o fotografie reprezentînd momentul istoric al deschiderii celui de al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Faptul acesta

arată preocuparea colectivului gazetei de perete de a reflecta cu extremă operativitate evenimentele la zi. În același număr mai apare o notă redacțională care informează despre întrecerea socialistă inițiată în toate redacțiile și serviciile Agenției în cinstea zilei de 7 Noiembrie și a zilei de 30 Decembrie. Un fapt deosebit este inserarea alături de această notă a graficului întrecerii în cadrul sectorului redacțional (redacția știri externe, redacția știri interne, redacția foto, emisia pentru străinătate etc.) și în cadrul sectorului tehnico-administrativ (teleimprimător, imprimare-expediție etc.). A doua zi, miercuri 18 octombrie, din nou animație în fața gazetei de

perete. Motivul? Noul articol care analiza activitatea primei zile de muncă a Agenției privind oglindirea lucrărilor celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Articolul menționa operativitatea cu care s-a muncit pentru traducerea, confruntarea și matrițarea raportului de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S., prezentat la Congres de tovarășul N. S. Hrușciiov.

Gazeta de perete mai atrăgea atenția prin diversitatea materialelor. Ea cuprindea un articol care privea în mod critic comportarea acelor care nu respectă disciplina redacțională, un material despre activitatea sportivă și un grupaj de vești din activitatea redacțională a diferitelor secții.

PROLETARI DIN TOATE TARIILE UNITE SĂVI

SPORTUL popular

Organ al Uniunii de Cultură Fizică și Sport din R. P. Romîni

O gazetă de perete eficace este aceea a ziarului „Sportul popular“, care se relevă nu numai prin apariția regulată, ci și prin interesantele probleme pe care le abordează. Colectivul acestei gazete surprinde aspectele pozitive și negative ale activității redacționale și le înserează sub o formă cursivă, atractivă, din care nu lipsește — atunci cînd este nevoie — arma ascuțită a satirei. O formulă care dă rezultate bune o găsim în numărul pe octombrie al acestei gazete de perete. Unul din membrii colectivului redacțional, din a cărui

vină s-a strecurat în paginile gazetei o greșeală în anunțarea unui record la o disciplină sportivă ia o atitudine autocritică într-un material înserat la gazeta de perete. El istorisește cum s-au petrecut faptele, recunoscîndu-și greșeala, ceea ce înseamnă o cheazășie că ea nu se va mai întîmpla. În celelalte materiale se subliniază spiritul de colectiv care domnește în redacție și faptul că profesiunea de ziarist nu implică numai o simplă îndeplinire a obligațiilor profesionale.

★

Un fapt este evident: gazeta de perete se manifestă activ și combativ în viața redacțiilor, acolo unde organizațiile de partid îndrumă cu atenție și competență comitetele de conducere ale gazetelor de perete, cerîndu-le să urmărească concret eficiența articolelor publicate.

Este necesar să amintim necesitatea abordării problemelor profesionale concrete ale muncii cotidiene redacționale. Numai atunci cînd ziaristul citește în gazeta de

perete articole care răspund preocupărilor sale, și nu probleme generale, această gazetă își îndeplinește cu adevărat rolul său pozitiv în viața redacțională. Pentru aceasta, gazeta de perete trebuie să fie operativă, iar la redactarea ei este necesar să colaboreze toți membrii colectivului redacțional. În felul acesta ea este un organizator, agitator și mobilizator în muncă.

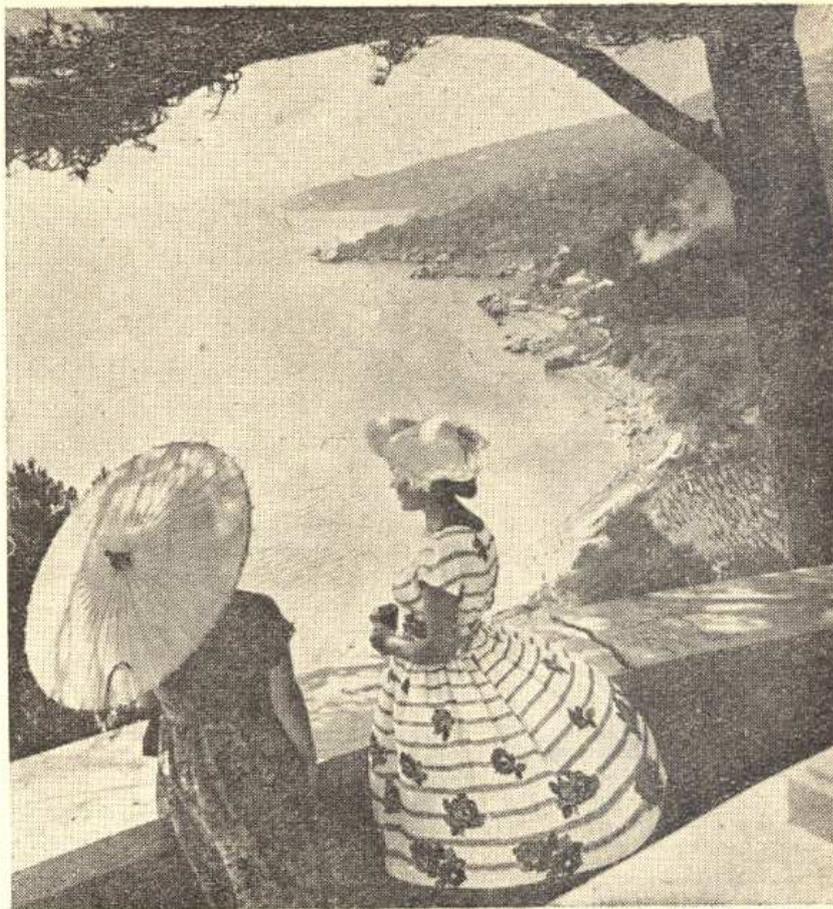
Sandu Marian

Prezențe românești peste hotare

Casa Prieteniei cu popoarele din țările străine din Moscova a adăpostit în luna septembrie a.c. Expoziția internațională de fotografie artistică organizată de Uniunea Ziariștilor și Uniunea Asociațiilor de prietenie din Uniunea Sovietică.

Expoziția a stîrnit un deosebit interes în toate colțurile lumii. Din cele 5.400 de fotografii sosite din 55 de țări ale lumii, au fost expuse în sălile Casei Prieteniei cu popoarele din țările străine un număr de 550 de lucrări semnate de 422 artiști fotografi.

Calitatea fotografiilor românești s-a impus și de această dată. Din cele 14 medalii acordate de juriul Expoziției internaționale de artă fotografică de la Moscova, una aparține tovarăsei Clara Spitzer („Decorativa“). Fotoreporterii Iosif Lică (redacția publicațiilor pentru străinătate) și Aurel Mihailopol (revista „Flacăra“) au fost distinși cu Diploma de onoare a Expoziției pentru două valoroase lucrări: „La mare“ (alb-negru) și „Uzină“ (color).

IOSIF LICĂ

„La mare“

Cuba Socialista

AÑO 1 SEPTIEMBRE 1961

La Havana a apărut primul număr al noii reviste lunare „Cuba socialista“. Mișcarea revoluționară și-a creat prin această revistă o puternică și combativă armă ideologică.

Consiliul de conducere al revistei „Cuba socialista“ este format din personalități marcante ale revoluției cubane, fruntași ai organizațiilor revoluționare integrate cubane, conducători ai statului cuban: Fidel Castro, Osvaldo Dorticos Torrado, Blas Roca, Carlos Rafael Rodriguez, Fabio Grobart.

„Sărbătorind cea de-a opta aniversare a zilei de 26 iulie, momentul izbucnirii scintei din care s-a aprins flacăra revoluției, — scrie Fidel Castro cu prilejul apariției revistei „Cuba socialista“ — poporul, dînd dovadă de o remarcabilă maturitate, rod a opt ani de experiență aspră, dar utilă, pe care popoarele o dobîndesc numai în perioadele de revoluții, a sprijinit cu entuziasm unanim și înflăcărat orientarea spre organizarea Partidului unic al revoluției socialiste din Cuba. „Cuba socia-

lista“ reprezintă încă un pas înainte. Principalele sarcini ale revistei „Cuba socialista“ sînt: să popularizeze experiența revoluției cubane, să abordeze și să discute problemele pe care le are de rezolvat revoluția în diferite domenii; să studieze în lumina teoriei științifice a marxismului diferitele aspecte ale luptei duse de clasa muncitoare cu sprijinul țăranimii și al celorlalte păături muncitoare pentru înfăptuirea socialismului; să contribuie la pregătirea ideologică, politică, teoretică și practică a cadrelor de conducere și a activiștilor; să popularizeze în Cuba experiența, problemele și contribuția teoretică a mișcării frățești din America Latină și din lumea întreagă“.

Cu prilejul apariției primului său număr, salutăm călduros revista „Cuba socialista“.

Din experiența organizațiilor de partid

În ultima perioadă, multe ziare locale au publicat articole prețioase semnate de conducători ai unor comitete regionale, raionale și orășenești de partid. Nu întâmplător aceste articole, scrise la un înalt nivel publicistic, tratează probleme fundamentale ale vieții economice și ideologice din țara noastră și popularizează valoroasa experiență a unor organizații de partid. Precum se știe, între 15 septembrie 1961 și 15 ianuarie 1962, în toate organizațiile locale ale partidului nostru au loc adunările și conferințele de dări de seamă și alegeri. Despre acest eveniment politic de seamă, ziarele „ZORI NOI” și „CRIȘANA” au publicat la 10 septembrie și respectiv 27 septembrie 1961 articole semnate de Constantin Simiciuc, secretar al Comitetului regional de partid Suceava, și Andrei Szász, membru al Biroului Comitetului regional de partid, prim secretar al comitetului orășenesc de partid Oradea. Adunările de dări de seamă și alegeri, care se țin pe baza prevederilor statutare — arată autorii — exprimă manifestarea cea mai evidentă a profundului democratism al partidului nostru, constituind în același timp un indiciu concret al modului cum se înlătuiesc ideile privitoare la centralismul democratic și democrația internă de partid, un indiciu al creșterii maturității și a gradului de ac-

tivitate a organizațiilor de partid.

În nr. 236 din 5 octombrie a.c. ziarul „STEAUA ROȘIE” a publicat articolul „Însămînțările de toamnă — sarcină de mare răspundere” semnat de tov. Iosif Banc, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Mureș-Autonoma Maghiară. E un articol actual care ridică probleme importante în legătură cu obținerea de recolte sporite în anul viitor.

Pe baza unor fapte concludente, tov. Eugen Pătruț, prim-secretar al Comitetului regional Arad al P.M.R., analizează în ziarul „DRAPELUL ROȘU” din Timișoara (nr. 5174) modul cum se aplică în raion măsurile prezentate în Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie 1961. Concret, se demonstrează unde duce neaplicarea regulilor agrotehnice. Autorul utilizează în acest sens rezultatele complet diferite obținute de gospodăriile agricole de stat din Nădlac și Semlac (care au aceleași condiții de climă și sol).

În ziarul „FLAMURA PRAHOVEI” din 27 septembrie 1961, tovarășul Ion Bădoiu, secretar al Comitetului raional de partid Tîrgoviște, pune în discuție câteva probleme ale muncii cultural-educative de masă. Un articol interesant semnează în

ziarul „DRUM NOU” din Brașov (nr. 5196) tov. Gheorghe Dragomir, secretar al Comitetului raional de partid Sighișoara. Articolul contribuie la răspîndirea experienței unor

organizații de partid în domeniul întăririi economico-organizatorice a gospodăriilor agricole colective și a lărgirii sectorului socialist al agriculturii în regiunea Brașov.

Contrastele autenticului... stil prețios

Pasiunea adjectivală e recidivistă, deși cei în cauză sînt mereu alții. De această dată reportajul poartă titlul „Contrastele autenticului” și a apărut în ziarul „VIATA NOUĂ” din Galați (nr. 5189). Pînă a ne relata discuția sa cu mecanicul de tură, reporterul ne avertizează că „sînt anumite frumuseți ale portului de la Galați pe care fotoreporterii nu le-au immortalizat încă, iar ilustrațiile au schițat doar umbre și armonii de culori alb-negru”. Și anume: „Cînd și cînd, norii ațîțați

scăpărau. Atunci, fulgerele luminau portul, schimbînd pentru cîteva clipe culoarea cenușie într-o alta, nedefinită, o culoare picturală fantasmagorică, de o frumusețe aproape nudă. (!) Buzele valurilor, albe, singerau tăiate de săbii, brațele macaralelor scînteiau. Totul era un contrast de foc și întuneric...” etc., etc. Încolo materialul conține date interesante și se dezvoltă pe o linie sobră. Întreg capitolul introductiv, plin de prețiozități, încarcă însă inutil reportajul.

Varietate

Nr. 125 al ziarului uzinal „ELECTROPUTERE” din Craiova descoperă grija redacției pentru o machetare vie a paginilor și utilizarea unor variate genuri publicistice. La rubrica „Pe linia tehnicii noi” e tipărit un articol despre introducerea în uzină a unei instalații moderne de turnat rășini epoxidice; un grupaj de știri apare sub titlul „Întrecerea socialistă se desfășoară cu succes”; la ancheta „Cu ce-ai con-

tribuit la îmbunătățirea calității și scăderea prețului de cost al produselor” e publicată opinia unui responsabil de brigadă. În plus vești de la cabinetul tehnic, scrisori, viața de partid, convorbire cu muncitori fruntași, fotografii, caricaturi etc., etc. Foiletonul „Datornicul” nimereste drept la țintă. „Rebutul în persoană” pornește prin ateliere și intenționează procese. Lăcătușului care depășește cotele pieselor și

risipește astfel metalul — ne anunță rebutul — „i-am scotocit discret prin buzunare. Așa, să mă țină minte! Datornicul“...

Fragment de cronică

Vineri, 11 august 1961, la orele 21,37, un fapt memorabil s-a petrecut în bătrâna „Cetate de foc“ — Reșița: din pîntecul noului furnal de 700 m.c. a fișnit prima șarjă. 4.000 de constructori au salutat intrarea în funcțiune a acestui gigant al siderurgiei reșițene.

Patru zile mai târziu, o pagină specială consemna evenimentul în ziarul local „FLAMURA ROȘIE“ (nr. 1227).

Articolul „O realizare la nivelul tehnicii înaintate“ de ing. Gancea Constantin, directorul I.C.M.M.R.,

paginat în centru, evidențiază importanța acestui mare obiectiv industrial, la rubrica „Ne vorbesc cei ce-au dat viață furnalului“ își spun cuvîntul doi dintre cei mai buni constructori ai furnalului; redacția a solicitat și opinia prim-furnalistului Barna Aurel, căruia i-a revenit cinstea de a conduce primul schimb de muncă la noul furnal. Remarcăm de asemenea portretul literar: „Unul dintre cei 4.000“, reportajul „File din cartea de aur a construcției“ și calitatea ilustrațiilor.

Concursurile

Numeroase ziare locale au inițiat în cinstea lui 23 August și a zilei de 7 Noiembrie concursuri cu premii între posturile de corespondenți, subredacțiile voluntare și corespondenți voluntari. Întrecerile au mobilizat și continuă să mobilizeze numeroase forțe din rîndurile oamenilor muncii. Se observă o sporire a numărului de scrisori primite mai ales de redacțiile care știu, prin felurite mijloace, să sprijine publicistic concursul.

Ziarul „Flacăra roșie“ din Arad acordă, de pildă, interes concursului pe care l-a lansat cu două luni în urmă.

Analizînd rezultatele primei etape a concursului (25 iulie—23 august), redacția „Flacăra roșie“ scoate în evidență îmbunătățirea informării operative a ziarului.

Merită a fi apreciate pozitiv — arată ziarul —

calitatea și operativitatea unor scrisori trimise de corespondenții voluntari D. Pădureanu — de la I.C.O.A. Elena Pancratov, de la „Tricoul Roșu“, I. Luca, de la Depoul de autotoatoare, D. Lepădatu, din comuna Secusigiu, M. Groșan, de la S.M.T.-Feinac, Șt. Bădescu, de la Șiria, ing. Bica Miron, de la G.A.S.-Ceala, și mulți alții. Prima etapă a concursului a remarcat buna activitate a posturilor de corespondenți voluntari de la Stația C.F.R., Tricoul roșu, I.C.O.A., Uzina electrică, I.O.I.L. Electrometal-Teba, Spitașul unificat de adulți, Atelierele C.F.R.-Curtici, comuna Nădlac etc.

Ziarul publică, cu prielejul încheierii primei etape, și o pagină cu materiale trimise redacției de corespondenți.

Nu de mult și „Crișana“—Oradea a publicat rezultatele concursului

consacrat celei de-a 40-a aniversări a înființării Partidului Comunist din România și zilei de 23 August 1944. Cu primele premii au fost distinși în cadrul unei festivități speciale șapte corespondenți din Sebiș, Șimleu, Oradea, Ineu, Sîntana, Cociuba Mare și

Zimbru. Alți 10 corespondenți au primit mențiuni și premii în obiecte.

Ziarele care n-au făcut asemenea festivități, nu au dreptul să uite că sute de corespondenți așteaptă nerăbdători rezultatele concursurilor la care au participat.

La gospodăria cu cea mai mare prisacă

După Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, numele gospodăriei de stat Piscu Sadovei a devenit foarte cunoscut. În Raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii, se arată: „O ramură de producție ce urmează să fie mult încurajată și dezvoltată în toate gospodăriile de stat și colective, precum și în gospodăriile personale este apicultura... În următorii 3—4 ani, numărul de stupi va trebui să crească la minimum 1.100.000; aceasta va însemna un plus de 8.000 tone miere, în afară de cantitatea mare de ceară. Unele gospodării colective și de stat realizează anual, datorită creșterii albinelor, mari venituri bănești fără multe eforturi... Gospodăria de stat Piscu Sadovei a recoltat de la 2.500 stupi peste 3 vagoane de miere“.

Orientîndu-se bine, imediat ziarul „Înainte“ din Craiova a organizat o brigadă de gazetari care a plecat la Piscu Sadovei pentru a afla modul cum a reușit această gospodărie agricolă de stat să obțină o puternică dezvoltare a sectorului apicol și, implicit, creșterea producției de miere-marfă.

Primul popas l-au făcut la stupină. Acolo — scrie

gazetarul — în mijlocul cîmpului, în bătaia pîrguită a soarelui și înconjuată de zumzetul neobosit al albinelor, am purces împreună cu tehnicianul Al. Marcovici și maistrul Lazăr Marin și Ionescu Toma la discutarea unor probleme ce se refereau direct la organizarea sectorului apicol al G.A.S. Piscu Sadovei. Cum cei trei tovarăși erau cei mai în drept să relateze despre acest sector, am improvizat dintr-un stup o „masă rotundă“ ad-hoc și discuția a început. Discuția purtată cu cei trei specialiști apicoli este sugestivă; ea abordează direct problema practicării stupăritului în mod rațional și economic. Ziarul „Înainte“ a solicitat și colaborările cadrelor de conducere ale gospodăriei: directorul G.A.S.-ului, Ion Dobrescu, contabilul Haralambie Becheanu. În cele două articole intitulate „În sectorul apicol — cadre bine pregătite“ și, respectiv, „Venituri mari din apicultură“ se demonstrează cum devine apicultura științifică o ramură deosebit de rentabilă a zootehniei.

Pagina specială închinată de ziarul „Înainte“ gospodăriei agricole de stat Piscu Sadovei cuprinde și un reușit portret literar al lui Alexandru Marcovici, vestit apicultor al Olteniei, distins cu diploma de cel mai bun apicultor din România.

CALEIDOSCOPIE EXTERN

O.I.Z. în continuă dezvoltare

An de an, Organizația Internațională a Ziaristilor, s-a întărit necontenit. Trecind în revistă câteva din ultimele succese ale O.I.Z., cunoscutul publicist Hermann Burkhardt, secretar al Organizației Internaționale a Ziaristilor, subliniază, într-un articol în revista „Le journaliste démocratique” (6—7 1961), că activitatea organizației se desfășoară în prezent pe toate continentele, O.I.Z. devenind o puternică organizație mondială.

Reprezentanții O.I.Z.-ului au participat la prima întâlnire a ziaristilor africani de la Bamako, convocată din inițiativa Comitetului pentru Cooperarea ziaristilor africani.

În persoana vicepreședintelui Michal Hofmann, O.I.Z. a fost prezentă la conferința anuală de la

Trivandrum — din statul Kerala — India, a organizației de ziarști „Indian Federation of Working Journalists”.

De asemenea, O.I.Z. a luat parte la lucrările Uniunii Generale a Ziaristilor (Yleinen Lehtimiesliitto) din Finlanda, care s-au desfășurat în orașul Turku.

Trebuie amintite și noile afiliere care consolidează Organizația Internațională a Ziaristilor. După afilierea Asociației Ziaristilor din Irak au cerut să facă parte din O.I.Z. marile organizații de ziarști Colegio Nacional de Periodistas de Cuba, Asociación Mexicana de Periodistas și Uniunea națională a jurnaliștilor din Mali.

În Bolivia, Columbia și Argentina s-au constituit grupuri de ziarști care s-au declarat membri ai O.I.Z.

Măști date la o parte

„Neue Deutsche Presse” a început să publice, începând cu nr. 5/61, o serie de foiletoane semnate de Werner Steinberg.

Pentru cititorii cărora numele acesta nu le spune mult, să amintim că ziaristul Werner Steinberg este autorul unui roman cunoscut în ambele state germane („Cind s-au oprit ceasurile”).

Protestind public împotriva reînvierii fascismului și militarismului în statul lui Adenauer, Werner Steinberg a părăsit Düsseldorf-ul și a cerut azil R. D. Germane. Cartea sa „Procesul Juttei Münch”, tipărită la sfârșitul anului trecut, este mai mult decât o biografie; este o profesie de credință a ziaristului care crede în virtuțile umanitare și democratice ale profesiei sale.

Trăind mulți ani în Germania occidentală, Werner Steinberg a putut cunoaște „la fața locului” procesul complex de pervertire a unei mari majorități a ziaristilor vestgermani. Autorul foiletoanelor demască cu virulență mecanismul fin cu ajutorul căruia guvernarea de la Bonn și-au putut crea o presă care să le servească docil interesele reacționare.

Ca exemplu pilduitor pentru metamorfoza curioasă a multor gazetari vestgermani, Werner Steinberg amintește cazul lui Paul Wilhelm Wenger.

După înfringerea hitlerismului, Paul Wilhelm Wenger a fost coeditorul ziarului „Schwäbisches Tagblatt”.

Războiul care cauzase lumii nenorociri cumplite era condamnat în ziarul său.

Zăngănitul armelor îl neliniștea în acea vreme pe Paul Wilhelm Wenger. Într-o poezie cu accente lirice el scria:

„Miasmele războiului se ridică iarăși
din șanțuri.
Nu uitați în plină zi se fură pacea...
O doamne, mai lasă-ne să trăim o
fărîmă de pace.
Iartă-ne de noile super-bombe!
Nu mai vrem să trăim în catacombe.
Nu vrem să pierim în fiertură
asemenea racilor.
Viața noastră are nevoie doar de
puțină lumină și căldură.
Și, uneori, de câteva buchete de flori
nu prea scumpe.
Acestea trebuie să le știe cei care
se joacă cu forța!
Iar celor ce vor din nou război
Să le roadă măruntaiele — guzganii!”

Puțină vreme după aceea, marea finanță și industrie vestgermană a oferit cu dărnicie și Paul Wilhelm Wenger s-a vindut. Aidoma altor gazetari vestgermani suferinzi de o amnezie ciudată și sensibili la vederea banilor, Wenger a uitat ce a însemnat războiul pentru țara sa, și nici poeziile cu care colora sentimental prima pagină a ziarului său nu le mai ține minte. A uitat chiar și imaginea cu guzganii...

În calitate de comentator politic al ziarului „Rheinische Merkur”, Wenger nu mai cerșește domului „o fărîmă de pace”. A devenit belicos. „Trebuie scrie el — să avem curajul să vorbim de eliberarea Germaniei de mijloc...” Cu un ifos ridicol, el cere, astfel, revizuirea graniței Oder-Neisse, cotoșirea R. D. Germane, otrăvind tineretul Germaniei occidentale cu ideile demente ale revanșardismului.

Asemenea pirați inconștienți servesc astăzi interesele Bonn-ului.

Este bine ca oamenii să-i cunoască și să-i judece.

Acestui scop servesc și articolele lui Werner Steinberg.

Atacurile împotriva libertății presei continuă în Venezuela

Asociația Ziariștilor din Venezuela a protestat energic împotriva repetatelor încălcări ale libertății presei de către autorități.

Intr-adevăr, numeroase fapte atestă că în Venezuela se desfășoară o acțiune premeditată de sugrumare a presei progresiste și de amenințare a ziariștilor democrați.

Recent, Ministerul de Interne al Venezuelei a închis biroul din Caracas al agenției de presă „Prensa Latina” și i-a interzis activitatea ei în această țară.

Au fost arestați ilegal ziariștii Gilbert Munoz, Jesus Correa de Maracaibo, José Vicente Abreu, Pedro C. Betancourt de Maracay și Francisco Arroyo, directorul stației

radiofonice „Radio Progreso” din Bachaquero.

În ultima vreme au fost suspendate arbitrar ziarele „Actualidade” (condus de gazetarul Herrani Portocarrero), „Noti-Diario” (condus de German Carias), cotidianul „Tribuna Popular” și săptămânalele „Izquierda”, „Dominguito” și „El Fósforo”.

Se înmulțesc neconținut și perchizițiile provocatoare la domiciliile unor ziariști cunoscuți pentru atitudinea lor democrată (Luis Evaristo Ramirez, secretar general al filialei din Aragua a Asociației Ziariștilor din Venezuela, Humberto Rojas, directorul Casei Naționale a Ziariștilor și alții).

Fapte care acuză

Persecuțiile autorităților bonniste împotriva celor câteva publicații cu tendințe democratice care n-au fost încă suprimate cresc în intensitate.

Suspendările, confiscările și arestările samavolnice se înmulțesc, în vreme ce oficialitățile continuă să vorbească fariseic despre libertatea de care se bucură presa în R. F. Germană.

Ziaristul Frantz Knipping a înfocmit cronică succintă a unui an din viața publicistică a R. F. Germane :

Mai 1960 : Poliția a confiscat câteva mii de exemplare ale ziarului muncitoresc „Isar-Blitz” care apare la Munich.

1 iulie 1960 : Redactorul responsabil Erhard Karpenstein și Casa de editură a săptăminalului combatanților din Rezistență „Die Tat” au fost condamnați să plătească amenzi grele (pentru că au tipărit articole despre trecutul fascist al lui Oberländer).

4 iulie 1960 : Editura „Verlag für Land und Forstwirtschaft” și ziarul său destinat țăranilor, „Das Land”, care apărea la Franckfurt pe Main, au fost suspendate.

8 iulie 1960 : Poliția a confiscat edițiile revistelor „Bonner Korrespondenz”, „Die freie Meinung”, (Düsseldorf), „Diskussion an Rhein und Ruhr” (Oberhausen), „Ruhr-Bote” (Essen), „Offene Worte” (Lüdenscheid) și „Dortmunder Echo”

(efectuând în același timp 26 de perchiziții și trei arestări).

30 iulie 1960 : Pentru a doua oară „Die freie Meinung” este confiscat, iar Ernest Schmidt, editorul ziarului „Ruhr-Bote”, suferă o detențiune de zece zile.

Octombrie 1960 : După o detențiune de 9 luni, editorul ziarului „Sozialistische Demokratie” din Göttingen, e din nou arestat pentru 11 zile. Corespondența, fișele de abonați și manuscrisele sale sînt confiscate.

Sensul unei petiții

Ziarele ne-au informat, nu de mult, că o sută de ziariști portughezi au semnat o petiție, pe care au înaintat-o președintelui Republicii Portugalia, amiralul Americo Tomaz. În petiție se cere insistent abolirea cenzurei și votarea unei legi a presei care să asigure informarea obiectivă și imparțială a cititorilor portughezi asupra evenimentelor interne și internaționale.

Nu trebuie uitat faptul că Ministerul de Interne al Portugaliei se amestecă direct în procesul de editare al ziarelor, modificînd și anulînd numeroase texte.

Marile ziare portugheze „Diario de Noticias”, „Diario Popular”, „O Primeiro de Janeiro”, „O Comercio do Porto”, „Diario de Ilustrado”, cele două agenții de știri „Agencia

Noiembrie 1960 : Poliția întreprinde o anchetă împotriva lui Georg Polikeit, corespondent al revistei internaționale „Weltjugend”.

Ianuarie 1961 : Conte von Westphalen, redactor responsabil al publicației „Blätter für Deutsche und Internationale Politik”, este condamnat, la Colonia, la patru luni închisoare (pentru că a dezvăluit un caz de corupție a deputaților din Bonn).

Februarie 1961 : Atac împotriva lui „Rheinische Stimme”; editorul ziarului, Peter Meter, e condamnat la 18 luni închisoare și interzicerea dreptului de vot. Colaboratorii săi, Alfred Gecks, Gerhard Humbach și Hellmut Hansen, sînt condamnați la 17, 9 și respectiv 7 luni închisoare.

Aprilie 1961 : După ce în anul 1958 a fost suspendat organul de presă al asociației „Prietenia germano-sovietică”, tribunalul din Dortmund îl condamnă pe fostul redactor al publicației, Werner Blumenthal.

Concomitent, liderii de dreapta sindicali impun suspendarea gazetarilor care se pronunță împotriva militarismului și a înarmării atomice a Germaniei occidentale. Cunoscuți gazetari ca Walter Poller, fost redactor șef la „Westfälische Rundschau” — Dortmund, deputatul Arno Berisch, redactor șef la „Oberfränkische Volkszeitung”, ziaristul Kurt Hirsch și alții au fost scoși din funcții și li s-a interzis orice colaborare la presa social-democrată și sindicală.

Noticiosa Portuguese Lusitania” și „Agencia de Noticias e de Informações” — într-un cuvînt toate cele 28 de cotidieni care apar pe teritoriul Portugaliei, al Insulelor Azore și Madeira, practic n-au nici o posibilitate de a se sustrage cenzurii inchișitoriale.

Poliția secretă de stat, P.I.D.E. (Policia Internațională de defenă de Estado), care dispune de groaznicul lagăr de concentrare Tarrafal de pe Insulele Capul Verde și de temnițele Aljube, Caxias etc., duce o politică de terorizare a gazetarilor cinstiți, a oamenilor de cultură cu vederi democratice.

Iată ce l-a determinat pînă și pe inginerul Cunho Leal, șeful unui guvern presalazarist, să caracterizeze astfel Portugalia de astăzi : „Echilibrul financiar și politic cu

care se mîndrește într-atît dr. Salazar, nu este un echilibru al vieții, ci al morții. În ochii săi, condițiile de cimitir sînt ideale, deoarece morții nu cunosc contradicție între producție și consum;

Daumier și presa

*D*esenul și pictura marelui artist francez Honoré Daumier sînt strîns legate de presă. Litografiile sale zilnice, cu subiecte care — după expresia lui Andre Wurmser — chinuiau somnul burghezului, au trezit un interes deosebit printre contemporani.

morții nu protestează; morții stau liniștiți".

Protestul celor 100 de ziaristi portughezi este o nouă mărturie a opoziției crescînde împotriva regimului dictatorial din Portugalia.

Trebuie amintit că una din primele lucrări de artă inspirate de lumea presei aparține lui Daumier.

„Mi amintesc încă — scria într-o cronică Charles Baudelaire — de un foarte frumos desen de Daumier... „Libertatea presei“. În mijlocul uneltelor sale elibe-

ratoare, al materialului său de tipografie, un muncitor purtînd tradiționala bonetă de birnie pusă pe o ureche, cu mînele cămășii suflecate, într-o atitudine hotărîtă, bine proptit pe picioarele lui mari, strînge pumnii și încruntă sprincenele. Omul acesta e numai mușchi și construit ca figurile marilor maeștri. În fund, nelipsitul Louis-Philippe și polițaii lui. Ei nu îndrăznesc să se apropie de muncitor“.

Inițiativa Muzeului Gutenberg din Berna — Elveția — de a organiza o expoziție „Daumier și presa“ a fost întîmpinată cu mult interes.

Teroarea împotriva presei din Coreea de sud continuă

„Presa noastră“ a protestat în numărul trecut împotriva condamnărilor la moarte a unor zariști din Coreea de Sud. Despre situația tragică în care se află în prezent presa din Coreea de Sud a apărut nu de mult un articol în ziarul „Minjo Cioson“ care apare în R.P.D. Coreeană.

„În prezent — scrie ziarul — cercurile presei din Coreea de Sud se găsesc într-un moment critic datorită represiunilor fasciste ale bandei militare sprijinită de imperialiștii nord-americani. În întreaga țară are loc un val de arestări samavolnice de zariști. Un număr de 529 de cotidiene și publicații săptămînale precum și peste 300 de agenții de presă și alte organe ale presei au fost suprimate cu începere de la 28 mai (data loviturii de stat a clicii sud-coreene — n.r.). Peste 350 de zariști sud-coreeni au fost arestați la mai puțin de o lună de zile de la lovitura de stat militară și mulți dintre ei au fost condamnați la moarte sau închisoare.

Cenzura presei a fost întărită — subliniază ziarul în continuare. Pe ușile clădirilor guvernamentale au apărut inscripții „accesul zariștilor interzis“, iar puținele ziare care mai apar au primit ordi-

nul să publice știri „numai din surse oficiale“. Huligani în uniforme militare ocupă principalele posturi ale ziarului „Seul Sinmun“ și ale altor organe de presă sud-coreene. Potrivit știrilor din sursă occidentală, presa din Coreea de Sud a devenit mai coruptă chiar decît în vremea regimului lui Li Sin Man sau a ocupației imperialiste japoneze.

Scandal în presa vest-germană

În fața unui tribunal din orașul vestgerman Passau a început la sfîrșitul lunii septembrie un proces care, deși nu a căpătat proporțiile cazului Rosemarie Nittribitt, aruncă totuși o lumină puternică în culisele moralității presei din Germania occidentală. Acuzatul este doctorul Hans Kapfinger, directorul ziarului „Passau Neuer Presse“ care, după cum scrie ziarul austriac „Arbeiter Zeitung“, este „o personalitate a publicisticii și a cercurilor politice legate de partidul lui Adenauer“. Kapfinger este învinuit de „incitare la prostituție și acțiuni împotriva moralității“.

Nu este lipsit de interes de amintit că exact în urmă cu un an, un alt

Huliganii fasciști care au ridicat „anticomunismul“ la rangul de „principala politică a statului“ încearcă să silească pe zariștii sud-coreeni să înfățișeze actele de trădare drept „politică democratică“, intensificarea teroarei militare drept un „paradis“. Dar cum poate un ziarist, care e conștient că misiunea lui este să relateze adevărul, să mintă

ziarist renumit din Germania occidentală, fostul redactor șef al ziarului „Süd-deutsche Zeitung“, dr. Werner Friedmann, a fost adus în fața tribunalului pentru un delict asemănător. Friedmann a fost condamnat și a trebuit să demisioneze din postul lui.

Scandalul care a scos în evidență profilul moral, sau mai bine zis imoral, al acestui ziarist considerat printre prietenii intimi ai lui Adenauer a izbucnit cu prilejul recentelor alegeri din Germania occidentală. Kapfinger a fost desemnat să ocupe un loc de frunte în statul major al propagandei electorale a partidului creștin-democrat.

așa cum îi cere clică sud-coreeană și să cedeze în fața tiraniei?

Denunțăm represiunile împotriva presei drept o insultă intolerabilă împotriva drepturilor umane și a civilizației — scrie ziarul în încheiere. Întregul popor coreean, sprijinit de opinia publică mondială, este alături de zariștii sud-coreeni care luptă împotriva valului de represiuni la care este supusă presa din această țară de către clică fascistă“.

Prima ședință a procesului — după cum scrie presa vest-germană — nu a adus nimic nou, întrucît principala martoră nu s-a prezentat. Ea a anunțat că „s-a îmbolnăvit“ și este reținută în casă. Indiferent însă dacă această „boală“ este reală sau a intervenit ca urmare a anumitor presiuni pentru a nu compromite un prieten al lui Adenauer opinia publică din R. F. Germană a putut trage de acum o concluzie. Și aceasta nu este deloc favorabilă virfurilor presei burgheze vest-germane a căror corupție și imoralitate a fost încă odată scoasă la iveală.

I. A.

Din activitatea

UNIUNI ZIARIȘTILOR DIN R.P.R.

Adunarea ziariștilor din Capitală

În ziua de 8 septembrie, la sediul Uniunii Ziariștilor din R.P.R., a avut loc o adunare a lucrătorilor presei din Capitală, cu care prilej tovarășul Florea Neacșu, redactor șef al ziarului „Munca”, a vorbit despre semnificația Zilei solidarității internaționale a ziariștilor.

Participanții au adoptat o telegramă adresată O.I.Z., în care se spune :

„Cerem eliberarea neintirziată a colegilor noștri aruncați în închisori pentru că și-au ridicat glasul în apărarea păcii și a progresului. Cerem eliberarea ziaristului-erou național al Greciei, Manolis Glezos. Să înceteze persecutarea ziarelor progresiste și a redactorilor lor în Republica Federală Germană, unde forțele militariste-revanșarde au dezlănțuit un val de teroare pentru a-și putea impune opiniile lor contrarii intereselor poporului german și ale popoarelor întregii Europe“.

OASPEȚI SOVIETICI

Uniunea Ziariștilor din R.P.R. a avut oaspeți pe ziariștii sovietici Ilia Grigorievici Djerkvelov, secretar al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S., și Alexei Petrovici Sisakov, membru în comitetul de conducere al Uniunii Ziariștilor din U.R.S.S. În scurtul timp al vizitei lor, ei au vizitat diferite instituții de cultură din Capitală.

Reînnoirea convenției de colaborare între Uniunea Ziariștilor din R.P.R. și Uniunea Ziariștilor din R.P. Ungară

La invitația Uniunii Ziariștilor din R. P. Română a sosit în București, la începutul lunii septembrie, o delegație a Uniunii Ziariștilor din R. P. Ungară alcătuită din tov. Geller Gabor, secretar al Uniunii, și Betuc Laszlo, redactor-șef al revistei „Elet es Tudomány“.

La Casa Ziariștilor din București, oaspeții s-au întâlnit cu reprezentanți ai Uniunii noastre, în vederea

reînnoirii convenției de colaborare între cele două Uniuni prietene. Cu această ocazie, oaspeții maghiari au făcut un rodnic schimb de păreri cu ziariștii români asupra problemelor privind activitatea viitoare a celor două Uniuni. După semnarea convenției, tov. Geller Gabor și Betuc Laszlo au făcut o călătorie prin țară.

Schimb de experiență

Ziaristul maghiar Palasz Imre, redactorul șef al ziarului „Naplo” din Debrețin-R. P. Ungară, în cursul vizitei pe care a făcut-o în țara noastră a avut un interesant schimb de experiență cu ziariștii de la „Flacăra Iașului. Tov. Palasz Imre a cunoscut munca din câteva secții ale gazetei ieșene, urmărind procesul de redactare a ziarului. La rîndul său, oaspetele maghiar a împărtășit ziariștilor ieșeni date

interesante cu privire la activitatea publicației pe care o conduce la Debrețin.

Pe baza schimburilor prevăzute în acordul cultural de stat între R.P. Română și R. P. Ungară, ne-a vizitat țara, ca oaspete al Uniunii Ziariștilor și tov. Racz Lajos, redactor-șef al ziarului „Gongradmegyei Hirlap” din Szeged. El a vizitat centre industriale, agricole, instituții culturale, litoralul Mării Negre etc.

Vizita unor ziariști polonezi

La invitația Uniunii Ziariștilor din R.P.R. ne-a vizitat țara un grup de ziariști polonezi specializați în probleme de publicistică economică. După o călătorie prin țară, grupul de ziariști polonezi din care au făcut parte Stanislaw Knauff, redactor-șef al ziarului „Gazeta Handlowa”, președintele clubului economic al Uniunii Ziariștilor din R. P. Polonă, conducătorul grupului, Zygmunt Brykalski, redactor-șef adjunct la „Agencya Robotnicza”-Varșovia, Lech Frölich, redactor la postul de radio Varșovia, Boleslaw Konecki, redactor la secția economică a ziarului „Tribuna Robotnicza” Katowice, Jerzy Bittner, redactor în secția economică a ziarului „Gazeta Krakowska”, și Marian Ziobro, redactor la ziarul „Nowiny Rzeszowskie”-Rzeszow, și-au împărtășit impresiile și au stat de vorbă cu reprezentanți ai ziarelor noastre centrale.

Cronică

— august, 22. Membrii din conducerea Uniunii noastre au avut convorbiri cu ziaristul indian Gupta de la „Hindustan Standard Times“ în legătură cu unele probleme de colaborare între ziarisții români și indieni.

septembrie, 9. Întâlnire cu dl. Falcon, secretar general al Asociației scriitorilor și zariștilor din Lima (Peru).

septembrie, 11. Ne-a vizitat ziaristul suedez Kjell Rolfmark, redactor la „Stockholm Tidningen“.

septembrie, 13. Cu prilejul vizitei sale în țara noastră, la sediul Uniunii a avut loc o întâlnire între Bui Hien, ziarist și scriitor vietnamez, Nguen Kan, atașat cultural al Ambasadei R. D. Vietnam, și membrii din conducerea Uniunii noastre.

septembrie, 14. Profesorul universitar Hohinder Sin, secretar al Asociației de prietenie India-România și ziarist din Delhi, a avut un schimb de păreri în problemele de presă la sediul Uniunii noastre.

septembrie, 22. Sediul Uniunii Zariștilor din R.P.R. a găzduit întâlnirea dintre grupul de deputați laburiști conduși de dl. John Parker care ne-a vizitat țara și membri ai conducerei Uniunii Zariștilor din R.P.R.

Oaspeții englezi s-au interesat de munca Uniunii Zariștilor din R.P.R. și de unele probleme politice la zi.

septembrie, 23. A sosit în țară ziaristul elvețian Fernand Lucien Muller, secretar general la „Rencontre International de Genève“, profesor la Universitatea din Geneva, împreună cu soția sa, ziaristă la ziarul „Le Peuple“, care au avut o întâlnire cu zariști români la Casa Zariștilor.

septembrie, 28. Ziaristul elvețian Carvey Pierre, redactor-șef la „Feuilles d'Avis“ din Lausanne, ne-a vizitat, interesându-se de problemele de presă din țara noastră.

Întâlniri profesionale

La cel de-al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu“ au sosit gazetari din întreaga lume, pentru a consemna marile manifestări artistice care au produs un mare interes printre iubitorii de muzică de pretutindeni. La sfârșitul Festivalului, un grup de gazetari de peste hotare, printre care Geor-

ges Leon, critic muzical al ziarului „L'Humanité“, Marjorie Philips, cronicar la „Daily Worker“, Ivăr Senior, redactor-șef al publicației „Music and Musicians“, și Oliver Allen, cronicar muzical la ziarul „Le Figaro“, s-au întâlnit la Casa Zariștilor cu zariști români cu care au avut un schimb de opinii.

La Casa Zariștilor

VARIATE PROGRAME ARTISTICE

La Casa Zariștilor continuă să fie prezentate în fiecare duminică seara programe artistice cit mai variate.

În cadrul unui asemenea program — prezentat duminică 8 oct. a.c. — soliști ai muzicii ușoare au oferit numeroșilor zariști prezenți — ultimele noutăți ale genului. Au cântat Sorina Dan, Roxana Matei, Marina Voica, Luigi Ionescu, I. Bunea, Gianî Spinelli etc. Comical Mircea Crișan a făcut prezentarea spectacolului.

Duminică 15 octombrie, invitați ai Casei Zariștilor au fost o parte din laureații români ai celui de al II-lea Concurs și Festival Internațional „George Enescu“.

Violonistul Daniel Podlovski a interpretat partea I-a din sonata II-a pentru vioară și pian de George Enescu; vals de Glier și dans ungar de Brahms iar pianistul Teodor Paraschivescu a interpretat Pavana de George Enescu și Dansul focului de De Falla. Au urmat cântăreții Elena Simionescu (arie din opera Traviata de Verdi), Elena Cotrubaș (Serenadă de Strauss), Pompei Hărăstășanu (romanța „Dacă tristețea mea“ de Glier), Ion Buzza (arie din opera „Flautul fermecat“ de Mozart). Ei au fost acompaniați la pian de Victoria Ștefănescu, Martha Joja și Suzana Söreny.

Tinerii laureați ai Festivalului au fost viu aplauzați de zariștii care au asistat la spectacol.

În duminica următoare — un nou program artistic — un alt gen de spectacol. De data aceasta a apărut pe micul podium al Casei Zariștilor — o parte din orchestra de estradă a Radioteleviziunii române. La pian: compozitorul Sile Dinicu. Orchestra au format-o soliști de seamă ai muzicii de estradă: Ștefan Micu, Nicolae Cires, José Landenberg și alții. Programul a fost alcătuit din melodii clasice în aranjament de mic concert, de la grațioasa „Serenadă“ a lui Chopin la plina de ritm „Horă de concert“ a lui Grigoraș Dinicu, de la mereu tinăra „Dunărea albastră“ a lui Strauss la neuitatul vals al lui Ivanovici „Valurile Dunării“. În încheiere, arcușul lui Ștefan Micu ne-a încântat cu tradiționala noastră „Ciocîrlie“.

După programul artistic, reuniunea continuă... Se întâlnesc cu acest prilej, la Casa lor, zariști din toate redacțiile bucureștene. Unii sint prieteni vechi, au lucrat împreună, alții abia atunci fac cunoștință.

— Lucrați la „Steagul roșu“? Eu scriu la „Informația“.

Cum ar putea să nu schimbe o părere, să nu facă un „mic“ schimb de experiență?

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI—№ 9-10 (65-66) Сентябрь-октябрь 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Съезд авангарда стойтелей коммунизма.**
Виктор Бырлядяну — Моральный кодекс строителей коммунизма и работа журналиста.
Инж. М. Флореску, министр нефтяной и химической промышленности — Печать ценная поддержка в развитии нефтяной и химической промышленности.
Ада Грегорьян — Печать и ряд вопросов, встающих в связи с новым годом партийного образования.
Джордже Ивашку — Совещание за круглым столом журналистов.
Аурел Баранга — Мыслить — не преступление, геер Конрад!
Флоря Някцу — День Международной солидарности журналистов.
Л. Сэрэцяну — Урок публицистики преподавший мастером пера.
Конст. Антип — В первом ряду публицистики.
А. Сизоненко — О вкладе легальной печати Румынской коммунистической партии в установление и развитие дружеских отношений с СССР.
Лучиан Блуждя — Среди наших друзей, советских журналистов.
Валентин Сильвестру — Размышления об острой журналистике.
Раду Косашу — Выдающаяся личность.
Николае Жиану — Качества Очерка.
Мариана Пырвулеску — Хроника театральной хроники в конце прошлого сезона в нескольких областных газетах.
Иосиф Сава — Второй международный фестиваль имени Джордже Энеску на страницах отдельных газет.
Инж. Мартин Петря — Радиопередачи, посвященные сельскому хозяйству.
В. Туртуруяну — Встречи с обитателями равнины.
И. Феля — С сотней журналистов в дельте Дуная.
Н. Михăйеску — Двусмысленные выражения в отдельных газетных материалах.

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
Rumanian People's Republic
VIth Year. Nos 9-10 (65-66)
September-October 1961

CONTENTS

- The Congress of the Vanguard of the Builders of Communism.**
Victor Birlădeanu: **The Moral Code of the Builders of Communism and the Journalist's Work.**
Eng. M. Florescu, Minister of the Oil and Chemical Industry: **The Press, a Valuable Helper in the Development of the Oil and Chemical Industry.**
Ada Gregorian: **The Press and Several Problems of the New Term in Party Schools.**
George Ivaşcu: **The Journalist's Round Table Conference.**
Aurel Baranga: **To Think Is No Crime, Herr Konrad!**
Florea Neacşu: **The Journalists' International Solidarity Day.**
L. Sărăţeanu: **A Lesson in Journalism by the Maestro.**
Const. Antip: **In the First Line of Militant Journalism.**
A. Sizonenko: **On the Contribution of the Legal Papers of the Rumanian Communist Party to the Establishment and Development of Friendly Relations with the Soviet Union.**
Lucian Blujdea: **Among Our Friends, the Soviet Journalists.**
Valentin Silvestru: **Reflections on Spiritual Journalism.**
Radu Cosaşu: **A Personality.**
Nicolae Jianu: **The Virtues of the Reportage.**
Mariana Pîrvulescu: **Review of Theatre Reviews Published at the End of Last Season in Some Regional Papers.**
Iosif Sava: **The Second International George Enescu Festival in the Columns of Some Papers.**
Eng. Martin Petre: **Sound and Television Broadcasts on Agriculture.**
D. Turtureanu: **Meeting Men of the Plains.**
I. Felea: **One Hundred Journalists in the Danube Delta.**
N. Mihăiescu: **Equivocal Expressions in Some Papers.**

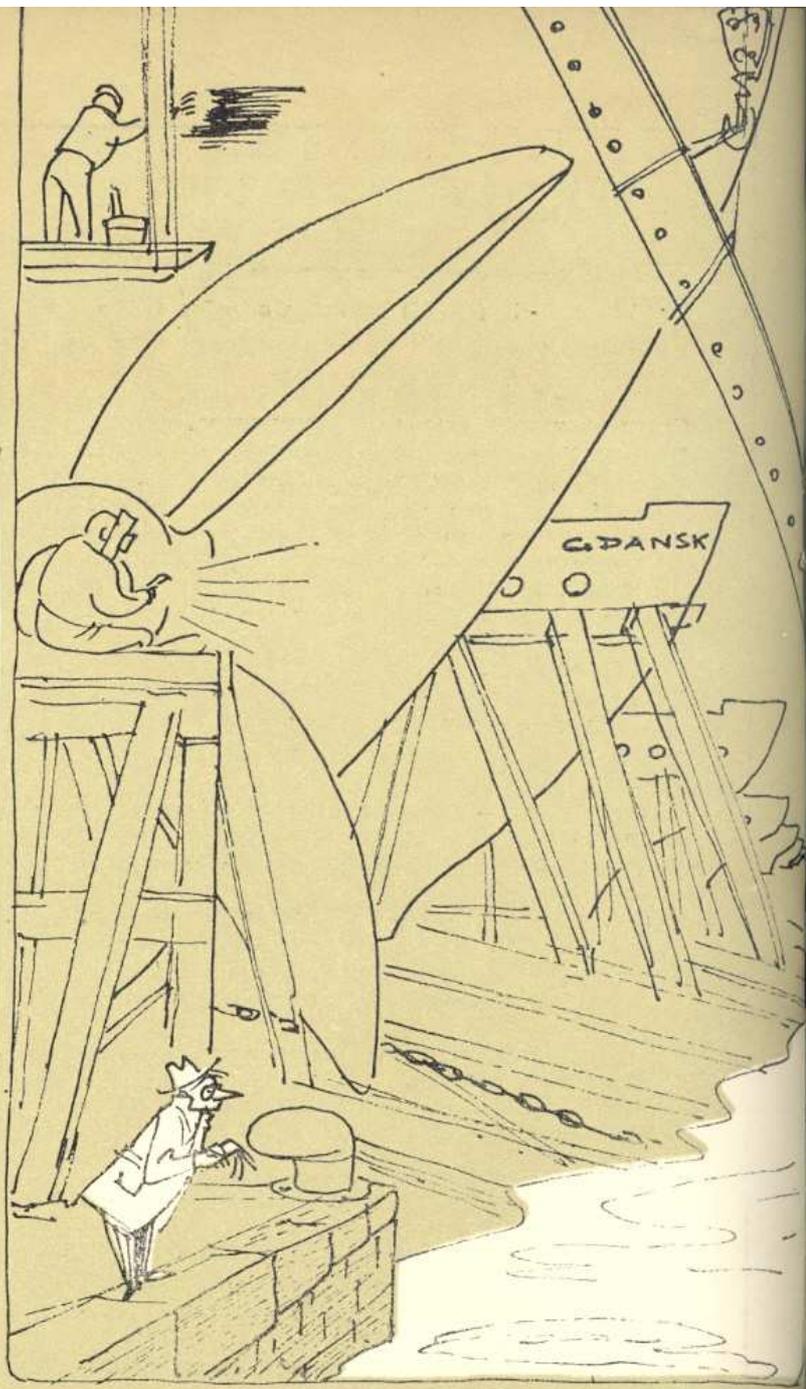
COLEGIUL DE REDACŢIE: Const. Antip (redactor şef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poştali și oficiile poştale. Revista se găseşte de vânzare la chioşcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 4289 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, Bucureşti, str. Brezoianu nr. 23-25

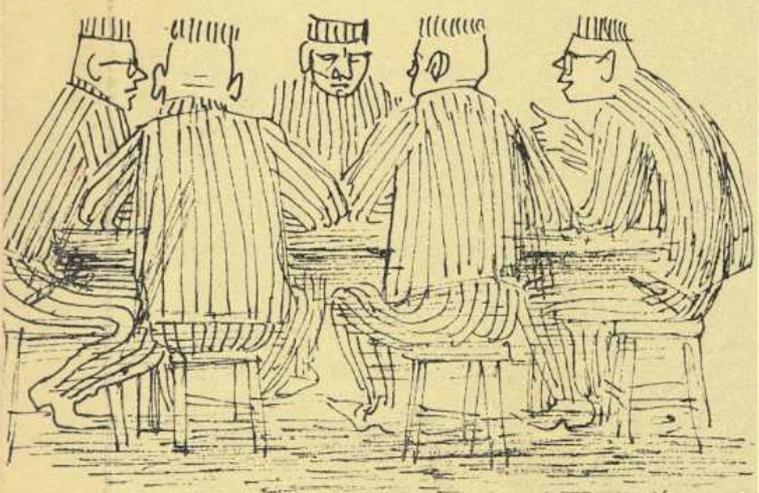
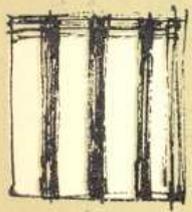
„Pommersche Zeitung“ într-un articol „trece cu vederea“ construcția a 64 de vapoare în R. P. Polonă.

PRESA R.F.G.

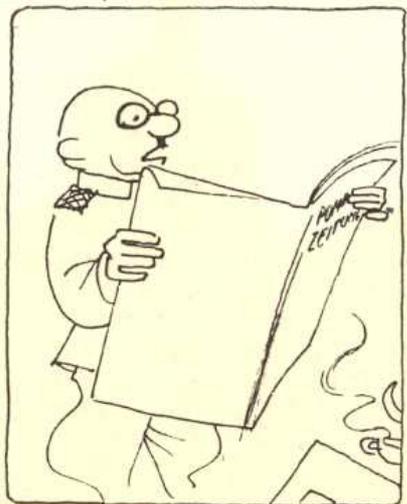
desene de Cik Damadian

In R.F.G. numeroși ziariști progresiști sînt arestați și condamnați la închisoare.

„Conferința“ ziariștilor democrați din R.F.G.

— Construcția de vapoare... e în aer!

În Germania occidentală apar 350 reviste și ziare care aparțin organizațiilor revanșarde.

Rotul presei revanșarde din R.F.G.

F. II. 505

PRESA *noastră*

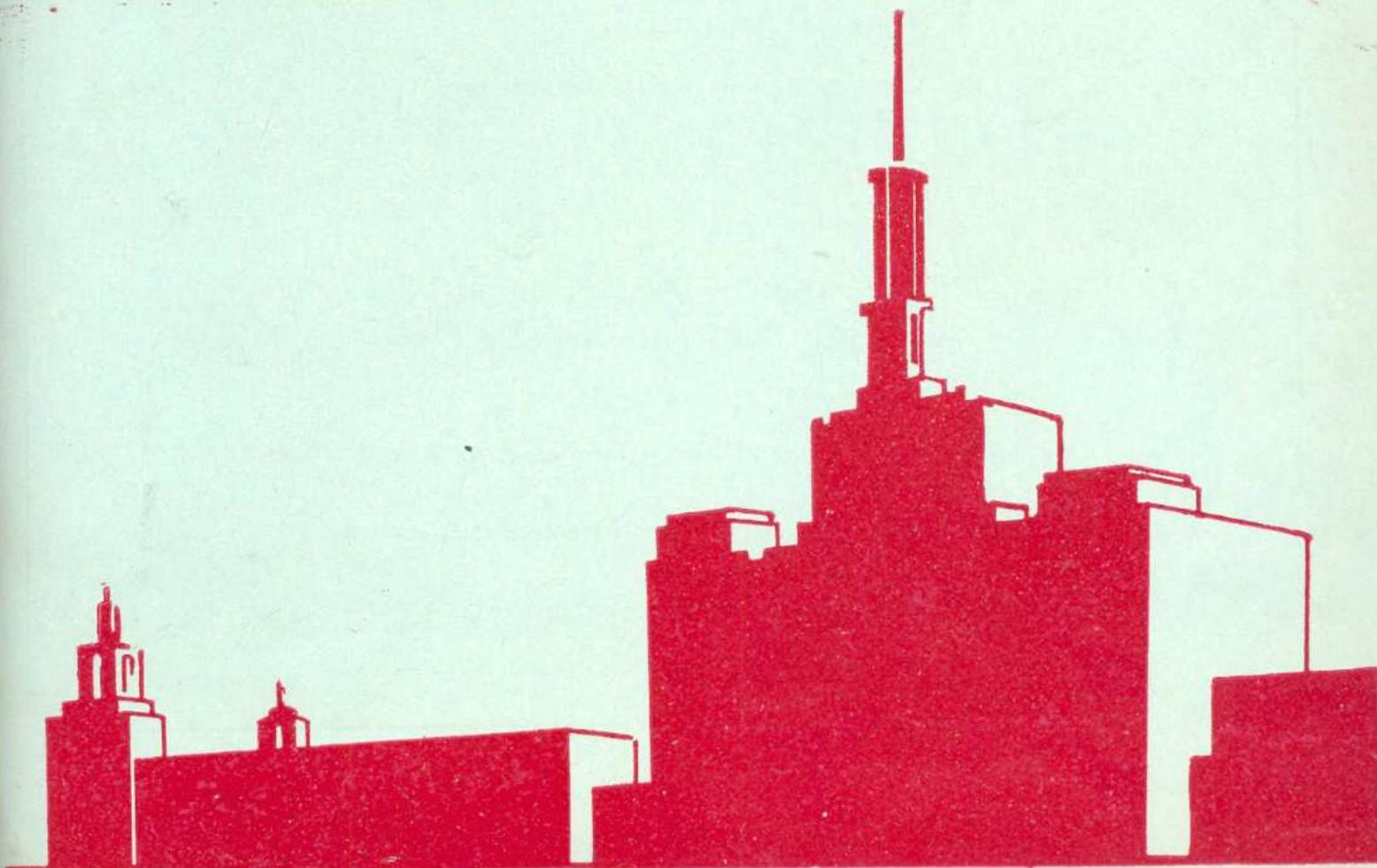
bcu

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.

1-11

CUPRINS

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a împlinit
60 de ani.

In era lui Octombrie Roșu.

Consfătuirea secțiilor agrare ale ziarelor din
țară.

Ion Cirje: Însemnări despre relațiile revistei
„Narodnaia Rumania“ cu cititorii săi.

D. Zaslavski: Peste douăzeci de ani.

Paul Marian: Pentru anul ce vine.

Victor Birlădeanu: Virtuțile și dificultățile
reportajului monografic.

Ieronim Șerbu: Un volum de pamflete.

L. Felea: Interviu despre interviu.

Gh. Dinu: I. Ross, graficianul militant.

Radu Rupea: Maturitatea fotografiei.

M. Ferrarini: Depinde de noi.

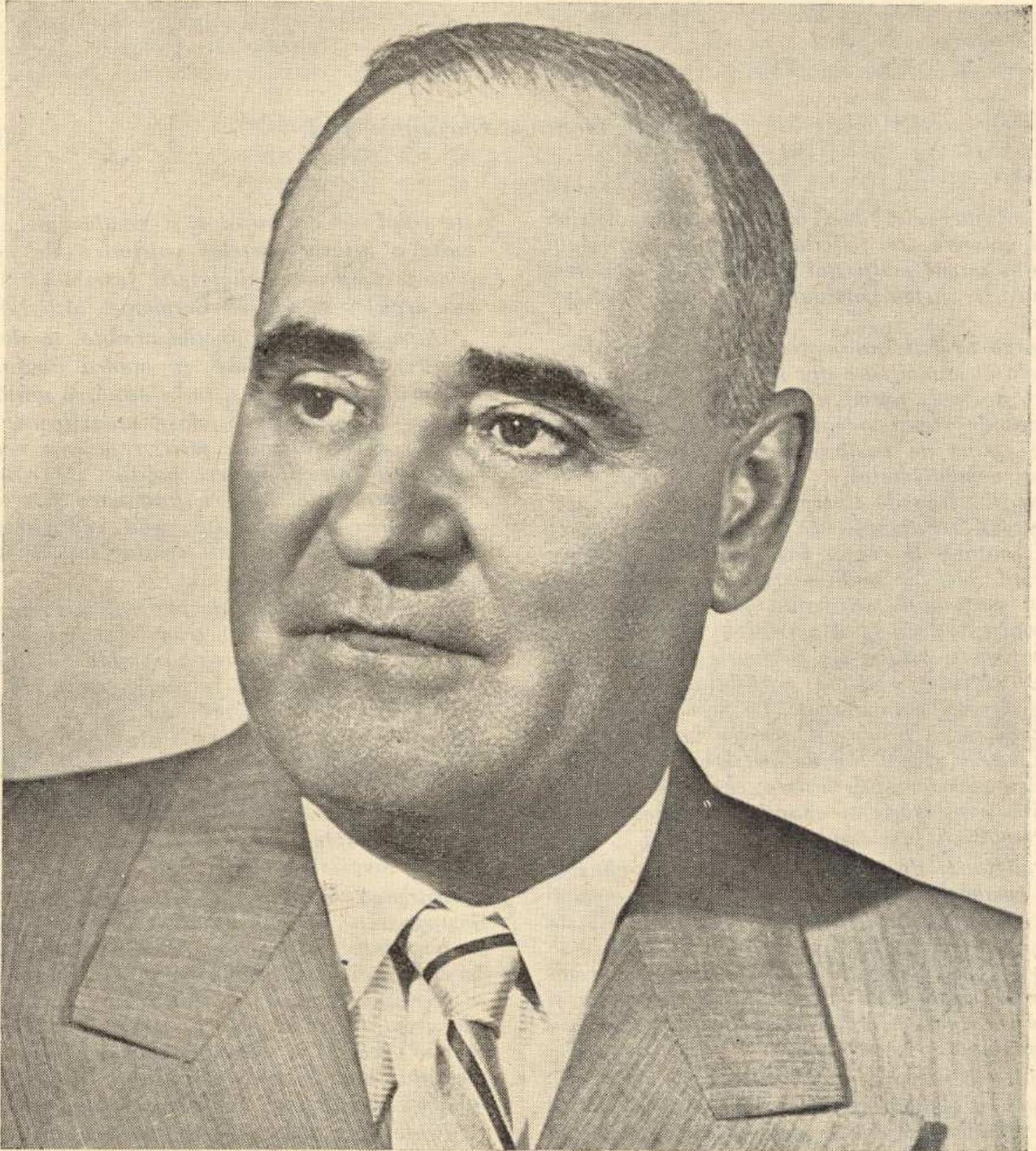
Dr. I. Leonescu: Popularizarea medicinei prin
presă.

N. Mihăescu: Limba și stilul citorva ziare ra-
ionale.

Sandu Marian: Călătorie prin București.

Din activitatea Uniunii Ziariștilor din R.P.R. —
De peste hotare.

TOVARĂȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ
A ÎMPLINIT 60 DE ANI

Mesajul adresat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, Consiliul de Stat și Consiliul de Miniștri ale Republicii Populare Romîne

Scumpe tovarășe Gheorghiu-Dej,

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei tale de naștere, te felicităm călduros, urîndu-ți din toată inima mulți ani de sănătate și putere de muncă în slujba partidului și a patriei noastre socialiste.

Întreaga ta activitate revoluționară ca fiu devotat al clasei muncitoare din România, al poporului român, este înalt exemplu de fidelitate nestrămutată față de marxism-leninism, de luptă perseverentă și plină de pasiune pentru cauza socialismului și comunismului.

Întrat din fragedă tinerețe în rîndurile mișcării muncitorești, te-ai călit cu revoluționar proletar în mari bătălii de clasă. Însușirile tale de organizator al maselor muncitoare, capacitatea de a înfăptui cu voință neînfrîntă politica partidului s-au manifestat din plin în eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din februarie 1933, care au marcat o cotitură în istoria partidului și a întregii noastre mișcări muncitorești. La procesul intentat de burghezie ca urmare a acestor lupte, a răsunit cu putere glasul tău de acuzare și demascare a politicii claselor stăpînitoare, chemarea la luptă împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești, împotriva fascismului și războiului.

În anii lungi de temniță și lagăr, prin abnegația și combativitatea ta, prin încrederea neclintită în victoria cauzei celor ce muncesc, ai însușit și îmbărbătat pe tovarășii tăi de luptă. Sub conducerea ta, deținuții politici au transformat închisorile și lagărele într-o școală de călire și educare a luptătorilor revoluționari, în universitate comunistă.

Partidul și poporul dau o înaltă apreciere meritelor tale în elaborarea, în anii celui de-al doilea război mondial, a liniei strategice și tactice a partidului, în înfăptuirea măsurilor care au făcut cu putință ca partidul să-și îndeplinească cu cin-

ste rolul de organizator și conducător al luptei unite a tuturor forțelor patriotice ale poporului pentru răsturnarea dictaturii fasciste și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

După victoria insurecției armate, în desfășurarea revoluției populare, în munca de întărire a rîndurilor partidului și în înfăptuirea unității politice și organizatorice a clasei muncitoare, în lupta pentru democratizarea țării, refacerea economiei, cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la construirea socialismului, s-au vădit deosebitele tale însușiri de eminent conducător de partid și de stat.

Victoriile repurtate de poporul nostru în industrializarea socialistă, în transformarea socialistă a agriculturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului și înfăptuirea revoluției culturale, în consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare sînt strîns legate de activitatea pe care o desfășori cu energie inepuizabilă în fruntea partidului, de marea contribuție pe care o aduci la rezolvarea problemelor complexe ale construcției socialiste, la răspîndirea și aplicarea creatoare a învățaturii marxist-leniniste.

Întreaga ta activitate este străbătută de preocuparea permanentă pentru unitatea de monolit a partidului și întărirea rolului său conducător, pentru aplicarea neabătută a normelor leniniste, a principiului muncii colective în viața partidului, de grijă frățească pentru membrii și cadrele de partid, pentru creșterea și educarea lor, de intransigență față de orice manifestări antipartinice și abateri oportuniste, revizioniste, dogmatice.

Principialitatea ta partinică, caracteristică activistului de tip leninist, înaltul simț de răspundere și de exigență, începînd cu tine însuși, patrio-

tismul fierbinte, legătura strânsă cu masele constituie un nesecat izvor de învățăminte pentru toți activiștii și lucrătorii de partid și de stat, pentru întregul nostru partid.

Exponent al spiritului internaționalist, de care este pătrunsă întreaga activitate a partidului nostru, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, depui o muncă neobosită pentru întărirea continuă a prieteniei frățești cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste, pentru întărirea unității lagărului socialist, a unității și coeziunii indisolubile a partidelor marxist-leniniste din întreaga lume, pentru prie-

tenie și colaborare între toate popoarele, pentru triumful cauzei păcii.

Tovarășii tăi de muncă și de luptă, toți membrii partidului, muncitorii, țărani, intelectualii, care nutresc față de tine sentimente de stimă, prețuire și dragoste, îți doresc, iubite tovarășe Gheorghiu-Dej, fericire și viață lungă, exprimându-și convingerea că sub conducerea partidului, a Comitetului său Central în frunte cu tine, poporul și țara noastră vor obține noi victorii în îndeplinirea mărețului program trasat de Congresul al III-lea, în vederea desăvârșirii construcției socialiste și înfloririi patriei noastre dragi.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN
CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE
CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

8 noiembrie 1961

DECRET

cu privire la conferirea pentru a doua oară a Medaliei de Erou
al Muncii Socialiste din R. P. Română,
„Secera și Ciocanul“, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Pentru rodnică și îndelungată activitate în mișcarea muncitorească revoluționară, pentru merite deosebite în întărirea partidului și a unității sale, pentru contribuția de seamă în crearea și consolidarea statului democrat-popular și în construcția socialistă din țara noastră — cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la nașterea sa,
Consiliul de Stat al Republicii Populare Române,

decretează:

1. Conferă pentru a doua oară tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej Medalia de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Română, „Secera și Ciocanul“.

p. Președintele Consiliului de Stat
ION GHEORGHE MAURER

București, 8 noiembrie 1961

Scrisoarea adresată tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Uniunea Ziariștilor din R. P. Romîna

Iubite tovarășe Gheorghe Gheorghiu-Dej,

Pătrunși de dragoste și stimă profundă pentru dvs., ziaristii din țara noastră vă adresează din toată inima cele mai calde urări de sănătate, viață lungă și putere de muncă pentru fericirea poporului și înflorirea patriei noastre.

Se înfăptuiesc astăzi, la noi, visurile nobile ale celor mai buni dintre fiii țării, trăiesc în viața întregului popor idealurile partidului comunistilor, acele idealuri cu care dvs., tovarășe Gheorghiu-Dej, v-ați identificat întreaga viață de luptă atît în anii grei ai ilegalității cît și în perioada construcției victorioase a socialismului.

Alături de oamenii despre care și pentru care scriem, alături de toți constructorii socialismului, noi ziaristii sîntem pe deplin conștienți că patria noastră își datorează marile progrese realizate în această vreme, pe toate tărîmurile, politicii înțelepte a partidului, a Comitetului Central în fruntea căruia vă aflați dvs., conducător încercat, de tip leninist, caracterizat prin abnegație comunistă față de popor, printr-o înaltă principialitate și fermitate revoluționară.

Noi, ziaristii, sîntem recunoscători partidului, Comitetului său Central, dumneavoastră personal, pentru consecvența cu care călăuziți întregul nostru popor pe drumul jalonat de atotbiruitoarele idei ale marxism-leninismului.

În activitatea noastră zilnică, în condițiile create muncii noastre, simțim permanent grija părintească a partidului. Vă asigurăm și cu acest prilej, scumpe tovarășe Gheorghiu-Dej, că lucrătorii presei noastre comuniste și-au făcut un înalt ideal din a-și dărui toate forțele sarcinilor care decurg pentru ei din mărețul program al desăvîrșirii construcției socialiste, trasat de Congresul al III-lea al partidului. Răspîndirea ideilor nemuritoare ale marxism-leninismului, mobilizarea maselor la înfăptuirea politicii de construire a socialismului, dezvoltarea continuă a prieteniei de nezdruncinat cu Uniunea Sovietică, apărarea unității de fier a lagărului socialist și lupta pentru pace sînt sarcini de onoare pentru fiecare ziarist din R. P. Romîna. Vă asigurăm că nu ne vom cruța eforturile pentru a ridica la un nivel mai înalt calitatea muncii redacționale, pentru mărirea eficienței presei, armă de luptă a partidului nostru.

Odată cu angajamentele noastre, vă rugăm să primiți un fierbinte salut tovarășesc și cele mai calde urări de sănătate, viață îndelungată și fericită din partea tuturor ziaristilor din țara noastră.

COMITETUL DE CONDUCERE al UNIUNII ZIARIȘTILOR
DIN R. P. ROMÎNA

8 noiembrie 1961

În era lui

OCTOMBRIE ROȘU

De curînd s-au împlinit 44 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, de la mărețul eveniment înfăptuit de muncitorii și țărani din Rusia, conduși de gloriosul partid al lui Lenin, care a marcat o eră nouă în istoria omenirii — era trecerii de la capitalism la socialism, a victoriilor triumfale ale comunismului.

La puțină vreme după instaurarea puterii sovietice, V. I. Lenin scria că revoluția socialistă înfăptuiește „o ascensiune pe un munte foarte înalt, abrupt și neexplorat încă”. A doua prevedere a lui Lenin, „ascensiunea” începută acum 44 de ani a fost foarte grea dar încununată de succes; popoarele sovietice, urmînd calea indicată de Vladimir Ilici, au ajuns azi pe culmile care permit să se vadă limpede zorile strălucitoare ale comunismului. În era deschisă de Octombrie roșu s-au produs, concomitent, uriașe transformări revoluționare în viața întregii omeniri; pe arena mondială a apărut sistemul mondial socialist — factorul hotărîtor al dezvoltării societății contemporane; mișcarea muncitorească de pretutindeni a crescut și s-a întărit, cuprinzînd și influențînd masele largi ale oamenilor muncii la luptă pentru progres, pace și socialism; sub loviturile puternice ale mișcării de eliberare a popoarelor se prăbușește rușinosul sistem colonial.

Acum, la patru decenii și patru ani de la triumful Marii Revoluții Socialiste, întreaga omenire se convinge tot mai mult de adevărul confirmat de istorie că anii care ne despart de mărețul eveniment, departe de a estompa strălucirea lui, îi sporesc însemnătatea; noile succese istorice pe care le înfăptuiesc Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, statul sovietic, fac să crească neconținut însemnătatea primei revoluții proletare biruitoare. În cele mai îndepărtate colțuri ale lumii a pătruns vîntul înnoitor, proaspăt, al erei lui Octombrie roșu.

În octombrie 1917 lumii întregi i s-a vestit începutul prăbușirii capitalismului, primul pas făcut de omenire spre socialism. În octombrie 1961, Congresul al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, pe baza victoriilor epocale raportate de popoarele sovietice pe drumul socialismului și al comunismului, a adoptat noul Program al partidului care, după expresia tovarășului N. S. Hrușciiov, va plasa Uniunea Sovietică pe orbita comunismului.

Așa cum sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea sa rostită la tribuna recentului Congres al P.C.U.S., „*În lumina perspectivelor deschise de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., apare și mai clară inevitabilitatea istorică a pieirii capitalismului și a victoriei orînduirii noi, socialiste și comuniste, plină de tinerețe și forțe creatoare.*”

Nu există comunist, nu există revoluționar, nu există om al muncii pe care să nu-l entuziasmeze obiectivele noului Program al P.C.U.S., umplându-i inima de mândrie și însuflețindu-l și mai mult în lupta pentru triumful cauzei noastre“.

Noul Program al P.C.U.S. a fost primit cu un deosebit de viu interes și în țara noastră. În numeroase mitinguri, în mesaje, în scrisori, articole publicate în coloanele presei, oamenii muncii de la orașe și sate au dat glas admirației lor profunde față de înțeleptul și mărețul program al partidului creat de Lenin, avangarda mișcării comuniste internaționale. Expri-mînd aceste sentimente ale poporului nostru, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea că pentru oamenii muncii din R.P. Romîna care luptă sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn pentru desăvîrșirea construirii socialismului — Programul adoptat de cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. reprezintă întruchiparea propriului lor viitor de înflorire multilaterală și de înaltă bunăstare, însuflețindu-i în lupta pentru victoria deplină a socialismului, pentru comunism.

Congresul al III-lea al P.M.R. a stabilit obiective mărețe în vederea desăvîrșirii construirii socialismului. Prin munca entuziastă a oamenilor muncii de la orașe și sate, zi de zi se înfăptuiesc noi și însemnate realizări în toate domeniile vieții economice și social-culturale, Directivele Congresului îndeplinindu-se, în multe sectoare, înainte de termenul stabilit. Justețea deplină a politicii partidului, pe care noi ziaristii sîntem chemați să o facem larg cunoscută și înțeleasă prin intermediul cuvîntului tipărit, se confirmă pas cu pas. Aceasta sporește necontenit avîntul poporului nostru în lupta pentru desăvîrșirea construirii socialismului în patria noastră.

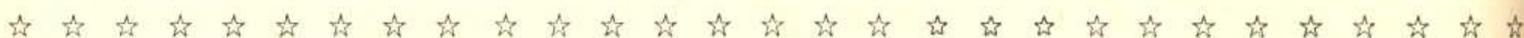

Acordîndu-se o înaltă apreciere „întregii armate de lucrători ai frontului ideologic“, în raportul de activitate al C.C. al P.C.U.S. la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. se releva, printre altele, că este foarte semnificativ faptul că în ultimii cinci ani tirajul ziarelor a crescut în U.R.S.S. cu 20 milioane de exemplare, iar tirajul anual al revistelor și al altor publicații periodice a crescut cu 417 milioane de exemplare. U.R.S.S. deține primul loc în lume în ce privește numărul de cărți editate. Numai tirajul ziarelor „Pravda“, „Izvestia“ și „Komsomolskaia Pravda“ se cifrează în prezent la 15 milioane exemplare. Cînd în mai 1912 muncitorii din Petersburg au fondat „Pravda“, tirajul ei era de 40 000 exemplare. În prezent, „Pravda“ întîmpină a 50-a aniversare a sa cu un tiraj de șase milioane exemplare și este cel mai răspîndit cotidian din lume.

Desigur, faptele citate oglindesc o mare realizare a P.C.U.S. în dezvoltarea culturii socialiste. De la întemeierea sa, partidul comunistilor a creat și a condus cu pricepere presa de partid, ridicînd-o la înălțimea pe care o implică construirea desfășurată a comunismului. Dar să recurgem la puțină istorie.

După datele publicate într-un articol al lui A. Iurko în ajunul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, partidul bolșevic avea 75 de publicații, printre care 25 cotidiene. Tirajul tuturor publicațiilor periodice ale partidului atingea, în octombrie 1917, 3,5 milioane exemplare pe săptămîna, sau aproximativ 500.000 exemplare pe zi. Aceste arme de luptă ale partidului au constituit baza noii presei creată în tînăra Republică sovietică.

„Pravda“ se bucura de pe atunci de o uriașă autoritate și, în pofida greutăților de difuzare datorate sabotajului funcționarilor de la poștă,

dezorganizării de pe atunci a transporturilor și izbucnirii războiului civil, tirajul ei era în continuă creștere. Dacă în martie 1918 tirajul ei era de 85.000 exemplare, în anul următor s-a ridicat la 200.000 exemplare.

Așa cum relatează cei ce au lucrat la „Pravda” în acea vreme, redacția era alcătuită doar din câțiva colaboratori ai secretariatului și din două secții. Datorită, însă, legăturilor strânse cu masele largi ale oamenilor muncii, ziarul putea să cuprindă și să relateze toate evenimentele principale. Interesant este de reținut faptul că încă în acea perioadă „Pravda” a devenit inițiatorul unei largi mișcări a corespondenților voluntari. În acest scop au fost create în toate raioanele Moscovei așa numite colegii literare care strângeau articolele, informațiile etc., scrise de muncitori și le transmiteau redacției. S-a creat un corp de instructori raionali care organizau primele brigăzi ale corespondenților voluntari.

V. I. Lenin s-a preocupat intens de activitatea presei sovietice. El urmărea în mod sistematic ziarele, făcea observații minuțioase, dădea indicații redacțiilor și ziariștilor. Încercat și desăvârșit publicist, V. I. Lenin lega indisolubil activitatea sa gazetărească de practica revoluționară, plecând de la principiul că ziaristul comunist este, înainte de toate, un activist de partid. După cum se știe, la întrebările privitoare la profesiune, V. I. Lenin răspundea cu mândrie: om de litere, ziarist. Vladimir Ilici a fost membru al Uniunii Ziariștilor Sovietici înființată în august 1918.

Sub conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, presa sovietică în frunte cu „Pravda” este o prețioasă armă a partidului iar ziariștii se mândresc, pe drept cuvânt, că ei sînt considerați mandatar și ortaci ai partidului, slujitori devotați ai intereselor poporului, ai cauzei comunismului.

Așa cum s-a apreciat de la tribuna Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., în perioada de după Congresul al XX-lea organele de presă s-au apropiat și mai mult de mase, tratează mai complet, mai aprofundat problemele construcției comuniste. Crește necontenit mișcarea corespondenților voluntari, mișcare cuprinzînd în rîndurile ei peste 5 milioane de oameni.

Activitatea presei sovietice este considerată de toți ziariștii din țara noastră ca un viu și însuflețitor exemplu de slujire devotată a cauzei partidului.

Aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a constituit un nou prilej pentru oamenii muncii din țara noastră de a-și manifesta dragostea și recunoștința față de poporul sovietic, hotărîrea de a întări neîncetat prietenia trainică ce leagă popoarele noastre. Progresul țării noastre, ca și al celorlalte țări socialiste, este grăbit datorită relațiilor de colaborare și întrajutorare tovarășească, și mai ales datorită sprijinului multilateral al U.R.S.S. Cu alte cuvinte și noi înfăptuim „o ascensiune pe un munte foarte înalt” dar el este *explorat deja*, în amănunt, de P.C.U.S., de popoarele sovietice. Pe calea luminată de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie mergem cu pași siguri și hotărîți pe drumul desăvîrșirii socialismului. În fața noastră, a ziariștilor, partidul pune sarcini mari. Le vom îndeplini cu cinste numai sporind rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv al presei, numai legînd mai strîns și reflectînd prin activitatea noastră munca entuziastă a milioaneilor de constructori ai socialismului, întărind legătura ziarelor cu masele. Ne vom aduce astfel contribuția la înfăptuirea politicii Partidului Muncitoresc Român de desăvîrșire a construirii socialismului, de apărare a păcii.

CONSFĂTUIREA SECȚIILOR AGRARE ALE ZIARELOR DIN ȚARĂ

După cum am anunțat în numărul trecut, la sediul Uniunii Ziariștilor din București a avut loc în cursul lunii octombrie o consfătuire la care au participat redactorii șefi ai ziarelor regionale și raionale, precum și șefii secțiilor agrare din presa centrală și locală.

În acest număr, cuprindându-ne mai pe larg de lucrările consfătuirii, prezentăm problemele principale cuprinse în referatele expuse și în discuțiile care au avut loc pe marginea acestora.

Referate

REFERATUL TOV. GH. OPROIU, ȘEFUL SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „STEAGUL ROȘU” DIN BUCUREȘTI

Tovarășul Gh. Oproiu, șeful secției agrare a ziarului „Steagul roșu” din București, și-a început referatul prin a sublinia că răspândirea experienței înaintate a unităților agricole socialiste fruntașe, a celor mai bune metode de muncă pentru sporirea producției agricole, vegetale și animale, constituie o sarcină de seamă ce stă în fața colectivului redacțional al acestui ziar care apare în cea mai mare regiune agricolă a țării.

Comitetul regional de partid București a dat tot sprijinul colectivului redacțional pentru inițierea unor acțiuni care să ajute munca organizațiilor de partid îndreptată spre rezolvarea problemelor dezvoltării agriculturii pe baza sarcinilor trasate în acest domeniu de Congresul al III-lea al partidului și de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c.

Un exemplu care ilustrează preocuparea redacției privind formele cele mai potrivite pentru oglindirea sarcinilor dezvoltării agriculturii îl constituie acțiunea desfășurată în coloanele ziarului la rubrica „JURNALUL PORUMBIȚEI”, care a demonstrat că în condițiile unei îngrijiri și furajări corespunzătoare, vacile din rasa autohtonă pot da producții sporite de lapte. În acest scop, după cum se știe, una din va-

cile de la G.A.S. Slobozia a fost mutată la G.A.S. Andrășești pe timp de un an de zile. Așa a început experiența cu *Porumbița*, o vacă mediocră, care, în 1959, când se afla la Slobozia, a dat doar 2.267 litri lapte, iar în anul pe care l-a petrecut la G.A.S. Andrășești a dat 4.520 litri lapte.

Pentru noi — a spus vorbitorul — era foarte important ca experiența cu *Porumbița* să fie oglindită în ziar într-o formă vie, interesantă, care să atragă pe cititori. După vii discuții, redacția s-a oprit la un „*Jurnal al Porumbiței*”, în care vaca respectivă a fost folosită ca pretext pentru a crea un personaj care a început să povestească prin ziar întâmplările prin care a trecut la G.A.S. Slobozia și modul plin de atenție în care a fost îngrijită la noile sale „gazde”, G.A.S. Andrășești. „*Jurnalul Porumbiței*” a produs un mare interes în rândurile cititorilor. În paginile ziarului, *Porumbița* s-a plins de proasta îngrijire ce se acorda vacilor la G.A.S. Slobozia, a scos la iveală o serie de neajunsuri ca risipa de furaje, lipsa de calificare a îngrijitorilor etc. În același timp ea a descris în amănunt o serie de metode folosite de îngrijitorii fruntași de la G.A.S. Andrășești, programul de grajd, rațiile de furaje etc., precum și rezultatele

obținute în sporirea producției de lapte. În unele zile, „*Jurnalul Porumbiței*” a fost înlocuit cu scrisori primite de la alte unități agricole socialiste în care se vorbea despre îngrijirea și furajarea necorespunzătoare a vacilor (G.A.S. Sighireanu, G.A.S. Ciulnița, G.A.S. Mihai Viteazu și altele). Aceste scrisori au primit răspuns în cadrul „*Jurnalului Porumbiței*”.

În ziar au fost publicate, de asemenea, materiale ale unor oameni de știință, care au confirmat eficacitatea experienței cu *Porumbița* și au subliniat rolul hotărâtor pe care îl au buna îngrijire și furajare pentru sporirea producției de lapte.

„*Jurnalul Porumbiței*” a avut un puternic ecou în rândurile tuturor îngrijitorilor de animale din regiunea București. În perioadele când ziarul a publicat mai puține materiale la această rubrică, cititorii întrebau ce s-a întâmplat cu *Porumbița*, de ce nu se mai scrie despre ea.

Redacția nu s-a mulțumit numai cu faptul că *Porumbița* a dat într-un an 4.520 litri de lapte. Noi am urmărit eficiența acestei acțiuni, în primul rând la G.A.S. Slobozia și la celelalte unități vizate în „*jurnal*” și apoi în întreaga regiune.

În 1960, de exemplu, G.A.S. Slobozia a lichidat rămânerea în urmă din prima jumătate a anului și a ajuns până la sfârșitul anului la o producție medie de 2.710 litri de lapte pe cap de vacă furajată. În

1961, pînă la 21 septembrie, G.A.S. Slobozia a realizat planul anual la producția de lapte-marfă.

G.A.S. Slobozia și G.A.S. Andrășești au ținut două consfătuiri pentru schimb de experiență, iar în luna iunie a.c. a avut loc la Andrășești o consfătuire cu caracter regional, la care au participat directorii gospodăriilor de stat din regiune, președinți de gospodării colective, activiști de partid și de stat, ingineri și tehnicieni, muncitori fruntași etc., în total 350 de persoane.

Au luat parte, de asemenea, primul secretar al Comitetului regional de partid, tov. Gh. Necula, și ministrul Agriculturii, tov. Ion Cosma.

Consfătuirea a scos în evidență rezultatele bune obținute cu vaca *Pcrumbița* și s-a stabilit generalizarea acestora, pentru a deveni un bun comun al G.A.S. și G.A.C. din întreaga regiune.

După ce a subliniat în mod autocritic că în ultima vreme ziarul nu a mai acordat atenția cuvenită acestei acțiuni, vorbitorul s-a ocupat despre rubrica intitulată: „*Peste 1.000 lei beneficii la hectar în fiecare G.A.S.*”. În această ordine de idei, tov. Oproiu a arătat că documentele partidului nostru au scos în evidență în repetate rânduri rolul deosebit de important în creșterea producției agricole ce revine gospodăriilor de stat ca mari producătoare de cereale și produse animale, ca exemplu de gospodărire socialistă și ca factor de seamă în răspîndirea metodelor agrozootehnice avansate. Ținînd seama că rentabilitatea la unitatea de suprafață reprezintă indicele sintetic care oglindește cel mai grăitor rezultatele activității economice și ale buneii gospodării, redacția a organizat în coloanele ziarului o largă dezbateră în legătură cu posibilitățile de sporire a producției și de reducere a prețului de cost în G.A.S.

Acțiunea „*Peste 1000 lei beneficii la hectar în fiecare G.A.S.*” a început cu o „*masă rotundă*” organizată la sediul redacției, la care au participat directori și organizatori de partid din G.A.S., cadre cu munci de răspundere din Ministerul Agriculturii și din instituturile de cercetări, precum și tovarăși din Comitetul regional de partid București. Rezultatele acestor discuții au fost publicate în ziarul nostru, după care a urmat un articol semnat de directorul G.A.S. Ivănești, unitate fruntașă care și-a propus să obțină peste 1.000 lei beneficii la hectar.

Aspect din timpul Consfătuirii

Ziarul „*Steagul roșu*” a publicat și alte asemenea scrisori precum și materiale care au analizat posibilitățile fiecărei G.A.S. în sporirea producției agricole și în reducerea prețului de cost. O bună parte din aceste materiale au fost critice, combătînd proasta gospodărire, neexecutarea la timp a unor lucrări agricole, risipa de furaje etc.

Ziarul a mai inițiat și a mai susținut și o altă acțiune: „*Veniți să vizitați colectiva noastră*”. Urmărind să facă din vizitele la gospodăriile agricole colective o metodă a muncii politice de masă ce se desfășoară pentru lărgirea sectorului socialist al agriculturii, ziarul „*Steagul roșu*” a publicat în cadrul acestei rubrici mai multe invitații adresate de diferitele gospodării agricole colective din regiune către țărani întovărășiți sau individuali precum și răspunsurile acestora. Acțiunea noastră s-a extins repede și a avut mare eficacitate. Numeroase reportaje anunțau că o serie de întovărășiri ca acelea din comunele Găvănești, Vitănești, Mirzănești, Plopi și altele, în frunte cu președinții și comitetele lor de conducere, care vizitaseră gospodării colective, s-au transformat în gospodării agricole colective.

Redacția noastră s-a ocupat în mod concret și de organizarea unui număr de asemenea vizite în cola-

borare cu comitetele raionale de partid, vizite care s-au reflectat în ziar prin numeroase materiale care au descris pe larg felul în care au fost primiți oaspeții, explicațiile pe care le-au primit, întrebările puse și răspunsurile date de colectiviști etc. Trebuie subliniat de asemenea faptul că „*Steagul roșu*” a popularizat pe larg și inițiativele organizațiilor de partid care — văzînd eficacitatea acestei forme a muncii politice de masă — și-au însușit la rîndul lor metoda respectivă, organizînd numeroase vizite ale țărănilor întovărășiți și cu gospodării individuale la gospodăriile colective.

O rubrică a ziarului a fost intitulată „*Răspunsuri noilor colectiviști*”. Redacția ziarului „*Steagul roșu*” a primit zeci de scrisori în care cadre de conducere și alți colectiviști au pus întrebări privind organizarea muncii, atribuțiile consiliului de conducere și ale adunării generale, rolul sectorului tehnic în dezvoltarea multilaterală a gospodăriei colective etc. Pentru a răspunde la aceste întrebări, redacția s-a adresat unor cadre cu munci de răspundere din Ministerul Agriculturii, activiști de partid și de stat, președinți de G.A.C. sau secretari de partid din gospodării colective milionare, bine consolidate din punct de vedere economic și organizatoric. Tot în această di-

recție, redacția a organizat și a popularizat schimburile de experiență dintre unele gospodării colective.

În același timp, ziarul a publicat o serie de pagini speciale din care unele au fost consacrate gospodăriilor colective milionare și urmăreau generalizarea experienței, iar altele au fost închinată popularizării primilor pași pe calea dezvoltării multilaterale a unor gospodării colective tinere.

O altă acțiune care a venit în sprijinul creșterii producției agricole vegetale, mai ales a producției de porumb, este cea care se oglindește în coloanele ziarului sub titlul „*Insemnările lui Porumbin*”. Precum se știe, „*Porumbin*” este un personaj original, care își mărturisește legăturile strinse cu terenul, mai ales cu terenurile cultivate cu porumb. El merge pe teren cu diverse mijloace de locomotie și stă de vorbă cu oamenii, uneori chiar cu frații săi, îi întreabă cum sînt tratați, ce reguli agrotehnice li se aplică etc. Toate însemnările lui „*Porumbin*” sînt însoțite de caricaturi. Însemnările scrise de multe ori într-un stil combativ, satiric, au fost primite cu mare interes de cititori. Ele au ușurat multor lucrători din agricultură posibilitatea să afle o serie de lucruri bune și rele în legătură cu felul cum se aplică agrotehnica la porumb, constituind astfel un bun prilej de învățăminte. Uneori cititorii au criticat caracterul intelectualist al unora din însemnările umoristice ale lui „*Porumbin*”. Redacția a ținut seama de aceste observații.

Pe linia acestei acțiuni, redacția ziarului „*Steagul roșu*”, îndrumată de Comitetul regional de partid București, a căutat să sprijine dezvoltarea agriculturii regiunii și prin alte mijloace. De peste 5 ani, satele regiunii București sînt colindate de o mașină pe care se află instalată o tipografie volantă, care tipărește în fiecare zi în altă comună cîte o ediție specială a ziarului „*Steagul roșu*”, consacrată comunei respective. În prezent, edițiile speciale se ocupă îndeaproape de problemele consolidării economico-organizatorice a G.A.C., de lucrările agricole de toamnă, de aplicarea regulilor agrotehnice avansate pentru sporirea producției la hectar.

Redacția a acordat atenție realizării planului întocmit pentru susținerea sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. În plan s-a prevăzut publicarea unui însemnat număr de materiale semnate de specialiști din

Ministerul Agriculturii, directori de G.A.S. și președinți de gospodării colective fruntașe, frunțași în producție, activiști de partid și de stat care să prezinte experiența înaintată și cele mai bune metode de organizare a muncii, de sporire a producției agricole. În cele aproape trei luni ce au trecut de la plenara C.C. al P.M.R. au fost publicate aproape 30 de materiale importante din acest plan.

În momentul de față, redacția se pregătește să inițieze o nouă acțiune. După cum se știe, în expunerea făcută la adunarea activului de partid din regiunea Iași, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat însemnătatea obținerii a 5.000 kg de porumb boabe la hectar în condițiile aplicării unei agrotehnici superioare. Regiunii București, cea mai mare regiune cultivatoare de porumb a țării, îi revine sarcina de a obține 5000 kg de porumb boabe la hectar de pe o suprafață de cel puțin 160.000 hectare. Pentru a sprijini realizarea acestei importante sarcini, redacția va iniția în coloanele ziarului o largă discuție în cadrul căreia, președinți de G.A.C., directori de G.A.S., ingineri și tehnicieni, agronomi, frunțași ai recoltelor bogate vor împărtăși din experiența lor, arătînd măsurile pe care le iau pentru ca în 1962 să obțină 5000 kg porumb boabe la hectar.

În legătură cu modul cum lucrează redacția cu colaboratorii, referentul, răspunzînd la întrebările puse de participanți, a arătat că ziarul se bucură de sprijinul efectiv al multor tovarăși, cu care redacția ține o legătură permanentă, organizează discuții etc. O atenție sporită se acordă colaboratorilor din cadrul gospodăriilor colective, care sînt ajutați de redactori în mod concret, tovarășește, în elaborarea materialelor ce urmează a fi publicate. Acest ajutor nu reprezintă o

substituire a redactorului față de autor. Materialul publicat poartă pecetea originalității, a personalității celui care l-a scris.

În urma ajutorului primit din partea Comitetului regional de partid, ziarul și-a mărit numărul de corespondenți voluntari. Redacția primește multe corespondențe dintre care unele extrem de interesante, pline de idei, scrise foarte frumos, cald și convingător. Unii redactori de la secția scrisori și de la alte secții se deplasează pe teren la autorii diferitelor scrisori, analizează situația la fața locului, realizînd astfel colaborări foarte valoroase.

Țin să spun în mod autocritic — a subliniat vorbitorul — că nu toți redactorii procedează în acest fel. Unii merg pe linia de a scrie chiar ei materialele colaboratorilor, procedeu care nu este just. Autorul extern, corespondentul, trebuie ajutat, dar nu înlocuit de redactor.

Luptînd pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c.

— a spus în încheiere tov. Gh. Oproiu — colectivul redacțional al ziarului „*Steagul roșu*” se călăuzește după indicația prețioasă cuprinsă în raportul expus de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c., unde se arată că întreaga energie creatoare a țărănimii din regiunea București trebuie concentrată spre consolidarea economică-organizatorică a G.A.C. și dezvoltarea lor multilaterală, pe calea îmbinării culturii cerealelor cu alte ramuri ale producției agricole, mai ales cu crearea unei puternice ferme de animale, proprietate obștească, spre aplicarea măsurilor agrozootehnice de sporire a producției, spre ridicarea randamentului animalelor, spre folosirea deplină a condițiilor pedoclimatice și economice favorabile obținerii unor recolte tot mai mari.

REFERATUL TOV. MIHAI DUMITRU, ȘEFUL SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „DOBROGEA NOUĂ” — CONSTANȚA

După ce a arătat modul în care redacția ziarului „*Dobrogea nouă*” și-a întocmit planul de muncă pentru susținerea și popularizarea sarcinilor trasate de partid privitor la dezvoltarea agriculturii, referentul a subliniat că pentru atingerrea obiectivelor prevăzute au fost inițiate mai multe rubrici ca:

„*Scoala producțiilor bogate*”, prin care s-a urmărit extinderea experienței dobîndite de unitățile agricole care au obținut cele mai mari producții la unele culturi; „*Să învățăm din experiența vecinilor*”, în cadrul căreia a fost analizată activitatea a cîte două gospodării colective cu aceleași condiții dar cu re-

zultate diferite în producție; „*Fiecare G.A.S. — o unitate rentabilă*“; s-a continuat rubrica mai veche „*Tribuna președintelui de G.A.C.*“, în cadrul căreia apar materiale semnate de președinții gospodăriilor care au dobândit cea mai valoroasă experiență în organizarea procesului de producție, în modul de retribuire a muncii etc.

Materialele publicate în aceste rubrici au fost primite cu mult interes de cititori. Rubrica „*Tribuna președintelui de G.A.C.*“, de exemplu, a avut o mare eficiență în ceea ce privește extinderea muncii în acord și a retribuției după producție în G.A.C., cointeresarea colectivităților în muncă prin acordarea de avansuri trimestriale și lunare, dezvoltarea multilaterală a gospodăriilor colective. Pe această temă s-au publicat materiale bine apreciate în multe unități agricole care au preluat experiența comunicată prin coloanele ziarului de președinții gospodăriilor colective din Sibioara, raionul Medgidia, Dobromir Deal și Oltina, raionul Adamclisi, Tâtaru, Cobadin, Topraisar din raionul Negru Vodă și din alte gospodării colective. Una din lipsurile rubricii citate mai înainte constă în aceea că ea nu a fost folosită pentru a dezbate și problemele extrem de importante ale democrației interne în G.A.C. Redacția s-a mulțumit să sesizeze doar organele de resort asupra unor încălcări ale democrației interne în G.A.C. fără a se ocupa de acest lucru în coloanele sale.

În legătură cu rubricile „*Scoala producțiilor bogate*“ și „*Să învățăm din experiența vecinilor*“, redacția a inițiat unele consfătuiri între gospodăriile colective vecine sau pe rază de S.M.T., după care s-au publicat pagini speciale. O astfel de consfătuire a fost organizată la G.A.C. din „23 August“ în vederea generalizării experienței bune acumulate de colectiviștii din această comună în cultivarea porumbului. La consfătuire au fost invitați președinții, secretarii organizațiilor de partid, ingineri agronomi, brigadierei de câmp, șefi de echipă și colectiviști frunțași din toată raza de activitate a S.M.T.-ului respectiv. Discuțiile purtate pe baza referatului prezentat de inginerul gospodăriei colective din „23 August“ au constituit materialul pentru o pagină specială publicată de ziar.

O altă consfătuire a avut loc la gospodăria colectivă din Palazu Mare care a obținut anul trecut producția de 3.158 litri de lapte pe cap

de vacă furajată, consfătuire la care au participat toate gospodăriile colective vecine, din raza orașului Constanța și din jurul centrelor muncitorești. O consfătuire a avut loc și la Cobadin, gospodărie cunoscută prin realizările obținute în întărirea economico-organizatorică și creșterea producției. Și după aceste consfătuiri s-a publicat câte o pagină specială.

În prezent culegem roadele acestor consfătuiri, pagini speciale și rubrici publicate de ziar. Colectiviștii din Moșneni, Pecineaga și Tuzla, care au obținut producții mai mici de porumb anul trecut, constată cu bucurie că deși anul acesta a fost mai puțin prielnic acestei culturi, aplicând o agrotehnică superioară la lucrările de întreținere, au obținut producții bune de porumb. Experiența colectivităților din Palazu Mare în creșterea vacilor de lapte a fost aplicată și la Coșu. Eficiența acestui schimb de experiență s-a făcut simțită și la Năvodari. De asemenea, consfătuirea de la Cobadin a influențat ridicarea producției în gospodăria colectivă din Viișoara.

În ceea ce privește eficiența materialelor apărute în ziar trebuie să amintim, printre altele, că în urma publicării articolului „Un sector rămas în urmă“ (nr. 3994), în care se arăta că în raionul Adamclisi creșterea animalelor era cu mult în urma rezultatelor obținute în cultura mare și sub posibilitățile reale ale unităților agricole, au fost luate măsuri datorită cărora în acest an planul anual al producției de lapte a fost realizat până la 15 august, iar până la 30 decembrie vor fi obținute depășiri importante. Redacția nu s-a mulțumit însă numai cu acest lucru și în numărul 4080 a publicat pagina specială „Pentru producții mari și constante de lapte“ în care se arătau metodele bune folosite de crescătorii de animale din unele gospodării din raion, demonstrându-se în același timp că există încă rezerve serioase care trebuie descoperite și utilizate în vederea creșterii producției de lapte.

Urmărirea activității economice a gospodăriilor de stat a constituit o preocupare pentru redacție. Rubrica „*Fiecare G.A.S. — o unitate rentabilă*“, care apărea sporadic, s-a permanentizat, schimbându-i-se ulterior titlul în „*Pentru creșterea rentabilității G.A.S.*“

O atenție mai mare s-a dat în acest an muncii politice desfășurată în gospodăriile agricole de stat

în sprijinul producției. Astfel, la rubrica amintită mai sus au apărut materiale ca: „Obiectivul principal al muncii politice de masă“, scris de la G.A.S. Medgidia, unde organizația de partid a înregistrat rezultate deosebite în această privință; „Comuniștii în fruntea luptei pentru creșterea rentabilității în G.A.S.“, semnat de C. Nișcoveanu, organizator de partid la G.A.S. „Donca Simo“. Trebuie spus însă că nu s-a făcut tot ceea ce era necesar în acest domeniu. Astfel, nu întotdeauna sînt asigurate materialele pentru rubrică; uneori articolele nu merg la obiect, nu analizează profund problemele legate de prețul de cost, productivitatea muncii etc.

În această perioadă, ziarul s-a ocupat mai bine de activitatea organizațiilor de partid din unitățile agricole. De la 1 ianuarie și pînă în prezent aproape la fiecare două numere de ziar, la rubrica „Viața de partid“ au fost publicate articole care au analizat munca politică a organizațiilor de partid pentru întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, activitatea lor concretă legată de sarcinile de producție. Materiale ca „Din experiența organizației de bază în planificarea muncii“ (nr. 3862), „Activitatea grupelor de partid din G.A.C. Cumpăna“ (nr. 3877), „Organizația de partid să acorde o mai mare atenție sectorului zootehnic“ (nr. 3883) și altele au răspuns tocmai unor asemenea probleme. În urma apariției ultimului articol amintit mai sus, de pildă, în care era criticată organizația de partid din Seimenii Mari, raionul Medgidia, pentru că nu acorda atenția cuvenită sectorului zootehnic, situația de acolo s-a remediat.

Ziarul s-a ocupat, de asemenea, de ridicarea nivelului politic al membrilor și candidaților de partid din unitățile agricole (a se vedea în acest sens articolul „Pentru îmbunătățirea activității cercurilor și cursurilor de partid“ publicat în numărul 3918 și altele).

S-au scris mai multe materiale privind ajutorul pe care trebuie să-l dea și l-au dat sfaturile populare, ca organe locale ale puterii de stat, dezvoltării multilaterale a gospodăriilor colective.

În scopul legării muncii culturale de problemele cele mai actuale ale muncii lucrătorilor din agricultură, ziarul, împreună cu casele de cultură raionale, a inițiat „*Ștafeta muncii culturale la sate*“ în cadrul căreia au fost prezentate programe artistice strîns legate de dezvolta-

rea fiecărei gospodării colective. Pe marginea acestor programe au fost scrise numeroase articole de popularizare a experienței. În prezent redacția a inițiat rubrica „Muncă culturală de calitate” în care activiștii culturali își spun părerea și își împărtășesc experiența privind legarea acestei activități de practica muncii oamenilor de la sate. Primele materiale publicate au și avut efecte pozitive în munca brigăzilor și echipelor artistice din raioanele Medgidia și Adamclisi, unde au fost remediate o serie de lipsuri.

Un alt obiectiv al ziarului în această perioadă l-a constituit urmărirea întrecerii socialiste a oamenilor muncii din agricultură în cinstea sărbătoririi împlinirii a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. Au fost popularizate angajamentele și felul cum s-au aplicat în viață.

În urma măsurilor luate de Comitetul regional de partid pentru îndeplinirea prevederilor plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c., redacția ziarului „Dobrogea nouă” a întreprins și alte acțiuni. Astfel, au fost larg explicate sarcinile puse de partid în fața oamenilor muncii din agricultură, s-a întreprins o adevărată campanie de popularizare a celor mai bune metode de muncă folosite de unitățile care au obținut cele mai mari producții, în rubrica „Școala producțiilor bogate”, care apare de două ori pe săptămână. În acest scop au fost invitați să participe la discuție, în coloanele ziarului, oameni de știință, cercetători de la stațiunile științifice etc. care și spun cuvântul la rubrica „Cuvântul specialistului”. Ziarul s-a preocupat de

aplicarea agrotehnicii diferențiate, arătând cum în cadrul aceleiași unități, brigăzile sau echipele, aplicând o agrotehnică diferențiată la aceeași cultură, au obținut rezultate diferite.

Pentru combaterea lipsurilor din activitatea unităților agricole care duc la pierderi însemnate din cauza unor neglijențe, a neaplicării întocmai a regulilor agrotehnice și zooveterinare etc., redacția a reluat rubrica mai veche „Cu leul în control”. În continuare, vorbitorul a arătat cum se ocupă ziarul de lucrările agricole de toamnă. El s-a referit apoi la o acțiune asemănătoare celei desfășurate de „Steagul roșu” la rubrica „Jurnalul Porumbitei”.

Răspunzând unor întrebări, referentul a arătat că una din metodele folosite în munca internă a secției agrare de la „Dobrogea nouă” o constituie citirea în colectiv a fiecărui material ce urmează să vadă lumina tiparului. A subliniat ca o lipsă faptul că secția folosește foarte puțin caricatura.

În încheiere, tov. Mihai Dumitru a spus că pentru aplicarea în viață a sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. privind creșterea producției agricole în anii viitori, redacția și-a propus lărgirea și instruirea temeinică a colaboratorilor externi din rândul oamenilor muncii din agricultură, crearea unui colectiv de consultanți științifici, editarea de pagini speciale pe problemele care izvorăsc din această hotărâre, organizarea pe mai departe de consfătuiri în unitățile agricole pentru extinderea experienței înaintate.

mit un plan de perspectivă prin care ne-am propus să publicăm materiale privind generalizarea experienței înaintate a gospodăriilor agricole colective în organizarea muncii, în dezvoltarea creșterii animalelor și sporirea producției vegetale și animale. În acest scop am publicat articole scrise de președinți de gospodării colective fruntaușe, specialiști agricoli și activiști de partid și de stat. Pe aceste teme au apărut materiale la rubricile: „Să învățăm din experiența unităților fruntaușe”, „Toate G.A.C. la nivelul celor fruntaușe”, „Cuvântul specialistului” etc. O bună parte din materiale au fost axate pe dezvoltarea multilaterală și imbinarea rațională a ramurilor de producție, pe organizarea și retribuirea muncii, sporirea avutului obștesc etc. Prin aceste materiale s-a urmărit generalizarea experienței înaintate, indicându-se soluții practice menite să contribuie la ridicarea tuturor gospodăriilor la nivelul celor fruntaușe. S-a dovedit în acest sens folositor articolul „Orientare în funcție de condițiile locale” (5 septembrie), prin care inginerul agronom al gospodăriei colective din Șiria, raionul Arad, prezintă experiența colectivităților de aici în lărgirea suprafețelor de culturi irigate, inclusiv de cereale, și măsurile luate pentru refacerea și lărgirea sectorului viticol. Un articol intitulat: „Sfatul popular și problemele dezvoltării G.A.C.” (27 august) redă pe larg felul în care sfatul popular al comunei Pischia, comună colectivizată din 1958, se preocupă de îndrumarea și sprijinirea celor două gospodării colective din comună.

Nu este lipsit de interes să amintesc că în planul tematic privind înfățișarea economico-organizatorică a G.A.C. am prevăzut și unele articole care să oglindească, pe bază de comparații, dezvoltarea unor unități învecinate cu condiții identice de climă, sol și forțe de muncă. Un asemenea articol este cel intitulat „Vecini de hotar și totuși departe” (13 septembrie) în care colectiva din Iam este îndrumată să urmeze exemplul celei din Berliște.

Unele articole, e drept puține la număr, se referă la felul în care sînt folosite zilele muncă în G.A.C.

Ziarul a acordat o atenție deosebită și problemelor legate de sporirea producției de cereale. În acest sens au fost publicate o serie de materiale oglinzind aplicarea în mod diferențiat și la timp a regulilor agrotehnice, folosirea celor mai productive soiuri de semințe etc.

REFERATUL TOV. B. BRATOSIN, ȘEFUL SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „DRAPELUL ROȘU” — TIMIȘOARA

În referatul expus de tovarășul B. Bratosin, după ce s-au subliniat succesele obținute în regiunea Banat în domeniul transformării socialiste a agriculturii, s-a arătat că în această direcție o contribuție însemnată a adus-o și ziarul „Drapelul roșu”.

Ziarul nostru — a spus vorbitorul — popularizează politica partidului, dă răspuns diferitelor probleme legate de practica construcției socialiste la sate, popularizează inițiativele înaintate, combate deficiențele ce se mai fac simțite. În trata-

rea problemelor agrare, activitatea ziarului a fost orientată în spre consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, spre mărirea aportului acestora la constituirea fondului central de produse agricole. S-a urmărit ridicarea tuturor gospodăriilor la nivelul celor fruntaușe și lărgirea sectorului socialist prin atragerea de noi familii în gospodăriile colective existente și prin crearea de noi unități.

Cum am tratat noi problema consolidării economico-organizatorice a gospodăriilor colective? Am întoc-

Pe aceste teme au apărut materiale legate de generalizarea experienței înaintate în cultura griului și porumbului, de felul în care se muncește pentru ridicarea continuă a fertilității solului și mărirea suprafețelor arabile, de pregătirea și efectuarea semănatului etc.

Cu concursul specialiștilor, colaboratori ai ziarului, s-a întocmit și publicat un ciclu de materiale privind ridicarea potențialului de producție al solurilor sărăturoase și podzolice.

În ultima vreme am început să publicăm materiale privind susținerea acțiunii de obținere a 5.000 kg porumb boabe/ha în cultură neirigată pe 70 la sută din suprafețele ce vor fi cultivate cu porumb în 1962 și de extindere a terenurilor cultivate cu mazăre. În acest sens secția și-a întocmit un plan tematic care urmărește în prima etapă popularizarea experienței înaintate în cultura acestor plante, alegerea și pregătirea terenului, iar în etapa a doua semănatul și alte lucrări.

Pentru a contribui la o mai bună aprovizionare cu lapte a populației din orașele și centrele industriale ale regiunii, redacția noastră a pornit în anul 1960 inițiativa „Pentru 3.500 litri lapte pe cap de vacă furajată“.

Această inițiativă a fost susținută intens de la 12 ianuarie pînă în luna mai anul acesta. În urma măsurilor luate, 47 gospodării de stat au ajuns să depășească producția medie de 3.000 litri lapte pe cap de vacă furajată; șase unități produc anul acesta peste 4.000 litri și trei gospodării ajung la o producție medie de 5.000 litri lapte pe cap de vacă furajată. Drept rezultat al întrecerii organizate între îngrijitorii mulgători și al măsurilor luate în urma criticilor aduse, gospodăriile de stat au depășit anul trecut planul producției de lapte, iar în acest an au dat peste plan la zi 38.000 hectolitri lapte-marfă. Acum ne-am propus ca materialele pe care le vom publica privind sporirea producției de lapte să oglindească și aspectul economic al problemei, adică reducerea prețului de cost.

Într-o măsură mai mică ne-am ocupat de problema creșterii păsărilor. Au apărut pe această temă doar două materiale.

În continuare vorbitorul s-a ocupat de o altă acțiune a ziarului: îndrumarea inginerilor agronomi, a inginerilor zootehniști și a medicilor veterinari care lucrează acum în unități fără specific agricol spre

întreprinderile agricole. Această acțiune a avut rezultate bune.

Mai departe, tov. B. Bratosin s-a referit, între altele, la colaborarea strînsă dintre cele patru ziare care apar la Timișoara: „Drapelul roșu“, „Szabad Szo (în limba maghiară), „Die Wahrheit“ (în limba germană) și „Pravda“ (în limba sîrbă), la organizarea secției agrare a ziarului la care lucrează, la munca secției agrare cu colaboratorii etc.

Secția se preocupă și de urmărirea eficacității materialelor publicate. Aceasta nu numai prin răspunsurile care sosesc în urma articolelor critice, ci și prin deplasarea redactorilor după o perioadă de timp în unitatea respectivă pentru a constata la fața locului efectul criticilor aduse.

Documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. cuprind sarcini importante în legătură cu desăvîrșirea construcției socialiste la sate. Mergînd pe calea traducerii în fapte a acestor sarcini, ziarul a oglindit în coloanele sale activitatea ce se desfășoară privind transformarea socialistă a agriculturii în zona de deal și munte. Au fost publicate pe aceste teme cîteva materiale. Unele au fost scrise pe marginea adunărilor cu activul din agricultură al comitetelor raionale de partid. În ultima vreme am început să scriem despre munca politică ce se desfășoară în raioanele Oravița, Lipova și Făget privind lămurirea țăranilor întovărășiți și cu gospodării individuale de-a trece la forma superioară de cooperare în producția agricolă — gospodăria colectivă. Materialele apărute pînă acum în problema lărgirii sectorului socialist nu pot însă să ne mulțumească, ele fiind puține ca număr și sărace ca fond și formă.

Oglindirea problemelor agrare în coloanele ziarului nostru a avut și are unele lacune. Sîntem pe deplin conștienți de faptul că nu toate articolele scrise au fost bogate în conținut, că unele probleme ca cele ale felului în care sînt folosite cadrele, ale activității multilaterale pe care o desfășoară organizațiile de partid privind sporirea și păstrarea avuturii obștice, a educării socialiste a colectivităților, a luptei pentru folosirea intensivă a pămîntului etc., au fost insuficient tratate.

Extinderea noilor relații de producție la sate, a gradului de mecanizare a lucrărilor, creșterea dotării agriculturii cu tractoare și mașini din cele mai complexe, reclamă din partea ziaristilor o cunoaștere aprofundată a problemelor de eco-

nomie agrară și un nivel din ce în ce mai înalt al prezentării publicistice. Trebuie să stăm de vorbă, prin ziar, cu țăranul, folosind cele mai variate genuri gazetărești, să scriem cu căldură și convingere. În această ordine de idei mai avem încă multe goluri. Unele genuri publicistice ca: reportajul, foiletonul, interviul sînt rar folosite atunci cînd sînt abordate temele agrare. Dintr-o rutină a secției se dau mai mult articole de analiză, note critice, informații, articole de fond... În ultimele patru luni nu am publicat nici măcar o pagină specială pe teme agrare.

Deși ne-am propus să permanentizăm rubricile „Să învățăm din experiența frunțașilor“ și „Pentru 350.000 lei fond de bază la 100 de hectare“, ele au apărut în mod sporadic.

O altă lipsă a secției agrare de la „Drapelul roșu“ o constituie și faptul că în timpul campaniilor agricole (însămînțări de primăvară, recoltări, însămînțări de toamnă etc.) se lasă antrenată de problemele curente și scapă din vedere perspectiva. Vorbind despre contribuția altor secții (în primul rînd a secției „Viața de partid“) la îmbunătățirea activității organizațiilor de partid de la sate, trebuie să spun că puținele materiale ce apar de la această secție sînt mai mult materiale economice și nu de viață de partid.

Agricultura din regiunea Banat dispune de mari rezerve de sporire a producției, rezerve încă nedescoperite și nevalorificate. În această direcție nici redacția ziarului nu și-a exercitat în suficientă măsură rolul de organizator. Acest lucru va trebui să-l facă cu putere în viitor.

La întrebarea: „Cum se studiază la ziarul „Drapelul roșu“ problemele de economie agrară“, vorbitorul a răspuns următoarele:

În redacția ziarului se face în mod organizat studiul materialelor pe teme de economie agrară. Pe lîngă biblioteca ziarului există și o altă bibliotecă a secției agrare, din care nu lipsesc revistele: „Probleme agricole“, „Revista internațională pentru agricultură“, „Probleme zootehnice și veterinarie“ etc., precum și toate celelalte publicații și cărți care apar la noi în domeniul agricol. La unele probleme se organizează discuții.

Militînd pentru încheierea procesului de colectivizare, pentru extinderea mecanizării lucrărilor, apli-

carea diferențiată și la timp a întregului complex de măsuri agrozootehnice, ziarul nostru va contribui și mai mult la traducerea în viață

a prevederilor Directivelor celui de al III-lea Congres al partidului nostru cu privire la dezvoltarea agriculturii.

tipărite pentru comunele din raioanele Iași și Birlad.

Un loc important este rezervat în ziar rubricii zilnice consacrate lucrărilor de sezon.

Prin ziar am relatat din experiența bună pe care unele gospodării colective au dobândit-o în organizarea muncii. Iată câteva articole: „Ce a însemnat pentru noi retribuția suplimentară“, „Retribuția suplimentară cointereesează pe colectivști în sporirea producției“ etc.

Sînt însă și probleme de care nu ne-am ocupat în măsură suficientă. Una din acestea este și combaterea eroziunii solului — fenomen asupra căruia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a atras atenția în Raportul prezentat la plenara din 30 iunie — 1 iulie a.c., precum și în expunerea făcută la adunarea activului de partid din regiunea Iași. Abia de două luni, în urma măsurilor luate de Comitetul regional de partid pentru impulsivarea acțiunilor de combatere a eroziunilor solului, am început a trata cu mai multă atenție această problemă.

Una din acțiunile de care atîrnă în bună măsură sporirea producției la hectar este fertilizarea terenurilor. Și în regiunea Iași se pierd fără a fi folosite însemnate cantități de îngrășăminte naturale. Ziarul a fost însă puțin critic față de cei care părăduiesc aceste valoroase îngrășăminte. El va trebui să adopte o atitudine mai combativă și în acest sens.

În legătură cu activitatea economică a gospodăriilor agricole de stat au fost publicate cîteva articole în lunile aprilie—iunie. De atunci încoace au fost publicate mai puține materiale profunde de analiză din acest sector. Biroul Comitetului regional de partid a tras redacției sarcina ca, cu sprijinul secției agrare a Comitetului regional de partid, să elaboreze o acțiune organizatorică în sprijinul rentabilizării tuturor gospodăriilor agricole de stat din regiune, acțiune în curs de pregătire.

Activitatea mecanizatorilor din S.M.T.-uri a constituit tema mai multor articole. O parte din acestea au fost reportaje despre realizările brigăzilor fruntașe sau portrete de mecanizatori. Altele au semnalat deficiențele în organizarea muncii sau funcționarea tractoarelor și mașinilor. De aportul mecanizatorilor la buna desfășurare a lucrărilor agricole se vorbește totdeauna cînd se întreprind raiduri-anchetă în ra-

REFERATUL TOV. CORNEL GRIGORAȘ, ȘEFUL SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „FLACĂRA IAȘULUI”

Colectivul secției agrare a ziarului „Flacăra Iașului” — a spus tov. Cornel Grigoraș — și-a axat activitatea din ultima jumătate de an pe îndeplinirea sarcinilor izvorite din Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea celei de a 40-a aniversări a partidului și din documentele plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. În această perioadă ziarul s-a ocupat de consolidarea și lărgirea gospodăriilor agricole colective, de problemele legate de activitatea gospodăriilor agricole de stat și S.M.T.-urilor, de desfășurarea lucrărilor agricole de sezon.

La alcătuirea planurilor de muncă, redacția a pornit de la hotărârile Comitetului regional de partid, de la indicațiile date de către Biroul Comitetului regional de partid cu prilejul analizei activității ziarului.

În tematica materialelor realizate în această perioadă, a spus vorbitorul, ponderea cea mai mare o dețin cele legate de consolidarea și lărgirea gospodăriilor agricole colective. Ne-am ocupat îndeaproape de căile de consolidare a gospodăriilor colective, popularizînd unitățile care au obținut rezultate bune în dezvoltarea multilaterală a producției agricole și în primul rînd a șeptelului — proprietate obștească. În legătură cu sectorul zootehnic ziarul și-a întocmit un plan special de activitate și și-a intensificat rolul de organizator înființînd și susținînd o rubrică cu titlul „În fiecare G.A.C. — sectorul zootehnic o principală ramură de producție”. În cadrul acestei rubrici au fost abordate numeroase probleme ridicate de dezvoltarea sectorului zootehnic, demonstrîndu-se rentabilitatea acestui sector. Totodată, s-a urmărit impulsivarea ritmului de construcții, înserînd periodic materiale de analiză care criticau rămînerea în urmă în acest sector.

S-a tratat, de asemenea, chestiunea asigurării cadrelor corespunzătoare pentru zootehnie.

În unele materiale a fost dezbătută problema utilității creșterii efectivelor de porci și păsări, specii care, deși găsesc în regiunea noastră condiții optime, nu se bucură peste tot de suficientă atenție. Prin intermediul ziarului o serie de specialiști au dat unităților crescătoare de porci și păsări îndrumări cu privire la tehnica creșterii acestora.

O bună parte din articolele publicate la această rubrică au fost utile, fiind accesibile lucrătorilor din gospodăriile colective. Au apărut însă și materiale slabe, fie sub raportul conținutului, fie sub cel al realizării publicistice, care nu au adus prea mare folos cititorului.

Paralel cu materialele consacrate dezvoltării sectorului zootehnic, „Flacăra Iașului” a publicat și multe articole despre consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor colective prin dezvoltarea celor mai rentabile ramuri de producție și creșterea producției agricole. În acest scop și-au spus cuvîntul în paginile ziarului mai mulți conducători de gospodării fruntașe. Pot fi citate următoarele articole: „Muncim să ridicăm gospodăria noastră la nivelul celor fruntașe”, „Izvorul veniturilor bănești”, „În fiecare lună — un avans bănesc”.

În primele luni din perioada analizată au fost publicate puține materiale de prezentare a gospodăriei colective ca centru de atracție pentru întovărășiți, de popularizare a succeselor obținute în munca de colectivizare. De unde în primul trimestru al anului materialele cu această temă erau destul de frecvente, s-a ajuns în perioada aprilie—iunie la absența lor aproape totală. Foarte tirziu s-a ocupat ziarul de popularizarea metodei folosite în regiune a vizitelor făcute de țărani întovărășiți și individuali la G.A.C. În urma îndrumărilor primite cu ocazia analizei activității ziarului nostru de către Comitetul regional de partid, situația în această direcție s-a ameliorat.

O contribuție importantă la popularizarea gospodăriilor colective mai înfloritoare au adus-o foile volante

ioanele regiunii sau în raza de acțiune a unui S.M.T. Totuși se vădește necesitatea ca ziarul să se ocupe mai susținut de creșterea calificării tractoriștilor și de alte probleme ale S.M.T.-urilor.

Răspunzând unor întrebări, referentul a arătat că ziarul nu a abordat pieptiș toate laturile problemelor, unele aspecte au fost ocolite, evitate; unele inițiative care s-au născut în diferite unități socialiste nu au fost analizate temeinic și la timp, nu au fost popularizate și susținute în mod corespunzător în ziar.

În încheiere, vorbitorul a spus: Lucrările plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. și expu-

nerea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej cu privire la problemele dezvoltării economice și social-culturale a regiunii Iași, cu ocazia recentei vizite făcute în regiunea noastră, sînt călăuze de preț în activitatea lucrătorilor din agricultura regiunii Iași ca și în munca noastră de ziariști care activăm pe acest tărîm. Ne revine sarcina să depunem eforturi susținute pentru a lărgi tematica materialelor noastre, pentru a desfășura acțiuni organizatorice mai bune și a cuprinde, cu ajutorul unui puternic activ de colaboratori, toate problemele ce ne stau în față.

REFERATUL TOV. AUREL UNGUR, ȘEFUL SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „FĂCLIA” — CLUJ

Tovarășul A. Ungur, șeful secției agrare a ziarului „Făclia” — Cluj, și-a început referatul prin expunerea principalelor obiective cuprinse în planul de muncă al redacției privind tratarea problemelor agricole, după care s-a ocupat de felul cum ziarul a sprijinit munca politică de masă pentru colectivizarea agriculturii din regiunea Cluj.

Potrivit planurilor de muncă întocmite, au fost elaborate săptămînal pagini speciale care au apărut în fiecare sîmbătă. Au fost folosite diferite genuri gazetărești ca: articole de fond, raiduri-anchetă, articole de analiză, reportaje, scrisori, grupaje de informații etc. În scopul sprijinirii muncii politice de masă pentru colectivizarea agriculturii, în cadrul paginilor speciale care au apărut, prin articolele și reportajele publicate, au fost popularizate realizările unor gospodării colective fruntașe, exemplul lor înaintat. Numeroase scrisori ale colectivităților subliniau posibilitățile mari pe care le deschide gospodăria colectivă pentru sporirea producției vegetale și animale și în general pentru creșterea veniturilor țărânilor, a bunăstării colectivităților. Prin toate aceste materiale ziarul a contribuit la stimularea interesului maselor de țărani întovărășiți față de gospodăria colectivă, influențînd în mod pozitiv asupra procesului de transformare a întovărășirilor agricole în gospodării colective.

După ce a arătat rezultatele bune obținute, vorbitorul a spus în continuare:

Trebuie să arăt însă că noi am avut posibilitatea să obținem rezultate mult mai bune în sprijinirea acțiunii de colectivizare a agriculturii. Sprijinul ziarului în această direcție s-a rezumat, însă, în ultimul timp mai ales la popularizarea realizărilor unor gospodării fruntașe. Este o lipsă că nu ne-am ocupat de problema organizării vizitelor țaranilor întovărășiți la gospodăriile colective, de publicarea unor scrisori în legătură cu impresiile cu care s-au întors aceștia acasă.

Vorbitorul s-a referit, apoi, în mod concret la materialele ce au popularizat experiența gospodăriilor agricole colective fruntașe care au obținut rezultate bune pe calea consolidării lor economico-organizatorice, la articolele scrise în sprijinul noilor gospodării colective în direcția unei bune planificări și organizări a muncii, îmbunătățirea activității de conducere a acestor unități, îndrumarea colectivităților pentru folosirea cît mai rațională a posibilităților și rezervelor de care dispun pentru sporirea avuției obștești, dezvoltarea intensivă și multilaterală a producției etc. Referentul a subliniat că tematica și conținutul paginilor speciale pe care le publică săptămînal în sprijinul dezvoltării agriculturii s-au îmbunătățit mult după studierea raportului prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961. Materialele din aceste pagini au fost elaborate de preșe-

dinți, brigadieri, contabili, secretari de organizații de bază din G.A.C. cu ajutorul redactorilor ziarului.

Pentru a veni în ajutorul noilor gospodării colective din regiune, în ziar au fost publicate o serie de articole la rubrica „Colectiviștii noi întreabă — cei vechi răspund”.

Tov. Ungur a arătat că o lipsă a secției agrare pe care o conduce constă în aceea că nu s-a ocupat cu destulă combativitate de lichidarea unor deficiențe existente în munca unor gospodării colective. Ziarul n-a atacat cu curaj, de pildă, sistemul nejust al ogoarelor sterpe, care, sub motivul „odihnirii ogoarelor”, aduce gospodăriilor agricole pierderi mari.

Una din preocupările ziarului a constituit-o popularizarea sarcinilor tratate prin Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri cu privire la dezvoltarea șeptelului. În ziar au fost publicate o serie de articole care au urmărit să arate colectivităților importanța, din punctul de vedere al rentabilității, dezvoltării fermelor de vaci cu lapte. O serie de articole au oglindit felul cum este realizat planul de cumpărări de vaci și vițele de către gospodăriile colective, preocuparea pentru crearea efectivelor de animale matcă și dezvoltarea fermelor de animale prin reținerea pentru creștere a tineretului bun de prăsilă.

Încă din iarnă ziarul a luat inițiativa de a sprijini organizarea întrecerii pentru obținerea de producții sporite de lapte. În acest scop a fost lansată o chemare la întrecere către toate gospodăriile colective, de a se realiza anul acesta producții de peste 3000 litri lapte pe cap de vacă furajată în gospodăriile colective.

Obiectivele acestei întreceri au fost buna îngrijire și furajare a vacilor de lapte, asigurarea unor nutrețuri valoroase, permanentizarea și ridicarea calificării îngrijitorilor mulgători și altele. Ziarul însă n-a susținut sistematic această întrecere, a scăpat-o din mînă. Din această cauză, acțiunea, care se răspîndise în G.A.C. (există și o întrecere între mulgători), n-a fost popularizată mai departe. Ziarul o va continua însă, învățînd din experiența „Steagului roșu” și a altor gazete.

Referentul s-a ocupat și de sprijinul dat de ziar unităților socialiste privitor la realizarea planului de construcții, popularizînd experiența și realizările unor gospodării colective, care, pe baza folosirii

raționale a resurselor locale, au reușit să ridice adăposturi bune și la un preț de cost redus. A fost subliniată în ziar și inițiativa unor gospodării colective, în care o serie de lucrări de construcții au fost efectuate prin muncă patriotică, prin muncă voluntară, ceea ce a făcut ca acolo să nu se consume un număr prea mare de zile muncă pentru asemenea lucrări. Ziarul a publicat și materiale critice prin care a fost combătută tendința unor unități agricole, care, sub motiv că fac construcții pentru sute de ani, au ridicat în mod nepermis costul acestora.

Referențial a subliniat că tratarea problemelor G.A.S. și S.M.T. nu s-a bucurat de toată atenția zia-

I. Cumpănașu

DIN EXPERIENȚA SECȚIEI AGRARE A ZIARULUI „SCÎNTEIA”

În expunerea referitoare la experiența secției agrare a ziarului „Scînteia”, tovarășul I. Cumpănașu a arătat că activitatea ei se bazează în mod deosebit pe sprijinul corespondenților regionali.

Munca în cadrul secției este împărțită între tovarăși pe probleme, după calificarea pe care o are fiecare. Pe baza unei practici de mai mulți ani, s-a ajuns la o sectorizare diferită de cea existentă mai de mult, când munca în secție era împărțită ca la Ministerul Agriculturii, adică: gospodării colective, gospodării de stat, S.M.T. etc. Conducerea secției se ocupă acum de transformarea socialistă a agriculturii, de problemele colectivizării agriculturii în perioada aceasta, precum și de problemele speciale ale întăririi economice și organizatorice a gospodăriilor colective. Un redactor se ocupă de problemele producției vegetale cu toate laturile ei, inclusiv problemele viticulturii, pomiculturii și legumiculturii, unul se ocupă în mod special de problemele de zootehnie și un altul răspunde de problemele economice ale agriculturii, de problemele economice ale gospodăriilor de stat, ale S.M.T.-urilor, gospodăriilor colective și mecanizării agriculturii.

Această sectorizare este foarte folositoare, pentru că ea ușurează și asigură ținerea unei legături permanente cu organele de partid și de stat, care se ocupă de problemele respective. Nu este vorba aici de

rului, care nu și-a adus astfel contribuția la îmbunătățirea activității din aceste unități socialiste.

În încheiere, referențial a analizat unele lipsuri ale secției agrare a ziarului „Făclia” din Cluj. În această ordine de idei, vorbitorul a criticat o serie de materiale apărute în ziar, care abordau lucrurile superficial, rezumându-se la popularizarea unor realizări, fără a arăta însă în mod concret cum au fost ele obținute.

Pe baza sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c., redacția este hotărâtă să-și îmbunătățească activitatea, pentru a putea da un sprijin tot mai mare dezvoltării agriculturii socialiste din regiunea Cluj.

o sectorizare rigidă. Atunci când eforturile noastre trebuie îndreptate într-o anumită direcție sînt mobilizați și ceilalți tovarăși, care, în cadrul secției, răspund de alte probleme decît cea pusă pe prim plan la un moment dat.

Ca peste tot, și în cadrul secției agrare de la ziarul „Scînteia” munca se desfășoară pe baza planurilor de muncă. În redacție, respectiv și în secția agrară, există planuri de lungă durată — de 2—3 luni sau mai mult în funcție și de campaniile pe care le avem de dus — și planuri pe decade.

În general, planurile de lungă durată sînt de două feluri: planuri care cuprind activitatea generală a secției, cu toate problemele de care se ocupă în perioada respectivă și planuri speciale pe anumite obiective. De pildă, în perioada primelor luni ale acestui an, timp de patru luni am avut un plan special referitor la creșterea animalelor, plan determinat de apariția hotărîrii partidului și guvernului în legătură cu această problemă.

În planurile de perspectivă, se prevăd numai principalele genuri de materiale: articole de fond, materiale deosebite, semnate de redactori, colaborări mai importante luate pe plan central sau local, articole de analiză etc.

Cum se întocmesc planurile? Înainte de stabilirea concretă a materialelor ce urmează să intre

în plan se precizează obiectivele principale ale secției, respectiv ale redacției, pentru perioada dată. La baza întocmirii acestor planuri stau documentele de partid, indicațiile conducerii partidului, consultările cu organele de partid și de stat centrale și în unele cazuri cu organele locale.

De asemenea, la elaborarea planurilor, noi primim — toate secțiile primesc de altfel — propuneri din partea corespondenților regionali, propuneri de articole mai importante din regiunile respective, pe baza consultării lor cu comiteele regionale de partid și cu sfaturile populare regionale.

Planul nostru de perspectivă este întocmit de întregul colectiv al secției. Fiecare tovarăș din secție, înainte de a trece la elaborarea planului, merge și se consultă cu organele de partid și de stat a căror sferă de activitate corespunde domeniului de care răspunde el în cadrul redacției.

Planul secției agrare, ca și planurile celorlalte secții, este discutat cu redactorul șef sau cu redactorul șef adjunct, care răspunde de problemele economice în cadrul gazetei. Unele din aceste planuri mai importante sînt dezbătute și în colegiul de redacție.

Principalele date din acest plan se stabilesc pe zile precise și sarcinile se repartizează pe oameni, așa că autorii materialelor de bază pot să ia măsuri din vreme pentru documentare și pentru elaborarea acestora.

Planurile de decadă sînt obișnuite ca la toate gazetele. Și ele sînt discutate cu secretarul general de redacție și cu redactorul șef adjunct care răspunde de problemele economice. În aceste planuri de decadă se prevăd toate materialele pe care le dă secția, inclusiv informațiile, cu excepția informațiilor de campanie sau a celor mai operative.

În ultima vreme, ne străduim să introducem în plan o varietate cît mai mare de genuri gazetărești, așa încît în fiecare plan de decadă figurează atît articole de fond, materiale mai mari de analiză, cît și articole mai scurte, reportaje, instantanee, note și alte asemenea materiale. Aceasta, pentru că problemele importante ale agriculturii, pe care noi sîntem chemați să le

tratăm în ziar, să fie cât mai accesibile unei mase largi de cititori.

Principalele materiale din cadrul planului nostru de perspectivă ca și a celui de decadă sînt realizate de tovarășii din secție și de corespondenții noștri regionali.

Vreau să remarc că atunci cînd întocmim planul de lungă durată, celor mai activi corespondenți voluntari, de multe ori cadrelor de conducere din gospodăriile colective, de stat și frunțașilor din agricultură le trimitem cîte o scrisoare prin care le aducem la cunoștință preocupările noastre în perioada respectivă și le cerem să ne informeze, să facă propuneri, să colaboreze la ziar.

Această metodă se dovedește deosebit de utilă mai ales atunci cînd ne propunem să popularizăm experiența înaintată. Ne-am propus, de pildă, să scriem despre realizările celor mai bune gospodării colective în ceea ce privește creșterea animalelor. În acest scop ne-am adresat prin scrisori colectivităților din vreo 60 de gospodării solicitîndu-i să ne împărtășească din experiența lor. Din scrisorile primite am descoperit că unele gospodării colective despre care nu mai scrisesem aveau o experiență mai bună decît aceea pe care o cunoșteam de la gospodăriile pe care le popularizaseam mai înainte.

Cred că trebuie subliniat în mod deosebit rolul important pe care-l are în secția agrară și în alte secții munca cu activul de colaboratori. Este vorba atît de colaboratorii solicitați să scrie gazetei cît și de colaboratorii cu care ne consultăm atunci cînd avem de ridicat în gazetă anumite probleme.

De pildă, atunci cînd am întocmit planul cu privire la creșterea animalelor, am invitat la redacție un număr destul de important de tovarăși, care se ocupă de această problemă în Ministerul Agriculturii, la institutele de cercetări, la unele organe de partid și sfaturi populare. Cu ajutorul lor am putut să ne dăm mai bine seama ce anume probleme trebuie ridicate în domeniul creșterii animalelor în perioada respectivă.

Am procedat la fel și într-o perioadă mai îndepărtată, cînd ne-am preocupat de problema irigațiilor.

De o foarte mare importanță pentru activitatea noastră este legătura permanentă cu organele de partid și de stat, centrale și locale.

În continuare, vorbitorul s-a referit la problemele pe care secția agrară a „Scînteii” și-a propus să

le trateze în ziar în actuala perioadă.

În primul plan se află sprijinirea muncii de colectivizare a agriculturii, tratarea acestei probleme în mod multilateral, oglindirea în ziar atît a rezultatelor obținute cît și a metodelor aplicate, a muncii concrete desfășurate în organizațiile de partid pentru colectivizarea agriculturii. În strînsă legătură cu aceasta se află preocuparea ridicării tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor frunțașe.

În această privință — a spus șeful secției agrare a ziarului „Scînteia” — ne propunem ca, pe lîngă articolele de popularizare a experienței celor mai bune gospodării, care să servească la ridicarea celorlalte la nivelul lor, să vorbim mai mult și mai competent de activitatea organelor și organizațiilor de partid și de stat, în legătură cu colectivizarea agriculturii.

De asemenea, ne propunem să urmărim mai atent și mai concret

cum se realizează planurile de măsuri stabilite în regiuni și raioane în legătură cu întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective, cu aplicarea în viață a sarcinilor izvorîte din raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c.

O altă problemă importantă care figurează în planul nostru de activitate este aceea a creșterii producției vegetale și animale.

Vom trata, desigur în funcție de perioada respectivă, problemele campaniilor agricole, executarea muncilor agricole la un nivel agrotehnic înalt, precum și chestiunile legate de îndeplinirea sarcinilor privind creșterea animalelor.

În încheiere, tovarășul I. Cumpănașu a vorbit despre atenția pe care o acordă ziarul indicațiilor cuprinse în expunerea făcută de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea activului de partid de la Iași.

Spicuri din discuții

Pe marginea referatelor expuse la constătuire au avut loc discuții în cadrul cărora participanții au adîncit unele aspecte ale problemelor principale puse în dezbatere, lărgind astfel, prin propuneri și sugestii, schimbul de experiență între secțiile agrare ale ziarelor.

N. Simionescu

(„SCÎNTEIA TINERETULUI”)

Pentru mine personal și consider că pentru toți tovarășii prezenți — a spus tovarășul N. Simionescu din redacția „Scînteii tineretului” — acest schimb de experiență și discuțiile ce se poartă pe marginea referatelor expuse prezintă o deosebită utilitate.

Consider că a fost foarte folositoare — mai ales — sublinierea lipsurilor, care încă se mai manifestă în activitatea redacțiilor noastre. Am avut destul de multe de învățat din activitatea unor tovarăși care au o experiență bună, ca și din aceora care au scos în evidență aici unele neajunsuri ale muncii din redacții.

Referindu-se la activitatea redacției din care face parte, vorbi-

Vorbitorii au apreciat referatele și discuțiile pe marginea lor. Schimbul de experiență realizat prezintă o deosebită utilitate pentru îmbunătățirea activității redacționale privind tratarea problemelor transformării socialiste a agriculturii în țara noastră.

torul a subliniat rezultatele pozitive obținute în acțiunea desfășurată de ziar cu privire la ridicarea calificării muncitorilor din gospodăriile de stat, acțiune care continuă și în prezent. Eficacitatea ei s-a făcut simțită în activitatea desfășurată în această direcție în regiuni ca: Galați, de unde a pornit, Oltenia, București, Argeș, precum și în alte regiuni. De această acțiune secția agrară a ziarului s-a ocupat mai mult și în forme mai variate; celelalte acțiuni întreprinse însă au fost oglindite insuficient, sporadic. Din această cauză rolul de organizator al ziarului nu s-a făcut simțit în măsura cuvenită, atît în ceea ce privește contribuția tineretului la lucrările de organi-

zare a teritoriului și de îmbunătățiri funciare, cât și în ceea ce privește sporirea efectivelor de animale în unitățile socialiste ale agriculturii. Astfel, acțiunea privitoare la sectorul zootehnic, pe care redacția își propune să o continue, nu s-a bucurat de cea mai adecvată tratare și prezentare publicistică.

Pentru a remedia lipsurile în desfășurarea acestei acțiuni, ziarul și-a propus să organizeze o serie de schimburi de experiență între comitetele U.T.M. din unele gospodării agricole colective mai vechi și mai puternice și unele gospodării care au mai puțină experiență, din punctul de vedere al organizării muncii în sectorul zootehnic.

M. Borza

(„ZORI NOI” — SUCEAVA)

În cadrul discuțiilor, tov. M. Borza de la ziarul „Zori noi”-Suceava, a apreciat că multe din inițiativele despre care s-a vorbit în cadrul consfățuirii, ca de exemplu, „Jurnalul Porumbiței”, ar trebui adoptate și de celelalte ziare și a apreciat că în cadrul referatelor expuse era necesar să se acorde mai multă atenție stilului de muncă al secțiilor agrare respective.

În continuare, vorbitorul a relevat sprijinul pe care l-a dat ziarul „Zori noi” acțiunii privind creșterea și îngrășarea de cât mai mulți porci la unitățile agricole socialiste. Pe bază de exemple concrete, ziarul a arătat importanța acestei acțiuni, combătând părerea existentă în unele părți din regiunea Suceava după care creșterea porcilor nu ar fi rentabilă. După publicarea unui material în care se arată ce venituri se pot obține din creșterea porcilor, pe adresa redacției au sosit foarte multe scrisori de la colectivități al căror conținut în esență era cam acesta: „Și noi am putea să creștem și să îngrășăm un număr însemnat de porci, folosind diferite furaje pe care le producem în gospodăria noastră”. Antrenarea largă a țăranilor colectivități la discutarea acestei probleme în coloanele ziarului s-a dovedit deosebit de eficace.

Gazeta suceveană a sprijinit sarcina creșterii numărului de animale atât prin credite cât și din fondurile proprii ale gospodăriilor colective. În acest scop, redactorii ai ziarului

Vorbitorul a arătat că redacția va iniția în curând o acțiune mai largă privind problemele legate de fertilizarea solului și contribuția tineretului în această direcție. Se are în vedere: transportul gunoierului de grajd și încorporarea lui, extinderea irigațiilor și combaterea eroziunii prin terasări și alte măsuri aplicate pe terenurile în pantă, ținând seama de specificul fiecărei regiuni. Această acțiune va fi pornită în urma unui amplu studiu al posibilităților de ordin economic ale regiunilor și raioanelor și va fi susținută publicistic folosindu-se cele mai variate genuri gazetărești.

au mers la gospodăria colectivă din Vlăsinești, care numai din creșterea animalelor a obținut 4.600.000 lei, și au stat de vorbă cu colectivității. Experiența aceasta a fost popularizată prin ziar, după care au urmat articole și scrisori de la alte gospodării colective. Lipsa redacției constă în aceea că nu a urmărit cu perseverență felul cum se aplică în viață propunerile și angajamentele cuprinse în aceste articole și scrisori, nu s-a urmărit, cu alte cuvinte, eficiența acțiunii începute.

În cuvântul său, tov. Borza a luat atitudine critică și autocritică în legătură cu faptul că multe articole se ocupă exclusiv de președinții de G.A.C., de cadrele tehnice, dar nu analizează mai temeinic felul în care își desfășoară munca organizațiile de partid în vederea rezolvării sarcinilor ce stau în fața unităților socialiste agricole.

Abordând problema prezentării în ziar a inițiativelor redacțiilor, vorbitorul a arătat că trebuie acordată o atenție deosebită titlurilor. Într-adevăr, o acțiune publicistică purtată sub un titlu kilometric, după care trebuie să se adauge și un subtitlu, plictisește. Sînt necesare titluri mai scurte, mai atrăgătoare, mai mobilizatoare.

În încheiere, vorbitorul a arătat că asemenea consfățuirii ar trebui organizate periodic, fie la Uniunea Ziariștilor, fie pe grupe de regiuni, bineînțeles, pe teme diferite.

I. Dănilă

(„FLACĂRA SIBIULUI”)

Subliniind importanța consfățuirii, tov. I. Dănilă a arătat că Uniunea Ziariștilor ar trebui să organizeze mai des asemenea schimburi de experiență la care să participe și redactorii ziarelor raionale.

În general, a constatat vorbitorul, astfel de întâlniri se organizează mai mult la nivelul ziarelor regionale. Nu de puține ori mi-am pus întrebarea: de ce acest lucru? Oare ziarele raionale nu au în față, la nivelul lor, aceleași sarcini de care se ocupă și ziarele regionale? Eu am tras concluzia că Uniunea Ziariștilor se ocupă mai mult de ziarele centrale și regionale și în mai mică măsură de cele raionale. Acest lucru se vede și din revista „Presa noastră”, care reflectă în foarte mică măsură munca gazetelor raionale. Și la aceste gazete există lucruri bune despre care se poate vorbi, precum și lipsuri care se cer criticate. „Presa noastră” ar putea fi o tribună de schimb de experiență, de schimb de păreri, ceea ce ar constitui un ajutor eficient pentru ziarele raionale. Mă alătur și eu părerii tov. Borza de la „Zori noi”-Suceava, care a remarcat că Uniunea Ziariștilor are datoria de a sprijini mai mult pregătirea profesională a ziariștilor, mai ales a celor din presa locală.

Tov. I. Dănilă a apreciat pozitiv inițiativele publicistice ale ziarului „Steagul roșu”-București. Ceea ce nu este însă atât de bine, a spus el, e faptul că „Jurnalul Porumbiței” nu a fost extins la toate unitățile socialiste din regiune, ci s-a limitat doar la unitățile agricole de stat și la câteva gospodării colective. Regiunea București ar fi putut avea mult mai multe rezultate în creșterea producției de lapte dacă această inițiativă s-ar fi extins pe o arie geografică mai largă. În raionul Sibiu ar prinde de minune o astfel de „Porumbiță”, deoarece sînt și la noi gospodării colective ca aceea de la Roșia nouă, unde, deși sectorul zootehnic este dezvoltat, producția de lapte este necorespunzătoare, în timp ce alte gospodării (Cristian, Sura Mică, Ocna Sibiului) obțin o producție sporită de lapte.

„Porumbița” ar putea să antreneze — după părerea mea — pe îngrijitorii de animale ca să acorde o atenție mai mare creșterii producției de lapte.

În continuare, vorbitorul a subliniat acțiunile ziarului local: „Să sporim cu cel puțin 16 la sută venitul planificat la 100 hectare“, „Pășiti cu încredere pe drumul bel-

șugului“, „Urmați-ne exemplul“, după care a accentuat asupra necesității ca ziarul să-și îndeplinească mai bine rolul său de organiza-

pîndu-se de creșterea producției de porumb, ziarul a scăpat din vedere mărirea producției la hectar la celelalte plante agricole: grâu, floarea soarelui. Unele rubrici au apărut sporadic, nesistematic, neorganizat. Mai mult ajutor trebuia dat prin paginile ziarului gospodăriilor colective tinere.

Ocupîndu-se, în încheiere, de unele aspecte ale activității Uniunii Ziariștilor, tov. Goldenberg a arătat că este necesar să se îmbunătățească activitatea filialelor regionale. El a propus ca, periodic, la aceste filiale să se organizeze unele expuneri cu privire la orientarea ziariștilor, la creșterea lor profesională, să se organizeze unele excursii cu caracter documentar.

I. Goldenberg

(„VIAȚA NOUĂ" — GALAȚI)

Vorbînd în numele redacției ziarului „Viața nouă“ din Galați, tov. I. Goldenberg a relatat preocuparea acestui ziar regional pentru mărirea producției de porumb la hectar. În acest sens — a spus el — de mare ajutor ne-a fost inițiativa „Porumbin“ a ziarului „Steagul roșu“ din București. Și noi am organizat rubrica „Reporterul Porumb pe teren“. Pentru aceasta ne-am consultat serios cu tovarășii din redacția „Steagul roșu“, cu care avem multe legături și ne ajutăm reciproc. Nu pot afirma că am ajuns la nivelul publicistic al materialelor apărute în „Steagul roșu“, dar pot spune că atît în campania însămînțărilor de primăvară, cît și în campania de întreținere a culturilor, ziarul nostru și-a adus contribuția la însămînțările de calitate ale porumbului și în același timp la întreținerea lui în bune condițiuni. De ce fac această afirmație? Pentru că acolo unde au mers redactorii însărcinați cu scrierea materialelor (n-a fost unul singur și nici numai de la secția agrară, ci și de la secția viața de partid, culturală etc.) au constatat eficiența acestora. Acest lucru l-am constatat, de asemenea, din scrisorile primite de la corespondenții voluntari, care ne-au sugerat diferite teme pentru „Reporterul Porumb“, precum și din răspunsurile primite la articolele critice pe care le-am publicat. (N.R. — Ideea enunțată mai sus că inițiativele publicistice privind dezvoltarea agriculturii, problemă complexă și multilaterală, trebuie să fie o preocupare a întregii redacții și nu numai a secției agrare a fost subliniată și de tov. Ilie Netcu de la „Secera și ciocanul“—Pitești).

Vorbitorul s-a referit apoi la o altă inițiativă susținută sub titlul „De la fiecare vacă furajată 400 litri lapte peste plan“. Pentru generalizarea acestei inițiative, ziarul a organizat o consfătuire cu corespondenții voluntari din sectorul zootehnic din raionul Galați. În cadrul acesteia și-au expus experiența și metodele de muncă doi bri-

gadieri din gospodăriile colective din comunele Însurăței și Pechea de la care s-a pornit întrecerea pentru realizarea obiectivului enunțat mai sus. La consfătuire au participat și tovarășii de la Comitetul raional de partid și de la sfatul popular. După consfătuire, ziarul a început să primească scrisori de la gospodăriile colective care participă la susținerea acestei inițiative. După datele existente, toate gospodăriile agricole colective aflate în întrecere se apropie de îndeplinirea planului la producția de lapte pe anul 1961.

Din expunere a reieșit că în îndeplinirea planului tematic pentru oglindirea sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R., din 30 iunie — 1 iulie a.c., ziarul „Viața nouă“ se sprijină pe un larg activ de autori din rîndul activiștilor de partid și de stat, al frunțașilor în producție etc., iar numărul corespondenților voluntari se ridică la 1.500.

În continuare, tov. Goldenberg a vorbit despre o acțiune practică a ziarului și anume organizarea, prin secția culturală, a unor șezători, care vin în sprijinul îndeplinirii planului în industrie și la întărirea și dezvoltarea sectorului socialist al agriculturii. Această acțiune a fost organizată în felul următor: sub îndrumarea Comitetului regional de partid a fost organizată o consfătuire la care au participat secția culturală a sfatului popular regional, Casa regională de creație populară, cîte un activist cultural frunțaș din fiecare raion. La consfătuire s-au discutat amănunțit toate detaliile acțiunii după care s-a trecut la realizarea ei practică. Primele șezători au fost pregătite de redacție, iar ulterior s-a primit sprijinul secției de învățămînt și cultură a sfatului popular, al Casei regionale de creație, al bibliotecii regionale și altor instituții de cultură. Asemenea șezători se organizează acum și la raioane.

Referindu-se la lipsuri, vorbitorul a subliniat că ziarul a avut perioade cînd s-a ocupat unilateral de anumite probleme. De pildă, ocu-

M. Dumitrache

(„STEAGUL ROȘU" — BACĂU)

În cuvîntul său, tov. M. Dumitrache a arătat cum se ocupă ziarul „Steagul roșu“ din Bacău de răspîndirea cunoștințelor agrotehnice în rîndul țaranilor muncitori. De mai mulți ani acest ziar susține multilateral învățămîntul agrozootehnic de masă și îndeosebi „sfaturile agrozootehnice“ săptămînale organizate pe circumscripții electorale. Fiecare sfat agrozootehnic este condus de un specialist, de un colectiv mai bine pregătit, sau de deputatul de circumscripție. Ziarul publică săptămînal materiale în sprijinul participanților la sfatul agrozootehnic, materiale de specialitate scrise de ingineri agronomi pe teme de actualitate. Aceste materiale sînt discutate de participanții la aceste cercuri.

Ziarul sprijină, de asemenea, acțiunile întreprinse de sfatul popular regional privind calificarea colectivităților din sectorul zootehnic.

Vorbitorul a arătat că unele sarcini din domeniul agricol nu sînt oglindite în mod corespunzător în ziar. În acest sens s-a referit la faptul că au fost publicate puține materiale în legătură cu sporirea producției de porumb.

Tov. M. Dumitrache a propus ca ziarele locale să se bucure de un sprijin mai calificat din partea redacțiilor centrale, solicitînd ca unii redactori de la aceste ziare să se deplaseze la organele regionale pentru a le ajuta concret în rezolvarea unor probleme.

În încheiere vorbitorul a arătat că redacția ziarului din Bacău își va îmbunătăți munca în legătură cu organizarea posturilor de corespon-

denți voluntari, întărirea activului de corespondenți din regiune, îmbunătățirea continuă a activității acestora.

Ewald Zweier

(„NEUER WEG”)

În intervenția sa, tovarășul E. Zweier, vorbind despre referatele prezentate, a apreciat că ar fi fost bine dacă ele se ocupau mai mult și despre reportaj, ca gen gazetăresc de mare eficiență.

Cititorii noștri — a spus vorbitorul — se bucură când găsesc în ziar acțiuni publicistice interesante. Noi am scris despre „Cirke”. Am fost întrebat aici dacă „Cirke” mai trăiește? Da, trăiește. Este vaca de la Grabăț, care dă 10.115 litri de lapte anual. Acesta este desigur un record. A dat și produși de mare valoare: cițiva tăurași și recent a născut gemeni — o vițică și un tăuraș. Pe „Cirke” noi am plimbat-o dintr-un loc în altul, prin

regiunile Banat și Brașov. Ba chiar am pus-o să țină și câteva conferințe despre conveierul verde, despre echilibrarea bazei furajere, despre diferite furaje bogate în albume, despre îmbogățirea pășunilor etc. De fapt noi am folosit-o pe „Cirke” pentru a susține diferite probleme foarte serioase de orientare în agricultură, în zootehnie, în special în ceea ce privește baza furajeră.

În încheiere vorbitorul a arătat succint modul în care sprijină ziarul acțiunile privind îmbunătățirea solurilor acide și sărăturoase, irigațiile și desecările, construcțiile agrozootehnice etc.

I. Tocanic

(„DRUM NOU” — BRAȘOV)

În cuvântul său, tov. Tocanic s-a referit la rubrica intitulată: „Din însemnările agronomului „Rod bogat”, rubrică în cadrul căreia acest personaj imaginar, un agronom priceput, vizitează unitățile agricole din regiune și consemnează în ziar constatările sale.

Când a fost inițiată această rubrică, cititorii ziarului au fost înștiințați că respectivul agronom „Rod bogat” nu are numai rolul de a observa, ci și pe acela de a trage la răspundere pe colegii lui din regiune, de a răspîndi experiența bună și a critica lipsurile. Tocmai de aceea, începînd încă din luna mai, când a apărut primul material la această rubrică, și pînă acum, au fost publicate zeci de materiale din domenii variate, mergînd de la probleme de campanie și pînă la problemele de organizare a muncii în unitățile agricole.

Vorbitorul a relevat, de asemenea, străduința depusă de ziar ca paginile speciale pe diferite teme să fie atractive, cu materiale scurte, reportaje, foiletoane precum și o

ilustrație corespunzătoare: fotografii, grafice, caricaturi.

Din expunere a rezultat că un merit al ziarului respectiv îl constituie faptul că desfășoară o muncă bună cu autorii externi, ceea ce asigură un portofoliu permanent de materiale pentru ziar. Colaboratorii sînt ținuți la curent cu cerințele care stau în fața ziarului, li se trimit scrisori lămuritoare, sînt vizitați de redactori etc. Pe viitor secția agrară își propune să folosească și mai mult sugestiile colaboratorilor pentru întocmirea planurilor de muncă, care, în felul acesta, vor fi mai ancorate în realitate.

Aportul adus de colaboratori în întocmirea planului de muncă al secției agrare a fost relevat și de tov. P. Pascu de la „Steaua roșie” Tg. Mureș, care a arătat că la fiecare început de trimestru, cei mai activi colaboratori se întrunesc la redacție unde dezbat planul de muncă, vin cu sugestii și propuneri. Își iau angajamente cu privire la tratarea unor teme etc.

C. Calagherotu

(„VIAȚA LIBERĂ” — SIGHET)

Arătînd că ziarul raional „Viața liberă” din Sighet are ca o preocupare centrală zootehnia, ținînd seama de specificul raionului în care apare, tov. C. Calagherotu a împărtășit participanților la consfătuire cîte ceva din experiența acestei publicații în acest domeniu. Astfel, ziarul a acordat atenție creșterii tineretului bovin, precum și bazei furajere. În acest scop redacția a inițiat o acțiune cu privire la sporirea producției de furaje la hectar, acțiune care a vizat îmbunătățirea pășunilor prin aplicarea complexului de măsuri științifice recomandate, îngrijirea corespunzătoare a acestora, grăpatul, distrugerea mușuroaielor etc. Ziarul a avut un rol activ în mobilizarea cetățenilor și în special a tineretului în această direcție. Ziarul a scris mult despre munca tineretului.

Vorbitorul a arătat că ziarul respectiv s-a ocupat foarte mult de sporirea procentului de grăsime în lapte, popularizînd experiența bună a crescătorilor de animale, antrenînd pe zootehnicieni.

În atenția ziarului a stat și sarcina de a sprijini acțiunea pentru ameliorarea rasei de oi, pentru sporirea cantității de lînă de fiecare oaie.

În încheiere tov. Calagherotu a propus ca sub egida Uniunii Ziariștilor să se organizeze schimburi de experiență pe diferite probleme între redacții ale ziarelor locale și, în general, Uniunea Ziariștilor să desfășoare activitatea și în regiuni, nu numai la centru. De asemenea, „Presa noastră” să se ocupe mai mult de ziarele locale.

I. Todoran

(„SOMEȘUL” — DEJ)

În cuvântul său, tovarășul I. Todoran, de la ziarul raional „Someșul” din Dej, a subliniat că pentru ziarele raionale un asemenea schimb de experiență este foarte folositor.

În legătură cu felul cum urmărește redacția ziarului raional din

Dej eficacitatea materialelor, tov. Todoran a arătat că nici unul din articolele publicate nu rămâne neurmărit de redacție sub aspectul eficacității. Nu numai că aceste materiale sînt trimise organelor competente, dar redactorii merg pe teren pentru a vedea ce anume s-a făcut concret în legătură cu lipsurile semnalate la o anumită unitate și să verifice dacă răspunsurile trimise redacției reflectă situația de la fața locului. Multe din constatările făcute cu asemenea pri-

lejuri constituie subiecte de comentarii la rubrica „Pe urmele materialelor publicate“.

Vorbitorul a accentuat asupra necesității folosirii cu competență a criticii în gazetă, relevînd că sub acest aspect este necesar să se acorde atenție satirei, dată fiind marea ei eficiență. El a arătat că ziarul „Someșul“ în criticarea lipsurilor, a tot ceea ce este învechit, înapoiat, folosește pe larg caricatura, nota critică, foiletonul.

V. Bițan

(„DRUMUL SOCIALISMULUI” — HUNEDOARA)

Tov. V. Bițan a scos în evidență unele acțiuni întreprinse de ziarul regional din Hunedoara cu privire la întărirea economico-organizatorică a unităților socialiste din regiune. Cu sprijinul Comitetului regional de partid, ziarul a inițiat o întrecere între gospodăriile agricole colective din regiune în ceea ce privește dezvoltarea creșterii animalelor. Vorbitorul a amintit și rubricile: „Toate G.A.C.-urile la nivelul celor fruntașe” și „În G.A.S. 3.500 litri lapte pe cap de vacă furajată”, „Pentru reducerea prețului de cost la G.A.S.“.

Rozalia Lazăr

(„VÖRÖS LOBOGÓ” — ARAD)

Luînd cuvîntul, tovarășa Rozalia Lazăr de la ziarul raional „Vörös Lobogó“-Arad a arătat că această gazetă a susținut inițiativa ziarului „Drapelul roșu” din Timișoara privind sporirea producției de lapte, dar pe plan local nu a organizat acțiuni proprii mai largi, mai cuprinzătoare, ci s-a mărginit de multe ori la acțiuni mărunte, cu un rezultat imediat.

A. Frigoiu

(„ÎNAINTE” — CRAIOVA)

Apreciînd însemnătatea consfătuirii, tov. A. Frigoiu, de la ziarul „Înainte” din Craiova, a remarcat în mod deosebit referatul secției agrare a ziarului „Steagul roșu” din București pentru faptul că a expus în mod sugestiv felul cum au fost organizate și susținute diferite ac-

țiuni publicistice, care s-au bucurat de o apreciere unanimă. După ce a arătat cum se ocupă ziarul „Înainte” de problemele agriculturii, vorbitorul a subliniat necesitatea ca presa să susțină mai bine propaganda agricolă mergînd pînă la a analiza felul cum se face difuzarea cărții la sate.

M. Nicolae („FLAMURA PRAHOVEI” — PLOIEȘTI)

Tovarășul M. Nicolae a arătat că inițiativele „Steagului roșu” din București au constituit un exemplu și pentru gazeta ploieșteană. Astfel, din luna ianuarie acest ziar a luat inițiativa proprie intitulată: „Pe mina cui dați comoara”, în care se urmărește cu perseverență felul cum se ocupă organele de conducere din G.A.S. și G.A.C. de pregătirea cadrelor. Inițiativa „Steagului roșu” cu „Porumbița” a fost aplicată și de ziarul ploieștean, personajul purtînd numele de „Camelia”.

Pe lângă cele relatate de alți tovarăși, tov. Nicolae a adăugat că experiența „Cameliei” a arătat că una din cauzele slabei rezultate pe care le obținea la vechiul domiciliu era și lipsa de stabilitate a cadrelor în gospodărie, ceea ce genera nepăsare și dezinteres față de munca de îngrijire a animalelor.

★

Dezbaterile care au avut loc în timpul consfătuirii, schimbul de experiență realizat cu acest prilej, concluziile trase, constituie un sprijin important pentru munca ziarelor noastre, chemate să trateze problemele dezvoltării agriculturii socialiste la nivelul sarcinilor puse de partidul nostru în etapa actuală.

Călăuzindu-se neabătut de hotărârile Congresului al III-lea al partidului, de prevederile plenei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, presa noastră este chemată să-și sporească contribuția la făurirea economiei socialiste unitare, la desăvîșirea construcției socialiste în patria noastră.

Aceasta cere din partea redacțiilor, a ziaristilor, cunoașterea profundă a sarcinilor trasate de partid, stăpînirea temeinică și multilaterală a problemelor agrare, pentru a le putea trata cu competență, asigurîndu-le un bogat conținut de idei și un înalt nivel publicistic, pasiune și forță de convingere, eficiență. Nu numărul, ci calitatea și eficiența articolelor trebuie să fie criteriul de apreciere a muncii ziaristului.

Ca și în îndeplinirea tuturor sarcinilor puse de partid, și în tratarea problemelor dezvoltării agriculturii trebuie să sporim exigența față de munca noastră, să ridicăm tot mai sus rolul de propagandist, agitator și organizator colectiv al presei noastre comuniste.

Călătorie prin București

Lucrările consfătuirii s-au terminat. Invitația făcută oaspeților de către Uniunea Ziariștilor de a vizita Bucureștiul a fost întâmpinată cu bucurie. Era o ocazie nimerită de a cunoaște noile cartiere de locuințe și modernele edificii culturale ale Bucureștiului.

Se părea, la început, că vizitarea orașului, în care participanții poposiseră de atâtea ori, nu le va oferi multe date inedite, excursia fiind mai mult o plimbare de agrement. Deci, păreau inutile bloc-notesurile.

În două autocare, cei aproape 80 de gazetari din toate regiunile țării și-au început călătoria prin București. Cu câteva clipe înainte de plecare au făcut cunoștință cu doi specialiști constructori, invitați să călăuzească grupul de excursioniști, să dea amănunte asupra construcțiilor care urmau să fie vizitate: arhitectul Daniel Farb, directorul Institutului de Proiectări București, — unde s-au născut pe hîrtie de calc primele linii ale multora din-

tre noile cartiere — și arhitectul Victor Agent, proiectantul șef al ansamblului de locuințe din Parcul Tonola.

Călătoria a început. Se aud primele impresii, comparații între unele clădiri bucureștene și construcții din diferite orașe, delegatul Uniunii Ziariștilor anunță primul popas: vizitarea sălii Palatului R.P.R. și a întregului ansamblu de locuințe din piața Palatului. În fața monumentalului edificiu cultural, tov. arhitect Daniel Farb prezintă câteva aspecte mai puțin cunoscute din lupta constructorilor bucureșteni pentru realizarea înainte de termen a acestui ultramodern complex. Ziariștii sînt apoi invitați să viziteze sala Palatului. Experiențele de lumini, de transmitere simultană a sunetelor, de audiție etc. demonstrează calitățile acestei săli considerată printre cele mai moderne din lume. Dintr-o dată, bloc-notesurile se dovedesc necesare.

Autobuzele au cotit pe b-dul 6 Martie, îndreptîndu-se spre grădinile din Cotroceni, unde se înalță un adevărat orașel studentesc. Încă din timpul mersului, arhitectul-călăuză a început să dea primele explicații:

„Aici se vor ridica clădirile Universității, iar puțin mai departe căminele studentești. Sîntem în fața unui asemenea edificiu.“

Mașinile s-au oprit. Siluetele albe, elegante, ale clădirilor descoperă un stil arhitectural îndrăzneț, modern. Animația de pe scările care se profilează prin pereții de sticlă dovedește că studenții și-au luat încă de pe acum casele în primire. Iar țâcănitul buldozerelor care mușcă încă pămîntul în apropiere, e semn că nu va mai dura mult și orașelul studentesc va îmbogăți harta Bucureștiului.

Din Grozăvești pînă în Drumul Taberii este cale lungă. Cartierele sărăcicioase, care dăduseră o tristă

Înainte de a vizita sala Palatului R.P.R. — sînt necesare cîteva explicații

faimă periferiei bucureștene, dispar văzînd cu ochii, sub tîrnăcoapele constructorilor. Unul dintre gazetari încearcă o glumă :

— Fie-le... demolarea ușoară. Cine își va mai aminti cum arăta cartierul odinioară ?

Arhitectul Victor Agent răspunde prompt :

— Aceste imagini rămîn în arhiva de filme a studioului „Alexandru Sahia”. Echipe speciale de cinești înregistrează pe peliculă subiecte neobișnuite : periferia care dispare și apariția noilor cartiere moderne. Ca document.

Autocarele străbat noul parc de locuințe din Drumul Taberii. Imaginea este într-adevăr impresionantă. Unul dintre gazetari își potrivește rapid obiectivul aparatului fotografic și nerăbdător începe să prindă, în goana mașinii, minunate imagini ale noilor construcții. Case moderne, magazine elegante, trotuare largi împrejmuite cu flori. O notă specifică : copii, foarte mulți copii.

Călătoria continuă. Prin fața gazetarilor defilează o nouă Cale a Griviței (clădiri masive, din beton și oțel, strălucesc în soarele dimineții de toamnă), bulevardul 1 Mai, bulevardul Ilie Pintilie. Autocarele frînează în mijlocul cartierului Floreasca. Călăuzele continuă explicațiile :

— Cartierul acesta s-a născut anul trecut.

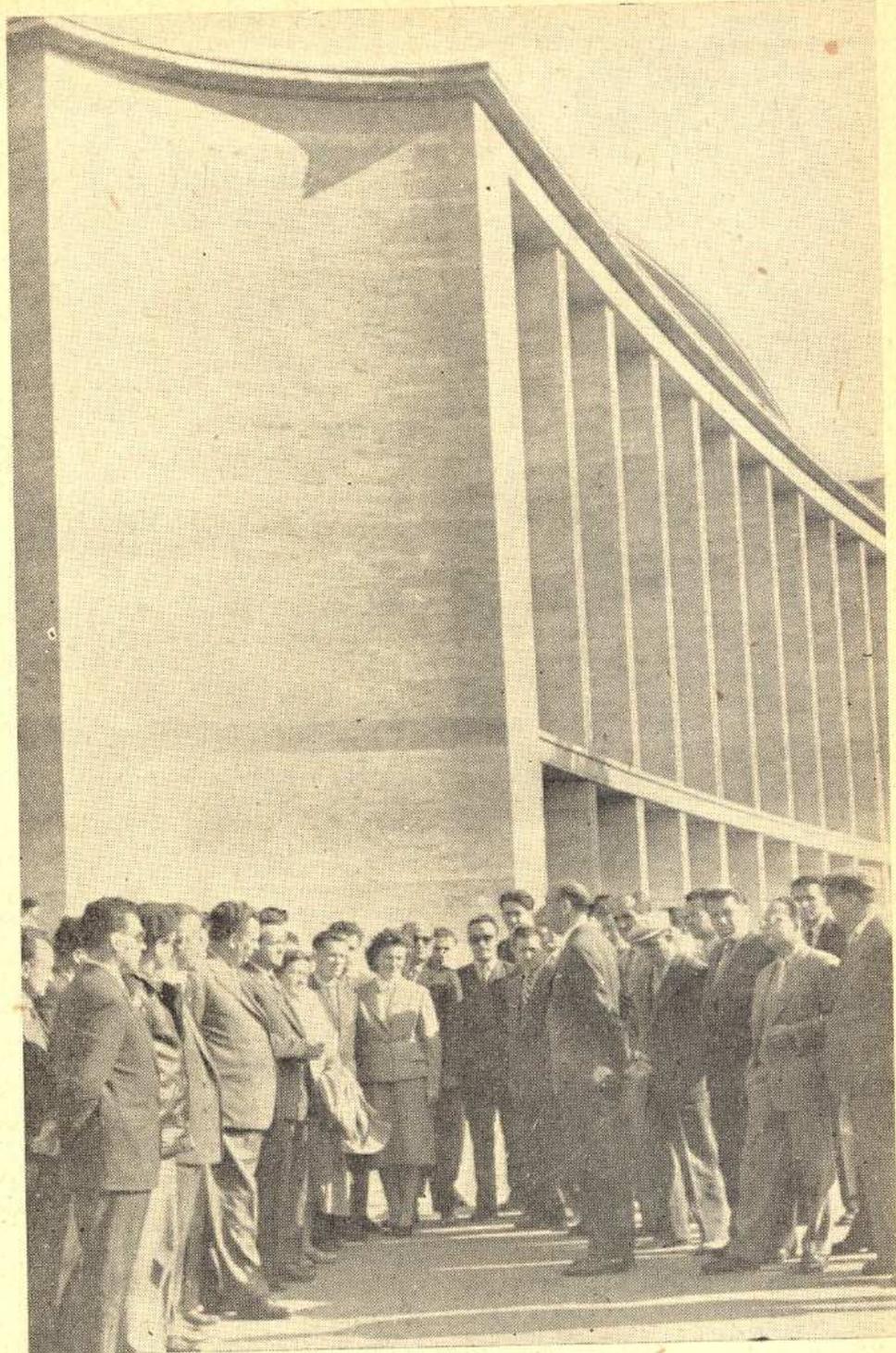
Fără să vrea, un gazetar exclamă :
— Vasăzică este un cartier... „vechi”.

La despărțire întrebăm pe unul din șoferi cîți kilometri am parcurs.

— 64, răspunde acesta.

Și n-am vizitat decît cîteva cartiere ale noului București.

SANDU MARIAN

Pentru anul ce vine

PAUL MARIAN

Sintem în preajma unui an nou, cel de-al 3-lea al planului șesenal. Toate ziarele abundă de știri care anunță îndeplinirea cu succes, în numeroase întreprinderi industriale, a sarcinilor planificate pentru 1961, a angajamentelor suplimentare privind îmbunătățirea calității produselor, realizarea de economii etc. Vestile care vin de pe întreg cuprinsul țării reflectă entuziasmul cu care oamenii muncii din patria noastră transpun în viață sarcinile trasate de partid și guvern.

Paralel cu oglindirea largă a succeselor înregistrate în lupta pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor planului pe 1961, presa acordă o mare însemnătate pregătirilor pentru trecerea la realizarea planului pe anul ce vine. Într-adevăr, elaborat pe baza Directivei celui de-al III-lea Congres al P.M.R. cu privire la dezvoltarea economiei naționale pe perioada 1960—1965, planul de stat pe anul 1962 prevede sarcini deosebit de importante pentru dezvoltarea în continuare a economiei naționale în ritm susținut. Aprobarea planului de stat pe 1962 și introducerea lui în întreprinderi cu 6 luni înainte de începerea anului a creat premise favorabile pregătirii temeinice a condițiilor de realizare a sarcinilor din anul viitor.

Răsfoind paginile citorva ziare locale și uzinale se poate constata că — în mare măsură — redacțiile respective au înțeles însemnătatea sprijinirii acțiunilor desfășurate în întreprinderi pentru pregătirea din timp a succesului planului pe 1962. Elocvent ni se pare în această privință exemplul ziarului „FLAMURA PRAHOVEI”. Ținând seama în mod judicios de ponderea pe care industria petrolieră o are în economia regiunii Ploiești, ziarul s-a ocupat cu continuitate și perseverență de pregătirile pentru noul an în schele

și rafinării fără a neglija nici un aspect important și nici un sector de activitate din această ramură. Numărul mare de articole publicate, profunda analiză făcută situației existente, atragerea unor colaboratori dintre cei mai competenți, dovedește seriozitatea cu care ziarul a pornit la această acțiune de a cărei eficiență nu ne putem îndoi.

Se cuvin citate câteva dintre materialele pe această temă care ni se par deosebit de valoroase. La 1 octombrie ziarul a publicat, bunăoară, un amplu interviu intitulat „În scopul îndeplinirii planului pe anul 1962 în rafinării”. Cu acest prilej, directorul unei rafinării din regiune expune amănunțit căile prin care se va asigura în 1962 o producție sporită și îmbunătățită calitativ, insistând îndeosebi pe modificările tehnologice ce se vor aduce procesului de producție. O temă interesantă și tratată amănunțit cuprinde și articolul din 24 octombrie intitulat „Ce pregătesc proiectanții de la I.P.S. pentru anul 1962”. Pornind de la rolul pe care munca de proiectare o are în introducerea tehnicii noi, în industria petrolieră, articolul se ocupă îndeosebi de acțiunea de automatizare în schele și parcuri. Sub titlul mobilizator „Petroliști! învățând din experiența anului 1961, pregătiți condiții optime pentru îndeplinirea planului pe 1962” articolul de fond apărut la 26 octombrie cuprinde o judicioasă analiză a situației existente în schelele petroliere precum și indicații prețioase pentru buna desfășurare a muncii viitoare. Deosebit de interesant ni s-a părut și articolul apărut la 1 noiembrie sub titlul „Pregătiri pentru îndeplinirea planului pe 1962 în schela Urlați”. În acest articol autorul scoate în evidență o importantă inițiativă a colectivului schelei: luarea unor astfel de măsuri ca nivelul producției zilnice în ultima lună a anului

1961 să fie mai mare decât nivelul producției zilnice prevăzut pentru ianuarie 1962. Seria articolelor citate se încheie cu colaborarea inginerului Em. Bart, directorul Întreprinderii de foraj Ploiești, articol avînd ca titlu: „Cum ne pregătim pentru realizarea planului de foraj pe anul 1962”. În acest articol autorul se ocupă îndeosebi de extinderea forajului de explorare la adîncimi mai mari, de îmbunătățirea procesului tehnologic, colaborarea cu proiectanții și furnizorii, prevenirea avariilor etc.

Simpla înșirare a acestor articole este elocventă pentru a ilustra preocuparea serioasă, munca organizată dusă de colectivul ziarului ploieștean pe această temă. Această apreciere pozitivă ar fi însă și mai mult justificată dacă preocuparea ziarului s-ar fi extins și la alte sectoare industriale. Într-adevăr, deși industria petrolieră este principala ramură economică din regiunea Ploiești, nu sînt de neglijat nici alte domenii ale industriei. Or, despre pregătirile pentru îndeplinirea planului pe 1962 în industria constructoare de mașini („1 Mai”-Ploiești, Uzina de utilaj Tîrgoviște, „I. C. Frimu”-Sinaia etc.), textilă („Dorobanțu”-Ploiești, filatura de în Păulești etc.), chimică (uzina „Petre Poni”-Valea Călugărească) în construcții și în alte ramuri ale industriei, ziarul nu suflă nici un cuvînt. Și e regretabil, dată fiind importanța economică a regiunii și complexitatea sectoarelor existente.

Și mai complexă este economia regiunii Brașov unde sînt prezente mari întreprinderi din toate ramurile industriale importante. Ținînd seama de această caracteristică, ziarul „DRUM NOU” s-a ocupat în paginile sale de pregătirile pentru trecerea la planul anului viitor

în întreprinderi industriale din sectoare diverse. Astfel, după articolul de fond din 7 octombrie intitulat „Să asigurăm de pe acum îndeplinirea planului pe anul 1962“, la 19 octombrie ziarul a publicat articolul tov. Ștefan Szigmond, directorul Direcției regionale a economiei forestiere, intitulat „Cum pregătim exploatarea forestiere pentru noul an de producție“. Autorul insistă deosebi asupra introducerii tehnicii noi în economia forestieră, mecanizării procesului de producție. După câteva zile, la 22 octombrie, directorul fabricii de încălțăminte „13 Decembrie“ din Sibiu a împărtășit cititorilor ziarului, în articolul cu titlul „Pregătim de pe acum producția anului viitor“ mijloacele prin care întreprinderea va asigura sporirea productivității muncii, producerea de sortimente noi, îmbunătățirea calificării cadrelor etc.

În regiunea Brașov se desfășoară vaste lucrări de construcție al căror volum va crește și mai mult în anul ce vine. În acest sens, în numărul său din 25 octombrie, ziarul „Drum nou“ a publicat articolul tov. Ioan Gureș, activist în comitetul regional P.M.R., intitulat: „Pregătirea frontului de lucru pentru iarnă și a șantierei anului 1962“. Autorul se ocupă în mod amănunțit de pregătirea documentației tehnice, atacarea lucrărilor pregătitoare, mecanizarea unor lucrări etc. Se cuvine semnalat totodată articolul de fond din 10 noiembrie care, sub titlul „Să asigurăm din timp condițiile tehnico-materiale îndeplinirii planului pe 1962“ se ocupă de astfel de probleme importante cum sînt aplicarea măsurilor tehnico-organizatorice, definitivarea planului de aprovizionare și cooperare, pregătirea documentației și proiectelor în construcții.

În conferințele organizațiilor de partid care au avut loc în marile întreprinderi brașovene s-a ridicat, printre altele, problema pregătirii temeinice pentru trecerea la realizarea planului pe 1962. Aceste aspecte au fost larg oglindite în paginile ziarului „Drum nou“. Menționăm bunăoară articolele „Realizarea de tractoare cu înalți indici calitativi și tehnici — obiectiv principal al muncii politice“ (11 noiembrie), „Să ridicăm nivelul tehnic în toate sec-

toarele de producție“ (8 noiembrie) etc.

Din analiza, fie chiar sumară, făcută tematicii ziarului brașovean se desprind câteva concluzii. În primul rînd, faptul că, în afara unor articole de fond care îmbrățișau ansamblul problemelor, ziarul a recurs la un număr de colaboratori dintre cei mai competenți, ceea ce a făcut ca articolele publicate să fie bine documentate și să intre în conținutul problemelor. Acesta este un lucru pozitiv care se încadrează în tradiția ziarului „Drum nou“ și care merită să fie cît mai mult extins. De asemenea, trebuie evidențiat faptul că, spre deosebire de ziarul din Ploiești, „Drum nou“ nu s-a mărginit să analizeze un singur sector industrial ci s-a ocupat de întreprinderi diverse. Ceea ce s-ar putea însă reproșa ziarului este faptul că tocmai marile întreprinderi ale regiunii (uzina de tractoare, uzina „Steagul roșu“) sînt ignorate sau pomenite doar tangențial, în timp ce ziarul se ocupă uneori de întreprinderi de mai mică importanță (13 Decembrie-Sibiu, bunăoară). Aceasta pune semne de întrebare asupra felului în care a fost pregătit și analizat planul de muncă al ziarului. În ansamblu însă se poate afirma că „Drum nou“ a depus o activitate merituosă în sprijinul întreprinderilor care pregătesc trecerea la planul pe 1962.

Din dorința de a afla și felul în care unele ziare raionale s-au preocupat de această problemă, am răsfoit și paginile ziarelor „FLAMURA ROȘIE“ din Reșița și „FLACĂRA SIBIULUI“. Spre surprinderea noastră n-am găsit însă în cele două ziare nici un articol care să vorbească despre pregătirile pentru anul 1962. Să nu fi avut ce să spună? Este greu de crezut, dacă ținem seama că cele două ziare apar în importante centre industriale. De altfel, urmărind presa centrală și regională se poate observa că în paginile acestor ziare întreprinderile din Sibiu, Combinatul Metalurgic Reșița ocupă locul meritat. Se poate deci aprecia că omisiunea regretabilă manifestată de cele două ziare raionale a privat întreprinderile respective de posibilitatea unui ajutor direct și eficient. Este de presupus

că cititorii „Flamurei roșii“ și „Flacării Sibiului“ așteaptă ca măcar acum, în ultima lună a anului, ziarele să se ocupe în mod susținut de o asemenea importantă problemă cum este cea a pregătirii planului pe 1962.

Prin specificul lor, redacțiile ziarelor uzinale care trăiesc și muncesc în permanență în mijlocul colectivului din întreprinderi au mari posibilități de a cunoaște și oglindi preocupările acestor colective. Acest lucru se desprinde și din articolul serios, bine documentat, apărut la 6 octombrie în ziarul „PROGRESUL“ al uzinei „Wilhelm Pieck“ din Brăila sub semnătura ing. Teodor Cucu. Intitulat „Să pregătim temeinic producția anului 1962“, articolul analizează sarcinile ce revin uzinei în anul viitor, prezintă măsurile pregătitoare luate în lunile anterioare, arată ce mai este de făcut pînă la finele anului. Din păcate, acesta e singurul articol pe această temă. Or, un ziar uzinal ar fi avut posibilitatea de a discuta această problemă pe „felii“, de a se ocupa separat de astfel de chestiuni importante cum sînt aprovizionarea, alcătuirea planului de măsuri tehnico-organizatorice, a planului de cooperare, a celui de investiții etc., etc.

Cît privește ziarul „METALURGISTUL“ al uzinelor „1 Mai“-Ploiești, el s-a inspirat probabil din... tăcerea organului regional în ce privește pregătirile planului pe 1962 în această importantă întreprindere constructoare de utilaj petrolier. Într-adevăr, tema nu este abordată în nici un articol, chiar dacă e pomenită tangențial în materialul „Modernizarea — pion al progresului tehnic“ iscălit de ing. Vasile Sirbu, șef adjunct al serviciului constructor șef.

Luna care ne mai desparte de pornirea luptei pentru îndeplinirea sarcinilor planului pe cel de-al III-lea an al șesenalului este hotărîtoare pentru terminarea în bune condițiuni a pregătirilor pentru anul ce vine. Este de așteptat ca în această perioadă ziarele să se ocupe cu mai multă perseverență și continuitate de această deosebit de importantă problemă.

Peste douăzeci de ani

D. ZASLAVSKI

Ca veteran al presei sovietice, salut cu căldură pe ziaristii care vor face ziare și reviste peste douăzeci de ani. Îi invidiez pe acești fericiți, dar cred că și ei ne vor invidia pe noi, contemporanii celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Peste douăzeci de ani! Va fi belșug de toate. Mărturisesc însă că dintre toate felurile de belșug, pe mine, ca ziarist, mă vrăjește belșugul viitor al hirtiei.

Colegii mei, ziaristii din deceniul al nouălea, se vor referi la noi poate cu o nuanță de compătimire în glas: bieții de ei, au trăit într-o perioadă a crizei de hirtie! Nu, nu e adevărat. Astăzi noi nu ducem lipsă de hirtie. Hirtia ne-a lipsit într-adevăr cu zece de ani în urmă. Ne amintim de ziarele sovietice care se tipăreau cu cerneală spălăcită pe hirtie de ambalaj, fiindcă alta nu era. Hirtia se rupea la îndoituri, din ea ieșeau la iveală firicele de paie. Îmi aduc aminte de niște ziare care se tipăreau pe reversul hirtiei de tapete.

În vremurile acelea îndepărtate puțini erau cititorii care aveau pri-

GÎNDURI ROSTITE CU GLAS TARE

lejul să țină un ziar în mină. Cei mai mulți citeau ziarele așezate pe panouri.

Atunci a fost într-adevăr o mare criză de hirtie, pe care, însă, noi am lichidat-o. Acum putem oferi un ziar fiecărui cititor, un ziar în patru pagini, cotidian în capitalele de republici, în ținuturi și regiuni, și cu o apariție de trei ori pe săptămână în raioane și în așezările muncitorești. Ziarele centrale „Pravda” și „Izvestia” apar în șase pagini, cu o foaie introdusă la mijloc, mult jinduită de toate celelalte ziare.

Nu mai e criză de hirtie, dar nici abundență nu e. E mai curînd o insuficiență de hirtie. Noi știm, însă, că această stare de lucruri se apropie de sfîrșit. În țară apar mii de

ziare, al căror tiraj se ridică la milioane de exemplare. Tirajul lor a înregistrat în anii Puterii Sovietice o creștere de necrezut. După numărul paginilor, ziarele noastre sînt mai prețioase decît voluminoasele ziare americane de cîte patruzeci, șaiszeci și chiar o sută de pagini. Noi vom ajunge din urmă S.U.A. în ce privește cantitatea de hirtie produsă, dar nu vom căuta să întrecem ca număr de pagini marile ziare americane, acești monștri ai presei, uriașe reptile cu capul minuscul și cu burta plină de pleava reclamelor. Știm că ihtiozaurii și dinozaurii din lumea presei vor dispărea; numărul paginilor va fi determinat nu de interesele pricopsirii capitaliștilor, ci de necesitățile sănătoase ale oamenilor liberi ai muncii.

Văd cu ochii minții un mare ziar din deceniul al nouălea al veacului nostru. Ziarul acesta va apare în zece sau douăsprezece pagini. În mai puține cred că nu se va putea, iar în mai multe nu va fi nevoie.

O dată cu abundența de hirtie se va îmbunătăți și calitatea acesteia. Hirtia noastră de azi este inferioară

hîrtiei din multe țări. Cernelurile sînt proaste. Ziarul nostru viitor va avea un aspect corespunzător conținutului: hîrtie albă durabilă, imprimare clară, litere elegante, ilustrații de prima mînă. Despre aceasta nu se vorbește direct în Programul P.C.U.S., dar e o chestiune care se încadrează în acele capitole ale Programului unde e vorba de dezvoltarea tehnicii și a științei.

Cred că știința trebuie nu numai să perfecționeze tehnica actuală a producției de hîrtie, dar să și găsească materiale noi pentru producerea ei.

Hîrtia viitorului trebuie să ne-o dea fizica și chimia polimerilor. Tehnica a și pornit pe acest drum, producînd o hîrtie excelentă pentru ambalarea și păstrarea produselor alimentare. Este posibil ca urmașii noștri să-și scrie articolele și să le tipărească pe hîrtie din gaz natural.

Cum se va mai schimba structura ziarului atunci cînd va fi hîrtie din belșug! Vor dispărea unele tipuri vechi de ziariști, vor apărea oameni noi, va rămîne doar o amintire redactorul acela plictisit care răspundea la toate interpelările colaboratorilor cu fraza stereotipă: „Dar de unde să luăm hîrtie?” Articolele nu se vor mai împărți în două categorii: pe de-o parte articole mari, cu greutate, necesare, bine statornicite în pagina ziarului și pe de altă parte articole, reportaje și foiletoane aflate aproape în permanentă stare de imponderabilitate și care zboară afară din număr cu o viteză cosmică. Redactorul va cere pentru fiecare număr articole din cele mai variate și va fi vai și amar de ziaristul care nu va elabora materiale sugestive și interesante. Nu se va mai putea invoca motivul lipsei de spațiu în gazetă. Dacă va fi nevoie, redacția va mai adăuga o foaie sau două, pentru a satisface cerințele cititorilor cu privire la materiale proaspete și interesante.

Se va lărgi nemăsurat de mult cercul activului de publiciști. Învățămîntul mediu general, extinderea învățămîntului superior și scurtarea duratei zilei de lucru — toate acestea vor crea un aflus nemăitîlnit de colaboratori voluntari. Toți vor scrie cu miez, cu competență, sugestiv. Va dispărea cu desăvîrșire acel tip de om cu muncă de răspundere care spune: „Nu e treaba mea să scriu; scrieți dumneavoastră și eu semnez”. Încă în școala medie oamenii vor fi inițiați în arta scrisului. Dar nu înseamnă oare aceasta că ziarul societății comuniste nu va mai avea nevoie de ziariști-scriitori și că vor rămîne doar ziariștii-organizatori?

Nicidecum. Va fi, credem noi, altceva. Cititorul va fi mai pretențios față de ziar, datorită exigențelor sale tot mai înalte. Nu-l va mai satisfăce un articol scris pur și simplu corect și nici nu se va apuca să citească articolele banale, așa cum nu va voi să asculte la operă cîntăreți mediocri, să vadă la teatru actori lipsiți de talent, în plastică artiști șterși sau să citească lucrările unor beletriști standard. În societatea comunistă totul va trebui să se ridice la cel mai înalt nivel ideologic și artistic. Va fi nevoie de noi cadre de ziariști, care să intrunească o înaltă partinitate, măiestrie și cunoștințe tehnico-științifice multilaterale. Ceea ce-i va deosebi de alți oameni instruiți și care scriu va fi pasiunea lor publicistică, vîgurosul lor talent literar, chemarea lor aparte, fără de care n-ai să faci mare lucru în ziarul viitorului.

În ziarele comuniste de la sfîrșitul secolului nostru, cred eu, vor reapărea anunțurile. Firește că o dată cu comerțul particular au dispărut din viața și din presa noastră anunțurile și reclamele comerciale particulare. Dar o dată cu ele au fost izgonite și anunțurile întreprinderilor socialiste, ale instituțiilor și

ale diferitelor persoane. Numai celor ghinioniști în viața de familie li s-a lăsat dreptul să-i înștiințeze pe cititori că nu le-a mers în căsnicie și că se văd nevoiți să divorțeze. Anunțurile acestea sînt triste și plictisitoare. De ce nu s-ar tipări oare și anunțuri aducătoare de bucurii, luminoase? De ce să nu-ți bucuri prietenii, rudele și cunoștințele anunțînd nașterea unui băiat sau a unei fete, nunta de aur a părinților, sau jubileul unui coleg de serviciu?

Belșugul de produse alimentare și de mărfuri de consum va solicita o informare abundentă. Va veni o vreme cînd belșugul va pune produsele alimentare și mărfurile să facă ele coadă la cumpărător. Se va ivi posibilitatea unei alegeri largi și va fi nevoie de anunțuri, ca să știi din ce să alegi. Anunțurile vor oglindi modul nou de viață. Ele vor silii toate întreprinderile să lucreze mai bine, să dea produse care dezvoltă gustul artistic. Rubricile ideologice din ziare nu vor trebui să se îngheșuie ca să lase loc vieții de toate zilele. Va fi spațiu de-ajuns pentru toți.

Toate acestea vor fi, ele nu sînt doar un vis al unui ziarist din zilele noastre. Dar pentru ca urmașii noștri să strîngă rodul belșugului, noi trebuie să începem de azi înfăptuirea marelui program al construirii comunismului.

Istoricul Congres al XXII-lea pune primele cărămizi la edificiul comunismului pe temelia pregătită de socialism. Ne așteaptă o muncă uriașă, pasionantă și dintre cele mai nobile. În opera de făurire a bazei tehnico-materiale a comunismului și de educare ideologică și morală a constructorilor comunismului, presei sovietice îi revine un loc de cinste.

(Din „Sovetskaia peciati”, nr. 10/1961)

ÎNSEMĂRI DESPRE RELAȚIILE REVISTEI „NARODNAIA RUMINIA” CU CITITORII SĂI

CITITORII SOVIETICI— PRIETENI DEVOTAȚI, SFĂTUITORI COMPETENȚI

ION CÎRJE

Cititorii sovietici cunosc revista „Nardnaia Rumînia” de aproape doisprezece ani. Prin hotărîrea partidului, în primăvara anului 1950 apare revista noastră, avînd sarcina de a populariza în U.R.S.S. realizările înfăptuite de poporul român pe drumul socialismului. În întreaga sa activitate, colectivul nostru s-a condus și se conduce după indicațiile și îndrumările date de partid. „Nardnaia Rumînia”, care apare de aproape 12 ani, este principala revistă pe care o editează Redacția Publicațiilor pentru Străinătate.

Cititorul revistei „Nardnaia Rumînia” vă este cunoscut. Este omul sovietic, constructor al comunismului, prietenul cel mai devotat și mai încercat al poporului român. Acest

cititor urmărește cu profund interes și satisfacție realizările obținute de poporul nostru în construirea socialismului, se bucură din toată inima, alături de noi, la vestea fiecărei înfăptuiri a oamenilor muncii din R.P.R.

Dar să vă prezentăm un astfel de cititor. Mihail Dmitrievici Sokolenco este responsabil al bibliotecii satești din Ciaikovka, regiunea Jitomir. El scrie într-una din scrisorile sale:

— *Datorită revistei dv., „NARODNAIA RUMINIA”, noi urmărim pas cu pas construirea socialismului în țara dv. Citind număr de număr revista dv., te bucuri și te entuziasmezi de succesele repurtate în muncă de poporul frate român... În ca-*

litate de bibliotecar, îmi este plăcut să constat că revista dv. este mult citită. În medie, peste 600 de oameni citesc lunar revista „Nardnaia Rumînia” direct la bibliotecă... Constatăm că cititorului i se poate răspunde la orice întrebare privitoare la viața Romîniei, pornind de la materialele din revista dv.

Prieten apropiat, dar exigent, cu un ascuțit spirit critic, cititorul constituie și pentru noi, ca pentru orice redacție comunistă, un sprijin prețios în munca noastră de fiecare zi. Relațiile noastre cu cititorii revistei sînt variate și asupra unora dintre aceste forme de contact am vrea să ne oprim mai jos.

Primum mii de scrisori de pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice.

Majoritatea acestora cuprind aprecieri asupra revistei, propuneri, sugestii. Aceste scrisori sînt studiate cu atenție. Periodic — ele sînt aduse la cunoștința întregului colectiv care elaborează revista „Narodnaia Rumînia“. Acest gen de scrisori ne ajută la îmbogățirea tematicii revistei, la cuprinderea unor domenii de activitate care interesează îndeaproape pe cititor. La sugestia cititorilor noștri, am introdus astfel mai multe materiale legate de prietenia romîno-sovietică, am scris mai mult despre tineret, despre contribuția lui la opera de făurire a socialismului, despre istoria poporului nostru ș.a. Anul acesta am schimbat formatul revistei, tot la propunerea cititorilor.

Interesante au fost observațiile cu privire la coperti, planșe, ilustrație.

Într-un alt grup de scrisori, cititorii noștri cer diverse informații; le răspundem, tuturor, fie direct, prin scrisori, fie prin intermediul rubricii „Poșta redacției“.

Numeroase alte scrisori primite de la cititori constituie surse de reportaje literare pe care le publicăm, de obicei, la rubrica „De la inimă la inimă“. Faptele cuprinse în asemenea scrisori sînt emoționante. La începutul acestui an, de pildă, am primit din Minsk o scrisoare semnată de Andrei Iosifovici Tumar și Raisa Andreevna Tumar.

„Vă rugăm din tot sufletul, ne scriu cei doi cititori, să relatați într-unul din numerele revistei dv. despre viața și munca țăranilor din Stîncea, din apropierea Iașului. Am dori foarte mult să aflăm cum s-a schimbat înfățișarea acestui sat românesc în anii puterii populare, ce construcții se desfășoară aci. Toate acestea prezintă un foarte mare interes, atît pentru familia noastră cît și pentru numeroșii cititori din Bielorusia ai revistei dv. Și iată de ce: în anul 1944, în lupta pentru eliberarea Romîniei de sub jugul cotropitorilor fasciști, fiul și fratele nostru, Viktor Andreevici Tumar, a căzut în luptă în apropiere de Iași și a fost înmormîntat în satul Stîncea... Spre a bara drumul tancurilor dușmane, Viktor împreună cu alți trei ostași s-au încins cu grenade și s-au aruncat sub tancurile inamice. Ei au murit, dar hitleriștii n-au trecut. Viktor al nostru și tovarășii săi au fost distinși post-mortem cu titlul de Erou al Uniunii Sovietice“.

Reportajul realizat la sugestia cititorilor noștri — „Pe urmele eroilor“ — și publicat în numărul din aprilie al revistei, reportaj care vorbea despre transformările interve-

nite în viața țăranilor din Stîncea, despre amintirea eroismului celor patru ostași sovietici, despre recunoștința poporului nostru față de jertfa eroică a ostașilor sovietici eliberatori a fost reprodus în presa bielorusă și citit, în colectiv, în numeroase întreprinderi din Bielorusia — aceste lecturi transformîndu-se în mitinguri ale prieteniei frățești romîno-sovietice.

Un alt cititor al revistei noastre, N. Fedoseev, fost ofițer în armata sovietică, ne ruga să publicăm un reportaj despre viața de azi a două gemene născute în august 1944, într-un sat românesc unde luptase unitatea lui. Cititorul fusese martorul acestui eveniment, care îi lăsase o amintire neștersă. N. Fedoseev nu mai reținea nici numele satului, nici al celor două gemene. Își amintea numai că satul respectiv era în apropiere de Ștefănești. Un reporter a identificat satul și oamenii despre care amintea N. Fedoseev și astfel, în numărul din septembrie al revistei noastre, cititorul a putut citi materialul solicitat.

Cititorul nostru Sozon Ivlici Jerlov, colhoznic din Novaia Briani, R.S.S. Autonomă Buriată, ne propunea un reportaj despre satul Băișești, de lângă Gura Humorului. El fusese în acest sat în toamna lui 1917, ca soldat în armata rusă. Își amintea de o casă conspirativă unde unii soldați romîni și ruși organizau adunări, de un prieten, Petre (numele de familie nu-l mai reținea) etc. Materialul cerut a apărut de curînd.

Asemenea scrisori constituie, cum spuneam și mai sus, prețioase surse pentru elaborarea unor materiale închinat prieteniei frățești romîno-

Ciștigătorii celui de-al 3-lea concurs al revistei „Narodnaia Rumînia“

sovietice, a căror publicare contribuie la întărirea acestei prietenii.

Am vrea să subliniem că publicarea unor asemenea materiale determină și alți cititori să ne scrie despre fapte concrete, vii, ale prieteniei dintre popoarele noastre, contribuie la apropierea cititorilor de revista noastră.

Primim de asemenea o serie de scrisori în care oamenii sovietici își exprimă dorința de a stabili legături directe de prietenie cu oamenii muncii din patria noastră. Colectivul nostru s-a străduit să dea curs acestor dorinți, înlesnind schimburi de adrese, corespondență, etc.

Dar scrisorile nu constituie singura formă de legătură dintre cititorul sovietic și redacția revistei noastre. „Narodnaia Rumînia“ a instituit un concurs dotat cu numeroase premii (primele trei premii reprezintă cîte o călătorie gratuită în R.P.R.). Temele acestui concurs (aflat de-acum la a cincea ediție) au fost relațiile romîno-ruse de-a lungul veacurilor, lupta poporului romîn pentru libertate, realizările economice ale R.P.R., cultura și arta poporului romîn, orașele romînești. Acest concurs se bucură de o largă popularitate printre cititori, fiecare concurs intrînd mii și mii de participanți. Iată cum apreciază aceste concursuri un cititor al revistei noastre, N. Dimitriev din Sverdlovsk:

„Mulțumită concursurilor anuale ale revistei „Narodnaia Rumînia“, am făcut pînă acum patru pasionante călătorii în țara prietenă. În răstimpul acestor călătorii am aflat multe lucruri din istoria relațiilor romîno-ruse, din istoria luptelor de

secole ale poporului român pentru libertate, despre economia românească din trecut și prezent și, în sfârșit, despre cultura și arta țării dv. Vă mulțumesc pentru toate acestea!"

Pentru redacția noastră, aceste concursuri constituie noi prilejuri de a cunoaște opinia cititorilor asupra revistei. Participanții la concurs trimit, în afara răspunsurilor, scrisori care conțin aprecieri, pozitive sau critice, asupra conținutului de idei al revistei, asupra nivelului ei publicistic. Studiind cu atenție revista, în căutarea... răspunsurilor exacte, cititorii pot observa mai ușor atît realizările cît și lacunele revistei noastre. Se poate astfel spune că, în afară de concurenții premiați, ne-am numărat și noi printre cîștigători...

Avînd în vedere popularitatea și utilitatea acestei forme de contact cu cititorii, revista noastră a deschis în numărul ei din august a.c. un nou concurs, dar oarecum diferit de celelalte. Este vorba de un concurs (dotat cu premii în obiecte), adresat tuturor cititorilor revistei pentru cea mai bună fotografie simbolizînd prietenia romîno-sovietică. Am primit deja la redacție o serie de imagini sugestive care vor constitui materialul de bază al unei rubrici noi — „Din albumul prieteniei“.

Pentru a cunoaște opinia cititorilor asupra muncii noastre, am folosit de asemenea metoda anchetei. Chestionarele publicate în revistă priveau atît sfera tematică, cît și formulele publicistice folosite. Ultimul chestionar, publicat anul trecut, a fost completat de foarte mulți cititori.

Răspunsurile, conținînd prețioase sugestii pentru munca noastră, au

fost dezbătute în întregul colectiv, care a ținut seamă de ele în elaborarea sumarelor revistei. Subliniem că, și de astă dată, cititorii au făcut observații în afara chestionarelor, dezbătînd pe larg problematica revistei.

Una din formele cele mai eficace ale relațiilor dintre redacția noastră și cititori au fost consfătuirile cu cititorii. „Narodnaia Rumînia“ a organizat asemenea consfătuiri fie în Uniunea Sovietică, la Moscova, Kiev, Riga etc., fie la București — cu grupuri de turiști sovietici care ne vizitează țara, cu ziariștii sau scriitorii veniți în România, cu membri ai unor delegații ale oamenilor muncii din U.R.S.S. De asemenea, cu prilejul deplasării unui grup de turiști romîni în Uniunea Sovietică, un redactor al revistei noastre a putut organiza în cîteva orașe sovietice, cu ajutorul unor cititori permanenți, schimburi de vederi pe marginea revistei „Narodnaia Rumînia“ cu numeroși cititori.

O trăsătură caracteristică a acestor consfătuiri a fost înalta exigență cu care cititorii au analizat revista, atmosfera tovărășească, principială, a discuțiilor, căldura și interesul profund manifestat de cititorii sovietici față de patria noastră. Relevînd părțile pozitive ale revistei, cititorii au analizat totodată cu ascuțit spirit critic unele materiale sau fotografii nesatisfăcătoare. Atît prin scrisori, prin răspunsurile la anchete, cît și la consfătuirile directe, cititorii sovietici și-au manifestat îndeosebi interesul pentru materiale privind viața de fiecare zi a oamenilor muncii din patria noastră, pentru preocupările, bucuriile și visurile lor. Ei au subliniat că în revistă trebuie să se reflecte grija

pentru om, cu aceeași tărie și perseverență pe care partidul o acordă în viață, în întreaga lui politică.

Prin ținuta lor, prin atmosfera lor de lucru, aceste consfătuiri, ale căror rezultate au fost de fiecare dată aduse la cunoștința întregului colectiv al Redacției Publicațiilor pentru Străinătate, au constituit pentru noi un substanțial ajutor.

Interesul și simpatia cititorilor sovietici față de „Narodnaia Rumînia“ constituie desigur încă una din manifestările dragostei frățești pe care oamenii sovietici o nutresc pentru poporul român. Colectivul nostru știe că mai are destul de multe de făcut pentru ca revista pe care o elaborează să fie la nivelul exigenței cititorului sovietic: trebuie lărgită și mai mult tematica revistei, viața înfățișată multilateral, prezentată mai pe larg diversitatea problemelor care preocupă oamenii muncii din patria noastră; trebuie ridicat neconținut nivelul publicistic al revistei; ilustrația foto trebuie să devină mai vie și mai autentică, prezentarea grafică — mai originală. Sintem convinși că relațiile permanente, strînse, cu cititorii noștri constituie un izvor inepuizabil de propuneri și sugestii privind îmbunătățirea calității publicistice a revistei noastre.

Am vrea să remarcăm, în încheiere, că observațiile, propunerile și sugestiile cititorilor sovietici, care interesează în primul rînd colectivul ce elaborează „Narodnaia Rumînia“, pot interesa totodată și pe alți lucrători din presa noastră. Am propune astfel ca, în cadrul și cu sprijinul Uniunii Ziariștilor, să aducem la cunoștința confrăților noștri din presa internă o parte din acest bogat material care le-ar trezi, neîndoios, interesul.

Eroii zilelor noastre

De curînd a apărut cartea „Eroii zilelor noastre“, editată de redacția ziarului „Pravda“. Această carte este rodul apelului lansat cu un an în urmă de colegiul de redacție al ziarului „Pravda“ către scriitorii,

ziariști și cititori de a crea o galerie de portrete literare ale omului contemporan, constructor al comunismului, erou al zilelor noastre, de a înfățișa lumea lui spirituală, măreția înfăptuirilor lui.

Cartea „Eroii zilelor noastre“ a fost scrisă cu colaborarea a peste 170 de scriitori, ziariști, artiști plastici, fotoreporteri și corespondenți muncitori și de la sate.

cronica jurnalistică

Virtuțile și dificultățile reportajului monografic

H

otărît, în ultimii ani nu ne putem plînge de secetă editorială în ce privește cărțile de reportaj. Se pare însă că recolta anului acesta va bate toate recordurile. Titlurile se succed în vitrinele librăriilor cu o viteză amețitoare. Această abundență nu numai că dovedește grăitor maturizarea unui gen care se bucură de atenția și prețuirea cititorilor, dar impune totodată generalizarea unor experiențe și modalități reportericești felurite, deopotrivă de interesante, utile, rodnice.

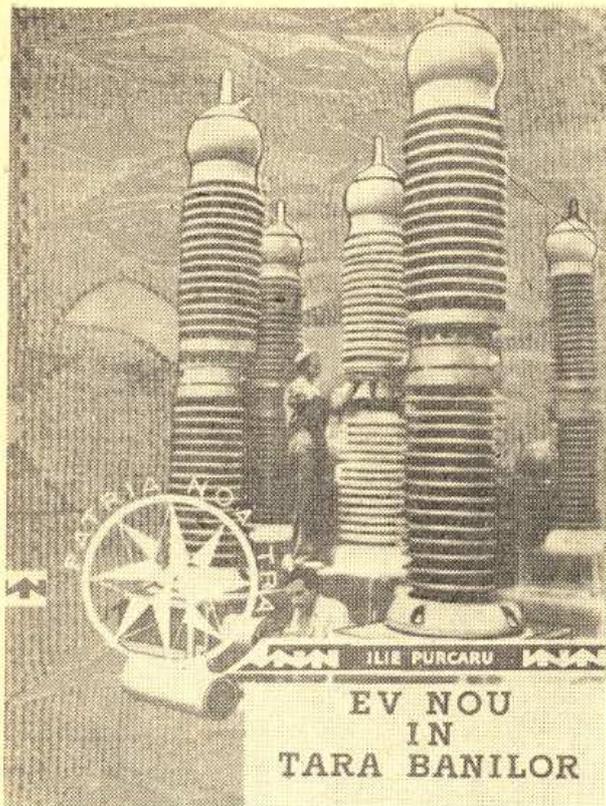
Mi se pare folositoare o discuție în jurul reportajului monografic pe marginea volumului „*Ev nou în Țara Banilor*” de *Ilie Purcaru*. Această carte constituie, în evoluția tînărului și talentatului reporter, un evident pas înainte pe deoparte pe linia dezvăluirii esențelor, a pătrunderii dincolo de învelișul exterior al fenomenelor, pe de altă parte pe linia sintezei, a încercării — în mare măsură izbutite — de a ne dăruî o imagine globală despre un sector al realității noastre.

Reportajul monografic, spre deosebire de monografia propriu zisă, presupune nu numai o perfectă stăpînire a materialului documentar, nu numai o cunoaștere desăvîrșită a trecutului, prezentului și perspectivelor de viitor ale sectorului respectiv (în cazul de față o importantă regiune a țării, Oltenia), ci și capacitatea de a înlănțui și prezenta faptele viu, dinamic și, mai ales, emoționant. Meritul principal al cărții lui Purcaru constă tocmai în valorificarea afectivă a datelor documentare celor mai uscate, în zugrăvirea unui tablou al regiunii în plină mișcare, ca un film în care succesiunea vertiginoasă a imaginilor

este strict determinată de necesități ale unității lăuntrice. Și, pentru că veni vorba de film, cred că se impune încă o comparație: ca în arta cinematografică modernă și în reportajul monografic de mare însemnătate este — am spune — *montajul*, organizarea imaginilor spre a converge către o panoramă unitară. *Ilie Purcaru* demonstrează în multe locuri ale cărții că nu-i este deloc străin acest complex și subtil meșteșug al montajului.

Iată un exemplu: la un moment dat reporterul aduce, ca un argument hotărîtor în justificarea miniei țărănești de la 1907, un „registru de conturi al învoielilor oamenilor de pe domeniul Izbiceni”. Înșiruirea de cifre n-ar face corp comun cu cartea dacă n-ar interveni comentariul reportericesc sugestiv, care ne azvîrle dintr-odată în plin prezent: „Pionierul de azi, cu o imaginație bogată, dezvoltată prin lectură intensă și o îngrijită educație, n-ar putea totuși să deducă cu ochii minții priveliștea satului de atunci. Noțiunile de *moșie*, *conac*, *bordei*, *pîndar*, *camătă*, *clacă*, *dijmă* sînt pentru copilul din Moțaței realități tot atît de abstracte ca și geografia unei țări africane, despre care îți poate spune, totuși, cîteva lucruri competente”. Această continuă și pasionantă înodare a trecutului cu prezentul constituie, de altfel, unul dintre mijloacele reportericești cele mai frecvent folosite în carte — și cu cele mai bune rezultate pe plan artistic.

Montajul cinematografic este utilizat — pe un plan diferit — și în alte capitole ale cărții. Iată, de pildă, cel intitulat „O zi în „orașul celor 1000 de moșieri”. Aici nu mai e vorba de alternanța trecut-prezent, ci

de înlănțuirea rapidă, viguroasă a unor scene semnificative care, toate la un loc, sugerează ritmul viu al vieții de azi în întinsele cetate a Craiovei. Recepționarea unor pompe de aspersiune la fabrica de mașini agricole „7 Noiembrie”, mutarea locatarilor în noile blocuri, vizita unor ciobani de prin părțile Parîngului la Institutul Agronomic, o emisiune la studioul regional de radio Craiova — toate acestea pe fundalul unor extrase demascatoare din presa anului 1936 — ne dăruiesc nu numai imaginea unei vieți clăditoare, ci și simțămîntul obsedant al năvalnicei înaintări a noului.

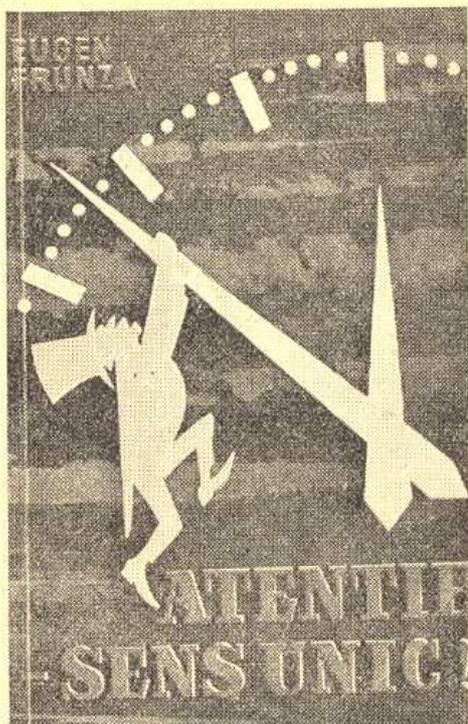
Fără îndoială că unul dintre cele mai reușite capitole ale cărții este cel intitulat „Din comoară în comoară”. Străduindu-se să zugrăvească cât mai complet o „geografie a bogățiilor oltenesti”, autorul închină, de fapt, un imn entuziast omului, *Omului* nou care scoate la lumină și valorifică aceste bogății. „Omul vorbește cu natura într-un chip special — scrie reporterul. O întreabă cu ciocanul, cu dalta, cu perforatorul sau sonda, iar natura răspunde cu voci surde sau muzicale”. Dialogul acesta strălucit între om și natură prilejuiește autorului cărții unele dintre cele mai frumoase pagini. De la Bumbăști-Livezeni — prima construcție de amploare care a marcat începutul unei noi ere în viața Olteniei — pînă la construcțiile și realizările de azi — Govora, Preajba, Rovinari, sondele petrolifere de la Țicleni și din alte locuri oltenesti — și se perindă prin fața privirii o pasionantă suită de imagini care țes fresca generală a unui drum ascendent, fără oprire.

Poezia — iată acel curent subteran care dă culoare și dinamism celor mai multe dintre paginile cărții. Este un merit al lui Purcaru că știe să învâluie într-un nimb de reală poezie nu numai natura cu frumusețile ei adeseori cîntate de poeți, ci și munca omului stăpîn pe țară și pe destinul său. Iată o pildă dintre multe altele: „Avea în palmă comutatorul electric... Răsuca și pe o parte și pe cealaltă placa albă de porțelan cu buton și se lăsa inundat de bucuria mare și simplă a descoperirilor. O montase el... Placa de porțelan venise împachetată de undeva, iar porțelanul nu mai era pentru el un mister. Cunoștea cuptoarele de copt caolinul, așa cum știa și despre tehnica sticlei. Placa de porțelan era din specia lutului de Hurez, copt mai bine și smălțuit. Noutatea era a monturii. Bornele mici de alamă pe care le-a strîns în ghiventuri, cu mîna lui, aveau să stăpînească firele prin care va curge energia. Aceeași din care ia naștere și fulgerul. Aceeași spre care năzuise poate și Prometeu în zborul lui către astre”. Tehnica devine, deci, sub pană inspirată a reporterului, un izvor de autentic fior poetic.

Aici, însă, ne-am opri cîteva clipe pentru a ne mărturisi unele nedumeriri și probleme ridicate de carte. Cu toate că — așa cum am arătat mai sus — nu s-ar putea spune că munca transformatoare a omului lipsește, ba chiar dimpotrivă, totuși din lectura întregului volum nu rămîi cu nici un chip omenesc întipărit în memorie. Munca și omul există, dar în mod abstract, mai mult ca sugestie poetică decît ca prezență concretă, reală. Ici-colo intilnești unele nume — Petre Săftoiu de la „Electroputere” sau păstorii din Parîng — dar, din păcate, nici unul nu capătă carnația unei prezențe efective. Poate oare reportajul monografic să excludă portretistica? Nu, nu cred. Avem exemplul altor volume, despre alte regiuni ale țării, („Hotarul soarelui” de Horia Liman, de pildă) în care, alături de înfățișarea impresionantă, dinamică, a regiunii respective, întîlnim și portretele vii, luminoase ale unor oameni pe care multă vreme nu-i uităm. Socotim că și cartea lui Purcaru ar fi cîștigat în profunzime și frumusețe dacă omului și destinului său de ieri și de azi i s-ar fi acordat o atenție mai mare și mai concretă.

Este interesant și, uneori, fertil procedeele reportericesc folosit de Ilie Purcaru și care constă în comentarea faptelor nu numai cu propriile sale reflecții, ci și cu stihuri sugestive din poezia populară sau cultă. Numai că, adesea, pe reporter îl trădează simțul măsurii și abundența de versuri „comentatoare” devine în unele locuri abuzivă, supărătoare. Ai senzația că reporterul n-a avut încredere în forța de sugestie a mijloacelor și procedeele proprii genului ales recurgînd la „stîlpi de sprijin”. Această neîncredere este total nejustificată, avînd în vedere mai ales probele de reală virtuozitate reportericească pe care ni le dă Ilie Purcaru în cele mai bune pagini ale volumului.

Considerînd cartea „Ev nou în Țara Banilor” în ansamblul ei, putem vorbi de o neîndoielnică reușită. Sîntem convinși că din lipsurile ei însuși autorul — și nu numai el — va învăța, autodepășindu-se în cărțile sale viitoare. Înseși problemele pe care le pune cartea sînt rodnice deoarece îndeamnă la reflecții, ba uneori chiar la polemică. Iar o carte care nu îndeamnă la reflecții nu merită a fi citită.

Un volum de pamflete

IERONIM ȘERBU

Pamfletul are o veche tradiție în literatura și presa noastră. Este suficient a aminti că printre pennele care strălucesc în acest gen sînt nume ca Eminescu, Arghezi, N. D. Cocea, Anton Bacalbașa, Camil Petrescu, Zaharia Stancu etc. Fie că avea un caracter pronunțat antidinastic, fie că denunța răcilele politicianismului burghez, corupția moravurilor, abuzurile și imoralitatea, rolul lui a fost din cele mai eficiente, prin răsunetul în conștiința publică. Pagini nenumărate au rămas. Ele sînt o mărturie vie a vehemenței polemice, a vervei, a causticității, a verbului ridicat la o înaltă expresie artistică.

În toiul luptei pentru demascarea și răsturnarea burgheziei, genul pamfletar a reînviat în coloanele presei comuniste, cu aceleași trăsături de combativitate, de incisivitate, avînd în plus soliditatea unei poziții ideologice și puritatea unei atitudini principale. Pamfletul a fost mînuit cu îndemînare și talent de gazetari ca Grigore Preoteasa, în atacurile-i nimicitoare împotriva „partidelor istorice”, și este folosit ca o armă ascuțită în contra imperialismului de scriitori ca A. Baranga, Horia Liman, Eugen Frunză și alții.

Volumul de pamflete ale acestuia din urmă — „Sens unic” — este o culegere de articole publicate în presa cotidiană. Adunate între copertele unei cărți, nu și-au pierdut nici actualitatea, nici interesul, deoarece abordează probleme care se situează în centrul atenției noastre. Înclinația polemică și satirică a lui Eugen Frunză s-a relevat de asemenea și în poezia sa militantă. E chiar una din laturile-i dominante, fără să fie exclusivă. Energia combativă, verbul animat și mobilizator, revolta, patetismul indicau și un pamfletar. Aceste posibilități, scriitorul le desfășoară cu abilitate și efect sigur.

Alegînd o serie de fapte semnificative, el își îndreaptă tirul împotriva ațîțătorilor „războiului rece”, împotriva „modului de viață” capitalist, descifrînd în același timp, în mersul evenimentelor internaționale, sensul unic și ireversibil al istoriei. E un mers ascendent pe care nimeni și nimic nu-l poate împiedica. Viitorul e văzut ca o necesitate a omenirii de a se elibera de coșmarul „războaielor și de lanțurile ruginite ale unui sistem care seamănă încă pe o parte a lumii, zi de zi, ceas de ceas, semințele crimei și ale nefericirii”.

Din această perspectivă, și ca cetățean al unei societăți înaintate, socialiste, scriitorul își manifestă indignarea, revolta împotriva apologetilor agresiunii atomice. Exodul populațiilor, prevăzut cu sînge rece de un reprezentant al NATO-ului, e transcris de pamfletar într-o viziune apocaliptică: „Domnul vice-amiral a vorbit cu prestanță. În fața ochilor săi reci, în care n-a pătruns cu adevărat, niciodată, nici lumina soarelui, nici surisul omenesc, se mutau populațiile de zeci de milioane, cu boccele în spinare, către nu știu care închipuit punct al planetei, într-un exod nemaipomenit. Leagănele fuseseră abandonate, cîntecele au pierit, corbii se roteau deasupra unei lumi fără lume, halucinant ca într-o scenă de apocalips. Iar domnul interpret al NATO, în uniformă de vice-amiral, primește onorul și mestecă între fălci, mulțumit de sine, piine cu șuncă” („De la vechii papuași la NATO cel modern”).

Ravagiile maladii atomice sînt urmărite în toate fazele, de la coșmar la isterie, întreținute cu bună știință de către profitorii de armament, de politicieni iresponsabili, de gazetari fără conștiință. Accentul pamfletului este de data asta exploziv, preferîndu-se demas-

carea viguroasă, stigmatizarea necruțătoare, fățișă, a imperialismului. O știre de gazetă anunță că „Serviciile apărării civile din S.U.A. au cheltuit 86 de milioane dolari pentru a pune la punct un dispozitiv de alarmă, model casnic“, care să fie instalat în dormitoare și să asigure, pasămite, „liniștea cetățenilor“. Scriitorul închipuie o scenă de groază trăită de un american oarecare asediat pînă și în somn de o propagandă dementă. Adesea, psihoza belicistă ia forme absurde și comice. Un biet cal de curse este botezat de nașul său multimilionar „Agression“ (Agresiune), ceea ce ne oferă prilejul unui comentariu cu nerv satiric.

Verva, ironia autorului, se exercită îndeosebi asupra mascaradei „democrației burgheze“ care încearcă să pună în circulație o falsă și iluzorie imagine despre ea. Astfel, presa engleză s-a ocupat intens de obstrucția făcută autorității centrale de cîțiva locuitori ai unei insule din canalul Bristol. Motivul litigiului nu este important, ci faptul că el constituia un pretext pentru a se demonstra libertatea și principiile „umanitare“ ale democrației occidentale. Parodiind stilul demagogic, umflat, pamfletarul ridiculizează frămîntarea sus-numitei presei: „Sîntem consternați și dezarmați! Căutăm o soluție și n-o găsim. Pentru că — notați bine — noi respectăm cu sfințenie pe semenii noștri și nu ne abatem nici

în ruptul capului de la principiile umanitare. Vedeți ce înseamnă conștiința democratică? Grozav, nu!... Cum se va lichida oare conflictul? Cum s-ar putea oare să așezi autoritatea în drepturile sale respectînd întocmai, în literă și duh, tradiționalul cod al politeței britanice. Ce ne facem, sfinte Pafnutie?“

Și, imediat, ni se descoperă sinistra farsă a „drepturilor“ și „libertăților“ occidentale. Simpla înșiruire a ororilor săvîrșite împotriva popoarelor asuprite e edificatoare:

„Oare un bunic, un singur bunic din Kenya, cu trupul ciuruit de mitralieră — n-ar fi de ajuns?

Sau o bunică din Malaya... Vă amintiți?

Sau o mamă din Coreea... Vă amintiți?

Sau un școlar din Port-Said... Vă amintiți?

Sau...“

Pamfletarul pune violent în lumină farsa în aspectele ei multiple, fie că se intitulează „capitalism popular“, „prosperitatea muncitorilor“ sau „libertatea de gîndire“, scoțînd în vileag jalnicele realități ascunse înapoia acestor formule înșelătoare, a căror propagare zgomotoasă nu poate măsului adevărul. Frecvența sinuciderilor din mizerie, creșterea șomajului, controlul polițist al conștiinței, spulberă mistificația („Ajutor!“,

„Mașina adevărului“, „America e bolnavă“).

Dacă aici, virulența ia adesea accente patetice, cînd se ocupă de moravurile și năravurile așa-zisei „lumi libere“, spiritul satiric al pamfletarului își recapătă întreaga causticitate. Capitaliști utopici, vi-sînd cetății cu acces exclusiv pentru milionari, oratori senili preocupăți de problema canină, maniacii „fantomelor“ și „reîncarnării“ trec pe dinaintea noastră într-un cortegiu ridicul și grotesc. În aceeași faună intră de asemenea, escrocii și exhibiționiștii artei decadente burgheze. Execuția lor e concisă, fără replică. Efectul țîșnește în final, prin sublinierea stupidității enorme. Citez din excelentul pamflet „Încă nu!“:

„Ziarele franceze scriu că la cocteil-ul atomico-paranoic (observați realismul!), unde a fost prezentată în premieră Urechea (o lucrare plastică de Salvador Dali — n.a.) un Aguiș ar fi exclamat:

„Lumea e coaptă, fraților! E timpul să murim.“

Mi-aș permite să rectific.

— Încă nu! Așteptăm o unghie“.

Nu sînt de neglijat nici acele pamflete care, sub impulsunea lirică a poetului, se transformă în adevărate poeme. Firește că uneori retorismul, excesul interogației denotă o scădere a expresiei artistice. În general însă, scriitorul imprimă pamfletului dinamism, spirit și eficacitate.

„Cine plătește, acela comandă muzica“

În ziarul „Financial Times“ au apărut nu de mult unele date semnificative cu privire la controlul pe care-l dețin marile monopoluri britanice asupra organelor de presă și televiziune din această țară. S-a subliniat astfel, că în cursul anului 1960 un număr de 20 de companii monopoliste din Marea Britanie au cheltuit pentru reclamă, prin intermediul ziarelor și televiziunii, 57.000.000 lire, ceea ce înseamnă cu 13.000.000 lire mai mult decît în anul 1959.

Reclama și anunțurile plătite, care reprezintă principala sursă de venituri a presei britanice, au fost folosite de monopoluri pentru a obține controlul asupra presei și

televiziunii comerciale. Potrivit relatărilor ziarului „Financial Times“, o șesime din numărul total al organelor de presă din Anglia depinde direct de aceste 20 de companii. Dintre ele, compania „Unilever“, producătoare de produse alimentare, a cheltuit pentru reclamă, în cursul anului 1960, 13.136.000 lire, puternicul concern farmaceutic „Bicham Grupp“ a alocat în același scop 6.340.000 lire. Sume extrem de mari pentru reclamă au fost cheltuite de societățile producătoare de zaharoase, tutun și medicamente, între care există o puternică concurență. Compania „Rountry“ (produse za-

haroase) a mărit cu 86 la sută cheltuielile de reclamă, iar societatea „Nesl“, cu 63 la sută.

O mare parte din aceste fonduri a fost alocată televiziunii comerciale. În cursul anului 1960, din întreaga sumă cheltuită cu reclame de societatea „Unilever“, 69 la sută au revenit televiziunii și 31 la sută ziarelor și revistelor.

În aceste zile, cînd majoritatea organelor de presă din Marea Britanie trece prin serioase greutăți financiare și depinde tot mai mult de „sprijinul“ primit, prin intermediul anunțurilor, din partea grupurilor monopoliste, ne putem da seama de ce fel de „libertate“ a presei există în Anglia.

Interviu

despre interviu

Toma George Maiorescu, poet al liricii de meditație, cum îl caracteriza, nu de mult, unul din reputații noștri critici, cultivă, totodată, în paginile „Contemporanului“, specia publicistică a interviului. Proza cotidiană alături de lirica introspectivă, faptul nud alături de ficțiune. Dualitate paradoxală: cei ce împart ziaristica în literară și neliterară (reportaj literar — reportaj neliterar) se vor cutremura.

— Într-adevăr, mi-a spus T. G. Maiorescu, un amic, autor de reportaje literare (sublinierea noastră) m-a muștrătat că „pierd timpul“ cu interviuri. Obiecția sa fundamentală: interviul nu e creație, nu rămâne; sau dacă rămâne ceva, atunci acelea sînt vorbele și ideile interlocutorului.

Toma George Maiorescu nu împărtășește acest punct de vedere. Discuția pe care am purtat-o a transformat presupunerea noastră — rezultat al lecturii interviurilor sale — în convingere.

— Prietenul meu nici nu și-a dat seama că, adresîndu-mi muștrarea sa, de fapt punea „punctul pe i“. Cel mai mare merit al reporterului este tocmai să-l facă pe interviuat să spună lucruri care „să rămîna“. Căci interviul nu este o îndeletnicire facilă. El se realizează cu trudă, solicită un efort de sinteză egal cu cel consumat pentru realizarea unui reportaj, o documentare la fel de minuțioasă.

Interviurile „impersonale“, plate, care confundă coloana de ziar cu banda de magnetofon, n-au nimic comun cu specia publicistică în discuție.

T. G. Maiorescu mi-a vorbit apoi despre proiectul unui volum care reia, în maniera sa personală, ideea neuitatului Sahia: „U.R.S.S. — Azi, 1961“. Volumul ar urma să aibă două părți: un ciclu de reportaje și unul de interviuri. Am remarcat:

— Interviu este, așadar, frate bun cu reportajul? Interlocutorul meu a ezitat.

— Uneori. Spun aceasta deoarece disting trei feluri de interviuri: **interviul-portret**, în care este prezent elementul descriptiv, comun reportajului, **interviul-dialog de idei și interviul care conține numai întrebări și răspunsuri**, în care prezența reporterului se face mai puțin simțită.

Clasificarea pe care o încearcă T. G. Maiorescu va suscita, neîndoiește, discuții. Dar nu asta urmărisem. Ideea apropierii interviului de reportaj mă preocupa în cel mai înalt grad. A dovedi acest lucru înseamnă, de fapt, a combate mentalitatea greșită care refuză interviului atributele unei specii publicistice majore. Într-adevăr, nu sînt puține publicațiile în care interviul este sistematic compromis prin repetarea obositoare a unor întrebări stereotipe: la ce lucrați, ce intenționați să faceți, ce proiecte aveți pentru viitor. În schimb, cine își poate lua sarcina de a trage o linie de demarcație între interviu și reportaj în scrierile lui Egon Erwin Kiss, cine poate spune unde sfîrșește reportajul și unde începe interviul, în cartea lui Boris Polevoi despre America? Fără intenția de a absolutiza, aș îndrăzni să spun că interviul este un reportaj dialogat, în care apare, ca personaj, reporterul însuși. Acest fel de interviu mi se pare cel mai interesant. Așa își scrie interviurile T. G. Maiorescu. Exemple? Înainte de a relata discuția cu Șolohov, reporterul ne face părtași la temerile sale: marele scriitor — se știe — nu prea dă interviuri. Apoi descrie „urmărirea“. În sfîrșit, autorul „Donului liniștit“ consimte. Convorbirea are loc telefonic. Dar... catastrofă, magnetofonul care înregistrase discuția, fusese defect. În redacție părerile se împart: avem dreptul sau n-avem dreptul să-l deranjăm din nou pe Șolohov. Se telefonează din nou. Șolohov rîde, se amuză... și reia interviul de la capăt. Sau: casa lui Obrazțov din Moscova „...pare un muzeu: sînt icoane vechi rusești și romînești, faianță engleză sau japoneză, steaguri și măști orientale, pictură flamandă originală sau în copiiile timpului, cutii muzicale, amintind romantica mecanică a veacului XIX, „minuni“ și „curiozități“... (Mi-am amintit că Eugen Jebeleanu, într-un interviu cu Fidel Castro, procedează la fel). Il întreb pe T. G. Maiorescu:

— Oare acest lucru este permis numai în publicațiile literare? Nu avem de-a face cu o îngustare arbitrară a interviului? Un interviu cu secretarul sfațului popular, cu muncitorul inovator, cu omul de ști-

înță sau chiar cu omul de pe stradă nu poate fi conceput în aceeași manieră interesantă, atractivă?

— Cred că nu forma este cea care hotărăște calitatea interviului ci personalitatea reporterului. Pregătirea și măiestria sînt la fel de importante ca și în reportaj. Cînd am încercat clasificarea interviului, nu m-am gîndit nici un moment că ar exista tipuri literare și neliterare. Am avut în vedere numai tipul sub raportul modalităților publicistice, în funcție de intenții și necesități.

— *Ce trebuie înțeles prin intenții și necesități?*

— Lui Ohlopkov i-am schițat nu numai profilul artistic, dar chiar și portretul fizic. Este interesant să-l surprinzi pe artist în ipostazele cele mai variate; să-i urmărești mimica și gestică, de pildă în culise, cînd dă indicații. În interviul cu Ciuhrai, care trezește interesul prin ideile sale, adaosurile reportericești ar fi constituit un balast, o piedică în calea spre sesizarea a ceea ce este esențial în personalitatea acestui atît de original cineast. În interviul pe care-l numesc, poate impropriu, dialog de idei, apare cîteodată necesitatea unei polemici, purtate, firește, în limitele impuse de condiția ta de gazetar, care, în definitiv, trebuie mai mult să asculte decît să vorbească.

— *Proporția dintre întrebare, răspuns și comentariu nu poate fi totuși dozată ca la farmacie.*

— Firește. Dar cînd am stat de vorbă cu academiicianul Sobolev, să spunem, mi-am limitat pe cît posibil intervențiile, lăsîndu-i savantului de renume mondial cît mai mult spațiu pentru a-și formula ideile, pe care eu, popularizatorul lor, nu aveam competența să le „filtrez“, ca să zic așa. Funcția de stimulator al interviului revine, în acest caz, întrebării, ea suplînd total divagațiile reportericești.

— *Pentru a întreba trebuie, deci, să te afli cel puțin la nivelul mediu de înțelegere a problemelor pe care-ți propui să le abordezi.*

— Aș zice mai mult: la un nivel superior de înțelegere. Pentru a întreba cu folos, pentru a selecta răspunsurile, trebuie să te pregătești cu maximă seriozitate. Înainte de interviul cu acad. Arțimovici, pe marginea posibilităților de dirijare a reacțiilor termoneucleare, am citit nu numai articole, dar și cărți de specialitate. Interviul cu acad. Sobolev asupra ciberneticii a fost precedat de lectura volumului „Problemele filozofice ale ciberneticii“. Ignoranța și superficialitatea nu fac casă bună cu interviul. Chiar și atunci cînd ieși un interviu unui om simplu, muncitor sau țaran, trebuie să te afli în miezul problemelor. Sărăcia de idei din unele interviuri, răspunsurile fade, nesemnificative, platitudinea limbajului, sau, la polul opus, expresiile așa-zis „specifice“, forțate, dacă nu chiar născocite de reporter pentru „culoare“, aici își au izvorul în necunoaștere. Reporterul va recurge, în acest caz, la întrebarea cea mai la îndemînă, care, de regulă, e și cea mai tocită. Sau, dacă e din cei prudenți, își va formula întrebările acasă, în scris.

— *Găsești că nu e bine?*

— Niciodată nu pregătesc întrebările, ci caut să-mi clarific ideile și intențiile, ceea ce — trebuie să recunoști — e cu totul altceva (Confuzia e destul de frecventă). De ce procedez astfel? Pentru că oamenii cu care stau de vorbă sînt foarte diferiți; pentru că întrebările, înainte de a trezi interesul cititorului, trebuie să-l atragă pe interlocutor. Atunci îți va spune el lucrurile cele mai interesante. Crezi într-adevăr că interviul poate fi „încălzit“, poate fi determinat să ne împărtășească „tainele“ după care umblăm,

cu întrebări de genul „ce proiecte aveți“? Eu cred că nu. În aceeași ordine de idei țin să precizez că a reda ideile interlocutorului este uneori mai important decît a-i reda vorbele. Redarea exactă, stenografică, se impune numai atunci cînd interviul se adresează unui om de stat sau unui mare artist al cuvîntului.

— *Așadar, reporterul trebuie să aibă o participare activă. Pun această întrebare întrucît se mai consideră că cea mai bună cale pentru a obține un interviu este să prezinți întrebările scrise și... să ascuți.*

— Aceasta se cheamă să ai un „complex de modestie“... Ziaristul care ia un interviu nu trebuie să exagereze pe această linie. El are opiniile sale și în conformitate cu aceste opinii ia interviul. Interlocutorul său trebuie să „simtă“ că are în fața sa nu o mașină de înregistrat, ci un om viu, pregătit, combativ, căruia nu-i poți servi platitudinilor fără riscul de a fi provocat la un „duel“ de întrebări-răspunsuri. Uneori este necesar să-ți abandonezi „complexele de modestie“ chiar din clipa cînd ai pornit în „urmărirea“ celui cu care vrei să stai de vorbă. Altfel riști să te întorci la redacție cu carnetul de însemnări neatins sau, în cel mai bun caz, cu o suită de banalități. Aici trebuie făcut să acționeze acel orgoliu profesional, pozitiv: să realizez, ceea ce n-a realizat nimeni înaintea mea.

I-am spus lui T. G. Maiorescu că are buni tovarăși de idei pe Victor Vintu, Sandu August și Sergiu Brand, care realizează interviuri în acest spirit. Am căzut de acord că reporterii care au opinii similare despre interviu sînt mult mai mulți, dar că ei se manifestă — din păcate — destul de rar.

— Cînd spun din păcate, mă gîndesc nu numai la faptul că interviul sporește atractivitatea paginilor de ziar, dar și la capacitatea sa de a promova noul într-o manieră pregnantă, ușor sesizabilă, convingătoare. Consider că, din acest punct de vedere, cel mai bun interviu al meu a fost acela cu regizorul Kalatozov. Era imediat după premiera filmului „Zboară cocorii“ în U.R.S.S. Discuțiile erau aprige. Regizorul, inovator, avea, în egală măsură, admiratori și oponenti, polemica era purtată la temperaturi înalte. În acele zile am relevat, în „Contemporanul“, noul din concepția lui Kalatozov despre arta cinematografică, am amintit, prin vorbele sale, despre forța „cinematografului-emoțional“, despre necesitatea limbajului specific, într-un cuvînt, am atras atenția publicului asupra acestui film remarcabil, încă înainte ca el să fi fost distins cu marele premiu al Festivalului internațional al filmului de la Cannes. Am convingerea că dacă s-ar scrie cît mai multe interviuri în acest spirit, de promovare a noului, și din cele mai variate domenii, vocile care susțin că a lua interviuri înseamnă a pierde timpul ar fi din ce în ce mai puține.

Interviul despre interviu se apropia de sfîrșit. I-am amintit interlocutorului meu că n-am apucat să-i pun nici una din întrebările pe care le „pregătisem“ acasă.

— Trebuie să înțeleg prin aceasta că am reușit să te conving și pe dumneata că discuția este mai utilă decît „interogatoriul“? *m-a întrebat T. G. Maiorescu.*

Situația se complica. Deveneam din reporter, interviuat. Am ascuns, deci, cu grijă „chestionarul“ în buzunar și odată cu el carnetul de note. M-am gîndit că ar fi totuși util să aștern pe hîrtie și această întrebare. Poate — cine știe — va dori un cititor al „Presei noastre“ să răspundă.

L. FELEA

I. ROSS,

graficianul militant

GH. DINU

Pe graficianul I. Ross l-am cunoscut în presă ca om de redacție, urmărind, cu blocul de desen, evenimentele cotidiene, pe care le consemna în ziarul de a doua zi prin mijlocul său de expresie — desenul grafic, caricatura. Despre profesiunea de ziarist, Maxim Gorki spunea că are funcția asemănătoare cu cea a medicului: diagnostichează. Graficianul I. Ross asta făcea. Concentra în câteva linii acide, trase cu mare îndemânare, cu virtuozitate, evenimentul. Plastic, stringent, de un stil personal, elegant, expresiv, plin de fantezie.

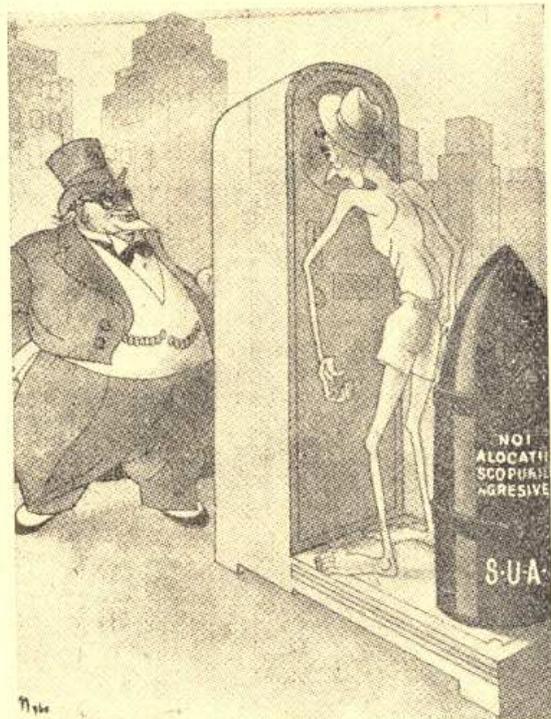
Caricatura, șarja grafică s-au înscris, încă de la început, ca un gen de presă extrem de necesar, tocmai pentru faptul că ele puteau reda atât de pregnant subiectul, puteau diagnostica, puteau exprima și printr-un alt mijloc, cel grafic, ideea reportajului, a pamfletului, a satirei, a șarjei. Caricatura s-a înscris ca gen combativ, critic, demascator. Presa muncitorească a folosit-o ca un instrument în lupta ei. Un instrument vehement, incisiv. Un instrument de luptă împotriva dușmanului de clasă. Pe acest front s-a

orînduit întreaga pleiadă de graficieni democrați și progresiști, care au ilustrat și au flagelat aceeași lume pe care, cu atât talent și vigoare a creionat-o cu apă tare Caragiale în lucrările sale, care au infățișat chipul celui asuprit, revolta lui.

N. Tonitza, I. Iser, Fr. Șirato, B'Arg, Victor Ion Popa, J. Perahim, Aurel Jiquid, Nicolae Cristea, Vasile Kazar, Aurel Mărculescu, Ross și alții, au consemnat, ca într-o cronică permanentă și combativă, alături de militanții scrisului, orînduirea hidă și în plină prăbușire a capitalismului.

Expoziția retrospectivă a graficei militante care a fost deschisă cu prilejul aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România este grăitoare în această privință. Așa cum grăitoare este și expoziția retrospectivă a graficianului I. Ross deschisă recent în sălile galeriilor de artă ale Fondului Plastic din str. Kirov. Cele peste două sute de caricaturi reprezintă numai o parte — cea mai semnificativă — a activității grafice și publicistice a lui Ross, care era prezent zi de zi în ziarele timpului

PARLAMENTUL LIBERAL
1934

FISCALITATEA ÎN S. U. A.
— Degeaba îți pi că te lupăm, vād că în greutate ai crescut...—1960

încă din primii ani ai secolului nostru cu cronica sa cotidiană, cu rubrica sa „Chestia zilei“, fie că nu se încadra într-o rubrică anume, ea avea permanența faptului politic sau social în coloanele ziarului sau publicației la care lucra. Cele 258 de lucrări expuse sînt totuși suficiente să demonstreze nu numai prodigioasa activitate a caricaturistului, dar mai cu seamă poziția sa militantă. I. Ross a înfierat cu penița sa demagogia politică a regimului burghez (*Mărțișorul politicianului*), monarhia (*Urechilă I*), farsa electorală (*Parlamentul liberal, 1934*), nedreptatea socială (*Documentare*), venalitatea politicienilor, iar în anii fascizării țării a demascat, cu putere, fascismul (*Omul din balamuc*), pe cei care puneau la cale noul măcel mondial și, după 23 August, a continuat să înfiereze imperialismul, pe complotiștii (*Nu, războiului atomic*) și pe urzitorii altor calamități sociale, să satirizeze pe cei rămași cu năravuri vechi, pe cei care pun piedici noului, să fie un activ grafician în lupta pentru pace, împotriva colonialismului (*Africa se deșteaptă*).

În retrospectiva sa, I. Ross ne mai înfățișează o întregă galerie de scriitori, ziariști, oameni ai artei, de știință, progresiști; oameni celebri care ne-au vizitat țara, fiecare în parte reprezentînd nu un simplu

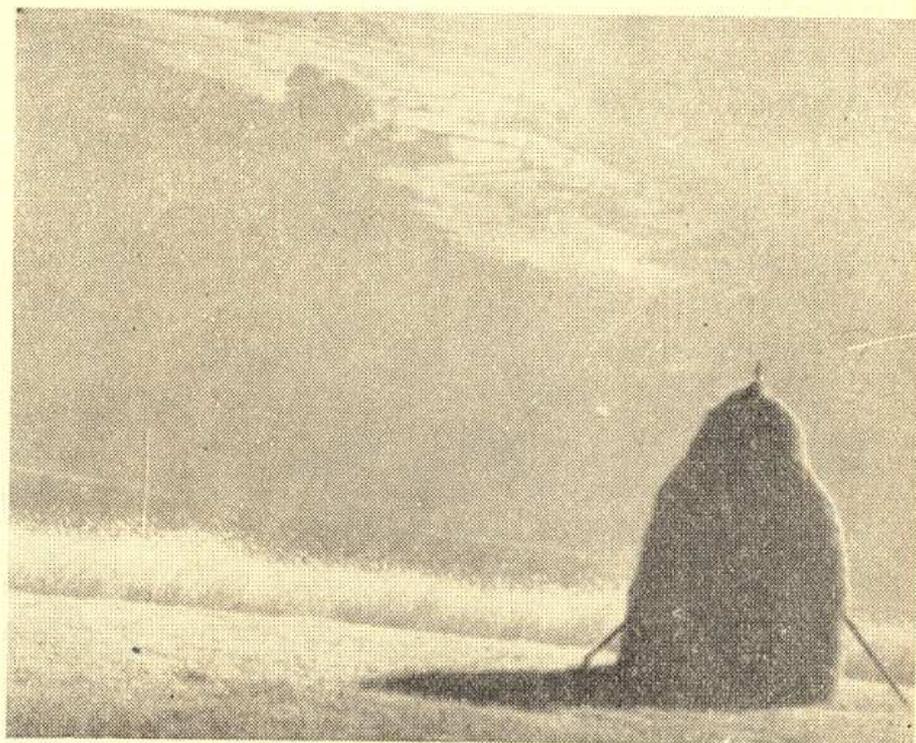
portret, ci combatanți în domeniile respective, eroi ai muncii socialiste, pe frontul luptei politice, sociale sau al umanismului contemporan (*Henri Barbusse, Nicolas Guillen, Ianis Ritzos, Barbu Lăzăreanu, N. D. Cocea și alții*).

În toate lucrările sale, el este în primul rînd un interpret militant, ilustrînd o idee, cu o vervă plastică de înaltă măiestrie grafică. Caricatura, șarja lui I. Ross are calitatea ca printr-o linie foarte citeată, caligrafică, să cuprindă pamfletul său. Fără să o strîmbe, ceea ce i s-ar fi îngăduit ca pamfletar, el trasează linia clar, lăsînd să se vadă, ca într-o radiografie, „diagnosticul“. Acolo însă unde este necesar, unde subiectul capătă alte proporții, cerîndu-se să fie pus în altă lumină, linia devine dinamică, inspirată, expresivă, artistică, plină de surprize, de spontaneitate, de exteriorizare puternică a modelului.

Expoziția retrospectivă a lui I. Ross nu constituie numai un strălucit bilanț al unei activități artistice și luptătoare prodigioase de peste o jumătate de secol, dar și o însemnată parte din patrimoniul graficii noastre militante, a artei puse în serviciul umanității, a luptei inspirate și îndrumată de partid, a militanților prin presă împotriva dușmanilor omîirii.

PE MARGINEA CELUI DE AL III-lea SALON INTERNAȚIONAL DE ARTĂ FOTOGRAFICĂ

MATURITATEA FOTOGRAFIEI

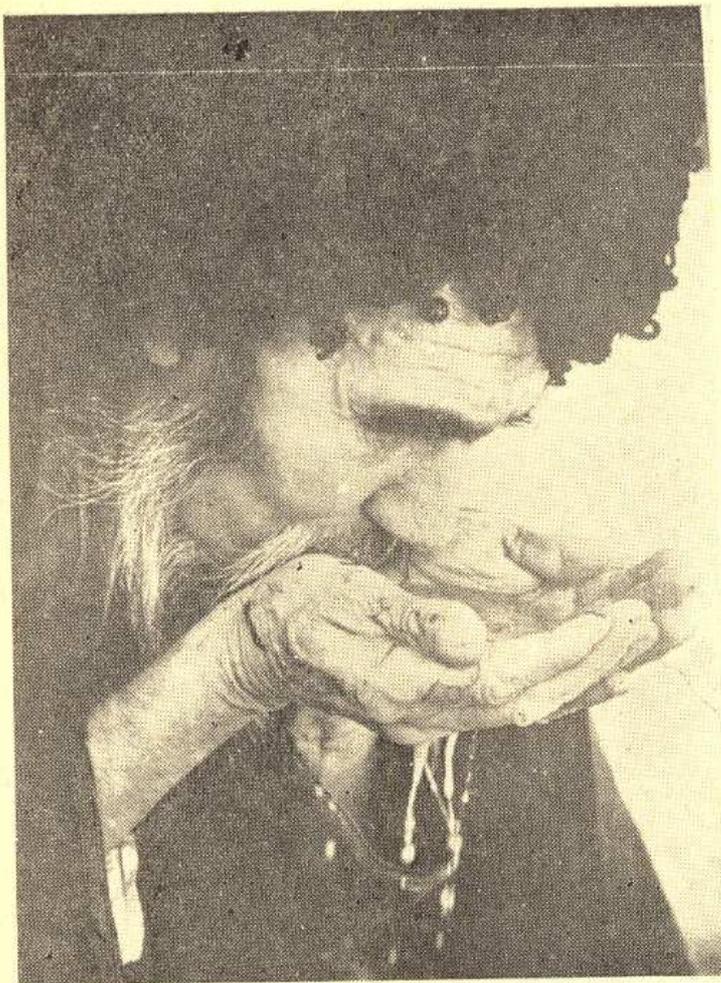
SANDU MENDREA (R.P.R.)

Peisaj

Perfecționate mereu, aparatele de fotografiat nu s-au schimbat esențial, dar cei ce le manevrează și-au schimbat atitudinea față de propria lor artă și, socotim, că tocmai prin aceasta e remarcabil și cel

de-al III-lea Salon Internațional de artă fotografică deschis recent la București în sălile Palatului R.P.R. Poate că reportajul gazetăresc nu a fost cel din urmă factor determinant în schimbările ale că-

ror roade produse pe aproape întreg globul pămîntesc am avut prilejul să le verificăm de trei ori în ultimii cinci ani. El a solicitat prezența obiectivului afară din studioul special amenajat, acolo unde

Apa a fost adusă în Kara-Kum

A. KASSIN (U.R.S.S.)

se consumă evenimente demne de atenția opiniei publice. După perioadă în care cartonul cu ilustrația constituia efectiv o bucată decupată din realitate, fotografia a ajuns astăzi la maturitate, își compune cadrele, caută unghiuri prețioase, descoperă frumuseți nebănuite, infirmând termenul de „fotografie” pentru o copie mecanică și impersonală a vieții. Fotografii și, prin el, fotografia și-au câștigat personalitatea.

Calitatea remarcabilă a lucrărilor expuse la București a fost confirmată de cele 24 medalii de aur, argint și bronz pe care juriul Salonului le-a acordat, alegând cele mai bune din cele mai bune. Printre deținătorii premiului I, alături de B. Romanov (U.R.S.S.), Paul Clough (S.U.A.), Jacky Michaud (Franța), se numără și Sandu Mendrea (R.P.R.). „Peisajul” său care, plin de lirism, dezvăluie frumusețea unui colț de

natură, și amintește în limbajul specific al imaginii conservate pe cale mecanică, paginile nemuritoare ale lui Mihail Sadoveanu, deschide lunga serie a realizărilor artiștilor noștri fotografi prezente în sălile Salonului.

Străbătând spațioasele săli, străbați globul. Nu ești un călător flegmatic, observînd și notînd fără participare afectivă. Maeștrii obiectivului fotografic își solicită participarea în toate ipostazele sentimentale posibile. Aurel Mihailopol își descoperă nuanțe de umor bonom. Bucurîndu-se de aspectele noi ale Bucureștiului luminos, nu a fost tentat de declamația patetică. În fața blocului proaspăt dat în folosință, o siluetă cu o mișcare largă încearcă să cuprindă întreaga înălțime presărată cu un fagure de ferestre: „Jos pălăria”. Cu același zîmbet urmărești copiii în „Atacul” (P. Rei — R. P. Ungară), în

care doi ștregari țintesc cu prăștiile fetița de pe drum. Lirismul anilor adolescenței cu primele iubiri a atras-o pe Ianina Gardzielewska (R. P. Polonă), iar Heddy Löffler din țara noastră s-a oprit asupra bucuriei mature a împlinirii într-o discretă „Maternitate”. Completînd aceste imagini luminoase, dr. Zdenek Soucek din R. S. Cehoslovacă și-a intitulat fotografia „Niciodată”. În spatele copilului care se joacă, se înalță uriaș pannonul pe care parcă toate popoarele lumii au scris un „NU” hotărît peste silueta bombei atomice.

Patosul nu este străin fotografiei. El e prezent cu prisosință, dar frapază în portretul bătrînului sorbind apa din palmele crăpate în „Apa a fost adusă în Kara-Kum” a lui A. Kassin (U.R.S.S.). Îl găsim, sub altă expresie, în chipul tragic al îndoliatei din „Dacă toate femeile din lume” de Georg Russinov (R. P. Bulgaria). Pe aceeași linie se plasează și Lim Ming Loom din Singapore, cu cerșetorul din „Expresie”.

Oprită asupra peisajului, fotografia îl face purtătorul unei idei. Prin unghi, prin lumină, prin context, banalele elemente citadine, de pildă, se transfigurează. Wellington Lee (S.U.A.) transformă „Macaralele” într-un adevărat poem ce și-l amintește fără putință de tăgadă pe Karl Sandburg, iar compatrioata sa Alyse Ceiringer surprinde toată tristețea omului mic, strivit de civilizația capitalistă în „Pe ploaie”. Cu un dramatism reținut, ne povestește despre cei mici André Longère din Franța. Pe caldarîm e desenată în stilul lui Gopo din „7 arte” o casă mobilată. Păpușa zace într-un colț. Titlul spune simplu: „Apartament gratuit”.

După vizitarea Salonului, exemplele ce pot fi oferite discuției se amplifică pînă la a ajunge la toate exponatele ce depășesc cîteva sute. Fiecare își are meritul incontestabil și mesajul prieteniei venit de peste mări și țări, dar... fotografiile nu pot fi povestite. Ele trăiesc prin imaginea lor ca o poezie prin versurile sale. Desprinsă de ea, transpusă în cuvinte banale, se vestește și moare. Poate că aceasta este, în fond, cea mai concludentă dovadă că fotografia a atins maturitatea artistică, îndreptînd așteptarea întîlnirilor din viitoarele Saloane Internaționale organizate la București.

RADU RUPEA

schimb de experiență

depinde de noi

Încă de prin 1948, în toate redacțiile se vorbea despre faptul că materialele primite de la corespondenții voluntari trebuie să fie publicate într-o formă cât mai apropiată de aceea în care au fost primite. Și, în vorbe, toată lumea era de acord cu aceasta. În fapte însă lucrurile nu stăteau întotdeauna așa. Din materialele multor corespondenți se păstra în general doar faptul în sine, sesizarea propriuzisă și iscălitura.

De atunci au trecut ani, munca redacțiilor cu corespondenții voluntari s-a intensificat — ședințe de instructaj, consfătuiri, concursuri pentru corespondenți, buletine de îndrumare etc. — și rezultatele s-au arătat. Numărul corespondenților voluntari, al oamenilor care se adresează ziarului, a crescut simțitor și ceea ce este mai îmbucurător, foarte mulți dintre ei pe lângă știri scurte au început să trimită redacțiilor materiale de mai largă respirație, note critice sau cursive, ba chiar reportaje.

O analiză făcută celor peste 2.000 de scrisori care sosesc în fiecare lună la redacția ziarului „INFORMAȚIA BUCUREȘTIULUI”, de pildă, poate dovedi din plin afirmația de mai sus. Corespondenții au început să scrie mai bine, temele abordate arată competența de care dau dovadă.

De câțiva ani îmi trec prin mâini aproximativ jumătate din scrisorile ce sosesc la redacția ziarului „In-

formația Bucureștiului”. Este un bun prilej de a urmări tematica corespondențelor, felul în care sînt scrise, dorința acestor oameni ai muncii de a ajuta cât mai mult ziarul. Corespondenții scriu foarte variat, evită șabloanele obișnuite și au un stil propriu. Este motivul pentru care deseori păstrez în materialele pe care le scriu — „Corespondența” sau „De ici, de colo”, de pildă, — stilurile, dialogurile de obicei foarte reușite, pasaje întregi din ceea ce scriu corespondenții sau părți din scrisori.

Corespondenții, oamenii muncii, au un stil al lor propriu, reușit, cu un umor sănătos pe care este păcat să nu-l valorificăm. Îmi amintesc cum unul dintre ei, vrînd să explice cum un cetățean a pierdut mult timp umblînd după un inspector al spațiului locativ pînă cînd într-o bună zi l-a aflat, a pus pe hîrtie cele de mai sus în felul următor: „...Nu și-a mai făcut omul concediul. Avusese de ales între mare și munte, însă a renunțat la amîndouă vrînd să-și rezolve problema. Urca însă zilnic la spațiul locativ unde nu-i mai puțină lume decît duminica într-o cabană și nici mai puțin cald decît la mare. Nu vedea ce-i drept nici veverițe, nici pescăruși, în schimb l-a văzut într-o bună zi pe inspectorul Ionescu...”

Un altul cerea categoric punctualitate celor ce lucrează în servicii unde vin în contact direct cu publicul, în felul următor: „...așa cum noi muncitorii nu ne părăsim mașinile cu o oră înainte de terminarea programului, tot așa trebuie să procedeze și ceilalți oameni ai muncii. Indiferent în ce sector de activitate lucrează”.

Aș dori să amintesc aici doar de cîțiva dintre corespondenții care s-au remarcat în mod deosebit în ultimii ani: Ion Iordache — electrician la I.C.R.M., are un spirit critic dezvoltat și scrie note critice foarte bune. Majoritatea titlurilor pe care le dă sînt originale și nu nece-

sită intervenții din partea redacției; știrile, casetele tehnicianului Constantin Gheorghiu, de la Fabrica de cabluri și materiale electroizolante, sînt bătute direct la mașină și apar în forma trimisă; ingineră Maria Bălan, președinta unei comisii de femei, este de asemenea o corespondentă căreia îi apar materialele așa cum le scrie; pensionara Maria Ștefănescu este o adeptă a genului scurt și scrie numai știri; în citeva rînduri ea reușește să cuprindă faptul în sine, evitînd șabloanele; țesătorul Ion Jinga, de la uzinele textile „7 Noiembrie”, se poate lăuda cu aceleași succese gazetărești ca și cei amintiți mai sus. Corespondențe interesante primim și de la Zaharia Ciulei, muncitor la Depoul C.F.R.-Triaj, I. Ștefănescu, maistru la „Tehnica confecției”, cunoscutul fruntaș Nicolae Militaru de la fabrica „N. Bălcescu” ș.a.

Publicarea scrisorilor așa cum sînt trimise constituie un stimulent pentru cei ce le scriu. „N-afi schimbă un rînd din materialul meu” — ne spune vesel la telefon C. Gheorghiu, ori de cite ori îi apare un material. G. Ciolcan — muncitor la „Bumbăcăria Romînească” Jilava — ne cere insistent prin scris, aproape săptămînal, de altfel ca și C. Heim, muncitor la fabrica de confecții și tricotate „București”, sau alții, diferite îndrumări referitoare la ceea ce interesează ziarul. Aceasta în dorința de a scrie cât mai bine, publicabil. Se cer mereu instructaje, concursuri pentru corespondenți, îndrumări în rezolvarea unor probleme dificile pe teren.

De felul în care știm să le răspundem, să ne apropiem de ei, să-i instruiem și să le folosim materialele, să-i pregătim pentru a ne da ceea ce avem nevoie, depinde creșterea calitativă a corespondenților actuali, atragerea de noi oameni ai muncii în rîndurile corespondenților voluntari.

Depinde numai de noi.

M. FERRARINI

POPULARIZAREA MEDICINII PRIN P R E S Ă

Dr. I. LEONESCU

medic primar al secției de Educație Sanitară
a Capitalei

Ridicarea tot mai mult a conștiinței oamenilor muncii din țara noastră se manifestă și sub forma unui interes sporit față de îngrijirea sănătății.

Cu toate că masa populației se adresează, la nevoie, unităților sanitare, care le stau la dispoziție gratuit, foarte mulți cetățeni sînt dornici de a se documenta și pe alte căi, atît asupra mijloacelor terapeutice cît mai ales asupra celor de prevenire a îmbolnăvirilor. Astfel de mijloace informative sînt oferite, într-o importantă măsură, prin articolele de popularizare a medicinei care apar în presă.

Asupra unor asemenea materiale mă voi opri în cele ce urmează.

Dar mai întîi o precizare: popularizarea problemelor medicale prin presă, în forma sub care ele se difuzează, corespunde într-adevăr scopului educativ-sanitar?

Fără îndoială că atît timp cît articolele publicate sînt de interes general și se încadrează într-o prezentare accesibilă maselor de cititori cărora le sînt adresate, materialele pot fi utile. Cînd însă astfel de materiale nu țin seama de interesele și capacitatea de înțelegere a majorității cititorilor și cînd autorii unor asemenea materiale uită

scopul pentru care sînt chemați a le scrie, crezînd că tot ce știu și pricep dinșii ca oameni de specialitate, trebuie neapărat să înțeleagă toată lumea — indiferent sub forma în care se exprimă — atunci desigur că rubrica medicală respectivă nu-și mai poate atinge scopul.

Materialele informative, cînd sînt bine documentate și conțin îndrumări cu posibilități practice de realizare pentru suferinzi, sînt întotdeauna bine venite, în timp ce alte materiale de popularizare, care prezintă fie o metodă nouă de tratament, sau un medicament nou care abia se experimentează și nu au fost introduse încă în practica curentă, pot crea, după părerea noastră, unele confuzii și uneori chiar agitații inutile.

Să răsfoim acum colecțiile din anul curent a cîtorva reviste, cum sînt „Flacăra“, „Femeia“, „Știință și tehnică“, „Săteanca“, „Sănătatea“, „Magazin“.

Ca un fapt pozitiv se remarcă, în general, față de anul precedent, o grijă sporită din partea redacțiilor pentru continua îmbunătățire a conținutului materialelor și o mai largă orientare spre latura profi-

lactică. Desigur că mai sînt încă și unele rămîneri în urmă, pe care ne vom strădui să le arătăm, în credința că ele ar putea servi drept bază de discuții pentru o și mai accentuată creștere a calității materialelor ce se vor publica în viitor.

Trecînd la unele concretizări observăm că revista „Flacăra“ a oferit în cursul anului curent cititorilor săi o serie de articole de bună calitate ca „Inima răspunde la apel“, „Piatra la rinichi“, „Sarea în dietetică“, „Baia de soare a sugarului“ și altele tot atît de interesante, bine documentate și pe înțelesul tuturor.

Au fost însă și materiale care, deși interesante, cum e „Urticaria“ (nr. 15 din 15 aprilie), utilizînd exprimări mai puțin pe înțelesul tuturor, fac ca valoarea documentarului să fie diminuată. Unele fraze din acest articol ca, de exemplu: „conflictul dintre antigene și anticorpi...“ sau „Tratamentul va trebui să se bazeze pe o desensibilizare specifică, prin suprimarea antigenului din organism...“ — așa cum sînt ele prezentate — nu explică suficient și pe înțelesul maselor de cititori unele din principalele noțiuni ale conținutului. „Obezitatea“, apărut în nr. 28 din 15 iulie în aceeași revistă, poate fi socotit un

articol satisfăcător. Dar de ce atita zgîrcenie pentru o problemă care poate interesa atît de mult pe cititori? Spunem aceasta, pentru că articolul este prezentat doar pe jumătate și acolo unde a fost întrerupt se menționează: „În numărul viitor vom vorbi despre profilaxie și tratament“. Același procedeu și la interesantul material „Hipertensiunea arterială“, publicat în nr. 17 din 29 aprilie, cînd la întreruperea articolului se anunță că regimul alimentar și tratamentul pentru boala despre care se vorbește vor fi prezentate, de asemenea, în numărul viitor. Nu prea e nimerit acest „fine del primo tempo“ la care al „doilea timp“ continuă abia după un interval destul de suficient pentru ca cititorul să uite ce a aflat în numărul anterior al revistei.

Aceste cîteva observații în ceea ce privește articolele. Dar am avea ceva de spus și în legătură cu rubrica „De vorbă cu medicul“ ce apare sporadic în aceeași revistă. Dacă majoritatea răspunsurilor către cititori sînt destul de judicios redactate, ceea ce denotă un studiu aprofundat al scrisorilor primite și competență în sfaturile date, totuși nu putem subscrie chiar la toate răspunsurile.

Astfel, un răspuns care considerăm că nu se poate da prin corespondență este și acela apărut în nr. 8 din 25 februarie și în care lui I. P. din Brăila, pentru fenomene de tahicardie i se prescrie: „... de 2-3 ori pe zi cîte o pilulă de chinină bromhidrică 0,05; extract de beladona 0,02; extract de secara cornută 0,05; luminal 0,02; papaverină clorhidrică 0,02; excipient cît ajunge pentru o pilulă. Dat fiindcă mai aveți și hipertensiune, vă recomandăm să luați și 3 jumătăți de tabletă de Hiposerpil timp de o lună“.

Care va fi soarta unor astfel de rețete? Dacă bolnavul va lua în serios cele recomandate, se va duce la farmacie cu tăietura din revistă, unde în mod obișnuit i se va refuza efectuarea unor rețete cu formule magistrale, pentru că așa cum prevede legislația sanitară nu sînt scrise pe o hîrtie semnată de medic. Dacă bolnavul se va duce la medic cu recomandăția din revistă, medicul va refuza și dînsul să satisfacă solicitarea acestuia de a transcrie rețeta și a o iscăli, pentru că, așa cum este normal, medicul are rolul de a examina un bolnav și apoi să-i prescrie tratamentul indicat de dînsul. Medicul nu poate fi trans-

format într-un transcrietor de rețete, mai ales cînd acestea sînt recomandate prin corespondență de medici care nu au examinat bolnavul și — în treacăt fie spus — nici nu iscălesc corespondența.

Și atunci ne întrebăm: cu ce s-a ales cititorul care a cerut sfatul revistei? Este bine ca unui suferind de tahicardie sau unui bolnav de insuficiență cardiacă să i se recomande rețete atît de pretențioase, care ar putea chiar la un moment dat să-i agraveze boala, dacă și le-ar administra în afara unui control medical? Cel care recomandă prin corespondență astfel de rețete are garanția că bolnavul căruia i-a făcut prescripția pentru un anumit stadiu de boală — și datorită unui concurs de împrejurări a reușit să obțină medicamentul prescris — nu va continua cu același preparat chiar și atunci cînd stadiul respectiv de boală a fost depășit pentru medicamentul în cauză? Dar dacă în timpul unei cure de o lună — așa cum s-a prescris prin revistă — intervin factori care contraindică la un moment dat continuarea tratamentului?

Revista *Femeia*, în general, furnizează articole bune, pe înțelesul marelui de cititoare. Remarcăm o serie de articole cu conținut util, cum ar fi „Ochelarii colorați“; „Regimul alimentar în colite“; „Mergeti mai mult pe jos“; „Despre sterilitatea feminină“ etc. Și articolul „Somnul — factor natural de întreținere a vieții“ conține un material interesant, totuși, acesta ar fi avut o și mai mare valoare de popularizare dacă s-ar fi renunțat la unele exprimări — deși juste din punct de vedere științific, însă insuficient explicate pe înțelesul majorității cititorilor — cum sînt de exemplu: „... procese mobile care se mișcă în masa cerebrală...“ sau „... Cînd inhibiția este iradiată...“ etc.

Un reproș care s-ar putea aduce revistei „*Femeia*“ ar fi și acela că nu este prea darnică cu spațiul rezervat rubricii medicale.

Din paginile revistei *Săteanca* se desprind de asemenea preocupări pentru popularizarea problemelor medicale, dîndu-se prioritate unora dintre cele mai importante. „Ce trebuie să știm despre cancer“, „Igiena femeii gravide“, și alte materiale, sînt articole bine redactate, mobilizatoare, pe înțelesul aceloră căror se adresează. Dar de ce nu se lărgește rubrica medicală din această

revistă? De ce atît de puțin material educativ-sanitar tocmai într-o revistă destinată unui teren unde astfel de materiale sînt foarte necesare?

Revista *Sănătatea*, cu bogatul ei material de popularizare, oferă posibilitatea multor satisfacții pentru cititori. Această publicație a făcut în ultimul timp un substanțial salt calitativ care bucură pe cei care îi urmăresc coloanele.

Apreciem în special ciclul de articole sub formă de interviuri reunite „La masa rotundă“, cu o singură remarcă însă și anume că o parte din capitole sînt uneori cam îndepărtate pentru public în ceea ce privește înțelegerea tuturor termenilor științifici, acestora nedîndu-li-se și explicația curentă ce s-ar cuveni. Explicația — fără justificare însă — s-ar părea că se datorește faptului că cei intervievați sînt de multe ori cadre care, în preocuparea lor prea mare pentru adevărul pur științific, neglijează stilul de popularizare și prin aceasta însuși scopul revistei „*Sănătatea*“.

Foarte bine venite sînt „Rețetele populare“ trimise de cititorii acestei reviste și cărora li se dau ample explicații.

„Durerea precordială“; „Menopauza“; „Copiii slabi, copiii grași“ nu sînt decît o parte din numeroasele articole folositoare pe care le cităm.

Nu putem fi însă satisfăcuți cu unele răspunsuri ale rubricii „Cititorul întreabă, medicul răspunde“. Și iată pentru care motiv. Lui I. M. din R. Sărat i se răspunde în nr. 4 din 1961: „Vă interesează varicele. Găsiți răspunsul amănunțit în nr. 9 din 1960 al revistei noastre. De asemenea, tratamentul coșurilor (acnee juvenilă) în nr. 9 din 1959 și nr. 5 din 1960“. Cu alte cuvinte, dacă tov. I. M. vrea să afle răspunsul, trebuie să fie posesorul colecțiilor revistei din anii precedenți. Dar dacă respectivul nu posedă astfel de colecții? Sau dacă nici la biblioteca vreunui club din R. Sărat nu mai găsește numerele cu pricina? Atunci, nu va rămîne acestuia decît să angajeze o nouă corespondență cu revista „*Sănătatea*“ sau să se adreseze... medicului său curant, ceea ce... poate ar fi fost mai bine să facă de la început.

Nu credem ca fiind utile nici prescrierea unor rețete ca aceea publicată în nr. 6 din 1961 și adresată lui M. P. — Valea Dacilor — Medgidia sau rețeta dată lui M. N.

— Sighișoara în același număr, pentru unele motive pe care le-am menționat și pentru revista „Flacăra”.

În revista *Știință și tehnică* se pot citi multe articole medicale de popularizare ca „Infecțiile streptococice și urmările lor”; „Stadiul actual al tratamentului în boala ulcerosă”; „Acțiunea fumatului asupra sănătății”; „Fenomene psihice misterioase” și altele, care au un conținut practic și dovedesc preocupare pentru a fi pe înțelesul cititorilor. Această revistă publică însă și unele articole care sînt mai greu de înțeles. Printre acestea, menționăm materialul „Biocatalizatori și medicamente”, care cuprinde un număr exagerat de noțiuni științifice, fără ca acestea să fie explicate suficient pe înțelesul cititorilor dornici de instruire.

În sfîrșit, cîteva constatări privitoare la o altă publicație: *Magazin*. Acest săptămînal oferă cititorilor săi, cu regularitate, o rubrică medicală copios alcătuită, în care se abordează problemele medicale cele mai variate. Se poate remarca atît largheța spațiului oferit, cît și modul de adresabilitate către cititori. Rubrica respectivă este alcătuită în așa fel încît reușește permanent îmbinarea armonioasă a documentației științifice cu noțiunea de popularizare.

În bogata varietate a materialelor apărute în „Magazin” nu se neglijează nici demascarea practicilor medicale din țările capitaliste, nici combaterea superstițiilor atît de dăunătoare pentru sănătate, după cum nu se omite nici popularizarea importantelor măsuri de ordin profilactic și curativ aplicate atît în țara noastră cît și în U.R.S.S. și celelalte țări prietene.

Printre numeroasele articole interesante subliniem: „Școala părinților”; „Aerul condiționat”; „Alo, Salvarea”; „Cum e mai sănătos să gătim” și multe altele.

Așteptăm de la „Magazinul” să continue pe aceeași linie și, poate, o intensificare a popularizării marilor acțiuni de ordin profilactic.

★

Ca o concluzie, credem că majoritatea materialelor medicale difuzate prin presa noastră în scop de popularizare își atinge scopul educativ-sanitar.

Pentru a mări însă această eficiență, considerăm că nu ar fi lipsit de utilitate dacă unele reviste

ca „Flacăra”, „Femeia”, „Săteanca” ar acorda mai mult spațiu rubricilor medicale.

Nu sîntem pentru excluderea termenilor științifici din materiale, din contra, aceștia trebuie utilizați în fiecare articol, însă explicarea tuturor termenilor științifici trebuie să constituie o categorică obligație atît pentru autori cît și pentru redacții.

În ceea ce privește rubricile în care se răspunde cititorilor la diverse întrebări, sîntem convinși că ele trebuie să-și îndeplinească adevăratul rol și anume de a crea acea legătură strînsă care este necesar să fie stabilită între cititori și revistă. Această legătură se poate realiza însă numai dacă rubrica respectivă reușește să inspire încredere cititorilor și nu-i dezamăgește.

Natural că răspunsurile trebuie să cuprindă sfaturi și uneori chiar rețete. Dar există rețete și „rețete”. Una e să se recomande prin corespondență o frecție, un tonic, un calmant, un somnifer etc. și alta este să se prescrie medicamente care se adresează funcționalității cordului sau altor organe bolnave care necesită o supraveghere medicală continuă.

Sîntem de părere că rubricile care cuprind răspunsuri către cititori trebuie în așa fel concepute încît acestea să nu îndepărteze pe bolnav de medicul său curant și nici să scadă autoritatea instituțiilor sanitare.

Pentru o mai mare reușită a rezultatelor urmărite, considerăm că rubricile rezervate materialelor de popularizare medicală trebuie să cuprindă cît mai multe articole cu orientare profilactică, să fie cît mai variate, expunerile să fie cît mai scurte și totuși cuprinzătoare a esențialului practic pentru cititori, iar redactarea să fie de asemenea natură încît să poată fi înțeleasă de un cît mai mare număr de cititori.

Ținînd seama de posibilitățile pe care le oferă astăzi presa noastră, fără îndoială că sugestiile pentru îmbunătățirea materialelor amintite pot fi mai numeroase decît cele expuse. O analiză atentă a colectivelor redacționale, privind problema popularizării medicinei prin presă, va putea desigur să găsească formele din ce în ce mai bune, care să satisfacă cerințele maselor de cititori și să contribuie eficient la acțiunea educativ-sanitară.

Rubrici noi

UN NOU PERSONAJ PUBLICISTIC

După „Porumbin”, „Rod bogat” ș.a. un nou personaj investit cu calități deosebite și-a făcut apariția. Este vorba de „Minutul productiv”. Existența sa poate fi urmărită în paginile ziarului „FLACĂRA ROȘIE” din Arad. Rubrica poartă titlul „Vi se adresează Minutul productiv” și apare de obicei cu o vigneta sugestivă: mina unui ceas se lungeste după muncitorul plimbăreț care irosește minute prețioase.

Rubrica va fi într-adevăr atractivă și utilă dacă va aduce fapte concrete din viața de toate zilele. E necesar să nu se trateze uniform aceeași temă a chiulăngului care-și părăsește mașina și se plimbă de colo pînă colo. „Minutul productiv” trebuie să circule fără opreliști prin toate verigile întreprinderii, să demonstreze concret — (în kg oțel, în metri stofă etc.) ce înseamnă risipa timpului.

PUNCTUL PE „I”

Ziarul uzinal „STEAGUL ROȘU” — organ al comitetului de partid și al comitetului sindicatului din uzinele „Steagul Roșu” Brașov a inițiat o rubrică cu un profil publicistic nou: „Cu fața sau cu spatele spre grafic”. Sînt puse față în față atitudini diferite și, implicit, rezultatele lor concrete. În cîteva cuvinte se relatează un succes („Așa e bine”) sau se critică direct delăsarea („Așa nu e bine”). Formula e utilă.

Cum Scriem

N. MIHĂESCU

Limba și stilul cîtorva ziare raionale

Ca și presa centrală, ziarele regionale și cele raionale au de îndeplinit o sarcină deosebit de importantă în ceea ce privește cultivarea limbii române. (Se știe ce se înțelege, îndeobște, astăzi prin *cultivarea limbii*. A scrie corect, folosind cu consecvență normele gramaticale, ortografice și de punctuație aflate în vigoare, a fi preocupat pentru a da exprimării un relief cât mai ales și mai nuanțat — iată, în câteva cuvinte, ce înseamnă a susține, prin condeiul tău, însăși acțiunea de cultivare a limbii).

Cine, în adevăr, mai continuu și mai eficient decît *publicistul*, are posibilitatea, prin însăși natura funcțiunii sale, de a propaga, o dată cu ideile ce-i sînt proprii, acele reguli și recomandări menite să-i asigure exprimării corectitudinea și frumusețea?

Este în afară de orice îndoială faptul că lucrătorii din redacțiile ziarelor și ale periodicelor actuale sînt pătrunși de însemnătatea sarcinii ce le revine în direcția cultivării limbii. O dovadă peremptorie, în acest sens, o constituie ținuta tot mai îngrijită a articolelor pe care le cuprind coloanele presei noastre, fie că aceasta se tipărește la București, fie că apare în alte orașe din țară.

Străbătînd, de pildă, conținutul mai multor numere, relativ recente, ale cîtorva ziare raionale *) am observat că rareori, — și numai din neatenție, cum se va vedea, — se mai strecoară cite o imperfecțiune de ordin strict gramatical în textele

*) Ziarele raionale pe care le-am cercetat, pe o perioadă de o lună (octombrie 1961), sînt: *Steaua roșie* (Roman), *Viața liberă* (Sighet), *Zori noi* (Mediaș) și *Steagul nostru* (Tg.-Jiu).

După fiecare exemplu citat, am trecut, între paranteze, inițialele titlului publicației și trei cifre, reprezentînd în ordine: numărul ziarului, pagina și coloana.

tipărite. Cu o grijă sporită, vor putea fi eliminate și aceste sporadice abateri de la normele exprimării corecte.

Cea mai mare atenție, însă, trebuie să fie acordată — după părerea noastră — problemei *stilului*, adică preocupării de a înfățișa ideile nu numai fără greșeli gramaticale — ceea ce nu e de ajuns, — ci și într-un chip personal — colorat și sugestiv. Nu e vorba — se înțelege — de a umbla cu tot dinadinsul după „originalitate“, căci o astfel de „căutare“ silită duce la formulări artificiale, greoaie. Un stil valoros este acela care, suplu, se mulează pe conținut și care — altfel spus — prin vocabular, prin topică — prin întreaga alcătuire a textului — are capacitatea de a comunica, distinct și clar, ideile, de a capta și chiar a captiva atenția cititorului.

În rîndurile de față, ne propunem să stăruim, cu deosebire, asupra acestui aspect. Mai înainte, însă, socotim util să ne raportăm la unele tipuri de greșeli gramaticale pe care le-am identificat în cursul lecturii ziarelor cercetate și care sînt cu atît mai lesne de înlăturat, cu cît, cum am remarcat deja, ele alcătuiesc o infimă parte față de numărul exemplelor pozitive cite ar

putea fi citate privind categoria cazurilor respective.

Amintesc, înții, cîteva situații care privesc acordul gramatical.

Izbesc, bunăoară, neplăcut, cazurile în care apare neconcordanța dintre subiect și predicat. Imperfecțiunea se produce mai ales atunci cînd subiectul este multiplu, — adică alcătuit din doi sau mai mulți factori, ca în aceste exemple:

„Fertilitatea solului, *calitatea* lui specifică pentru cultura sfeclei de zahăr, *cercetările* făcute asupra acestei culturi *impune* (în loc de: *impun*) mărirea considerabilă a suprafețelor (S. R. 872, III.4). Sau: „*Aceste câteva cifre* concludente ca și *altele* (...) *a făcut* (pentru: *au făcut*) ca în fiecare...“ (id. ib. III.6).

Apoi: „*Repararea și reglarea* carburatoarelor *a dus* (pentru: *au dus*) la evitarea...“ (V. L. 572, I.1) Sau: „Ca în toate satele maramureșene, și aici în trecut *a bintuit* (în loc de *au bintuit*) *analfabetismul și alte plăgi* sociale ale vremurilor apuse“. (Id. 573, II.5)

De asemenea: „*Dezvoltarea creșterii animalelor și ridicarea productivității muncii depinde* (pentru: *depind*) în mare măsură de asigurarea bazei furajere“. (S. N. 42, IV.4).

În sfîrșit: „*Ne răspunde* (în loc de *ne răspund*) *tov. ing. Ilie Pătrașcu, șeful secției și tovarășul Iona Abălășei, șeful planificării*“. (Z. N. 446, II 1—2).

Am întîlnit și cazuri în care, deși subiectul e la numărul plural, predicatul are, totuși, forma singularului. Iată: „*Prevederile planului de transporturi a fost depășit*“... în loc de: *au fost depășite* (V. I. 576, I.3). Sau: „*Cearceafurile* albe, imaculate, *miroase* (în loc de *miros*) a levănțică“. (S. N. 42, 1.2).

Mai numeroase sînt situațiile destul de curioase în care subiectul are formă de singular, iar predicatul e la plural: „*Colectivul de muncitori și tehnicieni al secției zootehnice au dat* (în loc de *a dat*) în funcțiune (S. R. 873, I.3). Aceasta, cu toate că în același articol poate fi citită și formularea corectă: „*Colectivul de muncitori și tehnicieni*

(...) a depus eforturi susținute“ (Id, ib, I.3) Sau : „Timpul bun și prielnic lucrărilor de toamnă adunaseră (în loc de adunase) pe toți colectivității...“ (Id, 875, III,5), sau : „O mare importanță s-au acordat (în loc de s-a acordat) și la gospodăria agricolă colectivă...“ (V. L. 573, IV,4). Sau : „Doborâtorii, corhănitarii, cociștii, constructorii, țepinariii, furnaliștii, — fiecare își știe locul lor precis“ — pentru își știe locul lui (S. N. 42, III,4)

În unele împrejurări, scapă atenției punerea de acord a articolului proclitic, denumit și posesiv, cu forma de singular sau de plural a substantivului (sau a înlocuitorului acestuia), cu care el se află în legătură. Astfel, am întâlnit : „De aceea, pregătirile pentru iarnă a (în loc de ale) întreprinderilor, constituie o problemă...“ (S. R. 875, I,1) sau : „...a terminat de reparat acoperișul fabricii, a (pentru al) garaajului și (de aci, a fost omis articolul al) blocului administrativ“. (Id. ib. I,2). Sau : „Traiul bun, ca rezultat a (în loc de al) intrării mele...“ (Id, ib. III,6). Sau „Perechea aceasta e al (în loc de a) 1300-lea“, pentru 1300-ea. (V. L. 573, I,2) Sau : „Semănatul mecanizat al grâului și a (în loc de al) celorlalte cereale...“ (Z. N. 444, II,1). De notat că, în același exemplu, apare și forma corectă : semănatul mecanizat al grâului.

Greșit se procedează și atunci când articolul proclitic sau posesiv este omis, ceea ce face ca forma de genitiv a substantivului să fie astfel înlocuită cu cea de dativ, ca în exemplele ce urmează : „...a constituit obiectul unor rodnice discuții în cadrul organizației de bază și (?) conducerii cooperativei“. (V. L. 573, II,1), în loc de : al (raportat la cadrul) conducerii cooperativei. Sau : „În scopul îmbunătățirii activității gazetelor de perete și (?) conținutului lor...“ (S. N. 29.II.1), în loc de : a (raportat la îmbunătățirea) conținutului lor. Sau : „Fără să se țină seamă de potențialul podgoriilor și (?) solurilor...“ (id. ib. II,3) în loc de : al (raportat la potențialul) solurilor.

De asemenea, nu totdeauna e respectată regula potrivit căreia atributul numit în sens larg adjectival, trebuie să se acorde în gen, număr și caz, cu partea de vorbire pe care o determină. E corect, bunăoară, să se scrie, spre a da numai două dintre exemplele pozitive, așa : „...datorită întrecerii socialiste desfășurate cu multă însuflețire...“ (V. L. 573, I,5) sau : „slaba organi-

zare a funcționării morii atașate întovărășirii...“ (S. N. 43, II,2), în care atributul exprimat prin adjective are forma genitivului, ca și substantivele determinate, dar nu e recomandabil să spunem ca în formulările ce urmează : „În Dupuș, am mers pe urmele căruței încărcată (în loc de încărcate) cu struguri (Z. N., 445, II,1), ori ca în cazurile de mai jos, în care atributul se exprimă printr-un adjectiv demonstrativ : „Pentru asigurarea condițiilor optime de învățămînt, în cursul toamnei acesteia...“ (V. L. 573, III,4) în loc de toamnei acesteia. Sau „...și în special din primăvara anului acesta...“ (S. N. 39, IV,4) în loc de : anului acestuia.

Notăm și câteva inconsecvențe în ceea ce privește aplicarea principiilor gramaticale care au stat la baza fixării unor forme morfologice.

E, mai întii, vorba de scrierea lui odată care, cînd are înțelesul lui cîndva, se scrie împreună — așa cum apare de cele mai multe ori în ziarele cercetate — și care se scrie despărțit : o dată și încă o dată, cînd are valoare de numeral adverbial (=într-un singur rînd, o singură dată) — cum, iarăși, poate fi întâlnit, în imensa majoritate a cazurilor, în textele care fac obiectul acestei analize. De asemenea, este vorba de locuțiunile : o dată cu, o dată ce, care se scriu despărțit și care alternează, în paginile ziarelor, cu formele necorecte : odată cu, odată ce. Cîteva exemple dintre cele în care cuvîntul discutat apare scris cum nu trebuie : „Spectacolul dovedește încă odată“ (V. L. 572, I,3) în loc de încă o dată. Sau : „În secția stiplex, unde planul de producție al anului 1962 crește încă odată (în loc de încă o dată) față de...“ (Z. N. 443, I,1—2). Sau : „Odată cu el și-a dat adeziunea...“ „Odată cu creșterea producției (id. ib. III,4) și“ „Am crescut odată cu uzina...“ (S. R. 875, III,2).

Apoi, forma verbului a crea pentru persoana a III-a singular și plural, la modul indicativ, este creează, nu crează ca în „...creează o condiție“ (Id. ib. 875, I,2).

Sînt de amintit și alte forme lexicale care nu sînt redacte în mod corect, ca, bunăoară, în aceste formulări : „Două brigăzi științifice au poposit în aceeași zi“. (S.R. 872, II,2), în loc de aceeași, care este forma corectă pentru feminin singular (= aceeași zi), aceeași fiind forma pentru masculin plural (aceiași oameni), sau : „...o atenție deosebită trebuiește acordată și felului...“ (Id. 875, I,2), în loc de trebuie, aceasta

fiind forma literară. Sau : „distanța de 1200 km am parcurs-o în o oră și 25 de minute...“ (Z.N. 446, I,1). În loc de : într-o oră. Sau : „și-ți vor place animalele? (V.L. 574, IV,4) în loc de : și-ți vor plăcea animalele, verbul fiind a plăcea — plăcere, nu place — placere. Sau : „merită evidențiate echipele de sondori“ (S.N. 40, III,3).

Nici unele formule sintactice nu sînt întrebunțate mereu în forma lor corectă : exprimările greșite alternează cu cele corespunzătoare normei gramaticale. Astfel, nu e recomandabil a scrie : „datorită condițiilor atmosferice și a temperaturii scăzute“ (S.R. 875, I,1), sau : „Datorită acestor indicații și a sprijinului din partea...“ (Z.N. 445, I,1) sau : „Acest lucru a fost posibil datorită unei judicioase folosiri a capacității de producție a mașinilor, a unei bune organizări a fiecărui loc de muncă“ (Z.N. 446. I,3), deoarece forma participială datorită nu se construiește cu articolul proclitic (posesiv), și, ca atare, în formulările citate, el nu are ce căuta. Deci, corect se poate scrie ca în acest exemplu : „Datorită muncii însuflețite (...) și întrecerii (nu, ca în cazurile precedente, a întrecerii), care a angrenat...“ (S.N. 43, I,1), sau ca în : „datorită hărniciei și talentului acestuia...“ (Z.N. 446, II,1), și nu : a talentului.

În ceea ce privește vocabularul propriu-zis, merită să fie remarcate întrebunțarea justă a cuvintelor, bogăția și varietatea terminologiei folosite. Am întâlnit, totuși, unele forme lexicale neuzitate, la care e bine să se renunțe, ele neintegrîndu-se în sistemul lexical al limbii noastre. Iată : „să țină cu regularitate ședința de analiză decadală...“ (S.R. 873, III,1). Cuvîntul aceasta decadală, care apare, în același articol, de patru ori, și care vrea să exprime ideea de 10 zile — e o creație lexicală care nu poate rezista, fiindcă de la decadă nu putem forma... decadală.

Apoi, în aceeași ordine de idei, nu putem spune : „Sarcina statică în cadrul colectivului...“ (V.L. 576, I,1) și nici „Sarcina statică a fost redusă pînă acum cu...“ (Id. ib. I,1) deoarece statică, creat pentru a înlocui determinativul de stat (sarcină de stat), vine în coliziune omonimică cu adjectivul statică = care nu se mișcă, de mare circulație în limba noastră

De precizat, apoi că termenul panificație nu are formă de plural, și, ca atare, el apare greșit în cazul : „lucrătorilor din panificații“ (V.L.

573, II,3), după cum tot atât de ne-indicată este înlocuirea verbului a compartimentata cu a compartimentata, ca în „Pentru aceasta s-a compartimentat iesele...” (Id. ib. II,4).

Am observat și unele imperfecțiuni de ordin ortografic. Iată câteva: „...sau ridicat blocuri” (S.R. 875, I,4), pentru *s-au*; „...deabia trecuți de vîrstă...” (Id. ib. III,6), în loc de *de-abia*; „...la numai cîțiva zeci de metri” (V.L. 572, II,3), în loc de *metri*; „o zi, o săptămînă s-au o lună...” (Id. 573, II,5) în loc de *sau*; „fetele iau adus...” (Id. ib. II,1) în loc de *i-au adus*; „pe lîngă alte produse de origină”, (Id. 574, III,4), în loc de *origine*; „a scăpat, în sfîrșit, de gura...” (S.N. 41, II,5), pentru: *în sfîrșit*; „nici o dată nu se gîndea...” (id. 40, III,5—6), în loc de *niciodată*.

În legătură cu situațiile în care nu sînt respectate regulile de punctuație, ele sînt atât de flagrante, încît nu se pot altfel explica decît prin neatenția autorilor de texte ca și în cazurile semnalate pînă acum, privitoare la normele gramaticale și la cele ortografice. Astfel: „...să vedeți e o poveste întregă, dar povestea mea, este povestea tuturor” (S.R. 872, I,4). Nu e bine pusă virgula după cuvîntul *mea*, deoarece între subiect și predicat nu se pune vreun semn de punctuație. Aceeași observație cu privire la: „Dezvoltarea multilaterală a gospodăriei, presupune cultivarea...” (Id. ib. III,4), virgula plasată înainte de *presupune*, fiind de prisos, sau la: „Mecanizatorii S.M.T.-ului Roman, desfășoară” (Id. 875, I,3), sau la: „Musafira”, a fost cazată și hrănită” (V.L. 572, I,4), în care, de asemenea, virgula dintre subiect și predicat e parazită. În exemplul ce urmează, cea de-a doua virgulă a luat locul *punctului*, după cum se poate ușor constata: „...pentru cei care lucrează în aer liber, să se pregătească haine călduroase, o atenție deosebită trebuie acordată și felului...” (Id. ib. I,2). Același este și cazul următor: „Pe lîngă faptul că delectează, cărțile sînt un bun sfătuitoar și prieten, ele îmbogățesc cunoștințele” (Z. B. 444, II,1). Și în exemplul de mai jos, virgula nu e la locul ei; trebuie ori punct și virgulă, ori punct: „Acești oameni nu dorm, ei sînt aceia ce dau cale liberă...” (S.N. 43, III,3).

După cum relevam, aceste abateri de la normele strict gramaticale și de la cele care privesc ortografia și punctuația pot fi evitate printr-o grijă mai mare, făcînd, astfel, să domine cu exclusivitate exemplele

corecte aflate acum într-o covîrșitoare majoritate.

O atenție, însă cu totul și cu totul specială trebuie să acorde colectivele redacționale ale ziarelor de care ne ocupăm *stilului*, căci acesta prezintă multe imperfecțiuni. Pentru a nu lărgi expunerea de față ne vom opri la cele mai flagrante.

Iată mai întîi unele formulări confuze: „Luînd în considerare și faptul că fiind situată la periferia orașului valorificarea legumelor se poate face în ritm cu ajungerea legumelor la maturitate...” (S.R. 872, III,3). Cine e situată la periferia orașului... *valorificarea legumelor*? sau: „Curios din fire, de felul cum au organizat munca în acest scop m-am antrenat într-o discuție”. (Id. 873, I,4); Fraza e neclară: *curios din fire, de faptul cum au organizat munca...*? sau „cunoscut ne este de către toți, despre marile realizări...” (Id. 875, I,1), în loc de: cunoscute ne sînt marile... Sau: „Aici, pe locul unde secole de-a-rîndul (nu așa se scrie această locuțiune ci: *de-a-rîndul*), pînă acum 17 ani în urmă...” (Z.N. 445, II,1). Zici, ori: *pînă acum 17 ani*, ori: *în urmă cu 17 ani*, dar nu: *pînă acum 17 ani în urmă*, căci cei 17 ani de pînă acum sînt — sigur — în urmă! Sau: „Duminica trecută în pădurea Zalom, elevii clasei a VIII-a E de la școala medie „Filimon Sîrbu” au efectuat lucrări de împădurire. În același timp, la Nireș alți 50 de țărani muncitori...” (V.L. 576 I,3). Elevii sînt... țărani muncitori, pentru a se putea spune alți? Sau: „Copilul care în condițiile din trecut ar fi rămas slugă la stăpîni pînă la adînci bătrînețe (S. N. 39. II,5) Un copil care ajunge pînă la adîncă bătrînețe mai e... copil?”. Sau: „Arătînd despre creșterea productivității muncii, îmbunătățirea calității producției și reducerea prețului de cost, darea de seamă a accentuat...” (Id. 41. III,2) Verbul *a arăta* nu se construiește cu prepoziția *despre*. Sau: „...ele îmbogățesc cunoștințele și lărgesc orizontul...” (Z.N. 443, II,1) Ce fel de *orizont*?

Extrem de numeroase și supărătoare sînt repetările de cuvinte în aceeași propoziție sau frază. Cîteva exemple și în această privință: „probleme de mare importanță privind activitatea de viitor în ceea ce privește extracția țiteiului...” (S.N. 39. III,3) sau: „Muncitorii fabricii de mezeluri (...) muncind zi de zi...” (Id. 42, III,4) Sau: „Munca organizată a acestor muncitori și-a arătat roadele...” (Id. ib. 43,5) Sau: „un plan amănunțit, bine documen-

tat, cuprinzînd numeroase obiective în cadrul pregătirilor pentru iarnă, a fost întocmit recent în cadrul fabricii...” (V.L. 573, I,2).

De altfel, este cazul, credem, să atragem atenția cu deosebire asupra excesivei folosiri a acestui șablon: *în cadrul*. Exemplele ce urmează sînt desprinse din textele apărute într-un singur număr de ziar: „Manifestările din cadrul”. (S.R. 872, II, 1); „...în cadrul manifestărilor închinăate (Id. ib. II,1); „În cadrul manifestărilor cultural-artistice” (Id. ib. II,1); „Recent, într-un cadru festiv” (id. ib. II,3); „în cadrul orei de activitate culturală” (Id. ib. II,4).

Din păcate, acest clișeu stilistic nu e singurul; încă două-trei se însinuează în texte, pentru a le diminua acestora ineditul și prospețimea. Dintre ele, amintim pe cele mai des întrebuițate: „a axa, (axat-ă), ținînd cont, a pune (a lăsa) amprenta. Ele apar în formulări ca acestea: „...au fost inițiate cursuri de ridicare a calificării pentru muncitori, tehnicieni și ingineri axate pe specificul locurilor de muncă” (Z.N. 443, I,1—2); „Ținînd cont de cerințele mereu crescînde (id. 444, I,5); „...și-au axat întreaga activitate pe colectivizarea agriculturii (Id. 446. I,1); „Ținînd cont că nu peste mult timp iarna va bate la ușă” (V.L. 573, II,2); „În adevăr, buna furajare a animalelor își arată amprenta în modul cel mai categoric...” (Id. 576, I,4); „...organizării întrecerii socialiste axate pe sarcinile reieșite...” (S.N. 39. I,3); „Ținînd cont de dezvoltarea sectorului zootehnic”. (Id. 42, IV,5) și: „...cîteva trepte peste care vremea și-a așternut amprenta”. (S.R. 872, II,6).

★

Știm că activitatea publicistică trebuie să fie operativă și că, deci, ea se desfășoară într-un ritm rapid, — ceea ce face ca uneori să nu se mai poată bucura de răgazul pe care îl impune elaborarea mai migăloasă a unui text destinat tiparului. Dar, tocmai pentru că există această grea condiție obiectivă (era să spunem: *ținînd cont* de această...) se cere o atenție sporită.

A nu lăsa manuscrisului liberă calea spre tiparniță, înainte de a-l fi controlat cu băgare de seamă și din punctul de vedere al corectitudinii limbii, iată o sarcină pe care publicistul de tip nou, în oricare redacție ar lucra, nu trebuie s-o scape, nici o clipă, din vedere, căci în felul acesta, conținutul articolelor lui își va asigura un aliat de mare însemnătate: *stilul îngrijit*.

Din viața filialelor Uniunii Ziariștilor din R. P. R.

În cursul lunii noiembrie au fost înființate noi filiale ale Uniunii Ziariștilor în regiunile Suceava, Maramureș și Crișana. De asemenea au fost reorganizate comitetele de conducere ale filialelor din regiunile Iași și Cluj. În cadrul discuțiilor purtate de reprezentanți ai Comitetului de conducere al Uniunii Ziariștilor și membri din colegiile de redacție ale principalelor ziare ale acestor regiuni au fost analizate posibilitățile de a desfășura pe linia Uniunii Ziariștilor o activitate mai bogată, în vederea sprijinirii calificării profesionale a cadrelor din presă precum și a organizării pentru ziariști a unor condițiuni mai favorabile activității lor culturale și obștești. Au fost discutate și stabilite planuri de muncă detaliate precum și problemele legate de asigurarea tehnico-materială a desfășurării activității. Au avut loc adunări ale ziariștilor în care s-au pus în discuție problemele legate de activitatea de viitor a filialelor și au fost alese noile organe

de conducere. Comitetele de conducere ale filialelor menționate au următoarea componență: în regiunea Cluj, președinte — Mihai Hiriza, redactor șef adjunct al ziarului „Făclia“, secretar — Petre Berindei, șef de secție la ziarul „Făclia“, membrii — Andrei Covacs, redactor șef al ziarului „Igazsag“, Ludovic Rațiu, redactor șef al postului local de radio, Aurel Ungur, șef de secție la ziarul „Făclia“, Gh. Okos, șef de secție la ziarul „Igazsag“, Alex. Mureșan, corespondentul ziarului „Scînteia“ în regiunea Cluj; în regiunea Suceava, președinte — Vasile Chiper, redactor șef al ziarului „Zori noi“, secretar — Emil Morea, secretar de redacție la „Zori noi“, membrii — Dumitru Semicuic, Nistor Țuicu, corespondentul ziarului „Scînteia“ în regiunea Suceava, Sigmund Gropper, redactor șef al ziarului raional „Clopotul“ din Botoșani; în regiunea Maramureș, președinte — Vasile Costin, redactor șef al ziarului „Pentru socialism“, secretar — Vasile Szteklacs, secretar de redacție la ziarul regional „Banyavideki Faklya“, membrii — Ștefan Szanto, redactor șef al ziarului „Banyavideki Faklya“, Octavian Luțaș, redactor șef adjunct al ziarului regional „Pentru socialism“; în regiunea Crișana, președinte — Iosif Bonațiu, redactor șef adjunct al ziarului „Crișana“, secretar — Iosif Goliger, secretar de redacție al ziarului „Faklya“, membrii — Vasile Lukacs, redactor șef al ziarului regional „Faklya“, Ioan Rațiu, redactor șef al ziarului „Crișana“, Iosif Popa de la postul de radio local; în regiunea Iași, comitetul este alcătuit astfel: președinte —

Mihai Dumitriu, redactor șef al ziarului „Flacăra Iașului“, membru în comitetul de conducere al Uniunii Ziariștilor din R.P.R., secretar — Leizer Ghidale, redactor la „Flacăra Iașului“, membrii — Gh. Atanasiu, redactor șef adjunct la postul local de radio, Alice Ouatu, șef de secție la „Flacăra Iașului“, Corneliu Ștefanachi, redactor la postul local de radio.

În planurile de activitate pe trimestrul I al anului 1962 ale acestor filiale se prevăd atît acțiuni pe plan profesional cît și diverse manifestări cu caracter cultural-educativ la care vor participa ziariștii din presa regională, de la ziarele raionale și de la alte publicații.

O sarcină importantă a filialelor este aceea de a sprijini munca ziarelor de uzină și a redacțiilor acestora. Au fost stabilite măsuri pentru a asigura participarea mai vie a presei regionale și raionale la activitatea revistei „Presa noastră“, pentru a asigura un schimb de experiență eficace, a generaliza rezultatele pozitive, a populariza inițiativele cele mai valoroase ale ziarelor în vederea îndeplinirii rolului lor de propagandist, agitator și organizator colectiv. Filialele vor desemna corespondenți permanenți ai „Presei noastre“ în regiuni și vor spori numărul abonaților.

Pe viitor se prevede înființarea și a altor filiale ale Uniunii Ziariștilor și activizarea celor existente în prezent. Comitetul de conducere al Uniunii va da un sprijin mai activ filialelor, astfel ca munca acestora în regiuni să dea rezultatele așteptate din partea presei pe linia îndeplinirii sarcinilor trasate de partid.

CONFERINȚĂ DE PRESĂ CU ACTORII FRANCEZI

Joi 23 noiembrie a avut loc la Uniunea Ziariștilor o conferință de presă cu delegația de cineaști francezi, care a participat la „Zilele filmului francez” organizate în cadrul schimburilor culturale dintre R. P. Română și Franța.

Conferința de presă a fost deschisă de tov. George Ivașcu, vicepreședinte al Uniunii Ziariștilor din R.P.R., redactor șef al revistei „Contemporanul”. Ziariștii prezenți, cro-

nicari de film și reporteri din presa cotidiană și periodică, s-au interesat de probleme ale cinematografiei franceze contemporane.

Au răspuns la întrebări actorii Jean Marais, Odille Versois, Geneviève Cluny și producătorul de filme Samy Halfon. A avut loc un interesant schimb de informații și idei care s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească.

Cronică

Octombrie 23. Ne-au vizitat ziaristii cubani Fernando Campoamor, redactor la agenția Prensa Latina, și Renée Potts, scriitoare și ziaristă, secretara Asociației redactorilor din teatru și cinema. Oaspeții au avut convorbiri cu reprezentanți ai conducerii Uniunii Ziariștilor.

Octombrie 25. Ziaristul francez Régis Bergeron, redactor la „L'Humanité”, s-a întâlnit cu redactori ai presei centrale, ai radio-ului și televiziunii din R.P.R., cu care a avut un schimb de păreri în probleme de presă.

Octombrie 31. Cu prilejul vizitei pe care a făcut-o în țara noastră, ziaristul indonezian Tan Huie Kiat, de la ziarul „Simba” din Djakarta, a avut la sediul Uniunii noastre o întâlnire cu reprezentanți ai presei.

Noiembrie 9. A sosit în R.P.R. Holbach Heinz, asistent la Facultatea de ziaristică din Leipzig, care s-a interesat de diferite probleme de teorie și practică a presei în țara noastră.

Noiembrie 11. Uniunea noastră a avut oaspete pe ziaristul A. Sokolovski, redactor la ziarul „Tribuna” din Buenos Aires (Argentina).

FILME

În ultimul timp au rulat la Casa Ziariștilor următoarele filme: „Ultima noapte”, „Idiotul”, „Visul lui Tănase” (filmul a fost prezentat de artiștii Elena Burmaz, Ion Antonescu-Cărăbuș și compozitorul N. Patrichi, colaboratori ai lui C. Tănase), „Bing și Bang” (filmul a fost prezentat de N. Stroe și de fiul lui V. Vasilache), „Primăvara”, „Antologia filmului suedez”, „Vrăjitoarea” și „Moartea unui ciclist”.

MANIFESTĂRI

ARTISTICE-CULTURALE

● Duminică 5 noiembrie a avut loc la Casa Ziariștilor o manifestare culturală dedicată Lunii prieteniei romîno-sovietice. În partea I-a a programului au recitat versuri ale poezilor ruși, sovietici și romîni, artiștii Tanți Cocea, Elena Sereda, Gabriel Dănciulescu, Viorica Petrescu, Ariana Olteanu de la Teatrul Național „I. L. Caragiale”. Partea a doua a fost susținută de Sorina Dan și Gică Petrescu care au interpretat muzică romînească și sovietică.

● Duminică 12 noiembrie, programul artistic prezentat la Casa Ziariștilor a cuprins scheciuri și cuple umoristice. Au interpretat Radu Zaharescu, Horia Șerbănescu, Vasile Tomazian, Puiu Călinescu, Ion Antonescu-Cărăbuș, Horia Căciulescu.

● Seara de duminică 19 noiembrie a fost dedicată muzicii populare romînești — interpretată de virtuoși ai instrumentelor populare. Au cântat artistul emerit Nicu Stănescu la vioară, artistul emerit Traian Lăscuț-Făgărășanu la clarinet, Damian Luca la nai, Grigore Cheazim la cobză, Gh. Voicu la acordeon.

● Duminică 26 noiembrie — în cadrul programului artistic — cântăreții Marina Voica, George Bunea, Luminița Cosmin, Gabi Pascu și I. Cuban au prezentat noutăți de muzică ușoară. Momentele vesele au fost susținute de artistul Ciupi Rădulescu.

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 11 (67) ноябрь 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Товарищу Георге Георгиу-Деж исполнилось 60 лет
В эру Красного Октября
Советание работников сельскохозяйственных
отделов газет РНР
Ион Кырке — О связи журнала „Народная
Румыния“ с читателями.
Д. Заславский — Двадцать лет спустя
Пауль Мариан — Для наступающего года
Виктор Бырлядяну — Качества и трудности
монографического очерка.
Иероним Шербу — Сборник памфлетов
Л. Феля — Интервью об интервью
Г. Дину — И. Росс, воинствующий график
Раду Руни — Зрелость фотографии
М. Ферарини — Это зависит от нас
Д-р. И. Леонеску — Популяризации медицины
в печати
Н. Михэеску — Язык и стиль отдельных рабо-
тных газет.
Санду Мариан — Путешествие по Бухаресту.
О деятельности Союза журналистов РНР-
Из-за границы.

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
6th year, No 11 (67), November 1961

CONTENTS

- Comrade Gheorghe Gheorghiu-Dej is 60
The Era of Red October
The National Conference of the Agricultural
Sections of the Press
Ion Cirje : Relations between the Review „Na-
rodnaya Rumynia“ and its Readers
D. Zaslavski : Twenty Years Later
Paul Marian : For the Coming Year
Victor Birlădeanu : The Virtues and the Diffi-
culties of the Monograph-Feature
Ieronim Serbu : A Volume of Pamphlets
L. Felea : An Interview about Interviews
Gheorghe Dinu : I. Ross, the Militant Graphician
Radu Rupea : The Maturity of Photography
M. Ferarini : It Depends on Us
Dr. I. Leonescu : Popularizing Medicine in the
Press
N. Mihăescu : The Language and Style of some
District Papers
Sandu Marian : A Trip through Bucharest
From the Activity of the RPR Union of Jour-
nalists

COLEGIUL DE REDACȚIE : Const. Antip (redactor șef), Antal Albert, C. N. Constantiniu, Ion Felea, Nestor Ignat, Vasile Iosipescu, Nicolae Moraru, Octavian Paler, Alexandru Popescu, Ilie Rădulescu, Al. N. Trestieni

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Calea Victoriei, 163, Telefon : 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

Tiparul executat sub com. nr. 5076 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

Președintele gospodăriei: — Avem în gospodărie o vacă Joița care dă zilnic peste 15 l lapte. Vreți s-o vedeți?

— Desigur! Trimiteți pe cineva s-o aducă!

UNII, PE TEREN!

INSTANTANEE de NELL COBAR

— Și asta-i recordmană noastră!
— Recordmană?! Bravo! Cine o antrenează?

Mugătorul: — Obținem în medie 10 l lapte de vacă pe zi și am prevăzut în plan să ajungem la 12!

— După cum văd, alergați numai după cantitate!

— Tovarășe, îl găsiți pe fiecare pe tarlăua lui!
— Ce-să-i mai deranjez, dacă sînt grupați toți aici.

— Vă plac filmele? De cîte ori pe an vine caravana cinematografică în sat ca să vedeți și voi un film?

— Păi, filme vedem în fiecare seară! Acasă la televizor!

— În problema asta, mai exact vă poate informa brigadierul Toma. E pe ogor!
— Dați-i un telefon!

LA ÎNPOIEREA ÎN REDACȚIE

Secretarul de redacție: — Materialul d-tale nu spune nimic...!

— Păi d-ta nu știi unde-am nimerit: colecțiștii nu erau în curtea gospodăriei, președintele nu stătea locului, brigadierii n-au telefon. Cui să țau interviuri; vacilor?!...

P11,583

PRESA *noastră*

B 24

12

REVISTA UNIUNII

ZIARIȘTILOR din R.P.R.

1969

CUPRINS

Dinu Hervian : Secțiunile noastre locale și sarcinile actuale ale Uniunii Ziaristilor.

George Ciudan : Presa locală în sprijinul înnoirii socialiste a satelor.

V. Nicorovici : Actualitatea reportajului.

Cronicarii raionului.

L. Felea : „Uzina și ogorul“ — Specific local, varietate tematică.

Sandu Marian : „Turda nouă“ — Coordonatele eficienței.

Sergiu Fărcășanu : „New York Times“ la lumina lumînărilor.

Radu Rupea : Exigențele unei prezențe

Mariana Pîrvulescu : Spicuri din rubricile culturale la trei ziare raionale.

Ion Grecea : Presa, important sprijin în documentarea scriitorilor.

Ing. Vasile Cîaușu : Revista revistelor agricole.

Iosif Sava : Însemnări pe marginea paginii de știință și tehnică a „Scînteii pionierului“.

Victor Birlădeanu : O carte spumoasă despre vinurile țării.

G. Iastrebov : Autorul, scrisoarea, ziarul.

Vlad Mușatescu : Presa raională (I). Mai întâi despre „capul ziarului“.

Nicolae Vereș : Sărbătoare la „Viață nouă“ — Cîmpeni.

Note și comentarii.

SECȚIUNILE NOASTRE LOCALE ȘI SARCINILE ACTUALE

ALE UNIUNII ZIARIȘTILOR

DINU HERVIAN

Uniunea noastră a ziariștilor este o organizație profesională, de creație; politică prin poziția activă, militantă, a membrilor ei, în opera de construire a socialismului, prin devotamentul închinat poporului, partidului, prin atitudinea partizană față de ideile marxism-leninismului din care ziaristul comunist se inspiră în cercetarea și tratarea problemelor celor mai diferite ale prezentului nostru extraordinar și ale uriașelor zile de mâine. Exercițarea cu succes a profesiei de ziarist, adică îndeplinirea optimă a rolului pe care-l are în presă ziaristul ca purtător de mesaj al partidului, este condiționată de pregătirea sa politică și ideologică, de dezvoltarea sa ca om de cultură, de formația sa profesională. Tocmai la asigurarea acestor condițiuni este chemată Uniunea să dea o contribuție de seamă. Nu este o simplă ambiție sau un capriciu dorința manifestată din ce în ce mai insistent de lucrătorii din presa locală de a avea în regiuni secțiuni ale Uniunii Ziariștilor. Întocmai ca în Capitala țării, presa noastră a parcurs, în anii puterii populare, un proces considerabil de dezvoltare în numeroase alte regiuni și orașe. În prezent, în fiecare oraș de reședință regională și în multe raioane apar în tiraje mari ziare zilnice și ziare cu patru, trei sau două apariții săptămânale; apar de asemenea numeroase publicații săptămânale, bilunare, lunare sau de altă periodicitate. Numărul ziariștilor în presa locală a crescut mereu, cu precumpănire al celor tineri. Sarcinile construcției pe întreg cuprinsul țării cer din

partea ziaristului, oriunde ar munci el, competență în tratarea problemelor, o pregătire multilaterală. Prefacerile continue care au loc în economie, în viața socială, deschid omului muncii mereu alte orizonturi; preocupări noi își fac loc în sufletul și în mintea lui; dorința sa de a cunoaște și de a înțelege cuprinde arii din ce în ce mai întinse; presa trebuie să-l ajute pe omul acesta cu frământări creatoare care, înălțând schelele construcției, se înalță pe sine, să privească mereu mai departe, să înțeleagă prezentul și să înțeleagă viitorul.

Ca să-și realizeze nobila sa misiune, ziaristul trebuie să se desăvârșească mai întâi pe sine; să se înalțe și să afle fără întârziere căile cele mai accesibile spre sufletul cititorului, mijloacele comunicării nemijlocite cu mintea omului. Fără a scrie cu pricepere, fără a ști să dai gândurilor tale pe care vrei să le comunicii cititorului o formă convingătoare, o formulare interesantă, personală, nu vei găsi drumul spre cititor. Scrisul ziaristului, publicistica, e un gen literar. Aidoma pictorului, ziaristul trebuie să aleagă bine culorile în care-și moaie penița. În formația sa profesională, în munca sa creatoare, ziaristul trebuie să afle în Uniunea Ziariștilor un sprijin permanent, precum pictorul în Uniunea Artiștilor Plastici, scriitorul în Uniunea Scriitorilor, compozitorul în Uniunea Compozitorilor etc. Ca organizație profesională și de creație, Uniunea noastră are același rol de îndeplinit și nu se deosebește de toate celelalte Uniuni.

Astfel înțeleg rolul Uniunii și ziaristii din regiunile și raioanele țării atunci când ne cer să înființăm filiale și prin acestea să fie sprijiniți în calificarea și creșterea lor profesională.

Nu în toate regiunile există în prezent secțiuni sau „filiale“ ale Uniunii Ziaristilor. Odată cu constituirea Uniunii, în 1955, au fost înființate asemenea secțiuni doar în acele regiuni unde activa un număr mai mare de ziaristi, precum la Iași, Cluj, Craiova, Tg. Mureș, Timișoara, Brașov. Acum însă, ca rezultat al înmulțirii ziarelor și creșterii impetuoase a tirajelor, a sporit și numărul ziaristilor pe întreg cuprinsul țării; acum sînt necesare și pot fi organizate secțiuni ale Uniunii Ziaristilor în mai toate regiunile, cu sarcina de a contribui direct la educarea și pregătirea ziaristilor; cu deosebire a celor mai tineri în presă.

De curînd, din însărcinarea conducerii, au fost vizitate orașele Iași, Suceava, Baia-Mare, Oradea și Cluj. În rîndurile ziaristilor din presa locală s-a putut constata o adeziune absolută față de țelurile Uniunii și o dorință reală de a activa pentru atingerea lor. Au fost reorganizate în cursul vizitei filialele de la Iași și Cluj. Trebuie spus că pînă în prezent sprijinul Uniunii pentru secțiunile existente în țară a fost slab și cu toată dorința lor de a activa, nici acestea nu au manifestat multă inițiativă pe plan local.

La Iași, filiala are în activul ei unele acțiuni în sprijinul ziaristilor; ca și la Cluj; ziaristii din regiuni și raioane vor însă un sprijin mai substanțial din partea Uniunii în pregătirea lor profesională, o activitate vie, cu adevărat folositoare, îndreptată spre îndeplinirea sarcinilor principale puse de partid în fața presei. Au fost puse acum bazele unei activități continue, mai utile și mai interesante. S-a discutat tematica și s-au stabilit planuri de muncă pentru o perioadă care cuprinde sfîrșitul acestui an și primul trimestru al anului 1962. La Cluj a avut loc o adunare în care a fost discutată activitatea în viitor a filialei și a fost ales un nou comitet de conducere. În regiunea Cluj lucrează în presă un număr de aproximativ 125 de ziaristi. Filiala poate desfășura aici o activitate interesantă, susținută. Realizarea planului de muncă poate fi mult înlesnită la Cluj, ca și la Iași, de multiplele posibilități culturale care există în aceste importante centre.

În cursul vizitării orașelor Suceava, Baia Mare și Oradea au fost înființate filiale noi ale Uniunii Ziaristilor în regiunile Suceava, Maramureș și Crișana. În adunările care au avut loc s-a discutat despre activitatea viitoare și au fost alese comitete de conducere. Hotărîrea de a se constitui aceste filiale a fost întîmpinată cu multă satisfacție. La

Baia Mare și la Oradea apar ziare zilnice și publicații periodice, atît în limba romînă cît și în limba maghiară; ca și la Cluj. Apar în raioane ziare la care lucrează echipe importante de ziaristi, ca la Botoșani de pildă, regiunea Suceava, sau la Turda, Bistrița, Cîmpeni, Someș, în regiunea Cluj, la Satu-Mare și la Sighet în regiunea Maramureș. Mai activează pe plan local ziaristi redactori la studiourile regionale de radio, corespondenți ai presei centrale, ai Agerpres-ului și alții. Comitetele de conducere ale filialelor regionale și-au asumat sarcina să-i cuprindă în planurile de activitate pe toți ziaristii și toate redacțiile din regiuni. În afara activității pe plan raional, ziaristii care lucrează în redacțiile raionale vor lua parte activă la realizarea planurilor de muncă și la programele ce se desfășoară în orașele de reședință regională. Au fost numiți în toate aceste regiuni împuterniciți ai filialelor regionale în redacțiile ziarelor din raioane.

Dintre planurile de muncă ale filialelor primite la secretariat pînă în prezent, vrem să-l menționăm pe cel al tovarășilor de la Suceava. Este un plan bun, concret, în care se prevăd un număr de expuneri pe teme interesante, actuale, legate de construcția economică și altele care au în vedere calificarea profesională, ziaristică. De asemenea se prevăd în plan măsuri cultural-educative și organizarea unor programe consacrate timpului liber al ziaristilor și al familiilor lor. În plan sînt înscrise titlurile temelor ce vor fi tratate, numele lectorilor, datele la care vor fi făcute expunerile și numele tovarășilor care răspund pentru fiecare acțiune în parte. Iată unele exemple: filiala va organiza la 8 ianuarie o întîlnire a membrilor filialei cu tov. Emil Barbu, președintele Comitetului executiv al sfatului popular regional, pe tema „Sarcinile sfaturilor populare pe anul 1962 și problemele ziarelor din regiunea Suceava“. La 4 decembrie tov. C. Cojocaru, șeful secției agrare a Comitetului regional de partid, va face o expunere în cadrul filialei pe tema „Sprijinirea noilor G.A.C.-uri de către organele raionale de partid și de stat și sarcinile ce revin ziarelor din regiune“. Un referat și un coreferat despre reflectarea noului în informațiile ziarului „Zori noi“ vor prezenta în februarie tovarășii N. Țuicu, corespondentul „Scînteii“ în regiunea Suceava, membru în Comitetul filialei, și D. Toloiu din redacția ziarului. Interesantă ca inițiativă este lecția practică pe care filiala o va organiza pentru ziaristi la fabrica de cherestea din comuna Frasin, pe tema calității produselor și reducerii consumurilor specifice. Filiala propune organizarea unui schimb de experiență la Bacău, privind tratarea problemelor agriculturii, cu participarea ziarelor regionale din Suceava, Bacău, Iași și Galați. Filiala Suceava va organiza în cursul

lunii decembrie o întâlnire cu cititorii ziarului „Zori noi“, la care vor participa colaboratori și corespondenți voluntari ai ziarului. Deosebit de valoroasă este hotărîrea pe care a înscris-o filiala în plan de a da sprijin practic colectivelor redacționale ale gazetelor de perete de la Complexul de industrializare a lemnului din Suceava, în scopul îmbunătățirii conținutului materialelor, tematicii și prezentării lor. Filiala își propune să editeze bilunar foi volante privind munca șantierelor de construcții din Suceava. În legătură cu activitatea cultural-educativă și organizarea timpului liber sînt prevăzute în plan prezentări de recenzii de cărți, viziuneri colective de filme, urmate de discuții, competiții sportive, excursii, programe artistice. Se prevăd măsuri pentru a asigura participarea activă a ziaristilor din regiunea Suceava la activitatea revistei „Presa noastră“, în scopul de a-și da contribuția la schimbul de experiență în presă și la generalizarea inițiativelor valoroase. Tovarășii de la Suceava s-au angajat prin plan să mărească numărul de abonamente la revistă și să trimită articole cu regularitate. Ei au numit un corespondent permanent al revistei „Presa noastră“ în regiune.

Acțiuni importante sînt înscrise și în planurile de măsuri pentru trimestrul proxim primite la Secretariat de la alte filiale. Toate filialele așteaptă din partea secretariatului Uniunii să le fie trimise materiale documentare, traduceri, lecții cu privire la genurile gazetărești și la alte probleme profesionale. Conducerea Uniunii Ziariștilor va sprijini realizarea planurilor de muncă și desfășurarea unei activități cît mai bogate în filialele regionale.

Sarcinile Uniunii pot fi îndeplinite numai printr-o activitate continuă, perseverentă, a tuturor membrilor ei. În rîndurile sale, Uniunea îi unește deopotrivă pe lucrătorii din presa centrală, de la radio și de la televiziune, de la Agerpres și de la celelalte instituții de presă, ca și pe ziaristii din presa regională și raională. Vor fi constituite într-un timp apropiat filiale ale Uniunii și în celelalte regiuni. Sarcinile Uniunii de a sprijini participarea activă a tuturor ziaristilor la munca și lupta pentru desăvîrșirea construcției socialismului;

de a ajuta la îmbogățirea formelor și stilului în presă, la generalizarea sistematică și la difuzarea largă a experienței celei mai bune, la întărirea permanentă a legăturii cu masele; de a contribui la educarea ziaristilor în spiritul atașamentului deplin față de ideile marxism-leninismului, ale patriotismului și internaționalismului proletar, al devotamentului față de partid — iată și sarcinile filialelor,

În țara noastră se dezvoltă impetuos industria și agricultura, viața socială și cultura; în uzine și fabrici, pe șantiere și pe ogoare, în școli și laboratoare pulsează o viață plină de avînturi creatoare; se îndeplinesc cu succes sarcinile puse de Congresul al III-lea al partidului; se ridică continuu bunăstarea materială a oamenilor muncii. Reflectarea acestei realități, nespuse de bogate, îndeplinirea rolului de propagandist, agitator și organizator colectiv al presei noastre în opera de construire a socialismului presupune ridicarea necurmată a nivelului de pregătire politică și ideologică dar și profesională a ziaristilor.

Se spune adesea că presa este o armă ascuțită a partidului; dar ce fel de armă ascuțită a partidului ar putea fi presa în care ziaristul ar scrie cu penița boantă? Altă comparație afirmă despre presă că este o armă cu tirul lung; dar cît de sigur ar putea nimeri o pușcă — de-ar avea tirul cel mai lung — dacă pe țevă ghinturile i-ar fi decalibrate? Cu drept cuvînt s-ar putea spune: mulțumesc de asemenea arsenal!

Metaforele sînt frumoase, cînd te strădui să le convertești în realitate. În multe din materialele presei locale abundă încă stilul șters, monoton, limbajul sărac, șabloanele. Ziarul este un domeniu al culturii, al gîndirii vii, creatoare, unde n-au ce căuta bucherismul, citomania, în care deopotrivă reflectarea realității noi și lupta pasionată împotriva stărilor și a gîndirii vechi, împotriva influenței ideologice burgheze, presupun arma ascuțită și strălucitoare a cuvîntului inspirat. Fără măiestrie literară, ziaristul se rătăcește de pe drumul ce duce la inima cititorului. A călăuzi ziaristii pe acest drum este un țel de primă însemnătate al Uniunii noastre, al tuturor secțiilor sale.

PRESA LOCALĂ ÎN SPRIJINUL ÎNNOIRII SOCIALISTE A SATELOR

GEORGE CIUDAN

Am în față trei ziare locale: AVÎNTUL (Tecuci), CLOPOTUL (Botoșani) și FLACARA SIBIULUI. Toate trei sînt ziare raionale. Ziariștii redacțiilor raionale au un avantaj pe care nu-l au ziariștii din București: au posibilitatea să cunoască îndeaproape și nemijlocit viața de zi cu zi a oamenilor despre care scriu. Le-am răsfoit cu luare aminte și m-am gîndit că ar fi bine să comentez o singură problemă de care s-au ocupat aceste trei ziare în ultima vreme: aceea a minunatei bătălii pentru înnoirea socialistă a satelor noastre.

Să începem cu ziarul de la Tecuci, cu „Avîntul”. Trebuie să apreciez dintru început că, în comparație cu ceilalți frați ai săi („Clopotul” și „Flacăra Sibiului”), „Avîntul” se situează, în ce privește lupta pentru extinderea relațiilor socialiste în satele noastre, pe locul întii. Adevărul acesta îl demonstrează în primul rînd numărul foarte mare de articole închinat procesului de colectivizare a agriculturii. Rețineți: nu există număr din acest ziar din care să lipsească un material în legătură cu această problemă. Rețineți: în numărul din 14 septembrie a.c., în paginile acestui ziar sînt publicate nu mai puțin de 5 materiale privind transformarea socialistă a satului.

Vreau să mă opresc mai îndelung asupra unui lucru. Este vorba despre modul cum au muncit tovarășii de la „Avîntul” ca să ajute pe tot mai mulți țărani muncitori să se despartă de trecut rîzînd și să pornească pe calea gospodăriei colective. Cred că experiența lor bună trebuie cunoscută și însușită. În munca de propagandă și agitație în legătură cu procesul de colectivizare, redacția ziarului „Avîntul” nu a teoretizat, n-a vorbit la modul general, ci a mers la lucruri convingătoare, de mare eficiență. Ziarul a publicat numeroase reportaje despre vizitele țărănilor muncitori la gospodăriile agricole colective. Aș vrea să amintesc în acest sens, printre altele, articolul proaspătului colectivizat Gheorghe Racoviță din comuna Gohor, intitulat „Vizitînd gospodăria colectivă și pe membrii ei”, publicat în numărul din 12 octombrie a.c. Ce serie omul la ziar? Că a văzut cu ochii, lui cum trăiesc și cum muncesc colectiviztii din Brăhășești, că 150 de oameni și-au construit case, și-au cumpărat mobilă, motocicletă, aragazuri etc., etc. Toate acestea l-au determinat pe Gheorghe Racoviță să păsească pe drumul unei vieți noi. El ținea să spună acest lucru tuturor cititorilor ziarului.

Mai departe. Ziariștii de la „Avîntul” au apreciat (și bine au fă-

cut) că un mijloc eficace de propagandă îl constituie colaborarea la ziar a colectiviztilor frunțași. Îngăduiți-mi să transcriu aici un articol simplu, plin de substanță, apărut în numărul din 21 septembrie a.c. și semnat de colectivista Floria V. Ciobotaru din comuna Cudalbi. În articolul ei intitulat „Cu veniturile din colectivă”, se spune: „Mulți consăteni mi-au văzut casa pe care mi-am construit-o în ultimii ani. Casă mare, cu 6 camere, învelită cu țiglă se face desigur cu cheltuială. Împreună cu soțul meu Vasile, am luat în fiecare an din colectivă pentru zilele-muncă, bani și produse... Amîndoi sîntem colectiviztii din anul 1950, odată cu părinții. În anul 1956 ne-am căsătorit, iar toamna am primit ca venituri din colectivă pentru zilele-muncă prestate 4.800 kg. grîu, peste 5.000 kg porumb, 2.400 lei și alte produse. În fiecare an valoarea zilei-muncă a fost de 30—40 lei. Anul acesta, numai pînă acum, noi am primit, ca avans în bani, 10 lei la ziua-muncă, apoi

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Avîntul

Organ al Comitetului raional P.M.R. și al Statului Proletar raional Tecuci

grîu, legume, zarzavaturi etc. Pentru cele 360 zile-muncă pe care le-am făcut, eu și soția mea, am primit 3600 lei. Pentru noi gospodăria colectivă înseamnă belșug...” Un asemenea articol, extrem de simplu, pentru un cititor care e țaran muncitor cu gospodărie individuală sau în întovărășire este convingător? Fără îndoială că da.

Tovarășii de la redacția ziarului „Avîntul” publică numeroase materiale de acest fel. Bine faceți, tovarășii! Transformarea întovărășirilor, pe baza liberului consimțămînt, în gospodării colective preocupă îndeaproape redacția acestui ziar. E o problemă de competen-

Trecînd la „Clopotul“ din Botoșani, trebuie spus că și în paginile acestui ziar problemele transformării socialiste a agriculturii ocupă un loc destul de însemnat. După cît mi-am dat seama și tovarășii acestei redacții au înțeles că mijlocul cel mai eficace pentru înființarea de noi gospodării colective îl constituie faptele, vizitele în unități agricole socialiste. În numerele din 13 septembrie, 27 septembrie, 18 octombrie, 21 octombrie etc., paginile „Clopotului“ cuprind reportaje foarte interesante din punct de vedere al conținutului. Toate se ocupă de un singur lucru: de vizitele țăranilor muncitori la gospodăriile agricole colective. Cum e firesc, ziarul nu se oprește la aceste vizite. El urmărește și popularizează urmările unor asemenea vizite, care în cele mai multe cazuri aduc după sine înființarea de gospodării colective. Amintesc în această privință, tot printre altele, articolul „Faptele i-au convins“, apărut în numărul din 27 septembrie a.c. Ca și tovarășii lor de la

tive din Turnișor care a implinit 12 ani de existență. Socotim că am făcut o treabă bună“. Da, este adevărat, tovarășe redactor șef. Ba, mai mult chiar. Paginile acestea sînt foarte interesante, convingătoare, pline de miez. Ați publicat cum ar fi „Urmașii slugilor de ieri“ semnat de Mircea Avram și apărut în numărul din 30 septembrie a.c. Lista cu lucruri bune se poate prelungi. D-voastră v-ați ocupat serios de întărirea economică a gospodăriilor agricole colective din raionul Sibiu, de dezvoltarea multilaterală a acestora. Ei, și cu toate acestea, repetăm; nu sîntem pe deplin mulțumiți. Prea puține materiale despre înființarea de noi gospodării colective, prea puține acțiuni organizatorice ale redacției în acest sens. De ce nu scrieți mai mult despre vizitele țăranilor muncitori în gospodăriile agricole colective? De ce nu colaborează la ziar cei mai buni colectivști din satele raionului Sibiu? Ei să vorbească despre viața lor nouă, ei să arate cine au fost și cine sînt. Pentru aceasta nu trebuie să așteptați să se împlinescă un deceniu de la înființarea cutărei sau cutărei gospodării colective. Deci: mai aproape de sarcinile actuale privind transformarea socialistă a agriculturii. Publicați materiale mai multe, scurte, agitatorice, pline de miez.

Cînd vorbim despre sprijinul pe care-l dă presa innoirii socialiste a satelor trebuie să insistăm asupra unei probleme fundamentale, care se cere a fi clară fiecărui redactor, fiecărui reporter. Arătăm la începutul acestui articol că cele două ziare din Moldova au dat o atenție deosebită problemei înființării de noi gospodării colective. Pentru aceasta le-am felicitat. Dar, iată, că a sosit clipa, stimați colegi moldoveni, ca alături de felicitare să vă facem și o leacă de critică gazetărească. De ce nu dați d-voastră atenția cuvenită problemelor legate de întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective? Un lucru trebuie să ne fie clar ca lumina zilei: nu se poate pune un zid chinezesc între înființarea de noi gospodării colective și întărirea economico-organizatorică a acestor unități agricole socialiste. Desigur, d-voastră n-ați pus acest zid, dar v-ați ocupat puțin și cam la suprafață de această problemă esențială. Am citit în „Clopotul“ din 6 septembrie „Insemnări din gospodăria agricolă din Vuțeni“. E un material

bunicel, deși putea să fie mai consistent. Meritul lui constă în faptul că subliniază o idee importantă: dezvoltarea multilaterală a gospodăriei colective sporește averea obștească și veniturile colectivștilor. La 11 octombrie „Clopotul“ a publicat reportajul „Zile de toamnă la o gospodărie colectivă“ unde sînt înfățișate realizările acestei gospodării născute acum un an de zile. Reporterul pune accent pe succe-

PROLETARI DIN TOATE ȚARILE, UNIȚI-VA!

sele dobîndite în producția de cereale și în zootehnie. Materialul are însă un păcat: e la suprafața lucrurilor și e expozitiv. Poftim: „Acum colectivștii culeg roadele muncii lor. Urmind sfaturile agronomilor, ei au muncit cu hărnicie și au obținut recolte frumoase la hectar: 1.703 kg griu, 3.500 kg porumb știuleți etc.“.

Nici în „Avintul“ n-am găsit prea multe materiale privind întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective și dezvoltarea multilaterală a acestora. Vom insista aici asupra unui articol care poartă supratitlul: „Dezbaterile documentelor Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie a.c. în organizațiile de bază“, iar ca titlu „Spre noi realizări în sporirea producției agricole“ (10 septembrie). Numai din titlu se poate vedea importanța covârșitoare a acestei teme. Lectura articolului te dezamăgește însă. S-o luăm cu începutul: „În cei doi ani și jumătate cît au trecut de la înființare, gospodăria colectivă „Nicolae Bălcescu“ din Tecuci a obținut mari succese pe linia dezvoltării ei multilaterale, a întăririi economico-organizatorice“. Te aștepți ca această afirmație să fie susținută de fapte. Dar autorul zice în continuare: „Producțiile sporite la toate culturile, dezvoltarea sectorului zootehnic, creșterea fondului de bază și a averii obștești, veniturile din ce în ce mai mari pe care le-au primit membrii colectivști demonstrează convingător superioritatea agriculturii socialiste“. Cam în felul acesta — cu mici excepții — e construit articolul. O spunem deschis: un asemenea articol, plin de generalități, n-a fost de ajutor nici gospodăriei colective „Nicolae Bălcescu“, nici altor gospodării din raionul Tecuci.

„Avintul“, redactorii și reporterii ziarului „Clopotul“ se găsesc pe drumul cel bun în ceea ce privește problemele pe care le ridică în momentul de față transformarea socialistă a agriculturii. Continuați, deci, pe linia aceasta, confrăți botoșăneni!

Și acum să coborîm din nordul patriei și să facem un scurt popas în țara turmelor, în țara Sibiilor. Bineînțeles — deși am dori-o — nu poposim la vreo vestită stîină a unei gospodării colective, ci la redacția ziarului sibiian. Fraților de la Sibiu, nu vă supărați dumneavoastră, dacă sîntem o leacă nemulțumiți. Sînteți nițel cam zgirciți cu materialele legate de înființarea de noi gospodării colective. Le-am numărat și nu-s prea multe. Știu, redactorul șef al ziarului d-voastră e gata să pună argumentele pe masă, zicînd: „Stai, tovarășe, nu te grăbi. Poftim: la 6 septembrie o pagină întregă din „Flacăra Sibiului“ a fost închinată gospodăriei colective din Săcădate, de la nașterea căreia s-au implinit 11 ani. Poftim: la 11 octombrie ziarul nostru a închinat, de asemenea, o pagină gospodăriei agricole colec-

Afirmam că „Flacăra Sibiului“ a înregistrat unele succese frumoase în ce privește susținerea problemelor legate de întărirea economico-organizatorică a gospodăriilor colective și dezvoltarea lor multilaterală. Să ne sprijinim pe fapte. La 2 septembrie ziarul sibian a publicat (reprodus din „Drum nou“) articolul tovarășului Nicolae Cloțan, secretar al comitetului raional de partid Sibiu, intitulat „Muncă politică vie, bazată pe fapte“. Sînt arătate în cuprinsul acestui articol succesele mari ale gospodăriilor agricole colective din raion în toate sectoarele lor de activitate. E un articol de metode și fapte, în care sînt date nu îndrumări teoretice, ci ajutor concret, în cadrul muncii generale de transformare socialistă a agriculturii și pe specificul raionului Sibiu.

Redactorii de la „Flacăra Sibiului“ se ocupă intens (și bine face) cu sectorul zootehnic al gospodăriilor agricole colective. La 11 octombrie, cînd au publicat un amplu reportaj despre gospodăria colectivă din Turnișor, ei își anunțau cititorii că la această gospodărie în acest an se va obține pe fiecare cap de vacă furajată peste 3.000 litri de lapte. Bineînțeles, în majoritatea materialelor privind zootehnia sînt arătate metodele de muncă, e popularizată experiența pozitivă, iar MOȘ TINTAȘU are grijă să-i scuture pe cei ce lucrează prost.

Ținînd seama de indicațiile plenei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. redacția de la Sibiu s-a ocupat de o seamă de probleme fundamentale puse de documentul de partid. Printre acestea, la loc de frunte, e pusă problema spo-

rării producției de cereale. La 23 septembrie a.c. ziarul a publicat articolul unui inginer agronom, în legătură cu solurile de griu de mare productivitate care se pretează la condițiile pedoclimatice din raion.

Și acum să ne oprim puțin asupra felului cum sînt scrise materialele în aceste trei ziare, asupra chipului lor grafic. În sensul acesta sînt de făcut cîteva obiecții, mai cu seamă în legătură cu „Avîntul“ și „Clopotul“. Cred că a sosit ceasul ca să dăm la o parte unele clișee reportericești învechite. Să fiu mai clar: nu înseamnă că atunci cînd scrii despre agricultură, cînd tratezi o problemă economică, trebuie să faci o introducere plină de elemente naturiste, de floricele. Chiar dacă scrii despre împărțirea veniturilor sau despre transformarea unei întovărășiri în gospodărie colectivă, lasă soarele în slava lui, lasă scîrțitul carelor la o parte și ascute-ți condeiul pentru un reportaj de idei. Există printre noi părerea că folosirea elementelor naturiste în reportajul agricol dă culoare. Nu e adevărat. Culoarea, chiar în reportajul agricol, trebuie să se nască din idei, din fapte concrete, din meșteșugul reportajului.

Atît în „Clopotul“ cit și în „Avîntul“ sînt destule materiale care păcătuiesc (mai cu seamă în introducere și încheiere) în pregătirea cititorului. Deci: mai puține amurguri, mai puține floricele.

Ceva despre titluri. Multe din acestea sînt comune, nechemătoare. Multe se repetă. (Vezi „Clopotul“, numerele din 13 septembrie și 18 octombrie a.c.). Nemulțumitor este aspectul grafic al celor două ziare moldovene. Materialele agricole

sînt paginate tern, neinspirat. Fotografiiile legate de sat apar foarte rar.

La „Flacăra Sibiului“ lucrurile, atît în privința formei materialelor, cit și a chipului grafic, se prezintă cu totul altfel. După cît știu, la Sibiu sînt și condiții mai bune în acest sens.

Redacția sibiană (bine face) dă o atenție sporită chipului grafic al ziarului. Fotografia, montajul de fotografii, graficele slujesc bine, cu mare folos, tratarea problemelor agriculturii socialiste.

Înainte de a încheia, aș vrea să amintesc un lucru: munca pentru transformarea socialistă a agriculturii nu trebuie înțeleasă în mod îngust. Mai există cîte o părere: scriu despre înființarea gospodăriei agricole atunci cînd se împart avansurile de 40 la sută, sau la sfîrșitul anului cînd se face împărțirea veniturilor. E o părere mioapă. La o parte cu ea. Avem toate condițiile ca despre transformarea socialistă a agriculturii să scriem în permanență. Chiar în timpul acestui sezon „mort“. Și încă un lucru: Să nu despărțim munca pentru înființarea de noi gospodării colective de cea privitoare la întărirea economico-organizatorică a acestora. Dimpotrivă, munca aceasta trebuie să meargă paralel, să fie înfrățită. O asemenea muncă e de folos în întovărășiri care se transformă în gospodării colective și gospodăriilor agricole mai vechi.

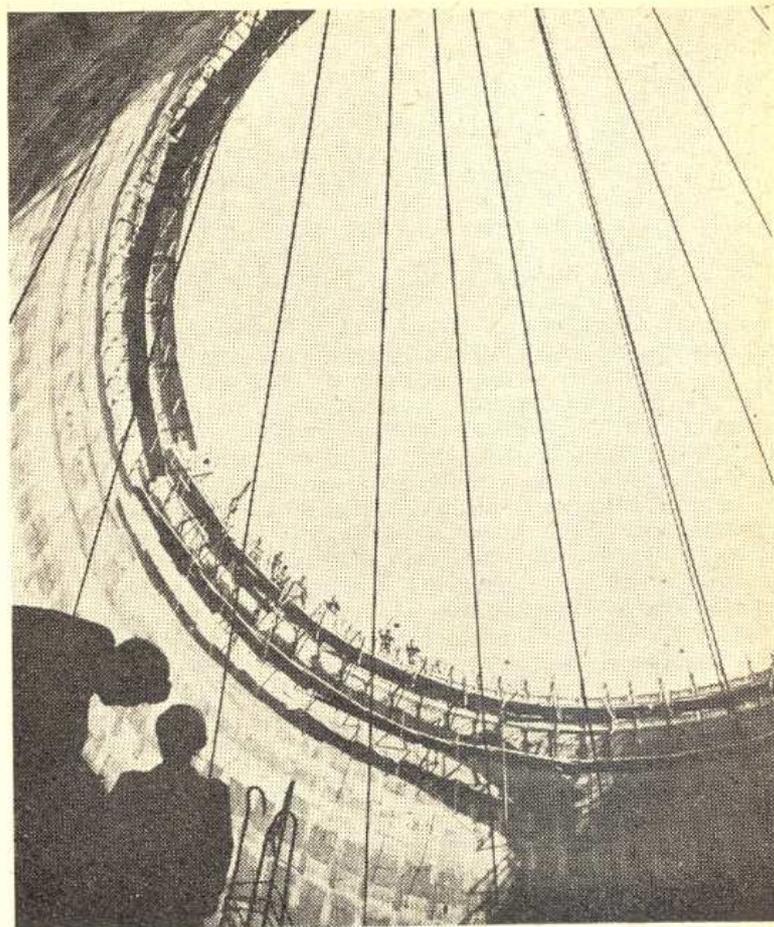
Nu încapă nici un fel de îndoială că cele trei ziare raionale despre care am vorbit (și care au dovedit că sînt posesoare ale multor lucruri bune) își vor spori capacitatea de lucru, exigența, pentru a-și aduce o contribuție și mai mare la înnoirea satelor noastre.

teoria

și practica presei

Actualitatea reportajului

V. NICOROVICI

E. Höfer

Turnul de răcire

Parafrăzind un vers al lui Maiakovski, se poate spune că și reportajul asemenea poeziei este „o călătorie în necunoscut“. Reporterul este un explorator, un Columb, sau, dacă vrei, un Iuri Gagarin, tuturor acestora fiindu-le comune pasiunea de a descoperi zone noi ale realității, de a îmbogăți tezaurul de cunoaștere al omenirii. Și de aceea se poate spune tot așa de bine că Iuri Gagarin, însemnându-și impresiile în timpul epocalei lui călătorii, ca apoi să ni le împărtășească, a fost totodată și un reporter, primul reporter al cosmosului.

Și chiar dacă nouă, reporterilor „terestri“, nu ne este încă dat să ne plasăm pe orbite astrale, avem și noi satisfacții, așa zice tot așa de mari, de a fi exploratori și descoperitori de fenomene omenești și sociale generate de revoluția noastră socialistă. Să ne închipuim următoarea situație în care ziaristii s-au găsit și se găsesc deseori. Te dai jos în gara unui oraș, să-i zicem Caransebeș sau Tg. Jiu sau într-o localitate oarecare, Vidra de sus sau Cegani — oraș și localitate din care nu cunoști încă absolut nimic. Stai aici câteva zile, colinzi străzile, piețele, privești și vitrinele magazinelor și ale atelierelor de fotograf, intri în vorbă cu oamenii, iei legătură cu Comitetul de partid, sfatul popular, vizitezi o unitate economică, gospodărie colectivă sau întreprindere industrială, constăți cu satisfacție că ai des-

coperit oameni noi, minunați, că ți-ai îmbogățit experiența de viață. Ai în suflet entuziasmul acestor descoperiri pe care apoi îl comunică în reportajul tău. Este o mare satisfacție dar și o mare cinste și răspundere de a fi ziarist și reporter într-o țară cum e a noastră, aflată în cea mai profundă și mai amplă transformare din istoria ei.

Din acest exemplu se degajă faptul esențial și anume prima datorie a reporterului, fără de care el nu-și poate elabora materialul scris, aceea de a fi bine informat, cât mai multilateral, cât mai temeinic și cât mai exact. Cineva a denumit pe reporter omul cel mai bine informat. Și așa este: ajuns într-o localitate complet nouă, el trebuie să o cerceteze și să o cunoască atât de bine încât în 24 de ore să știe mai multe decât mulți dintre locuitorii acestei localități, și acest lucru e posibil deoarece fiecare ins din acea localitate sau uzină cunoaște un sector limitat în care el lucrează, pe când reporterul umblă peste tot, cunoaște multe sectoare ale vieții, își face o viziune de ansamblu și, de aceea, reportajul pe care-l scrie este nou și interesant, chiar și pentru cei din partea locului. Iată de ce el este un explorator, un descoperitor, și dacă el nu reușește să fie astfel, dă lucruri banale și șterse și nu-și justifică prin acestea nici dreptul de a se numi reporter.

Dar simpla informație nu este încă suficientă. Reportajul nu este o însușire seacă de date, chiar foarte interesante, căci în acest caz nu s-ar deosebi de informație sau de o dare de seamă — ci reportajul este și o operă de artă, operă literară, și ca orice operă de artă el trebuie să generalizeze, să transmită idei și sentimente. Adică să descopere în faptul cotidian ideile și tendințele mari ale epocii, căci dacă va rămâne la simpla consemnare plată a evenimentului, va ieși din amintirea cititorului odată cu ziua în care a apărut în ziar. Că se poate face acest lucru și cum se poate face acest lucru o dovedește opera lui Geo Bogza — de pildă — exemplu clasic în materie de reportaj. Deși scrise mai bine de un sfert de secol în urmă, reportajele sale ne interesează și ne emoționează și astăzi deoarece reportajul ridică faptele cotidiene la înălțimea unui cutremurător mesaj social. Cu atât mai mult, astăzi, când sîntem contemporanii unei revoluții ca aceea pe care o trăim, revoluție care se desfășoară sub conducerea partidului care a dezlănțuit energia creatoare a milioane de oameni, angajându-i la o imensă operă de construcție și a generat transformări radicale în conștiința și viața lor de toate zilele, noi reporterii, martori și cronicari ai ei, avem fericirea de a întilni la tot pasul o mare bogăție de fapte și de realizări, lucru însă care ne obligă de a le consemna la nivelul măreției lor, astfel ca să lăsăm urmașilor un tablou cât mai fidel, cât mai complet al acestei epoci grandioase. Și dacă vom reuși să facem acest lucru — și avem obligația să reușim — atunci scrierile noastre își vor atinge scopul acela de a milita neobosit pentru traducerea în viață a politicii partidului. Iată de ce — se poate afirma — că reportajul literar, acest gen relativ nou în împărăția literelor, nu este prin nimic inferior fraților săi, poemul, drama, sau romanul, căci el are puterea asemenea acestora, de a ridica experiența omenească la valoarea unor mari semnificații și de a o păstra astfel nealterată de trecerea timpului.

Cum se realizează asemenea generalizări, vom vedea mai târziu. Deocamdată trebuie spus că datorită faptului că reportajul transformă informația cotidiană, faptul brut în mesagii purtătoare de idei și sentimente, el își dovedește și cealaltă virtute a lui, poate cea mai importantă și anume: puterea de a educa, de a forma concepția de viață, deprinderile oamenilor, de a-i face să înțeleagă mai bine rostul lor în marea operă pe care o înfăptuiesc astăzi și de a-i chema la înfăptuiri și mai mari. E necesar să susțin cele spuse cu un exemplu concret, cu experiența mea personală. Astfel, în portretul unui jurnalist hunedorean, Victor Pal, pe care l-am publicat în „Patru sute de zile în orașul flăcărilor“ vorbeam printre altele de capacitatea lui de a supune, prin străduință și îndirjire, împotrivirea colosalului torent de fontă incandescentă. După apariția cărții am fost la Hunedoara, m-am întilnit cu Victor Pal, l-am întrebat ce mai e nou și el mi-a povestit o nouă întâmplare, altă decît cea publicată în carte, în care el a dat dovadă de o deosebită tenacitate și voință la elaborarea unei șarje dificile. Vreau să spun că asemenea constatări cît și în genere revederea cu eroii cărții au constituit pentru mine o satisfacție — satisfacție pe care cred că o trăiesc și ceilalți confrăți ai mei, cînd ne dăm seama de ecoul scrierilor noastre în sufletul oamenilor, fapt însă care subliniază încă odată marea noastră răspundere.

Într-un cuvînt: reportajul, în concepția metodei realist-socialiste, este o armă de cunoaștere și de transformare a lumii. Prin această virtute a lui, reportajul scris conform acestei metode se deosebește radical de reportajul de senzație efitină, de scandal, care abundă în presa cotidiană burgheză. În genere acest reportaj nu-și propune să facă generalizări, să descopere adevărul. Faptele pe care le relatează — de pildă descrierea unor crime monstruoase sau aventurile amoroase ale unei artiste etc. — și modul în care sînt relatate aceste fapte alcătuiesc la un loc o filozofie și o atitudine față de lume și față de om — filozofia și morala lumii burgheze în descompunere care caută să abată pe oameni de la lupta pentru fericirea lor. Din această cauză, reportajul care a apărut la noi în presa burgheză sau care apare azi în țările capitaliste nu-și propune, dar nici n-ar reuși chiar dacă și-ar propune, să se ridice la nivelul unui gen artistic. Reporterii care într-adevăr s-au afirmat ca niște maeștri ai acestui gen, Egon Erwin Kisch sau John Reed, sau Fucik — sau Ernst Hemingway, care a fost și un excelent reporter — toți aceștia s-au situat la antipodul concepției burgheze. Chiar dacă „reporterul frenetic“ Egon Erwin Kisch se ocupă de unele cazuri senzaționale cum ar fi „Cimitirul ciinilor bogați“ sau „Orășelul cu 3.000 de nebuni“ sau „Dragoste și lepra“, — reportaje care se găsesc în volumul apărut în românește „Salt la antipozii“, aceste cazuri senzaționale servesc pentru a scoate în evidență absurdă alcătuire a orînduirii capitaliste. Cartea lui John Reed: „10 zile care au zguduit lumea“ este o pasionantă cronică a zilelor Revoluției din Octombrie. Și cine nu a fost cuprins de ură contra fascismului și de nobila înflăcărare pentru om, parcurgînd testamentul lui Iulius Fucik, din acel cutremurător „Reportaj cu ștreangul de gît“? Pomenind de aceștia, am evocat și pe principalii reprezentanți contemporani ai genului, pe care-i apreciem ca artiști ai reportajului, și ale căror opere trebuie citite și studiate de toți cei care ucenicesc în acest domeniu al literelor, fără însă a neglija să învățăm și din însăși viața lor, care oferă un exemplu de felul cum reporterul trebuie să se achite de misiunea lui, Mihail Kolțov, de asemenea una din figurile reprezentative ale genului, a mers printre gloanțe și a stat sub bombardament la Madrid ca să-și scrie celebrul „Jurnal din Spania“, Iulius Fucik a avut tăria să redacteze reportajul său pînă în clipa cînd a fost dus la execuție și de aceea sună atât de vibrant și de convingător acea frază finală devenită celebră și pomenită atât de des: „Oameni, eu v-am iubit, vegheați“.

Faptul că reportajul, adevăratul reportaj, purtător de idei și de probleme omenești, se dezvoltă în strînsă legătură cu ideologia clasei muncitoare, se desprinde și din cercetarea dezvoltării genului în țara noastră. Poate în nici un alt domeniu al literaturii ca al reportajului nu s-a înregistrat o creștere mai simțitoare, marcată de anul eliberării.

Altădată viața celor mulți era ignorată de reporterii burghezi. Astăzi avem un contingent nou, foarte numeros, de tineri reporteri, nu numai la București, dar în toate orașele din țară, care răscolesc colțurile cele mai depărtate ale țării, și dacă s-ar aduna tot ce s-a scris în ultimul deceniu și jumătate, ni s-ar înfățișa o splendidă hartă dinamică a patriei, văzută în avîntul ei ascendent pe calea revoluției socialiste. Se scrie

mai mult, mai bine, cu mai multă seriozitate, dat fiind că și publicul nou de cititori este mai numeros, mai cult, mai exigent.

Deși un gen nou, reportajul însă se întemeiază pe tradițiile dinainte, lucru dovedit de înseși opera „bogziană”, care se află la confluența a două mari filoane: literatura noastră clasică și publicistica din presa democratică care militează pentru ideile socialismului. Astfel, de pildă, tendința spre o viziune sintetică a universului în timp și spațiu, prin edificarea unor vaste paralele istorice, sau prin imagini proiectate în spațiul cosmic, pentru aflarea unor adevăruri fundamentale, ridicarea protestului social la un mesaj care să clatine țările lumii, se regăsesc atât la Eminescu în „Scrisoarea I-a” și în „Scrisoarea a III-a” cât și în opera de reporter a lui Geo Bogza.

În persoana lui Geo Bogza — artistul și filozoful s-au însoțit cu cercetătorul social și gazetarul. Lucrul acesta el l-a deprins din presa democratică în care reportajul a fost din momentul apariției sale o armă de luptă. Unul din primii reporteri ai presei muncitorești, un reporter de talent, a cărui vigoare de stil îl fac foarte actual astăzi, este vajnicul luptător pentru cauza clasei muncitoare: Ștefan Gheorghiu. Pe lângă multiplele lui sarcini politice și organizatorice, el s-a ocupat și cu publicistica dînd și aici dovadă de talent, intransigență și pasiune polemică ca, de altfel, în toată activitatea lui.

Să luăm, de pildă, articolul publicat în anul 1910 în „România muncitoare”, în care localitatea Cîmpina, pe atunci stea celebră a exploatațiilor petrolifere, e denumită „Gheena Prahovei”. Iată această descriere — e vorba de un incendiu. „Deodată se aude o detunătură determinată de erupția sondei, o bucată cam de 2 m, din sondă este ruptă și aruncată la o distanță de 20 de metri. Gazele iau foc de la motorul care funcționa, toată sonda devine numai o limbă de foc, lucrătorii sondei cuprinși de flăcări, fiecare caută să se salveze, unul cite unul ieșeau din gaura sondei cu flacăra pe ei...”. Iată de ce Ștefan Gheorghiu, Alexandru Sahia, autorul valorosului reportaj „U.R.S.S.-Azi” și al altor povestiri din viața muncitorilor și alții care au scris în presa democratică, merită să fie remarcați, cînd e vorba de tradițiile reportajului românesc, ca unii care i-au dat expresie, vigoare și cutezanță, în lupta împotriva orînduirii burgheze.

ROLUL TIPIZĂRII ȘI AL FANTEZIEI ÎN REPORTAJ

Reportajul este un gen nou. Afară de aceasta reportajul este și un gen extrem de complex. Dacă ar fi să-l încadrăm totuși într-o schemă de clasificare, locul său s-ar afla undeva între proza epică și articolul publicistic. Într-adevăr, reportajul folosește multe din formele prozei epice: portretul, schița, nuvela. De asemenea el poate lua foarte bine și forma de articol eseistic, foileton, instantaneu sau chiar poem în proză. Astfel, mai toate reportajele publicate de Nicolae Țic în volumul „Profiluri” sînt adevărate schițe sau portrete. Eugen Barbu, în volumul său „Cît în 7 zile”, folosește cu ingeniozitate ancheta socială. Scriind „Viața la țară”, de pildă, Alecu Ivan Ghilea, în a sa carte „Cîntece de drumetie” are adevărate poeme în proză, pe cînd Ilie Purcaru folosește cu succes în „Ev nou în țara Banilor” articolul evocare istorică, insuflîndu-le un dens filon de poezie de bună calitate. Am arătat de asemenea cît de complexă este

și opera reportericească a lui Bogza, care cuprinde și instantaneul, cum ar fi capitolul despre rafinăria de la Cîmpina și schița ca „Un om a trecut peste munți” și poemul în proză cum sînt capitole din „Meridiane sovietice”. Din această cauză este și foarte greu de a se face o clasificare a diverselor forme ale reportajului și cu atît mai mult de a se face o analiză concretă a mijloacelor prin care ele se realizează. Desigur că un reporter se poate specializa într-o singură manieră, cum a făcut cu destul succes Nicolae Țic. Dar nu e mai puțin adevărat că un reporter, care vrea să fie cît mai complet, trebuie să stăpînească procedeele tuturor acestor forme și, prin aceasta, trebuie să aibă o solidă cultură în domeniul literar și publicistic. Adică trebuie să știe cum se construiește o schiță, legile de gradație ale subiectului, cum se face un portret literar, cum se conduce un dialog și se construiește portretul fizic al personajului. Să știe de asemenea cum trebuie construit un articol, pe o temă cum ar fi de pildă protecția muncii și cum trebuie alcătuită schița monografică a unui oraș. Și, mai trebuie, pe lângă toate acestea, să știe cum toate se folosesc într-un reportaj, căci reportajul, deși folosește schița, portretul, articolul publicistic etc. nu se confundă cu nici unul dintre acestea, ci constituie un gen aparte de sine stătător. Iată în ce constă greutatea de a-l defini ca gen și apoi greutatea mai mare de a stabili diferențele lui forme și de a analiza procedeele sale. Să luăm, de pildă, problema atît de importantă a limbii reportajului. Lucru destul de ușor, sau mult mai ușor, cînd e vorba de poezia lirică, în care se zice că folosim limbajul emoțional și anumite figuri de stil, corespunderă. Dar în reportaj sînt tot una limba poemului în proză sau a foiletonului, sau expresiile folosite la descrierea unui peisaj industrial și expresiile care se folosesc într-un articol eseistic?

Să analizăm cealaltă latură și anume că, folosind toate aceste procedee „împrumutate”, reportajul este un gen de sine stătător. Prin ce se manifestă această particularitate a reportajului, acordîndu-i dreptul să se denumească un gen independent?

Ea se bazează pe faptul că toate formele pe care le folosește reportajul servesc pentru a fi descrise fapte, oameni, realități sociale sau geografice, întîmplări și evenimente reale petrecute aievea. Din acest punct de vedere, reporterul se aseamănă cu cei care scriu istoria, dar pe cîtă vreme istoricul își generalizează concluziile în legi și categorii științifice, reporterul redă evenimentele, oamenii reali sub forma unor imagini artistice. Fiind deci un cronicar al evenimentelor, un istoric, calitate în care i se cere scrupulozitate și precizie, el este în același timp, sau poate în primul rînd, un om al artei. Dar și aici există o deosebire esențială și anume, în metoda de elaborare a imaginii artistice, ceea ce face ca reportajul să aibă un domeniu de aplicație al său specific.

Artistul, scriitorul, avînd în față aceeași realitate istorică, ajunge, prin observarea faptelor concrete, a acțiunilor omenești, a trăirilor psihice, să reflecte aceeași realitate în imagini artistice, tipice, în personaje literare, creînd, să zicem, figuri de burghezi ca Harpagon, zgîrcit și lacom de bani, ca Hagi Tudose sau cămătarul Gobseck.

Dar deși se inspiră din realitate și ține seama de datele și legile acestei realități, personajele scriitorului sînt rodul fanteziei lui creatoare, el neavînd obligația de a le face să semene exact cu o anume persoană cu identitate precisă. Alta este însă situația re-

porterului și de aici decurg și procedeele sale specifice. Reporterul scrie despre oameni care există în realitate, au nume precise, trebuie să țină seama de biografia lor, de faptele pe care ei le-au relatat, fiindcă altfel ar fi învinuit, pe drept cuvânt, că falsifică realitatea. Ziaristii știu din practică foarte bine cât de sensibili sînt oamenii despre care scriu la exactitatea datelor care privesc existența lor. Cuvîntul tipărit, pe bună dreptate, are o mare autoritate și cea mai simplă omisiune, uneori chiar și cea mai simplă greșeală, produce nemulțumiri și comentarii printre cei în cauză. Deci, reporterul se află într-o situație contradictorie, pe de o parte el trebuie să țină seama de toate datele și amănuntele legate de oameni și evenimentele pe care le descrie, iar pe de altă parte el trebuie ca, folosind tocmai aceste date, să elaboreze imagini tipice, purtătoare de idei și semnificații generale. Cum rezolvă el această contradicție?

În primul rînd aș zice printr-o operație de selecție exercitată în înseși datele realității. Din mulțimea de oameni pe care îi întâlnește în realitate, el trebuie să aleagă tocmai pe aceia care sînt ațți de a fi reprezentativi pentru ideile pe care le urmărește. De aceea el trebuie să caute, să observe, să știe cum să stea de vorbă cu acești oameni, ca să obțină cît mai multe amănunte, fiindcă în ultima instanță, reporterul știe atît cît îi spune personajul, cît observă el din acțiunile acestuia. El nu poate să se hazardeze în analize psihologice, să presupună gînduri ale personajului altele decît cele pe care acesta le-a mărturisit și nici să inventeze acțiuni fictive. Rolul fanteziei creatoare este deci limitat la aceste date obiective și toată iscusința reporterului constă în a lega aceste date în noi raporturi, în a le interpreta, a le comenta în așa fel încît pînă la urmă să realizeze totuși un personaj purtător al unei idei generale, un personaj tipic. Un exemplu personal. În volumul meu „400 de zile în orașul flăcărilor“ există numai cîteva portrete de siderurgiști, dar pentru scrierea cărora am stat de vorbă cu mai bine de 500 de hunedoreni. Dintre aceștia m-am oprit de pildă la furnalistul Victor Pal, despre care am mai vorbit, tocmai pentru că viața lui, formarea lui ca furnalist dintr-un fost elev de seminar se părea extrem de semnificativă pentru Hunedoara, considerată ca un imens loc de transformare al oamenilor cu cele mai diverse și mai bizare biografii. Am avut șansa că Victor Pal era și un om inteligent care știa să-și analizeze propriile sale acțiuni, aceasta în ceea ce privește trecutul său cînd a fost seminarist. Cît privește viața lui actuală, a trebuit să-l observ stăruitor, să stau de nenumărate ori cu el de vorbă ca, pînă la urmă, să-i fac portretul de care vorbeam. Pentru a-i da și o mai mare forță de generalizare, am ales mijlocul de a-l compara cu un personaj al lui Stendhal, Julien Sorel, și să arăt astfel drumul deosebit în capitalism și socialism a doi tineri care pleacă de la aceleași premise ale vieții. Nu mai vorbesc de nenumărate observații efectuate în ceea ce privește munca la furnal, care au cerut iarăși discuții și vizite în aceeași secție, ca din îmbinarea acestor date ale realității, cu altele cîpătate din lecturi, cu ajutorul unor comentarii, să rezulte „Destinul lui Victor Pal“.

Personal cred că portretul în reportaj se deosebește de portretul efectuat de un prozator și prin aceea că prozatorul descrie personajul său în acțiune, îi analizează gîndurile, pe cînd reporterul e obligat să recurgă la comentarii, tocmai pentru a suplini faptul

că nu poate face analiza psihologică și să dea zbor liber fanteziei sale. Repet: de fantezie se folosește și reporterul, căci, de pildă, legătura între Victor Pal și Julien Sorel este rezultatul unei asemenea fantezii, însă această fantezie este limitată la date strict, exacte, biografice, documentare, pe care el le-a notat în carnetele sale. De aceea, în reportaj joacă atît de mult rol comentariul, și acest lucru îl veți observa la Geo Bogza, atunci cînd el consemnează, de pildă, gestul femeii care mîncă un măr, un gest simplu, obișnuit, pe care reporterul îl ridică la semnificația mai generală a grației și eleganței, tocmai printr-un amplu comentariu.

Desigur că problema esențială este să știm ce trebuie să facem ca din cercetarea realității, din datele pe care le-am cules, să obținem reportaje cît mai bune. Ce trebuie să facem, cum trebuie să lucrăm ca să realizăm imagini artistice de cea mai înaltă ținută. Cum să facem ca fantezia creatoare, totuși limitată cum am văzut, să se desfășoare cît mai larg, mai multilateral, fiindcă, în ultimă instanță, reportajul nu este o înșirare de date seci, ci o operă de elaborare artistică în care fantezia creatoare joacă un rol esențial. Pentru a lămuri această problemă: rolul fanteziei în reportaj, e nevoie de o scurtă incursiune în filozofie și anume la capitolul în care e vorba de relația dintre necesitate și libertate. Sîntem cu atît mai liberi față de necesitatea obiectivă, față de forțele naturii, de pildă, cu cît le cunoaștem mai bine și le putem supune voinței noastre. Cel care nu cunoaște ce reprezintă fulgerul, și se aruncă orbește în fața lui, va fi electrocutat. Dimpotrivă, cel care a înțeles în ce constă acest fenomen al naturii se înarmează cu un paratrăsnet și deci supune fulgerul voinței lui.

Cam asemănător se pune problema și în privința raportului dintre fantezie și realitatea obiectivă. Pentru a clarifica problema să luăm un exemplu concret: Reporterul care a fost într-o uzină și o părăsește fără ca să aibă o cunoaștere profundă despre ce reprezintă această uzină, se va rezuma la niște concluzii plate, iar fantezia sa, oricît ar fi de prodigioasă, lipsită de material concret și de observații multe și bogate, se va găsi într-o gravă suferință. Acest reporter e ca un zidar care are intenții și planuri foarte frumoase dar nu are cărămizi. Și mai plastic spus, el este ca și acela care se repede dezarmat în fața fulgerului. Rezultatul: fantezia sa e electrocutată și reportajul iese schematic.

Pentru ca, dimpotrivă, fantezia să fie cît mai amplă și bogată, să poată să stabilească raporturi cît mai inedite, între datele realității, el trebuie să aibă o cunoaștere profundă, multilaterală, a obiectului pe care-l descrie. Abia cine a cîștigat o asemenea bogăție de impresii este stăpîn pe cele ce scrie, iar fantezia sa, deși limitată la datele obiective ale realității, găsește totuși un vast teren de manifestare.

Desigur că, pentru a se obține această cunoaștere se cere talent, adică putere de observație, sensibilitate artistică pentru a recepta impresiile precum și o minuțioasă muncă de documentare pe teren. Și totuși numai atîta nu ajunge pentru că înseși calitățile native trebuie cultivate, dezvoltate, educate prin lectură și studiu. Pentru ca fantezia să nu devină simplă divagație, să nu exprime simple stări subiective, ci să reflecte întocmai realitatea este necesar un studiu sistematic.

Ca să descrii un oraș, care se clădește astăzi și să înțelegi munca bună sau rea a arhitecților, trebuie să

ai noțiuni de urbanistică. Ca să pătrunzi activitatea unei întreprinderi industriale, luată ca un tot unitar, trebuie să cunoști structura ei de organizare, modul de întocmire a planurilor, raporturile ei cu Banca, ministerul de resort și cu alte întreprinderi cliente sau furnizoare. Deci trebuie să ai cunoștințe de contabilitate, de economie industrială, de drept financiar, legislația muncii etc. Desigur nu trebuie să fii specialist pînă la ultimul amănunt, dar să cunoști noțiunile fundamentale. Mulți reporteri, cînd încearcă să descrie munca unui strungar, oțelar sau petrolist, se rezumă să noteze ceea ce spune omul respectiv. Dar oare atîta este suficient ca să dăm o imagine cît mai bogată a activității lor? Discuția cu oamenii la fața locului este absolut necesară pentru a se observa reacțiile lor, stilul lor de a munci, talentul lor, fiindcă orice activitate, chiar industrială, făcută cu pricepere și măiestrie tot talent înseamnă. Dar, afară de aceasta, însuși reporterul trebuie să citească cărțile tehnice, să cunoască principiile de elaborare ale unei șarje, modul de săpare a unei sonde etc., fiindcă numai așa își poate forma o privire de ansamblu în domeniul respectiv.

Pe scurt: nu este suficient să cunoști numai principiile generale ale marxismului în privința vieții sociale, ci, dacă vrei să fii un dialectician adevărat — și un reporter trebuie să fie un astfel de dialectician — trebuie să ai o atitudine științifică în fiecare din domeniile concrete de activitate economică, juridică, morală, tehnică, pedagogică etc. Pentru aceasta trebuie muncă, muncă stăruitoare care să îmbine documentarea, cunoașterea concretă, cu studiul teoretic. Greutățile trebuie divizate și apoi doborîte una câte una. Perseverența este iarăși o calitate a reporterului, cum e și a muncii științifice și artistice în general și nu putem decît repeta aici cuvintele unui savant: „Geniul este 1% inspirație și 99% transpirație“.

PREGĂTIREA POLITICĂ- IDEOLOGICĂ A REPORTERULUI

Se poate afirma pe bună dreptate că, în genere, lipsurile semnalate în reportajele care apar în presă sau în volume au la bază (dacă nu e vorba în prealabil de absența talentului) mai multe cauze: lipsa unei temeinice pregătiri politico-ideologice, superficialitatea documentării și puținătatea cunoștințelor științifice, puținătatea culturii artistice a reporterului. Un astfel de reporter, încercînd totuși să fie interesant și original, folosește tot felul de artificii și subterfugii.

Unul din asemenea artificii întîlnite adeseori este poetizarea falsă, stilul umflat și declarativ. Neavînd ce spune substanțial sau interesant, reporterul își propune „să scriu barem frumos“, dar asemenea „scris frumos“, fără substanță, sună a gol, e artificial.

Altă deficiență poartă numele de descriptivism. Reporterul însiră tot felul de date cu caracter tehnic sau economic, fără să le interpreteze, înecînd chipurile oamenilor cu date neesențiale plicticoase. Sau la descrierea unei uzine sînt folosite expresii comune, sărace. Nu orice fel de descriere trebuie confundată cu descriptivismul, ci numai *descrierea fără idei*, fără fior artistic. Uzina, de pildă, este o unealtă uriașă în mîna omului pentru stăpînirea naturii, sau, dacă vreți, este și ea o parte din cosmos, ca un munte sau

ca o stea — și dacă literatura descrie cu atîta abilitate luna sau stelele, de ce uzina să aibă parte numai de epitetul plat și banal? Cîte lucruri nu se pot spune despre o asemenea uzină, despre oamenii ei! Oare e tot una un combinat siderurgic, străfulgerat noaptea de raze incandescente și o fabrică de fire de rețea, cu sălile imense luminate de becuri fluorescente? Cifrele, indicii tehnici, sînt pretutindeni la fel, dar oare la fel e figura minerului de la Lupeni, vechi centru revoluționar, și chipul unui miner din Munții Apuseni? Descriptivismul aduce bogăția realității la același numitor comun al platitudinii.

Alergarea cu orice preț după poante, după expresii de efect, este și acesta un artificiu. Dacă prin intermediul unei poante reușite relevăm un chip omenesc sau o trăsătură morală nouă, sau în genere un fapt semnificativ, procedeul se justifică. Altfel, seamănă cu acea operație denumită popular: „a duce pe cineva cu zăhărelul“.

La Hunedoara, de pildă, uzina e sub nasul redacției. Cum se face că figura unui prieten al gazetarului, muncitor fruntaș, cunoscut din copilărie, la nunta căruia ziaristul nostru a jucat, devine în reportajul publicat „Vrednicul muncitor x, y“ — „care luptă pentru îndeplinirea planului la toți indicii“? Iată o problemă simplă, la care propun să medităm, să descoperim, cu luciditate, cauzele, uneori diferite, care provoacă asemenea electrocutări ale fanteziei. Adevăruri mari reies uneori din analiza amănunțită a lucrurilor mici și cine depistează deficiențele adevărate ale unui instantaneu și găsește și mijlocul de a le îndrepta, acela posedă secretul de alcătuire și a unui reportaj amplu, căci acesta poate fi constituit dintr-o suită de instantanee.

TEMELE REPORTAJULUI ȘI STILUL REPORTERULUI

Am denumit undeva pe reporter martor și cronicar al revoluției. Iată o sarcină de cinste și de răspundere pe care i-a încredințat-o partidul, ca în genere tuturor gazetarilor, scriitorilor și oamenilor de artă — luptători pe frontul ideologic.

Tema oricărui reporter este viața din jurul său, munca oamenilor, gîndurile și preocupările lor, — dar întrucît astăzi viața și munca oamenilor este angajată în construirea societății socialiste și apoi a celei comuniste, se poate spune, generalizîndu-se, că tema reportajului actual este însăși revoluția socialistă văzută în infinitatea manifestărilor ei. Reporterii de astăzi pot spune că n-au să se plîngă de lipsa de teme, ci că trebuie să găsească modalitățile cele mai bune de a le exprima.

Marele plan de perspectivă, elaborat de Congresul al III-lea al Partidului, care prevede sarcini atît pe plan economic cum ar fi construirea unor giganti ai industriei, sau un puternic avînt al agriculturii, cît și pe plan ideologic, de formare și educare a unui om, omului nou, constituie, fără îndoială, sursa de inspirație majoră pentru reporter, harta tematică și busola de orientare pentru elaborarea viitoarelor lui lucrări. Nu este un gazetar sau reporter adevărat acela care nu se poate orienta singur ca să discearnă ceea ce este esențial și important. Vreau să spun numai că abordînd această temă majoră, care este revoluția, în oricare din manifestările ei multiple: șantiere, uzine, orașe, gospodării colective, instituții

etc., reporterii trebuie să scoată la iveală rolul creator al maselor, al milioanele și milioanele de oameni conduși de partid, care realizează această revoluție și duc prin aceasta istoria înainte.

Să nu înecăm această diversitate tematică în formule generale. Revoluția, desigur, e una și aceeași, legile ei cele mai generale, ale construcției socialismului sau ale conducerii de partid, acționează peste tot, însă nu mecanic, ci, potrivit, condițiilor concrete. Hunedoara a fost și este încă un mare oraș șantier, unde se petrece un permanent proces de naștere al clasei muncitoare din elementele țărănești, care vin de pretutindeni. În Țara Moților revoluția socialistă a avut de rezolvat, în primul rînd, situația economică, sanitară și culturală foarte înapoiată pe care a lăsat-o vechiul regim. Valea Prahovei este o regiune cu vechi tradiții în ceea ce privește industria petrolului, constituind o adevărată pepinieră de cadre calificate de petroliști. Pe cînd regiunile petrolifere din Oltenia, care s-au afirmat recent, se caracterizează printr-un puternic aflux de elemente țărănești spre schele, ceea ce face ca o serie de probleme omenești și chiar de producție să se pună în mod deosebit la Gura Ocniței, de pildă, decît la Țicleni.

Soluționînd probleme locale concrete, în cadrul general al revoluției socialiste, se afirmă activitatea creatoare a maselor conduse de partid, pe care reporterul, ca un cronicar conștiincios, trebuie s-o releve. Iată dar ce bogăție tematică de infinite culori și nuanțe, ca o simfonie sau ca o auroră boreală, stă în fața reporterilor noștri.

Trebuie să mai amintim o problemă, desigur esențială, care începe să preocupe din ce în ce mai mult pe reporterii noștri și anume aceea de a depista aspectele concrete cît și a găsi modul cel mai potrivit de a reflecta formarea multilaterală a personalității omului nou. Așa cum se arată în Raportul expus de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al Partidului, problemele educației, ale lichidării rămășițelor trecutului, rolul opiniei publice, al ajutorului tovarășesc, capătă o deosebită importanță în perioada actuală de desăvîrșire a construcției socialiste. Unele aspecte ale acestei probleme sînt extrem

de gingașe, căci privesc viața intimă a omului, prietenia, raporturile în familie etc, și, pe bună dreptate, reporterii se întrebă cum anume trebuie să le abordeze fără să afecteze sensibilitatea celor despre care scriu. Problema este supusă discuției căci sînt și din acei reporteri care neagă posibilitatea și chiar menirea reportajului de a aborda asemenea aspecte intime din viața oamenilor.

Desigur că bogăția domeniului reportericesc ca și al literaturii este dată de varietatea temelor și procedeelor. Uniformitatea e plictisitoare și la urma urmei ea contrazice bogăția vieții pe care o trăim astăzi. Această diversitate a reportajului e condiționată în primul rînd de diversitatea temelor abordate. În acest sens se pot cita cărți de reportaje bine scrise despre Hunedoara, Bicăz, Delta Dunării, Țara Moților, Dobrogea, Timișoara și alte centre industriale sau șantiere, dovedind faptul că reporterii au răspuns obiectivelor esențiale ale revoluției noastre. Pe de altă parte, bogăția de nuanțe în domeniul reportericesc e asigurată și de varietatea procedeelor și a stilurilor, întrucît metoda realismului socialist, departe de a uniformiza creația artistică, așa cum pretind adversarii noștri, asigură condițiile optime pentru afirmarea personalității artistice. Problema stilului este una din problemele esențiale ale literaturii și deci și a reportajului, deoarece arta presupune creație originală și se opune prin însăși natura sa spiritului, de imitație și copiere. De aceea trebuie remarcat ca un fapt deosebit de pozitiv existența unui larg front reportericesc caracterizat printr-o mare varietate a stilurilor. Alături de maestrul reportajului românesc Geo Bogza, a cărui operă se caracterizează prin monumentalitate și tendință către largi generalizări și meditații filozofice, se afirmă o întreagă pleiadă de tineri reporteri, fiecare cu un contur creator propriu.

Stilul nu poate fi făcut, nici inventat, ci el rezultă organic din temperamentul, din bogăția de cunoștințe și impresii pe care le-a cules reporterul din realitate și le-a retopit în laboratorul său de creație. Studiul original e, ca și reportajul original, un rezultat al cunoașterii și studiului aprofundat al realității și el se formează prin străduință și muncă de ani și ani de zile.

CRONICARII RAIONULUI

Precizăm de la bun început: o „cronică” săptămînală în cuprinsul a patru pagini de format mic ni se pare un obiectiv publicistic realizabil, din considerente pe care vom încerca să le reamintim acum, succint.

Gazeta raională, prin natura sa, este organul de presă cel mai apt să cuprindă în coloanele sale faptele de viață politică, economică, socială și culturală ale unei colectivități, în întregul ei și în aspectele sale cele mai diverse. Gazeta centrală, selectînd și generalizînd fapte și evenimente la nivel, ca să zicem așa, republican, nu are posibilitatea practică să imprime paginilor sale o atare specificitate, cum e aceea a ziarului raional. Gazetarul raional acționează în limitele unui teritoriu ușor accesibil, și în timp, și în spațiu. Distanța dintre el și eroul scrierilor sale — muncitor, țaran, intelectual — este mică. Ziaristul de la gazeta raională poate realiza, deci, mai lesne decît cel de la gazeta centrală, sau

chiar de la cea regională, idealul publicistului comunist: să trăiască în mijlocul oamenilor despre care scrie, să le urmărească evoluția zi de zi, să se bucure și să se întristeze laolaltă cu ei, să fie părtaș la succesele și frămîntările lor, să fie — într-un cuvînt — prietenul lor, gazetarul...

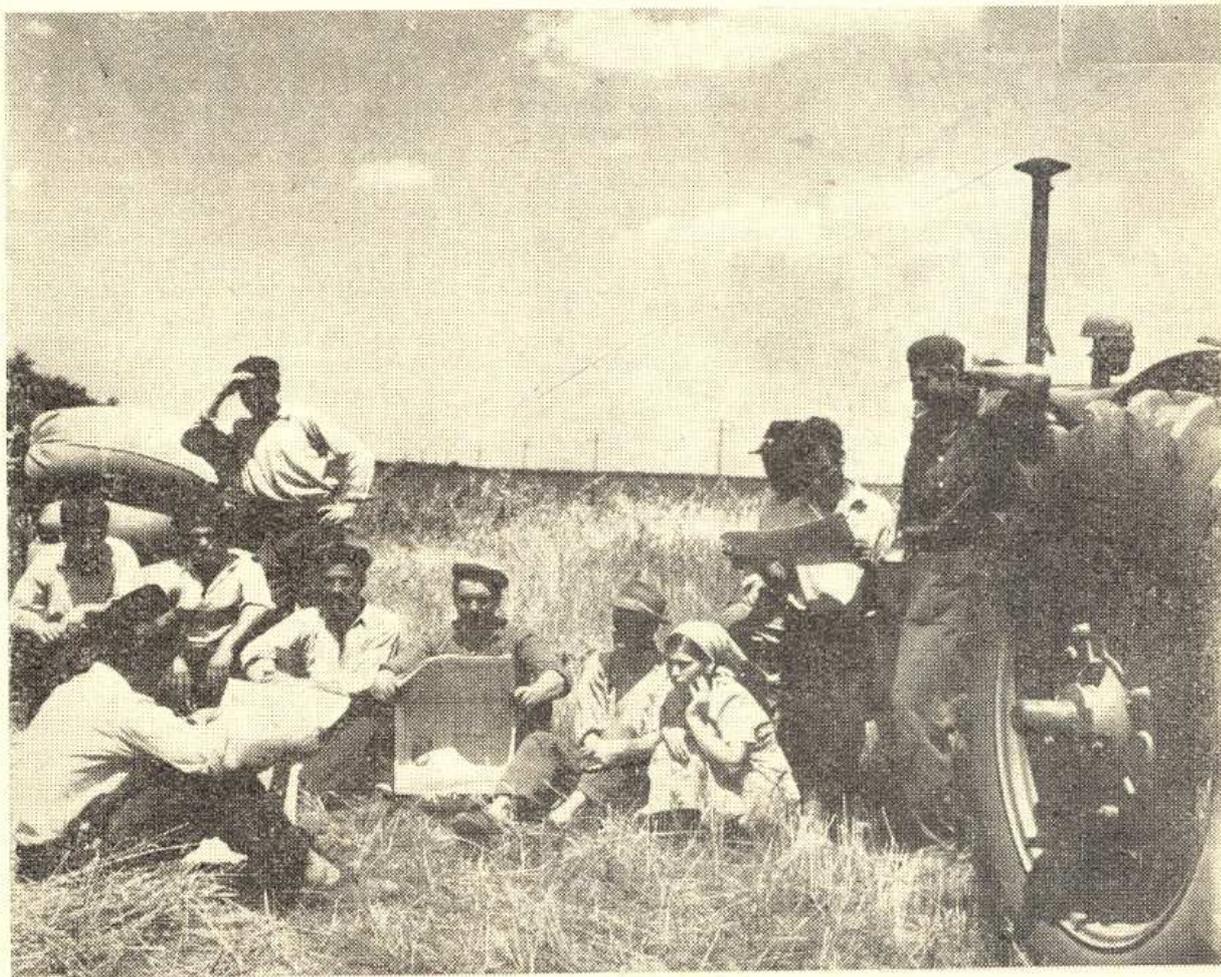
În asemenea condiții prielnice, într-un climat de muncă asiduă și pasionată, ziarul raional poate deveni o cronică vie, mereu prezentă, actuală și mobilizatoare a oamenilor muncii din raion.

Am amintit mai sus că o trăsătură esențială a gazetei raionale este specificitatea. Am spune, mai mult, este prima sa însușire care-i justifică apariția, care o deosebește de toate celelalte publicații, este rațiunea sa de a fi. Orice discuție asupra caracterului gazetelor raionale începe de aici. Gazeta raională nu este copia, la proporții reduse, a ziarului central. Ea trebuie să focalizeze, ca o lentilă măritoare, faptele eroice de muncă ale oamenilor care

★

Au sosit gazetele
în mijlocul
colectiviștilor

★

dau viață raionului, comune în aspirația lor cu ale tuturor oamenilor muncii din țara noastră, dar specifice raionului respectiv în manifestarea lor concretă. Gazeta raională nu poate, nu are dreptul, să vorbească despre construirea socialismului în general sau, ceea ce e și mai reprobabil, să încerce acordarea unor acțiuni proprii cu modele publicistice și fapte culese și publicate de presa centrală sau regională. Activiștii care lucrează în mediul sătesc, de pildă, știu cât de diverse sînt situațiile pe care le naște munca politică de masă pentru atragerea țărănimii pe calea marii gospodării socialiste. Uneori, aceste aspecte diferă de la sat la sat și sînt determinate de condițiile concrete, materiale, ca și de acele imponderabile care alcătuiesc conștiința omului. Tendința de aplatizare a problematicii construcției socialismului la sate ascunde, de cele mai multe ori, comoditatea, care se cere, deci, a fi combătută cu tărie.

Gazeta raională este, în cel mai înalt grad, o gazetă scrisă de oameni cărora li se adresează. Specificitatea, ca trăsătură primă, nu poate fi realizată în afara acestei cerințe. O redacție compusă din sute de autori, îndrumată de un colectiv harnic, atașat suflutește raionului, iată un ideal către care trebuie să tindă redacția raională. Cei care realizează participarea colectivă a cititorilor înșiși la scrierea ziarului pot fi siguri că vor aluneca mai greu pe panta generalizărilor sterile. Specificul raionului este constituit din particularități geografice și economice, dar, în același timp, și nu pe planul al doilea, de oamenii care productivizează și rentabilizează la un nivel superior o anume industrie, care colectivizează și fertilizează un anume sol, care deschid cale largă civilizației socialiste pe un anume teritoriu. Gazeta raională nu trebuie concepută, așadar, ca un ghid turistic, ci ca un instrument de mobilizare a oamenilor muncii din raionul respectiv pentru îndeplinirea sarcinilor partidului.

Se impune ca pregătirea politică, ideologică și intelectuală a gazetarului raional să fie din cele mai bune. Lui i se cere ca, luînd drept călăuză hotărârile partidului, să rezolve principial și la un înalt nivel publicistic sute de „cazuri” pe care viața și munca sa i le pun în față. Multilateralitatea pregătirii sale este o condiție indispensabilă. Ziaristul de la gazeta raională are datoria să cunoască în amănunt sarcinile care revin raionului în cadrul acțiunilor inițiate de partid și guvern. El trebuie să posede însușirea gazetărească de a percepe și de a localiza rapid indicațiile cuprinse în hotărîri. Gazeta raională este purtătorul de cuvînt al organizației raionale de partid și al organelor locale ale puterii de stat.

Obiectivele pot fi generale și totuși absolut particulare raionului. Cultivarea porumbului — de pildă — este o sarcină generală trasată de partid. Lozinca „pentru 5.000 de kg porumb la ha” adună în jurul ei milioane de oameni. Totuși, în condițiile specifice de climă și sol, în condițiile existentei sau inexistenței unei tradiții în cultivarea porumbului, ale gradului mai avansat sau mai puțin avansat de colectivizare a agriculturii raionului respectiv, o asemenea lozinca general valabilă ridică o înfinitate de probleme particulare. Lozinca constituie numai punctul de plecare în realizarea publicistică, agitatoare și organizatorică, ideea călăuzitoare. Inițiativele locale, iată ce ar fi necesar să descopere și să pună în valoare gazeta raională. Această sarcină este deosebit de interesantă. (Se știe că, uneori, ziarul

local poate declanșa mari acțiuni de masă cu efecte din cele mai pozitive). Totodată, redacția gazetei raionale trebuie să fie permanent receptivă la inițiativele altor publicații, întrucît s-ar putea ca acele inițiative să găsească teren fertil și în raionul despre care ea scrie. Preluarea creatoare a ideilor altor publicații, crearea unui veșmint nou de fapte specifice raionului, dau amploare inițiativei respective. Gazeta raională este, deci, nu un cerc închis de „originali”, ci un organ omogen încorporat în aparatul de propagandă și agitație al partidului. Funcția de cronicar al raionului se îmbină armonios cu aceea de propagator al ideilor și sarcinilor partidului.

Obiectivul publicistic al presei comuniste — idei însușitoare pe înțelesul tuturor, frumusețea stilului în simplitate — este comun tuturor redacțiilor din țara noastră. Sintem de părere că gazetarul raional care-și desfășoară ideile pe patru pagini de format mic nu este absolvit de căutări creatoare. Varietatea genurilor, titlurile atrăgătoare, cursivitatea și acuratețea stilului, cultivarea unui limbaj corect, conform normelor gramaticale, paginația „aerisită”, întemeiată pe echilibrul dintre conținut și formă constituie o problemă general valabilă. Ce este, totuși, propriu gazetei raionale din acest punct de vedere? Materialul scurt. Și trebuie să o spunem — preponderența materialului scurt, determinată de condițiile grafice specifice, adaugă acestor căutări creatoare un plus de dificultate. A scrie scurt e greu. A scrie scurt, dar cuprinzător, atractiv și mobilizator, este foarte greu. Și cere gazetarului raional un efort sporit de sinteză. Cizelarea mișaloasă a frazei este de două ori reclamată: de cerintele literare, dar și de cele grafice. Cu toate acestea, nu este necesar să acordăm o importanță exagerată speciilor scurte (informația, știrea, nota, însemnarea). La gazeta raională reportajul, schița, comentariul și analiza trebuie să fie, la rîndul lor, scurte. (Teoreticienii presei vor stabili dacă condițiile grafice, particulare, ale gazetei raionale duc la apariția unor specii publicistice noi). În momentul de față este important, în primul rînd, să recunoaștem că spațiul de care dispune gazeta raională contravine materialelor lungi. În aceste condiții, o intensă muncă de perfecționare profesională pentru stăpînirea perfectă a meșteșugului întocmirii frazelor este singurul, și cel mai sigur, remediu. Gazetarul este un om de litere. Preocupările sale intelectuale multilaterale converg, în ultimă instanță, către descoperirea legăturilor intime dintre gîndire și limbă. Cînd ești gazetar — agitator, propagandist și organizator — nu este suficient să gîndești bine, trebuie să știi să-ți materializezi ideile într-o limbă clară, expresivă.

Cuvîntul tipărit la „plană”, cules, nu rareori, „la mînă”, literă cu literă, poate fi la fel de incandescent, la fel de convingător ca și cel care iese dintre cilindrii marilor rotative. Rînduit în vîngalac sau turnat la linotyp, el este răspînditorul aceluiași idei mărete, ideile marxism-leninismului. În redacțiile de două camere ca și în spațiile încăperi ale Casei Științei procesul pasionant de creație publicistică, generat de ideile nobile ale socialismului, trebuie să se desfășoare la fel de viu.

Deschidem deci rubrica „Cronicarii raionului” — pe care ne propunem s-o continuăm în numerele următoare — cu speranța că ea va prileji o debateră rodnică în jurul problemelor pe care le ridică munca ziaristilor de la gazetele raionale.

Specific local —

varietate tematică

Uzina și Ogorul
Organe al comitetului raional P. M. R. și al districților sovietici raional Tîrgoviște

Gazeta „UZINA ȘI OGORUL“ din Tîrgoviște apare, azi, în 18.000 de exemplare, ceea ce desigur, constituie o bună carte de vizită pentru o publicație raională. Un fapt semnificativ atrage atenția: creșterea tirajului (în trecut numai 7.000 de exemplare) a fost invers proporțională cu aceea a forțelor redacției, diversele promovări în învățământul de partid și de stat micșorînd, temporar, numărul componentelor ei. Așadar, cu un număr redus de redactori, gazeta a izbutit să facă pași mari înainte. Secretul — dacă acesta mai poate constitui un secret — l-am găsit în judicioasa organizare a forțelor redacționale, în iscusința cu care redactorii au știut să valorifice cea sursă inepuizabilă de energie publicistică — activul de corespondenți. Lista, recent întocmită, a celor mai activi corespondenți ne arată că la „Uzina și ogorul“ scriu în mod curent 120 de muncitori, țărani, intelectuali, activiști de partid și de stat, funcționari. Dintre aceștia, un număr de 18 corespondenți aspiră la titlul de colaboratori permanenți, periodicitatea prezenței lor în paginile gazetei fiind, aproximativ, de două ori pe lună. De altfel, periodic, apar numere și pagini reuactate în întregime de corespondenți.

Un scurt bilanț al activității corespondenților ne pune în față următoarele date grăitoare: de la 1 ianuarie la 12 decembrie a.c. au fost primite 1016 scrisori, din care au fost publicate 724. s-au trimis 81 sesizări la întreprinderi, s-au primit 41 de răspunsuri, s-au expediat 82 de răspunsuri corespondenților, au fost îndosariate pentru documentare 83 de scrisori, au rămas spre publi-

care 5. Un calcul sumar ne arată o medie de aproape 15 corespondențe publicate în fiecare număr.

Procedeele utilizat de ziaristii tîrgovișteni în vederea activizării maxime a corespondenților s-ar putea să nu fie chiar original, dar, în mod cert, de o perseverență absolut pozitivă: fiecare redactor răspunde — și aceasta nu este numai o formulă organizatorică — de un grup, teritorial constituit, de corespondenți. Orice absență mai îndelungată din paginile gazetei a unui sector sau altul de activitate economică, politică, culturală sau socială, este semnul sigur că grupul de corespondenți sau, mai exact, redactorul care răspunde de grupul respectiv a încetinit ritmul. Reactivizarea este, de cele mai multe ori, promptă și eficientă.

Mai există și o altă explicație. „Uzina și ogorul“ a luat atitudine hotărâtă în apărarea corespondenților persecutați. Cazurile au fost puține, dar redacția nu a întârziat să le condamne cu energie, imediat ce s-au manifestat. Redacția a desfășurat o campanie, continuată pînă în sălile tribunalului, în apărarea corespondentului Gh. Tamas. Pentru exemplificare ne mai stau la dispoziție articolul „Orice manifestare de gîtuire a criticii trebuie combătută“, semnat de redactorul-șef, tov. Petre Staiacu, scrisoarea deschisă adresată directorului fabricii de ciment — Fieni, nota „Cum răspundem criticii“.

Un alt amănunt organizatoric: la „Uzina și ogorul“, deși nu există secretar de redacție, în practică responsabilitatea apariției numărului este succesiv preluată de cîte unul din redactori. Nu știm dacă, inițiind acest sistem, redac-

torul-șef a avut în vedere cerința, teoretic formulată, ca ziaristul raional să fie apt a face față unei problematice complexe, specializarea sa strictă nefiind, practic, posibilă. (La gazeta „Uzina și ogorul“ redactorul pentru probleme economice se ocupă și de industrie, și de agricultură). În orice caz, măsura a avut drept urmare crearea unui climat de muncă colectivă, în care preocuparea pentru partea redacțională alternează cu aceea pentru scoaterea gazetei. Cu toate acestea există și un capitol deficitar pe care sistemul amintit nu-l soluționează. Vom preciza mai departe.

Frunzărirea colecției gazetei „Uzina și ogorul“ tentează la concluzii negative, tentează numai — vă rugăm să notați. De ce? Cu permisiunea cititorilor vom lăsa răspunsul acesta, pe care nu-l socotim de natură a caracteriza activitatea colectivului redacțional, la urmă.

Vom spune mai întîi că lectura colecției gazetei „Uzina și ogorul“ dezvăluie preocupările, de cele mai multe ori rodnice, ale unui colectiv de tineri ziaristi, care, o spunem cu toată convingerea, își iubesc cu pasiune profesiunea. Contactul strîns cu activul de corespondenți a ferit redacția „Uzina și ogorul“ de generalizări sterile. Gazeta este, într-adevăr, a raionului Tîrgoviște, și cititorii, prin tirajul mereu sporit, și-au spus părerea. În sectorul industrial, preponderența o are petrolul. Inițiativa cea mai prețioasă în sprijinul schelelor petrolifere este cea intitulată „La toate sondele, intervenții rapide și de calitate superioară“ (reluată și de gazeta regională „Flamura Prahovei“), inițiativă soldată cu economii anuale de 20 milioane lei și cu o reducere a pierderilor de țitei de circa 20 la sută. Este interesant de arătat că, de cele mai multe ori, ziaristii au găsit forme publicistice adecvate pentru susținerea inițiativei. Deosebit de

reșit ni s-a părut articolul „Unii adună cu găleata, alții risipesc cu tona”, apărut în nr. din 26 octombrie. Plecând de la o comparație sugestivă (un brigadier a adunat, realmente, cu găleata 11 tone de țitei în 9 luni.), ziarul inventariază 28 de operații repetate fără motivare tehnică în cadrul unor intervenții la sonde. La argumentul ușuratic al unor brigadieri, care obișnuiau să se scuze astfel: „noi stricăm, noi refacem”, „Uzina și ogorul” ripostează energic și acid: nu refaceți, ci irosiți! În general, când e convinsă de justetea concluziilor sale „Uzina și ogorul” nu-și precupește diatriba. Recunoaștem în ardoarea aceasta (care, uneori, frizează violența de limbaj) o pasiune autentică, comunistă. Mai există și alte inițiative în gazeta „Uzina și ogorul”. Cea amintită mai sus ni se pare cea mai interesantă, cea mai legată de specificul raionului. Celelalte rubrici cu teme industriale reproduc, sub denumiri uneori schimbate, inițiative ale presei centrale.

Am arătat mai sus că ziaristii țirgovișteni participă și efectiv la soluționarea unor probleme vitale ale raionului. De aceea am fost surprinși să constatăm că o bună parte a acestui an problemele colectivizării agriculturii au fost insuficient reflectate în coloanele gazetei.

Situația nu s-a perpetuat. Conferința raională de partid a reamintit redactorilor gazetei că pot scrie la fel de bine și despre agricultură. Să nu se înțeleagă greșit: „Uzina și ogorul” scrisese și înainte despre agricultura raionului, dar mai mult pe tema întrecerii dintre unitățile cooperatiste existente, în marea lor majoritate de tip inferior, despre campaniile agricole și despre întreținerea culturilor. După conferința raională de partid au apărut în paginile gazetei un noian de reportaje, bine scrise, mobilizatoare. „Puternicul magnet al gospodăriei noastre”, „Merele de aur”, „Urmind exemplul vecinilor”, „Ochii văd, inima cere”, „Sărbătoare la Comisani”, „17 vagoane cu mere”, „Gelozia” sînt cîteva din acestea. A fost inaugurată și o rubrică: „Noi gospodării colective pe harta raionului”, care nu cuprinde numai materiale informative și dări de seamă, ci expuneri sintetice, foarte clare, asupra rațiunilor care au determinat satul respectiv să apuce pe drumul socialismului. Există acum un echilibru între materialele adresate țir-

ranilor individuali și cele consacrate consolidării gospodăriilor existente. În lunile care au urmat conferinței raionale de partid, colectivizarea a avansat. Peste 50 la sută din pămînturile colectivizabile ale raionului aparțin gospodăriilor agricole colective. Gazeta „Uzina și ogorul”, trăgînd învățăminte din prima jumătate a anului, și-a adus, neîndoielnic contribuția la acest progres.

„Uzina și ogorul” a preluat într-o manieră proprie cîteva inițiative publicistice pe care le-a consacrat sectorului agricol. O inițiativă a ziaristilor ploieșteni se cheamă „Pe mîna cui dați comoara?”. „Uzina și ogorul” i-a adus un anume corectiv, dînd acestui titlu de rubrică o mică nuanță afirmativă și pozitivă: „Comoara, în mîini de aur”. Un bun material poate fi socotit și „Ultima picătură” în care se amîntea mulgătorilor că ultimele picături de lapte mulse contin cel mai mare procent de grăsime. Astfel s-a deschis un nou proces al... milimetrilor, făcîndu-se socoteala că însumarea celor 150 mililitri de lapte care se pierd la fiecare mulgere dau o cantitate totală de... 20.000 litri de lapte într-un an, pe întregul raion. Procesul continuă

Insemnarea pe marginea unor fapte de viață cu implicații sociale îi pasionează pe tinerii ziaristi din Țirgoviște. Rubricile — foarte citite! — se intitulează „Atitudinii” și „Necazuri”. Am desprins din aceste însemnări căldura, tactul și discreția cu care autorii operează în cadrul unei teme atît de delicate cum este divorțul. Am citit și un „fapt divers” în „Uzina și ogorul” care ar putea sluji ca model de felul în care un fapt de viață poate fi generalizat. Materialul intitulat „Fapt divers” înfățișează modul cum a fost salvată o fetiță de la moarte datorită atît măsurilor urgente care s-au luat pentru a fi transportată la cel mai bun spital din raion, cît și devotamentului medicilor. Asemenea fapte umane se întîmplă numai într-o țară socialistă unde unui raion ca Țirgoviște i se alocă pentru nevoile unităților sanitare 10 milioane lei din bugetul statului. Pe eroii însemnării îi cunoaște multă lume. Exemplul e luat de aproape, din viața raionului. Forța sa de convingere e uriașă!

O pasiune similară manifestă ziaristii de la „Uzina și ogorul” pentru foileton. Este suficient să ci-

tăm cîteva titluri pentru ca să ne dăm seama că sarcasmul se află în cantități suficiente la redacția „Uzina și ogorul” și că redactorii ei au știut să împletească din cuvinte potrivite un bici usturător pentru cei cu năravuri vechi. Iată-le: „Don' Nelli din Gheboiaia”, „Zmeul”, „Un taxator, o babă și-un purcel”, „Necaz în rate”, „Sus ceapa”, „Petru al Mare”, „Nemai-pomenita frizerie”, „Ghicitoarea”, „Scara încurcăturilor” etc.

S puneam la început că, frunzărind „Uzina și ogorul”, prima impresie a fost negativă. Această impresie este generată de cenușiul paginilor, de monotonia coloanelor întocmite după un anume calapod, ușor de recunoscut. Faptul că secretariatul este preluat pe rînd de toți redactorii nu asigură variația de paginație scontată. De curînd, gazeta a trecut la un format mărit al paginilor dar — lucru curios peste măsură! — formatul mic era paginat mai clar, mai puțin șablon, mai „aierisit”. Să fie oare gazeta de șapte coloane vinovată? Pagina mărită a ridicat probleme de tehnoredactare noi, care se vor clarifica cu timpul? Poate... Condițiile de scoatere a gazetei sînt — ca să folosim un eufemism — incomode: la linotip, o singură mărime de literă, corp 8 (numai drept și aldin!). O mare sărăcie de litere pentru titluri (Tipografia este încorporată unei întreprinderi metalurgice (?) de industrie locală).

Creдем totuși că și în aceste condiții se poate realiza o paginație mai atractivă. Lipsurile tipografiei nu justifică, de pildă, așezarea articolului „Unii adună cu găleata, alții risipesc cu tona” în colțul din dreapta paginii, jos, copleșit de alte rubrici secundare. De asemenea, în paginile gazetei „Uzina și ogorul”, mai întîlnim titluri uzate, incapabile să reliefeze tema. Se naște impresia că, în răstimpuri, redactorii sînt cuprinși de oboseală, preferă să aleagă căile bătătorite. Procentul greșelilor gramaticale este încă mare (mai ales la rubrica „Sport”).

Dar, cum spuneam mai sus, toate acestea nu sînt caracteristice pentru stilul de muncă și orientarea redacției „Uzina și ogorul”. Sporind numărul ședințelor de analiză profesională, luptînd pentru creșterea nivelului intelectual, lichidînd deci, lipsurile semnalate, colectivul redacțional va pași în rîndul publicațiilor locale fruntașe din țara noastră.

L. FELEA

Coordonatele eficienței

În redacția ziarului „TURDA NOUA” se află câteva mape voluminoase în care sînt înscrise, ca în filele unei cronici, succesele ziarului raional. Una din ele cuprinde scrisorile primite de la cititori. Sînt sute și sute. Ele vorbesc despre preocupările de fiecare zi ale oamenilor muncii, subliniază succesele dobîndite în producție, fac diverse sesizări sau ridică probleme de educație cetățenească. O a doua mapă care ne-a atras în mod deosebit atenția, am numi-o „mapa eficienței”. Sînt în ea adunate răspunsurile primite de redacție, ca urmare a sesizărilor făcute. Să răsfoim — la întîmplare — câteva din aceste scrisori. Prima este un răspuns al serviciului „Învățămînt” al uzinei „Industria Sîrmei”. Prin ea serviciul „Învățămînt” își însușește critica făcută în coloanele gazetei (cursurile de calificare se țineau la trei săptămîni, o singură oră) și anunță că, în afară de faptul că periodicitatea cursurilor va fi săptămînală, cîte două ore, predarea lor a fost incredințată unor lectori temeinic pregătiți. Altă scrisoare. Sfatul popular al orașului Cîmpia Turzii anunță că, în urma articolului publicat, a luat măsuri urgente pentru repararea podului de peste riul Racoșa. În nr. 772, ziarul semnala următorul fapt: în curtea întreprinderii de prefabricate zăcea părăsit un elevator pentru ridicarea balastului. Timp de cîteva săptămîni întreprinderea respectivă n-a luat nici o poziție. În schimb, ziarul a publicat o scrisoare a... elevatorului, în care acesta își exprimă supărarea că a devenit nefolositor. Scrisoarea a avut efectul scontat. Întreprinderea a reparat mașina, punînd-o în stare

de perfectă funcționare. Răsfoim mai departe: o notă critică anunță sub titlul „În patru luni în loc de patru săptămîni” că grupul de șantiere nr. 2 Cîmpia Turzii prelungește nejustificat termenul de dare în folosință a cinematografului „Maxim Gorki”. Rezultatul: șeful de grup a fost înlocuit, iar reparațiile au fost terminate în cîteva săptămîni.

În lunile de toamnă au fost criticate în gazetă consiliile de conducere ale gospodăriilor colective din Bădeni, Sapor, Bolduț și sfaturile populare Ciurila, Viișoara, Ceanul mare, Triteni, Ploscoș, Plăieși etc. pentru neexecutarea la timp a însămințărilor de toamnă. Răspunsurile și — odată cu ele — restabilirea normală a situațiilor, întîrziiau. Ziarul a perseverat, însă, pînă cînd situația s-a îmbunătățit.

Socotim că toate aceste răspunsuri dovedesc elocventa preocupare pentru eficacitate a ziaristilor de la „Turda nouă”.

Tovarășa Elvira Gheorghel, redactor-șef al gazetei, a ținut să precizeze că eficiența este un efect al sprijinului permanent acordat de către comitetul raional de partid. Tovarășii din comitet atrag ziaristilor atenția asupra problemelor principale, îi informează despre cele mai importante evenimente care au loc în raion. Planul de muncă al comitetului raional, analizarea periodică a gazetei în ședințele de birou, sugestiile primite cu aceste prilejuri, iată osatura pe care este clădit planul de activitate.

Ziaristii turdeni sînt conștienți de faptul că eficiență înseamnă legătură organică cu terenul, cu oa-

menii. De aceea, ei nu stau prea mult în redacție. Cunoașterea aprofundată a raionului, a realităților sale îi înarmează cu certitudinea justeței acțiunilor întreprinse. Actul obștească de informare și mobilizare a opiniei publice raionale pe care-l săvîrșesc zi de zi, cu pasiune, începe în uzinele și în satele raionului, în instituțiile sale. În mijlocul oamenilor activează ajutoarele de nădejde ale ziarului — corespondenții. Iată cîteva nume care au adus o contribuție substanțială la îmbogățirea „dosarului eficienței”: Cenny Paul, președintele G.A.C. din Plăieși, gospodărie milionară care a adresat țărănilor întovărășiți invitația „Veniți să vizitați colectiva noastră”, Ciortea Alexe, președintele G.A.C. Pădureni, Eugen Nemeth, președintele gospodăriei colective milionare din Luncani, ing. Florea Ulcianu, responsabilul cabinetului tehnic de la fabrica de sticlă, de 8 ori frunțas pe regiune (scrie permanent despre activitatea cabinetului, popularizînd cele mai interesante inovații), ing. agronom Grigore Andoneanț, colaborator activ al rubricii „Pentru obținerea a 5.000 kg porumb boabe la hectar”, Atanasie Ciotlăuș, directorul stațiunii experimentale pentru cultura porumbului, Ioan Lascău, secretarul organizației de partid al G.A.C. Luncani, și mulți alții. Faptul că mulți oameni ai muncii scriu la gazetă face posibilă urmărirea cu ușurință a eficacității materialelor publicate. Și — fapt remarcabil — înșiși colaboratorii cercetează, în mediul în care muncesc, ce răsunset au avut materialele lor, dacă ele au avut efecte pozitive. Redactorii, în cadrul deselor contacte pe care le au cu colaboratorii, înregistrează eficiența pe care au avut-o articolele publicate și procedează în consecință.

Astfel se explică și faptul că numărul corespondenților este în continuă creștere. Să dăm câteva cifre: în 1960, ziarul a avut 291 de corespondenți iar în 1961, 436 corespondenți. La aceștia se mai adaugă posturile de corespondenți repartizate astfel: 9 posturi de corespondenți la întreprinderile mai importante (fabrica de sticlă, „Electroceramica“, „Uzinele chimice“, „Fabrica de ciment“, „Industria de lut“ etc.), și 15 posturi de corespondenți în comunele în care ființează gospodării colective mai mari (Gligorești, Frata, Boian, Lunca, Iara ș.a.). În cadrul consfățuirii pe care ziarul a organizat-o cu corespondenții la începutul acestei luni, aceștia au prezentat propuneri concrete, aducând la cunoștința redacției multe probleme importante din raion. Pe baza acestor propuneri, planul tematic al gazetei a fost îmbunătățit. La capitolul „corespondenți“ ar mai fi de semnalat un fapt. Redactorii secției de corespondenți au devenit prieteni apropiați ai corespondenților. Ei stau îndelung de vorbă, le cunosc păsurile și bucuriile. De asemenea când s-a întâmplat ca un corespondent să fie persecutat din cauza celor scrise la gazetă, redacția a luat imediat poziție.

Eficiența gazetei „Turda nouă“ a crescut odată cu împuținarea cazurilor de persecutare a corespondenților. Poziția hotărâtă adoptată de gazetă în apărarea dreptului corespondenților de a face observații critice a dus la creșterea prestigiului ei în ochii cititorilor și colaboratorilor. Ne stă la dispoziție un exemplu: Paladia Oarga din comuna Poșaga-Lunca Arieșului a scris un foileton intitulat „Omul cu servieta“, în care satiriza moravurile învechite ale collectorului Aștilean de la D.A.C. În urma publi-

cării materialului, Aștilean a găsit cu cale să se răzbune, calomniind în fața organelor de stat pe corespondentă. Ziarul a intervenit și a pus capăt persecuțiilor, collectorul calomniator primindu-și pedeapsa.

Eficiența gazetei raionale din Turda a sporit și prin colaborarea cu ziarul regional „FĂCLIA“ din Cluj. Cu prilejul începerii uneia din acțiunile de mare răspundere pe care le-a organizat anul acesta „Turda nouă“ (campania „Pentru obținerea a 5.000 de kg. porumb boabe la hectar“), tov. Aurel Ungur, șeful secției agrare a ziarului „Făclia“, s-a deplasat la Turda pentru a împărtăși experiența ziarului clujean în această campanie. Ziaristul clujean a organizat și prima colaborare cu stațiunea experimentală. Tov. Ungur a scris și un material interesant, care a fost publicat de gazeta „Turda nouă“. Ziaristii din Turda doresc ca asemenea vizite utile să aibă loc și în viitor.

Ne spuneau ziaristii de la „Turda nouă“, și nu fără mindrie, că obiectivele redacției sînt permanent îmbogățite cu noi și noi probleme actuale. Reîmprospătarea periodică a planului redacției contribuie și ea la sporirea eficienței. O astfel de îmbunătățire a planului gazetei s-a făcut după terminarea consfățuirii pe țară a secțiilor agricole. În urma vastului schimb de experiență care a avut loc cu această ocazie, au început să se oglindească în paginile ziarului multe probleme noi pentru gazeta din Turda. În primul rînd ea a preluat rubrica „Pe mîna cui dați comoara?“, rubrică care asigură sectorului zootehnic cadre bine pregătite. Apoi a înființat rubrici menite să vină în ajutorul tinerelor gospodării: „Răspuns la întrebările tinerelor gospodării“, „Din experiența tinerelor G.A.C.“ și „Din pri-

mii ani pe calea dezvoltării multilaterale“. Cele trei invitații pe care ziarul le-a adresat întovărășiților de a vizita G.A.C. s-au bucurat de mult succes. Paginile speciale care au reflectat aceste vizite au constituit puternice argumente pentru întovărășiții din alte comune.

S-ar mai putea scrie multe despre acțiunile gazetei „Turda nouă“, despre eficiența materialelor pe care le publică. Ne vom opri însă aici, nu înainte de a aminti că există în activitatea redacțională și deficiențe care fac să scadă eficacitatea unor materiale. Ședințele de analiză și de discutare a problemelor care urmează să fie incluse în gazetă nu se țin la perioade de timp regulate: mai apar titluri șablon care umbresc articole cu un conținut interesant („Animale frumoase și bine îngrijite“, „Și-au depășit sarcina și angajamentul“, „O unitate fruntașă“, „Pentru îndeplinirea înaintea termenului a planului anual“, toate în nr. 860 din 17 noiembrie 1961, „Au îndeplinit planul anual la toți indicii“, „Pentru o activitate culturală bogată“, „Cooperativă bine aprovizionată“, toate în nr. 868 din 15 decembrie 1961). Nepotrivită cu caracterul gazetei raionale este și lungimea nejustificată a unor materiale publicate. În multe numere din ziarul „Turda nouă“ lipsește foiletonul, această armă eficientă în contra năravurilor învechite.

Îndrumați permanent de comitetul raional de partid și însușindu-și neconținut din experiența presei centrale și regionale, ziaristii din Turda au toate condițiile să mărească neconținut eficacitatea materialelor pe care le publică în coloanele ziarului raional.

SANDU MARIAN

„NEW YORK TIMES”

la lumina lumînărilor

SERGIU FĂRCĂȘAN

— Mă aflu la redacția ziarului „New York Herald Tribune”, lângă colțul dintre a opta și a patruzeci și doua, și stăteam de vorbă cu Jerry... (spunându-i mereu pe numele de botez, l-am uitat pe cel de familie), un reporter sportiv foarte prietenos, care se arătase dispus să mă ajute să vizitez redacția. Avea însă preocupări politice neașteptat de aprinse pentru un reporter sportiv: m-a poftit într-o boxă și timp de vreo două ore, dacă nu mai mult, am dezbătut în polemici situația internațională, trecând în revistă cinci decenii și cinci continente, cu apa curgînd șiroaie pe noi. La urmă Jerry, răsufliînd obosit, mi-a spus:

— Uite, avem păreri politice opuse și totuși nu ne-am luat la bătaie și nici la înjurături n-am ajuns. De ce naiba comuniștii americani nu sînt ca voi, de ce nu se poate discuta liniștit cu ei?

— Dragul meu, le băgați mîna în gît cu legile voastre fasciste. Eu pot să discut calm, sînt cetățeanul altei țări și presupun că ieșind de aici din redacție n-o să fiu arestat pentru părerile mele.

Jerry s-a grăbit să mă asigure că nu-i nici el de acord cu legile anticomuniste; la rîndul meu l-am asigurat că nu pot să cred cele ce-mi spune despre comuniștii americani și am căutat să-l conving că, deși e ziarist, e dezinformat. Ieșisem din boxă și,

la cîțiva metri mai încolo, am intrat amîndoi în vorbă cu dl. Joseph Morgenstern, cronicarul teatral al ziarului, un tînăr inteligent cu priviri ironice și plictisite, pe care efortul de a se arăta urban cu ziaristul străin părea să-l coste mult. Discutam despre stagiunea teatrală, cînd de cronicar s-a apropiat în grabă o doamnă, despre care am aflat că răspunde de suplimentul artistic al ziarului; l-a tras deoparte, să-i facă o comunicare. În redacție se petrecea ceva, mai mulți reporteri au plecat în grabă. Morgenstern s-a întors, și-a pus haina, scuzîndu-se că trebuie să plece urgent. Aflasem despre ce era vorba: pe o mare suprafață a New Yorkului, în plin centru, pe un teritoriu unde locuiesc 400.000 de oameni și lucrează alte cîteva sute de mii, se întrerupsese curentul electric. Era tocmai suprafața unde sînt mase nenumărate teatre care aveau spectacol cîteva ore mai tîrziu, hoteluri mari, magazine de lux, linii importante de metrou etc.

— Pentru dumneata e un subiect interesant, a spus cronicarul, nu fără ironie.

N-am vrut să-l dezamăgesc. Am sărit în picioare: — Vă mulțumesc, i-am răspuns cu toată naivitatea necesară. Mi-ați dat o idee. Într-adevăr, orașul acesta, pe care ațiștia în cap cu primarul îl laudă că ar fi cel mai grozav din lume, e bine de văzut și la lumina lumînărilor.

LUMÎNĂRI ȘI POLIȚIȘTI

La ora cinci și cinci după amiază doamna Fatima, celebra prezicătoare care cunoaște viitorul mai bine decât oricine, s-a năpustit afară din casă, pe strada a 48-a strigînd :

— Cînd dracu' au de gînd ăștia să repare lumina ?

Desigur, dacă s-ar fi uitat în cărți, cafea, globul magic și alte cîteva indicatoare infailibile, ar fi putut vedea că abia la 9,27 seara va fi înlăturată avaria ; dar cum să vezi, pe întuneric ?

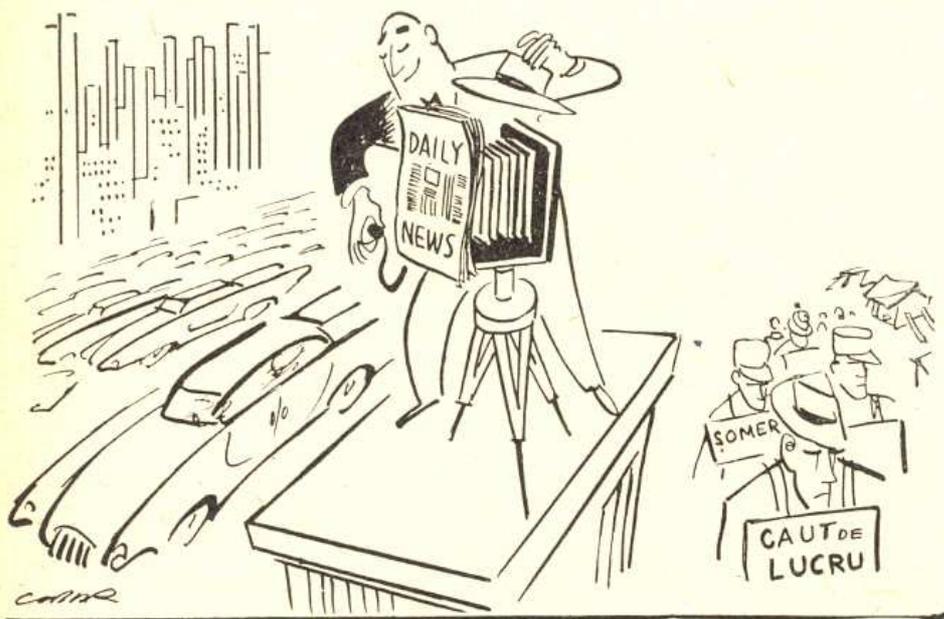
America — s-a spus asta pînă la banalitate — e țara contrastelor ; dar cel mai mare contrast, contrastul record, mai înalt decât clădirea lui Empire State Building, e contrastul dintre reclamă și realitate.

Abia cu cîteva zile mai înainte, primarul New Yorkului, dl. Robert Wagner, cu întregul lui stat major, pozase timp de cîteva ore în fața televiziunii pregătindu-și campania electorală și declarînd că New Yorkul e cel mai curat oraș din lume (atunci cînd de fapt în puține orașe ale lumii poți vedea lăzile de gunoi răsfrîindu-se pe trotuar în întreg cursul zilei), cel mai sănătos oraș din lume și cel mai cel mai oraș ce se poate închipui. De fapt, deși nu e un oraș de mare industrie, New Yorkul te înțîmpină de la mii de metri înălțime cu un baraj inimaginabil de nori negri, de fum ; simpla trecere printr-o stație de metrou te murdărește, iar la stația stadionului Polo Grounds ai de mers o sută-două de metri prin praf de cărbune gros cît degetul. Parcelele de joacă ale copiilor, împrejmuite cu gratii ca de închisoare, n-au urmă de iarbă sau flori, nici măcar pămînt, ci un asfalt dur, peste care, într-un colțisor, se află un morman pitic de nisip care pare a fi fost măsurat cu un cîntar de farmacie. Desigur, fiecare oraș are slăbiciunile lui, particularitățile lui istorice, dar cred că mulți reporteri, mai ales cei din apus, n-ar sublinia atît de stăruitor cusururile acestui oraș, care are și părțile lui agreabile, dacă nu i-ar irita reclama atît de trufașă și atît de disprețuitoare față de adevăr la care se dedau stăpîinii citadelei capitalismului.

Am pornit pe străzile scufundate în întuneric. Cu o rapiditate plină de semnificație — ei pătesc des lucruri din astea — new-yorkezii au scos lumînările, care erau gata pregătite. 2.500 de polițiști, pe urmă încă o mie, au invadat zona periculoasă, invitîndu-ne stăruitor să plecăm de acolo și sfătuindu-i pe negustori să scoată din vitrină mărfurile de preț și să pună totul sub cheie. Sute și sute de oameni au rămas închiși cu orele în cutiile ascensoarelor, femeile însărcinate și bărbații mai slabi au leșinat ; aparatele cu aer condiționat s-au oprit făcînd atmosfera irespirabilă, iar în metrouri sute de oameni care nu mai puteau ieși afară și-au scos cămășile, au smuls cartoanele de reclamă, făcîndu-și evantaie din ele. În timp ce plumbul se răcea și se întărea în linotypele ziarului „New York Times“, viața cîtorva muribunzi aflați în „plămîni de oțel“ abia mai pîlpiia și a fost salvată cu ajutorul unor generatoare Diesel ; în sălile de spectacol puținii spectatori care au venit totuși, nevrînd să-și piardă biletele, au fost invitați să-și scoată haina, actorii jucînd ei înșiși în cămașă ; la hoteluri de lux, noii veniți se înscriau în registre sub pîlpierea lumînărilor, iar la „New York Times“ numai cîteva oameni au rămas în birouri, scriînd la lumina lumînărilor și trimițînd curierii cu manuscritele la o tipografie în alt cartier. Printr-o coincidență, în aceeași zi, la celălalt capăt al Americii, în San Francisco, o explozie cauza întrepruperea curentului în „downtown“, jumătatea de jos a orașului.

Înșiruirea unor asemenea amănunte ar putea continua mult și bine. Am putea să amintim de ascensorul prins între etajele zgîrienorului Tischmann, de la numărul 666 al lui Fifth Avenue ; după ore, cînd pasagerii au fost eliberați, un ziarist s-a apropiat de cel mai bătrîn dintre ei și i-a cerut să-și spună impresiile. Acesta, un curier, a răspuns :

— Pe dracu', eu știu numai una și bună : am patru scrisori de predat, și dacă nu le dau imediat o să-mi pierd piinea.

Obiectiv

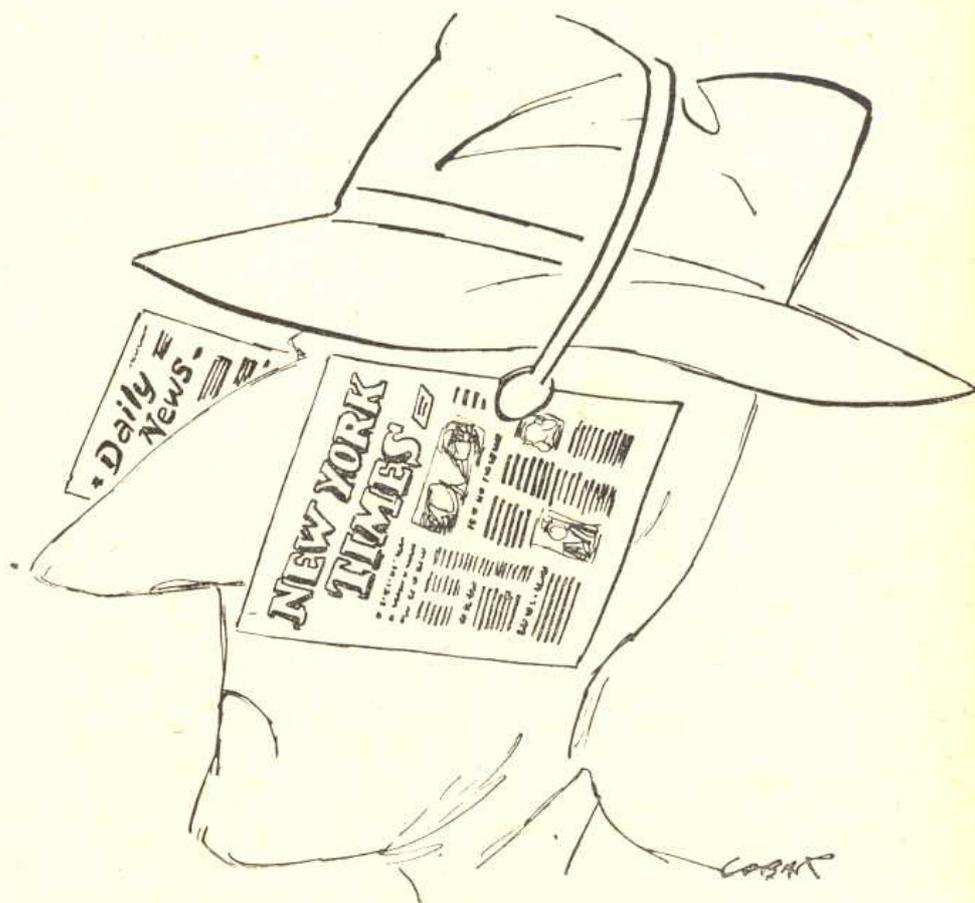
SCURT CIRCUIT LA „LIBERTATEA PRESEI”

Reacții diverse, pitorești, asemenea amănunte am mai putea înșirui. Ne vom mărgini să subliniem doar două fapte. Unul, că presa, cu asemenea prilejuri, își arată latura ei tare: cunoaștem păcatele de moarte ale presei americane, care concurează la un loc de frunte, printre armele cele mai „radioactive” ale politicii de întreținere a psihozei de război, ale denaturării adevărului, ale politicii antidemocratice, — dar e un fapt că în ce privește latura tehnică a informației, mai ales atunci când nu e vorba de subiecte de însemnătate vitală, ziariștii americani se dovedesc meseriași foarte conștiincioși, care recoltează zeci de amănunte precise, vinează faptul divers, pun accentul pe o documentare meticuloasă; vom vedea însă imediat cum această tehnică de calitate ajunge să servească idei potrivnice adevărului, se transformă adesea în contrariul ei și, în cel mai bun caz, atunci când nu e folosită pentru denaturări, măcar slujește la abaterea atenției cititorului de la probleme mai importante.

Să terminăm însă cu scurt-circuitul nostru. Al doilea fapt pe care voiam să-l subliniem este acesta: curentul electric este furnizat de o companie particulară, *Con Edison*. Presa a dezvăluit zeci de amănunte interesante asupra avariei de care vorbeam și asupra avariilor din anii trecuți, cu o excelentă documentare, ba chiar a arătat unele motive ale avari-

riei, vechimea instalațiilor etc. A uitat să indice numai câteva detalii minore: ce profituri are compania particulară și dacă nu cumva ar fi mai bine ca statul și nu particularii să furnizeze curent electric într-un oraș de mărimea New Yorkului. A cere naționalizarea n-ar fi însemnat cine știe ce idee de stînga, dacă ne gândim că în multe țări capitaliste curentul electric, mijloacele de transport în comun etc. aparțin statului sau municipalității. Dar presa, atît de îndrăzneată în alte privințe, a tăcut plină de respect: sfînta proprietate privată e tabu. Ziariștii americani fac adevărate tururi de forță ca să dovedească „independența” lor, înjură pe cine vrei și pe cine nu vrei: dar sfînta proprietate privată e tabu. Ei dezvăluie cîteodată excocheriile unui mic capitalist, dar nu descriu jaful „cinstit”, exploatarea „legală”, mult mai cruntă, la care marii rechini capitaliști îi supun pe muncitori. Ei vor să se arate drept inteligențe creatoare și de sine stătătoare în politica externă, criticînd uneori și guvernul: dar cînd e vorba de o chestiune cu adevărat vitală, cum a fost în zilele rușinoase ale intervenției în Cuba, parcă sînt aranjați și aliniați de o mînă nevăzută și toată „varietatea” lor aparentă se rezumă pînă la urmă la linia imperialistă; iar dacă mai critică uneori guvernul de la Washington, asta e numai pentru că există undeva — nu la Washington, ci în Wall Street — un supraguvern, interesele marilor monopolști, care trebuie respectat cu sfințenie, căci el deține, în ultimă instanță, și ziarele. Noi sîntem democrați, spun ei, pentru că ne permitem să facem

Ochelari de cal

uneori observații pe seama președintelui statului ; da, pe seama președintelui se mai întâmplă, — dar pe seama Majestății Sale General Motors, pe seama Majestății sale Dupont de Nemours, pe seama Majestăților lor Rokefellerii, în calitatea lor de dinastie a business-ului, „libertatea presei”, nu funcționează.

Cum vine vorba de un asemenea subiect, faimoasa libertate face scurt circuit, se produce o avarie și excelenții meseriași ai informației încep subit să se chiorescă la lumina luminărilor, par să nu mai vadă lucrurile cele mai simple, nu pot să descifreze nici un cuvânt din cartea mare a vieții care stă întinsă în fața lor, dau dovadă de o naivitate înduioșătoare.

Ca și în cazul avariei electrice, cauza e simplă : și curentul electric, și curentul din circonvoluțiunile cerebrale ale ziariștilor burghezi sînt deținute deopotrivă de către companii capitaliste.

SHAKESPEARE N-A AVUT MAȘINĂ DE SCRIS

Citez din „New York Herald Tribune” :

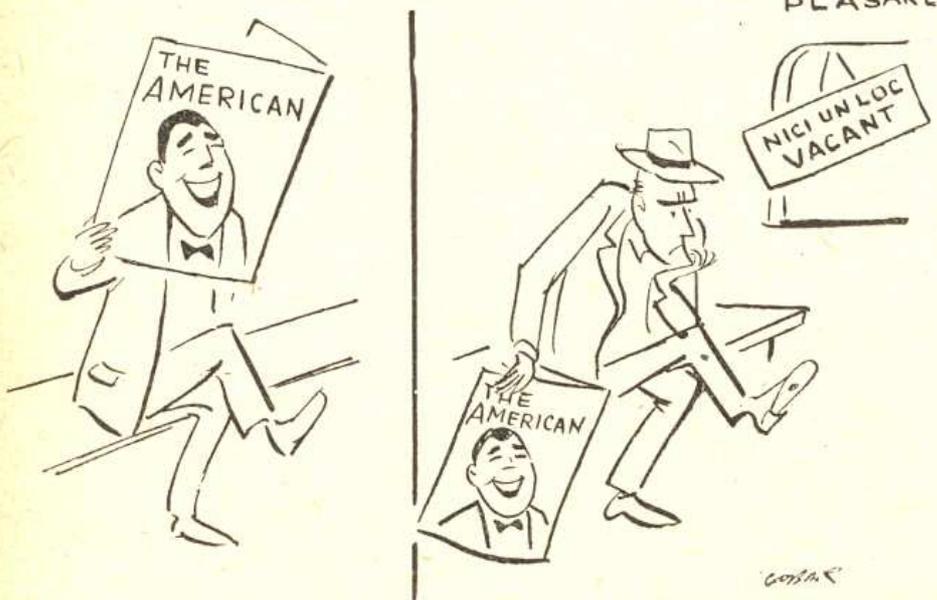
„E o ciudățenie că Beethoven, care avea instrumente atît de mult inferioare celor ale noastre, a produs o operă care poate răscoli sufletul în asemenea măsură. Shakespeare și-a scris de mînă piesele — n-avea mașină de scris... Mijloacele tehnice se îmbunătățesc, dar geniul lăuntric lipsește... „A arăta așa cum se cuvine” e scopul, — și nu a fi original sau inteligent. Copiii noștri sînt educați să se îmbrace la fel, să se poarte la fel și să gîndească la fel. Acest conformism este ostil geniului. Lîngă fiecare fotoliu se află o lampă, dar oare ce se citește la lumina acestei lămpi ?”

Rareori am găsit formulată atît de plastic una din contradicțiile de bază ale civilizației și culturii americane, inclusiv ale presei americane. Desigur însă, nu tehnica este de vină, ci modul de viață, felul cum este folosită această tehnică : a fi original nu e un scop în sine și asemănarea conformistă dintre mulți americani stă tocmai în profundul lor

individualism, în dorința de a fi *altfel* care le-a fost inoculată.

Vizitînd un ziar american, te izbește tocmai acest contrast între scop și mijloace, între tehnică și cauza nejustă pe care o slujește ea.

Am fost să văd ziarul, poate cel mai des vizitat și mai reprezentativ, „New York Times”. Deși în plin centrul Broadway-ului celebra piață Times square este numită după ziar, deși pe clădirea tăiată în forma unui cuțit de strung aleargă literele unui jurnal luminos, totuși „New York Times” nu se mai află aci, s-a mutat cîteva sute de metri mai încolo. Clădirea este veche, deloc elegantă, nu poate sta alături de zgîrie-nori-ul luxos al revistelor „Time” și „Life”. De altfel mărimea sau luxul clădirii nu constituie o indicație. Consorțiul puternic al lui Luce, soțul fostei ambasadoare americane la Roma, și unul dintre promotorii zeloși ai războiului rece, a investit bani în noul zgîrie-nori Time-Life ca în oricare altă afacere ; el revinde sau închiriază diferite birouri de la zecile de etaje, face o speculație asupra terenului extrem de aglomerat din centrul Manhattan-ului. În paranteză fie zis, cînd te afli în America, toate datele trebuie răsucite pe de o parte și pe alta, pentru că tot ce îți se pare normal și evident din cercetarea datelor sau din ceea ce știai mai înainte, se dovedește a fi mai încălțit. Nu numai diferența între clădiri, ci și cea dintre tiraje pare a zdrobi pe *New York Times* : revista ilustrată *Life* are un tiraj de 6,44 milioane exemplare, pe cînd „*New York Times*” are un tiraj inferior aceluia al „Scînteii” : 636.246, exceptînd duminicile cînd, datorită voluminosului său supliment, trece de 1,3 milioane. Datele acestea însă nu sînt edificatoare pentru influența pe care o joacă cele două publicații, ci numai pentru nivelul mediu al cititorului american. El răsfoiește distrat zeci de magazine al căror tiraj trece de un milion, în vreme ce — în această țară uriașă — doar două ziare au un tiraj zilnic de peste un milion : „Daily News” din New York, și „Chicago Tribune”. În ce-l privește pe „New York Herald Tribune”, care beneficiază de condeiele lui Walter Lippmann sau Art

Aparență și realitate

Caricaturi de Nell Cobar

Buchwald, sau al unor ziariști reacționari dar de renume ca Alsop, Marguerite Higgins, Roscoe Drummond și supraltrareacționarul David Lawrence, tirajul lui abia trece de 350 de mii.

Influența lui Times și Herald depășește însă cu mult tirajul lor: în primul rând, ele sînt în capul unor trusturi care cuprind numeroase ziare locale, cărora le furnizează articole și știri de-a gata scrise. În numeroase orașe americane mi-a fost imposibil să găsesc vreun exemplar din „New York Times“, tocmai pentru că acolo se vinde numai ziarul local. În al doilea rând, ele, împreună cu rudele lor din Washington, sînt ziare care furnizează materia primă politică celorlalte foi zilnice, sînt, nemărturisit, ziare ale elitei conducătoare. „Daily News“, care dispune de un tiraj de cîteva ori mai mare, e un ziar mult mai mic, formatul paginilor e de două ori mai mic, și prețul e de două ori mai mare. Aici ne izbim de altă ciudățenie: cititorul plătește *mai mult* ca să capete *mai puțină hîrtie*. Într-o duminică mi-am luat „New York Times“ și am început să-l citesc pe stradă: după cîteva minute mă dureau mușchii. Cînd l-am pus pe cîntar, mi-am dat seama că trebuie să fii atlet pentru a citi pe stradă asemenea ziar: cîntărea, în acea duminică, 1,8 kilograme; a ține brațele întinse înainte cu două zile pare un fleac, dar după cîteva minute se dovedește o povară.

Efortul muscular e însă fleac pe lingă cel cerebral: nu pentru că citirea acestor articole ar cere cine știe ce inteligență — adesea dimpotrivă, — dar mintea ție realmente împuiată cu sute de reclame, știri, articole, care — așa ca într-o vitrină suprainească — se anulează reciproc și sfîrșesc prin a-ți face capul calendar (precizăm însă că e vorba de un calendar voluminos, care poate ajunge pe mai mulți ani de zile).

TONE, TONE

Iată cum tehnica se transformă în contrariul ei și un instrument creat pentru informarea publicului devine o armă de zăpăcire. Cînd am vizitat „New York Times“, tînarul agreabil care ne conducea spunea rîzînd că omul care nu dispune de roabă cumpără ziarul la chioșc și aruncă imediat la coș vreo opt-nouă suplimente, fără ca măcar să se uite la ele, păstrînd numai partea care s-ar putea să-l intereseze. În teorie s-ar părea că formula are și avantaje, fiecare găsînd acolo ce-l interesează. Un asemenea avantaj *poate* exista într-adevăr; în practica presei americane el se transformă însă în contrariul lui, omul e plictisit, funcția informativă devine un apendice debil al reclamelor și afacerilor, în care rolul predominant îl ocupă reclamele și afacerile zeului Marte, ale trusturilor.

Cît despre fițiucii de felul lui „Daily News“, forța lor constă în exploatarea murdară a crimelor, dez-mățului, în flatarea celor mai înapoiate gusturi, în cultivarea, cu ajutorul alfabetului, a unei inculturii mai apăsătoare aproape decît analfabetismul. Scuza așa zișilor ziariști care desfac această marfă insalubră este aceeași ca și scuza contrabandiștilor de stupefiante: „Noi nu sîntem de vină, noi nu facem decît să furnizăm publicului ceea ce dorește“. Să nu uităm însă că fățarnicii contrabandiști de stupefiante muncesc pe brînci pentru a crea *nevoia* de drog: ei oferă gratuit copiilor de școală stupefiante,

cu condiția ca aceștia să le găsească noi clienți printre colegii lor. Odată ce năravul a fost prins, prețul e urcat, piața se lărgeste, rețeaua se extinde. La fel, negustorul de infamii scrise și ilustrate își creează o piață; apoi, profitînd de poziția cîștigată, ia bani grași de pe urma reclamelor și viră în fițiuca lui articole și știri mincinoase, reacționare.

Nu e de mirare în aceste condiții că un ziar ca „New York Times“, deși stă și el pe poziții cel mai adesea retrograde, a ajuns să fie acuzat de președintele comisiei pentru cercetarea activității antiamericane de atitudine... procomunistă!

Pînă să începem plimbarea noastră pe culoarele și prin birourile lui „New York Times“ să terminăm scurtul nostru reportaj prin paginile a ceea ce se numește presa americană. Tehnica cea mai modernă slujește cel mai înapoiat spirit. La orice stație de metro și orice chioșc te întîmpină o cantitate neverosimil de mare de magazine abjecte. Iată magazinul „Male“-„Masculul“, „Bărbatul“ — care, atunci cînd eram acolo, mă imbia cu o copertă pe care era anunțată la loc de frunte principala povestire a numărului, cu desene: „Americanul care a evadat din Tibet cu 19 fiice ale bucuriei“, sau, cum s-ar zice mai simplu, cu 19 prostituate. Iată magazinul „Whisper“ („Șoapta“), unul din cele cîteva zeci — și cînd spun zeci, e vorba de foarte multe zeci — de magazine în genul lui „Confidential“, care se ocupă cu propagarea moravurilor scandaloase, și care șoptește de pe copertă titlul cît se poate de serios „Făgașul schimbător al Viciului american“. Există zeci — și cînd spun zeci, rămîn dator cu mult realității — de magazine așa-zis sportive sau așa-zis fotografice, care sînt destinate întreținerii unor devieri sexuale patologice. Vă voi furniza cîteva citate, puține față de cele cuprinse în 70 de pagini, care arată cum o revistă poate deveni o școală a bestialității. S-a scris adesea despre „wrestling“, lupte, sau cum se mai spune, „Katch as katch can“, „apucă-l de unde poți“. Luptele pe care le-am văzut erau — toate, fără excepție — înscenări cum nu se poate mai vizibile, aranjate dinainte pînă în cele mai mici amănunte, și nu era nevoie să fii specialist ca să-ți dai seama de asta. La început mă miram cum zeci de mii de spectatori — fără a-i mai socoti pe cei de la televiziune — pot să ia de bună o asemenea înscenare copilărească, dar se pare că lupta este numai un pretext, numai un punct de pornire pentru a înflăcără fantezia adolescenților și a fetelor bătrîne. Am înțeles mai deplin adevăratul caracter al „wrestlingului“ abia după ce am parcurs numărul pe vara lui 1961 al revistei „Wrestling“.

Dacă pozele și textul ei sînt palide față de ceea ce se poate vedea în realitate la o asemenea „gală sportivă“, în schimb ele au meritul de a exprima *filozofia* și scopul acestei ocupații prea puțin nobile. Iată cum începe portretul unui astfel de luptător care are specialitatea de a se arunca în zbor cu picioarele în falca adversarului. Sub titlul „Antonino cel mare“, „un portret în exclusivitate al unuia dintre cei mai remarcabili oameni ai generației sale“ sîntem informați că „Antonino Rocca este unul dintre cei mai remarcabili oameni ai lumii“. Unul dintre povestitori spune: „Antonino mi-a trimis vorbă la spital: Deseară, cînd o să auzi despre match, o să vezi că te-am răzbunat... Cînd l-a întîlnit pe Okitaro m-a răzbunat nu numai pe mine, ci toată America de Sud. Cu o serie de lovituri ale corpului care

aproape l-au decapitat pe adversarul său, Rocca l-a ucis (subliniat în text) pe Okitaro. Prietenul meu, acest Rocca, e un om adevărat!

Nu importă prea mult dacă bruta căreia i se face reclamă că „va rămâne în istoria secolului“, ba, mai mult, „unul din cele mai mari nume nu numai ale acestui secol“, ci ale tuturor lumilor și galaxiilor prezente și viitoare, nu importă dacă și-a ucis sau nu adversarul (de obicei e vorba de reclamă, meciurile fiind aranjate), dar importă stăruința cu care e lăudat pentru acest fapt. Observați în citatul de mai sus că se pune accent nu pe sport — oricât de brutal și dezgustător ar fi el — ci pe răzbunare; citind revista, vezi că nu respectarea regulilor acestui sport — oricum ar fi ele — alcătuieste farmecul descriției, ci abaterile de la reguli, sadismul, răzbunarea, plăcerea de a fi chinuit, „forța animală“, țipetele victimei care se zbate implorînd milă și urletele bestiei triumfătoare. În portretul lui „Eric Pedersen, vikingul secolului al XX-lea“, am găsit următoarea cugetare remarcabilă: „El știa că, pentru a fi erou în ochii lor, erau dați cînd trebuia să fie de asemeni un ticălos“. Într-o fermecătoare descriere a brațelor frînte, gîturilor răsucite, picioarelor rupte și părului smuls din cap, descoperim cu plăcută uluire că eroul nostru ticălos — sau măcar cel care-l immortalizează — e o ființă capabilă de a emite gînduri. E citată următoarea maximă strălucită: „Socot că omul e om și nu s-a schimbat din vremea vikingilor sau din vremea omului cavernelor“. Ca să stimuleze și mai mult dezlănțuirea instinctelor josnice, organizatorii se laudă că la galele organizate de ei, spectatorii participă la luptă azvîrlind în adversari cu ce le cade sub mîna. „Pedersen singerează, e drept, dar numai de la rănile capului. Rănile lui sînt superficiale și nu provin decît de la supporterii care aruncă în el cu sticle de limonadă, cutii de bere (la ei berea se bea din cutii de metal tip conserve), mucuri aprinse de țigări, poșete proeminente și ace de pălărie“.

Apărătorii modului de viață american se plîng uneori că-i vorbim de rău. Dar ce să-i faci: am în față fotografii oribile, cutremurătoare, înfățișînd... o blondă de statură normală împreună cu o femeie-pitic, îngrozitoare la aspect, înfruntînd pe rînd două brunete de același asortiment, una normală și una monstru. Luptele simple nu le mai ajung: fac echipe de cîte doi. Partenerul așteaptă înapoia corzilor: dacă coechipierul lui izbutește să-și tîrască adversarul în dreptul corzilor, atunci au voie să-l bată amîndoi o dată: cel de după corzi îl ține și celălalt îi trage. Se fac tot felul de combinații dinainte înscenate; bătut măr, unul din luptători întinde degetele către coechipierul de după corzi, să fie salvat: mai au doi centimetri, încă unul etc. „Portretul ucigașului“ e titlul altei biografii, în care ucigașul povestește cum a rupt o ureche și cum, cînd se afla la marginea ringului, o doamnă i-a înfipt undeva un lung ac de pălărie. E un fapt: ne aflăm în fața unei școli a cruzimii. O școală a bestialității. Ea e premeditată. Ea formează monștri hidoși, amatori ai războiului atomic, mercenari, ticăloși cărora le place să chinu-

iască și să spînzure, brute, bandiți, reacționari care nu-s reacționari din cauză că ar fi fost induși în eroare și care se bat crezînd că astfel apără „democrația“ americană sau drepturile omului, ci sclerați din convingere, jăvre conștiente de mîrșăvia lor care sînt recrutate în corpul „minutemen“ pentru a alcătui grupări de șoc contra comuniștilor, contra negrilor, contra americanilor pașnici, contra oame- nilor cinstiți de rînd.

Aceasta e realitatea. Acesta e aspectul tipic.

Diferiți ziariști americani cu care am stat de vorbă au căutat să mă convingă de avantajele pe care le-ar prezenta „libertatea“ de tip burghez a presei. Unii dintre ei sînt oameni cinstiți, tineri sau vîrstnici, cu iluzii sau prejudecăți, dar cu bune intenții, animați de dorința de a spune adevărul, de a fi obiectivi. Greșeala lor constă în faptul că prin „presa liberă“ înțeleg presa așa cum ar dori-o să fie, așa cum au învățat la școală că trebuie să fie, așa cum o scriu unii dintre ei, — dar nu așa cum este ea cu adevărat, în practică, în felul cum acționează cu tonele ei de hîrtie. Călătorind prin orașele liniștite, alături de o delegație de specialiști romîni în agricultură, am putut să mă conving de bunele intenții ale unor asemenea ziariști, care căutau sincer să se lămurească asupra unor probleme și care — în cîteva foarte mici ziare locale, ba o dată chiar și într-un ziar din Washington — s-au străduit să reproducă obiectiv, atît cît se pricepeau, declarațiile ce le erau făcute. Ar fi o greșeală să-i bîgăm pe toți acești oameni în aceeași oală: în corpul însuși al presei există — unii dintre ei ar putea să ne acuze că simplificăm, dar, în esență, aceasta e realitatea — există exploatați și exploatați, patroni și slujbași de rînd ai condeiului; există, și printre cei mai înstăriți dintre ziariști, cîțiva a căror poziție și faimă le permite ca — în unele momente și în anumite limite destul de severe — să se arate ceva mai lucizi. Autorul acestor rînduri, care cu ani în urmă a scris un roman satiric inspirat de calomniile pe care un scrib al imperialismului le înșirase pe seama țării noastre, a avut prilejul ca, în urma contactului cu cîțiva astfel de ziariști, să-și întrezească impresiile: în noua ediție, aflată sub tipar, voi căuta să înfățișez și figura unui gazetar american de bună credință, ceva mai lucid. Din păcate însă...

Din păcate, aspectul tipic al presei americane rămîne acel pe care l-am cunoscut. Ba, mai mult, contactul direct cu realitățile americane ascute și mai mult acest diagnostic: îți dai seama că presa ațîțătorilor la război, la bestialitate, la reacționarism și josnicie, are o virulență, o amplasare cantitativă, o varietate a formelor în care se manifestă virusul răului, mult mai mari decît ai fi putut să-ți imaginezi de la distanță.

Aceasta însă nu înseamnă că nu mai ai nimic interesant de văzut în cursul vizitelor directe făcute la ziare ca „New York Times“, „New York Herald Tribune“, sau la clubul presei din Washington, sau vizionînd jurnalele de știri prezentate de posturile de televiziune. Dar despre acestea, cu alt prilej.

EXIGENȚELE

unei prezențe

Condițiile obiective dictează gazetelor raionale ca într-un cadru restrâns să dezbătă problemele multiple și complexe ridicate de viață în raion, în țară — și prin intermediul paginii externe — în lumea întreagă. În consecință, fiecare rînd va fi cîntărit cu atenție, spațiul — drămuț cu zgîrce-nie și în locul pletorei verbale va vedea lumina tiparului un ziar concret, operativ și eficient.

În lumina acestor considerații, mai mult sau mai puțin anterioare lecturii paginilor ziarelor dar condiționate de aspectul lor „de buzunar“, ne-am propus să urmărim modul în care gospodăriile agricole colective sînt prezente dacă nu în paginile dedicate în întregime culturii — destul de puține, la drept vorbind — măcar în materialele cu caracter cultural. Am răsfoit colecțiile ziarelor „DRUMUL SOCIALISMULUI“ din Tulcea, „CLOPOTUL“ din Botoșani, „FLACĂRA SIBIULUI“ și „STEAUA ROȘIE“ din Alba Iulia, oprindu-ne asupra numerelor din lunile septembrie, octombrie și noiembrie ale acestui an. Deși nu ține seama de tradiționala împărțire a lunilor după trimestre, alegerea aceasta puțin sistematică are meritul de-a cuprinde o perioadă importantă pentru problema urmărită: sînt lunile cînd, pe de-o parte, se sfîrșește culesul recoltei și începe distribuția produselor în colective și, pe de altă parte, cînd oamenii satului au la dispoziție mai mult timp ca să-și poată îndrepta atenția cu precădere asupra altor activități în afara campaniilor agricole. Lunile acestea constituie, într-adevăr, o etapă deosebită în ciclul anual al vieții la țară și au determinat apariția unor articole menite să asigure îndrumarea activității culturale. Gazeta sibiană a rezervat în septembrie un articol de fond iscălit de N. Suci, directorul Casei raionale de cul-

tură, iar cea din Alba Iulia și-a îndreptat atenția asupra asigurării bazei materiale „în aceste zile, la căminele culturale“ prin articolul intitulat astfel. Ele marchează împreună, deși deosebite ca gen, tendința întrutotul lăudabilă a ziarelor raionale de-a surprinde problemele de importanță majoră în toate aspectele lor, de a le dezbate și de a nu se rezuma la înregistrări de fapte. Alături de alte materiale asemănătoare, ele dau ziarului trăsăturile distinctive ale „organizatorului colectiv“. Și totuși, gospodăria agricolă colectivă lipsește din rîndurile articolelor, fiind abia pomenită de tovarășul N. Suci. Realitatea zilei de astăzi arată că activitatea culturală a satului nu se mai concentrează exclusiv în jurul căminului și al bibliotecii. Astăzi gospodăriile colective tot mai numeroase și mai cuprinzătoare devin centrul vieții satului nu numai din punctul de vedere al producției. Colțurile roșii sînt mijloacele prin care G.A.C.-urile asigură creșterea nivelului cultural al colectivităților; or, tocmai aceste importante avanposturi ale frontului culturii lipsesc în întregime din coloanele ziarelor raionale la care m-am referit înainte.

Pentru crearea unei imagini cît mai concludente asupra modului în care gospodăria agricolă colectivă este prezentă în activitatea culturală, un gen deosebit de eficace este, fără îndoială, raidul-anchetă. De-a lungul a trei luni de zile nu l-am întîlnit decît în paginile „Stelei roșii“ din Alba Iulia sub titlul dacă nu atractiv și mobilizator, cel puțin precis „Munca culturală să sprijine mai mult întărirea și dezvoltarea gospodăriilor colective“. Urmărind activitatea principalei unități culturale din comunele Burcedea Vinoasă, Benic și Sard, autorul raidului a încercat să sublinieze prin fapte

concludente adevărul că o susținută activitate culturală, ideologică și propagandistică își vedește eficiența prin realizările din viață. Dacă la Burcedea Vinoasă brigada artistică de agitație a prezentat trei programe noi menite să facă tuturor *cunoscute*, într-o formă vioaie și amuzantă, realizările colectivei locale, dacă piesele „Îndoiala“, „Neamurile“ și probabil „O zi de odihnă“ (spunem probabil fiindcă neglijența în indicarea autorilor naște confuzii ca în cazul acestei piese care poate foarte bine să fie cunoscuta comedie a lui V. Kataev ce n-are nimic comun cu problemele satului) au demonstrat avantajele muncii comune în imagini artistice, iar conferințele au susținut cu demonstrații concrete aceleași adevăruri, rezultatul e precis: încă 160 de familii intrate în rîndurile colectivităților. Din păcate aceeași supunere la obiect în demonstrație nu mai e întîlnită și în exemplele negative. Simpla enunțare a unui fapt ca, de pildă, slaba mobilizare de la Benic e departe de a fi suficientă. S-ar fi cerut materialului, din păcate neiscălit, o mai înaltă finută gazetă-rească, un conținut mai bogat cu un comentariu mai substanțial pentru ca într-adevăr raidul-anchetă să-și atingă în întregime scopul. În orice caz el constituie un punct în plus față de celelalte ziare ce se rezumă la materiale izolate, atingînd tangențial problema majoră urmărită de noi. Într-o pagină culturală de fapt, dar neanunțată de vreun titlu general, „Clopotul“ din Botoșani publică reportajul „Întîlnire dintre actori și colectiviști“. În ciuda titlului promițător materialul rămîne complet la suprafața faptelor: colectivul Teatrului de Stat „M. Eminescu“, pregătind premiera comediei lui I. Istrati „Milionarii“, s-a deplasat pentru documentare în gospodăriile colective din comunele

Roma, Scorujeni și Bobulești. E-roli reportajului, actori și colectiviști deopotrivă, sînt prezenți: în coloanele ziarului numai cu numele, enunțate în liste cuprinzătoare. Faptele vieții — realizări importante, acțiuni interesante și drumul care a dus către ele — adică tocmai criteriul ce a determinat alegerea acestor gospodării de către Teatrul de Stat au rămas în afara reportajului, după cum tot în afara lui a rămas și legătura dintre actori și public, atît de specifică zilelor noastre. „Întîlnire între actori și colectiviști“ transformă faptul real într-o searbădă întîlnire de paradă, parcă a-nume făcută pentru ochiul și condeiul unui reporter puțin perspicace. În aceeași pagină articolul „Tuturor formelor de activitate culturală aceeași atenție“ își propune să analizeze lipsurile căminului cultural din satul Todireni, unde latura artistică e complet neglijată. Enunțînd problema, autorul se mulțumește cu atît. În acest sat, reiese din material, există o întovărășire agricolă și o gospodărie colectivă, deci o activitate culturală de conținut se impune cu necesitate în vederea completei colectivizării a satului. Articolul, pornit de la o idee bună, trebuia să sprijine efectiv munca căminului cultural prin sugestii și propuneri concrete. Aceeași gravă lipsă în publicarea articolelor cu caracter cultural o vădese în paginile aceleiași ziar materialele „La căminul cultural — activitate interesantă“ și „La Vlădeni, activitate cultural-artistică multilaterală“ care nu depășesc spiritul enunțiativ al titlurilor lor. Atitudinea, din păcate, nu e izolată. Poate fi întîlnită în „Drumul socialismului“ din Tulcea. Cîteva rînduri apărute sub titlul „Solii din Pecineaga“, singu-

rul material cultural referitor la G.A.C. în trei luni, expediază în termeni foarte laudativi schimbul de experiență și turneul efectuate de brigada artistică din raionul Măcin, laureată a concursului artiștilor amatori, în comunele M. Kogălniceanu, Beștepe și în Tulcea. Lipsit de date asupra activității brigăzii, asupra programului ei, ba lipsit chiar și de concluzii, „Solii din Pecineaga“ nu vin în nici un fel în sprijinul activității culturale din raionul Tulcea al cărei scop principal trebuie să fie întărirea economico-organizatorică a colectivelor. Spațiul restrîns nu e

un motiv pentru gazetarii din Botoșani și din Tulcea. Înlocuirea și eliminarea superficialelor materiale laudativ-enuțiative se impune.

Că lucrurile pot sta și altfel în coloanele „Clopotului“ și ale „Drumului socialismului“, o dovedește și inițiativa interesantă a „Flacării Sibiului“. În peisajul economic, dar și cultural, al unui raion, gospodăriile colective — cu atît mai mult cele fruntașe — constituie un puternic exemplu al vieții noi pe care o construim zi de zi. Pentru oricine le vizitează, faptul este evident, dar pentru ochiul atent al scriitorului se dezvăluie amănun-

tele cele mai semnificative. Apelînd la membrii ceneclului „Orizonturi noi“ din localitate, ziarul sibian a publicat două pagini dedicate gospodăriei colective „Tractorul roșu“ din Cristian. Reportaj, schițe, poezii colaborează întru crearea unei imagini cît mai complete. Desigur, materialele apărute nu sînt ireproșabile. Reportajului lui Aurel Călinescu „Să-ți arăt Cristianul toamna“ i se poate obiecta lipsa totală a oamenilor, ca și unele versuri ce se lasă prea mult atrase de frumusețea de pastel a naturii. Însă, dincolo de lipsurile de amănunt, paginile apărute în „Flacăra Sibiului“ denotă preocuparea pentru gospodăriile colective, depășindu-se cifrele și urmărindu-se oamenii și ceea ce munca în colectiv le aduce nou. Meritul acestor pagini culturale este cu atît mai mare cu cît oferă un bogat material activității culturale în vederea înfăptuirii totalei colectivizării, un material eficace prin datele apropiate tuturor țărănilor din raion, căci numele și datele n-au fost alterate de fantazia scriitoricească și pot fi verificate la fața locului.

Am urmărit în paginile ziarelor raionale din patru colțuri de țară gospodăriile colective așa cum se oglindesc ele în materialele cu caracter cultural. Dacă în unele redacții („Steaua roșie“ — Alba Iulia „Flacăra Sibiului“) preocuparea aceeași e prezentă și mărturisită de materialele interesante apărute, la Tulcea și Botoșani, ea e expedită rapid, de complezență. Se cere pentru viitor ca preocupările culturale ale ziarelor raionale să privească și să dezbată cu mai multă competență, mai sistematic, problemele multiple ridicate de gospodăriile agricole colective.

RADU RUPEA

Spicuiiri

din rubricile culturale la trei ziare raionale

Răsfoind la întâmplare numerele pe noiembrie ale citorva ziare raionale am putut constata că cel puțin „DRUMUL SOCIALISMULUI“ (Tulcea), „FLAMURA ROȘIE“ (Reșița) și „CLOPOTUL“ (Botoșani) se ocupă de problemele culturale cu o perseverență și o continuitate pentru care i-ar putea invidia nu numai ziarurile regionale, dar și unele dintre cele centrale. E drept că concluzia nu este valabilă pentru toate ziarurile raionale, mai ales în ceea ce privește continuitatea, „FLACĂRA ROȘIE“ din Arad scotind de pildă că o pagină culturală scutește redacția de publicarea sistematică a unor materiale operative. În schimb, vecina sa cea mai apropiată „Flamura roșie“ din Reșița, în afara paginii culturale periodice, publică aproape zilnic materiale culturale, începând cu articole de analiză, reportaje și comentarii și terminând cu informația culturală, care dă o succintă imagine a bogatei și variatei vieți culturale a raionului. Am găsit astfel în „Flamura roșie“ reportaje interesante și frumos scrise despre activitatea culturală de masă, portrete de activiști culturali, cum ar fi „Unul dintre sutele de activiști culturali“ (1 noiembrie 1961) sau „Electrician și violonist“ (22 noiembrie 1961). Materiale ca „Ascultând emisiunile stației de radioamplificare de la Breșa“ (22 noiembrie 1961) sau „Ascultând muzica în restaurant“ (25 noiembrie 1961) sînt de un real folos în îndreptarea unor deficiențe, deși ultimul pune uneori cam naiv problemele „romanțelor“ de pildă. Așa, autorul articolului, pe care nu-l cunoaștem pentru că n-a semnat materialul, declară cu oarecare timiditate, deși ceea ce spune este absolut just: „Nu am vrea să se înțeleagă că sîntem împotriva romanțelor, însă alegerea lor trebuie făcută cu mai multă exigență“ Naivitatea, însă, urmează. „Nu ne pot mulțumi romanțele de acum 50—60 de ani, care cîntau tristețea dragostei neîmpărtășite...“. Ei bine, acestea sînt romanțele — cîntece ale începutului de secol, neavînd altă temă decît dragostea, pierdută sau neîmpărtășită și cu excepția a două sau trei (între care „Am început să îmbătrînesc“ nici ea tocmai optimistă) nici o romanță nu e mai tînără de 30 de ani. Deci, chiar dacă ar avea toată bunăvoința șefii orchestrelor de restaurante din Reșița, n-ar putea oferi redactorului în cauză romanțe recente, din simplitudine motiv că nu sînt.

Independent de această scăpare „culturală“, însă, „Flamura roșie“ aduce după părerea noastră o contribuție la viața culturală a raionului Reșița, publicînd materiale multe și pe teme variate. Deși, ocupîndu-se mult de problemele culturale ale Reșiței și ale centrelor industriale (și sînt multe în raion), ziarul scapă din vedere problemele culturale ale satului, nici măcar articolul ocazional: „Începe concursul artiștilor amatori din regiunea Banat“ nu se referă în mod special la activitatea artiștilor amatori ai căminelor culturale de pildă.

Ceea ce face în schimb „Drumul socialismului“ din Tulcea, deși în paginile acestui ziar informația culturală, variată și bogată predomină în dauna reportajelor și articolelor de analiză. Și chiar cînd acestea există — și ele există totuși mai ales în legătură cu activitatea cultural-educativă de la sate — ele au mai curînd caracterul unor instrucțiuni ca „Pentru desfășurarea cu succes a celui de-al III-lea concurs de teatru de amatori „I. L. Caragiale“ (25 noiembrie 1961) sau „Seminarul raional cu directorii căminelor culturale“ (18 noiembrie 1961). În schimb „Drumul socialismului“ se ocupă cu continuitate, aproape în fiecare număr, de problemele muncii cu cartea, publicînd recenzii, note de cărți, reportaje, informații. „Drumul socialismului“ vădește o preocupare serioasă și consecventă pentru ogîndirea problemelor culturale, care îi face cinste și care, împreună cu o mai mare exigență față de calitatea materialelor, nu poate să nu ducă la un salt calitativ al rubricii culturale a ziarului.

Probleme asemănătoare celor pe care le ridică rubrica culturală a „Flamurii roșii“ și a „Drumului

socialismului“, adică insuficienta preocupare pentru munca cultural-educativă la sate și lipsuri în privința nivelului publicistic, le ridică și rubrica culturală de la „Clopotul“. Raion agricol prin specificul său, Botoșanii au o mulțime de cămine culturale și de probleme ale transformării socialiste a satului și tovarășii de la „Clopotul“ nu au nici măcar scuza celor de la „Flamura roșie“ că în raionul lor, cele mai importante sînt problemele producției industriale. Dar chiar și atunci cînd se ocupă de problemele culturale ale satului, ca în numărul 1478, „Clopotul“ o face oarecum festiv, fără să ridice probleme, fără să discute metode de muncă și rezultate. Așa sînt și „Tinerii, prieteni ai scenei“ și „La inaugurarea unui nou cămin cultural“. Și e păcat. Fiindcă redacția ziarului „Clopotul“ ar putea da un ajutor substanțial nu numai instituțiilor de artă din oraș, cum o face prin cronicile sale teatrale și muzicale, dar marii mișcări culturale de masă din raion, care deocamdată pare a se desfășura fără ca ziarul să ia act de ea, altfel decît sporadic și neeficient.

N-am avut și nu avem intenția de a face o analiză a rubricilor culturale ale ziarelor din țară, ci am spicuit doar la întâmplare realizările și deficiențele a trei rubrici de acest fel, care ne-au dus la o singură concluzie — „Flamura roșie“, „Drumul socialismului“ și „Clopotul“ au toate posibilitățile să-și continue, să-și îmbunătățească și să-și lărgească rubrica culturală. În așa fel ca aceasta să contribuie și mai mult decît pînă acum la îmbunătățirea și dezvoltarea vieții culturale a raionului. Și ele o pot face și o vor face cu siguranță. căci premisele există.

PRESA, IMPORTANT SPRIJIN ÎN DOCUMENTAREA SCRIITORILOR

ION GRECEA

Una din cerințele realismului este reprezentarea artistică a realității obiective în mod veridic, convingător, redarea adevărului vieții noi, socialiste, în dezvoltarea ei revoluționară, zăgrăvirea aspectelor esențiale ale fenomenelor în imagini puternice, viguroase, sintetizând și generalizând totodată ceea ce este nou în aceste fenomene. Pentru această creatorului unei opere de artă i se cere o temeinică și profundă cunoaștere a vieții, un contact nemijlocit cu realitatea înconjurătoare, o atentă selecționare și redare artistică a noului din această realitate, a tot ceea ce este caracteristic epocii noastre socialiste.

Iată de ce problema documentării scriitorului, ca de altfel și a gazetarului, capătă o importanță deosebită, de prim ordin, cunoscând faptul că fără o cercetare judicioasă a sectorului de viață pe care vrea să-l reprezinte artistic în creația sa nu poate realiza o operă viabilă, trainică, oglindă fidelă a realității.

Se spune — și pe bună dreptate — că această documentare a scriitorului trebuie să fie permanentă, continuă, că el trebuie să observe fără întrerupere tot ceea ce este în jurul său, să înregistreze și să selecționeze ceea ce socotește mai caracteristic în fenomenele înconjurătoare. Este un adevăr de necontestat și subscriem ca atare în susținerea lui. Dar nu-i mai puțin adevărat că această observare continuă a realității, fără a ne fixa asupra unui sector de viață despre care vrem să scriem, nu ne va furniza niciodată materialul documentar pentru o viitoare operă literară. Nu putem scrie — de pildă — despre viața unei fabrici avînd ca bază de documentare numai cele cunoscute în mod sporadic despre diferi-

tele aspecte ale muncii de acolo, numai din relatările făcute de unul și de altul din muncitori despre activitatea acelei fabrici sau bazîndu-ne pe felurite amintiri din vizite întreprinse în fabrici cu profil asemănător. Trebuie, așadar, ca pe lîngă documentarea noastră generală, permanentă, în cunoașterea diferitelor aspecte ale vieții cotidiene să întreprindem o documentare specială, particulară, asupra sectorului de activitate despre care vrem să scriem, pe care-l considerăm important de reliefat artistic în opera noastră literară

Tocmai aici socotesc rolul presei deosebit de important în documentarea scriitorului, anume în primul rînd în a depista din multitudinea fenomenelor realității pe cel mai reprezentativ, mai interesant, mai viabil, adică acel fenomen care transpus în opera literară să capete forță de generalizare, imaginea lui să fie oglinda noului în dezvoltarea-i revoluționară. Citind zi de zi presa, scriitorul ia cunoștință de uriașa muncă a constructorilor socialismului, înregistrează succesele diferitelor sectoare de activitate, lipsurile acestora, metode de muncă, inovații, găsește ceea ce-l interesează în problema despre care vrea să scrie, alege și se fixează asupra unui fenomen, al unui proces al muncii, capătă cu alte cuvinte o îndrumare către ceea ce poate fi mai reprezentativ, mai important în realitate în acel timp. În acest sens mă voi referi la propria-mi creație.

În elaborarea primului meu volum de nuvele și schițe intitulat „Răzbunarea”, presa mi-a fost de un real ajutor în orientarea — la vremea respectivă — către cele mai semnificative fenomene ale vieții satului. Cu alte cuvinte m-a îndrumat să-mi îndrept atenția spre fap-

tele deosebit de importante care, bineînțeles, mi-au cerut ulterior o documentare profundă pentru a le cunoaște în toată complexitatea lor, în ceea ce aveau mai caracteristic. Cum am scris această bucată literară? Ideea centrală, de bază, a conflictului nuvelei „Răzbunarea” am găsit-o într-o relatare dată de presa noastră, mai precis dacă nu greșesc într-un articol publicat în ziarul „România liberă”. Era vorba despre cearta dintre un fost proprietar de moară și argatul acestuia, devenit după naționalizare directorul întreprinderii, ceartă care era să ducă la o crimă iminentă. Desigur că nu la acest fapt nud s-a rezumat în final subiectul nuvelei. Din punctul declanșatoriu al viitorului conflict literar, scînteia care avea să aprindă flacăra imaginației în desfășurarea viitoarei acțiuni a cărții, a constatat în acel articol din ziar. A urmat apoi documentarea către sectorul respectiv de viață, cunoașterea realității satului în preajma și după actul revoluționar al naționalizării, înregistrarea diferitelor aspecte semnificative de pe teren și din presă în probleme asemănătoare conflictului. La fel s-a întîmplat cu scrierea povestirii „Doi vecini” din același volum, de care m-am apucat ca urmare a citirii unei știri din Turnu-Severin, care vorbea despre întrecerea dintre doi țărani în ceea ce privește îndeplinirea îndatoririlor lor cetățenești, patriotice. Relatarea mi s-a părut interesantă și plină de semnificație pentru conștiința nouă a țărănimii noastre muncitoare. M-am deplasat în satul respectiv, am stat de vorbă cu oamenii, am mai aflat și alte lucruri despre viața celor ce muncesc pe ogoare și astfel am creat povestirea „Doi vecini” din volumul amintit. Iată așadar două exemple

despre felul cum presa m-a ajutat să găsesc în noianul de interpretări cotidiene ceea ce mi s-a părut interesant, reprezentativ pentru epoca respectivă.

În legătură cu rolul presei în documentarea scriitorului aş vrea să mai spun un lucru şi anume că, pe lângă documentarea directă, contactul cu realitatea, cunoaşterea fenomenului la faţa locului — presa îl poate ajuta pe scriitor foarte mult şi în documentarea indirectă, adică în înregistrarea diferitelor aspecte ale vieţii prin intermediul lecturii articolelor, reportajelor, însemnărilor cuprinse în ziare. În scrierea unor cărţi despre evenimente petrecute în trecut acest lucru capătă, bineînţeles, importanţă deosebit de mare. Actualmente, de pildă, eu studiez presa anilor 1943—1945, apărută în provincie şi în Capitală, pentru a cunoaşte atmosfera politică şi economică a perioadei, documentare necesară scrierii unui roman închinat eroicelor lupte ale populaţiei din Turnu-Severin, condusă de partid, împotriva trupelor hitleriste în timpul insurecţiei armate. Articolele despre unele personalităţi ale vieţii oraşului, despre acţiunile muncitorilor, liste de preţuri ale mărfurilor din magazine şi piaţă, ştiri referitoare la greve, la acţiuni de sabotare a maşinii de război hitleriste, note despre scum-

pirea vieţii, scăderea salariilor, despre arestările unor fraudatori, înflînirile de fotbal, în așa-numita „Cupa sinistraţilor“, reclamele unor produse, ştiri despre evenimentele internaţionale şi mersul operaţiunilor pe front, totul, dar absolut totul reconstituie atmosfera epocii respective, reconstituire ce se datorează presei. Dar chiar şi în documentarea directă, când scriitorul ia contact nemijlocit cu realitatea, presa îl poate ajuta pe creatorul de artă în întregirea imaginii, despre ceea ce vrea să elaboreze artistic. Un exemplu e concludent în acest sens, referindu-mă bineînţeles tot la propria mea muncă literară. Acum două luni mi-a apărut în librării romanul „Bogăţia unui sărac“, reconstituire biografică a vieţii unui copil de ţărani săraci, care, rămas orfan încă la o vîrstă fragedă, îşi găseşte totuşi un drum în viaţă, ajungînd medic datorită sprijinului acordat de comuniştii din fabrica în care a lucrat. Cu toate că am cunoscut destul de bine faptele despre care am scris, am cunoscut oamenii şi locurile în care muncesc ei, totuşi nu mi-am putut făuri un tablou general, o imagine largă, atotcuprinzătoare a sectorului de viaţă despre care trebuia să scriu. Mi-a venit însă în ajutor presa. Am răsfoit paginile ziarelor ce relatau e-

venimente ale perioadei respective, am luat cunoştinţă de unele probleme ale muncii fabricilor dinainte şi după naţionalizare, despre viaţa economică şi politică în preajma reformei agrare şi chiar despre activitatea unor medici în zilele noastre. Oricît de mult ar cunoaşte un scriitor epoca despre care vrea să scrie, lectura ziarelor îi întregeste imaginea generală a evenimentelor, îi conturează mai pregnant sensul unor anumite probleme, ale unor fapte de viaţă. Se cere însă din partea gazetarilor — mai ales a reporterilor — o mai atentă selecţionare a fenomenelor din realitate, o mai justă relatare a lor în lumina cerinţelor epocii respective — pentru că scriind şi consemnînd zilnic fapte, evenimente, demonstrînd victoria asupra vechiului, înregistrînd succesele construirii socialismului, vorbind despre viaţa nouă a oamenilor noi din patria noastră, ei, gazetarii, sînt adevăraţii cronicari ai unei istorii ce se scrie sub ochii noştri. Şi cronicarii gazetari dacă vor să ajute posteritatea la cunoaşterea în adevărata lumină a realităţilor pe care le trăim, trebuie să relateze tot ceea ce are mai semnificativ şi mai interesant epoca noastră. Numai în felul acesta îi pot ajuta atît pe scriitorii de azi cît şi pe cei de mîine.

Teroarea din Coreea de sud

Cio En Su, directorul ziarului „Minciju Ilbo“ a fost executat

Declaraţia de protest a O.I.Z.

La Praga a fost dată publicităţii o declaraţie a Organizaţiei Internaţionale a Ziariştilor (O.I.Z.), în care se spune printre altele:

Din Coreea de sud a sosit o veste zguduitoare: a fost executat Cio En Su, directorul ziarului „Minciju Ilbo“. Singura lui vină a fost că şi-a îndeplinit cinstit şi obiectiv îndatoririle şi a scris numai ceea ce corespundea cu convingerile sale. Exprîmîndu-şi convingerile, el se pronunţa în paginile ziarului pentru reunificarea paşnică a Coreei de nord şi Coreei de sud într-un singur stat.

Organizaţia Internaţională a Ziariştilor protestează cu hotărîre împotriva acestei sentinţe inumane şi

cheamă toate Uniunile şi grupurile naţionale ale O.I.Z., pe toţi ziariştii cinstiţi din lume să-şi ridice glasul împotriva crimei săvîrşite de autorităţile sud-coreene.

Totodată, se spune în declaraţia O.I.Z., atragem din nou atenţia tuturor ziariştilor asupra primejdiei care ameninţă trei ziarişti din Vietnamul de sud, condamnaţi la moarte. O.I.Z. cere punerea imediată în libertate a acestor ziarişti şi a celorlalţi ziarişti sud-vietnamezi aruncaţi în închisoare numai pentru că au publicat articole ce nu erau pe placul actualilor cîrmuitori ai Vietnamului de sud.

Revista revistelor agricole

Ing. VASILE CIAUȘU
șeful secției agrare a ziarului „România liberă”

Pe lângă alte publicații, Ministerul Agriculturii editează o serie de reviste care — cu excepția „APICULTURII” — se adrează cadrelor tehnice cu studii medii și superioare. Revista „Apicultura” — care este și organ al Asociației crescătorilor de albine din R.P.R. — tratează problemele la un nivel accesibil și nespecialiștilor. Cele mai multe reviste sînt lunare; numai „Mecanizarea și electrificarea agriculturii” apare la două luni, iar „Revista de geodezie și organizarea teritoriului” — trimestrial.

Răsfoind numerele apărute în cursul primului semestru al acestui an, atenția ne-a fost atrasă de faptul că unele reviste au consacrat cite un număr special anumitor probleme. Așa a procedat revista „Probleme agricole” în numărul 3 și revista „Probleme zootehnice și veterinare” în numărul 6. Să ne oprim puțin la aceste două numere și să le analizăm, pe scurt, cuprinsul.

Revista „Probleme agricole” are ca tematică, în numărul apărut în

luna martie, irigarea culturilor. Această problemă — așa cum se subliniază și în introducerea revistei — are o deosebită importanță în obținerea de recolte mari și constante. În ultimii ani, datorită măsurilor luate de partid și de stat, suprafețele amenajate pentru irigații au crescut, iar în viitor, pe baza sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., ele vor crește și mai mult. Odată cu extinderea suprafețelor irigate trebuie îmbunătățit și modul de folosire a irigațiilor. Or, acest număr

de revistă este axat tocmai pe tehnica irigațiilor la culturile de cereale, plante tehnice și furajere.

Cele două articole privind cultura grâului de toamnă și a porumbului cuprind rezultatele obținute în urma experiențelor cu îngrășăminte, cu adâncimi de arătură, cu soiuri și hibrizi, cu epoci și densități de semănat și cu regimuri de irigație. Redactate concis și argumentate prin tabele cu date edificatoare aceste materiale pot servi în activitatea inginerilor și tehnicienilor agronomi din unitățile agricole socialiste.

Recomandări folositoare pentru producție se fac și în articolele: „Rezultatele cercetărilor din R.P.R. cu privire la cultura irigată a sfeclii de zahăr”, „Cultura cartofului în condiții de irigare”, „Irigarea floarei-soarelui” și „Cultura lucernei în condiții de irigare” — scrise de asemenea de cercetători. Deși în cele de mai sus se arată tehnica irigării fiecărei culturi în parte, în acest număr de revistă mai înțelăm un articol care se ocupă de metodele practice pentru stabilirea și aplicarea corectă a regimului de irigație.

La rubrica: Din experiența unităților agricole socialiste sînt publicate două articole care vin să completeze cu date din cultura mare unele cercetări (Verificarea unor rezultate experimentale în producție la G.A.C. „A. S. Pușkin” din comuna Bărcănești, regiunea București) sau să împărtășească o experiență valoroasă (Producții mari de floarea-soarelui în cultură irigată la G.A.S. Brateș-Galați).

Revista „PROBLEME ZOOTEHNICE ȘI VETERINARE” din luna iunie tratează despre baza furajeră și despre alimentația animalelor. O asemenea tematică este bine aleasă întrucît unitățile agricole socialiste și îndeosebi gospodăriile colective își măresc continuu efectivele de animale, care trebuie asigurate cu furaje corespunzătoare, atît vara și mai ales în timpul iernii.

Șirul de articole apărute la capitolul de zootehnie este început cu „Considerații cu privire la dezvoltarea bazei furajere în R.P.R.”. În scopul dezvoltării producției de furaje în cantitățile și sortimentele necesare întreținerii raționale a animalelor și obținerii unor producții sporite, în acest articol sînt

arătate volumul și resursele de nutrețuri, diferențiat pe zone de cultură.

Contribuția porumbului la realizarea unor producții mari de lapte se desprinde din cele două articole axate pe această temă: *eficiența economică a valorificării porumbului în hrana vacilor de lapte și rezultate experimentale obținute în alimentația vacilor de lapte prin folosirea porumbului verde singur și în amestec cu leguminoase*.

Inginerii și tehnicienii care lucrează la secțiile agricole ale sfa-turilor populare, ca și cei din unitățile agricole socialiste, găsesc aici soluții folositoare pentru ameliorarea pășunilor și fînețelor naturale prin supraînsămînțări și re-

însămînțări, prin fertilizări cu îngrășăminte naturale și chimice, prin irigații și lucrări antierozionale în articolul „Unele rezultate bune obținute în îmbunătățirea pășunilor și fînețelor naturale în regiunea Suceava”.

Deosebit de interesant este și articolul „Folosirea microelementelor în creșterea porcilor”, ca și unele din capitolele de medicină veterinară.

Fără îndoială că colegiile de redacție s-au orientat bine, organizînd asemenea numere speciale de revistă pe o anumită temă importantă. În felul acesta, cititorii interesați găsesc în numărul respectiv recomandări mai ample de care au nevoie.

O TEMATICĂ VARIATĂ ȘI O TRATARE MAI COMPETENTĂ

În urma plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961, toate revistele agricole publică editoriale, care — după specificul fiecăreia — subliniază sarcinile principale ce se desprind din raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej. În cuprinsul celorlalte numere care au apărut pînă în prezent înțelăm de asemenea articole legate de acest important document. Spicuum citeva: „Sporirea considerabilă a producției de cereale — sarcină principală urgentă” („Probleme agricole” nr. 9), „Pentru dezvoltarea creșterii ovinelor cu lînă fină și semifînă” (PROBLEME ZOOTEHNICE ȘI VETERINARE nr. 10), „Criterii noi de plantare a pomilor pe terenurile în pantă” („Grădina, via și livada” nr. 11) etc.

Se pune însă întrebarea: revistele de care ne ocupăm răspund — prin tematică și conținut — cerințelor actuale care stau în fața agriculturii?

În ultimele numere ale revistei „Probleme agricole”, de pildă, se remarcă îmbogățirea tematicii prin abordarea unor subiecte noi ca: „Unele probleme ale organizării muncii în gospodăriile agricole colective” (nr. 10), „Coînteresarea materială și unele aspecte în perfecționarea organizării și retribuiri muncii din gospodăriile agricole colective” (nr. 11) și altele. Am citat aceste două articole ce se leagă între ele, pentru că asemenea teme — deosebit de utile pentru cadrele de îndrumare și conducere din respectivele unități — nu se prea

găseau în revistele noastre agricole. Primul articol arată experiența gospodăriilor colective fruntașe din țara noastră în creșterea producției vegetale și animale și în dezvoltarea proprietății obștești, subliniînd totodată și sarcinile inginerilor și tehnicienilor agronomi în întărirea economico-organizatorică a unităților agricole socialiste.

Nu același lucru se poate spune despre revista „Probleme zootehnice și veterinare”. În numărul 9 al acestei reviste, din patru articole publicate la capitolul de zootehnie — două tratează despre baza furajeră și două despre ovine; iar la capitolul de medicină veterinară — patru din cele 6 articole sînt axate numai pe păsări. Oricît de importante ar fi aceste articole, ele nu pot suplini sărăcia tematică a numărului pomenit, unii cititori fiind astfel lipsiți de anumite probleme care îi interesează.

Legat de tematica revistelor agricole, este necesar să spunem că există o preocupare diferită și în ceea ce privește oportunitatea publicării unor articole. Propaganda agricolă trebuie să se desfășoare operativ, paralel cu lucrările respective. În această privință, în timp ce revista „GRĂDINA, VIA ȘI LIVADA” răspunde cu fiecare număr cerințelor care stau la ordinea zilei, revista „MECANIZAREA ȘI ELECTRIFICAREA AGRICULTURII” se pare că are un calendar propriu după care își planifică apariția materialelor. Altfel nu se explică faptul că în nu-

mărul 6 (ceea ce reprezintă lunile noiembrie și decembrie) la rubrica Mecanizarea culturilor agricole este publicat articolul „Agregate și cupluri de mașini ce pot fi folosite la lucrările agricole de primăvară!” Socotim că era mult mai indicat ca în acest număr să fi apărut un articol despre arăturile adânci de toamnă, cuprinzând recomandări competente, ceea ce ar fi ajutat mult pe mecanizatori în efectuarea acestei importante lucrări agrotehnice pentru recolta viitoare.

Și fiindcă este vorba de îndrumări tehnice, să ne oprim la această rubrică care apare cu regularitate în revista „Probleme agricole”. În numerele 9 și 10 au apărut articolele: „Semănatul griului de toamnă” și respectiv „Asigurarea seminței de soi pentru toamna anului 1962”. În ambele articole, autorii arată cum trebuie ales și pregătit terenul, care sînt soiurile cele mai potrivite pentru regiunile din țara noastră, cînd și în ce mod se face semănatul etc. Indicațiile sînt argumentate cu exemple alese cu multă grijă, pentru a fi cit mai convingătoare. Asemenea articole, care sintetizează cele mai noi cuceriri ale științei agrotehnice, constituie un îndreptar prețios pentru oamenii muncii de pe ogoare în munca lor de zi cu zi.

Din păcate, în această revistă se găsesc și articole necorespunzătoare, care nu-și ating întru totul țelul propus. În numărul 11 este publicat, la aceeași rubrică, articolul „Îmbunătățirea calității și sporirea eficienței arăturilor de toamnă”. După o introducere în care se subliniază scopul arăturilor adânci de toamnă, autorul trece la enumerarea datelor experimentale și de producție fără nici un discernămint. Cităm: „Superioritatea arăturilor de toamnă față de cele de primăvară este ilustrată și mai bine de rezultatele obținute la Stațiunea experimentală agricolă Mărculești, în condițiile speciei Bărăganului. Cultura rațională care se sprijinea pe arătura de toamnă a înregistrat în 3 ani, diferiți din punct de vedere climatic, următoarele producții de porumb, față de cultura țărănească care se spri-

jinea pe arătura tîrzie de primăvară”. Publicăm mai jos tabelul.

Într-adevăr, cifrele sînt edificatoare. Dar pe cine mai convinge acum asemenea recolte realizate cu atîția ani în urmă, în condiții cu totul deosebite, față de cele de astăzi? Pot oare colectiviiști din Bărăgan să mai pună bază pe aceste exemple, cînd au căpătat în ultimii ani o experiență atît de bogată în cultura porumbului, dobîndită în condiții noi, socialiste? De altfel, însuși autorul amintește la sfîrșitul articolului cîteva unități din regiunea București care au ob-

ținut producții de peste 5.000 kg. de porumb boabe la hectar!

Alegerea celor mai potrivite teme, tratarea lor cu competență sînt, prin urmare, probleme deosebit de importante, cărora colegiile de redacție ale revistelor agricole au datoria să le acorde mai multă atenție. În felul acesta ele își vor aduce o contribuție sporită la introducerea în practică a ultimelor cuceriri ale științei agricole, la popularizarea noilor metode agrozotehnice și la generalizarea în producție a experienței înaintate a unităților fruntașe.

CÎTEVA SUGESTII

În general, lectura revistelor agricole este folositoare. Acest lucru este facilitat, printre altele, de rubricile interesante menite să grupeze articolele care apar pe probleme și pe genuri. Din acest punct de vedere apreciem rubricile *Discuții* din „Probleme agricole”, *Schimb de experiență și Întrebări și răspunsuri* din „Apicultura” — prin care se lămuresc o serie de probleme pe care și le pun cititorii. Am fi dorit însă ca alături de rubricile existente, să fi găsit și una despre eficiența materialelor publicate. Dar în nici o revistă agricolă nu se urmărește acest lucru și nu înțelegem de ce.

În numerele trecute, majoritatea revistelor au prezentat concluziile unor cercetări științifice sau metode ale fruntașilor în agricultură. Acum însă nu au mai urmărit dacă ele se aplică pe scară largă în producție, dacă se întîmpină greutăți în extinderea lor. În felul acesta, revistele își aduc doar pe jumătate contribuția la introducerea noului în practică. De altfel, articolele de analiză, cu aprecieri critice, lipsesc. Dar nici măcar în cele cu caracter de îndrumare, autorii nu indică precis ce trebuie de făcut. Iată un exemplu. În numărul 11 al revistei „Probleme zootehnice și veterinarie” a apărut articolul de fond „Pentru dezvoltarea creșterii taurinelor”. Dar atît aici, cît și în celelalte articole

din cuprinsul acestui număr de revistă se vorbește despre toate — de sarcinile care stau în fața zootehnicii, de măsurile care se impun a fi luate pentru creșterea animalelor, proprietate obștească, în gospodăriile colective etc. — numai de cine trebuie să îndrume aceste unități și cum anume, ținînd seama de condițiile locale, nu se spune nimic. Inginerii și tehnicienii din producție au nevoie de indicații concrete, care să pornească de la situațiile existente și nu de generalități.

Revistele agricole, prin colaboratorii lor care scriu cu regularitate, pot să trateze temele propuse cu competență, să contribuie la lămurirea anumitor probleme sau la îndreptarea deficiențelor semnalate. Deci, pe lângă caracterul de popularizare a științei și practicii agricole, ele trebuie să devină mai combative, să ia atitudine hotărîtă față de anumite concepții greșite a unor specialiști, atît din domeniul cercetării și învățămîntului, cît și din producție.

În al doilea rînd, o analiză sumară a semnăturilor din revistele agricole scoate la iveală faptul că inginerii și tehnicienii din unitățile productive nu sînt antrenați în suficientă măsură la scrierea articolelor. Or, aceștia ar putea aduce o contribuție substanțială la împărtășirea unei experiențe valoroase dobîndită în practică, la explicarea problemelor care se pun. În numerele din anul acesta ale revistei „Mecanizarea și electrificarea agriculturii” au semnat doar cîteva colaboratori din S.M.T. ori G.A.S. — restul fiind specialiști din direcțiile de resort ale Ministerului Agriculturii, cercetători și cadre didac-

Anul	Cultura țărănească		Cultura rațională	
	kg/ha	%	kg/ha	%
1936 (an normal)	1 840	100	2 970	161
1940 (an foarte ploios)	2 272	100	3 000	132
1942 (an secetos)	931	100	2 602	279

tice. Mai mult, în numărul 2 din „Revista de geodezie și organizarea teritoriului“ nu a apărut nici o semnătură a unui specialist din producție. Nu e de mirare că revistele respective sînt scrise la un nivel prea teoretic, cu abundență de cifre statistice care slăbesc interesul cititorilor.

Nici în revista „Apicultura“ nu-și prea găsesc loc semnăturile... practicienilor. Dar cum să ajungă stuparii să-și împărtășească experiența lor în scris, de vreme ce redacția cere colaboratorilor și cititorilor săi să respecte anumite reguli în articolele trimise spre publicare — așa cum sînt înșirate pe coperta numărului 5. Și fiindcă am ajuns aici, bine ar fi dacă această revistă și-ar extinde activitatea și asupra sericiculturii — ramură de asemenea folositoare și care va lua o mare dezvoltare în următorii ani. De altfel, aceste îndeletniciri au un for științific comun: Stațiunea centrală de cercetări pentru sericicultură și apicultură.

Legat de semnăturile ce apar în revistele agricole, se mai constată că, uneori, experiența gospodăriilor colective în anumite domenii este prezentată de unii cercetători și nu de făuritorii ei direcți („Grădina, via și livada“), iar alte ori se publică referate și comunicări științifice prezentate în cadrul sesiunilor anuale care își au locul în anale („Probleme agricole“ și „Probleme zootehnice și veterinare“). Se impune, deci, mai multă atenție pentru atragerea fruntașilor din agricultură, a specialiștilor și a cadrelor de conducere din unitățile socialiste, să colaboreze la revistele agricole, să împărtășească pe această cale experiența lor tuturor oamenilor muncii de pe ogoare.

Pe această linie s-au făcut unele progrese în revistele „Grădina, via și livada“ și „Probleme zootehnice și veterinare“ care au publicat în ultimele numere și articole din experiența gospodăriilor de stat sau colective. Trebuie însă să li se acorde mai mult spațiu, nu cum au apărut articolele din numerele 9 și respectiv 10 ale revistelor de mai sus, care — din această cauză — au un caracter mai mult informativ, fără să împărtășească metodele prin care au fost obținute rezultate bune.

În sfîrșit, trebuie pomenit că, alături de cele enumerate, mai există și „REVISTA GOSPODĂRIILOR AGRICOLE DE STAT“ — publicație tehnico-economică cu apariție lunară. În prezent, această

revistă este editată de către Departamentul Gostat. Socotim că ar fi mai indicat ca și această revistă să fie coordonată de către forul respectiv din Ministerul Agriculturii. În felul acesta s-ar evita paralelismele pe teme tratate în diferite reviste agricole. În plus, revista și-ar putea gospodări mai bine spațiul, rezervîndu-l îndeosebi problemelor specifice unităților cărora se adresează.

★

Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c. — analizînd mersul

îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului în domeniul construcției socialiste la sate și dezvoltării agriculturii — a stabilit sarcini mărețe. La îndeplinirea lor cu succes trebuie să-și aducă contribuția din plin și publicațiile de specialitate. Tocmai de aceea este necesar ca revistele Ministerului Agriculturii să înlăture lipsurile semnalate și altele care mai există în activitatea lor și să se preocupe mai mult de ogîndirea — sub forme atrăgătoare — a problemelor actuale, astfel ca aportul lor să fie cit mai eficient.

regele presei a rămas fără... presă

„Fleetstreet-ul“ Vienei, cartierul situat în apropierea pieței de carne, unde și-au instalat redacțiile majoritatea ziarelor bulevardiere din capitala Austriei, trăiește evenimente senzaționale. După „Express“, „Wochen-Presse“ și „Abendzeitung“, regele neîncoronat al presei vieneze, Fritz Peter Molden, a vîndut acum și ultimul ziar care i-a mai rămas: „Die Presse“.

Tranzacția a fost încheiată între Molden și o societate de publicitate în schimbul sumei de cîteva milioane de șilingi. Revista vest-germană „Vorwärts“ lasă să se înțeleagă că în spatele acestei „societăți de publicitate“ se află persoana fostului cancelar austriac, Julius Raab, care, nemulțumit de faptul că ziarul său „Neue Österreichische Tageszeitung“, merge prost, intenționează acum să-l abandoneze și să facă reclamă politiciii sale dusă în Camera de Comerț a Austriei, al cărei președinte este, prin intermediul noului organ de presă, proaspăt cumpărat.

Așadar, Fritz Peter Molden a ajuns în pragul falimentului. Folosind averea însemnată lăsată moștenire de tatăl său, el a devenit în scurt timp o figură cunoscută a presei vieneze după cel de-al doi-

lea război mondial. Din totdeauna a visat să devină un Hearst sau un lord Beaverbrook austriac. Pentru aceasta el a concentrat în mîinile sale numeroase ziare și reviste, a început construcția unui centru modern de presă. Ziarele sale „Express“ și „Abendzeitung“ mergeau însă prost. Cheltuielile de construcție a clădirii centrului presei erau mari, Molden a rămas fără bani și a început să-și lichideze ziarele pe rînd. Dar la aceasta au mai contribuit și alți factori. Cel care se visa să devină un Hearst al presei austriace pierduse sprijinul marelui capital, deoarece, deși era un reprezentant al presei burgheze, după cum scrie săptămînalul „Vorwärts“, „naviga între conservatori, social-democrați de dreapta și grupările naționaliste austriace“.

Cu vinderea ziarului „Die Presse“, Molden a primit cea mai puternică lovitură din cariera lui în presă. I-au mai rămas numai un bloc cu multe etaje și o tipografie, care nici ea nu merge prea strălucit.

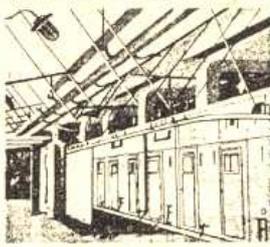
„Fleetstreetul“ Vienei așteaptă acum cu interes să vadă dacă regele falit al presei austriace nu-și va vinde blocul pentru ca să o ia de la început...

AUTOMATIZAREA

Automatizarea — drumul viitorului

Unii spun că dincolo de un timp îndepărtat există o altă lume, o altă civilizație, o altă cultură. Dar unde este această lume? Într-o zi, după ce ai trecut pragul unei fabrici, ai văzut o mașină care lucrează singură, fără să fie controlată de om. Aceasta este lumea automatizată. În această lume, mașinile lucrează în locul oamenilor, iar oamenii se ocupă de activități care necesită gândire și creativitate. Automatizarea este drumul viitorului, este calea care va duce omenirea la noi înălțimi de dezvoltare tehnologică și științifică.

Unii spun că dincolo de un timp îndepărtat există o altă lume, o altă civilizație, o altă cultură. Dar unde este această lume? Într-o zi, după ce ai trecut pragul unei fabrici, ai văzut o mașină care lucrează singură, fără să fie controlată de om. Aceasta este lumea automatizată. În această lume, mașinile lucrează în locul oamenilor, iar oamenii se ocupă de activități care necesită gândire și creativitate. Automatizarea este drumul viitorului, este calea care va duce omenirea la noi înălțimi de dezvoltare tehnologică și științifică.

Cea mai mare uzină de rulmenți

Într-o uzină din România se produce cea mai mare cantitate de rulmenți din țară. Acestea sunt componente esențiale pentru mașinile și echipamentele industriale. Producția este automatizată, ceea ce asigură o calitate ridicată și o eficiență ridicată în producție.

Instalație automatizată pentru producerea de rulmenți.

Noulăi „automate”

Calculatoarele automate sunt dispozitive care pot efectua operații matematice complexe fără intervenția umană. Acestea sunt utilizate în diverse domenii, de la știință la industrie, pentru a rezolva probleme complexe și a analiza cantități mari de date.

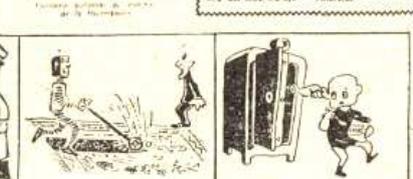
Mașina automată de calcul este un dispozitiv care poate efectua operații matematice complexe fără intervenția umană. Aceasta este o aplicație importantă a tehnologiei de automatizare în domeniul calculului.

Staiuni pentru mică natură în perioada de vară

În perioada de vară, mulți oameni preferă să se relaxeze în natură. Pentru a facilita acest lucru, au fost create stații pentru mică natură, care oferă un loc ideal pentru petrecerea timpului liber în aer curat și în mijlocul naturii.

Automatizarea la pășuni

Automatizarea la pășuni este o aplicație a tehnologiei de automatizare în domeniul agriculturii. Aceasta permite controlul automat al sistemelor de irigație și fertilizare, ceea ce asigură o creștere optimă a producției agricole.

Trăim epoca celor mai grandioase cuceriri științifice

Trăim epoca celor mai grandioase cuceriri științifice care întrec pînă și cele mai îndrăznețe visuri ale scriitorilor de literatură științifico-fantastică. Avanzăm rapid în cunoașterea universului și în dezvoltarea tehnologiei, deschizându-ne noi orizonturi de posibilități.

Crește mereu interesul pentru marile probleme ale cercetării științifice

Crește mereu interesul pentru marile probleme ale cercetării științifice, pentru problemele ridicate de introducerea noilor cuceriri ale științei în industrie, în agricultură, în cele mai diverse domenii ale economiei naționale. Acest lucru este un semn al maturității științifice a societății noastre.

Articole de popularizare a științei, atractive, competente, accesibile copiilor

Însemnări pe marginea paginii de știință și tehnică a „ȘCÎNTEII PIONIERULUI”

IOSIF SAVA

Trăim epoca celor mai grandioase cuceriri științifice care întrec pînă și cele mai îndrăznețe visuri ale scriitorilor de literatură științifico-fantastică. Știința a pătruns în viața fiecăruia dintre noi și nici-meni nu-și mai poate închipui traiul zilnic fără neconținutele cuceriri ale științei, fără aplicațiile ei. Crește mereu interesul pentru marile probleme ale cercetării științifice, pentru problemele ridicate de introducerea noilor cuceriri ale științei în industrie, în agricultură, în cele mai diverse domenii ale economiei naționale. Rezolvînd la 13 ani ecuații cu două necunoscute, ducîndu-și viața într-o

epocă în care nu numai înțelegerea liniilor fundamentale ale dezvoltării ei. Pasiunea pentru știință a devenit astfel un fenomen de masă în rîndul copiilor, dorința arzătoare a celor mai buni dintre ei fiind aceea de a fi ei înșiși purtători ai științei înaintate, cercetători ai celor mai interesante compartimente ale științei contemporane.

Răspunzînd acestui interes mereu crescînd al pionierilor, al școlărilor pentru realizările științei, „Știința pionierului“ a închinat, în ultimii ani, multe din coloanele sale reflectării unei serii întregi de probleme științifice, creării unei suite de articole de popularizare a științei accesibile înțelegerii copiilor.

Cuprinzînd o vastă gamă de probleme de la știrile cu privire la lupta pentru cucerirea Cosmosului, pînă la articolele menite să trezească în rîndurile copiilor interesul, dragostea pentru anumite profesii, pentru diferite îndeletniciri practice — paginile de știință și tehnică ale „Științei pionierului“ reprezintă unul din cele mai atractive grupaje ale ziarului, apariția lor fiind așteptată cu nerăbdare.

S-ar putea desigur scrie multe despre modalitatea în care redactorii „Științei pionierului“ au reușit să adapteze în coloanele gazetei un bogat material științifico-tehnic, despre străduințele încununuate de multe ori de succes ale colectivului redactional de a da micilor cititori coordonatele înțelegerii marilor transformări, marilor biruinți ale științei contemporane.

Spațiul nu ne permite asemenea detalii și tocmai de aceea însemnările noastre vin doar să sublinieze cîteva dintre constatările făcute la o simplă răsfoire a celor peste 40 de numere publicate în primele 10 luni ale anului acesta.

Largul diapazon tematic — aceasta este prima constatare ce se impune după lectura materialelor de popularizare a științei publicate în „Știința pionierului“ în perioada la care ne referim.

„Spre anii ce vor veni“, „Ce sînt eclipsele“, „Automatizarea“, „Din lumea stupilor“, „Chimia viitorului“, „În Deltă“, „17 răsărituri de soare în 25 de ore“, excepționala pagină „Hirtia, cartea și creionul“, „Energia“, „Robotul — cucerire a genului uman“ — iată doar cîteva din titlurile unor pagini speciale care vădesc contururile unei tematicii largi, atractive, ce pot satisface dorințele, înclinațiile celor mai diferiți cititori ai gazetei.

Această diversitate tematică a pus însă, din păcate, în umbră materialul menit să cultive o serie de îndeletniciri practice (puține sînt într-adevăr materialele de genul „Meșterică vă sfătuieste“ sau „În ajutorul micilor naturalisti“), nu a lăsat loc suficient articolelor menite să ajute pe cei ce se ocupă de educația copiilor pentru trezirea dragostei pentru anumite profesii.

Cît de necesar ar fi să dovedim prin intermediul acestei pagini ce vaste posibilități stau în prezent în fața agrotehnicienilor, zootehnicienilor, sprijinind astfel acea interesantă suită de reportaje publicate în coloanele ziarului, menită să stimuleze în rîndurile pionierilor dragostea pentru profesiunile legate de domeniul vast al agriculturii.

Oferindu-și uneori coloanele unor probleme la „ordinea zilei“ (cosmonautică, automatică) paginile de știință și tehnică ale „Științei pionierului“ uită să pomenească uneori luni întregi de realizările dobîndite în multe alte compartimente ale cercetării științifice fără de care cititorul nu poate avea o privire de ansamblu asupra realizărilor științei contemporane, asupra interferențelor ce se realizează între diverse discipline științifice, neglijează prezentarea unor cercetări științifice obținute în țara noastră pe linia ridicării producției, sau o serie de probleme legate de istoria științei și tehnicii românești atît de interesante pentru școlari.

Tocmai de aceea o continuă reimpresă a tematicii, o cît mai largă cuprindere a problemelor educației tehnice a pionierilor, paralel cu abordarea chestiunilor „la ordinea zilei“ pe care le ridică dezvoltarea științei ar încheia străduințele meritorii ale colectivului redactional pentru o pagină științifică, cuprinzătoare, variată, interesantă de la titlu și pînă la ultimul rînd.

M. Ilin, cunoscutul popularizator sovietic, scria că propaganda în domeniul științei ca și orice propagandă este „arta de a cuceri pe cititori“. Poate că în fața nici unora dintre redactorii presei noastre nu se pune cu atîta acuitate problema „cuceririi“ cititorilor, a găsirii unui limbaj specific, necesitatea anulării oricăror tehnicisme, tratării literare, artistice a temelor științifice abordate ca în fața redactorilor „Științei pionierului“.

Tocmai de aceea, trecînd în revistă cîteva din paginile de știință și tehnică ale „Științei pionierului“, trebuie să subliniem în al doilea rînd strădaniile redactorilor pentru inserarea în coloanele ziarului a unor materiale de popularizare a științei la nivelul înțelegerii pionierilor, în raport direct, am spune, cu cunoștințele dobîndite de ei în primii ani ai școlii.

Articole ca „Omul transformă natura“ scris de dr. I. Fișteag, rubricile „Meșterică vă sfătuieste“, ar-

ticolul „Ce lucrări trebuie efectuate în luna octombrie pe loturile experimentale și în stupină“ al inginerului I. Roventă, interesanta pagină a lui Al. Plăeșu „Energia“, pagina întocmită de ing. D. St. Andreescu despre zborul navei „Vostok 2“ care a avut la bordul ei pe cosmonautul Gherman Titov, „Chimia viitorului“ de ing. A. Liseanu — vădesc din plin străduințele pentru elaborarea unor materiale publicistice accesibile copiilor, scrise într-un limbaj viu, atractiv, pasionant. Desigur că această listă ar putea fi continuată cu un șir de exemplificări care demonstrează dimpotrivă ermetism în popularizare, o tehnicizare neinteligibilă chiar pentru absolvenții școlilor medii, șabloane sau mai bine zis „injecții redactionale șablonarde“ în diferite articole ale colaboratorilor pentru a le aduce la... „linia de plutire“ a unui ziar de copii. În ansamblul paginilor aceste materiale sînt însă mai mult decît în minoritate, nota esențială fiind impusă de acele articole în care e remarcabilă străduința redactorilor „Științei pionierului“ de a elabora articole, pe înțelesul micilor cititori.

În al treilea rînd trebuie să subliniem faptul că materialele de popularizare a științei, publicate în coloanele „Științei pionierului“, au menirea de a completa cunoștințele dobîndite de elevi în orele de clasă, de a sintetiza oarecum ceea ce aceștia învață, de a reliefa semnificațiile fiecăreia din marile descoperiri științifice, de a demonstra modul în care aceste realizări științifice nimicesc ultimele baricade ale misticismului.

În ce măsură fiecare dintre realizările științei prezente în coloanele ziarului contribuie la formarea științifică-ateistă a pionierilor, la întregirea în mintea lor a tabloului lumii înconjurătoare, în ce măsură pionierii înțeleg că prin fiecare biruință, adevărurile științei își croiesc drum neîncetat, dărîmînd din calea lor rămășițele misticismului, concepțiile idealiste despre lumea înconjurătoare — iată întrebarea pe care trebuie să și-o pună redactorii ziarului atunci cînd încredințează tiparului materialul științific. Din păcate trebuie spus că din acest punct de vedere străduințele redacției nu au fost pe deplin meritorii.

În afara paginei „Eclipsele de Soare și Lună“ a fizicienei Cornelia Cristescu, publicată cu prilejul eclipsei totale de Soare din 15 februarie a.c., care, într-un articol

special, arăta pe înțelesul copiilor, cum, dezlegând tainele eclipselor, astronomii au spulberat orice urmă de superstiții și misticism pe care în ignoranța lor oamenii primitivi le țeseau în jurul acestui simplu fenomen natural, nici unul din lungă suită de articole din aceste pagini științifice pe cele mai diverse teme nu încearcă să demonstreze — bineînțeles la nivelul înțelegerii copiilor — în ce măsură cele mai recente cuceriri ale științei spulberă vălurile misticismului.

Într-o epocă în care pasiunea pentru știință dobândește proporții de masă, publicarea ritmică periodică, a materialului științific devine mai mult decât obligatorie, devine un deziderat de prim ordin în fața unei redacții de profilul „Scintei pionierului“.

„Scintea pionierului“ publică pagini de știință, articole de popularizare a științei de mulți ani. Tocmai de aceea trebuie să subliniem — în al patrulea rând — lipsa de grijă pentru ritmicitate înregistrată în apariția acestor pagini în cursul anului curent. Între primele 8 numere și interesantul șir de pagini pe temă care au văzut lumina tiparului în ultimele 15—20

de numere — pe parcursul a 12 numere de gazetă (în cursul lunilor martie, aprilie, mai) paginile de știință și tehnică lipsesc, iar scurtele și neînsemnatele materiale științifice — cele mai multe dintre ele pe teme minore — nu au putut substitui o pagină care a intrat de acum în profilul gazetei, o pagină urmărită ani în șir cu interes de sute de mii de copii.

Legat de această problemă trebuie să subliniem în al cincilea rând faptul că ritmicitatea, posibilitatea de a da în permanență noutăți științifice în cele mai diverse forme, din cele mai diferite domenii, depinde de numărul și calitatea colaboratorilor.

Din păcate, numărul colaboratorilor întâlniți în paginile gazetei — deși mulți dintre ei posesori nu numai a unor temeinice cunoștințe științifice ci și a unui real talent publicistic — e mereu același. Un articol scris de un academician, de un specialist de înaltă clasă, chiar dacă la o primă formă este mai rigid, mai puțin accesibil coloanelor unei gazete de copii, poartă mai întotdeauna amprenta unei profunzimi specifice care ne dă certitudinea unei mari eficiențe. Tocmai

de aceea trebuie salutată inițiativa de a publica în paginile gazetei articolele unor reputați oameni de știință ca ale academicianului Eugen Macovski, prof. univ. D. Dumitrescu, membru corespondent al Academiei R.P.R., care au reușit să scrie articole perfect accesibile copiilor.

Continuând strădanile de a lărgi neconținutul activității de colaboratori de mare competență, o permanentă sondare a eficacității materialelor publicate în pagină cu ajutorul consfătuirilor cu cititorii, o grijă deosebită pentru elaborarea unor articole cu caracter specific care să vorbească prin imagini vii, plastice care să atragă, să captiveze copiii — iată imperative imediate și permanente ce stau în fața colectivului redacțional al „Scintei pionierului“.

În fața redactorilor „Scintei pionierului“ stă sarcina de a face din pagina de știință și tehnică — una din cele mai izbutite rubrici ale gazetei — o pagină mereu mai bună, la înălțimea cerințelor contemporaneității, dăruind copiilor materiale științifice cu același avânt, aceeași operativitate, cu care oamenii de știință dezleagă tainele naturii.

În urmă cu 25 de ani, din inițiativa lui Maxim Gorki a fost întocmită o carte care își propunea să oglindescă viața cotidiană într-o oarecare zi pe planeta noastră. Pentru aceasta a fost aleasă ziua de 27 septembrie 1935.

Anul trecut, ziariștii sovietici au întocmit o altă carte menită să consemneze, exact după un sfert de secol, o nouă zi din viața popoarelor lumii. Lucrarea intitulată „O zi din viața lumii. Ziua a doua“, a apărut în editura „Izvestia“. Ea are 800 de pagini, aproape 1.500 de ilustrații și peste 8.000 de articole, note, interviuri, reportaje, schițe etc.

Cartea a fost creată într-un ritm febril. Răspunzând la apelul „Izvestiei“, mii și zeci de mii de cititori și ziariști din întreaga lume, mecanici și scriitori, militari și agricultori, politicieni, oameni de știință, sportivi ș.a., au scris ziarului sovietic despre munca, gândurile și speranțele

lor în ziua de 27 septembrie 1960. Care din milioanele de știri difuzate de agențiile de presă și de ziarele din întreaga lume, în această zi, care din noianul de evenimente petrecute, să le insereze mai curînd în cuprinsul cărții? — iată una din cele mai dificile aspecte

sacra oamenilor în vîrstă de 25 de ani — vîrsta primei ediții a volumului — un capitol special. Fiind intitulat „Vremurile noastre și noi“, acest capitol evocă ideile, preocupările, gândurile generației noi“. Acestei generații i se adresează în cuprinsul capitolului cu urări de reușită

27 septembrie 1960. De această dată — se arată în ultimele rînduri ale cărții — ne desparte un an de zile. Dar, evenimentele „n-au pierdut nimic din actualitatea, interesul și importanța lor. Această zi a vieții lumii poartă amprenta acestor vremuri, tot așa cum un simbul conține în sine toate proprietățile viitorului fruct... Cum să nu ne entuziasmăm îndreptîndu-ne gîndul la paginile admirabile pe care le va scrie istoria pentru „O zi în lume“ volumul III! Cînd va apare acel volum (peste 25 de ani) prevederile noului Program al partidului leninist al U.R.S.S. vor fi împlinite. Soarele comunismului va împrăștia din înălțimi și raze mai bogate și mai strălucitoare“.

Pe drept cuvînt se spune despre „O zi din viața lumii“ că e o carte cu mii de autori și că reprezintă un adevărat document al istoriei contemporane,

O ZI DIN VIAȚA LUMII

ale muncii redactorilor cărții. Într-un reportaj despre modul cum a luat naștere „O zi din viața lumii“, publicistul Vadim Argatovski relatează un fapt interesant. „Julia Kravcenko, cititoare din Moscova — scria el — a trimis ziarului „Izvestia“ o scrisoare în care a arătat că la data de 27 septembrie a împlinit 25 de ani. De aici a venit ideea de a se con-

în viață și cu sfaturi înțelepte personalități cu o bogată experiență de viață și luptă: Elena Stassova, membră de partid din anul 1898, S. Budionii, Dolores Ibaruri, Serghei Konenko, Sean O'Casey, Mihail Botvink.

Fiecare capitol al cărții are o asemenea istorie. Fiecare pagină e un instantaneu viu al vieții pe pămînt, surprinsă într-o zi;

O carte spumoasă despre vinurile țării

Să nu credeți că doar revelionul cu tradiționala și sărbătoreasca lui gustare (nu numai degustare, firește!) a vinurilor, ne-a îndemnat să prezentăm, de astă dată, cititorilor noștri volumul „Țara vinurilor” de Constantin Prisnea. E vorba de o datorie mai veche față de o carte care reinnoadă în chip fericit una dintre tradițiile rodnice ale publicisticii noastre — reportajul eseistic. Ilustrat prin asemenea realizări de mare prestigiu ca „Pseudocynegeticos” al lui Odobescu, acest gen de reportaj, care se bucură de evidenta prețuire a cititorilor, a fost, din păcate, multă vreme neglijat de publiciștii noștri. Și iată o carte care-l reasează la locul de onoare pe deplin meritat.

În „Țara vinurilor” autorul îmbină cu meșteșug pastelul sugestiv colorat și portretul în tonuri viroase, relatarea strict științifică a „tehnologiei” vinului și subtilele divagații istorice, totul într-un armonios ansamblu arhitectonic, construit în jurul unei idei luminoase, unui omagiu înflăcărat adus rodniciei pământului românesc și vredniciei omului care-i valorifică avuțiile. „Însemnările acestora — scrie cu modestie autorul — s-au născut dintr-o dorință fierbinte de a face cunoscut cititorului, care va binevoi să se ostenească cu ele, una din marile bogății ale pământului nos-

tru, care se bizuie pe o tradiție ce se pierde în negura îndepărtată a istoriei nescrise și presupune totodată și o mare și iscusită pricepere”.

Călătorind, rînd pe rînd, prin regiunile a căror faimă viticolă a depășit de mult fruntariile țării, Constantin Prisnea conturează o hartă în plină mișcare, în care vița de vie — eroul reportajului — înaintează, cuprinzînd an de an noi hectare.

Mulți vor fi gîndind că nu-i deloc greu să poetizezi locuri și fapte atît de bătătorite de pașii poeziei. Or, tocmai sentimentul văzutului și cunoscutului nu te încearcă nici o clipă în tot cursul lecturii. Iar poezia care se desprinde din paginile cărții n-are nimic vechi, arhaic, cu toată abundența de citate din cronicari ai vremurilor trecute. Autorul face să străbată prin întreg volumul o poezie virilă, modernă, întemeiată pe datele riguroase ale științei. Iată una dintre numeroasele descrieri de struguri care fac savoarea cărții: „Aceasta-i Crîm-poșia. Cum vedeți, are bobul mare și strugurele cu ramificație rară. Observați petele ruginii la strugurii copti. Oamenii de pe aici zic că strugurul se prăjește. Gustați! Vedeți ce pieleță groasă. Are parcă un gust ierbatic. Dacă-i strîns înainte de brume, se păstrează foarte bine iarna... Acum luați strugurele

acesta aripat și cu bobul des pe chiorchine. E Muscat Otonel, Pielețta tare, zeama parfumată, simburii mari. Ce tămîios!... Feteasca albă are frunza de culoare verde-deschis, cu strugurul mic, cilindric, uneori aripat, cu boabele mici și dese”...

În poșida aparentei simplități și obiectivității a zugrăvirii, totul respiră a sănătate, o naturalețe fermecătoare îmbinate cu un rafinement de înaltă clasă, vizibil tocmai în zgîrcenia mijloacelor de expresie. Niciodată autorul nu mîmează extazul în fața darurilor naturii, în schimb nu-și precupește cuvintele de sinceră admirație față de cei care o supun și-i culeg, cu știință și hărnicie, daruri.

Oare în ce constă specificul și farmecul reportajului eseistic, ale cărui instrumente le folosește cu atîta precizie autorul „Țării vinurilor?” Cred că o trăsătură distinctivă este erudiția, înțeleasă, firește, nu în sensul aglomerării de date și citate fără rost, ci ca soliditate a argumentării, sprijinire a faptelor elocvente ale prezentului pe temelia convingătoare a mărturiilor din trecut. În „Țara vinurilor” întîlnim multe nume ilustre și mai puțin ilustre — de la Dimitrie Cantemir pînă la Baudelaire, de la Ovidiu la Robert Browning, de la Jean-Louis Carra, care s-a ocupat de istoria Moldovei și Valahiei, pînă la An-

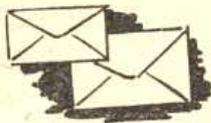
dreas Wold, simplu călător prin părțile moldovenești. Din unele cărți sînt chiar reproduse citate copioase. Dar nici o clipă nu ai senzația încărcării inutile, nu te simți copleșit de demonstrația cărturărească. Și aceasta deoarece autorul păstrează tot timpul un ton firesc, simplu, de convorbire la gura sobei cu un prieten apropiat, cititorul, pe care-l inițiază în istoria, în ziua de azi și în perspectivele de viitor ale acestei bogății a țării pe care o reprezintă vinurile.

Grija pentru maxima simplitate și cursivitate a expunerii nu-l împiedică, însă, pe autor să recurgă uneori la metaforă, adesea găsind asocieri extrem de sugestive: „Vinul vorbește singur. Fără nici o îndoaială, Muscatul e un vin perfid. Dacă-n Tămîioasă parfumul busuiocului uneori e așa de puternic încît nu-ți mai face plăcere, la Muscat, chiar e foarte tare, aroma-i rămîne fină... La Aligoté se simte drojdia de vin, ca mîlul la pește de baltă... Pinot gris-ul care-i urmează are alura unui bărbat rustic. Pinot-noir-ul e ca o fată fardată, Cabernet-ul, da! Așa vin serios! Puterea ursului“.

Cu toate că portretistica nu ocupă un spațiu prea mare în ansamblul volumului — acesta e un neajuns evident — rarele creionări pe care le întîlnim ici-colo sînt pline de consistență umană și de un umor de bună calitate. Am aminti, de pildă, povestea amuzantă și cu tîlc deosebit a președintelui gospodăriei colective din Bucurdea, Nicolae Feneșer, sau nu mai puțin hazoasa „predică“ a lui moș Secetă, paznicul gospodăriei de stat de la Bucium. Trăiesc în aceste — și în alte — scurte portrete, conturați din două-trei trăsături de penel, cîțiva oameni de o mare puritate și frumusețe sufletească, înzestrați cu acel luminos simț al umorului, atît de specific celor care au de-a face cu aromata licoare a strugurilor.

Multe s-ar mai putea spune despre această carte care oferă un tablou atît de complet și expresiv al dezvoltării viticulturii în țara noastră. S-a putea releva meritele lucrării în ce privește explorarea unui domeniu mai puțin abordat de reportaj. S-ar mai putea cita fragmente întregi de certă frumusețe literară. Dar cred că cea mai grăitoare laudă i-o aduc cititorii degustînd-o — și gustînd-o — cu plăcerea pe care o simți în prezența unui vin bun.

Din experiența presei sovietice

Autorul, scrisoarea, ziarul

G. IASTREBOV

șeful secției scrisori a ziarului „Izvestia“

Ziua de lucru la „Izvestia“ începe cu cercetarea corespondenței. Toate scrisorile sosite în ajun stau morman pe o masă mare.

Noi am difuzat prin secții acest apel: „Tovarășe redactor, colaborator literar, corespondent special! În fiecare zi, la ora 10 dimineața, te așteaptă scrisorile proaspăt sosite de la cititorii noștri. Vino în sala de lectură de la etajul 6 și corespondența primită de redacție îți va dezvălui un tezaur de teme, fapte și idei!“

Aproape în fiecare zi se găsește ceva interesant. E drept că poți să citești o sută, două sau trei sute de scrisori și să nu găsești nici una care să poată fi dată în ziar, ba chiar se poate întîmpla să nu găsești nici măcar o temă. Totul depinde de priceperea cu care știe omul să citească corespondența. De foarte multe ori, la prima vedere o scrisoare de la un cititor nu prezintă cine știe ce interes. Dar arta lecturii scrisorilor constă tocmai în a găsi ceva.

Iată că s-a găsit o scrisoare care merită atenția unuia din secțiile ziarului. Scrisorii i se atașează numai-decît o fișă pe care scrie: „Atenție! Scrisoare interesantă. Control special!“

Scrisoarea a plecat în secție. Asupra ei se concentrează atenția tuturor, de la secretarul pînă la șeful redacției. Ea iese în evidență dintre celelalte scrisori. Fișa însoțitoare e de diferite culori. În iunie, de pildă, se folosesc fișe cu o dungă roșie, în iulie cu dungă albastră, în august cu dungă galbenă, în septembrie cu dungă verde. Pedanterie? Nicidecum. Redactorul vede care scrisori stau de mult nerezolvate, deci solicită atenția redacției.

La noi se organizează în fiecare miercuri „Ora scrisorii interesante“. La această „Oră“ vine oricine vrea. Se citesc scrisorile selectate în sec-

ții. Apoi se discută dacă tema respectivă merită atenția opiniei publice și cum trebuie prezentată mai bine scrisoarea în ziar. Tot atunci se hotărăște dacă e cazul să se trimită la fața locului un corespondent special.

La noi s-a mai introdus o funcție, ca să-i zicem așa — „ochiul limpede“. Cei care lucrează în permanență cu scrisorile își pierd uneori puterea de percepție vizuală, ceea ce-i face să scape din vedere o temă sau o scrisoare interesantă. Colegiul de redacție a hotărît ca în fiecare zi să fie detașat pentru lectura scrisorilor un colaborator literar din redacție. Lista respectivă este întocmită de secretariatul redacției. Colaboratorul literar i se dă un teanc care cuprinde exact o sută de scrisori luate la întîmplare. „Ochiul limpede“ e pus să descopere acel grăunte care ar putea fi folosit în ziar.

Am menționat aici unele metode de studiere a scrisorilor și de lucru cu ele, căutînd să arăt cum se angajează în această muncă întreaga redacție. Nu vorbesc aici despre selectarea scrisorilor celor mai importante, care sînt prezentate în fiecare zi redactorului șef sau adjunctului său. La noi s-a încetățenit tradiția ca tot ce e nou, proaspăt și care poate să constituie un subiect de controverse să fie prezentat colegiului de redacție.

Aproape în fiecare zi, la ședințele de machetă redactorul șef dă citire scrisorilor interesante și soarta lor se hotărăște pe loc; unele sînt incluse în număr, altele sînt trimise corespondenților locali. „Corpul de corespondenți“ al ziarului participă, de asemenea, activ la munca cu autorii scrisorilor.

Correspondenții externi manifestă și ei un mare interes față de scrisori și se ocupă bucuroși de ele. Acolo unde „Izvestia“ nu are cores-

pondenți, redacția face adesea apel la ziaristii locali.

În anul 1956 s-au primit la redacție 65.830 de scrisori. Cifra anuală a scrisorilor primite a înregistrat apoi o scădere, dar a crescut din nou în urma hotărârii C.C. al P.C.U.S. cu privire la ziarul „Izvestia”, când redacția și-a reorganizat munca. În anul 1960 s-au primit 211.379 de scrisori. În anul 1961 se așteaptă să se înregistreze 300.000.

Ziarul își pune cu plăcere paginile la dispoziția scrisorilor, în care oamenii sovietici se manifestă ca stăpîni ai țării lor, spunîndu-și gîndurile, făcînd propuneri și exprimîndu-și dorințele în cele mai variate probleme.

Dacă o categorie de scrisori sosită în număr tot mai mare la „Izvestia” o constituie replicile poporului stăpîn al țării la evenimentele din viața acesteia, o altă categorie, nu mai puțin numeroasă, este aceea a scrisorilor ce ne vin în urma publicării în paginile ziarului a diferitelor articole, corespondențe și foiletoane de stringentă actualitate și mai cu seamă a scrisorilor primite de la cititori. Sînt scrisori despre activitatea organelor noastre judiciare, scrisori pe teme morale și etice, scrisori care cer să se intensifice lupta cu fenomenele urite din viața noastră, cu speculanții, trîntorii și huliganii.

Arta ziaristului constă în a ști să prezinte cît se poate mai inteligent și mai pregnant, în felurite genuri ziaristice, problemele care preocupă societatea noastră și care transpiră din scrisorile primite la redacție. Iată de ce se caută zi de zi noi forme și genuri ziaristice. Apar rubrici noi. Unele din ele se încetățenesc pentru multă vreme, altele dispar repede din paginile ziarului. Cele mai izbutite credem că sînt rubricile „Scrisori cu comentarii”, „Scrisori din redacție”, „Reflecții pe marginea scrisorilor”, „Pe teren, la cererea cititorului”.

În ultimul timp, cu scopul de a face să se confrunte mai cu putere diferite fapte și fenomene din viața noastră, arătîndu-se elementele pozitive și dezvăluindu-se cele negative, s-a introdus o nouă rubrică: „Comparați aceste scrisori”. Grupul literar al secției de scrisori (care e alcătuit din șase redactori), la fel ca și alte secții ale redacției, se gîndesc mereu și caută neconținut procedee noi. Gîndirea creatoare a ziaristului nu trebuie să sece niciodată.

Trebuie vorbit și despre eficacitatea materialelor din ziar apărute

pe baza scrisorilor primite de la cititori. Cu ajutorul unora dintre aceste materiale, ziarul poate exercita un efect direct, cu altele lucrul acesta izbuteste mai greu. Multe din articolele publicate în ziar contribuie fără îndoială la întărirea legalității socialiste, la ridicarea rolului opiniei publice în această direcție. Nu e întîmplător că cele mai multe scrisori-replici s-au primit pe urma materialelor cu caracter problematic, propagandistic și educativ. „Izvestia” a publicat un mare număr de materiale, în cea mai mare parte scrisori sau replici la scrisori, despre noblețea oamenilor sovietici, despre fapte demne de admirat, despre prietenie și tovarășie. Replicile cititorilor sînt ele un etalon al eficacității materialelor publicate în ziar. Anul trecut redacția a primit 62.000 de scrisori-replici.

O problemă mare și serioasă este aceea a scrisorilor nefolosite. Din cele 211.000 de scrisori primite în anul 1960 au apărut în paginile ziarului 4.568. În prima jumătate a acestui an s-au publicat 2.055 de scrisori sau ceva mai mult de un procent din totalul celor primite. Și restul?

Aproximativ 50% din totalul scrisorilor primite de noi sînt expediate pe teren, pentru verificare, cercetare și luare de măsuri în consecință. Noi rugăm organizațiile de partid, sovietice și obștești să cerceteze cazul respectiv cu atenție și să ne comunice punctul lor de vedere. Se naște astfel o corespondență vastă și utilă.

Primim și unele scrisori calomnioase, anonime, semnate uneori cu numele unui om care habar n-are de scrisoarea cu pricina. Autorii unor astfel de scrisori nu se dau înlături să denigreze un vecin de apartament, un coleg de muncă. Sînt, însă, și scrisori anonime care conțin fapte autentice și dacă acestea par verosimile, noi le verificăm.

Avem o rubrică „Deși scrisoarea n-a fost publicată”, în care noi căutăm să relatăm, în măsura posibilităților, ce s-a întîmplat cu scrisorile rămase nepublicate. Dar aceasta nu e de ajuns. Trebuie găsită o soluție și în această direcție.

În „Izvestia” a apărut nu de mult „Cutia poștală” și ea va apare cu regularitate. Aici nu ne vom mîrgini doar să publicăm răspunsurile respective, ci vom expune cazul privit prin prizma noastră, cu comentariile noastre. După părerea noastră acesta e un procedeu izbu-

tit, care se poate dovedi eficace în lupta cu birocrații, mistificatorii și cu toți cei care se eschivează și încercă lucrurile,

Rar se întîmplă să fie o zi în care să nu primim și colete: cărți cu paginile încurcate, stilouri defecte, încălțăminte de proastă calitate. În arhiva noastră se pot vedea pneuri proaste de bicicletă, lacăte care nu se încuie, piese de frigider. În cazurile respective noi intrăm în legătură cu întreprinderile cu organizațiile comerciale vizate, ajutîndu-le să-i găsească pe vinovați. Toate acestea constituie și ele o excelentă sursă de teme, pe care noi le folosim pe scară largă la rubrica „Alandala”.

Munca cu scrisorile este extrem de grea. Ea solicită o mare atenție, ia foarte mult timp, provoacă multe griji și emoții, dar e o muncă necesară și nobilă. Secțiunile de scrisori ale redacțiilor nu sînt niște birouri de expediție. Trebuie avut în vedere că omul care a trimis o scrisoare crede în forța presei sovietice, în prestigiul ei, în priceperea ei de a se orienta în situațiile cele mai complexe. Iată de ce la secțiunile de scrisori trebuie să lucreze ziaristi calificați, juriști cu experiență.

Să luăm de pildă sala de primire a redacției. Aceasta este o secție operativă a ziarului, care trebuie să furnizeze neconținut materiale de bună calitate.

În anul 1960 au venit în sala de primire a ziarului „Izvestia” circa 40.000 de vizitatori. Noi ne-am gîndit mult ce să facem pentru ca vizitatorul să nu părăsească redacția fără a fi primit un sfat, fără a fi primit ajutor, să fie mulțumit de vizita făcută și să nu dea fuga în sala de primire a vreunei instituții centrale. Am găsit o soluție, ce e drept insuficientă: invităm la noi reprezentanți cu munci de răspundere ai instituțiilor interesate. Acești tovarăși sînt confirmați de comitetele de partid în calitate de consultanți obștești ai noștri. Printre ei se numără specialiști din ministere, membri ai Tribunalului Suprem, procurori. Lucrînd în felul acesta, izbutim să ne atingem într-o anumită măsură scopul: omul pleacă din redacție după ce a primit consultația și ajutorul de care avea nevoie.

(Din „Sovetskaia peciati” nr. 9 din 1961)

(Text prescurtat)

Haina grafică a presei raionale (I)

MAI ÎNTÎI DESPRE „CAPUL ZIARULUI”

VLAD MUȘĂTESCU

Astăzi cînd în fiecare zi se pune problema unei înfățișări cît mai vii, mai publicistice și dinamice a presei, a cărții și a tuturor tipăriturilor în general, presa raională, zecile și zecile de ziare, de format mai mic sau mai mare, care apar pe întregul teritoriu al patriei noastre, trebuie să îmbrace o haină aleasă.

La Reșița, la Onești, la Tulcea și Bacău, la Petroșani, la Sibiu, în mai toate centrele raionale, în centrele complexelor de șantier, în creierii munților și pe malul Dunării, oriunde se află oameni ai muncii, cuvîntul partidului ajunge la ei pe calea

hîrtiei tipărite. Reflectarea de zi cu zi a problemelor vieții locale, redarea aspectelor muncii clăditoare de pe întinsul raionului, imaginea vieții țării și a vieții internaționale, toate acestea trebuie să pătrundă pînă în cele mai depărtate meleaguri repede, bine scris, bine gîndit și bine înfățișat. Mai ales bine prezentat din punct de vedere grafic și poligrafic.

Dacă presa centrală se bucură acum de un aspect grafic bine gîndit, proiectat competent și cu multă vioiciune, e neapărat necesar ca și presa raională să-și pună cu toată seriozitatea proble-

ma trecerii la o vestimentație grafică din cele mai vii și mai interesante. O paginație deosebită, o paginație dinamică, aptă să trezească în cititor dorința de a citi neapărat ziarul raional, este în momentul de față o sarcină ușor de rezolvat dacă în redacțiile respective se va crea o adevărată mișcare, o adevărată campanie pentru înfățișarea nouă, frumoasă, originală a ziarului. Poate că e mult mai necesar ca ziarul raional să arate mai interesant, cu un profil grafic și mai bine gîndit decît alte publicații care și-au cîștigat de mult cititorii deoarece formatul redus, numărul mic de pa-

gini îl pun de la început într-o poziție dezavantajată față de restul presei. Pregața problemelor locale, ardoarea dezbaterii lor, *înfățișarea cultă a ziarului raional*, trebuie să ducă la crearea unor mari ziare mici, extrem de populare, căutate cu neșază de zecile de mii de cititori, oameni ai muncii.

În clipa de față sînt puține ziare raionale care se pot menține la linia cerințelor de mai sus. Însă totul se poate schimba în cel mai scurt timp cu condiția ca problema prezentării grafice să fie introdusă pe tabloul sarcinilor centrale ale redacțiilor vizate.

Din răsfoirea unor ziare raionale, pe care o vom face mai jos, vom căuta să arătăm câteva lipsuri care par că sînt generale precum și elemente pozitive ale paginării unora dintre ele care constituie bunuri cîștigate ce trebuie împărtășite și altora, pentru preluarea lor creatoare.

FLACĂRA SIBIULUI

Primul element asupra căruia se îndreaptă de obicei privirea cititorului unui ziar este „capul” acestuia. Ceea ce pentru o carte spune coperta, tot așa pentru un ziar spune „capul”. Trebuie precizat că prin „cap” nu trebuie înțeles numai titlul, ci și toate elementele care precizează apartenența: numărul, anul, data și nr. de pagini cu prețul ziarului. Uneori tot în noțiunea de „cap” trebuie inclusă și manșeta care cuprinde sumarul numărului respectiv. Prin varietatea, originalitatea desenului literii, prin compoziția elementelor ajutătoare și formula de paginare a sumarului, ziarul caută să fixeze „capul” în rîndurile cititorilor, să-l facă ușor de reținut. Cam acestea ar trebui să fie meritele unui „cap” de publicație. În cazul ziarului „Flacăra Sibiului” nu putem afirma cu ușurință că se întîmplă întocmai. Avînd în vedere

că aproape mai toate celelalte publicații raionale se cam apropie de situația de la „Flacăra Sibiului” ar fi bine să vedem de ce nu e bun „capul” „Flăcării Sibiului” și ce ar fi de făcut. În primul rînd trebuie menționat caracterul rudimentar în care s-a desenat titlul. Litera primului cuvînt nu este bine împărțită din punct de vedere grafic, distanțele dintre litere nefiind egale optic. Litera „l” din „Flacăra” este prea scurtă, prea înghesuită între „F” și „a”, astfel încît poate fi confundată cu ușurință cu litera „e”. Distanța dintre „r” și „a” este prea mare, dă impresia de dezorganizarea desenului acestui cuvînt. Caracterul literii cu care s-a scris „Flacăra” este bun, puternic, ușor de reținut însă din păcate, a fost acordat în cel mai nefericit mod cu litera nefericit aleasă cu care s-a scris cuvîntul „Sibiului”. Cele două caractere de literă nu pot sta alături deoarece efectul împreunării lor este neplăcut. Felul în care s-a plasat stema partidului peste litera titlului nu este cel mai potrivit. Chiar modul în care este desenată stema este neglijent. În primul rînd nu s-a scris „P.M.R.” cu caracterul existent în stema partidului, iar în al doilea rînd chiar în caracterul cu care s-a desenat în

această improvizatie s-au produs neglijențe inadmisibile, deoarece litera „R” este mult mai mare decît „P” și „M”. Prin supra-punerea stemei peste coșul de la „F” se împiedică perceperea clară a conturului literii, așa că acest „F” se poate citi foarte bine și „T”. Desenarea și compunerea din nou, chiar în același stil a capului ziarului „Flacăra Sibiului” este un lucru simplu, numai că trebuie făcut cu puțină atenție. Nu se prea înțelege de ce data, anul de apariție și nr. de apariție sînt culese cu o literă diferită de litera cu care s-a cules numărul de pagini și prețul. Sistemul de linii, cu care se subliniază titlul, capul și elementele celelalte este mult prea complicat și încărcat. Impresia obținută este de îngheșuală iar „capul” ziarului nu „respiră”, nu se observă cu ușurință.

La prima vedere se creează impresia că „Flacăra Sibiului” ar avea un sistem de rubricare cu „titluri mici”. Realitatea este însă că se indică de multe ori o literă aproape egală pentru titluri ca: „Pe drumul marelui Octombrie”, „Două aniversări”, „Manifestări culturale”. Atunci e firesc să ne întrebăm în ce fel se evidențiază oare importanța anumitor articole? De asemenea nu există o

consecvență în sistemul de paginare a titlurilor alcătuite din mai multe rînduri. Uneori sînt paginate asimetric, de cele mai multe ori, însă, sînt dispuse centrat. Pentru separarea articolelor se întrebuițează peste cinci formule de „șpiț”-uri. De ce să nu existe una singură și bună?

Credem că nu e indicat ca un articol care începe la pagina a doua să fie continuat pe pagina a patra. Asta nu duce decît la slăbirea interesului cititorului față de articol. Este lipsit de logică și faptul că la continuări nu se întrebuițează aceeași familie de literă (dacă nu e posibil și același corp) pentru repetarea titlului articolului. Schemele de paginare sînt corecte însă monotone. E clar că trebuie găsite formule noi care să învieze ziarul.

Aspectul poligrafic arată un nivel profesional de bună calitate. Tipografia este bine utilată cu garnituri de literă (matrițe) curate și ușor citibile.

STEAUA ROȘIE

Acest ziar, printre puținele, are unul din „capetele” care se instalează în memoria optică a cititorului cu multă ușurință. Este bine desenat. Titlul are o literă pregnantă, tăiată viguros. Din păcate, stema P.M.R. este atît de

încărcat / desenată și în așa fel plasată încît anihilează complet primele două litere ale titlului. Pare de neînțeles de ce ziarele din raioane nu s-au orientat după desenul stemei întrebuițat la „capul” ziarului „Scînteia”. Cu tot acest defect trebuie aplaudată ideea compozițională care stă la baza compunerii acestui bun „cap de ziar”. Textul arătînd apartenența ziarului, imprimat la negativ pe un streif negru, vine și completează grafic titlul. Poate că subliniază prea tare titlul. Dacă s-ar culege textul cu literă neagră și s-ar tipări pe un streif din raster gri, rezultatul ar fi mult mai de bună calitate. Față de un „cap” rezolvat în mare măsură, e bine să se studieze și compoziția elementelor subordonate ale capului (anul, data, numărul, paginile, prețul). Supără la „Steaua roșie” ilustrația săracă a ziarului. În numărul din 27 octombrie doar două clișee în tot numărul. Iar atunci cînd găsim mai multe ca în numărul din 13 octombrie, clișeele sînt ininteligibile. Este evidentă lipsa unui retuș.

Sistemul de titluri întrebuițat aici pare mai bogat (uneori prea bogat, și asta în dauna aspectului). Totuși lipsa de variație în cadrul *verzalului* și de *rîndului* duce la monotonie. Este de neînțeles de ce mai toată presa raională evită cu persistență titlurile culese cu verzale și mai ales alternarea și ritmarea titlurilor din mai multe rînduri culese cu verzale combinat cu de rînd. Această posibilitate, din cele mai active, de accentuare și evidențiere

a anumitor materiale din pagină este tocmai ignorată nu numai la „Steaua roșie” dar și la alte ziare raionale. Din contră, se poate afirma că există o atracție deosebită pentru literele învechite și demodate. Chiar în „Steaua roșie” întîlnim în nr. din 27.X. la pag. 3 și 4 două titluri (în același număr) culese cu o literă „grizatată” care nu se mai întrebuițează de mult. În orice caz, astfel de literă nu poate fi indicată pentru titluri ca: „Fruntașă în producție” sau „Piine și trandafiri” cum se întîmplă în „Steaua roșie”. În unele pagini ziarul utilizează cu succes titlurile desenate: „Epigrama săptămîinii”, „Negru pe alb”, „De peste hotare”, „La ordinea zilei”. Aceste titluri desenate aduc o notă de vioiciune în paginile ziarului care, de altminteri, suferă în multe locuri din pricina „tăierii” titlurilor. Din această cauză se obțin în cele din urmă scheme de punere în pagină de genul unor felii de tort, materia fiind dispusă numai în parcele orizontale, una sub alta.

DRUMUL SOCIALISMULUI

Aspectul general al „capului” acestui ziar este foarte atrăgător. Cartușul care prezintă elementele de apariție și cost este interesant rezolvat și trezește atenția cititorilor. Regretabil că litera cu care s-a desenat titlul apare prea slab, nu e bine și nici corect desenată. Există litere din cele care compun acest titlu, greșit și strîmb scrise. Umbrele din partea dreaptă a literii nu

sînt totdeauna logice și nici nu dau suficient relief. Trebuie remarcat faptul că alcătuitorul acestui cap de ziar s-a orientat totuși cu mult discernămint atunci cînd a subliniat „capul” cu o singură linie de 6 p., fără să-l încarce în mod inutil cu un întreg sistem de linii. Și aici, ca și la alte ziare raionale, stema partidului este desenată într-o interpretare proprie și în plus de asta este plasată astfel încît litera „S” din titlu se topește și dispare. P.M.R. este scris cu negru și îmbicsit, iar partea de jos, care în original este cu alb, aici apare cu negru.

„Drumul socialismului” se bucură de o paginație în care titlurile sînt întrebuițate cu mult bun gust. Fără să abuzeze de o interminabilă varietate de literă, sistemul de rubricăție al ziarului se orientează just utilizînd intens alternarea titlurilor culese cu verzale cu cele culese cu litere de rînd și mai ales accentuînd articolele principale sau care se cer reliefate într-un anumit mod, prin literă neagră, puternică, capabilă să atragă atenția.

Apreciem în chip deosebit calitatea clișeele, ceea ce e foarte important avînd în vedere că ziarul posedă o „ilustrație” foarte bogată. Fotografiiile sînt interesante și merită să fie menționate și pentru calitatea lor artistic-publicistică. Cu ajutorul unei susțineri atît de variate, paginația ziarului se remarcă prin claritate și conciziune. Din păcate, uneori, pe ici pe colo, apare monotonia, ca rezultat al „tăierii” titlurilor și al dispunerii materiei pe pache-

te”. Totuși, chiar în aceste condiții ziarul arată curat, ușor de citit, paginația se descifrează ușor, rezultatul fiind accesibilitatea în rîndul cititorilor.

Spre deosebire de presa centrală, ziarele din raioanele țării nu și-au rezolvat decît în mică măsură problema unui profil grafic. Și asta se vedește în primul rînd prin aceea că sînt puține acele publicații raionale care pot să afirme că au reușit să-și compună un „cap” al ziarului. Majoritatea sînt desenate cu titluri prea mici, prea puțin pregnant, n-au forță de convingere optică și, din păcate, sînt desenate și în mod necalificat. Peste tot stema partidului nu este suficient pusă în valoare, fără să mai arătăm încă odată că în foarte rare cazuri este desenată conform originalului. Deci, o primă acțiune pentru dobîndirea unui profil ar fi redesenarea „capetelor” ziarelor acolo unde formula actuală este nesatisfăcătoare. Nu e nicidecum vorba să se sacrifice cele utilizate în momentul de față, ci să fie respectate legile desenului de titluri și ale graficii în general, prin redesenarea lor de către un grafician competent. Particularitățile de literă vor trebui respectate, urmînd litera din „capul” prezent al ziarului, căutîndu-se, însă, în special, îmbunătățirea execuției. În afară de redesenarea „capetelor” va fi nevoie să se reconsidere formula grafică în care sînt exprimate celelalte elemente subordonate ale grupului de factori ce compun „capul” publicației respective.

DUPĂ UN DECENIU

Raionul Cîmpeni, inima Țării Moților, se întinde de la Sălciua pînă la Avram Iancu, de la Mogoș pînă la Arieșeni. O țară de munți. Acest colț de lume a fost cunoscut în trecut doar în scrierile ce vorbeau despre însetatul de dreptate Horia sau din unele care dezvăluiau acea realitate crudă a mizeriei sociale care domnea odinioară aici. Dobra moțul copacii pădurilor seculare și dormea în corturi din scoarță de arbori pline de fum și umezeală, scormonea moțul măruntaiele întunecate ale munților numai cu dalta și ciocanul... Buzunarele domnilor se umpleau de aur... Casa moșului se umplea de sărăcie. Cui să-și spună durerea? Munților și apelor... Nu-i de mirare că aici s-au născut răscolitoare doine cîntate tremurat din buciom către cele patru vînturi. Nicăieri poate pe atîta întindere de loc nu se aflau adunate atîtea lipsuri. E destul să amintim de cei 17.000 analfabeți lăsați moștenire raionului de către rușinosul regim burghezo-moșieresc pentru a ne da seama de ignoranța care domnea aici. Mizeria socială conviețuia în această țară de piatră într-un cuplu tragic cu o cruntă mizerie culturală. Boli dintre cele mai groaznice măcinau viața moților.

Anii au trecut. Vîntul înnoitor care a schimbat înfățișarea patriei noastre a schimbat și înfățișarea Țării Moților. În parchetele forestiere au apărut cabane confortabile, în centrele miniere au apărut mașini și locuințe moderne, s-au ridicat școli și dispensare pentru luminarea moților și vegherea asupra sănătății lor. Și, iată că, într-o toamnă, cu zece ani în urmă, moții, obișnuiți cu apariția atîtor lucruri noi, au fost martorii apariției unui ziar care vorbea despre viața, despre munca lor: ziarul „VIAȚA NOUĂ”, organ al Comitetului raional P.M.R. Cîmpeni și al Sfatului popular raional. Partidul care le-a îndrumat pașii către construirea unei vieți noi, le pune la îndemînă un nou mijloc de luptă, un nou ajutor.

La început ziarul cu apariție săptămînală era redactat de un singur om. Munca decurgea destul de greu, mai ales că tipărirea se făcea tocmai la Cluj, la peste 100 kilometri depărtare. Cu încetul, numărul redactorilor a crescut, recrutați din rîndul oamenilor de prin

SĂRBĂTOARE LA „VIAȚA NOUĂ” — CÎMPENI

partea locului, oameni care au lăsat de-o parte țapina ori perforatorul, venind să răspindească în mase prin scris cuvîntul partidului. Cine a fost la Cîmpeni știe: din centrul de raion pînă la Mogoș sînt vreo 30 de kilometri, pînă la Arieșeni și mai mult. Mijloace de transport nu existau. Entuziaștii redactori ai tinerei publicații străbăteau pe jos colbul și noroiul acestor distanțe, erau mereu prezenți în parchetele forestiere de la Negruleasa, Țirsa ori Valea Mare, în abatajele minelor din Bucium, Roșia-Montana ori Baia de Arieș și astfel în fiecare săptămînă moții citeau în ziarul lor că la Arada a luat ființă o nouă școală, la Albac un cinematograf sătesc, în abatajele minei din Roșia-Montana s-a introdus perforajul umed, ori la Baia de Arieș s-au ridicat noi construcții sociale pentru mineri. Nici distanțele, nici vîntul, gerul ori ploile n-au oprit pe redactori să informeze la timp pe cititori despre mereu noile înfăptuiri. Existau în raion rămășițe ale vechilor stăpîni de mine, ale vechilor stăpîni ai imenselor păduri montane. Lor nu le convenea făgașul nou pe care au apucat moții. Ziarul nu i-a cruțat supunîndu-i unui tir demascator, fără cruțare. Alături de ziar se aflau oamenii muncii, oameni care vedeau în ziar o baricadă înaintată de luptă pentru mai bine. Ei au început să-și spună cuvîntul prin ziar, să vorbească despre realizările lor, să ia atitudine hotărîtă împotriva a tot ce le frîna mersul înainte. Astfel s-a creat, de-a lungul anilor, acea legătură indisolubilă ce există între masa de oameni ai muncii și presa de partid.

Colectivul redacțional al ziarului, sub îndrumarea directă a Comitetului raional de partid, s-a străduit în permanență să-și îmbogățească stilul de muncă, învățînd din bogata experiență a presei centrale și regionale. De la număr la număr, calitatea publicistică a articolelor a crescut, în coloanele ziarului găsindu-și loc diverse genuri gazetărești,

Ca un lucru bun în activitatea din ultimul timp a ziarului semnalăm orientarea către rezolvarea mai sistematică a problemelor majore, specifice și esențiale, care stau în fața raionului, izvorîte din cotidianul construirii noii societăți. Ziarul se ocupă în mod susținut de sectorul forestier, sector cu pondere mare în economia raionului, sînt publicate articole de analiză, raiduri-anchetă, reportaje, informații care militează pentru creșterea indicelui de utilizare a masei lemnoase. Pozitiv în această privință este faptul că la redactarea unor asemenea articole sînt antrenați membri ai comisiei economice a comitetului raional de partid, care se ocupă de problemele forestiere, ingineri, tehnicieni, maiștri și muncitori frunțași. Astfel, competența ziarului în tratarea acestor probleme a crescut. În rîndul articolelor care abordează cu succes tema forestieră merită a fi amintită pagina „Rentabilizarea — sarcină principală a întreprinderii forestiere” (10 iunie 1960), pagina „Ce propuneți pentru ridicarea indicelui de utilizare a masei lemnoase?” (27 februarie 1960), articolele apărute recent „Să obținem sortimente de calitate superioară” și „Preocuparea cea mai de seamă” semnate de inginerii Vasile Petrușel și Nicolae Călin, raidul-anchetă la I. F. Cîmpeni intitulat „Înfăptuirea planului de măsuri tehnico-organizatorice în centrul atenției” etc.

Felul cum s-a ocupat ziarul de sectorul forestier al raionului a contribuit în mare măsură la succesele înregistrate de întreprinderea forestieră din Cîmpeni. Spre exemplu, indicele de utilizare a masei lemnoase la fag atinge 55% față de 27% în 1960, iar la rășinoase 99,7% față de 99% realizat în 1960. Vorbînd despre ajutorul dat de ziar, tov. Iuliu Moza, directorul I. F. Cîmpeni, spunea: „Articolele apărute în ziar sînt de mare ajutor colectivului de muncă al întreprinderii în direcția realizării sarcinilor ce ne revin din Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R.”.

Mai anii trecuți ziarul organizase în coloanele sale o „Consfătuire prin corespondență”. Neavînd un scop bine definit, așa cum e normal, rubrica și-a pierdut viabilitatea. Răsfoind ultimele numere

ale ziarului ne surprinde plăcut reapariția rubricii, de astădată cu un scop mai precis, pe tema: „Mai multe animale, mai multe produse animaliere, mai multe fructe“. Inaugurarea rubricii a fost făcută de tov. Nicolae Leuca, secretar al Comitetului raional de partid, care a conturat problemele ce urmează a fi ridicate în coloanele ziarului, chemând organizațiile de bază de partid și U.T.M., sfaturile populare și celelalte organizații de masă să sprijine această inițiativă. Pentru reușita acțiunii, redacția a organizat o consfătuire cu inginerii și tehnicienii zootehniști și agronomi din raion. La această consfătuire a fost elaborată tematica rubricii, fiind apoi trimisă tuturor organizațiilor de partid, sfaturilor populare, consiliilor de conducere ale întovărășirilor zootehnice, urmînd a fi prelucrată în adunări generale, sesiuni ale sfaturilor populare și adunări ale întovărășitelor.

În coloanele ziarului au fost publicate primele materiale la această rubrică: „Creșterea animalelor tinere“, „Furajarea și îngrijirea rațională a vacilor cu lapte“ — sub semnătura inginerilor zootehniști Viorel Duma și Ioan Nișca. Articolele ce vor apare în cadrul acestei rubrici vor fi scrise de oamenii muncii pricepuți în creșterea animalelor și pomicultură. Un loc important îl vor ocupa articolele care să generalizeze experiența pozitivă a organizațiilor de partid, a sfaturilor populare, a organizațiilor U.T.M. în munca de mobilizare a maselor de țărani muncitori pentru sporirea numărului de animale, a cantităților de produse animaliere și fructe. Sintem însă de părere că era mult mai bine dacă în cadrul acestei rubrici se urmărea rezolvarea unei singure probleme, sectorul pomicol formînd eventual obiectul altei inițiative la fel de valoroase.

Dat fiind faptul că zootehnia ocupă un loc însemnat în economia raionului Cîmpeni, ziarul va trebui să acorde o deosebită atenție eficienței articolelor apărute pe această temă, publicînd, periodic, ecouri pe marginea lor. Altfel, inițiativa riscă să rămînă izolată în coloanele ziarului.

Industria minieră a raionului este oglindită în permanentă în ziar sub diferitele ei aspecte. Iată cîteva acțiuni întreprinse în acest sens: „În luptă pentru reducerea consumurilor“ — consfătuire organizată de redacție la mina din Bucium (6 februarie 1960). Rubrica „Din experiența fruntașilor în în-

trecerea socialistă“, inițiată la începutul acestui an sub care semnează mîneri fruntași de la minele din raion, articole de răspîndire a experienței pozitive. Pe aceeași linie se înscrie și rubrica „Calitatea — obiectiv principal al întrecerii“.

Se poate afirma cu toată certitudinea că organul de presă al Comitetului raional P.M.R. Cîmpeni a adus și aduce în permanentă o contribuție de seamă la dezvoltarea și înflorirea Țării Moșilor. Datorită acestui fapt, între ziar și cititori s-au statornicit trainice legături. Lucrul acesta este oglindit în faptul că față de 1951 tirajul ziarului a crescut cu peste 50%. Numărul corespondenților voluntari se ridică la 161. Ziarul se ocupă cu răspundere de rezolvarea scrisorilor sosite la redacție. Periodic redacția organizează consfătuiri cu corespondenții și cititorii. În ultimul timp astfel de consfătuiri au fost organizate în comunele Lupșa, Albac, Săcătura, orașul Cîmpeni. Cu regularitate redacția trimite corespondenților instrucțiuni tematiche și diferite alte scrisori care ajută la culegerea materialului faptic, redactarea corespondențelor, îmbunătățirea tematicii scrisorilor. Ca urmare a crescut simțitor numărul corespondențelor publicate în ziar. De pildă, numărul din 24 noiembrie a.c. este realizat aproape în întregime de corespondenții și colaboratorii ziarului.

Acum, după un deceniu de activitate, trecînd în revistă realizările frumoase și mereu mai eficace ale ziarului din Cîmpeni, se cuvine să semnalăm și unele lipsuri cu scopul de a contribui la înlăturarea lor, la întregirea mînunchiului de succese dobîndite de-a lungul anilor.

Și, fiindcă orice articol începe de la titlu, să începem și noi de aici. Răsfoind colecțiile ai impresia că există la acest ziar un arsenal de titluri, stereotipe am spune, la care redacția parcă nu îndrăznește să renunțe. Aproape în fiecare număr citești titluri de felul acestora: „Pentru depistarea și combaterea gîndacului de Colorado“, „Pentru sporirea producției de fructe“, „Pentru iernarea oilor în bune condiții“. „Să pregătim temeinic...“, „Să ridicăm pe o treaptă mai înaltă...“, „Să executăm la timp...“, „Să se urgenceze...“ și alți să... Nu lipsesc nici titlurile — *sarcină*: „Sporirea șeptelului... *sarcină importantă*“ (29 sept. 1961), „Studirea temeinică

a cererii de consum — *sarcină importantă*“ (15 iulie 1960), „Creșterea numărului și productivității vacilor cu lapte — *sarcină importantă*“ (31 iulie 1960). La un moment dat cititorul va ajunge să nu știe care sarcină e mai importantă... Presa noastră a declarat război comodității și rutinei, chiar și în ce privește alegerea titlurilor articolelor ce le scriem. Ziarul din Cîmpeni n-ar putea face acest lucru? Și noi, ziaristi, nu ne mai putem mulțumi să scriem la același nivel ca acum 10 ani.

După felul cum dezbate problemele din economia raionului deducem că ziarul dispune de cadre pricepute, cu experiență în muncă, ce știu să sesizeze moul și luptă pentru izbîndirea lui. Nu înțelegem așadar de ce o serie de inițiative prețioase au fost pierdute pe parcurs sau de ce urmărirea unor obiective se face cu intermitențe, fără un bilanț la capăt de etapă. Ne vom referi în primul rînd la dispariția „Paginii forestiere“, pagină care s-a bucurat de popularitate în rîndurile muncitorilor forestieri. Eventual, pagina putea fi înlocuită cu o rubrică permanentă, în nici un caz desființată. Prea puțin vorbește ziarul, și uneori neconvîngător, despre condițiile noi de muncă și viață ale muncitorilor forestieri, despre preocupările lor în afara orelor de muncă. Aceași soartă a avut-o și pagina lunară redactată de corespondenți. N-ar fi rău, dacă s-a renunțat la această pagină, ca aportul corespondenților voluntari să se facă simțit într-un eventual „Colț al corespondentului voluntar“. Ne pare curioasă și cu totul inexplicabilă dispariția rubricii „Calitatea — obiectiv principal al întrecerii“, rubrică inițiată la începutul anului. Nu ne vine să credem că, acum cînd partidul nostru, oamenii muncii din industrie acordă o mare atenție calității produselor, în raionul Cîmpeni n-a mai rămas nimic de spus pe această temă. S-a renunțat și la organizarea schimbunilor de experiență cum s-a făcut anul trecut la Sălciua pe tema creșterii animalelor. De ce?

Dezvoltînd experiența bună acumulată în cursul anilor, învățînd din succese și lipsuri, colectivul de redacție al ziarului din Cîmpeni se întărește tot mai mult pentru a corespunde importanțelor sarcini pe care le are.

NICOLAE VEREȘ

Rînduri despre presa ilegală a Partidului Comunist din Germania

La 17 august 1956, Schröder, pe atunci ministru în Republica Federală Germană, s-a lăudat că, nici mai mult nici mai puțin, Partidul Comunist German a fost „distrus”. Realitatea e, însă, alta. În ianuarie 1961, agenția americană U.P.I. relatează de la sediul Institutului Industrial al Uniunii industriștilor vest-germani din Köln: „Institutul industrial german din Köln a făcut la sfîrșitul săptămîinii un apel la cea mai ascutită vigilență împotriva activității de subminare desfășurată de comuniști în întreprinderile Republicii Federale. Conform datelor de care dispune Institutul, în prezent apar circa 300 de gazete de întreprindere și orășenești comuniste în 122 de localități de pe teritoriul federal. Deosebit de vie este agitația în industria oțelului și a celei de prelucrare a metalelor în cadrul cărora există 72 de ziare comuniste, în industria minieră — 57, în industria electrotehnică — 14, cea a construcțiilor de mașini — 13 și industria chimică — 12 ziare”.

Centrul de greutate al activității Partidului Comunist din Germania se află în regiunea Nordrhein-Westfalen unde apar 129 de ziare de uzină. („Frankfurter Neue Presse“ din 9 ianuarie 1961).

În momentul interzicerii P.C.G., în 1956, poliția declara că organul central al P.C.G. — „Freies Volk” — ziarele care apar în fiecare land federal, revista săptămînală „Spiegel der

Woche“ și organul teoretic al P.C.G., revista lunară „Wissen und Tat“, au fost interzise. Imediat după încorporarea regiunii Saar în statul lui Adenauer a fost interzis și ziarul „Neue Zeit“.

Azi, după mai bine de 5 ani de ilegalitate, apar: organul central „Freies Volk“, cel puțin cite un ziar în fiecare land federal inclusiv Saar-ul, editat de conducerea de partid a landului respectiv (iar în Nordrhein-Westfalen, Baden, Württemberg și în Bavaria chiar mai multe), organul teoretic „Wissen und Tat“ precum și buletinul C.C. al P.C.G. care cuprinde informații politice, economice și din viața mișcării muncitorești. În afară de aceasta există sute de ziare locale și de uzină — după cum reiese din ancheta Institutului industrial al Uniunii industriștilor din R.F.G.

Bineînțeles aici pot fi publicate date și cifre care sînt de acum cunoscute poliției și justiției vest-germane. Datele de mai jos se referă la câteva publicații din anii 1959 și 1960.

Presa lui Adenauer este silită să ia atitudine împotriva presei interzise a P.C.G. și să combată conținutul acestor ziare.

La jumătatea lunii septembrie 1959 ministrul de interne din regiunea Nordrhein-Westfalen, Dufhues, adept al Uniunii creștin-democrate, a convocat o conferință de presă la Düsseldorf und s-a plîns că „ziare de uzină și foi

volante ale P.C.G. care sînt tipărite în regiunea Ruhr ar ajunge în măsură din ce în ce mai mare în mîinile minerului“. (Știre DPA din 14 septembrie 1959).

Ținînd seama de această dezvoltare a presei comuniste ilegale, autoritățile polițienești ale lui Adenauer au considerat că este absolut necesar „să dea o lovitură zdrobitoare“ presei P.C.G. La mijlocul lunii decembrie 1959 se afirmă următoarele: „Organele de siguranță ale Republicii Federale au dat, între 8—10 decembrie, cea mai mare lovitură partidului comunist ilegal de la interzicerea lui din anul 1956. În cadrul unei acțiuni comune a serviciului de siguranță de la Bonn, a poliției federale și a organelor polițienești locale a fost distrusă rețeaua de difuzare a materialului de propagandă comunistă din cadrul a șapte landuri federale, fiind arestate 49 de persoane. Ministrul de interne al landului, Dufhues, și-a exprimat convingerea că aparatul de difuzare de care dispuneau comuniștii în Nordrhein Westfalen — centrul activității de subminare — ar fi distrus...“ (Din ziarul „Der Mittag“—Düsseldorf, 12 decembrie 1959).

O bună vreme poliția s-a străduit să prezinte acțiunea ei drept „încununată de succes deplin“ și să simuleze o pauză. N-au trecut însă nici opt săptămîni și strigătele de alarmă cu privire la agi-

tația ilegală desfășurată de P.C.G. au reînceput:

„Miercuri, organul mișcării sindicale creștine din Germania a adresat cititorilor săi un avertisment serios împotriva activității de subminare desfășurată de comuniști pe teritoriul Republicii Federale. În întreprinderi, în special, în centrele industriale propaganda ilegală se intensifică tot mai mult. Astfel, în cursul ultimului an numărul ziarelor de întreprindere aproape că s-a dublat“ (știre UPI datată Essen, 10 martie 1960).

Cîteva zile mai tîrziu același strigăt de alarmă, de astădată din gura lui Dufhues, ministrul de interne:

„Pentru prima oară în aceste zile s-au aflat date autentice cu privire la intensitatea activității subversive a comuniștilor în Germania occidentală. Ministrul de interne Dufhues a amintit în Landtag-ul din Düsseldorf... că activitatea subversivă s-a intensificat simțitor în ultimele luni. Un centru de greutate al agitației este Ruhrul unde închiderea minelor... pare a oferi un punct favorabil de pornire. În ultimul timp a apărut un șir de noi publicații care se deosebesc de cele de pînă acum printr-o prezentare ingenioasă. Astfel, în plasa Düsseldorf-Mettmann numeroase exemplare ale ziarului comunist ilegal „Die Biene“ au fost expediate pe calea poștei, iar la mina Victoria din Lünen s-a colportat ziarul

de întreprindere „Der Blitzer“ (din „Der Mittag“ Düsseldorf, 17 martie 1960).

Același ministru Dufhues, care cu trei luni în urmă se lăudase că a nimicuit „presa comunistă“, s-a plîns de astădată în Landtag că ziarele comuniste ar dispune de „un aparat gigantic“, încercînd să scuze astfel eșecul acțiunii sale anterioare.

Acum are cuvîntul principalului cointeresat în lupta împotriva presei P.C.G. — ministrul de război Strauss. El se plînge de faptul că populația nu este dornică să-l sprijine în campania sa de represiuni:

„Ministrul apărării republicii federale, scria „Die Welt“ din Hamburg, la 5 oct. 1960, a subliniat marți încăodată necesitatea unei „apărări psihologice“. Ministrul a subliniat totodată că „apărarea psihologică“ nu poate fi numai o treabă a Bundeswehrului. În interiorul Republicii federale — se spune mai departe — apar 11 ziare (comuniste — n.n.) ale landurilor și județelor, precum și o multime de ziare locale și peste 100 de ziare de uzină. Acestea se editează și se difuzează“.

Lună de lună, săptămîină de săptămîină pot fi urmărite informații cu privire la presa așa-zis inexistentă a P.C.G. Cum se face că uriașul aparat polițienesc al statului adenauerist, cu toți funcționarii săi proveniți din S.S. și gestapo, cu organizațiile sale de spionaj și mijloacele sale bănești practic nelimitate, nu se pot achita de sarcinile lui în legătură cu stîrpirea presei comuniste? Această întrebare o pun înseși ziarele lui Adenauer:

„Am vrea să întrebăm pe cei care răspund de siguranța Republicii federale... Cum este oare posibil ca 287 ziare ilegale, care în parte au și tiraje destul de mari, să se poată difuza fără ca poliția să fie în stare să dea de urma difuzorilor...?“

(„Frankfurter Allgemeine Zeitung“, Frankfurt pe Main, 10 decembrie 1959).

Într-adevăr, cum este posibil acest lucru? Ce conținut are această presă și pe ce se bazează redactorii și difuzorii ei? „Frank-

Cu privire la conținutul ziarelor comuniste ilegale din R. F. G.

De ce nu poate da poliția lui Adenauer de urma difuzorilor ziarelor P.C.G.? Cu alte cuvinte: de ce sprijină populația pe redactorii și difuzorii acestor prese împotriva poliției? Aceasta se întîmplă deoarece ziarele Partidului Comunist din Germania apără interesele populației, deoarece ele sînt „sînge din sîngele poporului german“, după cum se subliniază în Declarația P.C.G. făcută la interzicerea partidului. Aceasta o știu și alții. Fostul ministru de interne al landului Nordrhein - Westfalen, dr. Walter Menzel, social-democrat, în cadrul unei ședințe publice a Bundestagului, adresîndu-se guvernului Adenauer, a spus:

„Cine a desfășurat muncă politică pe teritoriul Ruhrului își dă seama că un partid ca cel comunist nu poate fi învins nici-

furter Allgemeine Zeitung“, firește, nu a studiat acest aspect al problemei. S-o facem noi, pentru a găsi astfel răspunsul și a arăta de ce într-adevăr nu poate fi redusă la tăcere presa comunistă din R.F.G.

odată cu baionete sau cu bastoane polițienesti...

Se înșală singuri aceia care socot că o brigadă care muncește la furnal sau undeva în adîncul minei în pericol de moarte va da pe mîna poliției o altă brigadă pentru că aceasta exprimă doar unele vederi comuniste“ (Dr. Menzel, la 23 iunie 1955 în cea de a 91-a ședință a Bundestagului de la Bonn. Citat din Cartea Albă a P.C.G. Ed. Dietz, Berlin, pag. 10).

Nu există ziar ilegal, începînd cu organul Comitetului Central („Freies Volk“) pînă la ultimul ziar local și de uzină care să nu lupte pentru lămurirea și mobilizarea maselor împotriva dușmanului principal al poporului german, împotriva militarismului german, pe care îl demască cu dovezi, cu argumente concrete și convingătoare.

Cu poporul pentru popor

Propaganda lui Adenauer se străduiește să convingă populația că Partidul Comunist și preșa lui ar fi fost nimicite și că m-ar mai exista decît niște „agenți străini din Răsărit“. Dar faptele pe care le relatează înseși autoritățile lui Adenauer confirmă următorul adevăr: este vorba de cetățeni ai Republicii federale, muncitori, mici meseriași, tineri care de fiecare dată, în ciuda interdicției și a represiunilor, ridică sus steagul P.C.F., redactează, tipăresc și răspîndesc organele sale de presă.

La o conferință de presă

care a avut loc la Bonn, reprezentantul procuraturii politice a declarat:

„...nu de mult s-a reușit să se pună mîna pe o întreprindere tipografică din Essen care în timpul zilei tipărea comunicări oficiale și publicitate pentru administrația orașului Essen, iar noaptea la aceleași mașini tipărea publicații de ațîțare cu orientare radicală de stînga („Süddeutsche Zeitung“, München, 14 iunie 1959).

Autoritățile federale aplică măsuri represive barbare împotriva celor care sprijină presa ilegală comunistă.

Tipograful Peter Dauven, din Mönchen-Gladbach, care tipărea ziarul „Freies Volk“, a fost aruncat în pușcărie împreună cu întreaga familie. El a fost condamnat la 2 ani, soția sa la 14 luni, iar fiicele sale la 9, respectiv 7 luni închisoare (știre D.P.A. din 29 decembrie 1960).

Uneori disputa ziarelor adenaueriste cu metodele ingenioase ale presei comuniste atinge forme de-a dreptul comice.

Iată ce citim în ziarul „Ulmer Nachrichten“ din 29 decembrie 1959, sub titlul „Amendă de francare pentru ziare interzise ale P.C.G.“ „Într-un plic obișnuit am primit ieri la redacție o trimitere poștală pentru care am fost nevoiți să plătim 30 de pfenningi amendă de francare, deoarece lipsea marca de pe plic. Mare ne-a fost mirarea cînd am găsit înăuntru un exemplar tras la șapirograf din ziarul interzis „Volksstimme“, ziar al organizației din Württemberg a P.C.G. Orice eroare este exclusă. Este vorba de un organ al Partidului Comunist din Germania, interzis în landul nostru federal“.

Chiar în pagina întîia se poate citi: „Pauză în propaganda noastră? Interzicerea, represiunile și acțiunile poliției nu pot împiedica partidul nostru să comunice în scris și oral cu populația. Acțiunea poliției a fost o lovitură la suprafața apei. Vezi, ziarul a ajuns doar în mîinile tale.“...

Această presă, această adevărată presă a poporului este editată și răspîndită cu un înalt spirit de sacrificiu și devotament nemărginit. Înconjurată de simpatia și solidaritatea maselor, presa comunistă ilegală repurtează victorie după victorie împotriva poliției. Presa ilegală comunistă de astăzi este adevărata presă a poporului învingător de mîine!

(Din „Neue Deutsche Presse“, nr. 8/1961).

Pentru 5.000 kg porumb boabe la hectar în cultura neirigată

Sub titlul de mai sus, pot fi întâlnite în presa centrală și locală numeroase articole, în genurile publicistice cele mai diferite, în cadrul cărora se analizează concret munca gospodăriilor agricole pentru îndeplinirea marilor sarcini puse de partid în fața agriculturii socialiste. Sarcinile stabilite de Congresul al III-lea al partidului în domeniul producției porumbului sînt clare: în anul 1965 se vor obține 8-9 milioane tone porumb.

Unele ziare au și reușit să găsească forme publicistice interesante în vederea susținerii luptei avîntate a oamenilor muncii din agricultură pentru traducerea în viață a acestor directive. Ziarul „FĂCLIA” din Cluj a dat viață unui personaj îndrăgit de la prima vedere de către cititori: „Agronomul Porumb”. El se oprește la gospodăriile agricole colective din regiunea Cluj care au cîștigat o bună experiență în cultivarea porumbului și ale căror rezultate demonstrează clar că poate fi îndeplinită cu succes sarcina de a se obține în cursul anului 1962 producții de 5.000 kg. porumb boabe la hectar în condiții de neirigare. „Agronomul Porumb” are întotdeauna cu dînsul un cîntar. Cum se oprește într-o gospodărie, primul lucru pe care îl face este să pună în

balanță măsurile agrotehnice. Cu cît sînt mai multe aceste măsuri, cu atît săgeata cîntarului indică o producție mai mare. Acest lucru este firesc deoarece e bine știut că o producție înaltă de porumb înseamnă: semințe de porumb dublu-hibrid plus întregul complex de măsuri agrotehnice. Mulțumit sau nemulțumit de cifrele indicate de cadranul cîntarului său „Agronomul Porumb” vizitează diferite sectoare ale gospodăriilor, intervievează pe inginerii agronomi, pe brigadieri și colectivști și-i îndeamnă să pună o temelie trainică recoltei anului viitor.

În coloanele ziarului „DRAPELUL ROȘU” din Timișoara și-a făcut apariția „Porumb Voinicul”. Știuletele său este dezvoltat, are boabe multe și mai mari, cu un conținut mai mare de proteină sau de amidon și grăsime pentru că i s-au aplicat toate regulile moderne cu privire la cultivarea porumbului. Iar acum, „Porumb Voinicul” a ajuns arbitru într-un soi de întrecere pentru obținerea unor bogate recolte de porumb la hectar. Aidoma „Agronomului Porumb”, „Porumb Voinicul” cum poposește într-o gospodărie se interesează în primul rînd dacă lucrările agricole sînt efectuate la timp, dacă se respectă măsurile agrotehnice și în primul rînd principala lucrare a solu-

lui — arătura adîncă. A-mîndoi ar trebui însă să certe zdravăn pe acei care nu acordă atenția cuvenită generalizării în producție a seminței porumbului dublu hibrid de mare pro-

ductivitate și să se războiască cumplit cu cei care nu încorporează în sol îngrășămintele și cu acei care nu respectă întocmai întregul complex agrotehnic.

Oglinda uzinei

Gazeta de uzină „METALURGISTUL” — organ al Uzinei „1 Mai” din Ploiești, a sărbătorit recent apariția numărului 200. În cei șase ani de apariție, gazeta de uzină s-a străduit să aducă o contribuție la lupta colectivului uzinei pentru sporirea volumului producției industriale, la creșterea continuă a productivității muncii și îmbunătățirii indicilor calitativi ai produselor care poartă marca „1 Mai”. Cu o perseverență demnă de laudă, gazeta a continuat să publice la „Colțul tehnicianului” și în cadrul altor rubrici materiale semnate de ingineri, maeștri și muncitori cu o înaltă calificare privind ridicarea eficacității tehnico-economice a mașinilor și introducerea tehnicii noi în fluxul tehnologic al uzinei. Număr de număr, muncitorii uzinei au găsit articole, reportaje, note etc. despre munca și preocupările lor, foiletoane, epigrame și caricaturi care criticau delăsarea și vechile mentalități. În acest sens merită evidențiat ciclul de caricaturi „Una pe săptămînă”.

Iată părerea unor cititori din uzină despre ziarul lor: „Materialele legate de producție cuprinse în paginile gazetei m-au ajutat pe mine și brigada pe care o conduc să ne

îndeplinim sarcina de plan și să devenim fruntași. Doresc ca în gazeta noastră să se scrie mai des despre activitatea clubului” (Mușat Ion, sudor); „Oglinda uzinei”, așa i s-ar mai putea spune „Metalurgistului”. Ne mîndrim de felul cum muncesc tovarășii din redacție, mai ales că ultimele numere au cuprins în întregime activitatea uzinei” (Mitescu Paula, lăcătuș); Prin gazetă, forjorii au învățat din experiența fruntașilor în producție ai secțiilor calde. S-au realizat economii, s-au conceput inovații care au dus la ușurarea procesului de producție. Iată de ce gazeta este mult apreciată în secția noastră” (Anton Andrei, secretar al organizației de bază P.M.R. — secția forjă); „Uneori „Metalurgistul” oglindește și activitatea femeilor din uzina noastră. Victoriile noastre le-am împletit cu victoriile întregului colectiv al uzinei. N-ar fi rău dacă despre activitatea noastră s-ar scrie mai des și mai mult” (Daniel Ana, miezuitoare la turnătoria de oțel); „O pagină de tehnică în care anumite inovații să fie explicate la nivel comun ar fi bine să se afle în gazeta noastră, adevărînd proverbul că prietenul la nevoie se cunoaște. El ne-a fost întot-

deamna prieten" (ing. Baron N., șeful secției cazangerie); „Partea pozitivă a gazetei este combativitatea" (Bobocea Mihai, ad-

junct șef secția tratamente termice).

Sînt aprecieri care obligă redacția gazetei „Metalurgistul“.

Observații critice utile

În două numere consecutive, ziarul „DOBROGEA NOUĂ" a analizat activitatea gazetei „Portul Constanța" (nr. 4111) precum și modul cum sînt oglindite problemele culturale în paginile ziarului raional „DRUMUL SOCIALISMULUI" din Tulcea (nr. 4112). O asemenea inițiativă trebuie apreciată pozitiv, mai cu seamă că ziarul regional analizează cu competență și multă căldură tovarășească munca confracților săi întru ziaristică. Gazeta „Portul Constanța", se arată în cuprinsul articolului publicat de „Dobrogea nouă", a

adus o contribuție prețioasă la organizarea muncii, îndeplinirea ritmică a planului de producție, calitatea lucrărilor, ridicarea calificării muncitorilor din port etc. În unele domenii însă gazeta nu s-a manifestat activ, mai ales în ultima perioadă. Una din principalele lipsuri ale ei este insuficiența combativitate în tratarea unor probleme. Greu încă își face loc în paginile gazetei „Portul Constanța" materialele critice care să ia poziție împotriva lipsurilor existente. O publicație lipsită de forța combativității — se arată în articol —

nu se poate socoti cu adevărat „arma cu bătaia cea mai lungă". Cititorii gazetei de uzină au prețuit foiletonul „Transmisie din biroul de calcul", material care critica ascutit mentalitatea învechită a unor funcționari. Asemenea materiale apar însă prea rar. E criticată și tendința de a publica materiale importante pe multe coloane, fără a fi susținute de ilustrații, sau insuficiența utilizare a diferitelor genuri gazetărești.

În privința ogîndirii problemelor culturale de către „Drumul socialismului" din Tulcea, articolul la care ne referim menționează preocuparea redacției respective pentru o tratare multilaterală a muncii cultural-artistice din raion. Pe drept cuvînt însă e criticat faptul că o mare parte din materiale care

se referă la activitatea căminelor culturale și a bibliotecilor nu sînt suficient de analitice, avînd mai mult un caracter informativ. În legătură cu problematica articolelor, se poate vorbi de o anumită unilateralitate (ziarul publică rar articole despre casele de cultură din Tulcea și Sulina sau despre cluburile și colțurile roșii din G.A.S. și S.M.T.-uri și nu s-a preocupat deloc de activitatea stațiilor de radioamplificare din raion).

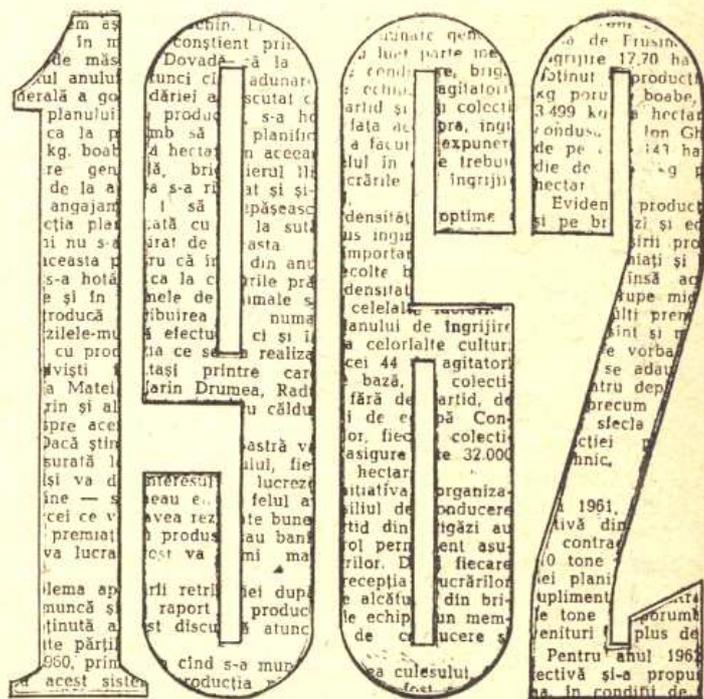
Am subliniat preocuparea manifestată de ziarul „Dobrogea nouă" pentru publicațiile locale din regiune, pentru a arăta că aceasta e o metodă ce ar putea și trebuie să fie folosită și de celelalte ziare regionale din țară pentru sprijinirea gazetelor raionale și a celor de uzină.

„PRESA NOASTRĂ"

vă urează

La mulți

ani!

VERIFICAT
1987

НАША ПЕЧАТЬ

Журнал Союза журналистов РНР
Год VI — № 12 (68) декабрь 1961 г.

СОДЕРЖАНИЕ

- Дину Хервиан** — Наши местные отделы и нынешние задачи Союза журналистов.
- Джордже Чудан** — Местная печать в поддержку социалистического преобразования сел.
- В. Никорович** — Актуальность очерка.
- Хрошкеры района**
- Л. Феля** — „Узина ши огорул“ („Завод и поле“) — Местная специфика, тематическое разнообразие.
- Санду Мариан** — „Турда ноуэ“ („Новая Турда“) — координаты эффективности.
- Серджиу Фаркашан** — „Нью — Йорк Таимс“ при свете свечей
- Мариана Пырвулеску** — Из культурного раздела трех районных газет
- Ион Греца** — Печать — крупная поддержка писателям при документации.
- Илк. Василе Чаушу** — Обзор сельскохозяйственных журналов
- Иосиф Сава** — О страницах науки и техники в газете „Скынтейя пионерулуй“.
- Виктор Бырлядину** — Пенная книга о винах страны
- Г. Ястребов** — Автор. письмо, газета
- Влад Мушатеску** — Районная печать (I), Прежде всего о „шапке“ газеты.
- Николае Вереш** — Праздник в редакции „Вьяца ноуэ“ (Кымпень)
- Заметки и комментарии

OUR PRESS

Review of the RPR Union of Journalists
6th year, No. 12 (68), December 1961

CONTENTS

- Dinu Hervian**: Our Local Sections and the Present Tasks of the Journalists' Union
- George Ciudan**: The Local Press in the Service of the Socialist Rebirth of Our Villages
- V. Nicorovici**: The Topical Nature of the Reportage
- The Districts' Chroniclers**
- L. Felea**: „Uzina și ogorul“ — Local Features and Variety
- Sandu Marian**: „Turda Nouă“ — Efficiency
- Sergiu Fărcășan**: „New York Times“ by Candle-Light
- Radu Rupea**: The Demands of a Presence
- Mariana Pirvulescu**: Quotations from the Cultural Pages of Three District Papers
- Ion Grecea**: The Press, An Important Source of Factual Material for Writers
- Eng. Vasile Cîaușu**: Reviewing the Agricultural Reviews
- Iosif Sava**: Notes on the Science and Technology Page of „Știința pionierului“
- Victor Birlădeanu**: A Beautiful Book on the Country's Wines
- G. Iastrebov**: The Author, the Letter and the Paper.
- Vlad Mușatescu**: The District Press (I) First, About the Paper's „Head“.
- Nicolae Vereș**: Festivities at „Viața nouă“ —
— Cîmpeni
- Notes and Comment

COLEGIUL DE REDACȚIE: **Const. Antip** (redactor șef), **Antal Albert**, **C. N. Constantiniu**, **Ion Felea**, **Nestor Ignat**, **Vasile Iosipescu**, **Nicolae Moraru**, **Octavian Paler**, **Alexandru Popescu**, **Ilie Rădulescu**, **Al. N. Trestieni**

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Calea Victoriei, 163, Telefon: 15.21.02

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, factorii poștali și oficiile poștale. Revista se găsește de vânzare la chioșcurile difuzării presei

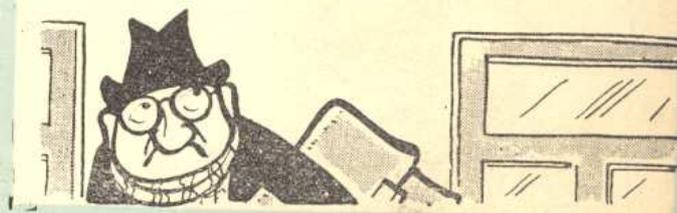
Tiparul executat sub com. nr. 5409 în Întreprinderea Poligrafică nr. 2, București, str. Brezoianu nr. 23—25

Umor de ANUL NOU

COLABORATOR OPERATIV

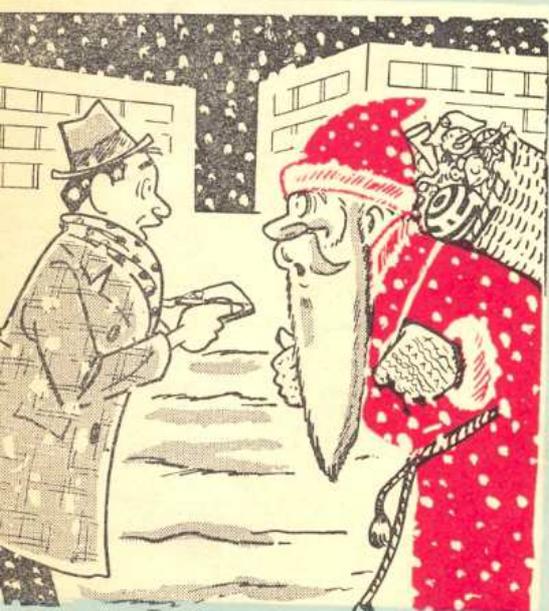
— Mă ții din iunie cu un articol! Oare ce trebuia să-mi scrii?
— Un „instantaneu“.

SECRETARUL DE REDACȚIE

— Pe moșul ăsta nu-l ironizează nimeni că azvîrle toată ziua la coș!

DESENE DE **FRED GHENADESCU**

REPORTERUL

— Un mic interviu, vă rog! Ce fabrică de încălțării reprezentați și care este capacitatea voastră de producție?

SATIRĂ ȘI UMOR

— Salata asta este preparată de mîna apreciatului nostru
— Ah, da!?... Dați-mi, vă rog, un pic de sare!